

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

Tabula alphabeti.

A **Abhoiatio.** Quod p abhoia-
tionem desolatiois sedentez
in templo itelligi p̄t at̄ xps
qui tpe persecutiois vltime
mūdo p suas fraudulētiās
presidebit eua^o. 65. par. prima. Figuratus
per abhoiand ydolum desolatiois quem
hēdificauit rex antioch⁹ super altare dei
i. mach. 1. ibidem.
Abscondere. A qbus se abscondit xps
26. par. 4.
Absoluere. Quod sacerdotes possunt
absoluere suos subditos penitentes. 27.
par. 2.
Accedere. Quod hō potest p̄sidenter
ad xpm accedē p auxilio ipetrando. 17.
par. 2. Figura de hester q̄ accessit ad regē
assuerum ad petend gratiā pro pplō suo.
hester. 5. ibidem.
Accidia. De accidia. 24. par. 4.
Aegreere. Quod regnū celoz non acq-
ritur solum p verba. 48. par. 4.
Admirari. Quod hō d̄ aliqbus occur-
rentibus admirat. 9. ii. introductioe. Quod
ppter. 8. causas beata virgo admirabat d̄
his q̄ accidebant de xpo. 9. par. p^a. Quod
xps de q̄ sic admirabat brā virgo potuit
figurari p regem assuey admirabilem he-
ster. 15. ibidez. Quod hō admirat de reb⁹
insolitīs qñ videt: de qbus si sunt sibi vti-
les d̄z regratiari deo. 52. in introductioe.
Item. 56. par. 5. Item. 59. par. 5.
Admonitio. De benignitate xpi i ad-
monēdo magos: a quo fuerūt moniti: d̄
pmpitudine ipsorū in assentiēdo admo-
nitioni facite. 12. par. 4.
Adorari. De adoratiōe et reuentia exhi-
bita xpo a magis. 12. par. 2. Et q̄ i^a adora-
tio fuit figurata in benedictioe vide gen.
49. ibidem.
Aduentus. Quod est quadruplex ad-
uentus Christi. Primo: expo. prima in
introductione. Item. 4. expo. 2. par. 2.
De aduentu Christi qualiter aliquis est

amandus: aliquis mettuendus. 4. expo. 1.
in introductione. De aduentu Christi in
vterum virginis: et quid facit in hoc ad-
uentu. 4. expo. 2. par. 2. Quod aduentus
Christi in vterum virginis fuit figura-
tus in aduentu dei in castra. pmo. 32. 4. 4.
expo. 2. par. 2. De aduentu Christi in mū-
dum et quid fecit in hoc aduentu. et quo
modo fuit prophetatus Abach. secundo.
Et figuratus i missione Moy. ad filios
Isrl' existentes in egypto: exo. 3. 4. expo.
2. par. 2. Quod de aduentu xpi in mundū
prophauit omnis sexus et gradus. 9. par.
3. Qualiter omnes creature cognouerūt
aduentum Christi in mund. primo expo.
3. par. prima. Quod aduentus filij dei in
munduz fuit. Veraciter prophatus. Figu-
raliter nunciatus. Abētaliter inuocatus.
Longanimiter expectat⁹. Presentialiter
demonstratus. 61. par. 2. De aduentu Christi
in mentez hominis: et qualiter homo se d̄z
disponere ad recipienduz ipsum per gra-
tiam: et quid in anima hominis operetur.
Et quō fuit figuratus per aduentum dei
ad Moy. exo. 22. 4. expo. 2. par. 2. De ad-
uentu Christi ad iudiciū et quomodo fuit
prophatus 36. 3. 4. expo. 2. par. 2. Quali-
ter fuit figuratus apoc. 6. Item apoc. 14.
per sedentez super nubem habentem fal-
cem acutaz. Item dan. 7. in filio hominis
venientem in nubibus celi primo expo.
prima par. 2. Item. 4. expo. 2. par. 2. Quod
aduentus magorū ad Christum fuit figu-
ratus per aduentum regine Sabba. ad
Regem Salomonem de quo. 3. 32. q̄rto
12. par. prima.
Ager. Quod ager significat mundum
et significat cor et animaz hominis: et q̄ ali-
qui neglexerunt agrum. i. cor et animam
collere. 18. par. prima. Figurati per agruz
in quem ingressus est ysaac ad medi-
tandum gen. 24. ibidem. Et figurati per
pigrum hominez per cuius agrum dicit
Salomon se transisse prouer. 24. ibidem.

A ij

Bvi.

S.

Tabula.

Cagnus. Quare xps dicatur agn⁹ 7 q oblo agni fuit iuge sacrificium 7 q iste agn⁹ fuit mentali affectat⁹ veraciter prophetus multipliciter figurat⁹ sp^{al}iter in agno pascale Exo. 14. Et q signati sanguine eius non o³ timere versutias dya^l. Et q redemit nos a culpa. Figurat⁹ per agnū stantem i medio. 24. senioz apoc. 5. Et q deducit nos ad pascha refectiva. Figurat⁹ p agnum deducentē ad fontes aquaz apoc. 7. Et q illustrat nos in glia paradisi. Figuratus p agnum qui ē lucerna civitatis supne apoc. 21. 14. par. prima. 7 per totum.

CAmare. Quid amatores mundi dicuntur mundus: 7 tal⁹ dicunt non cognoscer⁹ Christum. 8. par. 4. Quot modis ostenditur amor patris ad filiū. 50. in introductōne. Quod homo inducit ad bonum 7 retrahit a malo amore vel timore. 50. par. 2.

CAmicitia. Quid verus amicus facere debeat erga i^m quem diligit. 37. in introductōe. Quod ad verā amicitia. 6. inter alia requirunt. 28. in introductōe.

CAmovere. De ammotōe lapidis facta p angelum. 28. par. prima. Figuratus p iacob qui amovit lapides a puteo gen. 24. ibidem.

CAnna. Qual^r anna prophissa pmendatur a dignitate generositat⁹ ab annositate etatis a virtuositate sanctitatis. De tēpo re quo prophavit de xpo. Qualiter prophissa eius non explicatur in evangelio 7 de multiplici cōmendatōe eius. 9. par. 3.

CAngelus. Quod legatio angli scā beate virgini pōt figurari per legatōez angeli factam vxori manue iudic. 13. 10. par. 5. De dilectōe multiplici 7 beneficio angelorum circa genus humanū ibidez.

CAnima. Quod anima cuiuslibet hoīs intelligi potest per vineā: que debet fodi putari 7 extendi. Figura de vinea que. 6. amio debebat putari leuit. 25. Et q licet deberet facere bonas vuas per bona opa

fac tñ lamb: uscas p vitiosa. 19. par. p^{ma}. Quod aia peccatrix inteiligi p^t per civitatem ier^m obse^lam que primo circūdat a dyabolo p falsam suggestiōem. Figura de balaā ad cuius suggestiōem mulieres madianite puaricaverūt filios isrl^l nūeri. 31. Scdo coangustat a dyabolo p validam tēptationem. Tertio ad terram pstermit per cōsensum 7 deliberatōem. Figura d^o filijs isrl^l qui consenserunt regi antiocho. 1. machi. 1. Quarto filij eius dicunt ad terrā prosterni p operum mortificatiōem. 5° nō reliquit lap⁹ super lapidē per virtutū diffipationem. Figura d^o agro viri stulti cui⁹ maceria lapidū erat d^ostructa. puer. 24. Et q ista aia sic destructa pōt figurari p civitatē q³ deplozatur Je. d. Quō sedet sola 7c. 5. par. 2. Quod aia peccatoris p^t intelligi per domū phei q³ xps intrauit. Figurata per domū q³ sibi bedificavit sap^a puer. 9. 57. par. prima. Quod aia existens in peccō mortali pōt significari per filiam reguli q³ infirmabat ad mortem. 61. par. p^a. Quod aia cuiuslibz pōt significari per denariū argenteum habentem ymaginem regis 63. par. 3.

CApparere. Qd hō qui vlt q xps sibi appareat: o³ esse discipulus p hūilitatem p^lfundissimā: duo p caritatez ardētissimā. Figura de duob⁹ cherubim: exo. 27. Tre p sedulitatem p^lmp^lissimā. Figura d^o aniali bus q³ ibāt 7 nō reuertebant⁹ ezechie. 1. Lo qui p vocalitatem gratissimā. 29. par. p^a. Quod xps appare^ls. ij. discipulis eo³ rectificavit i fīd⁹. q³ apparitio fuit figurata gen. 26. Ubi d^r q dñs apparuit ysaaci gerara 36. par. prima.

CAppropinquare. Quod d^o peccatores volētes appropinquare sibi recip⁹ 7 sanat p suam misericordiā. 44. par. prima. Figura de ceco q appropinquavit ad xpm luc. 18. ibidez. Qual^r d^o multipl^r appropinq^l ad hoiez. Figurat⁹ p samaritanū q appropinq^lit sauciato Luc. 4. 54. par. p^a.

Arbor. Quod arbor bōa significat voluntatem bonā. Figurata per vnam de arboribus d qbus leuit. 26. Arbores pomis replebunt. Arbor vero mala p voluntatez malam. Figurata p vnam de arboribus d quibus leuit. 26. Arbores poma nō porta bunt. 48. par. 2. Quod est arbor in mundū carnalitatis cui maledicif. Figurata p arbozem fici nō habentem nisi folia cui maledixit dñs. Mat. 21. Abūdane cupiditatis que abscedit. Figurata p arbores qz vident nabuc. dan. 4. Supbe dignitatis qz fo datur. Figurata p arbozem fici in vinea d qua luc. 13. 48. par. 3. Quod in hoie significato per arbores d3 esse radix amaritudinis interne pstrictionis. Stipes rectitudinis firme itentiois. Rami latitudinis misericordie et subuentiois. Folia viriditatis grē et dilectiois. Flores puritatis honeste cōuersationis. Fructus vbertatis virtuose operatiois. Figuratus p arbores pulcherrimā leuit. 23. ibidem. Quod sic fructus ē vltimū qz expectat de arborē: sic premiū vel pena est vltimū qz debetur homini 28. par. 3.

Articul. De articulis fidi. 14. par. pma. **A**scēdere. Qualr hō debeat ascendere ad glāz paradisi. 4. expo. p. par. p. Figura de ascēsu ad tēplum salomonis ibidē. De ascensu xpi p nob in cruce. 12. par. 3. Figura de dō ascēdente cluiū. 2. p. 15. ibidem. Quod xps existens annoz. 12. ascēdit cuz pentibus suis ad tēplū: cui⁹ exēplo debemus in altū ascēdere p contēplationē de uotam. 13. par. pma. Figura de dōy. ascēdente in montem orare. exo. 17. ibidē. Qd ascēsus xpi in ier^m significat actū virtuosum quem hīe debem⁹ si volum⁹ ire ad supernā ier^m. 21. par. pma. Figura d iacob cui dñm fuit qz ascēderet i bethel gen. 35. ibidem. Qd ascēso xpi significabat i xpo meritū dignitatis generose. Figura d viro ascēdente sup eq^m rufuz zach. 1. Sceptruz pñtis vigorose. Figura d virgīto ascēdē

te 36. 55. Tituluz pñtis dignitose. Figura de rege ascēdente et iter pādēte mich. 20. Ducatuz societatis gratiose. Figura de 3ob. qz ascēdit cū seniorib⁹ isrl. 3ob. 8. Iubilum solēnitatis gaudiose. Figura de abach. qz dixit abach. 3. Sup excelsa mea ddu cet me victor 7c. Gradū sublimitatis glōse. Figura de sole qz reuersus est p. 10. lineas 36. 58. Actū vilitatis fructuose. Figura de utero. 33. Ubi dixit dōy. p. 10. isrl: ascēsoz celi auxiliator tu⁹. 26. par. 4. Qd xps dī ascēdisse de aqz vt exēplar innocentū. In nauim vt exēplar laborantiū. In montem vt exēplar contēplantiū. In ier^m vt exēplar patientiū. In celū vt exēplar triūphantiū. ibidē.

Asin. Quod p asinā et pullū ligatos intelligi p genus humanū añ aduentū xpi i pecis ligatū. 27. par. pma. Quod p pullū et asinā intelligunt in hoie rō et sensu litas ibidem.

Atendere. Que sunt inter aⁿ qz debēt attentū reddē subditū respectu supioris 18. in introductioe. Quod hō d3 diligēter attēder iⁿ qz sunt sibi necessaria ad salutē 48. par. pma.

Aua. Quod auari significati p spias nō sunt apti ad suscipiend verbur dei. 29. par. 2. De auaris et aua. 43. par. 2. Figura d mlre samaritana qz venerat ad auriend aqz 3o. 4. ibidē. De raptoribus et auaris 49. par. 3. Figura de bestia terribili cōmīnuēte o^a dan. 7. ibidē. Quod auari nō debent alijs pesse sed qz odiunt auariciā. 52. par. 2. Figura de dan. qz respuit mūera baltasar regis babil: dan. 5. ibidē. Quod auari possunt figurari p mlre existētes i me^o amphore zach. 3. 13. par. 2. De auaricia. 57. par. 2.

Audire. Qd hō d3 attente audire iⁿ qz dicūt a xpo. Figura d filijs qz pgregauit ad audiend eū gen. 49. Qd aliq deū audire desiderāt vt pteplātes. Aliq deū audire timēt vt viri penitētes. Figura d adaz

Al ij

Tabula.

q̄ timuit post transgressionē audire vocē
dñi Gen. 3. Aliq̄ deū audire renūit vt ne
gligētes. Aliq̄ nō deū s; mundū audiunt.
Figura de adā q̄ sp̄eto mādato dñi audi
uit vocē vxoris Gen. 3. Quod nolens au
dire vocē dñi patit. 24. par. 3. Quod q̄ au
diunt verbū dei significāt p̄ hoīem qui
hēdificauit domū suā sup̄a petrā Abat. 7. 24. par. 5. Que sit cā q̄re aliqua doctria
nō audiat. 26. par. p̄ia. Quod desiderium
turbaz ad audiendū xpm̄ fuit figuratū in
desiderio regnū desiderantiū audire sa
pientia salomonis. 2. Paral. 9. 45. par.
p̄ia. Auxiliū. Quod indigeno d; postula
re auxiliū ab illo q̄ pōt sibi subuenire. 17. i
introductione.

b Alculus. Quod baculus xpī quē
instar pegrini habuit significat
lignū crucis sup̄ quo se apodia
uit. 29. par. 2. Figura d; iacob q̄ dixit Gen.
33. In baculo meo trāsiui iordane; ibidē.
Baptism⁹. Quod figura baptismi p̄ce
fit in elya ⁊ elyseō ⁊ d; differētia baptisimi
Jo. ⁊ xpī. 3. par. 4.

Bellare. Qualr bellatores eligunt ad
pugnā p̄ pelamationē ⁊ p̄ aque potatio
nem. 19. par. 4. Benignitas. De beni
gnitate xpī expectādo pccōres. 21. par. 3.
De benignitate xpī in reducendo hoīem
p̄ditum sub pabola ouis ⁊ dragme p̄dite
44. par. 3. De benignitate xpī circa gen⁹
humanū ad q̄ appropinquauit p̄ incarna
tionē significat p̄ appropinquationē ad ci
uitatē naym. 50. par. p̄ia.

Bestia. Quid significat q̄ttuor bestie
q̄s vidit dan. exire de mari i quo pugna
bant quattuor venti ⁊ quid mare ⁊ venti
dan. 7. 25. par. p̄ia.

Blasphemare. De blasphemis ⁊ obloquē
tibus. 49. par. 3. Figura de semey q̄ blasfe
mauit dauid. 2. Re. 16. ibidē. Quod blasfe
mia accipit mltis mōis. 59. p. 3.

c Alpharnaū. Quod p̄ caplar vbi
infirmabat fili⁹ reguli intelligit

iste mūd⁹ i quo hies p̄ diuersa pccā diuer
simode infirmant. 61. par. p̄ia.

Captiuitas. Quod sequētes sensualita
tē captiuant a dya⁹. 43. par. 2. Figura de
q̄ttuor regib⁹ pugnātib⁹ p̄tra. 5. viri capti
uū duxerūt loth. gen. 14. ibidē.

Caro. Quod caro ificiēs pōt dici fal
sus p̄pha. 48. par. p̄ia. Figura de iesabel
de q̄ apoc. 2. ibidē.

Castellum. Quod p̄ castellum i quod
ingressus ē xps̄ intelligit mund⁹ in q̄ dei
fili⁹ venit p̄ incarnationē. 54. par. p̄ia.
Figurat⁹ p̄ castellū in q̄ pull⁹ ⁊ afina tene
bātur ligati Abat. 21. ibidem.

Cec⁹. q̄lr hō efficit cec⁹ p̄ pecm̄ mortā
le. 2. p. 2. Figura de tob. q̄ fact⁹ fuit cec⁹
p̄ p̄stercora yrundinū tob. 2. ibidē. Et q̄lr
illuiatur cōsiderādo diuinā misericordiam
ibidē. Figura de ionatha. 1. Re. 14. ibidem
Cōsiderādo diuinā iustitiā ibidē. Figura
de tob. illuiato p̄ fel piscis tob. 2. ibidem
Quod genus humanū vel qlibet exñs in
pccō mortali d; cec⁹. 21. p. 2. Figura de san
son quē excecauerūt philistiū iudi. 16. ibidē.

Celū. Quod celestis gloria potest iste
significare p. 12. cophinos q̄ supauerūt p̄
refectionē. 5. miliū hoīum. 25. par. 3. Figu
ra de ligno vite afferēte fructus. 12. apoc.
22. ibidē. Quod celestis p̄ia intelligit p̄
domū ad quē xps̄ duxit ouē inuētā ⁊ q̄ i
ipsaz̄ introduxit nat̄ urā humanā q̄ p̄suā
passionē inuenit. 44. par. 3. Figura de do
mo q̄ vidit ezechiel q̄ repleta erat glia
dñi ezechiel. 43. ibidē. Quod celū empy
reū significat p̄ oreū in q̄ reponit triticū.
14. par. 4. Figura de vno oreoz̄ q̄ p̄cepit
p̄parari ezechias. 2. par. 31. ibidē. Quod
hō d; sic opari dū viuit vt acqrat sibi cele
stem p̄iam significat p̄ ciuitatē. 59. par.
p̄ia. Figura de ciuitate ierusalē in excel
so hēdificata Je. 30. ibidem.

Cena. Quod est q̄dam cena spirital
⁊ virtuosa q̄s homo facit xpo in puritate
p̄scier in ista cēa requit fides intelligibiles

dirigēs. Spēs irascibile erigēs. Caritas
cōcupiscibilem delectans. Prudētia i eli
gendis. Tempantia i vrēdis. Fortitudo i
tollerādis. Iusticia in reddēdis. Et iste
7. virtutes figurantur p. 7. mulieres ap
prehēdentes virum vnum. *36. 4.* Et ista
cēa figurat p. cēam q̄ fuit scā xpo i betha
nia. *Jo. 12.* Scēdo ē cēa sacral' 7. gratiosa q̄
xps fac viatori in eucharistia. Et i ista ce
na p̄siderat possūm. Ferculū p̄tiosum: q̄
corpus xpi vey. Figuratu p. māna datum
filio israel in deserto. *Exo. 16.* Poculum
suauissimū: q̄ sanguinē xpi mey. Figura
tum per vnā nauium q̄ portauerunt in
cūtes ad explorādū terrā pmissio
nis numeri. *15.* Administru benignissimū q̄
xpm sūmū deū. Cetuz dignissimū q̄ aplo
rum cuneū. Tps congruissimū q̄ vite xpi
terminū. Amore intentissimū caritatē ex
p̄mentē. Sermonē p̄clarissimū verita
tem continētē. Et ista cena cū suo septen
nario fuit figurata p. cenam q̄ d̄r fecisse
sapiētia i domo in qua. 7. colūnas excidit
puer. 9. Tercio est qdā cena spūalis 7. glo
riosa q̄ d̄s fac p̄phētori. Figurata p. cōui
uiū vendemie. *zc. 36. 25.* Et in ista cēa pos
sumus. 7. p̄siderat q̄ h̄z beat' i p̄tia. Figu
rat' p. cādelabru totū aureū sup q̄ erāt. 7.
lucerne. *3. ach. 4.* Et ista cēa figurat sū no
mine nuptiaz agni de qbus habet *Apoc.*
19. Itē de cena q̄ fac dyabolus p̄ccōibus
Figurata p. cenā q̄ fec̄ Herodes *Ab̄ar.*
6. in q̄ decolat' fuit *Jo. bap. 43.* par. p̄ma
Qualr inuitati ad cenam dei gnāl'r se ex
cusant. Aliq at pp supbia significati p. illū
q̄ villaz emit. Figurati p. Ioseph q̄ vt sibi
ceret pplm phoni emit triticū egypti. *gn.*
47. Aliq pp auaritiā significati p. illum q̄
emit. s. iuga bou. Figurati p. mlierem Sa
maritanā q̄ venerat aurif aquā. *Jo. 4.* Ali
q pp luxuriā significati p. i^m q̄ vxorē duxit
Figurati p. Sāfonē q̄ duxit vxorē de filia
b^o philistii. *Judic. 14. 43. p. 2.*

Lib^o. Qualr hoies inuitant ad mandu
catōem 7. potatōem cibi 7. potus spūalis.
Et d cibo 7. potu corporali 7. spūali. *42. p.*
p̄ma. Figura d̄ víctima p̄parata. *3. zech.*
39. ibidem.

Circūcisio. De circūcisioe xpi: 7. quō
fuit figura nre circūcisiois spūal'. Figura
d̄ filio israel circūcisio. *Exo. 12.* Et q̄lit
hō debeat circūcidi. *9. p. 2.*

Ciuitas. Qd p ciuitatem sup q̄s fleuit
d̄ns intellr mundus. Figuratus p. ciuita
tem Babel. *gn. 41.* Et q̄ p ciuitatem illr
homo q̄ d̄ esse ciuitas nazareth bethleē
7. *Jer^m 2c.* Figuratus p. ciuitatē q̄ d̄r ciui
tas iusti 7. vrbs fidel'. *so. par. p̄ma.* Quod
p ciuitatē ier^m obsesaz intllr mūdus in q̄
plimum repitur. malignitas in odiendo.
Animositas in psequēdo. *zc. 36. par. p̄ma.*
Et iste. 6. male conditiones figurant per
6. viros 2c. Eze. 9. ibidez. Quod virtuosus
ciuitatē significatē hūc mūdū: non d̄bz
habitare mētalr: sed eam fūdus dissipa
re ibidem. Figura de ciuitate Jericho q̄
expugnās Ios. fūdus ē destructa: *Ios.*
6. ibidem. Qd p ciuitatez Haym: illr hō
in q̄ d̄ esse potētiay p̄cordia ibidez. Figu
rat' p. ciuitatē puā in q̄ inēt' ē vir paup 7
sapiēs ecclei. *9. ibide.* Qd p ciuitatē q̄s rex
p̄cep succēdi illr p̄ccōr: quē d̄s in inferno
eternalr pūit. *6. par. 2.* Figurat' p. ciuitatē
Jericho que funditus corruit 7. dicta est
anathema. *Ios. 6. ibidem.*

Conscientia. Quod conscientia homi
nis significata per hostium debet claudi
vitijs 7. dyabolo. *40. parte prima.* Figura
de Elyseo qui dixit quarto. *xx. 6.* Cum
venerit nuncius claudite hostium. ibi
dem.

Claudere. Quod 7. qui sic claudunt
hostium vt supra non leduntur a dyabolo
Figura de filio israel qui stantes in do
mibus non fuerunt percussi ab ext ermia
toie. *Exo. 41. ibidem.*

Tabula.

Claud⁹ Qualr hō efficit p peccatū.2. par.2. Figura de miphiboleth.3. &c.4. Et qualr curat a xpo. ibidē.

Cognoscere. Qd aliq res diuersimod cognoscunt.32. par.2. Figura de domib⁹ filiorū Isrl: signate sanguine agni exo.2. ibi dem. Quod ppriū ē dei cognoscere cogitationes hoiūz q vt plurimū vane sunt.59. par.4. Figura de imprudentib⁹ ap se nō recte cogitātibus sap.2. ibidē.

Cōpati. Quod cōpassio xpi ad genus humanū fuit figurata exo.3. vbi dī. Audi afflictioem ppli mei q: ab egyptijs opprimunt.25. par.2.

Cōcipere. Qūo cōceptus xpi fuit prophat⁹ Je.31. Figurat⁹ i rubo Aboy. exo.3. In archu dñi gen.9. Et i orelogio achaz Jb.39.5. par. pma. Qd fuit figuratus p cōceptuz samuel de anna. i. &c. i.5. par. pma.

Cōfessio. De pessione.16. par. pma. Item.25. par.3. Itē.39. par.3. Qd cōfessio dī esse spōtanea 7 nō coacta. Figura de filijs isrl q spōte volebāt ire i desertū exo.4. Abanifesta nō palata. Figura de hoie siue veste maculata q ostēdebat sacerdoti leuit.13. Propria 7 nō ipurata. Discreta 7 ordinata. Figura de hoie leproso q ducebat ad aaron vel ad aliquem filiorū eius: leuit.13.5.4. par.3.

Cōfortare. Quod xps confortat timidos.17. par.2. Figura de filijs isrl euntib⁹ ad bellū 7c. deuterio.10. ibidē. De cōfortatione xpi.23. par.4. Item.37. par. pma. Item.38. par.4. Item.45. par.4.

Confundere. Quod in mundo est cōfusio propter diuersitatez ritū in viuēdo. Item propter diuersitatez hostium in expugnādo. Figura de equo rufo 7 de eo q sedebat super eum cui datum est tollere pacem de terra apoc.6. Item propter diuersitatem morum in puerfando.50. par. pma.

Cōgregare. Quod licet phiei cautulo se cōgregassent se vt vn⁹ illorū qstionem

pponeret xpo tñ xps confusibilr eos de uic.58. par. pma. Figura de philistii pgre gantib⁹ se aduersus saulē. i. &c.17. quorūz gigantem dō interfecē.

Cōsiderare. Quod peccō: instar paboli ei desiderās sanitatē dī ad xpm portari a quattuor portitorib⁹ significatib⁹ qttuor que dī cōsiderare.59. par. pma.

Cōsiliū. Quod p̄siliū p̄heorū ptra xpm p̄t figurari p consiliū achitophel cōtra dō.2. &c.16. par. pma. De cōsilio dato hui⁹ qui sunt i iudea vt fugiāt ad mōtes. Figura de mathathia. i. mach.2. Item illi q sunt in tecto vt nō descendant aliqd tollere de domo sua. Figura de vria.2. &c. ij. Item illi q sunt in ag^o vt non reuertantē tollere tunicā suā. Figura de rubēitis nūe ri.31.65. par. pma.

Cōsolari. Quod hō i consolōnib⁹ tēporalibus p caphar designatis sepius spūa liter infirmat.16. par.2. Figura de basan i firmato nau. i. Et dī fi^o reguli q infirmabat i caphar. Jo.4. ibidē. Quot modis aliq a p̄sona qz diligit pōt consolari.34. in introductōe. Quod dō hoies flentes 7 ipm inuocātes p̄solatur benigne.56. par.3. Figura de Jo. cui cū fleret dcm fuit ab angelo ne fleueris apoc.5. ibidē.

Cōtrictio. De cōtrictione.25. par.3.

Credere. Qual creditas requirit ad salutem.7 q nō credentes dānabunt.36. par.2. Figura de Aboy.7 aaron q q: non crediderūt domino non intrauerūt terram p̄missionis. nūeri.20. ibidē.

Cruce. Quod crux xpi itelligitur per nauem:7 q nauem crucis xps ascendit. Ad nos docēd. Ad nos lucrād. Et ad nos liberandum.17. par. pma.

Custos. Quod xps dicitur humani generis custos:7 ideo nō negauit se esse samaritanū.26. par. pma. Figuratus per custodem de quo Jb.21. Custos quid de nocte ibidem.

Curare. Quod xps curauit.8. defect⁹

Tabula.

quos primi parentes incurrerunt propter peccatum. iuxta q. 8. fecit in curatione surdi et muti de quorum primo dicitur figuratiue zach. 12. Familie et familie seorsum. Et de hora. 6. Figura de apertione spelunce: de qua educti fuerunt. 5. reges Job. 10. 52. par. 3. Quod peccator infirmus spiritualiter qui vult curari a christo debet reprehendere suam negligentiam et erubescere. Figura de publicano Luc. 18. Expressere suam indigentiam et ingemiscere. Figura de saule qui compunctus de persecutione facta David fleuit. i. Reg. 24. Cognoscere diuinam influentiam et ipsam appetere. Figura. Morate celi de super etc. Job. 45. Extollere diuinam providentiam et pertimescere. Figura de Petro qui dixit christo Luc. 5. Preceptor: per totam noctem etc. Diligere diuinam benivolentiam et ipsam deposcere. Cognoscere propriam miseriam et ipsam detegere. 54. par. 2.

Omnium. De dano quod accidit hominibus sequentibus suggestiones dyaboli. 17. par. prima. Figura de Seuo vel nature quod semel est in terra a primo angelo Apoc. 16. ibidem. Quod homo propter peccatum iter alia incurrerat. 3. damna a quibus releuatus fuit per christum. 53. in introductione.

Debilitas. Quod homo propter peccatum debilitatus fuit in viribus naturalibus quod significatur per plagas impositas a latronibus homini sautiato. 53. par. 3. Figura de Syrijs preliantibus contra Ioram regem quem vulnerauerunt. 2. par. 22. ibidem.

Debilitas. Quod homo propter peccatum factus fuit debilis. 64. par. 2. Figura de imphibio seth qui erat debilis pedibus. 2. Reg. 4. ibidem.

Defectus. Quod. 7. defectus quibus correspondent. 7. modica fuerunt figurati per. 7. angelos habentes. 7. phialas ire dei: Apoc. 16. 33. par. prima.

Defendere. Quod Christus istar boni pastoris defendit suas oves. 32. par. 2. Figuratus per Agab regem israel qui defen-

dendo populum mortuus fuit in curru suo 3. Reg. 22. ibidem.

Demoniacus. Quod demoniacus significat peccatores. Et qualiter dyabolus possidet eum: et quid facit in eo. 24. par. prima. Figura de equo palido: qui sedebat super eum vocabatur mora. Apoc. 6. ibidem.

Denarius. Quod per denarium intelligitur premium bonorum tam actiuorum quam contemplatiuorum. Figura de bilibus tritici etc. Apoc. 6. Et sicut valebat. 10. numeros vsuales: sic in premio beatorum possumus considerare. 10. Figura de. 10. cortinis tabernaculi. Exo. 26. 19. par. prima.

Depredari. Qualiter christus in sua passione depredatus fuit dyabolum. 12. par. 3. Figura de libro grandi in quo scriptum erat accelera spolia detrahe cito predare Job. 8. ibidem.

Derelinquere. Quod aliqui dereliquerunt christum et sequuntur peccata: de quibus figuratiue dicit Iere. 2. Duo mala fecit populus meus etc. 42. par. 2.

Descensus. De descensu filij dei in mundum per incarnationem. 16. par. prima.

Descensus. De descensu dei ad liberandum filios israel de manu pharaonis. Exo. 3. ibidem. Quod descensus hominis ab Ierusalem in ierico significat descensum hominis a statu gratie in peccatum. 53. par. 3. Figura de Jona qui descendens ad interiora nauis dormiebat sopor graui. Ion. 1. ibidem. De descensu filij dei in mundum qui descendit multipliciter. 61. par. 3. Figura de descensu domini ad liberandum filios israel de egypto: Exo. 3. ibidem.

Desertum. Quod desertum significat penitentiam ad quam homo debet ire ad pugnandum contra peccata. 25. par. prima. Figura de iuda Abach. et Jonata fratre eius qui transiunt Jordanem intraverunt desertum ad pugnandum cum inimicis. i. Abach. 5. ibidem. Quod desertum significat statum penitentiae ad quod homo debet fugere si vult dyaboli insidias euitare. 47. par. 2. Figura de muliere quam persequatur draco

que fugit in solitudine: Apoc. 12. ibidem.
Celerere. Quod homo exemplo xpi
 d; deferere mundum. Ad q; nos docet taz
 ratio q; scriptura: tam exemplum q; figu
 ra. 59. par. pma.
Ceus. Quod deus dr paterfamilias:
 7 qf. 19. par. pma. Figuratus p booz ruth
 2. ibidez.
Chyabolus. Quod dyabolus significa
 tus p herodem pot dici fuisse mortu⁹. 2.
 par. pma. Figuratus p saulez qui mortu⁹
 fuit ppter iniquitates suas. i. paral. 4. ibi
 dem. Quod dyabolus i hoc mudo diuer
 simode temptat hoies vt in pccm labant
 17. par. pma. Figuratus p bestiam similez
 Pardo ascendente de mari. Apoc. 13. ibi
 dem. Quod dyabolus dr inimicus ho se
 minans zizaniam. 18. par. pma. Item p. 2.
 Item significatu: p volucres celi. 20. p. 2.
 Tre vocat in scriptura multj noibus. 24.
 par. 4. Figuratus per draconē rufum ha
 bentem. 7. capita Apoc. 12. ibidem. Item
 est fls ppheta q; docet nos superbire. 48.
 par. pma. Figuratus per pphetaz q; redu
 xit virum dei ad comedendum i bethel p
 pceptum dñi. 3. R. 13. ibidem.
Cdies. Quod per. 6. dies post quos vi
 derūt ap xpm trasfiguratu significat vita
 actua 7 meritoria postq; videbimus euz
 in gloria. 23. par. prima. Figura de. 6. dieb⁹
 in quibus operari licebat: 7 in 7° erat re
 quies. Exo. 22. ibidem. Quod dies q; duo
 discipuli ibant in Emaus fuit dies resur
 rectionis Christi. 29. par. prima. Figurata
 per diem de qua dictum fuit. 4. R. 7. h di
 es boi 2c. ibidem.
Cdilectio. De ordie diligēdoz. 25. i itro
 ductoe. De dilectoe. 35. p. 2. Tre. 38. p. pma
 Item par. 5. Item. 36. par. 6. Tre. 39. par.
 prima. Item par. 3. Tre. 42. in introductō
 ne. Item. 53. par. 2. Item. 58. in introductō
 ne. Item par. 3. Figura d iacob qui singu
 lariter dilexit rachelez: gen. 29. Et figura
 de dilectoe ionathe 7 dd. 1. R. 18. ibide.

Cdimittere. Quod ho debet dimittere
 iniurias sibi factas alias nō dimitte sibi
 a deo. 41. par. prima. Figura d seruo neq;
 Abat. 18. ibide. Quod 13 de⁹ multa dimit
 tat hoibus. tñ multi sunt q; sibi inuicem i
 iurias dimittere nolūt. 63. par. 4. Figura
 ti per phonem q; dixit exo. 5. Nescio dñz
 7 isrl non dimittrā. ibidem.
Cdissipare. Quod ho dissipat bona na
 turalia carnalr cōuerfando: de quo figura
 tue dr nec. i. q; murus ier^m dissipat⁹ est.
 Bona tēporalia prodigalr expēdēdo. Fi
 guratus p filiu prodig^m q; dissipauit sub
 stantiā suā. Luc. 15. Bona gratuita frater
 nalr iudendo. de quo 7 similibus dr figu
 ratiue. Je. 10. q; decus eius dissipauerūt.
 Quod isti q; bona sua dissipant possunt fi
 gurari p pastores vinee dissipates Je. 22.
 49. par. prima.
Cdispensare. Quod homo d; dispēfare
 bona nature se ipm regulādo. Figuratus
 p dispensatorem achab. 3. R. 18. Bona for
 tune paupibus erogādo. Figuratus per
 dispensatorem domus ioseph gen. 44. Bo
 na grē socios instruēdo. 49. par. pma.
Cdives. Quod dñs dicit ho diues 7 qf.
 49. par. pma. Figuratus p abraā diuitem
 in possessione auri 7 argēti gen. 13. ibide.
Cdiuitie. Quod hoies solliciti de mun
 danis diuitijs possunt figurari p figulum
 in solitudine positum propter op⁹: eccl. 1.
 38. 20. par. 5. Qualr diuitie mundane dicū
 tur mamōa iniquitatj. 49. par. 4.
Cdocere. Quod xps docebat sedēs in
 nauicla turbas. 45. par. pma. Figurat⁹ p
 doctore iusti. Joel. 2. ibide. Quod null⁹
 doctor d; esse arrogās sed humil⁹: 7 tal⁹ p
 figurari p dañ. quem nabuc. pstituit magi
 strum sup principes babil. dañ. 2. 41. par.
 2. Qualr xps nos docet virtutem tēperā
 tie: prudentie: iusticie 7 fortitudinis. 50.
 par. 4.
Cdñs. Quod xps dr dominus. 61. par.
 3. Figuratus p dñm quem vidit 36. sedē

Tabula.

tem sup solum excelsum 36.6. ibidem.

Domus. Quod dom⁹ ad q³ d^r cū oue iuenta venisse xps itelligitur celestis pa tria ad qua^m introduxit naturam humanā 44. par. 3. Figurata per domum q³ vidit Ezechiel repletam gloria domini Ezech. 43. ibidem.

Donum. De. 7. donis spiritus sancti significatis per. 7. columnas excisas in do mo: puer. 9. 15. par. p^{ma}. Item de. 7. donis figuratis per. 7. stellas: Apoc. 1. Item p 7. oculos super lapid⁹ vnū: cant. 8. Item p 7. columnas i domo: puer. 9. 50. par. 3. Item de. 7. donis. si. par. p^{ma}.

Dormire. Quod ppter dormitiōem 7 negligentia^m Sanfon fuit debilitatus: saul expoliatus 7 miphiboseth vln^{er}atus. 18. par. p^{ma}.

Duodecim. Quod per. 12. cophinos q super fuerunt manducantibus intelligitur beatitudo q³ est in oio beati fco vltra bea titudinem omniū comprehensio. 25. par. 3. Figura de. 12. fontib⁹ in ely. exo. 15. ibidē.

Duictas. Quod ebrietas aufert mentem. 15. par. 2. Figura d^r noe qui imbratus nudatus fuit ita

bernaculo gen. 9. ibidem.

Ecclā. Quod hoies debēt ire libenter ad ecclā 7 de reprehensione nō euntiū. 9. par. 3. Figura d^r hoibus vertētibus dorsa ad templū eze. 9. ibidem.

Eicere. De eiectione vitiōū ab aīa. 43. par. 3. Figura de eiectione illorū q³ xps eiecit de tēplo Jo. 2. ibidem.

Elymosina. De elymosina. 25. par. 3.

Eligere. Quod licet multi sint vocati ad nuptias diuinas: tñ pauci sunt electi 60. par. 5. Figura de filiis Isrl⁹ quos deus vocauit in magnā multitudinē d^r egypto vt irent ad terram pmissionis: 7 tamen non intrauerūt nisi duo numeri. 14. ibidē.

Etas. Quod quattuor vigilie noctis correspondēt quattuor: etatibus hominū 6. par. 3. Quod homo i. 6. etatibus signifi

catis per. 6. ydrias debet se exercitare in operibus bonis vt possit requiem inuenire. 15. par. 2. Figura de. 6. diebus in qbus debebat homo opari 7 7^a regescere exo. 20. ibidem.

Exaltatio. Quod homo p^t diuersimo de exaltari 7 q³ exaltatio viciōū dūc ad penaz. si. par. 4. Quod humiliū exaltatio 7 supbo^r deiectio fuit figurata in nabuc. rege ibidem.

Exire. Quod exitus p^ris familias ad cōducend⁹ operarios significat exitū filij dei in mund⁹. 24. par. p^{ma}. Figura de eq³ te q³ exijt vincens vt vinceret apoc. 6. ibi dem. Quod xps exijt ad nos docendū ve raciter. Figuratus p^r i^m q³ exijt seminare semen suū luc. 8. Ad nos excitand⁹ virilr. Figuratus p^r p^rem familias q³ exijt p^rmo mane pducere oparios i vineā suam. Ad nos docend⁹ exēplariter qñ exijt portans spineā coronā 7 vestimētū purpureū Jo. 19. Ad nos redimend⁹ salubriter: de quo fi guratiue ps. Exijt hō ad op⁹ 7c. Ad nos irrigand⁹ suauiter. Figurat⁹ p^r flumen do rix q³ exijt de paradiso ecclī. 24. Ad nos iu dicand⁹ suauiter finaliter. Figurat⁹ p^r vnū duorum angelorū exiuntū de tēplo qui habebat falcem acutā apoc. 14. 35. par. 3. Quod exitus filij dei a patre letabūdis hominibus fuit figuratiue exp^rssus deute ro. 33. in benedictōibus filiorum Isrl⁹ ibi dem. Qualiter xps exiens d^r sinu patris dicitur exisse de finib⁹ tyri 7 sydonis. 52. par. p^{ma}. Figuratus per exitū fluuij de loco voluptatis qui diuidit i quattuor ca pita gen. 2. ibidem.

Explicare. Ad demōes expoliātes pri mos parētes figurant p^r philistii q³ expo liauerūt saulem 7 qui cū eo erant. 1. 32. 31. 53. par. 3.

Facies. Quod facies xpi transfi gurata significat obz nre beati tudinis. 23. p. p^a. Figurata p^r fa cie q³ sibi petebat oñdi moy. exo. 33. ibid.

Tabula.

Falsus. De falsis pphetis figurat p falsos pphetas d quibus dr tren.2. Pphete tui viderut tibi fla.48.par.prima.

Fauus. Quod per fauum mell: intllr diuinitas in xpo.30.par.prima. Figurat⁹ per fauum mell quem inuenit Sanfon in ore leonis Iudic.14.ibidem.

Fidelis. Ad viri fideles habent sancti tatem decorantem. Caritate vniente. Se curitatem conseruante.14.par.4.

Filius. Quod filius dei dat⁹ generi hu mano fuit pphetatus 36.9. Et figurat⁹ per Efraym filium honorabilem. Jere.31.39.par.prima. Quod sicut filius natural' habet a patre esse: documentum: et nutri mentuz: ita spiritualiter homo a Christo 47.in introductoe.

Flere. Quod Christus dr flere quan do videt homines labi in peccatum mor tale. Figura de Elyseo qui fleuit quando vidit Azaelem afflicturnm populuz yfra el.4.32.8. Et q homo cognoscens se deuz offendisse debz flere. Figura de Ezechia 4.32.20. Et q deus inducit homines ad fletum. Et q si homines cognoscerent pe nam peccat⁹ debitam: mouerent ad fletu 50.par.prima. Quod peccator dz flendo i uocare diuinam misericordiam. Figura d Josya.4.32.23.56.par.3. Et figura de Jo. Apoc.5. ibidem.

Fortitudo. De fortitudine.41.par.prima Item.50.par.4. Item.57.par.prima.

Franger. Ad peccat⁹ idurat⁹ dz istar la pidis fragi: vl p humore: passione xpi me ditado: vl p igne: peccas inferni pferado: vl per male^m morte expectado.20.par.2.

Fugere. Ad diem iudicii nlla poterit fugere: qn reddat de opibus suis ronem p.expo.prima par.2.

Fudere. Quod angeli gaudent de salute et inuentione humani generis per Christum.44.par.3. Quod peccator ignorans mala sibi fu tura: multo. gaudet in bonis teporalib⁹

et mundanis prosperitatibus.50.par.prima.

Gaudium. Quod gaudiu natiuitatis xpi fuit figuratum p gaudium iudeorum quibus noua lux oriri visa est gaudiu 7c. Mester.8.6.par.3. Quod est triplex gau dium.25.par.prima. De gaudio q habet angeli de humano genere redempto per xpm.44.par.3. Figura de gaudio q hne runt consobrini Tob. de ipsius curatione et eius prosperitate: Tob.2. ibidem.

Gloria. Qualiter homo debet ascende re ad gloriam paradisi.4.expo.prima par. prima. Figura de ascensu ad templuz Sa lomonis ibidem. Quod homo volens ire ad gloriam paradisi debet transire per me diam Samariam et galitiam: et quid signi ficet istud.54.par.prima. De gloria mun dana.16.par.prima. Item.30.par.3. Item 50.par.prima. De vanagloria.34.par.4. Quod homo recipiens beneficium a xpo debz esse gratus et ipm sequi p bona ope ra.21.par.4. Figura de Elyseo qui secutus fuit Elyam.3.32.19. ibidem.

Guerra. Quod homo non dz querere guerram: qz ex ea malum acquiritur.31. par.prima. Figura de Amasia qui qrens guerram fuit captus ab inimicis.2. pal. 25. ibidem. Quod euitatio guerre et conser uatio pacis fuit figurata.1. Mach.13. in se: mone de summo sacerdote et Rege Deme trio ibidem.

Gula. De peccato gule.20.par.2. Item 57.par.2.

Habitare. Quod habitates i mu do solum corporaliter et no me taliter sunt comendandi et ep^o. alijs deus cominatur penam eternam. 21.par.2.

Herodes. Ad xps abstulit potetiam dyaboli p Herode designati: iuxta figuraz pabolicas d forti armato custodiendi atriu. Luc.11.12.par.1. Quali Herodes fuit tur bat⁹ audita nat. xpi.12.par.2. Figurat⁹ p Saulé turbatu d d.1.32.18. ibide. **Ho**

Quod homo significatus p denariū argē
teum p̄t figurari p diaginā perditā ⁊ inuē
tam Luc. 15 . 6. par. p̄tia.

Quod 33 habere virtuosā opationē. Floridā
habitationē. Gratiōsam pditionē. Eigo
rosam pfectionē. Luminosam intuitionē.
Almo:osam reformationē. 9. par. 4. Quod

Thora. Qd per horas in qbus exiit pa-
terfamilias pducere operarios in vineas
suā intelligit decursus huius mundi a pinci-
pio vsqz ad finē, Et decursus vite hoīs a
nati. vsqz ad mortē ipsius. 19. par. prima

Hostiu. Quod hostiu per q intratur
est illud q realiter continet scriptura. Fi
gura de hostio attrij ad q intrduct⁹ fuit
ezechiell ezechiell. 13. Qd hostiu per q tra
tur ad intrinsecu componit eccleie e xpo. Fi
gura de hostio arche noe Gen. 6. Itē est
hostiu introducēs vōs ad pmiū . Figura
de hostijs q per ordinē ingressa est hester
ad regē assueq hester. 15. Qd p hostium i
telligit pscientia vel aia hois q d3 claudi
vitijs ⁊ dyabolo. Figura d Elyseo q dixit
4. Re. 6. qñ venerit nunciū claudite ho
stium . Et qui sic claudūt non leduntur a
dyabolo. Figura de filijs israel qui stantes
clausi in domib⁹ non fuerūt pculsi ab ex
terminatore Exo. ij. Et q d3 apiri virtuti
bus ⁊ deo. 40. par. pmiā.

Hostiar⁹. Quod xps pōt dici hostia
rursus ibidē par. 2. Figuratus per samuelem
qui aperuit hostia dom⁹ dñi. i. R. 5. ibidē.

Cospitū. Qd xps vt peregrinū in hoc
mūdo intravit multalospitia primū fuit
vterus virginis in cui⁹ figura d^r Luc. 10.
q^o intravit in quodā castellū & mulier q^o
dī martha noīe recepit illum ī domū suā.
Figurat⁹ p^o elysēū q^o diuertit ī cenaculū
p^o pparauit sibi mulier sunanimitis. 4.
R^o. 4. secundū fuit paribulū crucis. tertiū
sepulcrū lapidis in cui⁹ figura d^r gen. 2.
q^o requieuit deus. die. 7. 29. par. 2.

Hospitalitas. Qd hō pp hospitalitātē

liberat a piculis figura de loth q recepit
angelos ad hospitium qui fuit de sodomor
incendio liberatus gen.19. Bonis gratui
tis munerat. Figura de abraa qui recepit
tres viros hospitis q filiu sibi nunciaue
runt habituru gen.18.29.par.4.

Humilitas. De humilitate. 4. expo.
pria. par. 3. De humilitate ibidē par. 5. De
humilitate xpi. 7. par. 2. Itē. 13. par. 3. Itē
27. par. 2. Quod humilitas multipliciter
sumit. 51. par. 4. De humilitate. 57. par. p^{ri}
ma. Et par. 4. Figura de dauid hūili quē
deus exaltauit. 1. Re. 5. Itē figura d achab
rege. 3. Re. 21. ibidē. Itē. 62. par. 2. Figura d
abyssail q̄ pcedit corā dauid irato contra
naabal. 1. Re. 25. ibidē.

Et uniu. De ieiunio. 22. par. p^{ma}

Ité.9.par.5. Ité.25.par.5.

Ignis. Quod ignis existet in
xpo est ignis penitentiæ: oium peccatorum pre
tium copiosum. Caritas oium viatorum meri
tum gratiosum. Veritas oium comprehen
sorum premium gloriosum. .par.

Illuminare. Qual'r cecus illuminat
p[er]siderando diuinam misericordiam &c. Re
quire in littera. c. vbi cecus.

Infirmari. Quod homo in solationi
bus temporalibus infirmatur. 16. par. 2. Fi
gara de esau infirmato nau. i. Et de filio
reguli. Jo. 4. ibidem.

Ingratus. Quod deus ingratos gra
uiter punit. 37. par. 5. Figura de filijs isra
el q nō cognoscentes dei beneficia traditi
sunt in manibus inimicorum. Iudic. 2. ibi
dem Quod ingrati possunt figurari per
filios israel qui fecerunt vitulum conflati
lem exo. 32. 54. par. 4.

lem exo. 32. 54. par. 4.
Ingratitudo. De ingratitudine serui
 cui rex dimisit debitum magnus. 62. par.
 3. Figura de absalon qui fuit ingratus pa-
 tri. 2. & is. Itē figura de ioas rege ingra-
 to ioiā. 2. parali. 24. ibidem.
 Quod homo debet dimittere

In iuria. Quod homo debet dimittere
alijs iniurias si vult a deo sibi dimitti.

Tabula.

41. par. prima. Figura d seruo neq̃. math. 18. ibidem.

Inuidia. De inuidia. 24. par. 4. Item 57. par. prima. Item par. 2. Item. 63. in introductione. **I**nuitare. Quod d̃s q̃m ē in se omnes inuitat ad gliaꝝ paradisi. 57. par. 4. Figuratus per regē affuerū q̃ faciens grande conuiuium inuitauit ppl̃z ml̃tum. **I**deser. 1. ibidem. Item. 60. par. p̃ma. Figura de sapiētia q̃ misit acillas ad uocandum homines ad conuiuium. puer. 9. ibidem.

Ira. De ira. 23. par. p̃ma. Itē. 46. par. 2. De eius pena ibidem. Item. 57. par. 2. **I**raſci. Qualiter deus dicitur iraſci p̃ peccatores. 43. par. 3. Figura de **O**zia q̃ inde bite tetigit archam dñi. 2. paral. 13. ibideꝝ. Item. 46. par. 2. Item. 60. par. 2.

Ire. Qualiter exemplo xp̃i d̃bemus ire ut habeamus benedictionem eternaz. 56. par. prima. Figura de aſſa que obtinuit benedictōem a patre. **I**ob. 15. ibidem.

Iudicium. De iudicio primo. expo. p̃ma. par. 2. Item. 19. par. 2. Item. 34. par. 3. Figura de **D**auid qui faciebat iudicium omni populo. 2. **R**. 8. ibidem. Itē. 39. par. 2.

Iusticia. Quod iusticia aliqñ sumitur p̃ oī virtute. 5. par. 2. Quod homo debet habere iusticiam si vult de manibus d̃mo num liberari. 34. par. 3. Figura d̃ **B**añ. liberato de ore leonum. **B**añ. 6. ibidem. Itē. 46. par. prima. Figura de **N**oe q̃ euasit diluuium. Item de iusticia. 50. par. 4.

Laxiuit. De laxiuitibus. 19.

I par. 3. Figura de miphiboseth qui illotis pedibꝝ obuiauit d̃s 2. **R**. 19. ibidem.

Latro. Quod per latrones intelliguntur demones. 53. par. 3. Figurati per latrunculos qui egressi de siria captiuā duxerunt puellā de terra israel. 4. **R**. 5. ibideꝝ.

Lauare. Quod lotio q̃ lauabāt apl̃i reſtā in mari ſignificat lotionem ſpiritualē qua debemus animas noſtras lauare. 45.

par. p̃ma. Figura de lotione naaman in iordanē. 4. **R**. 5. ibidem. **O**d p̃ septenariā lotionē **N**aaamā intell̃r septēaria lotio i ſāguine **C**hr̃iſti contra. 7. vicia capitalia. 41. par. 3.

Laudare. Quod homines videntes beneficia dei debent ipſum laudare. 21. par. 4.

Leprosus. Qualiter hō pp̃ peccm mortale efficitur leprosus. Figura de ſoꝛore **M**oy. numeri. 12. Qualiter mūdāf. Quō d̃r leprosus pp̃ peccatum ſupbie. Figura tus per **O**ziam q̃ pp̃ arrogantiam factus fuit leprosus. 2. paral. 26. Aliqui pp̃ peccatū murmuratiōis. Figura d̃ ſoꝛore moy. numeri. 12. Aliqui propter peccatum auaritię. Figura de **E**yeci. 4. **R**. 5. 16. parte prima.

Lepꝛa. Qualiter per lepram intelligitur. 7. vicia capitalia ibidem. De ritu mūdationis leprosi. 16. in diſgreſſione per totum. Quod per leproſos intelligitur totū genus humanum ⁊ etiam omnes peccatores. 54. par. prima. Figurati per **N**aaamā leprosum. 4. **R**. 5. ibidem.

Liberalitas. De liberalitate. 43. in introductione. Item. 57. par. prima. Item. 64. par. prima.

Ligare. **O**d ligatio humāi generis fuit prophetata **E**zech. 3. Figura de **L**azaro ligato. **I**o. 5. Item figuratur **B**añ. 4. 27. par. prima. Quod l̃z ſolutio a ligamine peccati xp̃o principaliter conueniat: itē ministerialiter fuit data apoſtoliſ ⁊ ſequacibus ſuis ſacerdotibus. 2. par. 2. Figura de **A**chior quem ſoluerunt filij **I**ſrael **J**udith. 6. ibidem.

Lux. De luce. 6. par. 3.

Luxuria. De luxuria. 20. par. 2. Item 29. par. quarta. Item. 43. parte ſecunda. Figura de **S**anſone qui duxit vxorem de filiabus philistiī. **J**udith. 14. ibidem. Item 52. par. 2.

Tabula.

Agnus. s. magnitudine potencie
m Christi. 56. par. 5. Figuratus p
 ybesum naue ecclesiastici. 46.
ibidem.
Tabagus. De magis diuersimod. 12.
 per totum.
Tabalignitas. De malignitate vocato
 rum ad participatōem bonorum dei et no
 lentium venire. 60. par. prima. Figura de
 viris iude et ier^m qui noluerunt audire p
 phas. 2. par. 14. ibid.
Tabanus. De manu Christi extēsa ad
 leprosum et ad peccatorem. 16. par. prima.
 Item de manu. 64. par. prima. Figurata
 per manū missam ad ezechielem: ezechiel.
 2. ibidem. Item qd est confortatiua viato
 rum: pmiatiua deuotoꝝ. Figura de simili
 tudine manus que apprehendit ezechielē
 in cinctio capitis ezechie. 8. Pūitiua re
 probatoꝝ. Figura de manu qua tetigit dō
 Almos. 9. 64. par. 4.
Tabare. Quod mare significat mundū
 in quo multi pēlitantur. 17. par. 2. Figura
 de egyptijs submersis in mari exo. 14. ibi
 dem. De mari. 25. par. prima.
Tabaria. De Abaria. p^o. expo. 3. par.
 prima. Item par. 2. Figurata per nubem
 apoc. 14. ibidem. Item. 5. par. prima. Figu
 rata per Abariam sororez Adoy. ibidem.
 Item par. 2. Item par. 4. Item. 14. par. 3.
 Item. 13. par. 3. Item. 28. par. prima.
Tabedicus. Quod Christus dicit me
 dicus humani generis. 16. par. 2. Figura
 tus per Raphaelem angelum missuz ad
 curandum tob. tob. 2. ibidem. De medico
 21. in introductioe. Itē. 25. in introductio
 ne. Item. 44. in introductione. Item. 54.
 par. prima. Item. 64. in introductioe.
Tabeduz. Quod Christus dicitur sta
 re in medio et quare. Quod est mediū
 medicinali cōualefcentie in egrotis. Figu
 ratus per virum vestituz lineis stantem
 in medio. 6. viroz ezech. 9. Spūalis influē
 tie i deuoz. Figuratur per lignū vite i me

dio paradisi. gen. 2. Virtual colligantie in
 disiunctis. Figuratus per Adoy. qui dixit
 populo: ego sequester et medius fui int d
 um et vos: deuter. 5. Specularis resulge
 tie inopacis. Figuratur p stellaz in medio
 nebule eccli. 30. Liberal influētie i assum
 ptis. Figuratus p fluuiū aque vite in me
 dio platee ier^m apoc. 22. Socialis assiten
 tie in beatis. Figuratur per filēz filio hoīs
 stantem i medio. 7. candelabroz aureoz
 apoc. 1. 3. par. 5. Qualiter xps inuētus fuit
 in medio doctoꝝ. 23. par. 2. Figuratus p li
 gnum vite i medio paradisi gen. 2. ibidem.
 Quod multi sunt q non sunt i medio sic
 xps. Figurati p mulierem stantem i me^o
 amphoe zach. 5. ibidem. Qualr xps post
 resurrectōem stetit in medio discipuloꝝ
 34. par. prima. Itē. 31. par. pma.
Tabensura. De mensura meriti et pmi
 41. par. prima. Figura de mensura gomoz
 exo. 16. ibidem.
Tabessis. Quod messis significat exi
 stētem v^l appētez malitiā. 18. par. 4. Figu
 ra de diebus messis ordeacee qm mortu⁹
 est manases. Iudic. 8. ibidem.
Tabiraculū. De miraculis xpi. 15. par.
 2. Item par. 4.
Tabisereri. Qd dō miseref humilibus
 culpā indulgendo. Figura d pncipe quin
 quagenario. 4. R. 1. Indigentibus auxiliū
 tribuendo. Figura de mach. 2. mach. 10.
 Patientibus penam mitigando. Figura
 de dō qm āgelus percutiebat pplm: cuius
 dō misertus fuit. 2. pal. 2. Laborantib⁹ pre
 mia largiēdo. Figura de filiis israel. 36.
 44. 46. par. prima.
Tabisericordia. De misericordia. 12. p.
 3. Item. 20. par. prima. Item de misericor
 dia i dimissione inficientis culpe. Figura
 de seruo qui debebat regi. 10000. talenta.
 Math. 18. In colatione refoꝝmantis gra
 tie. Figura de filio prodigo. Luc. 15. In li
 beratione aggrauantis potentie. Figu
 ra de Populo Israelitico afflicto ab

Maale rege syrie. 4. **R.** 13. In mitigatione affligētis pene. Figura de iniuitis Jon. 3. In cōdonatōe quietātis glōrie. 41. par. prima. Quorum deus misereat 7 quorū non fuit figuratum eze. 9. ibidem. De misericordia. 56. par. 3. 7 par. 4. Item. 62. p. prima. Item. 49. par. 4.

Missus. De missione angelorum istā te die iudicij ad purgandū homines. 65. par. 5.

Modicum. Quod genus humanum pp peccā pmoꝝ parentum incurrit multīplex modicum: de quoz primo. Figura de terra 7 viro sterili. Jere. 22. Et ista. 7. modica fuerunt figurata per. 7. phialas ire dei missas in terra per. 7. angelos apoc. 16. 33. par. prima.

Mons. De mōte. 4. expo. prima par. 5. Item. 22. par. 2. Item. 25. par. prima. Figura de monte alto in quem fuit sblatus Jo. apoc. 21. ibidem. Item. 25. par. prima. Figuratus per montem libani ecclē. 50. ibidem.

Mori. Qualiter homo propter peccā dicatur mortuus: 7 qualiter resuscitatur a xpo. 2. par. 2. Figura de Semey. 3. **R.** 2. ibidem.

Mors. De morte multiplici. 26. par. p. ma. Item par. 2. Item. 56. par. 2. In languore concupiscentie eneruantis. Figura de duobus scibus impudicis. Dan. 13. In ardore auaritie exurētis. Figura de filio su naitis. 4. **R.** 4. In tumore superbie presumentis. Figura de Ozia. 2. **R.** 6. ibidem. Item par. 3. Item par. 4. Item. 61. par. 3. Item par. 4.

Mulier. Quod mulier parturiens filium significat animam fidelem. 37. par. 4. Figurata per Ruth mlierē virtutū ruth. 3. ibidem. Item figura de mliere amicta sole Apoc. 12. ibidem. Quod sapiētia di multiplī dī mulier. 44. par. 3. Figura de abi gayl muliere prudentissima. 1. **R.** 15. ibidē. Quod mulier significat peccatorem. 64.

par. 2. Figurata per mulierem sedentē su per bestiam coccineam Apoc. 17. ibidem.

Mundare. De mundatōe peccati. 2. par. 2. Item. 16. par. prima. Item. 18. par. prima Item. 54. par. 3. Figura de Naaman q fu it mundatus in Jordane. 4. **R.** 5. ibidem.

Mundus. Quod mundus significat per mare: in quo multi periclitantur. 17. par. prima. Figura de egyptijs sōmersis in mare Exo. 14. ibidem. Item per agruz 18. par. 2. Figura de Jacob 7 Esau pugnātibus in vtero matris. gen. 25. ibidem. Item per Jerico in quo aliqui habitāt. Figura ti per Babil. Apoc. 8. 21. par. 2. Item per ciuitatem super qz fleuit dominus. Figura tus per Babel. gen. 11. 50. par. Item de mundo figurato per castelluz in q pul lus 7 afina tenebantur ligati. Math. 21. 54. par. prima. Item. 55. par. prima. Item 56. par. prima. cum. 6. malis conditōibus Figurata per. 6. viros: quorum quilibz ha bebat vas interitus in manu sua Ezech. 9. ibidem. Item. 59. par. prima. Item. 61. par. prima.

Murmurare. Quod peccā murmura tōis priuat hoīem celesti patriā. 16. par. p. ma. Figura de exploratoribus quos misit Moy. qui murmurauerunt de terra pō missionis: numeri. 14. ibidem. Quod pp peccatū murmuratōis hō multa dāna pa titur. 44. par. 2. Figura de sorore Moy. numeri. 22. Figura de filiis israel 7 de ser pentibus ignitis. numeri. 21. Figura de fi liis israel priuatis terra pōmissionis: nu meri. 14. ibidem.

Mutus. Quod peccator dī mutus. 24. par. prima. Figuratus per Elyodorum 2. Math. 3. ibidem. Quibus de cāis hōes ficitur mutus. 52. par. 2.

Naues. Quod per duas naues fi liorum zebedei itelligit duplex status hominum. 45. par. prima

Figura de nauibus Salomonis q ibant i tarsis. 2. paral. 9. ibidem. Quod nauis Si

Tabula.

monis significat statum religiosorum.

Figurata per vnam nauium quam Symon sculpsit supra sepulchrum patris. i.

Matth. 12. ibidem. Quod nauis filiorum Zebedei significat statum secularium.

Figurata per vnam nauium quas fecit Rex Antiochus. i. Matth. 15. ibidem.

De nauis. ibidem. Item. 17. par. prima.

Figura de illis qui tempore diluuii fuerunt in archa Noe. Gen. sexto ibidem.

Item figura de nauibus Salomonis portantibus aurum et argentum. secundo paral. 9. De nauis. ibidem. Item. 59. par. prima.

¶ Negligentia. Quod quando homo est negligens ad accipiendum aliquod donum conueniens est vt ipse prouetur.

Figura de virginibus prudentibus et fatuis.

Matth. 25. 43. par. 4.

¶ Numerus. De numero. 22. par. prima.

Item. 15. par. 2. Item. 17. par. 3. Item. 25. par. 3.

¶ Nuptie. De nuptijs carnalibus: et qua de causa debent fieri. 15. par. prima.

Figura de nuptijs Tob. tob. 9. ibidem.

De nuptijs diuersimode acceptis. ibidem.

Figura de nuptijs factis in cana gallilee Johan. secundo. Item figura de nuptijs quas fecit Pitholomeus Alexandro. i. Matth. 10. Item figura de nuptijs quas fecit Laban Jacob et Racheli.

Gen. 39. Item figura de nuptijs quas fecit Rex Assuerus Hester regine: Hester secundo.

Quod istas nuptias vltimas non habemus in hoc mundo: vt figuratiue dicitur Job. i. ibidem. Item. 54. par. 4.

Figura de. 10. virginibus prudentibus et fatuis. Mat. 25. Item figura de rege assuero qui fecit grande conuiuium hester.

i. De diuersis nuptijs quas deus fecit filio suo. 60. par. prima.

Figura de nuptijs factis in cana gallilee. Johan. 2. 7c. vt in euangelio. 15.

¶ Bedictia. De obediencia. p. 2.

Item. 19. par. 3. Figura de fratribus Ioseph qui dixerunt se seruos eius. Gen. 44. ibidem. Item. 45. par. 2. Item. 55. par. 2. Item. 62. par. 4.

¶ Occiositas. De occiositate. 19. parte prima.

¶ Octauus. Quod octauus dies significat transitum hominis per mortem. 14. par. 5.

ma. Figura de primogenitis filiorum Israel qui debebant stare. 7. diebus cum matre: 7. 8. die reddi debebant deo. exo. 22. ibidem.

Item figura de filiis israel. 7. diebus habitantibus in tabernaculis. 7. 8. die erat reges. leuit. 23. ibidem.

¶ Oblatio. De oblatione. 12. par. 3. Figura de oblatione facta regi salomoni. 2. paral. 9. ibidem.

De oblatione diuersimode fienda. 46. par. 3. Figura de oblatione. 3. regum. Mat. 2. Item figura de oblatione quam fecit noe post liberationem diluuii. Gen. 8.

Item figura de oblatione quam fecit melchise dech abrahe. Gen. 19.

¶ Operarius. Quod operarii vinea sunt predicatorum veritatis. Figura de operariis salomonis quos mittebat in libanum. 3. Reg. 5. 39. par. 3.

¶ Oratio. De oratione. 9. par. 3. Item. 25. par. 3. Item. 51. par. prima. Item quod homo debet orare diuersa de causis. ibidem.

Figura de Moyse qui orauit vt auferentur rane de egypto. exo. 8. Item figura de Moyse qui orauit vt tollerentur musce. exo. 8.

Item figura de Moyse qui orauit vt auferentur tonitrua. exo. 9. Item figura de Moyse qui orando tenebat manus extensas. exo. 17.

Item figura de Moyse qui orauit vt tollerentur locustae. exo. 20. Item figura de Moyse qui orauit vt tollerentur serpentes numeri. 21.

Item figura de Moyse qui orauit et absorptus est ignis: numeri. 41. ibidem.

De oratione debita et indubitata. 51. par. 2. 7. 3.

Tabula.

Ovis. Quod ovis cognoscitur per signum rubeum 7c. Figura de domibus filiorum Israel signatis sanguine agni: exo. ij. 32. par. 2. Quod ovis debet ab bono pastore accedere per caritatis dilectionem. Ipsum cognoscere per gratiarum actionem. Ipsum audire per mandatorum adimplentionem. Sibi servire per bonorum operum fructificationem. 40. par. 2. Quod per c. oves intelligitur tota integralis natura creata. 44. par. 3. Figura de ovibus de quibus loquitur Salomon. ecclesiastici. 2. ibidem.

Anis. Quod Christus dictus panis potest figurari per panem quem petijt elyas. 3. re. 10. 6. par. 2. Item fuit figuratus per panem subcinericius qui descendit in castra madian: iudic. 7. 12. par. prima. Quod per s. panes ordeaceos intelligitur. s. que debent esse in vera penitentia. 25. par. 3. Vel. s. que debet peccator considerare. Figura ta per cruciatum locustarum. s. mensibus: apoc. 9. ibidem. Vel. s. plage Christi. ibidem. Quod panis sacramentalis de celo descendens dat homini vitam: que est panis azimus habens omnem pudorem. Panis celicus habens omnem dulcorem. Panis angelicus habens omnem decorem. Panis virtutis habens omnem vigorem. Est etiam iste panis. Inimicorum debellativus. Figuratus per panem subcinericius qui percussit castra madian. iudic. 7. Beneficiorum recompensativus. Figuratus per panem quem obtulit melchisedech abrahe gen. 14. Panis filiorum confortativus. Figuratus per panem quem obtulit abraam tribus viris ambulanti per viam: gene. 18. Superbitorum acquisitivus. Figuratus per panem Etye: in cuius fortitudine iuit vsqz ad montem dei ozeb. 3. re. 19. 42. par. 3. Quod iste panis potest figurari per manna: de quo dixit Moy. populo: exo.

16. Iste est panis quem dedit vobis dominus ad vescendum. 43. par. prima.

Panus. Quod Christus panis inuolutus potest figurari per archam testamenti inuolutam vello tabernaculi. numeri. 4. 6. par. 2.

Paralifis. Unde causatur paralifis: 7 qualiter significat peccatorem. 16. par. 2. Figura de alchimio percusso paralifi. i. Mach. 9. ibidem.

Paraliticus. De paralitico. 16. par. 2. Item. 59. par. 2. Figura de Pharaone qui dixit exo. 5. Nescio dominum. Item figura de oia qui neglexit dominum. 2. par. 26. Item figura de hominibus qui nesciebant loqui iudayce. nec. 13. Item figura de Laym habentem tremorem capitis: gen. 4. ibidem. Item. 59. par. 4.

Partus. Quod partus beate virginis fuit prophatus 36. 7. Figuratus in virga Aaron: numeri. 17. Demonstratus Luc. 2. Et que fuerunt in hoc partu. s. par. 4.

Pastor. Quod Christus dictus pastor: figuratur per Ioseph pascentem gregem patris sui. gen. 37. 6. par. 3. De bonis 7 malis pastoribus: ibidem. Quod anima rationalis potest dici pastor: ibidem. Figura de David qui pascebat gregem. 1. re. 17. ibidem. Diversimode de pastore. 32. par. prima. 1. 2. per totum. Figura de Abel qui fuit pastor ovium gen. 4. Item figura de Moy. qui pascebat oves ieroceria sui exo. 3. Item figura de Jacob qui pascebat oves Laba. gen. 30. Item figura de sobna negligente preposito templi. 36. 22. Item figura de Aaron qui portabat nomina filiorum Israel exo. 28. Item figura de Moy. qui dixit populo deuter. 4. Eduxit te dominus piecedens in virtute sua. 40. par. 2.

Pater. Quod deus dicitur paterfamilias 7 quare. 19. par. prima. Figuratus per booz ruth. 2. ibidem.

Pati. Quod aliquis patitur a dyabo-
lo culpabiliter instigante. Figura de dra-
cone psequente mulierem apoc. 12. Aliquo
a deo paternaliter flagellante. 37. par. 4.
Passio. De passione xpi. 4. par. 2. Item
22. par. 3. Item. 21. par. prima. Item. 19. par.
2. Item par. 3. Item. 44. par. prima. Figu-
ra de samaritano qui portauit hominem
sauciatus super humerum suum Luc. 14. ibidem.
Qualiter homo mundatur a peccato p-
pter passionem xpi. 54. par. 3. Figura de
Naama qui fuit mundatus in iordane. 4.
Re. 5. ibidem.
Pacientia de patientia dei in subportan-
do peccatores. 18. par. 3. Figura de dd qui
habuit patientiam in supposito semey ne
interficere. 2. Re. 19. ibidem. De patientia
48. par. 2. Item. 57. par. pma.
Patria. Qui sunt illi q introducunt
ad celestem patriam q n. 38. par. 2. Figura
de filiis isrl quoru aliqui fuerunt introducti
in terram pmissionis: et aliqui non. numeri
14. ibidem.
Pax. De pace. 6. par. 4. Item. 30. par.
prima. Item. 31. par. prima. Figura de ga-
baonitis qui pcurauerunt habere pacem
cum iof. iof. 9. ibidem. Item ibidem. Fi-
gura de abimelech ambizioso de quo pa-
rabolice dictum fuit iudic. 9. q iert ligna
ut vngerent sibi regem ibidem. Item q
conservatio pacis fuit figurata. 1. Mach.
13. in Symeone summo sacerdote: et rege
Demetrio ibidem. De mala pace figura
ta per pacem qz voluit facere Haas cum
viris tabes galaad. 1. Re. 17. ibidem.
Peccare. Quod homo potest pec-
care in deum et proximum et in se ipsum. 52.
par. 3.
Peccatum. De malis que incurrit
homo propter peccatum. Et q execat
hominem. Figura de tob. tob. 2. Et q fac
eum claudum. Figura de vria. 2. Re. 5. Et
q fac eum pauperem. Et qualiter dicatur
per xpm. 2. par. 2. Quod ho debet vitare

peccatum infidelitatis. 34. par. 3. Figura de
peccato ydolatrie filiorum Israel exo. 32.
Quod peccatum fecit gentis humanum surdum
et mutum. Et de. 8. defectibus. 52. par. 2. et par.
3. Quod homo per peccatum incurrit. 5.
dana. 55. in introductione. Que pdit homo
p peccatum. 56. par. 2. Peccator. Qualiter
peccator potest significari p Jo. existet
in vinculis. 2. par. 2. Figura de sedechia re-
ge qui fuit vinculatus in babil. 4. Re. 25.
ibidem. Quod peccator potest dici esse in
egypto. 9. par. 3. Figura de Ioseph: gen.
37. ibidem. Qualiter peccator potest dici iace-
re. Figura de noe iacente nudo i taberna-
culo: gen. 9. 16. par. 2. Quod peccator istar
lapidis duri dicitur lacrimas effundere ut ve-
nia mereatur. 20. par. 2. Figura de Moy-
se qui eduxit aqz de petra numeri. 20. ibidem.
Quod peccator dicitur demoniacus: et qualiter
possidet eum dyabolus. 24. par. prima. Fi-
gura de equo palido et qui sedebat super
eum vocabatur mors apoc. 6. ibidem. Et
qualiter curatur per Christum ibidem.
Figura de Raphael qui liberauit Sar-
ram a demonio et illuminauit Tob. Tob.
6. ibidem. Quod publici peccatores figu-
rantur per illum qui iacebat iugularis
in platea tob. 2. 45. par. 3. Per quos de-
bet portari peccator ad Christum. 52. par.
2. Figura de homine in quo erat plaga le-
pre qui educabatur ad Aaron sacerdotem
Leuit. 13. ibidem. Que debet facere pec-
cator. 56. par. 3. Figura de Iosia. 4. Re. 22.
Item figura de ciuitate ierusalem: qua
dixit dominus Je. 2. Recordatus sum
tui. ibidem. Item que fiunt in resuscita-
tione peccatoris de statu culpe ad statum
gratie. 56. parte quarta. Figura de Ioa-
dormiente. Ios. 1. Item figura de Ange-
lo qui tetigit Elyam dormientem. 3. Re.
19. Quod peccator potest significari per
ciuitatem qz precepit rex succendi. 60. par.
2. Figura de ciuitate ierico facta anathema
Ios. 6. ibidem.

Tabula.

Pena. De pena reproborum. 18. par. 4. Item. 27. par. prima. Item. 32. par. 2. Item. 33. par. 3. Item. 46. par. 2. Item. 48. par. 3. Item. 49. par. 3. Item. 50. par. prima. Et par. 3. Item. 60. par. 5. Item. 62. par. 4. Figura de Sedechia qui fuit in manu regis Babil'. Jere. 37. ibidem.

Penitere. Quod homo l3 peccauerit debet penitere. 26. par. prima. Figura de dd. 2. R. 12. ibidem.

Penitentia. De tribus partibus penitentiae. 15. par. prima. Figura de via trium dierum in solitudine. Exo. 3. ibidem.

Penitentia. Require in littera. M. ubi de nau. Quod penitentia significatur per vineam 7c. Figura de Sansone q cu3 veniss3 ad vineas opidi interfecit Leonē. Iudic. 14. ibidem. De penitentia. 19. par. prima. Figura de Noe qui plantauit vineam. gen. 9. ibidem. Item. 22. par. prima. Item. 25. par. prima. Et par. 3. Item. 44. par. 3. Item. 47. par. 2. Figura de muliere q3 persequabatur draco. Apoc. 12. ibide3. Item. 51. par. 2. Item. 59. par. pma. Figura de manase rege qui penitentia egit. 2. paral. 35.

Peregrin^o. Quod xps p3t dici pegrinus quantum ad habitū. Figuratus p3 Jacob qui dixit se trāsisse iordanem in vacuo. gen. 33. Item quantum ad vias quas fecit Figuratus per Isaac qui ambulabat per viam que ducit ad puteum. gen. 24. quantum ad hospitia que intrauit. Figuratus per Elyseum qui diuertit in tabernaculū q3 sibi prepauerat sumario. 4. R. 4. Quatum ad pericula que sustinuit. Propter i signia que portauit. 29. par. 2. Item q3 christus fuit peregrinus. 59. par. prima. Figuratus per Abraam qui peregrinat^o est in gerario. gen. 20. ibidem.

Perseuerare. Quod homo d3 pleuerare in bono lepro. 29. par. pma. Figura de vxore Lot3 respiciēte post tergū q3 versa ē i statua sal'. gen. 19. ibidem.

Petere. Quid hō deb3 pncipalr petere. 21. par. 3. Figura de Alia filia Caleph. Job. 15. ibidem.

Pietas. De pietate diuina. 19. par. pria. Figura de reuocatione mulieris adultere. Jere. 3. ibidem. Item. 50. par. 5. Item. 18. par. 3.

Piscis. Quid significant duo pisces. 25. par. 3. Figura de duabus virginibus: cuius quibus deus pascit gregem. 3. act. 8. ibid. Item. 29. par. 4. Figuratus per pisces in cuius ore inuēit Petrus staterē Abath. 17. ibidem. Quod Christus voluit q3 Petrus multos pisces caperet. 45. parte. 2. Figura de piscibus multis ad quos viuificandos videbatur aqua exiens ex latē dextro templi. Ezech. 47. ibidē.

Portare. Qui sunt quattuor homines qui portabant adolescentem mortuum: q3 ad nutum dei debent stare. 56. par. 4.

Postulare. Quod homo volens aliquid postulare a deo debet honorare suam potentiam. 17. par. secunda. Figura de domino sedente super solium excelsum. 36. 6. ibidē. Inuocari suā miām ibidē. Allegare ppriam miseriā ibidē.

Potestas. De potestate aliquorū pcedentium aduentum xpi ad iudiciū quantum ad signa faciēda. 65. par. 2. Figura d3 spiritibus demoniorum facientibus signa. Apoc. 16. ibidem.

Preceptum. Quod Christ^o pcepit leproso mūdato q3 nulli diceret: d3 diuerso mō pceptū. 16. par. pma.

Premiū. Qd3 pmiū tā actiuorū q3 p3t platiuorū illr p3 denariū. 19. par. prima. Figura d3 bilib^o tritici. Apoc. 6. ibidē. Quod pmiū non d3 dari ante meritū: cuius tamen oppositū alig vellēt. par. 2. Figura de lucifero q3 atēq3 meruiss3 voluit pmiari. 36. 14. ibidem.

Preparare. Qd3 hō d3 se ppare p3 sue vilitatis consideratōem. Figura d3 sole q3 fca ē sic lace^o cilicij. Apoc. 9. Per mādatorū

Tabula.

obseruatōem. Figura de sole qui reuerſus
est. 10. lincis. yf. 18. Per firmam adheſio
nem. Figura de sole qui ſtetit in medio ce
li. Job. 10. p. expo. 2. par. pma. Qual'r hō d
bet ſe preparare quātū ad voluntatez ſigni
ficatam p lunam. Figura de luna que ſcā ē
rota ſanguis. Apoc. 6. Quantuz ad alias
potētias ſenſitiuas ſignificatas p ſtellas
Figura de ſtellis q dederūt lumen i custo
dijs ſuis. Barch. 3. Itēz figura de ſtell ſtā
tibus in ordine ſuo. iudic. 5. De illis q nō
preparant ſe ad recipiēdum deum. Figu
ra de viris impijs. Sap. 2. Et qualiter de
bet ſe preparare ad ipſum recipiēdum. Fi
gura de viris gementibus de offeſis.
Eze. 9. ibidem.

Preſentari. Qui ſunt pñtantes pecca
tozem ſurdum ⁊ mutum ad Chriſtum. Et
q huiusmodi preſentatio fuit figurata Le
uit. 13. 52. par. 2.

Pecidere. Ad peccōz pēdendo ſe co
ram dō inuenit miam. 62. par. 2. Figura de
Abigayl. 1. 12. 15. ibidē.

Propheta. Ad xps deū ppha fuit p
phetatus dūtero. 18. Figuratus i Samue
le ppheta. 1. 12. 3. Demōſtrat⁹ Abath. 21.
25. par. 4. Ad vnus falſus ppha pōt dici
caro. Figura d iſabel q dixit ſe pphiam.
Apoc. 2. Scōs ppha flōrē mūd⁹. Figura d
pphis pphetantib⁹ flō pplō pspiratē Je
re. 14. Tern⁹ ē dyabol⁹. Figura d ppha q
reduxit vīz dī ad comedēdū in Bethel. 3.
12. 13. Et q oēs iſti figurant p Sedechiam
q flō pphauit regi yſrael. 3. 12. 22. 48. par.
pma. Ad xps potuit dici ppha. 56. par. 5.
Figuratus p Moy. cui dñs ore ad os lo
quebat. numeri. 12. ibidem.

Proficere. Ad xps pficiebatur etate
⁊ grā. 13. par. 4. Figuratus per yſaac qui
ibat proficiens atqz ſuccreſcens. Gen. 26.
ibidem.

Prudencia. De prudentia. 43. par. pri
ma. Item. 50. par. 4.

Publicus. Quod de peccōibus publi

cis dicit dominus figuratiue Jere. 7. Ad
vides qd iſti faciunt in plateis. Figurati
p illum q iacebat in platea. Tob. 2.

Puella. Quod p puellā mortuam in
telligitur anima exiſtens in peccato mor
tali. 64. par. pma. Figurata p puellam de
terra iſrael qz duxerunt capiuā latrūculi
4. 12. ibidem.

Pugnare. Quod modus pugnandi d
dyabolum fuit figuratus per pugnā dō
cum Bolia. 1. 12. 17. 22. in mō pugnādi.

Puteus. Quod p puteum intelligit i
fernus. 57. par. 3. Figuratus p puteū abyſſi
apoc. 9. ibidem.

Quattuor. Quod p quattuor: por
tantes paraliticum. p intelligū
tur quattuor: conſideratōes qz
d3 habere peccatoz. Figurate p quattuor
capita in vna beſtia. Dan. 7. Scōs quattu
or virtutes cardinales. Figurate p quat
tuor: facies cuiuſlibz iſtorum animalium
q vidit Ezechiel. Ezechiel. 1. 47. par. 3.

Querere. Quod vnguentum cu3 quo
debemus querē xpm d3 componi quattu
or virtutibus. 28. par. pma. Qualiter xps
qſiuit genus humanū pditū p peccatum
44. par. 3. Figuratus p Joſeph querentē
fratres ſuos. Gen. 37. ibidem. Quod inq
ſitio mulier querentium xpm ⁊ non inuēi
entium fuit figurata in inqſitōe filiorū p
phetaz quētium Elyam ⁊ non inueniētū
ipm. 4. 12. 2. 28. par. 3. Quod qual'r regnū
celoz ē quēdū fuit figuratū in mīre filio
rū Zebedei. Abath. 20. 55. par. 2.

Quattuor. Qualiter ratio debet do
minari ſenſualitati. 15. par. 2. Fi
gura de viro q d3 dominari mu
lieri gen. 3. ibidem. De ratione. 20. par. pri
ma. Item. 49. in introductōe. Item ibidē
par. prima. Item. 62. par. prima. Figura d
homine qui peregre pficiſcens in ſua re
uerſione voluit ponere rationem cum ſer
uis ſuis Abat. 25. ibidem.

Ramus. Quales ramos debem⁹ por
B iij

Tabula.

tare obuiam xpo: et de diuersis ramis. 27. par. 3. Figura de filiis isrl qui egressum in montem portabat inde ramos diuersarum arborum nec. 8. ibidem.

Recidiuatio. Quod recidiuatio i peccatum dicitur peior: primo peccato perpetrato. 24. par. 4.

Reconciliatio. Qualis debz esse reconciliatio euz deo et proximo. Figura d agar ancilla: cui dixit angelus q reconciliaret cum dña sua Sarra. gen. 16. Item figura d Rege Demetrio qui reconciliatus fuit Symoni sacerdoti. 1. Mach. 15. Item figura de filiis Israel qui dimittendo dos alienos reconciliati sunt cum do. 1. R. 7. 46. par. 3.

Reddere. Qd homo debet primo reddere de seipo holocaustum: lz multi faciāt oppositum. Figurati per mulierem garulam que dixit puer. 7. hodie reddidi vota mea et inde se per luxuriam maculauit Scdo primo subuentionem lz multi faciāt oppositum. Figurati p Absalon q dixit Dauid patri suo. Uada et reddam vota mea et tamen uoluit sibi auferre regnū. 2. R. 15. Tertio deo laudem: lz multi faciāt oppositum. Figurati p filios ysaac existeres in egypto. Exo. 5. 62. par. 4.

Reditus. Quid significat reditus magor p alia via. 12. par. 4. Quod redit xpi ad patrem fuit figuratus p reditum angeli Raphael q dixit Tob. 3. Tempus e vt reuertar ad eu qui misit me. 34. p. pma.

Rex. Qualiter xps dicitur rex iudeorum. 12. par. pma. Quod in xpo rege istar regis temporalis possumus. s. confiderare. 61. par. pma.

Regnum. Quod regnum dei dicitur multipliciter. 24. par. 3. Item de regno celorum. 18. par. pma. Item. 48. par. 4. Item. 55. par. 2. Figura de matre filiorum zebedei. Mat. 20. ibidem. Item. 60. par. pma. Item. 62. par. pma. Regratiari. De regrotatione. 52. in introductione. Item. 54.

par. 4.

Relinquere. Quod homo debet relinquere vanitates mundi. 20. par. pma. Figura Jere. 48. Ubi dicitur. Relinquitte ciuitates ibidem.

Remanere. Quod remansio Christi i Jer^m fuit ad nram istructōem vt remāeamus in statu gratie. 15. par. pma. Figura de Semey. 3. R. ibidem.

Renuere. Qualiter aliqui renunt ventire ad spirituales nuptias. 60. par. pma. Figura de populo ysaac qui noluit audire vocem Samuelis. 1. R. 8. Item figura de Oia qui neglexit dominum. 2. par. 26. Item figura de illis qui edificauerūt sibi villas. Mee. 22. Item figura de negotiatoribus terre. Barch. 5. Item figura d Albimelech qui occidit fratres suos. Iudic. 9. Item figura de Datā et Abiron reuentibus venire ad Aboz. numeri. 16. ibidem.

Reprehendere. De reprehensione. 17. p. 2. Item. 19. par. pma. Item. 29. par. 3. Item. 41. par. 3. Item. 44. par. 2. Item. 59. par. 4. Item. 60. par. 4. Item. 62. par. 4. Item. 56. par. prima.

Resurgere. Quod resurrectio xpi fuit nunciata discipulis: et pphetata i diuersis locis et figurata Jos. 2. 24. par. pma. Item d resurrectōe xpi. 28. par. 3. Item par. 4. Item. 30. par. prima. Item par. 3. Item. 31. p. 3. Item. 33. par. pma. In cuius figura dixerat Jo. 2. Soluite templū h et c.

Resuscitare. De multiplici resuscitatione cum multis figuris. 56. par. 4. p. totum. Item. 64. par. 4.

Reuerti. Quid accidit hōi reuertēti ad vicia p̄stina. 65. par. pma. Figura de ppheta q reddidit ad comedendū in Bethel. 3. R. 25. ibidem.

Rogare. Quod homo debet rogare dūm pro offētionibus suis. 62. parte scda. Figura de Dañ. qui rogauit dominum. Dañ. 9. ibidem.

Tabua!

Ruina. Quod xps dicitur fuisse i ruina
nam vitiou et resurrectionem virtutum.
Figura de statua Nabuc. Dan. 2. 9. p. 2.

Atiare. Quod satietas superba
bundans q xps satiavit multi
tudinem fuit figurata p supba
bundantem facietatem qz fecit Elyseus

4. R. 4. 47. par. 3.

Sacramentum. De. 7. sacramentis eccle
15. par. pma. Figura de. 7. lucernis sup can
delabrum vnū. 3. zach. 4. ibidem. De sacro
eucharistie. 42. par. 2. par. 3. 7. par. 4. 7. i dis
gressiōe p totū cum multis 7 diuersis fi
guris.

Saluator. Quod xps saluator: fuit de
fideratus. yf. 45. Prophetatus. yf. 9. Fi
guratus. 4. R. 13. Demonstratus Luc. 2.
5. par. 4.

Sanat. Qd xps sanado peccōe apphe
dit ipz p gra pueiēdo. Figura de manu q
apprehēdit ezechielē dan. i. cinccimo capis
ezechiel. 8. Gratiam cōferendo. Figura d
sanatiōe facta per cōtēptibile lignū sap.
10. Suo arbitrio relinquēdo. Figura d ru
bētia quos dimisit ioh. 3. 22. 57. par. 2.
De sanatione peccatoris. 59. par. 4.

Sapiētia. Quod sapientia diuina dicit
mulier multis de cāis. Figura d abigayl
muliere prudentissima. i. R. 25. 44. par. 3.

Scribere. Quod xps scribens electo
rum nomina p figurari p virum qui ha
bebat atramentariū scriptoris ad renes
eius Eze. 9. Item p manum scribentē ad
pietē: dan. 5. 6. par. pma.

Seducere. Quod finalis intentio antixpi
erit seducere homines in errozes. 65. par.
2. Figura de bestia q seducebat homines
habitātes in terra: apoc. 13. ibidē.

Seminare. Quod p hominem q semi
nabat semen suū intelligitur xps. Figura
tus p ysaac qui seminabat i gerarīs: gen.
26. 20. par. pma. De semine ibidem par. 5.
Item. 18. par. pma.

Sensualitas. Quod sensualitas debet

subici rationi: 7 non econ^o: qz tunc esset
ordo pueris. 16. par. 2. Figura de seruo
regnate prouer. 30. ibidem. Item de sen
sualitate. 21. par. 2. Item. 27. par. pma. Figu
ra de muliere garula prouer. 7. ibidē. Itē
43. par. 2. Figura de quattuor regibus pu
gnantibus cōtra. 5. gen. 14. ibidem. Item
figura de Sansone qui accepit vxorem de
filiabus philistii iudic. 14. ibidem.

Septem. De diuersis. 7. 4. expo. pma
par. 4. Figura de. 7. colūnis prouer. 9. ibi
dem. Item. 7. par. 3. Figura de. 7. oculis.
zach. 3. ibidem. Item. 15. par. pma. Figura
de. 7. colūnis prouer. 9. ibidem. Itē figu
ra de. 7. stell' apoc. i. ibidem. Item par. 2.
Item. 24. par. 4. Item ibidem. Figura de
dracone rufo apoc. 12. ibidē. Item figura
de. 7. bobus macilentis gen. 41. ibidem.
Item. 25. par. 3. Figura de candelabro au
reo cum. 7. lucernis zach. 9. ibidem. Item
figura de. 7. stell' apoc. i. ibidē. Item. 43.
par. pma. Figura de. 7. mulieribus app
hendentibus virum vnū 36. 4. Item ibi
dem. Figura de. 7. lucernis super cande
labrum zach. 4. ibidem. Item. 47. par. 2.
Item par. 3. Item. 50. par. 3. Figura de. 7.
stell' apoc. i. Item figura de. 7. oculis zach.
4. Item figura de. 7. colūnis prouer. 9. ibi
dem. Item. 51. par. pma. Item par. 4. Fi
gura de filiabus ier^o pascentibus gregez:
exo. 2. 57. par. pma. Item par. 2. Figura
de. 7. spiritib⁹ negonib⁹ dyabolo Abat.
12. ibidem. Item. 61. par. 3. Itē par. 4.

Sequi. Qualiter homines debent se
qui xpm. 16. par. pma. Figura de sequen
tibus abimelech iudic. 9. ibidem. De dā
no sequentium dyabolū. Figura de vul
nere seuo facto in terra ab angelo apoc.
16. ibidem. Item qualiter debent sequi
Christum. 21. par. 4. Figura de elyseu qui
secutus fuit elyam. 3. R. 19. Item. 45. p. 5.
cum predictis figuris.

Seruare. Quod homo seruendo deo
liberatur de manibus inimicorū. Figura

Tabula.

de filijs yſrael quibus dixit Samuel. i. Reg. 7. **¶** Preparate corda ueſtra deo 2c. 55. p. p. ma. Item q. ſeruiendo dyabolo homo efficitur ſeruus. Figura de viris Iabes galaad ſeruientibus Haas. i. Reg. ij. ibidem. **¶** Sex. De diuerſis. 6. 15. par. 2. Figura 8. 6. diebus quibus operari licituz erat. Exo. 20. ibidem. Item. 23. par. p. ma. cum figura predicta. Item. 64. par. 4. **¶** Signum. Qualiter xps dr fuiſſe ſignū 9. par. 2. Figura de ſerpente Eneo poſito i ſignum in deſerto. numeri. 21. ibidem. Et q. contradicunt huic ſigno ibidem. De ſignis antiſti ad iudiciū. p. expo. prima p. 2. Item expo. 3. par. p. ma. Item de ſignis 31. par. 4. Item. 24. par. 2. Item. 56. par. 4. Item. 61. par. 3. Item. 65. par. 5. **¶** Sollicitudo. De ſollicitudine. 7. parte p. ma. Item. 13. par. p. ma. Item. 19. par. 2. Item. 43. par. p. ma. Et par. 2. Item. 56. par. p. ma. Figura de filijs iſrael quos paſcit deus in deſerto. 40. annis deuter. 8. ibidem. Item ibidem. Figura de hoie dei no lente multos fructus cōgregare Luc. 12. Item ibidem. Item. 56. par. p. ma. Item. 61. par. 2. Item. 64. par. 2. **¶** Solutio. De ſolutione peccatoris. 27. par. 2. Figura de achioz Judith. 6. ibidem. **¶** Somnus. Quod viſio facta in ſomnis Ioseph de pceptu virginis figuratur per viſionem ſcale q̄ vidit in ſomnis ioseph Gen. 24. 5. par. 3. **¶** Spūs. De ſpū ſācto. 14. par. 3. Item. 24. par. 3. Item. 31. par. 2. Item. 34. par. 2. Et par. 4. Item. 37. par. p. ma. Item. 38. par. p. ma. Et par. 2. Figura Iſa. 4. Si abluerit deus ſordes 2c. Ezechielis. 36. Item ſigura de ſpiritu inſufflante Ezechiel. 37. Item de ſpiritu eleuante Ezechielem Ezechielis. 43. ibidem. Item. 48. par. 4. **¶** Stare. Quod Chriſtus dicitur ſtare i ſignum q. eſt auxiliator noſter. 45. par. p. ma. Iuxta q. figuratiue dixit Aſay. Exo. 17. Strabo ego ſup. a petra 2c. ibidem.

¶ Stat. De ſtatu nature inſtitute a lap. 27. par. p. ma. De ſtatu iuſtorum. 33. p. 3. Figura de populo yſraelitico. Heſter 9. ibidem. Et de ſtatu iniquorum. Figura de diuite habente vitam bonam 2c. Luc. 12. ibidem. Item. 45. par. 2. **¶** Stella. De ſtella: 7 quid ſignificet. p. mo. Expo. prima: par. p. ma. Item. 5. par. p. ma. Item. 12. par. p. ma. Item par. 3. **¶** Superbus. Quod ſuperbi ſignificantur per montes 7 colles. 4. expo. prima par. 5. Figura de monte peſtifero Iere. 55. ibidem. De ſuperbis. 20. par. 2. Item. 49. par. 3. Figura de Aſoab ſuperbo Iſa. 19. ibidem. **¶** Superbia. De ſuperbia. 24. parte ſecūda. Item. 43. parte ſecunda. Figurati per Ioseph. Gene. 47. ibidem. Item. 51. per parte prima 7 parte quarta. Item. 53. parte tertia. Item. 57. parte quarta. **¶** Surdus. Quod per ſurdum 7 mutum intelligitur totum genus humanum vel quilibet peccator in ſpeciali. Et quibus 8 cauſis homo efficitur ſurdus. 52. parte ſecunda. **¶** Angere. Quod deus multipliciter tangit hominem. 64. parte quarta. Figura de tactu cordis populi. i. Reg. 4. Item ſigura de tactu auris illius cui petrus amputauit auriculam Luc. 22. Item Figura de Seraphyn qui tetigit labia Iſa. 6. Item ſigura de tactu Chriſti qui tetigit linguam muti. Aſay. ſeptimo. Item ſigura de tactu leetuli in quo portabatur deſunctus. Luc. ſeptimo. Item ſigura de tactu femoris iacob. Gene. vigefimoſecundo. Item ſigura de tactu leproſi Aſay. 8. ibidem. Item quo modo tangit reprobos. Figura de terra quam tetigit deus que tabeſcit amos. 9. ibidem. **¶** Temperantia. De temperantia. 43. parte prima. Item. 50. parte quarta. Item. 57. parte prima.

Tabula.

Templū. Quod tēplum est locus deo dicatus: et oratōibus aptus. primo expo. 2. par. p^{ma}. Figura de templo Salomonis 3. p. 8. ibidem. Qualiter homo debet se hedificare templum dei ibidem. Figura de templo q^d hedificauit Salomon. 3. p. 5. ibidem. Et diuersimode de templo ibid^{em}. Figura de duobus calāis plenis fidei. Jere. 24. Item figura de Sobna negligēte. Jf. 23. ibidem.

Temptare. Quod dyabol⁹ diuersimode de temptat homines. 17. par. p^{ma}. Figura de bestia simili pardo. Apoc. 16. ibidem. De diuersa temptatione Chusti. 22. par. p^{ma}. Et de diuersis temptatōibus post illud euangelium in transgressione. Figura de Ezechia. Jf. 38. Item figura dⁱ Petro qui negauit se nolce xpm. Math. 26. Quod omnes tēptatōes generaliter reducantur ad tres. 45. par. p^{ma}. Figura de tribus spiritibus imundis exeunti bus de ore bestie. Apoc. 16. ibidem. Item q^d temptantes deum priuantur gloria paradisi. 58. par. p^{ma}. Figura de filijs israhel qui temptantes deum fuerunt priuati terra p^{ro}missionis: numeri. 14. ibidem.

Temp^{us}. De tēpe q^d xps uēit in ier^m i die palmar. 27. p. p^{ma}. Qual^{it} intelligēdum ē tēp^{us} modic⁹ postq^d xps dixit discipulis se n^{on} uisur⁹: et se postmodū uisur⁹. 33. p. p^{ma}.

Terra. De terra ad q^d debet ire deuoti par. p^{ma}. Figurata p^{er} terrā bonā dūto. 8. ibid^{em}. Quod corda hoīum bñ disposita significata p^{er} terrā bōam sūt apta ad recipiēdū xpm: dei. 30. par. 2. Figura dⁱ terra q^d ptulit her bā uirentē. Bñ.

Testimōiū. Quod p^{ro} xpo mltipl^r dedit testimōiū. Et q^d scriptura p^{ro}hibet testimōiū dⁱ xpo. De potētia effect⁹. De mia remis sua. De iusticia punitiua. Et de munificētia largitiua. 37. par. p^{ma}. Figura de si militudine manus que apprehendit Ezechielem et duxit eum in Ierusalē. Ezech. 8. ibidem.

Timor. Quod hō p^{ro} timorem pene mul toē. retrahit ab offēsiōe p^{ro}imi. 46. p. 2.

Trāfigurari. De trāfiguratiōe xpi: et dⁱ his que acciderunt circa eum. 23. par. p^{ma}. Item par. 2.

Transfettare. Quod xps voluit nauigio transfettare: et q^d signifi. cat. 59. par. p^{ma}. Figura de Iuda Math. 23. q^d transfetauit exortans pplm. i. Math. 23. ibidem. Item figura de Symeone sūmo sacerdote qui transfetauit torrentem. i. Math. 21. ibid^{em}.

Transire. Qual^{it} homo dⁱ transire de uitijs ad virtutes. 7. par. p^{ma}. Figura de populo transeunte Iordanem. numeri 31. ibidem.

Triduum. Quod per triduum in quo Christus inuētus nō fuit int^{er} numerus ternari⁹ viciōz in q^d xps nō inuētur. 13. p. p^{ma}. Figura de sponsa nō inuēiente spon sum. cant. 3. Item figura dⁱ illis que uidit Elyas stans in speluncha in quibus non erat sps. 3. p. 19. ibidem. Qualiter xps i uētus fuit p^{ro} triduū. 13. par. p^{ma}. Figura dⁱ festo in q^d post triduū ascendit ier^m. act. 25. ibidem. De multiplici triduo. 47. par. p^{ma}. Fig⁹ dⁱ triduū q^d bestia duxit ieiunū: be ster. 4. Itē figura dⁱ triduo diez q^d filij israhel pfecti sunt de mōte dñi pcedētes archā dñi numeri. 4. Itē figura de triduo post q^d xps inuētus est in tēplo Luc. 2. Item fi gura de triduo post q^d iudas macha. et ff eius transeūtes iordanē uenerūt in deser tum. i. macha. 5. Itē figura de triduo post q^d dixit se rehedificatur tēplū Jo. 2. ibid^{em}.

Turbatio. Quā processit turbatio hero dis de xpo nato. 12. par. 2. Figura de saule turbato p^{ro}tra dauid. i. p. 8. ibidem.

Vadere. Quod xps excitat nos ut vadam⁹ ad opa virtuosa. 61. par. 3. Et vadamus ad lauacrum virtutum inficientium. Figura de naam⁹ cui dixit elyseus vade et lauare septies in iordane. Ad consiliū inimicōz inuaden tium. Figura de samuele qui dixit sauli

Tabula.

vade & percutite amalech. primo. Re. 15. Ad contemptum mundanorum allicientium. Figura de elya cui dixit dñs vade contra orientē & abscondere in torrente charith. 3. Re. 17. ibidem.

Vallis. Qualiter vallis vt significat hoīem imūdum dicitur impleri. 4. expo. prima par. 5.

Venire. Qualr dz venire qui vult in star mariay inuenire xpm & angelum. 28. Quod xps venit in mundū cum cōmītiua virtutum. 56. par. p̄ia. Figura de ysaac qui ibat p̄ficiens gen. 26. ibidem.

Verbū. Quod verbū dei est sanatiūz egrotantiū. Figura d̄ captiuis quos transtulit nabuc. in babil. Je. 29. Directiūz erantium. Figura de filijs israel ambulanti bus per desertū numeri. 9. Correctiūz de linquentiū. Figura de niniuitis Jo. 3. Re fectiūz exurientiū. 4. expo. p̄ia par. Qd verbum diuinū est creatiūz non entium. Sanatiūz languentiū. Saluatiūz p̄cantiū. 16. par. 2. De efficacia verbi xpi. 21. par. 3.

Veritas. Quod ē multiplex veritas. 26. par. prima.

Vestis. Quod est vestis saccina p̄ hu militatem. Figura de niniuitis qui vestie runt se sacco. Joñ. 3. purpurea per carita tem. Figura de Jonatha qui vestitus fu it purpura. 1. Mach. 4. Lapidea p̄ paciēti am. Figura de veste āgeloz. Apoc. 7. Ja cintina p̄ p̄templonē. Figura de Abar docheo qui fulgebat vestibus regijs & ia cintinis & aureis Idest. 8. Strangulata per miam. Figura de mliere forti que fec sibi strangulatam vestem. puer. 31. Cilici naper abstinētiā. Figura de Jacob q induit se cilicio. Gen. 37. Alba per purita tem. Figura de vestimentis albis illorū qui ambulant cum agno. Apoc. tertio. 27. par. 2. Qualibus vestibus debeat idui Christiāus fidelis. 48. par. prima. Quod est vestis innocentie decorantis. Gratie p̄fortang. Et glie getatis. 53. par. 3.

Via. Quod mulci sunt qui non prepa rant viam domino. Et multipli de via. 4. expo. prima. par. 4. **Figura de quattu or: vijs. prouer. 30. Item figura de .7. colū nis excisis in domo. prouer. 9. De multaplici via antiqua peccatorum. 12. par. 4. Figura de .4. via de qua Salomon loqui tur. puer. 30. Item de via noua virtutum ibidem. Figura de vijs Eldre.**

Vitiū. De. 7. vitijs capitalibus. 16. par. prima. Item. 20. par. 4. Item. si. par. 3. Item par. 4. Item. 57. par. 2.

Videre. Qualiter xps videbitur a sctis in gloria. 4. expo. prima. par. 6. Figu ra de Jacob qui dixit Gen. 32. Audi do minum facie ad faciem ibidem. De mul tiplici visione discipulorum de Christo par. 3. Figura de. 7. oculis super lapide vno. 3. ach. 3. ibidem. De multiplici visio ne discipulorum de xpo cuius figura pre cesserat in rubo 2. Ro. Et qd ap̄ ip̄sum vi dendum excitantur anime deuote figura tiue Cant. 3. Quibus dicitur. Egredimint filie syon 2c. 53. par. prima.

Vidua. Quod per mulierem viduam intelligitur synagoga. Figura de muliere vidua coligente ligna. 3. Re. 17. Et qd per mulierem viduam intelligitur sancta ma ter ecclesia. Et anima existens in peccato mortali. 56. par. 2.

Villa. Quod per emptionem ville si gnificatur peccatum superbie. 43. par. 2. Fi gura de Ioseph qui emit triticūz egypti Gen. 47. ibidem.

Vinculum. Quare Jo. baptista ab he rode fuit positus in vinculis. 2. par. prima. Figura de Ioseph Gen. 39. ibidem.

Vinea. Quod per vineam intelligitur anima cuiuslibet fidelis que debet fodi amputari & extendi. Figura de vinea que 6. annis debebat putari. Leuit. 25. 19. par. prima. Et multipliciter de vinea ibidem. Figura de arbore fici. Luc. 13. ibidem. Quod per vineam intelligitur penitētia

Tabula.

22. Figura de Sansone qui in vineis opidi interfecit leonem. Iudic. 14. ibidem. Item figura de benedictione iude: de quo dictum fuit Gen. 49. Ligans ad vineam pullum suum ibide.

Vinum. Quod in conuiuio xpi poitur vinum optimum. 15. par. 3. Figuratum p vinum conditum. cant. 8. Item Figura tum per vinum q fuit in puiuo regis afueri. Hester p ibide.

Vir. Quod Chastus dr vir. 14. par. 2. Figuratus p Ioseph viz plenuz spu di. Gen. 41. ibidem.

Virtus. De virtutib⁹ moralibus post euangelium. 22. vbi de ipsis cum multis figuris. Item de septem virtutibus. 4. Expositio prima parte quarta. Itz. 43. par. prima. Item. 46. parte. 2. Item. 57. par. pma.

Vocare. Quod deus in qualibet etate hominis vocat ipz ad bene operandu. 29. par. prima. Et par. 2. Quod multi vocantur et pauci eliguntur. Par. 4. Figura de gedcone qui vocauit. 32. milia hominu ad pugnandu de quib⁹ non fuerut electi nisi 1000. iudicu. 7. ibidem. Quod deus vocat hominem ad attentam circospectionem. Figura de ada que deus vocauit. d. Eldam vbi es? gen. 3. Ad perfectam emendationem. Figura de illis quos vocauit ad fletum ad planctu et ad caluitium. Isa. 22. Ad rectam operationem. Figura de iusto quem vocauit domin⁹ vt sequeretur se. Isa. 41. Ad eternam retributionem. 49. par. pma. Quid accidit renuentibus venire ad deum: ibide. Figura de regina vasti. hester i. ibidem. Item de multis vocatis et paucis electis. 60. par. 5. Figura de filijs israel numeri. 14. ibidem.

Vox. De proprietate vocis: et q est mlti plex vox. Figura de adam gen. 3. Item figura de voce turturis cant. 2. Itz figura de nabuc. dan. 4. item figura de voce cytharedorum cytharantium apoc. 14. 3.

par. 3.

Volatilia. Qualiter per volatilia intel liguntur cōtemplatiui. 55. par. prima. Figura de Elya quem deus pavit per coruos 3. R. 17. ibidem.

Utilitas. De vtilitate q habemus p hostiuz materiale et spirituale. 40. par. 4. ps. Quod xps significatur per salomonem. p. 10. expo. 3. par. pma. Quod xps dicitur paruul⁹

per humilitatem profundissimam. Figuratus per dauid paruulu. i. R. 16. Datus propter benignitatem largissimam. Et q habet imperiuz super humerum eius propter potestatem magnificaz. Quod diuer sas nominum in xpo significat eius nobilitatem dignissimaz. Figuratus per dauid cui deus fecit nomen grande. 2. R. 7. 5. par. 4. Et q fuit desideratus: figuratus et demonstratus ibidem. Quod xps scribit nomina electorum. 6. par. prima. Figuratus per virum habentem atramentariu scriptoris Eze. 9. Item per manum scribentem in pariete dan. 5. ibidem. Quod xps fuit in effectu vigorosus. Figuratus per Samuelem. i. R. 2. In intellectu luminosus. Figuratus per bethsaelem architectum Exo. 31. In affectu gratiosus. 9. par. 4. Quod habuit claritatem sapientie Figuratus per Eldram ingeniosum. 2. esdre. 7. Sanctitatem existentie. Pietatem beniuolentie. 10. par. 3. Quod xps dicitur medicus humani generis. 16. par. 2. Figuratus per raphaelem angelum qui curauit Tob. Tob. 22. ibidem. Quod xps auxilians peccatores figuratur per Ieremiã orantem pro populo deum. i. Esbach.

17. per. 4. Quod xps licet peccatum nõ habuit tamen mori voluit pro redemptione humani generis. 26. parte prima. Figura de duobus yrchis quorum vnus interficiebatur et alius mittebatur abire Leuit. 16. ibide. Quod xps dictus fuit nazaren⁹. Quali fuit figurat⁹ p ieribe viruz

Tabula.

fortissimū Iudicū .ij. Et p̄ yhm natū for
tem in bello ecclesiastici. 46. Qualiter fu
it propheta. Et qualiter potens in opere
et sermone. 26. par. 3. Quod per yhm habe
mus euasione pene affligentis et q̄o.
Figura de loth qui euasit subuersionem
sogdome Gen. 19. Collationem gratie.
Et remissionem culpe. 39. par. prima. Qd
in xpo instar regis temporalis videmus
solum exaltatum. Palium rubricatum.
Pileum decoratum. Sceptū demonstra
tum. Et cultum inclinatum. 60. par. p̄ia
Quod in xpo intenuimus dignitatem glo
riosam cathedralis excellentie. Clarity
tem radiosam luminaris sapiētie. Bonita
tem amorosam doctrinalis influētie. Equi
tatem virtuosam generalis presidentie
63. par. 2. Figura de illo qui sedebat super
equum album qui vocabatur fidelis et ve
rar Apoc. 19. ibidem. De benignitate xpi
in condescendendo precibus indigentius
64. par. prima.

Dia. Qualiter .6. ydrie signifi
cant. 6. etates. Et qualiter in eta
tibus precedentibus aduentum
xpi fuit aqua. Et qualiter in aduentu suo
aquam mutauit in vinum. 15. par. 2. Figu
ra de seruo qui debebat seruire. 6. annis et
septimo dimitti liber: Exo. 22. ibidem. Qua
liter per .6. ydrias lapideas intelligitur
peccator in malitijs obstinatus ibidem
Figuratus per ezechiam qui fecit maluz
in conspectu domini. paral. 26. ibidem.
Quod per .6. ydrias intelliguntur virtu
tes. ibidem. Figura de candelabro cu3. 6.
calamis Exo. 25. ibidem.

Ydropicus. Quod ydropicus signifi
cat peccatorem: et q̄ in ipso tumor inflans
significatiu⁹ superbie. Feto: inficēis signi
ficatiu⁹ inuidie. Palor decolorans signifi
catiū iracondie. Torpor deprimens: signi
ficatiu⁹ accidie. Ardor cōsumens significa
tiu⁹ auaritie. Liquor humidans: significa
tiu⁹ ingluvie. humor defluēs significatiu⁹

luxurie. 57. par. 2.

Yhs. Qualiter xps fuit vocatus yhs
5. par. 4. Qualiter hoc nomen yhs fuit d
sideratum prophetatum et figuratum ibi
dem. De cōmendatione huius nominis
10. par. 4. Figura de dauid cui deus fecit
nomen grande. 2. pz. 7. ibidem. Item figu
ratur per otoniel saluatorem populi isra
elitici Iudicū. 4. ibidem.

Ymago. Quod homo debet portare
quadruplicem ymaginem in hoc mundo.
Et quomodo portant aliam quadrupli
cem illi contrariam. Figura de adoranti
bus bestiam apoc. 14. 63. par. 3.

Ypocrita. De ypocritis et hereticis. 48.
parte prima.

Elus. De zelo veritatis quē ha
bent fideles contra infideles. 18.
par. 3. Figurati per fincees qui ze
lando zelum dei accepit testamentum sa
cerdotij. i. macha. 2. ibidem.

Zizania. Quod zizania significat hereti
cos vel peccā. 18. par. prima.

Finis tabule.

Euangelium primum.

Incipit compendium postille edite a fratre Philippo de monte calerio ordinis minorum. abbreviatum per fratrem iohannem selmum de canova de cunis: tunc custodem curiam eiusdem ordinis. **D**ominica prima de adventu domini. **E**uangelium primum. **E**xpositio prima.

E runt signa in sole luna et stell. et luc. 21. Sciendum est quod duo sunt inter alia que homines retrahunt a malo et reducunt ad bonum. scilicet timor et amor sicut possumus videre

per experientiam in multis. Sancta igitur mater ecclesia cui est cura de nobis: utroque modo nos admonet ut speretis peccata vestra in operibus insistamus. Et ideo hodierna die proponit et reducit ad memoriam amorem quem Christus ad genus humanum habuit quando pro nobis voluit incarnari propter quod et istud tempus nominatur adventus ut versa vice diligamus dominum quoniam ipse prior dilexit nos. **I**oh. 4. Proponit et reducit ad memoriam in hodierno euangelio diem iudicii quem timere debemus. ut sic et si non amore primi adventus in carnem saltem timore secundi adventus ad iudicium moveamur ad bene operandum et dimittendum peccata secundum finem. **P**s. 140. Declina a malo et fac bonum. inquire pacem et persequere eam. **S**ciendum est autem quod Christi quadruplicem reperimus adventum. Primum in virginis utero. et ille est admirandus. Secundum in mundum istum et ille est imitandus. Tertium in mentes hominum et ille est appetendus. Quartum in fine mundi ad iudicium et ille est formidandus. **D**e isto autem ultimo adventu. scilicet ad iudicium exponendo primo hodiernum euangelium historicum sciendum

Expositio prima.

est quod querentibus discipulis a Christo hoc: **B**edam de signo adventus eius ad iudicium eis in euangelio hodierno respondit. **D**. Erunt signa in sole et luna. et c. **I**n isto autem euangelio. scilicet tanguntur. scilicet.

Terribilis creaturarum imutatio.

Amirabilis iudicis manifestatio.

Consolabilis iustorum confortatio.

Intelligibilis oculorum declaratio.

Infallibilis predictorum certificatio.

Primum probat novitas inaudita.

Secundum claritas nunquam visa.

Tertium securitas appetita.

Quartum sensus animi missa.

Quintum veritas repromissa.

Primum in principio. Secundum ibi.

Et tunc videbunt et c. Tertium ibi.

Dixit autem illis aut fieri. et c. Quartum ibi.

Amen dico vobis et c. Quintum ibi.

Prima pars.

Quamvis ad primum ubi tangitur.

Terri. et c. quod probat et c. dicit. Erunt signa in sole et c.

Sciendum quod creaturarum quedam sunt pure

spirituales ut angeli. quedam pure corporales. et iste vel sunt incorruptibiles ut corpora celestia: vel sunt corruptibiles ut elementa et elementata. quedam sunt compositae ex corporali et spiritali: ut homo qui compositus est ex anima et corpore. In omnibus autem istis ante diem iudicii erit imutatio secundum

Crisostomum. **Q**uamvis igitur ad creaturas corporales incorruptibiles dicit. Erunt signa. et c. **U**bi sciendum quod sicut dicit **B**ea. 1. Fecit dominus duo magna luminaria et c. ut lucerent et illuminarent terras. Sicut igitur in principio mundi ut indicarent mundum inceptum: posita sunt hi luminaria ut lucerent. sic in fine mundi: ut ostendat mundum deficere lumen amittent. Erunt igitur signa in sole maiori luminari. scilicet qui factus est ut preesset diei. et luna. scilicet minori luminari que facta est ut preesset nocti et stellae que posite sunt in firmamento ut

lucerent et ut oraret. vñ Joel. 2. Sol et luna obtenebrare sunt et stelle retraxerunt lumen suum. Et ibidem tertio. Sol vertet in tenebras et luna in sanguinem antequam veniat dies domini magnus et horribilis. **A**bagmus in quibus electis et horribilis dyabolo et omnibus reprobis. Similiter **A**bat. 24. Sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum et stelle cadent de celo. **S**ed hic potest esse dubium quomodo stelle poterunt de celo cadere cum dicat quod una stella sit maior tota terra. **R**esponso dico quod cadent quantum ad effectum non quantum ad substantiam quia amittent lumen et non lucebunt. **N**el non cadent quantum ad veritatem sed quantum ad nostram apparentiam. sicut videmus de vaporibus appareribus ut stelle cadentes. **N**el secundum Eusebium. Non cadet eo quod lucem suam realiter amittat nec eo quod realiter cadat sed quia propter potentiam maioris luminis cum qua videtur Christus ad iudicium non videbitur lux earum. sicut est in die modo propter presentiam solis qui est maioris luminis non apparerent stelle. **Q**uam ad creaturas corporales et corruptibiles dicit. Et in terris presura gentium etc. unde Eusebius. Que autem veniant orbi post luminarium obtenebrationem ex quibus fiet angustia gentium consequenter exprimit. d. Et in terris presura etc. **D**icit igitur et in terris presura gentium. i. angustia et tribulatio magna qualis nunquam fuit ab initio mundi nec unquam fiet. **A**bat. 24. Pre effusione sonitus maris et fluctuum quia in mari erit tempestas inaudita quam homines ubilibet constitutos vehementer affliget. **Q**uam ad creaturas compositas ex corporali et spirituali substantia dicit. Crescentibus hominibus non ardentibus libidine seu cupiditate que tunc non erit sed ardentibus. i. aridis siccantibus et quasi pre angustia se ipsos consumantibus. quia puer. 15. Secura mens quasi prunum sic timor attenuat et difficat vñ ps. 17. Spiritus tristis exsiccat ossa. Crescet igitur propter mala potentia vel futura imminetia omnibus generaliter et specialiter peccatoribus. vñ ro. 1. Reuelabitur

ira dei de celo super omnem impietatem et iniustitiam hominum eorum qui veritatem et iustitiam detinent. i. qui cognoscunt veritatem et eam negant vel eam non ponunt in effectu. **Q**uantum ad creaturas totaliter spirituales dicit. **N**on virtutes celorum movebuntur. vñ Theo. **N**on solum autem mortales fluctuabunt cum alterabitur mundus sed et angeli stupebunt de tam terribilibus mutationibus universi. **V**irtutes igitur celorum. i. angeli et potestates que dicuntur virtutes celorum aut quia sunt motores eorum secundum philosophos aut quia habitatores sunt sanctos movebuntur. i. ad modum timenti se habebunt vel movebuntur sed Beata. Timore reuerentie que habet spiritus sit in eis tamen precipue tunc appetit. vñ Job. 26. Columne celi. i. angeli panebunt ad nutum eius. **N**el movebuntur secundum Eusebium. i. descendunt cum Christo iuxta illud **A**bat. 25. Cum venerit filius hominis in maiestate sua et omnes angeli eius cum eo. **N**el movebuntur secundum Eusebium quia absoluentur a ministerio creaturarum.

Secunda pars.

Equitur. Et tunc videbunt filium etc. ubi ponitur mirabilis iudicis manifestatio quod probat claritas nunquam visa. vñ Theo. **T**am fideles quam in fideles videbunt eum radiabit enim amplius sole tam ipse quam crux eius. **V**idebunt igitur eum secundum Grego. in omel. cum potestate magna quod primo cum humilitate visus est et maiestate quod prius apparuit cum vilitate et despectu. **N**el cum potestate magna sed Grego. malos puniendos et maiestate quo ad bonos premiandos. **S**ciendum est quod iste adventus ad iudicium fuit figuratus apoc. 14. ubi Jo. inquit. Vidi et ecce nubes candida et super nubem sedentem similem filio hominis habentem in capite suo coronam auream et in manu sua falcem acutam. **E**bi sciendum quod ad istam Christum significatur per similitudinem filio hominis veniet ad iudicium in nube candi

da q̄ erit eleuata in aere ⁊ oēs ante ip̄m
cōgregabuntur vt stipendia sua recipiāt
bōa vel mala. ⁊ iō dī habere coronā aure
am significantē p̄mū iustoz ⁊ in m̄an sal
cem acutā significantē penā reproborum.
E fuit et figuratus iste aduētus dān .i.
vbi dī sententialr q̄ dān . vidit ātiquum
diez sedentē sup thronū flāmeū a cuius fa
cie egrediebāt flūmī⁹ igne⁹ ⁊ rapidus cui
ministrabāt milia milium angeloz iste se
dit ad iudicandū ⁊ libri ap̄ri sunt corā eo
⁊ ecce i nubibus celi filius hoīs veniebat
⁊ puenit vsqz ad antiquoz diez ⁊ dedit ei
potestātē ⁊ honorē ⁊ regnū ⁊ oīs popul⁹
tribus ⁊ ligue ei sūient. **E** ubi sciendū
q̄ h̄ x̄p̄s q̄zū ad humanitātē veniat iudi
care mundū sicut iudex delegatus tñ p̄i
cipalis auctoritas iudicādi erit in deita
te. vñ Jo. 5. Pater dedit ei. s. filio potesta
tem iudiciū facere q̄ fili⁹ hoīs ē. **E** Sciē
dum est igitur q̄ p̄ antiquum diez intelli
gitur deus p̄r q̄ ē sine p̄icipio ⁊ sine fine
Ille sedit sup thronū flāmeum. i. i sua dei
tate que flāmea dī rōne eternitatis q̄ de
us eternitas ē. i. Jo. 4. cui ministrāt ⁊ assi
stunt oēs angeli ipsius essentia cōteplā
tes: Per flūmū at igneū de ipsius faciē
pcedentē intelligit sententia dura ⁊ pec
catores q̄ auctoritatiue pcedet ab ip̄so.
E Per filiū at hoīs intelligit filius vir
ginis ille veniet ad p̄rem antiquū dierū
q̄ dedit sibi potestātē iudicandi ⁊ dandi
regnū eternū oībus dignis vt postmodū
sibi assistāt in paradiso ⁊ seruiāt ei. Et in
illo iudicio ap̄ietur libri. i. cōsciētīe vt illi
legātur oīa scā eoz siue bona siue mala.
Quia dicit apoc. 22. Ecce vēio cito ⁊ mer
ces mea mecū ē dare vnicuiqz h̄z opa sua
E Q̄sta iueniētur scripta in libris mul
toz ⁊ in cōsciētīis eozū q̄ in bonis t̄pali
bus duxerūt dies suos ⁊ in puncto ad in
ferna descendēt Job. 21. Q̄z magnū car
tulariū portabūt supbi auari ⁊ luxuriosi
ceteriqz peccatores. **E** Q̄z anguste erunt

vīe reproboz quia s̄m Ambro. **E** dextris
erūt peccata accusantia a sinistris infinita
demōia subtus horridū chaos inferni de
sup iudex iratus furoris mūd⁹ ardēs in
tus cōsciētia vrens ibi vix iust⁹ saluabit
heu miser peccator sic deprehensus quo
modo fugiet latere ē impossibile appare
re intollerabile. Tertia pars.

Equitur. **H**is aut fieri inci
pientibus ⁊c. vbi tangitur
cōsolabilis iustoz conforta
tio q̄ p̄bat securitas appe
tita. vñ Grego. Quia p̄mis
sa ⁊ reproboz dicta sunt mox ad electozū
cōsolationē verba vertuntur. **H**is subdī
His at fieri ⁊c. **E** si dicat cū plage mun
di crebrescant leuate capita vestra. i. ex
illarate corda q̄ dum finitur mundus cu
ius amici non estis p̄pe est redemptio q̄
quesistis. In scriptura enim sacra sepe ca
put p̄ mente ponitur q̄ sicut capite regū
tur mēbra ita cogitationes mente dispo
nuntur. Capita igitur leuare est mentes
ad superna gaudia erigere. **E** In ista at
parte tria tangit. s. quia.

Excitat intellectū ad attentaz intuitionē.
Erigit affectum ad alterā spectationem.
Exprimit effectum ad n̄ram cōsolationē.
E Primum nota ibi **R**espiciete. Secundum
ibi. **L**euate capita ⁊c. Tertium ibi. qm̄ ap
propinquat redemptio v̄ra. **E** Pro pio
dī tob. 11. q̄ aia sedebat cotidie i sup̄cilio
montis vñ trāspicere poterat de longin
quo. **E** Pro secūdo dī in ps. **A**d te dīe
leuauī aīam meā deus meus ⁊c. **E** Pro
tertio dī i ps. **R**edēptionē misit dñs po
pulo suo ⁊c. **E** Dicit igitur s̄m Eusebiū.
His autē. s. singulis premissis fieri inci
pientibus. s. executioni mandari respici
te. i. diligenter attendite ⁊ leuate capita
vestra. i. erigite corda vestra tanquam
scriptura quia post mundi ruinam sequi
tur beatitudo vestra que erit in glorifica
tione anime ⁊ corporis.

Euangelium primum.

Quarta pars.

Equit. Et dixit illis fili ze. vbi tangit intelligibil' oc cultoz declaratio q' deluciat sensualitas animissa. vbi scienduz q' p ista sensibilia que videmus citi' manuducimur i cognitiōe occultoz. Sub exēplo igit arboris sensibilis docet agnoscere aduentum conseruationis. Nam sicut pductio folioruz et fructuum est signum vicine estatis ita exhibitio pferitoz et cōmotio pliorum et heresum inditium est ppinque psumatio nis. **E** dicit igit videte ficulneā. Hāc enī inter cetera spāliter noiat pp fructus dulcedinē et pp prime puaricationis recordationē q' fuit cā oīuz maloz. s. qua dī q' pīmi parētes consuerunt folia ficus et fecerūt sibi pizomata gen. 3. Quinta ps.

Equitur. Amen dico vobis et. vbi tāgitur ifallibilis p dictoz certificatio q' pbat veritas repromissa. vnde Grego. Dia aut pdicta sub magna certitudine pfirmatur cū subditur Amē dico vobis et. **E** dicit igitur amē i. certissime et veraciter dico vobis q' nō preteribit generatio hec. i. fm Bedā. Totū genus humanū vel spāliter genus iudeoz. vel fm Eusebiū generatio hec. i. scā ecclesia vel populus fidelis. vel h' Bedā nō preteribit generatio hec. i. sexta etas donec oīa fiat. i. que dicta sunt ppleantur. **E** Sciendū est at q' licet multa mira conringant in iudicio et quasi inemmarabilia tñ quedā ponit Jero. que dicit se i analib' iudeoz repisse. **E** Ponit igitur. is. signa que apparebūt in. is. diebus. **E** Prio die eriget se mare sup altitudines montium. vt verificet illud ps. Admirables ellationes maris. Secūda die descēdet vt vir videri possit. Tertia die marine bellue ascēdētes sup mare dabūt rugitus usq' ad celū quasi futura narrātes. Quarta die ar

Expositio secunda.

debit aqua. Quinta die erbe et arbores dabūt rosē sanguineū. Sexta die ruēt hedificia. Septia die erit generalis terremot'. Octaua die adequabitur terra. Nonā die intrabūt hoies antra et cauernas. Decia die exhibūt hoies s. cauernis et ibūt velut amētes et nō poterūt sibi mutuo loqui pre stupore mirabiliū que videbūt et expectabunt. Undecima die apientur sepulera et stabunt ossa sup ea. Duodecima die stelle cadēt de celo et virtutes celi mouebūtur. Tertiadecima die moriētur oēs hoies vt cū mortuis resurgāt. Quarta decia ardebit celum et terra. i. supficies aeris et terre. Quinta decia die fiet celū nouū et terra noua et resurgēt oēs hoies et tūc fiet iudiciū.

De eodem. expositio secūda.

Runt signa in sole et. Sicut dictū fuit supi' qdruplex legebat aduent'. Expositū est supius euāgelii lraliter quātū ad aduentū ad iudiciū de quo ad lraz dictū fuit de xpo. Nūc vero exponēdū est tropoloice siue moraliter s. aduentū xpi in mentē fideliiū que fit p gratiā inhabitātem. fm h' igit in h' euangelio. s. tāgunt. s. Sbi preparatio gratiosa. Sbi condescensio amorosa. Iusti confortatio gaudiosa. Exēpli pluasio fructuosa. Facti certificatio sonoroza. **E** Primū pbat hois inouatio. **E** Secūdum muneris repromissio. **E** Tertium criminis absolutio. **E** Quartū arboris i troductio. **E** Quintū nois prestatio. Pri muz in principio. Secūdu ibi. Nā virtutes celoz et. Tertiu ibi. Nō at fieri. et. Quartū ibi. Dicit at eis si et. Quintū ibi. Amē dico vobis et. Prima pars. Quātū ad primū vbi tangit et. q' pbat et. dicit Sciendū est q' hō qui vult xpm p grām i mē

te sua recipe d3 seipm digne dispore vt
possit effici dignu tēplu3 7 habitaculu3 dī
Māsm Alpo. i. cor. 3. Templu3 dei sanctu3
est q3 estis vos. sanctum inq^m ē. i. sanctu3
d3 ēē. vñ Aug. in sermōe dīcatōis eccle.
Quātū possum⁹ cū dī adiutorio laborem⁹
ne dūs nr in tēplo suo h ē in nob ipis iue
niat q3 oculos sue maiestati offēdat: s3 ha
bitaculū cordis nr i euacuet vicijs: 7 stru
tus repleat: claudat dyabolo 7 apīat xpo
Sciēdū ē at q3 i^a tal' preparatio d3 fieri
s. mōis. f.

Quātū ad intellectiua potētiā dirigētez.

Quātū ad volitiuam appetentē.

Quātū ad sensitiua retrahentem.

Quātū ad contritiōem delictorum.

Quātū ad desertiōem viciōz.

Ordinatio intellectiue dat intellⁱ i sol
signo. Volitiue in signo lūe. Sensitiue in
signo stellarū. Contritiō in sonitu maris 7
fluctuū. Desertio maloz: i arefectiōe hoīz

Quātū igit ad p^mu. sinuatōez intel
lect⁹ dirigēti. d. Erūt signa in sole. Mā p
solē q ē lucid⁹ 7 clarus: sua luce alijs tri
buens claritatē: intell^r intellectus q inter
alias potētiās hominis: maiore h3 clarita
tē: alias ē potētiās sua claritate dirigēs.
Istū at intellm d3 hō dispōet: 7 p p^mis to
tū se ip3 tripl^r. f.

Per sue vilitat⁹ p⁹sideratōem.

Per mādator⁹ adimpletōem.

Per cōstātem adhesionē.

At sic p⁹sideratōez sue vilitat⁹: fit in
homie signū reuerētiē 7 humilitat⁹. Per
mādator⁹ adimpletōem: signū obediētiē
7 sedulitat⁹. Per firmā adhesionē: signum
mūdictiē 7 puritat⁹. Primo igit hō qn
tū ad intellectū: d3 se dispōere p sue vilita
tis p⁹sideratōem vt sit in eo signū humili
tatis 7 reuerētiē. Mā d3 p⁹siderare q3 ē: 7
q³lis ē: 7 vñ fact⁹ ē: q3 de vili materia. vñ
gen⁹. 2. Formauit igit d3 hoīez d limo ter
re. Qui dcm ē a d3 gen⁹. 3. Puluis es 7 in
puluerē reuerteris. vñ sibi d^r. ecclⁱaci. 10.

Quid superb⁹ terrā 7 cinis. q. d. sup⁹bire n
debes: sed magis humiliari. Hoc autē
fuit figuratū apoc. 6. vbi inquit Jo. vidi
7 ecce sol factus ē niger quasi saccus cilici
n⁹. Ubi sciēd q3 sacc⁹ significat vilita
tē hoīs: ciliciū d3 mortalitatē: q3 p⁹siderā
do: corp⁹ macerādo d3 effici niger. i. d⁹spe
ct⁹ i p⁹ptia p⁹sideratōe. Scdō d3 dispōet
p mādator⁹ ob⁹natōez: vt sit i eo signum
obediētiē 7 sedulitatis. Mā d3 peccator: p
siderat⁹ p intellectū q³ntū offēdit deū peccā
do: 7 q3 ē seuera snia dī p⁹ccatores: q3 est
snia mortis eterne nisi pēteat: 7 p⁹ueri d3
ap⁹ penitētiā: 7 sic q3 peccādo trāsgressus
fuerat mādāta dī: tādē ruertat ad eoz ob
seruatiā. cui⁹ p⁹positū d3 ex alto respiciēs
liberal^r sibi indulget. Hoc at fuit figura
tū i ezechia. d q d^r. Isa. 38. q3 cū d3 p⁹ pec
cata sua: p pphetā p⁹minat⁹ fuiss⁹ sibi mor
tez fleuit fletu magno: c⁹ lach⁹ias vidēs
dñs: peccit sibi mortē. 7 addidit sibi ad vi
tā. 15. ānos: 7 eruit eū d māb⁹ affirioz: 7 si
fuit signū: q3 sol reuers⁹ ē. 10. lineis p⁹ g⁹d⁹
q3 d⁹scēderat. Ubi sciēdū q3 p Eze. q3 dū
offēdit intell^r q³libz peccatoz: q3 qñ peccat
deū offēdit. Quic aut per p⁹pham deus
cōminatur mortem: qñ per p⁹dicatōē vbi
dī: siue p scripturā sac^rā ānūciat q3 sibi de
betur pena. Qd audiēs peccator: d3 flere
fletu magno 7 cōteri de peccato cōmissō:
7 tunc deus p⁹ q non vult mortē pecca
toris sed vt p⁹uertat 7 viuat: dat sibi spaci
um p⁹ntē: q3 i3 s⁹m rigorem iusticie statim
hō postq3 peccauit mortal^r eff⁹ dign⁹ p⁹ea
eterna: tñ si vult p⁹ueri: de⁹ differt suam
7 signū h⁹i ē q3 sol. i. intellect⁹ q errando
descenderat p. 10. gradus. i. trāsgressus ē
10. p⁹cepta. q3 trāsgressio d3 p descēsum: q3
sicut descēdēdo: hō appropinquat ad par
tem infiman. ita per trāsgressiōē p⁹cep
toz hō appropinquat infernum. vñ. p⁹a.
Repleta est mal⁹ aīa mea in inferno app⁹ro
p⁹iquauit. Qd igit q3 trāsgrediēdo p⁹cepta
descenderat p. 10. gradus: d3 reueri sup⁹i⁹

p istos. 10. q: q prius transgressor pcepto
rū fuerat: d: postmodū fieri observator.
Et tūc dō pēit sibi mortē eternā. 7 ipz eru
it de māib⁹ assirioz. i. dyaboli q est rex su
per oēs filios superbie. Job. 41. Tercio
d: se dispōere p firmā adhesionē: vt sit in
ipso signū mundicie 7 puritatis. Nā postq
hō p intellectu p̄siderauit vilitatē suā: 7
humiliavit se: 7 dimissis vicijs: reuersus
est ad obsequiū pceptoz: d: eē p̄fās 7 p̄se
uerare in rectitudine bōe opatōis: vt ser
uet aīaz mundā. **¶** Hoc at fuit figuratū
Job. 10. vbi dī fūit q Job. pugnaret d
inimicos q stetit sol in medio celi: 7 non
festinauit occūbere spacio diei vnus: 7 sic
diuic hostes suos. **¶** Vbi sciē q p Job.
intellr qlibz hō. Iste h: pugnā d inimi
cos. s. carnē: mundū 7 dyabolū. si aut vult
eos vicef: sol. i. intellect⁹ 7 rō d: stare i me
dio celi. i. i rectitudine firmiter stare q p
fistit in medio. 7 fac hoīem celic. 7 tūc ha
bebit victoriā d inimici. **¶** Sic igit p d
bēt eē signa in sole. i. in intellectu: q: debz
eē niger p sue vilitatē cōsideratōz: d: re
ti. 10. lineis: p mādator obsequiū. 7 d: b:
stare in medio celi p firmā adhesionē. vt
in pmo signo sit humilitas. In sō seduli
tas: 7 in tertio p̄seruet puritas. vt possit
dīe illud. ps. Signatum ē sup nos lumē
vultus tui dñe. Dedisti le. in corde meo.
¶ Quātum ad s̄m. s. ordinatōem volūta
tis appetētis. dī. Erūt signa in luna. Per
lunā eīz intellr voluntas: sic intellect⁹ per
solē. cuius rō ē: q: sic luna de se nō h: cla
ritatē: sed illuminat a sole: ita voluntas d
se nō h: cognitōem: nec p p̄ns dīrrectōez:
s: dirigit ab intellectu. In ista igit lūa. i.
volūtate debēt eē signa dilectōis. vt pos
sit dici de ipa illd Job. 31. vidi solē cū ful
geret 7 lunā atcedētē clare. tē. n. sol. i. intel
lect⁹ fulget qn recte indicat: 7 luna. i. vo
luntas clāf icedit qn segtur rectuz iudici
uz rōnis. **¶** Ista ē luna d q dī. Apoc. 6.
Luna tota scā ē sanguis. i. volūtas pp ea

ritatē dei 7 primi. Nā rabor: significat ca
ritatē: vt sic de tali possit dici illd cant. s.
Dilect⁹ me⁹ cādidus 7 rubicund⁹. elect⁹
ex milib⁹. **¶** Quātū ad tertium. s. inoua
tōem sensualitatē retrahentē dīc. Erunt si
gna i stell. Nā p stellas itelligo potētias
sensitiuas. q: sic corp⁹ celeste ornat⁹ stell
ita corp⁹ hoīs ornat⁹ potētis sensitivis. In
istis at stell. i. potētis dōbēt eē signa. q q
dē ē qn potētie dirigunt recto iudicio rō
nis. vt. s. hō nō videat: nō audiat: non gu
stet: nō odorēt: nō tāgat aliqd q recta rō
iudicat nō tangend⁹: nō vidē. 7c. **¶** De
istis at potētis sic ordiat⁹ i figura dī illd
Barc. 5. Stelle dederūt lumē i custodijs
suis 7 letate sunt. Vocate sunt 7 dixerūt
assum⁹ 7 luxerunt ei cū iocunditate q fec
illas. **¶** Vbi sciē. q tunc stelle. i. poten
tie sensitiue dāt lumē i custodijs suis qn
nō laxant ad vanas sed stāt ifra ter mōs
rōnis. Ad sunt et qn vocant⁹: qn parēt rōi
impanti. Et in b dōbēt letari: 7 tē lucēt cū
iocunditate illi q fec eas. i. suo creatori.
¶ Sic at ordinate pnt pugnare d vicia 7
7 ea vincere 7 nō succūbi. **¶** Hoc at fuit
figuratū iudic. s. vbi dī q stelle manētes
in ordine 7 cursu suo s: hīarā pugnauerunt
¶ Vbi sciē. q p hīarā q iterptat⁹ exclu
dēs gaudētē. itelligunt vicia q gauden
tes in ipsis excludūt a gaudijs paradisi. tñ
stelle. i. potētie sensitiue manētes in ordi
ne 7 cursu suo. i. obediētes recto iudicio
rōi s: ipa vicia deuincūt. **¶** S: tñ h: i sup
dictis trib⁹: p̄dca signa dbeant appere: tam
p dolor in multz hoīb⁹ nō vident. vnde
d ipsis possum⁹ dīcē illd. ps. Signa no
stra nō vidim⁹ iā nō est pphā. Nā signa
virtuosa in ipsis vidēt n̄ possum⁹: s: vicio
sa. Figurati p illos ipios volētes accipe
d mūdo qdēunqz ē eis delectatōis: qz qz
vāe: q dixerūt sapie. 2. Vno p̄ciso 7 vn
guent⁹ nos impleam⁹ nō p̄treat nos flos
tpis: coronem⁹ nos rosas atēqz marcescāt
nō nrm sit exps luxurie nre: vbiqz reli

quam⁹ signa leticie qm⁹ h⁹ e⁹ p⁹ n⁹ra: 7 h⁹ e⁹ foris n⁹ra circouentiam⁹ iustu⁹ 7 n⁹o peam⁹ vidue nec reueremur cauos multi t⁹pis
Ebi tagit pecc⁹ gnalia i q⁹b⁹ generalr peccat hoies. s. pccm⁹ gule ificient⁹. Imple am⁹ nos v⁹o. Pccm⁹ supbie 7 vanaglorie extollent⁹: coronem⁹ nos rosio. Pccm⁹ luxurie generatis. null⁹ sit exp⁹ luxurie no stre. Pccm⁹ auaritie exurictis: circonecia mus iustu⁹ 7 n⁹o peam⁹ vidue. Tn⁹ aduerte qd⁹ d⁹ ipis ibide⁹ dr. Hic cogitauerut 7 er rauerut 7 excecavit eos malitia eoz. Ecce quo i ipis no fuerut signa b⁹oa sed mala.
Ead 4^m. s. p⁹ritoe⁹ d⁹ictoz dic. Et in terris p⁹stura g⁹tiu⁹ p⁹sfu⁹oe sonit⁹ma ris 7 fluctu⁹. Ma⁹ p⁹ mare sonans q⁹ q⁹dez e⁹ amay: intell⁹ amaritudo 7 p⁹rit⁹o pccoz. Pccoi. n. s. pccis d⁹z p⁹teri si vult adu⁹ctuz d⁹ni i sua aia sp⁹ualiter celebra⁹ dic⁹do d⁹ se ipo ill⁹ Je. 22. C⁹trit⁹u⁹ e⁹ cor me⁹u i medio mei. i. doleo d⁹ p⁹missis: p⁹remuerut oia of sa mea. i. fortitudo mea: q⁹ p⁹us effrenate exercebat i malu⁹: p⁹ritoe⁹ d⁹at. Huic at sic p⁹ritoe⁹ d⁹is g⁹n. 2. C⁹solabor te si lia vga sio: magna e⁹ veld⁹ ma⁹ p⁹rit⁹o tua. Ma⁹ fm. p⁹s. Sacrifici⁹ d⁹o spi. c⁹tri. cor c⁹tri. 7 hu. d⁹o u⁹o d⁹spi. **E**n i⁹ at p⁹ritoe⁹ p⁹fecta p⁹ q⁹ significat p⁹nia. tria d⁹b⁹t e⁹l. s. p⁹rit⁹o cordis: p⁹fessio oris: 7 satisfact⁹o op⁹is Et sic signatis his trib⁹ v⁹e aia recip⁹ sani tat⁹e. **E**ad at fuit figurat⁹ Eze. 3. vbi dr q⁹ vir idut⁹ lineis signabat thau sup fro tes viroz gemeti⁹u 7 dol⁹eti⁹u: 7 mort⁹e eua deb⁹at. **E**bi scien⁹. q⁹ p⁹ vir idut⁹ lieis: i tell⁹ xps. Iste signat: q⁹ o⁹ q⁹ gra sua pue niat sup frotes. i. i aia⁹ gemeti⁹u 7 dol⁹eti⁹u: u⁹ de pccis. thau. i. triptic⁹ p⁹niaz. Et tunc vitat mort⁹e eterna. **E**ad 5^m. s. deser toem vicioz dic⁹ arefcentib⁹ hoib⁹ p⁹ tior 7c. Ma⁹ p⁹ arefectoe⁹ hoium intelligit vi cioz d⁹sertio. vt q⁹ humid⁹ fuerat ad vicia arefiat pp⁹ tior⁹ penaz eneni⁹eti⁹u vt p⁹tra tur mare inarida. i. p⁹s. i. p⁹rit⁹o in d⁹sertio nem vicioz. Et t⁹e huc d⁹o fac⁹ frodescet p⁹

bonaz operationem. Unde dicit Ezechie . 17. Ego frondescere faciam lignum ari dum.

Secunda pars.

Equif. Ma⁹ v⁹utes celoz 7c. **E**bi tangit obi p⁹descensio amorosa. q⁹ pbat muneris repromissio. **E**bi duo m⁹era n⁹h p⁹mittit. s. angelicaz assistentia 7 diuinaz p⁹ntia. **E**ad p⁹m s. angeloz assistentiam dic. Ma⁹ v⁹utes ce loz moue. s. ad inducend⁹ nos ad h⁹ vt xps in n⁹ris mentib⁹ recipiam⁹. Et h⁹ pp⁹ mini steriu⁹ q⁹ circa nos exercent. Ma⁹ h⁹ Apo. hebr. i. D⁹es s⁹nt administratori⁹ ip⁹s in mi nisteriu⁹ missi pp⁹ eos q⁹ h⁹ d⁹ratem capiut salu⁹. v⁹n⁹ cuilib⁹ v⁹m dic. d. Exo. 23. Ecce ego mittam angelu⁹ me⁹u q⁹ precedet te 7 custodiet te ad locum quem preparavi. i. in gloriam paradisi. **E** Quantuz ad secu dum. s. diuinam presentiam dicit. Tunc videbunt filium hominis 7c. Nam tunc i. quando omnia supradicta erunt in ho mine: poterit homo videre q⁹ filius homi nis veniet ad eum. Qui dicit de seipso. Jo. 10. Ego veni vt vitam habeant p⁹ gra tiam: 7 vt amplius: habeant per gloriam **E**ad hoc autem dulciter debemus inuita re dicendo illud Cant. 5. Veniat dilectus meus in ortum suum 7 comedat fructum pomorum suorum. **E**bi offendit modum deprecatorium: quia veniat. Sponsum c⁹ fortatium: quia dilectus. Subiectum re ceptatium: quia in ortum. Alitum refecti uum: quia comedat. Sic autem aduoca tus respondet Apoc. 22. d. Ecce venio ci to: 7 merces mea mecum est: dare vnicui q⁹ secundum opera sua. **E** Venit autem cum nube. i. cum gratia rozante: veridan te: 7 secundante 7 fructificante. Unde ec clesiastici. 15. Ad misericordia dei in tempo re tribulationis quasi nubes pluuie in te pore siccitatis. **E** Venit autem cum pote state: q⁹ per gratia dei efficimur potetes

ad resistendū peccatis. cum patre et q: di
gnos facit nos vita eterna. Cū maiestate
q: dei facie videbimus clara luce.

Tertia pars.

Equitur. Mis at fieri et. vbi tangi
tur iusti cōfortatio gaudiosa q:
declarat criminis absolutio. Nec
redēptio q: nobis appropinquat p: aduen
tū xpi est absolutio a peccatis. Ma ipse
in quo hēmus redēptionē p: sanguinē ip
sius remissionē peccatorū s: diuitias gra
tie eius q: habūdauit i nobis ephē. s. An
ipse ē de quo dicit ps. Apud dñz mīsericor
dia et copiosa apud eū redēptio.

Quarta pars.

Equit. Dixit at eis fili. et. vbi
tangitur exēpli p:uasio fructuo
sa q: delucidat arboris introdu
ctio. vbi sciendū q: hō fm p:is dñi arbor
reuerfa. Sicut ergo cū arbores pducunt
fructū signū est estatis: ita cū hō fructifi
cat p: bonā opationē signū est q: ppe est
regñū dei: q: facit vñ regñū dei acgrit.
vñ nobis dñi luc. 3. Facite igit fructus di
gnos penitētie. vt sic qlibet nostrū sit ar
bor: bōa q: fructus bonos facit. Mat. 7.

S: tñ aliq sunt q: nunqz volūt fructifi
care: et istis xps maledicit figurantē mat.
21. Vbi dñi q: cum xps exuriret vidēs fici
arborē secus viā venit ad eā et nō inuenit
in ea nisi folia et ait illi. Nequaquā ex te
fruct⁹ nascatur in sempiternū et arefacta
est p:tinuo ficulnea. T: vbi sciendū q: p:
ficulneā illaz intelligitur qlibz hō q: debe
ret facere fructus bonos. ad qz cum xps
exuriēs. i. desiderās nram salutē venit vt
aliquos fruct⁹ bonorum operum inuēiat
et non inuenit nisi folia. i. solū vba fallera
ta nō facta: tūc isti dat maledictionē qñ
desinit eū puenire p: suā grām qz demere
tur hō p: suā negligentia. Et tunc p:tinuo
arefcit in anima et corpore in inferno.

Quinta pars.

Equitur. Amen dico vobis et.

Vbi tigitur dñi certificatio sonora: q: p:
bat nomis p:statio. Ma p: generationē
hāc qz hic noiat intelligitur illa genera
tio: de qua dicit ps. Nec ē generatio q: rē
tium faciem dei iacob. T: De tali genera
tione verificabitur q: potius trāsirent ce
lum et terra et qz tum ad substantiam qz q:
verbum dei non verificetur. vñ dñs ysa.
ss. Quēadmodū descēdit imber et nix de
celo et illuc vltra si reuertitur sic erit ver
bum meū q: egredietur de ore meo nō re
uertet ad me vacuū s: faciet q: cūqz volui
vt. s. tales habeāt vitā eternā. Ad qz et.

De eodē. expositio tertia.

Runt signa in sole et. luc.

21. Supi⁹ expositū fuit euā

gelii illud p:io ystorie. se

cundo tropoloyce. Nūc ve

ro exponendum est allego

rice siue spūali de aduētū xpi in vterz vir
ginis et in mundū. Quātū igitur ad istū

aduētū et isto euangelio. s. tanguntur. s.

Miraculorū ostensio admirabilis.

Humane nature assumptio inaudibilis.

Captiuorū liberatio appetibilis.

Promissorū explanatio intelligibilis.

Predictorū certificatio infallibilis.

T: Primū in p:ncipio. Scdm ibi. Tūc vi

debunt et. Tertiū ibi. Mis at. et. Quartū

ibi videte ficulneā. Quintū ibi. Amen dico

vobis et. Prima pars.

Quātū ad primū vbi tangitur

q: et. dicit. Erūt signa et. Vbi scien

duz q: p: solē intelligi pōt dei si

liue q: sicut sol mundus illuiat. ita dñs filio

dei dñi q: ē lux vera q: il. oēm hō. et. Jo. 1.

In p:ncipio at fuit factū signū mirabile

qñ in vterz virginis ē receptus in quo te

cta fuit diuinitas carne nostra. vt verifice

tur illud eze. 32. Solē nube tegā. i. verbuz

dei carne nostra. De isto signo mirabili p:

phetauit Je. 31. Nouū inqt creauit dñs

sup terrā femina circūdabit viz. T: Per

lunā at intelligitur brā virgo q: sicut lūa

recipit lumē a sole. ita beata virgo a filio dei lumē recepit cū virtute spūs sci qñ fuit ip̄o sup̄nālī ip̄regnata. Et sic i ip̄a factū fuit signū mirabile cū existēs virgo fuit plena. d. quaecclesiastici. 50. Quasi luna plena in dieb⁹ suis lucet. **E**t de isto signo p̄phetatū est **I**sa. 7. d. pp̄ hī dñs dabit ipse vobis signū ec. virgo cō. 7. pa. filiū 7. vō. nomē ei⁹ ema. **P**er stellas vero. intelligitur sci p̄iarche 7. p̄phete q̄ instar stellarū fuerūt puri 7. clari p̄ intelligentiā futurorū q̄ nos instruxerūt de aduētū xp̄i i carne. d. q̄b⁹ dāñ. 12. Qui ad iusticiā erudierunt multos quasi stelle in p̄petuas eternitates fulgebūt. In istis signū magnum fuit qñ q̄ p̄phetauerūt euenit. vñ p̄ oib⁹ istis dicit dñs exo. 34. videntib⁹ p̄ctis signa faciā q̄ nunq̄ visa sunt sup̄ terrā nec in vllis gētib⁹. **Q**uantū āt ad aduentum xp̄i in mundū. signa fuerunt in sole 7. luna 7. stell̄ sil̄ q̄ in nocte natiuitatē xp̄i fuit maxima p̄fusio lucis vt signū esset q̄ habitātib⁹ in regiōe vmbre mortis lux eis orta ē **I**sa. 9. **E**t āt q̄tū ad solē. i. xp̄i dñs in p̄s. Ortus est sol 7. p̄gregati sunt 7. in cubi. 7c. exhibi hō ad op⁹. 7c. q̄ 7. factū ē orto dñō. **D**e luna vō ecclesiastici. 43. Luna signū diei festi. **D**e stell̄ vero numeri. 24. Orietur stella ex iacob. q̄ 7. factum est in natiuitate dñi. vñ **M**at. 2. **E**l dimus stellā eius i orientē 7. ve. cū mune. adorare eū. i. xp̄m. **A**n p̄ oib⁹ istis dicere possum⁹ illud dani. 2. Signa 7. mirabilia fecit apud me dñs excelsus placuit ergo mihi p̄dicare signa eius quia magna sunt. 7. mirabilia 7. ei⁹ q̄ fortia. **S**ecūda pars.

Equitur. Tunc videbūt filiū hominis 7c. **A**bi tāgitur humāne nature assumptio inaudibilis. **A**bi sciēdū q̄ p̄ istā nubē vno modo itelligitur humanitas in qua fuit quasi velata diuinitas nāz sicut nubes tegit solē ne in sua sba appeat sic humanitas in xp̄o tegit diuinitatē q̄ cū esset de⁹ 7. hō solū huma-

nitas vdiebatur. **A**n dictū fuit exo. 16. q̄ glā dñi appuit i nube. 1. dī fili⁹ i humanitate. **H**oc āt fuit figuratū gñ. 9. vbi dñs dixit ad noe Archū meūz ponā i nubib⁹. 7. erit signū federis iter me 7. iter terram. **A**bi sciēdū q̄ sic tpe diluuij. signū pacis inf̄ deū 7. hoiez fuit arch⁹ i nubib⁹. ita signū fēderis natiuitatis naturē hūane cū dō fuit qñ dī fili⁹ n̄f̄ 7. hūanitatē assumpsit. **N**āz iuxta illud ep̄b. 2. Ipse est pax n̄ra q̄ fecit vtrāq̄ vnum. **P**ossamus igitur dicere q̄ fuit q̄si arch⁹ refulgēs inter nebulas gl̄ie ecclesiastici. 50. Alio mō p̄ istā nubē intelligitur br̄a vgo de qua xp̄s nasci voluit 7. i eius vtero voluit vt in trono sedere. **A**n ecclesiastici. 24. Ego in altissimis hito 7. tronus me⁹ in colūna nubis. **N**ā xp̄s q̄tū ad diuinitatē hitabat in altissimis q̄ in filiū p̄ris q̄tū vero ad humanitatē h̄bz tronū in colūna nubis. i. in vtero vginis. **H**oc autem fuit figuratum apoc. 14. **A**bi dñs. Audi 7. ecce n̄ bez cādidā 7. sup̄ a nubem sedentem filiez filio hoīs habentē in capite suo coronā aureā 7. in manu sua falcem acutā. **A**bi sciēdū q̄ p̄ nubem roridā 7. candidā intelligitur vgo br̄a q̄ fuit rōnda pp̄ plenitudinē gr̄e cui angelus luc. 1. Ave gr̄a plena dñs tecū. Fuit cādidā pp̄ nitorem pudicitie. **A**n de ipsa ecclesiastici. 43. Pulchritudinez cādois ei⁹ admirabitur ocul⁹. **P**er silēm vō filio hoīs intelligitur xp̄s in similitudinē hoīz fact⁹ phil. 2. **I**ste sedit sup̄ nubem. i. in vtero vginis 7. h̄z in capite coronā aureā in signū regal̄ dignitatē. iuxta illd̄ ezech. 45. Corona aurea siue mitra sup̄ caput eius: exp⁹ 7c. **H**abz ē in manu falce acutā in signū v̄ual̄ p̄rātis. **D**icit igitur q̄ videbūt filiū hoīs. i. xp̄m venientē in nube. i. in br̄a vgone cui ptatē magna q̄tū ad v̄tuositatē 7. maiestatem q̄tū ad dignitatez.

Tertia pars.

Equitur. **N**is āt fieri incipiētib⁹ 7c. **A**bi tāgitur captiuorū libatō

appetibil'. Ubi sciēdū q gen^o humanū pp
pēm prioz pentū erat captiuatū a celesti
pria iuxta illud Iſa. 5. Captiu⁹ duct⁹ est
ppl's me⁹ q: nō hūit sciaz. Mā q: pp igno
rantia nō timuerūt facere s pceptū diuinz
iō totū gen^o humanū remāsit captiuū. Lz
āt sic fuerit captiuatum tñ in aduētū xpī
a iugo hūitatis eripitur q fact⁹ est nobis
sapiētia a deo & iustia scificatio & redēptō
i. cor. i. Uñ in ps. Redēptionē misit dñs
pplo suo. māda. i. eternū testm suū. Et
āt istā redēptionē attēte & deuote inspicia
mus iō sequit. Nō āt fieri incipientibus
f. mirabilib⁹ supi⁹ dcis in incarnatiōe filij
dei fieri incipientib⁹. i. ad notitiā nram de
uenerūt: respicite attēte. Uñ ps. Respice
i facie xpī tui. & leuate capita deuota affe
ctus pūctiōe ad diligēdū. vt qlibet dice
re possit illd ps. Ad te leuaui oculos me
os qui bitas i cel'. Qm appropinqt redē
ptio nra. f. filij dei in mundū. q: Apud dñz
misericordia & apd eū redēptio. ps.

Quarta pars

Egitur. Et dixit ill' fili' 7c. Ubi tā
gitur pmissio ex^o rō itelligibil'
vbi sciēdū q p ista q videm⁹ in
istis sensibilib⁹ manudicimur i cognitōez
intelligibiliz. Sicut igitur qñ ficulnea &
alie arbores incipiūt pducere fruct⁹ est si
gnū estatis iminētis ita qñ visa sunt sig^a
pdicta fuit signum aduēt⁹ xpī i mundū.
Et dicit igitur videte ficulnea 7c. vsqz re
gnū di. i. xpo habitās i nob. Uñ luce. 17.
Regnū dei intra nos ē. i. xps q regnū di
dñ q: p ipz regnū dei hēmus: intra nos ē
i. bitat in nobis. Mā i ternis visus est & cū
hoib⁹ puerfātē. barch. 3. Verbū caro factū
est & hi. i. nob & vidimus 7c. Jo. i.

Quinta pars.

Egf. Amē dico vobis 7c. Ubi tā
git pdictoz certificatio infalli
bil'. Ubi sciendū q tāta ē vitas
vboz xpī q dñ Jo. 17. Sermo me⁹ vitas
ē: q facili⁹ eet q oia redigerent in nihilū

qz q vbu suū nō impleat & iō dicit. Amē di
co vob 7c. Uñ gen. 49. Salutare tuum ex
pectabo dñz. i. xpm natū. q est salutar nřz
nob grāz offerēdo in pñti & glia i futuro
Ad qz 7c.

Dñica. 2° de aduētū. euāge. 53.

Et audisset iohes i vincul'
opa xpī 7c. Mat. xj. Nos
videmus p expientia q qz
to res ē maioris nobilitat
i se: & maioris vtilitat quo

ad aliquos enī scientia plus desiderat ab
hoie sapiēte. Cū igit aduēt⁹ xpī in mun
dū maxie dignitat sit in se: q: natura hūa
na ē pūcta die in vnitare psonē sit et ma
xime vtilitat q ad nos: q: p ei⁹ aduētū ē
gen^o humanū redēptū. Nō est q certitu
dinē hōi aduentus hō multū d: appetere
& ingere diligēter. Nō āt certitudinem
voluit hēre Jo. baptista suos discipulos
titubātes qz mittit ad xpī. Et Rōnabile
ēt esse pspicim⁹: q qñ hō est sanctioris vi
te & melioris ex^o merito d: p ceteris pme
dari. Quia igit brūs Jo. iter alios hoies
mūdi fuit vite scitate laudabil'. pp q xps
dixit de eo Mat. ij. Inter natos mulierū
nō surrexit maior Jo. baptista: hic ē q a
xpo nūc debuit merito pmedari. Et Sciē
dum est et q xps nō solū instruebat suos
discipulos: & turbas eū simpliciter subsequen
tes s alios sibi i pdicatōib⁹ & miraculis i
uidētes: q qdē fac in euāgelio hodierno.
In isto igit euāgelio. tria tāgūt euāge. f.
Questionem desiderabilem.

Solutionem admirabilem.

Cōmendationem laudabilem.

Primū pbat inqñitio amorosa. Scdm
opatio vigorosa. Tertiu puerfatio vtuosa.
Primū in pñcipio. Scdm ibi. Et rñdens
yhs 7c. Tertiu ibi. Ill' āt abeūtib⁹.

Prima pars.

Quātū ad pñm. Ubi tāgit 7c. q
pbat 7c. dicit. Cum audisset 7c.
Ubi sciendum q de ista qñtione

tolis ad xpm: diuersimode doctores fuerunt opati. vñ Grego. i omel. Querēdū at nob ē: Jo. ppha: et plusqz ppha q veniētē ad baptisū dñm ondit. d. Ec. agn⁹ di ec. q tollit pcā mūdī: cui i carcere positi⁹ mittēs discipulos requirit tu es q vctur⁹ es: an aliuz expectam⁹: itaqz si ignoraret: quē onderat et an ipse sit nesciat: quē ipse pphādo baptizādo ondedo ipm eē clauerat. **¶** Hāc at qstionē ipse soluit ibidē. d. h. qd h citius soluit si rei geste tps penset. Ad iordāis enī fluēta positi⁹ q: ipse redēptor mundi esset asseruit. missus hō i carcere: an ipse veniat requirit: n̄ q ipz eē mūdī redēptorē dubitaret: s̄ qrit vt sciat si is q p se in mūdum venerat: p se et ad inferni claustra dscēdat. **¶** S; in ista solutōe h; Grego. vñ q Jo. dubitauerit de descēsu xpi ad inferos q n̄ vñ verisile: cū sit vñ de articulis fidi i qz nullū Jo. potuit dubitā. **¶** Posset igit dici q Jo. de descēsu xpi ad inferos nō dubitauit cū esset vere fidelis: n̄ voluit scire vtrū dēret eū anūciare captiuū in inferno vel in libo: sicut anūciauerat mūdō. Hui⁹ snie vñ fuisse. Jero. **¶** Sed h posset qri: qre aduēt⁹ in inferno h; Criso. in omel. debuit anūciari: cū ibi nō sit tps misericordie. **¶** Hūic qōi rñdē i glo. vbi dñr pñderādū est q nō iō iero. et grego. dixerūt q Jo. aduētū xpi in infernū pñtia turtis eēt: q: ei⁹ pñdicatōe: aliq nō credentes puerterēt ad fidē: s̄ vt iustis i expectatiōe manētibus: ex vicino aduētū pñtationē afferret. **¶** Secūdo pñt solui qd de Jo. dubitatōe. dicēdo q triplex ē dubitatio. s̄ fidelitatis: tarditatis et amoris siue pietatis. Dubitatōe infidelitatis: dubitauerūt iudei vtrū xps esset messias. Dubitatōe tarditatis dubitauerūt discipuli de resurrectōe vt hētur luc. 24. Dubitatōe at amoris siue pietatis dubitat aliqs qñ. s. ex amore vel pietate dubitā: se indicat: d̄ q tamē est cert⁹. Hōc mō dubitauit petr⁹ de passionē xpi: qñ pñdixit sibi et alijs passionem

suā: et petr⁹ dixit sibi ppiti⁹ esto tibi dñe: ne fiat istud: nō q dubitauit s̄ q ex amore et pietate horruit passionē. **¶** Tal igit potuit esse dubio Jo. abhorrebat enī ex pietate et amore q xps in inferno descēderet. h̄ fm Ambro. **¶** Tertio pñt solui pñt dicta qd q Jo. non dubitauit: s̄ misit discipulos pñtificatiōe ipoz dubitantū. Et verisimile ē q Jo. nō dubitauerit q vidit colūbā. audiuit vocem pñs: ipm de mōstrauit. d. Ec. agn⁹ te. et dixit non suz dignus soluere te. et alibi: me oz minui illum autez crescere: et multa alia que posunt adduci. **¶** Quod autem discipuli Joā. dubitarent de Christo an ipse esset messias potest probari: quia credebant Jo. maiorem Christo: imo credebant ipsum esse Christum: et ideo pro magistro suo zelantes inuidebant xpm et eius operibus. Unde dicebant iohanni. Jo. 3. Rabbi: qui erat tecum transiordanem cui testimonium perhibuisti et hic baptizat: et omnes venient ad eum. Iste zelus secunduz Jeronimum erat ex magno amore magistri. **¶** Et ergo dubitationem istam secunduz Yllariū. caute ab eis ammoueret misit eos ad xpm vt videntes miracula et mirabilem audientes doctriam recederent a falsa opinione predicta. **¶** Ratio autem quare eos misit potuit esse duplex. Una secundum Jeronimum vt per miracula visa prepararent se ad recipiendam certam fidem de xpo. **¶** Secunda ratio quia Jo. cum erat cum discipulis suis: suadebat eis de xpo: preuidens autem se moriturum secundum Crisostomum in omelia dubitauit ne forte ipsi plene adhererent xpo: et ideo ante mortem suam voluit eos certificari per opera et doctrinam xpi. **¶** Dicit igitur Jo. cuz audisset te. Vbi sciendum q circa istam primam partem que continet questionē desiderabilem. s. possumus considerare. s.

Euangelium secundum.

Personā testificatē.
Statum affligentem.
Tyrānū detinentem
Nūcium aduentem.
Terminum quietatē.
Sermonē consolātem.

Capitulum ad personā destinatē dicit Ioh. in q̄
ē gr̄a. Quātū ad statū affligentē dicit. In
vinculū. Nā viculat⁹ erat in carcerē vt fue
rit figurat⁹ p filiū Jacob: de quo dī gen.
42. Symeon tenet i vinculū. Quātū ad ty
rānū detinentē sciendū ē q̄ fuit Herodes.
vñ. **M**. 6. Herodes ei misit ac tenuit Ioh.
et misit euz in carcerē pp herodiadē vxorē
Philippi fr̄is sui: q̄ duxerat eā. **S**i
gurari igit potuit p Ioseph q̄ pp integri
tatē castitatē a Butifar egiptō p̄ncipe
militie posit⁹ fuit in carcerē: sic hī gen. 39
q̄ vxor sua accusauit eū f̄lo: q̄ noluit sibi
assentiri. **E**bi sciendū q̄ p Butifar q̄ in
terptat os inclinās ad delectandū: intellr
herodes q̄ os suū inclinauit ad dādū inia:
q̄ Ioh. decollaret. **P**er vxorē at̄ ipsi⁹ ipu
dicā intellr herodias adultera. **P**er Ioh
seph x̄o castū q̄ interptat accrescēs. de q̄
dī gen. 49. Filius accrescēs Ioseph et de
cor⁹ aspectu. itellr b̄s Ioh. q̄ fuit pulchri
aspectu p venustatē gr̄osam. Qui creuit
p opatōem v̄tuosā. Secūdo p remūera
tōez gloriozā. Sic igit vxor butifar mali
tioze incarcerari fecit Ioseph: sic et hero
dias incarcerari fecit Iohānem. **Q**uātū
ad nūciū aduentē dīc. Misit duos d̄ di
scipulis suis. Nā s̄m Greg. h̄ numer⁹ fuit
pgru⁹: q̄ significat caritatē. **Q**uātū ad
terminū q̄tatē dīc ad yhm. Iste est yhs
nazaren⁹ q̄ fuit vbi ppha potēs in ope et
sermōe. luc. 24. **Q**uātū ad sermonē cō
solatē dīc tu es et. Nā aduēt⁹ xpi in mūd
ē p̄solatio et redēptio aīaz. vñ **I**sa. 6. Dīci
te filie sion. Ecce saluator: tuus vēit. Ecce
merces ei⁹ cū cor⁹ et ppl⁹ illi⁹ corā ip̄o: et vo
cabūt eū ppl⁹ sanct⁹ redēpti ā dō: tu autē
vocabis q̄sita ciuitas et nō d̄relictā. **A**d

rali at̄ sciendū est q̄ p p Ioh. itellr q̄libz hō
q̄ v̄z ēē Ioh. in q̄ ē gr̄a: q̄ in eo v̄z esse gr̄a
sp̄s. s. vñ. 1. cor. 3. Nescis q̄ corpora v̄ratē
plū sunt sp̄s. s. **S**ecūdo videndū est in q̄
statu sit: q̄ in vinculū. vbi sciendū q̄ l̄z hō
fact⁹ sit vt in ip̄o sit gr̄a et sit lib: tñ aliqñ
pmittit se viciari: qñ d̄ gr̄a labit in peccm̄.
Que vincula suadet nob soluet dñs **I**sa.
52. d. Dissolue vincula colli tui captiua filia
sion. **T**ertō videndū ē a quo in carcerē li
gat. q̄ ab herode. i. a dyabolo significato
p herodē q̄ interptat pellib⁹ glians. Nā
pelles mortue significāt hoies mortuos p
peccatū. In pellib⁹ igit. i. in hoib⁹ mortu
is p peccatū gloriānt dyaboli. vñ puer. 2.
Gaudent cū male faciūt. i. cū aliquos ad
malū deducūt et exultāt in reb⁹ pessimis
i. i peccat⁹. **Q**uarto videndū ē quos mi
sit: q̄ duos discipulos. **P**er istos duos di
scipulos intellunt affect⁹ et effect⁹. **M**os
ei duos mittere d̄bem⁹: vt. s. dñ velim⁹ et
bñ opemur: q̄ vnus sine alio n̄ suffic. vñ i
figura h̄i⁹ xps misit duos discipulos in
castellū ad soluedū asinā: quoz vnus fuit
philip⁹. i. bon⁹ affect⁹ et alī **P**etr⁹. i. bon⁹
effect⁹. **T**⁹ videndū ē ad quē mittit: q̄
ad xpm. Nā ip̄e est refugiu et laueriū aīa
rū n̄r̄az. Nā ip̄e est q̄ dilexit nos et lauit
nos a peccat⁹ n̄ris in sanguine suo. apoc. i.
T⁹ videndū ē qd pet̄ d̄bem⁹: q̄ aduētū
xpi. d. tu es q̄ vētur⁹ es. dicēdo et cū. ps.
Excita potētiā tuā et vēi vt saluos facias
nos. **S**ciendū ē q̄ vinculat⁹ d̄ q̄ d̄cm̄ ē q̄
d̄bēt mittere nūcios ad xpm p̄nt figurari p
sedechiā regē **I**er⁹ q̄ fecit malū corā dño:
quē nabucodo. rex babil. cepit et filios suos
corā eo occidit et oculos ei⁹ effodit et victū
cathēis duxit i babil. sic hī. 4. re. 15. **E**bi
sciendū. q̄ p sedechi. q̄ interptat iustificans
dñz intellr q̄libz hō q̄ pfect⁹ ē: vt i opib⁹
suis iustificet dñz. vt dicat cū. ps. Fiat cor
meū imaculatū in iustificatōib⁹ tuis vt n̄
p̄fundar. **I**ste dī rex **I**er⁹: q̄ debz re
gnare i paradiso: vbi ē visio pacis: tñ mul
totiens accidit q̄ facit malum corāz dño

7 tunc Nabuc. i. diabolus significatus p ipm. qui interpretatur sedes in angustia agnita : 7 diabolus sedet in angustia peccatorum quas cognoscit 7 sentit. q rex Babilonis. i. confusio dñi: q in inferno nullus ordo sed sempiternus horro: inhabitat. Job. 10. Iste capit Sedechiam. i. hominem: dum. s. propter peccatum h3 pos se in ipo: q: qui facit peccatum seruus ē peccati. i. diaboli. Filios autem suos iter facit: dñi opera bñs si que fecerit que erāt digna remuneratione eterna in ipo mortificantur. Oculos autem eius eruerē dñi dum homo peccati malitia excecatur. in xta illud sapientie. 2. Excecauit enī illos malitia eorum. Ligare enim cathenis dicitur eū: 7 ligatus in babil. ducere: q: eū ligat in peccatis. 7 sic nisi disrumpantur per penitentiam ducit in infernū perpe tuo puniendum. Tertia pars.

Equitur. Et respondēs Iesus 7c. Ubi tangit solutionem mirabilem q probat operatio vigo:osa. Ubi sciendum q q: responsio xpi

non erat ad confirmandum Jo. sed discipulos dubitantes. iō respondit eis 7 nō Jo. Sciendum est etiam q ad questionem aliq3 factam potest dupliciter rñde ri. s. verbo vel scō. vt. s. si interrogat que est via que ducit ad vitam eternam: pōt respondere verbo q via est facere pñiaz vel scō si ipse ipam facit. Responsio autē scā per opera est certior 7 efficacior: q3 facta per verba. Christus igitur vtefficacius respondeat non solum respondet vbo sed scō fm Crisost. in omel. Sciendū est autem q xps hic duo facit: quia intēdit probare per duas rōnes q ipē est qui venturus est promissus in lege. Pri ma rō potest dupliciter formari. Primo sic. Ille qui facit opera que pura creatura a sua propria virtute non potest facer ē plus q3 creatura. igit ē creator: 7 deus.

q: creator: 7 creatura sunt dñe imediate. sed ego ppria virtute facio opa q pura creatura a se facer nō potest: q: p me cecī vident: claudi ambulant 7c. ergo sum dñs 7 sic pmissus in lege: cuius nomē ē admirabilis deus fortis. Isa. 9. Secūdo p formari sic. Ille qui facit opera q p dīxerunt pphe facturum xpm pmissum in lege. Ille est q venturus est. sed ego sum hñ. ergo. Probatio minoris. Prophete p dixerūt d xpo q illuminaret cecos. Isa. 42. Sedi te i lucē gentiū vt aperires oculos cecorū 7c. Sili q claudi recuparent gressum. Isa. 35. Tūc saliet sicut ceruus claudus 7 apta erit lingua mutor. 7c. sed ego facio ista: q: per me cecī vident 7c. ergo sum pmissus in lege 7 dñs. Sic ergo 7 rñdens yhs. s. magis scō q3 vbo vel vtroq3 modo ait ill 7c. exponēdo textū. Aborali at sciendū est q hō descendēs a statu grē ad statū peccati figuratur per hoīem descēdentē ab ierosō. in ierico. luc. 10. q: spoliat gratis 7 vulnerat in naturalib9 sicut ē in pñis pentib9. Quia igit fuit spoliatus grā 7 rectitudie naturali ipm dītante remāsit paup: q: ēt erat vital' remāsit mortu9. Quia vō fuit vulneratus in naturalibus fuit tenebrat9 in intellectu: 7 sic fuit cecus recuruatus in affectu: 7 sic fuit claudus retardatus i effectu: 7 sic fuit surd9 p inobedientiā ad bñ opandū. Impeditus i affatu: 7 sic fuit mutus. nō eiz poterat digne loq. Chri stus igit pius q in vulnera sautiati ifudit vinū 7 oleū 7c. liberavit eū. Et hec nobis significāt miracula q ab ipso scā hic enarrantur. Scdm igitur seriem h9 textus recitando miracula 7 defectus. primo dicit. Ceci vident. vbi ostenditur q homo per peccatū obtenebratur in intellectu: 7 sic cecus efficitur. Sapientie. 2. Excecauit enim illos malitia eor. Hoc at fuit figuratum Tob. 2. vbi dñ de tob. Contigit autem quadā die cū fatigatus a sepultura

veniens domū iactasset se iusta parietem
et dormisset ex nido irudinum dormienti
illi carida stercoza inciderent sup oculos
eius fieretqz cecus. ¶ Ubi sciendum qd p
rob. qui vno modo interpretat bonus do
mino. alio modo ductus ad luctum intel
ligitur qlibet homo qui dicit esse bonus ta
men aliquando a bono desistens ducit ad
luctum sicut exercitatio honorū ducit ad
gaudium. Unde signanter dicit qd erat sati
gatus a sepultura. i. ab operibus miseri
cordie: a quibus homo nō dicit fatigari. vñ
ecclesi. 7. Non te pigeat visitare infirmū:
ex his enim in dilectione firmaberis.
¶ Dicitur etiam qd iactavit se iuxta pa
rietem per qd datur intelligi qd qui opera
misericordie dimittit: per que pervenit
ad celestem patriam: cadit in terram. vñ
psal. Humiliata est in pulvere anima nō
stra concludem in terra venter nŕ. ¶ Si
etiam qd dormiuit in quo datur intelligi
accidia. sic igitur obstinati demones signi
ficati per yrundines migras et garrulas:
qd cor hominis non potest facere qn aliq
cogiter intunt stercoza. i. imundas cogita
tiones q inficiunt animam et intellectum
excecant: et sic efficitur homo cecus. tam i
aduentu xpi recuperat visum. vnde dicit
ceci vident. ¶ Modus autem recupera
di visum est duplex. Primus est confide
rare diuinam misericordiam. quando eiz
homo considerat qd deus est ita pius qd
omnia peccata volentibus peniter dimittit:
multum allicitur ad surgendum
de peccato: et ad veniendum ad statum
penitentie: vt sic illuminentur oculi eius
et videat. ¶ Hoc autem fuit figuratū. i.
Re. 14. vbi dicitur qd Jonatas lassus exi
stens: inuento melle in agro gustauit de
illo: et tunc illuminati sunt oculi eius et vi
dit. ¶ Ubi sciendum qd per Jonatam q
interpretatur columbe donum: intelligit
anima cuiuslibet xpianique sine felle ira
cundie dicit esse: et dicit habere simplicitatem

columbinam. tamen aliquando fit lassus:
dum aggrauatur sarcina peccatorū: tam
gustato melle. i. considerata diuina mise
ricordia dulci sicut mel: qd nihil dulcius
peccatori qd spes de venia: aperiuntur ocu
li eius vt peccata consideret. Dicitur aut
fuisse illud mel in agro: qd sicut illud qd ē
in agro est publicū omnibus: ita diuina
misericordia est oibus preparata. ¶ Se
cundus modus recuperandi visum est cō
sideratio diuine iusticie: quando hō con
siderat qd sicut deus est pius volentibus
conuertitis: ita est iustus ad puniendum de
licta. Et punitio que in alio mundo expe
ctatur est accerbior: qd in isto: timet diui
naz iusticiam: et sic recuperat visum. ¶ Hoc
fuit figuratum Thob. 2. vbi dicit qd posito
felle piscis a Thob. filio super oculos pa
tris: visum recepit. ¶ Ubi sciendum qd p
fel amarum intelligitur diuina iusticia q
multum amara est peccatoribus. Si igit
istud fel. i. diuina iusticia ponatur super
oculos mentis: considerando qd omne ma
lum erit punitum: et qd pena alterius secu
li grauior est illa istius: tunc homo visum
recipiet et a peccatis desistat. ¶ Secūdo
claudi ambulant. vbi ostendit qd homo p
pter peccatū incuruatur in affectu: et sic
claudus efficitur. ¶ Sciendū est autem
qd cā claudicationis est qn homo qd semp
deberet esse in brachijs xpi p caritatem
cadit de xpi brachijs ipsam deserendo: et
tūc vtroqz pede efficitur claudus. ¶ Hoc
autem fuit figuratū. 2. re. 4. vbi dicit qd cu
nutrix tolleretur miphiboseth filij Zona
the et portaret eum in brachijs: cecidit de
brachijs eius: et sic vtroqz pede factus est
claudus. ¶ Ubi sciendum quod per Jo
natham q interpretat columba donas in
telligit deus pŕ qui pōt dici colūba quia
sic columba est secūda: ita i ipso est oīa se
cunditas tam ad intra qd ad extra. Dicit
etiam donas: qd ipse principaliter dat spi
ritum. s. et filium. qd ipse pprie non mittit.

ab aliquo. Per miphiboseth autem q in
terpretat os veredum intelligit qlibet
xpianus qui dicit esse veredus et timidus
ne p peccatum deum offendat: et iste dicit
filius Jonathe. i. dei patris. Iste h3 vnaz
nutricem. i. xpm q nos fouet. Ista nutrit
i. xps poterat nos i brachijs: q3 diu sumus
in caritate et gratia sed aliquando contin
git q p peccatu amittit caritatem et gra3
et tunc cadit de brachijs eius et tunc effici
tur claudus vtroq3 pede. Dextro quantu
ad dilectionem dei et sinistro quatu3 ad di
lectionem pximi: tamen i aduentu xpi re
ctificat. vñ dñ. et claudi ambulant. Ter
tio dicit leprosi mundant. q: homo ppter
peccatu infectus leprosus efficit. Hoc at
fuit figuratu numeri. 12. vbi sententiali di
citur q q: maria murmurauit s moy. ap
paruit cadēs lepra quasi nix. Tbi sciē
dum q p mariam murmurantem cōtra
Aboy. mitissimū intelligit qlibet peccator:
qui eo ipso q peccat cōtra xpm s3 statim efficit macu
la factu cōtra xpm s3 statim efficit macu
la peccati leprosus. S3 nota qliter ma
ria fuit curata q: iterueniente p ea Aboi
se ita ēt peccator curat merito passionis
xpi. Sed aduerte q expulsa extra castra
fuit sepata diebus. 7. ante q3 reuocaret q:
peccator: ppter peccata extra castra para
disi eicif. ad intradum dignus nō efficit
nisi prius pacta penitētia digna: designa
ta p numez septenariū. Licet igit pec
cato leprosus efficiat: tñ i aduentu xpi re
cipit sanitatem sic p3 in leproso isto que3
mūdauit xps Abat. 8. q veniens orabat
eum. d. Domine si vis potes me mūdare
et xps mūdauit eum. Tbi aduerte qua
liter iste fuit mundatus: q: veniens: nō oci
ans: adorans: nō maledicens. fiducialiter
petens: nō despans. potentia eius pñtēs
nō aspans. vñ a xpo cū descēdis3 d mō
te. i. cū humanitas coniuncta fuiss3 diuini
tati p gram sibi collatā meruit curari.
Quarto dicit, surdi audiunt: q: p pecc

catu hō retardat in effectu p obediētiam
ad bñ operandū: et sic efficit surdus. vnde
Abich. 7. Ponēt māus sup hos et aures
eor3 surde erunt. Et dicit dñs in psal. Nō
audiuit populus mē vocē meā: et israel
nō intendit mibi. Tñ in aduentu xpi
recupat auditu. Iō dñ surdi audiūt. vnde
Ila. 29. Audient in illa die surdi vba libri
Hoc at p3 Abat. 7. vbi dñ q ad duxerunt
ad Iesum surdū et mutū quē libera
uit. Tbi nō mō3 curatōis hñ. p q: ad
ductus ad Ibm p xam fidei adhesionē. q:
fuit rogatum p eo p deuorā orōnē. q:
ductus seorsum a turba per sensualitatis
quietatōem: q: misit digitos in auriculas
p spiritū sancti inspiratōem. Vñ ergo oīa
fecit: surdos fecit audire et mutos loqui.
Abat. 7. Quinto diē mortui resurgūt
q: hō p peccatu fuit spoliatus grā: que
est vita hominis. et sic mortuus remansit.
Hoc fuit figuratū. 3. re. 2. i. semey. d. quo
dñ q Salōn pñauit cū i ier^m cōminās si
bi mortē si ide egredere3 trāsies tonētes
cedrō: q tādē pceptū regis trāsgredies:
mortu⁹ fuit. Tbi sciend q p semey q i
terpñt audi me itellr pñ⁹ hō q p pñpñ
rudinē obediēte deū dñt audir. Huic
pcepit Salōn. i. rex pacific⁹ de⁹ q nē egre
dere3 ier^m. i. statū inocētie q fuit stat⁹ vi
siōis pacis: qñ pcep sibi ne comederet de
fructu ligni vetiti pñnās si oppositū fa
ceret sibi mortē: q tñ pceptū egredies: tā
mortē tpālē q3 spūalē icurrit. sic ēt d qñ
b3 xpīāo expōe vñ. s. Tñ i aduentu xpi
recupat vitā: sic p3 d filia archisinago. q3
suscitauit i domo. luc. 8. et d filio vidue quē
suscitauit in porta. et d Lazaro quē suscita
uit iā i monumēto ferentē. Jo. 11. Per
istos at dat intelli q qñs aliq3 sit mor
tu⁹ qñtū ad cogitatōem q: i domo ocula
hoib⁹ nō dñ. vñ in porta ciuitat3. i. in ope pu
blico. vñ ferēs i monumēto. i. i mala psuetu
dine. tñ xps ipm resuscitat si voluerit ad
ipm pueri. Sexto diē paupes euāgeli
zantur. q: per peccatu hō ipedit i affatu:

Euangelium secundum.

et sic pauper efficitur. Quia non est speciosa laus in ore peccatoris. ecclesiasticus 15. unde dicitur ecclesiasticus 13. Pauper locutus est et dicitur quod est hic. quod dicitur. talis qui sic pauper est: quia sine diuina gratia non est dignus audiri. Tamen in aduentu Christi pauperes euangelizantur. id est euangelizant verbum dei et sic recuperant affatuz. unde Iacobus 2. Nonne deus elegit pauperes in hoc mundo: diuites in fide et heredes regni quod repromisit deus diligentibus se. Nam secundum Apostolum 1. corinthios 1. Infirma mundi deus elegit ut confundat fortia. Deinde dicit. Et beatus qui non fuerit scandalizatus in me. ubi Christus ponit secundam rationem ad probandum quod ipse sit qui venturus est promissus in lege et deus. Et facit talem rationem. Ille qui dat vitam eternam et beatitudinem illi qui non scandalizantur in ipso et qui non faciunt eius voluntatem est plusquam pura creatura et per consequens deus et sic promissus in lege. Ego sum hic quia beati qui et c. ergo.

Aliter potest introduci ista littera. Et beatus et c. ut sit quasi reprehensio criminis discipulorum Iohanne. interrogatorum et de Christo dubitatum ut sit sensus secundum Crisostomum. Et beatus est. id est ad beatitudinem ordinatus qui non fuerit scandalizatus in me. id est de me non male senserit sic vos qui me minus Iohanne putatis. Vel secundum Gregorium. qui non fuerit scandalizatus in me tempore passionis mee me negando et fidem meam relinquendo. unde Paulus. Predicamus Jesum crucifixum iudeis quidem scandalum.

Tertia pars.

Equif. Illis autem abeuntibus et c. ubi tangit Iohanne commendationem laudabilem. quod probat conuersatio virtuosa. ubi sciendum quod turba que audierat questionem quam fecerant discipuli Iohanne. Christo poterat dubitari de aduentu Christi et quia ante prohibuerat testimonium de Christo. Ecce agnus dei et poterat ipsum reputare

inconstanter quia aliud dixerat de Christo extra carcerem alius in carcere existens. Ne igitur secundum Crisostomum. Turba hoc suspicaret de tanto viro Iohanne Christus post informationem discipulorum Iohanne. informat turbam de scitatis Iohanne. ipse mirabiliter commendando. Sciendum est autem quod Christus commendat hic beatus Iohanne. quantum ad situm asperitatem. Quantum ad mentis firmitatem. Quantum ad corporis austeritatem. Quantum ad intellectus claritatem. Quantum ad affectus puritatem. Quantum ad effectus dignitatem. Voluit autem Christus commendare Iohanne. in plenitudine discipulorum Iohanne. ne videret ipsum secundum Crisostomum. Comendat adulatorie. et Iohanne dicit. Illi autem abeuntibus. Primo igitur commendat eum quantum ad situm asperitatem cum dicitur. Quid existis in deserto videre. Ubi sciendum quod Iohanne. erat in deserto iudee et predicabat ibi baptismum penitentiae et baptizabat illos qui ibant ad videndum eum propter ipsius nimiam sanctitatem. Sicut igitur quid existis in deserto videre. quod dicitur. secundum Crisostomum. propter quid ciuitates dimittentes puenistis in deserto et subdit. Non enim plebs tanta cum tanto desiderio in heremum venisset nisi magnum quedam et mirabile et petra solidior rem videre se extimasset. Secundo commendat eum quantum ad mentis firmitatem cum dicit. Arundinem vento agitatam. quod dicitur. non secundum Gregorium. Sciendum est autem quod beatus Iohanne. non fuit arundo. Primo quia arundo non habet stabilitatem. Iohanne. autem fuit stabilis et firmus in testimonio Christi et doctrina vera. Secundo quia arundo habet vacuitatem Iohanne. autem fuit plenus gratia. Nam de ipso dicitur lucas 1. Spiritu sancto replebitur. adhuc ex utero matris sue. Tercio quia arundo habet sterilitatem Iohanne. autem habet fructum multipliciter et significat hypocritas qui fructuosi in verbis et in exteriori apparitione interiorius autem sunt steriles secundum Iohanne. fuit firmus quantum ad bona opera et fructuosus quantum ad doctrinam veram. Tercio commendat

Euangelium tertium.

eum quantū ad corporis austeritatem cū dicit s; qd existis videri hoiez molib⁹ vestitū. q. d. nō. Sciendū est igit qd hic habemus exemplū s; Jero. q. p. predicator: veritatis sicut Jo. non d; se ingerere nimis in cineris domoz secularium s; austeram ducere vitam. ¶ Habemus et exemplū s; B. Grego. i. omel. q. ex quo xps de despectu vestium pmendauit Jo. q. pretiositas eorūdem est piculosa. ¶ In talibus autē s; B. Augu. in libro de doctrina xpiana magis est culpa ex pte intētionis q̄ ex ipso usu rerū. ¶ Vel s; B. Grego. in omel. Existis vi. hoiem mol. vestitū. i. verbis adulatorijs vtentem. q. d. non. q. adultores adulantur vt mollibus vestiatur sed ille nō fuit vestit⁹ mollibus. ¶ Quarto pmendat eum q̄tum ad intellectus claritatē eū dicit. s; qd existis videre pphētā et dico. ¶ Sciendum est igit qd sicut hētur. i. Re. 9. q. q. d. hodie ppheta oli dicebatur videns q. pphete videbant ea que erant alijs ocula et vctura alijs annūtiabāt. vñ ppheta d. quasi pcul videns Jo. igitur non solū fuit ppheta s; B. Grego. q. xpm dixit venturū sed plusquā ppheta: q. ipm demonstrauit. ¶ Quinto pmendat eum q̄tum ad affectus puritatem: q. vocat eū angelum. Hic ē de quo d. mal. 3. Ec. ego mitto angelum meum q. zc. Jo. enim s; B. Jero. non d. angelus natura s; officio. vñ d. et B. Grego. Quasi enī grece angelus latine nunci⁹ d. Rō erat vt qui nūciare supnum nunciū venerat angelus vocet: vt dignitatē fuit in noie q. explet in opatiōe. ¶ Sexto pmendat eū q̄tum ad effectus dignitatē eū dicit q. pparabit viā tuā ante te. Bñ. Glo. Alij prophete missi sunt vt aduentū xpi annūciarent: iste autē vt ppararet viā ipsius. ¶ Ex hīs igit p. q. bñs Jo. i. ter alios scōs fuit magnus. Bñ saluator: Inter natos mulierum nō surrexit maior Jo. baptista. Fuit inq. magn⁹ in grā et modo magnus in glia. Ad q. nos zc.

Unica tertia de aduentu. Euageliū tertiu.

Isēit iudei ab ierosolimis sacerdotes et leuitas ad iohānem zc. Jo. 2. Nos videmus p expientiam: q. p. re spōsione humilē multociēs malitia multoz pfundit: et inordinata corda facili⁹ mitigātur. iuxta illud puer. 15. Rñsio mollis frāgit irā. Beatus igit ioh. baptista scitatis et virtutis eximie: p suaz rñsionem humilē confudit iudeoz malitiam et interrogationē eorum fallacem sicut testatur ystoria euageliū hodierni. In quo euangelia sex tangit. s.

Judeoz malignitatē inuidentem.

Precursois humilitatem decorantem.

Preconis auctoritatem euidentem.

Officij singularitatem eminentem.

Xpi dignitatem excellentem.

Loci pgruitatem concedentem.

¶ Primū pbat interrogatio venenosa. Secundum rñsio virtuosa. Tertium pdicatio vigorosa. Quartum ablutio gratiosa. Quintū condictio generosa. Sextū habitatio pplosa. ¶ Primū in principio. Scōm ibi. Et pfessus est zc. Tertū ibi. Dixerūt ergo ei zc. Quartum ibi. Et qui missi zc. Quintū ibi. Abediū at vestrū. Sextum ibi. Hic in bethania zc.

¶ Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit zc.

q. q. pbat zc. dicit Abiserunt zc.

¶ Vbi possumus pfiderare mittētium ppinquitatē q. iudei eius cognati. Querentū auctoritatē q. sacerdotes et leuitas. Tertio loci celebritatē: quia ab yerosolimis. Quarto questionis veritatem quia vt interro. zc. Quinto respondentis sanctitatem: quia Jo. de quo Criso. Sic autem fide dignum extimauerunt Jo. eē vt ei de seipso dicenti crederent. ¶ Sciendum est autem q. de ista questione fuit controuersia inter origē. et crisostomū. Bñ Aug. dicit q. isti querebāt a iohāne bona

intentione sciebant enim ex scripturis iam instare aduentum xpi. **U**bi videntes sanctitatem iohannis suspicari sunt ipsum esse xpm. **S**ecundum autem Crisostomum. Ipsi fraudulenter querebant: volentes eum allicere ut confiteretur se esse xpm: quod displicebat eis quod xps preponeretur iohanni.

Secunda pars.

Equit. Confessus est et. **U**bi tangit precursoris humilitatem decorantem quod prebat responsio virtuosa. **U**bi sciendum quod aliqui homines gloriantur de potentia sicut superbi. Aliqui de sanctitate vite: sicut ypocrite. Aliqui de sapientia sicut vanagloriosi. **B**eat⁹ autem iohannes sicut virtuosus et bonus: in istis noluit gloriarī sciens scriptum esse **Ie. 9.** **N**on gloriaretur sapiens in sapientia sua: et fortis in fortitudine sua: nec dives in divitiis suis: sed in hoc gloriatur qui gloriatur scire et nosce me: quia ego sum dominus qui facio misericordiam et iudicium et iustitiam in terra. **S**ecundum hoc igitur in hac parte tria facit. **N**am primo beatus iohannes arroganter non sibi attribuit dignitatem et potentiam: quod non confitetur se xpm. **S**ecundo non attribuit sibi vite sanctimoniam: quod non dicit se esse eliam. **T**ertio non sibi attribuit vane sapientiam: quod non dicit se esse prophetam. **Q**uātū ad primum dicit. **E**t confessus est. scilicet veritatem: et non negavit eam. **A**liqui enim veritatem negant tacendo. de quo **h⁹ dicitur.** **Q**ui tacet affirmat. scilicet ille confessus est: non sum ego xps. **Q**uātū ad secundum. scilicet quod non arrogavit sibi vite sanctimoniam. dicit. **E**t interrogaverunt eum. **D.** **Q**uid ergo elias es tu. quod dicitur **Augu.** **C**um sciamus ex scripturis **E**lyam precessurum aduentum xpi: et tu dicis te non esse xpm dic nobis si tu es elias. **S**ed hoc potest cadere dubitatio: quod cum notum esset apud iudeos iohannes esse filium zacharie qui erat summus sacerdos: cuius elias filius non fuit. quomodo isti querunt a iohanne

hanc utrum sit elias. **H**uic dubitatio non potest responderi dupliciter. **P**rimo quod puer in pueritia sua: quasi subito ductus fuit in deserto et ibi agebat vitam solitariam et ideo possibile fuit istos venisse in oblivionem iohannis. **S**ecundo potest responderi sicut narrat **Orige.** quod quidam heretici fuerunt: qui dixerunt quod anima transmittitur de corpore in corpus et hoc dogma in auctoritate erat apud iudeos. et ideo interrogant ab eo utrum sit elias. id est utrum anima elye esset in corpore eius. **N**ec autem suspicabantur: quod opera iohannis assimilabatur operibus elye. **S**ed hoc potest esse dubitatio de responsione iohannis qui dixit de ipso. **M**at. **ij.** **E**t si scire vultis ipse iohannes est elias qui venturus est. **R**esponsio secundum **Gregorium.** in omel. dici potest quod iohannes fuit elias: non in persona sed in virtute et spiritu. unde angel⁹ zacharie **luc. i.** **I**pse preibit ante illum in spiritu et virtute elye. **S**ciendum est autem quod multiplex conformitas fuit inter eliam et iohannes. quare potuit iohannes dici elias. **P**rimo in vite mirabili austeritate: quia ut dicitur **4. Regum.** id est elias erat pillosus et zona pellicea accinct⁹ et **M**at. **3.** dicitur quod iohannes erat vestitus de pillis camelorum: et zona pellicea circa lumbos. **S**ecundo in delictorum reprehensionis asperitate. **N**am uterque asperere reprehendit vitia et peccata. **T**ertio in venturozorum eventuum veritate. **N**am uterque veraciter annuntiavit venturum iudicium. **Q**uātū ad tertium. scilicet quod non attribuit sibi vane sapientiam: dicendo se esse prophetam. dicitur **propheta es tu.** **U**bi sciendum secundum quod innuit **Glossa.** quod elias et elyseus transierunt siccis pedibus iordanem: quo facta fuit figura baptismi. **N**ec autem pharisei non ignorabant sciebant enim ex dictis prophetarum xpm venturum et baptizaturum. **V**identes igitur quod iohannes baptizabat: et quod

spondebat se non esse xpm neq; elyam: in
terrogant tertio vtrum ipse sit propheta
i. elyseus in quo etia; precessit figura ba
ptulmi. vt dictum est.

Tertia pars.

Equitur. Dixerunt ergo ei tu
quis es. Ubi tangit preconis au
ctoritatem enidentez. q; probat
predicatio vigo:osa: quia dicit vocem se
esse in deserto clamantis. Ubi sciendum
q; isti nuncij volentes omnibus modis
scire quid de se ipso diceret: vehementer
insistunt. d. Quis es tu vt responsum de
mus his qui miserunt nos. Sic autem in
quirentibus ait. Ego vox clamantis et.
Sciendum est autem q; io. in ista re
sponione quattuor expunit. s.
Sui ipsius ad predicandum ydoneitate.
Verbi q; pdicat potestatiua virtuositate.
Predicationis sue oportunā necessitate.
Exortationis sue sufficientē vtilitate.
Primo tangit sui ipsius ad predican
dum ydoneitatem. cum dicit. Ego vox.
Ubi sciendum q; inter alia que sunt de ra
tione vocis. Primum est: q; vox est si
gnum ducens in alterum: puta in verbuz
sue conceptum mentis: tota igitur ydo
neitas vocis ordinatur ad verbi expres
sionem. Io. igitur. d. se esse vocem: confi
tetur se esse ydoneum ad manifestationē
verbi sue xpi. Secundum q; est de ra
tione vocis est q; ipsa sit notitia prioris
verbi: et tamē sit posterior origine: quia se
cundum rationem originis prius concipi
tur verbum q; vox formatur. Io. igitur
confitetur se esse vocem: quia prius ince
pit instruere nos q; xps scilicet xps inquan
tum deus sit origine prior. Tertium
est q; vox transit verbum autem manet.
Io. igitur dicit se vocem. d. se transituruz
sed xpm cuius est vox insinuat permanlu
rum. Vel potest dici beatus io. vox:

propter humilitatem. Nam sicut vox est
modice entitatis et modicum durat. ita
io. quia humilis erat modicum se reputa
bat. Secundo expunit verbi q; predi
cat potestatiua; virtuositatem. cum dicit
clamantis. Ubi sciendum q; hoc potest i
telligi duobus modis vno modo q; sit
vox Iohannis clamantis. Clamat aut Io.
propter duo. Primo eius clamor impor
tat euangelicam manifestationem. Pro
phete antiqui obscure loquebant. Io. au
tem secundum Theodosium manifeste
annunciat et clare clamat. Secundo ei
clamor designat secundum Orige. in iu
deis mentalem elongationem. consuetu
do enī est quod ad distantes clamatur.
Alio modo potest intelligi q; io. fuit
vox xpi clamantis et tunc notia potestati
ua virtus xpi: cuius virtute io. loqueba
tur iuxta illud. 2. cor. ultimo. In experi
mentum queritis eius qui loquetur i me
xps. Tertio io. ostendit sue predica
tionis necessitatem cum dicit. In deserto
Ubi sciendum secunduz Grego. q; per de
sertum potest intelligi iudea: que quia de
serta et a deo derelicta erat: indigebat io
hannis doctrina et predicatione. Quarto
tangit io. predicationis sue sufficientē
vtilitatem. cum dicit. dirigite viam domi
ni quasi dicat ad hoc est predicatio mea:
vt dirigatis viam domini. Vel dirigite
viam domini. i. rectam facite viam q
ducit ad christum. Nec autem via est quā
do homo totaliter deo subditur. secunduz
Orige. Sciendum est autem quia hic
sit mentio de voce. q; quadruplicem vocē
in scriptura reperio. Reprehensionis vigo
rose incussuam hūilantis. s. timoris. Co
tritionis lacrimose purgatiuam deturpā
tis fetoris. Lominationis ruinosē repre
hensiuā; extollemis tumoris. Consola
tionis gloriose indicatiuam delectantis
dulcoris. Primo dico q; est vox

reprehensionis vigore et. Nec est autem illa
vox domini increpantis adam quia comederat de
fructu ligni vetiti. de qua figurative dici-
tur gen. 3. quia cum adam audisset vocem domini
deambulantis in paradiso ad auram post
meridiem: abscondit se adam et vxor eius a
facie domini dei: que vocans dominus dixit Adaz
vbi es. Qui ait: Vocem tuam audiui in
paradiso: et timui eo quia nudus essem et ab-
scondi me. Cui dixit dominus. Quis indicauit
tibi quia nudus esses: nisi quia ligno de quo
preceperam tibi ne comederes comediti
fecit autem dominus deus adam et vxori eius
tunicas pelliceas et induit eos. **¶** Ubi sci-
endum quia per adam qui fecit contra preceptum
domini et ideo nudus effectus intelligitur quia
libet peccator quia peccando sicut adam nu-
dus efficitur: quia amittit gratiam que est ani-
me indumentum. quia autem sic nudus et de-
solatus remaneat: tunc diuina misericordia
vult ipsum ad statum gratie reuocare: et ideo
vocat ipsum vel per internam inspirationem
vel per externam predicationem. Signat autem
dominus ipsum vocare post meridiem: quia sicut
post meridiem recedit dies: et appropinqua-
tur ad noctem: ita peccator dum peccat: a lu-
ce gratie. id est a christo qui est lux recedit et appro-
pinquat ad tenebras damnationis eterne.
Cum autem peccator audit vocem parentis: tunc
ad cor suum rediens: et cogitans offensam tam
grandem: de profundis verecondia: et se abscon-
dere. id est non reputare se dignum coram domino
comparare. Sic autem se humiliante: ut male
fecisset ostendat ipsum reprehendit dominus in-
dicando sibi causas sue nuditatis et confu-
sionis que fuerit transgressio mandatorum.
Unde dicit. Quis indicauit tibi quia nudus
esses et. quia. id est transgressio precepti mei: ita re-
uera transgressio precepti est causa expolia-
tionis a gratia unde homo remanet nudus.
¶ Congruum vero dicitur quia fecit eis tuni-
cas pelliceas de pellibus mortuorum anima-
lium ad designandum quia adam qui in statu in-
nocentie poterat non mori: propter pecca-

tum venerat ad statum miserie in quo neces-
sario est mortalitas: sicut quia comiatu ei fue-
rat dominus. d. In quacunque die comederis ex
ligno morte morieris: non solum morte spi-
rituali sed etiam corporali. **¶** Secunda est
vox contritionis lacrimose purgatiua de
turpantis feroris. quia. id est peccator: peccatus
cognoscens: animam deturpans compungit
et proumpitur in fluium lacrimarum.
¶ Unde hec vox potest figurari per vo-
cem turturis. de qua dicitur cant. 2. Flores ap-
paruerunt in terra nostra tempore putationis
aduenit vox turturis audita est ficus per-
tulit grossos suos: vince florentes suum de-
derant odorem. **¶** Ubi sciendum quia pecca-
tor fetidus si vult esse flos per decorem: debet
habere vocem turturis que est animal ge-
mebundum: per amarum contritionem. debet am-
putare superflua sicut fit in vineis. id est pecca-
ta: cum falce lingue: per integram confessio-
nem. debet proferre fructus dulces per vir-
tuosam satisfactionem. debet etiam ad mo-
dum vinee floside dare bonum odorem
per bonam famam et honestam conuersa-
tionem. **¶** Tertia est vox comminationis
ruminose reprehensiuam extollentis tumoris.
Nam si aliquando peccator in malitia sup-
biendo permanferit: deus eum terret et su-
perbia eius humiliat. **¶** Unde hec vox
potest figurari per vocem factam ad nabuch.
superbum. de qua dicitur dan. 4. quia cum
ipse deambulet in aula babilonis. tumens su-
perbia et. d. Nonne hec est babilon magna
quam ego edificavi in domum regis: in ro-
bur fortitudinis mee et in gloria decoris
mei. Et ecce vox de celo ruit. d. tibi dico na-
buc: regnum transiet a te: et ab hominibus eicie-
ris et cum bestiis et feris erit habitatio tua
quia et factum fuit sic patet ibidem. **¶** Ubi
sciendum quia per Nabuc. qui interpretatur
sedens in angustia agnita intelligitur pec-
cator qui sciens mortem in peccato morta-
li quia facit hominem dignum angustia eterna
li. de cuius anima dicitur Is. 3. Desolata in

terra sedebit. **E**ste autem dicitur Rex Babilo. i. confusio: quia per peccatum ordinatur ad infernum regnum demonum ubi sempiternus horror inhabitat. Job. 10. Unde de talibus dicitur Job. 4. Qui oderunt te induentur confusione: et tabernaculum impiorum non subsistet. **S**i autem quod gloriabatur de potentia et fortitudine et diuitijs mundanis: in quibus omnibus mentis ambitio designat. **L**icet autem superbus sic gloriatur: tamen vox domini valida ei denunciat penam. Unde Isa. 45. Ego ante te ibo et gloriosos terre humiliabo. Nam dies domini exercituum super omnem superbum et arrogantem et humiliabitur. Isa. 2. **T**alibus igitur aufert deus regnum eternum: et eiciuntur ut habitent cum feris et bestiis. i. cum demonibus feris: ut eos crucient in inferno. Unde talibus dicit Christus Matthe. 21. Aufertur a vobis regnum dei: et dabitur genti facienti fructum eius. **Q**uarta est vox consolationis gloriose indicativa delectantis dulcoris. Nam sicut peccatoribus comminatur deus penam: ita bonis ostendit leticiam sempiternam ut alliciantur ad ipsum. **H**ec autem vox potest figurari per vocem quam sancti exprimunt ante sedem dei et agni. De qua dicitur apoc. 14. Audi i. que: ecce agnus stabat supra montem sion: et cum eo. 144. milia habentes nomen eius et nomen patris eius scriptum in frontibus suis: et audiui vocem de celo tanquam vocem tonitruus magni: et vocem quam audiui sicut vocem citarum citarantium in citariis suis: et cantabant quasi canticum novum ante sedem dei. et ante quattuor animalia et seniores. **E**bi sciendum quod per istum montem intelligitur celum empyreum: locus sanctorum: qui signanter dicitur mons Syon: que interpretatur specula: quia ibi speculantur diuinam essentiam que est obiectum

reficiens omnium beatorum. **I**ste est mons de quo psalmista. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo. **S**uper istum montem est agnus. i. Christus Iesus qui est agnus dei qui tollit peccata mundi. Jo. 1. Unde de illa ciuitate dicitur Apoc. 21. quod non eget sole neque luna: quia claritas dei illuminat illam. et lucerna eius est agnus. **C**um isto autem agno sunt. 144. milia. i. vniuersitas sanctorum. Unde Dan. 7. Milia milium ministrabant ei: et decem centena milia assistebant ei. **I**sti dicuntur habere nomen agni et patris in frontibus. i. cognitionem diuinitatis significare per patrem et humanitatis significare per agnum cuius fidem habuerunt in mundo. **I**sti habent vocem citarum citarantium in signum leticie laudantes dominum in decacordo psalterio cum cantico in cytara. in ps. **I**sti cantant canticum novum ante sedem agni regnando ei cum leticia de beneficijs receptis. Ad quod admonentur Isa. 12. Cantate inquit domino quoniam magnifice fecit. annunciate hi in vniuersa terra: exulta et lauda habitatio Syon: quia magnus in medio tui sanctus Israel.

Quarta pars.

Equitur. Et qui missi fuerant etc. **U**bi tangit officij singularitatem eminentem. quod probat pluribus gratiosa. Et tria facit. quia.

Primo ponit personarum interrogantium conditionem.

Secundo ipsarum malitiosarum interrogatorem.

Tertio humilem responsionem.

Quantum ad primum dicitur. Et qui missi fuerant erant ex phariseis. **U**bi sciendum quod secundum Origene. Isti pharisei fuerunt alij nuncij a sacerdotibus et le

Euangelium tertium.

uitis de quibus dictum est in principio euangelij q̄ probat ex modo interrogandi diuerso: quia reuerenter interrogauntur primus: vero proterue. ¶ Quantum ad secundum. s. malitiosus: interrogacione dicit. Et dixerunt ei quid ergo baptizas te. q. d. audacie videntur esse ex parte tua: quia tu arrogas tibi officium baptizandi: cum tu non sis Christus cui est institutum baptismum: neq; Elyas nec propheta. i. Eliseus in quibus precessit figura baptismi. ¶ Quantum ad tertium s. Iohan. humilem responsionem dicit respondit eis dicens. Ego baptizo te. q. d. secundum Grego. non est audacie nec presumptionis q̄ ego baptizo licet non sim xps: quia differentia ē inter baptismum meum et baptismum xpi: quia baptismus meus solum est in aqua: et ideo solum lauat exterius corpus. Suum autem est in spiritu: et ideo iustificat mentem interius. ¶ Sciendum est autem q̄ responsio Ioh. fuit exemplaris et sciētiālis. Exemplaris inq̄ secundum Grego. quia dedit nobis exemplum: ne ad verba cōtumeliosa moueamur: sed humiliter respondeamus sicut ipse fecit. ¶ Sciētiālis etiam fuit: q̄ per hoc dedit nobis intelligere differentiam inter baptismum suum et christi de qua differentia s̄dem est.

Quinta pars.

Equitur. ¶ Medius autem vrm 3c. vbi tangit xpi dignitatem excellentem. q̄ probat condictio generosa. Ubi sciendum q̄ beatus Ioh. tangit quattuor conditiones de xpo. s. Eius influentiā generalē. Eius natiuitatem tēporalē. Eius processionē eternalē. Eius nobilitatē regalē. ¶ Quantum ad primum dicit. ¶ Medius autem vestrum stetit. Ubi sciendū q̄ res que est in medio: est cōmuniōis influentie q̄ res que est in anglo. Exemplum s̄

corde q̄ est in medio hominis. ¶ Per hoc igitur q̄ Christus in medio stare dicitur datur intelligi q̄ sua influentia nos gubernat et regit s̄m Orig. igitur dicit. ¶ Medius autem vestrum stetit. q. d. Et si ego baptizo vos in aqua non sum tamen talis q̄ possum generaliter in totum mundum influere: tamen ille qui est tante influentie stat in medio vestri: quia conuersatur nobiscum sicut alius homo. Quia in terris visus est et cum hominibus conuersatus est. ¶ Barci. 3. ¶ Sciendum est autem q̄ Christus stare dicitur: ad differentiam eius q̄ est cadere: iacere: vel fluere: que si significant defectum peccati. q̄ facit pmo hominem cadere. Per gratie desertōem. Unde in persona peccatoris dicitur Isa. 14. Quomodo cecidisti lucifer qui mane oriebaris. ¶ Et sibi d̄r Apoc. 2. ¶ Remor esto mei excideris et age penitentiam et prima opera fac. ¶ Secundo peccatū facit hominem iacere per virum mortificationem. Unde tali d̄r Iob. 7. Surge cur iaces pronus in terra. ¶ Tertio facit hominem fluere per malā assuetudinem. Quod enim sic se laxant ad peccata q̄ quasi bestie sequuntur inclinationē sensualem. de quibus Zach. 22. Quorum carnes sunt ut carnes asinorum: et sicut fluxus equorum: sic fluxus eorum. ¶ Ad adiuuandum autem nos stat Iesus. Unde Ioh. 7. In nouissimo autē die magno festiuitatis stabat Iesus et clamabat. d. Si quis sitit: veniat ad me et bibat. ¶ Quantum ad secundū vbi tangit xpi natiuitatem tēporalem dicit. Ipse est qui post me venturus est. s. nascendo baptizādo et predicando: q̄ ad istam omnia ista Christus egit post Ioh. ¶ Quantum ad tertiū vbi tangit xpi processionem eternalē: dicit qui ante me factus est. q. d. s̄m Grego. Ipse qui post me venit quantum ad humanitatem et natiuitatem de matre ante me factus est quantum ad diuinitatem. ¶ Quantum ad quartum. vbi tangit

nobilitatē regalē dicit cuius nō sūz dign⁹
vt sol. eius cor. cal. q. d. sūm Crisost. tanta
est xpi nobilitas q̄ ego nō sūm dign⁹ vo
cari in vltis ministeriis eius. Nā dīscal
tiare aliq̄ ē iīmū ministeriū q̄ exercea
tur in ipso. Sciēdū ē aut q̄ h nō ē intel
ligēdū q̄ xps hūerit calciāmētas: sicut ali
qui ex isto loco volūt accipe. ⁊ h p̄ quia
Jo. vti h̄i verbis parabolicis. Hoc
idem p̄ p̄ verbū Jeronimi sic scribentis
ad Eustochium. Militēs diuisi sorte ve
stimentis xpi. nisi hēbat caligas quas tol
lerēt: nec enīz poterat h̄re dñs: q̄ discipu
lis phibeat. Si q̄s aut arguat q̄ h: q̄
angelus dixit ad Petrū. act. 12. Caliga te
caligas tuas ⁊ sequere me. Audiat Bedā
in originali super h̄ loco. d. Pro caligul
vel caligis vt quidā habent grecus sūmo
habet sandalia. Hoc enim genus calciām
torū i euāgelio legitur apostolis fuisse cō
cessum. Quicquid Bede cōcordat pp̄a
grammaticus. d. calige vel caligule. i. sanda
lia dicta sunt a collo pedum: vel quasi a
colligando: q̄ ad pedes ligantur. Et
cuius non sūm dignus ⁊c. i. non sūm ydo
neus vt explicem vnionē diuinitatis euz
humanitatis: ⁊ ostendam misterium incar
natōis: quia calciamentum pedē oculat
significat humanitatem in qua se oculta
uit diuinitas. Coniūgia igit est vnio vtri
usq̄ que tam mirabilis fuit sūm Grego.
q̄ eā Jo. inuestigare non poterat. Sci
endū est aut q̄ inuenitur q̄ Christus
fuit multiplex medium in scriptura. s. i.
Medicinalis conualescētie in egrotis.
Spūalis influētie in deuotis.
Virtualis colligatōe in disunctis.
Specularis refulgentie in opacis.
Liberalis affluentie in assumptis.
Socialis assistētie in beatis.
Primo Christus est medium medici
nalis conualescētie in egrotis. Nā si q̄
est egrotus: ⁊ ad medicū Christum re
currit: recipit sanitatem. Nam ip̄e est qui

propitiatur omnibus iniquitatibus nris
⁊ qui sanat omnes infirmitates nostras i
ps. Hoc autem fuit figuratum Eze. 9.
Ubi sententialiter dicitur q̄ propter pec
cata populi: deus misit sex viros ad iter
ficiendum populum qui habitabat in ciui
tate Ierusalem. In medio autem eorum
apparuit vir indutus lineis habens atra
mentarium scriptoris ad renes eius: cui
dixit dominus q̄ transiret per medios ci
uitatem: ⁊ signaret thau super frontes vi
rorum dolentium ⁊ gementium super ini
quitatibus eorum. Sex autem viros illis
dixit q̄ irent post virum illū indutum li
neis: ⁊ super quos non inuenirent signū
thau: interficerent. super quos autēz inue
nirent: non offenderent. Ubi sciendūz
q̄ per populū qui peccauerat intelligitur
genus humanum q̄ propter peccatum p̄
morum parentum erat inuolutum. pecca
tis contra quod iratus dominus misit
sex viros: per quos intelligo diuinam iu
sticiam. Istam misit deus in ciuitatez Je
rusalem. i. in mundum per ciuitatez intel
lectum: quando datur continue sentētia
mortis contra peccatores. In medio au
tēz istius seuerē iusticie missus est homo
indutus lineis. i. xps yhs. mitigās hanc se
ueritatē. Qui d̄r vir a virtuositate. vn⁹
a singularitate: q̄ ip̄e solus fuit sine pec
cato. vñ ⁊ vestitus lineis d̄r in signū mū
dicie. Habere vero atramentarium scrip
toris: in signū claritatis ⁊ sapiētie: q̄ ip̄e
habz scribere omnia nomina saluandoz.
Nec at vadit p̄ mediā ciuitatē. i. p̄ me
diū mundū in quo aliq̄ fuit corporaliter
sed semp spūaliter: ⁊ si quos inuēit q̄ d̄ pec
catis doleāt signat in frontib⁹. i. i. aiab⁹
eorū thau: q̄ ē triāgularis figura: p̄ q̄z itel
ligitur fides trinitatē discere: vel p̄fecta pe
nitētia q̄ p̄sistit i trib⁹: contritione: p̄fessio
ne: ⁊ satisfactione. Sic autem signat⁹:
non nocet iusticia sed liberantur ⁊ viuūt
per meritū passiōis xpi: miam p̄donant⁹.

Secundo est remediū spiritualis in
fluentie in deuotis nā postq̄ xps hoīem
liberauit a peccatis: dat ei spūalem vitā
p gratia: qua spūaliter uiuit. Unde pōt
figurari p lignū vite in medio paradisi.
de quo gen. 2. Produxit dñs deus lignū
vite in medio paradisi. **U**bi sciendum
q̄ p paradīsum in quo posuit deus hoīem
vt operaret̄ et custodiret illum: intelligi
tur mundus in quo positi sumus vt exer
ceamur in opibus virtuosis. Per lignū
autē vite intelligitur xps: q̄ sicut p esū
illius ligni i hoīe conseruabatur vita cor
poralis: ita p gratia: q̄ a xpo recipimus
seruatur in nobis vita spūalis. Et sicut de
bilitati in mēbris corporalibus fortifica
bantur p lignū vite ita et si sentimus nos
debiles ad xpm debemus recurrere: quia
sua gratia nos fortificabit. Qui ideo i pa
radisi medio dī: vt se ostendat oībus cō
muniter preparatū. Nam ipse est plenus
gratia et veritate: de cuius plenitudine:
oēs nos accepimus gratia: p gratia. Jo.
1. **T**ertio ē mediū virtualis colligan
tie in diuinitis. Nā genus humanū pro
pter peccatū primorū parentum erat val
de diuisum a deo. iuxta illud ysa. 54. Pec
cata nra diuiserunt inter nos et deum no
strum: et ideo nō poteramus deū videre
nec ad ip̄s accedere. Xps autem mediū
exis nos sibi reconciliauit. iuxta illud
ephe. 2. Ipse ē pax nra qui fecit vtraq̄
vnum. **U**nde pōt figurari p moy. qui
dixit populo deuter. 5. Ego sequester et
medius fui inter deū et vos: vt nunciarem
vobis verba eius. timuistis enī ignē et nō
accessistis ad montē. **U**bi sciendū q̄ p
Aboi. q̄ interpretat̄ assumptus de ags i
telligit̄ xps q̄ fuit assumpt⁹ ab appetitu
mundanorū. Per dñm at̄ stantē in monte
cū igne intelligit̄ deus p̄ cum seueritate
iustitie designate p ignē. p pplm vero to
tum genus humanū. **S**icut igit̄ pplā
pp timorē ignis: ad montē vbi deus erat

nō audebat accedere: sic genus humanū
timens diuinā iustitiā ad deum accedere
nō audebat. **S**icut Aboi. fuit inter eos
medi⁹ reconcilians deo pplm ita xps me
dius existens in er deū et hoīem nos deo
reconciliauit p sanguinē crucis sue. col. i.
Quarto est mediū specularis resulge
tie in opacis. i. inter hoīes obscuros. Iste
enī vt lux vera apparuit illuminās totū
mundū. Unde pōt figurari p stellā matu
tinā de qua dī ecclia. 50. Quasi stella ma
rutina i medio nebule: et quasi luna plena
in dieb⁹ suis lucet. **X**ps yhs in medio
mūdi hui⁹ s obscuri instar nebule lucide
et clarius apparuit: vt matutina stella ruti
lans: et lucēs vt luna. vnde ipse dicit apoc.
21. Ego sum radix et genus dō stella splen
dida et matutina. **Q**uinto ē mediū li
beralis affluētie in assumptis. Nā ipse est
in quo oēs assumpti in priā libera: pa
bulū refectiū inueniūt quo habūdantissi
me satiant̄. **U**bi pōt figurari p fluiū
aque viue de quo dī apoc. 22. Ostēdit mi
hi fluiū aque viue splendidum tanq̄ cri
stallum pcedentē de sede dei et agni i me
dio platee ei⁹ et ex vtraq̄ pte fluminis. li
gnū vite offerēs fruct⁹. 12. **U**bi scien
dū q̄ p illū fluiū intelligit̄ xps qui dicit
de se ipso ecclia. 24. Ego quasi flui⁹
torax exiui de paradiso. torax interpretat̄ me
dicamentū. et xps in hūc mundū venit ad
medicandū ip̄m languidū p peccā. **I**ste
dicit fluiū vite: q̄ tribuit vitā mundo
iuxta illud Jo. 10. Ego veni vt vitā habe
ant et habūdantius habeant. In medio at̄
ciuitatis dicitur propter cōmunitatē q̄
pro oībus venit. Ipse vult oīs hoīes sal
uos fieri. 1. **T**hi. 2. Ex vtraq̄ autem parte
fluminis dicitur lignū vite: q̄ ex vna par
te est diuinitas ex alia humanitas in qui
bus est fructus nōstre redēptionis eter
ne. **S**ignanter autē iste fructus duode
narius dicitur qui est numerus suphabū
dans vt p b̄ detur intelligi suphabūdās

gloria q̄ beati hēbunt in p̄ria. de qua. i. **L**o. 2. q̄ nec oculus vidit nec auris audiuit: nec in corde hominis ascendit que preparauit deus his qui diligunt eum. **S**exto est medium socialis assistentie in beatis. Nam Christus ē inter beatos eos associans et delectans. **H**oc autē fuit figuratum apoc. 1. Ubi dicitur. Vidi 7. candelabra aurea et in medio 7. candelabrorū aurcorū: similem filio hominis vestitum podere: et precinctum ad mamillas zona aurea et habebat in dextera sua 7. stellas. **U**bi sciendū q̄ per ista. 7. candelabra aurea intelligūt. 7. ordines beatorum in patria. s. angelorū: patriarcharū prophetarū apostolorū martirum confessorū: et virginū. In medio autē isto rum est xps qui dicitur vestitus podere i. nostra humanitate. Precinctus autem mamillas zona aurea. propter intensissimam caritatem q̄ nos dilexit in tantum q̄ p nobis voluit crucifigi quia teste Jo. 15. Maiorē hanc dilectionē nemo habet vt animā suā ponat quis pro amicis suis. **V**idetur autē in dextera habere 7. stellas. p. quas intelligo. 7. doctores quas sancti post diem iudicij habebunt tres ex parte anime. s. visionem fruitionem et tensionem. Et quattuor ex parte corporis. s. claritatem agilitatem subtilitatem et impassibilitatem. Has autē habet in dextera: quia xps est paratus ista dare cuilibet virtuosa opera facienti. **S**exta pars. Equitur. hec in bethania facta sunt et. Ubi tangit loci congruitatem condecentem. q̄ probat habitatio populosa. **S**ciendum est autem q̄ secundum Glo. due sunt bethanie vna transiō: danem alia citra non longe ab yerosolimis vbi lazarus fuit resuscitatus de prima dicitur hic. **S**ciendum ē igitur q̄ Jo. facit mentionem de loco vt secundum Crisostomum. Maiorem certitudinem det nobis de rebus factis.

Moraliter vero dicit Albi. q̄ bethania domus obedientie interpretatur per q̄ intelligitur q̄ per obedientiam fidei: omnes ad baptisma debent peruenire. de hac dicitur. i. Regum. 15. Abelio: est obedientia q̄ victime. Unde Grego. 25. Moralium. Obedientia sola virtus est que ceteras inserit: insertasq̄ custodit. Et sic ista custoditio nos ducit ad gloriā ad q̄ 7c.

Dominica quarta de aduentu. Euangelium quartum. Expositio prima.

Mat. 15. imperij Tyberij cesario 7c. Luc. tertio. Nos videmus per experientia q̄ quādo aliquis magnus dominus puta papa vltimperator 7c. vult venire ad aliquā patriam q̄ ipse premitit legatos vel nuncios qui annuncient eius aduentum vt decentius recipiatur ab ipsis. Xps igitur iesus venturus ad predicandū hominibus huiusmodi legatum et precursorem sue predicationis premisit. s. Jo. baptistam: vt homines ad ipsum facilius conuerterentur et firmiter adhererent. Unde Augu. Per hoc dominus aduentum suū ne subito insperatus homines non agnoscerent noluit esse testatum. De hac premissione fit mentio in euangelio hodierno. **S**ciendum est autem q̄ sicut videmus in naturalibus ita suo modo est in spiritualibus. In naturalibus autem videmus q̄ si aliqua arbor debeat fructificare. Oportet primo q̄ sit disposita ad hoc. Secundo q̄ sit aliquod agens influens in ipsam sicut corpus celeste. Tercio q̄ hoc agens agat in passum mediante sua actiōe et suo motu. Quarto q̄ suam actionem agat in tempore aliquo: quia agēs naturale agēs per motum: non potest agere in instanti. Quinto q̄ agens et passum sint in loco. Sexto his habitis produci potest fructus. **S**icut igitur ista sex requiruntur in naturalibus ita suo modo in moralibus.

Nam ad hoc ut aliquis bene operetur. Primo oportet quod sit capax discipline: si cut homo: non bestia. Secundo quod ab aliquo doceatur. Tercio quod per actum doctoris. Quarto quod in tempore aliquo. Quinto quod in loco. Sexto potest perfecte operari. Quia igitur in euangelio hodierno fit mentio de doctrina et informatione precursoris domini per quod debemus moveri ad opera virtuosa: ideo in ipso ista sex supradicta licet non eodem ordine tangit euacuata. s.

Temporis opportunitatem congruentem.

Agentis sanctitatem decorantem.

Loci humilitatem disponentem.

Actus virtuositatem influentem.

Obiecti capacitatem retinentem.

Fructus ubertatem delectantem.

Primum probat expressio numerosa.

Secundum informatio gratiosa. Tercium

habitatio virtuosa. Quartum instructio

vigorosa. Quintum innotatio copiosa.

Sextum inspectio gloriosa. Primum in

principio. Secundum ibi. Et factum est

verbum etc. Tercium ibi. Et venit in om-

nem etc. Quartum ibi. predicans. Quintum

ibi. Omnis vallis etc. Sextum ibi. Et

videbit etc.

Prima pars.

Tantum ad primum ubi tangit

q. etc. q. probat etc. dicit. Anno. 15.

etc. Unde Grego. in omel. Redemptoris

precursoris quo tempore verbum

predicationis acceperit memorato roma-

ne rei publice principe et iudee regibus

designatur cum dicitur. Anno. 15. etc.

Ubi sciendum loquendo moraliter quod

per numerum quindenarium ubi sunt tres

quinarum potest tripliciter virtus theolo-

gica. s. fides spes et caritas designari. Te-

pus ergo in quo christus predicatur est

tempus in quo homo habet se fundare in

fide: releuari in spe: dilatare in caritate et

ad gloriam paradisi debet istis. 15. gradi-

bus ascendere. Hoc autem fuit figura-

tum in templo salomonis ad quod intrandum

oportebat ascendere per. 15. gradus. Et

quibus dicti sunt. 15. primis graduales:

et dicuntur graduales quia sacerdotes

ascendentes in templum in quolibet gra-

du cantabant numerum illorum incipien-

tes a primo usque ad ultimum. Ubi sci-

endum quod per templum salomonis regio

pacifici intelligitur vita eterna: ad quam si

intrare volumus oportet nos per. 15. gra-

dus: siue per triplicem quinarium ascen-

dere. i. per fidem: spem: et caritatem: sine

quibus impossibile est hominem saluari.

Dicitur igitur. Anno. 15. etc. Ubi sci-

dum ad intellectum huius littere quod tres

fuerunt herodes. s. ascalonita sub quo na-

tus est iohannes et herodes antipas qui fe-

cit Jo. decolarum: qui fuit filius ascalonite:

et Agrippa qui occidit Iacobum et posuit

Petrum in carcere qui fuit filius Aristoboli.

Sciendum est igitur quod herodes

Ascalonita fuit monarcha: sub quo natus

est christus. Iste autem habuit quattuor fili-

os. s. Archelaum Herodem antipam: Phi-

lippum et Lisaniam. Per istos quattuor

diuisa fuit monarchia in quattuor partes

et quilibet istorum dictus fuit tetrarcha

i. princeps. quarte partis: ab archos quod

est princeps et tetra. quod est quattuor: An-

de Archelaus fuit tetrarcha iudee: tamen

quia fuit superbus imperator: romanus

cui omnes suberant: reliquit eum in eri-

lium apud viennam in gallia et posuit Phi-

latum procuratorem illius tetrarchie. s.

iudee. Unde dicitur procurante pontio pi-

lato iudeam. Herodes autem antipam

fuit tetrarcha galilee Philippus autem

fuit tetrarcha tyruce et traconitidis re-

gionis. Lisanius autem fuit tetrarcha a-

biline. Temporibus igitur istorum do-

minorum secundum Bedam. Temporalium

sub principibus Anna et Chaipha incepit

predicare Iohannes. ¶ Sciendum est autem qd licet secundum legem vnus deberet esse summus pontifex: tamen propter ipsorum inuidiam diuisus est pontificatus per plures ⁊ vnus ministrabat vno anno: alius vero alio. ¶ Sciendū est etiam qd quia non solum iudeos sed etiam gentiles: xps vocare venerat: ideo secundum Grego. Non solum dominos iudeorum sed etiam gentiliū nominauit. Sciendū est etiam qd non solum temporales domini: sed etiam spirituales nominātur: quia secundum Grego. In omelia ille qui venturus predicabatur erat simul rex ⁊ sacerdos. Unde hebre. 7. precursor pro nobis introiuit Iesus secundum ordinem melchisedech pontifex factus in eternū.

Secunda pars.

Equitur. Factus est verbus domini ⁊c. Ubi tangit agētis sanctitatem decorantē. qd probat iformatio gratiosa. Ubi sciendum secundum Ambrosium qd euangelia volens ostendere congregationem ecclesie non ab homine incipere sed a spiritu sancto: principali ter dicit Iohannem non ab homine esse missum ad predicandum christi aduentū hominibus sed a deo. ¶ Hoc autem dicit secundum Crisostomum. Quia auctoritate propria: homo non debet officium predicationis assumere sed superioris licentiam expectare. Dicit igitur qd factus est verbum domini. i. diuina inspiratio ad predicandum super Io. in quo notat plenitudo gratie. Unde non dicit Iohannes: sed super Io. vt significetur qd totum hominem spiritus occupauit vt per obedientiam: spiritui in omnibus esset subiectus. Zacharie filium qui interpretatur memorans dominum in quo notatur veritas memorie recordantis quia memoriam dei habuit in omnibus factis suis.

¶ Conuenienter autem Io. qui interpretatur in quo est gratia dicitur filius Zacharie qui memorans dominū interpretatur: vt detur intelligi qd qui vult gratias habere: oportet qd in memoria sua primo concipiat dominū de quo conceptus post modū oritur filius. i. diuina gratia de qua demū nascitur bona opatio. vnde in psal mos. Ademor: fui dei ⁊ delectatus sum: quantum ad gratie inhabitationē: ⁊ exercitatus sum: quantum ad operis executionem. In deserto in quo secundum Theo. Notatur sanctitudo vite promerentis. ¶ Sciendum est autem qd istud verbum de quo dicitur hic est.

Sanatiū egrorantium sua viuacitate.

Directiū errantiū sua claritate.

Correctiū delinquentiū sua pietate.

Refectiū exuriētiū sua suauitate.

¶ Primo istud verbum est sanatiū egrorantium sua viuacitate. Unde in psal mos. Misit verbum suum ⁊ sanauit me: ⁊ eripuit me de interitionibus eorum.

¶ Istud est illud verbum de quo figuratiue dixerat dominus captiuis quos trāstulerat nabucho. rex in babil. de ieru. Je. 24. Visito inquit vos ⁊ sanctificabo super vos verbum meum bonū vt redueam vos ad locum istum. s. ierusa. ¶ Ubi sciendum qd per Nabuc. regem qui interpretatur sedens in angustia agnita: intelligitur dyabolus qui in angustia penarū sedet: quas cognoscit ⁊ sentit. Ille transtulit totum genus humanum de Ierusalem. i. de statu pacifico. in babil. i. in statum confusionis: quando seduxit primos parentes vt de fructu ligni veriti manducarent. quibus sic captiuis: deus promisit consolationem eos dulciter confortando: quando promisit patribus veteris testamēti redemptorem eiua. d. Visito vos ⁊ suscitabo super vos verbum meum bonum. i. filium meū: quē mittā in mūdū ad vos redimēdū qd vos eripiet de

manibus inimicorum vestrorum. et ad locum pacificum. i. ad locum paradisi vos reducet. **E** Secundo est directum erranti vobis sua claritate. unde psalmista. Lucerna pedibus meis verbum tuum et lumen seminis meis. **E** Unde figuratiue dicitur de filiis israel ambulantes per desertum: vti irent ad terram promissionis. numeri. 9. Per verbum domini fingeantur tectoria: et per verbum illius proficiscantur: eratque in excubijs domini iuxta imperium eius per mandatum Moy. **E** Terciū sciendum quod per filios israel ambulantes non occidentes intelliguntur fideles christiani qui debent ad deum se disponere per opera virtuosa. Per desertum vero ubi non est habitatio fixa intelligitur mundus in quo non habemus ciuitatem manentem. hebr. 13. In isto igitur debent ambulare per opera bona: vt veniant ad terram promissionis. i. ad celestem patriam. de qua. ps. Portio mea domine sit in terra viuentium. In isto autem mundo per verbum. i. diuinum preceptum debent fingere tectoria non palatia. cogitans quod modicum viuit. et ideo sufficit sibi modica habitatio. Et ad verbum debent proficisci. i. procurare sibi gloriam paradisi. Item debent facere excubias. i. vigilanter custodire ne labantur in peccatum mortale et hoc per mandatum Moy. i. christi assumpti de aquis mundanorum: qui nobis insinuat vigilare. d. Mat. 24. Vigilate quia nescitis qua hora dominus noster venturus sit. **E** Tertio est correctiuum delinquentium sua potestate. vnde psalmista. Emitte verbum suum et liquefaciet ea: stabit spiritus eius et fluent aque per cordis. i. contritionem. Unde figuratiue dicitur Ios. 3. quod quando Ios. predicabat ninuitis subuersionem ciuitatis: peruenit verbum ad Regem Ninive sedentem in solio qui surrexit et abiecit vestimentum suum: et indutus est sacco: et sedit in cinere: et clamauit ad dominum misericordiam

postulando. **E** Terciū sciendum est quod per istum Regem sedentem in solio intelligitur quilibet homo qui exaltando se: peccat mortaliter. Huic mittitur Ios. i. predicator: ad annuncianum subuersionem ciuitatis. i. seueritatem diuine iusticie: qui audiens verbum predicationis debet surgere de solio per profundam humiliationem: et abicere vestimentum: per mundanorum despectionem: et vestire se sacco per penitentie assumptionem: et sedere in cinere per mortis meditationem: et clamare ad dominum per deuotam orationem. **E** Vel surgere de solio per contritionem dolorosam: abicere vestimentum per confessionem ponderosam. Indui sacco et sedere in cinere per satisfactionem fructuosam. **E** Quarto est reffectiuum exurentium sua suauitate. de quo deuter. 8. Dedit tibi dominus cibum manna quod ignorabas tu et patres tui vt ostenderet tibi quod non in solo pane viuit homo. Sed in omni verbo quod procedit de ore dei. **E** Istud autem verbum satians animas nostras debemus nos disponere ad recipiendum. iuxta consilium Iacobi in can. sua. d. i. Abicientes omnem immundiciam et habundantiam malicie: in mansuetudine suscipite insitum verbum quod potest saluare animas nostras. **E** Terciū Beatus Iacobus duo generaliter tangit. scilicet subiecti dispositionem conuenientem: et domini conditionem euidentem. **E** Dispositio subiecti tangitur in duobus. scilicet in amotione oppositi. Cum dicitur abicientes omnem immundiciam et habundantiam malicie: que gratie opponuntur et in introductione propositi: cum dicitur in mansuetudine: que est causa introductionis gratie. **E** Conditio etiam domini in duobus tangitur. scilicet in admirabili incarnatione: quod insitum verbum. i. insertum humane nature: et insalubri redemptione: quod potest saluare animas nostras.

Tertia pars.

Equitur. Et venit in omnem regionem ior. vbi tangit loci habilitatē disponētem. q^d pbat habitatio virtuosa. Vbi sciendū q^d iordanis et loca circū adiacentia in quibus erat aqua s^m Orig. erant loca convenientia habitatioi Jo. pio illo tempore: q^d baptizabat homines aqua: et iō oportebat q^d in locis vbi erat aqua habitaret. Et Signanter autē post verbum sc̄m super Jo. dicit ip̄m venisse in regionem iordanis: ad designandum q^d gratia dei habz suū effectum iteriorem in homine. s. facere euz deo gratū: deū d^z exterius ad vtilitatē proximi operari. s^m Ambro. Et Sciendum ē q^d ior. interpretat descensus: et significat humilitatem. Iordanis igitur est locus cōueniēs p̄dicatōi et baptismō Joā. q^d qui vult baptismū recipere et eius p̄dicatōez audire debz cum humilitate accedere. vnde ecclesiastici. 7. Humilia valde spiritus tuus qm̄ vindicta carnis ip̄oz ignis et vermis. Nam ignis inferni pburens et vermis cōscientie remordens erunt vindicta hoīuz impiōz et sup̄borū nisi humiliaverit spiritum suū et descenderint vt sint i regione iordanis. vñ. ps. Quā tu populū humilez saluum facies et oculos superborū humiliabis.

Quarta pars.

Equitur. Predicans baptismū penitentie etc. vbi tangit actus virtuositatem influentem. q^d pbat instructio vigorosa. et duo facit: q^d p̄mo ponit instructionis officium. Secūdo prophete testimonium. Et Quantum ad p̄mum est sciendū q^d h^m doctores distinguatur triplex baptismus. s. fluminis flamis et sanguinis: tñ s^m alium modum distinguendi dicit Grego. naz. q^d est qui triplex differentia baptismi. Unde ait vt aliquid de baptismi differentia dicerem baptizauit Moys. sed i aqua et nube et mari. B. autem figuratiter agebatur. baptiza

uit Jo. non vtiq^z ritu iudeorum: non enim solum in aqua: sed in remissionem peccatorum: non tamen omnino spūaliter: nec enim addidit in spiritu. baptizat yesus s^z in spiritu. et hic est perfectior. Est quoq^z quartū baptismū q^d fit per martiriū et sanguinez: quo ē xps est baptizatus: ceteris venerabilius: q^d iteratis contagijs nō fedatur. Est etiam quintus ex lachrimis laboriosius tñ iuxta q^d qdaz singulis noctibus rigant suū cubile in lachrimis. Igitur s^m Grego. in om̄i. Jo. baptismum nō conferebat gratiam: nec debebat peccata: erat tamen quoddā preparatoriū ad baptismum xpi in quo peccata delent: et grā condonatur. Et Sicut igitur s^m Crisost. super Jo. q^d venit Jo. p̄dicatō baptismū s. suuz qui erat baptismus p̄nie. i. exortās ad p̄niam: et ducens in remissionem peccatorum. i. ad baptismum xpi: per quem est remissio peccatorum omnium. Et Quantum ad secundum. s. prophete testimonium dicit. Sicut scriptum est etc. Vbi sciendū q^d prophatum fuerat de Jo. per Isa. 40. q^d ip̄e deberet esse vox xpi. i. p̄cursor: et ānunciator: non solum p̄dicando: sed et baptizando. Et Sicut igitur q^d venit Jo. p̄di. etc. sicut scriptum est in libro sermonū Isa. prophete. ysa. 40. Vox clamantis etc. Et Quid autem clamet: aperitur cum dī Parate viam domino etc. s^m Orig. viam domino pat. et rectas semitas facit: q^d cor suū mundum seruat: et habz conuersationem honestam et exercet se in operib^z virtuosis. Et Sciendum est q^d licet quilibet deberet parare viam domino: per quam intraret ad ip̄z: tñ multi sunt q^d ip̄am nō preparant: et ideo xps nescit viam intrandi. Et De quibus figuratiue dictum fuit per Salomonem. puer. 30. Tria mihi sūt difficilia: et quartum penitus ignoro. via aquile in celo. via columbi. super terram. via nauis in medio maris. et via viri i adolescentia sua. Et Ad litteram ista sūt

vera. **¶** Oraliter autem sciendum est qd per Salomonem pacificum: intellr xps q est pax mundi: qui fecit vtraqz vnuz. eph. 2. Istelz sciat omnia tam bōa qz mala: mala tamen dī ignorare: qz ipa nō approbat nec sibi placent: bōa autē scit: qz ipa approbat. **¶** Dicit igitur qd nō cognoscit. i. nō approbat viam aquile in acre. i. viam supborum exaltantium se in modum aquile. Secūdo nō cognoscit viam columbini super terram. i. viam inuidez et detractorum habentū linguas venenatas ad modum serpentis venenosi. Nam omnis imundus vt i plurimū est detractor et maledicus. Tercio nō cognoscit viā nauis in medio maris. i. viam avarorum q dediti sunt lucris mundanis qz sunt i mundo significato per mare. Quarto nō cognoscit viā viri in sua adolescentia. i. viā deditoz peccato luxurie: qz plus ceteris paribus in adolescentia viget qz n senectute. Istas igitur vias xps nescit: qz ipas nō approbat: nec sibi placent. Unde qui libet istarum est illa de qua dī puer. 16. Est via que videtur homini recta: et nouissimum eius ducit ad mortem: qre: qz i ipsos vias peccatoz disperdet. **¶** Si autē volumus rectam viam scire que ducit ad vitam oportet qd faciamus illud quod dictum est dī. 4. i. qd ponderemus ignē qd mensuremus ventum: et qd faciamus redire tempus preteritum. **¶** Vbi sciendum qd per ignem intelligitur amor. Istum autē amorem debemus ponderare cogitando quantum xps nos dilexit: quia pro nobis redimendis voluit mori: sic versa vice ipm tantum diligere qd pro nulla re temporalī debemus ipsum offendere: nec ab eius amore declinare. **¶** Secundo debemus mensurare ventum. Nam per vētū instabile intelliguntur res temporales: que sicut pater nullam habeat stabilitatē. Istas debemus mensurare cogitando earum pūm valorem: et ipas despiciere: qz

nobiscum non possunt durare. **¶** Tercio debemus facere redire tempus preteritū i. recognoscere beneficia que recepimus a xpo: et sibi regratari: recognoscere etiam si in tpe preterito in aliquo deo offendimus et de hoc dolere. et sic preteritū tps redibit: qz illud qd i preterito fecimus recordabimur de presenti. **¶** De sunt vie qz debemus petere cuz ps. d. Vias tuas domine demōstra mihi et semitas tuas edoce me. **¶** Viam igitur dño parat qui mā data eius custodit. vñs. ps. Beati imaculati in via qui ambulant in lege dñi. Rectas facit semitas: qui eius consilia obseruat. **¶** Sciendum est qd multipliciter paratur viam domini: et dirigitur semita. Primo per tempantiaz que seruat hominem mundum. Secundo per fortitudinē que facit hominē securum in agrediendo difficilia et in sustinēdo aduersa: **¶** Extollatur i pspis: nec diciatur i aduersis. Tercio per iusticiā que facit hominē equalez reddere cuiusqz qd suum est et nulli offendendo. Quarto per prudentiam p quam homo dirigitur in agēdis. Quinto p fidē per quam homo circa credenda informatur quantum ad intelligibilem. Sexto p spē p quā homo eleuatur circa sperāda et quantum ad irascibilem. Septimo p caritatem p quam homo ordinatur circa diligēda quantum ad concupiscibilem.

Quinta pars.

¶ Equitur. Omnis vallis implebitur et c. Vbi tangit sibi capacitatē retinentē. qd probat innotatio copiosa. Vbi sciendum qd p valles intelligunt humiles. Nam sicut in valle est aquarum habundātia peccata ventia florum redolentia et fructuum habundātia. ita humiles humectantur per gratie infusionē: virescunt per sanctaz cogitationem: redolent per honestam conuersationem: et fructificant per virtuosam opationem. **¶** Dicitur igitur omnis vallis imple

bitur .i. in aduentu xpi s; Orig. humiles qui capaces sunt diuine gratie implebuntur gra spiritus sancti. **P**er montes vero intelliguntur superbi in corde et opere: per colles autem superbi solum in corde. Isti omnes humiliabuntur: quia in inferno deiciuntur. **D**icitur igitur omnis mons et collis humiliabitur: quia dabit sententiam eos quod perpetuo puniantur. **U**n. **Je. 55.** dicit dominus figuratiue. Ecce ego ad te mons pestifer qui corumpis vniuersam terram et extendam manum meam super te et euellam te de petris. et dabo te in montem combustionis. **A**bi sciendum quod quilibet superbus mons dicitur: quia inter superbos semper iurgia sunt. puer. 15. et ideo tota terra corumpunt. Super istos autem dominus manum suam extendit: quando permittit quod moriantur temporaliter et sententiam contra eos profert quod puniantur eternaliter. tunc de petris .i. de locis ubi credebant esse securi .i. de diuitijs et honoribus mundanis eos euellit: et sic qui fuerat mons pestifer per superbiam efficiat mons combustionis per penam eternalem in inferno. **P**er prana intelliguntur mites deprauate per iniusticiam. de quibus dicitur ecclesiastici. 2. **E**t qui dereliquerunt vias rectas et diuerterunt in vias prauas. Isti erunt in directa quia per aduentum xpi et verbum eius predicationis rectificabuntur. **U**nde dominus **Isa. 48.** Ecce locutus sum et vocavi eum: et directa est via eius. **P**er aspas vero intelliguntur iracundi et rixosi de quibus dicit dominus **Baruc. 5.** Delicati mei ambulauerunt vias asperas. **N**am homines qui delicati fuerunt respectu xpi qui duram passionem pro eis portauit: vias ambulauerunt aspas exites rixosi. Isti autem in aduentu xpi et per verbum predicationis conuersi sunt in vias planas cum ad mansuetudinem et patientiam perueniunt: quibus dicit **Isa. 6.** Transite per portas: preparate viam populo: planum facite iter.

Sexta pars.

Equitur. Et videbit ois caro sal. dei. **A**bi tangit fructus vbertatem delectantem quod probat inspectio gloriosa. **A**bi sciendum quod fructus et utilitas eorum qui per aduentum xpi perueniunt ipsum videbunt qui est visio et beatus et finis totius nostri laboris. **S**ic igitur **O**mnis caro .i. omnis homo qui de via mala ad bonam conuertitur. videbit salutem dei .i. xpm qui pro tanto secundum **C**irillum dicitur salutare dei: quia deus pater: ipsum pro salute humani generis misit in mundum. **I**psum igitur videbit omnis homo deuotus. vnde **Jo. 3.** Videbimus eum sicuti est. quod fuit figuratum in visio ne illius sancti Patriarche **Iacob:** qui dixit **gen. 32.** Vidi dominum facie ad faciem et salua facta est anima mea. Salua inquam gloria eterna. **A**cl qz 7c.

Dominica quarta de aduentu. Euangelium quartum. Expositio sexta.

Ano. 15. Imperij 7c. **Luc. 3.** **N**os videmus per experientiam quod homo gaudet de veritate et certitudine rei quam diligit: et de ipsa libenter audit. **C**um igitur aduentus xpi in mundum multum debeat diligi: et in magno haberi desiderio. iuxta illud **Isa. 26.** Anima mea desiderauit te. propter quod ipse dicit **Isa. 64.** **U**ti nam disrumperes celos et descenderes: multum debemus gaudere cum ipsum venisse conspiciamus: et multiplex eius narratio dum sonat in nostris auribus debet eorum nostrumque gaudium implere. **V**idemus etiam homini fore perutilis cognitio sui periculi ut ipsum possit cautius euitare. **C**um igitur aduentus Christi ad iudicium sit valde periculosus hominibus utile valde est ipsi agnoscere et sepe ad memoriam reuocare.

Et de multiplici igitur aduentu xpi in euangelio hodierno fit mentio: vt de aliquibus letemur i gaudio: et ex aliquo diligentiam sollicitam habeamus. In isto igitur euangelio beatus Luc. duo tangit. s. Cognitōem tpi fastigium idicantis. Biver sitatem muneris animū excitātis. **P**rimū probat descriptio numerosa. **S**ecundum aduentus expressio glosa **P**rimū in prin. Secundum ibi. Et scñ est verbū dñi et.

Prima pars.

Qantum ad pimum vbi tangit et. q. pbat et. dicit. Anno. 25. et. Mo. superius in isto codē euangelio.

Secunda pars.

Equitur et scñ est verbū dñi et. vbi sciendum q sequendo ystoriam euangelij. Quartum aduentus xpi tāgit euange. videlicet.

In mentem hois per spūalē inhabitatōez. In mūdum: p exemplarem cōuersatōem In virginis vter p corporalē secōdatōez. Ad iudiciū p generalem examinatiōem. **P**rimū ibi. Scñ est verbū et. Scōz ibi. Et venit in omnem regionem et. Tertium ibi. Dis vall' et. Quartū ibi. Et visū bit ois' et. **Q**antum ad primū aduentum dicit. Et scñ est verbū et. vbi sciendum q per istud vbum dñi: dei fili⁹ intelligitur. de quo ecclāstici. i. Fons sapientie verbū domini. Istud autem vbum l3 in excelsis habitat eternaliter: tñ est tēporaliter nobis datus: q. Jo. i. Verbū caro factum est: et habi. in nobis. vñ potest dicere homo in quo istud vbum habitat illud Je. 15. Factum est mihi verbū tuū in gaudium et leticiam cordis mei: qm̄ in uocatum est nomen tuum super me dñe dñs exercitū. Hoc est q petebat psalmista. d. Veniat super nos misericordia tua domine: et salutare tuum b m eloquium tuum. **C**onsiderandum est aut super quē

vēit: q. super Jo. filiū zach. in deserto. **N**ā talis debz esse Jo. p mentis mūdificatōez Filius zach. per dei recordatōem. In deserto p mundi d'spectōem. **P**rimo d3 esse Jo. per mentis mūdificatōem. **N**am Jo. interp'tatur i quo est grā. et significat q ille q debet recipere xpm: d3 habere in anima grām que animam mūdificat vt xps habitat ibi. **S**ecundo d3 esse fili⁹ zach. per dei recordationem. zach. interp'tatur memorans dñm. Ille autem q vult xpm in mentem recipere d3 dominum retinere memoriter et beneficiorum recordari: vt dicat cū psalmista. **R**ememori fui operis tui dñe. q. memor ab initio misericordiarū tuarū et meditabor in oibus operib⁹ tuis. **T**ertio debet esse in deserto per mundi despectionem. **N**am qui vult xp̄ recipere: non debet istis terrenis esse implicatus: sed ipa despiciere mentalr: et tūc cognoscat a deo. iuxta illud **Os**ec. 13. Ego inquit dominus cognoui te in deserto in terra solitudinis. **I**ste autem aduentus fuit pphetatus Isa. 60. vbi dñr surge. Illu minare yerusalem: q. venit lumen tuum: et gloria domini super te orta est. **U**bi considera quid fatiat aduentus isti⁹ luminis xpi. **N**am rectificat indulgendo. et iō dicitur surge. Clarificat intelligendo: et iō dicitur illuminare. **P**acificat in viuendo: et ideo dñr gloria domini super te orta est. **N**am quando xps habitat in homine per grām: tunc in ipso oritur gloria: quia gratia est quedam arra ad habendā gloriā. **I**ste aduentus potest figurari p istum aduentum de quo dixit dominus moy. exo. 20. Altare inquit de terra facietis mihi: et offeretis super eo holocausta et pacifica vfr̄: oues vfr̄: et boues vfr̄: et i omni loco in quo fuerit memoria nomina mei: veniā ad te et benedicā tibi. **U**bi sciendum q per istud altare: intelligitur anima cuiuslibz hominis: q. sicut tot⁹ hō

templum dicitur dei iuxta illud .i. cor. 3. Templū dei sanctū ē q̄ estis vōs: sic aīa in illo templo potest dici altare. ¶ Istū autem altare dī esse de terra: q̄ homo dī considerare suam personam et vltimā: q̄ de terra est et in terram reuertet. in isto debet offerre pacificas hostias oues et boves: q̄ seipm debet totum dño offerre dō sacrificiū modulātū iuxta illū Ro. 12. Obsecro vos per misericordiā dei vt exhibeatis corda vestra hostiam viuam sanctam deo placentē rōnabile obsequium vrm. Et tunc eis benedicit gratiam conferendo. ¶ Quātū ad s̄m aduentum. s. in mūdū dicit. Et venit in oēm regionē Jor. ¶ Vbi sciendum q̄ per Jor. qui iūterpratur dīcē suscitellr mundus qui semp est in descensu: et semper deficit. Et sit locusta demergēs gressus eius ecclāstī. 43. Nā locusta habz crura posteriora longa: et qñ vult saltare firmat se super eis: tamen modicum eleuatur a terra et cito cadit: sic mundus multociens pmittit homini lōgam vitā: et sic hō sub spe viuēdi se firmat: et tamen cito per mortem cadit. ¶ Sciendū ē aut q̄ in hī aduentu: xps pmo nos docet p suā predicationem. Unde dicitur predicans. Unde ipse dicit Luc. 4. Spiritus domini sup me euāgelizā paupibus misit me sanare cōtritos corde: et p̄dicar captiuos remissionem. ¶ Secūdo nos induc ad delictorum satisfactiōem cum dicit baptismū penitentie i remissionem peccatorū. ¶ Tercio nos mouet ad virtuosam operationem euz dicit parate viam et. Unde 4. Prepara rare in occursum dei tui Israel. ¶ Iste aduentus fuit prophatus Abacuch. 2. Vbi dī. Vltus procul apparebit in fine: et non mentietur si moram fecerit expecta eum: quia veniēs veniet et nō tardabit. ¶ Iste aduentus et ista visio sententia lī fuerunt figurata Exo. 3. in liberatiōe filiorū Isrl

de seruitute Pharaonis: d quibus dixit Moy. Clamo: filiorū Israel venit corāz me vndiqs afflictionem eorū audiui qz ab egiptijs cōprimuntur: sed veni mittaz te ad pharaonē vt educaz pplm d egipto ¶ Vbi sciendū q̄ pp pplm Israel: itellr totū gen⁹ hūanū q̄ deus fecit: vt in hoc mūdo deū videat p fidē: et i futuro p spēz ¶ Per pharaonē vō q̄ iūterprtat denudandū viz intellr dyabol⁹ q̄ viz denudauit qñ fec pmos pētes peccat. Iste tenebat totū gēus hūanū in fuitute: et hoc in egipto. i. in tenebris peccatorū. ¶ Hoc autem cognoscētes p̄res veteris testamēti: dum rogabāt clamo: ibus validis vt eis mitteret redemptorē. vñ Exo. 4. Obsecro dñe mitte quē missurus es. Quorū vota de us ex alto respiciēs filio dilecto significato per Moy. dixit. Audi afflic. et. sed vci mittam te et. Cui filius respondit illud Isa. 6. Ecce ego. mitte me. Et tunc de⁹ p̄r ipm pro salute hūani generis dīstinavit. ¶ Quātū ad tertiū aduentū. s. in virgīnis vterū dicit oīs vall⁹ implebit et. ¶ Vbi sciendū q̄ per illā vallē itellr beata virgo q̄ sic vallē loc⁹ ismus: sic beata virgo: isma fuit p humilitatē. vñ ipa dīc Luc. 1. q̄ respexit hūi. acil. sue. Ec. ei ex h be. me di. oēs ge. ¶ Vñ d ipa dīc xps ei⁹ fili⁹ canē. 2. Ego flos cāpi. i. totū mūdū: p odoris redolētia: et lilīū pualū. i. virginis beate de qua nasci volui p nitoris pudicitia. ¶ In isto igit aduentu possumus pmo p̄siderar fecunditatem plenissimā: cū dī oīs vallis implebitur. Qd quidē scā fuit: cū āgelus sibi dixit. Luc. 1. Ave grā plēa dñs te. et. ¶ Secūdo p̄siderar possum⁹ dī filij hūilitatē p̄fūdisimā: cū dī. Omnis mōs et collis hūiliabit. Nā p mōtē istū excelsū intellr dei filius in trinitate existens. Iste profundissime se humiliavit: quando fuit in vtero virginis factus homo. Tunc eiz semetipsum exinanīuit: formam serui accipiens in similitudinem hominum factus et

habitu inuētus ut hō. Phil. ii. Tercio
cōsiderare possumus regulam dirigentē
obliquatiōem cum dī. Erunt praua indi
recta. Nam aū aduētū xpī erant obliqua a
dō et depuati p malitiā. Et sic fuerit gen⁹
humanū generatio pua atq; puerla. deu
tero. 32. Tamen dei filius ut nra regula
nos direxit. iuxta illd ps. Statuit sup pe
traz pedes meos et direxit gressus meos.
¶ 4° cōsiderare possumus mīaz mitiga
tem indignatiōez: cū dī. Et aspera in vias
planas. Nam ante aduētum filij dei de⁹
erat indignatus humano generi et asper
valde. In aduentu tamen filij dei p mise
ricordiā suā istam austeritatem placa
uit et reconciliauit nos dño. ut sint in pla
nis pascua eoz. i. boiū. Isa. 49. Iste ad
uentus fuit pphetatus Agei. 2. Ubi dicit
Veniet desideratus cūctis gētibz et im
plebo domū illam glā. ¶ Fuit et figurat⁹
i. R. 4. vbi dī. venit deus in castra et inge
muerūt philisti. d. ve nob. ¶ Ubi sciē.
q p philistū q interpretat ceciderūt: itellnt
demonēs: qui propter peccatum superbie
cecidērūt de celo: quādo igitur dei fili⁹ ve
nit in castra. i. in beatam virginem: d qua
dicitur Cant. 6. q est terribil. s. demonijs
ut castrorum acies ordinata: tunc demo
nēs ingemuerūt. d. ve nobis: quia per ad
uentū xpī debelata fuit eoz potētia et ap
propinquauit eoz pena. ¶ Quantum ad
quartum aduētū. s. ad iudiciū p gene
ralem examinatiōem dī. Et videbit oīs
caro et. Ubi ostendit q istum aduentum
nullus poterit euadere. Primo pp eius
generalitatem: quia cum fm illud Apoc.
1. videbit omnis oculus. Secūdo propter
nostram imbecilitatem: quia caro. vñ Is.
40. Omnis caro fenum. Tercio propter
presidentis dignitatem: quia salutare. vñ
de. ps. Befecit in salutari tuo aia mea.
¶ Iste aduentus fuit pphetatus Isa.
3. vbi dī. Somnus ad iudiciū vēiet cū sei
bus ppli sui et principibus eius. ¶ Fuit

etia figurat⁹ Dan. 7. Ubi dī. Ecce in nu
bibz celi filius hoīs veniebat: et vsq; ad
antiquū dierum puenit: qui dedit sibi po
testatem. Iste antiquus dīez describitur
sedere super thronum: et vestimentū eius
candidum: et ex ore eius egrediebatur flu
uius igne⁹ rapidusq; et milia milū mini
strabant ei: et ad iudiciū sedit et libri aper
ti sunt. ¶ Ubi sciendum q per antiquū
dierum itellr deus pī: siue tota trinitas.
¶ Ubi sedere super thronum in signū im
perij dominantij. Ubi habere vestimentū
candidum in signum misericordie et donā
tis que instar coloris candidi est placibil⁹
Et ex ore eius egredi flui⁹ igneus et ra
pidus i signum iusticie punientis. Et sibi
milia milū ministrare et assistere: i signū
fastigij excellēij. Ubi at q iudiciū stetit i
signū officij discernētis. Sicūt et libri ap
ti i signū sciētie cognoscēij: q oēs scien
tie sibi manifestabunt apte. ¶ Ad istū aut
antiquū dīez. i. ad deum pīem ibit filius
hoīs. i. xps yhs: cui dabit pīatem iudican
di et sentētiandi sic iudici delegato: meri
ta et demerita: ut p demeritj reddat pēaz:
et p meritj glīam. Ad qz et.

¶ In vigi. Martij. dñi. Euangelium. s.
¶ Am esset despōsata mī ei⁹
¶ Maria Ioseph et. Mat.
c i. Quia oībz hoībuz scien
dū naturale desiderij ē in
tū iuxta suam phī: q. i. me
thafisice. Oēs hoīes natura scire deside
rāt. Qd qdē cognoscētes. ps. d. Bōitatē
et disciplinā et sciētiā doce me. Quia xō p
fecta scia alicui⁹ rei depēdet a sua cā. hic
est q qñ vī aliqz effectus insolitus statū
hō desiderat scire cām: ut p cognitōez cāe
vēiat in cognitōem effect⁹. Q: vero iter
oēs effectus insolitos fuit cōceptus beate
vginis: cui⁹ cognitōez desiderabat. ps. d.
Deus misereat nri et bñdicat nob: illumi
net vultū suū super nos et mi. nri ut co
in terrā viam tuam: et in omnibus genti

bus sal. tuum. Ideo ut cōceptōem et ge-
neratōem istam singularem et magnificā
aliquāli possim? adiuti a fide pprehēder
beatus Abat. istā sacratissimā generatio
nē nob̄ insinuat. d. q. xpi generatō sic erat
Lū ess; desponsata mī eius et. ut nobis ex
pmit ysto:ia euāgelij bodierni in q. q̄t
tuor tagit luculenter.

Diuinā dignatōem vgnē ipugnantē.
Humanā suspitōem hūilē anxiantē.
Supnā visitatōem dūilē cōfortatē.
Promissam p̄solōnē exalē reducentē.
C. Diuinū pbat fecōditas singlaris. Se-
cūdū mentis. ppe exitus rōnal. Tertiū re-
gis benignitas p̄nal. Quartū plis vti-
litas general. Primū in p̄ncipio. Scdm
ibi Joseph at. et. Tertium ibi. h̄ at eo co.
Quartū ibi. Mariet at. filiū et.

Prima pars.

Quantū ad p̄mū vbi tagit et. q.
q. probat et. dicit cū aut esset et.

Ubi sciēdū q. euangelia Abat.
volēs generatōem xpi tēporalē d. matre
monstrat: generatōem atiquor p̄m nar-
rauerat in p̄ncipio euāgelij sui. d. Liber
generatōis xpi filij dō. et. Igitur ne
suspiciatō i mēte alicui caderet q. xps vt
ceteri carnalr fuerit p̄pagat? h̄ remouēs
a fidelū cordibus: singlarē modū nati-
uitat̄ ipsius exp̄mit. d. q. nō fuit in alioz
hoiū. Sed generatō ei? sic erat. Lū cēt
des. et. C. Sciēdū ē at q. in pte ista qnan-
tū ad generatōem singlarē xpi. s. possū-
mus p̄siderare. s.

Societatē copulatē.
Dignitatē excellentē.
Puritatem nitescētē.
Secōditatem euidentē.
Lalitatem emittētē.

Quantū ad p̄mū dicit. Cum ess; des. et.
Sciē. ē q. iter spōsaz et spōsus ē societas:
saltē coplatōis aior. Alā ad m̄fīmōiū
necessario requat carnal copula: tñ neces-
sario tanqz foimale requit p̄sensus. In li

igit q. beata virgo desponsata fuit: dat in-
telligi societas aiorū q. fuit inter ipam
et Joseph. Alā tñ fuit inter eos coniūctio
corporalis. vñ Orig. Desponsata quidem
fuit Joseph: nō tñ in concupiscētia iūcta.

C. Alā vacat a misterio q. fuit despon-
sa Joseph fabro lignario: q. xps vēiebat
in mūd tanqz faber lignarius. Uñ Cri-
sost. super Abat. Ideo fabro lignario ma-
ria desponsata erat: qm̄ xps ecclē spōsus
salutem hominū opaturus erat per li-
gnū crucis. C. Sciendū est aut q. mul-
tiplex assignatur ratio: q. xps voluit ma-
tri suam virgīnem desponsari: tum ex
parte matris: tum ex parte prolis: tū etiā
ex parte misterij intellecti. Ex parte ma-
tris fm̄ Glo. Prima ratio fuit: vt genus
beate virginis sciretur per genus viri.

Cum ordinatum fuerit per Aboz. nume-
ri. 36. q. viri ducerent vxores de tribu et
cognatione sua. Quia igitur scriptura nō
computabat feminas sed mares: si virgo
beata non fuisset desponsata: nesciretur d
qua tribu fuisset nata. C. Secundo despo-
sata fuit fm̄ Glo. ne adultera interficere-
tur: quia fm̄ lege Aboz. deuter. 22. Si
in puella non est inuenta vgnitas: eiciēt
eā extra fores domus p̄ris sui: et lapidibz
obruent eam viri ciuitatis eius et moriet
qm̄ fecit nephas in ysacl. C. Tercio de
sponsata fuit fm̄ Glo. vt fugiens in egyp-
tum cum puero haberet solatium viri sui

C. Quarto fm̄ Glo. vt partus eius dya-
bolo celaretur. C. Quinto fm̄ Grego. vt
eius infantia vitaret. C. Sexto dic̄ Glo. iō
desponsata: me vgnibz ess; excusatō ifamie:
q. mī xpi infamata fuerat. C. Ex parte
vero prol: p̄ma rō fuit vt etiam sciret de
qua tribu xps natus fuit quātū ad copu-
lētam sbam sicut de mīe dcm̄ est. Scdo
ne videretur incepisse a legis iniuria fm̄
Ambrosium cum secundum legem par-
t? mulieris inupte damnetur. C. Ter-
tio fm̄ Ambrosium. Nec Herodes et iu-

dei xpm persequerentur tanq̃ ex adultera natum. **E**x parte vero misterij secundum Glo. R̃s est ad significanduz misterium desponsationis eccle a xpo: q̃ eius d̃r sponsus. Cui dicit L̃c. 4. Tota pulchra es amica mea. i. anima deuota: veni delibano veni coronaberis in celesti gloria.

Quatu ad secundum. s. dignitate excelentē. dicit m̃r eius. Ubi sciendum q̃ esse m̃rē gradus est dignitatis: q̃z beata virgo habuit cum fuerit m̃r xpi: vt sic iuxta illud eccl̃asti. 15. Fuerit mater honorificata. Et re vera multum honorificata: cum non solum m̃r fuerit hois: sed et dei. Nam d̃r mater eius. Ubi Dig. Mater eius: mater immaculata: mater incorrupta: mater intacta: mater ei⁹: cuius eius: m̃r dei vni geniti: domini regis: oium plasmatoris: et creatoris cunctoz illius qui in excelsis est sine m̃re: et in terra est sine p̃re: illius qui i celis h̃m deitatem in sinu est p̃ris: et in terra h̃m corporis sumptionem in sinu est m̃ris. **S**ciendū est at̃ q̃ beata virgo xpi m̃r p̃t figurari p̃ anam m̃rem samuel: q̃ h̃m d̃r. 1. re. 2. q̃ cū Samuel ministraret corā dño faciebat sibi ana m̃r sua tūica puā q̃z afferebat sibi statuz diebus. vbi sciend q̃ p̃ Samuelē q̃ interpretat postulat⁹ a dño itell̃r xps q̃ fuit a dō p̃re postulat⁹ a p̃ribus veteris testi. vñ. ps. **Q**nde nob̃ dñe misericordiā tuā et salutaf tuū da nob̃. **I**ste d̃r ministrat corā dño: q̃ nō solū cū i b̃ mūdo fuit: se p̃ nob̃ obtulit dō p̃ri: s̃ et nūc p̃ nob̃ interpellator afficit: iuxta illd̃ Eb̃. 9. x̃hs introiuit i celuz vt appeat nūc vultui dei p̃ nob̃. **P**er anā vō q̃ interpretat gr̃a sine r̃idēs: intell̃r vgo beata: cui dixit agel⁹ Luc. 1. Ave gr̃a plēa dñs tecū. **Q**ue vt obediēs voci dñi r̃idit. Ecce ancilla dñi fiat mihi h̃m vbum tuū. **I**sta fec̃ puā tūica filio suo: q̃n vbo incarnato dedit hūanitatē q̃ fuit sibi q̃si tu nica: q̃ sic tūica tegit corp⁹: sic hūanitas tegebat diuinitatē in xpo. **Q**ue signanter

puā d̃r: q̃ cū vbu sit infinitū et hūanitas finita puā merito dici p̃t. **Q** q̃s bñ et duo te p̃siderās nō iueniet puam istam tūicaz. **N**ā ip̃e est quem totus orbis nō p̃t capere et tñ in tam puā tūica h̃c est ñra hūanitas voluit p̃trineri. **S** q̃ ana statutis diebus portabat tunicam q̃z faciebat filio suo: p̃ quod dat̃ intell̃i q̃ virgo beata: vt aduocata hūani generis q̃n ad ip̃az deuore recurrim⁹ p̃p̃it xpo filio suo hūanitatē: q̃z asumpsit de ip̃az: vt sic ad ei⁹ p̃ces vt filius m̃ri facili⁹ inclinetur. vnde Cassi. in q̃dam eplā dicit. Tu p̃ona hūani generis: tu afflictis medicina singularis: q̃s tuo nonegeat munere: cū sit peccare cōe. **A**d p̃tuenū aut̃ filium huius m̃ris: figuratiue nos inuitat sp̃s. s. Cant. 3. d. Egredimini filie sion: et videte regē Salomonē in dyadema te quo coronauit eū m̃r sua in die desponsationis illi⁹: et idie leticie cordis eius. Ubi sp̃s. s. in hac exortatōe. 6. tangit .s. Letuz g̃rosūm.

Actum virtuosum.

Aspectum luminosum.

Obiectum generosum.

Quatus amozosum.

Festū gloriosum.

Primo spiritus. s. tangit h̃c cetum gratiosum. cum d̃r filie sion. Nam per filias sion intelliguntur omnes fideles anime que sunt per gratiam dei filie adoptiue. **I**stas spiritus sanctus inuitat vt contemplantur hodie cum leticia Christum natum humani generis saluatorem. vnde Zach. 9. Excita satis filia sion: Iubila filia Ierusalem. Ecce rex tuus veniet tibi iustus et saluator. **S**ecundo tangit actuz virtuosum. Cum dicitur egredimini. Nam hodie nullus debz esse piger nec vacare terrenis delitijs: Sed cum promptitudine ab istis egredi: vt possit Christum natū hodie libere mentaliter contemplari. vñ de cuilibet dicitur Joel .2. Egredietur sponsus de cubili suo et sponsa de thalamo

fu. Nam de cubili & thalamo solatiois carnalis: homo debet hodie egredi. hodie nam solenitatem deuotius ptemplado. **T**ertio tangit aspectum luminosum: cum dicitur. Videte. Nam hodie homo non debet oculos declinare in terram per desiderium terrenorum: Sed eos in altum dirigere: natiuitatem tam mirificam ptemplando. Nam hodie iuxta illud Jo. i. Verbum caro factum est & habitauit in nobis. Unde oibus fidelibus dicitur. Ite. Videte verbum domini in carnatum. **Q**uarto tangit obsequium generosum: cum dicitur. Regem Salomonem. Nam per regem Salomonem pacificum: intelligitur Christus: de quo eph. 2. Ipse est pax vestra qui fecit vtriusque vnum. Unde iste est rex de quo. ps. Dominus virtutum ipse est rex glorie. **Q**uinto tangit ornatum amoro sum: cum dicitur in dyademate quo coronauit eum mater sua. Vbi sciendum quod per illud dyadema intelligitur Christi humanitas: quod virgo beata hodie filium coronauit quando humanitate dedit: quod dei filius ex amore quem habuit ad genus humanum sibi assumpsit in unitate persone. vt dicatur de beata virgine illud. 4. Re. 2. Produxit filium regis & posuit super eum dyadema. **Q**uale dyadema fuit istud in dei filio per quod palpat ipalpabil: videtur inuisibil: tenet inmetibilis: patet ipassibilis: longitudo breuiatur: latitudo agnoscitur: altitudo profundatur: profunditas explanatur: gaudium fit vagiens: sapientia fit mutiens: poculum fit sitiens: alimentum exuriens. **S**exto tangit festum gloriosum. Cum dicitur in die desponsationis. Vbi sciendum quod dies hodierna fuit dies desponsationis: quod dei filius sibi naturam humanam indissolubiliter copulauit. Et merito dicere possumus illud. 36. 62. Gaudebit sponsus super sponsam & gaudebit super te deus tuus. **D**ies etiam hodierna fuit dies leticie beate virginis quando se cognouit dei & hominis generitricem. vnde potuit dicere illud. 1. Re. 2. Letata

sum in saluari tuo. **Q**uartum ad tertium scilicet puritatem nitescentem dicit Maria. vbi sciendum quod Maria vno modo interpretatur stella maris: quod igitur stella est de pure & incorruptibilibus: ideo per nomen marie: puritas & virginitas designatur. **N**ec est illa stella de qua prophetatum fuerat numeri 24. Vbi dicitur. Orietur stella ex Jacob & consurget virga de ysaac. vnde ipsa poterat dicere illud. Apoc. 22. Ego sum radix & genus david. stella splendida & matutina. **Q**uantum ad 4. scilicet secunditatem euidentem dicit. Antequam conuenirent: inuenta est in utero huius. Vbi sciendum quod euidentis signum secunditatis beate virginis fuit quod inuentus est venter ipsius tumescere more pregnantium: huius autem inuentum est antequam ipsa & Ioseph conuenirent. scilicet secundum Remigium ad tempus nuptiarum inuenta est huius in utero. **M**oc autem est quod angelus sibi dixerat Luc. 1. Ne timeas inquit Maria: Inuenisti enim gratiam apud deum. Ecce concipies in utero & paries filium. **E**t unde potest figurari per mulierem unanimiter: cui dixit Eliseus. 4. Re. 4. In tempore isto & in hac eadem hora: si vita comes fuerit habebis in utero filium. **V**bi sciendum quod per istam suam imitationem quod interpretatur mortificatio siue mortificata: intelligitur virgo beata que in se & mortificata fuit a peccatis: quod nullum habuit: & mortificatio fuit vicia & nos viuificatio deo. Nam iuxta illud. i. petri. 2. Ipse pertulit peccata nostra super lignum: vt peccatis mortui iusticie viuamus cuius sanguine sanati sumus. **Q**uic igitur significare per unanimiter angelus significat per Eliseum preceptum filii dei significauit. **I**ste preceptum mirificum fuit prophetatum. Ite. vbi dicitur. Nouum creauit dominus super terram semina circodabit vix. Nam quod semina circodet in utero pueri. Nouum non est: sed quod vix perfecti & utribus: huius est nouum. Quia igitur virgo beata in utero habuit Christum perfectum oibus dominis & virtutibus: non nouum fuit. quod signat dicitur a deo creatum: quod huius non est possibile per naturam. **I**ste coce

ptus fuit figuratus Exo. 3. i rubo Moy. ubi dicitur qd Moy. vidit rubum q ardebat et non comburebatur. Per istum enim rubum in quo erat ignis et non comburebatur: tellus virgo Maria: in cuius utero fuit dei filius: et tamen remansit intacta. Et fuit etiam figuratus i orelologio achaz: de quo dicitur Is. 38. qd sol descenderat i eo p. x. gradus. Per illud enim orelogium intelligitur beata virgo: qd sic in orelologio iter alia sunt tria. pondus: motus: et sonus. sic secundum Iero. in beata virgine fuit pondus gravitatis in conuersatione: motus sedulitatis in ministratōe sonus suauitatis in iubilatione. Per solem autem intelligitur xps qui est sol iusticie de quo Mal. 4. Vobis autem timetibus nomen meum orietur sol iusticie. Iste sol descendit per. 10. gradus in orelologio: quoniam de solio trinitatis infra. 9. dies angelorum: descendit in uterum virginis factus homo. Quantum ad secundum. scilicet calitatem emittentem dicit de spiritu sancto. Ubi sciendum quod quod deum fuit superius quod maria inuenta est in utero hominis: ne suspitio possit generari. Subdit euangelista d. qd si non fuit ab homine: sed a spiritu sancto. Qualiter autem Ioseph sciuerit eam de spiritu sancto cocepisse: dicit aliqui quod sciuit per diuinam inspirationem. Orig. autem dicit quod sciuit ex quibusdam pietatibus quas videbat in virgine oppositas omni suspicioni de sue virginitatis violatōe. Item. dicit quod sciuit per scripturas diuinas. scilicet illud Is. 7. Ecce virgo concipiet et pariet filium. et Is. 11. Egredietur virga de radice iese. Sed occurrat dubium ex quo sciebat eam cocepisse de spiritu sancto: quod liter vix sit quod subdit. quod volebat eam dimittere. Respondet quod nolebat eam dimittere propter culpam virginis: sed quod reputabat se indignum. unde orig. Ioseph ergo dimittere volebat quoniam magnus sacramentum in ea esse cognoscebat: cui proximam indignum credebat. 2. ps. Equit. Ioseph autem vir eius curat. Ubi tangit humanam suspitionem: humilem anxietatem quod probat

mentis pplexitas rationalis. Ubi sciendum secundum Augustinum. quod satis videbatur rationale quantum ad cognitionem humanam quod Ioseph esset pplexus: videns istam quam acceperat virginem: ipseque sciebat quod non accessisset ad eam. In parte igitur ista quantum ad Ioseph. quatuor possumus considerare. scilicet. Societatem coniungendo. Sanctitatem in conuersando. Pietatem in relaxando. Sagacitatem in relinquendo. Quantum ad primum dicit. Ioseph autem vir eius. Ubi sciendum secundum Beato. quod per virginem intelligitur sponsus. sponsi autem cum sponsa est societas in coniungendo. Quantum ad secundum. scilicet sanctitatem in conuersando dicit. Cum esset iustus. Ubi sciendum quod iusticia aliquando sumitur in scriptura ut est spiritualis virtus sic sapientie. 8. Ubi dicit sobrietatem et sapientiam docet et iusticia et virtutes quibus utilis vultus est in vita hominis. Aliquando accipitur ut est virtus communis sicut de virtuoso viro dicitur Eze. 18. In iusticia sua quam operatus est viuet. Quam igitur vultus Ioseph iustus iusticia accipitur habere secundum Crisostomum. in omni. ut est communis virtus. Quantum ad tertium. scilicet pietatem in relaxando dicit. Et nolet eam traducere. Ubi sciendum quod secundum Beato. ubi nos habemus traducere. greci habent palare. Ioseph igitur sicut pius virginem quam pregnantem nouerat: nolebat palare ne puniret. Ex hoc secundum Augustinum. dicitur habemus exemplum non pendendi peccatum alterius dum apud nos est occultum. Quantum ad quartum. scilicet sagacitatem in relinquendo dicit. Noluit occulte dimittere eam. Ubi sciendum quod Ioseph videns virginem gravidam: nesciens perfecte quod liter habere fecerat: et nolens palare voluit ipsam occulte dimittere secundum Ambrosium. ut sic non videre consentire adulterio eam retinendo: nec esse reus sanguinis ipsam ad penam tradendo. Secundum autem dispositionem in fine prime partis dicit Beato. Iustus erat propter fidem quam credebat christum de virgine nascituro

rum unde voluit se humiliare ante rātas
grām Et ideo noluit eam ppalare: s; eaz
oculte dimittere. Tertia pars.

Equitur. Hoc at eo cogitante.
2c. Ubi tangit supernam visita
tōem debilem pfortantem: q; p
bat regio benignitas pñal. Ubi sciendū
q; deus pius pñ videns Ioseph in pplexi
tate positum de nouitate impgnationis
sponse sue: voluit ipam fm Remigium
consulendo sibi per Angelum missum: di
rigere qd facturū esset in negotio supdi
cto. Sed; h; igitur in parte ista. s. possu
mus cōsiderare. s.

Animū anxiatū.

Munciū destinatū.

Modum designatū.

Davidum roboratū.

Mysterium reuelatū.

Quantū ad primū dīc. Hoc aut eo co.
2c. Ubi sciendū q; in hoc possum⁹ aduerte
re duplicē cōmēdatōem Ioseph. Primo
fm Glo. prudentie et discretōis: quia nec
orūpto voluit eam dimittere: sed cum de
liberatōe. Secundo modestie et celerationis
q; ipam fm Crisost. in omī. istud dmon
strando alijs noluit diffamare. Quantum
ad fm. s. munciū destinatum dicit.
Ec. angelus dñi appar. Ubi sciendū q; do
min⁹ videns q; Ioseph cogitauerat Aba
riam sponsam suam dimittere: q; fuisset
verecundia eius: angelum misit: vt pmū
ret Ioseph: ne q; cogitauerat faceret. Et
vt virgo imunis fm Anselmum ab infā
mia remaneret. Ista apparitio āgeli
ānunciantis conceptōem filij dei: potest fi
gurari per appetōez factā manue et vxori
eius in pceptione Sanson. d qua finaliter
dñ iudic. 13. q; angelus domini apparuit
manue et vxori eius ānuntians q; debebat
nasci Sanson q; debebat incipere libera
re populū dñi de manibus philistinorum.

Ubi sciendū q; per Sanson q; interpre
tatur sol fortis: intellr xps sol iusticie: de

q⁹ Job. 9. Si fortitudo qrit robustissim⁹
Iste pplm dñi. i. genus humanū libauit
de manibus philistinorū. i. de prāte demo
num. vt sic bñficiū liberatōis recogno
scentes dicamus illud Luc. 1. Sine timorē
de manu inimicorū nostrorū liberati: bñia
mus illi in sanctitate et iusticia corā ipō
omnibus diebus nr̄is. Sic igitur āgelus
apparuit primo vxori manue: postmodū
manue. ad ānunciandum pceptōem San
sonis: sicut āgelus Gabriel apparuit vgi
ni ānunciāns xpi cōceptōem: deinde ipsi
Ioseph certificans ipm de partu. Sci
endum ē aut fm Crisost. super Mat. q; p
tres cās apparuit angelus Ioseph. p
mo ne iustus homo faceret rem iniustā
ex proposito iusto. s. propter honorez ip
sius matris: nam si dimissa fuisset apud in
fideles turpi suspitione: carere non pote
rat. tertio vt intelligens Ioseph sanctaz
conceptōem diligentius se custodiret ab
illa q; prius. Quantum ad tertium. s.
modum designatū dicit. In somnijs. vbi
sciendum q; multiplex assignatur ratio:
quare angelus in somnijs Ioseph appa
ruit. Prima fm Augu. q; in somnijs ma
xime sunt sensus sopiti: et sic mens min⁹ i
peditur ad suscipiendū reuelatōes diuinas.
s. propter significandū mysteriū: vt sic Adā dor
miēte vxorē sibi formauit: ita Ioseph dor
miēti spōsā vginē psignaret. 3⁹ q; n̄ idige
bat exp̄ssōe p̄sentis sic xgo brā. 4⁹ q; n̄
erat rudis vt pastores: nec incredul⁹ vt za
ch. Nec visio p̄t figurari p visionē q; i sō
nijs vidit iacob: d q; finalr dñ gñ. 28. q; vi
dit i sōnijs scalā stāre sup terrā et cacumē il
li⁹ rāgēs celū āgelosq; dei ascēdētes et de
scēdētes p eā et dñm in iuxā scale. Ubi
sciendū q; p istā scalā i somnijs visaz itellr
xps quē pceptū d vginē vidit Ioseph i sō
nijs: qñ sibi h; āgel⁹ nūciāuit: q; ipse ē sca
la p q; ascēdim⁹ in paradysū. Signanter
dñ q; h; scala erat sup terram et cacumen
attingens celū: q; in xpo xhu erat ditas

in humanitate terrena. que tñ celū attige-
bat qz sup oēs celos existēs hoibus in ce-
lum introitū pparabat z iō non sine cā dī
deus isti i scale iuius. Per ipam at dicū-
tur ascēdere z descēdere angeli: qz ad ma-
nifestationē aduent⁹ xpi yhu angelici spi-
ritus sepi⁹ apparuerūt. iuxta qz ipse dixit
Jo. 1. Amen amē dico vobis videbitis ce-
lum aptū z angelos dei ascendentes z de-
scendētes supra filiū hois. ¶ Quantū ad
quartū. s. pauidū roboratum dic. d. Joseph
fili dō noli ti. zc. Ubi sciendū qz angelus
Joseph filiū dō noiat. Prio fm Rabadū
vt maria que de eadē tribu erat de dō eē
mōstraret secūdo fm Criso. vt ei ad mēo-
riā reduceret pmissionē dei ad dō factā
vt de semine ei⁹ xps nasceret. ¶ Quātū
ad quintū. s. mysteriū reuelatū dicit. Ad
enī in ea natū est de spū scō. Ubi sciendū
qz angelus mal⁹ qñ apparet hoī incutit ti-
morē z derelinquit tristitiā. Angelus aut
bon⁹ inducit vigorem z gaudiū z iō ange-
lus apparens Joseph non solū vigorauit
eū tanqz timidū s. ēt letificauit eū tanquā
tristem fm Criso. explicando sibi mis-
terium grauidationis vginis qz anna non
cognoscēs anxie tristabatur. ¶ Sciendū
est qz signanter dicit qz in ea natum est qz
fm Glo. Aliud est nasci in ea aliud ab ea:
nasci enī in ea est idē qz pēpi nasci ab ea
est pēdiere in lucem. Quartapars.

Equitur. Parier autem filiū zc.
¶ Ubi tangit pmissam consolatiō-
nem exulez reducentē. qz pbat
pl⁹ vtilitas general. Ubi sciē qz ad certi-
ficandum hominem d aliqua re dubia: nō
solum fac narratio pteritorum sed etiam
pnunciatio eueniētū futuroz: qz talia fu-
tura cōtingentia cognosce certitudinalr
est solū dei q non pōt decipi: nec mentiri.
Propter qz dī Jf. 41. annūciate nobis q
petita sunt in futurum: z sciemus qz dī
estis vos. Et igit angelus scōz Crisosto.
in omel. magis certificet Joseph de cōce-

ptu virginis scō d spū sancto ideo sibi an-
nunciat q ventura sunt in eius ptu: vt ex
ipso: uentur: certius cōfirmetur. scdm h
igitur in pte ista quattuor possumus con-
siderare. s.

Parier fertilitatem gratiosam.

Priolis dignitatem generosam.

Faminis celebritatem gaudiosam.

Plebis vtilitatem copiosam.

¶ Quantū ad primū dicit. Pariet. Ubi
sciendum qz virgo beata nō fuit steril sed
secōda. Ad cuius secōdationē: l. Joseph
nō fuerit necessari⁹: qz secōdata fuit de xi-
tute spiritus sancti: erat tñ post partuz ne-
cessarius: vt sic nō solum esset tutor femi-
næ fragilitatis: z testis sue virginitatis
sed etiam scdm Glo. esset nutricius tante
prol. ¶ Sciendū ē aut qz iste generosus
ptus beate virginis fuit.

Veraciter pphetatus.

Mysterialr figuratus.

Presentialr demonstratus.

¶ Primo iste ptus fuit veraciter pphe-
tatus. Unde Jsa. 7. Ecce virgo pēpiciet z
pariet filiū z vocabit nomen ei⁹ emanuel
qz interpretat nobiscū deus. Ubi pñdera
qualiter in ista pphetia diuersi eliminan-
tur errores. Nam p h qz dī virgo excludit
error: dicentium qz xps fuit ex semine p-
paginis. Per h at qz dī pēpiciet in vtero
z pariet: excludit error: dicentū qz xps ha-
buit corpus fantastiū. Per h vero qz dī
filiū excludit error: dicentū qz fortitu in-
uenit paruulū. Per h aut qz dī emanuel
vocabit nomen eius excludit error: dicen-
tium qz nō fuit deus in mūdo. Unde h ē
de quo Baruch. 3. Hic ē deus nr z nō ex-
timabit ali⁹ aduersus eum hic adinuenit
oēm viā disciplie z tradidit eā iacob pue-
ro suo. z israel dilecto suo post h in terrā
visus est z cū hoibus puerfatus ē. ¶ Se-
cundo iste ptus fuit misterialiter figura-
tus cuius figura pēcessit in virga Aaron
de qua Numeri. 7. qz moy. inuenit germi-

natam virginem Maro in domo leui et turgē
tibus gemis erupant flores qui folijs di
latat in amigdalas deformati sunt. **E**bi
sciendū qd p istā virgā intelligit virgo bea
ta q instar virge fuit gracilis p paupertatē
flectibilis p humilitatē et recta p intentio
nem et caritatem. Ista inuenta est gemis
turgentib⁹ qñ filium dei pcepit i vtero ex
qua flores fructiferi erupunt qñ dei fili⁹
de ipsa manente virgine fuit nat⁹. Nam si
cut flos non violat arbore s⁹ ornat sic dei
filius nō violauit virginē s⁹ magis domo
et gratijs adornauit et tunc adimpleta est
ista pphetia **Isa. 41.** Egrediet virga de ra
dice iese et flos de radice eius ascendet.
Tertio iste pntus fuit pntialiter de
mōstratus. **Ande Luc. 2.** Impleti sunt di
es **Marie:** vt pareret: et peperit filium suū
primogenitū: et panis eius inuoluit et reclī
nauit eum in psepio. **E** deuota aīa cō
sidera in pntu xpi tui: pntialr demōstrato
Refectiois pabulum.
Dignitatis fastigium.
Paupertatis spectaculum.
Humilitatis speculum.
Primo cōsidera refectionis pabulū
cum dicit qd h factum est i bethleē. Nam
bethleē: dom⁹ panis interpretat. **P**āis
autem in scriptura: p omni cibo accipit.
Ille aut qui hodie natus ē dicit de seipso
Jo. 6. Ego sum panis viū⁹ qui de celo descē
di. Si q⁹ mādūcauit ex h pane viuet in
eternū. et panis quem ego dabo: caro mea
est p mundi vita. Iste panē docuit nos
xps petere **Mat. 6. d.** qd pñi debemus di
cere. **P**anez nrū cotti. da nobis hodie.
Secūdo cōsidera dignitatis fastigiū
cum dī peperit filium suū primogenitū.
Nam primogenitura significat in filio di
gnitatem. Iste aut q hodie natus est: fuit
primogenitus: nō post quem alius: s⁹ an
quez nullus. Nam iuxta illud **Col. 1.** Ipe
est imago dei inuisibilis primogenitus oīs
creature. **T**ertio cōsidera paupertatis

spectaculū cum dī panis eius inuoluit. **M**
mira dignatio saluatoris. ille q celoz cō
tinet regnū: quē totus nō capit orbis: qui
est rex regū et dñs dominantū: in quo sūt
oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi: q
est altitudo diuitiarū sapiētie et sciētie di
Ro. 2. Hodie p nobis pauper nascitur pā
nis inuoluitur in aliena domo pspicitur.
Nam ipse dicturus erat **Mat. 8.** Vulpes
foueas habēt. et volucres celi nidos fili⁹
aut hoīs non h⁹ vbi caput suū reclinet.
Quarto cōsidera humilitatis specu
lum cum dī. Et reclīnauit eū in psepio.
Nā sicut dī **Luc. 2.** Non erat ei locus i di
uersorio. et iō virgo brā filiū i psepio hu
militer reclīnauit. **Q**uāta humilitas xpi
dum ille q est rex glorie sic humiliter po
nitur in psepio nō in lecto pellib⁹ fallera
to. Nā ipse dicturus erat **Mat. 2.** Discite
a me q mitis sum et humil corde. **Q**uā
tum ad tertiu. i. pntis dignitatē genero
sam dicit filiū. Nam esse filiū dignitatē si
gnificat: qd filius in domo dī hereditare:
qd igitur xps filius dī in hoc eius digni
tas designatur. Nam ipse est de quo dixit
de⁹ pñ. **2. pñ. 12.** Ego ero ei in patrē et ipse
erit mihi in filiū. **Ande** de isto filio hodie
mundo nato dicere possumus cōpletam
esse pphetiam **Isa. 9.** **Isa. 9.** Paruulus
natus ē nobis et factus ē principatus sup
humerum eius et vocabit nomen eius ad
mirabilis pñarius: deus fortis pater fu
turi seculi princeps pacis. **E**bi cōsidera
Deuota anima istius regis tui nati. et
domini.
Humilitatem profundissimam.
Benignitatem largissimam.
Potestatem magnificam.
Mobilitatem dignissimam.
Primo inquā cōsidera in nato tibi
rege humilitatem profundissimam cum
dicitur paruulus natus est nobis. Nā ma
gna fuit humilitas quando ille qui est
deus magnus domin⁹ et rex magnus sup

omnes deos. hodie pro nobis voluit esse parvus. Unde sibi potuit dicere deus pater illud ab die .i. Ecce parvulum dedi te in gentibus preceptibilis tu es valde. Quod coram deo hodie apparuit ille qui iuxta illud Iheremias. 2. Cum in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse se equalem deo sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inuentus ut homo. **¶** Secundo considera benignitatem largissimam cum dicitur filius datus est nobis. Nam largissima benignitas fuit dei patris quando non seraphim nec cherubim vel aliquem de ordinibus angelorum dare nobis voluit: sed filium sibi eternaliter coequalē. Nam iuxta illud Gal. 4. Ubi venit plenitudo temporis misit deus filium suum factum ex muliere secundum legem ut eos qui sub lege erant redimeret ut adoptionem filiorum reciperemus. Et hoc est quod sibi dixit deus pater Iheremias. 49. Bedi te in lucem gentium ut sis salus mea usque ad extremum terre. **¶** Tercio considera potestatem magnificam cum dicitur cuius imperium super humerum eius. Nam magna potestas est huiusmodi puri nati cui deus pater dedit dominium eternale. Et sic impletur de ipso illud. 1. Regum. 2. Domino iudicabit fines terre et dabit imperium regi suo et sublimabit cornu christi sui. Impleta est etiam prophetia Iheremias. 10. Iheremias. 9. Multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis super solum david sedebit et super regnum eius ut confirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia a modo usque in sempiternum. **¶** Quarto considera nobilitatem dignissimam cum dicitur. Et nomen eius admirabilis etc. Nam per ista diuersa nomina quibus est appellatus hic puer dignissima datur intelligi eius excellentia generalis. Et sic merito sibi dici possit illud psalmus. Domine dominus noster quod admirabile est nomen tuum in universa terra. **¶** Quantum ad tertium. s.

fam nō celebratē gaudiosam dicit. Et vocabis nomen eius Iesum. Ubi secundum Ambrosium. quod sicut angelus hoc nomen expresserat beate virgini. d. Luc. 1. Ecce concipies in utero et paries filium et vo. nomen eius Iesum ita ipsum exprimit Ioseph ut ex hoc possumus advertere christum saluatorem virorum et mulierum. **¶** Sciendum est autem quod inuenio istud nomen Iesu in scriptura. **¶** Desideratum mentaliter. **¶** Prophetatum veraciter. **¶** Figuratum utiliter. **¶** Demonstratum realiter. **¶** Primo inuenio hoc nomen christi desideratum mentaliter: Unde audi Iheremias. 10. Iheremias. 64. Utinam diruperes celos et descenderes et a facie tua montes defluerent sicut exustio ignis tabescerent: aque arderent igni ut notum fieret nomen tuum inimicis tuis: a facie tua gentes turbarentur cum feceris mirabilia non sustinebimus. **¶** Ubi propheta videat quantum ad sensum Iheremias petere impossibilia ut. scilicet celum diripatur etc. Vide tamen quantum ad sensum missi ce qualiter aperte petit. Ubi sciendum quod per celos iattingibiles intelligitur diuina potentia. quam consideranda naturaliter non videmus. quod propheta petit dirumpi. id est. misericorditer ad nos inclinari. Unde psalmus. Inclina celos tuos et descende. Per montes autem eleuatos intelliguntur superbi qui superbia eriguntur: hos petit defluere et ut exustio ignis tabescant. id est. ut eorum anulet superbia. Signanter autem nominat tabescerem ex ignis adustione ex qua non remanet nisi cineres que sunt maria humilis. ut superbi recordentur cinerum. id est. mortis. Quis tam superbus qui se mortuum considerat qui ceruicem erectam non inclinet. Ne uera nullus debet esse. Unde ecclesiastici. 14. Memor esto quoniam mors non tardabit. **¶** Per aquas vero flubiles et frigiditas intelliguntur homines dediti carnalibus desideriis et ter-

renis diuinitis que transeunt velud verba
in quibus est extinctus amor diuinitis et
ideo remanent frigidi sicut aqua. Mos
petit propheta ut igne ardeat. i. ut in eis
amor diuinitis vigeat per quem deum super
omnia diligant. Et dicant cum Apo. Phil.
5. Omnia arbitror ut sterco: ut christum lu
crifiam. Per inimicos autem quibus
petit notum fieri nomen eius intelliguntur
demonibus dei et humani generis inimici.
Istis igitur petit notum fieri nomen do
mini: ut sentiant eius virtutem. Per
gentes autem intelliguntur homines qui
erant ydolis dediti: qui ignorabant deum.
Mos petit propheta turbare a facie domi
ni. i. ut relictis ydolis in quibus confide
bant adhererent vero deo quod factum est
quando populus gentilis est ad fidem christi
conuersus. Audi vero quid sequitur.
cum inquit feceris mirabilia non sustine
bimus. Re vera quando dei filius est in
utero virginis factus homo in quo fecit
multa mira: ista sustinere non possumus
quia vires nostre naturales non suffi
ciunt ad tot et tanta mirabilia intuen
da. Secundo inuenio nomen yhu prophe
tarum veraciter. Unde audi Baruch. 5.
Deus inquit ostendit splendorem suum
in te. i. yhm qui est splendor glorie Ebre. 1. q
sub celo est notabit tibi nomen tuum a deo in
sempiternum pax iustitie et honor pietatis
pax inquam iustitie quam per tuam passionem in qua
erat iustitia peccati primorum parentum pace sa
cies generis humani cum deo. Tertio iue
nio nomen yhu figuratum vultu. Vnde Iob. 6.
dicit quod postquam destruxit ierusalem. fundit citatem
Jericho dominus fuit cum eo et nomen eius in omni ter
ra vulgatum est. Ubi sciendum quod per citatem Je
richo que interpretatur luna que in scriptura ponitur per
defectum intelligitur multitudo vitiorum: que in homine
sunt defectus. Per Iob. autem intelligitur christus.
Sicut igitur Iob. citatem Jericho destruxit
sic christus multitudinem vitiorum. Nam destru
xit luxuriam per austeritatem: quia voluit feno

supponi. Destruxit auaritiam per paup
tem: quia voluit vilibus pannis inuolui
et in aliena domo nasci. Destruxit su
perbiam per humilitatem: quia voluit in
presepio reclinari. Ad ista autem omnia alia
reducuntur. Sed aduerte et time quid
instar Iob. dicat christus. Maledictus inquit
qui edificauerit ciuitatem Jericho. Re
vera qui edificat multitudinem vitiorum
est maledictus a deo. quia Ier. 17. Maledi
ctus homo qui confidit in homine et po
nit carnem brachium suum. et a deo rece
dit cor eius. Quid autem in laudem christi di
catur instar Iob. audi. Fuit inquit dominus cum
Iob. et nomen eius in omni terra vulgatum est.
Nam cum yhu fuit dominus in unitate persone cuius
nomen vulgatum est in uniuerso mundo. Unde
ps. Domine dominus noster quam admirabile est nomen tu
um in uniuersa terra. Iste est yhs naue
de quo ecclesiastici. 46. Fortis in bello yhs
naue successor Moy. in prophetis qui fuit
magnus secundum nomen suum maximus in sa
lutem electorum dei expugnare insurgentes
hostes ut consequeretur hereditatem Isra
el. Ubi sciendum quod per yhm naue intelli
gitur christus yhs. cum quo et concordat in
nomine. Considera igitur o deuota anima in
laudibus christi yhu. Primo firmitatem ro
borantem quia fortis in bello: unde. 1. Reg. 2.
Non est fortis sicut deus noster. Secundo clarita
tem illustrantem: quia successor Moy. i. prophetis
Vnde luc. 7. propheta magnus surrexit in nobis
et quia deus visitauit plebem suam. Tertio digni
tatem excellentem: quia magnus secundum nomen suum.
cui. ps. Magnus es tu et facies mirabilia.
Quarto probitatem inuadentem: quia impu
gnare insurgentes hostes. Cuius auxili
um petebat. ps. d. Iudica nocentes me:
expugna impugnantes me. Quinto utili
tatem accedentem quia ut consequeretur he
reditatem israel de qua Petrus. 1. can.
sua. 1. Regnauit in nos in spem viuam
per resurrectionem Ihesu Christi ex
mortuis in hereditatem incorruptibilem

Euangelium sextum.

et incōtaminatā et imarcescibilem p̄seruatā
in cel. **¶** Quarto inuēio nom̄ yhu dmon
stratū realr. vñ **Abat. 21.** Hic est yhs p̄o
ph̄a a nazareth galilee. Cui⁹ nois magni
tudinem cognoscēs apl⁹s. d. phil. 2. Dñs
exaltauit illum et dedit illi nomē q̄ est su
per oē nomē: vt in noīe yhu oē gēu flecta
tur cele. terre. et infer. et ois lingua p̄fiteat:
q̄ dñs yhs in glia ē dei p̄ris. **¶** Quātū
ad 4^m. s. plebis vtilitatē copiosaz dic. **Ip̄s**
se cim sal. pplm suuz a peccatis eorum.
¶ Abi sciēdum fm Criso. in om̄l. q̄ angel⁹
interpretōem nois nascēdi pueri Ioseph
ānūnciat: vt et ip̄m letificet et Illari⁹ cre
dat. **¶** Sciēdum est at̄ q̄ inuenio hūc sal
uatorem.

Suspirijs appetitum.

Prophetijs p̄dictum.

Figuris obuolutū.

P̄ntijs exhibitum.

¶ Primo inuenio hunc sal. **Suspirijs**
a pettūm. Cum quantis desiderijs appe
tit⁹ fuerit audi **36. 45.** **Rorate celi** desup
et nu. plu. iustum. aper. ter. et ger. saluatōrē
¶ Abi considera qualiter iste ppheta ello
quentissimus cognoscēs xp̄m in duab⁹ na
tūris et vna p̄sona subsister: postulat vtrā
q̄ naturam: diuinam. s. a patre descenden
tem: cum dicit. **Rorate celi** et. Et humanā
a matre p̄cedentem: cum subdit. **Aperiat**
terra et ger. sal. **¶** Secdo inuēio ip̄m p̄phe
t̄ijs p̄dictuz. vñ **36. 19.** **Clamabat** ad do
minū a facie tribulātis et mittet eis salua
tozem et propugnatozem qui liberet eos.
¶ Tertio inuenio ip̄m figuris iuolutum.
¶ Ande. **4. Re. 13.** **sententia**l̄r dī q̄ cum po
pulus ysrailiticus feciss̄ malum corā dño
iratus ē furo: dñs p̄tra eos: et tradidit eos
in manus azachel regis syrie: quibus ad
ip̄sum recurrētibus dedit eis saluatōrem
et liberatus est ysrail d m̄u regis syrie.
¶ Abi sciē. q̄ pp ppl̄z et. itellr gen⁹ hu
manū traditū i m̄u dyaboli recurrēte at̄
ad deū p̄rem: misit eis saluatōrē yhm xp̄z

q̄ libauit nos d m̄u ei⁹. **¶** 4° inuēio ip̄m
p̄ntijs exhibitū: vñ **Luc. 2.** **Euangelizo** vob̄
gau. ma. q̄ erit oī po. q̄ nat⁹ ē nob̄ hodie
sal. mūdi et. sal. inq̄z in p̄nti p̄ ḡfaz: et i su
turo p̄ gliam. **¶** Ad q̄z. et.

¶ In natū. dñi. **Euangelium sextum.**

Actū ē i dieb⁹ ill. **Exiit** edi
ctū a Cēsār **Augu.** vt d̄feri
beret vni⁹sua orb̄ et. **Luc.**

2. **Valde** p̄uēiēs ē et p̄sonuz
rōni: q̄ nou⁹ ē factus et i so

lit⁹: p̄ noua signa et mirabilia dmon̄stretur
Silr ē et p̄uēiēs q̄ ort⁹ noui reḡi et dñi ma
nifestet ibid̄: vt i ip̄o noua signa oīdant
leticie: et dōa plima largiant: sic videmus
tp̄alr q̄ i nati. reḡi p̄mogeniti letatur re
gnū: et p̄ fig⁹ leticie tripudia et localia cu
mulant. Cū igit hodie i nati. xp̄i fuerit ef
fect⁹ nou⁹ et i solit⁹: atq̄z hūane mēti sup̄ ad
mirabil: vtpote: q̄ x̄bū d̄ x̄gie nat⁹: caro
sc̄n̄ ē. p̄uēiēs fuit q̄ i ip̄s⁹ ortu fieret mul
ta mira. q̄ inter alia fuit noua descriptio
pacē generalē significās vniuersi: silr q̄a
ip̄e ē rex regū et dñs dñantiū. **Apoca. 19.**
nos nat. ei⁹ latef nō debuit: s̄ magnifice
ānūnciat: q̄ qdē fecerūt āgelici sp̄s: gaudi
um et leticiā nūciātes: et dōa largiētes ple
nissima: q̄ nob̄ natū dederūt saluatōrem
hūani generis et pacē i terra hoībus bōe
volūtaz p̄mulgarūt. **¶** Hoc autem nob̄ inu
it euāgliū hodiernū. **¶** In quo nob̄ q̄ttuor
generalr p̄ponūtur. videlicet.

Abundi vnanimitas generalis.

¶ Xpi nativitas singularis.

¶ Nati celebritas sup̄naturalis.

¶ Dicti veritas specularis.

¶ Primum probat orbis descriptio in
cohata. Secundum virginis parturitio
celebrata. Tertium hominis exultatō di
uulgata. Quartum agminis protestatio
confirmata. **¶** Primum in prin. Scdm̄ ibi. fa
ctum est at̄ et. Tertium ibi. Et pastores
erant et. Quartum ibi et subito facta ē an
geloz et.

Euangelium sextum.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit mū
di vnamini 7c. q. pbat 7c. dicit.

Facta est at 7c. Vbi sciendū q
quantū ad intellectū litteralē huius p̄ie
ptis: q. Cesar impator romanorū volens
scire numez regionū in orbe q. subderant
dictioni imp̄i romani. numez et ciuitatū
in qualibet regione numez quoq. capitū
in qualibet ciuitate: p̄cepit vt de sub vr
banis vitis opidis 7 pagis ad suā p̄flue
rent oēs ciuitatē vñ originē traxerūt 7 q
libet denariū argenteū vbi erat imago 7
sup̄scriptio cesaris: valentem. 10. nūmos
v̄suales pp q. 7 denarius vocabat̄ trade
ret p̄sidi p̄uincie: p̄stans se esse subiectū
imp̄io romanorū. Et q. numerus eorū qui
sic p̄stebatur redigebatur in scriptis ideo
h̄i p̄fessio: descriptio est vocata. Nec
at descriptio p̄ia facta ē a p̄sidi syrie Cy
rino que d̄r prima quantū ad cyrinū: q. in
iudea vbi p̄sidedebat cyrinus q. est in vni
uersa terre habitabilis p̄sum est vt hec d̄
scriptio inchoaret 7 deinde p̄ circōstantes
natiōes alij p̄sides p̄sequerent̄. Vel forte
p̄ia d̄r: q. p̄ia descriptio capitū in ciuita
te fiebat a p̄sidi. secūda q. erat ciuitatū in
regione fiebat a legato cesaris. tertia que
erat regionū fiebat in vrbe coram cesare.
Joseph at̄ ascēdit a nazareth galilee i
ciuitatē bethleem eo q. esset de domo d̄s
vt p̄stet̄ cum maria desponsata sibi vxo
re p̄regnante. His v̄s patz l̄ra: dicit
igitur. Factū est in dieb̄ illis 7c. Vbi sciē
dū q. ille Cesar augustus: fuit Octauia
nus nepos iulij cesaris: q. a cesaria dictus
est cesar. Vel q. cesus fuit de v̄tre m̄ris
in ptu deficiēte. a quo postea oēs cesares
appellati sunt q. etiā successit iulio cesari
Uic at̄ octavian⁹ p̄io dictus est augu
stus a quo oēs alij vocati sunt augusti.
Hoc autē nomen. s. augustus sortitus est
quia valde auxit rē publicā in t̄m vt glo
riaret̄ q. reliqueret vrbe marmoreaz quā

inuenerat lateritiā. Iste i tāta pace circa
annū dñi regnauit. 12. ānis q. in memoriaz
huius pacis hēdificauit tēplū idem. Iste
regnauit. 56. ānis 7 āno regni eius. 42. na
tus ē x̄ps p̄pletis ab adā ānis tribus mi
libus 7. 46. fm ebraycam veritatem 7 fm
cōputationē Jero. Al condita vero vrbe 7
34. ānos natiuitate x̄pi mortu⁹ est cui suc
cessit tyberius cesar. Circa autē istam par
tem euāgelia tangit quattuor. s. Regētis
dignitatē in ipando. P̄sidentis seduli
tatem in exequēdo. P̄pli generalitatē i
pro fitendo. Joseph singularitatē in cōpa
rendo. Quantū ad primū dicit. Factū
est autē dño. s. p̄mittente 7 ordinante i die
bus illis. s. 42. āno. cesaris exijt edictū. i.
mandatū scripto firmatū 7 extra ad p̄es
remotas voce preconis vulgatum 7 l̄ris
ip̄ialibus hoc p̄tinentib⁹ exaratū. Unde
edictū quasi extra dictū d̄r a cesare augu
sto pacifice regnante vt describeret vni
uersus orbis. i. vt numerus regionū in or
be numerus ciuitatū in regionibus 7 nu
merus capitū familiarū in ciuitatibus re
digeretur i scriptis. Quantū ad secundū
s. p̄sidentis sedulitatē in exequēdo dicit.
Nec at̄ descriptio p̄ia scā est 7c. Qualr
aut̄ si debeat intelligi dictum est sup̄ius.
Quantū ad tertiū. s. p̄pli generalitatē
in p̄fitendo. dicit. Et ibant oēs vt p̄stet̄
tur. s. p̄ census solutionē 7 verbis exp̄es
sionem: nō p̄ nunciū s. q. libet p̄sonalr in ci
uitatem suā. non in qua habitabant: s. in qua
nati erant 7 maiores sui nati fuerāt. Ho
lebat enim cesar scire non solū quantitātē
hominū s. et merita p̄sonaz an. s. nobiles
essent vel ignobiles. Quantū ad quar
tum. s. Joseph singularitatē in cōparēdo
dicit. Ascendit at̄ 7 Jo. 7c. Unde Beda.
Sup̄na at̄ dispensatione p̄fessio census de
scripta est vt in suā quilibet patriam ire
iuberetur fm q. sequitur. Et ibāt omnes
vt p̄stet̄entur 7c. q. iō factū est vt dñs ali
bi conceptus 7 alibi natus insidiantis

herodi s furore facilius euaderet. Unde
sequitur. Ascendit at Joseph re. Ascendit
at in iudea civitate dd. i. in qua natus est
davit q vocabat bethleem de qua ppheta
tum fuerat q xps in ea erat nasciturus :
sicut pz mich. s. Ubi dr. Et tu bethleem
enfrata paruulus es i milibus iuda ex te
mibi egredietur qui sit dñator in israel :
egressus ei ab initio adieb eternitatis.
Signanter at facit mentione de davit
fm Grego. pp pmissione sibi facta a deo
q de fructu suo xps esset. Bicitur au
tem fm Cirillu. Desponsata z no coniun
cta vt intelligat xps natus de virgine no
precedere carnali copula s spsalibus sol.
Bicit at ipam pregnantem vt ostendat
veritate nature assumpte. Adistice at
exponedo ptem ista. quattuor possumus
considerare. s.
Dominatione impante potentius.
Pacificatione quietante securius.
Exaratione certificantem plenius.
Obligatione congruente decentius.
Primo inqz possumus pñderare dña
tionem impante potetius q: tunc vnus dña
batur vniuerso mudo. Ro autē hui⁹ fuit
ad designandū q xps q nascebatur sicut
vnus rex singularis debebat toti mundo
pre esse. Unde fuit pphetatus zach. 14.
d. In illa die erit dñs vnus z nomē eius
vnū z vertet ois terra. Mā in die natiuita
tis yhu vnū dñm generalē xpm. s. habui
mus cuius nomē vnū fuit : q: singularissi
mū q: nunqz fuit sile : q: yhs interpretat
saluator. An Jb. 51. Vnū vocavi eū z bñ
dixi ei z multiplicavi eū. z iō ois terra ad
ipm dz reuerit sibi reuerēter pendo. Ipse
eni saluator ex iñs generis humani est d
quo dicit apostol⁹. Ro. 10. Nam i dē dñs
oium diues in omnes qui inuocat illum.
omnis enim quicūqz inuocauerit nomen
domini salu⁹ erit. Iste fuit figuratus
per istum vnū pastorez de quo dr eze. 24.
Suscitabo iqt dñs sup oues mās pasto:ē

vnū q pascet eas suum meuz dd. Ubi
sciendū q p dd q interpretat decor⁹ aspectu
siue manu fortis: intelligit xps q fuit de
corus pp purita ē. que aia scā alloqutur. d.
Ecce tu pulcher es dilecte mi lectul⁹ nñ
florid⁹. Fuit et manu fortis: pp pñtā :
q: fuit p nobis pugil i cruce de quo Isa.
28: Ecce valid⁹ z fortis ē dñs. Iste autē
sic dictor⁹ z forte: de pñ sup oues suas. i. su
p genus humanū suscitauit qñ pastorem
vnū pp suā singularitatē qñ hodie ipz mi
sit in mundū de vigne nat⁹. Secundo
pñderare possum⁹ pacificationē getantē
securi⁹: q: tpe nati⁹ xpi fuit pax i toto
mūdo. Ro at huiusmodi fuit: q: ille nasce
bat q debebat pacificare totū gen⁹ huma
nū. An Ephe. 2. Ipse est pax nra qui fecit
vtraqz vnū. Tertio pñderare possum⁹
exarationē certificantē plen⁹. q: tpe nati
uit⁹ xpi fuit general⁹ descriptio oib. Ro
at huiusmodi fuit: q: ille nascebat q oēs sal
uandos scribit i libro vite. iuxta illud ps.
In libro tuo oēs scribētur. An pñ figu
rari p istuz viz de quo dr Eze. 9. Vir qz
vn⁹ in medio eoz erat idut⁹ lineis z atra
mentariū scriptoris ad renes ei⁹. Ubi
sciendū q p viz istuz intelligit xps q dr
vir q: virtutib⁹ adornat⁹: vn⁹: q: singulari
ter nat⁹: vestit⁹ lineis: q: exēplariter puer
satus z stare i medio : q: coister destinat⁹
z hēre atramentariū scriptoris: q: sapien
tia illustratus. Quarto possum⁹ pñde
rare obligationē pgruentē decenti⁹. q: af
ferebant denariū argenteū valentē. 10. nū
mos vsuales. Ro at huiusmodi est q: hō si
gnificat p denariū : q: sicut i denario erat
ymago regis z supscriptio. ita i hoīe est
ymago dei: q: de⁹ fecit hoīem ad ymagi
nē z similitudinē suā. In ipō ē dz esse super
scriptio. i. ornāmēta virtutū q possunt di
ci supscriptio dei. Iste at denari⁹. i. hō
dz esse argēteus: q: hō istar argēti dz hē
re puritatē in pceptu claritatē in affatu z
virtuositatē in effectu. q tria sunt in argē

to: qz hz venustate in colore: claritate i clā
gore: ptiōitate in valore. Istū igit denari
um. i. semetipz d3 offerre xpo. Bt autē q
ille denari⁹ valebat. 10. nūmos vsuales qz
in hoie d3 esse obseruātia. 10. pceptorum.
¶ Sciendū ē igit q p augustū pōt xps
pgrue designari qz ipse auget in se credē
tes. ¶ Ab isto igit exiit edictum vt sibi
vnusqzqz psteat magis sibi Ambro. De
uotioe mentis qz census. ¶ Bt ē hō eē
Ioseph. i. accrescēs in opibus bonis. Un
d3 vobis. 2. petri. 3. Crescite in gra z cogi
tatiōe dñi nři ihu xpi. ¶ Iste d3 ascende
re in bethleē. i. ad xpm q est panis viu⁹
q de celo descendit Jo. 6. in ipo reficiat. ad
q ipse nos inuitat. Mat. 2. d. Venite ad
me oēs q laborat3 z honorati estis z ego
reficiā vos. ¶ Ascēdit at cum maria. i. cū
puritate mentis: q designāter p mariam
virginē: z amaritudinē de offēsis q itel
ligitur p mariam: quasi amarā.

Secunda pars.

Egitur. Factū est at cū ibi essent
z. Ubi tangit xpi natitaj singu
laris q pbat vginis parturitio
celebrata. Ubi sciendū ad intellectum lre
q pp frequentia z multitudinē hoium q
venerāt in bethleē vt pficerent ibidē: dif
ficile erat paupibus inuenire domos in q
bus possent hītare. Maria igit Jos. qz ia
paupes erāt: n̄ habuerūt domū ad hospi
tandū s3 recolegerūt se in quodā diuerso
rio. Bt at diuersoriū locus q inter duas
domos existēs h3 coopitū hōis ex vtra
q3 pte exitū z introitū qz nō h3 clausurā.
z ē in loco cōi in q ciues i festiuitate l' pp
intēpiē aeris ismīl' pūire possūt ad loqn
dū. z ad q ē extranei pp aeris itēpiē cō
uēire solēt. Ibi 3 recolegerūt se Jo. z ma
ria: qz paupes erāt. In eodē at diuersorio
Jos. vt dñt aliq fecit psepū boui z asino
q3 duxerat. s3 at alios ibi erat añ factū p
sepū. z qñ aliq paupes veniebāt cū aliq

bus aialib⁹ ponebāt ea ibi ad comedēdū
Qualitercunqz autem dicatur certum
est q ibi fuit psepium in quo virgo bea
tahium suum natum reclinauit. In illa
igitur nocte qua ibi hospitabatur imple
tum est tps bfe vginis vt peret. Et b est
qz dicit. Factū est at zc. Ubi. s. possumus
considerare. s.

Locum conuenientem.
Virginem parientem.
Vestem cooperientem.
Stabulum capientem.
Situm deficientem.

¶ Quantū ad primū dicit. Et scīm est cū
essent ibi. s. in bethleē. Un Ambro. Bre
uiter scīs Luc. z qūo z q tpe z q loco s3
carnē xps nat⁹ ē explicat. d. Et factū est
zc. ¶ Quantū ad secundū dicit. Impleti
sunt dies vt peret. i. tps. 9. mēsiū. filiū suū
i. de sua sba sūm carnē genitū vt excludat
erro: dicentū ipm attulisse carnem de ce
lo. vel habuisse carnem fantastica. vt
sic dicat illud ecclesiastici. 24. Fructus
meus dulcis super mel. ¶ Deperit er
go virgo filium suum primogenitum. nō
secundum Jeronimū. Postquam aliū
sed antequam nullus. ¶ De isto partu
dixit angelus virgini Luce. 1. Et concei
pa. filium z vocabis nomen eius Ihesum
hic erit magnus z filius altissimi vocabi
tur. ¶ Unde potest figurari per Sansō
de quo dicitur Iudicū. 13. q dictum fuit
ab angelo matri sue: caue ne bibas vinū
nec siceram: nec aliquo vescaris in mun
do erit enim puer Nazareus ab infan
tia sua. z ex matris vtero vsqz in diem
mortis sue. z ipse incipiet liberare israel
de manu philistinorum. ¶ Ubi sciendū
q per Sansō fortissimum qui vno mo
do interpretatur sol intelligitur sol iusti
tie Christus qui fortissimus est. z libera
uit nos de manibus philistinorum. qui i
terpretat deuoratores. i. demonum q vo
lunt deuorare aias nras. ¶ Iste habuit

matrē maxime sanctitatis q̄ datur intel
ligi p̄ h̄ q̄ dicit q̄ nō bibit vinū nec sicerā
que habēt ebriare nec aliquo vescabatur
in mundo. ¶ X̄ps etiā in se fuit purus ⁊
mundus ⁊ inocēs: q̄ nazare⁹. i. p̄secrat⁹ ⁊
scūs dñō ab infantia sua ⁊ ex m̄ris vtero
que scitas i ipso p̄seueravit sp̄ ⁊ ideo dicit
vsq̄ in diē mortis sue. ¶ Quantū ad ter
tiū. s. vestē coopientē dicit. ⁊ pannis eū in
uoluit. Pannis d̄r plura s̄r: q̄ forte pro
pter paupertatē non habebat vnū sufficien
tē. X̄ps igitur sic inuolutus significari po
tuit p̄ archā testī de qua d̄r numeri. 4. In
uoluet vello archā testī. Naz̄ sicut in ista
archa erant tabule testī ⁊ virga aarō que
flo:uerat: ⁊ māna: ita in x̄po erant tabule
testī i firmitatis ⁊ p̄stantie virga Aarō flo
rida puritatis ⁊ inocētice: māna dulce sua
uitatis ⁊ reficiētie. ¶ Quantū ad quartū
s. stabulū capientē: capientē dicit. Et recl
nauit eū in p̄sepio: n̄ in lecto eburneo. Nā
vulpes fo. habēt ⁊ volacres celi ni. filius
autē hoīs non h̄z vbi caput suum reclinet
Mat. 8. ¶ Quantū ad quintū. s. sitū defi
cientē dicit. Quia non erat ei locus in di
uersorio ali⁹. s. a p̄sepio. Et tunc vt dicunt
aliqui asin⁹ ⁊ bos genu flexerūt corāz illo
Et sic ipletū fuerit illud Isa. i. Cognouit
bos possessore suū ⁊ asinus p̄sepe dñi sui.
⁊ Elbachue. 3. In medio duoz aialium co
gnosceris. ¶ Sciendū est autē q̄ fm ex
positionē mysticā vel moralē in pte ista. s.
possumus considerare. Nā x̄ps.
In bethleem nascitur.
A virgine gignitur.
Vli veste induitur.
In humili loco reponitur.
In aliena domo conspicitur.
¶ Primo igitur x̄ps in bethleē nascit̄.
Iste autē locus fuit pueniēs natiuitati x̄pi
Nā bethleē domus panis interpretatur.
Quia igit ille q̄ nascebat est panis viu⁹
q̄ de celo descēdit: ex quo si q̄s manduca
uerit viuet in eternū Jo. 6. iō fm Grego.

in omel. Nasci debuit in bethleē. Iste pa
nis est figurat⁹ p̄ panē quē petijt Elyas
3. Regū. 17. Vbi finaliter d̄r q̄ tpe magne
siccitatis q̄ fuit qñ non pluit tribus ānis
⁊ sex mēsihus: Ely. missus est ad mulierē
sareptanā vt pasceret eū: q̄ petiuit ab ea
vt daret sibi panē q̄ fecit sibi subcinericiū
panem paruulū de quo comedit Bely. ⁊
mulier ⁊ domus eius tota. ¶ Vbi sciēdū
q̄ ante aduentū x̄pi in mundū: erat maxi
ma siccitas ⁊ penuria diuine gr̄e nunduz
enī erat spūs datus: q̄ nudū erat x̄ps glo
rificatus Jo. 7. Bely. igit. i. p̄res veteris
testī exurientes missi sunt ad mulierē sa
reptanā que interpretat̄ incendiū. i. ad bea
tam virginē que fuit incensa amore diuio
nō ad aliquā aliā: q̄ nō fuit alia sibi filio.
Ab ista igit petierūt panem refectiuū. i.
saluatorē mūdi: q̄ cognouerūt ex ea x̄pm
nascitur⁹ sicut fuit in multis locis scriptu
re figuratū ⁊ p̄phetarū: q̄ fecit subcineri
cium panē paruulū qñ x̄ps cōcepit in vte
ro. q̄ ideo puulus d̄r: q̄ semetipsuz exina
niuit formā sui accipiēs in filitudinē ho
minū factus ⁊ habitu inuētus vt homo.
Phil. 2. Istu autē panē. i. x̄pm Bely. dedit
qñ hodie p̄ natiuitatē eius ip̄z prulit mū
do: ex quo comedit Bely. ⁊ mulier ⁊ dom⁹
eius tota: q̄ x̄ps est oibus cā refectionis
eterne. ¶ Vel aliter pōt exponi ista figu
ra: vbi sciendū q̄ dicta mulier hēbat filiū
vnum ⁊ hītabat in sarepta sydonie ⁊ colli
gebat ligna. Ab ista bely. petijt panē: que
nō hēbat nisi modicū farine in ydria: ⁊ pa
rum olei in lectito q̄ fecit sibi subcineritiū
pa. ⁊c. vbi sup̄a ⁊ ex ista hora nō defecit
ydria farine nec oleū quousq̄ dedit dñs
habūdantiā pluuiē sup̄ terrā. ¶ Vbi sciē
dum q̄ p̄ istam mulierē viduāz intelligit̄
synagoga ⁊ lex moysayca: q̄ carebat x̄po
spōso ecclie. Filius at̄ hui⁹ vidue erat po
pulus iudaicus. ⁊ congregatio synagoge.
Signanter at̄ d̄r habitasse i sarepta sydo
nie que interpretatur incendiū ⁊ sydonia

inutilis venatio: q: et si in lege **A**doy. fue-
rit aliquale caritatis incendium et venato
vite eterne: tamen fuit inutilis q: nullus
peruenire perfecte potuit: q: in lege illa
non fuit solum debitum: nec apta para-
disi ianua: q: nondum dei filius fuerat in
carnatus. **E**t **B**er. **B**er. vero intelligitur
sancti patres veteris testi considerantes pa-
nem refectois spiritualis. i. xpm humani ge-
neris saluatorem quibus responsus fuit qd
non solum habebat panem: sed nec oleum nisi
parum: q: lex **A**dosayca nec xpm habuit
nec habundantiam gratie: sed semper usque
ad tempus legis euangelice habuit gratiam
diminutam. In fine autem temporum cum iam
sinagoga appropinquaret defectui: inuen-
ta est modica farina. i. virgo beata instar
farine alba et mundissima puritate vir-
gineam: de qua factus est panis pauper
i. natus xps in humilitate profunda: coctus
sub cineribus humanitatis nostre. **E**t
calor decoquens fuit amor: quem ad ge-
nus humanum habuit redimendum. iuxta il-
lud eph. 2. **P**ropter nimiam caritatem quam
dilexit nos deus: filium suum misit in similitu-
dinem carnis peccati. **E**t ex isto autem pa-
ne dominus comedit **B**er. 2c. q: oes isto glorioso
pane. i. xpo xps saturantur. Nam cum natus
esset xps de virgine: sanctorum patrum iceptus
quietari desiderium: figure legis explicari
et per primum totum genus humanum icepit
recreari. Tanta vero dominus fuisse huius panis
habundantia ut exire non deficeret: donec
pluuia habundaret: quod nobiscum manet in
sacramento altaris xps: et perseverabit in
finem quousque superueniat habundantia
quam habemus in gloria. **E**t non vacat quod
dominus mulierem ligna collegisse: quod sinagoga
ligna collegit: dum xpo crucis pavit pati-
bulum: in quo per peccata nostris deo satisfaci-
ens nos redemit. **E**t secundum quod considera-
re possumus est quomodo nascitur: quod de virgine matre
vni dominus quod peperit filium suum promogitum. **R**espondeo. at
quare de virgine nasci voluit fuit quod ipse ve-

niebat ad tollenda peccata mundi. et ideo sine
peccato esse debuit. **E**t de ipso peccato: non
fecit nec inuentus est dolus in ore eius. i.
pe. 2. **S**ecunda ratio fuit ut pariens et nascens se-
uicem nobilitarent. **E**t **A**ugu. sup. **I**o.
Nobilitas fuit xpi nascens in virginitate
pariens: et nobilitas parientis in diuinitate
nascens. **E**t de magnitudine huius ge-
nerationis loquitur **B**er. super **L**ant. d. **F**ra-
gerationem istam quod enarrabit angelus nu-
ciat: virtus obumbrat superuenit spiritus: ergo
credit: virgo parturit: virgo permanet:
quod non miratur: nascitur xbum infans. **I**bi
agnoscitur longitudo brevis: latitudo an-
gusta: altitudo subdita: lux non lucens: ve-
rum infans: aqua sitiens: panis exuriens
Et **T**ertio considerare possumus quod vilibus
panis involuitur. **V**oluit autem xps vilibus
panis involui secundum **B**edam. ut nobis stollam
immortalitatis acquireret. **E**t **Q**uarto consi-
derare possumus quod in presepio cum ani-
malibus reponitur ad designandum quod ip-
se venit ad nos qui eramus bestiales: ut
nos faceret rationis capaces secundum **C**irillum
vel secundum **B**edam: ut nobis det regnum cele-
ste: et ita se ostendat esse nostrum pabulum
refectiuum. **B**agna nobis deus est materia hu-
militatis quam videmus dominum vilibus panis
indutum. et in presepio reclinatum. **I**n quo duo
vicia reprehendit. scilicet pulchritudinem vestimen-
torum: et superfluitatem edificiolorum. **I**pse enim
secundum **B**er. nec priorem vestem elegit: nec
domum: sed pro purpura panum: pro domo
presepio. **E**t **Q**uinto considerare possumus
quod in alieno loco conspicitur. **E**t dominus dicit quod non
erat ei locus in diuersorio ad designandum
quod dei filius vnique nature cum patre nasce-
batur in aliena natura. scilicet humana: quam secundum **G**reg.
sibi vniuit in unitate persone. **E**t sic **B**eda
nascetur in aliena domo ut nobis domum pro-
prium pararet in paradiso. **E**t **B**eda moraliter
dicit possumus quod postquam homo in nazareth. i.
in puritate florida peperit filium. i. opus bonum.
In bethleem quod est domus patris deus pere. i. quod

Euangelium sextum.

cōcepit corde ponere in ope vt possit refi-
ci pane vite eterne. **L**uz aut situm pepit
i. op⁹ bonum fecerit nō d3 ipm inuoluere
in serico. i. gl'iam mundanā in ipso q̄rere:
q̄ tūc iam cepisset mercedē suam. Et com-
mutasset fm Grego. **R**e valde pretiosaz
p re valde vili q̄ cito trāsīt. **D**3 at reclina-
ri in presepio corā aialibus: q̄ verbo p̄di-
cationis d3 se facere pabulū refectiuuz ho-
minū quēadmodū bestiaz arguēdo obse-
crando increpādo eoz vitia 7 sp cū mode-
stia. vt ipsos reducat ad bonū fm aplm
2°. **E**bi. 4. **E**3 et esse in via publica: q̄
eius p̄dicatio non d3 esse in angulis: s3 oī
bus manifesta. **U**n **A**bat. vltimo. **E**ūtes
in mundū vniuersum p̄dicare euangeliz
oī creature. **T**ertia pars.

Equis. Et pastores erāt in regio-
ne 2c. **E**bi tangit nati celebritas
sup naturalē q̄ pbat hoīs exul-
tatio diuulgata. **E**bi sciendū q̄ mox erat
ātiqtus i vtroq3 solistitio. s. yemali 7 esti-
uali custodire vigilias noctis: 7 h pp re-
uerentiā solis: cui antiqtus pp suā clarita-
tem fiebat magna veneratio. **I**ste mox. s.
custodiendi vigilias noctis forte inorue-
rat apud iudeos ex vsu cohabitantium 7
tūc illis vigilāribus angelus dñi apparu-
it ānunciāns eis saluatore natū in bethleē
Ebi. igitur. Et pastores erāt in regio-
ne eadē. **E**bi sciendū q̄ circa istam partē
possumus considerare. 7. s.

Letum congregatum.
Annūciū destinatum.
Lumen declaratum.
Animum imutatum.
Debilem roboratum.
Solatiū nūciatum.
Inditium demōstratum.
Quantū ad primū dicit. Et pastores
2c. iuxta bethleē vno miliario. custodien-
tes vigilias noctis vt dictum est supia.
Ebi. aut vigilias pluraliter: q̄ quat-
tuor vigilijs noctē distinguebāt. **P**rima

vocatur nocticiniū in qua vigilabant pue-
ri. **S**ecūda gallicatus in qua vigilabāt iu-
venes. **T**ertia media nox i qua vigilabāt
viri. **Q**uarta mane i qua vigilabāt senes.
In qualibet at vigilia noctis xps fue-
rit natus 7 vigilantib⁹ pastoribus ange-
lus apparuerit pōt hēri ex illo q̄ dicitur
sapientie. 18. **E**bi. **L**um enim quietū silen-
tium tenerent oīa 7 nox i suo cursu medi-
um iter hēret: oīs fm tu⁹ dñe exiliens
de celis a regalibus sedib⁹ venit. **E**3
uenienter at pastorib⁹ ānūciatur xpi nati-
uitas. **P**rio vt simplicitatē cōmendaret
7 vt testimoniū verius hēret: q̄ **A**mbro.
Simplicitas vero noua fingere nec audi-
ta nouit mutare. **S**ecūdo vt supbiā repri-
meret. **U**nde xps **A**bat. 2. **C**onfiteor tibi
p̄ dñe celi 7 terre: q̄ abscondisti heca sa-
pientibus 7 p̄u. 7 re. ea paruulis. **T**ertio
vt se pastorem ostenderet fm **B**edā. **U**n-
de **J**o. 10. **E**go suz pastor bonus. **Q**uā-
tum ad secundū. s. nūciū destinātū dicit.
Et ec. angelus dñi stetit iuxta illos. **R**ō-
nabile aut fuit vt angelus natiuitas dñi
nūciaret. q̄ cum hō esset exulatus a glo-
ria celesti in qua d3 esse cōciuis angeloz:
qñ xps p quē reducuntur ad patriā fuit
natus debuerūt nobis illud cū gaudio nū-
tiare. **I**ste angelus creditur fuisse ga-
briel: q̄ sicut nūciāuit virgini conceptio-
nem ita pastoribus natiui. **Q**uantum
ad tertiū. s. lūmē declarātū dicit. Et clari-
tas dei circōfulxit illos. **C**ōueniens at fu-
it vt in natiuitate xpi lux appareret 7 cla-
ritas ad designādū q̄ ē lux vera q̄ illuat
oēm hoīem venientē in hūc mundū. **J**o.
1. **E**bi. igitur 7 claritas dei. i. diuina vir-
tute facta nō ab aliquo corpore luminoso
emissa circōfulxit illos. i. ex oī parte illu-
minauit illos: q̄ nō venit illuminare par-
ticulariter s3 generaliter totū mundum.
Quantū ad quartū. s. animū imutātū
dicit. Et timuerunt timore magno. **E**bi
sciendū q̄ q̄ natura nra pp peccatū ad

infima est retracta: et supernorum spirituum est frequenti solatio prepedita et ideo aspectu spiritus angelici efficitur timorosa. quod igitur signum pacis fuerit angelica familiaritas: signum veritatis fuerit magnifica claritas: timuit tam humana fragilitas: **Quantum** ad quantum. scilicet debilem roboratum dicit. Et dixit illis angelis nolite te timere. Ubi sciendum quod differentia est inter bonum angelum et malum: quoniam apparent hominibus quod angelus malus dimittit hominem territum: sed bonus confortat. si cut per de angelum quod dixit mulieribus querentibus christum. **Abat.** ultimo. Nolite inquit timere vos: scio enim quod Iesum queritis. **Quantum** ad sextum. scilicet solatium nunciatum dicit. Ecce enim euangelio vobis gaudium. et cetero. **Brege.** Nec solum sedat terrorem sed etiam alacritatem infundit. **Sciendum** est autem quod in ista bona legatione angeli letabunda. scilicet inuit. videlicet. Veritatem ostensiuam: quia ecce. Caritatem diffusiuam: quod euangelio vobis. Quantitatem intensiuam: quod gau. magnus. Coitatem extensiuam: quod erit omni populo. Utilitatem alectiuam: quod natus est et cetero. **Quantum** igitur ad primum dicit. Ecce. id est presentialiter et certitudinaliter: quod dico evenit. Unde **Isa.** 62. Ecce dominus auditum fecit cum extremis terre. Nam non solum natiuitatem suam manifestauit pastoribus quasi in medio terre habitabilis existentibus: sed etiam in extremis terre: quando in oriente magis apparuit stella. **Quantum** ad caritatem diffusiuam dicit euangelio vobis. id est nuncium bonum portans. Unde poterat dicere angelus illud **Luce.** i. Ego sum gabriel qui sto ante deum et missus sum loqui ad te: et tibi euangelizare. **Quantum** ad quantitatem intensiuam dicit gaudium magnum. **Abat.** gnum inquit: quod sine tristitie permixtione. Unde nec. 8. Nolite contristari gaudium enim domini est fortitudo vestra. **Abat.**

gnum etiam: quia cum perpetua duracione. Unde **Jo.** 16. Gaudium vestrum nemo tollet a vobis. **Quantum** ad coitatem extensiuam dicit. quod erit omni populo. Nam istud gaudium non fuit particulare: sed valde generale: tam enim peregrinantibus in mundo quam patientibus in purgatorio vel in limbo: quam et regenerantibus in celo istud gaudium fuit commune. Unde. 1. mach. 7. Letatus est populus valde et egerunt die istam in letitia magna. **Quantum** ad utilitatem alectiuam dicit. quod natus est et cetero. **Modie** igitur. id est in tempore isto in quo estis futuri subiecti quod ostendit possessio scilicet cesari et census solutio quod fuit humane generis per peccatum dyabolo figurabat: natus est saluator beneficii redemptoris impendens circa futurum dyaboli vel peccati quod est christus: quod secundum quod homo vinctus plenitudinem gratie. Unde **Jo.** i. Vidimus gloriam eius gloriam quasi unam a patre. gratie et veritatis. **Quoniam:** quod secundum quod deus nos virtute sue potentie pretegens. Nam dominus ipse est deus in persona. In ciuitate **bd.** i. bethleem: de qua prophetatum erat quod per hunc nasceretur. **Iste** est saluator de quo ad **ty.** 3. Apparuit benignitas et humanitas saluatoris nostri dei: non ex opibus iustitie quod fecimus nos sed secundum misericordiam suam. saluos nos fecit et cetero. **Istud** gaudium figuratum **Esther.** 8. Ubi sententialiter dicitur quod cum amara aduersariis iudeorum percurasset litteras a rege assuero quod interficerentur omnes iudei qui tunc erant populi domini: bether regina ingressa est ad regem: et petijt ab eo gratias quod veteres littere amarae que erant littere mortis corrigerentur et remouerentur per alias quas litteras que forent littere liberationis et vite: quodque factum est: et misse sunt littere per vniuersam prouinciam quod non interficerentur iudei qui erant populus dei: sed honoraretur ubique mardocheus etiam de palatio regis egrediens: precebat ornatus et coronatus omnisque ciuitas exultauit. Iudeis autem nova lux oriri visa est: gaudium honoris et tripudium apud omnes

d ij

populos: et facta sunt festa et conuiuia magna. et multi adhaeserunt secte iudeorum.

Et ubi sciendum quod per populum iudaeum: qui erat populus dei: intelligitur totum genus humanum quod deus creauit: gubernat et regit. de quo psalmus. Ipse est dominus deus noster: nos autem populus eius et oves pastoris eius. Per amantem autem qui interpretatur iniquus: intelligitur dyabolus iniquus et aduersarius generis humani. Per regem vero assuetus qui interpretatur beatitudo intelligitur deus qui est beatitudo nostra. Diabolus instar amantem procurauit a deo contra genus humanum lras mortis: quoniam deus promisit ut temperaret primos parentes. Nam iudeus dyabolus homini qui factus fuerat ut haberet istam gloriam unde ipse fuit propter peccatum superbie expulsus: procurauit ut caderet et peccaret.

Unde sapientia 2. Inuidia dyaboli: mors intrauit in orbem terrarum. Per ester autem qui interpretatur preparata in tempore: siue in populo eleuata: intelligitur uirgo maria: in tempore quo dei filius uoluit incarnari: sola fuit preparata et digna ut de ipsa dei filius assumeret carnes humanas. Exaltata nihilominus in populo dicitur: quia nulla pura creatura inuenitur: cui deus tantam gratiam fecerit: cum ipsam in suam matrem elegerit. Est et exaltata: quia super omnes mulieres benedicta et in necessitatibus inuocata. Unde Lucas 1. Benedicam tu in mulieribus.

Ista autem istar bestiarum regie cognoscens mortis suam: datam contra genus humanum. et uotis precibus: ad assuerum regem. et ad deum: recursus habuit: et nouas impetrauit lras: ne lre mortis suae retineret vigorem: sed uita et honor: nuntiaretur humano generi: quod factum est quoniam inclinauit dei potentiam: bonitatem et clementiam: ut nostram humanitatem assumeret: et hodie puulus nasceretur.

Unde signatur dicitur quod Hardochus qui interpretatur amare proceres impudentem et significat christus qui dyabolus impudentem et arrogantem deuicit de palatio regis. id est throno deitatis: hodie egressus est quando uisibilis mundo apparuit: ornatus uirtutibus: et nostra carne ineffabiliter et mirabiliter coronatus.

Sic autem ornatum et coronatum regem: excitantur attendere omnes fideles anime. Cant. 3. quibus dicit spiritus sanctus. Egredimini filie Syon et uidete regem Salomonem in dyadema te quo coronauit eum in sua. **D**icitur autem quod uniuersa ciuitas exultauit: quia re uera in natum. tanti Regis quicquid deberet letari. iuxta illud Iob 35. Letabitur de ferra et in uia: et exultabit solitudo et florebit quasi lilium. Nam totus mundus significatus per ciuitatem quod desertus erat et inuitus quoniam natus iste qui est uita et uita. Io. 14. merito debet letari et florere et fructificari.

Si camus igitur quod omni populo. id est generi humano: hodie noua lux orienti uisa est christo nato: qui est lux uera qui illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum. Io. 1. gaudium est hominibus et tripudium cumulant: quia hodie genus humanum uidit hominem sanctum deum: et deum hominem incarnatum: unde debet fieri festa et tripudia spiritualia ut habuerint principes huius festiuitatis per gratiam et in futuro per gloriam.

Quatum ad 7^m. s. indicium demonstratum dicitur. habet uobis signum et cetera. Agitur autem in isto indicio admirabilia.

Epi puritatem et innocentiam contra luxuriam. Paupertatem et indigentiam contra avaritiam. Humilitatem et obedientiam contra superbiam.

Et sic christus uenit ut destructor omnium uiciorum. et plantator uirtutum.

Quatum igitur ad primum dicitur habet uobis signum. s. nat. saluatoris inuentus infantem innocentem: quia agnus sine macula.

Quod ad paupertatem et indigentiam dicitur panis inuolutum. Nam panis sericis non pellibus uariis habet uilibus.

Quod ad humilitatem contra superbiam dicitur. Positum in praesepio non in palatio vel lecto eburneo.

Sciendum est autem circa istam partem principale loquendo moraliter quod per pastores intelliguntur uino modo plati qui debent esse pastores populi sibi commissi: ut eos pascant uerbo et exemplo: de quo dominus Ies. 3. Dabo uobis pastores iuxta cor meum qui pascant uos scientia et doctrina. Vel per pastores magis spiritaliter

loquēdo intellr anima intellectiua. **P**er
gregē xō multitudine potētiaz sensitiuaz
Anima igit intellectiua sicut bon⁹ pastor
d3 vigilare super gregē. i. sup potētias se
sitiuas: ne pp delectatōem exeat termi
nos recte rōis: extēdēdo se ad illicita. vñ
sibi dīr. 2. **T**ibi. 4. Tu vero vigila in oibus
labora: opus fac euangeliste misteriu3 tu
u3 imple: sobrius esto. **E**t tunc talis pa
stor: potest figurari per dō qui dixit Sau
li regi. i. **R**e. 17. **P**alcebat seru⁹ tuus gre
gem patris tui ⁊ veniebat leo vel vrsus:
sollebatq3 arietem de medio gregis: ⁊ se
quebam eos ⁊ percutiebam: eruebamq3
ouem de medio eorum: ⁊ illi insurgebant
aduersum me. ⁊ apprehendebam m̃tum
eor3 ⁊ suffocabā iterficiēbāq3 eos. **N**am ⁊
leonem ⁊ vrsū interfeci ego seruus tu⁹.
Erit igit philisteus h̃ incircūcisus. s. goli
as quasi vnus ex eis. **Q**uē ēr dō interfec
t. **T**ibi sciēdum q per leonem intelligit
peccatū superbie. q3 leo aial superbū est.
Per vrsū vero imundum: peccatū lu
xurie q facit hominē imundū. **P**er go
liam xō hominē mōstruosus: peccatū
auaricie. **M**onstruosa enim res est q hō
sic fit deditus tēporalibus p peccatū au
aricie q modicū durant q obliuiscat crea
toris sui. **P**er ista igitur tria oē peccatū
pōt intelligi. **S**um igit dō. i. homo q d3
esse manu fortis per pstantiam. ⁊ dcorus
aspectu per innocētiam custodit gregem
i. potētiās suas: aliqñ inuadunt peccata
designata per dicta tria. ⁊ tunc hō d3 viri
liter surgere p̃ illa: ⁊ si aliqñ aliquā ouem
tangūt. i. aliq3 potētia aliciūt atēq3 veni
ant ad p̃sensum d3 eam eripe ⁊ non pmit
tere per p̃sensum eā interficere. **S**ic sup:
dēss̃ est q̃rtuo: sunt vigilie noct3 ⁊ ita q̃rt
uo: sunt etates hominis. s. pueritia: iuue
tus: virilitas ⁊ senect⁹. **I**n oibus istis eta
tibus hō d3 vigilare sup grege suo. i. sup
potētis suis eas sollicitē in diuina grā
custodiēdo. vñ oibus ⁊ p omni etate dīr

Mat. 12. Vigilate ergo: nescitis enim quā
do dñs domus v'eat. Scda an media no
cte an galli cāru an mane: ne cū venerit i
ueiat vos vigilante dormiētes: q̄ autem
vob̄ dico oib̄s dico. Vigilate.

Quarta pars.

Egitur. Et subito facta est. xc. vbi tamen
 agitur dei veritas specularis quod per
 bat agminis preestatio. vbi sci
 endum quod secundum aliquod quantum per plures confirmatur :
 tanto efficitur credibilius. ut igitur natus
 christi magis sit credibilis : et de ipsa nullus du
 bitet. Quod cum angelo nunciante pastoribus
 multitudo celestium agminum habet idem dicenti
 um adunat. ¶ In ista autem societate ange
 lorum tria considero.

Luneum vigorosum.

Lanticū iubilosum.

Affectum dulcorosum.

¶ Quātū ad p̄mū dicit. s. Et subito. i. q̄ in instanti: vt h̄ idē p̄firmarēt q̄ p̄m^o nūciauerat: ne si mora fuissz inter ip̄m ⁊ istos forte nō viderent idē nūciaffe: facta ē cū āgelo. s. p̄mo m̄ltitudo celestis exercitus: i. quo nob̄ exprimit cuneū vigorosū q̄ exercitus celestis vocat. ¶ Quātū ad cāticū iubilosum dic̄. Laudantiū deum q̄ tam magnū b̄ficiū fec̄ generi humano ⁊ dñicū gl̄a i. altissimis dō. Vic̄r at̄ q̄ gl̄a fit dō i. altissimis: q̄ añ nat. xpi h̄z aliq̄s n̄ oēs āgeli cognouerūt misteriu icarna tōis nisi aliq̄ sūmi qb^o fuit reuelatū a dō. In nat. at̄ ei⁹ p̄lib⁹ inoruit: d̄ q̄ gl̄iam h̄a buerūt: dū fm̄ Bre. videbāt nos i. p̄ximo redēpturos: ⁊ eoz numex p̄hoies repa n̄ de. ¶ Vel h̄z Bedā. Jō laudat vt n̄ solū de redēptōe hūani generis: gr̄as dō im p̄dat: s̄ ēt vt nos iustruāt: vt d̄ receptj be neficij: deo gr̄as psoluamus. ¶ Q^m ad 3^m. s. affectū dulcorosum dic̄. Et in terra pax hoib⁹ bōe volūtatis. Abi Beda. op tāt ēt pacē hoibus: cū subdūt: ⁊ in terra pax hoibus: q̄ q̄s infirmos ⁊ abiectos d̄ spererāt: nascēte in carne dño: iam socio

Euangelium septimum.

veneratur. Quibus at hoibus pacem po-
scant exponit. d. bone voluntatis. eis. s. q
suscipiunt natum xpm. Ad enim est pax
impijs sed pax multis diligentibus nome-
dei. Unde ps. Quiescit in dieb⁹ eius iusti-
tia et habundantia pacis. Habundantia i
qua in presenti ut magis habundemus i
futuro p gloriam. Ad qz. zc.

In natiuitate dñi. Euangelium septimum.

Autores loquebatur ad iui-
cem transeamus vsqz zc.

Luce. 3. Naturale e q ho
bonum diligat. Na sicut p
prium obiectu intelligibile

est viz ita priu obiectu voluntatis e bo-
nuz. Quia igit vna qz potetia appetit su-
um obiectu hinc est q voluntas naturalr
bonz diligit. Illud at q naturaliter appe-
titur a potetia si sit pns ipam delectat si
vero absens possibile tn heri potetia mo-
uetur ad ipm habendu. Ad igit bonuz di-
ligens qn sibi pns est in ipso delectatur
ostensum at si sit absens ingrit qn sperat
ipm habedu. Quia igitur hodie ange-
li pastoribus nunciauerunt bonu maximu
s. xps natu. et eis ostederunt vbi erat repie-
tus qz in bethleem io pastores ut viri solli-
citi q ab angelis audierat: cu deuotioe in-
grut. s. xpm natu ut q ex angeloz annu-
ciatioe. eis admiratione ingesserat visibi-
liter preplent. Et si est q nob Luc. narrat
i euangelio hodierno i quo tagit qtuor. s.
Inq sit ois sedulitate virtuosam.

Congregatiois societate gnosam.

Consideratiois claritate luminosaz.

Confirmatiois alacritate gaudiosaz.

Primu pbat accessus celeritas. Secu-
dum cetus congruitas. Tertiū actus lipi-
ditas. Quartu cat⁹ iocunditas. P^m in pn.
2^m ibi. Et inuenerunt maria zc. 3^m ibi. vide-
tes at zc. 4^m ibi. Et restit pa. zc. P^o ps.

Quantu ad primu vbi tagit zc.

q pbat zc. dicit. Pastores loq.

zc. vbi sciendum q q: angeli nu-

ciauerunt pastoribus saluatore natu in ci-
uitate dauid qz eis admiratione et gaudi-
um magnu intulit: ipsi sicut virtuosu sta-
tim inuenerunt ad ipm inquirendum in quo
sm Grego. Ostenditur eoz strenuitas: qz
non horrore noctis nec dano oculis sui q
solum relinqbat retrahitur ab inquisicio-
ne saluatoris iaz nati. Dicit igit pasto-
res loque. zc. et ita videamus si verbuz q
factum est. i. dei filiu incarnatu: ut sic que-
videre no poteramus existes verbum vi-
deam ipz caro factu. In h. at secundu.
Beda intelligit fides pastoz: qz non dixe-
runt videamus puez s. verbum q factu
est intelligetes et credetes ipm non solu
hominem sed etia vez deum. Moralr
autem dicere possumus q h euangelista
tangit sex. s.

Suppositum gratiosum.

Actum virtuosum.

Terminum copiosum.

Aspectum luminosum.

Obiectum generosum.

Modum amorosum.

Quantu ad primu dicit. Pastores.

Ubi sciendu q p istos pastores custodie-
tes gregem intelligitur oes illi qui pote-
tias aie cogitationes et actus q habent si-
cut quenda gregem mundificant et guber-
nant sm Bedam. Iusto iudicio roms. et
pascunt monitis et exemplis sancte doctri-
ne et suant ab insidiis dyaboli ne p ipm
decipiantur. Et sic dicant dno illud Gen.
40. Viri pastores sumus serui tui ab isan-
tia nostra vsqz in presens. Quantu ad
secundum. s. actum virtuosum dicit. tran-
seamus. s. de vitijs ad virtutes de pecca-
tis ad penitentia: de terrenis ad celestia
intrepidi. Unde cuilibet in figura dicitur
Numeri. 32. Omnis vir armatus bellator
iordanem transeat donec subuertat domin⁹
inimicos suos et subiciatur ei omnis ter-
ra. Ubi sciendu q per iordanem qui d
icenus interpretatur intelligitur peccatu

Euangelium septimum.

p q homo descendit : q facit ipm descen-
dere in infernum. **D**is igitur vir virtuo-
sus et fortis bellator et bonus pastor contra
vitia et concupiscentias malas armatus vir
tutibus et spūs scī grā dī transire iorda-
nem. i. statū peccati et tam diu fortiter pu-
gnare donec euz diuino adiutorio subuer-
tat et vincat ea. Et sic oīs terra. i. oīs hō
terrenus subiciatur deo p veram obedien-
tiā et obseruantia mandatorū. **Q**uantus
ad tertiū. s. terminū copiosum dicit. vsqz
bethleē q domus panis interpretat. Pa-
nis at in scriptura p omni refectione acci-
pitur. De statu igit peccati vbi ē esuries
debet in bethleē. i. ad xpm qui est panis
vitus q d celo descendit Jo. 6. Jre. vt isto
pane reficiatur dum peregrinatur in mū-
do quousqz veniat ad gloriā paradisi.
Hoc autem fuit figuratum. 3. Regū
14. Vbi sententialiter dicitur q cum in
pissima iesabel interfecit bonorum vi-
rorum vellet interficere el. ipse fugit
ab ea et iuit in desertum cui displicēs ista
vita penosa petiuit anime sue vt morere-
tur. proiciensqz ad terram obdormiuit
sub vmbra iuniperi. et ecce angelus domi-
ni tetigit euz dicens surge et comede : qui
surrexit. et ecce ad caput eius erat subci-
nericius panis. et vas aque qui comedit
et bibit. et iterum obdormiuit. Iterum au-
tem reuersus angelus tetigit eum dicens
ei surge et comede grandis enim tibi re-
stat via qui cum surrexisset comedit et bi-
bit. et ambulauit in fortitudine cibi illius
40. diebus et 40. noctibus vsqz ad mon-
tem dei oreb. **E**bi sciendum q per Je-
sabelem que interpretatur sterquilinum
intelligitur dyabolus qui est habitaculū
peccati inficientis ipsum. Iste dicitur im-
pissimus et interfecto bonorum viro-
rum quia hominum mortem procurat : dum
eos ad peccandum inclināt. **E**l. autē
i. vir virtuosus robustus dominator do-
minando motibus sensualibus cognoscēs

persecuti onem iesabel. i. dyaboli debet su-
gere de peccato in desertum penitentie.
et ibi existens debet desiderare q christus
ipsum extrahat de hac misera vita. et pe-
tere mortem temporalem vt habeat vi-
tam eternam exemplo apostoli dicens
phil. 1. Cupio dissolui et esse cum christo.
Cum autem viuit in mundo et perse-
uerat in statu penitentie debet se ad ter-
ram prosternere considerando suam vi-
litem : quia de terra est et in terram de-
bet reuerti. et sic se humiliare. et sub vni-
bra iuniperi dormire. i. requiescere in cō-
punctione et amaritudine peccatorum.
Sic autem existenti venit angelus domi-
ni et tangit ipsum per bonam inspiratio-
nem dicens q surgat ad dulcedinem con-
templationis. et comedat. i. reficiatur in
ipsa. Qui respiciens ad caput. i. ad ani-
mam conuertens se vt in contemplatio-
nem erigatur inuenit subcineritium pa-
nem. i. chistum qui est panis vite Jo. 7.
Subcineritius : quia in vilitate nostre hu-
manitatis calore dilectionis decoctus. et
vas aque. i. gratiam spiritus sancti refri-
gerantem concupiscentiam mundifican-
tem animam et celestibus ymbibus irri-
gantem. **N**is gustatis iterum obdormi-
re debet sub vmbra iuniperi. quia semper
in amaritudine penitentie perseuerare
debet dum hic viuit. **E**t tunc iterum
angelus tangit. i. confirmat vt pascatur
in contemplatione : quia grandis restat
via per qz debet ire. 40. diebus et 40. no-
ctibus. i. toto tempore quo militat in hoc
mundo donec perueniat ad montem dei
oreb. i. ad gloriā paradisi. **Q**uantus
ad quartum. s. aspectum luminosum dicit
et videamus quasi dicat illud q nuncia-
tum est nobis ab angelis quibus credi-
mus videamus intuitionē clara vt non
solum h credamus per fidez sed cognosca-
mus per spēm. Et sic dicamus illd Jo. 1.
Vidimus gloriā eius g. qsi vni. a. p. a. ple.
d iij

Euangelium septimum.

grē et veritatis. **¶** Quantū ad quintū. s. obiectū generosum dicit verbū. Nā istud verbū q̄ hodie viderūt pastores : ē deus et homo. Unde Joan. i. Et verbum caro factum ē. et c. **¶** Quantū ad sextū. s. modū amorosū dicit. Et venerūt festinātes. Nā ad rē q̄ diligitur citius festinat. Unde de quolibet istoz pōt dici illud puer. 9. Boce iustū et festinabit accipe. Secūda pars.

Egitur. Et inuenerūt mariā et c.

¶ Ubi tāgit cōgregatiōis societatem gratiosam: q̄ pbat cētus cōgruitas. Ubi sciendū q̄ in ista societate inuenta dat intelligi humilitas xp̄i : q̄ cū esset rex regū et dñs dominantū voluit humiliter s̄m Ber. nō in excelsis a pastoribus inueniri. **¶** Signū magne paupertatis fuit q̄ nō erat ibi aliū q̄ Jos. nec alia q̄ mariā: et infans positus in p̄sep̄io. **¶** Moralit̄ at̄ dicere possumus q̄ vernus penitens d̄z inuenire mariā q̄ vno modo interpretatur amara. i. contritiōe et amaritudine de peccatis postea Jos. q̄ interpretatur accrescēs: q̄ d̄z crescere p̄ opa bona. de inde venit ad infantē Iesum q̄ ē largitor grē salutaris. **¶** Exēplo igit̄ s̄m Bedas. Pastoz debemus ip̄m querere vt ip̄m inueniamus in p̄nti p̄ grām et in futuro per gloriam.

Tertia pars.

Egitur. Vidētes at̄ cog. et c. Ubi

¶ tangit cōsideratiōis claritatem luminosam: q̄ pbat act⁹ limpiditas. Ubi tria tāgit. s.

Inspectionē faciālē in intueōdo.

Dilectionē fraternalē in erudiēdo.

Discretionē virginalē in retinendo.

¶ Quantū ad primū dicit vidētes autē et c. Ubi sciendū q̄ rōnabile fuit vt pastores q̄ angelis nūciantib⁹ crediderūt: d̄ cōgnitiōe fidei ad clarā visionē venirent: vt b̄z Bed. i. de natitate saluatoris iā nō liceret amplius dubitare. Et q̄libet eoz posset dicere illud Gen. 32. Vidi dñm facie ad faciem et salua facta est aīa mea. **¶** Sciendū

ē at̄ q̄ multipliciter dēmus videre xp̄m. s.

Nascentē pauperrime.

Conuersantē humilime.

Predicantē t̄lime.

Pacientem acerbissime.

Resurgentē potentissime.

Regnantē gloriosissime.

Judicantē equissime.

¶ Primo debemus xp̄m inuenire nascentē pauperrime. Nā pauperrime et quātū ad locū. et quātū ad ortū xp̄s voluit nasci vt p̄z h̄. **¶** Secundo debemus videre ip̄m cōuersantē humilime. Nā in terris visus est: et cum hoībus cōuersatus ē. barch. 3. Et qualiter d̄r Abat. 2. Discite a me q̄ mittis sū et humilis corde. **¶** Tercio debemus ip̄m videre predicantē. t̄lime. Unde de ei⁹ p̄edicatiōe d̄r Abat. 9. Circuibat yhs ciuitates et castella docēs in synagogis eoz. et p̄dicās enāgelīū regnāz curās oēs languorem et oēm infirmitatē. **¶** Quarto debemus eū videre patiētē acerbissime. Nam sua passio fuit dolorosa: vereconda et vtriusque. Quā p̄dicat apl̄s Abat. 26. di. Filius hoīs tradet̄ p̄ncipib⁹ sacerdotū et scribis et condēnabūt eū morte et tradēt eū gentibus ad illudendū et flagellādū et crucifigēdum. **¶** Quinto debemus eūz videre resurgentē potentissime. Nā xp̄s virtute propria inquantū d̄e se ip̄m resuscitauit sicut figuratiue dixit iudeis Jo. 2. Soluite templū h̄ et in trib⁹ dieb⁹ excitabo illud. Hoc at̄ vt ibi d̄r: dicebat d̄ tēplo corporis sui. vñ anūciāns suā resurrectionē discipul⁹ dixit: Luc 24. Videte man⁹ meas et pc. me. q̄ ego ip̄e sum. **¶** Sexto debemus ip̄m videre ascendētē et regnatē gloriosissime. Nam eius ascentio: q̄ sup̄ oēs celos ascendit. et sup̄ oēs ordines angeloz: fuit maxime glorie et impj. Vñ ephē. 4. Qui descendit ip̄e est q̄ ascendit sup̄ oēs celos vt ad impleteret omnia. **¶** Septimo debemus ipsum videre iudicantē equissime. Unde ps. Domin⁹ iudex iustus fortis et paciēs

Et idem. Iustus dñs ⁊ iustitias dilexit :
equitatem vidit vultus ei⁹. ¶ Quantū ad
secundū. s. dilectionē fr̄nalem dicit. Et oēs
qui audierūt ⁊c. Caritas ei⁹ fraterna reg
rit vt bonum qd qsqz nouit alteri cōdicet .
vt in vtrīsqz gaudiū cumulet . Pastores
igīf qd nouerāt ⁊ viderāt clara fide de na
to dñō h̄ caritative alijs p̄dicant secundū
Grego. vt ēt ipsi tanti gaudiū quantū ē na
tiuitas xp̄i yhu sint capaces . ¶ Quantū
ad terciū. s. discretionē virginalē in retinē
do dicit. Maria autē cōseruabat ⁊c. Bea
ta enim maria sicut sapiēs ⁊ timorosa nō
garrula ista qd xp̄o audierat ⁊ qd tunc nū
ciauerunt pastores in corde suo tacita con
seruabat cōferens fm̄ Bedā cui⁹ his qd le
gerat fore futura . ¶ Sic itē igitur maria
cōseruabat omnia verba h̄. s. salutationez
angelicam cōceptionē mirificā pturitionē
⁊ xp̄i exēplare cōuersionē . An de ipsa
possumus dicere illō eccl̄iastici. 44. Nō
est inuētus filius illi qd cōseruaret legem
excelli.

Quarta pars.

Egrur. Et reuerſi sunt pastores
⁊c. Ubi tāgit cōfessionis alacri
tate gaudiōsā qd pbat cantus io
cunditas. Ubi sciendū fm̄ Atanasiū. qd in
natiuitate xp̄i nō solū debuit esse talis le
ticia: qualis ē in puero hodie nato solum
in humana natura: s. qualis in p̄ntia di ⁊
hois ⁊ illuati fulgoris. ¶ Isti sunt de q
bus dīr̄ Iſa. 51. Qui redēpti sunt a dñō re
uertētur ⁊ veniēt in syō laudātes ⁊ letitia
sempiterna sup capita eoz gaudiū ⁊ leti
tiam obtinebūt fugiēt dolor ⁊ gemitus .
Nam qui inueniunt xp̄m gaudiū semp
ternum obtinebunt. Ad qd ⁊c.

Unica isra octa. natiuitatē. Euāgelii. 9^m.

Rāt p̄r eius ⁊ mater mirā
tes super his qd dicebātur
de illo. Luc. 20. Naturale ē
qd nouitas effectus insoli
ti cui⁹ causa nescit . ducat
in admirationem videntē: cui⁹ ratio est :

qd cū effectus hēat p causam suā cognosci
si videat effectus insolitus cuius cā nesci
tur i admirationē intellect⁹ inducī consi
derans vnde pcessit iste effectus . Ex hu
iusmodi at admiratōe exorta incipit cām
inquirere ⁊ sic tandē cū ad cognitionē p
uenerit cessat admiratio. ⁊ in ipso sciētia
generat . An dīr̄ primo metaphisice qd ex
admirari cepunt pphetari. Et ps. Adira
bilia opa tua iō scrutata ē ea anima mea.
¶ Videmus et p experientia qd ista que
sunt vſitata hō non admirat sicut nullus
admirat sol̄ ortū: qd oī die nobis orit̄. Illa
at que non sunt vſitata mirant sicut eclips
sym solis: qd raro accidit sic et non miratur
multiplicationē segetū in ag qd nascunt
qd vſitate euenit . Admirati tñ fuerunt in
multiplicationē. s. panis in .s. milibus ho
minum qd vtrūqz a xp̄o sit factū: sed
est qd vnū solitū. ⁊ aliud rarū. ¶ Quia
igitur circa xp̄m in eius natiuitate . ⁊ cir
cū adiacenti tempore multa fuerunt mi
ra ⁊ insolita merito potuerunt homines
admirari. Non soluz autem h̄ admiratio
cōiter erat ad aliquos sed etiam virgo
beata ⁊ Ios. eius nutricius mirabantur
Et hoc est qd dīr̄ in euāgelio hodierno. qd
erat p̄r eius ⁊c. In qd Luc. q̄ttuor tāgit. s.
Stippendoy pdigiū insolite vſitōis .
Futuroy p̄lagiū acerbē passiōis .
Virtuosū testimoniū pphice exp̄ssiois .
Grōsum habitaculū hōeste m̄sionis .
¶ Prīmū pbat multitudo nouitatē. Se
cūdū certitudo vitatē. Tertiū plēitudo ca
ritatē. Quartū pulchritudo venustatis. p̄
mū in p̄n. fm̄ ibi. Et bñdixit eis sy. ⁊c. ter
tiū ibi. Et erat Anna ⁊c. quartū ibi. Et vt
pfecerūt oīa ⁊c.

Prima pars.

Utrum ad p̄m vbi tangit ⁊c.

q qd probat ⁊c. dicit. Erant p̄r ei⁹
⁊c. Quia enim virgo beata circa suum si
lium continue videbat noua ⁊ mira que
intellectum transcedebant humanum. iō
merito ⁊ tā ipa qz Ios. poterat admirari .

q: Brec⁹. Trāscēdētū rex i noticia q̄tēs
in noticiam venerit: toties renouat i me
te miraculū. ¶ Si igitur erant p̄r eius
s. Jos. p̄r putatiū xpi vel p̄r. i. nutrici⁹:
7 mater. i. virgo Maria naturalis m̄r. q: xpm
veracē frute spūs sancti pcederat:
genuerat: portauerat: 7 pepat: cogitatōes
super his que dicebantur de xpo: i q̄ q̄q̄
essent possibilis tñ erant humanū intelle
ctum transcendentia. Unde poterat xps
dicere illud Sapie. 8. In conspectu poten
tiū admirabilis ero. 7 facies principū mi
rabuntur me. admirabatur. ¶ Si autem
queratur a beata virgine que naz sunt di
cta de puero yhu que sint cā admiratōis
ipsius reddere pōt multe. s.

Noua salutatio in ānunciatōe.

Mira grauidatio in conceptōe.

Precursoris noticia in visitatōe.

Doloris carentia in parturitōe.

Dulcoris leticia in diuulgatōe.

Pastorū diligentia in requiritōe.

Magorū reuerentia in adorātōe.

Symonis p̄placencia in sc̄ratōe.

¶ Prima igitur cā fuit noua salutatio i
ānunciatōe. vnde d̄r Luc. i. q̄ āgelus Ga
briel ingressus ad Mariā dixit ei. Ave
grā plena dñs tecum benedicta tu in mu
lieribus. Nunquid igitur dicere pōt vir
go beata admirari nō potui: cū mihi vir
gini in thalamo exñti missus fuit gabriel
angelus facie rutilans 7 salutatōem tam
insolitam ore p̄mēs. ¶ Sc̄da cā fuit gra
uidatio in conceptōe. Nam sine virili se
mine virgo pcepit. vnde Luc. i. Me time
as Maria inuenisti grām apud dominū
Ec. conc. 7 p̄a. filium 7 vo. no. eius yhm.
Cuiuscām 7 modum querens beata vir
go dīc. Qūo fūistis qm̄ virz nō cognosco?
Et āgelus sp̄s sanctus superueniet in te:
7 virtus altissimi obumbrabit tibi. Nun
qd igitur dicere pōt virgo beata admira
ri non debui: cum recedēte a me angelo:
me grauidam reperi 7 incognitam viro

tumescētē vterz clausum virginitatis
claustrum. ¶ Tertia causa fuit precursō
ris noticia in visitatōe. Nam quando vir
go beata concepto dei filio iuit ad visitā
dū: Elisabet precursor Jo. adhuc clausus
in vtero: spm̄ cognouit. Unde dixit Elisa
bet virgini. Luc. i. Ex quo facta est vox
salutatis tue in auribus meis: exultauit
infans in gaudio in vtero meo. Nunquid
igitur virgo beata dicere potest admira
ri non potui: cum ad montana p̄cedens:
vt cognatam meam visitare. Jo. clausus
in vtero me cognouit dei filium concepisse.
Unde Elisa. me beatam predicat. d. Et
beata que credidisti: qm̄ perficientur in
te que dicta sunt tibi a domino. ¶ Quar
ta causa fuit doloris carentia in parturi
tione. Nam virgo beata quando parturi
uit filium nullum sensit dolorem. Hoc at
fuit valde rōnabile. sicut enim virgo con
cepit: 7 sine libidine carnis: 7 absqz vllō
peccato: sic in partu sentire dolorem q̄ p
peccatum est inflictum non debuit: s̄ sic
a peccato liberata: quoqz a dolore existe
re aliena. Nunquid igitur dicere potest
virgo beata: non potui mirari cum meū
7 dei filium: quem virgo concepit: virgo
ptuli: virgo sine dolore peperit: quos alie
femine piunt cum tanto dolore. ¶ Quin
ta cā fuit dulcoris leticia in diuulgatōe
Nam angelus in natuitate xpi ānuncia
uit pastoribus gaudium magnum q̄ erat
populo: q̄ natus ēc. Luc. 2°. Nunquid igi
tur dicere pōt virgo beata: mirari nō po
tui: cum iam nato puero āgelus appuit
ānūciās imensūz gaudiū: cui exercit⁹ āge
lorū exultatium adest 7 cātatiū glā i altis
simis deo ēc. ¶ Sexta causa fuit pastorū
diligentia in requisitione. Nam postqz an
gelus tantum gaudium ānūciauit pasto
ribus: ip̄i solliciti xpm natū inquirunt. vñ
Luc. 2. Pastores loquebant ad inuicem
d. transeamus vsqz ēc. Nunquid dicet p̄r
virgo beata: mirari non potui cū ad me

vidi venientes pastores mira d. natiuita
te filij mei nunciantes: et hinc signum quod eis
dederat angelus repientes: quia panto iuo
lurum in presepio reclinatum cum solatiu
me solam cum Jos. inuenerunt. Septia
ca fuit magorum reuerentia in adoratione.
Nam tempore nat. xpi in oriente magi lap
puit stella que dirrexit istos in bethleem
vsqz in domum: in quo xps cum mife ma
nebat: et intrantes domum inuenerunt pue
rum et. et proci dentes et. Abat. 2. Hoc aut
fuit pphetatum tob. 13. vbi dicit. Nationes
de longinquo ad te venient et munera of
ferentes adorabunt dñm deum tuum in
te. Nunqd igit dicef pot virgo beata mi
rari non debui. cum meum p̄mogenituz ab
oriente admoniti magi per signu fideren
cum mueribus veniunt adorare. Hoc e eis
q pphatum fuerat per Is. d. 36. 60. Tunc
videb et affluet et mirabitur et dilatabit
cor tuum quando couersa fuerit ad te mul
titudine maris et. Octaua causa fuit sy
meonis coplacentia in p̄ctatōe. Na quan
do sanctus senex Symeon accepit puez
in manibus. et ipm saluatorem mundi co
gnouit magnam complacentiam habuit
qn q sibi promissum per spiritū sanctum
fuerat: vidit esse completū. Sic dicit Luc.
2. et n̄sum acceperat Symeon a spū scto
nō visurum se mortem nisi videret xpm
dñi. vnde cum vidit benedixit deum et di
xit. Nunc dimittis seruum tuum et. vsqz
Israel. Nunqd igitur dicef potest beata
virgo mirari non potui cum in purifica
tione baiulans filium in tēplū igredior et
a Symeone benedico: et filiū meū publi
ce gētibz predicat: lumen glām et salutare
oibus propalatum. Per i^a igit et his
similia poterat virgo Abaria mirari: et
dicere illud Dan. 4. Signa et mirabilia
fecit apud me dñs excelsus: vt sic dicat cū
ps. Admirabilia opa tua et aia mea cogno
scet nimis a dño scñ est istud: et est mira
bile in oculis meis. Nec mix si mira in

eius natiuitate sunt visa quia ipse est mira
bilis totus. vnde ps. Dñe dñs noster qz
admirabile est nomen tuum in vniuersa
terra: vt sic sibi dicatur illud Hester. 15.
Valde eim admirabilis es dñe et facies
tua plena est grarum. Quia ipse est vbi
plenu grē et veritatis. Jo. 1.

Secūda pars.

Equitur. Et benedixit eis Sy
meon et. vbi tangit futurorum
presagiu acerbe passionis: quia p
bat certitudo v̄itatis. Et q̄ttuo: tangit. 1.
Seis implicatōem gr̄osam.

Propterea p̄dictōem virtuosam.

Ab his copassionē dolorosam.

Pleb p̄uersionē fructuosam.

Ad 1^m ad p̄mū dicit. Et bñdixit illi Sy
meon. Ubi sciē. q̄ mortis erat i lege moy.
q̄ qñ p̄ntes portabāt puez i tēplo: sacer
dos bñdicebat p̄ntibus: qz igit Symeō
erat sacerdos. Jo 8. Greu benedixit pa
rentibus p̄ntantibz xpm. Ad 2^m ad 2^m
s. plis p̄dictōem virtuosam dicit. Et dixit
ad Abaria et. Ubi sciēdū q̄ post. benedi
ctōem cōem factā Abarie et Jos. spāliter
se vertit ad Abaria pphetico spū p̄dicē
do sibi oclta de passione xpi et p̄dictōni
bus eius fm Gre. tanqz vere matri.

Dicit igitur. Et dixit ei h̄ positus est
in ruina fm Orig. non credentium: et re
surrectionem credentium. Vel posit⁹
est fm Triso. in ruina vicioz et resurre
ctōem virtutum. Sciēdum est autem
q̄ ruina vicioz facta p xpm pōt figurari
p visionem qz vidit Habuc. Dan. 2. Ubi
finalr dicitur q̄ vidit vnam statuam cui⁹
caput erat de auro: pectus et brachia d ar
gēto: venter et fēora de erecibie ferree:
pedū qdā p̄a ferrea: qdā fieril. vidit aut
q̄ abissus est lapis d monte sine māibus
et percussit statuam et cōminuit omnia.

Ubi sciēdū q̄ per istā statuā sic ex di
uersis cōpositā itellr cōgregatō vicioz q̄
signāter dici potest statua: qz sic statua ē

sine anima et non habet sensum nec motum: ita vicia faciunt hominem sine vita unde nec potest gustare celestia nec meritorie operari. In ista statua caput est de auro. pro quod intelligo peccatum superbie. Nam sic aux iter alia metalla tenet principatum: sic superbi vult oibus principari. Signatè autem dicitur caput de auro quod sic caput est principalis corporis: et influit in cetera membra: ita superbia fuit principalis peccatum sic per angelis malum et in primis paritibus: a qua alia derivant. Unde ecclesiastici 10. Initium omnis peccati superbia. qui tenuerit istam adimplebit maledictum. unde istud est aux de quo ecclesiastici 31. Qui diligit aux non iustificabitur. Brachia vero et pedes dicuntur de argento: pro quod intelligo peccatum auaricie. Nam qui de argento fit pecunia quam auari diligunt. id est pro argento intelligitur predictum peccatum. Signatè autem dicitur habere pectus et brachia de argento quod pro peccatus intellectus cogitatio: quod iuxta peccatum est cor. cuius est cogitare. Per brachia vero operatio: quod manu et brachijs operamur. Quia igitur auari: et cor et opera dant ad auariciam: id est dicitur quod peccatum et brachia erant de argento. Non attendentes quod dicitur ecclesiastici 10. Nichil iniquius quam amare pecuniam. Quia ecclesiastici 5. Auarus non implebitur pecunia: et qui amat diuitias fructum non capiet ex eis. Sic autem habere ventrem et femora de ere. pro quod intelligo peccatum luxurie. quod sic es si tangit: manum inficit: sic homo inmundus aia et corpus deturpat. pro quod 1. cor. 6. Fugite fornicationem: cuius ratione subdit omne peccatum quod cumque fecerit homo extra corpus suum est qui autem fornicatur in corpore suo peccat. Signatè autem dicitur veterem et femora de ere. quod maxie circa pectus istas viget luxuria. unde Job. 2. Virtus eius in lumbis eius et fortitudo illius in umbilico ventris eius. De talibus dicitur Joel. 1. Copu truerunt iumenta in stercore suo. Dicitur et habere tibias ferreas: pro quod intelligit crudelitas et tyrannia: quod crudel et tyrannus alios depmit ut possit libere dominari. Et per tibias ferreas intelligitur obstinatio in peccatis. Nam sic ferrum est durum: ita sunt aliqui indurati

in malum quod nolunt ad penitentiam conuertere: sed semper in malum perseverare. Non tamen aduertunt istud Roman. 2. ubi inquit apostolus. Superbicia tuam et impenitentem cor tuum thesaurizas tibi nam in die ire et reuelationis iusti iudicii dei: qui reddet unicuique secundum opera sua. Dicitur autem habere pedes ferreos et fictiles: ad designandam parvam stabilitatem in homine in hoc mundo. Nam sicut ex ferro et testa non fit bona compositio: sic homo non habet stabilitatem firmam: quia nescit quantum possit vivere quod signanter datur per pedes intelligi super quos homo se firmat: qui dicuntur fictiles ad designandum quod quantumcumque homo superbiat et habeat caput aureum: vel sit deditus diuitijs: et sic pectus et brachia habeat de argento. Vel sit deditus carnis desiderijs. et sic ventrem et femora habeat de ere. vel crudelis et obstinatus. et sic habeat tibias ferreas: debet tamen considerare in quanto periculo est quod non est firmus in pedibus fictilibus nesciens quando mors veniet et periculum imminens ei post mortem. De talibus dicitur Job. 21. Ductus in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendet. Unde queritur Baruch. 3. Ubi sunt principes gentium qui dominantur super bestiis vniuersæ terre qui in aubus celi ludunt et argentum thesaurizant et aurum in quo confidunt homines. Et respondetur ibidem. Exterminati sunt et ad inferos descenderunt: et alij loco eorum surrexerunt. Dicitur quod lapis abscissus est de monte sine manibus et percussit statuam monstruosam. id est coniecit viciorum. id est Christi qui de monte diuinitatis et in vtero virginis sine manibus. id est non virtute hominis: sed spiritus sancti conceptus percussit et coniecit ipsam quando contra superbiam nos docuit humilitatem: quia fuit reclinatus in presepio: contra auariciam paupertatem: quod fuit pauper pau-

perculis inuolutis: cōtra molitiē carnis au
steritatē: q; positus fuit sup fenum: cōtra
crudelitātē benignitatē: q; uoluit nos re
dimere contra obstinationē sanctitatē: q;
ipse peccatū non fecit. Iste est lapis de q
ps. Lapidē quē reprobauerūt hēdificātes
hic factus est in caput anguli. Et in fi
gnū cui cōtradicef sicut enim signū po
nitur in loco euidentē ut pateat ⁊ dirigat
ut p; de crucibus uiat: sic xps in alto po
situs est qñ positus fuit in cruce in qua p
salute nostra uoluit imolari. Et istud si
gnū fuit figuratū Numeri. 21. Ubi finalit
dī q; cū ppl's eundo p desertū murmurā
set contra dñm misit dñs ignitos spētes
quorū moribus affligebat ppl's nimis. ve
nientes autem ad Aboi. dixerūt peccauī
mus: ora ut tollantur a nobis serpentes
orauit Aboi. p pplō: ⁊ dixit dñs ad euz
fac serpētē enēū ⁊ pone p signo: quē cū
pculi aspicerēt sanabant. Ubi sciēduz
q; p pplm ysaēliticū intelligunt omīs ho
mines huius mūdi q sunt ppli dei. Per
desertū autē transire dicunt: q; i isto mūdo
uitaz pagunt. qui p desertū significari p
ga ipum deserere debem? necessarioper
mortem. Isti autem dicuntur quando verbo vel fa
cto sibi detrahūt non obseruando ipsius
precepta. Quibus dñs imittit serpentes
ignitos dum pmittit eos tēptari a mali
gnis spiritibus significatis p ignitos ser
pentes. Isti moribus ser. i. temptatōni
bus quas imittunt venenat animā ex q
aia d; affligi ⁊ ingemiscere ⁊ dicere pecca
ui contra dominū ⁊ q; sibi ipsi non sufficit
ad resurgēdum ad statum gratie: d; auxi
lium Aboi. i. alicui⁹ sancti viri requirēt
ut oret deum p ipos: h; at aliqñ d; o
nes exaudiet: ⁊ cōtritōem peccatoris ac
ceptās oñdit modū recupande sanitatis.
Aboi⁹ at ē ut respiciāt serpentē enēum
positum super lignum. i. xpm q venenūz
peccati nō habz positū p nob super lignū

sancte crucis. Huic autē signo dīcūt oēs
peccatores d; qbus dī. Jh. 41. Perierunt
viri q dīcunt tibi. Et Quantum ad ter
tium. s. matris compassionem dolorosam
dicit. Et tuam ipsius animā ptrā. ⁊c. Per
istū ei gladiū intellr dolor: ppassiōis mor
tis xpi q pertrāsuit aiaz virgis. Isto gla
dio debem⁹ penetrari in corde ut ad nos
intret passio saluatoris. ut de nob possit
dici illud Je. 4. Ecce pūit gladius vsq;
ad animam. Et Quantum ad 4^m. s. pleb p
uersiōem fructuosaz dīc. ut reuelentur ex
multis cordibus cogitatōes: idest ut
male cogitationes que prius occultaban
tur pferant i publicū ⁊ secundū Orig. de
struant a dō qdū eiz occultant: nō possūt
sanari. vnde puer. 16. Reuela domino oia
opa tua ⁊ dirigent oēs cogitatōes tue.

Tertia pars.

Equif. Et erat ana prophetissa ⁊c.

vbi tāgit virtuosuz testimoniz
pphetice expssionis: q; probat

plenitudo claritatis vbi sciēdu q testimo
niū qnto datur a psona digniori: tanto est
efficacius. volēs igit euāgelista ostendē
q; testimoniū datū de xpo sit efficax: pso
nam testificatē scdm Ambro. s. annā pro
phetissaz multipliciter cōmendat. In ista
igitur pte duo fac. Primo ponit testifica
tis cōmendatiōez. Secūdo testimonij pro
palationem. Circa primum tria fac scdm
q; ipsam tripliciter cōmendat. s.

Et generosam dignitate.

Et annosam in etate.

Et virtuosam sanctitate.

Quantū ad pmū dīc. Et erat Anna. ⁊c.

Ubi sciēdu q; eius dignitas nob oñditur
q; i affectu grōsa: q; Anna q; interpretatur
i quo ē grā. grā at ad affectū ptinet. Et
in intellectu lūmosa: q; pphissa: pphare pti
net ad intellectū. Et in oru generosa: q; si
lia phanuel q fuit vn⁹ d filijs Jacob Pa
triarche q fuit generosus valde. Et Sciē
dū ē q; inter alias. s. fuerūt famose ane.

sta pphetauit sacerdos vt zach. 7. Simeō
pphetauit copulata vt Elisabet ppheta
uit uidua vt Anna. Hoc autē fm Bre. 30
scm̄ est vt xps se oñderet saluatorē oīum
in quocumq; statu ⁊ sexu. ¶ Moralī autē
sciēdū ē qd p Annā intellr vlis ecclā siue
q̄libz aīa fidel. Hāc Anna interpretat grā
dei: q̄libz autē aīa fidel quātū ē ex cātiōe
sua ē habitaculū dei fm illd grē sps sci.
vñ. 1. cor. 3. Nescitis q: replū dei estis ⁊
sps dei habitat in vob. vñ d3 dicere illud
1. cor. 15. Bīa dei sum id qd sum: ⁊ grā dei
in me vacua nō fuit: qd est qñ bonū qd mē
te pcepit exterioris opatur. ¶ Ista Anna
i. anima pōt dici filia Pphanuel. i. persōe
dei: qd est dei filia adoptiua. de qua domi
nus trñ. 2. Consolabor te virgo filia Syō
¶ Bī Pphanuel d tribu ass que interpre
tat beatitudo: qd dñs est beatitudo cuius
libet anime fidelis. ¶ Ista dī pphetissa
qd idē est qd p̄ ocul videns: qd debz vide
re ⁊ cognoscere deum ⁊ eius beneficia ⁊
de ip̄is sibi gratias exhibere. ¶ Ista d
bet virginitatē suā seruare dicēdo illud
Tob. 3. munda seruam aīam meam ab oī
p̄cupiscētiā: vt tandeꝝ copulet viro. i. xpo
⁊ sibi dicere illud exo. 4. Sp̄sūs sangui
num tu mihi es: qd xps in cruce p suum
sanguinem sibi desponsauit animā in hoc
mūdo p grā ⁊ in futuro p glām. ¶ La
ueat tñ ne derelicto xpo sponso dicat illd
Osee. 2. Gadā post amatores meos. i. p
p̄cupiscētiās carnis: q̄ vident p̄ aliq̄ de
lectatōēz amicari hōi: q̄q̄ maḡ inimicē
tur: qd Jac. 1. Cōcupiscētia cū pcepit p̄
peccatū: peccatū x̄o cū consumatū fuerit
generat mortem. Dicit autē illud Osee. 1.
Reuertar ad virū meū p̄orez: qd mihi bñ
erat tunc melius q̄z nūc: qd re x̄a sic ē
vñ diē Jo. 8. Qui sequit me nō ambul
i tenebris s; hēbit lūm vite. ¶ Bī d ista
qd nō discedebat a tēplo i qd dat intelli. qd
hō nō d3 ire ad ecclām tarde ⁊ recederē c i
ro sic multi faciūt. Bī at qd ieiunabat: pe.

sta pphetavit sacerdos vt zach. 7. Simeō
pphetavit copulata vt Elisabet ppheta
uit vidua vt Anna. Hoc autē fm Gre. Jō
scm̄ est vt xps se oñderet saluatore oium
in quocunq; statu ⁊ sexu. ¶ Moralī autē
sciēdū ē q; p Annā intellr vlis ecclā siue
q̄libz aīa fidel. ¶ Istā Anna interpretat grā
dei: q̄libz autē aīa fidel quātū ē ex cātionē
sua ē habitaculū dei fm illd grē sps sci.
vñ. 1. cor. 3. Nescitis q; tēplū dei estis ⁊
sp̄s dei habitat in vob. vñ d; dicere illud
1. cor. 15. Grā dei sum id q; sum: ⁊ grā dei
in me vacua nō fuit: q; est qñ bonū q; mē
te pcepit exterioris opatur. ¶ Istā Anna
i. animā pōt dici filia Phmanuel. i. persōe
dei: q; est dei filia adoptiua. de qua domi
nus trñ. 2. Consolabo: te virgo filia Syō
¶ Bñ Phmanuel d tribu ass que interpre
tat beatitudo: q; dñs est beatitudo cuius
libet anime fidelis. ¶ Istā dñ pphetissa
q; idēz est q; procul videns: q; debz vide
re ⁊ cognoscere deum ⁊ eius beneficia ⁊
de ipsi sibi gratias exhibere. ¶ Istā d
bet virginitatē suā seruare dicēdo illud
Tob. 3. mundā seruauī aīam meam ab oī
p̄cupiscētiā: vt tandem copulet viro. i. xpo
⁊ sibi dicere illud exo. 4. Sp̄sūs sangui
num tu mihi es: q; xps in cruce p suum
sanguinem sibi desponsauit animā in hoc
mūdo p grāz ⁊ in futuro p glīam. ¶ La
ueat tñ ne derelicto xpo sponso dicat illd
Osee. 2. Vadā post amatores meos. i. p
p̄cupiscētiās carnis: q̄ vident pp aliqz de
lectatōez amicari hōi: q̄zq; magis inimicē
tur: q; Jac. 1. Lōcupiscētiā cū pcepit p̄t
peccatū: peccatū xō cū consumatū fuerit
generat mortem. Vicat autē illud Osee. 1.
Reuertar ad virū meū p̄orez: q; mihi bñ
erat tunc melius q̄z ⁊ nūc: q; re xā sic ē
vñ dic Jō. 8. Qui sequit me nō ambulat
ī tenebris: s; hēbit lūm vite. ¶ Bñ d istā
q; nō discedebat a tēplo i q; dat intelli q;
hō nō d; ire ad ecclām tardē ⁊ recederē c i
ro sic multi faciūt. Bñ at q; ieiunabat: pe.

qd̄ intellr q̄ hō p̄ ieiunū vel ceteroz ab
stinētiā d̄z aff ligere carnē suā. vñd̄ ps.
Humiliabā in ieiunio aīam meam. vñd̄
Alu. in quodā sermōe de ieiunio. Ieiunium
purgat mētē sbleuat sensuz: carnē spūi sibi
cit cor facit p̄ritū 7 humiliatū: nebulas p̄
cupiscētie disp̄git: libidinū ar dores extin
guir: castitatē x̄o lumen accēdit. S; multi
sunt quorum venter est 7 gloria in confu
sione eorum qui terrena sapiunt. Phil.
3. **¶** Et ē q̄ rogabat dñm. vt ex h̄ itelli
gamus q̄ sic p̄ ieiunū castigabat corpus
ita per orōnē reficiebat mētē. Dñs enī
est ascensus mentis in deū. Dñs ei⁹ exem
plo facit d̄bemus. vñ phil. 4. Nihil soli
citi sitis: sed in oī orōne 7 obsecratōe cuz
gr̄az actōe petitōes v̄re inotescāt ap̄ dñz
Dñs ē s̄uēs deo die ac nocte: i q̄ dñs itelli
pseuerat i bō īcepto. d̄ q̄ Abat. 10. Qui
āt pseuerauerit vsq; i finē h̄ saluus erit.
Eḡ. Et cū p̄fecerūt oīa 7c. vbi
tāgit gr̄osuz hitaculū hōeste cō
statōis q̄ pbat p̄chritudo v̄eu
stat. Et 2º fac. Hā d̄scribit. **¶** Quātū ad
p̄m̄ dīc. Et vt p̄o loci hilitatē p̄fecerūt oīa
7c. Vbi sciend̄ 2º x̄pi dignitatē h̄z aliq̄s q̄
postq̄ Abaria 7 Jos. p̄fecerūt oīa q̄ d̄be
bāt fieri purificatōe: tūc imēdiate n̄ sūt
re v̄si i gallileā h̄z p̄rexerūt i egyptū iuxta
admōitōem āgeli. vñ Luc. p̄mittit h̄ d̄
fuga dñi i egyptū s̄m̄ Bed. 7 redditu. d̄
q̄b̄ h̄ mat. 2. 7 p̄tinuat s̄m̄ purificatōis
in redditu d̄ egypto: q̄ tē v̄enerūt i galli
leā i ciuitatē nazareth. **¶** 2º ad 2º vbi
tāgit x̄pi dignitatē dīc. puer āt̄ crescebat
7c. vbi p̄mendat x̄ps q̄m̄ ad tria. s.
Et effectū vigorosus.
Et intellectu lūmosus.
Et effectū gr̄osus.
¶ 2º ad p̄m̄ dīc. Puer āt̄ cresce. 7 p̄for.
X̄ps ei q̄m̄ ad corp⁹ ita p̄ icremēta cresce
bat sic alij hoīes: nō ei imēdiate nat⁹ ere
uit i p̄fectā q̄nitatē corp⁹is: q̄ tale augu
mētū s̄m̄ v̄suz fuis; mag; fantastiū

q̄z naturale. Dīc igit̄ puer. i. x̄ps puer a
puritate crescebat. s. corpore 7 etate p̄for
tabat q̄m̄ ad mēbra v̄l h̄z Glo. Cōfortaba
tur spū scō. vñ potuit figurari p̄ Samue
lē: de q̄ d̄r. i. p̄. 2. Puer āt̄ Samuel p̄ficie
bat 7 crescebat 7 placebat tā d̄ oq̄z hoīb⁹
sic fuit de x̄po. **¶** 2º ad p̄mēdatōez itel
lect⁹ lūmosi dīc plen⁹ sapia. Al̄ istāti eim
sue p̄ceptōis ista brā aīa p̄p̄mionē cū x̄
bo h̄uit oēm sapiam 7 p̄fectōem virtutū
p̄p̄ q̄ ēt in vtero virt⁹ a scriptura vocat̄
vir. vñ Je. 21. Nouū faciet dñs sup̄ terraz
seia cir cūdabit vix q̄ expōit d̄ x̄po. vñd̄
pōt figurari per be seleel architectum.
d̄ q̄ d̄r. exo. 31. ecce vocauī ex noīe be seleel
7 iplēui eum spū dī sapia 7 itelligētia i oī
ope ad excogitandū fabre q̄cqd̄ fieri pōt
ex auro 7 argēto 7 ere marmore 7 gēmis
7 diuersitate lignoz. Vbi sciē. q̄ per Be
seleel q̄ interpretat̄ obūbraculū diuinum in
tellr x̄ps in quo deus fuit in vmbaculo:
nec hūane. Iste ē maxim⁹ architect⁹: q̄a
oīa p̄ ip̄m̄ scā sunt. Jo. i. Istū vocauit de⁹
ex noīe q̄n̄ p̄ āgelū nomē ei⁹ x̄gi nūciauit
Luc. i. d. Ec. p̄ci. 7c. vñ pōt d̄re illd̄ Jh. 40
Dñs a vtero vocauit me d̄ v̄tre m̄ris
mee recordat⁹ ē noīs mei. Istū iplēuit do
min⁹ spū sapie: vñ eccl̄astici. 15. In medio
eccl̄e apuit os eius: 7 impleuit eum dñs
spū sapie 7 intellectus. Iste scit operari i
auro caritatis 7 amicitie. In argento ca
stitatis 7 mundicie. In ere venustatis 7
eloquentie. In marmore firmitatis 7 con
stantie. In gēmis honestatis 7 resulgen
tie. In diuersitate lignozum fertilitatis
7 habundantie. **¶** Tercio p̄mendatur vt
affectu gr̄atiosus: quia gr̄atia dei erat cū
illo. Christus enim habuit omnem plēi
tudinē gr̄atie. vñd̄ Jo. i. Vidimus glo
riam eius glo. quasi vnige. a pa. ple. gra
tie 7 veri. de cuius ple. oēs ac. gr̄atiam p̄
gr̄a. **¶** 4º Moral̄ circa istā vltimā p̄tē euā
gelizata. 6. tangit q̄ exēplo x̄pi 7 parentū
suoz d̄z esse in oībus nobis. s.

Operationem virtuosam.
Habitationem fructuosam.
Conditionem gratiosam.
Perfectionem vigorosam.
Inscriptionem luminosam.
Reformationem amorosam.

Primo tangit operationem virtuosam cuius dicit. Et perfecerit omnia. Exemplo igitur eorum homo opera sua debet perficere sicut Christus fecit qui non venit legem solvere sed adimplere. **M**at. 5. Unde cuilibet dicitur ecclesiastici. 8. Fili in mansuetudine opera tua perfice et super hominum gloriam diligaris. **S**ecundo tangit habitationem fructuosam: quia reuersi sunt in galilaeam. **M**at. qui libet exemplo Christi debet habitare in ciuitate Nazareth que est in galilea. Nazareth interpretatur flos et homo debet habitationem floridam ut post flores sequatur fructus sicut in galilea. id est in transmigracione vitiorum ad virtutes et de virtute in virtute ut tandem videat deum deorum in syon in psalmo. **T**ertio tangit conditionem gratiosam: quia puer. **M**at. puritas facit hominem maxime gratiosum sicut videmus quod pueri sunt magis gratiosi quam senes et ideo hanc debemus suare. **Q**uarto tangit perfectionem vigorosam: quia cresce et proficiat. **M**at. enim debet continue crescere de bono in melius. **V**n. Deutero. 31. Viri agite et confortamini et nolite timere quia dominus deus tuus ipse est ductor tuus et non derelinquet te. **Q**uinto tangit intuitionem luminosam: quia plenus sapientia. **M**at. debet habere sapientiam per quam sciat cognoscere quae agenda sunt et quae vitanda. ut dici possit de ipso illud ecclesiastici. 14. Beatus vir qui in sapientia morabitur et qui in iustitia meditabitur. **S**exto tangit reformationem amorosam: quia gratia dei erat cum illo. **M**at. gratia est illa que facit hominem amabilem deo et ipsum sibi per dilectionem coniungit. **H**anc gratiam nobis Christus prestare dignetur ut cum ipso coniungamus in gloria. **A**d quam etc.

In festo circumcisionis domini.

Ostendit quod presumati sunt dies. 8. ut circumcidere puer vocatum est nomen eius Iesus. **L**uc.

Primo. Quia nos videmus quod nomina imponuntur ad notificationem rei rationabile est quod a scientibus rerum naturas imponatur nomina correspondencia rebus. Quia igitur Christus hodie quando fuit circumcissus publice nominari debuit sicut tempore moderno nominant pueri in baptismo pueniens fuit ut nomine sibi congruo publice vocaretur. Quia igitur saluator mundi aduenerat nomen sibi debuit imponi per quod saluator gentibus monstraret. **I**tem vocatum est nomen eius Iesus quod idem est quod saluator. Quia vero redemptionis misterium non omnibus fuit notum ab illo sibi imponi debuit qui ipsum cognosceret redemptionem pro se. Et ideo angelus gabriel sibi reuelatum a deo nunciauit virgini cuius dixit. Vocabis nomen eius Iesum. **L**uc. 1. Quod quod dictum virgini in secreto hodie quando circumcissus fuit publice fuit populo sicut narrat ystoria hodierna. In quo euangelio **L**uc. 6. tangit. s.

Ipsius quantitatatem congruentem. **D**oloris acerbiter affligentem. **P**rolis virginitatem nitescientem. **V**ocabuli utilitatem delectantem. **M**uncij dignitatem excellentem. **C**arnis veritatem euidentem. **P**rimum probat expressio numerosa. Secundum incisio dolorosa. Tertium conditio gratiosa. Quartum saluatio gaudiosa. Quintum legatio generosa. Sextum cognitio seriosa. **P**rimum in principio. Secundum ibi. ut circumcisi. Tertium ibi puer. Quartum ibi vocatum est nomen eius Iesus. Quintum ibi. Quod vocatum est ab angelo. Sextum ibi postquam etc.

Tantum ad primum ubi tangit etc. quod probat etc. dicit. Postquam circumcissus fuit etc. **S**ecundum enim fecit pactum cum abraha cui prius dedit circumcisionem quod omnis masculus deberet circumcidi octaua die. **V**n. Gen. 17. Infans. 8. dierum

Euangelium decimum.

circōcideretur i vobis. Postquā igitur
Luc. narravit historiam nativitatis dñi pñter
narrat primū factum post p̄palatōē nāt.
scōz Bed. s. factū circōcisionis. Sciendū
q̄ dies. 8^a. fuit dies cōueniens circōcisio
nī scdm̄ Liri. q̄ dies. 8^a. significat gr̄az re
surrectionis i qua electi circōciderēt ab
omni peccato ⁊ p̄cā. Tūc enim absterget
d̄s oēs lacrimā ab oculis eorū: ⁊ mor̄s vl
tra nō erit nec luct⁹ neq; clamor neq; do
lor erit ultra. apoc. 21. ¶ Vel p̄ diem. 8^m.
intellr̄ trāsitus hominis de h̄ mūdo. Mā
totus decursus vite hominis ē in septen
nario. diez. Nam p. 7. dies totū tps̄ ver
titur. addat unitas fac. 8. ⁊ sic hō exiit sta
tum merēdi. In isto igit septenario d̄z q̄
libet esse bon⁹: vt i. 8. die qñ mor̄is: possit
animā deo reddē mūdaz. ¶ Hoc at̄ fuit
figuratū Leu. 23. vbi sentētiā d̄r q̄ dñs
p̄cepit filiis Isrl̄ vt habitaret in taberna
cul. 7. dieb⁹. ⁊ in. 8. erat sabbz. i. requies.
¶ Ubi sciēdum q̄ p̄ habitatiōem taber
naculorū q̄ erat. 7. dieb⁹ q̄ non sunt hebdi
cia p̄manētia intellr̄ vita quē habemus
in h̄ mūdo in q̄ nō habem⁹ p̄fectā māsiō
nem. Mā scdm̄ apostolū hebreos. 11. Non
habemus hic manētē ciuitatem ⁊ ideo
7. diebus. i. toto tempore quo viuim⁹ de
bemus nos parare q̄ sumus in māsiōe
non firmā: vt. 8. die sit nob̄ sabbatū. i. reg
es eterna.

Secunda pars.

Equitur: vt circōcideret. vbi
tangit doloris acerbūatem affli
gentem: q̄ pbat incisio doloro
sa. Ubi sciēdū q̄ deus in signum federis
⁊ ppli peculiaris dedit Abrahā ⁊ semini
eius circōcisionē. Quia x̄o i^a circōci
sio fiebat in parte valde sensibili: q̄ i pte
i^a p̄ q̄z in nat. discernitur mas. a femina a
quo abscidebat in circulū pellicula promi
nēs in parte i^a: ideo dicebat circōcisio.
ex hoc autem cābatur magnus dolor.
¶ Sciēdū est at̄ q̄ q̄ post lapsum p̄mi
hominis: genus hūanū remansit cū mor̄

bo original' peccati d̄s ex sua misericordia
voluit mor̄bū curare ex sua medicia. Iō
in qualibz lege fuit aliq̄ remedium con
tra peccatū originale. Mā in lege nature
fuerūt aliq̄ sacrificia: l̄ in scriptura n̄ no
minēt inspirata scis p̄ribus a deo. In le
ge scripta fuit circōcisio. In lege x̄o gr̄e
baptismus qui est maioris influētie s̄m
Bedā. q̄ aperit Januā paradisi q̄ non sa
ciebant a^a. ¶ Sciendū est ēt s̄m d̄ct o
res q̄ pp̄ cās multas x̄ps voluit circōci
di l̄ nō ēret peccatū originale. P̄tio ad
remouēdū errores multorū h̄rticorū quorū
aliq̄ dicebant ipm̄ habuisse carnem fanta
sticā sicut Manicheus. Aliq̄ dicebat
corpus q̄ x̄ps assumpserat fuisse substan
tiale diuinitati sicut Apollinari⁹. Aliqui
q̄ tulerat corpus d̄ celo sicut Valētinus.
Qui oēs eliminant pp̄ verā circōcisionē
x̄pi. Scōo voluit circōcidi vt ostenderet
q̄ circōcisio data patribus seruiebat ad
uentui suoi carnem. Tertio ne iudei q̄s in
struebat possent ipm̄ reprehendere qd̄ n̄
ess̄z simil' eis ⁊ p̄ribus s̄m Ephiphanium
h̄ oia. ¶ Sciendū ēt q̄ i x̄pi circōcisione
cepunt misteria redemptōis nostre quan
do x̄ps suum preciosum sanguinem incepit
spargere p̄ nob̄. ¶ Sciendū est ēt q̄ cir
cōcisio x̄pi corporal' fuit figura s̄m Qua
stium nostre circōcisionis spūalis. vt. s.
spoliemur generatōe vetusta ⁊ reuēmur
per generatōem nouā. vñ col. 3. Expolian
tes vos veterem hominē cū actib⁹ suis
⁊ induentes nouum vt circōcidamr̄s a
nobis omnez sup̄fluitatē peccati. ¶ Hoc
autem fuit figuratū Exo. 12. vbi s̄māl'r̄ d̄r
q̄ filij Isrl̄ q̄ erāt circōcisi poterant co
medere agnū pascale: seruus at̄ empti⁹
p̄grinus: aduēa ⁊ mercenarius q̄ circō
cisi non erant de agro comedere nō pote
rāt nec pplō dei associari. ¶ Ubi sciēdū
q̄ p̄ filios Isrl̄ circōcisos: itellr̄ p̄nt viri
fideles q̄ circōcidētes ⁊ ap̄utātes a se pec
cata sine macula p̄ fidē formatā dñz p̄tem

plant. Isti in hū mūdo agnū pascale. i. xpm possunt digne sacramentali sumere et in futuro ipso recreabūtur cū āgelis in gl'ia. Per hūc vō emptiū nō circōcisiū intelli gūt xpīai exātes i pccō mortali: qz quēq mali sint tam empti sunt sanguine Jesu xpi. Quib' dī. i. cor. 5. Empti emz estis p tio magno gloriāte et portate deū in cor pore v'ro. Isti viri circōcidant amputādo pccā nō possunt digne agnū sumere. Per pegrinū vō et aduenā intelligit qlibz infidelis. Per mercenariū vō istū q nō sine ro affectu nec p salute aie s; p mercede et lucro dño hūit. Dēs isti nō sunt digni su mere agnum. Tertia pars.

Egitur. Puer. vbi tāgit pl' vgi nitatē nitescentem. qz pbat cōdi tio gratiosa. Quia enim puer a puritate dī iō xps puer dī qz sup oēs ho mines fuit pur'. vñ poterat dicere illud sapi. 3. Puer erā ingeniosus et sortit' suz aiam bonā et cū essez magis bon' veni ad corp' incoīgnatū. Et enī dei v'us et dī sa pientia xps esset in se bon' essentialr dūz tñ p nob voluit incarnari magis bonus appuit i effectu. In hac at auctoritate hu ius pueri quattuor tāgit scriptura. s.

Clariatē luminosam.

Sanctitatē dulcorosam.

Pietatē viscerosam.

Capacitatē gratiosam.

Primo tangit xpi yesu claritatē lumi nosam cū dicit puer erā ingeniosus. Naz igēiositas claritatē sapie significat. Quia igit xps est dei v'us et sapia. i. cor. i. iō in gēiosus dici pt. Enī pt figurari p eldrā d q dī. 2. Eldre. 7. qz ascēdit eldras scriba et ingeniosus i lege Moy. q data ē dño dō israel dicere et facer. vbi sciēdū qz p eldrā q interpretat adiutor: siue misericordia dñi i telligit xps q pp miam qz ad gen' huma nū hūit et nob fact' adiutor. vñ ps. Deus n'r refugiu et v'r adiutor i oportunitatib' et tribulatiōe. Iste fuit scriba ingeniosus i

lege Moy. pp magnā sapientia qz hūit et qz nob ddit legē viuēdi: Iste dī ascēdisse dicere et facere qz xps nō solū v'balr s; et exēplariter formam tribuit nob viuēdi. Nā xps cepit facere et docer. act. i. vñ ipe dixit aplis Jo. 12. Exēplū enī dedi vob vt quēadmodum ego feci ita et vos faciatis. 2° tāgit scitatē dulcorosā cū s'bdit. et sor tit' suz aiaz bonā. Nā i bōitate aie qz xps hūit inquātū hō intelligit ei' scitas cui tā ta collata ē grā. et tñ fuit deo placibil' qz fuit a diuinitate affūpra. vñ dī po sap. 4. Placibil' erat dō aia illi'. 3° tāgit pie tatē viscerosā cū dicit. et cū essez magis bo n' veni. Magna pietas fuit dī fili' q nō solū remāere voluit i sua sba s; n'ram hu mītatē assumere vt q bon' erat eternalr nob magis bon' veniē' t'palr apperet. vñ dīc Jo. 16. Exiui a p're et v'ei i mūdū. 4° tāgit capacitatē gratiosā cū dīc ad corp' incoīgnatū. Per istud corp' sine macula intelligit xgo maria de q dī fili' voluit in carnari. vñ dī ipa possum' dicere illis sap. 5. Fel' ē incoīgnata et q nesciuit thoz i de licro hēbit fructū i respexionem aiarum sanctarum. Quarta pars.

Egitur. Vocatū ē nomē ei' yhs vbi tāgit vocabuli vtilitatē dle crantē. qz pbat saluatio gaudio sa. vbi sciendū qz yhs interpretat saluator. Magna enī vtilitas fuit humāo generi et magnū gaudiū qñ sibi inotuit natiuitas saluatoris per qz a p'is meruit liberari. Sciendū est at qz p yhm habemus. Liberationē seruientis familie. Ablutionē inficientis macule. Infusionē decorantis gratie. Adeptionē quietantis glorie.

Prīo p yhs bēm' liberationē fūiētis familie. Nā an aduentū xpi eram' s' b' hūi tute s; ipse nos tradidit libertati. vt possi mus dicere illud Gal. 4. Itaqz fratres iā nō sumus ancille fil' s; libere q libertate xps nos liberauit. 2° Secūdo bēm' ablu

tionē ificiētis macule. vñ d̄ ip̄o d̄r apoc. i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis n̄ris i san- guine suo. **T**ertio hēmus infusione de- corātis gr̄e. vñ Ro. i. Per quē accepim⁹ gr̄am ⁊ apostolatū ad obediendū fidei in- oibus gētib⁹ p̄ noīe ei⁹ in qbus estis ⁊ vos vocati yhu xpi dñi n̄ri. **Q**uarto hēmus adeptione quietātis gl̄e. vñ Ebi. 3. fm̄ misericordiā suā saluos nos fecit p̄ la- uacrū regeneratiōis ⁊ renouatiōis spūs sci quē effundit in nobis habendū p̄ yhi xpm saluatōrē n̄rm vt iustificati gr̄a ip̄i⁹ heredes simus fm̄ spem vite eterne. Cū igit hereditas vite eterne nos quietet ⁊ hāc hēmus p̄ yhi merito dicere possum⁹ q̄ p̄ ip̄m hēmus p̄fectionē gl̄ie getantis. **I**ste ē xps d̄ quo dicit Ber. sup̄ cant. yhs mel in ore melox in aure iubil⁹ i cor- de. vñ Abach. 3. Ego at̄ in dño gaudebo ⁊ exultabo in deo yhu meo. Dñe yhu ite- rum Ber. sup̄ cant. nomē yhi lucet p̄dica- tū pascit recogitatū lenit ⁊ mitigat iuoca- tū q̄ exercitatos repat sensus virtutes ro- borat vegetat mores bonos atqz bone- stas castas fauet affectōes. Istud nomē yhu ē de q̄ d̄r act. 4. Nec aliud nomē est s̄b celo datū hoībus in quo oporteat nos sal- uos fieri. **Q**uinta ps.

Egtur. Quod vocatū est ab an- gelo. Vbi tāgit nūcū dignitatez excellentē q̄ pbat legatio gene- rosa. Nō enim q̄cunqz fuit legatus ad an- nunciandū nomen yhi s̄ angelus gabriel Angelus at̄ iter creaturas quas deus cō- didit est generosus ⁊ nobil⁹ ex quo ista le- gatio d̄r generosa. **C**onsidera autē o deuota aia circa legationez redemptōis nostre p̄ xpm multiplex misterīū angelo- rum. Nā repies angelum dñi. **V**irginem saluantē singulariter. **J**oseph confortantē salubriter. **P**astores letificantē alacriter. **P**uerum gubernantē viriliter. **P**rimo inuenies angelum virginem

saluantem singulariter. Nam quia Eva peccando maledictionē incurerat tanqz mater peccati virgo gloriosa tanqz mater gratie benedictionē accepit vt sic maledi- ctio Eue cōmutata fuerit in b̄ndictionem marie. vñ Luc. 1. Ave gr̄a ple. dñs te. b̄n. tu in mulie. **S**ecūdo inuenies angelum Jos. confortantē salubriter. Nā qñ Jos. co- gnouit virginē pregnantē. volēs dimitte- re eā angel⁹ dñi i somnijs dixit sibi. Jos. noli timere accipe mariā coniugē tuā ⁊c. **A**bat. 1. **T**ertio inuenies angeluz pasto- res letificantē alacriter. Nam qñ xps na- tus fuit angelus gaudiū magnū oī pplō pastoribus nūciauit Luc. 2. **Q**uarto in- uenies angelū puez gubernantē viriliter Cū enim puerū yhm p̄sequeret herodes angelus dñi in somnijs apparuit Jos. di. **A**bat. 3. Surge ⁊ acci. pu. ⁊ matrem eius ⁊ fuge in egyptū ⁊ esto ibi vsqz dum dicā tibi futurum est enī vt herodes querat puerum ad perdendū eum. Et ita. **D**efun- cto herode angel⁹ sibi dixit. Surge ⁊ ac- cipe pu. ⁊ matrem eius ⁊ vade in terram Israhel. defuncti sunt enī q̄ querebāt aīaz pueri. Et reuersus est. **S**exta ps.

Egtur. Postqz in vtero cōcipef- vbi tangit carnis veritatem eni- dentē q̄ pbat gignitio seriosa. **V**bi sciēdū q̄ pceptio fili⁹ d̄i i vtero v̄gis ⁊ ei⁹ batulatio i v̄tre. 9. mēlib⁹. ⁊ ei⁹ p̄turi- tio ⁊ lactatō siue nutritio signū irrefragā- bile fuerūt ⁊ argumētū cui cōtradici non p̄t q̄ dei fili⁹ verā carnē ⁊ humilitatē assū- p̄it s̄ multos hereticos dicētes ip̄m vel carnē d̄ celo portasse vl̄ fantastica hūisse. vñ sibi dixit angelus Luc. 1. Et p̄ci. ⁊ parī. fi. ⁊c. Nō enim filiū concipiet nec pareret nisi verus hō fuisset. Tūc autē impletū ē illud Isa. 7. Ecce v̄go p̄cipiet ⁊ pa. filium ⁊ vocabitur nomen eius emanuel. **C**ō- sidera igit o deuota aia q̄ in ista pceptio- ne secundat virginitas humanat diuini- tas tenet incapabilitas appet inuisibilis

Euangelium vndecim.

et si sensus deficiat: intellectus non capi
at non mireris si deficit in hoc mortalis
natura cum miret angelica in tanta geni
tura. unde Ambrosius. Scriptum est pax xpi
supra oem sensum: quoniam non supra omnem
sensum tanta generatio: tu ergo oxi manu
pone: scrutari non habes supra mysteria: habes scis
quod natus sit non habes discutere quoniam natus sit
habet querere mercedem. **E**t iste preceptus fuit si
guratus. i. x. i. ubi dicitur quod post circulum die
rum concepit Anna et peperit filium voca
uitque nomen eius Samuel. **E**t ubi scien
dum quod per Annam que interpretatur gra
tia intelligitur virgo beata deo gratiosa. unde Lucas. i.
Inuestisti gratiam apud deum. Ista post cir
culum diei. i. tempore quo deus illud preui
dit concepit et peperit filium suum ysum. Si
guanter autem dicitur quod vocauit nomen eius
Samuel qui interpretatur postulat a do
mino: quia saluator noster obnixus fuit postu
latus ut nos eriperet de manu inimicorum
nostrorum. unde psalmus. Emitte manum tuam
de alto: eripe me et libera me de aqua mul
tis: et de manu filiorum alienorum. i. de tribula
tibus et vanitatibus huius mundi: et de
manu filiorum alienorum per peccatum
superbie. Et ducat nos in terra de qua psalmus.
Portio mea domine sit in terra viventium.
Ad q. 3c.

In vigilia epiphanie.

Efuncto Herode. Ecce An
gelus domini apparuit in
somnia Jos. d. 2c. **M**at. 2.
Nos videmus per experi
entiam quod quando aliquis
thesaurus pretiosus committitur alicui
ad custodiam si sit sapiens totis viribus
conatur ad bene custodiendum ipsum.
quod **M**at. 5. ubi enim est thesaurus tuus
ibi et cor tuum erit. **N**on solum autem de custodia
thesauri quod est ex sua industria est sollici
tus sed libenter audit salubre sibi datum
consilium de thesauro seruando et consili

um illud conatur suare. **N**on solum et vias ex
cogitat per quas ipsum possit custodire secu
rum sed etiam omnes occasiones per quas amitte
re posset deuorat et quantum potest melius in
seculo loco reponit. Quia igitur Ioseph com
missus fuerat thesaurus premaximus quia Christus
dei filius generis humani saluator: ideo ipsum
diligenter suabat et consilium sibi per angelum
missum a domino prompte ponebat in ope. et
occasione vitabat quod poterat esse impedi
mentum tute custoditionis thesauri. et ipsum
proposse et sibi instructionem angeli in loco tu
tissimo obseruabat. Et hoc est quod inuitur in
euangelio hodierno. In quo beatus **M**at.
tangit quatuor. s.

Benignitatis habundantiam in commouendo
Sedulitatis diligentiam in exequendo.

Sagacitatis sapientiam in precauendo.

Securitatis prouidentiam in conuersando.

Et primum probat nuncius destinatus. Secun
dum actus applicatus. Tertium hostis decla
ratus. Quartum situs demonstratus. **E**t pri
mum in principio. Secundum ibi. Qui con
surgens. Tertium ibi. Audiens autem quod arche
laus. Quartum ibi. Et admonitus in som
nis.

Prima pars.

Etantum ad primum ubi tangit 2c.
quod probat 2c. dicit. Defuncto hero
de 2c. **E**t ubi sciendum sicut potest ha
beri **M**at. 2. Quod postquam herodes vi
dit quod magi quos malitiose et simulatorie
miserat ad inquirendum natum puerum suum
spopondens falsum obsequium dixit. **I**te et i
terrogate diligenter de puero 2c. et ipsi in
somnia admoniti non reuerteretur ad ipsum
credidit se illusum ab eis fuisse. **I**ratius
igitur de natiuitate noui regis in mundum
volens ipsum interficere ut regnaret igno
rans tamen in speciali quod esset ordinavit quod i
nterficerent omnes paruuli quod erant in bethleem
et in finibus eius abymatu et infra ut sic in
ter eos occideret Christus quem nouerat in be
thleem fore natum. **D**eus autem cui sunt omnia cogni
ta videns herodis cogitationem malignam

volens xpm saluare misit angelū suū Jos.
d. sibi. Surge ⁊ accipe pu. ⁊c. Abortuo at
Herode iterū angelus dñi apparuit in sō
nīs Jos. d. q. reuerteretur in terrā ysrāel
⁊c. h. igitur hic tria possum⁹ pñderat. s.
Visionē illustratē.
Admonitiōem exprīmētē.
Rōnem cōfortantē.
Quātum ad primum dicit. Defuncto
Herode. ⁊c. Vbi. s. possum⁹ pñdere. s.
Tempus determinatū.
Nūciū destinātū.
Abodū explicatū.
Domine visitatū.
Locū designatū.
Quantū ad tpa determinatū dicit. De
functo herode. vbi sciendū q. tres fuerūt
herodea. s. Ascalonita Antipa ⁊ Agripa.
Herodes ascalonita fuit ille q. interfecit
pueros vt hētur Abat. 2. Iste fuit filius
antipatris q. p. m. alienigena regnauit i
iudea post ircanū. Sciendū est at q. si
cut p. colligi ex ystoria scolastica ⁊ ex di
ctis Iosephi q. Herodes ascalonita p. i
nocētium fuit i infirmitate pcussus a dño
⁊ iudicio medicorū sciēs se incurabilē: sci
ens ēt q. d. morte sua non multū tristare
tur iudei fecit capi magnā multitudinē
pñcipaliorū i iudea ⁊ fecit eos detineri ca
ptiuos ordinans cum Salōe sorore sua:
vt statim qñ ēssz mortuus faceret eos iter
fici vt saltē sic iudea in die morij sue ploia
rētur. Paulo at ateqz nouissimū spirituz
redderet atiprem filiū suū iugulauit post
duos filios quos ante necauerat. s. alexan
drū ⁊ aristobolū. Talis igitur Herodis
finis q. digna supplicia sceles q. i betbleē
erga puulos gesserat ⁊ pro insidijs salua
toris exactus ē ab euangelista dñsignatur
cum dñ. Defuncto Herode. T. ad nū
ciū dñstiatū dicit. Ec. angel⁹ dñi appuit. An
gel⁹ ei idē ē q. nūci⁹. Deus igit suū bonū
nūciū multonēs misit ad Jos. vt instrue
ret eū qd ēssz factur⁹. Herode igit defun

cto mōet vt i terrā ysrāel reuertat: vt sic dñ
cere possit q. dixit petr⁹ act. 12. Nūc scio
⁊c. q. misit dñs angelū suū ⁊ eripuit me
d. manu herodis ⁊ dñi expectatōe plebia
iudeorū. T. ad modū explicatū dñc i
sonis. Quia. n. Jos. erat d. facili mōitōnē
bus āgelī credul⁹: iō sufficiebat vt ei i sō
nis apperet. T. ad hoīem visitatū dñ
cit Ioseph. Q. ei Jos. erat datus sicut nu
tritius pueri ⁊ sic pñsolato: virgīo: iō sibi
soli sit apparitio vt sciat qd sit factur⁹.
T. ad locū designatū dicit in egipto:
In ista eim appitōe angeli Jos. erat i egi
pto. vnde Jo. sup illd de egipto vocauit fi
liū meū. h. ingt. 70. iūterp:etes non hñt:
sed in Osce. pphā h. Ebraica scribit. Vita
te. T. ad 2. s. mōitōem exprīmētē dñc
Surge ⁊ ac. ⁊c. vñ sñm Dyo. in hoc possum⁹
aduertere benignitatem xpi q. cū dñ
essz ⁊ hō: volebat tñ q. ad ista q. videba
m⁹ dispōi p. āgelos h. iperū dñ pñs. T. ad
cōfortū scitātē dñc puer ⁊ mēm. eius
Ist⁹ fuit gñsum pñortū i q. fuit Jos. exē
plū iusticie: puer splēdor sapie mī virgo
speculū pudicie: vt dicat illd ecclasti. 24.
Ego mī pulchre dilectōis tioris magni
tudis ⁊ scē spei. T. ad loci pñgruitatē
dñc. ⁊ vade i terrā ysrāel. vbi sciē. q. q. xpa
pñcipalr q. ad hitatōem missus fuerat
a pñe ad pplm isrlitcū d. q. etiam carnem
assumpsit. vnde Abat. 12. Non sum mis
sus nisi ad oues que perierant dom⁹ isra
el. vnde pp hoc non ierat in egiptum vt
ibi magnam moriam pñeret sed vt euade
ret iram Herodis ⁊ egiptum curaret ab
erroribus suis: reuersus est tamen i Isrā
el. vt sic iuxta illud ps. Fuerit notus in
iudea dñs ⁊ i ysrāel magnū nom⁹ ei⁹. T. ad 3.
s. rōnē pñortātē dñc. Defuncti sūt ei⁹
q. qrebāt aiam pueri. vñ Criso. Reuersio
nis at rō assignat cum dñ dñfuncti sunt ⁊c.
Sciendum est autem circa istā ptē pñ
cipalē loquēdo q. in ipa. 7. possum⁹ pñde
rare h. alio ordie qz i Isrā ordinē. s.

Aspectu gratiosum.
Sicut tenebrosus.
Punium amorosum.
Abodum quietosum.
Prodigium virtuosum.
Actum virtuosum.
Terminum fructuosum.

Quantu ad primu dicit Joseph. Per Jos. eni q interpretat accresces intelligit q libet ho q dicit esse gratiosus deo per ornameta virtutu accrescendo. s. de virtute i virtute du hic vivit vt tandem deu deo videat in syon. i. in glia. Ma hz multitudinem meritorum erit retributio pmo. **Q**uantum ad secundu. s. sicut tenebrosus dicit In egypto. Per egyptu eni q interpretat tenebra intelligit stat pccati facies hoiem obscuru z tenebrosu. Accidit at multociens q ho q instat Jos. deberet ee deo gratio sus p illustrante gram e instat egypti in tenebris peccatoru. **Q**ualr at ho i egyptu ducatur fuit figuratu Gen. 37. Ubi snialiter dicit q fratres Jos. iudetes sibi venderunt eu ymaclitis mercatoribz q duxerunt in egyptum vbi fuit s. fuitute regis pharaonis. **U**bi sciendu q p Jos. vt dictu e intelligit qz ho p fies ei intelligit dmoes q p tato dnr fies hois: q sic vn fr aliqn assimilatur alti: sic aliql similitudo e inter hoies z dmoes iq st itetual. **X**e: Isti at dmoes videtes q st explsi d padiso ad que it hoies ordiati eis uidet z ptine eos teptat vt i pccm labant. p mercatoris aut ymaclit itellit vicia qb te dmoes vedut hoies qn sibi pponut dletatoez z pplacenta i pcis. **Q**uabz Jos. 50. Ecce i iniquitatibz vris veduti estis. Et te ducut eos i egyptu i. i ifernu q e fra tēbrosa z opta mortis caligie iob. 10. vbi sunt s. fuitute regis egypti. i. luciferi regis iferni cu ve dāpnato nis eterne. **Q** ad tertiu. s. nūciu amorosū dicit. aglus dñi angli ei sciētes hoies suos debere ee pciues ad ipos astrigunt amoris viculo vt saluet z io ex ordinatōe

dina hoibz admistrat Ma iuxta illd Eb: e. 1. **D**es sūt admistratoz spūs i misterium missi pp eos q hereditate capiūt salutis. Ex q nob dat inte in deo magna benignitas q hoibz tal assignat mistros z ex pre angeloz maxia caritas. vñ Je. sup. **A**bat. Magna dignitas aiaz vt vna que heat ab ortu nat in custodia sui angeluz deputatu. **S**cedu e at q inuēto angelos inter a triplex bñficiu z ministeriu exhibere. Ma p a malo retrahūt hoies z ad bonu inducūt. vñ **A**ueri. 20. dixit **A**boy. **M**osti q misit dñs agelū suū z eduxit d egypto i. d tenebris pccoz. 2. o rones hoiz fidelr deo offerūt iuxta illud angel raphael dixit tob. tob. 12. **Q**uā orabas cū lacrimis z sepeliebas mortuos z derelinqbas prandiu tuū ego obtuli ofonē tuā dño. 3. vitā hois muniūt z ipos virilr ab inimicis defendūt iuxta illd q dñs dixit **A**boy. exo. 13. Ecce inqt e mittā agelū meū q pcedet te vt custodiat i via z introducat in locū que pparavi. vbi pñdera qlr hoibus sunt angeli ad custodiām. s. q ad ingressum: pgressū z egressū. **Q** ad ingressū sapiēter dirigēdo. iō dicit q pcedet te. vñ exo. 23. pcedet agel me. **Q** ad pgressū diligēter ptegedo iō dicit. z custodiat te in viā. vñ ps. Angel suis mādavit d te vt custodiāt te in oibz vijs tuis. **Q** ad egressū feliciter collocādo iō dicit vt introducat te ad locū que pparavi. vñ Exo. 15. **I**ntroduces eos z plātabis in mōte hereditas tue firmissimo habitaculo tuo q opat es dñe. **Q** ad 4. s. modū qetofū dicit in somnis. p somniū q irruit sopor sup hoies datur inte q q vlt mereri hēre visionē angelicā dicit ee lōgeu a terreis z celestia cōteplari. **Q** ad 5. s. pdigiu virtuosū dicit de functo herode ei q interpretat glia pellibz intelligit dya q glia i pccoribz p pell mortuoz designat. **Q**uabz dñs Apoc. 3. **N**on hēs q viuas z mortu es. **Q** ad 6. s. actum virtuosū dicit pgeac

pu. et mrem ei⁹. vbi angelus qm actū vñuo
sū. tria tāgit q dī peccō: facere si vult actū
attingere vñuosū. p⁹ dī deserere culpā in si
cientē iō dī fge. vñ ecc. 17. Surge puerte
re ad dñm et relinq peccā tua. 2⁹ dī induere
inocētiā decoratē. et iō dī sibi acci. pueruz
Ma peccō: postqz brexit a culpa et vñit ad
statū grē dī ipa; p puritatē pñuare. vt sic
sit d nūero istoz pueroy de qb⁹ dī dan. 1.
In qbus nulla erat macula. q erat decori
for⁹ et eruditū in oī sap. 3⁹ dī assumere
diligētiā opantē et iō sibi dī accipe mrem
ei⁹. Ma hō postqz recepit diuinā grāz nō
dī ociari in ipa h dī se exercitare in opi
b⁹ bōis. vñ cui libet dī ecc. 11. Mane scia
sem tuū et vespe nō cesset man⁹ t⁹. p mae
intelligit iunē p vespe senect⁹ in qb⁹ hō
nō dī occidit h dī se exerceat. 4⁹ ad
7m. s. terminū fructuosū dī et vade in ter
rā israel. q interpretat vidēs deū. i. celesti
pñia in q clare deū videbim⁹ cui dī deit.
8. Dñs de⁹ tu⁹ dūducat te i frā bonā. 2⁹ ps.

Egitur. Qui surgēs accepit et.
vbi tāgit sedulitatē diligētiā in
exequēdo q pbat act⁹ applicat⁹
In h ei q Jos. statū posuit i executiōe mo
nitionē angelicā dat inte⁹ ei⁹ pmpitudo
i pēdo dīa mādāt. vñ Ber. Her. Obediēs
mādātū nō discunt h statū par aures audi
tū linguā voci pedes itineri man⁹ opī et
sic se totū int⁹ colligit vt mādātū pagat
ipātis. vñ qm bonū sit obia dicit. 35.
moral. Obia salua x⁹ est q mēti ceteras
vñtutes inserit isertasqz custodit. Melior
ē obia qz victime. Tertia ps.

Egitur. Audiēs at q archelaus
et. vbi tāgit sagacitatē sapientiā
in precauēdo q pbat hostis de
clarat⁹. vbi sciendū q q angel⁹ nō deter
minauerat locū Jos. ad spālīr ire dī appti
cari ad iudeā q nobilior erat ps regni ar
bitrās q tātus puer nō esset alibi mitten
dus qz in Jeru. ciuitatē insignem et iō di
spoluerat illuc ire. h audiēs q archelaus

fili⁹ herodis ibi regnabat tñmūt illo tre.
Sciendū est pp istum archelaū qui dī
in iudea regnasse p herode pñe suo q si
cut narrat Iosephus Herodes habuit. 9.
vñores ex qbus numerosam suscepit so
bolem. primogenitus est antipater ex do
xide. Alexander et aristobolus ex manauie
Archelaus ex maracha samaritade. He
rodes atipias q post tetrarcha fuit et phi
lippus ex cleopatra Ierosolimitis. trib⁹
vero pñmis ab Herod interfecit et post
mortem eius occasione testamēti pñis ar
chelao vñsarpate regni gubernatiōez et tñ
de successiōe regni ad cesarem augustum
delata de consilio senatus omnem hero
dis monarchiam distribuit mediam par
tem. s. iudeam et ydumeam tradens ar
chelao sub nomine tetrarche pollicitus
se facturum eum regem si dignum se pñe
buisset. Mediam vero pa tem in duas
securit tetrarchias successitqz gallilea in
partem herodis yturea vero et traconiti
dis regio philippo. Factus est ergo post
herodem defunctum archelaus quasi dy
archus quod dominij genus h regnum
appellat.

Quarta pars.

Equitur. Et admonitus in som
nijs se cessit et. Vbi tangit secu
ritatis prouinciā in conseruā
do q probat situs demōstratus vbi sciē
dum q Jos. vidēs q propter dominij ar
chelao non poterat ire in iudeā elegit ire
in gallileāz vt ibi securus cū puero habi
taret. Sed h igitur in parte ista tria pos
sumus considerare. s.

Complacentem regionem.

Conuenientem mansionem.

Prophetie adimpletionem.

Quantū ad primū dicit. Et admonit⁹ i
som. et. vbi sciendū q cū dicitū sit i pte pñe
dēti q cū herodes monarcha mortu⁹ fuis
set archela⁹ accepisset gubernatiōez qusqz
p cesarē augustum fuit diuisum dominij
et sic quādo Jos. redijt in terrāz Israel ita
e iij

Euangelium vndecimum.

dñaretur in gallilea sicut in iudea posset
 aliquo dubitare qre Jos. nō ita timuit ire
 in gallileā sicut i iudeā. Ad q pōt dici q
 q: Ierusalē erat caput regni ibi quasi assi
 due morabat archela⁹. nō tñ in gallilea
 iō non timuit in gallileam ire fm Jo. sic
 in Ierusalē. ¶ Quantū ad secundū. s. con
 venientē mansionē dicit. Et veniens hi.
 2c. Quare at cū Jos. eēt nat⁹ nazareth nō
 elegit primo illuc ire qz in iudeā. Rñdeo
 q: sciebat xpm natū de virgīe 2 pceptum
 de spū scō 2 iō fm Au. De pñsū euāgeli
 staz credidit esse verbū angeli intelligen
 dū de Ierusa. tanqz de digmon ciuitate.
 ¶ Ad tertiū. s. pphetie impletioez dicit
 vt implet⁹ dictū ē 2c. vbi sciendū q ex h
 q dicit pphias plurali 2 nō pphiaz singulr
 dat nobis itelligi q sensum scripturaz 2
 pphetiaz assūpsit nō at auctoritatē fixā.
 Mā q: nazare⁹ interpretat scūs 2 fm oēs p
 phetas imo hz oēm scripturā yhs scūs dī
 imo scūs scōz iō fm . assūpsit sensū
 nō vba qzuis ē hz veritatē ebraycā xps
 nazare⁹ vocet. ¶ Sciendū ē et q ex h q
 xps dicit⁹ nazare⁹ fm Criso. xpiani pri
 mitus sunt vocati nazarei hz tñ postmodū
 nomē eoz mutātū est apud anthiochiā 2
 xpiani vocant. ¶ Moralr at loquēdo cir
 ca istā ptē sciendū ē q ex h q xps dereli
 quit egyptū 2 vēit in gallileā 2 hitauit in
 nazareth dat nob exēplū in h mūdo xruo
 se viuēdi vt possim celestē pñiaz adipisci
 vñ p egyptū q iterptat tenebra vel obscu
 ritas itelligit stat⁹ culpabil⁹ q facit hoiez
 tenebrosū quē qdē statū oñdit nobis xps
 deferere i suo exitu d egypto. Ad q faciē
 dū admonet qz Isa. 55. Ubi dī derelin
 quat ipi⁹ viā suā 2 ibi iniqu⁹ cogitatioēs
 suas 2 reuertat ad dñz 2 miserebūci⁹. Per
 galileā at q interpretat trāsmigratio itelli
 gīt trāsīt⁹ quē hō dī facere d vītys ad vir
 tutes quē oñdit nob xps veniēs i gallile
 am. Per nazareth q interpretat flor q qd
 flor ē purus redolēs 2 pulcher aspectu i

telligit q hō postqz desit vitia. 2 sic exiuit
 egyptū. 2 trāsīuit ad bona opera virtuosa
 2 sic venit in gallileam. debet perseverare
 in puritate mētis 2 corporis p redolētiaz
 b. ne fame 2 puerlationē honestā. q qdē
 xps dedit nob intelligere qn in nazareth
 hitauit. vñ nobis dī ecclīastici. 39. Florete
 flores qli liliū date odorē. 2 frōdēte i gra
 tiā. Mā hō dī cū lilio puritatis redolere p
 famā bonā 2 frōdes facere p opa virtuosa
 vt crescat i pñti p grāz. 2 i futuro p gliaz.

In epiphania dñi euangelii. 12.

Am natus esset yhs in be
 thleē iude i dieb⁹ herodis
 regis 2c. Abat. 3. Signi
 tas regalis h exigit vt ad
 penitentia regis nouiter i

cipiētis regnare fideles vndiqz ppareāt
 ipm recognoscētes p dño. 2 vt ei tributa
 deferat 2 donaria iuxta regalē magnificē
 tiam 2 consuetudinē regionis. Nato igit
 xpo rege regū. 2 se mundo visibiliter pre
 sentato pgruū fuit vt ad ipm recognoscē
 dum p dñose pñarent ppli nationū fide
 litatem sibi pmittentes oimodaz 2 obla
 tiōes portātes donoz. Hoc aut hodie fa
 ctum cōspicimus i aduētū trium magoz
 mirabiliū q fuerūt primitie gentiū facie
 tes xpo pro se 2 posteris suis homagiū
 2 offerentiū munera preciosa. Et h est q
 insinuat euāgelium hodiernum. In quo
 Abat. quattuor tangit. s.

Sedulitatem solícite inquisitionis.
 Malignitatem pñde psecutionis.
 Pietatem magnifice deuotiōis.
 Benignitatē deifice gubernatiōis.
 ¶ Primū pbat magoz pñuētiō vigorosa.
 Secundum herodis indignatio aiosa.
 Tertium regum oblatio copiosa. Quar
 tum supna comonitio fructuosa. ¶ Pri
 mum in principio. Secundū ibi. Audiens
 autem herodes 2c. Tertiū ibi. Qui cum
 audissent regē 2c. Quartū ibi. Et respon
 so acceperunt. Prima pō.

Quantū ad primū vbi tangit 7c.
 q. pbat 7c. dicit. Cū natus esset
 yhs 7c. Et sciendū q. circa istaz
 ptem. 7. tangit euangelista. s.
 Subiecti dignitatem.
 Loci congruitatem.
 Temporis congruitatem.
 Aduentum virtuosum.
 Quæsitum fructuosum.
 Signum gratiosum.
 Affectum amorosum.

Quantū ad primū dicit. Cū natus eēt
 yhs. Yhs enī idē est q. saluator. Saluator
 nomē est dignitatis. Cū igit natus esset
 Yhs. s. de mīe tpālī q. ap̄e est eternalī.
 ut sic sit xps yhs heri et hodie ipse et in
 scēla Ebrē. 12. De quo Ber. in quodā s̄mo
 ne. Xps yhs filius dei nascit in bethlēe iu
 de yhs saluator qd tā necessariū pditis :
 quid tam optabile miseris: quid tam vti
 le desperatis. q. d. nihil. Nam ipse est pdi
 tor reparatō: miserorum: consolatio dīpe
 ratōz p̄fortatō. vñ pōt figurari per salua
 torem: de quo dī. 4. R. 13. Require euan
 gelio pte **Q**uantum ad loci p
 gruitatē dicit in bethleem iude. Duplex
 enim inuenit bethleem: vna que est in tri
 bu zabulō: alia in tribu iuda: et de ista s̄m
 Glo. loq̄tur Euangelista. Duplex rō pōt
 assignari quare prius vocabatur effrata:
 vna lralis quia effrata interpretat vno
 modo videns furorem. bethleem domus
 panis: et ibi primo fuit magna fames sic
 pz Ruth. i. et ideo videns furorem paup
 tatis: postea x̄o magna habūdantia: et iō
 domus panis. **Q** Spūalis rō vt dicatur
 effrata. i. videns furorem propter furore
 herodis in interfectione puerorū: Beth
 leem autem qui ibi natus est xps qui est
 panis viu⁹ q. de celo descēdit Jo. 6. et sic
 congruētia loci puenit cuz locato. **Q** Ille
 panis pōt figurari p panem de quo dicit
 Judi. s. Audi somnū et videbat mihi s̄b
 cinericius panis ex ordeo volui et in ma

diā castra descēdere cūqz venisset ad ta
 bernaculū percussit illud atqz subuertit.
 et terre funditus coequauit. Vbi sciendū
 q. p istum panem intelligit xps q. subci
 neriti⁹ dī q. diuinitas fuit sub cinere nīe
 mortalitatis velata et fuit coct⁹ igne amo
 ris quē ad genus humanū habuit. **Q** Et at
 ordeatus pp. asperitatē pene q̄z pro no
 bis sustinuit q. h. xpo fuerit aspera tamen
 nobis fuit dulcis q. per ipm sumus de iu
 go dyaboli liberati instar ordeī q. habet
 asperitatē in cortice interius tamen gra
 num q. continet est sanatiū. Per madi
 anitas aut qui interpretantur iniqui intel
 ligunt dīmones qui humāo generi aduer
 santur. Per castra at illoz intelligit mū
 dus in quo homines erāt dediti vanitati
 bus. Panis igit. i. xps descēdens de celo
 i. qn carnē assumpsit vēit ī castra. i. in mū
 dum cui p suā potentia p̄incipabat dya
 bolus et sibi dñūz abstulit. et potentia mi
 norauit iuxta illud Jo. 12. Nūc iudiciū ē
 mundi nūc p̄nceps mundi eiciet foras.
Q Et at puenisse vsqz ad tabernaculū. i. vsqz
 ad lymbū. et istud percussisse et subuertisse:
 q̄z descēdit ad lymbū patrū. et inde extra
 xit aīas q. ibi detinebātur captiue. et sic de
 monibus gemētibus ipsum expoliavit.
Q Quātū ad tertiū. s. t̄pis veritatē dicit
 In diebus herodis regio. s. alcalomite.
 Iste s̄z Ambi. n̄ fuit iudeus s̄z ydumeus
 constitutus a romanis in regē. vñ ex h. iu
 dei cognoscere poterāt xpm iam natum
 q. translātū ab eis fuerat regnū iuxta q.
 p̄phetatū fuerat Gen. 49. Nō auferetur
 sceptrū de iuda nec dux de femore ei⁹ do
 nec vēiat q. mittēd⁹ ē et ipse erit expecta
 tio gētū. i. expectatib⁹ a gētib⁹. **Q** Morali
 at dīe possum⁹ q. p herodē q. interpretat pel
 lib⁹ glans itellī dyabol⁹ q. glāf i peccato
 rib⁹ significat p pelles mortuoz. **Q** **Q**
 ad 4^m. s. aduētū virtuosum. d. Ecce magi
 ab ori. 7c. vbi sciē. s̄m Raban. q. isti nō
 dicunt magi a maleficio: s̄ a sapie studio

Em Ali. magi in caldeo idē ē q̄ phi i gre
co ⁊ sapiēs in latio. ¶ Sciēdū ē āt d̄ istis
magis sic narrat Remigi⁹ q̄ varia ē de
ipsis opinio. Quidā eiz dicūt ip̄os fuisse
caldeos. Caldei ei stellā p̄ dō cōlēbāt: iō
dixerūt q̄ nūcupatiū⁹ eoz d̄s oñderat ve
rū deū natū. Alij vō dicūt p̄sas eos fuisse
Aōnulli xō dñr eos d̄ finibus vltimis fu
isse. Alij vō dicūt istos fuisse nepotes baa
laz q̄ magi ē credēdū. Baala inter cetera
q̄ p̄phetavit dixit. Oñes stella ex Jacob
Alii vō hñtes hāc p̄phetia mor vt vide
rūt stellā nouā intellexerūt regē natū.

Generūt igit istī magi ab oriēte cui⁹ duplex est rō. p̄ma s̄m Cris. vt sic ista p̄ mundi est p̄ncipiū lumis : sic istī d̄figura rent cē p̄ncipiū fidei ⁊ gentib⁹. s̄a rō ē s̄ Remig. q̄ ille q̄ q̄rebat oriēs erat . uenē runt igit ab oriēte yerosō. vbi erat caput regni: q̄ ī toto orbe erat famosa: tū q̄ erat ciuitas magisterij: q̄ habitabāt ibi sacerdo tes: tū q̄ erat ciuitas sacrificij: q̄ ibi offe rebāt hostie dño: tū q̄ erat ciuitas regis ⁊ dñij: q̄ ibi habitabāt reges vt incirēt pue rū: vel vt interrogarēt d̄ ipso sapiētes : vt s̄m Glo. ⁊ s̄ Remig. d̄ natui. xpi certifi carent ⁊ excusabiles essēt iudei. ¶ **Q**u^m ad 3^m. s. q̄ sitū fructuosum dic. dicētes vbi est q̄ nat⁹ rex iudeoz. Nā xps spālīr dī rex iudeoz. p̄ q̄ eis spālīr p̄missus iuxta illud mal. yltio. Uob̄ āt t̄mētib⁹ nomī me um oriēt sol iusticie. s̄o q̄ eis spālīr miss⁹ iuxta illd̄ math. 15. Nō sūz missus nisi ad oues q̄ p̄ieſt dom⁹ yrl. 3° q̄ iter eos spe cialīr p̄uersat. vii Luc. 4. Ip̄e docebat in sinagogis eoz. s. iudeoz ⁊ magnificabatur ab oib⁹ ⁊ uēit in nazaret vbi erat nutri tus. ¶ Sciēdū ē ē q̄ magi tria q̄runt. s. Sitū continentem: vbi est

Ortū euidentem: qui natus est
Gradū excellētē: q: rex iudeoz.

Eld p̄mū d̄re possumus q̄ ip̄e ē vbiq̄
p̄ suā potētiā. In scis spāl̄r p̄ gr̄az. Atti
git vbiq̄ p̄ suā mūdiciā, vñ ḡg. s̄r c̄je. de⁹

manet intra oīa: ipe extra oīa: ipe ifra oīa
superior: ē p potētiā inferior: ē p fustētatiōem
exterior: per magnitudinē: interior: p sub
tilitatē: sursum regēs dorsum prinēs extra
ordinās interi⁹ penetrās. ¶ Ald 2^m dīc
possum⁹ q eternalr nat⁹ ē d pīe tpaliter
d mīe iuxta illd 36.9. Puer nat⁹ ē nob
7 fili⁹ dat⁹ ē nob. ¶ Ald 3^m dīc possumus
q ipe ē rex magn⁹ sup oēs dōs: i ps. vñ
Apoc. 19. Ipe hēbit i vestimēto. i. i hūani
tate 7 i fēore suo. i. i diuinitate scriptum
rex regū 7 dñs dñantiū. ¶ Ald 4^m ad. 6^m. s.
signū gīosum dīc. vidim⁹ stellā ei⁹ i oriē
te. Ma i^a stella nunq³ al^a appuerat. cui⁹
rō ē h³ Fulgētiū: q: ipa fuit nouiter crea
ta 7 data i signū xpī natī: vt magos du
ceret ad ipm q nunq³ alias fuerat opor
tunū. ¶ Ex multj at aduertere possumus
q fuit nouiter pducta 7 nō aliq fuit cele
stīū stellaz. vñ Criso. in ol. Qm at nō ce
lestīū vna stellaz h³ fuit. Nulla eīm alia
stellaz hac via incedit h³ ab alto in meri
die ferebat sō a tpe. Nō eīm in nocte tm
appebat s³ in media die: q nō ē vtrus stel
le s³ lūe. 3° ab eo q appebat 7 occultabat:
sic p³ i ier^m. 4° q: nec ppriū gressū hēbat
s³ cū oportebat ire magos ibat: qñ at stat
stabat. 5° q: nec sursum manēs ptū vginis
demonstrabat sed dorsum dīcēdēs: q nō ē
stelle mor⁹ s³ vtrus qdā rōal. vñ vñ h³ stel
la vtrus inuisibil⁹ fuisse in talē appentiam
formata. Qñ de ista stella fuerūt opi. fm
Remig. 7 fm Au. Quidā ei dixerunt q
sp̄s sanct⁹ fuit in spē stelle: sic appuit in
spē colūbe qñ xps fuit baptizat⁹. Quidā
at dixerūt q fuit āgel⁹ i spē stelle. Vnde
rūt stellā magi in oriēte q duob⁹ modis
pōt intelligi. vno mō fm Bedā q stella
fuerat fixa s³ bethleē q erat i occidentē re
spectu regiōis vbi erāt magi: 7 tūc ē sen
sus q nos exītes i oriēte vidim⁹ stellam
ei⁹ i occidentē. Alio mō fm Aug. q stella
appuit in oriēte magi: h³ ē in ptib⁹ eoz iu
xta eos: 7 ducatu ei⁹ venerūt in bethleē.

Et hⁱ magi approbati eccl^a. ¶ Scien^t ē at
q^{uod} d^{icitur} tpe appitōis stelle: 7 d^{icitur} tpe q^{uod} magi in
cepunt vēire pp^{er} distātiā loci fuerūt diuer
se opiones. **Prima** Aug. q^{uod} q^{uod}si p^{er} biennū an
nat^{us} xpī apparuit stella 7 tē mirabant magi
qd^{id} ess^{et} xpō at^{que} nato reuelatū ē magis per
āgelos q^{uod} illa stella erat signū xpī nati: 7
tūc incepunt vēire 7 i. 13. dieb^{us} venerunt
7 puer^{um} adorauerūt. 2° opio Criso. s. q^{uod} an
p^{er} multū tps stella magi apparuit 7 tūc ince
punt vēire: 7 pp^{er} nimīā distātiā posuerunt
totū illū anū 7. 13. dies alteri an^{no} euz xpō
adhuc ess^{et} in cūbul^o applicuerūt 7 ipm
adorauerūt. 3° opio fuit q^{uod} i die nati. stel
la apparuit: 7 tūc incepunt vēire: 7 p^{er} anū
pplerūt. 13° die si an^{no} puenerūt. Sed istud
nō pōt stare. q^{uod} Glo. venerunt at^{que} nō post
anū q^{uod} tūc inueniretur i egypto nō in
psepio: s. 13. die. 4° opinio fuit q^{uod} i nati. do
mini 7 ē flgenty. **Primo** stella magi ap
paruit 7 tūc incepunt iter suū 7 in. 13. dieb^{us}
venerūt vsq^{ue} ad xpōm: 7 hⁱ magi 13 eccl^aia
Sed hⁱ Je. Querēdū ē si caldei vel pse
d^{icitur} vltia terre finib^{us} fuerūt. i. magi quō in tā
breui spacio ier^{usalem} vēire potuerūt. Rndet
vno mō fm Remigi. q^{uod} hⁱ fuit miraculose
q^{uod} miraculū potuit face^{re} puer nat^{us}. 2° mō
sz Bre. q^{uod} hⁱ fuit q^{uod} būerūt diomedarios
q^{uod} vadūt velocissime 7 eoz auxilio puene
rūt. 3° mō fm Remigi. q^{uod} isti fuerūt d^{icitur} p
gēie baalam. 7 regio eoz nō multū dista
bat a terra pmissiōis: iō in breui tpe pue
nire potuerūt. Qual^{iter} at^{que} 7 a qbus 1^a stella
fuerit visa narrat Criso. se iuēisse i qbus
dā libris hⁱ apocrisis. d. q^{uod} era^t qdā gens
in p^{ar}tib^{us} oriētis i q^{uod} fuit mltā sapiētia 7 no
bilitas. Isti inuēietes in libris Baalam
q^{uod} pphetauerat. Quēst stella ex Jacob 7c.
Intelligētes ad l^{ocum} xpō nascēte apper
hⁱ 1^a stellā fuerūt curiosi inuestigare ortuz
hui^{us} stelle vt per ipam cognoscerēt xpōm
natum. Et ad hⁱ melius inuestiganduz or
dinauerunt q^{uod} eligerent. 12. de meliorib^{us}
famijs inter eos: 7 q^{uod} vno decedente ali

us subrogaretur ita q^{uod} semper essent. 12.
qui sollicitē considerarent ortum hui^{us}
stelle. Et vt hⁱ melius facerent in quodā
altissimo monte in oriente vbi semper erat
aer purissimus construi fecerunt vnum
pulcherrimum palacium cum copia om
nium rerum necessariorum ad victum: 7
ibi stabant illi. 12. viri in silentio 7 oratio
ne: vigilia 7 abstinentia expectantes ortū
hui^{us} stelle. Adueniente autem tempore
natiuitatis Christi 7 ipsis in oratione p
sistentibus in ipa hora medie noctis ap
paruit supra eos in aere stella pulcherri
ma: in cuius sumitate erat ymago pueri
paruuli ferentis ymaginem crucis ex cu
ius aspectu erant valde gauisq^{ue} suis tē
poribus meruerunt illud d^{icitur} videre: illud
narrauerunt 7 ostenderunt sapientib^{us} il
lius regionis qui de seipsis tres nobilio
res 7 sapientiores elegerunt qui irent 7
munera p^{re}iosa deferrent 7 natum puerū
vt regem 7 dominum adorarent. Qui sta
tim arripientes iter venerunt stella duce
ad puer^{um} adorādū 7 ei mūera p^{re}iosa offerē
dū. ¶ Cōuēiens at^{que} fuit q^{uod} xpō māifestare
tur p^{er} stellā: q^{uod} cū ipse sit lux q^{uod} illuminat oēs
hoiem vēientē in hūc mūdū. Jo. 1. In na
tiuit. ei^{us} stella flgida d^{icitur} buit apper. ¶ 2°
ad 7^m. s. affectū amorosum d^{icitur}. Et vēim^{us}
adorat^{us} cū. vbi sciēdū q^{uod} isti magi sz Cris.
ita fixi fuerūt i amore xpī nati 7 firmati i
fid^e q^{uod} nō obstāte q^{uod} scirēt q^{uod} iurta edictum
ipiale ess^{et} pūiedū capitali snia q^{uod}q^{ue} regē
aliū q^{uod}z s^{ub}iectū romāo impio noiaret. xp^{us}
tū regē p^{re}stebant intrepidi. ¶ De isto af
fectu amorose o^{mn}is xpī d^{icitur} ps. Dēs gē
tes q^{uod}scunq^{ue} fecisti vēient 7 adorabūt te
dñe. Itā pastores vt p^{re}mitie iudeoz. magi
vō vt primitie gētiū: vt sic in ipsis tanq^{ue}
i principijs venirēt omnes gētes: quia tē
non erat nisi populus iudaycus lege^{rum} ha
bens: 7 gentil^{es} non legi moyli obligatus.
¶ Scienduz est circa istā par^{tem} tē q^{uod} iste ad
uentus 7 inq^{ue}sitio magorum ad xpōm fuit

figuratus per aduentum regine Sabba
ad regem Salomonem: de quo finaliter
dicitur. 3. Reg. 10. quod audita fama regis
Salomonis venit ad ipsum cum magno
comitatu et apparatu vidensque sapienti-
am Salomonis et domum quam hedifica-
uerat et cibos mense eius et habitacula
seruorum et ordinem ministratum: vestesque
eorum et pincernas et holocausta que offere-
bant non habebat ultra spiritum dixitque ad re-
gem maior est sapientia et opera tua quam rumor
que audiui. Beati viri tui et beati serui tui
hij qui stant coram te semper et audiunt sapien-
tiam tuam sit dominus deus tuus benedictus cui
proplacuiisti et posuit te super thronum Israel re-
gem in sempiternum. **¶** Tunc sciendum quod in
ista figura quattuor tanguntur. scilicet.
Relatio inaudite magnitudinis.
Inspectio comprobate celsitudinis.
Comendatio congregati collegij.
Recognitio collati beneficii.
¶ Primo tangit relatio inaudite magni-
tudinis: cum dicitur quod regia sabba audiuit sa-
pientiam salomonis. vbi sciendum quod per salo-
monem qui interpretatur pacificus intelligitur
christus de quo eph. 2. Unde ecclesia cantat rex
pacificus magnificatus est cuius multum
desiderat vniuersa terra. Ipse est pax nostra
qui secundum utramque vnum. Per reginam autem
sabba intelliguntur isti reges qui et ad istam
de regione sabba venerunt ad christum iuxta
illud Is. 60. Omnes domus sabba venient aurum
et thibis deferentes et laudes deo nuntiantes.
Istis autem fuit relata et nuntiata fama christi re-
gis nati multipliciter.
Baalam prophetante.
Stella refulgente.
Angelis nuntiantibus.
Pastoribus inquirentibus.
Iudeis testificantibus.
¶ Primo huiusmodi pueri nati fuit relata fama
baalam prophetante. Deinde enim fuit per
baalam numeri. 24. Oretur stella ex Ja-
cob et consurgat virga domus Israel et percuciet du-

ces moab: vastabitque omnes filios seih et
erit ydumea possessio eius. **¶** Tunc scien-
dum quod per istam stellam et virgam ostenditur
de iacob intelligitur christus secundum carnem
natus de stirpe iacob qui est stella mun-
dum illuminando et virga ipsum gubernan-
do. Iste percussit et vastauit duces abo-
ab: qui interpretatur ex patre et filios Seth
qui interpretatur germen. id est. multitudinem
peccatorum que ex patre nostro primo or-
tum habent et germinantur: quorum dux
est dyabolus. Ista inquam omnia percussit:
quando super lignum crucis de dyabolo
et vitijs gloriosissime triumphauit. Dicitur
autem quod ydumea que interpretatur san-
guinea erit possessio eius: quia possessio
christi in isto mundo fuit passio quam pro
nobis portauit effundendo suum sangui-
nem pretiosum. Unde Apoc. 5. Redemi-
sti nos domine deus in sanguine tuo.
¶ Secundo fuit relata stella fulgere. Nam
in natiuitate huius Regis apparuit no-
ua stella: natiuitatem eius demonstrans
sicut patet hic. **¶** Tercio fuit relata age-
lis nuntiantibus. Unde Luc. 2. dicitur quod
angelus dixit pastoribus. Euangelizo vo-
bis gaudium magnum quod erit etc.
¶ Quarto fuit nuntiata pastoribus in-
quirentibus. Unde Luc. 2. Pastores lo-
quebantur ad inuicem. d. transeamus vs-
que Bethle. etc. **¶** Quinto fuit relata iu-
deis testificantibus: sicut patet quando he-
rodes congregauit omnes principes sa-
cerdotum ut sciscitaretur ab eis vbi chri-
stus nasceretur: qui dixerunt ei in bethleem
iude allegantes prophetiam. Istis igitur
relationibus pre vijs Abagi deuoti per-
uenerunt ad Christum. **¶** Secundo tan-
gitur inspectio comprobate celsitudinis:
cum dicitur quod iudei sapientiam Salomo-
nis etc. Per illam enim sapientiam intel-
ligitur Christus dei sapientia et virtus. id est.
cor. i. unde de ipso ecclesiastici. 1. Fons sa-
pientie verbum dei in excelsis. Istam

sapientiam inuenerunt: quoniam inuenerunt dei filium incarnatum. **P**er domum autem intellr virgo Maria: quam dei filius in domum sibi elegit: ut de ipsa acciperet carnem humanam. De qua puer. 9. Sapientia edificauit sibi domum. **P**er cibos autem mense intellr xpi diuinitas quod ipseus aia reficiebatur. Unde dicit Tob. 12. Ego cibo inuisibili et potu qui ab hominibus non potest videri. **P**er seruos intelliguntur bos et asinus inter quos positus fuit xps. ut sic fuerit cognitus in medio duorum animalium. Abach. 3. Et Is. 1. Cognouit bos possessorem suum et asinus praesepe domini sui. **P**er ministros nati pueri curam habentes. De quibus dicit Is. 6. Vos autem vocabimini ministri domini mei. **P**er vestes vero intellr panis pauperum quod ei inuoluit: cuius tabernaculum fuit praesepe. An dicit Luc. 2. quando nato puero inuoluit eum panis inuoluit et praesepe reclinauit. **C**onsidera igitur o deuota anima quod in curia huius regis nati inuenies puritatem quia puer natus humilitate quod in praesepe reclinat. paupertatem quod panis vilibus inuolutum. Austeritatem quod feno suppositum. tota igitur xpi regis familia non est nisi chorus virtutum et habundantia gratiarum. Cur igitur non erubescat homo mortalis vermiculus in tanto faustu suorum comitatu domitorum ornatu vestimentorum in palatium illaqueatis in culcidris delicatis in pellibus variis? Re vera erubescere debet. An Eze. 36. Erubescimini super vijs vestris. **P**er picernam vero intellr sps sanctus propinas vinum caritatis eum inebrians. Nam a spiritu sancto qui est primus amor propinatum fuit christo regi vinum caritatis intensissime: quia tantum genus dilexit humanum ut inebriatus pro nobis pati voluerit. et in cruce nudari: ut sic fuerit. **H**oc qui bibens vinum inebriatus est et nudatus in tabernaculo crucis. Gen. 9. **P**er holocaustum vero intelligitur ipse Christus qui in ara

crucis sponte se obtulit deo patri. **Q**uando igitur tam miranda inuenerunt hi? **A**gi dicere possumus quod non remansit in eis spiritus. Nam inuenerunt maiores quae eis testificantibus omnibus fuerunt nuntiata nec mirum quia teste ps. Agnus dominus et laudabilis nimis et magnitudinis eius non est finis. **T**ertio tangitur commendatio congregati collegii cum dicitur beati etc. **M**erito enim collegium assistantium Christo et audientium eius sapientiam potest dici beatum quia ipso teste Jo. 17. Nec est vita eterna ut cognoscant te solum deum verum et quem misisti Iesum Christum. **Q**uarto tangitur recognitio: collati beneficii cum dicitur sit dominus deus tuus. **B**enedictio etc. ubi sciendum quod quanto plura beneficia dei recipimus tanto plus debemus deum laudare. unde Grego. In omelia. Quanto augentur dona rationes etiam crescunt donorum.

Tertia pars.

Equitur. Audiens autem herodes etc. ubi tangit malignitatem perfide persecutionis quod probat herodis indignatio animosa, ubi sciendum quod circa istam partem tria tangit scilicet.

Perueritatem indignationis.

Sedulitatem investigationis.

Faliditatem simulationis.

Quantum ad primum. scilicet perueritatem indignationis dicit. Audiens autem herodes etc. Herodes enim audito rege nato: primo turbatus fuit quod non erat de gente iudeorum sed ydumaeus et sic non erat rex naturalis. Ideo secundum Crisostomum. timuit ne propter natum regem ex genere iudeorum regnum amitteret: et ideo turbatur. **S**ecundo turbatus fuit. quia secundum Bero. timuit si isse vocaretur rex et hoc si ipse dissimularet: ne incurreret iram romanorum qui decre-

uerant ne aliquis diceretur rex vbi imperator romanus: vnde de consensu eorum. **¶** Non solum autem Herodes turbatus est: sed et omnis Ierosolima cum illo. id est omnes Ierosolomite: non veraciter secundum Verbum. sed simulatorie: quia timebat populum ne per ipsum male tractaretur. **¶** Quantum ad secundum. scilicet sedulitate investigationis dicit. Et congregans omnes principes etc. In ista parte primo ponitur Herodis interrogatio: Secundo iudeorum responsio. **¶** Quantum ad Herodis interrogationem dicit. Et congregans omnes principes etc. Vbi sciendum secundum Remigium quod per principes intelliguntur moralium legis doctores qui secundum ordinationem dei erant. 24. Per scribas autem doctores legis. Istos igitur tanquam sapientiores congregauit et sciscitabatur ab eis vbi Christus promissus in lege nasceretur. **¶** Quantum ad iudeorum responsionem dicit. At illi dixerunt ei in Bethleem Iude. Vbi sciendum quod si cur Christus de paupercula matre nasci voluit. ita etiam secundum Theophylactum. in vili ciuitate ut daret nobis humilitatis exemplum. **¶** Magi igitur ut dicit Leo papa in sermone de epiphania credentes ipsum debuisse nasci in ciuitate regali. propter dignitatem nundum intelligentes plene diuinum misterium: ipsum querebant in Ierusalem: cum tamen ibi non esset. **¶** Iudei autem secundum Crisostomum non solum respondent veritatem: sed etiam ipsam confirmant per prophetiam. **¶** Iudei male fecerunt truncando auctoritatem dimittendo illud. et egressus eius a diebus eternitatis: quia si hoc protulissent forte Herodes cognouisset ipsum deum et hominem et non fuisset eum persecutus. Unde in hoc secundum Crisostomum fuerunt causa persecutionis christi

ab Herode et interfectionis puero: in Bethleem. **¶** Quantum ad tertium. scilicet caliditatem simulationis dicit. Tunc Herodes clam vocatis etc. Herodes enim auditis testimonijs de nato Rege: statim in corde suo cogitauit ipsum occidere: sed quia hoc non potuisset per magos qui si ibi non consensissent: calide et simulate alloquentur magos ut ipsum inquirant et iuenerunt denunciant promittens hijs Crisostomo. simulari obsequium et tamen intendens eius mortem. **¶** Et ista turbatione Herodis et iudeorum dicere possumus illud psalmi. Illuminans tu mirabiliter a motibus eternis turbati sunt omnes insipientes cordis. **¶** Quantum ista turbatio processit ex timore considera o peccator miserem si sic Herodes timuit Christum qui iacebat in cuna: si tu non poteris timere ipsum mundum imperialiter iudicantem. reuera timendus est nimis. quia ipse est rex potens et metuendus nimis ecclesiastici. i.

Tertia pars.

¶ Equitur. Quia cum audissent regem abierunt etc. vbi tangit pietatem magnifice deuotionis quod probat regum oblatio copiosa. In ista autem parte possumus. 6. considerare. scilicet. **¶** Itineris continuationem. **¶** Sideris recuperationem. **¶** Absentis exalarationem. **¶** Regis manifestationem. **¶** Reuerentie exhibitionem. **¶** Magnificentie ostensionem. **¶** Quantum ad primum dicit. Qui cum audissent regem abierunt. Isti enim magi: audito testimonio de Christo nato de scripturis sacris accepto: iter quod ceperant perficiunt donec ad Christum perueniant. Auditis igitur verbis Herodis de magi

fitione pueri nati: ipsum querunt: non tamē secundum Remigium ad ipsum post modum reuertuntur consensuri eius: machinationibus malis: in quo datur nobis intelligi qd si a malis aliqua audiamus proficua: debemus verba: non opera imitari. iuxta illud Matthe. 23. Super cathedram Moysi. sederunt scribe et Pharisei: quęcunq; ergo dixerint vobis seruare: secundum autem opera eorum nolite facere: dicunt enim et non faciunt. **Quantum ad secundum.** s. sideris recuperatōez dicit. Et ecce stella qz viderat etc. **Ubi sciendum** qd quando magi intraverunt Ierusalem: stellam amiserunt: quia subtrata sunt ab oculis eorum: cuius vna ratio potest esse ne in ciuitate Ierusalem eōderentur ipsum querere tanqz in ciuitate regali. **Alia ratio:** quia reuertentes ad humanum auxilium celicuz amiserunt. **Alia Crisostomi** vt ex hoc haberent materiā querendi natiuitatem Christi ex scripturis prophetarum: et testimonio iudeoruz ita qd non solum ipsum intelligerent natum ex apparitione stelle: sed ex scriptura sacra. **Quādiu Magi steterunt** cū Herode secundum Augustinum stella vt Christo plenum obsequium redderet stetit: sed non videbant eam. Post qz autem recesserunt ab Herode apparuit eis et duxit eos vsqz ad puerum natum: et vltra non apparuit. vnde dicitur vsqz dum veniens staret supra vbi erat puer. **Sciendum est** autem secundum Remigium quod per istam stellam intelligitur diuina gratia: quam amittunt oēs qui stant cū herode. i. cū dyabolo p peccatū: recuperant autem qui ab ipso recedunt: et ipsius ductu ad portum salutis perueniunt: quia ad Christum qui est salus et solatium animarum. **Quantum ad tertium.** s. mentis exalarationem dicit. **Videntes autē**

stellam ga. **Unde Glo.** postquam premi sit stelle obsequium: subiungit Euangelista magorum gaudium. **Quantum ad quartum.** s. regis manifestationem dicit. Et intrantes domum etc. **Ubi sciendum** secundū Rabanum qd dispensatione diuina factū est vt tunc ibi non esset Ioseph ad omnem suspicionem gentibus ammo uendam. **Signanter autē** vt dicit Leo papa in sermone de epiphania dicit qd inuenerunt puerum: vt ex hoc detur intelligere dei filium veram naturam hominis suscepisse. **Quantum ad quintum** s. reuerentie exhibitionem dicit. Et procidentes adorauerunt eum. **Ubi Leo** Papa in sermone Epiphanie. Adorant Magi in carne. verbum in infantia: sapientiā in infirmitate: virtutē in hoīs. veritate dominum maiestatis: vt sic completa sit pphetia ps. d. Et adorabunt euz omnes reges terre: omnes gentes seruient ei. **Ista adoratio** fuit figurata in benedictione q Jacob benedixit filium suum Iudam: de cuius tribu Christus erat nasciturus. **gñ. 49.** vbi dī. Iuda te laudabūt fratres tui: manus tua in cervicibus inimicoruz tuorum: et adorabunt te filij patris tui: cat's Leōis Iudas ad predam fili mi ascēdisti: requiescens accubisti vt leo et qsi leona: quis suscitabit euz: non auferetur sceptrū de iuda: nec dux de scōre eius donec veniat qui mittendus est: et ipse erit expectatio gentium ligans ad vineam pullum suum et ad vitē. **O fili mi** asinam suam: lauabit in vino stollam suam: et in sanguine vue palium suum: pulchriores sūt oculi eius vino: et dentes eius lacte candidiores. **Ubi sciendum** qd in ista benedictione assumpta pro Christo quantum ad orationem hodiernam: et quantum ad totum decursum vite sue et redemptionis sacra scriptura. 10. tangit. s.

Propaginem generosam.
Fortitudinem vigorosam.
Amaritudinem dolorosam.
Documentum intentatum.
Regumentum rubricatum.
Monumentum dedicatum.
Resurrectionem mirificam.
Adunationem saluificam.
Instructionem viridicam.
Comendationem dignificam.

Primo scriptura tangit de xpo ppa-
ginem generosam. cū dicit. nō auferetur
scepterū de iuda &c. vbi sciendū q xps quā-
tum ad corpulentā substantiā de tribu iu-
da natus fuit qz de eius stirpe nata ē bea-
ta virgo de qua natus ē xps. iuxta illud
ps. De fructu vētris tui ponā sup sedem
tuā. Scepterū igitur regal' dignitatis non
est ablatū d iuda nec dux & domus donec
venit xps q mittendus erat p salute hu-
mani generis q expectatio erat gentium
i. a gentib' expectatus. **S**ecundo tāgit
fortitudinē vigorosam cū dicit man' tua
in cervicib' inimicor' tuor'. **N**āz per ma-
num fortitudo & potētia xpi intelligit cō-
tra quē non pōt aliq's prevalere & iō est
a quolibet timēdus. **U**bi sciendū qz
nihil impiū fecerim euz sit nō q de ma-
nu tua possit eruere. **T**ertio tāgit ama-
ritudinē dolorosā cū dicit. Ascēdisti. **N**ā
p istum ascensum intelligit ascensus xpi
sup crucē. vbi p redēptionē nrā amarissi-
mam sustinuit passionē. Figuratur p dō de
quo dī. 2. pz. 15. q dō ascēdebat cliuū oliua-
rum scandens & flēs opto capite & nudis
pedib' incedēs quē blasphemabat semey
d. ei obprobria. **U**bi sciendū qz p dō ma-
nu fortis & decorus aspectu intelligit xps
q pro nobis extitit fortis ptra dyabolum
& decorus: qz innocens sine peccō. **I**ste autē
ascendit cliuū oliuaz: qn iuit ad montem
caluarie cōiunctū monti oliueti vel qn li-
gnum crucis ascēdit in qua dī lignūz oti-
ue fuisse. **D**ī q ascēdisse scandens &

flēs pp timorē quē xps quantū ad sen-
sualitatē habuit. pp qz dicit **A**bat. 26. **P**er
si possibile ē transeat a me calix iste. **A**scē-
dit at opto capite: qz ad lram facies eius
fuit vellata. **I**ncedebat et nudis pedib':
qz ad lram erat discalciatus. **V**el spūali-
ter dimissis terrenis affectib' & diuitijs.
Huic fuerit dicere blasphemie sibi. d.
Abat. 26. **E**ach q destruis tēplū dei & in
triduo rebedificas illud. **Q**uarto tan-
git nocumentū intentatū cū dicit. ad pdā
Nā xps in sua passione depredat' est oya-
bolum & spoliavit in infernū. **Q**uinto
tangit regumentū rubricatū cū dicit laua-
bit in vino stollā suā & in sanguine palu-
z suū. i. corp' suū. **E**t sic fuerit vestitus ve-
ste asps sanguine. **A**poc. 19. **S**exto tā-
git monumentū dedicatū cū dicit. requie-
scens acubuiisti vt leo. **U**bi sciendū qz p
istā requiē intelligit mora qz xps habuit
in sepulchro in quo trib' dieb' genit. **S**i-
gnanter at dī xps leo & cathulus leonis
qz sicut cathulus leonis qn nascit stat tri-
bus dieb' quasi mortu': rugitu vero leo-
nis reuiuiscere dī sic xps in sepulchro
mortu' fuit vt cathulus: s; postmodū sua
virtute reuiuiscit vt leo. **S**eptimo tan-
git resurrectionē mirificam cū dicit. qz su-
scitabit eū. q. d. non at qz ipsemet p suā dei-
tatē. sicut pdixerat **Jo**. 2. **S**oluite tēplū h
& in trib' dieb' excitabo illud. **O**ctauo
tāgit adunationē saluificā cū dicit. **L**igās
ad vineā &c. **U**bi sciendū qz p vitē & vineā
intelligit xps q de se ipso dicit **Jo**. 15. **E**go
sum vitis vos palmites. **P**er pullū vero
indomitū intelligit ppl's gentilis q sine
lege vivebat. **P**er asinā vero domitā po-
pulus iudaycus q solus legē hēbat & do-
nabat p ipam. **I**stos at duos ligauit xps
ad vitē & ad vineā qn ipso ad vnitatem
sue fidei colligauit. nam pastores a iudea
magos vero ab oriēte vocauit. **E**t sic du-
os cōdat in semetipso in vnū nouū hoīem
faciens pacē his q longe & his q prope

ephe. 2. **C** Mono tágit instructionē viri
dicam cū dicit. pulchiores sunt oculi ei⁹
vino q̄ dētes etc. Per oculos et dētes intel
ligit sacra scriptura. In ipsa enim de duo
bus principalr instrumur. s. d. misericordia
et iustitia: misericordia significat p oculos q
b⁹ hō allicit et blādis q̄ dicunt piūgi vino
q: misericordia nō sepat a iustitia p vinum
mordificās designata. Per dētes xō lace
rātes intelligit iustitia puniēs q̄ dicūtur
lacte cādidores: q: iustitia nō sepat a mi
sericordia p dulcedinē lactis designata q̄
ē cādida q: iustitia eius est sine mādula.
vñ ps. Misericordia et veritas obuierūt
sibi iustitia et pax osculate sunt. **C** Beci
mo tágit p̄mendationē dignificā cum dic
te laudabūt fratres tui. pp omnia eniz su
p̄dicta q̄ pp nos saluādos fuerūt in xpo
merito debem⁹ ipm laudare et bñdicere
et p̄dicare. vñ ps. Laudate dñm qm̄ bon⁹
est psalmus deo nro sit iocunda decoraqz
laudatio. **C** Quāntū ad 6^m. s. munificētie
ostensionē dicit. Et apertis thesauris etc.
Ubi sciendū fm̄ Glo. q̄ l3 magi more pa
trie sue in q̄ habundāt auro. et diuersis ge
neribus aromatū: taliū oblationē fecerint
xpo tñ ex his aliq̄ mistice intelligūtur in
xpo. **C** Quid at. Sciendū ē q̄ xps erat de
us: rex et sacerdos et hō mortal. et iō Aug.
in fm̄e d epiphania. Aux igit soluit q̄li
regi mag⁹ thus imolat vt deo mirra p̄bet
tanqz p salute omniū morturo. **C** Atrū
at oēs obtulerint omnia vel q̄l3 l3 aliqui
aliter dicāt: tñ veri⁹ dñr vt dicit Remig. q
ait. Mō singuli singula obtulerūt s3 singu
li tria. et singuli cū suis mūeribus regem
deū et hominē predicauerūt. Et tunc adim
pletum est illud Isa. 60. Dēs de sabba ve
ment aux et thus deferentes et laudē dño
nūciantes. **C** Sciendū est q̄ p istā obla
tionem intelligantur p̄dicta moraliter tñ
fm̄ B̄rego. intelligit p̄fecta oblatio et sa
tisfactio p peccatis. Quia enim s3 illud. 1.
Jo. 2. Quicquid est in mūdo p̄cupiscentia

carnis ē aut concupiscētia oculorū aut su
perbia vite. Istis rñdet tripliciter satisfā
ctio et obligatio. Mā contra auaritiā d3 of
ferri aux p elymosinaz largitionē p̄tra su
pbiā thus per deuotā orationem. in q̄ hō
humiliat. p̄tra luxuriā mirra. Per carnis
mortificationē. **C** Sciendum est at q̄ ista
oblatio magorū et nra fuit figurata. 2. pal.
9. in oblatiōe scā regi Salomoni. Ubi dñr
Magnificatus ē igitur rex Salomō su
per oēs reges terre p̄e diuitijs et gloria
oēlqz reges terraz desiderabāt videre fa
ciem Salomonis. et audire sapientiam qz
dederat deus in corde eius. et deferēbant
ei mūera vasa argentea et aurea. et vestes
et arma et aromata. equos et mulos per sin
gulos annos. **C** Ubi sciendum q̄ in ista
figura. scriptura tria tangit generaliter. s.
Fastigium excellentis dignitatis.
Affectum inclinantis caritatis.
Obsequium p̄placētis sanctitatis.
C Primo tágit fastigium excellentis di
gnitatis cu; dicit. Magnificatus est rex
Salomon etc. Ubi sciendum q̄ p Salomo
nem regem intelligit xps rex pacificus.
Iste at magnificat⁹ est sup omnes reges
q: nullus similis sibi. Uñ. 2. R. 7. Magni
ficatus es dñe deus: q: nō est similis tui
nec est deus extra te in oibus que audiui
mus auribus vestris. Uñ ps. Magnifi
centiā glorie scitatis tue loquētur et mira
bilīa tua narrabūt. **C** Quāntū at de ipsi
us loquamur magnitudine sp̄p deficiūmus.
Maior est enim omni laude ecclīastici.
43. Uñ ibidē. Terribilis dñs et magn⁹ ve
hementer et mirabilis potentia eius glo
rificabis dñm quantūcūqz potueris sup
talebūt ad hoc et pmanebūt admirabilia
magnificētia eius. **C** Secundo tangit af
fectum inclinantis caritatis cum omnes
desiderabant videre faciem etc. Nec mi
rum quia ipse de quo dñr Mester. 15. Val
de enim admirabilis es dñe et facies tua
plena ē gratiaz. Hoc ē facies qz desidera
f

bat videre **Moyses**. **Exo. 33.** Si inueni gratiā in cōspectu tuo onde mihi faciē tuam ut sciāt te. **Tertio** tāgit obsequiū complacētis sanctitatis cū dicit q̄ offerebant ei munera etc. **Ubi** sciendū q̄ xpo regi in star oblationis regis Salomonis debemus offerre ista. s.

Argentum puritatis nitescētis.

Aurum caritatis ardescētis.

Vestes honestatis euidentis.

Arma militie expugnantis.

Aromata fame redolentis.

Equos promptitudinis et obediētie.

Bullos fortitudinis et tollerantie.

Primo debemus xpo offerre argētū puri nite. **Hi** per argētū q̄ albu est puritas intelligit. Sicut at argētū offerimus cum derelictis vitijs: puro nos reddimus deo. **Ubi** puer. 25. Aufer rubiginē de argento et egredietur vas purissimū.

Secundo debemus offerre aux caritatis ardescētis. **Nam** p aux caritas intelligitur q̄ q̄ h̄z diues efficit. **Unde** xps **Apoc. 3.** Suadeo tibi emere aux ignitum ut locuplex fias. **Tertio** debemus offerre vestes honestatis euidentis. **Nam** p vestes appetes exterius cōuersatio honesta intelligit: q̄ sp̄ debemus hēre. iuxta illud **ecclesiastici. 9.** Omni tpe vestimenta tua sint candida. **Quarto** debemus offerre arma militie expugnantis. **Nam** q̄ militia ē vita hēla sup terram **Job. 7.** id debemus habere arma defensionis ne succubam.

Que at sint. audi. 2. **Cor. 10.** **Nam** arma militie vestre nō sunt carnalia. s̄ potētia dei ad destructionē munitiōnū. **Unde. 2. Cor. 6.** Per arma iustitie q̄ est virtus cōmunis. a dextris et a sinistris. i. in tpe prosperitatis et aduersitatis. **Ne. s.** extollamur in prosperis. et ne in aduersis succubam.

Quinto debemus offerre aromata fame redolentis. **Nam** p aromata odorifera intelligi pōt redolēs fama q̄ quilibet habere. ut possit dici de ipso illud **Lant.**

4. **Odo** vnguentorū tuorū super oīa aromata. **Sexto** debemus offerre equos promptitudinis et obediētie. **Nam** p equos q̄ velociter curūt intelligit promptitudo obediētie q̄ quilibet debet habere ut de ipso dicat illud **Abachuc. 1.** Velocior es pardis equi ei. **Septimo** debemus offerre mullos fortitudinis et tollerantie. **Nam** p mullos fortes et portantes onera grauiā intelligit virtus fortitudinis q̄ debemus habere in aggrediēdo difficultia et tollerāda o aduersa. **Quarta pars.**

Equi. Et rīso accepto etc. **Ubi** tāgit benignitatē deifice gubernationis q̄ probat supna cōtio fructuosa. **Quia** enī herodes iā concepat interficere puerū inuentum a magis. id ipso magos diuina benignitas amonuit ne ad herodē redirent ne agnosceret natum puerū. nec magis inferret iacturam. **Moraliter** at sciendum est s̄m **Brege.** q̄ redditus istorū magorū in suā priam per aliam viā. dat nobis intelligere q̄ nos q̄ a priā celesti recessimus p peccatū. si ad ipam redire volumus per aliam viā reuerti debemus. s. p opa bona. **Sciendū** est at q̄ inuenio quattuorplīcē viā peccati primorū parentū qua itur ad dyabolum. et quattuorplīcē nouā xpi qua itur ad gliam de qua **Ebre. 10.** Habētes fiduciā in introitum scōp in sanguine xpi q̄ initiauit nobis viā nouā. **Via** igitur antiquorū patruz fuit via.

Extollentis superbie.

Inflāmantis auaritie.

Exurientis inuidie.

Delectantis ingluvie.

Primo extollentis supbie. **Nam** deus p ceperat eis ne de ligno sciētie boni et mali comederent. de quo supbientes preuaricando preceptū comederūt. **Secunda** fuit via inflāmantis auaritie. **Nam** secundum **Brege.** Auaritia non solū est de rebus corporalibus sed est de rebus spūali

bus. s. scientia et huiusmodi qñ indebite appetitur. Quia igitur primi parētes in debite appeterunt sapientiā volentes sci re bonum et malum peccauerunt per auaritiā. **Tertia via** fuit exurientis in iudie dum. s. deo inuidētes noluerunt eū esse maiore eis. s. esse sicut dii. que quidē inuidia est de qua poeta. Inuidus inuidia cōburitur intus et extra. **Quarta via** fuit delectantis ingluvie. dum de fructu ligni vetiti comederunt. **Iste vie** pos sunt figurari p illas vias de quibus Salomō prouer. 30. Tria inquit sunt mihi difficilia et 4^m. penitus ignoro via aquile in celo. via nauis in medio maris. via colubus supra petram. et via viri in adolescentia sua. Ad litteram hec sunt vera. **Abora** liter autem vias istas vīs primorum parentum applicando dicere possumus q per Salomonem regem pacificū. xps in telligit qui est pax vestra qui fecit vtra qz vnum Ephe. 2. Iste aliqua ignorare dicitur quādo ipsa nō approbat. **Prima** igitur via qz xps ignorare dicitur ē via aquile in celo. i. via superbie. iuxta illud Iudicum. 9. Neqz superbi ab initio placuerunt tibi. sed humilium et mansuetorum semper tibi placuit deprecatio. **Secunda via** est nauis in medio maris. i. auaritie. Unde ecclesiastici. 10. Auaro nihil est celestius. **Tertia via** est colubus supra petram. i. inuidie. Unde ps. De trahentem secreto proximo suo hoc per sequebar. **Quarta via** est viri in adolescentia sua. i. luxurie. de qua. 2. pe. 2. Multi secuntur eorum luxurias per quos via dei blasphematur. De qualibet istarum dicitur Prover. 6. Est via que videtur homini recta nouissimum autem eius ducit ad mortem. **Sciendum est autem** q contra istas quattuor vias xps nobis alias quattuor inouauit. s. **Humilitatis profundissime.**
Paupertatis altissime.

Caritatis feruentissime.

Puritatis mundissime.

Primo humilitatis profundissime cōtra superbiam. Unde dicit Abat. 7. Discite a me quia mitis sum et humilis corde et inuenietis etc. **Secundo viam paupertatis altissime** contra auaritiā. Unde dicit Abat. 8. Vulpes foueas habent voce. nō. filius autem hominis non habet vbi caput re. **Tertio inouauit viam caritatis feruentissime** contra inuidiam. Nam dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo Apoc. 1. Teste autem ipso Jo. 15. Maiorem hanc dilectionem nemo habet vt animam suam ponat quis pro amicis suis. Nam sicut Gregori. Amor dei nunqz est ociosus opatur enī magna si est. Si autē operari desinit iam amor non est. **Quarto inouauit viam puritatis mundissime** cōtra luxuriā. et ideo puer natus est nobis et filius datus ē nobis. **Iste sunt vie** de quibus dicitur puer. 3. Vie eius vie pulchre et omnes semite eius pacifice. **Iste vie** possunt figurari per vias Eldre. Re. euāgelio quarto expone isra parte quarta f. Iste vie sunt pulchre et pacifice: quia nos ducunt ad pacem eternam. Quam nobis donare etc.

Unica infra octa. Epiphanie euangelium. 13.

Um factus esset xps annorum. 12. ascendit illis Ierosolimam etc. Luc. 2. Sacra scriptura non sic solum nobis narrat ystorias vt

res gestas sciamus. sed vt ex his innotescat quid agere debeamus. Facta igitur xpi sic nobis proponuntur in publicum vt ex ipsis accipiamus exemplum. vt sic non solum xps nos verbis doceat. s. et factis. iuxta illud Grego. in omel. d. Dñs et saluator nř frēs charissī. alicñ nos s̄mōi bñ aliquando nos opibus admonet. Ipsa

f ij

et enī facta eius: pcepta sunt: qz dū aliqd
tacitus fac: qd debeamus facere, innotē
scit. ¶ In euāgelio igit hodierno aliqua
virtuosa nobis narrant de xpo: vt ipsum
nro posse in filiis imitemur. In isto
igit euāgelio beatus Luc. quattuor tāgit
de Christo. s.

Pietatem iusticie pmerentis.

Claritatem sapiētie illustratis.

Sedulitatem obīe obsequētis.

Sinceritatē innocētie decoratis.

¶ Primum pbat cultus deuotio. Secū
dum actus prudētio. Tertiū status hu
milior. Quartū aspect⁹ decētior. Primum
in pñ. Secūdum ibi. Et factum est p⁹ tri
dū 7c. Tertiū. Et descendit cū eis 7c. 4^m
ibi. Et iesus pñ. 7c.

Prima pars.

¶ Tantū ad primū vbi tāgit 7c. qz
q pbat 7c. dicit. Cū fact⁹ esset Ie
sus 7c. Vbi sciēdum qz iudei: ter

in anno celebrabāt festa sollepnia. s. in ap
li: in iunio: et i septēb: i. Primum vocab⁹ tur
phase: siue pasca: siue festum azimorū. Se
cundū pent. siue festum primorū fructuū.
Tertiū senophagia: siue festū tabernacu
lorū. Et in istis tribus festis: omnis ma
scla de vniuersis finibus Israel: debebat
se pñtare in ierusalem: et offerre hostias
sō definitas in lege: s. mleribus at nō
erat pceptum: sed si sequebant viros suos
bene faciebāt: et credend ē qz multe ibant:
quia libēter discurrūt. ¶ Inter istas aut
sollepnitates: pncipalior dicebat pascalis.
Unde in alijs p minoribus cāis poterāt
remanere illi q multū distabāt: s. in festo
pasce nō excusabat nisi infirmitas: vel cā
multum ardua. ¶ In istis festiuitatibus
siebant oblatōes distincte dñor: scdm or
dinationem legis: s. qbus habet numeri
28. et 29. ¶ Parētibus igit xpi ascēdenti
b⁹ in die sollepni pasce: vt lege implerent
et se dño pñtarent: cū esset yhs ānoy. 12. cū
ipso ascendit ad festū: et b est qz dñ.

factus esset yhs 7c. vbi tria tāgit. s.

Sanctitatem deuotiōis.

Securitatem misionis.

Sedulitatem inquisitionis.

¶ Quātum ad pñm dicit. Cū factus eēt
yhs 7c. xps enim puulus cum pentib⁹ of
ferentibus sacrificia: ascēdit in tēplum: vt
sic istud qz dñs impauerat hoibus p ange
los. vt. s. sibi offerret sacrificia illo de
miato: iuxta illd deuter. 12. Ad locū quē ele
gerit dñs deus nri eo vñtatis: et offeret
in 1° holocausta et victias vñas: ipse per
semetipm faceret pñens secūdum. Bedā
in omī nō exēplum humilitatis. Ad istū
autem ascensum deuotiōis et sanctitatē nos
inuitat xps yhs. 2. d. Venite ascēdam⁹ ad
montem dñi: et ad domū dñi Iacob et doce
bit nos vias suas et ambulabimus i scitis
eius: quia de syō exibit lex et verbum dñi
d ier^m. ¶ In istū montem debem⁹ ascen
dere si volum⁹ d inimicis nris et d pccis
victoria hēre duz in mūdo peregrinamur
et ad gaudia paradisi peruenire. Hoc aut
figuratū Exo. 17. Vbi dñs finaliter qz cū po
pulus dñi vadens p desertū vt iret in ter
ram pmissionis: prohiberetur ab abyman
lech. et pugnaret cōtra eū moy. et Aaron et
hur. ascenderūt in mōtē sup verticē coll.
cūqz in orationē leuaret Ahoi. manus.
vincebat Israel si at paululū remississet.
superabat amalech et sic libere ppl^s pñā
sūt. ¶ Vbi sciendū qz p populum euntes
7c. intelligit totū genus humanū positū
in peregrinatiōe in mūdo isto significato
p desertum: qz ipm per mortem deserim⁹
vt vadamus ad terrā pmissionis. i. ad ter
ram gloriā paradisi de qua ps. Portio
mea dñe sit in terra viuētium. ¶ Per
Amalech at et suū pplm q interpretatur
gens bruta intelligit dyabol⁹ cum multi
tudine vitioy. gens bruta homines detur
pantem. Iste igitur occurrit hominibus
vt eis iter phibeat ne vitā eternā posside
ant. Istam pugnā considerans apl^s nos

admonet ephē. 6. d. Induite vos armatu
ram dei ut possitis resistere aduersus in
fidias dyaboli. ¶ Videns igitur homo
istam pugnam tam validam: de se non d
bet confidere: sed instar Moy. ascēdens
in montem per contemplatōē: et eleuatio
nem mentis ab istis mundialibus: d; se
armis ofonis munire et ad deum manus
suas extollere: ut sic oculos leuet in mon
tes unde veniat auxilium sibi. Dum igit
in oratione persistet habebit victoriā: q
si quando desisteret fortificatur dyabol⁹.
¶ Orō autem si intelligitur p quodcūq;
opus virtutis: q; teste Augu. non cessat
orare qui non cessat bene facere. Et ideo
xps abbat. 26. Sigilate et orate ut non in
tretis in temptationem. Signanter autē
dicit q tres. s. Moy. Hur et Aaron ascen
derunt in montem: q; in fide trinitatis et
orare debemus et victoriā obtinebim⁹. ¶ 2^m
ad 2^m. s. securitate; māionis dicit. Cōsu
matisq; diebus et. ¶ Abi sciēdum q festū
pasce cōputando diem azimoy pteñdeba
tur. 8. dieb⁹. Finito igit festo scdm Grecū
revertētibz pentib⁹ xps latenter remā
sit. Latenter aut remāsit: pmo ne impedi
retur p parentes: a disputatiōe cu; docto
ribz faciēda. scdm Gre. secūdo ne forte
si eis nō acquiesciss; inobediēs pentib⁹ vi
deretur. ¶ Sciendū est q mox erat iu
deis euntibus et redeuntibus d festiuitati
bus supradictis q seorsuz ibāt viri et seor
sum mulieres: sic habet zach. 12. in quo da
tur nobis intelligi q lz semp: tñ quādo d
bent homines intenti esse diuinis: vitan
da sunt consortia muliez. Unde ecclesiastici
9. Auerte faciem tuā a muliere opta et ne
circūspicias spēm alienaz pp speciē mu
lieris multi perierunt. ¶ Sic igitur viri
et mulieres ibant seorsum: pueri aut impu
beres sicut innocentes poterant ire cum
utroq; parente. Nō videns igitur virgo
secum puerum sm Bedam. credebat ipz
esse cum Ioseph. Jos. autem cum matre:

Et sic diuina dispensatiōe: et pia et rōnabi
li parentum intentione factum est q xps
remanfit in yerusalem. ¶ Christus etiā
remanfit in yerusalem ad nostram instru
ctionem: ut. s. homo si sit in statu gratie:
et deum non offenderit: siue si prius offē
derit et sibi per penitentiam reconciliat⁹
fuerit: de statu gē non exeat sed in ipso
permaneat: Ne malum sibi contingat.
¶ Hoc aut fuit figuratū. 3. et 2. Abi sen
tentialr dī q cum semey offendiss; dō: q;
tñ recognouit culpaz suā peperit sibi mor
tem quem postmodū salom cōsuauit i ye
rusalem. d. q; edificaret sibi domū ibi: et
nō recederet inde et si recederet d yerusa
lem trascorētē cedrō q; moreret. Qui si
obseruās pceptum salomons: exiēs d ye
rusalem: trasgressus ē terminū sibi datū
et ideo interfectus ē. ¶ Abi sciēdum q p
semey q interpretat audi me. itellr qibz
hō. cui dī barch. 3. Audi. isrl mādata vite
aurib⁹ pcepe ut scias prudētis. ¶ Per
dō aut regem itellr dō pater manu for;
et decor⁹ aspectu. de quo. 1. et 2. Non ē san
ctus ut est dñs: n; enī est aut extra te: et
nō est fortis sic deus nr. ¶ Per salomo
nem vero regem pacificū: itellr Christus
de quo coll. 1. q; est pacificans per sangui
nem crucis eius siue que in celis: siue q
in terris st. ¶ Per Ierusalem vero qui
interpretatur visio pacis intelligitur sta
tus pacificus hominis cum deo: qui qdē
est per gratiam. ¶ Semey igitur. i. hō:
aliquando offendit dō. i. deum quando
mortaliter peccat: tamen si vult reuerti i
uenit indulgentiam: qua inuenta precipit
Salomon. i. Christus q; edificet sibi dō
mum in Ierusalem et habitet ibi. i. q; per
seueret in gratia quam accepit: et sit cum
dō pacificus: cui datus est termin⁹ toriēs
cedron. i. status penitentie. Cedron ster
pietur tristis meror: et significat contri
tionem et merorem quem homo debz ha
bere de offensa. torrens vero aquas conti
f iij

nena significat fluvium lachrymarum.

E Postq̃ igitur homo reconciliatus est cum deo et est in iherusalem: stare in terris p̃nie q̃ si quando transgrediat et reuertatur ad vomitum instat. Semey efficit dignus morte. **E** Quatum ad tertium. scilicet sedulitate inquisitionis dicit. Existimantes autem et. In hoc enim ostendit magis sedulitas inquisitionis: q̃ cum sic dictus est: pueri possent ire cum utroq̃ pariete. propter quod unus credebatur eum. et cum alio et econvertere: quando tamen de sero venerunt ad hospitium: et ipsa non erunt. si esse cum alio ipsorum sollicite requirebat eum inter cognatos et notos: et cum non inuenissent eum cum eis: reuersi sunt iherusalem cum magna anxietate querentes eum. **E** Sciendum est autem secundum. Glo. q̃ p̃ die pentes xpi venerunt ab ier^m: et que fieri euz inter cognatos: tertia die reuersi sunt in ier^m. **E** Sciendum q̃ p̃ istud triduum in quo xps non inuenit intelligit triduum viciu: continentiu o^a a^a genera peccatoru. scilicet luxurie: auaritie et superbie. Ista tria vicia accipiunt secundum tres offensas quas potest facere homo: quia aut offendit se ipsum et sic peccat per carnis concupiscentiam: aut offendit proximum et sic peccat per auaritia aut offendit deum: et sic peccat per superbia. **E** In istis aut xps non inuenit: q̃ quid fuit figuratu. **E** 19. **E** Abi sententia dicit q̃ dñs dixit helye. stanti in spelunca: desolato de peccatis filioz isrl qui a dño recesserant: egredere et sta in monte coram dño: ad h aut eo existente in spelunca: ecce sps gradis et fortis subvertes mores et coteret petras et in spiritu n̄ dñs: et post spiritum commotio: et in commotionem non dominus. et p̃ commotionem magna: non in igne dominus: et post ignem libil aure tenuis et ibi dominus. **E** Abi sciendum q̃ per elyam intelligi potest quilibet sanctus homo communi peccatoribus derelinquentibus proximum. Iste dicitur stare in spelunca:

quia remotus a tumultu hominum: diuini laudibus vacat: passionem Christi iugiter meditando. **E** Huic igitur sic solitario dicit dominus q̃ egredietur in montem contemplationis: ut contempletur ibi in quibus est deus per gratiam: et a quibus abest per culpam. **E** Sic igitur contemplanti: ostenditur sps gradis et h̄ nō ibi dñs. **E** Abi sciendum q̃ per istum spiritum siue ventum grandem intelligit peccatum superbie: per q̃ homo mouetur. et magnos subvertit: et petras. et paruos conterit et ideo ab ipso q̃sq̃ debet cauere. **E** Unde ysa. 2°. Quiesce ergo ab homine cuius spiritus in naribus eius quoniam excelsus reputatus est ipse. Dicitur igit q̃ non in spiritu dominus: quia iuxta illud ecclesiasticus. Odibilis coram deo et coram hominibus superbia. **E** Unde iudith. 9. Nec superbi ab initio placuerunt tibi. **E** Per commotionem vero intelligi potest peccatum gula et luxurie: quibus corpus dissoluitur et humores in corpore commouentur. de quibus ps. Turbati sunt et mori sunt sic ebrius. Dicitur ergo q̃ non in commotione dominus: quia cum talibus non habitat: iuxta illud sapientie. In malivolam animam non introibit sapientia: nec habitat in corpore subdito peccatis. **E** Per ignem vero intelligit peccatum auaritie: quia sicut ignis ex appositione lignorum magis augetur: sic auarus ex appositione rerum temporalium non satiatur sed magis augetur. **E** Unde ecclesiasticus. Auarus non implebitur pecunia. Dicitur ergo: non in igne dominus: quia contra auaros irascitur. **E** Unde ysa. 57. Propter iniquitatem auaricie eius iratus sum et percussit eum. **E** Per libulum autem aure tenuis intelliguntur tres virtutes oppositae tribus predictis viciis in quibus est dominus. Nam in libilo delectante intelligitur virtus orationis et humilitatis contra superbiā: quia in oratione homo se humiliat et delectat deum.

hominem. In abra vero refrigerante i
telligit virtus temperantie et castitatis et gu
lam et luxuriamque temperantia refrigerat
ardorem concupiscentie. In teneritate mo
dicum de maria habet intell^r virtus pau
pertatis et auaritiamque: virtus paupertatis
facit continere temporalia et modicum ac
ciperet nisi quantum necessitas cogit. In
istis igitur d^r deum esse. Nam q^d fit hui
libus p^r Jac. 4. Deus super b^r reficit hu
milibus aut dat g^ram. Q^d q^d fit cum pu
ris et mundis p^r Math. 5. Beati mundo
corde q^m ipsi deum videbunt. Q^d etiam
fit cum pauperib^r p^r Isa. 49. Consolatus
est dⁿs populu suum et paupes suos mise
rebit. Unde Math. 4. Beati paupes spi
ritu q^m ipso est regnu celoz.

Secunda pars.

Equitur. Et factu est post triduu
et. Ubi tangit claritatem sapien
tie illustrantis. q^d pbat act⁹ pri
dentior. Ubi. s. tangit. s.

Sublimitate fastigij.

Celebritatem pdigij.

Veritatem iudicij.

Sedulitatem officij.

Obscuritatem misterij.

Quantum ad primum dicit. Et factum
est post triduu et. ubi q^{tuor} possum⁹ cōsi
derare. s.

Temporis pgruitatē.

Loci scitātē.

Modi p^ritatem.

Act⁹ sagacitatem.

Pr⁹ igit⁹ p^riderat possum⁹ t^rpis pgrui
tatē cū dīc. Et factu ē et. Ubi sciē. q^d x^ps si
gnatē d^r iūct⁹ p⁹ triduu allegorice. p^r h^r
Ambro. vt ex h^r nob daret itelligē q^d p⁹
triduu triūphal^r passiois resurgēdo nō se
oñderet i hōre dīo. De i⁹ triduo dīc x^ps
Jo. 2. Soluite tēplū h^r et i trib⁹ dieb⁹ exci
tabo illd. Et⁹ h^r m Glo. tria t^rpa fuerūt. s.
an legē s^r lege: et s^r g^ra. x^ps at nō ē iuen
t⁹ nisi s^r g^ra. Adorati at d^re possum⁹

q^d p⁹ triduu snote d^rois et supbia: et la
gitōis et auaritia: carnis maceratōis et lu
xuria iūct⁹ x^ps. nā o^ro placat dūz: etia s^r
lenat p^rimū carnis maceratō p^rit seip^r.

Et⁹ p^riderat possum⁹ loci scitātē cū dīc
In tēplo. Tēplū ei ē loc⁹ d^ro dicat⁹: et o^ro
b⁹ apr⁹: et q^d mat. 21. Dom⁹ mea dom⁹ o^ro
nis vocabit⁹. Tēplū igit⁹ h^rm d^rig. ē loc⁹ i
q^d x^ps si q^rit iūct⁹. vñ p^rs. dⁿs i tēplo scō
suo dⁿs i celo sed^r ei⁹. Uñ h^r fuit figuratū
i o^roe q^d fec^r salōn i tēplo. 3. R. 8. d. Si q⁹
cognouerit plagā cordis sui et expāderit
man⁹ suas i domo hac: tu exaudies i celo
i loco hitatōis tue et p^ropitiabis vt d^rs
vnicuiq⁹ h^r vias suas: vt videris cor ei⁹.
q^d tu nosti sol⁹ cor: oim⁹ filioz hōiuz. Ubi
sciē. q^d p^r plagā cordis: itell^r peccatū i aia.
Nā sic plaga isticta i corpore ipm cruetat
et d^rilitat: sic peccatū ex^ris i aia: d^rurpat i
ficiēdoz vres d^ruim⁹ i agendo: vñ d^r
nā. 3. Nō ē obscura p^ritio tua: pessima
ē plaga tua. Cōtritō tūc obscura nō cerni
tur q^m hō nō h^r timorē nec verecūdiāz d^r
peccō: q^d faciūt hōiem obscurari. Est et pla
ga pessima: q^d nō de facili curat. Et si q⁹
d^ro plagā cordis sui. i. peccm co gnouerit:
et ab ipis se retraxerit: reddet sibi h^rm vi
as suas culpā dimittēdo: et g^ram sibi cōse
rēdo. Et⁹ p^riderare possumus mōi p^rita
tē cū dīc i medio doctoz. Ubi sciēdū q^d lo
c⁹ medi⁹ ē loc⁹ mag⁹ cōis et maioris influē
tie: q^d igit⁹ x^ps p^rs ē oib⁹: et i oēs h^r influē
tiā: sic cap⁹ i mēbra: q^d ipē ē plen⁹ g^re et vi
ta: q^d cui⁹ plēitudine nos oēs accepimus
g^ram p^r g^ra. Jo. 1. Iō i medio iūct⁹ docto
rum. Uñ ipē dīc. 3. R. 6. Habitabo i medio
filioz isrl^r et nō derelinq⁹ pplm meū isrl^r.
Uñ pp eius influentiā pōt figurari per li
gnū vite i medio paradisi: de q^d d^r gen. 2.
Plātauerat at dⁿs deus paradisu: et volu
ptatis a p^ricipio in quo posuit hōiez q^d ez
formauerat pduxitq⁹ dⁿs d^rs d^r humo oē
lignū pulchrū visu et ad vescēdū suauē li
gnū et vite i medio paradisi lignumq⁹ scie
f iij

boni et mali. **¶** Tibi sciendum quod per paradysum terrestrē intelligit ecclesia militās: quia dum vivimus hic in mundo terreno sumus quod pro tanto paradysus volaptra est hic terrenus dicitur: quia licet homo iustus sit corporaliter in mundo: dum tamen se probabiliter credit esse in gratia: et expectat remuneratiōem eternā: contemplatione divinorum plurimū delectatur. Dicit autē produxisse de humo terre omne lignum pulchrum visu et ad vescedum suave: quia de omnia necessaria homini produxit in mundo: ut ipse debite et ordinate utatur. **¶** In medio autē paradisi dicitur produxisse lignum vite: quia in militante ecclesia misit christum filium suum ut in omnes gratiarum habundantiā influat. qui dicitur arbor vite. **¶** Nam iste arbor: talem habebat virtutē: quia quāvis homo debilitatem sentiebat aliquando ex longitudine vite. et comedebat de fructu illius arboris restituebat sibi pristina fortitudo. Sic quāvis homo se sentit debile. deus ad christum accedere. et ab ipso fructu accipere gratie quod gustando fortitudinē recuperat et vigorem. Si quantum autem dicitur quod ibi produxit lignum scientie boni et mali: quia in hoc mundo creavit scientie boni et mali: quod bonum et malum cognoscere ut ad quod voluerit libere se convertat. Unde ecclesiastici. 15. Ante hominem vita et mors bonam et malā. quod placuerit ei: dabitur illi. **¶** Sed multi sunt qui non sic sunt in medio edicandi se alijs: sicut avari solum de seipso curantes. Et tales possunt figurari per mulierē stantē in medio amphore de qua dicit zacharia. s. quod zacharia vidit unam amphorā et in ea sedebat quedā mulier cui nomen erat impietas. et talentū plūbi missum est in os eius. et quod due mulieres habentes alas quasi milui leuauerunt amphoras inter terrā et celū. et interrogavit quo deferrent istam amphorā cum mittere: cui fuit responsum quod portabāt eā in terrā sanaar ut edificarent ibi sibi domū. **¶** Tibi sciendum quod per istā amphorā intelligitur secundū Grego. Peccatū auaritie. Ista amphora habet os patulū per quod intelligit sitis auaritie quia Ecclesiastici. s. Avarus non impletur pecunia. **¶** Ista amphora habet duas alas: quia peccatū auaritie in duobus spalius ter consistit. scilicet in aliena indebite rapiendo et in propria turpiter retinendo. Iste sunt due filie sanguisuge de quibus dicitur Prover. 30. Sanguisuge due sunt filie dicentes affer affer. Sic re vera avarus fugit sanguinē pauperum. et habet duas dictas filias quod nunquam satiant. s. se dicunt affer affer. **¶** Per mulierē vero sedentē in medio amphore intelligit avarus retentus et sedens in ipsa auaritia cuius nomen impietas: quia omnis avarus est cōiter impius. Unde ecclesiastici. 10. Avaro nihil est celestius. **¶** Per plumbū autē ponderosum positū in os eius intelligit pondus peccati iam aggrauātus et ad aliud peccatū inclinans iuxta illud Grego. Peccatū quod per penitentiam non delet statim suo pondere ad aliud retrahit. Re vera plus plūbo ponderat quia hominem usque ad infernum trahit. **¶** Per duas mulieres portantes amphorā intelligit duo peccata portantia auaritiā scilicet superbia et luxuria. Nam quādam sunt cupiditates ut habeant viam possint alijs preesse. et tunc superbia portat auaritiā: quādam autem ut pascant luxuriā. et tunc ipsa portat auaritiā. Et tamen talibus dicit Ecclesiastici. 2. De manibus male facientibus et peccatori ingrediēti terrā duabus vijs. scilicet predictis. **¶** Dicitur autem iste mulieres habere alas. Nam superbia habet duas. scilicet inflationē per dignitatem. et ellationem per honorem. Luxuria etiam habet duas. scilicet impudicem aspiciere. et inhoneste loqui. quod ale sunt milui i. dyaboli clamatis et circūuolatis ut rapiat peccatores. Et ideo sobrijs estote et vigilate etc. i. pe. s. **¶** Iste autem due mulieres leuauerunt amphorā et mulierē. i. auarā inter celum et terrā. quia ratione superbie se exaltat ad alta ratione vero luxurie se incuruat ad fetida et sic nec est in celo nec in terra. **¶** Sed considera et expanse quo deferant amphorā: quia in terrā sanaar quod interpretat fester. iuxta illud Joel. 2. Ascendet

feto: ei⁹ et ascendet putredo ei⁹ q³ supbe
egit. **T**ibi autē sibi edificabat domus :
q³ ibi ppetuo in tormētis permanebunt .
Unde **Mat. 25** . Ite maledicti in ignem
eternū qui paratus est dyabolo et angelis
eius . **Q**uarto considerare possumus
act⁹ sagacitatē euz dicit audientē illos in
terro. **U**bi sciendum q³ xps in hoc q³ iuue
nis existens: audiebat et interrogabat do
ctores. dat nobis exemplum secundum
Orige . q³ homines spāliter iuuenes da
to etiā q³ sapiētes sint non debēt se iacta
re de sua scientia: sed doctores et antiquio
res reuerenter audire . **Q**uantum ad
secundum. s. celebritatem prodigij dicit .
Stupebant autē et c. Quando enim homi
nes vident aliquē cuius non habent noti
tiam et iuuenilis etatis interrogantem sa
pientes cum pulcris rationibus. et respon
dentem prudenter possunt merito admi
rari. Quia igitur iudei videbāt xpm an
nozum. 12. sapientissime respondentē ve
hementer stupebant . **Q**uantū ad ter
tium. s. veritatē inditij dicit . Et dixit ma
ter eius et c. **U**bi **Gieg** . **M**irata vero dei
genitrix maternis affecta visceribus qua
si cum lamentis inquisitionem dolorosā
ostendit. et omnia sicut mater et fidutialr
et humiliter et affectuose exprimit. **N**ō do
lebant autē **fm Orige**. quasi credidissent
perisse puerum quē sciebant diuinitus fo
re conceptum. sed quia presentia sua care
bant. **Q**uantum ad quartum. s. seduli
tatem officij dicit. Et ait ad illos et c. **U**bi
sciendum q³ in xpo secundum **Ambrosiū**
erat duplex natura. s. humana et diuina se
cundum humanam filius erat virginis se
cundum diuinā filius erat dei. Dicit igi
tur xps inquantū dei filius q³ oportet eē
in his que p³is sui sunt. que quidē sūt sa
lus humani generis et doctrina virtutis
vt per h³ ad vitam eternam pueniant om
nes fideles. Unde dicit **Jo. 9** . **N**ec op
ari opera ei⁹ qui misit me. s. patris donec

dies est. **Q**uantū ad quintū. s. obscuri
tatem misterij dicit. Et ipsi non intellexe
runt verbum et c. Quia enim xps secūdū
Glo. Loquebatur de illis que pertinebāt
ad eius diuinitatem. cuius nundū opera
manifeste ostenderat ideo non intellige
bant plenarie que dicebat.

Tertia ps.

Equitur . Et descendit cum eis
et c. **U**bi tangit sedulitatem obe
dientie obsequentis q³ pbat sta
tus humilior. **U**bi sciendum q³ h³ duo tan
git. s.

Prol⁹dictōem virtuosam .

Virginis retētoem seriosam .

Quantū ad primū dicit. Et descendit
cum eis et c. **U**bi tangit.

Actū humiliatōis pfundissime

Locū habitatōis grōssissime .

Habitū pdesceñtionis pmp³issime.

Ep⁹ tāgit actū hūiliatōis pfūdissime. cū
dicit . Et descēdit cū eis. **P**er descēsus eiz
xpi. intell³ eius hūilitas. q³ humil³ non se
exaltat in altum: sed potius p³enendo se
ipsum descendit ad infima: q³ fecit dei fili
us quādo voluit icarnari. **H**anc autē hu
militatem q³ i se habuit docuit nos h³re
d. Math. 11 . **D**iscite a me q³ mitis sum et
humilis corde et inuenietis requiem ani
mabus vestris. **S**ecundo tangit locū
habitationis gratiosissime: cum dicit. Et
venit in nazareth. **N**azaret interpretatur
flos . quia igitur **C**hristus flos est iuxta
illud cant. 2. **E**go flos campi et lilium con
uallium: et conuenientia debet esse inter
locatum et locum. **I**deo **C**hristus in naza
ret dicitur peruenisse: quia vero flos gra
tiositatem habet . **I**deo **C**hristus qui ve
nit in nazareth dicitur ibi habitasse vt in
loco gratioso. **T**ertio tangit habitū
condescensionis p³romptissime. cum dīc .
Et erat subditus illis. **E**x hoc enī q³ xps
fuit obediens parentibus: ostendit eius
p³romptitudo ad illa que placebant eis.

Quod non fecit propter impotentiam q̄ foret in ipso: sed propter nostram exemplū secundum Ambro. Et discamus nos parentibus obedire non solum carnalibus sed et spiritualibus. ¶ Quantū ad secundū. s. virginis retentionē seriosam dicit Et mater eius p̄seruabat etc. Ubi sciendū q̄ virgo beata illa que videbat a xpo fieri: quorū aliqui non plenā cognitionē habebat. saltem retinebat memoriter secundū Bedā. Ea postmodū pro tpe propalanda. Et sic dicatur de ipsa illud ecclesiastici. 44. Nō est inuentus similis illi qui conseruaret legem excelsi.

Quarta pars.

Equitur. Et yhs p̄ficebat etc. Ubi tangit sanctitatē innocentie decorantis q̄ p̄bat aspectus decencie. Ubi sciendū secundū Grecū q̄ in triplicē p̄fectum tangit de xpo. s. etatis quantū ad corpus in crescendo: sapientie quantū ad intellectū in docēdo gr̄e quātū ad affectū in promouendo. ¶ Unde pp̄ istū p̄fectū pōt figurari p̄ Isaac. de quo sentētiat̄ d̄r Gen. 26. q̄ p̄fect⁹ est ingeneris: seminauit in terrā et inuenit in ipso āno centuplū benedixitq̄ ei dñs. et locupletat⁹ est. et ibat p̄ficebat atq̄ se succre scēs donec magn⁹ vehemēter effectus ē. habuitq̄ possessiones ouium et armentorū et familie plurimū. ¶ Ubi sciendū q̄ p̄ Isaac q̄ interpretat̄ risus intelligit̄ xps q̄ est risus nr̄ et gaudiū. Isaac igit̄. i. xps colon⁹ existēs in mūdo significato p̄ gl̄a que interpretatur icollatio: vel pegrinatio seminauit verbū sue p̄dicationis instar seminis in terrā. Inuenit at̄ centuplū q̄ est numerus p̄fectus: q̄ in aliquibus fecit fructū centuplū. i. p̄fectū vt in virginib⁹: in aliquibus sexagesimū vt in viduis et in aliqb⁹. trigessimū vt in coniugatis. ¶ D̄r autem q̄ ei benedixit dñs et locupletatus est: q̄ deus p̄r xpm̄ eius filiū benedixit et locupletauit eum diuersitatibus gr̄arū. Unde

de ipso Isa. st. dicit. Anū vocaui eū benedixi ei et multiplicauit eū. ¶ D̄r at̄ creuisse et p̄fecisse donec magn⁹ effectus est vehemēter: q̄ p̄tinue xps nobis p̄fuit nos instruēdo p̄ verbale expressionē hēdificando p̄ exemplarē conuersationē: redimēdo p̄ corporalē passionē: vehemēter. at̄ fact⁹ est magn⁹ p̄ vigorosi resurrectionē. et gl̄oriosam ascensionē. Et sic dicamus de ipso illud ps. Magn⁹ dñs et laudabil⁹ nimis in ciuitate dei nr̄i i mōte scō eius. ¶ D̄r at̄ habuisse possessionē ouium et armentorū etc. Nam oues inocētē et pacificas et secundas intelligit̄ scī confessores q̄ habuerūt mentalē inocētiam: conuersationē pacificā et doctrinā fructiferā. Et sic sint oues de quibus d̄r Jo. 10. Oues mee vocē meā: audiunt et ego cognosco eas et secūtur me. et ego vitā eternā do eis. ¶ Per armenta vero q̄ idē significat̄ q̄ arma portātia. vsq̄ ad arandū aprā. itelligit̄ scī martires: q̄ armati fuerūt p̄ defensionē fidei xp̄iane. et q̄ arauerūt penas diuersas sustinēdo pro xpo pp̄ q̄ salierūt in gl̄oriā padisi. Unde Mal. ultimo. Egredimini et salietis sicut vitulus de armento. ¶ Per familiā vero magis familiaris dñō intelligit̄ scī et scē virgines. q̄ secūtur agnum quocūq̄ ierit Apoc. 14. Isaac igit̄. i. xps istis oibus p̄dictis locupletatus est in gl̄ia. Ad q̄ etc. ¶ In octaua epiphanie euāgelium quartumdecimum.

¶ Idit Iohānes yhm̄ ad se venientē et ait. Ecce agnus dei etc. Jo. 2. Officiū testis viridici fore dignoscit̄ vt de re pp̄ q̄z producit̄ annunciet veritatē. Nam iuxta illud Prover. 14. testis fidelis non mentietur i quia sua denūciatione. debet rem de qua testificatur extollere ostendendo ipsius magnificentiam et vtilitatem cōmuniter cōsequētem. d. illud Je. 33. Annunciabo tibi gr̄ā dīa et firma que nescis. vt ex h magis alli

erat auditor. Quia igitur beatus Jo. p
cursor domini missus est ad testificanduz
de xpo iuxta illud Jo. 1. Fuit homo mis
sus a deo cui nomen erat Jo. hic venit in
testimonium &c. Et sic ipse dicat illud Jo.
18. Ego ad hoc natus sum & ad hoc veni in
mundum ut testimonium perhibeam veri
tati deo de xpo veraciter testificari de
buit ipsum extollendo magnifice de illo
propter qd erat missus: qd quidem erat ut
ipsuz manifestaret populo humani gene
ris redemptorem: que fuit utilitas inau
dita. Quod quide specialiter fecit quado
ipsum ostendit agnum sine macula. mun
dum a peccato liberantem. Quod quidez
fecit in euangelio hodierno. d. Ecce agnus
&c. In quo quidez euangelista quattuor ta
git. s.

Potestate vigorosam in operando.

Dignitatem generosam in existendo.

Sanctitatem gratiosam in primendo.

Veritatem luminosam in affirmando.

Primum probat ablatis purgatiua.

Secundum precessio duratiua. Tertium

possessio permansiua. Quartum expressio

assertiua. Primum in principio. Secun

dum ibi. Hoc est de quo dixi &c. Tertium

ibi. Et testimonium perhibuit &c. Quar

tum ibi. Et ego vidi &c.

Prima pars.

Quantum ad primuz vbi tangit

q. q. probat &c. dicit. Vidit Jo.

Jesus &c. Ubi sciendum qd si

cut narrat Jo. euangelista beatus Jo. sa

cerdotibus & leuitis missis a iudeis ut i

terrogarent quis esset respondit se non

esse spm sed vocem & precursorem xpi.

de quo testimonium eis perhibuit. d.

Hic est qui post me venit qui ante me fa

ctus est cuius non sum dignus ut soluam

rius corrigiam calciamenti. Quia vero

de xpo tunc interrogatus & ipso absente

perhibuerat testimonium postmodum

Christo presente non interrogatus testi

monium perhibet ut ex hoc xps a popu
lo certius cognoscatur. secunduz hoc igitur
hic duo possumus considerare. s.

Benignitatem saluatoris in accedendo.

Auctoritatem precursoris in demonstrando.

Quantum ad primum dicit. Vidit

Jo. xpm venientem ad se. Magna enim

benignitas fuit xpi xpi regis & domini

q voluit ad Jo. eius precursorem veni

re. ut sic dicat sibi illud Exo. 20. Veniam

ad te & benedicam tibi. Ex hoc igitur

qd xps venit ad Jo. dat nobis humilita

tis exemplum ut homo de donis sibi da

tis non superbiat. sed magis humilietur

iuxta illud Ecclesiastici. 3. Quantomagis

es humilia te in omnibus & coram deo

inuenies gratiam. Christus bis legi

tur venisse ad Jo. & utraqz vice venit de

Galilea. Primo quando venit ut bap

tizaretur ab eo. Secundo post baptismum

de quo aduentu dicitur hic. Sciendum

est autem qd conueniens fuit ut Christ

so ad Jo. veniret: quia sicut Christus p

ma vice venerat ad Johan. & ab ipo bap

tizatus fuerat: ne forte aliquis ipsum ut

ceteros qui baptizabantur crederet pec

catozem: conueniens fuit ut secundo ve

ret: ut cum Jo. suo testimonio ostenderet

ipsum populo innocentem: ut sic secunduz

Crisostomo. omnis mala suspitio de Chri

sto a cordibus hominum tolleretur: qd

quidem fecit ostendens ipsum agnum si

ne macula. Quantum ad secundum. s.

auctoritatem precursoris in demonst

do dicit. Ecce agnus &c. Ubi sciendum qd

Augu. qd beatus Jo. aliter de Christo lo

cutus est: aliter pphete priores. Nam

illi d longinquo pphetauerunt de xpo. vii

Abach. 2. Adhuc e visus pcul & appebit

i fine: si mora fecerit expecta eu: qd veies

veniet. Iste aut q nunciat suo digito

demonstravit. d. Ecce agnus &c. In isto

igitur testimonio precursoris data e xps

ut ipso summo agnoscatur. s.

Iniciam spualiter assistentem.

Innocetiam personaliter decorantem.

Efficaciam generaliter isluentem.

Quatum ad p^m dic^r ecce. Ecce eim est aduerbiu demonstradi et significat rei de monstrate certitudinē. Quia igit beatus Jo. xpm ostēdebat pntem: merito dicere poterat. ecce. vt sic dicat illud **Jh**. 22. Ecce de^o saluator: me^o fiducialr agam et non timebo. **Q**u^m ad innocentiam personalr d^r corantē dic^r. Agn^o dei. Inter alia eim animalia: agnus significat innocentiam: q: igitur xps inocēs fuit et pur^o: agnus iō merito pōt dici. **Q**uatum ad efficaciam generaliter isluentem dic^r. Ecce q tol. peccata mundi. **U**bi scienduz q signāter huic d^r qui tollit peccata mundi: ad d^r signādum q xps veraciter nos mundat ab oī peccato: non tātū quantū ad culpam: s; et quantum ad penam et oēm miseriam cōuenientē peccatū: iuxta illud. 1. Jo. 1. Sanguis xpi filij dei emendat nos ab oī peccato. In quo s; Criso. aduerter possimus differentiam iter agnum figuratiuū q offerebatur in lege veteri: et i^m agnum verum xpm: q: i^m non auferebat peccata. iste aut aufert peccata mundi. Sciēdum est at circa istam partem principalē in q fit mētō d agno significāte xpm: qd i^m agn^o dmostrat^a Jo. fuit i veteri testō **M**entalr affectatus.

Veraciter pphetat^o.

Multiplr figuratus.

Primo fuit mentalr affectat^o. **N**ā cum quāto cordis affectu fuit d^r siderat^o. audi **Jh**. 16. Emitte agnū dñe dñatorē terre de petra deserti. i. de celo empyreo petra firmissima ad montē filie sion. i. ad caluarie loc^o. **S**ecūdo fuit veraciter pphetatus. **U**nde **Jh**. 33. Sicut onis ad occisionem ducetur: et quasi agnus coram tondente se obmutescet. **T**ertio fuit multiplr figuratus. audi tamen qz a parte figuratus fuerit in agno paschali d quo **Exo**. 2. **U**bi

sententialiter dicitur q deus volēs educere populum ysrailiticum de egypto dixit **Moys**. q acciperet agnum per familias qui debebat assari et comedi: de cuius sanguine debebat domos suas signare vt sic non percuterentur ab angelo quez de us miserat ad egyptios puniendos. **U**bi sciendum q per egyptios tenebrosos intelliguntur peccatores qui carētes lumine diuine grē tenebrosi dicunt: q: vō fm iusticie exigētia: mali non remanent ipuniti. mittit deus angelū suū. i. iusticie executōem vt pūiat trāsgressores. **P**er populū vero ysrailiticū intelliguntur fideles et bōndūm p fidem cū opibus contēplantes. **I**sti istar filioy ysrⁱ debent agnū assumere et comedere: ei^o passionē meditādo: et d sanguine quē p nobis sparsit in cruce dnotus se signare. sic aut insigniti nō oportebit q timeant diuinam iusticiam. **S**ciendum ē autem q iuuenio istum agnum. s. xpm: nos

A culpa misericorditer redimentē.

Ad pascha libaliter deducentem.

In p^{ia} eternalr illustrantem.

Primo inuēio agnum xpm nos a culpa misericorditer redimentē. **N**ā xps per suam misericordiam a peccatis nos redemit: iuxta illud **thy**. 2. Qui dedit se metipsum pro nobis vt nos redimeret ab omni iniquitate et mundaret sibi pplm acceptabilem sectatorē bonoy operum. **H**oc at fuit figuratū i visioe Jo. d q sē tētiāl^r d^r **Apoc**. 5. q vidit i dextera sedētis super thronum libru scriptū itus et foris et signatū sigill^o. 7. quē null^o nec i celo nec i terra nec sctus terrā poterat apire: pp q Jo. desolatus flebat cui pfortando dcm fuit ne fleueris: Ecce vic leo d tribu iuda radix dd: qui dign^o ē apire librum et soluere. 7. signacula eius et respiciens vidit in medio throni et qrtuor aialiu: i medio. 24. seniorum agnum stantem tanq occisum habentem cornua. 7. et oculos. 7. 9

sūt sps dei missi in oēm terram: qui cum
apuisz lib:ū q erat in dextera sedent sup
thronū quē nullus ali⁹ aperire poterat:
tūc quattuor animalia 7 24 seniores can-
tabāt canticum nouū dicētes. **B**ignus es
dñe deus accipe lib:ū 7 soluere signacula
eius: qm̄ oculus es 7 redemisti nos dō i
sanguine tuo ex omni tribu: lingua 7 pplō
7 natōe: 7 fecisti nos dō nro regnum 7 sa-
cerdotes. **U**bi sciendū q per i^m seden-
tem sup thronū intellr deus sedens in so-
lio diuinitatis sue de quo dī ecclastici i.
Unus est altissimus creator: ops rex po-
tens 7 metuendus nimis: sedēs sup thro-
num illius 7 dñans dō. **P**er librum aut
in q scia scribit: intellr diuina cognitō qn-
tum ad redemptōem hūani generis: qz
de⁹ veraciter hūit ab eterno. **Q**ui signā-
ter dī esse in dextera sedentis: qz redem-
ptio humani generis solum erat in pote-
state diuina per dexterā designata q co-
gnoscens ps. dicit. Extendisti manū tuā
7 saluum me fecit dextera tua. **U**bi aut
ille liber scriptus intus 7 foris. **U**bi sciē-
dum q ista requirunt ad nram saluatōem
vt ea credamus q regruntur ad nostram
glificatōem vt eā sciamus. **A**d nostraz at
glificatōem ptinet diuinitas 7 humanitas
iuxta q xps dixit Jo. 17. **H**ec ē vita eter-
na vt cognoscant te solum deum verū: 7
quē misisti ybm xpm. Et iō ad nram sal-
uatōem o3 q aliqua credamus de diuini-
tate: 7 aliq de humanitate: que tñ omnia
eternaliter dō cognoscit. **A**lla q ptinet ad
diuinitatē intelligunt per scripturam in-
trinsecā 7 q ad hūanitatē per extrinsecā
q: in xpo latebat diuinitas 7 humanitas
appebat. **C**irca diuinitatē at. 7. nobis
pponunt credi: sm q qntū ad diuinitatē
assignari pnt. 7. articuli fidei. **U**bi sciē.
q in deitate tria possum⁹ p̄siderā. **P**ri-
mo vnitatē essentie 7 iste est p̄m⁹ articu-
l⁹. **S**. credet vnū deū. 2° trinitatē: p̄dax: 7
qntū ad hī sūt tres articuli. **S**. credet p̄ez

filii 7 spz s. 3° possum⁹ p̄siderā op̄p̄tia
diuinitatē: quoz p̄mū respicit esse nature:
7 sic at articul⁹. **S**. credet dū creatorem
celi 7 terre. **S**cdm respicē esse grē. 7 sic at
articul⁹ ptinens oia ptinentia ad sanctifi-
cationem humanā. **S**. credere remissionē
pccōz 7 collōnē grē. 3^m respicē eē glie. 7
sic est at articul⁹. **S**. credet carnis resurre-
ctōem 7 vitā eternā. **C**irca ē hūanita-
tē xpi alia. 7. nob pponunt sm q ēt quā-
tū ad hūanitatē pnt ali⁹. 7. articuli assi-
gnari. **P**rim⁹ ē credet xps pceptū d spū
sancto. **S**cds est credet ipm natū d m̄a
ria vrgine. **T**erti⁹ est credere ipm passū
sub pōtio pillato: crucifixum: mortuū 7 se-
pultū. **Q**uart⁹ ē credet ipm dscēdisse ad
inferos. **Q**uint⁹ ē ipz credere resurrexis-
se tertia die a mortuis. **S**ext⁹ ē credere
q ascēdit in celū 7 sedet ad dexterā p̄is.
Septim⁹ ē credet ipm vctūz iudicare vi-
uos 7 mortuos. **P**er. 7. igit ptinentes
ad diuinitatē dāt intellr p scripturā lib:ū
intrinsecā p. 7. aut ptinentes ad hūanitatē
p extrinsecam. **A**d vacat at q iste lib
nre redēptōis visus ē signat⁹ sigill⁹. 7. qz
an aduentū xpi in mūdū: nec quantūz ad
scripturā intrinsecam nec extrinsecā erat
nra saluatō clarius explicata. Et ideo dī
q null⁹ nec in celo vt sps angelici: nec in
terra vt sapientes phi: nec sbtus terram
vt sps reprobū: hūc lib:ū poterant apire:
vt d ipo pfectam cognitōem hērent: nec
miz qz istō m̄steriū in dina sapiētia erat
clausū. d q Job. 2. Si clausit nullus ē q
apiat. **H**oc at cognoscēs euangelista
Jo. typū hī tenens hoīum veteris testi. **S**.
q nullus lib:ū poterat apire mō p̄dicto
flebat: vt sic merito in psona oīz veteris
testi dicat illd Job. 16. **F**acies mea itumū
it a fleu 7 palpeb mee caligauerunt. **S**z
tñ aduerte diuinam misericordiā semper
subuenientem 7 consolātem ipm in suis
necessitatibus inuocantem. **N**am dī sibi
ne fleueris: cuius p̄solationis causaz sūdit

o. viē leo de tribu zc. Per istum eim le o
nem intellr xps qui est de tribu iuda: z
de stirpe dd q^m ad corpulentam sbam. de
quo. 1. mach. 3. Similis factus est leoni in
opibus suis. Iste vincisse dicitur qn pro
nobis moriens in cruce de dyabolo triū
phauit. vnde Jo. 1. Confidite ego vici mū
dum. Iste igitur sic victor exns libū ape
ruit z signa clausa soluit: qz misteriu nre
saluatōis tam q^m ad diuinitatem qz q^m
ad hūanitatē clarius reserauit: vt sic pos
simus cognoscere nram saluatōem cōple
tam. Vel soluisse signacula dī intelligen
do per. 7. que fuerunt in p̄uaricatōe pri
mi hoīs. qz dī diuinam irritatōem: nos pa
cificauit cum deo dī amissionem dedit
nob grām illi equipolentem. dī p̄rie exul
tationem ad celū empyreum nos reduxit
heriliū relegatōem: nos de miseria hui⁹
mundi arripuit z extraxit p̄res veteris
testi qui detinebantur in lyngo. Contra
debiti oblonem: moriens in cruce satisfecit
p nob. Contra glē amissionem: nob cele
stem glām pdonauit. Cōtra pene acquisi
tōem: nos ab inferni supplicijs libauit.
¶ Sic igitur libro aperto: z nostra redē
ptōe cōpleta. Jo. merito conforat: cui dī
ne fleueris. ¶ Quid autē sic p̄fortatus
Jo. viderit: audi qd sequitur. Nam vidit i
medio throni zc. agnū zc. vsqz ibi terrā.
¶ Ubi sciendū qz per i^m agnū intelligitur
xps: nec moueat qz superius leo dictus ē
qz re vera xps leo fuit z agnus. Leo inqz
qui vt dī puer. 30. Leo fortissimus bestia
rum ad nullū pauebit occursum propter
diuinitatem potentissimam ab omnibus
metuendam. de quo ecclāstici. 43. Terri
bilis dominus z magnus vehemēter z
mirabilis potentia eius. Agnus autem
animal ymolatiū pp hūanitatē qz pro
nob obrulit voluntarie dō patri. vt sic ve
rificata fuerit prophētia. Jf. 53. d. Oblat⁹
est qz ipse voluit z non aperuit os suum
¶ Unde rōne humanitatis oblat⁹ vt agn⁹

ratione vero diuinitatis resuscitat⁹ vt leo
¶ Iste agn⁹ dī hīe cornua. 7. z oculos. 7
i. 7. dona spiritus sci. Unde Jf. Egredie
tur virga de radice iesse z flos de radice
eius ascendet z regesceat super eum spiri
tus dñi zc. Quz dona cornibus z oculis
designant: quia p ea instar oculorū illumi
namur: interius z istar cornū sanctifica
mur exterius ad omnia tollerāda. Sicif
autem hī agnus stare i medio throni zc. i.
i medio trinitatis. s. p̄ris z spirit⁹ sancti.
z quattuor animalium. i. quattuor euāgeli
starū zc. 24. senioz. i. 12. patriarcharū quan
tum ad testamētū vetus. z. 12. apostolorū
quātum ad nouū. Illi fundamentū legis
moy. Isti p⁹ xpm fundamentū legis euā
gelice: z ecclesie militantis. Figurati p fun
damentum. 12. ciuitatum b̄to Jo. ostensuz
apoc. 21. ¶ Vel generalr loquendo p oēs
p̄dictos: vnīuersitas beatorū. inter quos
est Christus. ¶ Vidit autē eum stantez
tanquam occisum. Inter alia enim que fa
ciunt xpm i medio cordium hominū ha
bitare ē memoria passionis quā debem⁹
meditari. dicēdo illud. i. pe. 3. Christus p
peccatis nostris mortu⁹ est iustus p inu
stia: vt nos offerret deo mortificatos qd
carnē viuificatos aut spiritu. Non dicif
autem mortuus simplr: sed tanqz mortu
us: qz l3 quantum ad hūanitatē fuerit
veraciter mortuus: tñ quantum ad diu
nitatem fuit immortalis. ¶ Sic autem fa
cta per xpm victoria z completa nostra
redemptione z libro totaliter aperto z
24. seniores z quattuor animalia canta
bant canticū nouum: quia fideles omnes
cognoscētes beneficium redemptionis fa
cte per xpm occisum d̄bēt instar illorum
dño cantare z benedicere z laudare. vñ
ps. Cantate dño canticum nouum: qz mi
rabilia fecit. Et sic cantando debemus ex
tollere diuinam magnificentiam z digni
tatem. d. Signus es dñe deus accipe li
brum zc. vbi supra. ¶ Secundo inuēio i^m

agnum nos ad pascua liberaliter deducētē
 Nam xps non inuidus sed liberal' exns
 volens nos sui regni picipes facere : ad
 ipm nos liberaliter inducit. ¶ Hoc aut
 fuit figuratum Apoc. 7. Ubi sententialit
 dicitur q cum Jo. vidisset multitudinez
 maximam hoium indutam vestibus alb
 et ignoraret qui essent. dcm fuit igitur ab
 angelo hi sunt qui venerunt de tribulato
 ne magna et lauerunt stollas suas in san
 guine agni et deambulauerunt eas. non
 exuriēt neqz sitient amplius: neqz cadet
 super illos sol neqz nullus estus: quoniam
 agnus qui in medio throni est regit eos
 et adducet ad fontes aquarum: et absterget
 deus omnem lachrymam ab oculis eorum.
 ¶ Ubi sciendum q per istam multitudi
 nem indutam ve. alb intelligitur multi
 tudo bonorum hominu viuentium in pu
 ritate mentis et corporis: quorum cuilibz
 dr ecclesiastici. 9. Omni tempore vestimen
 ta tua sint candida. et oleum .s. misericor
 die non deficiat de capite tuo. Isti dicunt
 stollas lauasse et dealbasse i sanguie agni
 q: dum viuunt passionem xpi meditant
 continue in qua consciētias lauat. In me
 dio autem istorum est agnus. i. xps eos
 confortans. Unde Jh. 12. Exulta et lauda
 habitatio sion: q: magnus in medio tui
 sanctus ysrael. ¶ Isti dicuntur non sitif
 et non exurire amplius: q: eis preparatur
 eterna felicitas: de q ps. Satiabor: cu ap
 paruerit gloria tua: nec super eos cadet
 estus nec sol: q: in pria non erit tribulato
 nis adustio: nec lachryma sed omnis con
 solatio. ¶ Tercio inuenio i^m agnum nos
 in pria eternaliter illustrantem. Nam xps
 yhesus illam celestem beatorum patriaz
 sua illuminat claritate. Unde d ipo eccle
 siastici. 45. Species celi glia stellaru mu
 du illuminas in excelsis dominus. ¶ Hoc
 aut fuit figuratum in visione Jo. Apoc.
 21. Ubi finaliter dr q ipse ciuitatem Jeru
 salem nūero mō dispositā et diuersimod

adornatā. de qua in eius cōmendatione
 subiunxit q ciuitas i^a non eget sole neqz
 luna vt luceat in eam: nam claritas dei illu
 minat eam. et lucerna ei^a est agn⁹. ¶ Ubi
 sciendū q per ciuitatem Jer^{sa} que visio
 pacis dr: intelligitur celestis patria. Ista
 dr nūero mō disposita: tū propter ipsius
 firmitatem et pulchritudinem: tum ppter
 eius habitatores: de qua ps. Gloriosa di
 cta sunt de te ciuitas dei. Hanc diuina cla
 ritas illuminat. q: deus lux per essentiaz
 illuminat omnes sanctos. Cuius lucerna
 est agnus. i. xps qui indefinenter ibi luce
 re dicitur: intellectum scōz illuminando
 clarius: et ardere iugiter: eoz affectuz for
 tius inflammando.

Secunda pars.

Equitur. Hic est de quo dixi.
 et. Ubi tangit dignitatem gene
 rosam in existendo q pbat pre
 cessio duratiua. Ubi sciendū q quādo ali
 quis: dignitatem alicuius vult extollere
 v: vt firmitus acceptetur eius testimoniū
 omnis suspitōis materiā amouere. Quia
 igitur beatus Jo. xpm cōmendabat d di
 gnitate maxia: ne forte aliquis crederet
 q h ex affectu dilectōis natural' q sibi
 erat per parētellā cōiunct⁹ h dretio hāc
 suspitōem a cordibus hoium amouet: fm
 h igitur in pte ista duo possum⁹ cōsidera
 re. s.

Redēptoris pmedatōem magnificā.
 Precursoris excusatōem viridicā.
 Ubi beatus Jo. xpm dupl'r pmedat. s.
 Quātū ad pdictōem psonalē: et
 Quātū ad duratōem eternalem
 ¶ Quātū ad pmiū dic. Hic ē de quo et.
 ¶ Quātū ad pdictōem psonalē dic. Hic ē d
 quo dixi vob q et. Ubi sciendū fm Theo.
 q q: Jo. sacerdotib⁹ et leuitis dederat te
 stimoniū non distinctum de xpo: qn cum
 interrogauerunt tu qs es. d. eis mediuz
 vesirū stetit et. Jo. i. istud testimonium
 nunc specialius explicat dicens. Hic

est .7c. ¶ Sciendū est at q xps vir dr. p
rōe natui. tpal. xps erat. 30. a. n. q. tps
est virilis etatis. 2. rōe primitatis spiri
tualis. Nam sicut vir respectu mulieris
primus et principalis dicitur: sic yesus re
spectu ecclesie que sua sponsa spiritual ē.
prior et principalis sū Theo. dr. et est. 3. rō
ratione sue sanctitatis singularis: qz ipe
non solum sanctus: sed sicut dicitur Dan.
9. Ipe ē scūs sanctor. vt sic merito dicē
possimus de ipo illud Job. 1. q. erat vir
i magniter oēs orietales. ¶ Q^m ad du
ratōem eternalē dic. Qui aū me factus ē
7c. Ubi sciēdū q xps q^m ad hūanitatē
assumptā posterior: Jo. fuit tñ q^m ad diui
nitatē q equalis ē pri fuit pōr Jo. et ante
oēm creaturā. Uñ Augu. exponēs verba
Jo. batiste dic. Post me at vēit qz poste
rior natus ē: aū me factus est. qz prelatus
est mihi. ¶ Q^m ad 2^m. s. p. precursoris ex
cusatōem viridicā dicit. Et ego nesciebat
eū. 7c. Q. eim Jo. sū carnē aprieat xpo
ne forte aliqui possēt credere q Jo. ex h
redderet d ipo testimoniū: de hoc ipe se
excusat sū Criso. d. q xps prius erat si
bi ignotus: et q ad hoc tanqz a dō missus
venerat vt ipm populo ppalaret. ¶ Hoc
autem fuit possibile q Jo. xpm ignoraret
qz et si aliqua miracula circa Chriſtū pue
rum facta fuerunt. tñ Jo. tunc erat puul⁹
Et pueritia autem vsqz ad baptismum n
fuerunt facta miracula sū Criso. et si fca
fuerunt. Jo. erat in deserto.

Tertiapars.

Equitur. Et testimonium perhi
buit Jo. 7c. Ubi tangit sanctita
tem gratiosā in continendo q
probat possessio permansua. Ubi sciēdū
q differentia est inter sanctitatem Chri
sti et alior. sanctor. Nam xps sic est scūs
q in ipo habitat plenitudo sps sancti sic
pmansue q ipm nō pōt amittere. In om
nibus aut viatoribus: lz sit aliq grā sps
sancti: nō tñ sic i xpo qz ipsam pnt amitte

re nisi pfirmēt a dō. Et h est sū Criso.
q precursor: in i^o testimonio dato de xpo
confirmando prius dictum testimonium:
nos instruit luculenter. sū h igitur i p
te ista duo possumus pſiderare. Nam p
dat suam testificationem. 2. ostendit h
testificatiōis reuelationē. ¶ Quantū ad
primum dicit. Et testimoniū phi. 7c. Ubi
precursor: in isto testimonio de habitatio
ne spūs sci in xpo. tria tāgit. s.
Actum benignitatis summe.
Modum congruitatis mire.
Subiectum capacitatis digne.
¶ Quantū ad actū 7c. dicit. Et testimo
niz 7c. Ubi sciendum sū Augu. q spūs
scūs sup xpm descendens nō descendit ad
ipm sanctificandū: qz iā scūs erat. h fuit
ad figurandū corporis mystici. i. congrega
tionis fidelīū sanctificatiōē p spūm scūm
futurā. ¶ Congruū at fuit vt xpo bap
tizo spūs s. sup cum descenderet. Primo
ad filiū manifestatiōē. Et sicut fili⁹ a p
genitus ipm manifestabat. iuxta q dicit
Jo. 17. Pſ manifestauī nomen tuū homi
nibus quos dedisti mihi. Ita spūs s. p
des a filio sibi testimoniū phiberet. iuxta
q xps dicit Jo. 16. Ille me clarificabit qz
de meo accipiet et ānūciabit vobis. Secū
do ad baptismi pfirmatiōē. Nā qz i bap
tismo Jo. qñ xps baptizat⁹ fuit incepit q
si inchoari baptism⁹ xps q quidē debebat
dari in fide trinitatis pueniens fuit q to
ta trinitas tūc apperet sū Augu. iō fuit
ibi xps dei fili⁹ vos pſis testificās. et spūs
s. descēdens. ¶ Quantū ad modū congrui
tatis mire dicit q si colūba de celo. Valde
pueniens fuit vt spiritus s. in specie colū
be appareret. Primo ppter nature sim
plicitatem. Nam qz spūs s. libenter cum
simplicib⁹ habitat et fugit doctos. iuxta
illud Sapien. 1. Spiritus sanctus effugiet
discipline fictuz. Et prouer. 3. Cum simpli
cibus sermocinatio eius. ideo conueniens
fuit vt in colūba aiali simplici appareret

TSecundo pp grē fecunditatem. Nam qz grā sps s. facit hoies secundos 7 promptos ad bene opandum: iuxta illō. i. cor. 12. vnicuiqz datur māifestatō spiritus ad vtilitatem. Alij quidē per spiritum daf sermo sapiētie. Alij 7c. 7 ita. h. at opatur vnus atqz idē sps diuidēs singulis. put vult. Jo pueniens fuit vt in columba apperet animali secūdo. **T**ertio pp desiderij suspiratōem. Nam qz sps s. fac nos dum sumus in hoc mundo suspirare ad priā. Jo cōueniens fuit vt apperet i spē colūbe que est aial gemebūdū. **Q**uarto pp misterij significatōem. Nam qz p spiritum s. xps nos adunauit i vnitātē fidei 7 pacificauit cū deo. Jo per colūbam que nunciāuit pacē pfectā generis humāi cū deo merito debuit designari. s. cui? anūciatōe dī gñ. 8. qz columba venit ad noe vespere portans ramū oliue virentibus folijs in ore suo. **I**sta columba in qua sps s. apparuit: fuit vera columba. qz fm Augu. de agōe xpāno: non erat pūciens vt ad ostensionem sps s. assummeretur res falsa: sicut nec ēt filius falsam naturā ad sui manifestatōem assumpsit sed veram. **Q**uantum ad sūm capacitatis digne dicit. Et manentem super eū. Ex hoc eim fm Grego. 2. mo: qz sps s. dicitur manēt super xpm: datur nobis intelligi sue excellentia sanctitatis. Nam h. spiritus s. in alijs viatoribus habitat: differenter tamen a Christo: qz in eis sic habitat qz exi gentibus eorum de meritis possz ab eis recedere: a Christo vero nullo modo cum in ipso coniuncta sit humanitas nostra cum deo. **Q**uantum ad secundum. s. testificatōis reuelatōem dicit. Et ego nesciebam eum 7c. Jo. enim volēs suūm approbare testimonium ostendit qz xpo a seipso testimonium non perhibuit sed a superiori missus. 7 ideo dicit. Et ego nesciebam eum. **A** quo autem missus fuit audi. Augu. dicit. Quis autem misit

Jo. 7 subdit soluendo. Si dicimus p̄r verum dicimus: si dicimus filius verum dicimus: manifestius autem ē vt dicamus pater 7 filius. **Q**uātum autē ad h. qz dicit Jo. 7 ego nesciebam eū fm Aug. huic v̄r contrariari illō qz dī Ath. 3. vbi dī qz veniēte yhu ad baptismū. Jo. phi bebat eum. d. ego a te debeo baptizari: 7 tu venis ad me: 7 tamen xps nundū fuerat a Jo. baptizatus: nec spiritus s. in spē colūbe appuerat: 7 sic v̄r qz an baptismū cognouerit ipm: cuius tamen oppositum dīc hīc. **Q**uic obiectōi pōt responderi primo fm Criso. qz i^o ignorantia qz dicit Jo. se habere referatur ad tempus ante baptismum quando erat in deserto: si ad tempus primum baptismi. Secūdo fm Au. vt distinguatur iter noticiāi pfectā 7 imperfectam. Nam Jo. anteqz xpm baptizaret: ipm nonerat: sed non ita pfecte si cut post baptismum quando spiritus s. in specie columbe descendit. **T**ertio vt distīguatur de auctoritate baptismi. Nam Jo. bene nouerat xpm conferre baptismū: s. si illam auctoritatem sibi soli retinere deberet vel alteri cōmūicare: h. nundū sciebat. **Q**uarta pars.

Equit. Et ego vidi 7c. **E**bi tangit veritatem luminosam in affirmādo. qz pbat expressio assertiua. **E**bi sciēdum fm Criso. qz qz sic hī Ath. 3. qz quando xps fuit baptizatus venit vox p̄ris. d. hī ē fili⁹ me⁹ dilectus: ne forte aliqs crederet qz hī vox deberet applicari ad Jo. tō dīcedit colūba sup xpm ostēdē qz ipse erat pp quē vox plata fuerat. **S**ciē. ē at qz Jo. d. **H**ic ē fili⁹ dei. tria nob s xpo inuit. s.

Singularitatē psonālī exītem.
Natiuitatē eternalī emanātem.
Signitatē generalī p̄sidentem.
P pbat p̄noial dīgnatō: qz hī ē. 2^m natural p̄cessio qz fili⁹ 3^m ip̄ial p̄dictō: qz dī. **Q** ad p^m vbi tāgit 7c. qz pbat 7c.

dicat h^o est. vbi sciēdū q^d illd^o p^rnomē h^o ali
 cui applicatū singularitatem designat: et
 iō designat xpm singularissimū esse. vt sic
 possim⁹ dicere d^o ipso illud Luc. 23. Hic ē
 rex iudeorū. **¶** Sciendū ē at^q singularita
 tē xpi inter alia oñdit nob^{is} tria. s.
 Puritas inocētie g^rose.
 Claritas sapiētie lumine.
 Caritas amicitie viscero.
¶ 1° singularitātē xpi oñdit puritas i
 nocētie g^rose. Nā ipse pur⁹ et inocēs fuit
 absq^{ue} vllō peccō. vt sic dicat illd^o Je. 2. Abi
 q^{ue} peccō et inocēs ego suz. vñ Luc. 23. d^o ipso.
 Ne h^o hō iust⁹ erat. **¶** 2° ei⁹ singularitātē
 oñdit claritas sapie lumine. Nā ipse est
 d^o quo p^rs. Magn⁹ dñs et magna v^r ei⁹
 et sapie ei⁹ nō ē nūerus. **¶** 3° ei⁹ singlari
 tatē oñdit caritas amicitie viscero.
 iuxta illud Apoc. 1. Ipse dilexit nos et la
 uit nos a peccis n^ris i sanguie suo. vñ de
 ipso possum⁹ dicere illd^o. 2. mach. 15. Hic ē
 fr^{at}r amato^r et ppli Jrl^{is}. **¶** 4° ad 2^m vbi
 tāgit nat. eternāl^r emanātē q^d pbat natu
 ralis peccatio cū d^r fili⁹ sciēdū ē q^d xps fi
 li⁹ dei d^r nō qdē adoptiuus s^{ed} ver⁹ et na
 tural^r a dō pduct⁹. iuxta illd^o q^d d^r se dicit
 sibi noie sapie. puer. 8. Ab eterno ordinata
 sum et ex ātq^{ue} anteq^{ue} terra fieret nec dū
 erant abissi et ego iā cōcepta erā. **¶** 5°
 ad 3^m vbi tangit dignitatem generaliter
 p^residētem q^d pbat impial^r p^rdictō euz d^r
 dei. Sciēdū est q^d deus essential^r non nū
 cupatiue d^r deus et dominus: d^o quo p^rs.
 Dñ magn⁹ dñs et rex magnus sup^{er} iocēs
 deos. vñde ipse dixit Ab: 22. gñ. vlt. Ego
 sum d^o d^rs: Ambula coram me et esto p^r
 fcs. Ne vā isto dñs n^ro yhu xpo d^r filio
 ambulare debemus sibi parendo in oib⁹
 nostris opibus et in virtutibus esse per
 fecti. Nam iuxta illud ps. Hic est deus
 noster in etern⁹ et in seculum seculi: ipse
 reget nos in secula. vt verificetur illd^o y^h.
 60. Erit tibi dñs in lucem sempiternam:
 et d^o tuus in gl^{ori}am. Ald q^d 7c.

¶ Dominica post epiphaniā
 Aptie facte sunt in chana
 galilee. Jo. 2. Secūdū sen
 tentiam phoz generaliter
 loquendo duplex mod⁹ est
 aliquid cognoscendi. 1° i
 mus est quādo per cāz cognoscimus effe
 ctum: sicut qñ cognoscitur q^d ignis potest
 calefacere: et iste modus ē pfectio: in co
 gnoscendo. Sec⁹ modus est qñ p effectū
 cognoscimus cām vt si videatur q^d aliqd
 calefacit cognoscitur q^d est calidus: et iste
 modus est imperfectio: 1° i^o tñ cōne
 nio: q^d vt plurimum per effectus dūent
 mur i cās. **¶** Sciendū est autem q^d aliq
 effectus sunt qui sbiacent cālitati create
 cuiusmodi sunt q^d arbores frondescant et
 florescant i v^{er} et h^oi. Et per tales effect⁹
 non possumus deuenire nisi i cognitōem
 essentie create. Aliq autem sunt effectus
 q^d transcendunt cālitatem creature cuius
 modi sunt q^d v^{ir}go pariat et q^d fiat trās
 latio rep: sicut qd panis trāsstantietur i
 corpus xpi: et vinum in sanguinem: et quod
 vna res sbito mutetur in aliam vt aqua
 in vinum et h^oi: et talis effectus qñ eueni
 unt ducūt nos i cognitōem cāe increate: et
 q^d ille q^d talia facit sit deus. **¶** Christ igit⁹
 volēs oñdere q^d nō tñ erat homo: s^{ed} etiā
 d^o aliq opa fecit que nō poterant fieri:
 nisi p potentiam diuinam: cuiusmodi fue
 rūt resuscitatio mortuorū et c. Inter q^d p^rm
 signum suam diuinitatem oñdens fuit il
 lud d^o quo fit mentō in euangelio hodie
 no qñ aquam mutauit in vinum q^d mira
 culū nō solum intuentibus contulit mari
 am admiratōis sed et discipulis firmita
 tē adhesiōis. q^d discipuli adherer^{et} dō nō
 poterāt nisi eos p diuinitatē suā traxiss^{et}.
 h^o h^o igit⁹. 4. tāgunt i euāg. hodierno. s.
 Conuiuij p^rparatio copiosa.
 Miraculi p^rparatio vigorosa.
 Prodigij p^rparatio gloriosa.
 Collegij adhesio amorosa.

E 4^m pbat ferculoꝝ cumulatō. **E** Se-
cundū diuersoꝝ cōmutatio. **E** Tertiu m-
nistroy admiratio. **E** 4^m discipuloꝝ con-
firmatio. p^m in prim. 2^m ibi. Desiciente vi-
no 7c. 3^m ibi. Et dic eis yhs auite 7c. 4^m
ibi. Hoc fec yhs in initu 7c. **P**o^o pars.
Quantū ad primū vbi tangitur
7c. q^o probat 7c. dicit. Nuptie fa-
cte sunt 7c. vbi sciēdum q^o d cō-
plemēto nuptiarū est q^o sint copiose 7 q^o
igit sit diuersitas ferculoꝝ. Morat at tem-
pus istarū nuptiarū: q^o dicit q^o die tertia
nuptie scē sūt. scōm h igit h q^o tūo: tāgit. s.
Lōmūj solēpnitatem gaudiosam.
Loci capacitatem g^olosam.
Collegij societatem virtuosam.
Temporis cōgruitatem numerosam.
E Quantū ad primū dicit. Nuptie facte
sunt. vbi sciēdū q^o q^odam heretici fuerūt
q^o nuptias condēpnabant q^o tū est contra
scripturā dinam q^o matrimoniū institutū
est a dō sic p^o g^o 2. vbi adam pphetando
dixit facta eua quādo dō adduxit eam ad
ipm. h nunc os ex ossibus meis 7 caro d
carne mā. h vocabitur virago: q^o viro suo
sumpta ē quāobrem relinqt homo patrē
suū 7 matrem 7 adherēbit vxori sue 7 est
duo i carne vna. i. ad pcreationem filioꝝ.
Sic ergo p^o q^o ad pbandūz matrimoniūz
a dō primitus institutū xps nuptijs tēpo-
ralibus voluit interesse. **E** Sciēdum est
igit scōm Bed. q^o tres gradus hominūz
iueiunt i mūdo q^oq^o dīsoꝝ sunt meritoꝝ
quos xps approbat voluit. s. matrimonial
vidualis 7 virginal. matrimoniale autez
approbavit cū infuit nuptijs vt h. vidua
lem cū ab anna pphetissa 7 vidua voluit
cōmendari Luc. 2. virginalē: cū d mīre vir-
gine voluit incarnari. **E** In istis nuptijs
sunt tria bona. s. fidei. pl^o 7 sacramēti. Bo-
num prol hz duas ydrias. p^oma ē cōserua-
tio nature. secūda ē augumētatio cultus fi-
dei. Bonū fidei hz alias duas. s. vt mulier
nō accedat ad aliū virū nec vir ad aliā

mulierē. secūda q^o licite vtat matrimonio.
Bonū etiam sacri hz alias duas. p^oma est
q^o xpm qui est sponsus eccle habēus redē-
ptōem. secūda q^o ipm habemus glorifica-
tozem 7 sic sunt. 6. ydrie. **E** Quātū ad se-
cundum vbi tāgit loci capacitātē g^olosam
dicit in chana gallilee. vbi sciēdum q^o fm
gallilea est prouincia vbi est chana
victis. In i^o enim victō celebrate fuerunt
iste nuptie. **E** Quantū ad tertiu vbi tan-
git collegij societatem virtuosam dicit.
erat mater yhu ibi 7c. vbi sciēdū q^o bea-
ta virgo vel abtriuens alteri cōiugum. s.
Jo. euangeliste qui fuit sponsus in istis
nuptijs vt v^o velle Jo. in prologo Jo. d.
Hic est Jo. euangelista vnus ex discipul-
dñi qui virgo a deo electus est quem de
nuptijs volentem nubere vocauit dō. **E** r-
ergo 7 erat mīr yhu ibi. mater in q^o puri-
tatis 7 mundicie: humilitatis 7 obedien-
tie: mīr honoris 7 reuerentie: mīr sanctita-
tis 7 fiducie. vnde ipsa ecclāstici. 24. Ego
mīr pulchre dilectōis quo ad primū: 7 ti-
moris quo ad hz. 7 magnitudinis quo ad
tertū: 7 sacte spei quo ad 4^m. **E** 2^m ad
4^m. vbi tangit tēporis quātitatē numero-
sam. dicit die tertia. vbi sciēdū q^o iste dies
nuptiarū fuit tertius ab illa die q^o Jo. ba-
ptista manifestauit xpm discipulis suis.
Maz sicut habet Jo. i. post q^o Joā. māse-
stauit xpm populo. d. Ec. agnus dei 7c.
d^o q^o altera die stabat Jo. 7 ex discipulis
ei^o duo 7 respiciēs yhs abulātē dixit. Ec.
agn^o dī: 7 sic 2° spālī māsestauit eū disci-
pul^o suis 7 audierūt eū duo discipuli loqūtē
q^o vn^o fuit adreas 7 secuti sūt eū. In cra-
stinū at q^o fuit 3° die xps voluit exīr i gal-
lileā 7 inēit philippū 7 dixit ei seqre me:
7 secur^o ē eū. Et sūdit postea 2° cap. Et die
3° nuptie scē sūt 7c. Possūm^o igit dīre illd
Luc. 24. Et nē sūt oīa 3° dies ē hō^o q^o 1° scā-
st. Sciē. ē at q^o ad totā istā ptē loq^o spūalr
q^o iū^o q^o dru. nup. q^o sibi spōsā xps d spō.
Maz hūanā i pōa p miraclosā vniōē. s.
S. y.

Ecclesiam catholicam in fide p virtuosas
redemptionem.

Amam deuota in via per gratiosam inha
bitationem.

Animam scām in patria per gaudiosam
glorificationem.

Primo dei fili⁹ despōsavit sibi naturā hu
manā i psona p miraculosā vnionē. Istaz
nuptiaz sponsus fuit dei fili⁹ spōsa hō hu
mana natura qz assūpsit. De q despōsatio
ne ipse fili⁹ loq^t Isa. 61. di. Circōdederūt
me. s. p^r q^ui sponū decoratū corona z q^ui
spōsā ornatā monilib⁹ suis. Istaz nup
tiaz thalam⁹ h⁹ Alu. Fuit vterus Mginitis
paniph⁹ fuit angel⁹ gabriel. Opator fuit
tota trinitas. Mā spūs s. istas preparauit
iuxta illud Lu. 1. Spūs s. supueniet in te.

P^r p^recrauit: qz v^r altissimi obūbrabit
tibi. Fili⁹ fecōdauit: qz q^u nascet ex te scūz
vocabit fili⁹ dei. Istaz nuptie fuerūt nū
ciate p p^riarhas in figuris sicut p³ in ru
bo Moys. ardente Exo. 2. In vga Aaron
frōdēte z nō violāte Mōeri. 17. Fuerūt ra
tificate p pphetas z reges in pmissis vt
p³ Isa. 6. Ecce xgo p^rci. z pari. filiū. Fuit
plumate p incarnationē in vltimis t^pib⁹
vt p³ Luc. 1. cū vgo beata dixit. Ec. ancilla
dñi fiat mihi h^m verbū tuū. Vbi ad cōsen
sum suū h^m scōs fuit statū dei fili⁹ incarna
t⁹. Istaz nuptiaz fuit cā amor quē de⁹ ha
buit ad genus humanū iuxta illd Ephe.

2. Propter nimia caritatē suā q^u deus di
lexit nos filiū suū misit i similitudinē carnis
peccⁱ. Istaz nuptiaz anul⁹ fuit supnal⁹
z admirabil⁹. s. vnio nature humāe cū deo
qz Ephe. 3. Ipse ē pax n^ra q^u fecit vtraqz
vnū. Mā naturam humanā z diuinā fecit
vnū suppositū in seipso. In istis nuptijs
fuerūt localia pulcherria. Māz humanat⁹
diuinitas deificat⁹ hūanitas fecondat⁹ xgi
nitas palpat⁹ ipalpabil⁹ v^r inuisibil⁹. In
istis nuptijs fuerūt. 6. Idrie. s. pceptio mi
raculosa: natiuitas gaudiosa: puerlatō gra
tiosa: passio dolorosa: resurrectio vigorosa

ascētio gloriosa. Istaz nuptie fuerūt scē
tertia die. Vbi sciē. q^u tria gnāl^r distiguūt
tpa. s. legis nature legis scripte: z legis
grē. Tpe at⁹ tertio. s. legis grē: fuit dei fili
us incarnat⁹. Istaz nuptie scē fuerūt in
chana gallilee. Mā gallilea interpretat⁹ tras
migratio. In trasimigratōe igit⁹ diuinitat⁹
ad hūanitatē z ecōuerso. vel i natura tras
migrata de peccō originali ad originalē in
stitū fuerūt iste nuptie celebrare. In cha
na hō pp zelū amoris quē hūit ad genus
humanū. In istis nuptijs fuit m^r yhu
plentis: concipiēs: piēs: z nutriēs. Fuit
xps fecūdās ornās illuminās. z islāmās.
Fuerūt discipuli. i. cho^r v^rutū. s. puritat⁹
mūdissime: humilitat⁹ pfundissime: z pau
prat⁹ altissime. Secūdo dei fili⁹ despon
savit sibi eccliam catholicā in futuro p v
tuosā redēptionē. Istaz nuptiaz fuit spō
sus xps immolat⁹ in cruce. De q despō
satiōe loq^t scā m^r ecc^a Exo. 4. d. Spōsus
sanguinū tu mihi es. Thalam⁹ fuit li
gnū crucis in quo xps mortuus requeit⁹
iuxta illud Phil. 2. Humiliauit semetip
sum scūs obediēs vsqz ad mortē mortem
at⁹ crucis. Paramphus fuit z pōt esse
quilibet doctor: z p^rdicator fidei catholice
redēptionē annūciās hūani generis per
passionē xpi ppletā. Istaz nuptie inicia
te fuerūt in xpi passiōe qū sanguinē suū
sp^rit ratificate i resurrectiōe qū a vinculo
culpe nos absoluit plumate in ascēsiōe qū
in celo humanā naturā primit⁹ itroduxit.
Istaz nuptiaz anul⁹ fuit p^riosus san
guis xpi quē effudit p nobis iuxta illud
Apoca. 1. Bilexit nos z lauit nos in san
guine suo. Quā p^riosus iste anul⁹. In
istis nuptijs fuerūt data localia. s. 7. sacra
ecclie qb⁹ regeneramur in xpo q^u fluxerūt
de latere ipsi⁹. s. baptis^m p^rfirmatio peni
tētia mūmōiū: eucha z extrema vinctio.
Ista sacra fuerūt nob figurata z act⁹. 4. vbum
dⁱ. Vidi z ecce cādēlabrū aureū totū z lā
pas ei⁹ sup cap ei⁹ z. 7. Lucerne ei⁹ sup illd

vbi sciēdū q p cādelabrū totū aureū itel
ligit scā mī ecclā auro sapie illustrata: sī
cui⁹ cap⁹ ē lāpax. i. xp̄s dōs 7 hō istar lāpā
dōs hōis passibile corp⁹ instar vitri: aīaz i
star: liccini: vitatē istar lūis: plēitudiez grē
istar olei. **Per.** 7. at lucernas itelligūt. 7.
sacra p̄dicta. **Iste** nup⁹ die. 3^a fuerūt facte
1. i. 3^a etate xp̄i. **Facte** aut sunt i chana ga
li⁹ q̄ interpretat trāsmigatō 7 zel⁹: q̄ tē trā
smigrauit d h mūdo ad p̄fēz: 7 fuit ibi zel⁹
quē hūit ad gen⁹ hūanū. q̄ cū dilexissz su
os q̄ erāt i mūdo i finem dilexit eos. **Jo.**
13. **In** istj nuptijs fuerunt m^a xp̄s 7 di
scip⁹ aspiciētes: formidātes: 7 plagētes.
In istj nuptijs st. 6. yarie. a. p̄iarche
7 pphete xp̄i p̄dicantes: ap⁹ xp̄i dōmōstrā
tes: martires p xp̄o moriētes: p̄fessores
carnē p xp̄o macerātes: v̄giea p xp̄i cō
tinētes: bōi piugati p̄cepta obseruantes
Iste nuptie fuerūt figurate. 1. machi. 10.
vbi finalr dīr q alexander rex petiuit a
Tholomeo rege q ad p̄firmādā amicitia
daret sibi cleopatré filia suā q̄ sibi dāns
fecit nuptias i magna glā. **Vbi** sciēdū: q
p Alex. regē q̄ interpretat auferēs āgustias
tenebray itellr xp̄s dei fili⁹ cui appropat
in ditate sapia: cui⁹ ē auferre ignoratiē te
nebras: q̄ ip̄e est lux x̄a q̄ illuminat oēs
hoiem veniēte in hunc mūdū. **Jo.** i. vñ
ep̄i. 5. Eratis aliqñ tenebre: nūc at lux in
dño: **Per** Tholomeū at q̄ interpretatur
ad mensuram deducens itellr deus p̄r.
d quo sapie 2°. **Dia** i mēsurā nūero 7 pō
derē disposuisti. **In** mēsurā inqz q^m ad du
ratōem: in numero q^m ad multiplicatōez
i pōdere q^m ad valorē. **Per** cleopatrem
que interpretat cōgregās agnitos itellr s̄a
cta mī ecclā q̄ p̄gregat oēs fideles i vnū
q cognoscunt a dō i hoc mūdo p grām:
vt tādē cognoscantur in futuro p glām.
vnde de ip̄a possum⁹ dicere illud ps. **De**
dificans **Jer^m** dñs disposiōes isrlis p̄gre
gabit. **Ad** dñs hēdificat ier^m dīr qñ scām
mīrem ecclām pacificā p̄stituit: 7 tūc disp

siōes isrlis cōgregauit i vnū viculū cari
tatis 7 fidei. **Alex.** igitur. i. dei fili⁹ vidēs
q hūanū gēus p peccatū perierat sciens
occasio peccādī p ignoratiā acciderat ho
mini q̄ oppōit sapie q̄ sibi appropiat cō
patiēs sibi 7 volēs ip̄m redimere: dixit
p̄ri 7 sp̄ui scō illd q̄ dixit **Joñ.** **Joñ.** i. tol
lite me 7 mittite in mare 7 cessabit mare
a nob: scio. n. q̄ pp me tempestas h̄ grā
dis q̄ cum sic sem̄ fuit cessauit tēpestas.
Vbi sciēdū q p mare itellr iste mūd⁹
quo añ incarnatōem fili⁹ dī erat grandis
tēpestas pp peccatū p̄moy pentum. **Per**
Joñ. at q̄ interpretatur dōat⁹ itelligit dī fi
lius nob dat⁹. **Iste** igit cōpatiēns hūano
generi petiuit mitti i mūdū: q̄ p ip̄m mū
dū vt dēz ē orta fuerat tēpestas. **Postqz**
aut nat⁹ fuit 7 passus: i^a tēpestas cessauit
q̄ tūc hūanū gen⁹ redemit 7 reconcilia
uit dō. **Ad** pacē igit istā faciēdā alex. i. dī
fili⁹ petiuit a p̄re sibi dāri i sp̄saz filia su
az cleop̄rem. i. scām ecclēsiā cui ānuens
dō p̄r sibi ip̄az desponsauit 7 magnas nu
ptias fec i suo sanguie p̄ioso: in magna
glā q̄ l3 tē xp̄s passus fuisse tñ p passiōez
suā magnā glāz acq̄siuit. **3°** dī fili⁹ sp̄s
saut aīaz duotā i via p ḡfosaz ibitatioez.
Sp̄suz i istj nuptijs ē dī fili⁹: sp̄sa vero
aīa duota de q̄ ip̄e dīc sap. 8. **Hanc** amavi
7 q̄siui sp̄saz mibi accipe: 7 amato: fact⁹
sum forme illius. **Thalamus** istarum nu
ptiaz est pura conscia in qua xp̄s morat⁹
per grām. **Paraniphus** at eaz ē bona in
spiratō i ducēs aīam ad piūctōem sui sp̄o
si p grām inuētē qz l3 a dō: q̄ act. 17. **Ipe**
dat oib⁹ vitā 7 ispiratōez. **Iste** nuptie
initiant in bōa cogitatōe ratificant i duo
ta p̄tēplatōe: cōsumant ip̄fecta opat dñe.
Ad istaz nuptiaz fuit benignitas qz xp̄s
hūit ad aīam. vñ tbi. 3. **Appuit** bēignitas
7 hūanitas saluatoris n̄ri dī nō ex operi
bus iusticie que fecimus nos: sed secun
dum suam misericordiam saluos nos fe
cit. **Anulus** est fides. vnde aloquitur

aia **Osee. 2. d.** Spōsabo te mihi in fide et scies q: ego dñs. **¶** Localia sunt. 7. virtutes. s. spes fides et caritas. fortitudo tēpania prudentia et iustitia. Itē ē. 7. dōa spūs sci que s: in animā scām requiescere qñ sit xpi sponsa iuxta illud **Isa. ij.** Regesceat super eum spūs dñi spūs sapiētie et intellectus spūs pēlij et fortitudinis spūs sciētie et pietatis et replebit eū spūs timoris dñi. **¶** Iste nuptie sunt die tertia. i. in tertia pte penitētie. s. i opio satisfactōe. Dicunt autē facte in chana gallilee. In gallilea in quā: q: sūt in trāitu status culpe ad gratiā et de opib⁹ vitiōis ad opa virtuosa. vt sic in dño pñdens trāsmigret in montē sicut pās i p̄s. In chana vero q: amor quē h: hō ad xpm facit aia eius spōsam. vt dicat dño illud. 3. **Re. 19.** zelo zelatus suz p dño exercituū. **¶** In istis nuptijs fuit maria xps et discipu. i. virginal' puritas d signata p mariā arta paup̄tas p xpm et p funda humilitas designata p discipulos q: discipul⁹ d: eē humilis. **¶** In istis nuptijs sunt. 6. ydrie. s. vegetatiua: sensitiua: intellectiua: volutiua: memoratiua: et motiua. **¶** Iste nuptie possunt nobis figurari p illas quas fecit Labā Jacob et raceli de quibus dñs **Gen. 29.** q: vocatis multis amicorum turbis ad p̄mum fecit nuptias. **¶** Abi sciendū q: p Laban q interpretatur candidus et dealbās intelligit de⁹ p̄ q ē purus et candidus q: ecclesiastici. 43. Pulchritudinē candoris ei⁹ admirabit ocul⁹. **¶** Per Jacob autē p̄iarchā q. 12. filios hūit intelligit xps q p̄iarcha exñs noui testi 12. ap̄los hūit. p Rachel vero q ouis siue vidēs deū interpretat intelligit aia hoīs q instar ouis d: eē inocēs p cordis puritatē. pacifica p dilectōis caritatē fructifera p opio fecunditatē vt sic ouis exñs hēat in pñti grām vt tandē in futuro sit deum vidēs p glām. Laban igit. i. deus p̄ Jacob. i. xps filio suo et Racheli. i. aie deuote facit solēnes nuptias qñ ipam xpo copu-

lat p gratiā. Signanter at dñs q: ad illas nuptias multos vocauit: q: ad huiusmōi coniunctionē aie euz xpo p grām afflūt sci angeli congaudētes iuxta illud **Luc. 15.** Dico vobis gaudiū erit corā angelis dei sup vno peccatore penitentiā agente. Non vacat at q: h: nuptias fecerit p Rachel tñ vesp̄e tradidit **Eya** Jacob q maioris erat etatis: q: p Rachelē q vidēs deū interpretatur: intelligit vita contēplatiua. p **Eya** vero q laboriosa interpretat. intelligit actiua. Quia igit ad habendā grāz p q: possumus deū p̄plari bōa pcedēs opatio iō eniz p̄io dat **Eya** et postmodū Rachel. **¶** Quarto dei fili⁹ despōsat sibi aia in p̄ia p gaudiōsā glorificationem. Istaz nuptiaz spōsus est xps glorificat⁹ spōsa aia b̄tā. Ista sponsa adhuc exiētē i valle miserie volēs sibi copulari inuitat **Cant. 4. d.** Vēi de libāo sponsa mea veni: veni d libano coronaberis. Signatē aut ter replicat veni. ante q: pmittat coronaz q: ante q: aia coronet in glā o: si aliq pñt sit cōtra voluntatē diuinā q: p̄io veniat p amarā contritiōē secūdo p integrā cōfessionem. tertio p pfectam satisfactionē. **¶** **Thalam⁹** istaz nuptiaz ē celū empireum iuxta q: dicit **Isa. 66.** Celū sedes mea terra at scabellū pedū meorū. paniphus ē sacra scriptura nobis denūciās immēsitatē glorie iuxta illud. i. cor. 2. Oculis nō vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascēdit q: pparauit de⁹ illis q diligūt illum. Iste nuptie initiatur p grām ratificant p p̄seuerantiā cōsumant p gliaz iuxta illud **p̄s.** Et eni benedictionē dabit legis lato: quantū ad grāz ibūt de virtute in virtutē quantū ad p̄seuerantiā videbit deus deorū in syō quantū ad gliaz. Anulus in istis nuptijs est lumen glorie q: deus dat animabus sanctis vt ip̄s clare videant et diligāt sine fine. **¶** In istis nuptijs maxima datur localia. s. 7. dotes totū hominēz adonantes tres ex parte anime. s. clara visio

fidem et uacuas firma tentio spem certifi-
cans et suavis fructio caritatem pficiens.
quattuor ex pte corpis .s. claritas expel-
lens obscuritatem subtilitas expellens obtu-
sitate agilitas expellens gravitatem. et im-
passibilitas auferens mortalitatem. Ista .7.
localia figurat p. 7. stellas de qbus Apoc. .
1. q. similis filio hois habebat i dextera sua
7. stellas. Na sicut res q manu tenet pa-
rata est ad dandum recipientibus sic dei fi-
lius paratus e dare. 7. supradicta localia
significata p. 7. stellas hois p gram disposi-
to. **E**st autem iste nuptie tertia die
facte. Na generaliter loquedo primus dies
hois dr esse nas. siue ingressus. Secundus
eius vita siue progressus. Tertius mors
siue egressus. in primis at duobus dieb⁹
no celebrant iste nuptie iuxta illud Exo.
33. Non uidebit me ois ho et uiuet : s. die
tertio .i. post mortem. **E**dicuntur iste nu-
ptie facte in chana gallilee. In gallilea i
qua q interpretatur transmigratio : q. de li
mundo transmigramur ad gliam. In cha-
na etia q interpretatur zelus : q. amor q h i-
nitiat in via pficit in pria. In istis nuptijs
dicuntur fuisse maria yhs et discipuli. q. in
pria est maria virgo dña et regina de qua
loquens ad ipm ps dicit. Assint regina a
dextris tuis i ue. deau. circū. va. Et ibi est
xps rex et dñs de quo dr Apoc. 19. q. h3 in
uestimento .i. in humanitate et in femore suo
i. in diuinitate scriptū rex regū et dñs do-
minantiū. Sūt etia discipuli .i. sancti ange-
li tanqz ministri seruientes dño de qbus
Dan. 7. Milia milium ministrabant ei .
En istis nuptijs fuerūt. 6. ydrie. s. natu-
re integritas condicionis nobilitas con-
gregationis societas uite perpetuitas bo-
norum facietas et Iste nuptie fuerunt fi-
gurate per illas quas fecit rex assuerus
hester regine de quibus dicitur finaliter
hester. 2. q. hester conducta fuit ad cubi-
culum regis assueri et adamauit eam rex
habuitqz gratiam coram eo super omnes

mulieres et posuit dyadema regni super
caput eius et iussit conuiuium preparari p
magnificum cunctis principibus et seruis
suis pro coniunctione et nuptijs **H**ester
Est autem sciendum q. per assuerum qui in-
terpretatur beatitudo intelligitur xps in
quo perfecte beatificamur. ut sic sibi dica-
mus illud. 3. R. 10. Beati serui tui hi qui
stant coram te semper et audiunt sapienti-
am tuam. **P**er Hester autem que inter-
pretatur elenuata in populis vel prepara-
ta in tepore intelligitur quelibet anima
beata que dum nixit in hoc mudo prepa-
rauit se per bona opera. et ideo elenuata e
in gloria. **H**ec est de qua dicitur Hester
2. q. erat pulchra nimis quantum ad pu-
ritatem intrinsecam. et decora facie quatū
ad venustatem extrinsecam. Ista dicitur
adamasse: quia animam sibi coniunctam p
gloriam perpetuo diligit qz alloquitur
Je. 31. d. In caritate perpetua dilexit te
ideo attraxi te miserans tui. huic dicitur
q. rex posuit dyadema super caput eius:
quia deus facit animam beatam reginam
regni celestis. ut sic dicatur de xpo intro-
ducente animam beatam ad patriam paradi-
si q. dicitur de assuero Hester. 1. q. prece-
pit. 7. eunuchs qui ministrabant in conspe-
ctu eius ut introducerent reginam vasti
coram rege posito super caput eius dya-
demate ut ostenderet cunctis populis et
principibus illius pulchritudinem. **E**st
autem sciendum q. per .7. eunuchos minis-
trantes coram rege. i. Chasto intelliguntur
7. dona spiritus sancti que dicuntur deo
ministrare quia illi q ea habent xpi minis-
tri dicuntur. **P**er vasti autem que inter-
pretatur distinctio consummata intelligitur
aia beata: q. beatitudo est eius finis et co-
summatio vltima. Ista igit vasti .i. aiaz bea-
tam iubet sibi in pfectu adduci qn p oēs
sententiam mortis anima de mundo egre-
ditur. Super qz dr imponi dyadema qz
ipsi dat coronam regni celestis et tñc cūctis
g iij

populis et principibus. i. oibus scia ta par
uis qz magnis offedit illius pulchritudi
ne. s. tn considera quid dr Mat. 23. De
rege qui misit seruos suos s. noluerut ve
nire s. abierut alius in villa suaz alius ad
negociatione sua reliq vero tenuerut ser
uos et contumelios affectos occiderunt.
Ebi sciendū q p istū regē facientem
nuptias intelligit deus q maximas nup
tias facit in gloria paradisi. Ad has oēs in
uitat et mittit suos. i. bonas inspiratiōes
internas vel monitiones externas q ad
illas nuptias veniat sed tn nolunt venire
sed ali^o vadit ad villā per peccatū supbie
ali^o ad negociationē per peccatū avaritie
alij vero suos. i. bonas inspirationes vel
monitiōes afficiūt ptumelia et interficiūt
p peccatū luxurie. Mā luxuriosus et immū
dus oēs bonas inspiratiōes et monitiōes
interficere dr: qz subditus carnalib^o desi
derijs instar bestie istas mortificat et re
spuit.

Secunda pars.

Egitur. Et deficiente vino etc. Ebi
tāgitur miraculi perpetratio vi
gorosa q pbat diuersorū pmuta
tio subita. Aqua enī mutata in vinū que
sunt diuersa naturalr arguit illud miracu
lum fuisse p vigoroſam potentiā diuinita
tis. Sciendū est at circa istā partem quan
tum ad istud miraculū q hō qn petit ab
aliquo aliquod beneficiū si statim sibi nō
fiat non pp s. d. a postulatiōe deficere sed
perseueranter petere: qz lz in pūa vice hō
nō exaudiat tn pp perseuerantiam exau
ditur. Sed s. h. igitur h. euangelista. quat
tuor tangit. s.

Petitionem rationabilem.

Responſionem admirabilem.

Proſecutiōem cōmendabilem.

Cōdescensionē amicabilem.

Quantū ad primū dicit. Et defici. etc.
Mā vald rationabil fuit ista insinuatō.
Mā virgo brā mī mīe videns indigen
tiam esse i sua pūtia sustinere nō debuit

quimo poti^o ex q ptatem subueniēdi sen
ti bat i h^o: subleuatōem indigētie pcrea
re. Ebinū defec in his nuptijs secūdū
Bed. vt ditas māifestaret i xpo. Ebo
raliter aut loquēdo ibi vinū defec quia i
nuptijs xpi d. solatium carnis deficere si
gnificatur p vinū. Mā sic scribit puer. 40.
luxuriosa res ē vinū et tumultuosa ebue
tas quicūqz his delectat nō erit sapiens
vnde puer. 31. Noli regibus dare vinum
qz nullū secretū erit vbi regnat ebrietas.
Mā ebrietas fac hominem bestiale et
etiā ipm expoliat diuina grā. Ebo aut
fuit figuratū gn. 9. in noe de q dr q plan
tauit vineā bibēs qz vinū inebriat^o ē et nu
datus i tabernaculo suo. Ebi sciēdum
q p noe q plantauit vineā: intelli homo
hōis curā de delectatōibus corporis: et tē
inebriat: quādo indebite i talibus se imer
git. ad q sequitur denudatio qz talis ex sue
factiōe inuerecūdus efficitur et sic diuina
grā expoliat. vinū ē deficit post q vinū
habundāter dat per christum qz triplex
est vinum. s.

Iustitie mundificantis.

Sapientie letificantis.

Caritatis inebriantis.

Mā instar vini iustitia mundificat. Sa
piētia letificat. Caritas inebriat. In lege
autē antiqua ista erāt imperfecta et ideo
poterat dici q vinū deficiebat s. xps ista
pfecit et iō vinū ppiauit habendū. Ebi
mo pfecit iustitiā mundificantē vñ ipam
nos docet hēre. d. Mat. 5. Nisi habunda
uerit iustitia vestra plus qz scribax et pha
riseorū nō intrabitis regnū celoz. Ebi
do pfecit sapientiā letificantē. vñ Prover.
4. Etā sapiētie mōstrabo tibi ducā te p se
mitas eqtatis. Ebi tertio pfecit caritatez
inebriantē. vñ Ro. 5. Caritas dei diffusa
ē in cordib^o vestris p spūm s. qdatus est
nobis. Et iō non dr lex xpi lex timoris s.
amoris. Ebi quantū ad secundū. s. respon
sionē admirabile dicit: dicit ei yhs qd mi

hi 7c. **Ubi sciendū fm Aug.** De symbolo qd istud totū pōt referri ad xp̄m inquantū deo vt. s. dicēdo quid mihi 7 tibi mulier ostendat se esse sup oēs. dicendo at nūc dum venit hora mea oñdit fm Criso. qd ad h̄ qd faceret miraculū debebat rogari ab indigētibus nō a mīe 7 sic sentientes p̄io defectū postea beneficiū magis reputaret magis enī ap̄ciat bonū qm hō p̄e sentit malū vel fm Aug. Quid mihi 7 tibi mulier. q. d. facere miraculū ē diuinū. tu at mī es humanitatis vñ a te h̄ nō habeo s; a p̄e. nūcū venit hora mea. i. tps passionis mee vbi pendēs in cruce cognoscēs qd a te vt filius tu⁹ habueri 7 cognoscā te matrē a qua humanitatē habui passibilē. **Quantū ad tertiū.** s. p̄secutionez cōmendabilē dicit: dicit mī ei⁹ ministris 7c. **Ubi sciendū** qd qm hō p̄sequitur bonū inceptū 7 p̄seuerat cōmendabilē est. 7 igit̄ ego btā non habuisset a xp̄o clarā respōsionē de faciēdo miraculū tñ sciens ip̄m p̄ium 7 diligentē matrē 7 p̄ p̄is cōdescēdentē eius p̄cibus iō fm Bedā Dixit ministris quocūq; dixerit vobis facite. **Quantū ad quartū.** s. p̄descensionē amicablem dicit. Erāt at ibi lapi. 7c. **Ubi duo tangit.** s.

Vasoz descriptionem.

Abaterie transmutationem.

Quantū ad primum dicit. Erāt at ibi 7c. **Ubi sciendū** qd iudei q; crebro lauabāt manus in p̄uiijs indigebant vasīs ad tēnendū aquā 7 iō oportebat qd haberēt vasa q̄ nō essent magni p̄cij 7 q̄ facill̄ possēt lueniri 7 q̄ possent diu durare. 7 iō hēbāt vasa lapidea nō aurea vel argētea vel alii cuius alteri⁹ metalli. Lapiebat at binae vel ternae metretae. i. duas vl̄ trinas mēsuras metreta grece latine dīr mēsurā. **Quantū ad m̄ transmutationē dicit:** dīc eis p̄his iplete 7c. **Abateria** enī lutusmōi miraculi fuit aqua q̄ rps virtute diuini tactis subito puerit in vinū. Et h̄ lz videat

tur 7 sit miraculū quantū ad cursuz natū re tñ fm Au. Nō est miraculū si p̄sideremus istū qd deus erat 7 supra totā naturā. **Possēt at queri** q̄re xp̄s n̄ fecit h̄ mīraculū añ q̄z faceret ipleri ydrias aq̄ maius enī fuisset vt vñ vinū ex nihilo facere q̄z aquā in vinū mutare. **Responsio** h̄ fecit ad maiore certitudinē miraculi poterat enī si voluisset aerē in vinū mutare 7 ex nihilo creare maluit tñ sic facerē vt mīraculū eēt clari⁹ ex testimonio ministrorum. **Sciendū est circa istā p̄e** h̄z spūalem intellectū qd p̄io p̄ illas. 6. ydrias h̄z Au. Intelligūt. 6. etates mūdi. **Prīa etas** fm ip̄m p̄putat ab Adā vsq; ad Noe. **Secūda a Noe vsq; ad Abrahā.** **Tertia ab Abrahā vsq; ad dō.** **Quarta a dō vsq; ad trāsmigratōem babil.** 5^a a trāsmigratōne babil. vsq; ad Jo. baptistā. 6^a a Jo. baptista vsq; ad finē mūdi. 6. igit̄ ydrie. 6. etates significāt qd nō defuit p̄phetia: nūc at iplete sunt ydrie. i. p̄phetie. **Al̄ al̄ distinguendo etates:** vt p^a sit ab adā vsq; ad Noe. 2^a a Noe vsq; ad Abrahā. 3^a ab Abrahā vsq; ad Moysē. 4^a a moy. vsq; ad dō. 5^a a dō vsq; ad trāsmigratōem babil. 6^a a trāsmigratōe babil. vsq; ad xp̄m. 7^a a xp̄o vsq; ad finē mundi. **Vel per istas. 6. ydrias intelligi pōt** hō qd a p̄his dīr michrosm: s. i. minor: mundus in quo sunt. 6. etates. **Prīma ē infantia** vsq; ad 7^m añū. 2ª pueritia vsq; ad. 18. añū. 3^a. iuuet⁹ vsq; ad. 29. 4^a. virilitas vsq; ad. 49. 5^a. senectus vsq; ad. 70. 6^a. decrepita etas vsq; ad diē mortis. **Accidit at qd in istis 6. etatib⁹ significat̄** p. 6. ydrias hō ē lapide⁹: qd h̄z cor idurātū i p̄ccis: iuxta illud Job. 41. Cor ei⁹ idurabit i p̄ccis: 7 vacu⁹ dia grā. n̄ tñ aduertētes tales qd dīr eccl. 3. Cor dux male hēbit inouissio. vñ tales p̄nt figurari p̄ sedchiā: d̄ q̄ snialiter dīr. 2. pal. 36. qd fecit malū i p̄spectu dñi dī sui 7 n̄ erubuit faciē 7c. p̄phe loq̄m̄ sibi ex oī dñi a rege Nabuc recessit qd adiurauerat

eū p deū: ita fuit piur⁹: et idurauit cerni
cē suā et cor: vt nō reuenteret ad dñi deū
isrl. S; tñ vide qd sibi accidit q: fuit cap
t⁹ et duct⁹ i babil. ¶ Vbi sciēdū q p sede
chiā q̄ interpretat iustificas dñm: itellr pec
cator: q p tātō dñm iustificare: q: deus
pūit eū p suis peccis ex q̄ pūitōe apparet
dīa iusticia: et qdōs sit iust⁹. ¶ Per Habuc
aut regē q̄ interpretat pphāns itellr dñs q
pphat et dñdū nob modū saluatōis nre.
Lū 1° fac hō pēa et iurat se cū eo qñ recip
facim baptismi i q̄ fac homagiū deo: qñ
āt peccat mortalr: tūc facit malū conspe
ctu dñi: et tūc recedit a Habuc. i. a dō cū
quo se iurauerat: et sic efficit piur⁹. ¶ Per
Yere. āt rephēdētē sedechiā itellr q̄libet
p̄dicator. Xitāq̄ rephēdēs peccatorē: s; h
sic rephēdat tñ nō vult audire nec erube
scere d pccis s; idurat ceruicē suā et cor p
obstiatōem. S; tñ p̄sidera qd sibi accidit
q: capt⁹ fuit et duct⁹ i babil. sic re vā hō q
i peccis pseuerat ducit in infernū vbi ppe
tuo pūit. ¶ Dic āt hō i. 6. p̄dicet etatib⁹ sit
dur⁹ et lapide⁹ p pseueratiā in peccis: et sic
p pñs a grā vacu⁹: tñ p̄cib⁹ beate v̄gis q̄
pccōz ē aduocatrix inclināt dō p suā mi
serico: diā ad dādū pccōi grām vt peni
teat: sic replet eū aq̄ grē salutaris. que
tūc in vinum p̄uerit dñr qñ hō habita diā
grā d̄spicit mūdū et viciā: et incip p amo
rē inebriantē spūalr instar vini celestia p
tēplā. ¶ 3° per istas. 6. ydras p̄tinētes
aquā insipidā et nō vinū intellit. 6. virtu
tes. i. iusticia tempantia fortitudo et pru
dentia fides et spes q̄ et aliqñ si sint in ho
mine sine caritate: sunt tñ in eo sic aq̄ in
sipida: tñ qñ his adiūgit caritas tē effici
tur vt vinū saporatiuū. ¶ 4° p istas. 6.
ydras in qbus tenebat aq̄ ad purifican
dū hoies intelligunt. 6. virtutes aiam pu
rificantes. Prima ē fides q̄ purificat intel
lectū ab ignoratiā. 2^a ē spes q̄ purificat ef
fectū a negligētiā. 3^a ē p̄tinentia q̄ purifi
cat a cōcupiscētiā carnis. 4^a ē pietas q̄

purificat a cōcupiscētiā mūdī. 5^a ē timor
qui purificat a supbia vite. 6^a ē caritas q̄
oīno facit hominē obliuisci q̄ exteriora sūt
vt se extēdat ad interiora: ita q̄ sibi non
sapiat aq̄ mūdī: sed vinū celeste. ¶ Iste
6. virtutes pñt figurari p. 6. calamos egre
diētes d laterib⁹ cādelabri: tres ex vno
latere et tres ex altero. Vbi sciēdū q̄ per
illud cādelabrū aureū intellr tor⁹ hō quē
dñs fecit instar candelabri erectum et istar
auri p̄tiosum: q: ad suam ymaginem. In
homine igitur dici pñt duo latera. i. cor
pus et aīa. Aliq̄ āt virtutes sunt q̄ magis re
spiciūt cor⁹ vt p̄tinentia pietas et timor et
aliq̄ respiciūt aīaz vt fides et spes et caritas.
De vtroq̄z igit latere. i. de aīa et corpore
d̄bēt egredi tres calami. i. tres virtutes. et
sic erūt. 6. per. 6. ydras designate.

Scda pars.

Egitur. Et dixit eis yhs auri et.

vbi tangitur p̄digij p̄palatio
glosa: q̄ pbat ministroz admi

ratō. Mā ministri vidētes mutatōem taz
subitaz aq̄ in vinū potuerūt merito admi
rari. In pte igitur ista tria tangunt. i. qz
Primo publicatio p̄cipitur.

Scdo certitudo percipit.

Tertio veritas inquiritor.

¶ 2^m ad p^m dic. Et dic eis yhs et. Mā
fm magis ystoriarum tridivū dicif lo
cus vbi erant tres ordines mensaz: vñd
aliq̄ arch̄itictlinum vñd aliq̄ ex sacer
dotibus iudeoz q̄ interesse nuptijs pote
rat vt illos instrueret q̄lter vti d̄berent
¶ 2^m ad fm vbi certitudo p̄cipitur dicit.
vt āt gusta. archi. et. Mā qñ ministri ob
tulerūt vinū arch̄itictlino admiratus fuit
bōitatē vini: et certitudinalr cognouit q̄
illd erat vinū optimū l̄ nesciret vñ hēre
tur q: nō viderat ydras ipleri aq̄: et po
stea in vinū auriri: tñ ministri q̄ h ex p̄ce
pto dñi fecerant sciebāt: et ita p̄uersionis
aq̄ i vinū fm Criso. testes erāt mistri bo
nitatis vñ vini arch̄itictlin⁹ q̄ gustauit et

spōsus. **Q**uod ad 3^m ubi x̄itas ingritur dicit. vocat spōsum Archi. 2c. Nā archi-
clīn⁹ cognoscēs bōitatē vini ⁊ nesciēs vñ
v̄ēret volēs v̄itatē scire hui⁹ facti vocat
spōsū ad quē spālīter ptinebat scire h̄ vt
v̄itatē cognoscat. **U**3 at nō dicat h̄ q̄ spon-
sus aliqd r̄nderit: tñ s̄m Criso. v̄isile est
q̄ aliqd r̄ndit ei. **S**ciē. ē loquēdo mo-
ralr q̄ bñ in p̄uicio x̄pi p̄ pōit vinū q̄ de-
terisē. vltimo at optimū vinū: q̄ q̄ pie vo-
lunt viuerē i x̄po tribulōnes ⁊ amaritudi-
nes patiunt. 2. tibi. 3. vltio post tribulōes
segtur gaudiū: iuxta illd Jo. 16. Tristitia
v̄ra x̄tes in gaudiū. **U**3 at passiōes q̄s
patimur nob v̄ideant difficiles: tñ facili-
us portam⁹ si cōsiderem⁹ p̄mū q̄ acq̄rit
vñ apo. 10. 8. Estimo. n. q̄ nō sint p̄digne
passiōes hui⁹ t̄pis ad futurā gl̄az q̄ reue-
labit in nō. **I**stō ē vinū q̄ x̄ps figura-
tiue p̄mittit aīe sancte cant. 8. d. Dabo ti-
bi vinū p̄ditū ⁊ mixtū maloz generatoz.
vbi sciēdū q̄ p̄ vinū p̄ditū vbi ē dulcedo
saporis ⁊ fragrātia odoris intellr̄ suavi-
tas p̄ocli gl̄e p̄aditi. **P**er mustū x̄o fer-
uēs ⁊ calidū iebūis intellr̄ sup̄habūdans
caritas q̄ sci iebūant in gl̄a: q̄ signanter
maloz grauatoz d̄f q̄ sic malū generatū
h̄z fontē ⁊ durabilē corticē ⁊ granis at can-
dorē ruborē ⁊ ordinē sic in illa celesti pa-
tria ē vigor idubitabilitat̄: cādor puritat̄
rubor caritat̄: ⁊ ordo v̄eustat̄. **I**stō vi-
nū mirificū gl̄e fuit figuratū p̄ illd vinū:
d̄ q̄ snialr d̄f hester. 1. q̄ rex affuer⁹ i cita-
te susa. 7. dieb⁹ iussit p̄p̄ari p̄uiciū i vesti-
bulo orti ⁊ nemoris q̄ regio cultu ⁊ māu
psitū erat: ad qd̄ inuitauit maximā multi-
tudinē ppli q̄ inuētus est i susa: ⁊ erat lo-
cus p̄uiciū clausus pulcherrime ⁊ fortissi-
me diuersis tentorijs fulcitis columnis
marmoreis: ⁊ erat ibi lectuli aurei ⁊ argē-
tei ad q̄scēdū: cib⁹ habūdāns ad vescēdū:
potus largus ad bibendum. Nā ibi vinū
vt magnificētia regia digna erat habū-
dans ⁊ pretiosum ponebatur: ⁊ non erat

qui nolentes cogeret ad bibendum. **U**bi
sciendum q̄ per regem affuerum qui in-
terpretatur beatitudo: intelligitur x̄ps i
quo beatificamur quantum ad animam i
eius diuinitate: ⁊ quantum ad corpus in
eius humanitate. Nam sicut dicitur Jo.
17. Nec est vita eterna vt cognoscant te
solum deum verum ⁊ quem misisti x̄pm.
Per ciuitatem autem Susam que
interpretat gaudium vel leticia intelli-
gitur celestis patria in qua ē oē gaudium
⁊ omnis leticia plena. Unde ibi habitā-
tibus d̄f yb. 35. Leticia sempiterna super
capita eorum gaudium ⁊ exultationem
obtinebunt. **P**er vestibulum vero orti ⁊
nemoris q̄ cultu ⁊ manu regio confitum
erat intelligitur amenitas illius ciuitat̄
celestis i qua amenitate requiescunt bea-
ti: iuxta quod de ouibus suis dicit domi-
nus Eze. 34. In montibus excelsis erunt
pascua eorum ⁊ requiescent in herbis vi-
rentibus. Dicitur locus ille factus cultu
⁊ manu eius: quia ipse solus est ⁊ nō ali⁹
qui sanctis ⁊ electis suis ibi locum prepa-
rauit. **D**icitur hic locus vallatus ten-
torijs varijs ⁊ firmatis ad designandum
securitatem celestis patrie in qua nullus
oportet dubitare. Nam ibi fures nō effo-
diunt nec furantur. Mathe. 6. **P**er
conuiuium autem factum in tam delitio-
so loco intelligitur copiositas suauitatis
eterne quam Christus facit sanctis in pa-
tria. **P**reparatur autem istud conuiuiū
septem diebus per quos intelligit̄ eterni-
tas durationis eius: quia numero septē-
nario: totum tempus reuoluitur. Conno-
cant aut̄ ad istud conuiuium oēs q̄ sunt
in susa q̄: ad cōuiuium eternū oēs sunt
vocati: h̄ non oēs intrent. q̄ Luc. 14. mul-
ti sunt vocati: pauci vero electi. **P**er le-
ctulos autem ibi existentes in quib⁹ ha-
bet homo pausare intelligitur delectabi-
lis requies que fugato omni labore ibi
reperitur. **I**sti lectuli dicuntur au-

rei propter caritatis ardorem: argentei propter puritatis nitorem. Per cibum vero qui reficit et fortificat hominem: et vinum quod letificat cor hominis intelligitur in spiritualis refectio gaudiosa quam habent sancti in patria. De quo cibo et potu dixit angelus Raphael Tob. 12. Ego cibo inuisibili et potu qui ab omnibus non potest videri videri. Si autem ille cibus et potus ibi fore in habundantia per maximam copiam ibi existentes. unde prover. 1. Qui me audiverit absque terrore requiescet et habundantia profuerit malorum timore sublato. Si autem quod ibi nullus cogitur ad designandum libertatem perfectam quam ibi omnes habent. unde ro. 8. Creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem glorie filiorum dei.

Quarta pars.

Equitur. Hoc fecit initium signorum Iesus etc. ubi tangit collegii adhesio amorosa: quod probat discipulorum confirmatio. ubi sciens quod vocati fuerant ad illas nuptias videntes huius maximum signum quod fecerat Iesus: cuius nullus alius adhuc viderant sibi firmiter adheserunt. In parte autem ista duo tangit. scilicet. Miraculi primitatem.

Discipulorum firmitatem.

¶ 1° ad 1^{am} dicit. Hoc fecit Iesus etc. ut sic dicam illud per. Omnis virtutum ipse est rex glorie. ¶ 2° ad 2^{am} dicit. Et crediderunt in eum discipuli eius. Sed huius secundum Augustinum. videtur unum dubium: quod si solum tunc crediderunt: ergo cum vocati fuerunt ad nuptias non fuerunt discipuli: cuius oppositum dicit euangelium: quia vocatus est Iesus et discipuli eius ad nuptias. ¶ Ad huius secundum Augustinum. dicit potest quod ante illud miraculum proprie non fuerunt discipuli: et quod dicit contra: quia vocati sunt discipuli ad nuptias de bet exponi quod erant futuri discipuli: sed nondum erant. ¶ Possit queri de tempore quo illud miraculum fuit factum. Ad quod

respondet magister in ystoria quod ecclesia et hec tria: et diuersis annis: tamen eadem die sancta fuisse. scilicet. aduentum magorum. 13. die primi anni. baptismum eadem. 50. anni. vel. 51. Adnotationes aque in vinum eadem die reuoluto anno a baptismo. unde propter ista tria que eadem die sunt sancta illa die epiphania. i. per illum illustratum vel appetitum Christi dicitur. Epiphania ei illustratorem siue appetitorem sicut vnde dicit magister in ystoria quod quidam illas appitiones distinguunt propriis nominibus: vocantes epiphania apparitionem stelle desursu factam ab ephraim. quod est supra: et phanos illustratio vel apparitio. Theophania vero vocat appetitorem factam in baptismo quando deus pater ait. Hic est filius meus dilectus: et theos quod est deus etc. Berphania vero apparitionem factam in domo quod fuit in nuptijs: et dicitur a bet quod est domus etc. quasi in domo facta. Hoc autem miraculum factum in domo nuptiarum significat illud conuiuium quod fiet in prima domo: de qua dicitur per. Letatus sum in his que dicta sunt mihi in domibus domini ibi mus. Ad quod domum nos etc.

¶ Dominica tertia post epiphaniam. Euangelium. 16.

¶ Cum descendisset Iesus de monte secute sunt eum turbe multe etc. ¶ Math. 23. 13. sententiam sanctorum gentis humanarum propter peccatum primorum pentium duo magna incurrerat damna: quod. scilicet. fuit gratuitum expoliatum: et in naturalibus vulneratum sic figuratiue et per parabolas dicit dominus Luc. 10. de homine descendente ab ierosolimam in iericho qui incidit in latrones qui expoliaverunt eum et plagis impositis semivivo relicto abierunt. Nam adam a statu pacifico et innocentie venit ad statum huius miserie: tunc descendit ab ierosolimam que interpretatur visio pacis: et significat statum innocentie in quo pax

erat in iericho que interpretat lūa ⁊ signi-
ficat miseriam i qua sumus. Tunc autē
a latronibus. i. a demonibus fuit expolia-
tus: qz pcurante dyabolo amisit origina-
lem iusticiam ⁊ alia dōs gratuita: ēt fuit
vulnerat⁹ in naturalibus: qz vires natu-
rales fuerunt in eo debilitate. Chriſt⁹ igitur
pius samaritanus ⁊ medicus videns
eum sic denudatum ⁊ debilem: misericor-
dia motus vēit in mūdum: ⁊ ipm curans
a macula: ornavit eum virtutibus: ⁊ debi-
litatem amouēs fortitudinē restauravit.
Hoc autē datur nob̄ intelligi i euangelio
hodierno cum leprosum mūdāt: ⁊ parali-
tico restituit virtutē membrorū. In q̄ b̄s
Abath. duo tangit. s.

Curatōem leprosi significatiuā collōis
grē decoratōis.
Sanatōem paralytici significatiuā collōis
potentie vigorantis. 1^m pbat mundifi-
catio inficientis macule. 2^m ablātō sbili-
tantis in ergie. 3^m in p̄a. Scdm̄ ibi. Cū
introissz in caphar.

Prima pars.

Quantū ad primum vbi tangit.
q̄ m̄ 7c. q̄ pbat 7c. dicit. Cum dscen-
disset x̄s de monte 7c. Vbi sci-
endū q̄ sicut i hoīe corporali loq̄ndo nō
pōt fil⁹ ⁊ sēl⁹ iēē ifirmitas ⁊ sanitas: ita spi-
rituali i aīa nō pōt fil⁹ iēē clpa cū gratia
Sic igit q̄n hō sanat corporali amouet i-
firmitas: ita q̄n dat sibi grā: amouet clpa
In sanatōe igit hōi leprosi ⁊ amotōe lep-
das intelli collō grē ⁊ amotio clpe. Sciē-
dū ē aut q̄m ad expositōem lre q̄ i parte
īsta. 6. tangit. s.

X̄pi cōdescēsiōne p̄nalē.
Populi duotōem filialem.
Infirmi infectōem p̄sonalem.
Abdici cōpassiōne virtualē.
Abobi purgatōem salutarem.
Abagistri monitōem exēplarem.
1^m ad p̄m dicit. Cū dscēdisz 7c. Vbi
sciēdū q̄ x̄ps discipulis tanq̄z p̄fectōribus

⁊ nō grauaz peccatorū pōderib⁹ fec̄ s̄mo-
nē in mōte. nō at turb⁹ ip̄secz. vñ quātum
ad discipulos dicit Aug. Docere i mōte
dñs discipuli erant cū ip̄o qbus datum
erat celestis doctrīne nosce secreta. 2^m
ad turbas s̄dit. In mōte autē neq̄q̄z ascē-
dere poterant: qz quos delictorū sarcina
s̄primit ad misteriorū s̄blimianā abiectio-
nē scander mīme valēt. Chriſtus igit
vt dulcissim⁹ p̄r ⁊ pius cognoscēs ifirmi-
tatē turbaz n̄ valētū ascēder: ⁊ sciēs eos
idigere sua doctrīna d̄scendit d̄ monte vt
eos ibi doceret. 3^m ad 2^m. s. populi d̄
uotionem filialem dicit secute sunt eum
turbe multe. Vbi sciendū q̄ turbe post
q̄z x̄ps dscēderat d̄ mōte ⁊ eis loquebat
p̄ capacitātē eaz ipm sequebant⁹ ⁊ asculta-
bant vt magistrū sapientissimū: vt istruer-
entur. vñ poterat dicere quilibz eorū illu-
d 3^s. S̄ns mane erigit mibi aurem
⁊ audiā eū quasi maḡm. 4^m In hoc autē
q̄ turbis loquebat s̄m capacitātē eorū
dat nob̄ exemplū s̄m Almoñ condescen-
dendi pplō q̄n eis p̄dicamus vt nō loq̄-
mur eis nimis alta: sed ab eis capabilia.
5^m ad 3^m. s. infirmi infectōem p̄sonalē
dic̄. Et ec. leprosus 7c. Vbi sciēdū q̄ hīem
possumus p̄siderare.
Feditatē langoris.
Sedulitatē adhesionis.
Humilitatē deuotionis.
Potestatē iurisdic̄tiōis.
Celeritatē curatōis.
1^m Primo feditatē langoris euz dicit. Et
ec. leprosus. Mā lepra est ifirmitas ferida
qz igit iste erat leprosus. iō infirmitate fe-
rida laborabat. 2^m Secūdo sedulitatē ad-
hesionis cū dicit venēs. q. d. Scio te dñe
dixisse. vēite ad me oēs q̄ laboraz ⁊ bone-
rati estis ⁊ ego reficiā vos Abat. ij. Cum
igit de graui ifirmitate laborē. iō ad ten-
vēcio vt me cures qz dñe si vis potes me
mūdare. 3^m Tertio p̄sidera humilitatē d̄
uotionis cum dicit adorabat eum. vnde

Criso. Nō enī petebat istū q̄si hominem
artificē s; adorabat quasi deū. Et vt perfe-
ctam orationem faceret orat mente orat ⁊
verbo quia Criso. Oratio pfecta ē fides
⁊ cōfessio. Et Criso. Nihil enī dignus of-
ferimus deo q̄z orationē fidelem. Iste igitur
fm Orig. Cadens adorat ⁊ sic simpli-
cem obtulit postulationē. Tu dñe q̄ di-
gne adoraria ⁊ merito colleris te vt deū
adoro quia si vis potes me mundare.
Quarto cōsidera potestātē iurisdic-
tio- nis cū dicit. dñe. Nam dñs ipse est deus
in ps. vnde Orig. Dñe inquit per te oīa
facta sunt. ergo si vis potes me mūdare.
Quinto considera celeritatē curatio-
nis cū dicit si vis ⁊c. Nam oīa quecumqz
voluit deus fecit in ps. vnde Orig. Volū-
tas tua opus est : q; ⁊ opa voluntati tue
obediunt ergo statim si vis potes me mū-
dare mihi ad beneficiū : tibi ad laudem vi-
dentibus autē ad miraculum. ⁊ p̄ficiēti-
bus doctrinā. Quantū ad quartū. s. medi-
ci cōpassionem virtualē dicit. Et extēdēs
manū ⁊c. Per istā enim manū extensam
qua leprosum tetigit intelligi pōt virtus
diuina per q̄z leprosum curauit vt dica-
mus de xpo illud Prover. vltio. Abanū
suam apposuit inopi ⁊ palmas suas extē-
dit ad pauperē. **P**ossēt queri quare
tetigit leprosum cuz sit prohibitū in lege
sicut patet Leuit. 13. Respōsio fm Criso.
q; dñs hic fecit vt nō se legi subiectū ostē-
deret s; dñm legis. secundo fm ipsum vt
daret nobis humilitatis exemplū vt nul-
lum spernamus. **Q**uantū ad quintum
s. mo: bi purgationē salutarē dicit. Et cōfe-
ssum mūdāta est lepra ei⁹. **A**bi sciendum
fm Orig. q; q; iste non dubitauit credere
nō tardatur sanatio: q; nō distulit cōfessio-
nez nō differt mūdatio. **Q**uantū ad 6^m.
s. magistri monitionē exemplarē dicit. Et
ait illi yhs vide ⁊c. vbi tria precepit. s.

Ocultationem beneficij.

Generationem officij.

Oblationem sacrificij.

Primo precepit oculcationem bñficij
cum dicit nemini dixeris. vbi sciendum
q; quattuorplex ē preceptum. **P**rimū est
p̄bationis sicut fuit in Abrahā Gen. 23. de
ymmolatiōe filij. **S**ecundū ē p̄hibitionis
sicut sunt p̄cepta negatiua q̄ obligant ho-
minē sp ⁊ ad sp sicut nō occides ⁊c. **T**er-
tium ē executiōis sicut sunt p̄cepta affir-
mativa q̄ obligāt hoīem sp sed non ad sp
sicut sunt memento vt diē sabbati scifices
⁊c. **Q**uartū est instructiōis ⁊ istud fuit in
isto leproso. **S**ecundo p̄cipit veneratio-
nem officij cū dicit s; vade ostēde te sacer-
dotibus. **I**n lege q̄dem moysē officij
sacerdotis erat iudicare vtrum hō esset
mundus vel imundus ⁊ reuocare ipm ad
alioz p̄sortiū vel expellere. **X**p̄s at voluit
q; iste ostēderet se sacerdotib⁹. **P**rimo p̄-
pter legē approbationē. **S**ecundo s; Jo.
p̄pter miraculi manifestationē. **T**ertio s;
Orig. **P**ropter sacerdotum conversionē
vt videntes miraculū cogerent credere
nec excusationē haberēt. **Q**uarto fm Jo.
Propter naturā instructionē : q; in h in-
struimur sacerdotes reuereri ex quo xps
fecit eis reuerentiā. **T**ertio p̄cipit
oblationē sacrificij cū dicit. Et offeres ibi
munus ⁊c. **A**bi sciendū q; sicut habet Le-
uit. 14. **A**n aliquis leprosus mūdabatur
offerebāt determinatū sacrificiū sacerdo-
tibus. **X**p̄s at voluit q; iste offerret. **P**ri-
mo fm Criso. **E**t postq; recepissent obla-
tionem non possent calūniare miraculū.
Secundo fm Criso. **N**e postea reputarēt
eū imundū. **T**ertio fm Orig. **P**ropter
approbationē miraculi. **Q**uantū ad spiri-
tuale expositiōne sciendū est q; in ista
parte euangelista. 6. tangit. s.
Humilitatē incarnationis.

Sedulitatem adhesionis.

Feditatem condictionis.

Pietatem compassionis.

Celeritatem curationis.

Quantū ad primum dicit. Cū descen-
disset x̄p̄s de monte. Ubi sciendū q̄ per
illum montē intelligit̄ vno modo scā tri-
nitas in qua dei filius est media persona.
Alio modo celū empireum in quo deus
habitat. vñ ps. Dñs in celo sedes eius.
In illo at̄ monte erat dei filius anteq̄
veniret in mundo et tunc ad ip̄m non po-
teramus accedere sed tunc descendit quā-
do sibi placuit incarnari iuxta illud Jo.
15. Exiit a patre et venit in mundum. Et
tūc redemit nos de seruitute dyaboli suo
sanguine pretioso. **Hoc autem fuit fi-
guratum** Exo. 3. Ubi ip̄e dicit. Audi affli-
ctionem populi in egypto et clamorem ei⁹
audiuī et sciens dolorem eius descendi vt
liberarem eum de manibus egyptiorum
et educerem de terra illa in terram bonā
et spatiofam terram que fluit lacte et mel-
le. **Ubi sciendum q̄ per populum exi-**
stentem in egypto sub seruitute pharao-
nis intelligitur genus humanum q̄ an-
te aduentum x̄pi erat in tenebris pecca-
torum sub seruitute dyaboli. Quod co-
gnoscentes patres veteris testamenti cla-
mabant ad dominum vt ipsos sua miseri-
cordia liberaret. vnde Ab̄oy. Exodi quar-
to. Obsecro domine mitte quez missurus
es. Quorum vota dei filius ex alto respi-
ciens misertus eorum dicit. Audi affli-
ctionem populi mei per meam sapientiaz
audiui eius clamorem per meam beniuo-
lentiam et cognoscens eius dolorem dīcē-
di propter meam misericordiam et in il-
lo descensu in quo carnem assumpsit libe-
rauit eum de manibus vicioꝝ et demo-
num per meam potentiaz et educens eos
de tenebris introduxit eos in terram flu-

entem lacte et melle .i. in terram opulen-
tam de qua ps. Portio mea domine sit i
terra viuentium. **Quantum ad secun-**
dum. scilicet sedulitatem adhesionis dicit secu-
te sunt enim turbe multe. Quando enim
Christus erat in propria substantia in ce-
lis homo non poterat ad ipsum ascende-
re: quando vero descendit in mundum
per incarnationem: predicationem: et mi-
raculorum operationem tunc turbe mul-
te secute sunt eum. **Ad istam sequel-**
lam citatur nos scriptura. deuterio. 13.
o. Dominum deum nostrum sequimini
et ipsum timeate: mandata illius custo-
dite et audite vocem eius: ipsi serui-
tis. et ipsi adhibebitis. **Ad hoc autem**
tem quo debemus ipsum sequi: Ipse
nos docet Mathe. 16. dicens. Si quis
vult post me venire abneget semetipsum
propriam voluntatem dimittendo per
humilitatem et obedientiam tollat crucē
suam carnem macerando per puritatem
et abstinentiam et sequatur me mundum
despiciendo per paupertatem et indigen-
tiam. **Hoc autem fuit figuratum** Ju-
dicum. 9. Ubi sententialiter dicitur q̄
Abimelech persequens aduersarios .s.
siccimitas precidit arboris rāum impo-
situmq̄ et ferens humero dixit ad socios
q̄ me videritis facere cito facite. igitur
certatim ramos de arboribus precipen-
tes sequebantur ducem quos incenden-
tes igne et fumo aduersarios necauerūt.
Ubi sciendum q̄ per Abimelech qui
interpretatur pater meus. intelligitur ch̄ri-
stus qui in quantum deus: pater noster
et rex dici potest. Per aduersarios vero
siccimitas qui interpretantur honerosissi-
mi telliguntur demones q̄ q̄dū sum⁹ in mū-
do pmittunt nos tēptare: et nob molestia
faciūt vt ip̄os vicēdo possim⁹ mereri. mo-
d⁹ at̄ q̄ obem⁹ eos vincet docet nos x̄ps

portans i humero ramū. i. crucem ontas
q; faciamus q; ipsum videmus facere. vñ
Jo. 13. Exēplum enim dedi vobis vt que
admodū ego feci sic et vos faciat. Sic ar
admoniti debēus ramos arboris. i. lignū
crucis assumere. s. p. veram pñiam et auste
ritate em mortificare vicia carnis. Nam q
xpi sunt carnem suā crucifixerūt cum vi
cijs et cōcupiscentijs gal. 5. Signāter autē
dicit q; inimicos igne et fumo necauit: q;
xps igne caritatis et fumo deuote oratio
nis qua p suis crucifixorib; exorauit: dya
bolum deuicē: cuius ex^o debemus et nos
inimicos deuicere: quia scdm Gre. Amor
dei nunq; ociat: operat enī si ē magna si
autem cperari definit: iam amor non est.
Quantū ad tertiu. scilicet cōditō
nis dicit. Et ecce leprosus etc. Nam p illū
leprosum pōt intelligi genus humanū in
fectum peccato originali vel actuali. Nam
instar lepre peccatum totū genus huma
num infecit iuxta illud ro. 3. Omnes pecca
uerunt et egent glā dei: q; instar leprosi:
erat tumidū supbia putridum inuidia: se
tidū luxuria: et rauchū auaricia. Post
q; igit dei filius descendit d monte factus
homo: tūc genus humanū instar leprosi
d; cognoscet suā maculā: q; leprosus. xpo
exhibere reuerentiā: et ideo adorare: confi
teri excellentiā: quia dñs: admirari potē
tiam: q; si vis potes me mūdare sic et di
ci pōt d quolib; peccatore i spālī. Scie
dum est autem q; inuenio tres personas
pppter tria peccata pūssas lepra. s.
Oziā pp peccatū supbie et ostentationis.
Mariā pp peccatū obloquētie et murmu
rationis.
Syezi pp peccatū auaritie et extorsionis.
Primo Oziā pp peccatum supbie et
ostentationis de quo finaliter dñ. 2. Mal. 26.
q; elenatū ē cor Ozie et ingressus tēplū
dñi voluit adolere incēsum sup altare ti
nuamatis q; n erat officiū nisi sacerdotū:
q; cuz phibere a sacerdotib; noluit acge

scere sed minabat eis statiq; orta est lepra
in fronte eius que expulerūt sacerdotes
de tēplo q; fuit leprosus vsq; in diē mort
sue et habitauit i domo separata plen^o lepra
Ubi sciendū q; p Oziā corde elenatū
intelligit quilibet supbus q; se elenat cō
tra deū et obliuiscit ei^o sicut dñs dicit de
iphs Osee. 13. Elenuerūt cor suū et obliu
sunt mei. Quia vñ ois supbus ē ambitio
sū iuxta illū Abdie. 1. Supbia cordis tui
extulit te iō dñ q; iste psumpsit facere q;
nō debebat: q; adolere incensū. Quia vñ
supbus n patit corrigi: s; scādalizat iuxta
illud ecclesiastici. 33. In doctrina ois supb;
et maledictus scādalizabat iō dñ q; iste
fuit correctus a sacerdotib; nō audiuit i
crepatōes eoz. S; q;uis sic increpatōes
hoiū despiciat suāz tñ dei non pōt effu
gere. Nam dico dñi sup oēm supbum et aro
gantē et humiliabit Isa. 2. iō sequitur q; p
cusit eū dñs lepra et separatus fuit ab hoib;
vt imūdus. Sic re vera quilibet supbus
a deo abicit vt despectus iuxta illud ps.
Tu humiliasti sicut vulneratū supbū in
brachio strug tue dispisti inimicos tuos
Secūdo maria soror moysi fuit lepro
sa pp peccatū obloquētie et murmuratōis
de qua dñ finaliter Numeri. 12. q; cum detra
xisset Moysi iratus dñs puniuit eā et ec
ce apparuit candēs lepra q; nix q; extra
castra expulsa nō ē reuersa vsq; post. 7.
dies. Ubi sciendū q; p mariā detrahē
tem Moysi fratri suo intelligit quilibet
qui pximo suo detrahit. Cui xps in ps.
Detrahēte pximo tuo hunc psequer.
Sicut igit qui aufert rez tpalem absolui
non pōt nisi illā restituat sic q; p detractio
nem aufert a pximo bonā famā non pōt
absolui nisi illam restituat. pp q; admone
mur Iaco. 4. di. Nolite detrahēre alter
utrum fratres mei. Et q; istud vitium est
maxime i mulieribus iō spālī apostolus
dicit eis. 1. Thi. 3. Oportet mulieres sūr
pudicas nō detrahētes sobrias fideles in

omnibus. Quia hoc pecm istud impunitū non remanet. ad sequitur qd maria scā fu it leprosa et expulsa de castris: sic omnis director in anima inficitur et expulitur d castris celestis patrie. Hoc autem fu it figuratum numeri. 14. in exploratorib⁹ quos misit Moyses ad explorandum ster rā pmissionis. qd deo promittenti et ter re qd viderant detraxerunt: non intraue runt ad ipam. Sic re vera omnes qui de trahunt deo et proximo et celesti pñe per terram pmissionis designate moriuntur spūaliter quantū ad animam et priuantur habitacōe glorie paradisi. Signanter autē dī qd Maria leprosa ante. 7. dies reuoca ri non potuerit qd si homo vicio dītractio nis peccat vt extra castra vite eterne me reat expelli nunq̄ reducitur nisi p̄us pacta pnia perfecta que per numex septenariū designat: quia est numerus perfectus.

Tertio gyezi fuit leprosus pp peccatū avaritie et extorsionis: de quo dī senten tialr. 4. R. 5. qd accepit a Naama quez Eli seus curauerat argētum et vestes: cui ait Eliseus. Nunc igitur accepisti argētū et vestes vt emas oliueta et vineas et oues et boues: sed lepra Naama adhaerebit tibi et semini tuo vsq̄ in sempiternum: Et egressus est ab eo leprosus quasi nix.

Ubi sciendum qd l3 per gyezi vendere volentem curatōem Naaman intelligant vendentes et ementes spiritualia: et per 2 sequens peccatum symonie: tamen cōmu ni nomine loquēdo intelligi p̄nt omnes auari: cui pccō oēs sunt dediti: iuxta illud Je. 6. Al minore quippe vsq̄ ad maiorem omnes student avaritie: et a ppheta vsq̄ ad sacerdotem omnes faciunt dolum. Sz audi quid dī puer. 15. Conturbat domū suam qui sectatur avaritiā: qui autem odit munera viuet. Sed tamen aduerte contra illos sententiam: quia instar gyezi efficiuntur leprosi dum propter diuitias anima maculatur et eternis supplitijs de

putatur. vnde prouer. 2. Non proderunt diuitie in die ultionis: iusticia autem libe rabit a morte. Vel possumus dicere qd per lepram intelligūt. 7. vicia capitalia. Nam primo in carnis tumore significatur superbia: et h designatur per lepraz Dyle 3. paral. 33. In exustione significat iracū dia: et hoc figuratur per lepraz Symonis de qua Math. 17. In siti avaritia: et hoc figuratur per lepraz Gyezi: de qua. 4. R. 5. In ponderositate accidia: et h figurat p lepram Moysi: de quo Exo. 4. qd cum misisset manum suam protulit eam le prosam. In prurigne gula: et hoc figurat per lepram. 4. viroium in porte Samarie introitu. de quo. 4. R. 57. In putredine inuidia. et h figuratur in lepra Naarie so roris Moysi. numeri. 12. In fetore aneli tus luxuria: et quod hoc sit verum pates quia leo ex fetore leone naturaliter sen tit quando coit cum alio. vnde ipa sagax lauat se anteq̄ vadat ad leonem: et hoc fi guratur in lepra Joab. 2. R. 3. Quantum ad quartum. s. pietatem compassio nis dicit. Et extendens manum etc. Nam manus extensa fuit ad leprosum. i. ad ge nus humanum: quādo diuinitas fuit hu manitati coniuncta: ex cuius coniunctiōe est postmodum sanitas subsecuta. Vel moraliter fm Orig. Chriſtus manum ex tendit peccatori quando dat gratiam. et peccata dimittit. Quantum ad quin tum. s. celeritatem curationis dicit. Et con festim mundata est etc. Nam statim quan do dei filius fuit incarnatus mundata fu it lepra originalis peccati. Vel morali ter dicere possumus qd quando Chriſtus manu sua. i. gratia adiuuante tangit pec catorem statim lepra actualis peccati cu ratur: quia statim quādo infunditur grā culpa recedit: quia non possunt simul eē gratia et culpa. Sciendum est autem qd lepra primo mundatur per ablutionez per quam intelligitur contritio: vt sic se

homo lauet per lachrimarum flumen: et figuratur per lotionem Naaman qui lauit se septies in iordane. 4. Regum. 2. Secundo per ostensionem sacerdotibus: per quam intelligitur confessio. ut sic se homo manifestet sacerdotibus: et hunc figuratur Luc. 17. in 10. viris leprosis quibus Christus dixit. Ite et ostendite vos sacerdotibus etc. Tercio per separationem per quam intelligitur satisfactio. et hunc figuratur numeri. 12. in Maria que fuit extra castra. 7. diebus. Christus per inclusionem. per quam intelligitur religio: et hunc figuratur in mundatione manus Moysi: sicut habetur Exo. 4. Quinto per tactum: per quem intelligitur tribulationum perpassio: et hunc figuratur nobis hic ubi dicitur quod Christus tetigit leprosum. Quantum ad 6. sagacitatem instructionis dicit. Et ait illi Iesus etc. Ubi tria documenta nos docet. 1. non gloriari de bonis actibus: cum dicit. Vide nemini dixeris. 2. Secundo reverentiam exhibere superioribus: cum dicit. ostende te sacerdotibus. 3. optemperare monitis salutariis cum dicit. et offer etc. 4. Alio autem loquendo hic aliqua tangit quod debet esse in confessione. Nam confessio primo debet esse voluntaria: non coacta: quod notat cum dicitur vas. 2. debet esse propria non aliena: quod notatur cum dicitur etc. 3. debet esse discreta: non fatua: quod notatur cum dicitur sacerdotibus. 4. debet esse manifesta non velata: quod notatur cum dicitur ostende. 5. debet esse satisfactoria non vacua: quod notatur cum dicitur et offer etc. 6. debet esse firma non irrita quod notatur cum dicitur: et testimonium illud.

Secunda pars.

¶ Liendum est autem quantum ad emundationem leprosi: quod sicut habetur leuiti. 14. hic erat ritus leprosi mundandi et reuocandi ad communem habitationem hominum venie-

bat enim usque ad introitum castrorum vel opidum habens secum duos passerem vivos quibus licitum erat vesci. lignum cedrinum et ysofum et vermiculum. id est filium coccineum: et aquas viuentes siue de fonte fictili et occurrens ei sacerdos et inueniens lepram mundatam precipiebat offerri supra dicta: et imolabat unum passerem stillans sanguinem super aquas que erant in vase fictili: alium vero passerem ligans fillo coccineo: siue sirico rubeo cum ysofo in summitate ligni cedrini: quasi facies aspersorium tingeat istud in aquis rubricatis in sanguine passeris imolati aspergebatque hominem mandatum septies. Dissolvens autem passerem vitum dimittebat volare in agrum. Cumque homo lauisset vestimenta sua radebat omnes pillos corporis: et lotus aqua ingrediebatur castra ita dumtaxat quod remaneret extra proprium tabernaculum vel propriam domum iterum. 7. diebus: die autem septimo rasis capillis capitis et barba et supercilijs et omnibus pilis corporis: lauabat corpus suum et vestes: et tunc poterat intrare domum suam. Die vero octavo duos agnuculos immaculatos tollebat et ouem ancillam immaculatam et tres decimas felle. id est farine delicatissime et asperle oleo quam sacerdos statuebat cum istis omnibus in hostio tabernaculi testimonij: et imolabat unum agnum pro delicto in loco sancto et sumens de sanguine imolati agni ponebat super extremum auricule dextere hominis et super pollicem manus dextere et pedis dexteri. De sextario autem olei mittebat sacerdos in manum suam sinistram: et tingens pollicem dexterum in loco quod erat in manu sinistra aspergebat septies contra tabernaculum. Reliquum autem olei quod erat in sinistra manu fundabat super extremum auricule dextere hominis: et super pollicem manus dextere: et pedis dexte-

ri et super sanguinem qui effusus est pro delicto. i. super sanguinem quem effuderat homini in partibus supradictis et super caput eius rogabat sacerdos pro eo faciens aliquam specialem orationem ad hoc statutam. Deinde faciebat sacrificium pro peccato de alio agno et ouicula: et sic rite mundabatur. Et nota quod secundum magistrum ystoziarum differentia est inter peccatum et delictum: quia peccatum dicitur grauius factum. scilicet ex industria. Delictum vero leuius factum. scilicet ex ignorantia. Vel peccatum dicitur cum fit quod faciendum non est quod vocamus peccatum commissio nis. Delictum vero quando non fit quod faciendum est quod vocamus peccatum commissionis. Et propter hoc aliquando vocatur sacrificium pro peccato: aliquando pro delicto: utrumque tamen sacrificium ad sacerdotem pertinebat. Sciendum quantum ad expositionem huius oblationis et mundationis leprosi quod per illum leprosum qui separabatur a comunione hominum: intelligitur peccator: qui propter peccatum separatur a comunione fidelium et a consortio angelorum. Iste si debeat perfecte reconciliari. Primo reducitur ad castra. i. ad comunionem plebis. Secundo ad domum propriam. i. ad considerationem mentis. Tertio ad tabernaculum testimonij. i. ad confessionem laudis. In qualibet autem istarum reductionum aliquid fiebat vel ex parte sacerdotis vel ex parte hominis reconciliati: vel ex parte utriusque. Quantum ad primam reductionem. scilicet comunionem plebis: ex parte hominis hi fiebant. Primo ipse veniebat usque ad introitum castrorum vel operidi sed non intrabat. Secundo portabat duos passeres etc. Conuenienter autem ista portat mundandus leprosus. Nam quia propter lepram expulsus erat ab

alijs quando redijt ad comunionem eorum offert passeres animal sociale. Quia vero in lepra est fetor: putredo decoloratio et imunditia. Ideo contra fetorem offert ysofum contra putredinem cedrinum lignum imputribile contra decolorationem: fillum coccineum siue rubeum. contra vero imunditiam aquam sordidam purgatiuam. Peccator igitur reconciliandus debet sponte venire non coactus. Secundo debet portare duos passeres. i. se totum offerre: et quantum ad potentias sensitivas et intellectivas. Qui signatim dicuntur viui et eius vesci licitum: et ideo mundi: quia homo seipsum totum viuum et mundum debet offerre deo: iuxta illud Ro. 12. Obsecro inquit vos apostolus per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem sanctam deo placentem rationabile obsequium vestrum. Tertio debet portare lignum cedrinum. i. deinceps vitam mundam et incorruptam ducere cum odore bone fame. ut sic dicat illud ecclesiastici. 24. In plateis sic cinamomum et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi mirra electa dedi suauitatem odoris: debet portare ysofum que est herba parua et in petris nascitur. i. debet se reputare paruum: cuius fundamentum ubi nascitur: Christus est qui dicit de seipso Mathe. 2. Discite a me quoniam mitis sum et humilis corde. et d quo. i. cor. 10. Petra autem erat Christus. debet portare fillum coccineum. i. igne spiritus sancti et caritatis incendi: ut sic dicat cum apostolo Roma. 5. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. Quarto debet portare aquas viuas in vase fictili. Ubi sciendum quod per vas fictile siue terreum intelligitur corpus hominis. Per aquas autem viuentes: intelligitur

hij

aqua lachrimarū q̄ peccato: d̄ portare: q̄
d̄ peccis dolere et flere et p̄niam agere vt i
dulgentiā mereatur. Nam p̄nia est p̄mis
sa flere et flenda nō cōmittere. Istā aqua
petebat ye. ye. 9. d. Quis dabit capiti mō
aquā et oculis meis fontē lachrimarū: et plo
rabo die ac nocte. Ex pte sacerdotū i^a
fiebat. Nam p̄ sacerdos occurrebat hōi
recōciliando. vbi sciēduz q̄ p i^m occur
suz intellr diuina misericordia pueniēs pecca
torē: et dās sibi bonā inspiratōem vt puer
tatur: et ip̄e est patus si peniteat: indulge
re. Ande ip̄e dic̄ Jh. 18. Nolo mortem pec
catoris sed vt magis cōuertatur et viuat.
Secūdo imolat vñū passez stillās san
guinem ei⁹ sup aquas q̄ erāt i vase fictili.
vbi sciendum q̄ p i^m passerez q̄ interfici^t
intellr sensualitas: que d̄ interfici et morti
ficari peccatis: quādo peccato: ad deū con
uertit̄. Ad q̄ nos admonet apl's col. 3. d.
Abortificate mēbra v̄ra q̄ sunt sup terraz
i. que sunt in corpe terrēo. Per sangui
nem intellr peccatū: quia sanguis pro pec
cato in scriptura ponit̄. vt p̄z Abat.
Sanguis ciūs sup nos et sup filios n̄ros.
Sanguis igit̄ passeris. i. peccā q̄ hō sequē
do sensualitatem cōmisit: tūc ponit̄ in ags
v̄suetibus q̄i hōmo peccata recogitās: la
chrimas fundit. 3° ligabat a^m passerē
viuū et yosop^m euz filo coccineo ad lignuz
cedri faciēs quasi aspersorium et tinge
bat i^a in aquis rubricatis: sanguine passeris i
molati. vbi sciendū q̄ per istuz passerez
viuz intellr ratio: que mori non dicitur.
Hoc autem in sanguine intingitur imola
ti passeris: quādo recordatur de peccatis
commisissis sensualitatem sequendo. Sed
aduerte q̄ non in puro sanguine intingit̄
sed aqua mixto: quia nunq̄ anima debet
recordari d̄ peccatis commissis quin ip̄a
doleat et inducat ad fluium lachrimarū
que significantur per aquam. Quarto
aspergebat cum i^o aspersorio aquis rubri
catis hominem septies. vbi sciendum q̄

quia peccato: potest peccare, septiformis
s. superbiam: inuidiam et. a quibus opor
tet q̄ homo mundetur: et ideo septies as
pergebatur. Quinto dissoluebat passe
rem viuum et dimittebat eum volare in
agrum. vbi sciendum q̄ per istum passe
rem primo ligatum: postea solutum intel
ligitur anima peccatoris: que prius dum
erat in peccato erat ligata: sed quando cō
uertitur dissoluitur. Et sic possit dicere
illud ps. Anima nostra erepta est de la
queo venantium: laqueus contritus est
et nos liberati sumus. Sic igitur anima
dissoluta a vinculo: iam amplius ligari
non debet cōsentiendo peccato: vt sic am
plius nō claudatur in carcere: sed ip̄a sit
domina sit libera: et sic debet in agruz vo
lare. i. se erigere in agrum sancte scriptur̄
ad contemplandum diuina per iuge stu
dium. et meditationes deuotas. vbi sunt
flores ibi odores: ibi spirituales consola
tiones. Iterum ex parte hominis i^a
fiebat. Primo lauabat vestimēta sua
Per quod intelligo conuersationē bonā
et honestam quam homo reconciliatus de
bet habere que ornat hominem sicut ve
stimenta corpus. Ande sibi dicitur eccle
siastici. 9. Omni tempore sint vestimenta
tua candida. Secūdo radebat omnes
pillos corporis: per quos: quia superflui
tate nascuntur intelliguntur mundana su
perflua que debet homo a se amputare.
Quarto ingrediebatur castra: per qd̄ in
telligitur reconciliatio hominis euz eccl̄a
Sic igitur peccatori mundato dicit eccl̄a
gen. 34. Ingredere benedicte dñi: cur so
ris stas. q. d. iam foris stare non debes.
Quātum ad secūdam reductionem. s.
ad considerationem mentis: sciendum est
q̄ homo postq̄ ingressus fuerat castra:
anteq̄ intraret domum propriam duo fa
ciebat. Primo. septem diebus stabat ex
tra domum propriam. vbi sciendum q̄ p
istos. 7. dies: intelligitur septiformis sa

tissactio p peccatis. 7. capitalibus a qb⁹ fuerat primo mūdatus. Nam non suffic mūdatio: nisi sequat satisfactio. d³ homo igitur i quo pri⁹ regnavit supbia: satisfia cere per obiam 7 humilitatem. In quo i uidia: per benivolentia 7 caritatem. In q ira: per pacia 7 tollerabilitatē. In quo ac cidia: per diligentia 7 strenuitatē. In quo auaricia: p elymosinam 7 pietatē. In quo gula: per moderatiam 7 austeritatem. In quo luxuria: per cōtinentiam 7 castitatē. ¶ Secūdo homo die. 7° tondebat pillos capitis 7 barbe 7 supercilioz 7 totius cor poris. Ebi sciendū q per capillos cap or nantes: itell^r curiositas ostentatōis. Per barbam q est signū virile: ferocitas con uersatōis. Per supercilia eminētia: sublimi tas dominatōis. Per capillos corporis q nascunt ex terrestrib⁹ vaporibus: supflui tas terrene possessionis. omnia i⁹ debent radi ab homine qui vult ingredi domum cōsideratōis mētis sue. ¶ Quantū ad tertiam reductiōem. s. cōfessionē laudis: sciēdū ē q ex parte hominis d^r q die. 8. tollebat duos ags imaculatos: 7 oues an niculam imaculatā: 7 tres decimas simle consple oleo 7 vnu sextariū olei. ¶ Ebi sciendum q p vnum agnorū intelligitur Christus: qui est agnus dei qui tollit pec cata mundi Jo. 2. Per alium vero: intelli gitur chorus omnium sanctorū qui fuerūt puri 7 mundi vt agnus. Per ouem vero sine macula intelligitur ecclesia: cui xp̄us cañt. 5. Tota pulchra es amica mea 7 ma cula non est in te. Per tres decimas sile intelligit fides trinitatis purissime. Per sextariū autem olei q supnatat alijs liq ribus: intelligitur caritas 7 misericordia. Cum istis igitur omnibus: debet ad ta bernaculum testimonij accedere: vt pos sit ad confessionem dignam laudis intra re. ¶ Ex parte autē sacerdotis i⁹ fiebat. Nam primo homo cum supradictis sta tuebatur in hostio tabernaculi: vt iam sic

mundatus possit audire 7 videre, que sūt in tabernaculo. i. in ecclesia sancta. ¶ 2° offerebat agnum vnum 7 sextarium olei. Ebi sciendum q sacerdos tunc agnum. i. Christum offert quando laudat predicat 7 explicat Christi passionē: qualiter pi⁹ pro impijs iustus pro iniustis: dominus pro suis: voluit crucifigi: 7 mori. ¶ Per sextarium vero olei designatur q̄to oleo pietatis affluebat Christus cum pro suis persecutoribus exoraret. d pater ignosce eis: quia nesciunt quid faciunt: 7 h est quo peccata delentur. ¶ 3° sumebat 8 sangui ne agni: 7 ponebat super extremū auricu le dextere: 7 pollicis manus 7 pedis dex teri hominis. Ebi sciendum q in istis tri bus locis tangebatur singulariter quia in aure auditus intelligitur: in manu vero 7 pede: operatio designat. Tangitur san guie Christi ergo auris vt mūda sit sem perq̄ aperta ad audiendum verbū di. iux ta illud Luc. 8. Qui habet aures audiē di audiat. Tangit manum 7 pedem vt be ne operetur: 7 currat in via mandatorum dei. ¶ Signāter autem tantum dextera pars tangitur. vt cum laud dia nō admi sceatur humana. iuxta illud Psal. 5. Ne sciat sinistra tua quid faciat dextera tua. Tangit solum in extremitatibus: p quas intelligitur p̄seuerantia que debet esse in bonis operibus quia Psal. 10. Qui perse ueravit vsq̄ in finem h saluus erit. ¶ 4° ponebat oleum in manu sinistra: 7 sparge bat manu dextera: septies p̄tra dominū. Per 7° enim asperio contra dominum significatur recōciliatio perfecta peccato ris ad eum. Ebi sciendum q homo pec cans per. 7. vicia dicta superi⁹: si vult ad vitam eternam ingredi. Primo debet de cōmissis dolere: 7 nō dictum fuit superi⁹ q septies: aspergebatur aqua. Secundo debet pro delictis satisfacere: 7 ideo di ctum fuit q septem diebus debebat sta re extra domum propriam. Tercio deo

b ij

reconciliatur. et ideo dicitur hic quod sacerdos aspergebat oleum etc. **S**ignat enim dicitur de manu sinistra spargi cum manu dextra: quia ista reconciliatio in isto mundo inchoat designato per sinistra et in alio perficitur significato per dexteram. **Q**uinto fundebat oleum super extremum auricule etc. et super caput. ad designandum quod ubi posuit erat sanguis per quem homo redemptus est ibi ponit oleum. id est misericordiam per quam homo deo reconciliatur. et ponitur et super caput. id est super animam quia totus homo: tam quantum ad corpus quam quantum ad animam: deo efficitur gratus. **S**exto rogabat sacerdos per ipsum. **U**bi habemus exemplum ut homines qui non sunt digni exaudiri a deo: suffragia petant sanctorum hominum quorum precibus adiuvantur. iuxta illud Job. 5. Voca si est qui respondeat tibi. et ad aliquem sanctorum converte re. **S**eptimo imolabat faciens sacrificium secundum agnum et ovem. et tres decimas similes. que tunc imolantur: quoniam chorus sanctorum sancta mater ecclesia et fides trinitatis laudatur et extollitur: quibus si homo mente et opere adheret: recte in hoc mundo mundatur per gratiam et tandem pervenit ad gloriam. **2°** per Egitur. **C**um autem introisset capharnaum etc. **U**bi tangit sanationem paralitici significativam restitutionis potentie vigorantis: quod probatur ablatio debilitatis inergie. **U**bi sciendum quod sicut homo paraliticus est debilis virtutis et se inviare non potest nisi medicamentis fortificet in membris. sic homo in peccatis existens efficitur debilis et quanto plus peccat: tanto efficitur debilius ad resistendum. et ad peccandum prius nisi sibi virtus a domino conferatur. **H**anc autem virtutem paratus est deus conferre si ab ipso. modo debito postularet sicut nobis hoc innuitur. **C**irca autem istam partem tangit. 6. euangelista. **P**residentis sollicitudinem. **M**edicantis benignam condescensionem. **D**eposcentis profundam humilitationem. **A**dherentis dignam commendationem.

Discernentis miram distinctionem. **P**romittentis firmam consecutionem. **Q**uod ad primum ubi tangit etc. dicitur. **C**um autem introisset capharnaum etc. **U**bi sciendum quod postquam christus instruxit discipulos in monte. et sanavit leprosum post montis descensum de gente iudayca secundum Crisostomum. **V**enit capharnaum. ut ibi gentilibus miracula faceret quod utrosque venerat salvaturus. **E**t si tria possumus considerare. **C**ontinentis situm. **P**ostulantis actum. **I**nfirmantis modum. **Q**uod quantum ad continentis situm dicitur. **C**um introisset capharnaum. quod fuit civitas: cuius habitatores erant christo reuerentes et ad fidem recipiendam dispositi: propter quod christus fecit in ea miracula multa. **Q**uod quantum ad postulantis actum dicitur. **A**ccessit ad eum centurio etc. **U**bi sciendum secundum Augustinum. quod centurio dicitur ille qui habet sub se. **E**t milites. quia vero illa terra tunc erat subiecta romanis: erat ibi ille centurio per ipsum qui erat gentilis. **H**ic igitur accessit ad christum non corporaliter sed affectu et per internuntios: votum enim suum expressit et commisit seminibus iudeorum tanquam magis familiaribus christi. de quo Origenes. **A**ccessit alienigena generatio: sed domesticus corde: alienus natione: sed primus fide: princeps militum: sed totius angelorum. **A**ccessit autem reuerenter: quia rogans humiliter et obsequenter dominum: tollens documentum apostoli Phil. 4. d. In omni oratione et obsecratione: cum gratiarum actione: petitiones vestre innotescant apud deum. **Q**uod quantum ad infirmantis modum dicitur. **P**uer meus etc. **U**bi sciendum quod centurio illum servum suum non servum vocat sed puerum vel ratione humilitatis vel dilectionis contra illos secundum Augustinum. **Q**ui non solum servos sed eorum maiores despiciunt. **Q**uod quantum ad secundum ubi tangit medicantis benignam condescensionem dicitur. **E**t ait illi yho etc. **U**bi sciendum secundum Iohannem.

¶ Criso. q. ideo xps venturum se promi-
sit ad languidum: quia vidit centurionis
humilitatem et fide pro seruo precantem.
¶ Quantum ad tertium. s. de poscentis
profundam humilitatem dicit. Et respon-
dens centurio etc. Ubi tria considerare
possumus. s.

Proprie humilitatis confessionem.

Divine potestatis prestationem.

Inducte exemplaritatis deductionem.

¶ Quantum ad primum dicit. Et respon-
dens cen. etc. Ubi sciendum q. centurio
quia erat gentilis forte ad hoc habebat i
domo ydola de quo timebat xpm offen-
dere: cum tamē ipsius deum esse crederet:
ipsius immanitatem considerans: indi-
gnum se reputat vt domum eius intret.

Quia vero secundum Augu. Se reputa-
uit indignum: meruit esse dignus. ¶ Quan-
tum ad diuine potestatis prestationem
dicit. sed tantum dic verbo etc. Ubi Bed.
Magna fides: que dei dicere credit esse
facere. ¶ Inuenio autem illud verbum
de quo hic dicitur esse.

Creatiuum non entium.

Sanatiuum languentium.

Saluatiuum pereuntium.

¶ Primo est creatiuum non entium. An-
de Jo. 1. Omnia per ipsum facta sunt.

¶ Secundo est sanatiuum languentium.

Nam ipse est qui sanat omnes infirmita-
tes vestras in ps. et idem. Misit verbuz
suum et sanauit eos. ¶ Tercio est saluati-
uum pereuntium. Unde ps. Iste pauper
clamauit et dominus exaudiuit eum. et de
omnibus tribulationibus suis saluauit
eum. ¶ Quantum ad inducte exemplari-
tatis deductionē dicit. Nā ego homo sub

potestate etc. q. d. sm Orige. Si ego qui h
sim sub potestate: solo imperio verbi q
dico subditis meis si faciunt: quantoma-
gis tu qui sub nullius potestate es et om-
nia tibi subsunt potes imperare vel a te.
vel ministerio angelorum vt recedat isir

mitas et succedet sanitas. q. d. multoma-
gis. Nam de te scribitur in ps. Omnia
subiecisti sub pedibus eius. ¶ Quantum
ad quartum. s. adherentis dignam comen-
dationem dicit. Audiens autē yhs mira-
re. Xps secundum Augu. Irratus fuit
i. admodū admirantis se habuit. vel quia
alios fecit mirari. ¶ Quantum ad quin-
tum. s. discernentis miram distinctionem
dicit. ¶ Dico autē vobis etc. Ubi sciendū
secundū Augu. q. per orientem et occiden-
tem intelligitur totus mundus dicit igit
dico autē vobis q. multi. s. alij q. iudei ve-
nient. i. ad cognitionem fidei conuerterur
et recombent. i. requiescent cum Abraā etc.
in regno celorum. Filij autem regni. i. iu-
dei eici. etc. ¶ Quantum ad sextum. s. pro-
mittentis firmam consecutionē dicit. Et
dixit yhs centurioni vade etc. Ubi sciendū
q. fides meretur multa iuxta illud Mat.
8. Omnia possibilia sunt credenti. Quia
igitur centurio fidem habuit q. xps pos-
set sanare seruum. ideo promeruit sanita-
tem secundum Criso. Unde sequitur. Et
sanatus est puer ex illa hora. ¶ Sciendū
est autem q. loquendo moraliter circa cu-
rationem istius infirmi. 8. possumus con-
siderare. videlicet.

Dominem infirmantem.

Infirmiorem affligentem.

Conditionem aggrauantem.

Locum continentem.

Bonum impetrantem.

Medicum liberantem.

Modum promerentem.

Sucessum iocundantem.

¶ Primo considera hominem infirmā-
tem: quia erat seruus. ¶ Ubi sciendū
q. per istum seruum intelligitur sensuali-
tas que debet rationi subici iuxta q. rōi.
dicitur gene. quarto. Subtus te erit ap-
petitus eius: et tu dominaberis illius. Si
autem econuerso homo permetteret sen-
sualitatem rōi domiari: esset res pñtiosa.

Et hoc fuit figuratū p solutionē puer. 30.
 o. Per tria mouetur terra et quartū q nō
 pōt sustinere. Per suū cum regnauerit
 Per stultum cum saturatus fuerit cibo.
 Per odiosā mulierē cum in matrimonio
 fuerit assumpta. Et p ancillā cum fuerit
 heres dñe sue. Ubi sciendū q in hoīe pri
 cipaliter sunt duo. s. corp⁹ siue sensualitas
 et aīa siue rō. Per suū igit q d³ eē obe
 diens dño suo: intelligit sensualitas q d³
 esse obediēs rōm. et intelligit p stultū
 q: sibi sapiētia non cōgruit. s. magis aīe
 que ē intelligit p mulierē: q: sicut vir h³
 regere mulierē sic rō sensualitatē que iō
 odiosa d³: q: contrariat in suis actib⁹ rō
 ni. iuxta illud Ro. 7. Video aliā lege in
 mēbris meis repugnantem legi mentis
 mee et captiuantē me in legē peccati. s. r
 ēt dat intelligi p ancillā: q: sicut ancilla
 bona respicit ad voluntatē dñe sue: sic sen
 sualitas d³ respicere rationē. Licet at sic
 deberet eē: tñ aliqñ p⁹trariū accidit. et tunc
 p tria fit motio in terra. i. inordinatio in
 hoīe: sed quartū nō pōt sustineri. Itā ali
 quādo p⁹ingit q sensualitas dñat rōni. et
 tunc seru⁹ regnat. aliqñ delectatur in illi
 citis gustabilibus. et tūc stultus saturatur
 cibo. aliquādo in illicitis tactibus. et tunc
 mulier odiosa accipitur in matrimoniu.
 Sed quartū. s. q ancilla sit heres domie
 i. q habeat hereditatē vite eterne q rō
 ni debet. s. esse non pōt: q: impossibile est
 sequentē sensualitatē vitā eternā posside
 re. q: Ro. 8. Si s⁹m carnem vixeritis mo
 riemini. Secundo p⁹sidera infirmitatē
 affligentē: q: paralisis. que ē lesio partis
 corporis cū diminutione vel priuatione
 sensus vel mor⁹ vel vtriusq: p q³ intelli
 git peccator: quantū ad corpus et speciali
 ter accidiosus: q: in actibus spūalib⁹ vel
 deuotiōe non sentit aut vtroq³ priuatur.
 Sciendū est at q paralisis causat. vel
 ex nimio humore p q intelligitur gula et
 luxuria. Vel ex nimio calore per q auari

tia. Vel ex frigiditate p q inuidia. Vel
 ex vulnere incidente. Vel diuidēte: per q
 supbia. aliquādo paralisis est terminus alte
 rius morbi puta poplisis que est opilatio
 ventriculorū celebri vniuersaliter et sic im
 pedit rationē: p q ira. Et sic p³ q ad cau
 sandum peccatū accidie significatur p pa
 ralitim cetera peccata pcurunt ex quib⁹
 fit hō piger et insensibilis circa spūalia et
 diuina. Unde talis pōt figurari per al
 chimiū de quo d³ sentēcialiter. i. Abdach.
 9. q cum esset in mal⁹ opibus faciendo de
 strui muros dom⁹ sancte interioris et opa
 pphetarū: percussus est a dño et impedita
 sunt opa eius. et conclusum est os ei⁹ et disso
 lutus est paralisi: nec ultra potuit loqui
 verbū. et mandare de domo sua. s. mori: tū
 est in tpe isto cū tormēto magno. Ubi
 sciendū q p alchimiū interpretatur fermē
 tum vani consiliū: intelligit peccator: q va
 num cōsiliū fermētare d³ ex eo q sequēs
 carnis desideria q³uis vana: tñ fermentum
 amiscet in iphis: q³uis videantur
 dulcia: ad penarū tñ agredinē ducunt. iux
 ta illud Prover. 14. Extrema gaudij lu
 ctus occupat. Iste at malis opib⁹ in
 sistere d³ destrues et. q: peccator: dum se
 laxat ad illicita aperiēdo fenestras exte
 riorū sensuū qbus vallat aīa ppugnabilis
 mors subintrat: iuxta illud Je. 9. Ascēdit
 mors per fenestras n⁹as ingressa est do
 mus n⁹a. Opa et pphetarū destruit: dum
 non preceptis dei nec cōsilijs acquiescit.
 Et sic dicat de ipso illud ps. Verba oris
 eius iniquitas et dolus noluit intelligere
 vt bene ageret. Dicitur at q istius ipedita
 sunt opa et. q: peccator: pp peccata im
 peditur in virtuosos operib⁹: nec debite
 potest deū laudare. et fit insensibilis ad di
 uina. Dicit at q ultra loqui nō potuit
 nec de domo sua mādare: q: peccator: qui
 dum vixit perseuerauit in vitijs: in fine
 quando moritur non pōt vel salte non de
 facili animarū suā digne disponere nec ip

sam debite ordinare. Et sic verificetur d
ipso illud Augu. Mac animaduersione p
cutitur peccator: vt moriens obliuiscat sui
qui dum viueret oblit⁹ est dei. An sequitur
q mortu⁹ est cu tormeto magno ita re ve
ra peccator cum tormeto mori d^r: q: non
soluz dolore: separationis aie sentit a cor
poris: sed et aia eius eternis deputat sup
plicijs. Et sic dicat de ipso illud Luc. 16.
Abortuus est diues: et sepult⁹ in inferno.
Tertio considera codictione aggraua
tem quia puer 7c. Abi tangit tres malas
condiciones in peccatore. s.
Fatuitate excecante respectu intellect⁹.
Peruersitate obliquante respectu affect⁹.
Anxietate affligente respectu effectus.
Quantu ad primum dicit puer. pueri
eni consueuerunt esse fatui: et multoties p
tiosa p vilibus pmutare q quide faciunt
peccatores fatui q desideria carnis secun
tur. de quoz quolibet d^r ecclesiastes. 10.
De terre cuius rex puer e. et cuius princi
pes mane comedunt. Unde dicit nobis
Alpo. 1. Cor. 14. Fratres nolite pueri effi
ci sensibus autem perfecti. Quantum
ad secundum dicit iacet in domo. Nam
homo iacere tunc dicitur quando no ha
bet affectum directum in deum: sed ad
terrenaproclium. Unde talis potest
figurari per Noe de quo dicitur gen. 9.
q cepit Noe vbi agricola exercere terram
et plantauit vineam: bibensqz vinu iebra
tus est: et nudatus iacebat in tabernaculo
in cuius denudatione discooperuit sua
pudenda. Abi sciendum q per Noe i
quantum agricola et plantans vineam: in
telligitur homo deditus auaritie: et reb⁹
mundanis: in quantum inebrians se vino
deditus peccato gula: quod etiam est in
citatum luxurie. His autem deditus
iacere dicitur quia affectum recuruat ad
terrena. nudatus autem: quia spoliat⁹ di
uina gratia: dicitur autem ostendisse pu
denda: quia cum peccator ad examen tra

hetur in die iudicij: peccata que perpetra
re non erubuit: et de quibus noluerit p^ei
tere: erunt omnibus manifesta: et sic coram
omnibus reuelabitur ei⁹ putredo iuxta
illud Maiz. 3. Ecce ego ad te dicit domi
nus exercituum et reuelabo pudenda tua
in facie tua: et ostendam gentibus nudita
tem tuam: et regnis ignominia tuam: et p
ficiam super te abhominatones: et contu
melijs te afficiam: et ponam in exemplum.
Ad tertiu d^r. Et male torquetur
Nam homo mundanis deditus: et p arie
tate torquetur interius: et per diuersos
labores exterius. Et sic verificetur d ip
so illud sapientie. 2. Per que peccat quis
per h et torquetur. quia etiam postmodu
eternaliter cruciatur. Quarto consid
ra locum continentem: q: caphar que iter
pretatur ager pinguedinis vel villa con
solationis. Signanter autem hic dici
tur esse in caphar. quia in consolationib⁹
mundanis et carnalibus homo sepius per
peccatum infirmatur. Unde dicitur
figuraliter Maiz. i. Infirmatus est basam
et carmelus et flos lilij elanguit. Abi
sciendum q per basam qui interpretatur
pinguedo: et carmelum qui interpretatur
mol: intelligitur homo qui se dat delitijs
corporis et sequitur molitiem carnis:
Ex qb⁹ spualiter infirmatur. Per flore vo
itell^r huana pspertitas q elanguere dicit^r
quia paruz durat. iuxta istud Jac. i. Exor
tus est sol cum ardore et arefecit fenum et
flos eius decidit et deco: vultus eius de
perijt ita diues in itineribus eius marce
scet. 5° considera dominum impetran
tem: quia centurio. Abi sciendum q per
centurionem qui dominabatur militib⁹:
intelligitur in homine ratio: que debz ha
bere respectu corporis principatum. Maiz
i. cor. ij. cap mulieris vir: sic a simili caput
corporis debet esse ratio. 6° considera
medicum liberantem: quia xps. Nam iux
ta illud ps. Ipse est qui sanat contritos

eccede et alligat contritiones eorum. **¶** Unde potest figurari per angelum raphaelem qui missus fuit ad curandū tob a cecitate tob. 13. qui dixit ei me misit dominus ut curarem te. **¶** Ubi sciendum quod per tob ce cum et infirmū intelligitur peccator: per malitiam excecatus. s. quibus sap. 5. Excecauit eos malitia eorum. **¶** Per raphaelem autem qui interpretatur medicina dei intelligitur Christus qui est medicina omnium sanatus. **¶** Hunc autem deus pater misit in mundū ut curaret peccatores a suis flagitiis per ablationem culpe et collationem gratie. **¶** De quo aduentu **¶** Ber. Venit medicus ad egrotos: redemptor ad venditos: ad errantes via: ad mortuos vita. **¶** Septimo considera modum pmerentem: quod accessit. **¶** Ubi considera quattuor que fecit centurio: que debet facere volens ab aliquo domino gratiam impetrare. **¶** Nam primo accessit. Secundo reuerenter petiit: id est quod rogauit. Tercio potestatem cognouit: id est vocauit eum dominum. Quarto necessitatem expressit: ideo infirmitatem exposuit. Sic qui vult gratiam obtinere a domino: debet primo personaliter accedere: vel saltem alios mittere qui melius quam ipse possint gratiam impetrare. Unde ps. Accedite ad eum et illuminamini et facies vestre non confundentur. Qualiter autem debemus accedere docemur Ebr. 10. ubi dicitur. Accedamus non corde in plenitudine fidei aspersi corda a conscientia mala et abluti corpus aqua munda. **¶** Secundo debet eam cum reuerentia petere: quia ecclesiasticus 32. Pro reuerentia accedet tibi bona gratia. **¶** Tercio debet potestatem cognoscere: cum ps. d. Dominus ipse est deus. **¶** Quarto debet infirmitatem insinuare. Nam quando quis suam infirmitatem insinuat: tunc ipse qui potest ad eum facilius inclinatur. Unde ps. Miserere mei domine quoniam infirmus sum: sana me domine quoniam

conturbata sunt ossa mea. **¶** 8° considera successum iocundantem: quod sanatus est puer. Et sic verificetur illud sapientie 9. Per sapientiam tuam sanati sunt quicumque plauerunt tibi ab initio. Sanati inquit domini missis peccatoribus: conferunt eis in presenti gratia et gloria in futuro. Ad quam gloriam nos etiam.

¶ Dominica quarta post epiphaniam. Euangelium. 17.

Scendete Iesu in nauicula secuti sunt eum discipuli eius.

¶ Mat. 8. Quia homo in isto mundo positus multos incursum paritur et diuersa

dispendia: ut ab his liberetur potenti: ab illo deus auxilium querere: qui potest et vult in necessitatibus subuenire. Quia igitur Christus est refugium nostrum et virtus et potentia et benivolus adiutor in tribulationibus secundum psalmistam: ideo cum indigemus: debemus ad ipsum recurrere: ipsius auxiliari in ipsoorando. Et dicamus cum ps. Auxilium meum a domino qui fecit celum et terram. Et cum in nobis a domino magnus operatur: debemus ipsi regratiari: ne de ingratitude reprehendamus. Quia igitur ut testatur euangelica lectio Christus: existens in magno periculo naufragii liberauit sua potentia: impando ventis et mari et tranquillitatem faciens: quod fuit magnum mirabile: debuerunt videtes et sentientes tantum beneficium cum admiratione eius extollere potestatem. **¶** In isto igitur euangelio beatus Mat. quattuor agit. s.

Periculum naufragii iminentis.

Refugium subsidij adiuuantis.

Fastigium domini presidentis.

Preconium collegij admirantis.

¶ Primum probat validum respectum. Secundum plenitudo bonitatis. Tercium magnitudo potestatis. Quartum claritudo maiestatis. Primum in principio. Secundum ibi. Et accesserunt et susi. 2c. Tercium ibi.

Tunc surgens &c. Quartum ibi. Porro homines &c.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi agit &c.

q q probat &c. dicit Ascendete &c.

Ubi tria tangit. s.

Actum inducentem.

Cetum adherentem.

Sentum concitantem.

Quantum ad primum dicit. Ascendente iesu i na. Ubi sciendum q ideo xps asce dit nauticaz secundū Aug. ut sic in fra: mirabilia ostēderat: ita & i mari. Quā tum ad secundum. s. cetum inherentem dicit sequenti sunt ei discipuli. Quales autem fuerint ostendit Aug. d. Nō im becilles sed firmi & stabiles in fide. hi er go secuti sunt eum: non tantum gressus eius sequētes: sed sanctitatē pmittātes.

Quantum ad tertium. s. vctum concitantem dicit. Et ec. motus &c. Ubi sciendum q di scipuli in nauis videntes motum in mari: pp duo pncipalr timuerunt. Prō ex ma gnitudine periculi. Secūdo ex defectu au xilij. Quantum ad magnitudinem pi culi dicit. Et ec. motus &c. i. cōmotō tempe statis magna facta est ex ventorum con cursu: qz. s. xps oriri fecit. iuxta illud ps.

Qui conturbas profundum maris sonū fluctuū eius. ita vt nauicula operiretur fluctibz. i. ex fluctuū inundatōe. Quantum ad timorem ex defectu auxilij dicit. Ipse vero dormiebat. Ipso enim dormiēte nō credebant discipuli posse saluari. Dormie bat quidem corpore sed non diuinitate: nec corde: iuxta illud cant. s. Ego dormio & cor meū vigilat. Sciē. ē at circa istā partē loquēdo moralr: pto q p mare in tellr mūd: qz sicut in mari modica ē sta bilitas: & i ipso multi periclitantur: ita in mundo nulla est fixio: sed in eo est diuer sa mutatio: qz nunc sanus: nunc vicius &c. Unde. 1. Jo. 2. Transiit mundus & concu

piscencia eius. Similiter in ipso multi pe riclitantur: qz omnes viuentes mundiali ter. Nam mundus totus in maligno po situs est. 1. Jo. 5. Qui vero viuunt in obs uantia mandatorum isti transeunt donec veniāt ad gliam paradisi. Hoc autē fuit figuratum Exo. 14. vbi dī sententiali ter q quando filij ysrael egressi sunt de egypto vt irent in terraz pmissionis: am bulauerunt per medium siccī maris. & aq erant eis p muro a dextris & a sinistris: populus autē egyptiacus inuolutus fuit i fluctibus & sūmersus. Ubi sciendū q per populum egyptiacum: itelligunt vi uētes in peccatis. Isti operiunt fluctibz mundanaz cupidinam & sūmerguntur i pfundum inferni. iuxta illud Exo. 14. Sta nit sps tuus & operuit eos mare: sūmersi sunt quasi plumbum i aquis vehementi bus. Per populum vō israeliticum q exierat de egypto. i. de tenebris peccato rum spērēdo mundanas delicias: & stā do in obseruantia mandatorum: Isti trā seunt sicco vestigio: quia affectum nō fe dant nec balneant in mundanis. & sic ad terram promissionis perueniūt. i. ad glo riam paradisi. In 1° autē mari signā ter dicitur q factus est motus magnus: quia in mundo isto vos vndiqz mala pre munt. Nam hic pestilentie: inde fames &c. & diuersitas viciōrum. Qui autem hunc motum excitat: est dyabolus qui suis falsis suggestionibus homines tem ptat. Hoc autem fuit figuratum Apoc. 13. vbi dicitur sententialiter q Joan. vi dit quendam bestiam similem pardo ha bente in pedes quasi vrsi: & os eius quasi leonis ascendente de mari: & habebat capita septem. & cornua decem. & sup cor nua decem dyademata. & super capita eius noia blasphemie. Ubi sciendū q p istam bestiam itellr dyabolus q p tāto dī bestia: qz facit homines bestiales: dum

ipso allicit vt sensualitate sequat in qua
cōmunicat cū bestiis: de quibus dicit ps.
Nemo cum in honore esset non intellexit
comparatus est iumentis insipientibus:
et similis factus est illis. **E** Signāter at
dicitur similis pardo qui est animal di
uersis coloribus picturatum: quia dya
bolus homines diuersimode temptat. vn
de de ipso ecclāstici. 28. Quasi pardus le
det eos. **E** Dicitur etiam habere pedes
quasi vrsi qui est animal imundus: quia ho
mines imundos facit: dum imūditijs car
nalibus delectantur. vnde de ipso tren. 3.
Arsus isidians factus est mihi. **E** Dicit
etiam habere os quasi leonis q est animal
ferox: et forte quia dyabolus sua fortitudine
contra homines multotiens preualet: et tē
sua ferocitate eos deuorat. **H**oc autē co
gnoscēs beatus Petrus dicit. 1. can. sua
s. Sobrii estote et vigilate quia aduersari
us vester dyabolus tanq̄ leo ru. circuit
querens quem 7c. **E** Dicitur autem bñe
10. cornua propter. 10. transgressionē pre
ceptorum ad quas nititur hoies inclina^r.
Et dicitur habere super cornua. 10. dyade
mata: quia sicut dyadema est ornamentum
capitis: ita dyabolus i transgressiōe pre
ceptorum: aliquam pulchritudinem appa
rentem et delectantem ostēdit vt ad eas
homines citius inclinentur sicut fit de pi
sce cum amo. **E** Dicitur etiam habet. 7.
capita: et sup ea noia blasphemie pp septen
nariū victorū qbus tēptat hoies: a quib⁹
dū talia ppetrant: dō opibus blasphemat.
E Nec igit bestia sic diuersimode com
posita: de mari ascendere dicitur: quia vi
res accipit ad temptādum homines qui
habitant in hoc mundo. **E** Sciendū est
etiam q per nauiculam intelligitur pēi
tentia: cuius ratio est: quia sicut homo si
ne naui nō pōt transire mare: sed submer
gitur: sic homo non pōt per mundū tran
sire: vt ad paradysum perueniat: nisi pñe
nauem ascendat: sed sine ipā submerget

in profundū inferni. **E** Hoc autē fuit si
guratum gen. 6. vbi snialiter dī q cum d
us propter peccata hoium vellet mūdū
consumat diluuiō. d. repleta est terra in
iquitate: et ego disperdā eos cū terra dī
xit ad Noe fac tibi archam de lignis le
uigatis: in qua qui iuenti sunt saluari sū
t: q aut extra fuerunt sūmerfi sunt. **E** Ubi
sciendū q per illos homines q quos ira
tus dñs voluit punire per diluuiū: intel
liguntur peccatores: q quos irasci dī do
minus: quia sū iusticiam suā ab ipso mere
rēt puniri: quia vero cum iusticia est sem
per anexa misericordia parat eis euadēdi re
medium. s. sacm pēitentie significat p
archam vel nauē: in quā si quis intrare
voluerit saluari poterit: si vero extra ip
sam quis iuentus fuerit sūmergetur in i
fernū eternaliter puniendus. **E** Istam
autem nauē Christus ascendit: quādo vo
luit infirmitates nostras assumere. s. fame
scere 7c. **E** Istam at nauē cum eo discipu
li ascēderūt: quando suo exēplo aiati: sta
tum pñe assumpserunt. **E** Et dicatur d eis
illd Mat. 4. Relictis retibus. i. vitijs
et peccatis: et pñe. s. dyabolo: sequenti sunt
eum. s. xpm **E** Sum autē homo xp̄s in
naui sequitur: multoties cōcitatur mor⁹
in mari terrētes existētes in naui: quis
multoties existētibus in pēitētia occur
runt multa dispendia ipso terrētia: et re
trahentia ab operibus bonis. **E** Causa
autē istius motus et turbatōis ē qm xps
aliqui dormit. Xps ei dormire dī quando
spāli influentia ad tempus non assistit la
boratib⁹: q oib⁹ assistat influē. ia genera
li. **E** Vel p istā nauē intelli arbor crucis
q̄ xps p redēptōe humani generis ascē
dit: iuxta illd Mat. 15. Et dimissa turba
ascēdit nauiculam et vēit in fines macedā
Iñ xps dimissa turba. i. discipulis q om
nes fugierūt ascendit nauez crucis: et ve
nit vsqz macedā que interpretatur fru
ctus dōi: vel ānunciatio grē: quia pascens

sup xpi in cruce: fuit nobis gra et fructus vite eterne donatus. ¶ In 1^a at cruce p xps ascēdit ad nos docēdum. Quod aut nos i^o docuerit: aia deuota pōt aduerrere si cōsideret 1° que dixit in cruce. Nam p dixit p^r dimitte eis q: nesciūt qd faciūt: in ex^m liberal' remissiōis. Secūdo hodie mecū crīs i paradiso: in ex^m liberal' adōptionis. 3°. Ecce mater tua: in exemplum materni hono:is. 4° ecce fili' tu': i exemplum fraterni amoris. 5°. Sitio: in desiderium nre saluatōis. 6°. cōsumatum ē: in si gnum cōplete legatōis. 7° p^r in manus tuas cōmēdo spiritū meum: i signū ardētissime deuotiōis. ¶ Secūdo ascēdit ad nos lucrādum. Nam añ passionem xpi: ppter peccatū p^rimoz parētū eramus p diti: sed xps in cruce lucrāt^o nos fuit suo sanguine p^rioso. ¶ In istā aut nauem debent discipuli. i. veri fideles cum xpo et si nō corporali saltē mentalr ascēdere ipm imitādō. Et sic dicere possit illud Job. 33. Vestigia eius secutus ē pes me^o: viā eius custodiui et nō declinaui ex ea. ¶ In ista at naui xps dormisse dī: q: sup cruce p nobis spūm tradidit deo p^ri. Et tertia die resurrexit. iuxta illud q ipse dicit in ps. Ego dormini et somnū cepi. et resurrexi quoniā dñs suscepit me. ¶ Tūc at motus magn^o in mari factus ē: qñ in passione xpi fuit sol' obscuratio: velli disruptio: terremot^o et. An de hoc poterat dici illd ps. Cōturbate sunt gētes et inclinata sunt regna dedit vocē suā et mota ē terra.

Secunda pars.

Equis. Et accesserūt et susci. et

• Ubi tāgit subsidium refugij ad iuuātis q pbat plenitudo bonitatis. Ubi sciēdū q in pte ista tria tāgit. s. Otenzionem amoris. Expressionem timoris. Reprehēzionem pauoris. ¶ Quāntū ad primum dicit. Et acce. et suscitauerūt eum. Ubi sciendū q discipuli

nisi amassent xpi et pfidissent d eo. si accessissent ad ipm. Nam sicut hētur Ebre. 13. Oportet accedentem credere. Accesserūt igitur discipuli ad xpm secūdum Orig. in quē credebāt et quē amabāt: q: vero erāt i magno timore iō festināter suscitauerūt euz a somno. s. corporali. ¶ Quantum ad secundum. i. exp^ressionem timoris dicit. q di xēst dñe salua nos p^rim^o. Ubi p^rimo extolunt diuinā potentia omnib^o p^rudentes: q: d. Quia d ipso ps. Domine dñs noster qz admirabile ē nomē tuū in vniuersa terra. ¶ Secūdo deposcūt diuinā clementia oibus assistentem q: salua nos. Nam ipse ē dñs meus et saluator meus: adiutor meus nō emigrabo in ps. ¶ 3° exponūt p^ripia: miserā ipso affligētē cum dicunt perimus. De 1° timore dic Orig. O veraces discipuli saluatorē hētis vobiscū: piculum timetis. Sed rñdeant puli sum^o adhuc et infirmi: ideo qz timem^o. ¶ Quātū ad tertium. s. reprehēzionem pauoris dicit. Et dixit eis qd timidi estis modice fidei. q. d. secūdum Orig. Si me potentem scitis. et me vobiscū habetis. quare dubitatis? An poterat dicere discipulis illd zach. 9. Saluabo vos et eritis benedicto nolite timere et confortent manus v^re. ¶ Sciendū est aut circa istam partē loquēdo moralr q tria possumus pfidare. s. Confidentia singularem in adēdo. Reuerentia filialem in postulādo. Beniuolentia paternalem in cōfortando. ¶ Primo cōsidera cōfidentia si in adēdo cum dicit. Et accesserūt. Ubi sciendū q ista cōfidentia singularis ostenditur in duobus p^rimo in app^roximatōe: quia accesserunt. Nam homines penitentes existētes in aliquibus periculis ex aliquibus motibus temptationum occurrentibus: tanqz ad auxiliū et singulare refugium debent ad xpm accedere: q: ipse ē firmamentum debiliū. super quo debent se fundare. iuxta illud. i. Ps. 2. vbi ait d xpo.

Ad quem accedentes lapidem viuū ab hominibus quidem reprobatus a deo autem electus et honorificatus et ipsi edificamini. Sic autem accedentes ab ipso merentur obtinere quod postulant. ¶ Hoc autem fuit figuratum Helster. s. ubi finaliter dicitur quod cum Helster esset in afflictione pro persecutiōe quā faciebat iudeis. Amāuit ad regem assueque qui sedebat super solio suo: quā cum vidisset rex: extendit contra eam virgam auream quā tenebat in manu: quā accedens osculata est summitateque virge: dixitque ad eam rex. quod quicquid peteret: daret sibi etiam si peteret dimidiam partem regni et fecit quod ipsa petebat. ¶ Ubi sciendum quod per populum iudaycū qui tūc erat populus domini quē ab Amā qui interpretatur iniquus persequabatur: intelliguntur homines penitentes quos dyabolus iniquus persequitur varijs temptationibus. ¶ Per assuerū autem qui interpretatur beatitudo intelligitur christus qui est beatitudo omnium bonorum iuxta illud Jo. 17. Nec est vita eterna ut cognoscant te solus deus verum et quē misisti ysum christum. ¶ Per Helster vero reginā quē interpretatur preparata intelligitur quilibet vere penitēs qui se debet regere iudicio rationis et animae suae cum timore domini ad temptationem preparare iuxta illud ecclesiastici. 2. Fili accedens ad seruitutē dei stā in iusticia et timore et prepara animā tuā ad temptationem. ¶ Hoc igitur debet in suis afflictionibus cum fiducia ad christum accedere: quod cum christus vidit ad se venientē sibi porrigit virgam auream quod erat signū clemētie: quod offert sibi suā benignitatem et misericordiam ad ipsum exaudiendum et viriliter adiuuandum. Et tunc homo benignitatem dei considerans: deus ad virginem accedere. et ipsam cōgaudendo osculari deuote. se mentaliter diuine clemētie applicando. Ista est virgo de qua dicit psalmista. Virga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt. ¶ Sicut igitur assuerus petitioni Helster benigniter condescendit sic christus

penitentibus: ad se venientibus se prebet et eos dulciter consolatur. iuxta illud psalmista. Accedite ad eum et illuminamini. et facies vestre non confundent. ¶ Secundo in euigiliatiōe quod suscitauerunt eum. Ubi sciendum quod ex magna familiaritate et confidētia. christum dormientē discipuli suscitauerunt. Ubi christus poterat dicere illud Ier. 31. Quasi de somno suscitatus sum et vidi. s. timorem vestrum. Homines igitur penitentes cum se vidēt in afflictionibus. et cernūt christum dormire. i. non pferre spāle subsidium: debent ipsum et orationibus excitare. d. cum psalmista. Exurge quare ob dormis domine: exurge et ne repellas in finē. Si gnāter autem bis dicit exurge: quod in temptationibus positus christum debes inuocare ut pro te surgat ad adiuuandum ut possis resistere. Secundo ad pfortandum ut victoriam possis perficere. et tō dicit et ne repellas in finem: quod debet in christi adiutorio finale persequi peruenire postulare. ¶ Secundo considera reuerentiā filialem in postulando: cum dicit domine salua nos propius. Ubi sciendum quod veri penitentes cum in necessitatibus aliquid a domino postulant debet honorare eius potentiam. Inuocare suā misericordiam. Allegare propriā misericordiam. ¶ Pro debet honorare eius potentiam. et tō cognoscere eum dominum. Nam ipse est de quo Deutero. 10. Dominus deus noster ipse est deus deorum et dominus dominantium magnus et potēs. ¶ Ubi ipse est de quo figuratiue dicitur Ier. 6. Vidi dominum sedentē super solium excelsum et elatuū et plena erat domus a maiestate eius. et ea quae sub ipso erant replebant templū seraphim stabant super ipsum sex ale vni et 6. ale alteri et clamabant alter ad alterū et d. scūs s. dominus exercituum plena est terra gloria eius. Ubi sciendum quod per istum dominum intelligitur deus: qui super solium excelsum sedere dicitur ratione sue dignitatis et preminentie qua excedere dicitur. Per dominum autem et templū intelligitur celestis patria: quae repleta dicitur ab his quae sub ipso erant. i. ab angelis et creaturis beatis. ¶ Per se

raphin autem qui interpretatur candelarum vel incendiū qui dicuntur huius fuisse duo : intelligitur caritativa societas : que in ardore siue incendio et numero binario designatur. **D**icuntur autem seraphim significantes sanctorum collegium. 6. alas habere propter. 6. que in domino contemplantur. Nam beati in patria in deo contemplantur. potentia. oia producentem : misericordia iustos premiantem. iusticiam reprobos punientem. claritatem intellectum illuminantem. bonitatem affectus satiantem : eternitatem perhemniter existentem. **D**icitur autem quod clamant ter sanctus. dominum exercituum vocando : ad designandum in isto domino unitatem essentie cum ternario personarum. **D**icitur autem quod omnia terra erat plena eius gloria : quia ipse est gloria et corona omnium sanctorum. Unde merito potest dici de eo illud Iudic. 15. Tu gloria Iherusalem. tu leticia Israel : tu honorificentia populi tui. **S**ecundo debent invocare suam misericordiam. d. Salua nos. Et sic sibi dicant cum ps. Inclina aurem tuam mihi et exaudi verba mea mirifica misericordias tuas qui saluos facis sperantes in te. **T**ertio debet allegare propriam miseria. d. perimus. d. illud Mat. 4. Magister non ad te pertinet quod perimus. q. d. Magister tu es potens et sapiens et nos sumus tui discipuli imbecilles et sumus in magno periculo : quia in diuersis temptationibus nec possumus nos iuuare nostris viribus. non ergo ad te pertinet : quia potes nobis prebere auxilium : et de periculis liberare. **Q**uarto considera beniuolentiam paternalem in confortando : cum dicit eis. Quid timidi estis modice fidei. quasi dicat. Vos non oportet timere cum habeatis me vobiscum presentem. Unde confortando nos dicit Luc. 12. Nolite timere pusillus gres : quia complacuit patri vestro dare vobis regnum : quasi dicat. Vos veri

penitentes in temptationibus nolite timere : quia ero vobiscum : auxilium prebendo ut non succumbatis. Et tunc sic confortati a domino dicant cum ps. Non timebis mala populi circumdantis me : exurge domine : saluum me fac deus meus : quoniam tu percussisti omnes aduersarios mihi sine causa : dentes peccatorum commotus triusti.

Tertia pars.

Equitur. Tunc surgens imperauit ventis et. Ubi tangit fastidium domini presidentis : quod probat magnitudo potestatis. Ubi sciendum quod potestas et dominium Christi ostenditur hic in tribus. scilicet. In ventorum translatione. In fluctuum cessatione. In maris quietatione. **Q**uantum ad primum dicit. Tunc surgens imperauit ventis. Ad cuius imperium ut ostenderetur eius dominium statim cessauit ventus. **Q**uantum ad secundum dicit et impauit mari : quod etiam ad eius imperium cessauit. **Q**uantum ad tertium dicit quod facta est tranquillitas et. Et sic verificetur de ipso illud ecclesiastici. 39. In verbo eius stetit aqua. Ex his igitur secundum Iero. patet dominium Christi super omnes creaturas quas fecit. **M**oraliter autem loquendo per illam tranquillitatem quam Christus fecit in mari : intelligitur tranquillitas et quies que facit in penitentibus per circuitus temptationum : in quibus aliquando fluctuant. **U**bi dicitur Tob. 1. Non dilectaris in perditionibus nostris : quia post tempestatem tranquillum facis : et post lacrimationem et fletum exultationem infundis. **Q**uod autem quomodo facta fuit ista tranquillitas : fuit quia Christus impauit ventis et mari. Ubi sciendum quod per ventum agitantem naues : intelligitur peccatum superbie. **U**nde autem Christus impat. d. Mat. 11. Discite a me quia

mitis sum et humilis corde: et inuenies re-
quiem animabus vestris. **E**t per mare
hoc influxibile intell. pecni luxurie. d. quo
36. 57. Impij quasi mare ferues q. quie-
scere non pot. et redudant fluctus eius in
ocultatōem et luctū. Hoc aut. mitigat xps
d. Math. 5. Beati mundo corde qm ipsi
deum videbunt.

Quarta pars.

Egitur. Porro homines etc. **U**bi
tangit preconij collegij admirā-
tis. q. pbat claritudo maiestatis
Ubi sciendum q. illi qui erant in nauicu-
la: tranquillitate taz subito facta: merito
admirari cepunt. Istam autem admiratō-
nem conceperunt in mente: expserunt in
ore: allegauerūt in ope. **E**t ad p. m. m.
dicit. Porro hoies mirabant. **U**bi sciendū
q. per istos hoies s. Orig. non intelligū-
tur discipuli: sed alij qui erant in nauī: q.
discipuli non consueuerunt vocari cōi no-
mine. s. nomine hois: sed spālī: puta disci-
puli vel amici. **E**t el. etiā s. m. Jo. intelli-
gi possunt discipuli qui nundū erāt i fide
pfecti. iō poterāt admirari. **Q**uantum
ad secundum dicit. d. q. līs ē hic. q. quid s.
Orig. Nō interrogātes dñt qualis est h:
s. asserētes q. ē talis cui vēti et mar. obe-
diūt. Qualis ergo cū iste. i. quātus: q. for-
tis: q. magnus: iubet omni creature et nō
supgredit iussione eius. soli homines re-
sistunt. et iō in iudicio dānabunt. **E**t si
interrogatiue queris. possum⁹ rñdere illō
Barch. 3. Hic ē deus nř et nō extingbitur
alius ad eū hic adiuuent oēm viam disci-
pline et tradidit illam Jacob puero suo et
Israel dilecto suo post h in terris visus ē
et cum hoibus cōuersatus est. **Q**uātuz
ad tertiū dicit: q. vēti et mare obediūt ei.
Nā omnis creatura cū ipse voluerit et ipsa
indiguerit nō pp se s. pp alios est sue po-
testati subiecta. iuxta illud ecclāstici. 42.
In oī necessitate oīa obediūt ei. **S**ciē-
dum ē at loquendo morālī quātū ad istaz.

ptem q. homines pēitentes in fūso diuer-
sis temptatōibus sentientes trāglitatē p
diuini auxilium debēt ipm extollet et cō-
mēdare. d. qualis est hic. q. vēti. i. tēptatōes
exorte p laxitiam obediunt ei cum virtu-
te eius in homie sopiūtur. Debent igitur
cognoscere q. h est deus nř in eternū et in
seculū seculi ipse reget nos in seclā. **E**t
pōt figurari p Je. de quo d. 2. Barch. 15.
h est fratrum amator et ppli Israel h ē qui
multū orat p populo et p vniuersa scā ciui-
tate Jere. ppheta dñi. **U**bi sciendū q.
p Je. q. interpretat excelsus a dño intelli-
git xps q. magnus fuit et excelsus q. altis-
simi filius. Hic dñt amator fratrum et ppli
Israel. i. populi xpiani q. s. deum videre
p tēplātōem. cui⁹ frater ē p hūanitatē
assumptā. Hic multū orat p pplō etc. i. p
scā mīre ecclā et cōgregatōe fidelīū q. suis
sanctis pēibus q. s. fundit apud pēm i su-
is tribulatōibus ptegit et gubernat. **U**n-
dē dñt Luc. 19. de xpo q. ascendit in montē ce-
lestis patrie vt p nobis pēm exoret. Et
Ebre. 9. q. introiuit in celū vt appeat vul-
tui dei p nobis. Ad q. intuitōem etc.

Dñica qnta post epiphaniā euangelij
decimū octauum.

Simile est regnū celoz hōi
q. seminauit bonū semē in
agro suo etc. math. 13. **Q**uat-
tuor sunt inter alia q. debēt
aliquē subditū circa suū do-
minū: et igit cōmissa negocia circōspectuz
reddere. Prīmū est qñ a suo dño magna
beneficia recepit de quibus hz exigēti red-
dere rōnem. Tūc eim d. esse sollicitus val-
de: me pp negligētiā pdat ista: vt sibi ab
aliquo p violentiā auferant. Secundū est
qñ dñs est tāte sapiētie: q. hū⁹ nihil pōt
facere q. dñm possit latere: q. tūc subdit⁹
d. cauere aliqua dño displicibilia ppetra-
re. Tertiū est qñ dñs in factis subditi ali-
quā hz patientiā in ipm supportado. et ista
patientia nō semp in dño pfeuerat sed ad

punitiōem pcedit. **Q^m** est qñ dñs cogno
scēs opa subditi: ipm punit vel premiat
iuxta exigētiā opum: que si bōa fuerit
liberalr pmiat: si xō mala pūit accerbita
te penarum. Et ergo xps q est nñ domi
nus q^m ad predicta reddat nos solictos
in nostris opibus. Quattuor predcā nob
cōmemorat in pabola euangelij hodie
ni. In q iuxta pdcā q̄ttuor tangit. s.
Largitatē mūficētie i pdonando.
Claritatē sapiētie i discernēdo.
Lōganimitatē pacientie i supportādo.
Eḡtatem iusticie i retribuēdo.
¶ **1^m** probat donoy collatō. **2^m** occultoy
cognitiō. **3^m** maloy tolleratiō. **4^m** stipen
diōy distinctiō. **¶** Sumū in pun. h̄z ibi. Al
cedētes at serui zc. **3^m** ibi. Serui autē di
xerūt ei zc. **4^m** ibi. Et i tēpore messis zc.
¶ Prima pars.
Santuz ad p^m vbi tangit zc.
q pbat zc. dicit. Simile est zc.
Vbi sciendū q circa istam pte
tris tangit. s.
Diffusiōem bonitatis
Inductiōem prauitatis
Distēsiōem falsitatis.
Propositi dignitatē.
Largitiō liberalitatez.
Dōi priositatē
Suscipiētiō capacitatem.
¶ **Q^m** ad p^m. s. diffusiōē bōitatē dicit.
Sile ē zc. Vbi q̄ttuor p̄sidera. v3. **¶** **Q^m**
ad p̄positi dignitatē dicit. Sile ē regnum
celoy. q h̄ i ex^m pōit q qdē ē magne di
gnitatē: p qd vno mō itellr ecclā militās.
vñ Greg. in ol. xginū. Sepe in sacro elo
go regnū celoy p̄ntis t̄pis ecclā dñ. Cui⁹
rō ē qz i ipa z n̄ alibi acqrit regnū celoy.
Alio mō per ipz itellr xps. d q Luc. 17.
Ecce regnū dei intra vos ē. vñ Remigi⁹
Regnū celoy appllat ipz filiū dñ: q reg^m
filē dñ hōi q seiauit bonū semē i agro suo.
¶ **Q^m** ad largiētiā libalitatē dicit hōi q
seiauit. vbi sciendū q p i^m hōiem itellr dñ

q dñ hōi rōe bēignitatē: pietatē z familiari
tatiō: q sunt p̄prietates q naturalr i hōie
dñ eē. Al p ipm itellr xps q fuit ver⁹ hō
vñ Math. 13. Qui seiauit bonū semē est
fili⁹ hōis. **¶** **Q^m** ad dōi priositatē dicit.
bonū semē. vbi sciendū q p istd semē bonū
itelligunt fideles z iusti: qd duo siue xps
dñ semiaſse i mundo qz ipos fecit nasci:
ipm in gr̄a cōseruat: vt fructū faciant z
hēant vitā eternā. vnde Mat. 13. Bonū
sē semē h̄i sūt filij regni. **¶** Sciendū ē at
q semē ad h̄ q sit bonū z fructū faciat id
h̄z eē nouū: p̄derosū: interi⁹ candidū. z in
terra occultatū. Ita hōies istar seis dñ eē
nouū: p vite nouitatē: ponderosū per vite
grauitatē z hōestātē: iterius candidi per
p̄scientie puritatē: electi per itentōis sim
plicitatem: z i terra occultati per p̄fūdā
humilitatem. **¶** Quantum ad suscipien
tis capacitatem dicit i agro suo. **¶** Per i^m
enim agrum itellr mundus: in quez xps
semiat bonum semē. s. fidei z veritatis: ip
sum per totum mundū sua doctria spar
gendo. **¶** Vel per agrū itelligit cor ho
minis: quem qdem agrum debemus ex
collere extirpando vicia z iherendo vru
tes. Ad quod admōemur p̄ouer. 34. vbi
dñ p̄para foris opus tuum z diligēter
exerce agrum tuum: vt postea edificez
domum tuam. Itaz foris opus dñ p̄para
ri: qñ homo exercet se i operibus bonis
ex qbus agrum. i. animam z cor excolit z
exercet: vt domus efficiat. i. habitatiō gr̄e
sp̄s sancti. **¶** Sed aliq sunt q agrum col
lere nolunt: z ideo i ipso oriunt sp̄ine. i. vi
cia. vnde tales possunt figurari per i^m pi
grum: de quo dñ p̄ouer. 24. **¶** Per agrum
hōis pigri transiuit: z per vineā hōis stul
ti. z ecce totum repleuerant ortice: z opa
uerāt sup̄ficiē sp̄ie: z maceria lapidū dñru
cta erat. **¶** Vbi sciendū q p agrū z vicam
itellr cor hōis. **¶** Per pigrū vō z stultum:
qlibz negligēs d̄ sua salute. In cord̄ igit
tal' pigri: vicia z sp̄ie nascunt p multitudi

nem vicioꝝ. Per maceriam vō q̄ est agri vel vinee clausura: intelligitur amor: vel timor: que retrahunt hoīem a peccato: que tunc destructa dī: quando nec amore nec timore a peccato homo retrahit: s; ad oīa se exponit. **¶** Q^m ad 2^m. s. ductōem prauitatis dicit. Cū at dormirēt &c. vbi quat tuor: considera. s.

Epis congruitatem.

Hostis iniquitatē.

Actus peruersitatem.

Loci coitatem.

¶ Quantum ad tps congruitatē dicit. Cum aut dormirent hoīes. Vbi sciēdum q̄ per dormitōnē itellr hominis negligētia: cui increpando dī puer .6. Et q̄quo piger dormies: quando consurges a somno tuo. **¶** Q^m ad hostis iniquitatē dīc. vēit inimicus eius. Per i^m enim inimicum itellr dyabol⁹. Unde **Math. 13.** Inimicus aut q̄ seminat ea est dyabolus.

¶ Quantum ad actus peruersitatem dicit & superfeminat zizania. Per zizaniā enim siue lolium q̄ p eodem accipit: intelligunt hīci cū suis erroribus. Lolium enim h̄ virtutem inflammatuam: venenatuam: & turbatiuam: q̄ caput & cetera membra pturbat: & sic recte sunt heretici. Unde **Math. 13.** zizania autem sunt filij neq̄. **¶** Vel per zizaniā intelligitur peccatum mortale q̄ dyabolus seminat i cordibus negligentium ad quos venit p suggestionem & seminat per consensum: de sic seminantibus dī **Alci. 1.** Semiastrum multum & intulisti parum. **¶** Quātum ad loci cōmunitatem dicit in medio tritici & abijt. Per istud enim triticum vt dictum est itelligunt electi i quorū medio dyabolus errores seminat. **¶** Signanter autem dī & abijt. q̄ dyabolus dum aliquē tēptat abire dī dū nō pmittit eum cogitare piculū i q̄ ē p peccm: ne resurgat ab ipso. Sciē dū ē at circa istā ptē q̄ cā q̄ dyabol⁹ supseminat zizaniā ē pgruitas tēporis

in mēte negligēte q̄ dat itelli vt dñi est p dormitōnē: Vbi sciēdū q̄ duplex quātū ad pñs spectat ē regim̄ i hoīb⁹. Nam aliq solū hnt regere seipos nō hntes aliaz curā sibi cōmissam: aliq et habent alios regē vt prelati: cuilibz autem istorum nūq̄ dyabolus dum dormiunt. i. dum negligūt i^o que tenent facere: superfeminare zizania. i. errores vel vicia sūm exigentiam personarum. Ne igitur homines p negligētiā q̄ ad seipos habitam incidant i temptatōnes dyaboli: dormire non debent sed sollicitius vigilare. Vñ sibi dī. i. petri. s. Vos hū estote & vigilate: q̄ aduersari⁹ vester dyabolus &c. **¶** Ne et quātū ad suos subditos: tam ipsi q̄ subditi incidant in temptatōnes dyaboli pp negligētiā dī eis **Apoc. 3.** Esto vigilans & confirma cetera que mortua erant. **¶** Per dormitōnē enim & negligētiā hominibus accidunt multa mala. Nam dormiendo.

Sanctus debilitatur.

Saul expoliatur.

Ysroseth vulneratur.

Lolium seminatur.

¶ Primo p negligētiā Sanctus debilitatur. Nā sic initialiter dī **Judic. 16.** Valida fecit dormire Sanctonem super genua sua & in sinu suo declinare caput: vocauitq̄ tonsorem & iussit. 7. crines eius tondi: statimq̄ ab eo recessit fortitudo: quez philiſtei exoculauerūt: & posuerūt eum ad moladinum vt circōduceret molā. Vbi sciēdum q̄ per Sanctonē q̄ interpretat sol fortis itellr q̄libz quez dā instar sol creauit lucidum per intellectus claritatem: fortem per voluntatis libertatem. Per Valida q̄ interpretat paupcula intelligunt sensualitas mundana & solatō: q̄ paupcula dicuntur: q̄ i^o sequēdo hō paup efficiat: q̄ p dicit vitā eternā. **¶** Sic igitur Sanctonē dormit facit sup genua: q̄n oblita sua salute: hoīes ad se aliciūt: q̄ dormitōnē. 7. crines radunt a tonsore: q̄ i^o sequēdo spoliāt dōis & virtuti

b⁹ ai az adornatib⁹ sic eries cap. Et tē hui⁹ m⁹bo eruūt oculos: q⁹ dyabol⁹ cū suis vi cijs excecāt hoies: ne viā vitā agnoscāt vñ sapi. s. Excecauit eos malitia eoz. Nō at uacat q⁹ d^r q⁹ rotā voluēdo eū molle fecerūt: q⁹ sic rota in circuitu velocit⁹ agi tat: ita peccō cito ruer⁹ d^r dū de peccō labi tur i peccm. Mā teste Greg. peccm q⁹ p pēi tētiā nō delet mox suo pōder ad aliū tra hit. T²o p negligētiā Saul expoliat. Māz sic d^r snial⁹. i. R. 26. venerūt dō z abyfai ad pplm nocte z inuenerūt Saul dormiē tē i tētorio: z astā fixā in terrā ad cap ei⁹: abner at z pplm dormientē i circuitu ei⁹: tulit ergo dō astā z ciphū aq⁹ q erat ad ca put Saul z abierūt: z nō erat quisq⁹ q vi deret z intelligeret z vigilaret: s⁹ oēs dor miebāt. T³o Abi sciēdū q⁹ p Saulē q vno mō interptat abutens: itell^r hō q abutit dōis z gratijs a dño sibi dāz: q iō dormi^r d^r: q negligit suā salutē. Per Abner at q vno mō interptat p^ris lucerna q erat custos Saul itell^r in hoie rō q d^r eē i eo sic lucerna illians: z custos ipz gubnans. Per pplm at itell^r in hoie multitudo vi ruz v⁹ potētiāz q⁹ dō dotauit hoiez ad ipz⁹ gubnatōem. S³z in rōne z alijs po tētijs dberet eē vigilia: tñ multoties dor mi^r dñr dū. s. negligētiā dēte nō cauēt q st noxia: s⁹ mag⁹ alēte aliq⁹ p^rsoloe l³ sala ci in ipz⁹ dlectant. T⁴o Sic igit⁹ soporat⁹ hō ab hostib⁹ suadit q ipz expoliāt ciphū aq⁹ portātes z astā. i. diam grām aiam re frigeratē z irrigatē: z virilitatē resistēdi. T⁵o Signant at d^r q expoliatōem istā nō viderūt hoies eo q dormiebāt: q⁹ dū iacēt in negligia: rō z alie potētie pp dlectatōez aliq⁹lē tpālē l³ falacē qz sentiūt nō p^rfide rāt iminētia hōi picula: s⁹ mag⁹ in ipz⁹ te pescūt. T⁶o pp negligētiā yfsofeth vulne rat. Mā sic d^r snialit. 2. R. 4. recab z baa na pditorie igressi sūt domū yfsofeth qui dormiebat sup strātū suū z hostiaria do m⁹ purgās triticū obdormiuit: z pcutien

tes interfecerūt eū sblato capite eius. Tbi sciendū q⁹ per Yfsofeth qui interpretatur vir confusiois: itell^r peccator qui ē oī cō fusioe dignus qui dormi^r e d^r dum negli git suā salutē. Per hostiaria hō purgā tem triticū intelligit rō: que d^r discernere z separe p^rciosum a nūi. i. virtutes a vicijs q tunc dormire d^r qñ non recte iudicat i petrādo virtutes z vicia renuendo: s⁹ eco uerso virtutes respuit z vicia āplexatur. T⁷o Bū igit⁹ sic dormit cū hostiaria: pdito res. i. dyaboli in ipm ruunt atrociter: z ipm interficiunt: z caput dicunt auferre: dum p^rsentiendo peccat⁹ moritur: z in eo enervatur iudicium rōis. T⁸o Quarto p pter dormitiōem lolium seminat vt expo situm est superius. T⁹o Quantum ad terti um. s. ostēfionem falsitatis dicit. Cum at creuisset herba zc. Per herbā enim fru ctiferā intelligūt^r hōi qui nitent vicioe pdicatōis z conuersationis honeste: z di ctum est superius.

Secūda paro.

Equitur. Accedentes autē serui

z. Tbi tangit claritatem sapien tie in discernendo: q⁹ pbat ocul

toz cognitio. Tbi sciēdū q⁹ i eo q xps di xit discipulis q inimicus hō iter triticuz seminavit zizania cognouerūt malitiam seminant⁹. Sic at tria tangit. s.

Fidelitatem in adeundo.

Sedulitatem in inquirendo.

Sagacitatem in respondēdo.

T¹o Quantum ad primum dicit. Acceden tes autem serui patrio familias. Tbi sci endum q⁹ per istos seruos intelliguntur veri fideles qui deo humiliter seruiunt. d quibus dicit yhs. 65. Ecce serui mei come dent z vos exuriētis. Ecce serui mei bi bent z vos sitietis. Ecce serui mei lauda bunt p^re exultatione cordis z p^re contri tione spiritus vlulabitis. T²o Quantum ad secundum: scilicet sedulitatem in inqui rendo dicit. T³o Dixerunt ei domine nōne

2c. Ubi sciendum qd dñs non ē cā effectiua
maloz. l3 ea euenire pmittat: nec malū p
prie h3 cām efficiētem sed dñficiētem: 7 p
ma cā mali fuit puerſa volūtas mali āge
li p q3 deo fuit aduerſus: cui dixit yf. 14.
In celū aſcēdam ſuper aſtra celi exalta
bo ſoliū meum aſcēdam ſuper altitudiez
nubium ſiliis ero altiffimo. Omniū autēz
bonoz dñs eſt cā efficiēs. iuxta illd Jac.
1. Omne datū optimū 7 dñ donum perfe
ctum deſurſum eſt deſcēdens a p̄e lumi
num. Cum igitur fideles vidēt i mundo
ſignificato per agrū cum bōis puerſari
puerſos: quos deus effectiue nō ſeminat
vt ſciant diligentius cām ingunt. d. illd
2° cor. 6. Que conuenticio xpī ad Belial:
aut q parō fidel' cum infideli. ¶ Quātuz
ad tertium. ſ. ſagacitatem in reſpondēdo
dicit. Et ait illis. Inimicus homo hoc ſe
cit. Atriq3 enim que omni cūz admiratio
ne ſcē. ſ. de p̄mixtione malozum cum bo
nis 7 viciozū cum virtutibus. Rñderi
pōt q q i^a pcurant fuit dyabolus: q ideo
inimicus dñs: q deo 7 hōi aduerſatur. Dñ
āt hō q ſepe vtiſ effigie 7 voce hōis i tē
ptādo. ¶ An pōt figurari per Saul d q
dñ. 1. 18. Factus eſt Saul inimicus dñ
cūctis dieb3. ¶ Ubi ſciēdū q p dñ q iter
ptat dñor3 aspectu 7 māu ſoſſitellr quili
bet verus fidel' q decorus dñs eē p purita
tē 7 mūdiciā: 7 fortis p firmitatē 7 p̄ſtātiā
¶ Per Saul at q interpretat abutēs intellr
dyabolus q abusus fuit dñis gratuitis:
dñ dñ p ſupbiā ſe erexit. ¶ Sic igitur
Saul pſequebat dñ: ita dyabolus perſeq
tur hōies dñuſos. L3 at ſic ſe erigat con
tra eos: amen debent ſe armando armis
iuſticie fortiter reſiſtere iuxta documētū
ap̄l̄ieph. 6. d. Induite vos armaturā dei
vt poſſitis reſiſtere ad vſus inſidias dya
boli.

Tertia paro.

Equif. Serui at dixerunt ei 2c.

Ubi tāgit lōgaitatē paciētie in
ſupportādo: q probat malozum

tolleratio. Ubi ſciēdum q magna pacien
tia xpī eſt quādo malos ſupportat vt cor
rigant ſi velit. Hic at tria tangit. ſ.

Obediētie ſedulitatē.

Zelus firmitatem.

Clementie pietatem.

¶ Quantum ad p̄mum dic Serui autēz
dixerunt 2c. Ubi ſciendū q de rōe boni
ſerui eſt q promptū ſe exhibeat ad volū
tatē dñi iplendā. Unde coll. 3. Serui obe
dite per oīa dñis carnalibus: nō ad ocu
lum ſeruientes q̄ ſi hōibus placentes: ſed
in ſimplicitate cordis timentes domūm

¶ Unde ſignāter dñ q dixerūt: vis im⁹
q fuit ſignum obediētie dñz ſe exhibue
runt ad eund3 p̄mittendo ſue beneplaci
tum voluntatis. ¶ 2^m ad 2^m ſ. zel⁹ fir
mitatem dic. 7 colligimus ea. Ubi ſciēdū
q ex magno ſeruore dilectōis fidei: viri
fideles ipatenter p̄uſos fideles 7 here
ticos tollerant. Unde pp talem ſeruorem
quilibz eozum poteſt dicere illud ps. Zel⁹
domus tue comedit me. ¶ Unde qlibet
eoz pōt figurari per ſinees: de quo dicit

1. mach. 2. Phinees zelādo zelum dñi acce
pit teſtim ſacerdotij eterni. Iſte eſt lphi
nees: d q poſtq3 ex zelo legis interfecit vi
rum iſrliticū 7 mlierē madiatidā: q faci
ebāt dñ legē 7 mādatū dñi fil' puenientes
dixit dñs ad Aboz. ſinees fili⁹ eliazari fi
lij Aarō ſacerdoz auertit irā meā a filiis
iſrael: q zelo meo cōmotus eſt dñ eos. Ubi
ſciēdū q p mlierē madiatidā q interp
tat iniquitas vel dñictō intelluntur infide
les 7 hōtici dñictēs dñitati opis 7 doctri
ne. ¶ Per ſinees q zelauit p lege 7 obſerua
tōe mādatoz dei intellr qlibz qui accēſus
ſeruore dilectōis fidei: dñictēs fidei ſuſti
nere non pōt. ¶ 3^m ad 3^m ſ. clemētie pie
tatem dicit. Et ait non: me forte 2c. Ubi ſci
endum q zelus fidei ad nutriendum fide
les 7 aduerſarios puniendos debz eē or
dinatus: nec in talibus homo dñ nimis p
cipitare iudicando vel per ſententiā pu

endo: sed aliqui sustinēdi sunt mali habita-
re cum bonis: spāliter qñ non est notoria
eorū malitia nec incorrigibiles iudicātur.
Nam ex tali tolleratiōe malorū cū bonis:
vel sepius ex doctrina bonorū exhortant
mali et efficiunt boni, vel boni exercitant
p ipso: vel si mali totaliter erradicantur
piculum est ne cū eis bōi paterent iactu-
ram. **S**apient igitur et misericorditer
dñs q pater familias rñdit q non erradi-
carent zizania, i. infideles: ne forte siml' er-
radicarent et triticum, i. fideles et bonos:
sed dimittant crescere vsqz ad messē, i.
vsqz ad mortem vel vsqz ad diē iudicij.
Sciendū est autem loquendo moralit'
q per istam paciētiam in supportando zi-
zania in agro cum tritico qz habuit pater
familias intelligit misericordia et pacien-
tia qz deus habz in supportando peccato-
res dum viuunt: quorum mortē et penam
non desiderat: sed magis vt ad bona opa
per pñiam conuertant. Unde Eze. 18. Mo-
lo mortem peccatoris s; vt magis conuer-
tat et viuat. Unde in ps. Misericors dñs:
suauis dñs in vniūsis: et mi-
seratōes eius super oia opa eius. **H**ec
aut pñia et misericordia fuit figurata in re-
ge dñi et Semei. pte eua^o. 23. parte. 1^a. E.

Quarta pars.

Equitur. Et i tpe messis etc. vbi
tangit equitatem iusticie in re-
tribuendo: q probat stipendiorū
distinctō. **U**bi sciendum q qz fm Augu.
nullū malum impūtur: nec aliquod bonū
irremuneratum: iustus est vt deus malos
finaliter puniat in inferno: et bonos remu-
neret in glia: iuxta q ipse dicit Apo^c. 22.
Ecce venio cito et merces mea mecum est
reddere vnicuiqz fm opa sua. **Q**ue autē
sit i^a redditō: dñs Mat^h. 25. **I**būt hi. s. ma-
li in supplicij eternum: iusti aut in vitam
eternam. **C**irca istam partē tria tangit, s.
Ministroy cōmissionē.
Malorum punitōnem.

Bonorum premiatiōem.

Quantum ad pñm dñc. Et in tempo-
re messis etc. **I**stud est tempus messis in
quo morit^r Abanases. de quo figuratiue
dñs Judith. 8. Abanases mortuus est i die-
bus messis ordeacee. **U**bi sciendum q
per Abanases qui interpretat^r obliuiosus
intelligunt homines qui vsqz ad finem vi-
te sue: siue vsqz ad complementum mali-
tie obliuiscendo suam salutem in malitijs
perseuerat. **I**sti dicunt mori in diebus
messis: quia in completa malitia tam tem-
porali qz eternaliter moriunt. **S**ignanter
autem dñs si messis ordeacea: quia sicut or-
deum est asperum et durum: sic prop^t eo-
rum consumatam malitiam dure eterna-
liter punientur. **P**er messores pro tē-
pore presenti intelligunt apostoli q mes-
suerunt dum fuerūt in mundo per doctri-
nam salutiferam et exemplare vitā. **P**ro
tempore autem futuro intelliguntur age-
li qui in die iudicij metent congregando
ad iudiciū bonos et malos. **Q**uātum
ad secundum. s. malorum punitōem dñc.
Colligite primum zizania ad comburēdū
Ubi sciendum quantum ad penam repro-
borum q tria possumus cōsiderare. s.
Pene ppetuitatem duratiuā.
Diuersitatem distinctiuam.
Accerbitatem afflictiuam.

Quantum ad pñm dñc. **L**ligate ea.
Nam tunc reprobi sic erunt ligati: quan-
do erunt in pēis inferni q de ipsis exire
non poterunt nec meritorie operari: quā-
do igit^r dicetur illud Mat^h. 21. Ligatis
manibus et pedibus mittite eum in tene-
bras exteriores. **Q**uantum ad pene di-
uersitatem distinctiuam dñc. **I**n fasciculos
Nam h; damnati pueniant in pēa dñi: qz
omnes carent visione diuina tamen in pe-
na sensus diuersificātur: qz vnus punitur
alio acerbi^o fm multitudinem vel gravi-
tatem peccatorū: et iō dñc in fasciculos in plu-
rali. **Q**uantū ad pene acerbitatez af-
i iij

fluctuam dicit ad cōburendum. **M**ā pēa combustionis est multum afflictiua: quā quidem dānati in inferno eternalr sustinebunt: iuxta illud **Mat.** 25. **I**te maledicti in ignē eternū qui paratus est dyabolo ⁊ āgelis eius. **T**riticū aut congregatē in horreū meū. **U**bi sciendū q per triticū intelligunt fideles quos xps eternalr pgre gabit in horreo vite eterne. vbi ppetuo le tabunt. **S**ciendū ē aut q tria possumus considerare q^m ad vōs fideles. s.

Sanctitatem decorantem.

Caritatem vnientem.

Securitatem pfumantē.

Primo considera sanctitatem decoran tem. Cū dicit triticū. **U**bi sciendū q per triticū q est grām purū ⁊ pretiosum i tellr sanctitas fidelū per quā pretiosi dō fuerūt. **S**ecundo considera caritatē vni entē cū dicit congregatē. **P**er congrega tionem enī istam intelligit dilectiōis vni tas q fideles in h mūdo in fide vna cōue niūt. ⁊ i alio i glia p iungunt. **A**n de ipsis **I**sa. 60. **L**eua i circuitu oculos tuos ⁊ vi de oēs isti cōgregati sunt: venerunt tibi. **T**ertio cōsidera securitatē cōsumantē: cū dicit in horreū meū. p horreū vbi tri ticū ponit ad cōseruandū intelligit cele stis pīa in qua veri fideles p^o decursuz hui⁹ vite ppetuo collocātur. **U**bi **A**ugu. horreū ponit singulariter: l3 diuerse sint mansiones vt infinet q vna erit in pīa cōgratulatio beatorū: q gaudia singulorū erūt gaudia oīum. **I**sta at sunt horrea d quibus figuratiue dī. 2. **P**ara. 31. q pre cepit **E**zechias vt ppararet horrea in do mo dñi q cū fecissent intulerūt tā primitias q decimas ⁊ quēcūqz nouerant fide liter. **U**bi sciendū q p **E**zech. qui inter pīat auxiliū dñi vel cōfortauit me dñs intelligit xps: de quo cōfortando populū dñi dictū fuit. 2. **P**arali. 2. **C**ōfidētes sta te videbitis auxiliū dñi sup vos: o iuda ⁊

ier^m nolite timere: cras egrediemr ⁊ dñs erit vobiscū. **I**ste igit i domo dñi. i. i glia padisi horrea pcep pparari. i. fm diuersa merita: mltitudinē mātionū. **E**i signā ter dī q in horrea intulerunt tam primi tias q decimas: ⁊ quēcūqz nouerāt fideliter ⁊ volūtarie: q ex opib⁹ iustitie fideliter factis: sancti remunerabunt in glia: iuxta illud q dicit xps iustis **Mat.** 25. **V**eni te benedicti pīa mei possidere patū vo bis regnum a constōne mundi. **A**ld q 7c.

Dominica in septuagesima. **L**uca^m. 19.

Imile est regnū celoz: hōi patrifamilias q exijt pmo mane conducere operarios in vineā suam. **Mat.** 20.

Nos videmus p expiēti am q qñ alq ex labore suo magnuz ex pectat premium q qñis labor fit difficil tamen facilius ⁊ labētius opatur. **V**ide mus ē q qñ q ex puo labore magnam remuneratōem acqrit: l3 opando prius ne gligēs fuerit: tñ cōsiderādo remunerantj munificētiā pp precedētem negligētiā nō dīperat. **S**cā igit mī ecclia: cui ē cu ra d suis filijs vt nos ad bonū iducat: vo lēs nos ad laborem inducere vt dimissis dīitijs corporis: dō incipiam⁹ seruire ho die cātus dimittit leticie. **N**am al claudis nec dī glā in excelsis: ⁊ nob ppōit magnū pmiū q ex nō labore q modico expecta mus: ⁊ ne alicui excusatō pateat diuersita tem pponit laborantium ⁊ magnitudinē premij vt null⁹ in qcūqz gradu vel statu positus cāz habeat negligētie: qnimo ma gis exercēdi se i opibus xruosis. **N**oc at nob oñdit pabolaz euāgelij hodierni. **I**n q xps qttuor tāgit. s.

Die miseratōis iudicium.

Supne largitōis presagium.

Numane admiratōis pdigium.

Future adeptōis iudiciū.

Pbat generalis iuitatō. 2^m libalis pmiatō. 3^m ecclia retributō. 4^m final asse

curō. **¶** **¶** i pñ. 2^m ibi. Cū sero at 2c. 3^m ibi
Et accipietes mur. 2c. 4^m ibi. Sic est nō
uissimū 2c. **¶** Prima pars.

¶ Quantum ad p^m vbi tūgit 2c. q^d
q^d pbat 2c. dīc. Silē ē regnū celoz
2c. vbi septē possum⁹ plderaf. f.

¶ Quid sit regnum celoz.

¶ Quis paterfamilias.

¶ Quid vinea.

¶ Quid operarij.

¶ Quid sint hore.

¶ Quis exitus patris.

¶ Quid denarius.

¶ Quātū ad pūmū sciendū ē q^d p regnū
celoz intelligit ecclia militans q^d in ea 7
nō alibi regnū celoz acquirif. vel q^d in ip
saj p fidē 7 grāz xpi regnat. **¶** Un ap^ls nos
fideles quos deus sic vocauit ad fidē 7 re
gnū ex sua benignitate nō ex nris me
rij docet regratiari Coli. 1. d. Grās agen
tes deo 7 p^ri qui nos dignos fecit in p^re
sente scōp in lūie qui eripuit nos de po
testate tenebray 7 transtulit in regnū filij
dilectiōis sue in quo hēmus redēptionē
7 remissionē peccatoz. Infideles enī sunt
in tenebris 7 vmbra mo^rij: qñ at ad fidē
catholicā 7 regnū dei vocant tūc transfe
runt ad lūmē i quo quidē lūie 7 regno. 1.
in ecclia militante redēptionē 7 remissio
nē peccatoz affecunt p diuinā misericor
diā mediātibus sacramētis trāslati igitur
ad lūcē debēt regratiari deo cui⁹ benigni
tas eos attraxit. **¶** Quis sit p^rfamilias
p ipm intelligit deus q^d d^r hō rōne pīa
tis in cōdonādo nobis naturalia: i relaxā
do vicia. **¶** Pater autem familias dicitur
ratione creatōis: gubernatōis 7 instru
ctiōis. Unde sibi dicitur **¶** 36. 63. Tu do
mine pater noster es 7 redemptor noster
a seculo nomen tuum. **¶** Sed licet ista
beneficia nobis contulerit: tamen multi
non recognoscent ab eo sibi reuerentiam
exhibendo iuxta quod ipse conquerendo
dicit **¶** Malac. 1. Filius inquit honorat pa

trem 7 seruus dominum suum. si ergo p^r
ego sum: vbi est honor meus: 7 si dominus
ego sum vbi est timor meus. Licet autē
miserrimus peccator: recedat ab eo: ipse
tamen sua solita pietate non deserit ho
minem. sed quantū in se est ipm reuocat
vt dimissis vitijs ipm patrem cognoscat.
¶ Hoc autem fuit nobis figuratum **¶** Je.
3. s. b. metaphora mulieris adulter⁹ discedē
tis a viro quam dominus ad se per suam
misericordiam reuocat. d. vulgo d^r: si di
miserit vir vxorem suam 7 recedens ab
eo duxerit virum alterum: nunqd reuer
tetur ad eam vltra: nunqd non polluta 7
contaminata erit mulier 1^a. tu autem for
nicata es cum amatoribus multis. tamē
reuertere ad me dicit dominus. 7 ego su
scipiam te. leua oculos tuos in directum
7 vide vbi nunc prostrata sis. ergo saltem
amodo voca me pater meus dux virgini
tatis mee tu es. **¶** Sibi sciendum q^d spiritua
liter loquendo xps dicitur sponsus ani
me q^d sibi disponat in baptismo gratiam
infundendo que tādū sp^s eius dicitur
q^d diu conseruat gratiam: quando vō pec
cat mortaliter tunc recedit ab ipso. 7 tunc
eaz dimittit d^r: dū pmittit eā seq^r arbitri
libratē: 7 tē vix aliū accipit: qñ obedit sug
gestiōib⁹ dyabolis: mūdi blāditijs 7 dilitijs
carnis ex q^b p^raiata d^r 7 polluta. **¶** Hāc
at mīfāz aīaz sic a xpo recedētē sua solita
mīa cū rephēsiōe pīna ipaz d^r investigatōe
dilitoy ad se reuocat. d. tu fornicata es cū
amatorib⁹ tuis. vbi tūgit aīe feditatē q^d i
currit sensuales dilitias seq^rdo: tñ cui dīc
q^d ad se reuocat 7 ipaz suscipiet: tūgit pīa
tē bēignissimā ipaz reuocādo. cui nūbilo
min⁹ addit q^d i directū leuet oculos vt vi
deat sua dilita: tangit circōspectōez q^d d^r
hīe aīa in culpā cognoscēdo: cui cōcluden
do dicit: ergo saltem amodo voca me 2c.
tūgit bōitatē 7 sapiāz ipaz dirigēdo. **¶** Iste
p^rfamilias pōt figurari p **¶** Booz. de quo
d^r sententialr **¶** Ruth. 2. quod dixit **¶** Ruth

ad focum suam noemi: si iubēs vadam in
agrum 7 coligā spicas que metentium fu
giunt man⁹ vbiqz clemētis in me pñs
familias repereor: grām q̄ venit in agro
Booz qui fuit sibi clemēs. 7 dixit q̄ secu
re colligeret. 7 q̄ hora vespēdi veniret ad
messores 7 comederet panē 7 intingeret
bucellā in aceto. q̄ 7 fecit 7 q̄: fuit prudēs
7 sollicita: Booz accepit eam in vxorem.
¶ Vbi sciendū q̄ p̄ Booz qui interpreta
tur in quo est robur intelligitur deus de
quo dñs. 1. R. 2. Nō est fortis sicut deus nñ.
Iste dñs clemēs: q̄ sua clemētia oēs regit
7 gubernat. iuxta illud. 2. Paral. 30. Pñs
enim 7 clemēs ē dñs deus nñ. 7 non auer
tet faciē suā a vobis si reuersi fueritis ad
eū. Per agrū at̄ q̄ h̄z iste pñs familias in
telligitur mund⁹. Per ruth at̄ que inter
pretatur vidēs intelligit̄ quilibet fidelis
qui d̄z deū videre ei⁹ beneficia cōtēplādo
Idē q̄ cōfortat̄ Isa. 30. Erunt oculi tui vi
dentes p̄ceptorē tuum. d̄z ēt videre quali
ter sapiēter incedat. iuxta Ephe. 5. Vide
te itaqz fratres quō caute ambuletis: nō
quasi insipiētes: s̄z quasi sapiētes redimē
tes ipsa quātū dies mali sunt. Per mēso
res intelligunt̄ virtuose laborātes in hoc
mūdo: quos quilibet fidelis instar Ruth
d̄z sequi. d̄z ēt in aceto bucellā intingere. i.
cōsiderare passiōis xp̄i beneficiū q̄ p̄ ace
tum acerbū designat̄. **¶** Si at̄ sic fidelis
quilibet instar Ruth i bonis opib⁹ pseue
rauerit passiōē xp̄i iugiter meditādo ip
sam sibi de⁹ instar Booz in spōsā accepit
in pñti p̄ grām 7 in futuro p̄ gloriā. iuxta
q̄ ipse dicit Osee. 2. Sponsabo te mihi in
sempiternū. **¶** Quantū ad tertiū. s. quid
sit vinea. sciendū ē q̄ primo p̄ istā vineā i
telligit̄ aia cuiuslibet hoīs cui⁹ rō est q̄:
sicut vinea cōstat ex multis vitib⁹: ita aia
cōstat ex multis potētis quib⁹ dñs eam
adornauit. Hanc vineā deus plātauit in
terra. i. in corpore terreno. Hanc deus trā
stulit ob tenebris peccatorū ad lucē gr̄e i

baptismo. **¶** Hec est vinea q̄z dum viui
mus debemus fodere p̄ humilitatē 7 obe
dientiam: putare p̄ paupertatem supflua ab
dicando: extēdere p̄ caritatē primum di
ligendo: ligare p̄ castitatē: corpus mace
rando 7 sic se exercēdo perueniet ad glo
riam. **¶** Hoc at̄ fuit figuratum Levit. 25.
vbi dñs. 6. ānis serēs agrū tuū 7. 6. ānis pu
tabis vineā tuā colligesqz fructus ei⁹. 7.
at̄ āno sabbatū terre requietōis dñi agrū
nō serēs 7 vineā nō putabis. Vbi sciendū
q̄ in homine sunt due ptes. s. corp⁹ 7 ani
ma: corpus intelligit̄ p̄ agrum anima ve
ro p̄ vineā. Nā sicut ager incultus gene
rat spīnas 7 tribulos. ita in corpore mul
ta peccata nascūtur. sicut at̄ vinea fert fru
ctum suauē: sic anima in se p̄tinet suauita
tem cōtēplationis. **¶** Dñs at̄ q̄ ager. 6.
ānis d̄z putari. Vbi sciendū q̄ p̄ numerū
senarium in quo deus fecit mundū: intelli
gitur vita actiua in q̄ hō se d̄z exercitari
in opibus bonis. Vineā autē. i. animā d̄z
putare auferēdo vitia: vt fructus vberio
res faciat. **¶** In istis autē. 6. ānis d̄z fru
ctus tam agri q̄z vinee recolligere. i. opa
ad sui meritū cumulare. 7. āno dñs esse sab
batum 7 requies dñi. i. cōtēplatio 7 re
quies q̄ sequit̄ vitā actiua. **¶** Signanter
autē dñs q̄ āno. 7. agrum non seret nec pu
tabit vineam: q̄ ipse in brā requie: in cele
sti pñe: nec corpus indigebit cultura nec
anima vt putet̄ s̄z omnia erūt opulenta.
¶ Sed multoties contingit q̄ hō qui d̄
beret vineam. i. animā excollere: tñ eam
dimittit sine fructu: s̄z magis p̄ peccata h̄z
eam dissipatam. **¶** Hec ē vinea de q̄ sen
tentia dicit dñs Isa. 5. q̄ plantauit vi
neam 7 serpiuit eam 7 hēdificauit turrim
in medio eius 7 torcular extruxit in ea
expectans vt faceret fructū 7 fecit labru
scas. **¶** Vbi sciendum q̄ hanc vineam. i.
animam plantauit deus in terra. i. in cor
pore terreno: serpiuit eam qñ dedit sibi
custodiam angelorum hēdificauit turrim

vineā pñi

qui est locus fortitudinis: quia dedit sibi liberum arbitrium: quod eum nemo potest cogere: extruxit torcular: quia dedit sibi conscientiam remordentem instar torcularis vinam compri mentis. **¶** Et sic etiam ornauerit ut fructus faceret: tamen fecit lambuscas. Nam ex aia deus multociens expectans opera bona: tamen facit vitiosa. **¶** Aduertat tamen peccator miserum quod de ipso comminatio dicat dominus Isa. 5. *oniam inquit vobis quod faciam vobis nec mee auferam sepem eius et erit in dirreptione diurnam maceriem eius et erit in conculatione et ponam eam destam: non putabit non fodiet et ascendet in eam vepres et spine et nubibus mandabo ne pluant super eam ymbres.* **¶** Ubi sciendum quod quia deus vidit quod homo non operatur virtuose: sed vitam ducit cum peccatis auferret ab ea sepem et maceriem angelorum custodiam et sic in dirreptionem et conculationem efficit: quia tunc occurrerentur malis cogitationibus aia conculat et fit deserta: quia ab angelis deserit: a quibus ante so ciabatur. **¶** Sed autem quod non putat nec fodit quia miser dum in vitijs pseuerat ab ipso non amputat nec fodit desiderium mundanarum cupidinum. Consequenter igitur sequitur ut super ipsam ascendant vepres et spine. id est peccata cumuletur. **¶** Terribile est autem quod sequitur scilicet quod mandat nubibus ne pluant ymbres: quia peccator se reddit idignum ut humor gratie etiam disponeret ad fructum sibi a deo in fundat. **¶** Secundo per vineam intelligitur ecclesia militans iuxta illud Isa. 5. *Vinea domini exercitus domus Israel est.* Ista ecclesia instar vinee plantata in gentium conuersione: putatur in baptismatis susceptione et peccatorum remissione: excolitur in sancta predicatione floret in fidelium honesta conuersatione fructificat in bonorum operum multiplicatione et meritorum cumulatione. ut de ipsa dicat dominus illud Ier. 2. *Ego te plantavi vineam electam oleum semine verum.* **¶** In ista igitur vinea quilibet dicitur ut vitis et arbor bona fructificare: sed multi sunt qui conuersi nunc se exercent in opibus

bonis sed malis: quibus coitatur a domino pena eterna. **¶** Isti figurant per illam arborem de qua similitudinarie dicit Christus Lucas 13. *Arborem ficu habebat quidam plantata in vinea sua et venit querens fructum in illa et non inuenit.* dicit autem ad cultorem vinee: ecce anni tres sunt ex quo venio querens fructum in ficulnea hac et non inuenio: succide ergo illam: ut quid terram occupat. Et ille respondens dixit illi domine dimitte illam et hoc anno usque dum fodiam circa illam et mittam stercorem et si quidem fecerit fructum: sin autem in futurum succides eam. **¶** Ubi sciendum quod per istum hominem deus intelligitur. Per vineam mundus vel ecclesia militans. Per arborem vero ficu quilibet homo qui dicitur esse arbor fructificans deos et sibi. Per cultorem autem huius vinee sumus pontifex et ceteri boni prelati: quibus deus commisit curam ecclesie generaliter et cuiuslibet singulorum vel etiam sancti angeli ad custodiam hominum deputati. **¶** Venit igitur deus ad hominem significatum per arborem. tribus annis querens fructum et non inuenit. Ubi sciendum quod per istos tres annos intelligitur vita hominis generaliter: quia generaliter distinguitur in tres partes. scilicet in tempus augmenti: in tempus statum. et in tempus decremeti: siue in iuuetute: virilitate et senectute. **¶** Venit igitur deus primo ad hominem et querit si in iuuetute fecit aliquem fructum boni operis et non inuenit: quia ipsam expedit in delictis carnis. d. cum ipse illud Sapi. 2. *Fruamur bonis quod sunt et utamur creatura tanquam in iuuetute celeriter vino prioso et vinguemus nos ipleamur.* et non pretereant nos flos temporis coronemur nos rosis antequam marcescant nullum preatum sit quod non pretereant luxuria nostra nemo nostrum sit exsors luxurie nostre ubique relinquimus signa leticie quoniam hoc est pars nostra hoc est fors nostra. **¶** Sed aduertant miseri sic. d. quid sequitur. *Hoc cogitauerunt et errauerunt excecavit enim illos malitia eorum et nescierunt sacramenta dei: neque mercedem spauerunt iustitie.* **¶** Venit etiam secundo. id est in virilitate et querit fructum

et non inuenit: quia ipsam expendit in superbia et excellentiis terrenis. Sed talis aduertat quod sibi accidit in die iudicii: quia tunc quantum se exultauerit per superbiam: humiliabitur per penam: iuxta illud Ier. 2°. Dominus exercebit super omnem superbum et excelsum: et super omnem arrogatorem et humiliabitur. **¶** Venit noster homo in 3° anno. i. i. senectute: quereus fructum: et non inuenit: quia sic miser naturaliter propter senectutem incuruat ad terram ita mentaliter est ad auaritiam obstinatus: quia teste Beda cum cetera uicia senescere homines senescant: sola auaritia iuuenescit. **¶** Sed tamen aduertat miser senex et auarus quod sibi dominus dicit Ier. 17. Propter iniquitatem inquit auaricie eius iratus sum et percussit eum: abicodi a te faciem meam et redigam eum. **¶** Venies igitur deus ad miserum hominem et non inuenies fructum: precipi ut succindat cruciaturus eternalem per penam mortis. **¶** **A**bat. 7°. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidet et in ignem mittetur. **¶** Sed aduertat miser peccator: non obediens prelati quod ex pietate dominus ad omnem sic seueram sententiam comminantem: dominus dimitte illam etc. **¶** **A**bi sciendum quod videtes prelati et angeli quod peccator propter suam malitiam meretur sententiam a domino inferendam: compassi fragilitati illius et desiderantes eius conversionem: quicquid peccator vixerit: rogant ut adhuc des ei spaciū penitendi. **¶** Unde dominus dicit dimitte illam et si anno. q. d. et si non in dictis temporibus miser peccator fecit fructum tamen da sibi aliquod spaciū penitendi et ad te conuertendi per penam. **¶** **¶** Quid autem permittant prelati et angeli circa peccatorem obstinatum audi quod sequitur: usque dum fodias circa illam et mittas stercorea. **¶** **A**bi sciendum quod sic quoniam circa arborem fodis: amoues terram: sic peccator: fodi dicitur: quando a corde eius per predicationem et doctrinam presbiterum amoues amor terrenorum: ut sit stercorea vel simus ad radicem ponis: quando cor hominis cogitat suam utilitatem: consiliando quod est et quid erit. **¶** **S**i igitur

si cogitans voluerit ad penitentiam conuertere: meretur indulgentiam: si autem per sententiam mortis succinditur et traditur penis eternalem cruciandus. **¶** 3° per vineam intelligitur penitentia que admodum vinee aspera videtur exterius instar vitum que habent asperitatem in cortice: tamen sic vites affert fructum suauem quia vinum dulcissimum: sic penitentia meretur suum premium: quia eternam gloriam. **¶** **I**n ista vinea debemus laborare ut fructum accipiamus ex ea: licet in ea multociens aduersetur nobis dyabolus volens impedimenta prestare: tamen ipsi debemus resistere cum constantia. **¶** **H**oc autem fuit figuratum iudicium. 14. vbi sententia dicitur quod cum Sanson descenderet in taphnata et venisset ad vineas opidi apparuit catulus leonis seuus rugiens et occurrit ei: rruit autem spiritus domini in Sanson: et dilacerauit leonem quasi edum in frustra dissepens: nihil omnino habens in manu. **¶** **A**bi sciendum quod per Sanson qui interpretatur sol fortis intelligitur vir penitens qui admodum solis huius virorum intelligentia et instar viri fortis agreditur ardua: et in ipsis firmiter perseverat. **¶** **N**unc autem in taphnata descendere dicitur qui interpretatur necans exploratores odoris quia penitentia est vinculum ligans et stringens penitentes explorantes et inquirentes odorem suauissimum et refectionem supernam. **¶** **S**ed aduerte quod subdit. **N**am cum venisset ad vineas opidi apuit ei catulus etc. **N**am multociens accidit quod homini existenti in vinea fructifera penitentie aduersatur dyabolus qui tunc seuus et rugiens dicitur: quia hominem existentem in penitentia seu malignitate nititur perturbare. **¶** **L**oso: tati autem dicitur penitens. et ad deum recurrere ut ad singularem refugium. et sic in ipsis saliet spiritus domini sicut in Sansone. et leone. i. dyabolum interficiet et dilacerabit in frustra: dum resistens suis temptationibus: a se viriliter effugabit. **¶** **C**onsideret tamen modum fugandi

dyabolus: q: nihil oīno habens in manu
nam inter oīa p que supatur dyabolus ē
cū spretis terrenis delicijs hō contēplat
celestia. Nec vinea. i. penitētia germinās
flores et fructificans dī: quia facit homi
nem germinare p scām cogitationem: flo
rere p honestam cōversationē: fructifica
re per vberem opationem. **H**anc yhs
in se assumpsit quādo abstinere et ieiuna
re voluit in deserto iuxta illud **Mat. 4.**
Ductus est yhesus in desertum vt tēpta
retur a dyabolo. et cum ie. et. **H**anc etia
nos assumere docuit. d. **Mat. 4.** **P**nia
agite appropinquabit enim regnum celo
rum. **Q**uarto per vineam intelligitur
cumulatio omnium meritorū que nomi
ne iusticie designant: q: sicut in vinea sūt
multe vites ita in iusticia alie virtutes ra
dicantur. **Q**uantum ad 4^m. s. q. s. opa
rij. Sciēdum est q: operarij sunt predica
tores veritatis: q: ideo dicunt operarij. q:
debēt opari opa a xpo instituta: opa ad d
um deducētia: et opa deum significantia.
Istos at oparios semper ab initō mū
di vsq: ad finem: misit deus in vineam su
am. i. in mundū et ecclām militantem. **A**d
hāc opatōem nos hortatur apls gal. 6. d.
Ergo dum tps hēmus opemur bonū ad
oēs: maxime at ad domesticos fidei. **M**az
sicut habet puer. 13. **A**nima opantium im
pinguabit. s. i hoc mundo p grām et in fu
turo per glām. iuxta illud **Ro. 1.** **G**lia at
honor et pax oī operati bonū. **I**sti ope
rarij possunt figurari p oparios Salois d
qb⁹ finalr dī. 3. **R. 5.** q: Salō elegit opa
rios d oī isrl. xxx. milia viro:um et mitte
bat eos in libanum ad ligna incidēda p
domo dñi. **E**bi sciendum q: per Salo
monē Regem pacificum intellr xps qui
iuxta illd eph. 2. ē pax nra q fecit vtraq:
vnū. **I**ste elegit oparios d oī isrl. i. d ecclā
militate. xxx. milia viroz. **E**biscidū q i
tricefimo sunt tres dnarij: millenari⁹ xō ē
nūer⁹ pfect⁹: p qd dat intelli q viri opa

rij xpi dñt eē pfecti in fide catholica tri
nitatis diuine: et in observātia. 10. pcepto
ruz. **E**t at q: Salō mittebat illos ad
montē libani ad ligna et. q: xps suos ope
rarios mittit ad puritatē conscie significa
te p libanū q interpretatur candidatio: vt
ibi ligna fortitudinis et pstantie accipiant
ad construendū spūale hēdificiū congre
gatōis fidelīū p virtutes et mores. **Q**u^m
ad 5^m. s. qd sint hore: Sciēdū ē q: p per il
las horas sūm **Alu.** pōt intelligi totus de
cursus mundi a picipio creatōis vsq: ad
diem iudicij. **S**ecūdo per illas horas itel
ligitur decursus vite hominis a naf. ei⁹
vsq: ad mortem. **E**nde mane pueritia est
hora tertia adolescentia. quia quasi iā sol
in altum proficit: dum calor etatis. crescit
6^a autem iuuentus: q: velut intentio solis
figitur: dum in ea plenitudo roboris soli
datur. 7^a autem senectus: in qua sicut sol
ab alto axe descendit: sic a calore iuuentu
tis deficit. **A**ltima vero est que dērepita
vocatur. **Q**uātum ad 6^m. s. quis sit exi
tus pīs familias: Sciēdū est q: per i^m
exitum intelligitur eius manifestatō per
se vel per alios facta hominibus in qua
libet hora mundi. **N**am in pīa hora que
fuit ab Adam vsq: ad Noe: deus exijt:
quando Adam plasmavit ad ymaginem
suam: dans sibi pceptum quod de om
ni ligno paradisi comederet excepto fru
ctu arboris scientie boni et mali per quod
voluit nos esse subiectos suis mandatis.
In tertia hora que fuit a Noe vsq: ad
Abraam exijt quando fedus cum Noe
pepigit: dando signum federis: archū
in nubibus: per quod designatur **C**hu
stus nasciturus de virgine: humanum
genus federans et reconcilians ipsi deo.
In sexta autem hora que fuit ab
Abraam vsque ad **A**dyen exijt quā
do dedit Circircisionem **P**opulo **I**u
dayco: vt per illud sacramentum tan
quaz **P**opulus peculiaris discernetur

ab alijs populis natūm. In 9^m etiam ho-
ra que fuit a **Adoy**. vsq; ad aduentū xpi
exijt quando **Adoy**. dedit precepta et legē
fm que debebant viuere. In .ij^a. que est ab
aduentu xpi vsq; ad finem mūdi exijt qñ
dñs filius de sinu pñs descendēs in mūdū
voluit in ventre virginis mirabiliter in
carnari. **Quantum** ad etates sūptas i
homine deus exire dicitur ad eos condu-
cendum ad laborandum in vinea: q; ali-
quos vocat hora tertia. i. in adolescentia:
et sic de alijs. **Quantum** ad 7^m. s. quid
sit i^o denarius: Sciendū ē q; significat vi-
tam eternam: cuius rō est q; denarius ha-
bet formam orbicularem in quo dñsignat
vite eternitas: habz regis ymaginem i q
designatur anime ad deum expressa pfor-
mitas habz pulchritudinez delectabilem:
in quo significatur in dotibus corporis p-
fecta formositas: vñ. io. nūmos vsuales in
quo designatur meritum equitas: et qd
non dant nisi observantibus precepta pro-
ducentia ad glām. Unde **Mathe**. 19. Si
vis ad vitam ingredi serua mandata.
Hoc premium beatorū fuit figuratum
Apoc. 6. vbi dñs q; **Jo**. audiuit vnā vocem
dicētem bilibris tritici dnario vno et vi-
num et oleum ne leseris. **Ubi** sciendū fm
Aug. q; duplex est vita meritoria in hoc
mundo. s. actiua et cōtemplatiua: vtriusq;
āt idē est premium: q; denarius vn^o. i. vi-
ta eterna. **Vita** contemplatiua in qua
est delectatio mentis et sapor dñuinozū dñ
intelligi per triticum suauē. **Ubi** autēz
bilibris tritici q; est vas continēs duas li-
bras: q; hō circa xpm pōt ptemplari eius
diuinitatē et eius hūanitātē assumptam.
Vita āt actiua q; aliqui hōi aspa videt
intellr per ordeū: q; lz exterius sit aspum
tamen interius est sapiduz. sic lz hec vita
aspa videat: tñ hēm^o p ipam dulcedinem
glē eternal. Signāter āt dñ illd vas orde-
i tres bilibres q; faciūt. 6. libras q; senarius
nūer^o ē pfect^o et significat pfectōem opūz

misericordie q; dñ vir actō habere. **Utriusq;**
q; igit vite erit vnū pmiū: sic dñ fuisse oī-
um laboratiūm vinea: vt in euangelio cō-
tinetur. **Signanter** autē subdit q; non
ledatur vinum nec oleum. i. iusticia et mi-
sericordia p h designata: q; tñc nō ledūtur
qñ hō non tñ timet dñam iusticiam q; d-
speret: nec tñ confidit de misericordia q;
in peccatj perseveret. **Sicut** āt denari^o
valebat. io. nūmos vsuales sic i pmiō bea-
torū possumus considerare tria respē-
ctū anime. s. clarā visionem suauem fruitio-
nem et firmā tentōem. et quattuor respe-
ctu corporis. s. claritatem subtilitatem agi-
litate et incorruptibilitatem. et tria respe-
ctu totius compositi. s. societatem alētiua
caritatem diffusiuam: et eternitatem pmiā
suam.

Scda ps.

Equit. Cum sero āt fcm essz et.
Ubi tāgit superne largitiōis p-
sagium. q; pbat liberali premia-
tio. **Ubi** sciendū q; h tria possumus cōsi-
derare. s. Temporis pgruitatem **Act^o** eq-
tatem. **Adodi** diuersitatem. **Quantum**
ad p^m dic. Cū āt sero et. vbi scien. fm **Ra-
banū** q; p istd sero in q; ē psumatō diei in-
tellr finis mūdi siue dies iudicij i q; erit
pgruētia tpis in retribuēdo. **Per** i^m āt
pcuratorē intellr xps qui dñ pcurator: eo
q; nram salutē pcurauit: nascēdo: pdicādo
puerlando: moriēdo: et i oibus actis suis.
Hā iuxta illd **Jo**. 13. **Ipe** ē cui oia dñt pñ
i māu. i. in prāte sua. **Ubi** igit cum sero
fcm essz. i. cū tps iudicij laduenisset: dixit
dñs vinee. i. dñs trinitas: qui est dñs eccle-
eā creādo: gubernando: et instruendo: p-
curatori suo. i. xpo qui pcurator est trini-
tatis sua dōa pferendo. **Q^m** ad 2^m. s.
act^o eqtatez dicit. **Voca** op. et red. ill mer-
ce. suam. **Ubi** sciendū q; p illā vocatōnem
opariōrum intellr vocatō omnium ad iū-
diciū. **Unde** voca operarios. i. statue
ante tribunal tuum. **Quid** autem pro-
curator i iudicio habeat facerē istd. redō

illis mercedem suā. Nam unicuique reddet
scdm qd laborauerit. iuxta illud. i. Cor. 2.
Anusq; at ppiā mercedē accepit fm
suū laborē. **Quantū** ad tertiu. s. modi
diuersitatē dicit. Incipiens a nouissimis
zc. Ubi tria tangit. s.

Actum retributionis distinctoz.

Premiū ultimo vocatoz.

Premiū primo vocatoz.

Quantū ad primū dicit. Incipiens a
nouissimis vsq; ad primos. Ubi sciendū
q in h p retribuēdo nō seruauit ordinez
remunerādo primos qz vltios sed
ecōuerso ostēditur diuina misericordia fm
Prmo. Qui gratis dat qbus vult nō aspi
ciens ordinem ymaginationis humane.

Quantū ad premiū vltio vocatoz dicit
Cū venissent ergo zc. Ubi sciendū q per
istos vocatos vltima hora intelligit gen
tiles q ad fidē vltimo sunt cōuersi quozū
quilibet in die iudicij accipiet dñariū. i. p
piā gloriā. **Quantū** ad pmiū pñio vo
catoz dicit. Venientes at e primi zc. Ubi
qz ad istos duo tēgit. s.

Eoz cogitationem.

Eoz remunerationem.

Quantū ad eoz cogitationē dicit. Ve
nientes zc. Ubi sciendū q iudei pñio voca
ti vidētes q gētiles vltio vocati accepe
runt vnū dñariū itra se poterāt cogitare
remuneratio debēt respōdere labori : cuz
ergo isti qui modicū laborauerūt accipiāt
vnū dñariū : nos q pl⁹ laborauim⁹ plus d
bemus recipere. z digniorē locū i gloriā ob
tinere. **Quantū** ad eoz remunerationē
dicit. Accepunt at z ipi singulos dñarios
i. ppiā gloriā. **Sciendū** est at q p istā
equalitatē pñij intelligit q i muneratiōe
beatoz erit equalitas quantū ad aliqua :
qz ad aliqua erit inequalitas. Nam
qz ad obiectū i se equalitas erit : quia
oēs deū videbūt. qz ad durationē :
q tñ durabit vn⁹ qz alius : qz quilibz
sine fine. quātū ē ad facietatē appetitus :

qz quilibet d glia qz hēbit erit cōtentus.

Erit ēt ibi inequalitas pñio quantū ad
cognitionē intuitiua : q vnus intuebit de
um clarius alio. Secūdo qz ad fruitio
nem volutiua : q qzto clarius intuebit : tā
to intēsius fruet. z sic de multis alijs zc.

Doc at dictū de hoīs z etatib⁹ mūdi
pōt ad etates hoīs adaptari. Nā contin
git aliqñ q aliq qui vocant i senectute ad
penitentiā citi⁹ moriūtur qz multi q sunt
in sua iuuentute vocati z ideo citius pre
miantur.

Tertia pars.

Egitur. Et accipiētes murmura

bant zc. Ubi tēgit humāe admi
ratiōis pdigium q pbat equal

retributio. Et duo tangit. Pñio opantūz
conquestiōē. **Secūdo** xpi conquestio
nis cōfutatiōē. **Quantū** ad primū di
cit. Et accipiētes zc. Ubi sciendū q illud
pōt exponi pñio de iustis iudeis i iudicio

z tūc murmuratio h accipit p admiratio
ne non p cōquestiōe : qz videntes iudei
tantā liberalitatē in dō q gētiles nouiter
cōuersos respectu ipsoz reūnerauit equa
li pñio : fuerūt nō imerito admirati. **Se
cundo** pōt expōi de malis iudeis in iudi
cio. Ubi sciendū q iudei oēs vocati fue
runt ad pñiū vite eterne h multi fuerūt
q in aliquib⁹ portātes legis grauamina
pondus dici z estus dicunt portasse tñ qz
mali fuerūt : ad pñiū vite eterne nō sūt
p adoptionē vocati. Hi igit vidētes gen
tiles q fuerūt sine legis onere remunera
ri eternaliter : eis iudētes murmurabūt.

Tertio pōt exponi de scis pñibus qui
longo tpe steterūt in lympo. z ap⁹ z eos
sequentibus. **Quantū** ad cōfutatiōē
conqstionis dicit. At ille rñdens zc. Ubi
sciendū q sic pquerēt i supposito q ibi sit
murmuratio rñdet dñs p qzuo : rñes.
pñio sic. Ille nō facit iniuriā alicui q dat
sibi q dare pñiuit. ego do tibi q promisi
s. dñariū : qz ex dñario cōuenisti mecum :
ergo non facio tibi iniuriā. ergo tolle

q tuū ēz vade. i. cessando a murmuratio
ne intra i gaudiū dñi tui. **S**ecdo arguit
sic illud q totali ē in volūate alicui⁹ da
re vel nō dare: cuiusqz iste det null⁹ iuste
pōt p̄qri. s. dare p̄mū eternū totali est i
uolūate mea vñ nō dare. **A**n dicit. **U**o
lo at huic nouissimo. i. gētili pplō nouiter
cōuerso dare p̄mū sicut tibi. **T**ertio
arguit sic. Ille q est liber t p̄t dare mltis
t paucis: si d. resp̄bēdi si dat mltg ex sua
liberalitate: si igit ego do isti sicut t tibi
nō debes cōq̄ri. q. liber sum t l. mihi fa
cere q volo. **A**n dicit. **A**n non l. mihi q
volo facere. **Q**uarto arguit sic. **N**ull⁹
d. alteri inuidere si aliq. q sit bonus facit
bonū alteri tu at inuides q. hēs oculum
neq̄: q. ego bonus sum t bonū facio alte
ri s. h. nō debes facere igit nō debes me
rephendere si do isti sicut t tibi.

Quarta pars.

Egitur. Sic erūt nouissimi p̄mi
zc. **A**bi t̄git adeptiois inditi
um. q. pbat finalis assecutio. Et
duo t̄git. **U**nū q ptinet ad op̄arios spā
liter. **A**liud ad oēs generalr. **Q**uantuz
ad p̄mū dicit. Sic erūt nouissimi zc. i.
humiles p̄ suā reputationē: erūt p̄mi in
p̄mio p̄ exaltationē: q. q se humiliat exal
tabit. Et p̄mi. s. p̄ supbiā qu antū ad suam
reputationē erūt nouissimi i supplitio p̄
extremā delectionē: q. q se exaltat humi
liabit. **E**l p̄ nouissimos itelligunt gē
tiles. p̄ p̄mos vō iudei. **Q**uantū ad
illō q ptinet ad oēs generalr dicit. **A**bi
ti sūt vocati: pauci vō electi. **A**bi **B**rego,
Ald fidē plures veniūt: ad celeste regnū
pauci pducunt. pluriqz eū deū vocib⁹ secū
tur: morib⁹ at fugiūt. ex hoc ergo duo pē
sare debem⁹. **P**rio est vt de se qsqz nulla
tenus p̄sumat: q. t si ad fidē vocatus est
vtrū ad regnū eligēdus sit nescit. **S**ecun
dū est vt vnusqz p̄mū suū quē iacere
iniciū conspiciat: despiciere nō audeat: q. di

uine misericordie diuitias ignorat. **I**sta
at multoz vocatio t paucor electio fuit si
gurata **J**udi. 7. **A**bi d. finalr q cum ma
dionite cōgregati fuissent cōtra pplm do
mini. t h. sciisset **G**edeon: spūs dñi irruit
sup eū t clāgens buccina vocauit vniuer
sum pplm dñi. t venerūt ad eū. xxxij^o mī
lia viroz. **V**idēs at dñs magnā multitu
dinē populi: nolēs q attribueret multitu
dini s. dō victoria. dixit **G**edeoni q face
ret pclamari sicut moris erat in lege mo
saica vt hētur **D**eutero. 20. q. q hēdifica
uerat domū nonā. t nō dedicauerat eaz. t
q plantauerat vineā t nō fecerat cōez ad
uescendū oibus. t q desponsauerat vxorē
t non accepat eā. t q erat formidolosus t
corde pauidus: reuerterēt in domū suā
nec irent ad plū. **Q**uia pclamatōe facta
reuerfi sunt de populo **G**edeonis. 22° mī
lia t tñ. 10. milia remāserūt. **V**idēs autē
dñs q adhuc mult⁹ erat ppl⁹: iterū vo
luit pbare q apti essent ad plū t dixit **G**e
deoni q duceret populu ad aq̄s t q ma
nu t lingua aq̄s lamberēt separarent in
ptem vnā. oēs vero q flexo poplice aq̄a
biberēt separarēt in ptē aliā. t n. fuerūt
inuenti nisi .ccc^l. q aquā manu t ligua lā
berēt. **T**ūc sibi dixit dñs q cū illis trecē
tis liberaret populu de manu madianita
rum. t sic soli illi .ccc^l. inter oēs fuerūt ele
cti ad pugnā. **A**bbodus at quē tenuerūt
p̄liādo p̄tra inimicos fuit q in manib⁹
portabāt lāgenas vacuas. t lāpades i me
dio lagenaz t tubas. **L**ūqz venissent ad
locum plj fregerūt lāgenas t tenuerunt
in sinistris manib⁹ lāpades t dextris so
nauerunt t clamauerūt gladius dñi t **G**e
deonis stātes singuli i loco suo p circuitū
castrorū hostiū. **V**idētes igit inimici tot
lumina subito appentia t clamorē perua
lidum timuerunt t fugerunt citissime.
Abi sciendū q p populū dñi intelligit
genus humanū. p madianitas xō qui in
terpretat iniqui: intelligunt dyaboli qui

vidētes q̄ deus fecit hoīem vt acq̄reret gloria q̄ supbiendo perdiderāt sibi contine inuicatur. 7 congregāt exercitum vitiōz ad pugnandū cōtra hoīem vt vinca tur 7 sepetur a deo. Per gedeonē vero q̄ interpretatur rēptatio humilitatis sue: itel ligit x̄ps q̄ humilitatē in seipso tēpauit iuxta illud Phil. 2. Humiliauit seipsum factus obediēs vsq̄ ad mortem. Et iste igit p̄bus gedeon. i. x̄ps vidēs humanū genus sic ī arto positū plen⁹ spū scō vēit ad pugnā q̄n voluit incarnari. vt p̄ nobis pugnaret. 7 p̄ suā predicationē quasi clā gens tuba nos cōgregaret ad pugnā. Quia vero in spūali plō hō non d̄z p̄fide re de suis viribus s̄ de diuina virtute: d̄z q̄ gedeon cū tāta multitudie non iuit ad plium. Nā hō confidens de diuina stute efficit fortis. cōfidens vō in sua ppria de bilitatē. iuxta illud Judi. 6. Nōne deus non derelinqs p̄sumētes de te. de se 7 de sua virtute gloriātes humilias. Qualr at bellatores electi fuerint audi qd sequit. Nā p̄rio clamat q̄ qui hēdificauit domū 7c. Vbi sciendū q̄ p̄ hēdificiū domus non dedicate intelligit peccatū ambitōis 7 va naglorie q̄ multociēs oriunt in hoībus ex reb⁹ mundanis: puta castris villis 7 pala tijs 7c. talia non dicuntur dño dedicari. Per vineā at fructiferā intelligit ha bundantia rez: q̄ tunc oībus cōmunis nō efficit: q̄n hō istis habundans ē ip̄s nulli bōa sua p̄ misericordiā largiendo. Per sponsā vero q̄ a sponso diligit intelligit si des catholica q̄z glibet d̄z amare dicēdo illud Sap. 8. Nāc amauit 7 exq̄siuit a iuue tute mea 7 q̄siuit sp̄s ei mibi assumere. 7 amator fact⁹ suz for⁹ illi⁹. q̄ quidē tunc duci nō d̄z. q̄n hō p̄ fidē nō opat nec facit aliq̄ fructū. Per vīz vō timorofum intelligit vir qui ex pusillanimitate sua timet incipe aliquod op⁹ arduū 7 merito rium: s̄ sp̄ pigrescit. Per vīz vō corde pauidum intelligit hō qui aliq̄n opus ali

quod bonū incep̄: puta ieiunare: orare 7c. sed tñ in ip̄s sentiens aliq̄z grauedinez deicit 7 incipit ab incepto bono ope resi lire. Et d̄s igitur qui predictis vel ali quo p̄dictorum detinetur: reuertatur nec vadat ad p̄liū: q̄ non posset cū dyabolo cuius voluntatē sequit p̄liari q̄ ab ip̄o vinceretur. Sicut at d̄ exercitu gedeo nis recesserunt. 22. milia sic re vera si eun do ad spūalem pugnam irretiti supradi ctis vitijs excludi debeant: multi fugiēt 7 pauci remanebunt. Secundo fuerūt probati ad aquas vt. i. qui lamberent aq̄z 7c. Vbi sciendum q̄ per aquas intelligun tur res mundane que instar aquarū sunt labiles: nullam firmitatē habentes. Istis autem rebus aliqui ad necessitatem vtun tur 7 h̄ est licitum. 7 hi sunt qui lambent manu 7 lingua. Aliqui ad supfluitatem 7 h̄ est phibituz. 7 hi sunt qui flexo poplice bibunt: q̄ eis reuerētiā facit dūz se flectit 7 aurit auide dum os in ip̄s demergūt. i. cor in ip̄s constituit eas continue con gregando. de quibus Baruch. 3. Non est finis possessionis eorum. Qui igitur rebus istis ad superfluitatē vtuntur non vadāt ad pugnā quia succūberent: qui vero solum ad necessitatem secure vadāt quia victoriā obtinebunt. Sicut autem in p̄batione aquarū exceptis trecentis oēs alij reuerfi sunt: sic re vera si vellimus probare homines bellatores in predictis paucos inueniemus: quia teste scriptura Je. 6. A maiore vsq̄ ad minorem: omnes auaritie student. Modus autem pu gnandi sequitur: quia portantes lange nas cum luminibus 7c. Vbi sciendum q̄ per langenas terreas intelligitur homo quantum ad corpus terrenum. In isto dicitur Lampax cum lumine. i. anima cū splendore fidei 7 gratie. 7 caritatis ar dore. Nās debent cum vadunt ad plium cōfringere. i. corpora dignis flagellationi bus castigare. Et sic dicant illud Prime

eor. 9. Castigo corpus meum et in servitutem redigo. Et tunc luminaria ocula manifesta tur. i. fides et gratia et caritas que in ipso sunt incipiunt per opera relucere. Debet et tuba canere per vera doctrina alios instruendo. Beati autem qui tenebant lampadas in sinistris manibus etc. quia lumen fidei gratie et caritatis deus in corde servari quod est sicut in sinistra parte corporis. Doctrina vero deus recta intentione fieri: quod ad laudem dei et utilitatem proximi. et clare glaudius gerendis etc. i. non considerare deus propria virtute sed de deo auxilio. quod habemus in presenti victoria et in futuro gloriâ ad quod etc.

C Dominica sexagesime. Euangelium 20.

Am turba plurima convenirent et de civitatibus propearent ad Iesum dixit per similitudinem. Exiit qui seminat seminavit seminem suum etc. Luc. 8. Hos

videmus per experientiam quod quoniam aliquis boni pictor deus facere aliquos pulchra imaginatio: quod regat sed dispositum quod possint colores recipi sed figure exigentia depingende. Ita super re fluida vel humida equalis vel asperam vel huiusmodi non bene recipit. sed instructum modo et proportionato etc. Unde dicit per hoc quod actus actinorum sunt ipacienter dispositi.

Sic igitur in naturalibus conspicimus ista: sic in spiritualibus. In doctrina igitur vitas et fides sed diversitate audientium bene recipit: et verbum seminat fructificat plus vel minus.

C Christus igitur tamquam sol mundum illuminans: sua doctrina omnes generaliter instituit et omnes generaliter instruit: sed quod in aliquibus ista doctrina fructificet: in aliquibus vero: rex dispositione audientium sed diversitas horum oritur. Et hoc est quod nobis innuat in euangelio hodierno in parabola hominis seminantis. In qua quidem euangelio. s. tangunt luculenter. Audelz.

Christi predicatoris benignitas reverenda.

Sibi recipientis diversitas intueda.

Precois admonetis sedulitas attendenda.

Collegii inquireris sanctitas imitanda.

Abagris exponens claritas admiranda

C Primum probat instructio amorosa. 2^m dispositio numerosa. 3^m excitatio vigorosa 4^m petitio gratiosa. 5^m explicatio fructuosa. Primum in principio. 2^m ibi. Et dum seminavit etc. 3^m ibi. Hoc dicens clare etc. 4^m ibi. Interrogabant autem etc. 5^m ibi. Est autem haec parabola etc.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit

quod etc. quod probat etc. dicit. Cum turba

etc. ubi duo possumus considerare

rare. scilicet.

Deuotionem populi in accedendo.

Locutionem Christi in instruendo.

C Quantum ad primum dicit. Cum turba etc. Ubi sciendum quod Iherosolimitani principes sacerdotum et scribe per invidiam persequerentur Christum: tamen populus simplex et innocens et deuotus: videns eius sanctitatem in vita: veritatem in doctrina: virtutem in miraculis et honestatem in exemplis: de civitatibus galilee in quibus exierat fama de illo: cum magno desiderio properabant ad Christum tanquam ad medicum clementissimum ut curarent. Abagistrum sapientissimum ut illuminarentur. Et pastorem humilimum ut reficerent. Et hoc est quod dicit. Cum turba etc. **I**ste concursus turbarum venientium ad Christum fuit figuratus numeri. 30. ubi dicit sententialiter quod dixit dominus Abagris. Facti sunt ibi duas tubas argenteas ductiles quibus conuocare possis multitudinem cumque congreueris tunc congregabitur ad te omnis multitudo ante hostium tabernaculi fedris.

C Ubi sciendum quod per Abagris. intelligit Christus. h. duas tubas habuit. i. duo testamenta: vetus quod exposuit: et novum quod condidit que signant dicunt tube quibus sonus diffunditur late: quod sic veritas duorum testamentorum per totum mundum vniuersaliter predicatur. Dicunt autem argenteae: quod sicut argentum quod quidem est album puritatem significat: ita veritas contenta in ipsis est pura et munda sine admixtione aliqua falsitatis. Si

eunt autem ductiles: q: sicut res ductilis fabricatur in maleo et in cute: sic sacra scriptura in duobus testis contēta docet nos corpus macerare dignis, castigatōib⁹ vt obediat rōni. ¶ Hic at xps tubādo et cō crepādo per suā predicatōem congregat turbam ad hostiū tabernaculi. i. ad fidem catholicam p quā homo federatur cuz dō Sciēdū est aut q in veteri testō int. alta erat triplex vsus tubay. s. vocādi homines ad plū: ad puiū et ad solēnitates: sic per sacra scripturam instrumur qualr debe mus nos ad bella paraf: s. inimicos dimi care vicia et malignos spīritus supare. do cet et nos qualr in conuuiū congregatō nis fidelium. i. in corpō et sanguie xpi pa scimur et potamur vt virtuose viuamus: in via mādator dei curramus: mores no stros componamus: et deo laudes redda mus. Docet et nos qualr in solēnitate qz expectamus finalr i gloria paradisi beati ficemur quātum ad corpus et aiaz. ¶ Q^m ad 2^m. s. locutōem xpi in istruendo dicit. Dixit per similitudinem et. Vbi sciēdū q multiplex cā assignat a scis qz xps i sua pdicatōe loquebatur parabolice. Prima est vt morem patrie seruaret. Nam pale stini qui sunt magni plocutores i suis col loquijs: puerbijs utebantur. Secūda vt il lud q dicebat magis cōmendaretur me morie. Tertia vt nob ostenderet exponer scripturas. vt per cognita exponamus in cognita. et intellectum spūalem i eis esse q rendum. ¶ Sciēdum est sm Bedam: q sator est xps: semen verbum dei siue pre dicatō veritat. exitus autē satoris ē exi tus filij dei de sinu patris i mūdū. ¶ Iste exitus Christi fuit figuratus Apoc. 6. vbi dī. vidi et ecce equ⁹ albus et q sedeba t su per illum habebat archum. et data est ei coronaz: exiuit vicēns vt viceret. ¶ Vbi sciēdum q per 1^m equum intelligit hūa nitas xpi: que ideo alba dī q: peccatuz nī fecit: nec inuentus est dolus i ore eius. i.

pe. 2. Per equitem vero intelligitur xpi diuinitas: que iō sedere dī super humani tatem: q: sicut sesor dignior est equo: ita ditas in xpo dignior: erat hūanitate. Per archum vero q est arma expugnatia ho stium itellr xpi predicatō ex qua veld sa gite micantes cūctos vulnerat inimicos. Per coronam xpo que est ornamentum re gum: itellr regalis dignitas xpi. q: ē rex regum: et domus domiantium. Apoc. 19. Qui dī Eze. 24. Corona tua circumligata sit tibi. ¶ Iste autem sic armatus et coro natus vt miles strenuus ad pugā exijt s dyabolum: et nō qdem vt vinceretur sic Adam vetus hō: sed vt nouus homo no ua bella eligens superauit: et iō exijt vicēns vt vinceret. Vñ nos pfortans dīc Jo. 16. In mundo pssuraz hēbitis: sed confidite: q: ego vici mundum.

Secūda pars.

Eqtur. Et dum seminat et. Vbi tangit sibi recipiētis diuersitas intuenda: q pbat dispō numero sa vbi duo tangit. s.

Sbm dispōnis incongruentis.

Sbm dispōnis congruentis.

¶ Q^m ad p^m dīc. Et dū et. Vbi sciēdum q iter alia tria ipediunt pscm vbi dī in aia viatoris. s.

Tenebra ignoratīe respectu itelligibils.

Proteruitas ma^c respectu irascibils.

Anxietas auaritiē respectu pcupiscibils.

¶ Q^m ad p^mā indispositōnem que ipe dit profectum verbī dei. s. luxuriāz signifi catam per viam per qz itelligibil obfusca tur: dicit. Et dum semiat aliud ce. sec⁹ viā et. Vbi sciēdum q per viam itelligit cor hominis deditum peccato luxurie. Qui⁹ rō est: q: sic viā ē publica cōis. et oibus pa tens. ita cor luxoriosi ē publicū et patens oib⁹ cogitatōib⁹ imūdis occurrētib⁹: q: nllī resistit s; in eis delectat. Vñ cuilibet tali dīc Jf. 51. Posuisti vt terrā cor: p⁹ tuū et qsi viam trāseūtibus. ¶ Sic igitur ad

k

Itam semen q^{uod} cadit in viam: q^{uod} nō est oc-
cultatū sub terra: peuleat ab hoibus: et co-
medit ab ambus: sic spūaliter verbū dei
q^{uod} cadit in corde sic publico conculcat: q^{uod}
male cogitatōes ipm cōculcāt s^{ecundum} Ciril-
lum. et dyaboli significati p^{er} aues dicunt il-
lud comedere: dū de corde afferūt: ne af-
ferat bonū fructū. **¶** Dicūt^{ur} at dyaboli
aves rōne velocitatis: discurrendo: rōne
ipetuositatis in impugnādo et rōne rapa-
citatīs in rapiēdo. Volueres x^{risti} celi dicū-
tur. i. aeris: q^{uod} demones s^{ecundum} Angu. Usq^{ue}
ad diē iudicij erūt in isto aere caliginoso
ad hoīum exercitatōem. **¶** Sed tamē cō-
sideraret peccator: miserrimus: et ad men-
tem suam recurrat q^{uod} malus est vt sit via
infructifera et patens oibus malis: et seip-
sum disponat vt iam via non sit sed ager
fructifer. **¶** Ubi sciendum q^{uod} si via d^{icitur} fructi-
fera fieri: o^{mn}es q^{uod} vomere scindat: in circui-
tu fodiat^{ur}: et clausura sepiat. Sic pecca-
tor: instar vie: o^{mn}es q^{uod} vomere scidatur p^{er} ve-
ram cōtritōem: i. circuitu fodiat^{ur} p^{er} iter
nam sui consideratōem: clausura sepiat^{ur}
per mandatō^{rum} obseruatōem. **¶** Ad h^{oc} at
tria faciēda admonent peccatores a do-
mino Joel. 2. q^{uod}bus d^{icitur}. Conuertimini ad
me. s. per mādatorum obseruatōem: i. to-
to corde vestro in ieiunio fletu et planctu
s^{icut} fodiēdo per internam sui p^{er}sideratō-
nem: et scindite corda v^{est}ra et non vestimen-
ta v^{est}ra per veram contritōem. Tali at pec-
cator: sic volenti p^{er}ueri dic^{itur} d^{ominus} puer. 4.
Etiam sapiētie mōstrabo tibi et ducam te
per semitas equitatis quas cuz igressus
fueris non artabunt gressus tui et currens
nō habebis offendiculū. **¶** Quantum ad
sam idispositōem q^{uod} ipedit p^{er}fectū x^{risti} dei
s. supbia p^{er} q^{uod} irascibil^{is} indurat^{ur} designatā p^{er}
petrā dic^{itur}. Et aliū ce. supra pe. 2c. Ubi sciē-
dū q^{uod} p^{er} petrā intell^{igitur} cor hoīs induratum
q^{uod} nō p^{otest} hūiliari nec a sua sua resili^{re}. Uñ
d^{icitur} ip^sis d^{icitur} Je. 5. Indurauerūt facies suas
supra petrā: noluerūt reuerti. Nō aduertē

tes miseri illud eccl^{esiastici}. 3. Cor durū ma-
le habebit in nouissimo. **¶** Sic igit ad lit-
teram q^{uod} semen cadit supra petrā duram
que nō habz humores aqueū: et si nascatur
statim moritur: sic verbū dei receptum
in corde superbi et iⁿ sua proteruitia indura-
ti. et si aliquādo ex aliqua curiositate sibi
placeat: tamen cito moritur: nec ad profe-
ctum venit per opera: q^{uod} caret grē et carī-
tatis humore. **¶** Sed tñ debz aduertēre
miser peccator instar lapidis in suis ma-
litijs induratus: q^{uod} lapis q^{uod}uis durus sit
tamē aliquādo frangit^{ur} vel liquore hume-
tante: vel igne ardescēte: vel maleo feri-
ente. Sic peccatorem obstinatum d^{icitur} fran-
gere humor. i. passionis x^{risti} lachrimosa
meditatō: vel ignis. i. penaz inferni confi-
deratō: vel maleus. i. natural^{is} mortis expe-
ctatō. **¶** De peccōre aut sic conuerso cum
lachrimis predictis consideratis p^{ossunt} dici
illud ps. Educens aquā de petrā. i. d^{icitur} cor-
de. **¶** Modus autem per quem d^{icitur} pec-
cator aquas educere fuit figuratus nume-
ri. 20. in **¶** Moy. de quo dicitur q^{uod} cum ele-
uasset **¶** Moy. manum percutiens virga
bis silicez. egressē sūt aq^{ue} largissime. **¶** Ubi
sciēdum q^{uod} per **¶** Moy. h^{ic} intell^{igitur} peccator:
q^{uod} sicut habetur ibi **¶** Moy. non credidit
d^{ominus}: sic peccator voluntati diuine resistit.
¶ Per manum^{us} firmā et validam intelligit^{ur}
volūtas siue liberum arbitriū: q^{uod} nullate-
nus potest cogi. **¶** Per virgam vero q^{uod} est
inst^{rum} castigatiuum iuuenum intelligit^{ur}
rō que debet sensualitatē corrigere. **¶** Per
silicem vero siue petrā durissimam: intel-
ligit^{ur} cor in vitijs obduratum. **¶** **¶** Moy.
igitur. i. peccator: cognoscens cor suū du-
rissimū: d^{icitur} voluntatem in altum erigere
i. ad complacentiā diuinorū. et tunc virga
i. recta rōne pcutere silicez. i. cor durū: co-
rigeret^{ur} vt ad duritiā suā frāgatur. Signā-
ter at d^{icitur} q^{uod} bis percussit silicem: q^{uod} inter
alia q^{uod} d^{icitur} rō cordi duro vt moliat ostēdere
sunt principal^{iter} duo. s. amissio eterne glo-

Tertia pars.

Equitur. Hoc di. clamabat te. vbi
 tangitur precorij admonētis se
 dulitas attendenda. q. probat
 excitatio vigorosa. Vbi sciendum fm Ba
 silium q. audire pertinet bd intellectum
 vnde fm Bedam quotienscumq. in scrip
 tura admonemur ad aliquid audiendum:
 signum est q. illud q. dicitur est mysticu:
 q. significatio ei: est a nobis attrētius ac

quirenda. **D**icit igitur h. d. i. similitudinem de seie pponēs: clamabat in signum desiderij salutis aīorum et ut nos redderet attentiores: q habz aures audiendi audiat: mentalr iterius intelligēdo et ope adimplendo. **S**ciendum est at q alig sunt q deum audire desiderant ut deuoti ptem plantes. Et isti figuratur per istos reges terrarum d qbus dī. 2. pal. 9. q desiderabant videre faciem Salōis ut audirent sapientiā qz dederat dñs in corde suo.

Alig sunt q deum audire timent ut veri penitentes q timore magno deuz audiunt plderantes pueuariatōem et offēsa cōmissā. Et isti figuratur per Adam. d quo dī gen. 3. q cum post pueuariatōnez vocasset eū dñs. d. Adā: vbi es. ait. Voce etiam audiui in paradiso et timui: eo q nudus essem. et abscondi me. expōe de nuda rōe. **A**liqui sunt q deuz audire renuūt ut pigri: de qbus conqueritur dominus p psalmistā. d. Nō audiuit populus me⁹ vocem meam et isrl' nō itendit mihi. Unde tales icrepat dñs Jb. i. d. Cognouit bos possessorem suum et asinus presepe domini sui. Isrl' autem non cognouit et populo meus non intellexit Ad lram enim sic inuenitur q multi peccatores sunt magis ingrati bestijs non utentibus rōne. Nam bos et asinus dominum suum cognoscunt et faciunt eorum seruicia: et tamē pigri stolidiores aīalibus: dum cognoscere nolunt nec ipm audire: nec in eius seruitijs occu pari. **A**lig sunt qui deum audire nolūt sed mund⁹ et carnalia desideria: istar adā q spūto mādato domini audiuit vocem vxoris sue. gen. 3.

Quarta pars.

Equif. Interrogabāt at euz et.

Abi tangit. Collegij ingrentis sanctitas imitāda. q pbat petitiō gōsa. Et duo tangit. s.

Discipuloy inqsiōem. **X**pī responsionem.

Quantum ad primum dicit. Interrogabant et. **U**bi sciendum fm Aug. q differentia est iter parabolā et enigma. Nam parabola est sermo quasi facti: sed nō feci tamen possibil' fieri. Enigma vero est pcessus sermonis in his que dicunt qsi et fecā: tñ nō sunt fecā nec possibilia fieri: signi ficāt xō aliqd i oculto: sic q dī in libro iudicū q ligna ierūt ut vngerēt sibi reges. Non ē at scīm q dī exiūt qui semiat et. pos sibile tñ fieri. Dicit igit q interrogauerūt eum: sed nō statim finita parabola s; Bedā s; post sic eius familiares. **Q**u^m ad 2^m s. xpi rñsionē dīc qb⁹ ipse dīc vobiscū et. **U**bi sciēdū q apli dolētes q populus nō intelligebat que parabolice dicebantur a xpo: moti caritate que non suam sed aliorum querit salutem: interrogauerunt xps de expōne parabole: per h nobis dātes exemplum fm Criso. ut de salute aliorū tanq⁹ d ppra solliciti simus.

Quinta pars.

Egitur. Est at h parabola et. **U**bi tangit magistri exponentis claritas admiranda: q probat explicatio fructuosa. Et duo facit. **P**rio ostēdit qd significet semen seminatum. **S**cōdo qd sūm ppepatum. **Q**uantū ad p^m dicit. Est h at et. semen sensibile q semināf est. i. significat vbum. i. doctrinam veritatis. de quo vbo dī deuterō. 8. Non in solo pane viuit homo sed in omni verbo q pcedit de ore dei. **Q**uantum ad secundū dicit q autem secus viam et. Et quattuor facit secundum q exponit quid significet quattuor sba semī recipientia. s. quid via: quid petra: quid spine: quid terra bona. **Q**uantum ad primum dicit: quod aut secus viam et. Expone de omnibus quattuor sicut stat in textu. **H**omines autem dediti diuitijs terrenis per spinas d signatis possunt figurari per i^m figulum de quo dicitur ecclesiastici. 38. Figulus sedens ad opus suum conuertens pedibus

fuisset rotam qui in solitudine positus est ppter opus suum: et in misericordia omnis operatio eius in brachio suo formauit lutum: et ante pedes suos curuauit virtutes suam: cor suum dabit ut consumet linitio nem et vigilia sua mundabit fornaces omnes hi in manibus suis sperauerunt.

Ebi sciendum q per figulum q opera tur de terra: intelliguntur homines dedi ti terrenis diuitijs qui possunt quantu ad presens spectat in quadruplici differetia reperiri. Nam quidam sunt solliciti acqui rere diuitias per vsuras: quidam per mer cationes: aliqui per labores: quidam per redditus ecclesiasticos vt clerici et symo niaci. **A**surarij intelliguntur per figu lum sedentem ad opus: quia sedent ad ba chuz et sine labore lucratur. Mercatores vero per figulum vertentem pedibus ro tam. quia totum mundum circueunt modo in franciam et. Laboratores vero p ipm qui in brachio suo formauit lutum et. Ma laboratores manibus et pedibus se exercet vt possint diuitias congregare. Clerici et symoniaci intelliguntur per figuluz cor suum dans ad linitioem et vigilantem et mu dantem fornacem: q isti multotiens plus q layci ardent auaritia et cor suum ad vi gilandum tradunt: quia machinari no de sinunt qualiter valeant prebendar: omnes isti dicuntur in manibus suis sperare: qa confidentes de sua industria credunt ho nores et diuitias adipisci. **E** dicitur au tem terra bona q fructum affert in paci entia: quia teste Jaco. 3. a. 1. Pacientia op perfectum habet: perfectum in q. i. in hoc mundo meritorium et in futuro glosum. Ad q. 3. et.

Dominica in .50^a. Euangelium .21.

Assumpsit yhs. 12. discipulos et ait illis. Ecce ascendimus ierosolimam et. Luc. 18. Tria sunt inter alia que prinent ad bonu medicu. Primum

est q cognoscat infirmitates moribus. 2^m q cognoscat sanitatis remediuz. Tertiu q artem suam reducat ad effectum. Nam si i^o negligeret eius ars parz valeret. Ad i firmum vo pertinet vt postq sanitatē re cepit regratiet medico de suscepto benefi cio et sibi prester obsequia iuxta eius possi bilitatem. Sic igitur i^o in infirmitate cor porali cōspicimus: ita suo modo possum⁹ i infirmitate spūali intueri. Nam in ipa spe ritualis medicus est xps. Infirmitas vero miser peccator. In xpo vero tria predē euidenter cognoscimus. Unde ex parte peccatoris curati debz reperiri cognitio tanti beneficij. Hoc autem nob inuūtur in euāgelio hodierno i quo fit mentio d pas sione xpi que est medicina nostra efficacis sima: et de ceco infirmante q cecitas signi ficat morbum peccati. et de illuminatōe q significat opatōem xpi circa peccatorē. Et hī hoc hī quattuor tangunt. s.

Remedium sanitatē vigorose.

Morbum calamitatē dolorose.

Bonum pietatē viscerose.

Actu sedulitatē virtuose.

Primū pbat passiois misterij admi randum. 2^m peccatoris flagitiū detestand 3^m saluatoris beneficiū appetendum. 4^m viatoris obsequium imitand. **P** in p. in. Secundum ibi. Factum est aut et. Terti um ibi. Stans aut yhs. Quartum ibi. Et sequebat i^o et.

Prima pars.

Tantum ad primū vbi tangit

q et q probat et. dicit assumpsit yhs et. Ebi sciendum q circa

istam partem. s. possumus plicare. s.

Collegiū gratiosum.

Exemplum virtuosum.

Supplicium dolorosum.

Solatum gaudiosum.

Ingenuū nubilosum.

Ad 2^m ad p^m dicit. Assumpsit yhs et.

Ebi sciendū q iō xps f; Lris. solū illos. 12.

k ij

discipulos assumpsit ad manifestādū eis
sue passiois secreta. **P**rimo ad ostendendum
q̄ non nisi fide in illis i dilectōe xp̄i: denūcian
da est xp̄i passio et qui ip̄am velint deuo
tissime imitari. 2° q̄ numerus duodenari
us est numerus superhabūdans. Ad desi
gnandum istā passionem xp̄i esse superba
bundantem ad redemptōem humani ge
neris: idēo ip̄am. 12. discipulis voluit nun
ciari. **Q**uantum ad 2^m. s. ex^m virtuosuz
dicit. Et ait illi. Et ascē. iero. p. q̄z q̄z interpre
tat visio pacis intellr ac⁹ virtuosus quē
hēre debemus dum viuim⁹ vt possimus
ad celestēm ier^m peruenire. **Q**ualr at
debemus ascēder fuit figuratum gen. 25.
Abi dicit sentētialr q̄ dñs dixit ad iacob
Surge et ascēde bethel. et habita ibi. facqz
altare deo q̄ appuit tibi. qui confurgens
puocata oi domo sua ait: abicite dōs alie
nos q̄ i medio v̄ri sūt: et mūdamin ac mu
tate vestimēta v̄ra: surgite et ascēdamus
in bethel. **U**bi sciēdū q̄ per Bethel q̄
interpretat domus dei: itellr celestis pa
tria. Ad hanc at instar Jacob inuitamur
q̄ surgentes per eleuatōem mentis et de
siderium ab istis rebus terrenis: nos eri
gendo ad contemplatōem celestium ascē
dere debeamus. Sed si ascendere cupim⁹
istat Jacob debemus nos metip̄os alta
re domini facere in q̄ per mortificatōem
vicioz carnalium instar pecudum que of
ferebant antiquitus: debemus hostiaz iu
git imolare: iuxta illud Ro. 12. Obsecro
vos fr̄es per misericordiam dei vt exhi
beat is co: pa vestra hostiam deo viuētez
sancta deo placētem: oābile obsequiū ve
strum. **Q**ualr at nos debeamus alta
re deo dignum construere: audi qd sequitur
Nā dī q̄ Jacob p̄cepit abloem ydolorū
i. cupidinum. q̄ col. 3. Auaritia ē ydolorū
seruitus. **A**bundatōem aīorum. i. libidinū
Abutatōem vestimentorum. i. cōpositōez
morum. vnde eccl̄astici. 9. **O**mnī tempōr
vestimenta tua sint candida. **E**xpletōem

preceptorum: in eo q̄ dīc eos surgere et
ascendere. **Q**uantum ad 3^m. s. supplici
um dolorosū dicit. et consumabunt omnia
et. **U**bi duo p̄dic. s.
Scripturarum adimpletōem.
Eius mirabilem passionē.
Quantum ad primū dicit. Et p̄suma.
et. **U**bi sciēdū q̄ scriptura et p̄phete ocu
lum habuerunt ad xp̄m prenūciando ei⁹
incarnatōnem: puerlatōem et passionem.
Unde xp̄s duobus discipulis euntibus i
Emaus apparēs post resurrectiōem icre
pauit eos Luc. 24. dicens. **O**stulti et tardī
corde ad credendū et. et incipiēs a moy.
et omnibus p̄phēz interpretabāt illis i
omnibus scripturis que de ip̄o erāt. **E**nī
et iam in cruce existens cum videret oīa
completa que de ip̄o quantum ad p̄dicta
scripta erant dixit Jo. 19. Consumatum ē
Qualia aut scripta de ip̄o fuerint ibi
git tangens modum sue mirabilis passio
nis. d. tradet et. **N**āz a iuda eius discipu
lo fuit fraudulent traditus et vendit⁹: si
guratus per Ioseph quem fr̄es vendide
runt ysmāelīz triginta argenteis. gen. 37.
Secūdo fuit illusus. **P**rimo in domo sa
cerdotū Luc. 21. Illudebāt ei et vellauerūt
eum. d. p̄phetiza quis est qui te percussit.
Secundo in domo Pilati. Unde **A**bat.
27. **C**lamidem coccineam circondederūt
ei et plectentes coronam de spinis posue
runt super caput eius et genu flexo illude
bant ei. **T**ertio in domo Herodis. Unde
Luc. 13. **S**preuit eum Herodes cum exer
citu suo et illuxit eum indutū veste alba.
Quarto in cruce. Unde **A**bat. 27. **P**rin
cipes sacerdotum cum scribis et seniorib⁹
illudentes dicebant. Si rex isrl̄ est: descē
dat nunc de cruce et credimus ei. Unde si
guratus fuit per Sanson de quo dicitur
Judic. 16. q̄ philistei letantes per p̄uicia
sump̄z iam epistolis preceperunt vt voca
ret Sanson: et añ eos luderet: q̄ educ⁹ de
carcere ludebat añ eos. **T**ertio fuit fla

gellatus: figuratus per Jeremiam. de q̄
dī Jere. 37. q̄ irati s̄ Jeremia p̄ncipes: ce
sum eū miserunt in carcerem. ¶ Quarto
fuit consputus: figuratus per Job: q̄ dīc
de seipso Job. 31. Filij stulto: um ⁊ ignobi
lium: ⁊ in terra penitus nō parentes. nūc
autem in eorum canticum versus sum. ⁊
scūs sum eis in puerbium abhominantur
me ⁊ longe fugiunt a me ⁊ faciem meam
spuere non verentur. ¶ 5° fuit occisus: fi
guratus per Abel: de quo dī gen. 4. q̄ cū
essent i agro ip̄e ⁊ Laym frater suus: sur
rexit Laym aduersus Abel. ⁊ interfecit eū.
¶ Nec igit̄ sunt o dñe yēsu que d̄ te scrip
pta: figurata ⁊ prophetata sunt: que pro sa
lute humani generis in te p̄spicim⁹ i ple
ta. ¶ In estasi igit̄ ⁊ contemplatōe consi
derando supradcā xpm̄ ysm̄ pōt alloqui
aia deuota ⁊ querere. d. Dulcis yhu q̄
nam sunt que de te vidimus mirabilia: nā
tu bone yhu es rex glorie dñs forj ⁊ po
tens in ps. Nam de te dī Jo. 1. Omnia p̄
ip̄m scā sunt ⁊ sine ip̄o scā est nihil. q̄uo
ergo h̄ potētia tradet? Tu etiam dulcis
yhu es dei virtus ⁊ sapiētia. 1. cor. 1. Per
te enim oīa subsistunt ⁊ ordinant̄: quomō
ergo h̄ sapiētia illudetur? Tu ē dulcis ye
su es agnus inocēs tollens peccata mun
di. Jo. 1. ⁊ de quo dī. 1. pe. 2. Qui peccatus
non fecit nec inuētus est dolus in ore eius:
q̄uo igit̄ h̄ inocētia flagellabit? Tu ē dul
cis yhu es speciosus forma p̄ filijs hoīuz:
in ps. In quem desiderant angeli p̄spici
cere. 1. pe. 1. q̄uo igit̄ h̄ decor p̄spuetur? Tu
ē dulcis yhu es vita que est lux hoīum
Jo. 1. Qui dicis de te ip̄o. Jo. 14. Ego suz
via vitas ⁊ vita. q̄uo igitur h̄ vita moriet̄
Ex affectu o dñe yhu vellē tāti misterij
cām cognosce: tāti supplicij fructū peipe:
tāti spectaculi culmē aspice. ¶ Qui pōt
rñderi q̄ cā tantī misterij est amor ⁊ cari
tas. Nā pp̄ nimiam caritatem suā q̄ dile
xit nos d̄s: cū essemus mortui peccatj: vi
uificauit nos i xpo. cuius gr̄a saluati su

mus: ephe. 2. ¶ Fructus autē huius sup
plicij est nostra redemptō ⁊ gloriificatio.
And̄ Apoc. 5. Occisus es ⁊ redemisti nos
in sanguine tuo. ¶ Culmen autē tantī spe
taculi est vt eius vestigia imitemur. An
pe. 2. Xps̄ passus est pro nobis: nobis
relinquens exemplum vt sequamur vestigia
eius. Ande potētia tradi voluit vt d̄
nostra potentia non superbiamus. Sapiē
tia illud voluit: vt de nostra sapiētia ina
nem gloriā non habeamus. Innocētia
flagellari voluit vt nos qui pleni sumus
peccatis: per castigatōem carnis vicia cō
primamus. Decor etiam cōspui voluit vt
nobis daret exemplum: ne nimis d̄ orna
tu facti ⁊ corporis curemus: s̄ se pingentes
⁊ superflue se ornātes. Voluit ē vita
mori: vt nob̄ daret exemplū moriēdi pec
catj. ¶ Quantum ad quartum. s. solatium
gaudiosum dicit. Et tertia die resurget.
¶ Ubi sciendum quod Christus sciens di
scipulos de annunciatione passionis tur
batos vt pius pater adiecit consolatōez
resurrectionem suam in proximo futurā
nunciando. ¶ Quantum ad quintum. s.
ingenium nubilosum dicit. Et ipsi nihil
horum intellexerunt. Ubi sciendum q̄
duplex ratio est quare discipuli passionē
Christi non intelligebant. Prima est q̄
non solum sciebant Christum esse verum
inocētem: sed etiam verum deum: ⁊ ideo
existimabant eum mori non posse. Secū
da ratio est quia Christus eis pabolice
loqui consueuerat: ⁊ ideo credebant ip̄m
loqui pabolice: cum eis de sua passiōe ali
qua loquebat̄. h̄ fm̄ Bedam.

Scd̄ ap̄s.

Equitor. Factum est autem euz
ap. 7c. Ubi tangit morbum cala
mitatis dolorose. q̄ pbat pecca
toris flagitium detestandum. Ubi sciēdū
q̄ hic. s. possumus p̄siderare. s.

k iij

Xpi humilitatem et misericordiam.

Infirmi calamitatem et miseriam.

Inquisitoris diligentiam.

Inuocationis instantiam.

Continuationis pseuerantiam.

Quantum ad primum dicit. Factum est autem cum apud Jerico. Ubi sciendum quod Jerico interpretatur luna et significat defectum. et potest significare istum mundum quod ad modum lune est defectuosus et instabilis. nam sicut luna semper non stram apparetur: apparet nunc magna nunc parua: sic in isto mundo sunt aliqui aliqui in magnis prosperitatibus aliqui in magnis calamitatibus. **Episcopus** igitur dicitur appropinquasse Jerico quoniam verbum dei assumpsit carnem humanam iuxta illud **Io. 1.** Verbum caro factum est et habitauit in nobis. **Quantum** ad secundum. scilicet calamitatem et miseriam dicit cecus quidam etc. Ubi sciendum quod per istum cecum intelligitur totum genus humanum quod per peccatum primorum parentum fuerat excecatus. **Al** quilibet peccator qui excecatur dicitur per peccatum quod Sap. 2. Excecavit illos malitia eorum. **Iste** dicitur secundum viam sedere secundum Gregorium. **Ubi** ad cognitionem uitae quod Christus est uere desiderat. **Benedicere** autem dicitur: dum rogat sibi viam salutis a domino demonstrari. **Sciendum** est autem quod genus humanum vel quilibet peccator per peccatum excecatus potest figurari per Sanson de quo dicitur finaliter **Judicium. 16.** quod cum adhaesisset quadam muliere quae vocabatur Dalila philistini quod aduersabantur Sansoni cum per fortitudinem suam non possent ei nocere:ordiauerunt cum ista quod blandirent Sansoni et diceret sibi in quo erat fortitudo sua magna et quomodo possent eum vincere quod querens ab eo: dixit quod si. 7. neruices funibus mundum sic cis et adhuc humectibus ligaretur: quod esset debilis sicut ceteri homines quibus cum ipsa ligasset eum dormientem clamauit philistini super te Sanson: quod surgens rupit vincula quomodo si rumpat quod filum stipe tortum. **Cum** illa conqueretur quod non diligeret eam eo quod non dixisset sibi veritatem. **Iterum** inter

rogauit eum quomodo debilis fieret: cui respondit si ligatus fuero. 9. funibus qui nunquam fuerunt in ope infirmus ero. et aliorum hominum filius: quibus cum ipsa eum dormientem ligasset: clamauit philistini super te Sanson: quod euigilans ita rupit vincula quasi si filia tele. cumque iterum perqueretur quod eam non diligeret eo quod veritatem sibi non dixisset: dixit ei: si. 7. crines capitis mei cum litio. i. cum fillo staminis plexeris et clauis his cuique ligatum terre fixeris infirmus ero quod cum eo dormiente fecisset clauis philistini super te Sanson: quod conuersus extraxit clauis cum crinibus et litio. cumque illa conqueretur quod eam non diligeret eo quod ter sibi mentitus fuisset apuit sibi veritatem. **D.** ferunt nunquam ascendit super caput meum: quod nazareus. i. consecratus deo sum de utero matris mee: si rasum fuerit caput meum recedet a me fortitudo mea. **Uides** autem quod confessus fuerat veritatem fecit cum dormire super genua sua et in sinu suo reclinare caput: vocauitque tonsorem et rasit. 7. crines eius et statim recessit ab eo fortitudo: dixitque philistini super te Sanson: qui post surgens dixit in animo suo egrediar sicut prius feci nesciens quod dominus recessit ab eo: quae apprehedentes philistini statim eruerunt sibi oculos et duxerunt gazam victum cathenis et clausum in carcere molere fecerunt. Ubi sciendum quod per Sanson quod interpretatur sol fortis: intelligi potest anima in qua instat sol est intellectus. cognoscens. et instar fortitudinis est diuina gratia significata per capillos Sansonis in quo erat maxima fortitudo. **Per** daliam vero quod interpretatur paupercula quod multum dilexit Sanson intelligitur sensualitas: quod anima multum diligit quasi naturali federe sibi coniuncta quod in paupercula dicitur: quod spiritus sanctus. gratia per quam efficitur diuites in sensualitate non recipit: sed in anima rationali. **Per** philistini vero intelligitur dyaboli inimici hominis cui inuident ut supradictum fuit. **Uides** autem dyaboli quod per claritatem intellectus et liberi arbitrii fortitudinem: non possent animam sic de facili vincere: recursum habent ad daliam. i.

ad sensualitatē vt blādiatur anime q̄ sibi
p̄sentiat vt p̄ eā possit dēcipi ⁊ ab inimicis
deuinet. ¶ **S**alia igit̄ .i. sensualitas San
sonem .i. animā conatur decipi vt dicat in
quo possit ab hostibus superari. ⁊ nō cessat
ellicere vt inclinēt eā ad sibi placibilia: ⁊
tandē paulatiue allicit q̄ suā amittit for
titudinē ⁊ a dyabolo captiuat. Aliqñ aut̄
contingit q̄ sensualitas: animā dormientē
i. de sua salute negligentē neruicis funi
bus ligat: q̄ ipsam inclināt ad carnis deli
tias. Aliqñ at̄ ipsam ligat. 9. funibus d̄ ca
napo. i. ipsam aliqñ inclināt ad mūdanas
excellētias significatas p̄ funes de cana
po: q̄ sicut funis tortis est ⁊ fit circonuol
uendo rotam: ita homines dediti mūda
nis excellētis torti dicuntur dum p̄ mul
tas cōbinationes circōueluendo nūc illuz
nunc istū: procurāt ad excellētias ⁊ digni
tates venire. ¶ Aliqñ autē contingit q̄
crines cū litio cōp̄ressos circōuolutos cū
clauo figit in terrā. i. ipsam inclināt ad di
uitias temporales significatas p̄ terram:
in qua figūtur qñ ad diuitias inclinātur.
¶ Sed tñ in tribus predictis anima nun
dum amittit suā fortitudinē: q̄ inclinatio
ad h̄ tria q̄q̄ in ipsis sit aliqualis sensua
lis cōplacencia p̄ peccatum veniale: non
est tanta q̄ ad deliberatū consensum per
ueniat per peccatum mortale s̄ sicut San
son excitat⁹ a somno rupit vincula sic ho
mo dum a se excutit negligentia. ⁊ confi
derando suam salutem incipit vigilare:
resistit temptacionibus sibi a sensualita
te prepositis: ⁊ rumpit vincula ipsis resi
stendo. ¶ **C**aveat tamen anima ne tantū
alliciat⁹ a sensualitate ipsam inclinante
cum festinatione continua q̄ sibi contin
gat q̄ dicitur cont̄ gisse Sansonem. Nam
dicitur q̄ dalia fecit eum dormire ⁊c.
¶ **A**bi sciendum q̄ anima tunc dormit
super gēua dālie. i. sensualitatis: ⁊ in si
num suū caput reclinat: quādo suggestio
nibus eius suam salutem postponens de

liberate consentit ⁊ tunc ante tonsoris. i.
procuracione dyaboli caput Sansonis. i.
anime raditur: quia deliberate consensien
do sensualitatis suggestio: omibus peccat
mortaliter. ⁊ sic perdit gratiā que instar
capillozum caput ornantium animā adori
nantem. ¶ **S**ic autem rasa remanet debi
lis: quia gratiam fortificantem amisit ⁊
tunc contra eā ferociter philistey hostes
insurgunt. i. dyaboli: que amissa fortitudi
ne nescit nec potest resistere. ⁊ tunc ab ip
sis capitur ⁊ ligatur culpe vinculo. ⁊ excecatur
utroq̄ oculo: dextero: quia non cō
siderat q̄tam peccando amisit gloriā:
sinistro: quia non considerat quantam pe
nam incurrit. ¶ **S**ic autem ligata ⁊ excecata:
i. carcere ponitur: quia seruituti dy
boli mancipatur. Et ad rotam molandini
vt ipsam circōducat ponitur: quia rotan
do de peccato in peccatum labitur. Nam
teste Grego. Peccatū q̄ per penitentia
non deletur mox suo pōdere ad aliud tra
hit. ⁊ sic rotando labitur donec demerga
tur in profundum inferni. Unde Isa. 14.
In infernum traheris in profunduz laci.
¶ **Q**uantum ad tertium. s. inquisitionis
diligentiam dicit. Et cum audiret turbaz
pre. ⁊c. Ubi duo tangit. s.
Inquisitionem sollicitam.
Responsionem viridicam.
¶ **Q**uantum ad primū dicit. Et cum au
diret ⁊c. Ubi sciendum q̄ cecus ille qui
carebat visu ⁊ non poterat xp̄m cogno
scere: sollicitus de sua curatione interroga
bat illos qui cognoscebant quid h̄ sit. In
quo datur intelligi peccatori q̄ si propter
peccatorum sarcinam: cognoscere viā ve
ritatis nō valeat: exēplo ceci debet inter
rogare scientes vt ad ipsam valeat perue
nire. Quos autem interrogare debeat pa
tet in euangelio: quia ambulantes cū xp̄o
i. vite euangelice sectatores. Unde deu
tero. 32. Interroga patrem tuum ⁊ annun
ciabit tibi maiores tuos ⁊ dicent tibi.

Quantum ad responsionē viridicam dicit dixerunt autem ei &c. Ubi sciendū q̄ ppter deuotionē q̄z populus habebat ad xpm multa turba ipm sequebatur ce co igitur querenti quid est h: respōderūt q̄ yhs nazareus transiret. **M**oraliter autē peccatori volenti pueri ad pñiam & interrogāti qd est h. i. que inspiratio q̄ si bi venit de penitēdo de peccato: rñdē q̄ yhs nazareus transiret: q̄ ipse est via salu tis vnde saluator dī. Ipse est et qui trāsīt p cor: peccatoris ipm inspirando. **Q**uā tum ad xpm. s. inuocationis instantia: dicit. Et clamauit dñe yhu &c. Ubi sciendū q̄ ille cecus audiens xpm inde transire que videre non poterat de quo p famam audierat q̄ faciebat mltā miracula: firmi ter credidit q̄ ipm poterat liberare. Et iō Iesu fili dñi miserere mei. q. d. tu q̄ de finu pñis in mundū venisti: d stirpe daui tica p redimēdis hoibus factus hō: misē rere mei indigētis. **M**oueat eni te o dñe Iesu cōnālitas tui & mei: quia hō es. & pie tas diuina q̄ deus misericors es. **M**ā de te scribitur sapiēt. ij. **M**isereris oium quoniā oia potes: & dissimlas peccata ho minū pp penitentiā diligis enim oia que sunt: & nō odisti eoz q̄ fecisti. **Q**uantū ad quintū. s. continuatiōis p̄seuerantiā dicit. & qui p̄reabant &c. Ubi duo tangit. s. turbe increpationē. & p̄euz continuationē. **Q**uantū ad primū dicit. & q̄ p̄reabant &c. Ubi sciendū q̄ qui p̄reabant timentes ne cec⁹ clamās xpm fastidiret: dicebant sibi vt taceret. **Q**uantum ad precum continuationē dicit. ipse vero multo ma gis cla. &c. **I**ste enim quanto plus prohi bebatur a turba: tanto plus clamabat ad xpm vt sui miseretur in quo apparet sua p̄seuerantiā in rogando. **S**ciē^m ē at loquēdo moraliter q̄ p istis q̄ p̄reabant & increpabant cecum. s. peccatorem intelli gitur sensualitas & multitudo cogitatio num sensualium: que multociēs retrahūt

peccatorem. & ipm impediunt: ne ad peni tentiā conuertatur. **E**t autē sic rōni cō tradicat sensualitas: non tñ propter h est desistendū a bono pposito: quin potius p continuū clamorē. i. deuotā orationem & exercitiū bonum dī a ratione vt a domias sensualitas supari instar cecī qui constan ter perseuerauit. & tunc sicut cecus illumi nari meruit ita peccator merebitur exau diri.

Tertia para.

Equitur. Stans at yhs &c. Ubi tangit donum pietat⁹ visceroſe: q̄ probat beneficium appetēdū.

Ubi. s. possumus considerare. s.

Xpi benignitatē in expectando.

Xpi exemplaritatē in ingrendo.

Ceci sagacitatē in rñdendo.

Xpi potestātē in opando.

Facti veritatē in consequendo.

Quātū ad primū dicit. Stas yhs. Ubi sciendum q̄ magne pietat⁹ signum fuit in xpo q̄ illum cecum expectat⁹ voluit. & ad se fecit adduci. **M**oc autē secundū Cirillū fides promeruit inuocant⁹. **B**enigni tas saluatoris non eni personam respicis vtrum. s. diues vel pauper &c. vtrū multū peccauerit vel par omnes expectas dñe yhu oium misereris: omnibus indulges. **Q**uis igitur tardabit reuerti ad xpm nē si imemor sue salut⁹. Et ideo dicit **I**sa. ss. **Q**uerite dominum dum inueniri potest inuocate eum dum prope est. **Q**uantū ad secundū. s. xpi exemplaritatē in inqui rendo dicit & cū appropinquasset &c. Ubi sciendū secundum Ambro. q̄ xps non in terrogat quasi ignoret quid cecus petere debeat: sed vt nobis daret exemplum q̄ si volumus saluos fieri h est per vere fi dei confessionem firmam. **Q**uantū ad ter tium. s. ceci sagacitatē in respondendo di cit: at ille dixit domine vt videā. Ubi sciē dum q̄ ille cecus sapienter respondit & magnum donum petijt lumen. s. spiritua le & corporale. **I**n quo dat nobis exem

plum quod de temporalibus non debemus multum curare quia transeunt: sed de spiritualibus eternaliter permanentibus. Unde Grego. Cecus autem a domino non aurum sed lucem querit: et nos non falsas diuitias: sed lucem queramus quod videre cum sanctis angelis possimus. **Quantum ad quartum.** s. xpi potestate in operando dicit. Et yhs dixit illi respice etc. **Ubi sciendum.** s. Criso. q. quando homo in petitione sua tenet convenientem modum: tunc meretur a domino exaudiri et ideo quia ille cecus tenuit modum congruum fuit a domino exauditus. **Quantum ad quintum.** s. facti veritatem in consequendo dicit. et confestim vidit. Nam statim ad verbum xpi cuius dicere est facere: cecus lumen recepit. **Non vacat autem a misterio** q. cecus ter clamavit petendo lumen. Nam si ideo factum est ut detur nobis intelligi q. si homo cecus per peccatum: vellet a deo illuminari per gratiam: debet ter dominum invocare. s. corde: ore: et ope: et sic perseverando illuminari meretur. **Quarta pars.**

Equitur. Et sequebatur eum etc. **Ubi tangit actus sedulitatis** virtuose. q. probat viatoris obsequium imitandum. **Ubi duo tangit.** s. **Ceci imitationem sollicitam.**

Populi dedicationem viriditatem. **Quantum ad primum dicit.** Et sequebatur eum etc. **Ubi sciendum** q. exemplo hominis ceci quando homo recipit a deo aliquod beneficium: non debet esse ingratus sed ipsum recognoscere et regratiari ipsum sequendo in opibus bonis. Ut sic dicat illud Mat. 8. Magister sequere te quocumque ieris. **Tal' autem sic illuminat** sequens xpm potest figurari per elyseum de quo finaliter dicitur 3. Re. 19. q. elyas repit elyseum arantem in 12. iugis bouum: ipse in 12. arantibus unus erat. cumq. elyas misisset palium suum super eum: relicti bobus cucurrit post

Elyam: et valle faciens parentibus: tulit par bouum et mactavit illud: et in aratro bouum coxit carnes et dedit populo ad comedendum: consurgensq. abiit et secutus est Elyas. **Ubi sciendum** q. per Elyas q. interpretatur deus dominus: intelligitur xps q. est noster deus et dominus. **Per elyseum vero arantem:** intelligitur homo deditus temporalibus q. signanter dicitur arasse in 12. iugis bouum: quod duodenarius numerus est numerus superabundans: ad designandum hominem: ultra suam necessitatem deditus terrenis. **Et** at homo aliquando indebite terrenis sit deditus tamen aliquando Elyas. i. xps venit ad eum per aliquam bonam inspirationem: et imponit super eum palium. i. perfert sibi gratiam aiam ornametum huius palium corporis. **Idem igitur sic inspiratur** et tunc gratia divina instar Elysei deo terrena relinquit: et parentum carnalium oblivisci et post christum currere. **Ubi fidei aie ps.** Audi filia vide et inclina aurem tuam obli. populum tuum et domum patris tui. et percipiet rex decorem tuum. **Quid autem volendo sequi Elyas Elyseus** sequitur q. par bouum mactavit et coxit carnes in aratro deditq. populo. **Ubi sciendum** q. per par bouum q. vno iugo coniungitur intelligitur in homine cor et anima vno iugo naturalis conjunctionis federe colligati. **Istud par bouum** deus homo interficere peccatis iuxta illud Col. 3. Mortificate membra vestra que sunt super terram. **Per aratum vero** q. est ligneum et cui ferrum apponitur et terram scindit intelligitur passio christi: quod super lignum crucis portauit: cui ferrum fuit appositum quando fuit clauatus et lanceatus in cruce q. quidem aratrum debet cor terrenum cuiuslibet peccatoris scindere ut ad penitentiam conuertatur. **In isto igitur aratro:** deus homo carnes bouum decoquere. i. seipsum iam mortuum vitia in passione christi per amoris incendium totaliter cremare recogitando tantum beneficium receptum a christo. qui pro amore quem ad humanum genus habuit: voluit crucifigi. **Signanter autem dicitur** quod

de carnibus bou coctis in aratro. Elpheus
tradidit populo: ad designandum qd homo
mortuus vicijs ⁊ ardescens in amorē xpi
crucifixus: nō solū sibi. p̄ficere sed alios pos
set instruere verbo pariter ⁊ exemplo. sic
igitur hō sp̄ritus terrenis diuitijs ⁊ mor
tificatus vicijs ⁊ cum xpo mentaliter cru
cifixus debz sequi ipm alacriter: ⁊ sedule
ministrare: non vlt̄ius respiciens ad p̄
terita: sed mittens manū ad fortia ipsum
sequi vt possit fieri particeps regni dei.
Nam teste xpo Luc. 9. Nemo mittēs ma
num ad aratrum ⁊ aspiciens retro: aptus
est regno dei. ¶ Q^m ad 2^m. s. populi hedi
ficatōem viridicam dicit. Et omnis plebs
vt vidit. dedit laudem deo. Vbi sciendum
qđ qñ hoies vident a dō conferri alicui ali
qua beneficia: debent sibi regatari men
taliter: ⁊ ipm vocalit̄ colaudare: iuxta illd
ps̄. Laudate dominum qñ bonus est dō
mitus: psallite nomini eius qñ suauē. Nā
tantam benignitatem videntes in xpo in
beneficijs nob̄ collat̄ dz ipm laudare. Nā
solius dei est peccata dimittere ⁊ grām i
fundere ⁊ gloriam preparare. Ad qđ zc.

Dominica p^{ri}ma 40^e. Euangelium. 22ma

Actus est yhs in desertum
a spiritu vt temptaretur a
dyabolo 7c. **Matth. 4.** Sciē
dum est qđ fm sñam ficto
rum p̄mus hō. 7 p p̄as to
tum gēus humanum pp peccatum incur
rit duplex dñum. s. mortem 7 debilitatē
in vīribus naturalibus: duplicem autem
mortem incurrit. s. corporalē 7 spiritualez.
Nam mors est p̄ca peccati. si igit hō ste
tissz in statu inocentie non fuissz mortuus
nec corporaliter nec spiritaliter: qđ semp
in se habuissz grām animā viuificantem.
E Incurrit etiam debilitatem in vīrib⁹
naturalibus: qđ in statu inocentie omnes
vires inferiores erant ordinate 7 subiecte
pōni. Nunc autem sensualitas ei p̄dicat: 7
plerūqz eam captiuat. Unde ro. 7. **Videō**

aliam legem in mēbris meis repugnātes
legi mentis mee: et captiuantem me in le-
gem peccati. ¶ Xp̄s igit̄ reparat̄ humani
generis venit vt auferendo mortem: vitā
nob̄ tribuat conferendo grām: et auferen-
do debilitatem reddat vigorem. Nam 1.
cor. 15. Sicut i Adam omnes moriunt̄: ita
et in xp̄o oēs uiuificabunt̄. In tēptatione
et̄ sua in qua fuit victor: nos fortificauit.
Unde Au. Ip̄e quoq; .s. xp̄s temptādum
se prebuit vt ad sup̄andas tēptatōes dy-
boli mediator: esset: nō solū p̄ adiutorium
verum et̄ p̄ auxiliū ex^m. De ista at̄ tēpta-
tione xp̄i nos fortificante sit mētio i euan-
gelio hodierno. In q̄ b̄s ad ad. 3^a t̄git̄. .s.
Qualitatē occasiōis admirāde.

Sagacitatē suggestiōis p̄cauēde.

Probitatē dēfēsiōis imitade.

Primo pbar indigentia s̄secuta. 2^m
malitia p̄secuta. 3^m victoria assecuta. 4^m
in prin. 2^m ibi. Accedēs tēp. 7c. 3^m ibi. Et
reliq̄ eum 7c.

Prima pars :

Tantum ad p̄mu; ubi t̄git &c.

q q p: oba^t 7c. di^c. Bue^tus ē y^hs
7c. Ubi sciendum s^m E^risosto.

q̄ dyabolus aliq̄ viderat i x̄po pp q̄ oppi
nabatur ip̄m esse dei filium q̄ in mūdum
veniss̄: tum pp cantus angelorum q̄ au
dierat in ortu eius annūciantium pastori
bus x̄pi nat. tum propter ortus noue stel
le deducētis magos ad presepium: tum
propter Jo. baptiste testimoniū .d. Ecce
agnus dei ꝛc. tum pp columbam appare
tem super eum in baptismo: ꝛ vocē p̄rni
tēstificātem: ꝛ .d. Ecce filius meus ꝛc. Ali
qua autem videbat in x̄po pp que oppi
nabatur ip̄m esse solum hominem: vt puta:
q̄ venit ad baptismum Jo. sicut aliꝝ pec
catores: similiter ipsum esurire ꝛ sitire .
ꝛc. ¶ Specialiter autem : quia sicut in li
euangelio narratur: vidit ip̄m ieiunare .p
p̄ia virtute .40. diebus ꝛ .40. noctibus :
q̄ erat sup̄a naturam hominis: vidit etiā

ip̄s exuriēte q̄ erat cōtra diuinā ⁊ iō h̄z
Criso. sicut dubi⁹ de xp̄o ex his : accepit
occasione temptadi ip̄m ⁊ expiri vtrum
esset fili⁹ dei vel nō. Dicit igit q̄ ductus
est yhs ⁊c. Vbi. s. possum⁹ considerare: h̄z
non eodē ordine. s.

Loci asperitatem.

Personę sanctitatem.

Flaminis libertatem.

Actus virtuositatem.

Domini veritatem.

Temporis congruitatem.

Demonis improbitatem.

Quantū ad primū dicit in desertum.

Vbi sciendū q̄ illd desertū dī fuisse iter
Ierusalē ⁊ Ierico: distās s̄m magistrum
ystoriarū p duo miliaria a Ierico ⁊ voca
bat pri⁹ dorioym. i. sanguinis: eo q̄ ibi la
titabāt latrones ⁊ interficiebant multos
hoiēs. ⁊ ille est loc⁹ d quo figuratiue xp̄s
dixit Luc. 10. Parabolaz hois descenden
tis a Ierusalē in Ierico. q̄ incidit i latro
nes a qbus fuit spoliat⁹ ⁊ vulnerat⁹. per
illū significans adā qui a demonib⁹ fuit
expoliat⁹ gratuitis ⁊ i naturalib⁹ vulnera
t⁹. Conueniens igit fuit vt ibi xp̄s dyabo
lum superaret nisi primū hoīem sub figura
dicit⁹ fuisse supasse. I⁹ at locus nūc vocatur
q̄rentenatio q̄ xp̄s ibi ieiunauit. 40. die
bus ⁊ 40. noctib⁹. Sciēdū est at mora
liter loquendo q̄ p i^m desertū itelligi p̄t
stat⁹ pnie: cui⁹ rō est: q̄ desertū ē loc⁹ apt⁹.

Herori ⁊ contritiōi: q̄ solitarius.

Peccatorū satisfactōi: q̄ austerus.

Orationi ⁊ deuotiōi: q̄ quietus.

Diuine inspirationi: q̄ secretus.

Sic in penitentia dz esse.

Contritio dolorosa.

Satisfactio virtuosa.

Deuotio amorosa.

Inspiratio dulcorosa.

Tria pcedētia disponūt ad. 4^m. s. grē
suscceptionē q̄ inuenit i deserto pnie iuxta
illud Je. 31. Inuenit grāz popul⁹ in des̄to

Un̄ sub figura ciuitatis Ierusalē dī s
aia peccatrice Je. 2. Clama i auribus Je
rusalē. d. Hoc dicit dñs tu⁹ recordat⁹ suz
tui misans adolescentiā tuā ⁊ caritatē d
sponsatōis tue qñ secuta es me in deserto
Nā qñ Jer^m. i. aia peccatrix q̄ a volūtate
dei discesserat p peccatū: xp̄m seqtur in d
serto pnie tūc xp̄s recordat⁹ sui eā respi
cit oculo pietat⁹. ⁊ considerans caritatē q̄
ip̄az d̄spōsaut: q̄ pp ip̄az voluit crucifigi
ne eam pderet. misetur suā adolescentiā
s. indulgēdo sibi peccā q̄ pp pnitatē sensua
litis significat p adolescentiā in q̄ ma
gis viget sensualitas ppetrauit. Quantū
ad secundū. s. p̄sone scitatē dicit yhs.
Vbi sciendū q̄ yhs maxime scis fuit : q̄
de ip̄o dī illud. i. Pe. 2. Qui peccatū nō
fecit nec iuent⁹ est dolus in ore eius Io.
aut xp̄s sine peccato ⁊ inocēs desertū in
trare voluit: vt nos q̄sumus peccatores
ad pniām aiaret. Quam enim excusa
tiōne h̄z q̄ nō agat pniām: qñ videt xp̄m
inocentē vt agnū desertū pnie intrare: cer
te nullā. Quantū ad tertiu. s. flaminis
libertatē dicit duct⁹ ē a spū. i. p instinctio
nem spūs s. iuxta illud Grego. In Omel.
Ab̄sqz vlla q̄stione pueniēter accipit vt a
spū scō in desertū duct⁹ credat: vt illuc eū
su⁹ spūs duceret: vbi h̄z ad tēptādū spūs
malign⁹ inueniet. Io. at in desertū a
spū s. xp̄s duci voluit vt daret nobis exē
plum: q̄ qñ aliquod bonū facim⁹ nō debe
mus illud facere pp laudē humanā s̄ pp
laudē diuinā: iuxta illud Mat. 5. Attēdi
te ne iustitiā vram. i. bona opa faciāz co
ram hoībus vt videamini ab eis alioqñ
mercedē non hēbitis apud p̄m vestrū
q̄ in cel⁹ est. Quantū ad quartū. s. act⁹
virtuositatē dicit ieiunauit. io. ⁊c. Vbi sciē
dum q̄ illd ieiuniū : q̄ fuit virtute ppria
⁊ sine pena eē non potuit nisi virtute di
uina. Nā si legim⁹ exo. 34. Ādy. ieiunas
se. 40. dieb⁹ ⁊ 40. noctib⁹ h̄z non fuit vir
tute ppria s̄ recreatus diuino p̄sortio. Et

Elyas cibo sibi ppinato ab angelo pfoita
tus. Sciendū est at q xps fm Criso.
Hō ieiunauit pp suā indigentia. s; vt ieiu
nādi nobis daret exemplū. Sciendū ē
et q eccliasm Grego. Instituit vt exem
plo xpi oēs fideles ieiunēt pūo vt d nro
tpe deo decimā redderemus. Secūdo
fm Grego. vt tāto tpe ieiunemus p satis
factioe pene qz multociēs viuēdo incurri
mus dū viuēdo i mortali corpore trāsgre
dimur pcepta decalogi. et euāgelicā legē
Quadrigenarius enī numerus pducit ex
ductu qternarij in denarij et significat p
fectā satisfactioē p oibus transgressioni
bus legis et euāgelij. Habet at qdra
gesima dies. 42. vt p h fm Augu. Detur
nobis intelligi q sicut filij Israel in vete
ri testamento qdraginta duabus māioni
bus venerūt ad terrā pmissionis ita quo
qz nos. 42. dieb⁹ veniam⁹ ad resurrectio
nem dñi significatiua nre resurrectiois si
nalis. q: vero p subtractionē. 6. diez dñi
calium remanēt. 36. deficiūt quattuor: vt
sint. 40. sicut ieiunauit xps iō ate primā
dñicā qdragesime adducuntur qrtuor di
es: vt numerus qdragenarius ppleatur.
Sciendū est at q numerus quadra
genarius est aptus.

Deploationi malitie deprauantis.

Purgationi macule deformantis.

Emendationi iniurie pcitantis.

Primo ē apt⁹ deplora. materie depri
uantis. q fuit figuratū Gen. 7. i. 40. dieb⁹
inundatiois aqru; qbus oīs caro deleta
est: in quo dat intelligi q. 40. dieb⁹ d; eē
plixus lacrimaz in penitēte: qbus oīs af
fectio carnalis inclinans hoīem ad malū
penitus destruat. Secundo est aptus
purgatioi macule deformantis. Et hoc fu
it figuratū. Leuit. 15. in. 40. diebus purga
tionis puerpe. Mā sicut mulier post ptū
filij in quo erat seditas: stabat. 40. diebus
in purgatioe ita hō qui se sedando mala
opa fecit: d; se purgare ab oī macula aiaz

iniciente. Tercio ē aptus emēdationi
iniurie concitantis. Et h fuit figuratum i
expectatioe niniuitaz q fuit p. 40. dies vt
hētur Jo. tertio q. 40. dieb⁹ affligerunt
se. et ieiunauerūt et placauerūt irā dei. ita
re vera in ista scā. 40. hoies qui peccādo
contra se deū concitauerūt: debēt venire
ad verā pniā. et se affligēdo ieiunare. et
deus miserebit eis. Quantū ad quintū
s. hois veritatē dicit: postea exurit. Ubi
sciendū q exurire et ficire: non est diuini
tatis: s; humanitat; assumpte in qua erat
xps fm Illariū. Victoriosissime cuz oya
bolo pugnaturus. Sciendum est at lo
quēdo moraliter q esuries xpi significat
desideriū q ipse h; de nra salute iuxta il
lud Jo. 4. Ego cibum hēo māducare quē
vos nescitis. Et at xps sic esuriat et si
tiat nram salutē: tñ quidā sunt qui esuriē
ti offerunt lapides sicut fecit h dyabol⁹.
et hi sunt peccatores obstinati in malitijs
q emolui non possunt: s; continue indurā
tur. de qbus Job. 41. Cor. maleatoris in
tus. Ubi oniditur maxima peccatois ob
stinatio: q non solū est sicut lapis quilibz
nō frangatur pnis punctionib⁹. frangitur
tñ magnis sed est et incus maleatoris q
qzto plus pcutit tāto vī magis indurari
sic obstinat⁹ nullis punctionibus vel inspi
rationibus bonis mollit: sed induratur.
Quidā at sunt q xpo offerunt folia si
ne fructu. i. vāpnie s; n scā figurati p ar
borem qz esuriens xps repit vt habetur
Mat. 21. Cui tñ maledixit et cōtinuo are
facta est. Ita re vera verbosus et nō facien
tib⁹ fructū pnīe maledixit dñs et arefciūt:
q: sunt sine gratia. et efficiuntur pabulum
ignis eterni. Quidā at sunt qui xpo
esuriēti offerunt fel et acetū: sicut fecerūt
crucifigentes eū vt habetur Jo. 20. Et hi
sunt peccatores qui existētes in peccato
mortali aliqua opa de genere bonoz faci
unt sibi. et si videat pascere xpm tñ est ci
bus et potus amarus. de quibus ps. De

derunt in esca mea fel et in siti mea pota
uerunt me aceto. Qui aut vult xpm suavi
ter pascere: d3 bona q facit i gra dei. et no
in peccati macula opari. ¶ Exurijt autē
xps vt nobis ostēderet q nram salutem
desiderare debemus. sicut esuriens desi
derat cibum. ¶ In Luc. 6. Beati q nūc esu
ritis: q saturabimini. ¶ Quātū ad 6^m.
scptis congruitatē dicit. tūc xps eni ime
diate post baptismū desertū intravit sicut
p3 in euāgelio dicit. vbi d3 q tūc .i. ime
diate post baptismū. ¶ Sciendum est q
post baptismū xps imēdiate desertum in
trauit p3 vt nobis daret exemplū: q hō
post receptā a deo gratiā non d3 occidari:
s3 se in bōis opibus exercere: iuxta illud
i. Cor. 6. Exortamur ne grām dei in vacu
um recipiatis. Nam teste Grego. Amor
dei nunq3 est occiosus: opatur eni magna
fict: si autē opari desinit iam amor non
est. ¶ Secūdo imēdiate post baptismum
intrauit desertum vt intelligamus q si
hō vult facere pniā fructuosā: d3 p3o
conscientiā ab oī macula mundare. Unde
Apo. i. Cor. 13. Si distribuero i cibos pau
perū facultates meas et si tradidero cor
pus meum ita vt ardeā caritatem at non
habuero nihil mihi pdest. scilicet ad vitā eter
nam. ¶ Si queras et dicas ergo v3 q hō
existēs in peccato mortali non d3 bñ opa
ri. R3 q3 l3 bona scā in pccō mortali nō sint
remuneratiua in vita eterna vt dictū est:
tñ pp h non d3 desistere. P3o h3 Grego.
q3 deus remunerat ea tpali remuneratio
ne. ¶ Secūdo sm Augu. in libro d3 pniā
q3 ex h q hōies aliqua bona agūt: tollera
bilis paciētur extremū iudiciū. ¶ Quā
tum ad septimū. scilicet demonis improbitate:
dicit. Et tēptaret a dyabolo. Valde fuit
mirabile q xps ab imundo spū se tēpta
ri permisit. et magis ex parte demonis
fuit presumptio q ipm attempraui suis
falsis suggestiōibus inclinare. ¶ Xps
autem a dyabolo se permisit temptari.

Primo vt tēptatis consolationem da
ret: quia pp h non est minus in sua peni
tentia sm Jo. Deo acceptus. Secūdo h3
Jo. Et d3 pugna spiritali certos nos red
deret. ¶ Videmus multociēs q quanto
hōies sanctiores sunt tanto a dyabolo for
tius impugnantur. Unde Illarius. In
sanctificatis enī maxime dyaboli tēpta
menta crasantur: q3 victoria eis est ma
gis exoptata de sanctis.

Secunda pars.

Equitur. Et accedens tēptator
et. Vbi tangit sagacitatem sug
gestionis precauēde q probat
malitia profecuta. Vbi Criso. Quia dya
bolus videns per. 40. dies xps ieiunasse
desperauerat postq3 exuriētē sentit: ite
rum cepit sperare. Unde seqtur. Et acce.
temp. et. ¶ Sciendum est autem ad cui
tandā istay tēptationū q adā de trib3
fuit tēptatus in qbus a dyabolo fuit su
peratus. de qbus pportionaliter voluit
tēptare sm Adā. i. xpm. ¶ Nam p3mū
Adā tēptauit d3 gula: vanagloria: et avari
tia. i. q3 succubuit. de istis trib3 fuit xps
a dya3 tēptat3: tñ fuit a xpo deuict3. Hic
igit tria facit h3 q3 dictas tres tēptatōes
tangit. Nam p3o tangit tēptationem.

Gula inicientis.

Vanaglorie extollentis.

Auaritie esurientis.

¶ Sciēdū ē ēt h3 Jo. q3 sic i oib3 tēptatōi
b3 h agit dyabol3 vt intelligat si fili3 dei sit
sic xps n3sū tēptat: vt abiguū eū relinqt.

¶ Quātū ad p3mā tēptationē dicit. Et ac
cedēs tēptator et. Et duo facit: q3 p3o ponit
dya3 tēptationē. 2o xpi n3sionē. ¶ Quan
tū ad dya3 tēptationē dicit. Et ac. tēpt. et.
Vbi sciēdū h3 Cris. q3 dyabolus cogitauit
ap3 se q3 si xps poss3 d3 lapidib3 p3ces face
re: q3 ēēt de3. si vō nō: nō: h3 hō. Nam de d3
d3 in ps. Ipse dixit et facta sunt. Nam solū
āt sm Illariū. Experiri voluit an deus
esset h3 etiam vt hominem. allicere noluit

ut exuriens se indebite delectaret in cibo
et sic vitio gula peccaret. **Quantum** ad
christi rationem dicit. Qui respondens etc. Ubi
sciendum quod cum homo constet ex anima et corpore:
indiget duplici cibo. scilicet corporali et spirituali quod
quidem cibus est verbum dei. id est omnis veritas pro
cedens a deo immediate vel mediate per su-
os predicatorum auxilia illud Deuterio. 8.
Afflixit te deus tuus penuria et dedit tibi ci-
bum manna quod ignorabas tu et presens tui ut
ostenderet tibi quod non in solo pane vivit homo
sed in omni verbo quod procedit de ore dei. **Scien-**
dum est etiam quod christus secundum Grego. in sua ratio-
ne videtur auctoritate sancte scripture magis
quam potentia ut nos doceat magis doctrina
et patientia. quam superbia pugnare. **Quan-**
tum ad secundam temptationem. scilicet vanaglorie
extollentis dicit. tunc assumpsit eum dyabolus
etc. et duo facit: quod primum ponit dyaboli tenta-
tionem. Secundo christi rationem. **Quantum** ad
primum dicit. tunc assumpsit etc. Ubi Criso.
Cum ex premissis christi ratio nihil certum dice-
re dyabolus potuisset utrum christus deus esset
an homo: assumpsit eum ad aliam temptationem
dicens. Iste quod fame non vincitur. et si non
est filius dei: tamen sanctus est valent enim sancti
hoies non vinci sed postquam omnem necessitatem
carnis vicerunt per vanagloriam cadunt.
Sciendum est quod sancta civitas in qua dicitur dy-
abolus christum assumpsisse erat Iherusalem secundum
Ieremiam. In qua per templum et sanctos: erat
locus sacrificii et orationis. de qua Iheremia. 52. In
duere vestimentis glorie tue civitas sancta.
Sciendum est etiam quod pinaculum supra quod statuit
christum dyabolus dicitur a pina quod est sumitas. et
maxime dicitur sumitas murorum vel templorum.
Ubi secundum Remi. Pinaculum erat sedes
doctorum. Quia igitur secundum Beato. Dyabolus per
appetum inanis glorie multos doctores
decepat: quod. i. Cor. 8. Scientia inflat. credi-
dit christum ibi decipere sicut aliquos per inanem
gloriam. **Et** ait dyabolus christum temptando
testimonium scripture accipet. di. Angelis
suis deus mandavit etc. tamen male adducebat

scripturam. Primum quod non ad intellectum fuit
conducta: quod non fuit dicta de capite christo
secundum Iohannem. Sed de membris et sanctis hominibus.
Secundo quod truncabat eam non exprimens
secundum Criso. quod dictum fuerat: super aspidem et ba-
siliscum ambulabis etc. **Sciendum** est etiam secundum
Beato. quod dyabolus suadet christo precipitari: quod
sicut ipse per peccatum superbie precipitatus est
de paradiso in infernum: ita querit omnes precipi-
tari. **Quantum** ad christi rationem dicit. ait
illi yhs rursus etc. Ubi sciendum Criso. quod
sicut dyabolus alio falso intellectu christo scri-
pturas adduceret ad temptandum: christus tamen
veraciter eas adducit ad ipsum superandum.
Adducendo igitur veraciter scripturam
dicit yhs dyabolo. Scriptum est enim. Deu-
tero. 6. Non temptabis dominum deum tuum.
Ubi sciendum secundum Criso. quod ille deus temptat
quod illud quod potest facere humano consilio com-
mittit divino adiutorio volendo divinam
potentiam experiri. **Hoc** autem homo facere non
potest: quod peccatum est iuxta illud ecclesiastici
18. Non esse quasi homo qui deum temptat. Christo
igitur qui per gradus poterat descendere
humano consilio: voluit explorando divinam
potentiam se precipitare instantiam et inanem
gloriam appetendo. **Quantum** ad tertiam
temptationem. scilicet avaritie exurientis dicit.
Iterum assumpsit eum dyabolus etc. Et duo
facit quod primum ponit dyaboli temptationem.
Secundo christi rationem. **Quantum** ad
primum dicit. Iterum etc. Ubi Criso. Dy-
abolus ex secundo ratio victus: transiit ad ter-
tiam temptationem. Quia enim christus retia
ventris dirupat retia vanaglorie transie-
rat: ponit etiam retia avaritie. Assumpsit
autem eum secundum Criso. In montem excelsum
valde: ut inde posset ostendere loca plana.
Iste autem mons dicitur fuisse in deserto
contra gallileam distans duo miliaria ab
illo loco ubi christus ieiunavit qui dicitur quarente-
na. Existens autem in monte: ostendit ei omnia re-
gna mundi et gloriarum eorum. id est omnes par-
tes mundi in quibus sunt regna. non secundum Criso. ut

ipsa regna vel ciuitates videret: s; partes terre in qbus vnūquedq; regnū vel ciuitas posita erat. **¶** Vel fm Orig. omnia regna mundi ostendisse dī. i. diuersitatē hoium in qbus regnat p vitia ⁊ peccata. **¶** Postq; at sibi ista ostendit fallaciter: s; iunxit. ⁊ h oia dabo tibi si cadēs adoraue- ris me. **¶** Ubi Remi. Miranda ē dyaboli dementia: illi pmittebat dare regna terre ⁊ gloria mundi: q est celestis glorie domus. **¶** Signāter at dī si cadēs adora- ueris me: q; non pōt s; glo. adorari dya- bolus sine casu adorantis. **¶** Quantū ad xpī rñsionem dicit: tunc dicit ei yhs vade sathana ⁊c. **¶** Ubi Criso. Videndū est at q; xp̄s cum passus fuisset tēptationis iniu- riam di. sibi si filius dei es mitte te deor- sum: nō est turbat⁹ nec dyabolū increpauit nunc at qñ dyabol⁹ dei sibi vsurpauit ho- nozem exasperatus ē ⁊ repulit eū. d. vade sathana: vt nos huius discamus exēplo: nras qdem iniurias magnanimit̄ susti- nere. dei at iniurias nec vsq; ad auditum sufferre. quantū i pprijs iniurijs esse quē- piam patientē laudabile est: iniurias dei dissimulare impium est.

Tertia pars.

Egitur. Tūc reliq; eum ⁊c. **¶** Ubi tagit pbitatem defensionis imit- tandū: q; pbat victoria assecuta. **¶** Ubi sciendū q dyabol⁹ volēs tēptare xp̄z creditur fuisse lucifer: qui ēt pimum ho- minē tēptauit ⁊ supauit q nō potēs face- re in xp̄o: cum reliq; nec quidē simplici- ter s; ad tps vt habetur Luc. 4. Itā tpe passionis rediēs putauit ipz deicere timo- re mortis: s; non potuit: s; deuictus a xp̄o religat⁹ est in inferno. **¶** Secundū Aug. Post tēptationē: sancti angeli domio mi- nistrabāt: ⁊ p h magis ac magis inotescē- bat demonibus quantus esset. Un sequit̄ Et ecce angeli acceperunt ⁊ ministrabant ei. Quantū autē angeli sint ministri p; p illud q dī Dan. 7. Milia miliū ministra-

bant ei.

Modus pugnandi.

Sciendū est at q in isto euāgē- lio sit mentio de pugna ⁊ victo- ria xpī in quo dat nobis intelli- gi q si volumus possidere regnū celoz: o; nos pugnare cōtra dyabolū ⁊ vitia. ⁊ ipsum deuincere. **¶** Hoc autē fuit figuratuz p pugnaz ⁊ victoriā q; fecit dō contra go- liam de quod sentēcialiter i. xx. 17. q cū populus israeliticus hēret guerrā cum philistini inter quos erat quidā gigas: ⁊ non inueniret q posset contra eū pugna- re: fecit pclamari rex q si aliq; posset pu- gnare contra eū ⁊ ipm deuincere. q dita- ret eū magnis diuitijs: ⁊ daret sibi filiam suā in vxorē: ⁊ eum traderet libertati. Au- diens illa dō: dixit se velle pugnare cum eo: quē saul fecit vestiari ⁊ armari armis ferreis. ⁊ poni galeā ferream super caput eius. ⁊ accigi gladio. Cum igitur dō sic esset armatus cepit temptare si sic arma- tus posset incedere. non enī habebat ar- morum consuetudinem. qui dixit ad saul: non possuz sic incedere: q; non habeo vsuz ⁊ deponens arma ferrea: accepit baculum q; consuetus erat portare in manibus. ⁊ elegit sibi. s. limpidissimos lapides d tor- rente. ⁊ misit eos in perā pastoralē q; ha- bebat secum ⁊ accepit fundā in manu. ⁊ iuit aduersus Goliā. Cūq; Goliā ipsum despiceret: fortificatus dō spiritu iuit ad pugnaz. ⁊ accipiens fundā proiecit lapidē ⁊ fixit eum in frontem Goliē: qui cecidit in terra ad pedes Dauid. ⁊ accepto Da- uid gladio Goliē: abscidit sibi caput: q vi- dentes philistini omnes fugieft. **¶** Ubi sciendum q per populum israeliticum: in- telligitur totum genus humanum q de- us creauit vt ipsum videat in gloria. Huius autem populi rex dicitur Saul qui interpretatur petitus. i. xp̄s quem pe- tebant patres veteris testamenti. Unde Ap. oy. Exo. 4. Obsecro domie mitte quē misurus es. **¶** Per philisteos autē qui

interpretant ceciderunt intelliguntur de
mones qui propter peccatum superbie ce
ciderunt de celo: inter quos fuit Goliath
qui interpretatur transigrans: siue robu
stus. i. lucifer qui de celo transigravit in
infernum. Robustus etiam dicitur: quia in
naturalibus: a deo factus fuit dignior et
robustior ceteris. **I**sti igitur cum exer
citu viciorum pugnant populum domini
i. genus humanum: et tanta est fortitu
do eorum quod vis est aliquis qui possit eis
resistere quin aliquando decipiatur eorum
versutis. Unde possumus dicere illud. 2.
parali. 3. In nobis non est tanta fortitu
do ut possimus resistere huic multitudi
ni que irrumpit super nos. Ita re vera non est
qui possit sine diuino auxilio dyabolum su
perare. Unde psalmista. Non timebo mala quoniam
tu mecum es: exurge domine saluum me
fac deus meus quoniam tu percussisti om
nes aduersantes mihi etc. **V**idens au
tem Rex Saul. i. christus rex regum et domi
nus dominantium: potentiam inimicorum
tam validam: facit proclamari per mundum
quod si quis preliari voluerit contra Goliath
i. dyabolum: ipsius dabitur diuitijs. i. virtu
tibus et donis spiritus sancti. et faciet liberum
a seruitute dyaboli: et dabit sibi filiam su
am in uxorem. i. gloriam paradisi: cui co
pulabitur in eternum. **A**udiens autem
quolibet christianus hanc promissionem
magnificam: figuratus per David: quia
debet esse decorus aspectu per innocentiam
et manu fortis per constantiam: exemplo
David debet animari ad prelium et constanter
aggredi dyabolum cum suis virijs.
Sed considera qualiter David iuit ad
pugnam: non enim voluit ire armatus:
nec ferro ornatus: quia tunc non habuisset
victoriam. sed iuit cum baculo. et s. la
pidibus de torrente. **E**bi sciendum quod per
ferrum ponderans intelligunt peccata
multum ponderantia: de quibus Gregorius.
Peccatum quod per penitentiam non delet

mox suo pondere ad aliud trahit. **N**on
deratus igitur homo peccatis non debet
contra dyabolum ad pugnam incedere ne
succumbat. **P**er baculum vero intelli
gitur crux Christi et passio. **P**er torren
tem vero eius pretiosus sanguis quem pro
nobis velud quedam fluuium effudit. **I**n
isto torrente debet homo accipere. s. lapides
lipidissimos. i. s. vulnera christi. et ipsos in pe
ram ponere. i. in memoria recondere: et cum
ipsis ire contra dyabolum: et quando ipsum
vult temptare de aliquo peccato: debet con
tra ipsum lapidem unum proicere cuius funda
actualis consideratio: passionis Christi
considerando. s. dolorem quem christus porta
uit plagatus pro ipsius anima redimenda:
sic confusus dyabolus cadit ut mortuus:
et homo strenuissime liberatur. **S**ciendum
est autem quod sicut magister in ysto
rijs dicit. David tres lapides infixit in
fronte Golie: per quod datur nobis intel
ligi quod contra tres generales temptatio
nes. s. superbie auaricie et luxurie: debemus
dyabolum ferire tripli per tres virtutes
contrarias. s. humilitatem: paupertatem:
et castitatem. **H**oc autem facere poterimus
si consideremus passionem Christi et vi
tam: qui nobis dedit exemplum de virtu
tibus predictis. **N**am de ipsius humilitate
ipsemet dicit. **M**at. 11. Discite a me quia
mitis sum et humilis corde. **D**e paupertate
dicit **M**at. 8. **A**ulpe et foveas habent
et volucres celi nidus. filius autem homi
nis non habet ubi reclinet caput suum. **D**e
puritate psalmista. **E**xemplo igitur christi ut deum
pugnare debemus modo supradicto.

Sed tamen sunt aliqui qui non sunt ad bel
landum apti. et ideo licetiantur ab exerci
tu pugnatoy. **H**oc autem fuit finaliter signatum
deutero. 30. ubi dicitur quod dominus precepit moysi. quoniam
exibat ad bellum contra hostes quod debebat face
re proclamari quod ille qui edificauerat do
mum nouam. et qui plantauerat vineam: nec
eam fecerat comem. et qui uxorem desponsauit

rat. et q^{uod} erat formidolosus et corde pauid^{us}
oēs isti debebant reuerti et non ire ad pli
um. **E**bi sciendum q^{uod} per hoīem hedifi
cantem domum nouam intell^{igitur} dedit^{ur} pec
cato superbie. Nam superbia generatur
in magnis palatijs et. Unde dicebat Na
buc rex. Dan. 4. Nonne h^{ic} est Babilō ciui
tas magna q^{uod} hedificaui i robore fortitu
dis mee: et in gloria decoris mei. **P**er
i^{tem} at qui plantat vineam et non facit eam
cōmunem intelligitur deditus peccō auari
cie. Nam avarus nō vlt bona sua alteri cō
municare. **P**er i^{tem} autem q^{uod} desponsa
uit vxorem intell^{igitur} deditus desiderijs car
nis: q^{uod} i. cor. 7. Qui cum vxore ē sollicit^{us}:
est q^{uod} sunt mundi: quō placeat vxori et sic
dimissus ē. **P**er formidolosum et corde
pauidum intelligit quilibet qui ppter ti
morem nō audet aggredi aliquod opus
difficile puta ieiunare et. **S**ignāter au
tem dicit q^{uod} omnes p^{re}dicti debebāt ad do
mum reuerti ne alios in fugam verterēt
quia dediti p^{re}dictis vicijs nec purgare
possunt vt vincāt: et suo malo exēplo mul
tociens debilitāt alios et offendūt. Tales
autem nō merentur coronā: quia secūduz
apostolū. i. thym. 2°. Non coronabit nisi qui
legittime certauerit. Ad q^{uod} cor. 2c.

De diuersis tēptationibus.

Sciendum est autem q^{uod} iste tres
temptatōes p^{re}dicte possunt in
telligi de peccato infectionis:
ostentatōis et erroris: et sic possunt aptari
tribus potentijs aie. Prima concupis
cibili inclinanti. Secunda irascibili ellean
ti. Tertia rōali ob erranti. **P**er primam
temptat^{ur} homo per infectionē. **P**er sam
p^{er} ostentatōem. **P**er tertiā per execratōem.
Istis at tribus modis q^{uod} hō tēptat^{ur}
d^{icitur} exēplo xpī resistere ne succūbat. Et sic
dicat d^{icitur} ipso illd^{us} eccl^{esiasticus}. 44. Inuentus ē
i tēptatōe fidel^{is}. iō iuriurādo d^{icitur} illi glo
riam in gēte sua: q^{uod} fidel^{is} datur sempiter
na. **S**ed multi sunt qui post multa re

cepta beneficia in tēptatōibus succūbūt
et iō nullus debz de se presumere: q^{uod} fm
Alpo. i. cor. 10. Si quis se extimat stare: vi
deat ne cadat. Aliq^{uod} enim tēptantur per
concupiscibilem inclinātem per ifectōez.
Et isti nob^{is} figurant per Sansonem: dō et
Salomonem. Considera nāq^{ue} Sansonem
fortissimū: dauid sanctissimū: Salomonē
sapientissimū: qui post multa beneficia et
multas gratias eis factas adeo tēptati sūt
vt supra. Nam Sanson post tantā fortitu
dinem et stragem hostium amauit Daliā
meretricem: que postea fecit cum capi et
oculos erui et in carceri em ponti: vt hētur
Judic. 16. **E**ta re vera homini diligēti
concupiscentiam carnis: multoties vide
mus accidere q^{uod} ab ipa decipitur et i ma
nibus traditur demonum qui erunt sibi
oculos: q^{uod} faciunt eum auertere sensuz ne
videat equum. Et ponunt eum in carcere:
dum capiunt in culpa q^{uod} plorabat apo. ro.
7. d. Video altiam legem in mēbris meis:
repugnantem legi mentis mee et captiuā
tem in lege peccati. Infelix ego homo q^{uod}
me sepabit d^{icitur} corpore mort^{is} huius. **D**a
uid ēt qui ita fuit sanctus q^{uod} in necessita
te noluit bibere aquā: sed libauit eam do
mino. Et habetur. 2. re. 23. tamen tempra
tus per carnis concupiscentiam cecidit: et
fecit adulterium cum Bersabee. Ex quo
sequuta fuit proditio et homicidium vrie
sicut habetur. 2. re. 3. propter q^{uod} missus
fuit ad eum Abathā. d. parabolam diui
tis et pauperis: cui diues abstulit ouiculā
et David sententiauit illud dignuz morte:
licet de David diceretur. Ita re vera qui
carnis concupiscentiam sequitur dignus
est morte: quia qui talia agunt digni sunt
morte. Ro. 1. tamen aduerte q^{uod} quia humi
liauit se David peperit ei d^{icitur} mortem.
Ebi Ber. Exaltans diuinam misericordiā
am: in vbo trifilabo: tria sibi peccata di
misit. Nam in hoc vbo peccauit sunt tres
fillabe: i q^{uod} dimisit sibi peccatuz adulterijs

pditiōis et homicidij. ¶ Salomon et p^o
tantā a deo receptā grām. s. sapiētiā diuī
tias: et tranquillitātē regni sicut p^o i tertio
libro p^o. cum iam esset senex deprauatus
ē cor eius vt seqretur deos alienos. sicut
habet. 3. p^o. ij. ob hoc at iratus dñs dixit
q^o regnū scinderet et daret inimico suo.
¶ Ita re vera a carnalib^o aufert regnū
celoz: q^o Ro. 14. Regnū dei non est esca
et pot^o. et dat inimicis. i. mūdīs corde. iux
ta illud Mat. 5. Beati mundo corde quo
niam ipsi deū videbūt p^o ergo quō aliqui
temptantur vt supra. ¶ Secūdo aliqui tē
ptantur p^o irascibile elenātem p^o ostenta
tionem. Isti figurātur per Ezechia q^o post
tantā victoriā hostium q^o fecit dominus
q^o misit angelū suū qui percussit in castris
egyptioz. 18. milia viroz sic hētur Isa.
37. postq^o et deus liberavit eū a morte. et
fecit reuerti ymbriā sol. 10. lineis: sicut ha
betur Isa. 38. Cecidit in tēptationē oīta
tionis: ostēdendo nuncijs regis babil^o vni
uersos thesauros. q^o factū displicēs deo i
punitiōē illi^o peccati: babilones oēs the
sauros exportarūt et captiuos filios suos
duxerūt Isa. 39. ¶ Ita re vera q^o homo
ostentat in diuitijs mūdānis: et oīa que h^o
picat nuncijs regis babil^o. i. turpibus et illi
citis actibus qui sunt nūcij dyaboli regis
confusionis: multū displicet deo: q^o excellē
tiat amittit saltē in morte: et filij eius cor
pus et aīa in babil^o. i. in locū pfusionis. s. in
inferno ducūtur. ¶ Tertio aliq^o tēptant^o
per rōalem ob errantē per excecationē.
Isti figurantur per Petrum q^o postq^o di
xerat de xpō. Tu es xpō filius dei viui.
Mat. 16. postq^o dixerat se paratum seq
xpōm vsq^o ad mortē postea negauit eum.
sic habet Mat. 26. ¶ Ita re vera multi
sunt qui in tēptatōe non sunt fideles nec
firmi. de q^o Luc. 8. Ad tempus credūt
et in tempore temptatōis recedūt. ¶ Nō
autem sic debemus vinci. sed fortes cum
dei adiutorio superare: iuxta illud. 1. pe.

2. Mouit dominus pios et temptatōe eri
pere: iniquos vero in die iudicij crucian
dos reseruare: et ideo docet nos xpō i oīo
ne dominica dicere. Et ne nos inducas in
temptatōem: sed li. nos a malo. Et libera
ti a malo: coniungamur sūmo bono q^o no
bis concedat etc.

De virtutibus moralibus.

¶ Liendum est et q^o in isto totali
euangelio ostendit q^o xpō fuit
virtuosus moralit^o: q^o habuit oēs
virtutes morales. Nam habuit.
Actum fortitudinis in sufferēdis.
Actum tempantie in uincēdis.
Actum prudentie in eligēdis.
Actum iusticie in reddēdis.

¶ Quia igitur omnis xpī actō nra est i
structō: iō in nostris actibus debem^o imi
tari xpōm vt simus virtuosī sicut ipse fuit
In actibus enim suis docet nos habere
istas virtutes: iuxta illud sapiētie. 8. So
brietatem enim et sapiētiā docet: et iusti
ciam et veritatem: quibus nihil vtilius ē
in vīta hominibus. Et sic per sobrietatē
intelligat tempantia. Per sapiētiā pru
dentia. Per iusticiā: iusticia: et per vir
tutem: virtus fortitudinis designetur.

¶ 1° xpō habuit actum fortitudinis i
sufferēdo. Fortitudo enim attendit in ag
grediēdo difficilia: et in sustinendo patiē
ter aduersa. Xpō igitur q^o aggressus est
rem difficilem: q^o intrauit dñertū et ieiūauit
q^o et tēptari se sustinuit a dyabolo: et ipz vi
ri^o supauit: merito hūit xrtutē fortitudi
nis: iuxta illd Job. 12. Xpō ipm ē fortitu
do et sapia. Si igit fortitudo q^ont robustus
simus ē Job. 9. ¶ 2° rōe sue fortitudis
p^o figurari p^o ylm naue successorē Adoy.
i. pphs q^o fuit magn^o fm nomē suū: maxi
mus i salutē electoz dī ipugnāt insurgen
tes hostes vt psequeret hrdit^o tē isrl. ec
clastici. 46. Vbi sciēdū q^o p^o ylz q^o interpra
tur saluator: et naue q^o interpretat pulcritu
tudo itellr xpō q^o saluator: mūdi est et pul

cher p sanctitatē. quem alloquit ania san-
cta car. i. d. Ecce tu pulcher es dilecte mi
et decorus. Iste successit Moy. inter oēs
alios pphetas: iuxta illd q dixit Moy.
populo deuter. 18. Prophetā de gente
tua et de fratribus tuis sic me suscitabit
tui dñs dñs tuus: p sup audies. Iste dñs
fortis i bello et ipugnās hostes: qz vñ oya
bolum tēptantem et peccatā iuxta q ipse
dicit Jo. 17. Confidite qz ego vici mund.
Non solum aut pugnauit p se sed et p nō.
Exo. 14. Dñs pugnabit p o nō. Exem-
plo igit xpi: quibz dñs studere habere hāc
virtutē fortitudinis. Et sic fortitudo et dñs
cor. indumentū eius. puer. 31. et ridebit in
die nouissimo. Et figuret per Isachar
de quo gñ. 49. Isachar asinus fortis accu-
bens inter terminos vidit requiē q esset
bōa et terrā q optia: et supposuit humerū
ad portandū. Ubi sciēduz q p Isachar
qui interpretat memorās doinz: intellr: q
libet xpianus qui dñs sp deum hñe in men-
te: et nō beneficia recolēdo iuxta illud ec-
clesiastici. 12. Memēto creatoris tui i die
iunētutis tue. Iste dñs esse asinus fortis:
nō quidē natura: sed quāru ad superfluo-
rum refectiōem et necessariōū sumptio-
nem: corporis castigatiōem: et bonoz ope-
rum exercitatiōem: iuxta q dñs eccli. 33. Li-
baria virga et bonus asino pās et discipli-
na et opus seruo. Debz et accubare inf-
terminos. Ubi sciēduz q termini q dñt
clauder vitā cuiuslibz xpiani: sunt pcepta:
infra q debem⁹ manere: ipsa obseruādo. iux-
ta illd puer. 23. Ne trāsgrediaris termi-
nos antiquos: quos posuerit pñs tui. Bz
et cōsiderare bonitatem et requiē terre. i.
glām paradisi: de q 33. Sedebit ppl's
meus i multitudine pacis et i tabernaculis
fiducie et i rege opulētā: et i terra vinētū.
Et iō dñs esse fortis et sponere humerū ad
portandū. Qual at debeat esse fortitu-
do sequentiū dicit Greg. 8. moral. Iustoz
in q fortitudo ē carnem vincere: p opus

volūtātibus cōtra ire: delectatiōem vite p-
sentis extinguere: hui⁹ mūdi aspā: p eter-
nis pñis amare. pspertatā blanditiā
contēpnere aduersitatis metū in corde su-
perar. Unde Je. sup' ioel. Fortis viri
et iusti ē: nec i aduersis frāgi: nec i pspis
sublenari. Secūdo xps habuit actum
tēperātie in vtendiō. Ubi sciēduz q fm
philosophū. 3. et bi. Temperantia ē scdm de-
lectatiōes et cupiscētiās tactas int qō cō-
putat cōcupia ptinens ad gustū qui ē qui
daz tact⁹. Cū igit xps circa gustū: tēpera-
te et virtuose se habuerit: qz voluit sugge-
stioni dyaboli cōsentire vt de lapidib⁹ fa-
ceret panes. vt possz super cibū idebite se
effundere: p ipm habuisse virtutē tempe-
ratiē. Sciebat enim scriptū esse eccli. 37.
Noli autē esse i oi eplatione: et nō te effun-
datur sup omnez escam: multis eni escia
erit infirmitas. Unde ratōe tēperatiē
potest figurari p Sansonē de quo dñs Ju-
dicū. 13. qz ēēt nazaren⁹ ab ifantia sua et ex
mñis vtero et qz debebat liberare Israhel
de māu philistinoy et debebat abstiere vi-
no et cicera: nec vesci aliquo in mundo.
Ubi sciēduz q p Sansonē q interpretat
sol fortis intelligit xps de quo Malac. 8.
Diet vobis timētib⁹ nomē meū sol iusti-
tie. Iste dñs nazaren⁹ ex mñis vtero qz inter-
pretat sit scūs vt flos vel psecratus dñō:
qz xps ab ortu sue pceptionis dñs flos p
puritatē nitescentē scūs p diuinitatē inha-
bitantē: psecratus dñō: p caritatē transfor-
mantē. Iste incepit liberare Israhel. i. ge-
nus humanum de manu: philistinoy. i. de
monoy. Iste abstinuit a vino et c. in quo
dat itelligi abstinentia magna q fuit i xpo.
Exemplo igit xpi debem⁹ hñe virtutē
tēperatiē iuxta q nox docet Luc. 21. d. At-
tēdite ne forte grauetur corda in crapula
et ebrietate. Et sic figurētur p pueros i
qb⁹ nulla erat macula: de qbus dñs Dan.
1. qz noluerūt pollui d mēsa Nabuc. regis
Babil. nec d vino potus eius. s. petierūt

legumina ad vescendū et aquā ad bibendū:
 quorū tñ vultus apparuerūt cor-pulentio
 res p̄ oibz pueris qui vesebant cibo re
 gio. ¶ Abi sciēdum q̄ p regem Nabuc.
 qui interpretat sedens i angustia agnita
 intellr dyabolus qui dāpnatus ē ad pēaz
 et angustia eternā. Iste dñ rex babil. i. cō
 fusionis: q̄ inferni. ¶ Libus autē et pot⁹
 q̄ ppiant sunt delectatiōes carnals et vi
 cia. S; homo instar illorū non d; in istis
 coingnari: q̄ secundū apostolum ro. 8. Si
 scdm carnez vixeritis moriemini: sed d; cor
 pus macerare p abstinentia: q̄ intellr per
 esum leguminū et potū aque. et sic vultus
 eorum. i. anie deo apparēt qui oia ituetur
 pulchriores p grām q̄ habent: q̄ vltus
 i. anie mundanorū qui sibi regis. i. dyabo
 boli sequēdo desideria carnis vescuntur.
 ¶ Quāntū autē sit fructuosa temperātia
 docet nos p̄sper de vita cōtēplatiua. d.
 Temperātia fac abstinentem sobriū: mode
 ratum tacitū et verecūdum h autē virtus
 in anio habitat: libidines frenat: affectus
 tēperat: desideria scā multiplicat: vicia ca
 stigmat: oia inter nos cōfusa ordinat: cogi
 tationes prauas remouet: sanctas inserit:
 mentem placida tranquillitate cōponit: et to
 taz semp ab omni tēpestare viciorū defen
 dit. ¶ 3° xps habuit actum prudētie in
 eligēdis. Prudētia scdm Gen. est exami
 nare cōsilia: et nō cito falsa credulitate: ad
 falsa prolabi. Quia igit xpus nō cito cre
 didit dyabolo de p̄cipitio p̄maculi: deo
 dicit prudētia hūisse. Ande ratiōe prudē
 tie p̄t figurari p salomonē d quo. 3. r. 4.
 Dedit quoq; d̄s sapientiā salomoni et pru
 dentiam multam nimis: et p̄cedebat sapia
 salois sapiāz oīz oriētalū: et egyptiorū: et
 erat sapientior omnibus hoībus. ¶ Abi
 sciēdum q̄ per salomonem qui interp̄e
 tatur rex pacificus: intelligitur xpus de
 quo eph. 2. Ipse ē pax n̄ra qui fec̄ vtrāq;
 vnum. ¶ Isti igitur deus pater dedit sa
 pientiam et prudētiā nimis: quia ipse

est dei virtus et sapientia Christus. i. cor.
 i. Sapientia autem Christi p̄cedebat
 sapientiam omnium orientalium. i. omni
 um beatorum spiritū et comprehensorū
 et omnium egyptiorum. i. omniū reprobo
 rum spirituum et damnatorum. ¶ Exem
 plo igitur Christi debemus habere vir
 tutem prudētie. quia prouer. 2. Consiliū
 custodiet te et prudētia seruabit te vt eru
 aris de via mala et ab homie qui peruer
 sa loquitur. ¶ Qualiter autē hō se h̄re
 debeat cum prudētia docet nos Gene.
 d. Si prudens est animus tuus tribus tē
 poribus dispensetur: p̄sentia ordina: fu
 tura p̄uide: p̄terita recordare. Nam
 qui nihil de p̄teritis cogitat: vitam per
 dit: qui nil de futuris p̄meditatur: in
 omnia incautus icedit. ¶ Quarto Chri
 stus habuit actum iustitie in reddendis.
 Iustitia enim secundum philosophū. 2.
 ethy. est reddere unicuiq; q̄ suū est. Cū
 igitur Christus honorem adorationis q̄
 soli deo conuenit: dyabolo reddere noluit
 sed soli deo: deo habuit virtutez iustitie.
 Unde ps. Iustus dominus et iustitiam di
 lexit: equi. vi. vultus eius. ¶ Ande ratio
 ne iustitie potest figurari per noe d quo
 gene. 6. Ille vir iustus atq; perfectus fu
 it in generationibus suis: cui domino am
 bulauit. ¶ Per noe enim qui interpreta
 tur requiescens vel requies intelligitur
 Christus qui p̄o nō requieuit i sepulcro
 Iste dicitur iustus et perfectus in toto ge
 nere hūa. Dicitur cum deo ambulasse p
 pter conformitatem q̄ habuit cum deo i
 quantum homo. Et dicere potnerit illd
 eccli. 51. Ambulauit pes meus iter rectuz
 a iuuentute mea. ¶ Exēplo igitur debe
 mus habere virtutē iustitie. d. illd Job.
 29. Iustitia indutus sum et vestiui me sic
 vestimēto. ¶ De istis autē qui sic habēt
 iustitiam dñ sap. 5. Iusti autē ip̄perpetuum
 viuunt et ap̄ dñz ē merces eoz et cogitatio
 eoz ap̄ altissimū: nō accipiet regnū deorus

et dyadema spiritus de manu domini. Quod regnum et dyadema nobis prestat. 2c.

Bonica 2ª quadragesime. Euangelium .23.

Post dies .6. Assumpsit

Iesus Petrum, Iaco. et Jo.

fratrem eius et duxit eos in

montem excelsum seorsum

et transfiguratus est ante eos

2c. **A**bat .17. Nos videmus per experientiam

quod quando alicui afflicto promittitur aliqua

figura pro certo consolatio: vel de labore:

certa et magna remuneratio: facilius laborem

susporat. Nam cum plangenti puero:

proponum ostendit: cessat a fletu: similiter

de mercatori cum ei ostendit lucrum. **S**an-

cta igitur mater ecclesia cui est curam de suis

filij: videns eos in afflictione et labore ieiunij

positos: sciens debilitatem eorum: ne forte

tedio afflicti grauentur operibus penitentiae.

eis promittit si in bono perseverauerint

consolationem et remuneracionem maximam:

quod gloriam eternam: in qua nec oculus vi-

dit nec auris audiuit: nec in cor hominis

ascendit: que prepaui de his qui diligunt

illum. i. cor. 2. Unde Grego. Delectat igitur

mentem magnitudo premiorum: sed non

deterreat certamen laborum. **H**anc con-

solationem et remuneracionem iam dictam in

euangelio hodierno nobis **A**bat. insinuat in

transfiguracione humanitatis christi coram apo-

stolis in qua ut sol facies eius resplenduit

Per hoc nobis datur intelligere gloriam quam

habebimus propter dignos fructus penitentiae.

In quo euangelio .s. tangunt. vj.

Locutur figuratio eternalis.

Verborum decoratio supernaturalis.

Secunditatis testificatio principalis.

Fragilitatis inproportio corporal.

Utilitatis instructio exemplaris.

Primus probat transformacionem gloriose. 2^m dele-

ctato gaudiosa. 3^m expressio amorosa. 4^m pro-

dictio poderosa. 5^m informatio fructuosa.

Primus in primo. 2^m ibi. Respondens autem Petrus 2c.

3^m ibi. Adhuc eo loquente 2c. 4^m ibi. Et au-

diestes disci. 2c. 5^m ibi. Et discederunt illi 2c.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangitur

2c. quod probat 2c. dicit. Et post dies

6. 2c. Ubi sciens. quod christus promiserat

apostolis quod aliqui de eis antequam morerentur vide-

rent ipsum glorificatum. unde **A**bat. 6. dicit.

Sunt de his stantibus qui non gustabunt mor-

tem donec videant filium hominis venientem

in regno suo. Quod volens servare post dies

6. transfiguratus est ante alios istorum quod si-

gnificat iocunditatem eterne glorie. **H**ic

autem .s. possumus considerare .s.

Temporis congruitatem evidentem.

Collegij virtuositatem premerentem.

Locum sublimitatem eminentem.

Prodigij venustatem delectantem.

Consortij sanctitatem excellentem.

Quantum ad primum dicit. Et post di-

es. 6. .s. a promissione sancta ut supra. Ubi sci-

endum quod per 6. dies intelligitur vita acti-

ua et meritoria que in hoc mundo agitur: cu-

ius ratio est. quod in 6. diebus deus mundum

creavit ut per gene. 1. **C**hristus igitur post di-

es. 6. claritatem suam discipulis ostendit ad

designandum quod dum homo vivit in hoc mundo: debet

se in bonis operibus exercere propter exerciti-

um duces ad preteritum diem essentia in cu-

ius preteritione erit perfecta reges bonorum. **H**oc

autem fuit figuratum. exo. 23. ubi dixit dominus moysi.

6. diebus operaberis. 7^a die cessabis ut reque-

scat bos et asinus tuus: et refrigere filius

ancille tue et advene. **U**bi sciendum quod per

bovem animam immolatiuum et asinum portans

onus: intelligitur corpus nostrum quod instar bonis

deus deo immolari per carnis mortificationem.

Unde apostolo. ro. 12. Obsecro vos per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra

hostiam viventem sanctam deo placentem

rationabile obsequium vestrum. **I**nstas autem

asini deus oneribus subici per continuu exerci-

tium in operibus bonis. **P**er acillam vero et adue-

nam intelligitur anima nostra: que pro tanto

dicitur advena: quia propter peccatum per

morum parentum fuit a celesti gloria exlata:

l. iij

pitu mundi sepatos: eos ducit i montem
 ad designadū q soli illi q strepitum mun
 di derelinquūt: claritatē dei in celesti pa
 tria videbunt. ¶ Sciēdum est igit q per
 i^m montem q fuit mons taboz: q interpre
 tat veniat lux: intell^r celestis patria: que
 dici pōt mons lucidus claritate refulgē
 tie. Altus dignitatem precellente. Fortis
 securitate ptegente. Amenus iocūditate
 delectante. ¶ Iste est mons de quo dīc
 deus Eze. 24. Pascam oues meas in mō
 tibus ysrael: i riuīs et pascuis vberimis
 pascam eas: et in montibus excelsis erūt
 pascua earum ibi requiescent. ¶ Abi sciē
 dum q per istas oues itelligunt homies
 boni: innocētes et bene fructificātes. Istos
 pascit dominus in celesti patria q ē mōs
 vt sup^a am quo sunt riuī et pascua piguīa
 q: iocūditate amenus: ibi requiescent:
 q: fortis. ¶ Iste est mons de quo querit
 ppheta. d. Quis ascendet in montem do
 mini: aut quis stabit in loco sancto suo?
 Et rīdet ibidem Innocēti māibus et mū
 do corde: q non accepit in vano animam
 suam: nec iurauit in dolo pximo: hic acci
 piet benedictōez a domino et misericordi
 am a deo salutarī suo. Nam homo qui h3
 in corde puritatē: i ore vitatē: i opib⁹ bo
 nitatē: et q aiām suā in vanū nō accipit p
 reb⁹ tpalibus ipam amittēdo vel postpo
 nēdo q si aliqd velle: h3 eā apctat vt creatā
 ad di ymaginē: et redēptā sanguine yhesu
 xpi et glorificatā in cel^{is} cum angelis. tal^{is}
 inuenit in mundo misericordiam. et i p^{ri}a
 benedictionē a deo nro. ¶ In ascensu au
 tem hui⁹ montis sunt gradus. i. Abiectio
 sui. ¶ Alii Math. 16. Qui vult venire post
 me abneget semetipsum et tollat crucem
 suā et sequat me. Abortificatio carnis tol
 lat crucem et. Cōtemptus mūdi. et sequat
 me. ¶ Iste mons pōt figurari p montē
 de quo dicit Jo. Apoc. 21. Sustulit me in
 montē magnū et altum. et ostendit mihi ci
 uitatē scām Ierusalē q ciuitas sicut sentē

tialiter ibi dī erat i quadro posita habēs
 ab oriente portas tres et tot ab occasu. et
 tot ab aquilone. et totidē a meridie. cuius
 muri erant altissimi. et longitudo et latitu
 do et altitudo erant equalia que ciuitas
 non eget sole neqz luna vt luceant in ea.
 Nam claritas dei illuminat eam. et lucer
 na eius est agnus. et ambulabūt gentes in
 lumine eius. ¶ Abi sciendū p istam ciui
 tatē Ierusalē itelligit celestis p^{ri}a de q
 ps. Ierusalē q hēdificat vt ciuitas cuius
 p^{ri}icipatio in idipm. Nec ē in quadro po
 sita pp eius firmā stabilitatē: sicut figura
 quadra in terra firmiter figitur. ¶ Dī at
 a quattuor plagis mūdi hēre tres portas
 p quas qs ciuitatē ingredit^r: ad designan
 dum q generaliter illa ciuitas ē cois oī
 bus volētibus saluos fieri. Mat. 2. Thy. 2.
 De⁹ vult oēs hoies saluos fieri et ad co
 gnitionē vitatis venīr. ¶ Signanter aut
 dicuntur ille porte. 3. esse ex qualibet pte
 mūdi: q: oēs volentes ipsam intrare in
 fide trinitatis viuere. vñ xps discipulis
 Mat. 28. Euntes ergo docete oēs gentes
 baptizantes eos in noīe p^{ri}s et filij et spūs
 sci. ¶ Dicitur muri ei⁹ altissimi pp secu
 ritatē nimīā q repit in ea. ¶ Dī at q lō
 gitudō: latitudo: et altitudo erant equalia
 Abi sciendū q p longitudinē itelligitur
 duratio. Per latitudinē: dilectio: q: dile
 ctio in aliū dilatat. Per altitudinē vero
 ptemplatio. Que quidē iō dicunt equalia
 q: oēs ciues huius ciuitatis: perpetuo in
 ipsa durabunt: deū super omnia diligent
 trinitatem clare videbunt. Nam teste
 Aug. de ciui. dei. In ciuitate illa rex veri
 tas: lex: caritas: dignitas: equitas: pax: fe
 licitas: vita. et eternitas. ¶ Dicitur au
 tem q hec ciuitas non eget sole neqz lu
 na vt in ea luceant: q: luce clarioi illustra
 tur. diuinitate. Et agnus lucerna eius. i.
 xps. Et in lumine claritatis dei et agni:
 gentes ibi ambulāt: q: omnes ciues celici
 claritate diuinitatis et humanitatis clari⁹

illustrantur. Et sic de eis dici possit illud
 Isa. 60. Ambulabunt gentes in lumine
 tuo et reges in splendore ori⁹tui. ¶ Quā
 tum ad quartū. i. prodigij venustatē dicit
 Et transfiguratus est etc. Ubi duo tangit
 i. transfigurationis actū. et modū. ¶ Quā
 tum ad primū dicit. Et transfiguratus ē
 ante eos. Ubi sciendū q^d figura dupliciter
 accipit: vno modo prout est in quantita
 te: alio modo prout est in qualitate. Et
 fm h^o duplex transfiguratio. Xps in illa
 transfiguratione: nō fuit trāsformatus sz
 substantiā ita q^d nō fuerit idē homo. nec
 ē fm quantitatē ita q^d fuerit maior: vel
 minor: sed solum fm qualitātē et formam
 accidentālē. Et ita corporis veritatē non
 subtraxit fm Iero. Sed splendore addi
 dit. ¶ Quantū ad transfigurationis mo
 dum dicit. Et resplenduit facies eius etc.
 Ubi sciendū q^d i^o duo exempla de sole et
 nive posita sunt: non q^d facies non appa
 ruerit sole clarior: sz q^d in his que videm⁹
 nihil videmus sole clarior: nō non potuit
 adducere. p^r exemplo aliqd⁹ convenienti⁹.
 ¶ Sciendum est at^q q^d h^o facies xpi sic re
 splenduerit: eam viderūt apli: q^uis so
 lem in sua rota nō possint inspicere: q^d lux
 solaris est ledēs oculū: lux vero i^o nō erat
 ledens sed demulcens: q^d lux solis est cū
 calore q^d h^o disgregare visum q^d h^o dissol
 uere humorē glacialē in oculo ista vero
 erat cū calore. ¶ Nec autē claritas fuit
 vera et sup^rnalis et glie fm q^d : q^d fuit ad
 tps et nō ppetua. ¶ Adoral^r at^q loquēdo
 est q^d i^o trāsfiguratiōe illa resplēduit faci
 es xpi sic sol et vestimēta ei⁹ alba sicut nix
 vt p^r h^o def^r intelligi q^d q^d vult in p^ria xpm
 glorificatū videre: sz hēre claritatē mētis
 q^d significat in resplēdētia faciei: et puri
 tatē corporis significatā i^o claritate vestis
 Unde ecclesiastes. 9. Omni tpe vesti
 menta tua sint candida. i. corp⁹ et oleū de
 capite tuo non deficiat. i. de mēte. ¶ Vel
 possumus dicere q^d i^o trāsfiguratio facta

in xpo fuit figura glorie nre q̄ hēbimus
in futuro. Quia enī gloria nra erit tamē
aīa q̄ in corpore: p faciem que ē pulcior
pars corporis intelligit aīa q̄ est pulcior
p hoīs. Resplēdebit igit h facies sicut
sol quantū ad suā beatitudinē: q̄ sicut sol
h3 claritatē ardorē ⁊ ppetuitatē: sic aīa
nra in gloria hēbit clarā visionem feruen-
tem dilectionē ⁊ eternalem tentionē. **Enī**
Judic. 5. Qui diligunt te sicut sol in ortu
suo splendet ita rutilāt. **¶** Per vestimen-
ta at intelligitur corpus q̄ sicut vestimē-
tum tegit corpus: ita corpus suo modo te-
git aīam q̄ quidē erit clarissimum: subti-
lissimum: agilium: ⁊ purissimum. **¶** Vel
possumus dicere q̄ per illā transfiguratio-
nem intelligi pōt nra beatitudo quantū
ad obiectū beatificū q̄ quidē erit d. uina
essentia ⁊ humanitas xpī. iuxta illud Jo.
16. Nec est vita eterna yr cognoscant te
deum verum ⁊ quem misisti yhm xp̄m.
¶ Ista gloria ⁊ facies est i^a q̄ petebat
Moyses sibi ostēdi Exo. 33. Si inueni
gratiā ⁊ p̄spectu tuo oñde mihi faciē tuā cui
Rūdīt dñs. Ego oñda tibi oē bonū h3 nō
videbit me hō ⁊ uiuet: h3 ecce ē loc⁹ apud
me ⁊ stab supra petrā cūq3 transibit glia
mea ponā te i forā mie petre ⁊ ptegā dex-
tera mea donec trāscā tollāq3 manū meā
⁊ videbis posteriora mea faciē at meā vi-
dere n̄ poteris. **¶** Ubi sciēdū q̄ p **Moyses**
desideratē videre faciē dñi. i. glia eter-
nalē intelligit q̄l3 viator: cupiēs deū vide-
re: nec mir⁹ q̄ d ipso **Meester. 15.** Valde ad-
mirabil⁹ es dñe ⁊ facies tua plēa ē grāy.
¶ Quātū at bonū sit q̄ petiit ipse oñdit.
o. oñdam tibi oē bonū. q. d. si peti faciem
meā ⁊ glia nō modicū peti h3 bonū maxi-
mū: q̄ oē. **Enī** est illud bonū de quo dicit
Bregio. i. omel. Que at ligna dicere v^l q̄
intellect⁹ cape suffic i^a supne ciuitat⁹ q̄ta
sint gaudia ⁊c. q. d. nulla. **¶** S3 tñ vide qñ
i^a facies pōt videri. nam dic non videbit
me oīs hō ⁊ uiuit. q. d. dum in h3 mūdo vi-

uis facie q̄z desideras videre nō poteris
 Quod cognoscens Ap̄ls dicit phy. 1. Lu
 pio dissolui ⁊ eē cū xp̄o. ¶ Quid āt cōsu
 latur viatori ad aliq̄z consolationē haben
 dam audi qd̄ seqtur. Ecce inquit est loc⁹
 ⁊c. Ubi sciendū q̄ p̄ illū locū p̄pinquū do
 mini intelligitur fides catholica. Nā om
 nes q̄ extra fide sunt longe dicūtur a deo
 q̄ vero sunt in ipsa appropinquāt ad ip̄m
 iuxta illud Ro. 5. Iustificati igit̄ ex fide
 pacē hēmus ad deū p̄ xpm̄ dominū
 nrm̄: p̄ quē ⁊ accessum hēmus p̄ fidem in
 grām illam in qua stamus ⁊ gloriā in spe
 glorie filioꝝ dei. ¶ Per petrā antē supra
 q̄z stare debemus intelligit̄ xp̄s iuxta il
 lud. 1. Cor. 10. Petra āt erat xp̄s q̄ ponit̄
 in fide catholica sicut fundamentū in do
 mo. ¶ Sup̄a hanc stabat p̄pheta qm̄ di
 cebat. Statuit supra petrā pedes meos ⁊
 direxit gressus meos. ⁊ imisit in os meū
 canticū nouū carmen deo nro. Ubi confi
 dera mirabilē p̄nexionem ordinatoꝝ cum
 xp̄o. s. cordis oris. ⁊ opis. Cordis: q̄ statu
 it supra petram pedes. i. affectus cordis.
 Op̄is āt: q̄ direxit gressus qui exercent̄
 exteri⁹. Oris vero: q̄ imisit in os ⁊c. Ista
 enī se habent p̄ ordinē: vt Primo cor. ⁊ af
 fectus firmētur p̄ ordinē in xp̄o. Secūdo
 ex affectu p̄cedāt op̄a. Tercio collaudet̄
 deus. ¶ Per gloriā autē que transiere
 dī: intelligit̄ xp̄i assensio: q̄ tunc transisse
 dī: q̄ a discipulis tūc corporaliter recessit
 iuxta qd̄ dicit Jo. 20. Ascendo ad patrem
 meū: ⁊ p̄rem vrm̄ deum meū ⁊ deū vestrū
 ¶ Per foramē vero petre i quo Moys.
 ponit̄ intelligūtur vulnera xp̄i: in q̄b⁹ dī
 collocari quilibet xp̄ianus deuot⁹. iuxta
 illud Je. 40. Relinquitē ciuitates. i. mun
 dana ⁊ habitate i petra. i. in xp̄o. ¶ Per
 p̄tectionē āt dextere qua dicit se p̄tectur
 Moys. intelligit̄ defensio oīum fidelū exi
 stentiū in foramib⁹ petre. i. meditātiū pas
 sionē xp̄i. q̄bus dīc p̄ ps. Protegā eū qm̄
 cognouit nomē meū. ¶ Per manū āt q̄z

dīc se tollere: intelligit̄ velamētū figuraz ⁊
 p̄phiaz s. xp̄o i veteri testō deāz q̄z vela
 mē abstulit qm̄ q̄ figuratū ⁊ p̄phiatū fue
 rat ope adimpluit. ¶ Per h̄ āt qd̄ dīc. abla
 ta māu videbit posteriora: facie āt videre
 nō poterit intelligit̄ q̄ amoto velamine ve
 teris testi: visus fuit xp̄s q̄stū ad hūanita
 tē iuxta illd̄ baruc. 3. In trīs visus ē ⁊ cū
 hoib⁹ p̄uersat⁹ ē: s. nō q̄stū ad diuinitatez
 iuxta illd̄. 1. Jo. 4. Deū nēo vidit vnquā.
 ¶ Quātū ad. 5^m. s. p̄fortij scitatē excellētē
 dīc. Et ecce appuerūt illi Moys. ⁊c. Ubi sciē
 dū q̄ mltē rōnes assignāt a doctoꝝb⁹ q̄re
 Moys. ⁊ Ely. appuerūt h̄ cū xp̄o. P̄uia est
 vt oñderet h̄z Criso. xp̄s se nō eē Elyam
 neq̄z Moys. nec aliquē ex p̄phis: s. salua
 torē i lege p̄missū. ¶ 2^a rō ē h̄z Crī. vt oñ
 deret se nō eē trāsgressō: ē legis vel blas
 phemū sic pharisei dicebāt. ¶ 3^a rō est h̄z
 Zoro. vt oñderet de aduentu suo se hēre
 vex testimoniū a lege: ⁊ iō ibi Moys. ⁊ a
 p̄phis. ⁊ iō ibi Elyas. ¶ 4^a ē h̄z Zoro. vt
 a sup̄iorib⁹ ⁊ inferiorib⁹ hēat testimoniū: ⁊
 p̄ h̄ augeat fidem aplis. ¶ 5^a s. m̄ Criso.
 ad oñdēdū misterīū crucis aplis ⁊ ad cō
 firmādū eos i fide ⁊ ad fortificādū eos vt
 n̄ timeāt passionē ⁊ mortē. ¶ Vel moralit̄
 isti duo appuerūt ad oñdēdū q̄ q̄ volūt
 eē cū xp̄o i glia: debēt mūdū p̄tenere q̄ si
 gnificat p̄ moy. q̄ interpretat̄ assūpt⁹ d̄ aq̄
 i. a p̄ceptu mūdanoꝝ. debēt ēt in amore ⁊
 p̄teplatiōe diuinoy p̄ficere: q̄ significat p̄
 elyā: q̄ vno mō interpretat̄ ascendēs dñm.
 ¶ Moyses enī mortu⁹: appuit ⁊ Elyas
 viu⁹: vt nos p̄siderātes passionē xp̄i: mor
 tui sim⁹ mūdo: viuētes āt dō. Enī. 1. Ps. 2°
 Peccā nra ip̄e. s. xp̄s p̄tulit i cor̄ suo sup̄
 lignū: vt peccis mortui: iustitie viuamus.
 ¶ Si q̄rat quō apli cognouerūt Moys. ⁊
 Ely. cū eos nūq̄z vidisset: dici p̄t vno mō
 q̄ fuit eis reuelatū a xp̄o. vel s. m̄ ⁊ a cha
 riā: eoꝝ formas in maiestate dñi discerne
 rūt eo munere gr̄e quo vnusq̄sq̄ scōrum
 vniuersos post resurrectionē cognoscer.

Secunda pars.

Equif. Respondens aut petrus
 8. **E**bi tangit bonitatis dulco
 ratio supernatural: q pbat dele
 ctatio gaudiosa. **E**bi sciēduz q petrus tā
 ta delectatiōe in cōtemplatiōe illius clari
 tatis fuit repletus: vt iam inde nollz rece
 dere: sed ppetuo remanere. nec miruz: qz
 teste Rabano Duo amplius q quis dgu
 stat dulcedinem vite celestis: eo amplius
 oia fastidit in ill. **E** Signāter aut dīc bo
 nuz ē nos hic esse: qz ibi vidit q petebat
 Moy. exo. 33. d. **O**stēde mihi faciem tuā:
 cui responsus fuit. **O**stēda tibi omne bo
 nuz. **H**oc ē illud bonū de quo. i. cor. 2. **N**ō
 nec oclis vidit nec auris audiuit: nec i cor
 hōis ascēdit que pparauit dō hīs qui di
 ligunt eum. **E** Due cāe sunt quare petr⁹
 petijt ibi fieri tabernacula. **P**rima est p
 pter locutiōem Moy. 7 Elye cū xpo: qui
 loquebant de excessu sue passionis. 2^a est
 ppter delectatiōem qz habuit in i^o frater
 na 7 singulari trāsfiguratiōe xpi. **E** Quā
 tuz ad primā sciēdum ē q qz Moy. 7 ely.
 loquebant cum xpo de sua passiōe: petr⁹
 petijt 3^a tabernacula ibi fieri: vt. s. rema
 nente xpo ibidez: Ierosolimā nō ascende
 ret: 7 p consequēs manus iudeorū euade
 ret 7 passiōe pdictā. **N**on fuit aut ausus
 petere vt xps nō moreret ppter reprehē
 sionem qz xps alias sibi fecerat qn predi
 xit eis suā passiōem **M**at. 16. ipse dixit
 sibi. **A**bsit a te dñe: nō erit tibi h. **Q**ui cō
 uersus dixit Petro vade post me satha
 nas: scādalum tu mihi es. qz non sapiē q
 sunt di. sed q sunt hōium. **E** Quātum ad
 secūdā cām sciēdū est secūdum Orig.
 q Petrus ppter delectatiōem qz habuit
 in ostensione glie corporis xpi dixit q
 bonuz erat ibi esse 7 3ª tabernacula figi.
Ebi Bed. **Q**uāta felicitas visiōis dita
 tis inter angelos dī esse perpetuo: si tan
 tum humanitas xpi 7 duorū societas ad
 punctum vīsa delectat vt eis petrus psta

re vellit obsequiū nē discedāt. **P**rocul du
 bio ibi erit illud q dicit ps. Satiabor: cū
 apparuit glia tua. **E** Si querat quare
 petrus nō petijt pro se fieri tabernaculū:
 dici pōt vno modo q ppter intēsum amo
 rem qz habebat ad xpm sperabat recipi
 in tabernaculo xpi: nec volebat hēre tab
 naculum sepatum ab eo. **A**li pōt dici qd
 Petrus tanta suauitate illius claritatis
 fuit absorptus q nihil de se sentiens visus
 est non curare. **E** Sciendum est autem
 loquēdo moraliter q per i^a tria tabnacu
 la que petijt Petrus fieri: intelligitur q
 libz anima fidelis que se dī domino tabna
 culum preparare. **Q**uia vero fm Criso.
 in vnitāte diuinitatū: est trinitas persona
 rum: merito tabnacula 2^a. dicunt 7 vnuz.
E Sciendum est autē q in star material
 tabnaculi Moy. inuenio aliud spirituale
 tabnaculum q dī in quolibz homie con
 strui vt habitaculum dō dignum. **E**bi sci
 endum q sicut hētur snialiter Exo. 26. vt
 magister ystoriarum narrat: dominus p
 cepit Moy. fieri tabnaculum in hūc mo
 dum. s. domum quadram 7 longā q erat
 clausa vndiqz nisi ab oriente: ex qua par
 te erat introitus. **I**n quo primo erat clau
 sura de tabulis de lignis secym sibi inui
 cem coniunctis 7 incastratis funditus su
 per base s argēteas pforatas: i quaz fora
 minib⁹ cardies aurei imittebant firmag⁹
 nectib⁹ d lignis secym iauratis. **E** 3° ibi
 erant. 4. coopimenta. **P**rimum erat. 10.
 cortiaz d bisso retoita 7 iacicto 7 purpura
 cocoz bysyncto variatarum. 2^m erat. ij. sa
 goz cilicino: um. 3^m erat d pellibus rubri
 caris. 4^m de pellibus iacictis. **E** Tercio
 erat ibi due ptes pncipales: vna que dice
 bat scā: 7 alia sancta scōz. **E**t qtuor colū
 ne d lignis Secym deaurate: habentes
 bases argenteas 7 capitella aurea: añ qz
 erat vellū d bisso retoita iacicto. purpura
 bisficto: distinguēs scā: a scā scōz. **E** 4°
 in sancta scōz erat archa testamēti 7 vīr

ga Aaron que fronduerat : et mēna in vr
na aurea. eratq; ibi ppitiatorium . In scā
aut erat cādelabrum cum lucernis ad au
strum : et mēna ppositis ad aqlonem : et alta
re aureum in quo adolebat incensum : i me
dio aut vellum non longe ab aditu. **T**s^o
in introitu tabernaculi erant . s . columne d
lignis secym deaurate : qrum capita erat
deaurata . et bases enee : ante quas erat tē
torij d iacinto et purpura : cocoq; bislito
et bisso rectora . **S**ciendum est igit expo
nendo i^o morali q per illud tabernaculū
intellr homo in quo pmo debent esse ta
bule d lignis secy3 q est lignum forte et i
putribile : per quas intelligo firmitatem
fidei qz homo d3 habere : que est fundamē
tum p^m in homine : iuxta illud Ebr. 9 . Im
possibile est sine fide placē deo . Dicunt
autem i^o tabula fundari super duas ba
ses argenteas in qbus erant cardines au
rei : qz fides sup^a xpm fundatur : in quo i
star duaz basium argētearum . qz quidem
ē pur metallum : fuit humanitas purissi
ma in corpore et anima sine peccō : et instar
cardinū aureorum fuit diuinitas : qz sicut
aurum nobilius est argento : sic fuit diui
nitas : humanitate nobilior . **F**irmaban
tur aut he tabule vectibus de lignis secy3
deauratis . i . in spe roborante significata p
fortitudinē ligni : et in caritate inflāmate
significata per aurum . **T**ertio instar ta
bernaculi d3 habere multa cooperimēta .
Nā primū fuit . i . cortinaz : per quas itel
ligitur preceptorū obseruantia . Et i^o obser
uātia d3 colloari bisso puritatē et mūdicie
Nā bisso est albi coloris . Ista autem
bisso d3 remota : qz ista puritas debz in
anima et corpore reperiri . Debz etia3 colo
rari iacinto claritate et sapientie : qz iaci
ctus habz colorē celestem . Debz etiam co
lorari purpura que habet cum aliquali cā
dore rubedinem . i . misericordia in cando
re et iusticia in rubedine designata . Unde
sapientie . i . Diligite iusticiam qui iudica

tis terram . Debz etiam coco biciccto qui
est totus sanguineus . i . caritate et amore
dei . s . et proximū in quibus tota lex pēdet
et prophete . **S**ecūdum cooperimentū
fuerunt saga tilicia per que significatur
austeritas vite et pēitētia : qz sic cilicium
est vestis aspera : ita pnia vī asperitatem
habere . **S**ignāter autem dicunt . i . qz
cum in vera penitētia sunt tria . contritio .
confessio : et satisfactō . In contritione sunt
quattuor . s . pavor eterni supplicij . Pudor
perpetrati vicij : dolor cōmissionis : et dolor
deuotionis . In confessione sunt quattuor
s . denudatio scelleris . distinctio criminis :
discretio iudicis et detestatio hostis . In
satisfactione sunt tria . s . ieiunium mace
rans : oratio eleuans : et elymosina miti
gans . et sic in vniuerso . i . dignoscuntur .
Tertium cooperimentum fuit d pelli
bus arietum rubricatis per quas intellr
passio Christi rubricata in suo sanguine
pretioso . Et hac d3 homo cooperiri : ipam
meditando . **Q**uartum cooperimentū
fuit de pellibus iacinctis : per quas intel
ligit contemplatō diuinorum : quia iacin
ctus est celestis coloris . **T**ertio in ho
mine instar tabernaculi sunt due partes
principales : vna que vocatur sancta : et alia
sancta sanctorum . Prima ē corpus : iuxta
illud . i . cor. 6 . Nescitis quia membra vī a
templum sunt spiritus s . qui in vobis est .
Secunda vero est anima que est nobilior
pars hominis : quia iuxta illud gen. 1 . Ad
ymaginem dei creata . **I**stam autē di
stinctionem facit vellum coloratum quat
tuor coloribus : et columnę quattuor : deau
rate . **U**bi sciendum q per vellum colora
tum quadrupl^r intelligunt quattuor : ele
menta : quib^o corpus componitur : que ad
animam non attingunt . **P**er bissum eim
que de terra nascitur : intelligitur terra :
Per iacinctum coloris aerei : intelligitur
aer . **P**er cocū vero ignei coloris : ignis .
Per purpuram vero que sanguine pisci

um. s. conce marine tingitur : intelligitur
 aqua pisces nascitur. Quia igitur ex istis
 corpus pponitur et non aia. Pro merito per
 vellum: tabernaculum dicebat distigui. **E**st
 vero quattuor columnas dicitur poni vellum di
 stinguens habitacula: in quo distiguntur con
 iungi: quia quattuor sunt virtutes cardinales
 quibus dum vivimus aia habet regi. **E**t si
 gnanter at dicitur predicte colune habere
 capitella haurea: quia quattuor predicte virtu
 tes: ubi virtute caritatis firmari. **Q**uar
 to dico quod in principali parte tabernaculi quod
 dicitur sancta sanctorum per quod significatur aia erat ar
 cha testium in qua erant tabule Moysi. et vasa
 Aaron. et manna et oraculum. et cherubyn alas
 expandentia. **U**bi sciendum quod per archam potest
 intelligi aia facta ad dei imaginem in qua
 instar tabularum est memoria: instar virge in
 telligetur. et instar manne: voluntas. **I**ste tres
 potentie existentes in una aia intelliguntur
 per illa tria quod erant in archa. **O**raculum at
 ibi dicitur esse: quia ad aiam orare principaliter
 pertinet: quia oratio est ascensus mentis ad de
 um. **S**unt et ibi cherubyn obumbrantia
 propitiatorium: vel oraculum et expandentia
 alas etc. i. providentia angelorum gubernanti
 um et protegentium et adiuvantium animam ab
 insidiaribus inimicis. **I**n hac vero par
 te que vocatur sancta per quod intelligitur corpus
 erat candelabrum mensa et altare aureum.
Ubi sciendum quod per candelabrum ubi erant lu
 cerne ardentes intelligitur clara et exempla
 ris conversatio quod ad corpus pertinet: quod homo
 debet habere. **P**er mensam vero in qua po
 nebatur panes: ex quibus homo reficitur intel
 ligitur pietas et misericordia: pauperum refe
 ctiva. **P**er altare vero in medio taberna
 culi positum intelligitur corpus in homine
 situm in medio quod dicitur esse aureum: quia carita
 te plenum. **Q**uinto in introitu illius
 partis tabernaculi quod dicitur sancta per quod cor
 pus intelligitur: erat. s. colune auree cum ba
 sis encensis: ante quas ponebat tentorium aure
 um eiusdem coloris cum vello. **U**bi scien

dum quod per istas. s. columnas intelliguntur
 s. sensus: quod dicuntur auree: quia. s. sensus de
 bent suo modo in deum dirigi per amorem
 bases et encensis habent: quia stabiles et fir
 mi debent esse in homine et non in munda
 nis vagari. **P**er tentorium vero eoru
 dem colorum cum vello per quos ut dictum est
 quattuor elementa intelliguntur: intelligitur
 quod isti. s. sensus tanquam potestie organice in
 organis existunt corporicis persistibus ex
 quattuor elementis. **S**ignanter at dicitur quod
 tabernaculum ex parte orientis non erat clau
 sum sed inde habebat introitum. per quod intelli
 gitur quod homo quantum ad corpus et aiam
 ad orientem aperire se debet: ut inde recipiat
 gratiam et consolationem et illuminationes
 divinas.

Tertia pars.

Equitur. Adhuc eo loquente etc.

Ubi tangitur secunditatis testifica
 tio principalis: quod probat expressio
 amorosa. **U**bi tangitur duplicem testificatio
 nem. s.

Tegminis materialis.

Eloquii paternalis.

Quantum ad primum dicit. Adhuc eo lo
 quen. etc. **U**bi sciendum quod petro querente taber
 naculum corporale ut sciat in resurrectione
 non tegmine domorum: sed spiritus sanctus gratia: electos
 esse protegendos non eos nubes lucida obum
 bravit. **A**n christus secundum Ieremiam et Origene. Si petrus
 tabernaculum: ad ostendendum quale taberna
 culum haberet in gloria: non respondit ei
 verbo: sed sancto per umbrationem nubis. significa
 tis spiritus sanctus gratia. **Q**uantum ad secundum
 s. testificationem eloquii principalis dicit. Et ecce.
 vox de nube etc. **U**bi sciendum quod ad testifica
 tionem de filio: spiritus sanctus in baptismo accep
 tat: munditiam puritatem et simplicitatem men
 tis quod significantur per columbam. **I**n transfi
 guratione vero apparet nubes lucida ad os
 signandum lucem et claritatem quod habemus post
 resurrectionem. **S**ciendum est atque hoc Remigius.
 quod ideo per hanc vocem misit: ut multiplex te
 stimonium haberet de christo. **I**ta vndique dominus

habuit testes. Et celo: vocē p̄ris. Ex para
diso. ely. Ex inferis. **A**po. Ex hoib⁹ apo
stolos. Et in noie yhu oē genu flectat ce
lestium terrestriu⁹ ⁊ infernoy. **E**t igit
xpm audiamus vt hī vox p̄ris nobis pro
nunciat: admonemur. **B**arch. 3. vbi dicit.
Audi israel mādata vite: auribus p̄cipe
vt scias prudentiā. **A**ñ enī aduentum xpi
in mundū: auditu auris auditus fuit: q̄ p
scripturam sacri canonis nunciatus. post
vero eius aduentū fuit visus corporaliter
q̄ Jo. 1. Verbū caro factum est ⁊ habita
uit in nobis. **U**nde Job. d. Job. 41. Audi
tu auris audiui te: nunc autē oculus me⁹
videt te: idcirco meipsum reprehendo ⁊
ago penitentiā in fauilla ⁊ cinere. **M**ā q̄
xps fuit corporalis visus: homo debet
agere p̄niam in fauilla accēsa ⁊ paz durā
te. i. an consideratōe vilitatis mūdi ⁊ i ar
dore caritatē dic. In ciere vero. i. i cōtina
memoria mortis. **E**t aut xps audiam⁹
clamat hī pater. d. **H**ic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹. **U**
lat m̄. d. Jo. 3. Quicūq; dixerit vbi fa
cite. **C**lamat legislator: Deuterono. 18. di.
Prophetam suscitabit vobis dominus
de fratrib⁹ vestris ipm tanq; me audiet
Sis enī qui nō audierit prophetam illuz
exterminabitur de populo suo. **C**lamat et
ipse saluator: **I**sa. 55. d. Audite audientes
me ⁊ comedite bonum. ⁊ delectabitur in
crassitudine aīa vestra. **Q**uis igitur
peccato: sic multipliciter vocatus vt xps
audiat excusare se poterit: cū a domino d
suis transgressionibus reprehēdetur cer
te nullus. **U**nde dixit xps Jo. 15. Si nō ve
nissē ⁊ locutus non fuissē peccatum
non haberent nunc autē excusationem nō
habent d peccato suo. **S**ed o bone yhu
quot sunt qui te audire nolunt. **N**on enī
te audiunt peccatores: quos tamen tua be
nignitate erudit. d. ecclesiastici. 7. **N**oli
facere mala ⁊ non te apprehēdet. **E**t ideo
dicit per psalmistam. **N**on audiuit popu
lus meus vocem meam ⁊ **I**srael non in

tendit mihi. **E**t Sed quid domine eis ac
cidat: audiat quid subdis. **E**t dimisi eos
sm desideria cordis eorum ibunt in adin
uentionibus suis. **M**āz re vera eos dimit
tit: quousq; finaliter secundum adinuētio
nes suas pessimas eternaliter cruciatur.

Quarta pars.

Equitur. **E**t audiētes discipuli
⁊ c. **U**bi tangitur fragilitatis im
proportio corporalis q̄ probat
condictio ponderosa. **U**bi sciendum q̄ hī
tria considerare possumus. s. **S**tuporem inuadentem.
Pastorem confortantem.
Saluatorem assistentem.
Quantū ad primū dicit. **E**t audientes
⁊ c. vbi **J**ero. **H**umana fragilitas conspe
ctum maioris glorie ferre non sustinet: ⁊
toto animo ⁊ corpore contremescens ad
terram cadit. **Q**uanto enim quis altiora
quesierit: tanto magis ad altiora collabi
tur si ignorauerit mensuram suam.
Hoc autem deplorans **G**rego. ait. **S**
in quantam miseriam cecidimus: qui ip
sum bonum ferre nō possumus ad quod
creati sumus. **S**ignanter autem secun
dum **R**emigium dicit q̄ ceciderunt i fa
ciem suam. i. ante: non retro: q̄ mali retro
tanq; a deo fugientes dicuntur cades: bo
ni in faciem: quasi deo reuerentiam faci
entes. **D**icitur autem q̄ timuerūt val
de. **P**rimo quia cognouerunt se erras
se: quia tabernaculum de frondibus que
rebant. quod autem error ⁊ fatuitas red
dant ho minem timidum. patet ex hoc q̄
dicitur ecclesiastici. 22. **C**or: timidum in co
gitatione contra timoris impetum nō re
sistet. **S**ecundo p̄ fulgoris magnitudi
ne vidētes nubē lucidam ipos obubrātē.
Quod autem nimia claritas timorem in
ducit: patet ex hoc q̄ dicit **A**thas. vlti
mo: q̄ angelus apparens mlierib⁹: cuius

aspectus erat sicut fulgur dixit eis. **N**oli te timere &c. **T**ertio q: vocem patris audierant: q: adhuc fragiles sustinere n̄ poterant. Quod ē vox mirabilis hoies terreat p: ex hoc q: dī Exo. 20. q: filij isrl̄ pterrīti dixerunt **A**boy. loquere tu nob: & audiemus: non loquat dominus nobis: ne forte moriamur. **Q**uantum ad s̄m s̄. pastorem confortatē dīc. Et accessit yē sus &c. **U**bi sciēdum q: q: discipuli s̄biles erant ex timore p̄habito: x̄ps vt p̄i⁹ pastor eos suo tactu confortat vt surgāt. vñ x̄ps eos tripl̄r consolatur quo ad tripl̄cem actum quem fecit circa eos. Nam accessit: tetigit: & locutus fuit. Accessit inq: q: per se surgere nō poterant: per quod i telligūt gratia p̄ueniens: sine qua homo non pōt surgere a culpa. Tetigit etiā eos vt eorū membra ad l̄am solidarent que debilia remanserant ex timore: in quo in tellr̄ gr̄a cōcomitans que hoīem in bono confortat. vnde **B**at. 10. **B**anus tetigit me & erexit me super genua meas. **U**bi x̄p̄t ē q: surgerēt & n̄ timerent. **U**bi **J**o^m. **S**aluatoris benignitas ad s̄bueniēdum miseris & fragilibus in necessitatibus suis. Nam nullum deserit cōfidentem in se. **A**ccedit enim ad debiles: vt qui per se non possunt surgere sua prestante virtute & gr̄a subleuentur. **Q**uis igit mib̄ peccator: surgere non desiderat habēs taz valīd adiutorem: & ppare ad x̄pm: misericordiam postulādo: certe nullus esse deberet vnde eph. 5. Surge qui dormis & exurge a mortuis & illuminabit te x̄ps. **Q**uātū ad 3^m. s̄. saluatorem assistēte dīc. Et lenātes oculos &c. **U**bi sciēdum q: diuina dispensatōe sc̄m est s̄m **J**o^m q: solum ȳhm viderunt ne si alios vidissent euz x̄po dubitassent: pro quo illa vox patris fuisse p̄lata. **H**ic est filius &c. Dum igit ip̄m solū viderūt: cognouerūt vocem illam p̄p̄ x̄p̄z esse platam. Nam sicut habet **L**uc. 9. moy. & **E**ly. recesserunt ante q: **P**etrus loquere

tur: & ante q: vox p̄ris audiretur. **N**el ideo viderunt solum ȳhm vt per hoc daretur itelligi q: in x̄po complebat & sinez habebat lex **A**boy. s̄m **J**o^m. & scriptura p̄phetarum: vt verificaretur illud 1. cor. 13. Cum venerit q: p̄fectum est: euacuabit q: ex pte est.

Quinta pars.

Equit. Et descendentibus illis &c. **U**bi tangit vtilitatē instructō exemplaris. q: pbat iformatio fructuosa. **U**bi **J**o. **N**on vult ergo in populos predicari: ne incredibile esset p̄ rei magnitudie. **S**ecūdo ex h̄ voluit x̄ps h̄ dici s̄m remigium: ne forte ex h̄ passio eius impediretur. **T**ertō phibuit illā visionem dici: moralr̄ loquendo. p̄m sc̄m **A**mbro. vt in laudando aliquem circōspectos nos redderet. Nam homo non semp debz laudari: iuxta illud eccl̄astici. ij. Ante mortem ne laudaueris hoies. **S**ecōdo vt in nostris bonis actib: nos vitā gloriā humanam doceret. **U**nde **B**at. 5. Attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus vt videamini ab eis. **Q**ueramus igit in nostris actibus principalr̄ deo placere: & ip̄e nobis retribuet gratiam ī presenti & gloriā in futuro. **A**d q: &c.

Dominica tertia in quadragesima. Euangelium. 24.

Rat **J**esus eiciens d̄moniū & id erat mutum &c. **L**uc. ij. **R**ōnale est & cōgruum vt homo q: d̄z laudari ab alijs in se habeat vnde possit laudari. Nam s̄m philosophum. 5. politicoz. Laus est sermo ellucidans magnitudinem virtutis. ex quo euident apparet q: homo qui debz laudari d̄z virtutem habere: & aliaper que possit cōgrue cōmendari. **I**nter alia autem que reddunt hominem cōmendandum super potētia in operando: patientia in tollerando:

sapientia in cognoscendo: benignitas in instruendo. Quia igitur xps fuit in opado potes: in tollerado paties: in cognoscendo sapiens: et in instruendo diligens: ideo merito potuit comendari. Et hoc est q nobis ostedit ystoria euangelij hodierni. In q qdem beatus Luc. s. tangit. s.

Liberantij virtuositatem vigorosam.

Detrahentis malignitatem inuidiosam.

Respondentis sagacitatem luminosam.

Instruentis benignitatem amorosam.

Comedantij celebritatem gaudiosam.

C 2^m probat pdigium admirandum.

Secdm idem detestandum. 3^m inditium arte

dedum. 4^m periculum precauendum. 5^m p

conium audiendum. **C** 3^m primum in prin.

fm ibi. Quidam autem ex eis etc. 3^m ibi.

Ipe at vt vidit etc. 4^m ibi. Cum imundus

ips etc. 5^m ibi. Scm est at etc.

Prima pars.

Quantum ad primum vbi tagit

q etc. q pbat etc. dic. Erat yhs eiciens

etc. etc. Vbi quattuor: possumus

considerare e. s.

Obfessi calamitatem.

Xpi potestatem.

Miraculi ppalatoem.

Populi admiratoem.

C 2^m ad primum dic. Erat yhs eiciens

demonium. Vbi sciendum q i^o homo f3 q

pdr colligi ex verbis euangelij et ex decs

sanctorum erat mutus cecus et surdus et

demoniacus. **C** 3^m ad fm dic q erat ye

sus eiciens demonium. Videt. n. xps hunc

demoniacum sibi oblatum vt ipm curaret

sua ptate ab ipso eiecit demoniuz. **C** 4^m

ad 3^m. s. miraculi ppalatoem dicit. Et lo

quutus est mutus. Ex hoc enim q i^o qui

an mutus fuerat recuperavit loquellam

fuit miraculum circumstantibus propala

tum. **C** Quantum ad quartum. s. populi

admiratoem dic. et admire sunt turbe.

Vbi sciens. q turba q erat simplicior: vi

des ta stupedu miraculu: merito fuerunt

mirati. **C** 5^m ad alr autem loquedo p i^o

demoniacu: intellr quilibz exis i pccō mor

tali: q p dr demoniacus: q dyabol^o ipm pos

sider: q se sibi p pccm dōauit. Vbi sciendu

q iueio dyabolū: pccōrem duplr possiden

tem. **C** 1° sic hō possidet agrū quē labo

rat. Vbi sciendu q sic hō agrū suū arat: se

miat et metit: sic dyabol^o arat hoiez p ma

lā suggestiōem: seiat p cōsensum et cogita

tōem: metit p opis consumatōem. **C** 2°

dyabolus possidet pccōrez sic miles equū

quem eqtat. Nam sic miles cum freno

duc equū ad suū libitum: sic dyabol^o post

q accepit dñtum in pccōre: et sibi iposuit

frenum culpe: duc eū quo vult: et fac eum

in pccō in pccm currere: quousqz ducat eū

in pfundū abyssi. **C** 3° at fuit figuratū

apoē. 6. vbi dr. Vidi et ecce equus palid^o:

et q sedebat sup eū nomē illi mors et infer

nus sequebat eum. et data est illi ptas su

per qttuor: ptes terre inficere gladio et

fame et morte et bestijs terre. **C** Vbi sciē

dū q per i^o eq: ū intellr pccōr qui signā

ter dr palidus: q caret hūore grē et cari

taq calore et vita spūali: sic in homine pa

lor accidit vel ex nimia siccitate: vel ex ni

mio frigore: vel ex carētia virtutū et vite.

Et sic sit Bester: de qua dr Bester. is. q

p nimio timore et debilitate virtutū: cum

vidisset regem assuerum ardentibus ocu

lis: furorem pccōris indicantibus: corruit

et i palorem colore mutato: lassum super

ancillam reclinavit cap. Ita re vera pec

cator: qui peccando contra se furorem do

mini concitavit in terram corruit: cum ad

ista temporalia possidenda deiecit: et colo

rem gratie mutat in palidum. i. in culpaz.

Et ideo anima super ancillam. i. sensuali

tatem caput reclinat: cum ei in desiderijs

suīs consentit. **C** Signanter autem dicit

q infernus et equus et militem sequeba

tur: quia tam peccatori q dyabolo infer

nalis pena eternaliter preparatur. Nam

prover. 2. Inclinata est ad mortem dom^o

etius et ad inferos semite ei⁹. **T**ercio dicitur autem quod est data tibi potestas super quatuor pres terrene: per potestatem quod deus permittit dyabolus habere ad hominum probationem. et hoc in mundo generaliter: quod per quatuor designatur. de qua potestate Job. 41. Non est potestas super terram que peritur ei qui factus est ut nullum timeret: oculus sublimis videt et ipse est rex super omnes filios superbie. **T**ercio dicitur autem quod hec potestas est tibi data ad interficiendum homines gladio. scilicet guerre et discensionis per discordiam. Fame: duritie et incompassionis per inmisericordiam. Abominacionis per inuidiam. Bestie per luxuriam et gulam. Et ideo dicitur non est potestas que comparatur ei qui factus est ut nullum timeret. Re vera tanta est cautela dyaboli et potentia: quod nisi deus ipsam restringeret: difficile foret homini sibi resistere virtutibus propriis: cum diuino autem adiutorio id facili. **S**ecundo dicitur peccator mutus. **A**bi sciendum quod ille potest dici mutus quando alter illum non intelligit. sicut quilibet barbarus in quantum ipsum non intelligo: potest dici respectu mei mutus. Peccator ergo: quod non intelligitur nec auditur a deo: quia non est sponsa laus in ore peccatoris ecclesiastici. id est. non potest merito dici mutus. **U**nde in psalmo. Erubescant impii et deducantur in infernum muta fiant labia dolosa. **Q**uilibet talis potest figurari per elyodoro persecutorem populi domini: de quo sententia dicitur. 2. Machab. 3. quod cum vellet spoliare templum domini fuit verberatus a domino: et in terram concidit et per diuinam virtutem iacebat mortuus atque omni spe et salute priuatus. **A**bi sciendum quod per elyodorum volentem spoliare templum domini ubi erat subsidium populorum et viduarum: intelligitur peccator deditus temporalibus: et alijs iniuriando: quem quidem dominus aliquando flagellat aliquibus aduersitatibus qui flagellatus non per hoc confurgit ad celestia sed curuat in terram per desiderium mundanorum: et sic mutus in terra iacere

dicitur. et spe sue salutis priuatur. **T**ercio dicitur peccator cecus. **A**bi sciendum quod sicut macula corporalis in oculo visus aufert: sic peccatum in anima tollit visum: iuxta illud Sapientie. 3. Excecauit illos malitia eorum. **Q**ualiter autem homo efficiatur cecus. querere figuram dominicam secunda de aduentu parte secunda euangelij. **Q**uarto dicitur peccator surdus. **A**bi sciendum quod sicut surdus dicitur ille qui caret auditu ita peccator surdus dicitur qui non vult deum per obedientiam audire. **U**nde conqueritur per psalmum. Non audiuit populus meus vocem meam et Israel non intendit mihi. **I**stius peccatorum curat dominus. primo ab ipso demonium expellendo: dum ipsum inspirat sua gratia preueniente: ut recogitet sue passionis beneficium per quod ipsum redemit. et sic dimittendo peccata: dyabolus derelinquat. **H**oc autem fuit figuratum Tobie. 6. ubi sententia liter dicitur quod cum Tobias esset in itinere et iret ad accipiendum. 10. talenta argenti de hereditate patris sui: habuit comitem angelum: et cum prima missione manifestet iuxta fluvium tygris: exiit ut lauaret pedes suos in flumine. et ecce piscis exiit ad deuorandum eum: et expauescit Tobias. clamat ad angelum. domine inuadit me cui angelus: apprehende brancham eius et trahere eum ad te: quem cum traxisset in terram dixit ei angelus: exetra hunc piscem et cor eius et iecur et fel repone tibi sunt ei hec necessaria ad medicamenta vtiliter quem cum Tob. interrogasset ad quid ista valerent respondit angelus quod si particula cordis siue iecoris poneretur super carbones: fumus exterminabit omne genus demoniorum: et fel valebit ad vngendum oculos in quibus esset albugo: quod et factum est: quia per particulas iecoris super carbones positam expulit demonium vexantem Sarram et per linitiones fell super oculos patris restituit ei visum. **A**bi sciendum quod per tob viatorem intelligitur quilibet

ptiosa

homo viator: quia in h mundo non habet habitationem firmam: sed nostra habitatio est in cel. propter q̄ sumus principali ter creati. Unde ebr. 13. Non habemus hic civitatem manentem sed futuram inquirimus. Et ideo oratur nos beatus Ibe. can. 2. d. Obsecro vos tanq̄ peregrinos et aduenas: abstinere vos a carnalibus desiderijs que militant aduersus animam. Quia iuxta illud. 1. cor. 15. Caro et sanguis regnum dei possidere nō possunt. Si gnantem autem dicitur q̄ angelus ipsum cōmittabatur: quia dō hanc gratiam fecit homini que est valde magna: quia quando curat animam: immediate dat sibi angelum ad custodiam: qui continue hominem dum viuit associat ut ipsius defendat a dyabolo et retrahat ipsum a malis et inducat ipsum ad bonum. Ad quid autem tob in itinere suo vadat: audi quid dicitur: quia ad accipiend. 10. talenta argenti de bonis patris. Ubi sciendum q̄ per numerum denarium qui est numerus perfectus: intelligitur recta retributio que est de diuitijs dei que ē pater noster et dominus: q̄ diligenter debemus quere re dum peregrinamur in mundo. ut possimus eam finaliter optinere. Signanter autem dicuntur 10. talenta argenti: quidē est purum metallum: ad designandum puritatem illius glorie q̄ habent i puritate viuentes. Unde dicit. 5. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbūt. Per tygrum autem fluiui: qui interpretatur velox: intelligitur mundus qui velox dicitur: quia velociter transit: et h docet experientia: quia vita hominis brevis. Et ideo non debet homo in ipso cor suum ponere. Unde. 1. Jo. 2. Nolite diligere mundum nec ea que in mundo sunt. et quare: quia subdit. Abundus transibit et concupiscentia eius: qui autem fac volūtatem dei manet in eternum. Dicitur q̄ prima mansio fuit iuxta tygrum: quia

quādo nascitur homo primo venit in mundum. Multo. autem accidit q̄ viator: instar tob iurat fluiui ut ibi pedes balneat: quia multi sunt qui affectum et desiderium significatum p pedes balneant et ponunt in terrenis et mundanis diuitijs et delictijs: ipsis totaliter adherētes. Sed aduertant quid tob accidit dum staret in flumine: quia piscis ingens cum voluit deuorare. Ubi sciendum q̄ p piscem qui suavis est gustu: intelligitur xps qui suavis ē et dulcis. iuxta illud ps. Gustate et videte qm suavis est dñs. Dic tob. deuorare volebat et sic ei magnū tumorem inmisit. Ubi sciendū q̄ p terrore istū intelligitur terror et cōminatio q̄ xps facit hoibus deditis mundanis diuitijs et delictijs ut iducat eos ad celestia diligendum. Qualiter autem eis cōminetur: audi Luc. 6. vbi dicit. Ne vobis diuitibus qui habetis cōsolationē vestram. Ne vobis qui saturati estis: gaudebitis et flebitis. Quid autem ad remouendum timorem et ad confortandū Tob. audi angelum sibi di. trahē piscem ad te etc. Ubi sciendum q̄ istum piscem. i. xpm homo deditus mundanis: quando ab eo p increpationē terretur d̄ ad se trahere: ipsum ad se bonis opibus inclinandum. Et cum attraxerit: d̄ ipsius aperire. i. in ipso cognoscere: que prius non cognoscebat sed erant sibi absconsa instar rei q̄ dum clausa est: non cognoscuntur que cōtinentur in ea. Aperto autem xpo. i. cognito: debet ibi accipere: cor: fel: et iecur. Ubi sciendum q̄ per cor q̄ est principium vite: intelligitur vita xpi q̄ dedit nobis in exemplum viuendo: et in pretium moriendo. Hanc igitur peccator debet agnoscere ut ipsam imitetur et eius beneficio regratiatur pro posse. Per fel autem q̄ amarus est: intelligitur amaritudo passionis xpi. Hanc peccator d̄ cognoscere: et ipsam super oculos suos mentales ponere

et tunc amouebit ab eo omnem humorem
superfluum. i. oēs corporales delectatōes
aiam excecantes: et sic restituet ei visum.
¶ Per Iecur sō siue epar q̄ est p̄ncipi
um caloris et amoris: iuxta illud poeticū
Logit amare Iecur intelligit amor xpi
ad nos: qui fuit cā nostre salutis: iuxta illd
epi. 2. Deus autem qui est diues in mise
ricordia pp̄ nimia caritatē suam q̄ dilexit
nos: cum essemus mortui peccis: prouifica
uit nos in xpo. cuius gr̄a estis saluati.
¶ Nunc amorem debemus ponere sup
carbones et ipm incēdere. i. super cor nr̄
inflāmatum dīo amore: ponere amorē xpi
p̄siderando q̄m nos dilexit: vt et eum simi
liter diligamus. iuxta illud. 1. Jo. 4. Nos
ergo diligamus deū quantum ipse primo
dilexit nos. **¶** Ex isto igit amore xpi sic
concrematiōi posito nobis resultat fum⁹
et vapor sua uisissimus expellens omne pec
catum: per demonum designatum. **¶** 2°
curat peccatorem mutum: ei loquellaz re
stituēdo. iuxta illud sap. 10. Sapiētia ape
ruit os mutorū et linguas infantū fecit di
sertas. Nam sapiētia. i. xps dei virtus et
sapiētia. 1. cor. 1. apit os mutorū q̄i ora pec
catorum paup̄s tacentia in laud exercitat
creatoris. **¶** Tercio curat peccatores ce
cum sibi lumen reddendo: Et verificetur
illud Jh. 5. Tunc aperient oculi cecorum
Et ideo **¶** Bath. ij. Ceci vident. **¶** Quar
to curat peccatorem surdum: sibi restituē
do auditum. Unde verificatum fuit illd
Jh. 29. Audient in die illa surdi verba li
bri: verba libri. i. xpi qui est liber vite.
Apo. 19.

Secūda pars.

Equitur. Quidam autē ex eis
et. **¶** Ubi tangit detrahentis ma
lignitatez inuidiosam: q̄ probat
indicium detestandum. Ubi sciendum q̄
scribe et pharisei inuidentes Christo. **¶** U
dentes autem mirabilia que faciebat: q̄
negare non poterāt: quidam eorum sicut

malitiosi et inuidi: ip̄a opera xpo nō attri
buebant deo sed dyabolo. Aliq̄ vero ab
ip̄o petebant signum q̄ i^a faciebat fm̄ h̄
igit h̄ duo faci: q̄ p̄mo ponit p^m. secundo
fm̄. **¶** Quantū ad p^m. s. detractōem ma
lignam dīc. Quidam autē ex eis et. vbi
sciendum fm̄ Bedam q̄ licet turba que
simplicior erat miraretur de miraculis
xpi. pharisei tamen et scribe vt dictum est
i^a dyabolo attribuebant. **¶** Ubi sciendū
q̄ fm̄ Bedam belzebu deus erat Acha
ron. Nam bel ipse est baal. ze bu at musca
vocatur. **¶** Et ergo belzebu: q̄ si vir musca
rum: ex cuius spurcissio ritu: p̄ncipem co
gnominabant demoniorum. Ubi sciendū
q̄ nomina demoniorum ortum habent a
bello patre nini qui Ninie condidit et
nomine suo ciuitatem nominauit. Ninus
enim nimis diligens patrem suum: et de
morte eius valde dolens fecit sibi aureā
statuam patris similitudinem exprimen
tem: q̄z habuit in tanta reuerentia vt si
qui fugitiui vel facinorosi ad eaz confuge
rent essent securi. Ideo ceperunt homi
nes illi ymagini turficare et diuinos ho
mōes exhibere videntes h̄ nino placere
q̄ exemplo ceteri de locis adiacentibus i
honorem patrum suoz: statuas fecerunt
fieri: et eas adorauerunt: et sic pululauit
ydolatria. Iudei sō vnus dei cultores:
irrisiōis cā: ydolū syclomoz qui erāt eis
vicini: vocabant belzebu q̄ si virum musca
rum: quia musce congregabant sup̄ ydo
lum propter cruorem eorum q̄ ymolabā
tur. **¶** Principem autem demoniorū. s. lu
ciferum dicebant p̄sidere huic ydolo.
cuius confederatōe credebant minores
demonēs obedire Christo: vt ad volun
tatem suam exirent de corporibus obse
sis. **¶** Quantum ad tertium. s. detractio
nem malignam dicit. Et alij temptantes
et. Ubi sciendum q̄ proprietates iudeoz
fuit in factis mirabilibus signa querere
iuxta illud. 1. Cor. 1. Iudei signa petunt.

Petebant igitur / sicut secundus Cirillu si
gnu de celo fieri a xpo: vt puta tonitruu
sicut accidit tēpore samuelis. 1. R. 12. Vel
igné de celo sicut accidit tempore Ely. 3.
R. 18. vel aliqua signa mirabilia manife
stantia potentiam xpi.

Tertia pars.

Equitur ipse at vt vidit cogita
tiones eoz 7c. Ubi tūgit respō
dentis sagacitatē luminosā: q
pbat indicium attendendū. Ubi duo pos
sumus pñdere. s.

Sapientie pñpuitatē i cognoscēdo.

Prudentie sagacitatē in arguendo.

Quantū ad primū dicit. Ipse autē 7c.
Ubi sciendū q xps phariseis querētibus
signum de celo: nō dedit eis signum vñ
bile: tamē dedit eis signū diuinitatis sue
dum cogitationes eoz cognouit q. 3. R.
8. Tu solus nosti corda hominū. Unde. i.
R. 16. Homo videt ea que patent: deus
autē intuetur cor. Quantum ad secun
dum. s. prudentie sagacitatē in arguendo
dicit. Omne regnū 7c. Ubi sciendum q
phy tria imponebant xpo. s. q non erat
actor miraculi. Et q erat minister dyabo
li. Et q opus q fecerat non erat opus di
sed dyaboli. Secundū h igitur tria fa
cit: quia pño ostendit q dyabolus non est
actor: dyaboli miraculi. Secundo q ipse
non est minister dyaboli. Tercio q opus
suum est opus dei 7 non dyaboli. In
prima parte duo facit. quia sicut sapiens
pñmo remouet falsitatē. secundo instruit
veritatē. Primo remouet ratione re
ducente ad impossibile. secundo ratione
ostensiuā. Quantum ad primū dicit.
Omne regnum 7c. Ubi sciendum q secu
dum sanctos. pñlatio inter demōes 7 po
testas ad temptandū homines quantam
deus permittit: durabit vsq ad finē mū
di: 7 quia vt dicit Jeronī. Concordia par
ue res crescunt: discordia at maxie dilabū

tur: euidēter appet q diuisio est cā destru
ctionis rerū: 7 augmentatio malorum.

Ex istis sic argu t xps. Bisio i regno
aliquo est causa destructionis illius. Si
ergo demones essent diuisi adinuicē ita
q vnus impugnaret alium q esset si ego
in pñcipe demonioz eicerem demones.
Impossibile esset q regnū eoz duraret
sed durabit vsq ad diē iuditiij. ergo non
sunt diuisi. 7 per consequēs in pñcipe de
monioz non eicio demones. Quantū
ad rationē ostensiuā dicit. Si autē in bel
zebu 7c. Ubi sciendum q iudei dicebant
exorcistas suos 7 apostolos qui dicebantur
filij eoz q de ipsis nati: eicere demones
de corporibus obsessis diuina virtute ta
men xpm virtute dyaboli. 7 sic patet q
per inuidiam loquebantur. Ubi sciendū
q sicut dicitur ab aliquibus: Salomō tra
didit quosdā exorcismos iudeis quibus
cooperantibus quibusdā herbis 7 ge
mis: exorcisse iudeorum expellebant de
mones de corporibus obsessis in virtute
dei. Apostoli etiā sibi consortij erant nihil
male artis a xpo didicisse qui etiam de
mones expellebant. Intendit igitur
xps talem rationem. Idem effectus de
bet procedere ab eadem causa sicut patet
q omnis calefactio procedit a calore: 7
omnis frigeffectio a frigore. Sed secundū
vos filij vestri vt supra non eiciunt de
mones in virtute demonioz: sed in vir
tute dei. ergo nec ego. cum expellere de
mones sit idē effectus. Et quia ipsi hoc d
me credunt: q vos non creditis: ideo ip
si iudices vestri erunt: non quidē auctori
tate sed cōparatione melioris operis:
quia vobis de me male opinantibus ipsi
bene opinati sunt. Quantū ad instru
ctionē veritatis dicit. Porro si in digito
7c. Ubi sciendū q pater cōparatur corpo
ri: quia sicut corpus est fundamentū om
niū mēbroz: ita pater est pñcipiū in to
ta trinitate. Filius autē pparatur manū

quia sicut homo operatur per manus: ita pater operatur per filium. Spiritus vero sanctus comparatur digito: quia sicut digiti procedunt a corpore et manu: ita spiritus sanctus a patre et filio. Et sicut digiti multiplicantur in una manu ita distincta sunt dona scilicet ipse in se sit unus iuxta illud. i. Cor. 12. Diuisiones gratiarum sunt: idem autem spiritus. **E** dicit igitur porro si in digito dei. i. virtute scilicet eicio demones venit in nos. i. contra nos regnum dei. **U**bi sciendum quod per regnum dei uno modo intelligitur iudiciaria potestas: qua dabitur sententia condemnationis contra reprobos pro culpa quam commiserunt. Et hoc quidem sententia secundum Tytulum. Propter incredulitatem iudeorum venit contra eos: quando in finali iudicio a christo iudicabuntur. **A**lio modo per regnum dei: intelligitur aditus regni celestis qui in proximo erat: quod in proximo debebat aperiri ianua celestis fidelibus. Quod licet proximum esset credituribus: tamen contra iudeos incredulos et phariseos inuidios longe erat. iuxta quod christus dixit eis Luc. 11. **E** vobis legis peritis: quia tulistis clauem scientie: ipsi vero non introistis: et eos qui introibant prohibuistis. **Q**uantum ad prudentie sagacitatem in arguendo quod ipse non est minister dyaboli dicit. Cum fortis armatus etc. **U**bi Crisostomus. Fortem vocat dyabolum non quia naturaliter fortis sit: sed inuens antiquam eius tyrannidem quam pusillanimitas vestra creauit. **I**ste armatus dicitur cuius arma secundum Theodoretum. Sunt omnes species peccatorum. **P**er atrium vero intelligitur secundum Bedam. Iste mundus: in quo velud in suo atrio dyabolus habitabat. **P**er istos autem quos possideri: intelligitur peccatores qui in pace dicuntur possideri a dyabolo: quia eos qui sui sunt: secundum Gregorium. Non vult in quietare. **P**er fortior autem dyabolo intelligitur christus: de quo dicitur Job. 9. Si fortitudo queritur robustissimus est.

Iste superuenisse dicitur quando dei filius humanam carnem assumpsit: et dyabolum suam potentiam deuicit. et ab eius potestate homines liberauit. **U**nde Beda. Fortior potentia christus victor: homines liberando ipsum eiecit. **D**icitur autem christus abstulisse eius arma. **U**bi Beda. Sunt autem arma eius astutiae: dolique nequitie spiritualis. Spolia vero eius ipsi homines sunt ab eo decepti. **Q**ue spolia christus distribuit: quando peccatores vocauit ad fidem per gratiam eos in diuersis gradibus secundum Bedam. ordinando. **E**x predictis igitur intendit christus talem rationem. Fortior non indiget auxilio debilioris: sed ego super fortior: princeps demoniorum: quia demones fortem custodientem atrium suum. i. mundum: deuinco. ergo non ego adiutorio eius et per consequens ut minister eius demonia non eicio. quia seruus non est potentior domino. **O**stendens etiam quod opus suum non est opus dyaboli dicit. Qui non est mecum etc. **H**oc autem ostendit per duas rationes. **Q**uantum igitur ad primam dicit. Qui non est mecum etc. **U**bi intendit talem rationem. contrarietas causarum arguit contrarietatem effectuum. Sed ego et dyabolus sumus contrarie essentie quia non est mecum sed contrarius mihi. ergo effectus erunt contrarii. **E**ffectus igitur meus qui est eicere demonia non est effectus dyaboli: sed virtute diuina factum. **Q**uantum ad secundam rationem dicit. Et qui non colligit mecum dispergit. **U**bi intendit talem rationem. contrarii effectus arguunt contrarias causas. Sed effectus meus et effectus dyaboli sunt contrarii: quia effectus meus est congregare homines ad fidem ut habeant vitam eternam effectus autem dyaboli est dispergere eos a fide. **E**rgo habemus effectus contrarios. ergo sumus contrarii. Sed contrarii non inuicem adiuuunt. **E**rgo iste effectus non est effectus dyaboli sed factus viri uite diuina.

Quarta pars.

Equitur. Cum imundus spiritus
 2c. Ubi agit instructis benigni
 tatē amorosam q̄ probat piculū
 precauendū. Ubi sciendū q̄ p̄ istum hoīez
 intelligitur quilibet peccator: a quo rece
 sit dyabolus per penitentiā et ad quē ult
 iterum tēptando redire. Unde h. s. possu
 mus considerare videlicet.

Demonis egressum appetēdū.

Progressum vagabundum.

Regressum attendendū.

Ingressum metuendum.

Successum detestandum.

Quantū ad primū dicit. Cū imundus
 spiritus exierit ab homīe. Ubi sciendum
 q̄ dyabolus dīr imundus spiritus vel for
 maliter: q̄ in se h̄z imunditiam peccati v̄l
 effectiue quia sibi consentiētes per culpā
 deformat. **Iste aliquādo dicitur exire**
 a peccatore virtute diuina vel per baptis
 mū vel p̄ penitentiā verā. iuxta q̄ ipse p̄
 misit 3 ach. 13. d. Spiritū imundū auferaz
 de terra. i. de corpore hoīs terrei. **Sciē**
 dū est at q̄ dyabolus d̄ q̄buldā nō exiit s̄ i
 ip̄is pp̄ pigritiā eoz q̄scit sic auari supbi
 2c. Ab aliqb̄ dō exit et postmodū ad eos
 nō reddit: ita q̄ in ip̄os h̄ter. Et hī sūt q̄
 tēptatiōibus suis resistūt. Ab aliqb̄ vero
 exit: s̄ nō multū lōge recedit: s̄ expectat
 d̄ ppe vt iter eos tēptet. Et isti sunt q̄ se
 pe recidiuāt. **Quantū ad secundū.** s. p̄
 gressum vagabundū dīc. ambulās p̄ loca
 2c. Ubi Raban⁹. Loca arida sunt corda fi
 deliū q̄ a molitie fluxe cogitatiōis expur
 gata: calidus insidiator explorat si quos
 gressus insigere possit: s̄ castas mētes ef
 fugiens: in solo corde prauoz: gratiam sibi
 pōt inuenire q̄tē. **Ubi sciendū q̄ sic est de**
 cordib⁹ hominum respectu dyā. sicut ē de
 diuersis materijs respectu figili. q̄ aliqui
 sūt fluxibiles et isti statī tēptatiōib⁹ p̄sen
 tiūt significati p̄ loca hūda. Aliq̄ sunt for
 tes et inflexibiles et isti v̄litter sibi resistunt

significati p̄ loca arida et iaqueosa. **Quantū**
 ad regressū attēdēdū dicit. Reuertar
 in domū meā 2c. Ubi sciendū h̄z Rabā. q̄
 dyabol⁹ astut⁹ vidēs q̄ scōs hoīes pp̄ eo
 rum fortitudinē supare nō p̄t intra se co
 girat. d. tu alias decepisti talē peccatorē:
 a quo existi p̄ penitentiā: ex quo igit nō po
 tes in istis fortiorib⁹ p̄ficere: reuertaris
 ad illū quē alias debile iuēisti. Veniēs at
 aliq̄ iuēt hoīez v̄n exierat ociosū s̄ p̄ pe
 nitentiā p̄stinā mūdātū a vitijs et ornatz
 aliq̄ filata virtute et sic d̄ ip̄so victoriā
 sp̄at hēre. **Ociositas enī inter alia vi**
 tia ē inductiua maloz opū. **Uñ puer. 23.**
 Vacātes potib⁹ et dātes symbola p̄sumū
 tur. v̄n ad ip̄am euitandā dicit. Jero. Sp̄
 aliqd̄ opis facito vt te dyabol⁹ inuēiat oc
 cupatū. **Quantū ad ingressū metuēdū**
 dicit. Et tunc vadit et assumit. 7. spūs 2c.
 Ubi sciendū q̄ p̄ istos. 7. spūs: intelligitur
 vniuersitas vitioz. **Itā fin Grego. p̄ nūe**
 rum septēnarū vniuersitas designatur.
Al. p. 7. spūs. itelligit. 7. vitia capitalia
 i q̄b⁹ cetera vitia p̄tinent. **Dicunt autē**
 ista vitia spūs neq̄ores dyā: q̄ illd̄ q̄ pl⁹
 nocet hoī est sibi pei⁹. peccatū at plus no
 cet hoī q̄ dyabol⁹: q̄ dyā nō possent vnā
 aiām sine pccō mortali in infernū damna
 re: q̄ tñ fac quodlibet pccūz mortale quā
 tūcunq̄ sit pūm. **Quantū ad successū**
 detestandū dicit. Et sūt nouissima hoīs il
 lius peiora priorib⁹ vbi sciēdū q̄ sic in infir
 mitatib⁹ corporalib⁹ recidiuatio est picu
 losior: q̄ p̄ia infirmitas: ita q̄n hō venit
 de statu culpe ad statū gratie: et postea in
 peccatū recidiuat: quia primo ex tali reci
 diuatione: homo assuescit peccatis et sic
 pronior ad peccandum. **Secundo quia**
 in prima transgressione homo forte vno
 peccato. In recidiuatione vero multis: q̄
 peccato quo peccat: et peccato ingratiūdi
 nis: non cognoscendo gratiam sibi factā a
 deo qui ip̄m eduxerat d̄ pccō. **Tertio**
 q̄ punit graui⁹: quia punitur de peccato

q̄ recidiuādo ppetrauit: et forte de ill' que ante cōmiserat vt videtur innuere qdam Glo. rabani. super leuit. Unde ps. In me moriam redeat iniquitas p̄m̄ eius et peccatum matris nō delect. ¶ Sciendū est autem quantū ad .7. spiritus quos se cum dyabolus assumit: p quos vt dictū est intelligunt vicia capitalia. q̄ inuenio in scriptura. 7. nomina demonū principā tium istis. 7. vitijs: vt homines in tēptatione inducāt: secundū q̄ ipsos viderint inclinatos. ¶ Primū nomen demonis secundū ordinem vitiōū est lucifer qui primo cōtra suum creatorem supbiuit ap petendo equalitatem diuinam. Iste sicut caput superbie: s̄ ipsa homines tēptat vt eos apostatare a deo faciat sic ipse ab eo supbiendo recessit. Unde ecclesiastici. 10. Initium supbie hominis est apostatare a deo quoniam ab eo qui illū recessit cor ei⁹ quoniam initium peccati omnis est supbia qui tenuerit illā adimplebit maledictiō et subuertit eum in finem. ¶ Quanta autem mala facit supbia: audi Imo. de vilitate condictionis humane. d. Supbia tumet: enertit: linguam cōfundit: prostrauit goliam: suspēdit amā: interfecit vicano rem: pemit anthiochē et pharaonem submersit: sedes ducum superborū destruxit dō: et radices gentium superbarum arefecit. ¶ Huius filia ē vana gloria de qua etia lucifer multociens homines temptat s̄ qualis sit: audi qd dicitur. i. pe. i. Omnis caro fenū et flos decidit. Ita re vera homo instar feni arefcit per mortem: et tūc omnis gloria eius ad nihilum redigitur sicut flos. ¶ Secundum nomen demonis est sathanas qui interpretat aduersarius plasmator iuxta illud zachi. 3. Ostendit mihi dominus yēsum sacerdotē magnū stantem coram angelo domini: et sathan stabat a dextris eius vt aduersaretur ei: ¶ Iste sicut caput inuidie: homines de ipsa tēptat. Nam inuidia est per q̄ vnus

alteri aduersatur: quia gaudet secundum Augusti. de aduersis proximi et de prosperis contristatur. ¶ Tertium nomen demonis est leuitam qui interpretatur persequens eos: et significat iram per q̄ homo in corde concipit vt alium persequatur. ¶ Iste est leuitā de quo dicitur 36. 27. in die 1^a visitabit dominus in gladio suo duro et grandi et forti super leuitam serpentem veterem et super leuitā serpentem tortuosū. ¶ Iste sicut caput ire: homines ad iram nititur prouocare vt inter se non possint pacifice puerfari. ¶ Quartum nomen demonis est asmodeus: qui interpretat plasmator iudicantis: qui quidem impediēbat cōiunctionem matrimonialem inter sarram et viros suos ne proles nasceretur: et significat accidiam p q̄ homo piger sit ne faciat aliquod bonum: qui ideo plasmator iudicantis dicitur: q̄ adeo plasmatus est qui habet pigros de negligētia iudicare. Nam secundū Ber. Accidia est quidam animi torpor: quo q̄ negligat aliqua bona inchoare: aut fastidit perficere. ¶ Iste sic caput accidie: homines de ipsa temptat et negligentes facit circa spiritualia. ¶ Quintū nomen est māmona qui interpretat diuitie v' cupiditas: et significat auariciam per q̄ homo cupidus efficitur circa mūdāna. Unde Augu. in quodam sermone. Auarus velud infernus omnia deuorans vellet nullum hominem esse: vt omnia solus possideret. ¶ Iste sicut caput auaricie homines de ipsa temptat: dū eos ad terrenā inclinat. De ipsum sequentibus dicitur 36. 56. Omnes in viam suam declinauerunt vnusq̄q̄ ad auariciā suā a summo vsq̄ ad nouissimū. ¶ Sextum nomen est belzebu qui interpretat vir muscarū et significat peccatū gule per q̄ homo incontinens sit circa gustabilia: et sicut libenter musce comedunt dulcia: ita gulosi in saporosis dapibus delectantur. ¶ Iste ho

mines de gula temptat. Sed quantuz dā
pnuz homini ex gula proueniat: audi In
no. de vilitate conditionis humane .d.
Gula paradysum clausit suspendit pasto
rem. Baptistam decollauit. ¶ Septi
muz nomen est beemoth qui interpretat
bestial' et significat peccatum luxurie per
q homo bestia dicitur. de qua Ego, Lu
xuria est imoderata carnis cupiditas:
dulce venenum: iportuna mors: pernitio
sa potio: que humanuz corpus debilitat:
et virile animi robur eneruat. ¶ Iste sic
caput luxurie homines de ipsa temptat:
quibus dicitur Iaco. 5. Epulati estis su
per terraz et luxurijs enutristis corda ve
stra. ¶ Iste septenarius vitiouz et demo
num ipugnantium homines virtuosos:
potest figurari per. 7. boues deformes. 7.
pioras pulchras et pingues: deuorantes.
et per. 7. spicas perculas que. 7. alias pul
chras et plenas deuorabāt gñ. 41. ¶ Abi
scienduz q per. 7. boues pingues. et. 7. spi
cas plenas: intelliguntur virtuosos qui pro
pter virtutes oppositas. 7. vitijs pdictis
instar boum et spicaruz dicuntur pulchri
et pleni. ¶ Per. 7. autem boues macilen
tas: et per. 7. spicas perculas vredine: in
telliguntur. 7. spiritus reprobi cum. 7. vi
tijs capitalibus: que propter ipugnationez
suam et reptationes varias infestant vir
tuosos homines: et ab eis multociēs pul
chritudinem qz habebant ex virtutibus
aufert. Item dyabolus cum. 7. vitijs pre
dictis potest figurari per draconez rufuz
de quo dicitur apoc. 12. Visum est signum
in celo: et ecce draco magnus et rufus ha
bens capita. 7. et cornua. 10. et in capitibus
ei dyademata. 7. et cauda eius trahabat
partem stellarum celi: et misit in terraz.
¶ Abi sciendum q per draconem illum:
intelligitur dyabolus qui in forma serpe
tis decepit mulierē in paradiso. Dicit at
magnus pp magnitudinē potentie qz ha
bet si de ipm pmitteret. Unde Job. 41.

Non est potestas sub celo que cōparetur
ei qui factus est vt nullū timeret. ¶ Si
citur autē rufus pp iracundiā et inuidiam
qz habet ad genus humanū cognoscens
q hō est factus a deo vt recipiat illā glo
riā qz superbiendo amisit. ¶ Per. 7. ve
ro capita intelligūtur. 7. vitia capitalia.
¶ Per. 10. vero cornua intelligūtur. 10. tras
gressiones cōtra precepta decalogy: d qui
bus hoies reptat si pōt. ¶ Signanter dī
habere in capitib⁹ dyademata: qz sicut dya
dema est ornamentū capitis: ita dyabolus
qñ vult reptare hominē de aliquo pecca
to: ornat ipm ostendendo sibi aliquā dele
ctationē exēplifica de singulis. et sic capit
hominē sic capit piscis ad amū. ¶ Per
caudam vero qua canes aliquando blan
diuntur: intelligitur suggestio qua dyabo
lus applaudet homini. Sed aduerte q si
cut canes homini aliquando applaudent
et postmodum eum mordent: sic dyabolus
multociēs homini videtur blādiri: et tām
eū mordet atrociter cum ipm fac cadere
in peccatum. ¶ Per stellas aut celi itel
liguntur oēs hoies q iustas stellarum de
bent esse puri et mundi per desertioez om
nium vicioz: et in celo fixi per desiderium
eternozum: vt tandem in celo sint fixi vt
socij angeloz. ¶ Sed lz sic dberet esse: ad
uerte tamen q dyabolus sua cauda. i. sua
suggestione has stellas. i. homines pec
tit et trahit tertiam partem secum: et di
mittit eas in terram: dum. s. viuunt in hoc
mundo: terrēis dediti. Et postmodū quā
do moriunt: eos in infernum demergit.
vt dicatur de ipsis illud apoc. 6. Stelle ce
li ceciderūt sup terrā. Quāuis autem hic
de tertia parte dicatur: vtiā tam plēs
nō essent. Quāti nō solū infideles s; xpia
ni saltē noie dimittūt se decipi: et ad terrā
a dyabolo trahi. Nā trahunt oēs superbi
oēs auari et c. Unde pōt merito dici d dya
bolo illud Job. 21. Post se oēm hoiez tra
hit: et añ se innumerabiles.

Quinta pars.

Equitur. Scm est autem cum h
 2c. Ubi tangit comendand cele
 bratam gaudiosam: q probat
 preconium audiendum. Ubi duo facit: qz
 primo ponit mulieris virtuosam comenda
 tionem. Scdo xpi fructuosam pformitate
 ¶ Quantu ad primum dicit. Factum est
 autem 2c. Ubi sciendum q magna fidei
 comendatio in hac muliere cognoscitur
 secundu Bed. quando scribis 7 phariseis
 in lege sapientibus: contradicentib⁹ xpo:
 ipsa incarnatione: ipsi⁹ eundeter expres
 sit. ¶ Quantu ad secundu. s. xpi fructuo
 sam confirmatorem dicit. Est ille dixit 2c.
 Ubi sciendum secundu Criso. q quando
 dicitur quin imo beati 2c. non tenetur pri
 uatiue: sed additiue. q. d. Non tantu bea
 ta est maria quia me portauit 7 lactauit:
 sed maxime beata est: quia informata fide
 7 virtutibus: precepta deu: ope seruuat.
 ¶ Sciendum est etiam secundu Criso.
 q h verbum xpi fuit magne consolatiōis
 7 solati: duz non solum ad beatitudinem
 habenda: requiritur q corporaliter xpm
 portemus: sed q mentaliter 7 in operib⁹
 bonis. ¶ Sciendum est etiam q qui ver
 bum dei audiunt 7 illud custodiunt pos
 sunt figurari per virum de quo dicitur
 Mat. 7. Omnis qui audiuit verba mea
 h 7 fac ea: assimilabitur viro sapienti qui
 edificauit domu suam s petraz: 7 descen
 dit pluuia: 7 venerunt flua 7 flauerunt ve
 ti 7 irruerunt in domu illam 7 non cecidit:
 fundamta eni erant supra firmaz petram.
 ¶ Ubi sciendum q per virum sapientē:
 intelligitur quilibz virtuosus. Iste domu
 suam. i. vitaz suam 7 couersationem stabi
 lem firmat supra petraz. i. supra xpm q
 instar petre que in fundamento ponitur
 vt sit firmus: est fundamentu totius spiri
 tual' edificij 7 virtuose vite. An. i. cor.
 10. Petra at erat xps. In vita igitur vir
 tuosa iuxta eundē apostolu. i. cor. 3. Funda

mentu aliis nemo pt ponere pter illu q po
 situs est q e xps yhs. ¶ Funda taigitur
 domo sup fundameto ta valido: non concu
 titur nec ruitur: siue inuadat a pluuia 2c.
 Ubi sciendum q p pluuia intelligit repta
 tio carnal' concupiscentie: qz pluuia i terra
 vniuersali diffundit: bland ingreditur: 7
 p ea terra mollis efficitur. sic concupiscen
 tia carnalis generali diffundit in omnia
 mebra hois per naturalē inclinatonem.
 Bland ingreditur p sensualē dlectatōem
 Per ea homo moll efficit p perniciosam
 cotinuatōem. Ista est pluuia de qua ps.
 Posuit pluuias eoru gradinem: ignem
 comburentē in terra iporum. i. in corpo
 re terreno. ¶ Per flumina vero itelligi
 tur auaritia. qz sicut flumina hnt instabi
 litatem sic 7 auaritia. ¶ Per ventum
 autem intelligitur superbia quia ventus
 aliquando inflat. vt pz in vesica. aliqn ele
 uat vt patet in turbine. aliqn deprimit vt
 pz in fulgure. Si superbia hominem inflat
 p propria reputatōe. Ipsuz eleuat p inde
 bitam ambitionē. Ipsuz deprimit p diaz
 punitionē. ¶ Nō at virtuosus q domuz
 sua s petra xpi fundauit pdicta timere n
 bz cu xpi heat sustentantē 7. d. sibi Je. 46.
 Et tu ne timeas huc me⁹ iacob 7 ne pae
 as isrl' q: ecce ego te saluu facia. Nam sal
 uos nos fac i pnti p graz sua vt tade nos
 pducatur ad glaz sempiternā. Ad qz 2c.

¶ Dominica. 4. quadragesime.

Hnt yhs transmare galli
 lee q est tybiriadis 2c. Jo.
 6. Nos videmus per expe
 rientiam q officium boni
 medicis habentis aliquez
 infirmum est dare sibi medicinam morbo
 priam. qz sm Grego. Contraria frjs cura
 tur. Si autem videt infirmum pp medica
 na sibi data effici nimis debile. datur sibi
 aliquod restauratiuum confortas eum vt
 possit medicinam sपोर्टare. ¶ Sicut igi
 tur est in istis corporalibus. ita suo modo

est in spiritualibus. Xps igitur qui ē spi-
ritualis medicus videns homines infir-
mari diuersitatibus peccatorum. dat eis
salutiferam medicinam. s. pnam q̄s debent
facere de commissis. et ad hoc est specialiter
ordinatum tempus quadragesime. vt qui
alio tempore transgressi sunt voluntate
diuinam per quod sunt spūalit infirmati.
medicinam amarā suscipiant carnem per
abstinētiā macerādo. ¶ Quia vero p-
pter debilitatem et fragilitatem hominū
h medicina eos debilitat: dat eis restau-
ratiuum pretiosum. s. pmissionē vite eter-
ne. et facietur. q̄s homines per verā pe-
nitētiā finaliter assequunt. Que quide-
refectio p̄e dat intelligi p refectionem
corporale sequētiū xpm: qn̄ de .s. p̄ib⁹
et duobus piscibus. s. milia hominū satia-
uit: vt narrat ystoria euangelij hodierni.
In quo euāgelista quattuor tangit .s.
Actū virtuosū et inmutabilem:
Affectum viscerosū et cōpassibilē.
Effectū vigorosū et admirabilē.
Successū fructuosū et cōmendabilem.
¶ Prīmū pbat mūdanoz dectō. 2^m affli-
ctoꝝ inspectō. 3^m famelicoꝝ refectō. 4^m po-
puloꝝ cōmēdatō. ¶ 1^m i p̄n. 2^m ibi. Cū s̄
leuass̄ ergo oculos et. 3^m ibi. Dixit ei vn⁹
ex discipulis et. 4^m ibi. Illi ergo hoīes et.

Prima pars.

Quantum ad primum vbi t̄git
et. q̄ probat et. dicit. Abijt x̄s
et. Vbi quattuor possumus con-
siderare .s.
Christi exemplaritatem.
Populi sedulitatem.
Locī sublimitatem.
Temporis p̄gruitatem.
¶ 2^m ad primum dicit. Abijt x̄s et. vbi
sciēdum q̄ si mare non erat mare salū:
sed quedam congregatio aquarū ex flu-
xu iordanis. Quod quidem mare voca-
batur s̄m proprietatem hebrei sermonis

qui omnem congregationem aquarū vo-
cabant mare. Unde gen. i. Congregatōes
q̄s aquarū appellauit maria. Illud autē
stagnū appellabatur multis modis.
Nam dicitur mare gallilee a regione ad-
iacente. Dicitur mare tyberiadis a ciuita-
te que tyberias dicitur q̄s edificauit he-
rodes in honorem tyberij Cesaris. Dicitur
etiam mare genēsareth a n^o lacus: q̄
ex se crispantibus vndis generat auras.
Nam genēsareth grece: quasi generans
auram latine dicit. ¶ Hoc mare Christi⁹
transiuit vt secundum Tho^m. verbum p-
dicatōis impenderet populo. ¶ Quan-
tum ad secundum .s. populi sedulitatem
dicit. Et sequebatur eum multitudo ma-
gna: cuius causam assignans dicit quia vi-
debant signa que faciebat et. Vbi sciēdū
secūdum Criso. q̄ homines grossiores se-
quebant Christi⁹ propter signa que vi-
debant ab eo fieri. Sapiētiores autem nō
solum pp hoc sed pp excellētem eius do-
ctrinam. ¶ Quantum ad 3^m. s. loci subli-
mitate dicit. Subijt ergo x̄s et. Vbi sci-
endum q̄ iste mons erat iuxta litus ty-
beriadis ex opposito. ¶ Quantum ad
quartum. s. temporis congruitatem dicit.
Erat proximum pascha et. vbi sciendum
secundum Alcuin^m q̄ imminente pascha
Christus turbam refecit: significat q̄ q̄s
quis pane verbi et corpore et sanguine de-
siderat refici: debet spirituale pascha face-
re. id est de vitijs ad virtutes transire.
¶ Sciendum est autem circa istam p̄ez
principalem loquendo moraliter: q̄ p ma-
re intelligitur mundus: quia sicut mare
est amarum: ita in mūdo sunt multe ama-
ritudines et pene: sicut etiam mare est pe-
riculosum nauigantibus. iuxta illud ec-
clesiast. 43. Qui nauigant mare enarrant
pericula eius: ita mundus periculosus ē
in ipso viuētib⁹: quia in ipso multi spi-
ritualiter moriuntur. ¶ Signanter autē
dicitur hoc mare gallilee. quia gallilea

vno modo interpretatur rota: sicut autem
rota instabilis est et facile voluitur: ita
mundus instar rote instabilis est et volu-
bilis quia homo modo sanus et cetera. Et iste mun-
dus sic periculosus potest figurari per illud
mare de quo finaliter dicitur zachi .7. Si
debam inquit in visione mea et ecce quattu-
or venti celi pugnabant in mari magno
et quattuor bestie grandes ascendebant
de mari diuersae inter se. Prima erat quasi
leonea: et alas habebat aquile. Secunda si-
milis erat ursus et habebat tres ordines
dentium ore eius. Tertia filis erat pardo
et habebat alas avis super se quattuor et
quattuor capita. Quarta bestia erat terri-
bilis ac mirabilis et fortis nimis: dentes
ferreos habebat magnos comedens atque
primin uens et reliqua: pedibus suis concu-
cans. Hec bestia erat dissimilis ceteris
bestiis quas uideram et habebat cornua .10.
Ebi sciendum quod per illud mare ut dicitur
intelligitur mundus de quo psalmista. Hoc ma-
re magni et spatiosum manibus. Per quat-
tuor autem ventos pugnautes adinuicem in-
telliguntur quattuor: que in mundo conside-
rari possunt. scilicet natiuitas significata per
uentum orientalem. Mortalitas significa-
ta per occidentalem. Prosperitas signifi-
cata per australem. Adversitas signifi-
cata per aquilonarem. Et isti quattuor ven-
ti pugnare dicuntur adinuicem: quia nunc
homo nascitur: nunc moritur: nunc prospe-
ratur: nunc tribulatur. Et quandoque ho-
mo in tali pugna non firmat se supra pe-
tram christi ut pugnando possit resistere: sed
magis in ipsa deicitur: dum considerando
suam natiuitatem erigitur: considerando mor-
tem non flectitur existens in prosperis ex-
tollitur: existens in aduersis percutitur. Per
quattuor autem bestias monstruosas ascendentes de
mari intelliguntur quattuor vitia in mundo
quibus quasi generaliter sunt homines irre-
titi. Nam per primam bestiam que leonea erat simi-
lis: intelligitur peccatum superbie: quia sicut leo

iter animalia bruta habet dominium propter quod rex
dicitur. Ita superbus spiritus appetit dominari. iux-
ta illud Job .ij. Vir vanus in superbiam
erigitur et quasi pullum onagri se libere na-
tum putat. Et signanter autem dicitur quod si be-
stia habebat alas sicut aquila: quia sicut aquila
supra alias aues volat: sic superbus spiritus appe-
tit supra alios exaltari. Per secundam
bestiam que erat filis ursus: intelligitur pec-
catum luxurie. Nam sicut ursus est animal imu-
dum: ita per luxuriam homo inficitur. Unde Ec-
clesiastes .25. Propter peccatum luxurie homo exce-
cauit vultum suum tanquam ursus: et quasi sacco
ostendit in medio proximorum. Nam luxuria
mentem excecatur: et quasi sacco coram alijs
ostendit vile. Et signanter autem dicitur
quod si habebat tres ordines dentium: propter
tria que reperiuntur in luxurioso. Nam
taliter habet sedas cogitationes: inhonestas
locutiones: et turpes operationes. que sunt
tres species que odit dominus ut ha-
betur ecclesiastici .33. Per tertiam be-
stiam que similis erat pardus: intelligitur
peccatum vanaglorie. Nam sicut pardus est
animal de diuersis coloribus picturatum sic
vanagloriosus de gratijs sibi datis ad me-
ritum: reuerberatur inaniter gloriatur. Et si-
gnanter autem dicitur quod si alas habebat: quia
vanagloria est filia superbie: per quam homo in-
altum exaltatur. Si etiam quod habebat quattu-
or capita: quia homo de quattuor potest ia-
niter gloriari. primo de rebus spirituali-
bus sicut de scientia et sensu et cetera. Secundo de rebus
corporalibus et si dupliciter: vel de naturalibus
sicut de pulchritudine: fortitudine et cetera. vel
de acquisitis: et si dupliciter: vel de immobilibus
ut possessionibus castreis et cetera. vel de mobili-
bus. scilicet indumentis: ornamentis et cetera. In his ei
homo inaniter gloriari dicitur: quia omnia illa
de se vana cernuntur: iuxta illud ecclesiastes .1.
Vidi cuncta que fiunt sub sole: et ecce vni-
uersa vanitas et afflictio spiritus. Per
quartam vero bestiam cuius nomen non pos-
uitur: quia tamen habebat dentes ferreos et

cōtefēbat omnia intell^r peccatū avaricie:
cuius nomen nō ponit: quia avaritia non
solum: vno modo cōmittitur: ita vt vno
solo possit vocari noie: sed mltis. s. p. vsu
ram rapinas: et qbus possit tēporalia sibi
aggregare: et iō dī habere dētes ferreos.
Dicit etiam hī bestia comedēs: dū ditias
ad se trahit: et cōminuens dum aufert ab
alijs. et reliqua pedibus pēculans: dū acq
sita solum sibi retinet nec curat alijs sūue
nire. An avarus ē de generatōe i^a d qua
puer. 30. Generatō q pro dētib⁹ gladios
h³ et comādat molarib⁹ suis: vt comedat
iopes d terra: et paupes ex hoibus. **C** Si
gnanter autē dī q erat dissilis: quia nul
lum aliorum vitiōz tantū offendit proxi
mum: sic maledicta avaritia. Unde ecclī.
10. Auaro nihil ē scelestius. Dicit etiā ha
bere comua. 10. ppter. 10. trāsgressiones p
ceptorum cōtra q: avarus non ptimefcit
facere: vt solum possit ditias cōgregare.
de qbus domin⁹ numeri. 14. Tēptauerūt
me iā. 10. vices: nec obedierūt voci mee nō
videbūt terram: p qua iuravi pribus eo
rum. **C** Sed pñdera o miser peccator: qd
istis bestijs accidat: vt peccata significata
per ipsam facere ptimefcas. Nam sic dici
tur dan. 7. de punitiōe istarū bestiāz. **A**i
di inqt dan. q interfecta esset bestia et pe
riss⁹ corp⁹ eius: et traditū esset igni ad cō
burend. Altarum quoqz ablata esset pñs.
C Ubi sciēdum q p illam bestia q dicit
interfecta et. intell^r avaritia vt. 3. Homo
igitur avaritie deditus interfici dī: quan
do moritur: et tūc igni et penis infernalib⁹
cruciādus traditur. vnde Je. 22. Tui vero
oculi et cor: ad avaritiā. et ad sanguinem in
nocentem fundend: et ad calūpniā: et ad
cursum mali operis. propterea hī dicit do
minus: sepultura asini sepeliētur putrefa
ctus et proiectus extra portas Jer^m. **N**az
re vera sic esse deberet vt auari et scelera
ti admodum asini decoriarent et expolia
rentur diuitijs: et in folatio: nō in sacro ci

miterio ponerent. Et sic putrefacti i aia
extra portas ierusalem piciantur et in in
fernum cruciātur. **C** Per alias vero be
stias tres itelligunt alie tres supra nomi
nate que significāt alia tria peccata supra
dicta. Al quibus auferri potestas dicitur
quia ab omnibus ill⁹ tribus irrentis: au
fertur potestas peccandi: dum p mortem
de ficiunt. Si autē vis scire: quid illis be
stijs specialiter accidat: audi quid de pñ
ma dicitur dan. 7. Aspiciebam inquit do
nec eul⁹ sunt ale eius et sublata est de ter
ra. Nam sic auis cū habet alas eul⁹ las vo
lare nō potest sed cadit inferius: ita viciet
tempus q superbus sic splumabitur: q
iam nō poterit in altum ascendere: sed d
mergetur in profundum inferni. Unde ta
li dicitur abdīe. 1. Si exaltatus fueris vt
aquila: et si inter sydera posueris nidum
tuum: inde detrahante dicit dominus.
C De secunda. s. luxuria dicitur apoc. 8.
C Quantum glorificauit se et in delitijs
fuit: tantum date ei tormentū et luctum.
C De tertia. s. pdo. i. vana gloria dicitur
Jere. 9. Non gloriatur sapiens in sapien
tia: et non gloriatur fortis in fortitudine
sua: et diues in diuitijs suis: sed in hī glo
rietur qui gloriatur scire et nosce me:
quia ego suz dominus qui facio misericor
diam et iudicium: et iustitiam in terra. m
sericordiam inqz bonis et iudicium mal.
C Vel aliter dicere possumus q p quat
tuor bestias itelligunt.
Seuicia tyrāpnozum.
Perfidia hereticorum.
Fallacia simulozum.
Abalitia emulozum.
C De prima tren. 3°. Ursus infidians fa
ctus es mihi leo in absconditis. **C** De se
cunda. eze. 19. Leo factus est et didicē cape
re predam: hominesqz comedere. s. suis
fallacijs. **C** De tertia prouer. ij. Simula
tor ore decipit amicum suum. vnde legitur
de quodam philosopho q cum quidam

ipsum latidaret: ipse sibi respondit. Quid laudas: nūquid me vendere vis. **De** quarta inominabili. s. malicia emulatoz: dicit habere cornua. 10. quia detractor. 10. modis alteri detrahit. Primo i absentia male de alio loquēdo. Secundo modis q bus potest alteri malum inquirēdo. Tertio malum q fit de alio: publice diulgando. Quarto per aliqua signa animū dspi ciendo: vel sblanando. d. bene scio quis et qualis sit. et pexime suspicionem ingerendo. Quinto famā alteri demgrādo. Sexto alteri adulādo: quia si nō potest detrahere: adulatur ei. Septimo falso aliū accu sando. Octauo. d. q. h. ex consciētia fac. 9° in dictis suis dilectidē illius de quo de trahit ostēdendo. 10° honorem supioris ad quē loquit simulādo. Scias te dilata re in his. Unde Ber. super cañt. sermōe 24. Detractores aut quodam simulate ve recundie vultu: cōceptam maliciam qz re tinere non possunt: obumbrare cōnantur. **Idem** Ber. in quodam sermone. De tractor: si pauper es vilē te reputat. Si di ues ambitiosum: auarū et cupid. Si affabi lem: dissolutū. Si pdicator: vel doctor es: honoris et hūani fauoris acquisiteorem. Si taces: inutilem. Si ieiunas: ypocritam. Si comedis: deuoratoz. **Per** morte: qui alibi desertum dicitur. intelligit peni tentia: que instar deserti videtur hoibus aspera. Ad qz trāseuntes mare. i. deserentes mund et vicia debent ascendere per af fectum et opera bona. **Qualiter** autem homo ire debeat in desertum penitentie ad pugnand contra vicia fuit figuratum i. mach. s. vbi sententialiter dicitur q iudas machabeus et ioathas frater eius trā siet iordanem et abieit viam. s. dierum per desertum et pugnantes contra inimi cos optinuerunt victoriam. **Ubi** sciendum q per iudam qui interpretatur confitens et ioatham qui interpretatur columba ve niens: intelligitur quilibet christianus q

instar columbe debet habere simplicitatē et instar iud: deum firmiter confiteri. **Et** sic dicat cum ps. Confitebor tibi domine in toto corde meo in consilio iustorum et congregatione. **Per** iordanem vero qui interpretatur descensus: intelligitur mundus: in quo homo versus morte: vadit cottidie descendendo: iuxta illud eze. 26. Descendent de sedibus suis omnes pncipes maris. i. mundi amari. **Per** de sertum autem intelligitur status peniten tie: quia sic in deserto: pauci homines ha bitant ita pauci sunt qui velint ad peni tentiam venire corporales delicias dimit tendo. Et tamen fructus eius ē vita eter na. iuxta illud Mat. 3. Penitentiam agi te: appropinquabit enim regnum celoz. **Per** viam autem. 3. dierum: intelligi tur. 3. partes penitentie que sunt: cordis contritio. oris confessio et operis satisfcō: et h sunt de quibus dominus eccl. 25. In tribus beneplacitum ē spiritui meo. Sic autem potest homo secure ptra inimicos accedere et de ipsis victoriam optinere. quibz leuiti. 26. Persequimini inimicos vestros et corruent coraz vob. **Vel** per montem: intelligitur celestis pria: ad qz exemplo Christi: transito mari. i. mundo et derelictis vitijs debemus ascendere. Ad q nos inuitat xps exo. 24. d. Ascend in montem et esto ibi. **Iste** est mons li bani de quo figuratiue dicitur ecclesiasti ci. 50. q symon sacerdos magnus stans iuxta aram: circa ipsum corona fratruz: quasi plantatio cedri in monte libano sic circa illum steterunt quasi rami palme: et omnes filij aaron in gloria sua. **Ubi** sciendum q per symonem qui interpreta tur obediens: intelligitur Christus qui iuxta illud phi. 3. Factus est obediens vsqz ad mortem. Qui sacerdos magnus dici potest: quia pro salute humani ge neris se obtulit ostiam deo patri. **Iste** iuxta aram stare dicitur: quia est in gloria

paradisi qui potest dici ara et templum dei
Circa quem secundum coronam esse dicitur: quia
omnes fideles qui sunt in patria: qui fra-
tres eius dicuntur ratione humanitatis
assumpti: ipsum gloriosum circumdant.

¶ Dicitur etiam quasi plantatio cedri in
monte libano qui interpretatur candida-
tio propter nimiam puritatem que est ibi.
Circa quod sancti qui sunt in patria: sta-
re dicuntur ut rami palme: quia victoriose
vincendo mundum: dyabolum carnem et vi-
tia: ad celestem patriam perueniunt. Et
sic in gloria sua sunt omnes filii Aaron. i.
omnes fideles. De quibus Isa. 32. Sede-
bit populus meus in pulchritudine pacis
et in tabernaculis iustitie et in requie opu-
lenta.

Secunda pars.

¶ Equitur. Cum subleuasset ergo
oculos Iesus etc. Ubi tangit affe-
ctum viscerosum et compassibilem.
quod probat afflictorum inspectio. ubi quat-
tuor possumus considerare. s.

Christi compassionem.

Ipsi interrogationem.

Cuiusdam dubitationis remotionem.

Apostoli responsionem.

¶ Quantum ad primum dicit. Cum ergo
suble. etc. Ubi sciendum secundum Bedam
quod eleuatio oculorum Christi significat com-
passionem quam habuit Christus ad turbam indi-
gentem: iuxta illud psalmi. Oculi eius in pau-
perem respiciunt. **¶** Eleuatio etiam ocu-
lorum Christi secundum Bedam est nobis
exemplum honestatis et pudicie: ne. s.
hinc inde oculos vagabundos. **¶** Quan-
tum ad Christi interrogationem dicit: dixit
ad Philippum etc. Ubi sciendum secundum
Crisostomum quod Christus interrogauit Philippum:
ut ex responsione eius miraculum euide-
tius appareret. **¶** Quantum ad cuiusdam
dubitationis remotionem. dicit. Hoc au-
tem dicebat temptans eum etc. Ubi sci-
endum quod quia Christus interrogauit Philippum
unde ememus panes etc. posset aliquis

credere quod hec interrogatio veniret ex
ignorantia Christi: quasi nesciens unde posset
pascere turbam. quod secundum Crisostomum. Re-
mouet euangelista. d. Sciebat enim quid
esset factururus. **¶** Interrogauit etiam eum
secundum Crisostomum. Et ex responsione sua
probaret eum: ut per signum factum du-
ceret in certam cognitionem de sua potestate.
¶ Quantum ad quartum. s. apostoli
responsionem dicit. et respondit ei Philip-
pus etc. Ubi sciendum secundum Alcuinum quod
Philippus in hac responsione: tarditate
suam ostendit. Nam si perfecte de crea-
tione inquit intelligeret: de eius poten-
tia et largitate non diffideret. **¶** Sciendum
est autem circa istam partem in qua fit
mentio de compassione quam Christus ostendit
ad turbas quod significat pietatem quam deus
habet ad totum genus humanum. Que
compassio diuina fuit nobis figurata Exo.
3. ubi sententialiter dicitur quod cum popu-
lus Israeliticus esset in egypto sub serui-
tute Pharaonis: clamauerunt ad domi-
num: quorum vota exaudiens deus dixit
Moysi. clamor filiorum Israel venit coram
me: vidi quod afflictionem eorum qua ab
egyptiis opprimuntur: sed veni mittam
te ad Pharaonem ut educaas filios Isra-
el de egypto. **¶** Ubi sciendum quod per po-
pulum Israeliticum existentem sub seruitute
Pharaonis intelligitur totum genus humanum
quod ante aduentum filii dei erat in tenebris peccatorum
et sub seruitute dyaboli: significati per phionem.
¶ Videntes autem preses veteris testamini miseria in
qua erat totum genus humanum clamabant totum populum
cordibus: ut eis dominus mitteret redemptorem vnum
per se. Emitte manum tuam de alto etc. **¶** Dominus autem
benignus et pius videns afflictionem populi sui mi-
seretur. s. Moysen. i. Christum. Et iste ut foris et pui-
dus: genus humanum de potestate dyaboli libauit.
Cum impleta esset prophetia Isa. 9. d. Isa. 9. Populus
qui ambulabat in tenebris vidit lucem ma-
gnam: habitantibus in regione umbræ mor-
tis: lux orta est eis.

Tertia pars.

Quis. Dicit ei vnus ex discipulis eius .7c. **Ubi** tangit effectus vigorosum et admirabilem quod perbat famelicorum refectio. **Ubi** quattuor possumus considerare. s.

Naturā adiacentem.

Situm continentem.

Actum euidentem.

Excessum eminētem.

Quantū ad primū dicit. Dicit ei vnus ex discipulis .7c. **Ubi** sciendum quod illud miraculum: quous potuisset facere creando de nihilo: tñ noluit. Unde Criso. Nō enī materia subiecta indigebat: sed ne creatur aliene viderent esse ab eius potētia: ipis creaturis vñ ad materiā miraculorum.

Quantū ad situm continentem: dicit ergo yhs facite eos .7c. **Ubi** sciendum secundum Tho. quod fenū d quo hic dī: erat herba viridis. Erat enim pascha quod in primo mense vertis pñtebat. **Quantū** ad actū euidentem dicit. Accepit ergo yhs panes .7c. **Ubi** sciendum secundum Augu. quod s. panes quos xps sic multiplicauit fuerunt quasi quedā semina que xps p potentia que in ipso erat multiplicauit eo modo quod per suā potētiā multiplicauit semina terre mandata. **Sciendum** est etia secundum Criso. quod xps volēs facere: ita ingēs miraculū orauit et grās egit dō. primo vt daret exēplum comedentibus: deo grās agere. 2° vt nos in beneficijs postulandis ad orandū induceret. 3° vt ex h turbam edificaret. **Quantū** ad excessum eminentem dicit. Et aut impleti sunt .7c. **Ubi** 3°. possumus considerare. s.

Populi refectiōem copiosam.
Collegij executiōem virtuosam.
Christi impositiōem amorosam.
Quantū ad primū dicit. vt aut impleti sunt. **Ubi** sciendum quod xps populū famelicum satiauit ipm sequētes et i ipso sperātem. Et impletū sit illud ps. Sculi oium

in te sperāt dñe et tui dās esca illoz in tpe oportuno. .7c. **Quantū** ad xpi impositiōnem amorosā dicit. Dixit discipulis suis: colligite .7c. **Ubi** sciendum scdm Aug. quod xps precepit discipulis vt fragmēta colligerēt: nō quod turbe ea colligerēt vel portarent: ad ostendendū quod discipuli debebāt esse magri o: b terraz: quibus cōmittebātur oclta scripturaz: alijs pandere: quod pos sunt intelligi p fragmēta. **Quantū** ad collegij executiōem dicit. Collegerūt ergo .7c. **Ubi** sciendum secundum Criso. quod xps pcepit apostolos fragmēta colligere: nō quod ad ostentatiōem: sed vt ostenderet miraculum factum: nō fuisse fantastiū: sed verum. **Sciendum** est aut circa istam ptez loquēdo moralr quod p. s. panes intelligunt s. que dī esse in vera pnia. s.

Cōtritiō dolorosa.

Cōfessio pudrosa.

Ieiuniū macerans.

Elymosinar recreans.

Oratio eleuans.

Primus panis est cōtritiō dolorosa. Nam peccator: cōsiderans peccatū aniam deformans dī cōteri et dolere. Et sic sacrificium se offerat dō quia ps. Sacrificium deo spiritus cōtribulat⁹: cor cōtritus et humiliatum dō nō despiciēs: **Ille** ē pñs de quo ps. Libab nos pane lachrimarū.

Quid at sit cōtritiō: audi. Criso. i libro de cōpunctione cordis. d. Cōtritiō est humiliati cordis vera cōpūctiō: magna agere et hūilia loqui: iuste opari: et sup peccatū timere ac tremere. Unde Criso. ibidē. **Sola** cōpunctio est: quod facit aniaz ore scere puram: desiderare cilitiū: amare lach: ias fugere risum. **Secundus** panis est cōfessio pudrosa. Nam postquā homo de peccō doluit dī ipsum cū verecūdia nō cum risibus cōfiteri. iuxta illud ecclī. 17. Cōfiteberis viuens viu⁹ et sanus cōfiteberis et laudab deuz et glificab in miseratōibus ipi⁹. **Quantū** aut bonū sit pñfessio: audi Au

di Ali. i libro d^o pnia. d. Cōfessio ē sal^o aia
rū dissipatrix vitōz: restauratrix virtutū
oppugnatrix dmonū: qd plura: obstruit os
iferni: portas apit paditi. ¶ 3° pāis ē ie
iuniū macerās. Nā q dliqd p delicias cor
pis: d^o ipz affliget p ieiuniū z als austeri
tates corpīs. vñ iocē. 2. Cōuertimī ad me
i toto cord meo i ieiūio z fletu z plāctu: z
scidite corda v^{ra} z n vestimēta n^{ra}. ¶ 4° m
āt bo^m sit ieiuniū: audi Aug. i hōc d ieiū
nio. d. Ieiūiaz purgat mētē: sbleuat sēfuz:
carnē spūi s^uic: cor fac p^otritū z hūiliatū: p
cupie neblas disp^ogit libidinū ardore ex
tinguit: caritatē solumē accēdit. ¶ 5° pāis
ē ely^a recreās. Nā q p pccm auari^o
deū offendit. aliēa vsurpado: l^o sua idebite
frinēdo: d^o largas eliofinas facē: q: tob^o.
4. Ely^a ab oi pccō z a morte libat: z nō pa
tis aiaz ire in tenebras. An Jb. 38. nō d^o.
Frāge exuriēti panē tuū egenos vagosqz
induc indomū tuā: cū videris nud: opi eū
z carnē tuā ne d^ospereris. ¶ 6° m
fit ely^a: audi Cri. sup. d. d. Medica
mentū fortis q maxie opat i pnia: ely^a ē.
¶ 7° Quint^o pāis ē oratio eleuās. Nam q
offendit deū supbiendo: d^o oratiōi insiste
re: vt p oratiōem se hūiliās: adipiscat ve
niam d^o pccis. Et dicat de ipso illud eccl^o.
39. Apiet os suū i oratiōe: z p d^oictis suis
deprecabit. Iste ē panis d quo ps. Panē
angeloz māducauit homo z cibaria misit
eis in habūdantiā. Nā sic angli deū p^otie
cōtemplant: sic homo d^o i deū erigi p ora
tionē duorū. ¶ 8° Quantū āt bo^m sit oratiō:
audi Cassiodor sup ps. d. Oratio purat
p qz ira dei suspendit veniā. pcuratur: pe
na refugitur z p^omiorū largitas impetra
tur: cūz d^ono loquitur cū iudice fabulatur:
p^osentem sibi fac qz videre non p^ouallet: ad
penetrabilia iudicio peccator admittit: z
nullus inde respuitur: vbi qui in ea tepī
dus inuenitur. ¶ 9° Quis vero dignā ora
tionem deo faciat: audi Greg. 2° libro mo
raliū. d. Ille deo veram orationem exhibet

qui semetipsam: quia plūs sit humiliter
vidz: qui nihil virtutū sibi attribuit. qui bo
na que ait: esse de misericordia condito
ris agnoscit. ¶ Quia vero isti. s. panes
sunt ordeatij z asperi: quia durum est ho
mini p^odicta facere: vt tollerent facili^o:
duo p^oscēs adiungunt: vt panibus sapo
rem inducant. Vbi sciendū q per duos
p^oscēs intelligit duplex consideratio qz
penitens debet habere. s. considerare q
qzuis penitentia sit aspera: tamen p ipsaz
acquirat iocūditatez p^oemij: z euadit eter
nitatem sup^oplitiū. ¶ Vel per duos. s. pa
nes: intelliguntur. s. que homo debet con
siderare. s.

Cognitio sui.

Pudor cōmissi.

Dolor amissi.

Timor iuditij.

D^oro: inferni.

¶ Prima cōsideratio est cognitio sui. d^o
enim cognoscere quis sit: q: formatus de
vili materia. An supbienti z nō cognoscē
ti cōdictiōem suam dicē ecclesiastici. 10.
Quid superb terra z cinis. q. d. materiaz
supbiendi nō habes. quia secundū Ber.
cōceptio: culpa nasci miseria. viuere p^oea
z mori angustia. ¶ Secūda est pudor cō
missi. Nam homo dum cogitat vilitatem
peccati z turpitudinem: d^o confundi z eru
bescere. Ande ps. Induant qui detrahūt
mibi pudore: z operiant sic d^oplōid cō
fusione sua. Et ezel. 36. Confundimī z eru
bescite super v^ois vestris. ¶ Tertia ē do
lor amissi. Nam quādo cōsiderat q amī
sit diuinam gratiam qz receperat i baptis
mo angelorum societatem z imensam glo
riam qz in futuro expectat: multum debz
dolere. dicēdo cum ps. Circōdederūt me
dolores mortis: z torrentes iniquitatis
conturbauerunt me. ¶ Quarta est timor
iuditij. Nam peccator considerans q in
die iuditij oportebit eum de suis offensio
nibus reddere rationem: multum debz ti

mere et dicere cum ps. Timor et tremor: venerunt super me preterierunt me tenebre.
¶ Quinta est horror inferni. Nam peccator considerans servitutem penarum inferni et societatem malignam de horrore.
 Nam ibi est terra tenebrosa et opta mori caligine terra miserie et tenebrarum ubi umbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitat. Job. 10. Ubi sic dicitur Ps. 66. vermis non morietur et ignis eorum non exstinguetur. **¶** Ista quintuplex consideratio que peccatorem de affligere: fuit figurata per cruciatum. s. mensium locustarum de quo dicitur sententialiter apoc. 9. q. locuste exierunt in terram et preceptum est eis: ne lederent fenum terre: neque omne viridum: neque omnem arborem: nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis: et datum est illis: ne occiderent eos: sed ut cruciarentur mensibus. s. et cruciatus eorum ut cruciatus scorpii cum percutit hominem. **¶** Ubi sciendum quod per locustas que sunt animalia terre nascetur corrodentia: intelligitur inferis sue conscientia que debet de peccatis perpetratis hominem mordere: intelligi remorsus: de cruciari gravissime per contritionem amarum: qui cruciatus instar scorpii debet esse: quia sic scorpio cauda percutit: et percussio dolorem ingerit sic homo se cogitando mortalem: quod mors per caudam que est ultima pars animalis potest intelligi dum sua delicta cogitat: et quod de ipsis habet rationem reddere: et penam debitam sustinere: debet merito per doloris amaritudinem cruciari. **¶** Iste autem cruciatus dicitur esse. s. mensium propter. s. consideraciones predictas. Iste vero cruciatus ad mortem non dicitur: quod quis homo de peccatis multum dolere deat: tamen despare non debet: sed sperare in divina misericordia ut veniam mereatur. **¶** Si gnater autem dicitur quod ledere non debebat fenum terre. et. q. per fenum terre: intelligitur vir humilis: qui instar feni uilem se reputat: dum ter

ram se cognoscit futurum et esse. Per omne viridum vero intelligitur vir habens divinam gratiam animam irrigantem. Per arborem autem fructiferam: vir fructificans per opera bona. Mos locuste. i. remorsus conscientie non debet ledere: quod sunt sine peccato. **¶** Per homines vero non habentes divinam ymaginem in frontibus. i. in mentibus suis: intelliguntur peccatores in quibus per peccatum est ymago dei abolita. Et hos debet cruciare. i. recordare conscientia considerando supradicta. **¶** Quia vero in hoc cruciatu et remorsu conscientie: istar panum de ordeo sentitur asperitas: ne homo desperet de venia: adducunt duo pisces saporem prebentes. s. redemptio sufficiens et misericordia indulgens. Abagnum enim consolatio est peccatori: quando cogitat quod sanguine christi iesu est sufficienter redemptus. Et quando considerat christi misericordiam que tante imenitatis est: quod omnem ad se recurrentem reconciliat sibi. Unde ps. Apud dominum misericordia et copiosa apud eum redemptio. **¶** Per. 12. autem cophinos qui superauerunt et reservati sunt: intelligitur eterna gloria que vis penitentibus qui reficiuntur. s. predictis panibus et duobus piscibus reservat: que est superhabundans sicut numerus duodecarius. **¶** Vel per. s. panes quos habebat puer intelliguntur. s. plage christi: quas christus sicut puer sine macula purus et innocens pro nobis protulit. Qui ordeacei dicuntur pro asperitate gravissima eius et dolore. **¶** Per duos autem pisces intelliguntur in christo divinitas et humanitas: quod sic pisces dum comeduntur gustum delectant: sic delectatio hominis est in visione divina et humanitate in christo. Isti duo pisces hominem reficientes possunt figurari per duas virgas de quibus dicitur zach. 12. Assumpsi mihi duas virgas: unam vocavi decorum et alteram fuculum et pauci gregem. Per virgam eius que vocatur decor: intelligitur christi divitas decoris imensus. Per virgam vero que vocatur fuculum

intellr xpi humanitas. q: funiculus fit de canepo q: habz ortum a terra. ita xps habuit corpus nobis simile et terrenū. **Idis** duabus virgis dicitur gregem pascere: q: gres beatorū reficitur: dum ptemplat diuinitatem et humanitatem in xpo. **Al** per .s. panes et duos pisces que faciunt. 7. intelligunt. 7. dotes beatorū in patria. **Unde** quilibz beatus pōt figurari per candelabrum de quo zach. 4. **Vidi** et ecce candelabrum aureum totum: et lampas eius super caput eius: et 7. lucerne ipsius sup illud. **Ubi** sciendū q: per illud candelabrum totum aureum intelligitur qlibet sanctus q ad modum candelabz: erectus fuit in deum per rectam intētiōem: et fuit aureus per intensam deuotiōem. **Per** lapidem autem domū illuminantem intelligitur xps illuminans ier^m supernā. **Uñ** 36. 62. Saluator eius vt lampas accendatur. **Per** 7. vero lucernas intelliguntur 7. dotes quas habz qlibz sanctus. **Iste** 7. dotes possunt figurari p. 7. stellas d q bus finaliter dī Apoc. i. **Vidi** 7. candelabra aurea et in medio eoz silem filio hoīs vestitum podere et pinctū ad mamillas zona aurea et hēbant in dextera sua. 7. stellas. **Ubi** sciendū q: per silem filio hoīs intellr xps formā serui accipiēs i similitudine hoīum factus et hitu iuēt⁹ vt hō phil. 2. **Per** septem vero candelabra aurea intelligit vniūsitatis scōrū i pīa. q: 7. vniūsitatem significat. **Unde** dixit angel⁹ raphael tob. Ego suz raphael angelus vn⁹ ex. 7. qui astamus ante dñm. **Per** vestem vero poderis: intelligit xpi humanitas. vt dicat de ipso sap. 18. **In** veste enī poderis qz habebat: totus erat orbis terrarum et parentum magnalia i quattuor ordinibus lapid sculpta. **Itaz** re uera in veste poderis. i. i humanitate xpi potest dici q: erat totus orbis terrarū: q: in ea cōtinebat⁹ ditas totū mundū gubernās. **Parētū**: qz magnalia scripta erāt i podere. i. i huma

nitate: et h i quattuor ordinibus lapid: q: si respiciamus pētes eius: deū. s. quantū ad diuinitatem et virginem quantū ad humanitatem: inueniem⁹ ex pte virginis i xpo nat. et mortalitatez. **Ex** pte vero dei: resurrexiōem et assensionē. q quattuor p quattuor ordies lapid dsignant. **Per** zonā vō aureā: intellr itēla caritas: qz ad humanū gen⁹ xps hūit pp qz voluit incarnari. **Per** 7. at stellas intellr 7. dotes p dicit: q: sic celū stell⁹ ornat: iuxta illud eccl¹ 1. 43. Spēs celi glā stellaz: ita sci in patria p predictis dotib⁹ deo: ant. **Uñ** Barc. 4. Stel le dederunt lumen in custodijs suis et letate sunt. i. letari sanctos fecerunt. **Per** 12. cophinos qui super fuerant: intelligitur suphabūdās beatitudo: q: non tñ possūt aurire de beatitudine: q: adhuc superhabundanter remāeat in obiecto: q: infinitū a finito nō pōt totali pprehendi. **Uoc** aut fuit figuratū exo. 15. vbi finaliter dicit q filij isrl⁹ egressi de egypto venerunt in helym: vbi erāt. 12. fōtes aquaz. 7. 70. palme et castrametati sunt iuxta aqz. **Ubi** sciendū q: p filios isrl⁹ egressi sūt d egipto: intelligunt sancti in pīa: qui egressi sūt d mūdo significato p egyptū. **Per** helym vero q interpretat⁹ fortis eoz: intellr d: de quo. i. 18. 2. **Ita** est fortis sicut d noster. **Id** i^m at dicunt vēisse: dū sibi in pīa per glām pūgunt. **Per** 12. vō fōtes: intellr suphabūdās glā q pīet i dō: qz nō pnt totali exaurire: s: sic a fōte sp emanat riuus et fōs nō dīcat: sic adeo emanat glā ad beatos i pīa: et tñ in ipso sp remāet plus qz credi vel itelligi possit. **Per** palmas dō qst in signū victorie: intellr victoria qz sci d vicijs hūerūt viuēdo. **Uñ** d ipis apo. 7. Qui sunt stātes añ thronū et i ppectu agni amicti stoll⁹ alb et palme i māib⁹ eoz. **Uñ** gūanter aut dī q: castrametati sunt iuxta aqz: q: sancti i glā iuxta dum i q ē istar aqz habūdātia glē suam statōem fixerunt. **Per** sessionē autem sup fenūz

intelligit dominū q̄ debet habere anima
super corpus ⁊ sensualitatem : q̄ corpus
siue sensualitas significatur per fenum: q̄
36. 40. Omnis caro fenum ⁊ omnia glo
ria eius quasi flos agri. Qui igitur vult
peruenire ad celestem patriam vt satiet
7. predictis dotibus: debet sup fenum se
dere. i. anima ⁊ ratio: sup corpus ⁊ sensua
litate principatū tenere.

Quarta pars.

Equitur. Illi ergo homines cū
vidisset ⁊c. Ubi t̄git successum
fructuosum q̄ probat populorū
cōmendatio. Ubi sciendū secūdum Aug.
q̄ turba cum vidisset signū q̄ fec̄ yhs mi
rabatur quia ipsum nodum perfecte co
gnouerat deum esse. que si vere deum co
gnouisset mirari nō debuisset eū videat cō
tinue maiora fieri que tamē homines nō
mirant. Sciendum est autem q̄ iste p
p̄ha de quo fit hic mentio fuit.

Prophetatus verissime.

Figuratus nobilissime.

Demonstratus certissime.

Primo fuit p̄phetatus verissime. vñ
Moys. deuter. 18. prophetaz suscitabo eis
similes tuis: ⁊ ponam verba in ore eius: lo
querurq̄ ad eos oia que p̄cepo illi q̄ aut
verba eius que loquet in nomine meo au
dire noluerit: ego ultor existaz. Ubi
sciendum q̄ iste p̄p̄ha x̄ps similis fuit
Moys. qui eduxit ipsum de egypto ⁊ de
seruitute pharaonis vt terraz p̄missiois
acquiret: ita x̄ps genus humanū d̄ tene
bris peccatorū eduxit ⁊ de seruitute d̄ya
boliz sic potest terram p̄missionis perci
pere: quia transeūdo per desertum peni
tentie poterit ad celestes patriam pueni
re. Sic autē q̄ qui hūc prophetaz. i.
x̄pm noluerit audire: d̄s ultor existet. i.
vt eū eternaliter puniat. Secūdo fuit
figuratus nobilissime p̄ samuelem d̄ quo
dr̄. i. 32. 3. Cognouit vn̄uersus isrl̄ a dan
vsq̄z berfabee q̄ fidel' samuel p̄p̄ha ess̄

domini. Ubi sciendum q̄ p̄ samuelem q̄
interpretat postulat⁹ a d̄no: intellr x̄ps q̄
magnis desiderijs fuit postulat⁹ a patri
bus veteris testam̄ti. Uñ moys. exo. 3. Ob
secro d̄ne mitte quē missur⁹ es. Uñ dan
autem qui interpretat iud̄ ieiū intelligunt
viatores q̄ adhuc iuditū d̄ni expectāt.
Uñ berfabee q̄ interpretat puteus sa
tians: intelligunt cōprehēsores q̄ i celesti
patria diuina gl̄a satiant. Uñ isrl̄ at
intelligunt oēs hoies q̄ creati sunt vt in
h̄ mūdo deū videāt p̄ fidē ⁊ i futuro p̄ sp̄s
Vniuersus igitur isrl̄ a dā vsq̄z berfabee
i. tā viatores q̄ p̄prehēsores cognouerūt
q̄ fidel' samuel. i. x̄ps p̄p̄ha d̄ni ēēt. 3°
fuit demonstrat⁹ certissime. Uñ luc. 7. dr̄
p̄p̄ha magnus frexit in nō ⁊ q̄ visitauit
d̄s plebē suā. Nā nos visitauit vt a peccis
nos redimeret: ⁊ ad vitā eternā nos pdu
ceret. Ad q̄z ⁊c.

Unica de passione.

His ex ubi arguet me de
peccō. Jo. 8. Nos vidim⁹ q̄
inter alia q̄ desiderat hō: ē
scire. Uñ p̄hs. i. metaphi
sice. Dēs hoies natura sci

re desiderāt. Videmus ēt q̄ tātū est desi
rium sciendi naturalr̄ insertū homini: q̄
si aliquādo p̄s videat alios inuicē loquē
tes: statim appetit scire qd̄ d̄nt. Similr̄
si ocl's aliquādo videat feda: tñ difficile ē
homini a talibus oculm̄ auertere: quin ad
i^o intuenda fortius inclinet: q̄ ex alio nō
est: nisi q̄ homo scire desiderat: ⁊ cogno
scere que nō nouit. Quod at̄ homo na
turaliter scire desideret ē valde cōsonū
ratio: q̄ naturalr̄ vnaqueq̄ res appetit
p̄fectionē sibi debitā: tanq̄z suū propriū
cōplementum. Cum igit̄ perfectō anime
rational' sit scientia: merito homo scire
desiderat vt possit esse perfectus. Quia
vero huiusmodi sciētia a se homo aliquā
do inuenire non potest: doctore indiget
instruente: quez debet attentius audire.

Quia igitur xps est bonus doctor: et verax: ideo merito dicitur reuerenter audiri. Et h est qd nobis hic inuitur. vbi quattuor tangit. s.

Evidentiā doctrinalē i instruēdo.

Excellentiā imperialē in essendo.

Existentiā eternalē in durādo.

Pacientiā virtualē i supposito.

Primū probat claritas sciētiā. 2^m di gnitas singularis. 3^m prioritas tēporal.

4^m humilitas exēplaris. **P**rimū in pñ.

2^m ibi. Dixerūt ergo iudei .7c. 3^m ibi. Si

xerunt ergo iudei quinquagī. .7c. 4^m ibi.

Tulest ergo lapidē .7c.

Prima pars.

Quāntū ad primū vbi tangit .7c.

q probat .7c. dicit. Quis ex vobis .7c. vbi sciendum qd i^a doctrina

que nō solum defectū nō habet: sed etiā est valde pficiua merito dicitur audiri. Et igitur xps suam doctrinā non spernēdam s;

audiendā demonstraret eam ondit carere defectu et magnā vtilitatem hēre. Et iquā tum ostendit eaz carere defectu: duo fac.

quia primo fac h. 2° ponit iudeorum calū niatio. **A**d evidentiā primi sciendum

est qd xps multoē arguerat iudeos qd nō credebant veritati qz publice pēdicabat q

forte potuissent malitiose dīe: qd h erat. ppter defectum ex pte xpi vel ipsi^o docto

ris. **H**oc autē excludit xps: ostendens qd nō est defectus ex pte sua nec ex pte sue

doctrine: sed magis ex pte ipso: ū. **E**bi sciendum qd ad h qd aliqua doctrina non

audiat: potest esse triplici de cā. **P**rimo propter malitiā docentis. **U**nde Greg. in

quadam ol. Cuius vita despicit: restat vt eius pēdicatio contemnat. p^ls enīz hodie

trahunt exēpla: qz verba. **E** 2° potest esse ppter falsitatem doctrine. nā licet aliquā

do doctor sit bonus moralr. si tñ ignoret veritatem doctrine: nesciat pferre eaz:

nō libēter audif. **E** 3° pōt esse ex defectu et maliciā audiciis: qd pōt esse audiēs ita

malus qd nō curat adiscere. quia sap. i. In maluolam animā nō introibit sapientia nec habitabit in corpore subdito peccatj.

Secūdum h hic xps. 3ª fac: qd primo ostendit qd nō est ex pte docētis iniquitas.

2° qd nec ex pte sue doctrine aliq falsitas. 3° qd est ex pte audientiū pueria maligni

tas. **Q**uāntū ad primū dicit. Quis ex vobis arguet me d peccato. **E**bi itēdit xps

talē rationē. In doctore qui nō pōt argui de pecō: non ē malicia: et p consequēs nec

doctrina sua quāntū est ex pte docētis ē defectuosa. Sed ego nō possum argui de peccato. ergo i me nō ē .7c. Et h est qd dīc.

Quis ex vobis arguet me d pecō. q. d. nll's. qd d me dī. i. pe. 2. Qui peccatū nō fecit nec

inuētus ē dolus i ore eius. **E** 3° aut xps sic sine peccato fuerit: tñ secūdum Greg.

ppter suam māsuetudinem nō dedignat⁹ est se iudeis ondere rationabilr esse sine peccato. **S**ciēdum ē qd xps peccare nō

potuit. qd peccatū non cadit nisi in animā que patit aliqz vacuitatem grē. Illa igit

anima q totaliter ē plena gratia nullā va cuitatem habens peccare nō potest. Sed

anima xpi fuit tal' quia Jo. i. Vidimus gloriā eius gloriā quasi vnigēiti a pte ple num gratie et veritatis: ergo peccare non

potuit. **S**ciēdum est autem qd h xps peccatum nō habuerit: tamen pro peccatj

humani generis satisfecit. **H**oc autem fuit figuratum leū. 16. vbi sentētiā dicitur

qd quādo populus peccauerat et debebat expiari a peccatis. offerebat duos yrcos

quorum vnus interficiebat: et de sanguine eius aspergebat totum tabernaculum et

mundabat. **A**d aliū autem yrcum acce dens sacerdos confitebat et dicebat sacer

dos super cap^o er^o omnia peccata in gene rali. Et sic dicit magister ystoriarū scribe

bat ea in vna carta et illam iponebat collo yrei et i^o yrcus nō interficiebat: sed mitte batur in desertum: et sic portando peccata

populi: populus expiebat a peccatis. et re

n iij

conciliabatur deo. ¶ Ubi sciendum q^d p^r populū trāsgressōrem intelligitur totū genus humanū in q^o intrauit peccatum p^rpter trāsgressiōem p^riorū parentū. Et autem genus humanū expiaretur a peccato ⁊ recōciliaretur deo: oportebat q^d offererent duo yrci. per quos itelligitur x^ps: de quo eph. 5. dilexit nos: ⁊ tradidit semetipsum p^r nob^{is} oblationē ⁊ hostiam deo in odore suauitatis. Ubi sciēdum q^d in x^po erant due nature i eadem persona. s. diuinitas ⁊ humanitas significate per duos yrcos. Nam per yrcum qui interficiebat: d^{icitur} cuius sanguine totū tabernaculum maderetur: intelligitur humanitas x^pi secundum q^{uod} ipse veraciter fuit p^r nob^{is} mortuus: ⁊ tunc totum tabernaculum. i. totū genus humanū in quo instar tabernaculi debet habitare x^ps per gratiam fuit sufficiēter expiatū. Et h^{ec} est q^{uod} dicit apostolus hebr. 9. Si enim sanguis yrcorum aut taurorū ⁊ cinis intellige asplū: inquinatos sanctificat ad emundationem carnis q^{uod} magis sanguis x^pi: qui per spiritum semetipsum obtulit imaculatum deo emundabit conscientiā nostram ab operibus mortuis ad seruiendū deo uiuenti. ¶ Per yrcum uero qui nō interficiebatur: intelligitur x^pi ditas: que nec mortua fuit nec mori potuit. Sic autem yrcus ille quantū in se erat peccatum nō habebat: sed peccata erant scripta solum in carta q^{uod} non erat de corpore yrci. Por- tabat autem peccata totius ppli: sic x^ps peccatum nō habebat nec habere potuit: peccata autem totius generis hūani portauit. iuxta illud. i. pe. 2°. Peccata nostra ipse tulit in corpore suo super lignum: ut peccatis mortui: iustitie uiuamus: cuius liuore sanati sumus. estis. ¶ Signanter autem dicitur yrcus iste. i. x^pus in desertum emissus: q^{uod} tēpore passionis sue: quādo peccata nostra pertulit fuit duct^{us} extra iherusalem ad montem caluarie: sic au-

tem emisso ⁊ crucifixo x^po yhu: gen^{us} humanum expiationem a peccatis recep^{it}: ⁊ recōciliationem cum deo. Unde. 2. cor. 5. De^{us} recōciliauit nos sibi p^r x^po. ¶ Sciēdum est autem secundum Criso. q^{uod} licet x^ps de se ipso dixerit q^{uod} nō habebat peccatum. nō tamen nos sic dicere possum^{us}. Unde prouer. 20. Quis potest dicere mūdo est cor meū: ⁊ purus sum a peccato. q^{uod} d. nlls. Nam. i. Jo. i. Si dixerimus q^{uod} peccatum nō habemus: nos ipsos seducim^{us} ⁊ ueritas in nob^{is} non est. q^{uod} ro. 3. Omnes peccauerūt ⁊ egēt gratia dei. ¶ Licet autem homo peccauerit: attendat tamē misericordiam dⁱ: qui se humiliātes ad se recipit: iuxta q^{uod} ipse dicit ezel. 18. Si autem i pius egerit penitentiam: ab omnib^{us} peccatis suis que operatus est: ⁊ custodierit omnia p^rcepta mea ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iustitiam: uita uiuet ⁊ nō morietur: omniū iniquitatū eius que operatus est nō recordabor: ¶ Hoc autem fuit figuratū. 2. re. 12. in d^{icitur} d^{icitur} quo sententialiter dicitur q^{uod} cū grauiter offendiss^{et} deum i adulterio uersabee ⁊ in proditiōe ⁊ interfectiōe urie ⁊ cominatus fuiss^{et} deus sibi mortem per natham pphetam qui edixit ei parabole de ouibus. compunctus d^{icitur} dixit peccauit. Cuius humilitatem uidens d^{ominus} dimisit sibi peccatum. ¶ Ubi sciendū q^{uod} per d^{icitur} iquātū deū offendit intelligit^{ur} quilib^{et} peccator. Per natham uero dei nuntium: intelligitur inspiratio interna uel predica- tio externa per q^{uod} homo reprehendit^{ur} de peccato. Unde homo autem sic reprehēditur debet instar d^{icitur}: cum humilitate dicere peccauit: ⁊ tunc d^{icitur} sibi parcat sic d^{icitur}. Unde Ber. dum d^{icitur} se humiliāuit. d. peccauit: i uerbo trifilabo: dimisit sibi d^{icitur} tria peccata per maxima. ¶ Cōsidera igitur o miser peccator imensaz dei misericordiā ⁊ cōuerter ad penitentiam. Unde 36. 55. Berelinquat ipius uia^z suā: ⁊ uir iniqu^{us} cogitationes suas ⁊ reuertat^{ur} ad dominū

et miserebitur eius et ad deum nostrum: quantum multum est ad ignoscendum. **E** Licet autem deus sic sit misericors: tamen aliqui sunt ita obstinati in vitiis quod nolunt ad deum converti. **D**e quibus figurative dicitur Ier. 17. Peccatum iuda scriptum est stillo ferreo in ungue adamantino: et exaratum super latitudine cordis eorum. **E** Ubi sciendum quod per iudam qui interpretatur confitens vel gloriosus: intelligitur quilibet homo qui per veram fidem deum confitetur et ipsum deum receptis beneficiis glorificare: iuxta illud psalmi. Confitemini domino et inuocate nomen eius: annunciate in gentes opera eius. **P**er unguem vero adamantinum: intelligitur peccator obstinatus in sua malitia: qui id unguis dicitur quia sicut unguis non sentit nisi in quantum coniuncta carni: in coniuncta vero non: ita peccator quia non est coniunctus deo per gratiam: non habet sensum spiritualem ut aliquis suauitatem sentiat de diuinis. **A**d adamantinum autem dicitur: quia sicut adamans est lapis durissimus et irrefragibilis: ita peccator obstinatus. vnde in ungue adamantino scriptum esse dicitur: iuxta quod et ipsi dicitur Zach. 7. Cor suum posuerunt adamantem ne audirent legem et verba que misit dominus exercituum in spiritu suo per manum prophetarum. **P**er stillum autem ferreum qui scribitur hic peccator: intelligitur valida temptatione diaboli: qui in temptatione tante potestatis est: quod iuxta illud Iob. 41. Non est potestas super terram quam prepetur ei. Cui nisi resistat homo viriliter exarat super latitudinem cordis: quia non solum diabolus super unam partem cordis et animam occupat per multitudinem vicio: **C**onsideret tamen peccatori penitens et induratus in vitiis quod licet adamantus sit lapis durissimus: scinditur tamen sanguine yrci calido: si igitur tante virtutis est sanguis bestie ut lapide tam valde frangat: multo maioris virtutis est sanguis christi quem si peccator super cor suum dux posuerit: eius passionem meditando: frangit cor suum per

contritionem ad penitentiam: et sic iuxta illud. 1. Io. 1. Sanguis christi Iesu emundat nos ab omni peccato. **Q**uantum ad secundum scilicet quod non est falsitas ex parte sue doctrine dicitur. Si veritatem dico vobis etc. **U**bi christus intendit talem rationem. Illa doctrina non est ficta nec est falsa: et per consequens audientia que continet veritatem. Sed doctrina mea est huiusmodi: ergo. **Q**uantum ad tertium. scilicet quod ex parte audientium est puerilitas dicitur. Qui ex deo est etc. **U**bi christus intendit talem rationem. Si me non auditis non est defectus ex parte mei docentis: quia sum doctor bonus sine peccato: nec ex parte doctrine mee: quia est vera. ergo relinquitur quod sit ex parte vestra: quia non estis ex deo: quia ipsum non amatis: nec verba eius libenter auditis. **N**am videmus quod amicus libenter audit bona de amico: de inimico autem non. **Q**uia igitur iudei deum non diligebant: ideo verba eius non libenter audiebant. **D**icit igitur quia ex deo non estis non naturaliter: sed quantum ad peccatum: quia deus non est actor peccati: propterea vos non auditis. **D**einde dicit: responderunt ergo iudei etc. **U**bi ponitur iudeorum calumniatio. **E**t duo facit: quia primo ponit ipsam. **S**ecundo christi responsionem. **Q**uantum ad primum dicitur: responderunt ergo iudei etc. **U**bi sciendum quod iudei duo imponebant christo scilicet quod erat samaritanus et quod habebat demonium. **A**boueantur autem ad dicendum christus samaritanum quia samaritani erant odiosi iudeis: et libenter male dicebant de eis. **Q**uia igitur christus reprehendebat iudeos et dicebat quod non erant filii dei sed diaboli mouebantur dicere ipsum samaritanum. **A**boueantur autem ad dicendum ipsum habere demonium secundum Origenem. **Q**uia demonis est capere multa que non capiunt homines: cum ex suis naturalibus habeant clariorem intellectum. **E**t quia christus dicebat sermones transen-

dentes humanū intellectum: ut puta q^d p^{er} cessisset ex deo. et q^d esset equalis patri et similia. ideo mouebantur dicere ipsum eē demoniacum. ¶ Quantum ad xpi respō sionem dicit respōdit yhs 2c. Ubi sciendū q^d de primo q^d indei imponebāt xpo. s. q^d esset samaritanus non excusat se secundū Augu. Ratione interpretationis nominis. quia samaritan⁹. et custos interpretatur. Et quia xps erat custos humani generis ideo non negauit se fore samaritanum. ¶ De secundo. s. q^d nō haberet demoniū hī ostendit rationabiliter. Et intendit talē rōnem pprietas demonis est querere in suis sermonibus glīam ppriā. et per consequens non glorificare deum. Sed ego p^{ro}priam glīam non quero: s; glīam patris mei. ergo non habeo demoniū. S; hī glōficem p^{re}sentem meū: tñ vos inhonoratis me et p^{er} consequens p^{re}sentem meum. Ipse autem p^{ro}priam glīam meam querit et ipam indicat. ¶ Attendat xpianus quilibet ad magistrū suū et caput. s. xpm mansuetū. et discat paciētiam habere qui audito tāto iproperio ut q^d esset demoniacus qui erat ver⁹ de⁹ non irascit s; sic benigne se excusat. Unde Grego. Ecce iniuriā suscipiens deus. nō cōtumeliosa verba respōdet. ¶ Sciendū ē autē hī ubi xps non negat se samaritanū qui interpretatur custos: q^d xps est ille custos de quo ps. Nisi domin⁹ custodierit ciuitatē frustra vigilat qui custodit eam. ¶ Unde pōt figurari p^{er} istū custodē de quo dī ps. 21. Dominus duma ad me clamat ex seyr: custos quid de nocte: custos quid de nocte: dixit custos: venit mane: venit nox: si queritis querite cōuertimini et venite. ¶ Ubi sciendū q^d p^{er} duma q^d idē est q^d ydumea que interpretatur terrea: intelligitur mundus terren⁹. Per seyr vero q^d interpretatur yspidus: intelligit diuina iustitia que valde yspida est et aspa peccatoribus. ¶ Per onus vero intelliguntur penalitas et grauitates que sunt in mūdo.

¶ Homines igitur existentes in penali tate huius mūdi: cōsiderantes asperitatē diuine iustitie clamāt ad xpm: et interrogant. d. custos quid de nocte: custos quid de nocte. ¶ Ubi sciendū q^d p^{er} noctē obscuram: intelligitur peccator: existēs in tenebris peccatorum. De hī igitur peccatore quid sit et q^d supuenturū sit interrogant. Et signanter bis interrogāt: q^d dupliciter pōt considerari peccator. s. quantū ad statum vite spūalis. et quantū ad statū vite temporalis. de quorum quolibet quid de ipso sit: q^dstio pponitur xpo. ¶ His autē questionibus respondet xps. d. Venit mane: venit nox. Ubi sciendū quantū ad statum naturalem peccatoris respōdet xps q^d venit mane sue natiuitatis: et nos sue mortalitatis. ¶ Quantum ad solutionem alterius questionis. s. quantū ad statū spiritualem peccatoris dicit q^d venit mane s. gratie q^d receperat peccator: i baptismo. Et quia ipsam seruare noluit: s; lapsus est i peccatū: venit nox culpe per q^d peccator ad penas eternalē ubi est obscuritas finaliter ordinatur. ¶ Licet at ista de peccatore custos annūciat: attend tamē salubre consiliū q^d subiūgit. Si queritis inquit q^drite cōuertimini et venite. Mā peccator de quo annūciatur p^{er} a p^{re}dicta: debet multum timere et sequi cōsiliū sibi datum. ut s. querat dominū diligēter. Unde Jh. 55. Querite dñm dum inueniri potest: inuocate eum dum prope est. Et autem ipm digne querat debet ad ipsum pueri. Uñ Jh. 3. Cōuertat vir a uia sua mala et ab iniquitate que est in manib⁹ eius: q^d scit si cōuertatur et ignoscat deus et reuertat a furore ire sue et nō peribimus. ¶ Beinde dicit. Amen amē dico vobis 2c. Ubi ostēdit doctrinā suam esse cum magno p^{ro}fectu et ideo appetenda. Ubi sciendum q^d inuenio sermonem xpi. Sanatiū a culpa inficiente. Viuificatiū gratia decorante.

Conseruatiū constantia roborante.

Beatificatiū gloria quietante.

Primo inuenio sermonē xpi sanatiū a culpa inficiente. Nam sermo xpi si custo diatur in mente: inficientē culpā expellit. vnde sapiētē. 16. Et enī nec herba nec ma lagma vel medicamentū sanauit illos sed tu⁹ domine sermo qui sanat oīa. **S**ecū do est viuificatus gratia decorante: iuxta q^d dicitur Heb. 4. Viuus enī sermo dei ē efficac⁹: et ex quo ē viuus viuificat ipsuz custodientem. **T**ertio inuenio ipm cō seruatiū constantia roborante. **U**n sap. 16. At scirent filiū tui q^d dilexisti domine qm nō natiuitat⁹ fructus pascunt homies sed sermo tuus hos qui in te crediderint conseruat. **Q**uarto inuenio ipm beati ficatiū gloria quietante. Et sic possumus dicere de sermone dei producente homi nem ad gloriā illud ecclesiastes. 8. Ser mo illius potestate plenus est.

Secunda pars.

Equitur. Dixerunt ergo iudei.

nūc cognouimus &c. **U**bi tangit excellentiā impiālē in effendo: q^d probat dignitas singularis. Et duo fac. quia primō pōitur iudeoz obiurgatio. 2° xpi rōnabilis responsio. **Q**uantum ad primū dicit: Dixerūt ergo iudei nunc co gnouimus q^d demoniū habes. **U**bi scien dum q^d iudei: duo xpo imponebāt. s. q^d di cebat verbum falsum et ptra expientia. 2° q^d dicebat vbum arrogans p superbiam. **Q**uantū ad primū dicit. Dixerunt er go iudei &c. **U**bi intendūt talē rōnē. **N**ō hō non moriat est ptra illud q^d expimur ptime et p consequēs est falsum. Cum igitur tu dicas q^d qui hmonē tuū seruauerit nō morietur in eternū: ptra expiētā loq ris: et p consequēs falsum. **S**ciendum est aut q^d si iudei equiuocant cum xpo de morte q^d ipsi loquebant⁹ morte naturali xps vō de morte eternali. **Q**uantum

ad hū in quo iponebat xpo q^d dicebat v bū arrogās p supbiā dic. **N**amq^d tu ma io: es &c. vbi itēdūt talē rōnē. Ille super be et arrogant loquit⁹ q^d seipsum cōmēdat et preponit se maioribus. **S**ed tu teipm cō mēdas dicēdo. Et q^d suauerit hmonē me um non moriet. et te preponis maioribus q^d Ab:abe et pphīs q^d mortui sūt. ergo su pbe et arrogant loqris. **D**eīn dic. respō dit yhs &c. **U**bi ponit xpi rōnabil⁹ rñsio. **U**bi sciēdū q^d iudei ipm respōdebāt de duplici arrogātia. s. q^d se laudabat. et q^d se maiorib⁹ ppoebat. Et hū h xps dupli re spōdet. **Q**u^o ad p^m dicit. respōdit yhs si ego glouifico &c. **U**bi itēdit talē rōnem. Arrogatiū et supboz ē ppiū quere⁹ i su is dict⁹ et fact⁹ ppiā glām et seipos lauda re. Sed ego nō qro glām meā. q^d tūc glā mea nihil est. ergo nō sum supb⁹ nec arro gās. **Q**u^o ad 2^m vbi oñdit q^d p^r eū glī ficat dicit. Est p^r q^d glīficat me &c. **U**bi sci endū q^d p^r multipli glīficauit filiū. s. tpe baptisimī qm colūba dscēdit sup eū et vox p^ris itonuit. d. hic est filius me⁹ dilectus &c. **A**bat. 3. similiter in mōte qm nubes lu cida obūbrauit eū et vox patris itonuit. d. h est filius me⁹ &c. **A**bat. 17. Et tpe pas sionis qm vox facta est ad eū. de qua dixit turba q^d tonitruū factū erat Jo. 12. Et post passionē qm eū in sua dextera collocauit. **D**einde dicit Ab:raam p^r v^r exultauit &c. **U**bi ostēdit q^d maioribus se nō pponit arrogāter. Et probat p talē rōnem. **Q**ui cunq^d expectat aliquod bonū vt donū ali quod ab alio. ē minor i^o a quo expectat il lud. **S**ed Ab:raā expectauit videre diē meū quē videns gauisus est. ergo Ab:raā ē mi nor me. et p consequēs pponendo me sibi nō loquo: arrogāter. **S**ciendum est q^d Ab:raā desiderabat videre diē xpi. i. ver bum incarnatū et natum de virgine: quē vidit: nō in vita sua sed credidit. **S**ed post mortē existēs in lympo qm xps nat⁹ fuit in mūdū d⁹ q^d die natiuitat⁹ gauisus fuit q^d

q̄ plurimū: q̄ tps xps appropinquabat vt
ipm cū ceteris patribus in lyombo stent
extraheret ac secum ad paradysum trans
ferret.

Tertis pars.

Equitur. Dixerūt ergo iudei ad
eū .7c. Ubi tangit existētiā eter
nalem in durādo: q̄ pbat prior
tas tēporalis. Ubi duo possumus p̄sidera
re. s.

Judeoz admirationem.

Xpi responsionem.

Quantū ad primū dicit. Dixerunt er
go iudei. 50. ānos .7c. Ubi sciendū ēz Crī.
q̄ iudei considerantes xpm solum fm hu
manitatē mirabant q̄ ipse dixerat Abra
am suū diem vidisset: xps non esset ni
si. 33. ānoz vel circa. 7 multi āni iam essent
elapsi q̄ Abraā mortu⁹ erat. ex quo pz q̄
solum carnaliter xp̄z considerabāt. Si
q̄ritur quare xpm dixerunt. 50. ānoz eē:
cum esset. 33. vel circa. 7. q̄ dixerūt sicut
occurrit eis. Tū fm Alcuinū h non va
cat a misterio: q̄ sicut ānus. 50. fm legem
erat ānus iubilaeus in quo fui dimittēbā
tur sibi liberi: sic q̄ xps venit ad redimē
dum nos de hūitute dyaboli 7 facere libe
ros. 50^m numez annorum exp̄: esserunt.
Vel potest dici q̄ ppter abstinentiaz
q̄ xps faciebat nō dādo se ditijs carnis:
maioris etatis apparebat q̄ esset: sic in
talibus videmus cōtinue. Quantū ad
secundū. s. xpi responsionez dicit. Dixit
ergo eis yhs. Amen .7c. Qui⁹ ratio est q̄
ille p quem facte sunt creature est prior
ill' creaturis. Cum igit p xpm inquantuz
dei filius facte sunt omnes creature: quia
oia p ipm facta sunt Jo. 1. Ergo ipse prior
omni creatura. Et sic est ante q̄z Abraam
factus est.

Quarta pars.

Equitur. Tulerūt ergo lapides
7c. Ubi tangit paciētiā virtua
lem in supportādo: q̄ pbat hūi
litas exemplaris. Ubi duo possumus cō

fiderare. s.

Judeoz malignitatē in psequēdo.

Xpi humilitatē in declinando.

Quantū ad primū dicit. Tulerūt ergo
lapides .7c. Ubi sciendū q̄ iudei sicut dura
cernice currūt ad lapides vt xpm lapidi
bus obuerēt. Uñ Augu. Tanta duritia
quo curreret nisi ad filēs. q. d. q̄ sicut ipsi
duri erāt: ita ad durā materiā cucurserūt.

Quantū ad secundū. s. xpi humilitatē
in declinando dicit. yhs autē abscondit se
7 exi. de templo. Ubi sciendū fm Augu.
q̄ xps non abscondit se in aliquo angulo
templi quasi timens: aut in aliq̄z domūcu
lam fugiens. sed celica potestate inuisibi
bilem insidiantibus se constituens p me
dium illo: um exiuit. Sciendū est et q̄
absconso xpi primo fuit signum maxime
humilitatis qua inimicis cedere voluit:
cum potuisset secundum Grego. Solo vel
le eos adnihilare. Secundo fuit exem
plum nostre imbecilitatis secunduz Gre
go. Et. s. hō nō exponat se mortui: s; magis
dādo locum psequētib⁹: eoz irā declinet.

Tertio fuit documentū digne capaci
tatis: vt. s. nos doceret a quibus se absco
dit secundum Grego. 7 in qbus habitat:
q̄ ab illis se abscondit qui eius verba cō
temnunt. In illis aut habitat q̄ eius vba
digne recipiunt. Sciendum est et loqn
do moraliter q̄ per templū in q̄ erat xps
intellr anima cuiuslibz hominis que dbet
eē templū dei: iuxta illud. 2. cor. 6. Estis tē
plū dei viui. 7. autem xps dberet habita
re in anima vt i templo p gratiam: tamē
multi sunt qui instar iudeoz cum lapidi
bus ipm eiciūt: qui lapides sunt male co
gitatōes 7 praua opera. Unde Bed. quot
quot malas cogitatōes quis assumit: q̄si
tot lapides in yhm mittit ac deū. quāru
ad se ptinet: si ad libationē transit: yhm
extinguit. Sciendum ē at q̄ inuēio xp̄z
inter alios abscondere se a q̄ttuor gene
ribz hoium. s.

A supbis & ellatis.

A malitiosis & inuidis.

A auaris & cupidis.

A luxuriosis & imundis.

Primo a supbis & ellatis. **M**az q: iuxta illud ecclesiastici. 10. Odibilis ē coram deo & hominibus superbia. ideo xps ab eis se abscondit: iuxta q: dicit **M**at. 13. Abscondisti hec a sapientibus & prudentibus & reuelasti ea puillis. **S**ecundo a malitiosis & inuidis. **M**az q: iuxta illud **P**rouer. 14. Putredo ossis est inuidia. & xps in rebus imundis nō habitat: ideo a talibus se abscondit iuxta q: de ipsis dicit **D**eutero. 33. **D**eum qui te genuit derelinquisti oblitus es dñi creatoris tui. Et sequitur. Abscondā faciē meā ab eis & p̄siderabo nouissima eorū. **T**ertio se abscondit ab auaris & cupidis. **M**az q: iuxta illud **E**phe. 5. Auaritia ē ydolorū fuit. & xps hitare nō p̄t cū ydolis: iō a talibus se abscondit: iuxta q: dicit **I**sa. 57. p̄p iniquitatē auaritiē eius irat⁹ sum & p̄cuti eū. abscondi faciē meā & indignat⁹ sum. **Q**uarto abscondit se a luxuriosis & imundis. **M**az q: iuxta illud 3. **P**et. 2. Multi se quātur eorū luxurias p̄ quos vita veritatē blasphemāt & xps vitas ē: cū talib⁹ xps hitare nō p̄t s; abscondit faciē suā. iuxta illud **E**ze. 39. Iuxta imunditiā eorū & scel⁹ feci eis & abscondi faciē meā ab eis. **E**t at xps non abscondat a nobis s; ipm reuelata faciē videam⁹: debem⁹ hēre humilitatē: caritatē: largitatē: & castitatē contra q̄ttuor p̄dicta. **M**ā bti corde qm̄ ipsi deū videbunt. Videbunt inq; in hoc mundo eū p̄ fidē in grā. & in futuro faciē ad faciē in glia sempiterna. Ad q̄ nos p̄ducat &c.

Bñica palmarū. Euangelii. 27.

Um appropinquasset yhs ierosolimis & venisset bethphage ad mōtē oliueti. &c. **M**at. 21. Diuersitas oppionū fuit antiquitus cui⁹ sbebat honor & reuerētia exhiberi. Aliq

dixerunt q: nobilitati generis vt q̄to q̄s esset nobilioris generis: tanto plus honorari debeat. Aliqui diuitijs: vt quanto ditior: tanto honorabilior. **A**liqui dixerunt potentie vt q̄to quis potentior: tanto maioris honoris. Aliqui sapientie: vt quanto sapientior: tanto honorabilior. Alij virtuti: & huius sententiē fuit aristoteli. d. **E**thymolo. 4. Honor: est exhibitio reuerentiē in testimoniū v̄tutis. Et inter illas s. vltima fuit verior: q: honor non debet alicui nisi inquantū est bonus: & ideo p̄imum q: sit honorandus est de⁹ q̄ est essentialiter sūmū bonū. Et q: virtuosus: bon⁹ per virtutes efficit: ideo tali debetur honor. Quia vero cum primis quattuor: p̄t q̄s carere virtutibus & p̄ consequens bonitate: ideo p̄pter illa honor p̄cipaliter non debetur. Si tamē h̄ oia simul reperirentur in aliquo talis esset merito honorandus. p̄cipue quādo esset tante misericordie q: tribulatis misericorditer subueniret. **C**um igitur h̄ omnia excellenter reperiantur in xpo. Nam ipse notabiliter genitus q: **M**at. 27. Vere filius dei erat iste. i. xps Diuitijs opulentus: quia **R**o. 10. Ipse est dñs omnium diues in omnes qui inuocat illum. Potētia magn⁹ q: **L**uc. 24. Ipse fuit potēs in ope & smone. Sapientia clarus: q: i. **C**or. 1. Ipse est dei virtus & sapiētia. Virtutib⁹ p̄ditus. **A**nde ipse dicit **S**ap. 24. In me ois grā vite & virtutis. Cū ēt ipse p̄p suā misericordiā generi hūano captiuato i peccōz vicul⁹ s; uenerit. iō ē ab oib⁹ merito cū reuerentia honorād⁹: iō q̄ honore sibi scō fit mētio in euangelio hodierno. In quo beat⁹ **M**at. generaliter tria tāgit. s.

Captiuitatē affligentē amari⁹.

Pietatē liberantē benignius.

Societatē honorantē iocundius.

Primū pbat detētio nexulosa. 2^m creptio vigorosa. 3^m. p̄cessio populosa. p^m i p̄ici. 2^m ibi. Soluite &c. 3^m ibi. pluria at. &c.

Prima pars.

Quantum ad primū ubi tūgit 7c.

q pbat 7c. dicit cū appropinquas-
set yhs 7c. Ubi sciendum qz āre
aduentum xpi in mūdū genus humanum
erat captiuatum in vinculis peccatorum
que captiuatō datur intelligi per i^aialia
ligata de qbus fit hic mentio. Sciēdū
est autem quantum ad intellectum l^ralez
qz postqz xps suscitauit Lazarum 7 come-
dit in domo Symōis leprosi curati a xpo
qz p^radium fm magistrū ystoriarum fuit
in bethania in quo Maria magdalene
attulit alabastrum vnguenti. 7 effudit
super caput yhu qz fuit die sabbati an^o do-
minicam palmarū qz xps quieuit tota illa
die 7 nocte in bethania: in crastinum xpo
voluit venire ierosolimam 7 venit beth-
phage. vbi sacerdotes morabant i recrea-
tōe: postqz ministraverāt in templo qz vi-
cl^s est in latere moni oliueti. Et in misit
duos discipulos qd dicunt fuisse Petrus
7 philippus. Et die eis qz irēt i castellum
qz erat d^o eos. i. an^o eos. hⁱ ier^m est. qz vocat
castellum pp ipsius futurā ruinam qz fuit
tpe Tyti 7 Vespasiani. Et ibi inuenirent
asina alligatā 7 pullū cum ea. Ubi sciē-
dum fm mag^rm ystoriarū qz in ier^m pp^t
vsum pauper tenebat in quodā loco cōi-
dē asina: ita qz qn aliq^s idigebat seruicio
asine accipiebat eā: 7 illo die qz laborabat
cum ea pascebat illaz: 7 in sero reducebat
eam ad locū suū 7 ligabat eam ibi. Ubi
ex hⁱ fm aliq^s vocabat sⁱngalis. Tameⁿ
melius est dicendum qz vocabat sⁱngal^s:
qz in lingua greca: id sⁱngalis qz asina i
latia. Hic igit tria possumus p^rsiderare. s.
Xpi ad ciuitatē approximātōez.
Discipulorum destinātōem.
Animaliū p^rdictōem.

Quantum ad primum dicit. Cum ap-
propinquas^s yesus 7c. Ubi sciendum qz si-
gnanter hic dicitur yhm appropinquas^se
ierosolimam: quia iam instabat tempus

sue passionis: que passio fuit ierosolimies
iuxta qz predixit apostolis. **M**atth. 20. dⁱ
cēs. Ecce ascēdimus ierosolimam 7 filius
hominis tradetur principibus sacerdotū
7 scribis 7 cōdēnabunt euz morte. **Q**u^m
ad fm. s. discipuloz dⁱstinātōem dⁱc^t. Tūc
misit duos 7c. Ubi sciēdū qz discipulos dⁱ
xps misisse. ad designādum qz ministeriū
ecclasticū: puta p^rdicatōis vel absolutio-
nis: nēo dⁱ sibi ex auctoritate sua assūme-
re: iuxta illud hebre. s. Nec quisqz sumit
sibi honorē: sⁱ qz vocat a deo tanqz Aaron
sed dⁱ auctoritatem supioris h^re. **P**ropt^r
qz Ro. 10. Quō p^rdicabunt nisi mittantur
Signant ēt dicunt duo ad dⁱsignādum
qz dⁱbēt hēre geminā caritatē dⁱ. s. 7 p^rimi
Ande Grego. in omⁿi. Ecce enim binos i
p^rdicatōe mittit: qz duo sunt p^rcepta ca-
ritatis **N**on vacat autem a misterio se-
cūdū Criso. qz hⁱ duo fuerūt Petrus qui
interpretat agnoscēs 7 philippus qui in-
terpretat os lampadis: ad dⁱsignand qz i
p^rdicatore dⁱz eē cognitō illuminās 7 p^redi-
catō instruēs. **Q**u^m ad 3^m. s. aialiū cōdi-
ctōem dⁱc^t. Et statim inuēietis asinā 7c. Ubi
sciendum qz qz ciuitas erat in monte 7 ha-
bebat p^ruriā aque. ideo erat ibi asina.
vt supradictū ē. **A**d al^r aut loquendo
per ier^m qz interpretat visio pacis: intelligit
celestis patriā: de qua. ps. 77^m que hedi-
ficat vt ciuitas cuius participatō eius i
idipsum. **P**er bethaniam vero que in-
terpretat domus obediētie: intelligit obser-
uātia p^rceptorū: qz hō dⁱz obseruat. **U**nde
Matth. 19. Si vis ad vitam ingredi sua
mandata. **P**er bethphage qz interpre-
tatur dom^o o^ronis intelligit laus vocal^s: qz
dⁱz ex corde p^rcedēt vt sit dⁱo accepta: qz de
bem^o h^re dicēdo cum ps. Lauda aia mea
dⁿm laudabo dⁿm in vita mea: psallā deo
meo qz diu fuero. **P**er montem oliue-
ti qui est mons oliuarū: ex quibus fit ole-
um significans misericordiam: intelligit
xps qui per suam mⁱas saluos nos fecit.

na sicut hētur Mc. 4. Nec enī aliud nomē
est sub celo datū hoībus in quo oporteat
nos saluos fieri. Iste ē mōs de quo Gen.
19. In mōte saluū me fac. ¶ Qui igit exē
plo xpī vlt ire ad celestē pīam significa
tā p̄ Ierusalē d̄z in Bethania quiescere p̄
p̄ceptoꝝ adīptionē. Uēire i bethphage
p̄ dei gloriōficatōnē. Uēire ad mōtē oliue
ti. i. ad xpī vt ad suū saluatorē. ¶ Scīe
dum est ēt q̄ p̄ castrum ad q̄ xp̄s mittit
discipulos: intelligit h̄ mundus: q̄ iō nec
Ierusalē: nec ciuitas d̄r: s̄ castrum: q̄ cuꝝ
in ipso instar ciuitatis: deberet esse ciuiū
vnitas: et instar Ierusalē pax et concordia et
contēplatio diuinoy. In eo magis sūt hīs
opposita exēplifica. ¶ Signāter at d̄r de
1° castro. s. mundo: discipulis q̄ p̄tra vos
est: q̄ re vera mundus cū p̄cupiscētia sua
p̄trarius est volētib⁹ sequi viā xpī. Unde
de ipso Numeri. 22. Peruersa via tua mi
hiq̄ p̄traria. Nā re vera via mūdi puer
sa est: q̄ ducit ad dānationē: hoīq̄ volēti
deo seruire p̄traria: q̄ inclinat ipm ad vi
tia. Uñ Ro. 7. Video aliā legē in mēbris
meis repugnantē legi mētis mee. ¶ Si
gnāter at d̄r q̄ misit duos. Petrum. s. et
Philippū. p̄ quos intelligi pōt duplex
vita actiua. s. et cōtēplatiua. vt p̄ petrum
cōtēplatiua q̄ interpretat cognoscens. et p̄
Philippū vero q̄ interpretat os manū p̄
q̄s intelligūtur opa: vita p̄tica designet
¶ Per aīnā at alligatā et pullū intelli
gitur totū genus humanū p̄ peccatū: factū
bestiale. Uñ ps. 146. cum in honore esset
nō intellexit: cōparatus est iumētis insi
pientibus et filis factus est illis. ¶ Qua
liter at intelligat: sciendū est q̄ ante xpī
aduentū erant duo genera hominum. s. iu
dei qui vinebāt s̄m legē acceptā. et genti
les qui legē nullam scriptam habebant.
Iudei igit s̄m legem viuentes que ipos
donabat: significatur s̄m Iero. Per aī
nam que portando bastū et onera effecta
fuerat domita ex laboribus multis. Sēcū

les at nullo iugo legis grauati significan
tur p̄ pullū indomitū qui nec bastum nec
onera consueuerat portare. ¶ Signāter
autem h̄ duo animalia dicuntur ligata: q̄
p̄tra p̄ceptum domini faciētes op̄imi pa
rentes non solū se ipsos ligauerunt pecca
ti vinculo s̄m Criso. Sed oēs qui nascun
tur ex eis. Nam nō solum in processu tē
poris p̄ mala opera que faciunt viuendo
peccant hoīes: sed et in ipsius natiuitatis
exordio: cum peccato nascūtur. Propter
q̄ gemens dicit d̄s. Ecce in iniquitatibus
conceptus sum et in peccatis cōcepit me
mater mea. Oēs igitur tā iudei legē ha
bentes q̄ gentiles sine lege viuentes et ge
neraliter oēs tam masculi q̄ femine liga
ti erant viculis peccatoꝝ: iuxta illd̄ Ro.
3. Omnes peccauerūt: et egent gratia dei.
¶ Ista ligatio humani generis fuit pro
phetata Exo. 3. d. Ecce data sunt super
te vincula et ligabunt te in eis. Unde isti
ligati possunt figurari per Lazarum de
quo dicitur Jo. 11. q̄ erat ligatus manus
et pedes institis et sudario facies eius
erat ligata. ¶ Ubi sciendum q̄ per pec
catum inter alia incurrimus tria damna.
Primum est q̄ nostrum desiderium q̄ d̄
beret in deum ferri libere: captiuamus
ad temporalia et delectabilia in quibus
satiari non potest: et sic dicuntur pedes li
gati. ¶ Secundo est q̄ opera nostra que
deberēt esse deo placibilia: sibi odiosa red
duntur. iuxta illud Isa. 1. Calendas ve
stras et sollemnitates vestras odiuit ani
ma mea. et sic manus sunt ligate. Tertius
est q̄ dum homo in peccato existit: p̄tina
tur visione diuina: q̄ per ligationem fa
ciei intelligitur. ¶ Ista ligatio fuit etiaꝝ
figurata Dan. 4. Ubi sententialiter dici
tur q̄ Nabuc. vidit vnam arborem maxi
me p̄oceritatis et latitudinis: quia cacu
men eius tangebāt celum et ramos habe
bat latissimos attingentes per vniuersū
orbem. et folia pulcherrima et fructum

vinum ⁊ subter eam habitabant animalia
⁊ in ramis eius volucres celi. Videns au-
tem hanc arbores ⁊ admirans eius pul-
chritudinem: audiuit vocem magnam. d.
Succidite arbores ⁊ praecidite ramos ei⁹:
⁊ excutite folia eius: ⁊ dispergite fructus
eius. fugiant bestie ⁊ volucres: verumtū
germen radicis eius in terra finite. ⁊ allig-
entur vinculo ferreo: cū feris sit p̄s ei⁹
cor eius ab humano mutet: ⁊ cor fere def-
eiat. 7. tempora mutantur super eum.
¶ Ubi sciendum q̄ per illam arbores in-
telligitur homo qui ⁊ secundum philoso-
phos dicitur arbor: eversa qui quē admo-
dum bone arbores debet fructificare. Et
sit bona arbor: que fructus bonos facit
Mat. 7. ¶ De illa tamē arbores: scriptu-
ra in figura duo tangit. s.
Si atū nāe institute gratiosus ⁊ mirabilē
Statū nature lapse calamitosus ⁊ flebilē.
¶ Quantū ad primū: p̄io dicit q̄ arbor:
erat magna attingēs celum. Ubi sciendū
q̄ deus sic creauit hominē q̄ per suum d̄
siderium eleuabatur in altū: ⁊ poterat p̄
cōtēplationē deo coniungi. Et sic esset ho-
mo ante lapsum quasi oliua pululans ⁊ cy-
pressus in altitudinem se extollens eccle-
siastici. 50. ¶ Secūdo dicitur q̄ habebat
ramos extēsos. Ubi sciendū q̄ per ramos
hui⁹ arbores: intelligūtur vires ⁊ potētie
naturales: quas deus dederat homini p̄
quas in latum dicebat extendi: quia suis
potētijs poterat libere sine rebellionē
deo seruire. quia tunc erant omnes rōni
subiecte ⁊ rātiō: deo. Et sic esset homo an-
te lapsum in extensione sicut terrebyntus
⁊ sicut quercus que extendit ramos suos
Isa. 6. ¶ Tertio dicitur q̄ habebat folia
pulcherrima per q̄ intelligūtur dōa spūalia q̄
b⁹ deus ornauerat hominem inter q̄ erat do-
num original' iustitie: ⁊ potētia ad nō mo-
ri: si in statu in quo creatus fuerat p̄stitis-
set. Et sic potuerit dici de homine ante la-
psum illud Je. 17. Erit foliis eius verde

⁊ in tēpore siccitatis nō erit sollicitus: nec
aliquādo desinet facere fructus. ¶ Quar-
to dicitur q̄ fructus ei⁹ erat nimis. Ubi
sciendū q̄ per fructus: qui tanq̄ vltimū d̄
arbores expectatur: intelligūtur opera ho-
minis: p̄pter que vt operaret meritorie
fuit factus: tunc autē fructus dicit fuisse
nimis: q̄ oia opa que tunc opatus fuisset
deo fuissent placibilia ⁊ hōi meritoria: ⁊
per consequens in celesti p̄ria p̄mianda.
⁊ tunc adimpletum illud Sap. 3. Bonorum
laborum gloriofus est fructus. ¶ Quinto
dicitur q̄ sub illa arbores erant bestie ⁊ in
ramis eius volucres: p̄ q̄ datur intelligi
vniuersale dominū q̄ homo habuisset su-
per omnia animalia: tanq̄ propter ipsas
creata. Tunc enim fuisset dominū homi-
nis q̄ omnia animalia sibi obedissent ad
nutus iuxta q̄ dixit dñs Gen. 1. Faciam⁹
hōiem ad ymaginē ⁊ similitudinē nr̄am
vt p̄sit piscibus maris ⁊ volatilibus celi
⁊ bestijs vniuersae terre ⁊ oi reptili q̄ mo-
uetur in terra. Sic igitur p̄ status homi-
nis quantū ad naturā mirabiliter institu-
tam. ¶ Quantū ad secundū statum. s. na-
ture lapse calamitosum ⁊ flebilē vide qd
sequitur. Primo dicitur q̄ arbor succida-
tur. Ubi sciendum q̄ qñ arbor succiditur
ad terrā prostermitur q̄ ante erat erecta.
Sic homo post peccatū ad terrā fuit deie-
ctus: quia grauatus est pondere q̄ sp̄ ip̄s
ad terrā irabit. Quod deplorās dō dicit.
Humiliata est in puluere aia mea ⁊ gluti-
natus est in terra venter nr̄. ¶ Secūdo d̄
q̄ praecidantur rami ei⁹. Nā po⁹ naturales
hois tā aie q̄ corporis q̄b⁹ hō vtebat ad
libitū suum: post peccū sic sunt p̄cise vt itel-
lective sint debilitate in actib⁹ suis. Et sen-
sitive que prius extēdebant solū ad licita
nec inclinant ad vicia ⁊ peccā. vt sic verifi-
cetur illud Ro. 7. Nā si uelle adiacet mī
hi p̄ficere autē bonū non inuenio. non enī
q̄ volo bonum hī facio: sed q̄ volo malū
hī ago. ¶ Tertio dicitur q̄ excutiantur

folia. Nam dona supnaturalia vt iustitia originalis et filia que hominē more foliorum ornabant: sic hō post peccatū amisit: vt expoliatus et nudus remāserit. Cui reprehendendo dī Apoc. 3. Bicus q: diues sum: et nullius egeor: nescis q: tu es mis et miserabilis: pauper cecus: et nudus. Et sic hō his excusis fit quercus deficientib⁹ folijs: et velud ortus absqz aqua Isa. 1. **¶** Quarto dicit q: dispergatur fructus. Nam opa hoīs significata p fructus dicuntur dispergi dum opa q prius fuissent dō accepta et hoī meritoria q bona post peccatum sunt deo displicibilia et nobis penā accelerātia: q: sunt mala. iuxta q hoī dī Apoc. 3. Nō enī inuenio opa tua plena coram deo meo. Et iō ps. Fructū eorum de terra pdes. **¶** Quinto dī q fugiunt bestie et volucres. Nam aīalia que erant ad obedientiā hoīs et solatium: facta sunt in obediētia: et q prius ē: multa de ipsis ad suppliciu. Et sic dicat illud Mat. 26. Relicto eo: oēs fugierūt. **¶** Signāter at dī q germē radicū eius dimittatur in terra. Ubi sciendū q p germen radicis ex quo pcedit vita arboris: intelligit aīa q dat vitā hoī: h in terra dimissa dī: q: pp peccatum anima non est ablata ab hoīe: tamen q: remanet: magis est imersa corpori: et ideo dicitur esse dimissa i terra. Quia vero radix dum in terra est: adhuc potest producere arborem et facere fructum: sic anima existens in corpore vt germen radicis: potest per bona opera pululare. vt dicat de ipsa dominus illud Eze. 16. Quasi germen agni dedi te. Aduertat tamē miser peccator: quid ad eius penam dicatur quantum ad peccati detentionem. Nam subiungitur. Alligetur vinculo ferreo. Ubi sciendum q per illud vinculum: intelligitur peccatum ligans animam: quo vinculo post lapsum fuit ligata. Quod signanter dicitur ferreum propter fortitudinem vinculi que tanta erat q dissolui non po-

terat per aliqz creaturam. Nam omnes tam magni q parui isto peccato erāt generaliter alligati. quia reges eorum in cōpedibus et nobiles eorum in mancis ferreis. in ps. **¶** Aduertat etiam, quid ad eius penam dicatur quantum ad societatem. Nam dicitur cum feris sit pars ei⁹. Nam homo in paradiso terrestri ante lapsum habuisset multas consolationes ex visitationibus angelorum: cum autem assumptus fuisset ad patriā tunc habuisset consolationem perfectam ex visione dei. post lapsum vero habuit pro visitationibus angelorum: temptationes demonū que significantur per feras: et pro celesti gloria infernum vel lymbū. Et de ipso dicitur potuerit illud. 2. Mach. 5. Inter feras vitam in montibus cū suis agebat. **¶** Aduertat etiā quid ad eius penam dicatur quantum ad intellectus cognitionē. Nam dicitur. Cor eius ab humano mutes et cor fere datur ei. Ubi sciendū q p cor humanum intelligitur intellectus quo dī homo i suis actibus regi. Per cor: vero fere sū uestris: intelligitur sensualitas qz homo habet cum feris cōem. Homo igitur si non peccasset rexisset se iudicio rationis. et sic dictus fuisset habuisse cor humanū. Post lapsum vero quia vt plurimum sensualitate regit: bestiale cor dī habuisse. s quo Je. 17. Prāuū ē cor hoīs et scrutabile quis cognosset illud. Tali at hoī hnti cor prāuū cōmunando dī in ps. Non adhesit mihi cor: prāuū. declināte a me malignū non cōtinui. Nam Prouer. ij. Abominabile est deo cor prāuū. **¶** Aduertat etiā quid ad eius penam quantum ad temporis durationem. Nam dicitur 7. 7. tempora mutantur super eum. Ubi sciendum q per numerum. 7. qui vniuersitatem significat. intelligitur vniuersitas temporis: qua homo viuit in mundo. 7. igitur tempora in damnis. et penis supradictis dicuntur mutari super hominem: quia

q̄ diu homo viuit i^a damna et penas susti-
net. Et sint ista. 7. tēpora sterilitatē i vni-
uersa terra egypti. gē. 41. ¶ Et p i^a duo
animalia: intelligunt duo que sunt in ho-
mine. s. ratio et sensualitas. Nam per asi-
nam que est pigra stollida et lasciuia: in an-
terioribus debilis et in posterioribus for-
tis: intelligit sensualitas: que pigra ē ad
opera bona. Stollida: ad cognoscendū p-
ficua. Lasciuia: sequendo delectabilia: i an-
teriori parte debilis: nolens se conuertere
ad spiritualia: et i posteriori foris puer-
tes se ad temporalia: que sunt viliora sicut po-
sterior: pars. Misericordis autem sensua-
litas: semper sp̄es celestibus: ad i^a tēpo-
ralia et delectabilia se puerit. iuxta illud
gē. 8. Sensus enim et cogitatio humāi cor-
dis in malum prona sunt ab adolescentia
sua. ¶ Per pullum autem liberum et in-
domitum: intellr anima vel rō que exis-
t in libero arbitrio a nemine potest cogi.
¶ Trūqz autem istorum animalium instar
pulli et asine ligatum dicit. dum volup-
tum illecebris: ratō a sensualitate allicitur
et sic vtrqz vinculis irretit. ¶ Hoc autem
fuit figuratum per mulierem garulam d-
qua snialiter dī prouer. 1. q̄ apprehensum
deosculabat iuuenem et irretitū multz ser-
monibus protraxit i^m: qui statim eam se-
quitur quasi bos q̄ ducit ad victimā et ne-
scit q̄ ad vincula stult⁹ trahatur. ¶ Ubi
sciendum q̄ per illam mulierem garrulā
quietis impatientem: intellr sensualitas:
que rōni volenti quiescere et aliquādo do-
minum contemplari impaciens ē et mul-
tociens ipam perturbat. ¶ Per iuuenē ve-
ro qui deberet esse foris viribus: intelli-
gitur rō que deberet in homine dominari.
Sensualitas igit hominem iuuenem. i. ra-
tionem apprehendit dum ipam ad se niti-
tur trahere: et multz blanditijs. i. multz ap-
parentibus delectationibus sibi proposi-
eam ligat. Et ipsam deosculans. i. sibi ad-
consensum iam eam trahens vt sibi i de-

lectationibus velit coniungi: a lēta ratō sē-
sualitatem sequit quasi bos ductus ad vi-
ctiam. q̄ festinat ad mortem: et iam excecā-
ta est istar stulti hominis q̄ ignorat q̄ tra-
hatur ad vincula peccatorum.

Secunda pars.

Equit soluite et. Ubi tangit pie-
tatem liberantem benignius. q̄
probat ereptō vigorosa. Ubi q̄
tuor possumus considerare. s.

Officij cōmissionem.

Facti excusationem.

Prophetie adimpletōem.

Bandati executōem

¶ Quantum ad p̄mum dicit. Soluite et
adducite mihi. Soluite inquam a vincu-
lo peccati potentia auctoritatis: et adduci-
te ad fidei constantiam: doctrina veritatē
et xpi gr̄am exemplo sanctitatē. Ubi scien-
dum q̄ hz soluere peccata principaliter p-
ueniat dō iuxta illud ps. Dominus sol-
uit compeditos. misterialiter tamen datū
fuit aplis et suis sequacib⁹ tanqz mistris
xpi: iuxta q̄ ipse dicit Mat. 18. Quicū-
qz soluerit super terram: erunt soluta et i
celo. Hoc autem fuit figuratum Judith.
6. vbi dī snialr q̄ euz Achior p seruos ho-
lofernis fuisse ligatus manibus et pedib⁹
ad arborem: filij israel venerunt ad eum:
quem soluentes duxerunt bethuliam.

¶ Ubi sciendum q̄ per achior: q̄ interp-
tatur frater meus montanus: intelligitur
quilibz homo: q̄ frat dī dici potest pp hū-
manitatem q̄z similem nobis assumpsit:
qui montanus dī: q̄ ad superna dī se p
contemplatōem leuare. ¶ Per seruos
autem Holofernis qui interpretat infir-
mans vitulum sagiatum: et significat dya-
bolum qui homines viuentes in delitijs
infirmat spiritualiter et debilitat intelli-
gi possunt peccata per que homo. dyaboli
subicitur seruituti. Quia Jo. 8. Omnis q̄
facit peccatum: seruus est peccati. ¶ Isti
igitur serui. i. peccata. Achior. i. dyaboli.

hōiem ligat manib⁹ ⁊ pedibus: ⁊ pedib⁹
q: dum hō peccatis pſentit: ligat quantū
ad effectum ſignificatum per pedes. liga
tur ēt quantū ad opa ſignificata p man⁹:
ne poſſit meritorie: faciliſter operari. Et
ſit Lazarus ligatus manus ⁊ pedes inſti
tis Jo. ij. **S**ignanter autem hō dī liga
ri ad arborē: q: arbor fuit primū inter cor
poralia q: dedit materiā hōi delinquendi
ſicut p: Gen. 3. **P**er filiu autē. Iſrael
qui interpretatur vidēs deum: intelligū
tur viri eccleſiaſtici q: debent deū p con
templationē videre: ⁊ ſignificantur illi q
dignitate ſacerdotali pcellunt. Iſti pec
catorē vinculis peccatorum ligatū ſoluūt
vt xpī miniſtri: qñ pſeſſione ipſoz p:emiſ
ſa beneficium abſolutionis impendunt.
Sic at abſolutus: debēt Bethulīa que
interpretatur virgo vel caſta perducere:
q: ipſum debēt inſtruere vt pſeueret in i
ceptis bonis opibus ⁊ nō reciduari: iux
ta q: figuratiue dixit dominus illi quē ſa
nauerat Jo. 5. Ecce ſanus factus es: iam
noli peccare ne deterius aliqd tibi cōtin
gat. **Q**uantū ad ſm. ſ. facti excuſatio
nem dicit. Et ſi quis aliqd nobis ⁊c. **U**bi
ſciendum ſm Crīſo. q: dominus nō dixit
diſcipulis: dicite q: dominus noſter vel
dominus tuus: ſed dixit ſimpliciter dñs:
ad oſtendendū q: ipſe erat dominus vni
uerſe creature generaliter ſumpte. iuxta
illud ps. Dñi eſt terra ⁊ plenitudo ei⁹ or
bis terraz ⁊ vniuerſi q: habitant in eo. In
h autē h: Remigiū Dat exēplū p:dicato
rib⁹ vt pp aliq aduerſa occurrēt: ia p:di
catione ⁊ bonis opib⁹ nō deſiſtāt. **Q**uā
tum ad tertiū. ſ. pphetie ipletionem dic
h autem totū factū eſt ⁊c. vbi ſciendū ſm
Rabanū q: ſion: mons erat in Ieruſalē: i
quo erat tēplū ⁊ habitāt ibi ſacerdotes.
Et dī mī Ieruſalē: q: ab ipſa ſion: Ieruſalē
tanq̃ a mīe ptegebat ⁊ iſtrucebat. **S**e
cundū h: at dic. Hoc at totū factū ē: vt ad
impleret q: dictū eſt p pphetā. d. zachā. 9.

Et ſi nō eadē verba: tñ eandē ſniaz. dicite
ſilie ſion. i. ciuitati Ieruſalē q: eſt ſilia ſion
Ecce rex tuus venit tibi ⁊c. Ecce inquit q:
mirabil⁹ ad vidēdū: iuxta illud Iſa. 12. Ec
ce deus ſaluator me⁹ rex. q: venerabil⁹ ad
collendū. **M**az iuxta illud ps. Dñs virtu
tum ipſe eſt rex glorie. tu⁹ q: deſiderabil⁹
ad habendū. **U**n ipſe in ps. Ego ſum dñs
deus tu⁹ qui eduxi te de terra egypti. i. d
tenebris peccōz vēit. Et ipm poſſis am
plexari: iuxta illud Iſa. 60. Surge ⁊ illu
minere Ieruſalē q: venit lumē tuū ⁊ glia
dñi ſup te orta ē. **A**d ſuſuetos vt cū ipſo poſ
ſis puerſari iuxta q: ipſe dicit Iſa. ij. Ego
qñ agn⁹ māſuet⁹ q: portat ad victimaz ſe
dens ſup aſinā ⁊ filium ſubingal. In quo
debes ipſius humilitatem imitari. **N**on
eni venit in curribus ⁊ deſtiterijs ⁊c. ptra
multos qui de patrimonio crucifixi. i. de
redditib⁹ ecclie habēt equos albos ⁊ ru
fos ⁊c. quos tñ domin⁹ inſtar exercitus
pharaonis profundat in mare. i. in pſum
duz inferni. Et dicat de eis illud Exo. 14.
Ingreſſus eſt eni equeſ phio cū curribus
⁊ eqtib⁹ eius in mare: ⁊ reduxit ſuper
eos dñs aquas maris. **Q**uantū ad q̃r
tum. ſ. mādati executionē dicit. Euntes at
diſcipuli ⁊c. **U**bi ſciendum q: in iſto actu
apoſtolico inuit euangelista quattuor. ſ.
Animalium ſolutionem.
Ipſorum deductionem.
Veſtium impoſitionem.
Domini ſeſſionem.
In quo intelligit ſpūalr q: ſoluit peccōz
p ſacerdotis abſolutionem.
Adducitur per fidei inſtructionē.
Veſtitur p virtutū adorationē.
Sedet xps p gratie collationē.
Quantū ad primū per q: ſignificatur
primū dic. Euntes at ⁊c. cui⁹ ſignificatū cō
pletū ſpīcimus magiſter vlt⁹. **U**bi dī. q:
dixit xps diſcipul⁹: Euntes i mundū vniuer
ſum p:dicare euāgeliū oi creature. Et ſubſ
illi at pfecti p:dicauerunt ⁊c. **Q**uib⁹

dedit potestatem dimittere peccata Jo. 20.
d. Accipite spiritum sanctum. quorum remiseritis pec-
cata remittentur eis et quorum retinueritis
retenta sunt. **¶** Quatuor ad aliam deductionem
nem dicit. Et adduxerunt asinam et pullum.
Ubi sciendum quod infideles non dicuntur ad
christum adduci: sed ab ipso deuiant: quia dum a ve-
ritate recedunt: possunt dici a christo quod veri-
tas est deuiare. **¶** Sed autem aliqui in fide in-
struitur tunc dici potest ad christum adduci.
¶ Quantum ad vestium impositionem quod si-
gnificat virtutum adorationem dicit. Et im-
posuerunt super eum vestimenta sua. **¶** Per
vestes enim intelliguntur virtutes et exem-
pla sanctorum inducunt hominem ad opera bona.
Ubi Job. 40. Circoda tibi decorum et in su-
blime erigere et esto gloriosus et sponsus
induere vestibus. **¶** Sciendum est autem quod in
uenio in scriptura diuersas vestes quibus
homo debet vesti. Videlicet.

Veste saccina pro vilitate: protra superbiam.

Veste purpurea pro caritate: protra inuidiam.

Veste lapidea pro patientia: protra iram.

Veste iacintina pro continentia: protra accidia.

Veste stragulatam pro misericordia: contra
auaritiam.

Veste cilicina pro abstinencia: protra gulam.

Veste alba pro puritate: protra luxuriam.

¶ Primo homo debet indui veste saccina: pro vi-
litate protra superbiam. Nam sicut vestis saccina
est despecta: ita homo debet se vile reputare: con-
siderando eius ingressum: progressum et egres-
sum. Nam in eius ingressu est semen fetidum
In progressu: vas stercore. In egressu cibum
vermium. **¶** Ista vestis est placans deum
ne subvertat homo. quod fuit figuratum Jo. 1.
3. Ubi finaliter dicitur quod cum Jo. predicasset subuer-
sionem niniue predicauerunt ieiunium et vestiti
sunt sacco: et deus misertus est eis. **¶** Ubi
sciendum quod pro niniuitas quod deum offenderat: in-
telligunt peccatores: quibus si in malis perseverent:
denunciat ipsorum subversio in profundum inferni
quod tamen si se humiliant et penitentiam agant: misericor-
dia inueniet. **¶** Secundo debet indui veste pur-

purea pro caritate protra inuidiam. **¶** Ista est ve-
stis quam iubemur indui Mat. 22. ubi dicitur.
Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo
et ex tota anima tua. et proximum tuum sicut te ipsum.
¶ Tertio debet indui veste lapidea pro paci-
entia protra iram. nam sicut lapis est fortis: ita homo
debet esse fortis in aduersis: iuxta quod dixit dominus
Salomoni. 3. Reg. 2. Confortare et esto vir
fortis: et observa mandata domini dei tui. **¶** Hoc
fuit figuratum Apoc. 15. ubi dicitur quod exierunt. 7.
angeli vestiti lapide mundo et candido et pro-
cincti circa pectora zonis aureis. **¶** Ubi
sciendum quod per 7. angulos quod septenarius nune-
rus vniuersitatem significat: intelligunt omnes
homines huius mundi. Isti debent exire ad pro-
liandum protra vitia vestiti veste lapidea mu-
da et candida: pro fortitudine et patientia: se
defendentes a vitijs. et procingi circa pectora
zonis aureis pro continentia morum. **¶** Quar-
to debet indui veste iacintina pro contempla-
tione contra accidia. **¶** Per iacintum coloris
aerei: intelligitur contemplatio diuinorum. **¶** Unde
Job. 35. Suspice celum et intue: et contempla-
re ethera quod altius te sit. quod dicitur. perfidera diui-
na et inuenies deum altissimum in quo debes
maxime delectari. **¶** Quinto homo debet indui
veste stragulatam pro misericordia: protra aua-
ritiam. Nam pro veste stragulatam. id est diuersorum co-
lorum: intelligitur pietas quam multipliciter debet
indigentibus exhiberi infirmos visitando
et ceteris quibus in die iudicii christus cum hominibus di-
sceptabit. Ubi Tob. **¶** Quo potueris: ita
esto misericors: si multum tibi fuerit habundanter
tribue: si exiguum tibi fuerit: et exiguu libenter impartiri.
¶ Talis autem potest figurari pro muliere forte: de qua Prover.
vltio. Stragulatam vestem fecit sibi byssus
et purpura indumentum eius. **¶** Ubi sciendum
quod pro muliere forte intelligitur quilibet vir
tuosus qui stragulatam vestem debet sibi facere
pro diuersa opera misericordie: cum quibus debet
habere byssum. id est puritatem mentis et corpo-
ris. et purpuram. id est dilectionem dei et proximi.
¶ Sexto debet indui veste cilicia per absti-

*Reclatione
cilicina*

mentiam ptra gula. Nam p vestem cilici
nam que est aspa : intelligit asperitas gu
le qz homo dz habere. An ecclesiasti. 27.
Noli esse avidus in oi epulatione : et non
effundas te sup omnē escam : multis eni
escis erit infirmitas. Et Tal' aut sic vesti
tus pōt figurari p Jacob de quo snialr of
Gen. 37. q cum missum fuisset sibi q Jo
seph mortu⁹ erat : pñsis vestibus : induit⁹
est cilitio lugēs filium multo tpe. Et Abi
sciendū q p Jacob qui interpretatur lucta
tor : intelligitur quilibet hō qui luctando
contra peccata debet ea supplantare. Iste
enim nunciat sibi mors filij .i. bonoz operū
que instar filij in corde concipiūtur : et ve
lud nascens filius exteri⁹ exercetur : de
bet vestimenta delicata scindere .i. a se abi
cere delicaciones corporis : et cilitio auste
ritatē indui et sic sic filium lugere opera
prius facta. Et Septio debet indui veste
alba p puritatē contra luxuriā. Et possit
dicere illud Tob. 3. Tu scis domine quia
nunqz concupiui virū et mundā seruavi
animā meam ab oi pcupiscentia. An cui
libet dē ecclesiastici. 9. Omni tpe sicut ve
stimenta tua candida et oleum de capite
tuo non deficiat. Et Quantū ad quartum.
s. dñi scēsiōē q significat gratie collatio
nem dicē. Et cum desuper sedere fecerunt.
Quādo enim homo est ornatus virtuti
bus tunc efficit dignum dei habitaculum
per gratiam. Unde Grego. Saluator no
ster super asellum sedens : Ierusalē tendit
quando vnusquisqz fidel' animam regens
ad pacis intime visionem ducē.

Tertia pars.

Equit. Plurima aut turba et c.

Ubi tangit societatem honoran
tem iocūdus q probat pcessio
populosa. Ubi 3^a signa honoris possum⁹
cōsiderare. s.
Prostratiōem vestimentoz.
Depositiōem vgltorum.

Cumulatiōem canticorū.

In quo nob ostendit q debemus deū
tripli honore. s. cord ore et opere. Ope si
gnificatur in vestimentoz prostratione.
vt simus similes martiribus. Corde in
ramozum delatione. vt similes simus vir
ginibus. Ore in canticorū proclamatio
ne. vt simus similes cōfessoribus. Et Per
hoc igitur q vestimenta sternerant in
via significatur q exemplo sanctorū
martirū qui mortem sustinuerunt pro
Christo corpora morti subiciendo : debe
mus corpora nostra : per penitentiam ca
stigare. Et dicamus Gal. 6. Ego enim
stigmata domini iesu in corpore meo por
to. Et Per hoc autem q portabant ra
mos : significatur q de corde nostro puro
a quo procedunt rami bonarū cogita
tionū virides et floridi exemplo san
ctarū virginū : debemus deo per men
tis et corporis pudicitiam redolere. Et
dicatur de nobis illud Genesis. 37. Ecce
odor filij mei sicut odor agni pleni.
Et Per hoc autem q cantabant canticū
nouū laudis et leticie : significatur q nos
exemplo sanctorū confessorū : debe
mus deo deuote psallere et dicere cum
apostolo illud. 1. Cor. 14. Orabo spiritu
orabo et mente : psallam spiritu psallam et
mente. Et Quales autem ramos honorā
do Christum debeamus nobiscum ferre.
fuit figuratum Mat. 8. Ubi sententialiter
dicitur q post egressum filiorū Israel
de captiuitate egypti : in recordationem
tanti beneficii : debebant sibi facere annua
tim tabernacula de diuersis lignis. Un
de dictum fuit eis : Egredimini in mon
tem et ferre frondes oliue et frondes li
gni pulcherrimi : frondes meriti et ramos
palmarum : et frondes ligni nemorosi. vt
fiant tabernacula. Et Abi sciendū q per fi
lios israel existētes in egypto captiui : in
telligit totū genus humanū q ante adue
tū xpi in tenebris peccatorū existens a
o ij

dyabolo tenebat captiuū. Sed xpus pro nob moriens ipsum liberauit. Nam gal. 4. Iam nō sumus ancille filij sed libe: qua libertate: xps nos liberauit. ¶ In recor datione: sibi tanti beneficij: debēus egredi in montē cōtemplationis deuote: et ibi diuersitatem ramos. i. virtutū assumere. ¶ Per ramos oliue. i. hōe cum deo et p ximo pacem et cōcordiam. Et dicere cum ps. Ego autē sic oliua fructifera i domo dei. i. in ecclesia militāte. ¶ 2° debemus accipere ramos ligni pulcherrimi. i. virtutem humilitatis q̄ dicitur decor aliarū virtutū: quia fac hominem in oibz gratiosum. et affert fructum suauem: qz q se humiliavit exaltabit. s. in gloria: luc. 14. ¶ 3° frondes meriti. i. virtutem puritatē que animā cōseruat a putredine: sic meritum corpus. Et de nob dicat illud Job. 55. Pro vrtice ascēdet meritū. ¶ 4° rāos palmarū. i. victoriā in cōflictu vitiorum. Nam qz iuxta illud Job. 7. Abilitia ē vita hominis sup terraz: debemus viriliter dimicare. Et d nob dicatur illud apoc. 7. Amicti sunt stoll' alij et palme i manibus eorū. ¶ 5° frondes ligni nemorosi. i. virtutez misericordie q̄ habet multos rāos. qz dicit. Beati misericordes quoniā ipsi misericordiā consequētur. ¶ Honor fact^o hōe a pp^o xpo fuit figuratus. i. ps. 10. Abi sentētiā dī qz cū samuel vnixit saulē in regē isrl' dedit sibi signū ad h q seiret se regē. d. Cū ingressus fueris vrbez: ibi obuiū habebis gregē ppliarū descēdentū d excelsi: et an eos psalteriū et tūpanū. et tybiā et cytharā ipos ppliantes. ¶ Abi sciendū qz p saulē q vno mō interpretat ex peti^o a dño: intellr xpus petitus a pñb^o veltis testi. exo. 4. Obsec^o dñe mitte quē misurus es. ¶ Per samuelē autē rectorez ppliantellr dñs rector: et dñs omniūz creaturarū. Iste igitur samuel. i. dñs pater vnxit Saulē. i. xp̄z i regē isrl'. i. toti^o generis hūani. In cui^o signū cū intraret ciuitatē ie

rusalē sic testat historia euāgelij hodierni ppl's ciuitatē sibi occurrit cū gaudio laudātes dñm et dicētes. Benedictus q̄ vñt in noie dñi. Et sic dici possit de ciuitate ier^m illd Job. 51. Gaudiū et leticia inueniētur in ea grāz actō et vox laudis. ¶ Sed consideret homo deuotus honorem quē hodie iudei xpo fecerunt: et quō eum postea despererūt. Et iō qz hodie ē p^a dies i q̄ sibi cogitauerūt xpm occiderē: iō scā mī ecclā pōit p honore i pcessiōe: postea i passiōe vitupū. Qd vitupū fuit maius honore sibi ipenso. Nam q hodie vestimēta psternebant i via: postea eū nudū suspenderunt in cruce. Qui hodie regē isrl' eū vocauerūt: in passione dixerūt nō hēmus regē nisi Cesarē. A quo hodie misericordiā postulauerunt. d. Salua et c. i. obsecro saluifica. in passiōe dixerūt. Alios saluos fecit: seipsum non potest saluum facē: et alibi. Salua te ipsum descendens de cruce. Et alibi. Vath qui destruis replez dei et in triduo rehedificas illud. Salua te ipsum. Qui hodie ramos preferebat in passione. eum ligatum ad columnam: nudū flagell' crudelissime cedebant. Qui hodie dixerūt. Benedict^o q̄ venit i noie dñi: in passione Pillato dixerunt. Cruci fige eum. Licet igitur honorem mundanū xpo fecerit: tamen mutatus est in luctū. Unde vere poterat dicere illud Job. 30. Versa ē in luctum cythara mea et organū meum in vocem flentiū. Non sic nos kmī honoremus dñm: sed cū perseuerantia. dicendo cum ps. Benedicamus dominū in omni tēpore semp laus eius i ore meo. Consideret et glbz deuotus qz vil' ē gloria mundi: qz ipam sequitur calamitas: et qz rāt diuinaz faciendo opera deo placibilia quia Jo. 1. can. sua. 20. Qui facit voluntatem dei manet in eternum. s. in gloria paradisi. Ad quam me et nos perducatur qui ē benedictus et c.

Conica resurrectionis dñi. euangelium;
28^m. Introductio.

Maria magdalene et maria
Jacobi et Salome emerunt
aromata ut venientes unge-
rent yhesum etc. **Mat.** 16.

Nos videmus per experientiam
quod unusquisque delectatur in patria illius quem
diligat. et si illud sit absens si ad sit possibi-
litas ipsum diligenter inquirat. Ingressus autem
diligenter illud cum affectu et desiderio ma-
gno si plus inueniat quam sperabat tunc in ipso au-
gmentatur gaudium tantum quantum in illo iueto
apertius reperit. Exempla gratia. Quia si quis quereret
centum libras cum magno desiderio et mille
reperiret. tantum augmentaretur in ipso gaudium
quantum mille centum excedere dignoscitur. Quia
igitur iste sancte mulieres deuotissime quoniam christus
habebant presentem: quod ipse diligebatur delectabatur
in eis presentia: quoniam fuit eis absens ipsum quod
fuerunt cum magno desiderio et affectu. Quia
vero ipse querebatur in monumento iacentem et mor-
tuum et ipsum inueniunt iam resuscitatum et viuum:
tantum potuit cumulari in eis gaudium quantum
viuum excellit mortuum et quantum gloriosum ex-
cellit passibile et mortale. Et hoc est quod nobis
testatur ystoria euangelij hodierni. In quo
euangelista tangit quattuor: luculenter. scilicet.
Auiditatem inquisitionis amoroze.

Mouitatem apparitionis gratioze.

Sublimitatem conditionis glorioze.

Celeritatem legationis gaudioze.

Primum probat obsequij sedulitas. Se-
cundum angeli claritas. Tertium loci va-
cuitas. Quartum facti celebritas. Primum
in principio. Secundum ibi. Introeuntes
in monumentum etc. Tertium ibi Qui di-
xit illis etc. Quartum ibi Sed ite et dicite
discipulis etc. Sciendum est autem ad
intellectum huius euangelij et istorie resur-
rectionis christi quod sicut potest colligi ex quat-
tuor euangelistis: quod resurrectio christi sic fu-
it manifestata per ordinem. Nam postquam
christus in die veneris sancto sepultus fuit: et

mulieres sancte sequebatur ipsum viderunt
locum ubi positus fuit et reuerse domum ce-
perunt parare aromata ut iuxta morem iu-
deorum ungerent corpus iesu. Et imminente
sabbato non potuerunt perficere quod incepe-
rant et tota die sabbati quieverunt propter sole-
nitatem diei: que solenitas a vespera in ve-
spere protendebatur ex lege. Transacto
autem sabbato post vespere parauerunt
aromata que die precedenti parare ince-
perant ut sic cum unguentis irent et unge-
rent corpus iesu. Cum ergo transisset sab-
batum ut hic dicitur in **Mat.** maria magda-
lene et maria iacobi et salome emerunt aro-
mata ut venientes ungerent iesum. Ante
autem quam venirent ad monumentum: christus
clauso sepulcro exiuerat et terremotus ma-
gnus factus fuerat. Nam sicut dicit **Mat.**
angelus domini descendit de celo habitu
candido: cuius aspectus erat sicut fulgur
propter cuius timorem exterriti custodes rece-
serunt a monumento secundum autem **Mat.**
valde mane una sabbatorum predictae mulie-
res veniunt ad monumentum: orto iam so-
le. id est. quando sol incipiebat albescere: sicut
quando incipit fieri aurora. Venientes
autem ad monumentum loquebantur quis
eis posset reuoluer lapidem ab ostio mo-
numenti. Erat enim magnus valde. Re-
spicientes autem viderunt ipsum lapidem
reuelutum. Nam secundum **Mat.** angelus
domini descendit de celo: et reuoluerat la-
pidem et super eum sedebat: qui dixit mu-
lieribus. Nolite timere. Scio enim quod iesus
qui crucifixus est queritis. Non est hic.
Surrexit enim sicut dixit. Venite et videre
ubi positus fuerat dominus. Et secundum
Mat. introeuntes in monumentum inue-
nerunt iuuenem sedentem a dextris colloper-
tum stolla candida: et obstupuerunt. Qui
dixit illis. Nolite expavescere. iesum que-
ritis nazarenum crucifixum. Surrexit non
est hic. Ecce locus ubi posuerunt eum. Si-
xit autem eis angelus quod irent et dicerent

o iij

discipulis eius et Petro: quod prederet eos
in galileam: ibi eum videret sic dixit eis.
Redierit ergo iste sancte mulieres ad di-
scipulos et nunciaverunt eis illa que invene-
rant. Que visa sunt eis quasi deliramenta.
Sic autem die 30. petrus et iohannes: audito
quod christus resurrexerat cucurrent ad monum-
tum: et iohannes percurrit citius petro et venit
prior ad monumentum non tamen introiit. Pe-
trus autem cum venisset introiit et non inue-
nit corpus christi sed linteamina et sudarium
quod fuerat super caput christi et reuersi sunt ad
suum locum. Maria autem magdalene que se-
cuta fuerat istos duos stabat ad monum-
tum foris plorans. Inclinauit ergo se: et
vidit duos angelos: unum ad caput et unum
ad pedes ubi positum fuerat corpus christi
qui dicunt ei. Mulier quid ploras? Que ait.
Quia tulerunt dominum meum: et nescio ubi
posuerit eum. Et conuersa vidit christum stan-
tem: et nesciebat quia christus est. Sic ei christus.
Mulier quid ploras? Quem queris? Illa exi-
stimans quod ostolanus esset ait. Domine si tu
sustulisti eum dicito mihi ubi posuisti eum:
et ego eum tollam. Dicit ei christus. Maria.
Et statim ipsa cognouit eum. Et ait. Rabboni. quod
ides est quod rabi. id est magister. Et proci-
dens voluit tangere pedes eius sic consueuerat.
Et ait christus. Noli me tangere: nunc enim
ascendi ad patrem meum: supple in corde tuo.
quasi di. Quez tantum mortuum queris: viu-
tem tangere non mereris. Sed vade dic
fratribus meis. Ascende ad patrem meum
et patrem vestrum. Hoc est in primo est ut vi-
deant me ascendente. Maria igitur mag-
dalenam credens christum resurrexisse reuer-
tebatur: et inuentis alijs sanctis mulieribus que
cum illa prius fuerant nuntiavit eis quod christus
viderat. Et dum irent ad discipulos iam
certe de resurrectione occurrit eis christus di-
cens. Querote. sic dicit. At. Ille vero
accedentes ad pedes eius adorauerunt eum.
tunc enim permisit se tangere: quia crede-
bant eum a mortuis resurrexisse. Et dixit

eis christus. Ite et nunciate fratribus meis ut
eant in galileam. ibi me videbunt. Hanc
autem visionem: dicit in galileam fieri
licet ante apparuerit eis quia in illa visio-
ne galilee creduntur fuisse omnes disci-
puli. In alijs autem precedentibus non
omnes fuerunt. Abiit ergo mulieres: et
tunc dicit Lucas. nunciaverunt undecim lu-
gentibus: et qui cum eis erant. Et visa sunt
aliquibus sic deliramenta verba h. Petrus
autem surgens cucurrit ad monumentum
ut Lucas dicit. Et tunc verisimile est quod christus
apparuit eis: si non legatur in euangelio
quando vel ubi sibi apparuerit: tamen dicitur
in luc. quod surrexit dominus et apparuit symoni.
Eadem die apparuit duobus discipu-
lis in emaus ut luc. dicit: quorum unus voca-
batur cleophas alter vero dicitur fuisse
lucas: sed tacuit nomen suum more scriptorum
que se non nominant. Sed beatus ambrosius
dicit quod fuit quidam alius qui vocabatur
amaon. sed quisquis fuerit tamen certum
est quod duo fuerunt. Eadem etiam die ap-
paruit. 10. apostolis cum sero iam esset et
fores essent clausae ubi erant congregati
propter metum iudeorum sic dicit 30. Et in
ista apparitione non fuit thomas. Pater
igitur quod quique vicibus secundum diversos
euangelistas: apparuit christus in die resurre-
ctionis. Credendum est autem quod primo o-
mni apparuit virgini gloriose: sed non fit
mentio in euangelio quia apparitiones iste po-
nunt ad testificandum resurrectionem christi. testi-
monium autem matris per filium non est efficax: et ideo non
fuit facta mentio de apparitione sibi facta.
Quinque et vicibus apparuit christus post
resurrectionem. primo ei. xi. apostolis postea
post dies octo 30. 2. 2. 7. discipulis in pi-
scatione ad mare tyberiatis. 30. 21. 3. in mo-
nte thabor: quando conuenerunt in galileam sic con-
stituerat illi christus mat. 28. Et sic post diem resur-
rectionis: et ante diem ascensionis apparuit
ter. Ipsa autem die ascensionis apparuit bis.
semel dum comederent in cenaculo quan-

do exprobrant incredulitate illorum et duriciam cordis: sic dicit **Abat.** ultimo et semel in monte oliueti. p^o comestione qm ascendit in celum: ut dicit luc. ult^o. In qua apparitione fuerunt. ij. apli: et alij discipuli et sancte mulieres. Et hⁱ supradicta secundum Augustinu de consensu euangelistarum. Ex qb^o patet qd a resurrectione usq; ad ascensionem inclusive: decies apparuit. Ex qbus apparitionibus: quilibet fidelis xpi ante debet certificari: et ipsum credere resurrexisse et sperare et credere in die iudicii resurrecturum et redditurum dⁱ factis proprijs ratione. **U**ta autem ystoria resurrectionis xpi generaliter: ad id qd in euangelio hodierno: de ipsa **Abat.** loquitur: ad nrm ppositum reddeamus.

Prima pars.

Quantu ad primam partem eius. ubi tangit aueritatem inquisitionis amorose qd probat obsequij sedulitas dicit. **Abat.** maria magd. et. **U**bi sex possumus considerare. s.

Actus gratiositatem.

Actus pietatem.

Temporis congruitatem.

Affectus anxietatem.

Affectus facietatem.

Lapidis qualitatem.

Quantu ad primu dicit **Abat.** maria magd. et. **U**bi sciendum p istas tres marias. qd anna hnt tres viros. s. **I**ohachi cleopha: et salome. Et de istis tribus viris habuit tres marias: quas duxerunt tres viri. s. io seph: alpheus et zebedeus. Et iste habuit filios. et aliquando iste nominant a patrib^o aliquando a viris aliqdo a filijs. sic cu di maria iac. s. **A**bat. et **Abat.** salome. s. filia. **H**ec autem patent his versibus. Anna tribus **I**ohachi: cleopha **S**alomeq; **A**bat. rias. Tres parit has ducunt **I**oseph **A**lphoeus zebedeus. **X**pm pma **I**oseph: **J**acobu cum **S**imoe **J**uda. **A**ltera q sequitur **J**acobu parit atq; **J**ohem. **T**er^o hⁱ mas

hⁱ quatuor ista duos. **U**bi enim que fuit nupta **I**oseph. s. beata virgo habuit solum xpm. **A**bat. q fuit nupta alpheo habuit quattuor supradictos. **A**bat. q fuit nupta zebedo hnt duos. **U**bi igit **Abat.** maria magd. q tamen non fuit dⁱ supradictis sed fuit soror **L**azari: dicta **m**agd. a magdalo castro suo: et **A**bat. iac. s. m^r: et **S**alome. s. filia. **Q**uantu ad 2^m. s. actus pietatez dicit emerit aromata et. **U**bi sciendum scdm glo. qd iste mulieres seplto domino cum licuit operari. i. usq; ad soloculum vngueta parauerunt ut dicit **L**uc. et qd p angustia teporis no potuerunt exple re: mox transacto sabbato quando pandi licentia redijt festinanter emerunt aromata ut venientes vngerent **I**esum. **U**bi sciendum est etiam qd mox erat iudeorum vngere corpora defunctorum: ut corpus non feteret. **I**ste igitur sancte mulieres nondum perfecte cognoscentes **C**hristu: cuius corpus corumpi non poterat: qd erat diuinitati coniunctum: iuxta illud ps. **N**on dabis sanctum tuum videre corruptionem: sed credentes ipm simile alijs mortuis ut ipsum secundum **S**euerianu ex deuotione vngerent aromata parauerunt. **Q**uantu ad 3^m. s. temporis congruitatem dicit. **E**t valde mane et. **U**bi sciendum qd sabbatum tripliciter accipitur in scriptura. Aliqu p tota septimana sic cuz dicitur **L**uc. 18. **I**eiuo bis in sabbato. i. in septimana. Aliquando accipitur pro die septimo septimane. sicut cum dicitur exo. 20. **M**emento ut diez sabbati sanctifices i. diem septimum. Aliquando accipitur p quacunq; die septimane cum istis nominibus numeralibus. i. 2^a. 3^a. 4^a. 5^a. 6^a. ut p^a sabbati. 2^a sabbati. et. sicut latini dicunt prima feria. secunda feria et. Et isto modo secundum **B**edam accipitur hic cum dicitur vna sabbatorum. i. prima sabbati. **U**bi sciendum est etiam qd q^u ad ipsas q mulieres dicuntur venisse ad monumentu:

o iij

videtur superficiali esse quedā cōtrarie-
tas inter euāgelistas. Nam **Mat.** dicit.
vespe autem sabbi que lucefcit in prima
sabbati 7c. **Mat.** dicit: Et valde mane
vna sabbatorū ventū ad monumentū or-
to iam sole. **Luc.** dicit. Vna autem sabbi
valde diluclo 7c. **Iohes** dicit. Vna autez
sabbi maria **Magd.** venit mae: cū adhuc
tenebre essent ad monumentū. Ad cui
dentiam igit istozum sciendū est q̄ secun-
dum **Augu.** de cōcordia euāgelistarū. ve-
spera. duobus modis accipit. vno modo
pro fine diei 7 prin. noctis. Alio modo p
fine noctis 7 prin. diei. 7 isto modo loquit
Mat. Si vero velimus dictū **Mat.** ac-
cipere primo modo: tūc illū q̄ dicit refer-
tur ad mulierū pparationem: qz tunc ve-
spere sabbi licuit vnguentā pparare. Illud
autē q̄ dicit **Iohes**: cum adhuc tenebre
essent: 7 illū q̄ dicit **Luc.** q̄ valde diluclo
7 illud q̄ **Mat.** q̄ vald mane intelligen-
dum est: quādo mulieres inceperūt iter.
sed cum puenerunt ad monumentū sol iā
erat ortus. i. incipiebat albescere. Et sic di-
uersis respectibus scūdum **Augu.** diuer-
simode euāgeliste locut. Sciendū ē
q̄ i hac nocte terminatus ē ordo diei na-
tural: qui erat vt dies pcederet noctem
nunc aut nox pcedit diem. Quia scūduz
Augu. ante resurrectionē xp̄i: homo a lu-
ce paradisi peccādo lapsus ē in tenebras. s̄
per fidez resurrectionis a peccati tenebris
ad lucem vite: xp̄o largiente deducimur.
Quantū ad quartū. s. mentis anxietas
tem dicit. Et dicebat ad inuicem 7c. Vbi
sciendū q̄ iste sancte mulieres qz viderāt
lapidem magnū positū ad hostiūz monu-
menti scētiētes se debles viribus: nō cre-
dentes xp̄z refrexisse nec angelū lapidez
abmouisse anxiebant cogitātes q̄ i monu-
mentū ad vngendū corpus xp̄i nisi lapis
amoueret nō poterāt introi. **Ad** ad
quintū. s. affectus facietatē dicit. Et respi-
cientes 7c. Vbi sciendū q̄ postq̄ xp̄s clau-

so sepulchro resurrexerat angelus dñi de-
scendit 7 reuoluit lapidē vt sic possz vide-
ri sepulchrū vacuū 7 p consequēs crede-
rent resurrexisse xp̄m. Sciendū est au-
tem circa istam ptem p:ncipalē loquēdo
moraliter: q̄ q̄ vult querere xp̄m. p̄sumo
debet esse maria que interpretat amara.
debet enim qui digne vlt q̄rere xp̄m h̄re
amaritudinē d̄ offensio. d̄ etiam esse ma-
ria salome que interpretatur pacificans:
qz d̄ esse pacificus 7 māsuetus. d̄ etiam
esse maria iacobi q̄ interpretatur luctator: 7
supplātor: d̄ enī luctare cōtra inimicos
ip̄z ipugnātes. carnē: mundū: 7 dyabolū: 7
ip̄os supplātare 7 vincere. d̄ ē esse ma-
ria magdalene q̄ interpretat magnifica qz
d̄ esse magnificus i exercēdo opa virtuo-
sa. vt sic dicatur de ip̄o illud 2^a. Exdre 2^a.
Mōne magnificus est q̄ h̄ fecit. Secun-
do dico q̄ d̄ venire cū vnguentis 7 aroma-
tibus. i. cum redolētia virtutum 7 bōe fa-
me. Sciendū est at vt sciamus cū q̄b⁹
virtutib⁹ redolētibus instar vnguenti de-
beamus xp̄m q̄rere q̄ sicut h̄etur Exo.
30. 7 magister historiāz narrat vnguentū
sanctū fiebat de quattuor rebus aromati-
cis. s. d̄ virgultis mirre electe de cynamo-
mo de calamo 7 de cassia que omnia tere-
bantur 7 miscebantur cum oleo olīuarūz
7 inde fiebat vnguentū. 7 fm aliquos po-
nebatur etiam ibi balsamū. Vbi sciē-
dum q̄ mirra est arbor que nascitur i ara-
bia cuius virgulta arabes cōburunt vt
melius pululent 7 fructificent. d̄ etiam
mirra guma eiusdē arboris 7 d̄ mirra qz
amara. Gutta autē sponte manās est pie-
tiosior. Ellicita vero corticis vulnere vi-
lior reputatur 7 valet ad arcendū carnes
a putredine: 7 vermes occidit. **Per**
istā igit mirrā intelligi pōt stus p̄nic in
qua est amaritudo p dolorosā contritiōē
Nā verus penitēs d̄ de cōmissis dolere:
vt veniā mereat. de q̄ exijt guma: p verā
confessionē q̄ qñ est spōtanea est p̄tiosior

In qua est vinctio huius carnes a putredine et occidens vermes per condignam satisfactionem. Nam homo satisfaciendo de peccatis suis et exercendo se in virtutibus operibus servat se a putredine: quod ad pristina peccata infirmitas animam non reuertit: et vermes interficit: interficit: quod concupiscentiam carnis domat. **C**Signanter dicitur quod mirra exusta melius fructificat: quod si homo penitens: calore caritatis ardeat: tunc magis operatur meritorie: et sua penitentia deo efficitur magis grata. **D**e ista penitentia loquitur Augustinus in libro de penitentia. Penitentia langores sanat: leprosa curat: mortuos suscitatur: sanitatem auget gratiam conservat claudis gressum aridis copiam: cecis visum restituit: vitia fugat: virtutes exornat: mentem munit et roborat. **C**Lynamomum autem est virgultum induratum vel ethiopie quasi ad modum canne habens calamos subiles et replicatos: coloris cinerei: quod est subtilius: et melius: et cum fragitur emittit spiramentum ad modum nebule vel pulveris. **P**er istud igitur cynamomum intelligitur virtus humilitatis: quod dicitur coloris cinerei quod est color: dispectus et vilis: quod verus humilis se ipsum despiciat et vilificat. Et in ista cynamomi: calamus quod tanto subtilior: tanto apud deum magis reputatur. Et si frangatur. id est si dicatur sibi vultum frangi possit tanto plus redolet: quod in vilipensione gaudet et cum despicitur amplius gloriatur. **C**Calamus est species aromatica ad similitudinem calami visualis et gignitur in india multis modis gesticulatus fulvi coloris flagitans suavitate spiritus. **P**er istum igitur calamum intelligi potest virtus misericordie que potest dici flui coloris: quod sicut flui color: est pulcher et delectabilis ad videndum ita pius et misericors omnibus redolet cum omnibus indigentibus subveniat affectu vel effectu. **C**Signanter autem dicitur multis modis gesticulatus: quod opera misericordie multipliciter exercentur: **C**Cassia reputatur inter arbores aro-

maticas: et nascitur in locis aquosis et crevit in imensum et est robusti corticis et habet folia purpurei coloris. **P**er istam igitur cassiam intelligitur virtus patientie quod robusti corticis esse dicitur: quod vir patientis supportat omnes iniurias: nec frangitur in adversis. **D**icitur autem nasci in locis aquosis: quod vir patientis radicatur in gratia significata per aquas: et crevit in imensum: quia quanto plus adversi patientur: tanto in patientia roboratur. **C**Signanter autem dicitur habere folia coloris purpurei quod est color: quasi sanguineus: quod vir patientis etiam antequam frangat peccata vel iniurias: seipsum morti exponit. **D**e ista patientia loquitur Gregorius super illud. Cum audieris plura etc. Patientia est aliena mala equanimiter perpeti: sed eum quoque quod mala irrogat nullo dolore mordere. **I**stas igitur virtutes supradictas. scilicet penitentiam: humilitatem: profundam misericordiam largam: patientiam firmam debemus miscere cum oleo oliviarum. id est cum gratia spiritus sancti: et sic facimus unguentum redolens et domino preciosum. **D**ebemus autem huic unguento balsamum bone fame adiungere. **T**ercio debent vivere valde mane: orto tamen iam sole: quod non debet expectare ad quando redum deum quod ipse sit senex: quod non est certus si ad senectutem venerit: sed debet a iuventute christi querere dei sapientiam: ut sic dicat illud sapientia. **H**anc. scilicet sapientiam que Christus est amavit et exquisivit eam a iuventute mea. **D**ebet etiam orto iam sole. id est cum claritate conscientie ipsum querere diligenter: ut sic dicat cum psalmo. **D**eus meus ad te de luce vigilo.

Secunda pars.

Equitur. Et introeuntes in monumentum etc. **A**bi tangit novitatem apparitionis gratiose: quod probat angeli claritas. **A**bi duo possumus considerare. scilicet. **A**ngeli decoris euidetem. **A**bliterum timore euadentem.

Quantum ad primum dicit. Et intro euntes etc. Ubi sciendum qd l3. **A**bat. dicat angelus sedet sup lapide: **A**bat. dicat i monumto i dextris qd no est prietas: qd potuit esse qd idem angelus pmo vi sus est sedere sup lapide postmodu xpo i monumto. **E**l fm Augu. d. cōcordia euāgelistarū forte fuerūt duo: **A**bat. loquitur d vno **A**bat. de alio. **S**ciendū ē at qd de isto āgelo dicunt tria. s. qd viderunt eum iuenē quantū ad aspectū sedēte a dextris quantū ad sitū. cohoptū stolla cā dida quantū ad amictū. **P**rio viderūt eum iuenē quantū ad aspectū. Ubi sciendum qd angelis iuenis i forma humana appuit: vt securi? ea alloqretur. **A**derūt sedentē a dextris. i. ad ptem meridianā. **A**derūt et cohoptū stolla cā dida. Ubi sciendū fm Seue. qd ista vestis non erat corporea s3 qdam resplendentia ex virtute spiritali angeli ad similitudinē vestis. **Q**uantū ad secundū. s. mulier timorē euadentē dicit. Et obstupuerunt. vbi sciendū qd hō ex cōcursu alicui9 insoliti obstupescit. Quia igitur iste scē mulieres insolitū quid viderūt angelū. s. resplendentē: querentes xpm mortuum ideo merito potuerunt admirari. **S**ciendū est autē circa istā partem secundam qd loquēdo moraliter qui vult mereri visionem angelicam non d3 venire cum peccatis i vitijs fetentibus s3 fm Grego. in omel. cum odore virtutū i bonoz operū.

Tertia pars.

Equitur. Qui dixit illis etc. Ubi tangit sublimitatē conditionis gloriose qd pbat loci vacuitas.

Ubi quattuor possumus considerare. s.

Teroris exclusionem.

Intentionis expressionem.

Resurrectionis affirmationem.

Confirmationis ostensionem.

Quantū ad primū dicit. Qui dixit illi Nolite expauescere. Ubi sciendū qd disse-

rentia ē inter apparitionē boni angeli i mali. Nam malus angelus terret i nō cōfortat: bonus at i si aliqui ex subita visiōe terreat tñ imediate pfortat. sicut p3 de angelo q appuit dan. d. quo finaliter d3 dan. io. **Q**d cū stupefact9 esset ad visionē angeli Angelus pfortauit eū. d. **N**oli timere vir desiderio9. Pax tibi pfortare i esto robustus. **E**odē modo iste angelus q apparuit mulierib9: i3 in principio timuerunt tñ eas pfortauit dicēs. Nolite expauescere. Ac si dicat fm Grego. in omel. **P**auēat illi q non amat aduentū supnoz ciuiū ptimescat qui carnalibus desiderijs pressi ad eoz societate se ptingere posse desperant. **E**os autē pertimescitio que vestros ciues videtis. **S**ciendū est at qd differētia fuit iter timorē custodū: i istaz mulier. nā q: custodes nō qrebāt xpm iō non meruerūt ab angelo pfortari: sic mulieres. **A**n Seueria. Custodiebāt enī crudelitatis studio: non pietatis obsequio. Stare enim non potest qd conscientia destruit: impellit reatus. **H**inc est qd angel9 impios procellit pios alloquitur i consolatur. **Q**uantum ad secundū. s. intentionis expressionē dicit. xpm queritis nazarenū crucifixū. **U**bi sciendum qd angelus videns has mulieres cognouit qd xps quererent i iō vt eas magis confortet denunciat eis illud qd querunt quia xpm. **L**icet autē iste mulieres cum deuotione xpm quererēt mortuū in sepulcro: tñ ibi nō inuenerūt qd xps iam resurrexerat immortalis. **H**oc autem fuit figuratum 4. **R**. 2. In inquisitione Elye quādo p diuinam potentiam fuit portatus in paradysum terrestre. Ubi finaliter d3 qd filij prophetarum iuerūt ad querendū eū: quē cū quesuissent tribus diebus non inuenerūt. **U**bi sciendū qd p Elyā q interpretatur ascēdēs dñs intelligi pōt xps xps q iōie i resurrectionis sue tāq3 de9 dñs: istar elye q ascēdit ad paradysum terrestre de sepul-

cro resurrexit. iuxta illud q̄ pdixit disci-
pulis suis Mat. 16. Oportet filiū homi-
nis ire Ierosolimā ⁊ multa pati. ⁊ occidi
⁊ tertia die resurgere. **E**t per filios autē
pphetarū querētes elyā ⁊ non inueniētes
intelligi possunt iste scē mulieres que que-
sierūt xpm mortuum ⁊ non inuenerunt.
Quantū ad tertiū. s. resurrectionis affir-
mationē dicit. Surrexit nō est si. vt sic ve-
rificetur de ipso illud Luc. 24. Quod sur-
rexit dñs vere ⁊ appuit symoni. **Q**uā-
tū ad quartū. s. p̄firmatiōis ostensionē dicit
Ecce locus vbi posuerūt eū. **U**n de isto lo-
co dici potuit. 1. Exo. 20. Apparuit locus
dō vacuus. **M**az p̄ dō qui interpretatur ma-
nu fortis intelligi pōt xps yhs qui p no-
bis fortiter pugnavit in cruce: cui⁹ locus
apparuit vacu⁹: qñ de monumento surre-
xit. **S**ciēdū est at̄ q̄ resurrectio xpi fu-
it figurata Gen. 28. vbi sentēcialiter q̄ cū
Jacob egredere de Bersabee ⁊ pgeret
aram: venit in Lucā ⁊ volēs ibi requiesce-
re ⁊ dormire p̄ solis occubitū: accepit d̄
lapidibus ⁊ supposuit capiti suo dormi-
uitq; ibidē: viditq; in somnis scalam stan-
tem super terrā cuius cacumen tangebāt
celū angelos quoq; dei ascēdētes ⁊ descē-
dentes p̄ eā. ⁊ dñm i nixū scale qui pmisit
sibi dare totā terrā q̄z conspicebat. sur-
gensq; Jacob mane tulit lapidē quē sup-
posuerat capiti suo ⁊ erexit in titulū fun-
dens oleū desuper. **U**bi sciendum q̄ p
Jacob qui interpretatur luctator: vel sup-
plantator: intelligi pōt xps. q̄ in ligno cru-
cis luctādo cum dyabolo ipm supplantā-
do ⁊ potentiā eius debilitādo deuicit. Et
sic dissipans inimicitias quas pcuratiōe
dyaboli hēbamus cum deo reconciliavit
nos sibi. iuxta illud apli. Ephe. 2. Ipse enī
est pax nra qui fecit vtrāq; vnū. ⁊ infra
per crucē interficiēs inimicitias vras i-
sinit ipso. **I**ste igit̄ volens ire de Ber-
sabee in aram. i. de isto mūdo significato
p Bersabee: ad patrē significatum p arā

qui interpretatur excelsus. ⁊ deus p̄r est
ille de quo dicit ps. Quomā dñs excelsus
rex magnus super omnē terrā. venit in
lucā. i. in sepulcrū q̄ significatur per lu-
cā que interpretatur nux: ⁊ sepulcrum
nux fuit: quia sicut in nuce est testa ⁊ nu-
cleus ⁊ testa dura continet nucleum sapi-
dum. sic testa sepulcri. i. lapis durus exte-
rior continuit instar nuclei lapidum cor-
pus xpi. **I**n isto igit̄ sepulcro instar
luce requiesuisse ⁊ dormisse dicitur xps
post solis occubitum. i. post mortem eius
qui est sol iustitię: illo tempore quo iacuit
in sepulcro. In quo somno vidit visionem
mirabilem quia scalam attingentem de
terra ad celum ⁊ angelos ascendentes ⁊
descendētes ⁊ dominum in nixum scale.
Ubi sciendum q̄ ante mortē xpi non
fuit irvisa aliqua scala que de terra celum
attingeret per q̄z homines possent celum
ascendere: quia nullus erat quantūcūq;
iustus qui ante passionem xpi posset celū
ascendere. sed omnes descendebant ad
limbum. **H**uius autē ratio est: quia ante
passionem xpi non fuerat solum debi-
tum quo obligabamur deo propter pecca-
tum primorum parentum. **P**ostquā autē
xps passus fuit quia in passione soluit p̄
nobis debitum ⁊ nos pacificauit cum deo
tunc visa fuit scala ascendens de terra ad
celum quia facta fuit nobis via illuc ascē-
dendi. Et hoc est q̄ figuratiue dixit xps.
Jo. 12. Et ego si exaltatus fuero a terra
omnia traham ad meipsum. **Q**uod expo-
nens euangelista subdit. **H**oc at̄ dicebat
significās q̄ morte eēt mortu⁹ ex q̄ appa-
ret q̄ passio xpi fecit nob̄ scalā istā. **I**n
ista at̄ scala visi sūt angeli ascēdere ⁊ descē-
dere. ad significādū q̄ post mortē xpi p̄
meritū passiōis ipi⁹ nob̄ familiares ⁊
magis obsequiosi fci sūt angeli i nos pfortā-
do q̄ significat p̄ eorū descensū ⁊ nos deo
offerēdo q̄ significatur p̄ eorū assensum.
Ubi at̄ dñs inixus scale: vt nos doceat

semper baculo virtutis et bonorum operum ipsi
iuncti. **E**t signatim autem dicit quod Christus vo
lens dormire lapidem capiti suo subposuit.
Ubi sciendum quod per lapidem intelligitur in Christo
humilitas. Per caput vero diuinitas. Sub
posuit igitur Christus in sepulchro humanitatem
diuinitati quod quantum ad humanitatem Christus
veraciter fuit mortuus. remansit autem qua
tum ad diuinitatem totaliter immortalis. Non
vacat autem quod subdit quod surgens matrem iam
tunc tulit lapidem quem supposuerat capiti
suo et erexit in titulum fundens oleum id
est super. quia Christus resurgens a mortuis huma
nitatem significatam per lapidem erexit in ti
tulū. id est memoriale et signum nostre resurrectionis
nunc dum ipse in immortalitate erexit oleumque
fundisse super eam dicitur: dum eam diuersis
odoribus adornauit. quod per oleum designan
tur. iuxta illud psalmi. unxit te deus deus tuus oleo
leticie per consorcium tuis.

Quarta pars.

Equit. Sed ite et dicite discipulis.

Ubi tangit celeritatem legationis
gaudiose quod probat sancti celebritas
Ubi sciendum quod mulieres hic congrue sunt
nuncie resurrectionis. Unde sciendum quod
sic fuit ordo damnationis et mortis huma
ni generis sic debuit esse ordo denunciatō
nis reparationis vite et beatitudinis. Nam
per misterium mali angeli mulier fuit pri
mus nuntius mortis et peccati: quando dedit
adam de pomum: vero per misterium boni an
geli est primus nuntius vite et gratie annū
cians resurrectionem Christi per quam sumus iustifi
cati. **E**t in denunciando autem discipulis
signatim nominat petrus. Primo propter
principalitatem quam tenebat inter apostolos: et
ideo tanquam principali dicitur quod sibi denun
ciatur. 2° ad tollendam materiam dispa
rationis quod forte desperassent de remissione sui
criminis de quo tamen veniam meruit: quia
postquam peccauit statim doluit. **Q**uid au
tem debeant dicere subdit. Precedet vos
in galilee. Ubi sciendum quod hanc visionem

dicit in galileam filius: id est ante appuerit
eis quod in illa visione galilee credunt fuisse
se omnes discipuli: alij autem precedentibus
non. sic patet ex superius dictis. **C**onfirmat
autem certitudinem istius visionis in galileam
futuram: per deum Christi. id est sic dixit vobis. Ubi sci
endum quod Christus imminente sua passionem ad pro
phetam suos discipulos dixit. Mat. 26. post
quam autem resurrexero precedam vos in galileam.
Quia quidem promissionem sciens angelus dixit
mulieribus quod ad certificandum eos deberet
eis istud ad memoriam reuocare. **S**ciē
dum est autem quod moraliter loquendo quod Christus in gal
ileam se visum permittit ad designandum quod
si de vicijs ad virtutes transiremus quod per
galileam que transmigratio interpretatur:
intelligitur cum poterimus clari fieri. **T**ran
scam igitur de vitijs ad virtutes: de carnis de
lectijs ad austeritatem penitentie et mundem ocul
los mentis nostre: ut sic possimus habere visio
nem quam nobis permittit: ita Jo. 4. Ubi dicitur
Scimus quoniam cum appuerit filius ei erimus quoniam
videbimus eum sicuti est. Ad quam visionem. et
Dominica 2^a post pascha. Euange. 29.

Ex discipulis Iesu ibat
ipsa die in castellum quod erat in
spatio stadiorum. 60. ab ierusalem
nomine emaus. et. Luc. 24.

Rationabile est et valde con
gruum quod res notabiles maxime quando
sunt utiles veraciter et solemniter debeant
demonstrari ut ex hoc sciantur certius et
amentur iocundius et solitius inquirant.
Quia igitur resurrectio Christi Iesu fuit res
admirabilis et nobis utilissima: quia con
firmatio nostre resurrectionis future: quia
sicut ipse resurrexit et nos resurgemus: iux
ta illud apostoli. I. Cor. 6. Si enim credimus
quod Christus mortuus est et resurrexit: ita et deus
eos qui dormierunt per Christum adducet cum eo.
Quia et eius resurrectio est causa nostre iustificatio
per gratiam: iuxta illud apostoli. Rom. 4. Traditio est pro
delictis nostra et resurrexit pro iustificationem
nostram. Incipio multipliciter nobis debuit apparere

Cum igitur fuerit nunciata ab angelo mulieribus et per ipsas apostolis. et ipse tam mulieribus quam aliquibus discipulis diuinitatem aperuerit voluit tamen duobus simul apparere discipulis. ut sic non solum duorum hominum testimonium sit verum: sed multipliciter testimoniis mundo sit certitudinaliter christi resurrectionis manifestata. In isto igitur euangelio in quo fit mentio de resurrectione christi beatus Lucas. 24^m ad christum quattuor tangit. scilicet. Apparitionem congruentem.

Interrogationem excitantem.

Reprehensionem aggrauantem.

Manifestationem euidentem.

Primum probat effigies demonstrata. 2^m quod postulata. 3^m ignorantia increpata.

4^m veritas propalata. primum in principio. secundum ibi. Et ait ad illos 24. 3^m ibi. Et ipse dixit ad eos. O stulti 24. 4^m ibi. Et appropinquaverunt castello 24.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit quod appropinquem congruentem. quod probat effigies demonstrata dicit. Duo ex discipulis 24. Ubi quattuor possumus considerare. scilicet.

Sedulitatem obsequij.

Sanctitatem eloquij.

Unitatem consortij.

Paruitatem ingenij.

Quantum ad primum dicit duo ex discipulis. 24. Nam isti discipuli non tam otiosi dicunt sterisse vel iacuisse: sed sic obsequiosi dicunt iussisse. Sciendum est autem de istis duobus discipulis quod fuerint fuit diuersitas inter doctores. Nam quidam dixerunt quod unus fuit cleophas: et hic est certum quod nomen eius iherusalem exprimitur: alius autem dicit fuisse Lucam. sed nomen suum tacuit more scriptorum qui se non nominant ne de se videantur iactare. Ambrosius dicit quod fuit quidam qui vocabatur Elmas. Sciendum est etiam quod hic dies in qua dicitur iussisse isti duo fuit dies resurrectionis

domini: de qua cum gaudio loquitur propheta. d. Hec dies quam fecit dominus exultemus et letemur in ea. Hec dies fuit nobis figurata. 4. 24. 7. Ubi dicitur sententialiter quod cum Rex Syrie cum magno exercitu obsideret samariam: ita quod ciues erant in magna afflictione et penuria contigit quod quattuor viri leprosi qui habitabant extra ciuitatem iuerunt hora vespertina ad exercitum et dominus fecit audiri in exercitu regis Syrie maximum strepitum quasi equorum et currum: intantum quod exercitus scintillauit quod dimiserunt omnia bona sua ibidem et recesserunt cupientes vitam saluam. Isti quattuor homines iuerunt ad exercitum et neminem repierunt: tunc dixerunt ad inuicem. Hec dies boni nuncij est: si tacuerimus sceleris arguemur: et tunc concito gradu venerunt nunciare in ciuitate quod acciderat et tunc egressus populus inuenerunt hostes fugisse et sic liberatam ciuitatem ab obsidione regis Syrie. Qui tulerunt bona que remanserant: et facta est in ciuitate habundantia maxima: ita ut modius stateret fide esset: et duo modij ordei stateret uno.

Ubi sciendum quod per istam ciuitatem Samariam que interpretatur custodia intelligi potest totum genus humanum quod precepta dei inuolabiliter custodit: iuxta illud quod sibi dicitur leuit. 20. Custodite precepta mea et facite ea: quia ego dominus qui scilicet vos. Per regem autem Syrie qui interpretatur sublimitas: intelligi potest dyabolus qui ad sublimem se voluit erigere quando petijt equalitatem diuinam. d. 36. 14. Ascendat in altum sicut filius altissimi. Iste rex. scilicet dyabolus fecit magnus exercitus de genere humano: quod ipse non cessat diuersitatibus vicioz impugnat: iuxta illud. 1. petri. 5. Aduersariis vestris dyabolus circuit quasi leo. Et autem genus humanum per dyabolum fuerit sic potenter obsessus: tamen deus fecit audiri in exercitu clamorem magnum et validum: quasi. scilicet in morte christi petre scilicet sunt et monimenta apta. 24. h. 1. qui in sua passione fuerunt: quasi et anima christi descendit ad libum ubi tenebant captiui pres

veteris testamēti cuius clamor fuit tam valid⁹ q³ expulsis demonijs dimissa fuerūt spolia: et liberati qui tenebant captiui et sic liberata fuit ciuitas. i. genus humanū: quia post passionē xpi quādo surrexit et reddijt victor ab inferis: potentia dyaboli sup hoies fuit diminuta. ¶ Hō solum autem per xpm fuit facta huius liberatio sed etiam in mūdo fuit habundantia maxima: vt sic modius fuerit similis stateri: et duo modij ordeī fuerit similes staterē vno. ¶ Abi sciendū q³ totum genus humanū in duabus consistit differentiis. s. boni et mali: boni enim intelligi possunt per vnū modium simile. Nam sila ē de frumēto et est pura et munda et significat bonos homines et puros: et signanter dicunt vnus modius: q³ cōiuncti et vniti cum dō. ¶ Abi autē significat per ordiū amarū et insipidū: et inuolutū cuius cortice quantū sunt insipidi: q³ non cōtem plantur celestia: et amari: quia iniuriant proximis et inuoluti in multitudine vitiū: qui dicunt duo modij. q³ nūc⁹ binarius est primus nūerus deuians ab vnitatē: ideo dicitur numerus ifamis sic homines mali ab vnitatē deuiant: pro bono cōmutabili bonum incōmutabile dimittendo. ¶ Omnes autem siue boni siue mali empti sunt vno statere. i. xpo p³ staterem designato. Abi sciendū q³ status est quodam pondus valēs tres solidos. In xpo autem tria fuerunt q³ possunt p³ 3. solidos designari. Nam i⁹ pso fuit diuinitas corp⁹ et aia: et istos 3. solidos. i. se ipm totum in star stateris: dedit ad redimēdum totū genus humanū. ¶ Quia igit tantū assequimur beneficiū d³ passiōe dñi: et resurrectio ne mirificasti nō d³ taceri: sed d³ oibus publicari. q³ qdem quattuor viri leprosi faciūt. i. 4. euāgeliste. q³ p³ tanto leprosi dicuntur v⁹ q³ ex cōditione nature: sic et ceteri peccatores saltē pccō originali: vel et pccō actuali: cū i⁹ passiōe xpi: ipm si nō v

bis tñ negauerūt opibus dum eo relicto oēs legunt fugisse. ¶ Istō aut castellū describit. d. q³ erat in spatio stadiorū .60. ab ier^m q^m ad situm noīe Emmaus: q^m ad vocabulum. Unde Beda. Emmaus ipa est nicopolis ciuitas ifignis palestie: que p⁹ expugnatōem iudee s³ ab archō aurelio et Antonio pncipe restaurata cū statu mutauit nomen. ¶ Hec at ciuitas d^r esse in spatio stadiorū .60. ab ier^m. Abi sciendū q³ scriptores greci tradunt Herculem gigantem vno anelitu. i. 25. passus cucurrisse et stetisse: et a stando spaciū h⁹ vocāt stadium. cūq³ 8. stadia faciāt vnum miliare: i. lūma. 60. stadia faciunt. 7. milia passūū et quingentos. 7. miliaria et quattuor stadia. i. dimidium miliare. ¶ Quantum ad sanctitatē elogi dicit. Et loque bāt ad inuicem et. nō quasi secūduz Theo. credētes: sed sic stupentes in rebus extraneis. ¶ Quantū ad veritatez cōsortij dicit. Et factum ē dum fabularent et. Abi sciendū q³ xps discipulis suis de se loquētibz et adhuc dubitātibz se associat: vt dubitationem de cordibus eorū ammoueat et vt verificet dictū suū. Mat. 18. Abi sunt duo vel tres pgregati i nomine meo i medio eorum sum. ¶ Quantū ad paruitatez in genij dīc. Oculi autem eorū tenebant ne eū agnoscerēt. Abi sciendū q³ legis i Mat⁹ q³ apparuit eis in alia effigie: potuit esse q³ aliqd erat i corpore xpi resuscitato et i passibili et immortalī q³ non fuerat ante: dū ipm viderant passibilem et mortalem q³ non potuit fieri sine aliq³ alteratōe corporali. p³ q³ subito visus nō cognosceret: vt si q³ aliquē puerū videret et postea hoīem. h⁹ m Theo Lōgruū at fuit vt xps istis disciplis apperet i effigie alia et n⁹ ppa: vtpote: q³ d³ se loq³bant se exhiberet pntē q³ vō ipz dubitabāt resurrexisse: tal⁹ apperet exteri: q³ lē iteri⁹ cogitabāt. h⁹ greg. ¶ Sciendū ē at circa istā ptē loquēdo moral⁹ q³ hō q³ vult q³ xps appeat sibi i hoc

mundo p^r gram et i futuro p^r gram : d³ eē di
scipulus.

Per humilitatem profundissimam.

Duo per caritatem ardentissimā.

Ire per sedulitatem p^rmp^rissimam.

Loqui per vocalitatē gratissimam.

E Pr^omo dico q^d q^d vult et d³ eē discipu
lus p^r humilitatem profundissimam. Si
scipulus enī d³ esse humil^r et obediēs suo
magistro. **Q**ual^r at^r debeat eē discipu
lus xpī. ipse dicit Luc. 14. Nisi q^s renun
ciauerit oibus q^d possidet non pōt meus
esse discipul⁹. **Q**ui ergo vult eē disci
pulus xpī d³

Renūciare mūdo p^r paupertatem.

Concupiscētie carnis p^r puritatem.

Dyabolo supbo per humilitatem.

Qui ergo vult. **U**n dicit xp^s discipul⁹
suis Luc. 9. Qui vult v^{er}e post me abne
get semetipm et tollat crucem suam et se
quatur me. Abneget semetipsum: dyabolo
renūciando p^r humilitatē et obedientiam.
Et tollat crucē suam: carnē macerādo p^r
puritatē et mūdiciā. Et sequatur me: mun
dū cōtēnēdo p^r paupertatē et penuriā. **E**t
d³ esse duo per caritatē ardentissimā. **P**er
numez eim binariū itell^r amor dei et p^ri
mi: q^d amor et caritas ad m⁹ q^d int^r duo
h⁹ri nō pōt. **U**n Greg. Ecce ei i p^rdicatiōe
bios discipulos mittit: q^d duo sūt p^rcepta ca
ritat⁹ dī. scilicet amor et p^rimi et min⁹ q^d int^r du
os caritas h⁹ri nō pōt. **I**n figura igitur
ist⁹ caritat⁹ h⁹nde significat p^r biariū d^r
snial^r exo. 37. q^d d³ p^rcepit fieri tabnacu
lū et i ipō int^r alia pōi archā in q^d erat tabule
testi et virga Aaron et māna i v^rna aurea
et p^rcep^r pōi. p^rpitatorū et duo cherubi. ex
pādētia alas et se mutuo et p^rpitatorū re
spiciētia. **E**bi sciēdū q^d per istd tabna
culū itell^r p^r p^rgregatō fidelīū q^d tabnacu
lū dī pōt dici: q^d habit i ipsis p^r g^raz: iuxta
illd apōc. 21. Ecce tabnacu⁹ dei cū hoib⁹:
et habitabit cū eis: et ipsi p^rp^rla ei⁹ erūt et ipē
d³ cū eis erit eo⁹ d³. **P**er archā x^o

itell^r pōt vnitas dīne essentīe q^d oēs fide
les debēt p^riteri. **S**ignanter aut^r d^r q^d
in ista archa erant tabule testi et v^rga Aa
ron florida et māna in v^rna aurea: q^d cum
vnitate dīne essentīe est p^rsonaz trinitas:
q^d et fideles p^riteri tenent: p^r tria h⁹ posita
designata. **N**ā p^r tablas testi q^d erant lapi
dee: et p^r p^rns fortes: itell^r p^r cui app^ro
p^riat potētia. **P**er v^rgam aut^r floridam et
placibilem itell^r filius cui appropriatur
sapia. **P**er māna x^o dulce et suave itell^r
sp^s sanctus cui appropriat bonitas. et iō i
v^rna aurea d^r: q^d aux vno mō caritatem
significat: q^d caritas p^rncipalius d^r sp^rit⁹
sanctus. **P**er p^rpitatorū h⁹oi itelligi
pōt xp^s q^d ē p^rpitatō p^r n^ris peccat⁹: iuxta
illd. 1. Jo. 2. Si q^s peccauerit aduocatū ha
bemus apō p^rem y^rlm xp^m iustū: et ipse
est p^rpitatō p^r p^rccis n^ris nō p^r n^ris autē
m⁹: s³ p^r tot⁹ mūdi. **P**er duo at^r cheru
bi itelligi pōt amor et caritas: signanter
at^r d^r h⁹ duo alas expādere et respicer^r p^r
p^rpitatorū sese q^d mutuo: q^d per expāsiōē
alay: dīno⁹ p^rteplātō itelligi pōt: q^d fide
les d³ bēt h⁹re erigēdo se dimissis terrēis
ad celestia p^rteplādū. **R**espicientia se mu
tuo: q^d caritatiui d³ bent tendere amorem
ad dūm et p^rimum. **E**t d³ ire p^r sedulita
tē p^rmp^rissimā. **N**ā d^r q^d isti duo ibant in
quo datur itelligi q^d h⁹ non d³ ociari: sed
se exercitare in operibus virtuosis: cum
do semper de bono i melius vt sic dūz vi
deant: iuxta illud psalmiste. Ibunt de vir
tute in virtutem: et videbitur deus deo
rum in Syon. **E** Doc autem fuit nobis
figuratum Ezech. 1. **E**bi sententialiter d^r
citur quod Ezechiel vidit duas rotas.
Unam in medio alterius: in quib⁹ erat
sp^ritus vite. **P**ost quas ibant quattuor
animalia habētia quattuor facies. scilicet
l^rdominis: Leonis: Bouis et Aquile: Et
erant oculata ante et retro: et vnum quod
q^d ante faciem suam ambulabat: **N**ec
reuertebatur cum ambularet.

Ebi sciendum q^d p istas duas rotas: intelligi possunt duo resta: vet⁹. s. tempor⁹ legis moysayce: et nouu tempore legis euangelice: quorum vnum instar rotaru continebatur in altero: q^d nouu virtualiter in veteri. Unde Augu. dicit legem veterem fuisse gravidam xpo. **S**ignater autez h duo testa designant per rotas: quia sic figura rotunda e inter alias figuras pfectissima sic i eis corinetur pfectissime forma viuendi. Unde et spiritus vite in eis esse dicitur: q^d instruunt homines opari merito: p q^d homo deducitur ad vitam eternam. **P**er animalia vero possunt intelligi homines huius mundi: qui instar animalu adhuc in terra degunt qui debet has rotas sequi obseruando illa que continent i ipsis. **D**icunt autem ista animalia habere quattuor: facies. **E**bi sciendum q^d facies e principalior: ps in homie per q^d cognoscit. **P**er istas igit quattuor: facies dant nob intelligi quattuor: q^d ds debz cognoscere i quolibet hoie. s.
*Mansuetudine in couersando.
 Fortitudinem in aggrediendo.
 Sanctitudinem in imolado.
 Altitudinem in cōtemplando.*
Primo dico q^d ds debet cognoscere i homine sancti. **M**ansuetudinem in puerlando. et h notat in facie hois qui dicitur animal mansuetu natura. Nam homo dz esse mansuetus: benign⁹ et p⁹ius iuxta illud ps. Iocundus ho qui misere et comodat iustitia eius manet i seculu seculi. **2°**. dz in ipso cognoscere fortitudinem in aggrediendo. et h notatur in facie leonis. d quo dicitur puer. 30. Leo fortissimus bestiarum ad nullius paui occursum. Nam homo dz fortiter aggredi opera virtuosa que sunt difficilia: et in ipsis pseuerare. vt dicat de ipo illud. i. mach. 3. Sillis factus est leoni in opibus suis. **3°** dz in ipso cognoscere sanctitudinem in imolado. et h notatur i facie bouis. Nam homo dz se ipsum

imolare p carnis et victorum mortificationem. **4°** dz in ipso cognoscere altitudinem in cōtemplando. et h notatur in facie aquile que vltra alias aues in altu volat. Nam homo dz instar agle per cōtemplationem diuinoru erigere se in altum. **S**ignanter autem dicunt h animalia anterius et pterius ocula: vt p h detur intelligi q^d homines et pterita debet respicere: vt si mala sunt doleant: et si boni: gaudeant. et futura: vt sibi pvideant ne labant in vicia sed potius in virtutibus augmententur. **D**icunt etiam ire et non reuertitur. **S**icunt etiam ire et non reuertitur: vt per h det intelligi: q^d homines in bonis iceptis debent proficere et non reuertit ad vicia pristina: si volunt eternam gloriā adipisci. Unde luc. 9. Nemo mittes manum ad aratrum et aspiciens retro raptus est regno dei. **H**oc autem fuit figuratu gñ. 19. **E**bi dicit sententialiter q^d quando angelus dñi liberavit loth cum vxore: et duab⁹ filiabus suis de regione illaru. s. ciuitatuz quas dñs ppter peccatum illoru hominu volebat subuertere: dixit eis q^d irer velociter et post tergum suu non respiceret q^d more mulieru male obedientiu: vxor eius no obseruas versa e in statuā sal. **E**bi sciendum q^d p istas. s. ciuitates i quibus erat homines peccatores intelligi potest mundus in quo viuunt homines secundum delectationes. s. sensu. qbus cōminat dñs subuersionem et penā si pseuerant in ipsis. **P**er loth aut habitans in regione p dicta intelligi potest qlibet homo quatuor ad animā rationalem q^d debet in homine dominari. **P**er duas autez filias intelligi possunt volūtas et ratio: qbus homo tanq^d a filiabus dz adiuuari. **P**er vxorez vero intelligi pōt sensualitas. q^d sic vxor dz sbici impio vri sui: ita sensualitas debz subici ratioi. **H**omo igit sic cōpositus ex supradictis: ds ex sua benignitate volēs ipsum eripere: ne cum peccatoribus subuertat: sibi mittit angeluz suu. i. aliq^d inspirat

tionem internā vel p̄dicationez externā. ipsum amonēdo: vt d̄ statu peccati vēiat ad statū salutis. Cui dicif q̄ post se nō respiciat. i. ad pristina vicia. ¶ Sed aduer te quid sequif. Nam dicif q̄ Loth cū duabus filiabus suis: semp ante iuit: nec retro respexit vxor: vero illius sic inobediens retrospexit: et versa ē in statuam sal. Abi sciendum q̄ homo quantū ad animā ex recto iudicio ratiōis: semp allicif ad ancedendum in opibus virtuosis: s; sensuualitas ab ipso: ipm multociens retrahit. Quod deplorās apostolus ro. 7. dicebat. Video aliā legem in mēbris meis repugnātem legi mentis mee et captiuātem me in legē peccati q̄ est in mēbris meis: infelix ego homo q̄s liberabit me de corpore mortis huius? Et r̄ndet ibidez. grā dei per xpm xp̄m. Nam re vera nō habemus aliud refugium nisi grām q̄z habemus per xpm. iuxta illud Jo. i. Lex per Moy. data ē grā et veritas per xpm xp̄z facta est. ¶ Sed tamē aduertat q̄ retro spiciens vertit. i. efficit infructuosus. et. ¶ Quarto d; loq p vocalitatem gratissimam. Nam homo nō d; loq vana et turpia: sed deo placibilia: et dicere cūz ps. Laudatōem domini loquet os meum: et tunc recipit a deo multas p̄solones spūales.

Secunda pars.

Egitur. Et ait ad illos. et. Abi tāgit interrogatōem excitantez. q̄ pbat qō postlata. Abi duo possum⁹ p̄siderare fm duas qōnes quas fecit is xps. Nam p̄ querit de mutua colloē. 2° d̄ opis perpetratōe. ¶ Sciēdum ē aut pp̄ istas duas qōnes q̄ xps nō querit tā q̄ ignorans: q̄ ip̄e nouit oia: sed querit vt d̄ suis qōnibus det eis materiā r̄nden di et ex eorum responsionibus hēat occasionē eis p̄ scripturas ostendēdi. ¶ Q^uo igit ad p̄mā qōnem p̄ pōit xpi petitio. 2° discipuli r̄nsio. ibi. Et r̄ndens vnus et. ¶ Q^uo ad xpi petitōem dic. Et ait ad il

los et. Abi sciendum q̄ isti discipuli dolentes de his que de Christo acciderant loquebantur ad inuicem conferentes q̄litter illud aduenerat. et reducentes ad memoriam verba que Christus cūz ip̄is cōuersans dixerat non credentes ipsum viuerē. Unde Grecus. Conferebat quidem isra se: quasi non amplius expectantes Christum viuētem: sed dolorosi quasi perempto saluatore. ¶ Quantum ad discipuli responsionem dicif. Et respondēs vnus et. Abi sciendum q̄ qualiter Christus fuit mortuus: passus: et sepultus: ita fuit vulgatum in illa p̄ia: tum ratōe ei⁹ vite sancte: tum ratione ignominie mortis: tum etiam ratione illorum que tempore mortis sue acciderant sicut fuit solis obscuratio: terre cōmotio: monumentorum apertio et mortuorum resurrectio et. huiusmodi. quod nullus de hoc nisi vald longinquus et extraneus poterat dubitare. Quia igit Christus vel d̄ nesciēs ista iterrogabat discipulos q̄l admirādo q̄ d̄ hoc dubitabat: dixit Cleophas. Tu solus peregrin⁹ es i Ierusalē et. q. d. s; Theom Tu sol⁹ q̄l pegrin⁹ es et extra p̄finia Ierusalē habitas et ex ps eoz q̄ in medio ei⁹ p̄tigerūt vt h̄ ignores? ¶ Sciēdū ē et q̄ iō xpm peregrinū vocat: q̄ ip̄z nō cognoscebat et formā pegrini hēbat. An Beda. Peregrinū putabāt cui⁹ vultū nō cognoscebat. ¶ Q^uo ad sam qōnē. s. d̄ opis perpetratōe dicif. Quibus ille dixit. Que. Abi sciēdū q̄ xps vidēs q̄ discipuli nō r̄ndebant sibi nisi in v̄bis generalib⁹: adhuc sō interrogat vt i sp̄ali magis exprimat suā itentōem. ¶ Qui r̄nderūt d̄ ybu nazarēo et. In q̄ r̄nsiōe. 6. tangūt. s. xpi cōmendationem. Ipsius passionem. Ipsorum intentiōem. Temporis expressionem. Mulierū denūciationez. Ap̄lorum inquisitionem.

Quantū ad primū dicit. Et dixerūt de
yhu naza. **U**bi exprimūt in cōmendatōe
xpi: nomen saluificū: quia de yhu. cogno
men sanctissimū: quia naza. sexum firmissi
mū: quia vir: habitū clarissimū: quia pro
pheta. actum magnificū: quia potens opere
et sermone. **Q**uantū ad xpi passionem
dicit. Et quō tradidit eum summi sacer
dotes etc. **U**bi sciēdum qd summi sacerdo
tes et principes sacerdotū ppter inuidia
xpum tradiderūt pillato q erat gentili.
iuxta q ipse pdixerat discipulis. **A**bat.
20. d. Ecce ascēdimus ierosolimā et fili⁹ ho
minis tradet pncipibus sacerdotū et scrib
et condēnabunt eum morte: et tradet eum
gentibus ad illudendū: flagellandū et crucifi
gendū. **Q**uantū ad discipulorū intentio
nem dicit. Nos autē sperabamus etc. **U**bi
sciēdum q discipuli credebant xpm re
gnaturū tēpo: aliter: et liberaturū popu
lum israel a mal⁹ iminentibus et specialit^r
a populo romanorū: quem cum vidissent
mortuū: nec secūdum opinionem iporū
potuisse mortem euadere: credebāt se fru
stra in ipo sperasse. hī secūdum Theo.
Quantū ad temporis expōsionem dicit.
Et nūc super hī omnia tertia etc. **U**bi sciē
dum q isti discipuli exprimēdo tempus
quo xpus passus fuit vidēt recordari il
li⁹ q ipse dixerat. **A**bat. 20. d. tertia die re
surret: et sic secūdum Theo. non omnio
increduli. **Q**uantum ad mulierum d
nunciationem dicit. Sed et mulieres que
dam ex etc. **U**bi sciēdum q sancte mulie
res cum aromatibz venerant vt vnge
rent corpus yhu: quibus angelus dixit
q xps resurrexerat. Isti igitur discipuli
xpo tanqz hī nescienti referūt famaz resur
rectionis qz diulgauerant apostolis mu
lieres: licet ipm resurrexisse nō crederēt
firmiter ex relatione iparum: sed stupefa
cti: hī secūdum Grecum. **Q**uantū ad
apostolorum inquisitionem dicit. Et abie
runt quidam ex nostris etc. **U**bi sciēduz

q isti discipuli non solum non credebant
propter dictum mulierum xpm resurre
xisse: sed nec petro: cui nūciatū fuerat q
xpus resurrexerat: et iuerat ad monumētū
in q nō inuenerat corp⁹ yhu: p hī puicens
ipm resurrexisse. **S**ciēdum est autem
circa istam secundam partem in qua fit
mentio de peregrino i cuius effigie xps
apparuit duobus discipulis q vidēda sūt
duo. s. quare in effigie pegrini apparuit
et qualr cōdictōes pegrini hūit. **Q**uā
tū ad primū pōt esse quadruplex rō. **P**ri
ma ē q: xps erat pegrinus i cordē discipu
lorū: q: nō credebāt ipm eē xpm. **A**n Bre
go. **H**oc foris egit dñs in oculis eorū qd
apud ipos agebat in oculis cordis. **2^a**
rō fuit q: xps pegrin⁹ i hoc mūdo dici
potuit eo q pdictōes pegrini hūit: q: in
star pegrini māsiōnē nō hūit. iuxta illud
Abat. 8. **A**lpes foueas hūit et volucres ce
li nidōs: fili⁹ at hōis nō hz vbi caput suū
reclinet. **3^a** rō fuit q: xps d hoc mūdo
pgebat ad celū sic pegrinus pgit ad priā
An Jo. 16. **E**xiui a pte et vēi i mūdū: itez
reliquo mūdū et vado ad ptem. **4^a** rō
fuit q: nos docuit eē pegrinos in exilio
hui⁹ mūdi. iuxta illd ps. **A**duēa ego sum
apd te et pegrin⁹ sic oēs ptes mei. Et q:
sum⁹ pegrini audi d q nos amonet. apo.
petr⁹. 1. cañ. 2. d. **O**bscuro vos tanqz adue
nas et pegrinos abstieit a carnalib⁹ dñiderijs
q militāt aduersus aīaz puerlatōem vīaz
inf gētes hñtes bonā. **Q**ualr at xps
pditōes pegrini hūit. sciē. ē q ipas hūit.
Quantū ad habitū quē assumpsit.
Quantū ad vias quas fecit.
Quantū ad hospicia q intrauit.
Quantū ad picula q sustinuit.
Quantū ad signa q reportauit.
Prio dico q xps pegrin⁹ dīr qzū ad
bitū quē assumpsit. **U**bi sciēdu q inf alia
pegrin⁹ qzū ad bitū hz qttuor. s. sclauiaz
scar sellā capellū et bordonū. **P**er sela
uinā: illūgi pōt xpi hūanitas: q istar vels

coopiebat dinitate i ipso. Et sic virgo maria fuerit figurata p anna. d q finalr dr. i. **R.** 2. q. ana tunica pua faciebat samueli filio suo. **E**bi sciendum q p ana q iterptat gra illigi pr virgo mar^a q fuit gra plea. **P**er samuelem q iterptat postulatus a dno intellr xps q fuit postulat⁹ a ptrib⁹ veteris testi. **B**ta igit virgo: xpo filio suo tunica puam fecit: qn sibi corp⁹ donauit q ideo pua dr: q si humanitas coparet diuinitati in xpo: pua dici pr: q finita: ditata vero imela. **P**er scarfellam aut q portatur i dextro latere z i q reponit thaurus vel pecunia illigi pr vltius laterale xpi si tui dextro. d q fluxit thaurus pmaxim⁹: q sacrameta eccle: z ois hndantis graz. **N**ap aq sacramentu bapti dat illigi: p q remittunt peccata z pdonat gra. **P**er sanguine vero sacramentu eucharistie. p q gra in hoie augmtat. **A**n aplus. col. 3. **S**ita nra abscondita e cu xpo in do. **E**l p scarfellam pot illigi aia xpi: triplici thesauro repleta. s. thesauro glie: gre z sapie. iuxta illud Jo. 1. **A**uidim⁹ glam ei⁹. ecce p mus thaur⁹ plenu gre. ecce 2⁹. z veritat⁹. ecce tertius. **P**er capellum autem intelligi potest corona spinea. **E**bi sciendum q peregrini solent portare capellum contra estum ventum z pluuiam: sic confideratio illius corone qz xps portauit in cruce dz esse nobis in vmbra culum ab estu voluptatum: qz vt dic Augu. **N**on decet sub capite spinoso membrum fieri delicatum. **B**ebz esse in defensione a pluuiis tribulationum vt non alienemur: quia sic dic Grego. **S**i passio xpi ad memoriam reducat nihil est q non equo animo tolletur. **B**ebz esse in absconsonem a vento tempestatum: vt sic illam passionem saluificam quietius contemblemur. **N**am i ipsius contemplatione deuota erit salus z vita nostra. **P**er baculum vel bordum intellr crux xpi. **P**eregrini eiz portant baculum vt fatigati aliquado susten-

tentur: z vt ab incurrentib⁹ aduersarijs se ptegant z vt aliqui ad trasuadatiocem alius cuius riuuli adiuuent. **S**ic xps lignu crucis multiplr fatigatus ex diuersis generibus sue passionis assumpsit vt baculum. **E**t vt armaturam fortium ad pugnandum qz etiam erat pugnaturus aduersus dyabolu inimicu humani generis: q ipm viriliter superauit instar do qui in baculo funda deuicit superbientem Solyam. i. **R.** 17. **Q**uia vero de hoc mundo transibat ad patrem: quasi transiens flumini tribulationum temporalium z iaz vadens ad requiem in baculo crucis transiuit. **E**nde potuit figurari per patriarcham Jacob qui dicit de seipo gen. 33. **I**n baculo meo transiui Iordanem istum: nuc autem cum duab⁹ turmis regredior. **E**bi sciendum q per patriarcham Jacob qui luctator vel supplantator dicitur: intellr Christus qui luctam pro nobis contra dyabolum z ipsum supando deuicit. **P**er iordanem q interpretat descensio intellr iste mundus qui semp descendere dignoscitur dum eius duratio continue minoratur. **I**n baculo igitur crucis hunc mudu instar iordanis Christus transisse dr: qz in ligno crucis moriens de hoc mundo transimigravit ad patrem. **S**ignanter autem dicitur q cum duabus turmis regreditur. qz Christus q in hunc mudum missus a pre venerat cum ad ipm redijt du ta animam dotataz suis donibus qz et corp⁹ suis instar duaz turmarum collocavit in gla paradisi. **S**ecdo Christus dr peregrin⁹ q^m ad vias quas fecit. **N**ap peregrini solent vias securas z rectas tenere z in via no diu morari: expedite iter suum pagere z in via nullu offeder: sic xps in h mundo viues: via securaz z recta tenuit. **P**er humilitate pfundissimam z paupertatem altissimam. **E**undo etiam in h mundo fuit sollicitus dum salutem nostraz ta verbis qz operibus sollicite procurauit.

nullum ē in hoc mundo offendit : s; fuit
pacifice conuersatus : vt sic potuerit dici
de vijs eius illud prouer. 3. Vie eius vie
pulchre ⁊ omnes semite eius pacifice.

Tertia dicitur xps peregrinus quan-
tum ad hospicia que intrauit. **A**bi scien-
dum q in hoc mundo xps intrauit tria
hospicia: in quoz quodlibz dī quieuisse si
vte ⁊ virginis in patibulum crucis : ⁊ in
sepulchrum lapidis. **P**ropter primuz
potest nob figurari per Eliseum. de quo
sentētiat dī. 4. R. 4. q cum scā essz dies
quedam vēiens Elyseus diuertit in cena-
culum q pauerat sibi mulier sunaitis : ⁊
ibi regnit. **A**bi sciendum q per Ely-
seum q interpretat deus meus intelligi
pōt saluator xps. **P**er mulieres sunai-
tem q interpretat mortificata intelligi pōt
beata virgo que mortificata fuit mundo
⁊ vitijs. Ista preparauit xpo cenaculum
i. suum virgineū vterum. Cum igit facta
fuit dies quedam. i. quando venit pleni-
tudo temporis in quo deus p mittere vo-
luit filiū suū in terris: intrauit in illud
cenaculum. i. in virginis vterum de qua
nrām humanitatē assumpsit. **D**e alijs
duobus hospitij dī i ps. Caro mea re-
gescet i spe. **M**ā caro xpi regnit i sepul-
cro i spe resurrectōis future: q 3ª die re-
surrexit. **4°** dico q xps fuit pegrin⁹
q^m ad picula q sustinuit. **A**bi sciēdū q
pegrini aliqñ sustinēt picula a socijs q eos
pdūt. **A**lii ab hospitibz q eos occidūt. **A**lii
a latrōibz q eos expoliāt. Sic xps a suo
socio. i. a iuda suo disciplo fuit tradit⁹ iux-
ta illd q ipe dixit **M**at. 20. **A**lii dico vo-
bis q vn⁹ vrm me traditur⁹ ē. Fuit ē a
iudis cū qb⁹ puerlando hospitatur⁹ fuerat
interfect⁹. Fuit nōmin⁹ a militibz spoliat⁹.
Et sic i pleta fuit phia ps. d. Diuiserūt si-
bi vestimēta mea ⁊ sup vestē meā miserūt
sortē. **5°** dico q xps pegrin⁹ fuit q^m ad
isignia q portauit. **A**bi sciē. q pegrini por-
tāt aliq isignia i selauia triplici d. cā. p^o ad

ōndēdū q ppleuerūt pegrinatōez suā. 2°
vt hoies moueant citi⁹ ad eis bñficiēdū
3° vt securi s̄ tiorē hostiū p viā icedant
Sic xps ad p̄ez rediēs cicatrices i carne
retinuit. p^o i oñsionē p̄ne obie. **P**̄r. n. sibi
cōmiserat vt gen⁹ hūanū sua passiōe redi-
meret: ⁊ iō cicatrices retinuit vt signū p
plete legatōis oñderet. **2°** retinuit pp i
uocatōez p̄ne mie: vt his p̄ri oñsis eum
ad mīaz puocet vt nob peccōibz s̄beat mi-
sereri. vñ apo. heb. 9. Introiuit yhs i ipz
celū: vt p nob appeat nē vltui dei. **3°** ip-
sas retinuit i signū securitatz nob acq̄scentie
s. s. cetero hostes timeam⁹ in viā: q iuxta
illd ps. Timebūt q hitāt terros a signis
tuis. Hostes maligni multū illa isignia ti-
ment.

Tertia pars.

Egitur. Et dixit ad eos. **S**stul-
ti ⁊ c. **A**bi tāgit rephēsiōem ag-
grauatē. q pbat ignorātia incre-
pata. **A**bi tria possum⁹ p̄siderare. s.

Rephēsiōe p̄nalē.

Expeditiōe salutarē.

Expositiōem magistralē.

Quādo ad p^m dic. Et ipe dixit ad eos ⁊ c.
vbi dupl^r eos rephēdit. s. s. pua itellect⁹
claritate: ⁊ ad cognoscēdū. Et s nimia
affect⁹ tarditate ad assentiēdū. **Q**uādo
ad p^m dic. Et dixit ad eos. **S**stulti. **A**bi
sciē. q itñ isti discipuli stulti erāt q nō co-
gnoscētes virtutē xpi sciētes ipz mortuū
nō itelligētes ipz sua potētia resurrexisse
qñ i eūdē erroiē inciderūt i quē iciderāt
illi q dixerūt tpe mort⁹ sue dū essz i cruce:
q alios saluos fecerat: ⁊ seipz nō poterat
saluū facere. **Q**uādo ad nimia affect⁹ tar-
ditatē ad assentiēdū dic. Et tardi cor: de ad
credēdū ⁊ c. **A**bi sciēdū q dēis ppharum
hō nō d; eē tard⁹ ad credēdū s; p̄mptus.
h; at p̄tigat alñ q hō dēis pphaz ⁊ nō ol-
b⁹ general^r credat: sic isti discipuli vide-
bant aliq dēā prophetica credē: puta ad
passiōē xpi p̄tinentia: nō at p̄tinentia
ad ipz⁹ resurrectiōem. **Q**uādo ad secūdū

l. expeditōem salutarē dicē. Mōne h̄ opor-
tuit pati xp̄s. 7c. Abi sciē. q̄ h̄ xp̄s h̄z dispō-
nē dīnā pati oportuerit pp̄ redēptōez hūa-
ni generis: tñ sui crucifixores si fuerit ex-
cusati: q̄ illi non faciebant vt adimple-
rent dispositiōem diuinā: sed ppter inui-
diam: 7 eorūz maliciā. ¶ Quantū ad ter-
cium. l. expōitiōem magistrālem dicit. Et
incipiēs a **Aboy. 7c.** Abi sciēdum q̄ xp̄s
sic magister scientificus exponit istis di-
scipulis dicta pphetaz 7 misteria: vt ex
h̄ cognoscant q̄ illa q̄ in ip̄m venerūt nō
fuerit casualia: sed diuina puidētia ordi-
nata. ¶ Sciēdūz ē q̄ passio 7 resurrectio
xp̄i fuit prophata i sacra scriptura 7 mlti-
pliciter figurata. ¶ Primo fuit pphata
per extremum pphiarū: d̄d. d. in persona
xp̄i. Ego dormiui 7 somnū cepi 7 rebrexi
quia dñs suscepit me. ¶ Fuit et prophata
sophoe. 3. Abi dicit: 7 pōt esse verbūz
xp̄i. Expecta inquit me dicē dñs in die re-
surrectiōis mee in futurū: quia iudicium
meum vt cōgregē gētes 7 colligā regna.
¶ Fuit et multiplicr figurata. Primo i il-
lo sacrificio abrae de filio suo ysaac. de q̄
sentētiā d̄r gñ. 22. q̄ abraā ad pceptū
dī tulit filium suū ysaac: 7 volēs eum im-
molare dō in monte quē sibi dō ostende-
rat in altari sup struem lignorum vt ve-
rus obediēs accepit eum: 7 ligatū posuit
sup struem lignorū arripiesqz gladiū vo-
luit eum occidere. Cuius obiam cernens
dñs: misit angelum q̄ dixit sibi ne interf-
ceret filium: leuās qz oculos abraā vidit p^o
tergum arietem herentē cornibus quem
accipiens interfecit: 7 obtulit holocaustum
loco filij: viuo filio pmanente. ¶ Abi sciē-
dum q̄ p abraā patriarchā qui interpreta-
tur p̄ multaz gentiū: intelligitur dō p̄.
a quo secūdum apostolum. Ephē. 2. D̄s
paternitas in celo 7 in terra nominatur.
¶ Per ysaac vero filium vnigenitū: tel-
ligi potest xp̄us ylis: qui quantū ad diui-
nitatem est vnicus filius dei patris: qui

signāter ysaac qui risus interpretat̄ dici-
tur: quia nob̄ pcurauit risum 7 gaudium
regni celestis. ¶ Deus igit pater signifi-
catus per abraā: filium suūz imolare vo-
luit ligatum sup struem lignorū: quando
in ligno crucis eleuatum: eum tradidit
hostiam: pacificā pro redēptione humani
generis captiuati. ¶ Mō vacat at̄ miste-
rio q̄ dicitur: q̄ ysaac super struē posuit:
nō fuit mortu⁹ sed aries quē viderat in-
ter vepres. ¶ Abi sciēdūz q̄ in xp̄o fuit
diuitas que mori nō potuit: 7 humanitas
que erat mortalis. Diuinitas significat̄ p
ysaac primogenitū abrae. Humanitas si-
gnificat̄ per arietem. q̄ signanter inter ve-
pres fuisse dicit̄ quia sic vepres aliquan-
do pungunt 7 lacerāt sic humanitas xp̄i
dum fuit laceratus: flagellat⁹ sp̄inis core-
nat⁹: 7 clauis pforatus fuit p̄nct⁹ 7 mul-
tipliciter laceratus. Et sic aries. i. humani-
tas mortua est. Ysaac vero. i. diuinitas.
non. ¶ Fuit et figurata in samuele. de q̄
dicit̄. i. r̄. 9. Dormiuit at̄ samuel vsqz ma-
ne aperuitqz hostia dñs domini. ¶ Abi
sciendum q̄ p samuelem qui interpretat̄
postulatus a dño intelligi pōt Christus:
quem patriarche 7 prophe postulabant
redēptorem. Iste dormiuit vsqz mane: qz
ab hora nona diei veneris: vsqz m̄ae diei
dominice quando a mortuis resurrexit.
Et tunc aperuit nob̄ hostia domus dñi:
qz per passionem mortez 7 resurrectiōem:
iam soluto d̄bito hūani generis: nob̄ ape-
ruit ianuam paradisi.

Quarta pars.

Equit 7 appropinquerūt castel-
lo 7c. Abi tangit manifestatiōez
evidentē: q̄ pbat veritas ppa-
lata. vbi q̄stūm ad discipulos qbus facta
fuit ista māifestatio tria possumus consi-
derare. s.

Pietatē viscerosaz in inuitando.
Claritatē luminosam in intūedo.
Sedulitatē virtuosam in nūciando.

p iij

Tercio ad occasionem admirandā dicit. Et appropinquerunt etc. **U**bi sciendum qd ex eo qd finxit se longire xps: occasio nem habuerit discipuli vt moti pietate: ip sum ad hospitium inuitarent. **Q**uarto ad expressionem imitandā dicit. Et coegerit il lum etc. **U**bi sciendum qd actus pietatis isti discipuli expriment in duobus. scilicet realiter et vocaliter. **Q**uinto ad actum reale dicit. Et coegerunt illum. vbi sciendum qd isti disci puli cum qbus ambulabat xps: qd ipse erat caritas: et non poterant qd essent a caritate disuncti: et ideo ipsi ex caritate cogebant vt cum eis in hospitio remaneret: qd ex de bent hoies ad similia icitari. **U**bi non soluz pegrini sunt inuitandi sed et trahendi. **Q**uinto ad actum vocalem dicit. Ab hac nobiscum etc. vñ Glo. Non solum scis cum cogunt: sed et xps eum inducunt. seqt enim. Ab hac nobis cum etc. **Q**uinto ad persecutionem appetendam. Et intrauit cum illis. **U**bi sciendum qd hō dicit appetere. vt. scilicet xps cum eo hitet qd sit p opera misericordie exhibita seruis suis. **Q**uinto ad 2m. scilicet claritatem illuminosam in intiendo dicit. Et factum est dux recorderet etc. **U**bi sciendum qd xps exis cum istis duobus iuxta morem que tenere psueuerat in ministrando aplis: et istis duobus ministrabat seqt enī. Accepit panem et benedixit: ac fre git et porrigebat illis. **I**n ista igit parte tria possumus considerare. scilicet. Aspectum viridicum. Discessum mirificum. Remorsum intrinsecum. **Q**uantum ad primum dicit. Et factus est dum etc. **U**bi sciendum qd illa apertio oculorum: non intelligitur de apertione oculorum corporalium: qd illos clausos non habebant: sed de oculis interioribus quibus quis esset non intelligebant. **U**bi Tri. Non de sensibilibus oculis dictum est: sed de consensu mentali. **Q**uantum ad discessum mirificum dicit. Et ipse euauit ab oculis eorum. **U**bi sciendum qd xps

iam habebat corpus glorificatum: cuius locus non erat iste mundus: sed celus em pireum. Idcirco ad hoc designandum non diu remansit cum istis: sed vt fuit ab eis cognitus: statim discessit. **U**nde Theo. Non enim tale corpus habebat vt diuti us cum eis morari deberet. **Q**uantum ad remorsum intrinsecum dicit. Et dixerunt adinuicem etc. **U**bi sciendum qd secū dum Digenem. Per hō inuunt isti discipuli: qd prolati sermones a saluatore accendebant audientium corda ad amorem diuinum. **U**nde etiam Grego. Ex audito enim sermone: inardescit animus corporis frigus recedit fit mens in superno desiderio anxia: audire libet precepta celestia: et quot mandatis instruuntur quasi tot facibus inflammatur. **Q**uantum ad tertium. scilicet sedulitatem virtuosam in nunciando dicit. Et surgentes eadem hora etc. vbi tria tangit. scilicet. Iter festinatum. Dictum diuulgatum. Factum comprobatum. **Q**uantum ad primum dicit. Et surgentes eadem hora regressi sunt in Ierusalem. **U**bi sciendum secundum Theo. qd isti discipuli agnito Christo adeo sunt letati vt nullam moram passi mox reuersi sunt in Ierusalem. **Q**uantum ad dictum diuulgatum dicit. Et inuenerunt congregatos. xj. etc. **U**bi sciendum qd anteqm isti duo reuersi fuissent in Ierusalem iam erat diuulgatum qd xps resurrexerat et apparuerat mulieribus et Petro. **Q**uantum ad factum comprobatum dicit. Et ipsi narrabant etc. **U**bi sciendum qd post apparitionem factam mulieribus et Petro postea apparuit alijs discipulis secundum Theo. Aliquando pluribus aliquando paucioribus. **Q** Sciendum est circa partem istam in qua fit mentio de hospitalitate: qd propter ipsam homo inter alia acquirat duo bona. quia a periculis libera

tur et donis gratuitis muneratur. **¶** De primo fuit figuratum Gen. 18. Ubi sententialiter dicitur quod cum Loth recepit angelos hospitio propter hospitalitatem eia exhibitam: liberatus fuit ab incendio ciuitatis sodomie quod de^o propter peccata illorum subuertit. **¶** Ubi sciendum quod per Loth qui interpretatur declinans intelligitur homo qui dum uiuit in hoc mundo difficile est quod possit recte incedere quin aliquando deuiet a via veritatis. iuxta illud **¶** Prover. 24. Septies enim in die cadit iustus et resurget. **¶** Per angelos autem quos Loth recepit hospitio intelligi possunt peregrini quos homo misericordia motus debet recipere gratulanter. **¶** Per ciuitatem autem sodomam in qua erant peccatores homines intelligitur hic mundus in quo homines uiuunt ut plurimum in peccatis. ut sic sit ciuitas de qua dicitur **¶** Ezechie. 7. Terra plena est iudicio: et ciuitas plena est iniquitate. Si autem homo hospitalitatem exerceat instar Loth merebitur a periculis peccatorum liberari. **¶** Secundo dico quod propter hospitalitatem homo donis gratuitis muneratur. Hoc autem fuit figuratum **¶** Genes. 18. Ubi dicitur sententialiter quod cum Abrahā recepit tres viros sibi apparentes ad hospitium ditauerunt eum prole qua caruerat. **¶** Habebit filius Saria vxor tua quod quidem fuit ut dixerunt. **¶** Ubi sciendum quod per Abrahā intelligi potest quilibet homo qui eius exemplo debet hospitalitatem sectari. iuxta illud apostoli **¶** Ro. 12. Necessitatibus sanctorum communicantes: hospitalitatem sectantes. **¶** Per illos autem tres viros intelligi potest quilibet peregrinus qui debet cum caritate hospitio recipi. Qui si gnanter dicuntur tres quia in fide trinitatis deifice ista debet exercere. **¶** Sed audi quid sequitur. Nam ex hoc fuit promissus filius Abrahā patriarche. **¶** Per istū

igitur filiū heredē quod p^o p^{re} reliq^{ue} intelligit p^{ri}mū quod debet homini ex supradictis iuxta quod xps dixit **¶** Jo. 17. **¶** Item at videbo vos et gaudebit cor vestrum: et gaudium vestrum nemo tollet a vobis. **¶** Ad quod 7c.

¶ Feria tertia resurrectionis Euan^g. xxx.

Stetit yhs in medio discipulorum suorum et dixit eis pax vobis **¶** Luc. 24. **¶** Nos videmus per experientias quod vnaque res: quanto a plu-

ribus potentijs cognoscitur: eius certitudo citius experiri. ut autem certitudo resurrectionis xpi firmior: habeatur: eam voluit per potentias diuersas cognoscere. cognitiuas intellectiuas: et sensitiuas. Et hic est quod nobis insinuat ystoria euangelij hodierni. In quo beatus Luc. quantum ad manifestationem resurrectionis xpi. generaliter duo tangit. scilicet quod xps dupliciter se ostendit. scilicet.

Corporaliter quantum ad potentias sensitiuas Et spiritualiter quantum ad potentias intellectiuas

¶ Primum probat experientia comprobata. Secundum intelligentia declarata. **¶** Primum in principio. 1° ibi tunc apparuit eis 7c.

¶ 2° ad p^{ri}mū ubi xps se ostendit eis 7c. dicit. Stetit yhs in medio 7c. Ubi sciendum quod xps quantum ad potentias sensitiuas suis discipulis quadrupliciter se ostendit. scilicet.

Quantum ad auditum perceptiuū sonorum.

Quantum ad visum inuicem colorum.

Quantum ad tactum apprehensiuū grossorum.

Quantum ad gustum discernitiuū sapientiarum.

¶ 3° ad p^{ri}mū dicit. Stetit yhs 7c. Ubi sciendum quod vox auditu perceptiua. quod quidem vocē xps ut hic dicit: protulit discipulis suis ideo auditu potuerunt de ipsius resurrectione habere experientiam. Circa autem p^{ri}mū istā. 3° possumus considerare xpi apparitionem mirificam.

Discipulorum admirationē magnificam.

xpi confortationē saluificam.

¶ 4° ad app^{ar}itionē mirificā dicit. Stetit yhs 7c. ubi tria tangit. scilicet.

Situm conuēientem,

Vocem delectantē.

Scm̄ confortantē.

Quantū ad situm puenientē dicit. Et e-
tit yhs 7c. **Ubi** sciē. q. medium est situs
pueniens 7 cōs oibus circōstantibus vt
ille q in medio est cognoscat. Et igitur
Christ⁹ a discipulis cōis possz cognosci:
iō dī in medio eoz stetit. Et sic potue-
rit dici de ipso illud Deuter. 7. De⁹ dū
tuus in medio tui est. **Q^m** ad vocem
delectatē dīc. Et dixit eis pax vob. vbi
sciendū q pax est vox delectabilis: q. est
pūctina hoium p amorē: iuxta illd q. ad
mōet apo. Eph. 4. Solliciti sitis huā vni-
tatem spūs in vinculo pacis. **Sciendū**
est at q. Christ⁹ fuit pacis.

Lator in predicatōe.

Pacis reformator in passione.

Pacis dator in gloriificatōe.

Primo fuit pacis lator in predicatōe
iuxta q. dixit apostolis qm̄ misit eos ad
predicādū. Mat. 10. Intrātes at domū sa-
lutate eā. d. Pax huic domui: 7 siqdem
fuerit dom⁹ digna veniet pax: vīa super
eā. sin aut reuertet ad vos. **2°** xps fuit
pacis reformator in passione. Nā pax q
p fuerat int deū 7 hoīem qm̄ ipm̄ creauit
fracta fuit: qm̄ pceptū dñi fec comede-
do fructū ligni vetiti: qz qdē pacē Chri-
st⁹ p passionē suā reformauit 7 reconcilia-
uit nos dō: iuxta illd apo. Eph. 2. Vos q
alī erratī lōge sci estis ppe in sanguine
christi. ipse. n. ē pax vīa q fec vtraqz vnū.

3° christ⁹ fuit pacis dator i gloriificatō-
ne. Nā christ⁹ n solū pacē dat nob i pñti
p grām: s. ē in futuro p gloriā. iuxta q.
ipse itur⁹ ad pñem dixit discipulis suis.
Jo. 14. Pacē do vobis: pacē meā relinq
vobis: nō qm̄ mūdus dat ego do vob. q. d.
relinq vob pacē qz hēat vobiscū: dū in h
mūdo viuet: 7 do vob pacem qz hēbit i
glia. **Q^m** ad dcm̄ pfortatē dīc. Ego sū
nolite timē. q. d. s. videriq me mortuum

fm̄ humanitatē: tñ fm̄ diuinitatē brexi:
7 iō nolite timere. **Uñ** dic Apoc. 1. Noli
timere ego pñmus 7 nouissimus: 7 viuus
7 mortu⁹ fui: 7 ecce sūz viuens in secula
seculoz. **Q^m** ad 2^m. s. discipuloz admi-
ratōem dicit. Conturbati vō 7c. **Ubi** sciē
dū fm̄ Bedā q. discipuli nouerat xps fu-
isse vez hoīem tāto tpe cū eo puerlati: s.
postqz mortu⁹ ē: nō credūt verā carnē d
sepulcro: tertia die potuisse resurgē. vñ
segtur. **Conturbati** vō 7 pterriti existima-
bāt se spm̄ videre. **Q^m** ad 3^m. s. cōfor-
tatōem saluificā dīc. Quid turbati estis.
7c. **Ubi** sciendū fm̄ Theo^m. q. q. p xbum
pacis non est sedat⁹ turbo in aiab⁹ aploz
aliunde indicat eis se filiū dei eē q. men-
s cognoscebat archana. **Uñ** segt. Et dixit
eis qd tur. 7c. q. d. Ex eo q. cogitatōes
vīas cognosco: potestis cognosce me eē
filiū dei: 7 a mortuis resurrexisse. **Q^m**
ad 2^m vbi xps se oñdit discipulis suis qz
tuz ad vīsz int vīuū colorum dīc. **Uide**
te manus 7c. **Ubi** sciendū q. xps volēs
certificā disciplos d. sua resurctōe oñdit
eis manus 7 pedes quos in ligno crucis
viderant pforatos vt ex h ipi cognosce-
rent ipsum exuisse mortalitatē 7 resurre-
xisse cū gloria. **Quantū** ad tertiū vbi
Christ⁹ se ostendit quantū ad tactū ap-
prehēsiū grossorum dicit. **Palpate** 7 vi-
dete. **Ubi** sciendū q. inter alios sensus: ta-
ctus habet iudicare d. duriciē vel gñitīe
alicuius. Quia igit Christ⁹ oñdit se ad
cognoscēdum vtrū esset corp⁹ vel spirit⁹
cui⁹ corp⁹is ē hīe duriciē 7 grossiciē:
ideo hic ostendit eius māifestatio perfe-
cta p tactum. **Quantū** ad quartū vbi
Christ⁹ se ostēdit discipulis quantū ad
gustum discernitiū saporū dicit. **Adhuc**
autē illis nō credentibus 7c. **Ubi** sciendū
q. inter alia q. indicant hominem vīuū ē
vera māducatio: q. quantū ad auditum 7
quantū ad vīsum 7 ē quantū ad tactum
posz: est aliqua illusio tñ vera māducatio

esse nō pōt nisi ab homine uiuo. Et igit
Christus se veraciter uiuū ostēderet. iō
voluit post resurrectionē cum discipulis
veraciter māducare. Circa at ptē istā
quattuor possumus considerare. i.

Postulationem pabuli.

Oblationem cibi.

Comestionem eduli.

Expositionem misterij.

Quantū ad postulationē pabuli dicit
Adhuc at illis etc. Ubi sciendū q xps vi
dēs discipulos adhuc nō pfecte credētes
tñ aliqliter oppinātes pp illa q dixerat et
eis oñderat se resurrexisse ex q cū admi
ratioē gaudebāt: vt firmi⁹ eos certificaret
petijt ad comedēdū. Quantū ad obla
tionē cibi dicit. Et illi obtulerūt ei etc. Ubi
sciendū q añ resurrectionē xpi i lege mo
saya pceptū fuit vt agn⁹ paschalis cōede
ret cū lactucis aggressib⁹: q gen⁹ huma
num adhuc erat in amaritudine q: nōdū
erat redēptū. Post vō resurrectionē mel
xpo discipuli offerūt: q: p mortē et resurre
ctionē xpi: fuit amaritudo hūani generis
dulcorata: dum redēptū fuit mīsericorditer
et introit⁹ paradisi reueratus. Quantū ad co
mestionē eduli dicit. Et cū mādu. etc. Ubi
sciendū q sic dcm est vt xps se oñderet ve
raciter resurrexisse: cōedit corāz discipul⁹
vt at mōuz p sūetū teneret reliqas eis tra
didit māducādas. Sciē. ē. et sūt vba be
de. P⁹ resurrectionē xps nō qñ cibo indi
gēs: nec qñ nos i resurrectionē qñ expecta
m⁹ cibis indiget significās: sūt eo modo
naturā resurgentij astrueret. Q^m ad ex
positōem misterij dicit. Et dixit ad illos: h
sūt vba etc. Ubi sciē. q post qz xps se māi
festauit discipulis p expientia qttuor: sen
suū: vt nō credāt illusos fuisse sensus hūa
nos pbat suā passionē et resurrectōez ppha
tā in scripturis et multipl⁹ figuratā. Ubi
sciē. q passio xpi et resurrectō p fuit scrip
ta sūt mō pphico et figuratio i libris moy.
gn. 49. i bñdictōe q Jacob bñdixit filiis

suos: q cū vēiss⁹ ad iudā int alia d eo dixit
Latul⁹ leōis iudā ad pdā fili mi ascendi
sti regescēs et accubisti vt leo et qñ leāz
qs suscitabit eū. Ubi sciē. q xps fuit
catul⁹ leōis i sua p dicationē q iustos pfor
tauit pmittēdo pmiū et malos terruit an
nūciādo suppliciu: vt sic dicat de eo illud
Amos. 4. Leo rugiet et qs non timebit.
Ascendit ad pdā in sua passione in q
p mortē suam depdat⁹ ē dyabolū q gen⁹
hūanū tenebat captiuū: iuxta illd numerū
21. Pugnavit cū eo et victor: exiit: duxit
ex eo pdā. Et accubuisse: i sua tumu
latōe: vt sic potuerit dīe illd ps. In pace
in idipm dormiā et regescā. Et quis
suscitabit eū in sua resurrectōe: q signant
sūt interrogatōez pōit: q: sē ē op⁹ mirādū
dō at facile cui⁹ potētia fuit suscitatus:
iuxta illd act. 2. Hūc yhm suscitauit dūs:
cui⁹ nos testi sum⁹. 2° scripta fuit mō
pphico et figuratiuo i libris pphaz. Q^m
ad modū pphicū tāgens suā passionē dī
36. 53. Sic quis ad occisionē ducet: et qñ
agn⁹ corāz tōdēte se obmutescet et nō apiet
os suū. Q^m at ad resurrectōez dī 36.
45. et pōt eē vbu di pīa de xpo. Ego susci
taui eū ad iusticiā et oēs vias ei⁹ dirigaz:
ipe hēdificabit ciuitatē meā: et captiuitatē
meā dimittet nō in pēio neqz i mūrēb⁹:
dīc dñs exercituū. Q^m ad modū figu
ratiuū dī amos. 9. In die illa suscitabo ta
bnaculū dō q cecidit et rehedificabo apu
ras muroz ei⁹: et ea q conuerāt restaura
bo dīc dñs. Ubi sciē. q p dō itelligit
xps yhs: q istar dō fuit dcor⁹ p puritatē
et forij p pbitatē. Pder tabnaculū at dō in
telligi pōt corp⁹ yhu: q qdē cecidisse dī:
qñ dpositū d cruce fuit positū in sepulcro
In die g resurrectionis xpi. dō h tabnaculū
suscitauit qñ resurrexit. Rehedificauit
at apturas muroz ei⁹ qñ plagas qā ic u
ce portauerat: sua vtute sanauit. Restau
rauit etiam ea que conuerant: q: dcorē
et pulchritudinē corporālē: q p mortem i

xpo conuerant: restituta sunt p diuinam potetia. ¶ Sciendum est aut circa istam pte principalē in qua fit mentio de pisce et fauo mell^o que xps comedit q secundum Bedam mystice loquēdo: piscis assus quez xps comedit: significat xpm passum. Ipe enim dignat⁹ ē latere in aqs generis humani: capiti laqueo mortis nre: et quasi tribulatioe assat⁹ est tpe passionis. sed fau⁹ mell^o nob^{is} extitit in resurrectione. ¶ Hoc autem fuit nob^{is} figuratū Iudic. 14. Ubi finaliter d^r q cū Sanson esset in itinere inuēit in ore leonis mortui fauū mell^o quē comedit i via. ¶ Ubi sciendū q p Sansonem q interpretat⁹ sol fortis intelligi pōt quilibet homo: qui instar sol^{is} debz esse lucidus per cōscientie claritatem: fortis p operis pbitatem. ¶ Iste signanter itinere dicit⁹: quia dum homo uiuit in h^{is} mūdo uiator dicit⁹: cuius iter rectum d^r esse quia d^r mandata dⁱ inuolabil^{iter} obseruare. ut sic dicit⁹ possit ill^{ud} eccl^{ie}. si ambulauit pes meus iter rectum a iuuentute mea. ¶ Per leonez autem bestiaz fortissimū intelligitur xps d quo dicitur Job. 9. Si fortitudo queris robustissim⁹ est. Iste d^r mortu⁹: quia pro salute hūani generis in cruce mori uoluit. In ore aut istius leōis inuē⁹ est fau⁹ mell^o quādo a uiris fidelibus cognitus est d^s et homo et in eius cognitione: ipsum degustando mental^{iter}: spiritaliter sunt relecti. ¶ Unde cuilibet dicitur puer. 24. Comede fili mi mel: qz bonum est et fauū dulcissimū guturi tuo: sic doctrina sapiētie anime tue: qz cum in ueneris habeb^{is} i nouissimo sp^{iritu}: et spes tua non peribit.

Secunda pars.

¶ Equit. Tunc aperuit ill^{ud} sensum
et. Ubi xps se ostendit discipulis spūaliter: quantū ad potestas intellectiuas. qz pbat intelligētia de clarata. Ubi tria possum⁹ cōsiderare. s.

Intellectus illuminatiōem.

Affatus expressionem.

Letus adunatiōem.

¶ Quantū ad p^{ri}mū dicit. Tunc apperine
et. Ubi sciendū qz pueniens et pns fuit qz postqz xps se māifestauerat: qm ad potestas sensitivas et scripturas q de ipso dca erant: illuminaret intellectū eoz ut intelligerent scripta de ipso. Et hoc est qz quilibz discipulorum petebat in ps. d. Seru⁹ tuus sum ego: da mihi intellectum ut sciā testimonia tua. Si enim non aperuisset eis intellectum ut que legerent intelligerent: in scripturaz diuinaz studio uaticillassent. ¶ Q^{ui}m ad affatus exp^{re}ssionē dicit. Et dixit eis et. Ubi sciendū qz xps ut discipuli melius intelligerent scripturas: non solum aperuit eis sensum: sed et specialiter dixit: de quo specialiter scripture erant ad propositum. s. que eius passionem et resurrectionem tangebant.

¶ Quantum ad cetus adunationem dicit. Et predicari nomine eius et. Ubi sciendum secundum Bedam. qz post comēdatam sui corporis ueritatem cōmendat ecclesie unitatem: cum subdit. Et predicari et. Quia qui uult de peccatis suis remissionem accipere: oportet ipsum ueraciter penitere. Unde Eusebius. Oportebat autem conuersos ex gentibus expiari a quolibz contagio et macula per uirtutem ipsius quasi contaminatos ab errore demonum et ydolatrie: et quasi nup conuersos: Ideo dicit qz oportet predicari prius pniaz: pnt remissioez pecōz i oēs gētes. Quā xps dixit discipulis. Abat. ult^{imo}. Eūtes docete oēs gētes baptizātes eos i noīe p^{at}ris et filij et sp^{is} sci. Et d pnia Abat. 3. Pniaz agite: appropinquabit ei regnū celoz. Ad qd regnū et.

¶ Dominica octaua resurrectionis.
Euangelium. 31^m.

Ubi esset sero die illo 7c. 30. Bonus prelatus debet erga suos subditos int alia quadrupl'r se h're. Primo enim d'z habere circa eos beniuolentiā 7 familiaritatem. iuxta illd ecclesiastici. 32. Rectorem te posuerūt: Noli extolli. Esto i ill' q'si vn' ex illis. 2° d'z h're munificētiā 7 libalitatē. Nā d' suis gratijs d'z esse libalis 7 nō parcus. Et sic de suis gratijs dicere possit illud q' de sapiētia d'r sapie. 7. Quā sine fictōe didici 7 sine inuidia cōico: 7 hōestatē eius nō abscondo. 3° d'z h're misericordiam 7 pietatē. Nā q'n videt aliquē d' s'bdij deficere nō d'z eum nimis aspe obiurgat: sed misericorditer ipm corrigit: q' mltō t'ies mīscors 7 blāda correctō trahit hominē citius ad emēdam. vñ euilb'z plato d'r ecclesiastici. 4. Noli eē sicut leo in domo euerēs domesticos tuos 7 opprimēs s'bditos tibi. 4° d'z h're diligētiā 7 sedulitatē. Nam prelatus diligens 7 solicit' d'z esse vt gubernet suos s'bditos: 7 si ali quādo deuiant: d'z eos reducere 7 nō per mittere eos fm sua desideria vagabundos. 5° Xps igit' sicut bonus prelatus 7 d'ns 7 suis discipulis familiarem se exhibuit q'n ipsis post mortē appuit. Et libalē cū eis sua dōa distribuit dādo p'atē dimittēdi peccata. Et misericordē 7 piuz q'n Thomā discedētē expectauit: nec ip' sup' pūire voluit. Et sollicitudinē 7 diligētiā q'n ip'z reducere voluit ad gregis apostolici vnitatem. Et hoc est q' nob' insinuat y'storia euangelij hodierni. In quo beat' 30. quattuor tangit. s. Resurrectōis māifestatōem gaudiosā. Potestatis collōnē vigo:osā. Quis separatōem ruinosā. Gregis adunatōem amorosā. 6° Primum probat apparitio singularis. Secundum iurisdicō spūalis. Tertium ablatio corporalis. Quartum requisi

tio paternalis. 7° P'm in prin. 2^m ibi. Dixit ergo eis iterum pax 7c. 3^m ibi. Thomas at vnus 7c. 4^m ibi. Et post dies .8. 7c.

Prima pars.

Quantū ad primum: vbi tangit resurrectōis manifestatōem gaudiosā q' pbat appetō singulāris dic. Cū esset sero die illo 7c. Ubi. s. possum' cōsiderare. s.

Apostolor' inclusionem.

Christi appetōem.

Ipsi adlocutōem.

Corporis māifestatōem.

Gregis p'gratulatōem.

Quantū ad p'm dic. Cū esset sero 7c. Ubi sciē. q' discipuli audiētes q' Maria anūciauāt eis xp'z resurrexisse aut oportebat eos nō credere: 7 sic errassēt: aut oportebat eos credere: 7 sic hēbāt doloris māz q'li ip'z vidēdi: reputass' eos indignos. Ne igit' xp'z eos i error' pmitteret: 7 eos p'fortādo auferret tristitiā: voluit eis sine dillatōe eadē die q' surrexit euident' appē. h' 3. Crisostomo. Sciē. ē ēt q' discipuli p' t'iorē iudoz q' viderāt q' xp'z mortē tradiderāt se cōgregabāt i vnū: 7 fil' iāuis clausis stabāt h' Beda. Sciē. ē ēt 3. Theo. iō sero appuit eis: q' p'stolabāt vt oēs p'uenirēt. 2° h' Beda: q' xps appebat eis ad eos p'fortā dū: iō s'buīt appere illa hora q' mag' poterāt t'ier. s. hora nocturna. 3° Q' at iāuis clausis: audi Theo. Postq' h' clausis intrauit vt o'ndat q' eodem mō resurrexit adiacēte lapide super monumētum: 7 sic cū corpore gloriofo. 4° Quantū ad fm. s. appetōem xp'i dicir. Venit iesus 7 stetit 7c. Ubi sciēdum q' medium fuit locus p'ueniēs in quo xps debuit discipulis apparere. Primo q' mediū est locus cōnexiōis 7 coherētie: q' in medio cōiungunt extrema. 5° Christ' igit' q' coniūxit nos deo patri. iuxta illud Eph. 2°. Jē est pax nostra qui fecit vtrāq' vnum. Conuenienter in medio discipulorum d'r stetit.

Et dicere potuerit filiis Beut. 5. Ego seq
ster et medi⁹ fui inter dñm et nos. ¶ 2° qz
mediū ē loc⁹ firmitat⁹ et cōfidētie ad alios
cōfortādū. Xps igit in medio fidelīū suor⁹
et nō ipsos cōfortat et regit. ¶ Tertio qz
mediū est locus influētie. Xps igit dñs ste
tisse in medio: qz in suos fideles grām et
salutē influxit: iuxta illud ps. Be⁹ at rex
nō an secula opat⁹ est salutē in medio ter
re. ¶ Quantū ad terriū. s. xpi adlocutōez
dic. Et dixit eis pax vob⁹. Abi sciendū qz
discipuli pp passionē xpi erant valde stu
pefacti et dñpsi in mēte et iō xps volens
eos pfortare dixit eis pax vob⁹. i. ne turbe
mini pp illud qd de me accidit vacilātes.
In quo ē hz Bedā cōmemorat verbū qd
an crucē dixerat. Pacē meā do vob⁹. Et
rursū. In me pacē hēbitis. ¶ Quantū
ad 4^m. s. corporis manifestationē dic. Et
cū h dīxisset oñdit eis et. Abi sciendū qz
xps volēs certificare discipulos d sua re
surrectōe pfcā qzū ad corp⁹ et aiaz ne ipz
solū spūz crederēt oñdit eis man⁹ et lat⁹.
vñ dñs Luc. 24. qz ipse dixit eis. Palpate
et videte qz spūs carnē et ossa non hz sic vi
deg me hñe. ¶ Quantū ad 5. s. gregis cō
gratulationē dic. Gauisi sunt igit discipuli
et. Abi sciendū hz Criso. Et qz an crucem
dixerat eis. Ite videbo vos et gaudebit
cor vñm. h ope iple. ¶ Sciendū est at cir
ca istā ptē principalē in q fit mētio de pa
ce q loquēdo moralr fm Augu. de xbia
dñi. Pax ē serenitas mēti et tranquillitas
ai simplicitas cordis vinculū amoris et cō
fortiū caritat⁹. Nec at pax nō dat pccōib⁹
iuxta illd Isa. 48. Nō est pax ipiis dicit
dñs. Quib⁹ at dat h pax: audi angelum
Luc. 2. d. Et i terra pax hoib⁹ bōe volūtāt⁹
¶ Sciendū ē at q sic videm⁹ in sanatiōe
ifirmitatū corporaliū sic est in sanatiōe ifir
mitatū spūaliū. In ifirmitatib⁹ at corpo
ralib⁹ videm⁹ q bon⁹ medic⁹ pūo dat me
dicinā morbū remouentē. 2° medicinā sa
nitatē inducentē. 3° medicinā sanitatē cō

seruantē. Sic suo mō spūalr hō ifirm⁹ p
odiū et discēssiones: si vlt pfcē sanari. p^o
oqz volūtas ab oi guerra istar morbi pur
get. 2° qz pax instar sanitat⁹ ab hoie pec
ret. 3° qz hñta firmiter obseruet. ¶ Quarto
dico qz oqz volūtas ab oi guerra instar
morbi purget. Et qre: qz sp hoib⁹ multipli
citer ē dānosa. vñ hō credēs pp guerrā p
ficere: multociēs desic et subcūbit. ¶ Hoc
at figuratū. 2. pali. 25. Abi snialr dñs qz cūz
amafias creuisset i supbiā pp victoriā hñ
tam d ydumeis: vsus pñlio pessimo misit
ad Joas regē Isrl⁹ g multo nobilio: erat
eo qz volebat bellā secū. d. Hñ videam⁹
nos mutuo. Rex at ioas sic vir sapiēs vo
lēz guerrā fugere: et ipm a sua audatia re
primere: misit sibi p nūcios pabolā istā. d.
Cardus q ē in libano: misit ad cedrū liba
ni. d. Ba filiā tuā filio meo vxorem. et ecce
bestie q erant in silua libani trāsierunt et
cōculcauerunt cardū. Quam parabolā ap
plicans ad amafiam dixit. Dixisti percu
si edon et ideo erigitur cor tuum in super
biam. sede in domo tua. cur maluz aduer
sum te pronocas: vt cadas tu et iudas te
cum? Quem amafias noluit audire sed
contra ipsum surrexit in prelium. qui di
uino iudicio et sua existente superbia cum
gente sua fuit deuictus et captus. ¶ Abi
sciendum qz in ista figura inter alia habe
mus tria vtilia documenta. Primum est
qz homo d3 guerrā qzūm pōt fugere si
cut rex Joas qz qdem fac qñ est contē⁹
suio: mō inuadēs re alienā: et qñ vn⁹ alteri
iniurias illatas idulget. Ad qz nos admo
net aposto. Col. 3. d. Supporate iuicē cō
donātes vobismet ipsis si qs aduersus ali
quē hz qrellam sic et Chri⁹ dōau it vob⁹
ita et vos: et pax x⁹ exultet in cordib⁹ vñis
¶ Secundū est qz hō nō d3 guerrā qre
re sic fecit Amafias ne forte credēs vin
cere malum sibi cōtingat sic illi. vñ cecus
Holi qre ab homine ducatum neqz a
rege cathedram honoris. ¶ Tertio ē qz

hō non d3 ultra illud qd ē de se psumet ar
rogāter. Et h insinuat nob in dicto paboli
co de cedro ⁊ cardo. qd hō modici valoris
nō d3 de se tñ presumere qd hōi maioris
valoris vellit equipari. qd de talibus d3
Judith. 6. Nō derelinquit psumētes de te
de se ⁊ de sua virtute gloriātes humilias
¶ Secūdo dico qd o3 qd pax istar sanitatū
pcurat. Non enī suffic qd hō sit placat⁹ in
aio: nisi pcurat pacē cū alijs suo posse: ne
offendat aliquos nec ab ipsis indebite of
fendat. Uñ ps. Diuerse a malo ⁊ fac bo
num ingre pacē ⁊ psequere eā. ¶ Hoc at
fuit figuratū Job. 9. Vbi finaliter d3 qd cū
gabaonite audissent famā Josue ⁊ qd dñs
erat cum eo timentes ne eos interficeret
sicut faciebat alias natiōes: calide cogita
tiones inierunt piliū vt ad eum nūcios
destinarent portantes cibaria saccosq3 ve
teres afinis imponētes: ⁊ vtres vinarios
scissos atq3 consumptos: calciamenta per
antiqua ad inditiū vetustatis consumpra
pitatijs: induci veteribus vestibus: ⁊ pa
nes duos: ⁊ in frustra cōminutos. Qui
pgentes ad Job. dixerunt de terra lōgin
qua venim⁹ pacē vobiscū facere cupiētes
Quibus cum diceret Job. qd cauerent ne
forte essent de terra que forte debebatur
ei cuius habitatores oēs de mādato dñi
debebat interficere. responderunt qd non
erant. d. quō oia supradicta noua tulerant
⁊ pre lōgitudine vie: oia psumpta erant.
Audiēs at h Job. iurauit pacē cū eis: pol
licens qd nō occiderent. Cū at deuenisset
ad eoz noticiā qd erat terra ppinqua pro
missa sibi a dño turbat⁹ qd ip3 de ceperant
rep:ebendit eos. pp iuramentū at qd eis
fecerat: pepcit ne mōerent. excusauerūt
enim qd fecerāt timētes interfici. In pe
nam at deceptiōis eoz decreuit Job. eos
esse i ministerio cuncti ppli ⁊ altaris dñi
seindētes ligna ⁊ aquā portātes i locum
quē dñs elegisset: qd qdā ordinatū est: ⁊ in
lege executiōi mandatū. ¶ Vbi sciendū

qd inter alia hēm⁹ tria notabilia documē
ta. Prīmū est qd hō d3 sollicitē pacē ing
rere. Nā ex quo isti gabaonite cautulose
a Job. qsierunt mltō magis nos debem⁹
pacē ingrere maxie qñ ipam possum⁹ in
uenire qd pax bita cū deo ⁊ pxijs affert
vitā ⁊ gliam. Uñ d3 Job. 21. Aquiesce ei
⁊ hēto pacē ⁊ p hēbis fructus optimos.
¶ Scōdū ē qd hō d3 iuramentū suū qzūm
pōt obseruare. Nam l3 Job. dēret gaba
nitas interficere: tñ qd illis iurauerat qd
nō mōerent eis peperit vitā. Uñ d3 Au
meri. 30. Iste ē sermo quē pcepit dñs: si
qs viroz votum dño vouerit: aut se pxit
iuramentū nō faciet irritū verbū suū: sed
oē qd pmissit implebit. ¶ Tertiū ē qd hoies
pp suas versutias: tacita veritate ⁊ exps
sa falsitate: aliq3 grās sibi pcurant: nō d3
eis eoz versutia suffragari qñ ēt punian
tur sicut fecit Job. supradictis. Unde d3
Deutero. 5. Non vspurabis nomē dī tui
frustra: qd non erit impunitus q sup te va
ne nomen eius assumpserit. ¶ Tertiū di
co qd o3 qd pax bita pseruet. Nam modi
cum esset pax vtilis nisi diuti⁹ pmaneret
Unde Petrus pria can. sua. i.º. Bñ vob
⁊ pax multiplicet. Inter alia at qd pacem
pseruat est cōmunitas viuēdi. ⁊ p opposi
tum ē ambitio dominādi. ¶ Hoc at fuit
figuratū Judi. 9. vbi finaliter d3 qd gedēo
hūit. 70. filios legiptimos ⁊ vnū spurium
de ancilla noie abimelech. Iste at sic hō
ambitiosus pcurat cū viris sichen qd fa
cerēt ipm dñm: qd ⁊ fecerūt qd fact⁹ dñs in
terfecit oēs fratres suos: vno solo excepto
q man⁹ ei⁹ fugit. Adēs at ille q remāsit
iniquatē qz fecerāt viri siche domui pñs
sui qd fratres suos interfecerant ⁊ filiū an
cille pstituerāt suū dñm: dixit eis pabolā
subsequētē. Jerūt ingt ligna vt vngerēt
sup se regem: dixeruntq3 oliue ipa nobis
Que rñditi? Nunqd possum deserere pin
guedinē meā: qd ⁊ diū vtūtur ⁊ hoies: ⁊ ve
nire vt int ligna pmouear? Dixerūtq3 ad

arborē ficus: veni et sup nos regnū accipe. Que rñdit: Nunqd possū deferere dulce dinē meā fructusqz suauissimos: et ire vt iter cetera ligna pmouear. Locutaqz sūt ad vitē et dixerūt hī sile et. Dixerūtqz oia ligna ad ramū: veni et ipa sup nos. Que rñdit: Si vere me regē pstituitis vob: venite et sub vmbra mea requiescite. Si aut non vltio: egrediaf ignis de rāno et deuo ret cedros libani. Quā pabolā applicans ad ppositū dixit. Hūc ergo si rōe et absqz peccō pstituitis sup vos regē abimelech filiū ancille pñs mei et fratres meos occidistis: letemini hodie i abimelech et ipse letet vob: sin āt puerse: egrediaf ignis ex eo et psumat hitatores sicheu qz qdē scūm est: qz ignis iudie fuit inter abimelech et viros siche et multos interfecit ex eis et ipse fuit ab eis finalr interfectus. ¶ Abi sciendū qz in alia hēmus hī duo documēta primū est: si hō vlt pacifice viuere non dōz ambicere dñum: qz ex hī multociēs in ter ipm et qd vlt pēsse ponit guerra et di minutio rex tpalū et interfectio psonarū sicut et supradictis. ¶ An Bernar. in quodā smone. Potestāz ambitio felicitate angelica pūauit scie appetit hōiem imortalitāz glia spoliavit. Eūā qbz deflexerat vt mandatorū desituerat obliuio hī pmissio honoris ambitio illecebrosa decipit. ¶ 2^m documentū est qz qzto hoies sunt sapientiores: sufficiētiorez et. tātō magis vitāt picula dñationum. Aliq āt insipientes et paupes et. vt alios expoliet appetūt dñari. Et hī nota i pabolā pñcta de arborib: et applica. de quolibet. ¶ Pro istis āt tribus sil. s. guerre expulsiōe: pacis ingreditōe: et ei pñuatōe fuit nob figuratū. i. Bach. 15. Abi finalr dñ qz euz int Symonē sūmū sacerdotē gētis iudeoz et regē demetriū esset maxima guerra. misit symō ad eum p pace cū ipō habenda. Cui rex gratiose rñdit. Parati sum⁹ facere vobiscū pacez magnā in modū subscriptū. vt. s. munio

nes qz hedificastis sint nob: remittimus quoqz ignorātiā et peccā vsqz in hodiernū diē et coronam qz debebat. et si quid aliud erat tributariū in Jer^m: iam nō sit tributariū et si q ex vob apti sunt cōscribi iter nros cōscribant: et sit int nos pax. ¶ Abi sciendū qz qttuor inter alia pacē cōseruat qz exprimunt in ista figura. s. qñ relingitur alijs qz eoz est sicut fecit rex demetrius qñ dixit munitiones qz hedificastis sint nobis. ¶ 2^m qñ remittit iniuriā illatā. qz nota qñ dixit. Remitt m⁹ quoqz ignorātiā et peccā vsqz i hodiernū diē. ¶ Tertio qñ vn⁹ alteri nō curat dñari. Et hī notat qñ dixit. Et coronā qz debebat et si qd aliud erat tributariū et. ¶ Quartū qñ fit debita distributio officioz et bonoz in cōmunitate qz viuūt. qz notat cū dixit. Et si q de vob apti sunt et. Et isto mō pax longo tpe cōseruat. ¶ S; tñ sunt aliq qui pacez volūt facere eo mō quo Maas voluit facere cū viris iabes galaad. hāc figurā regf euāgelio. ly. pre. i. h. ¶ Sciendū est etia: circa istā ptē principalē in qua fit mentio d latere xpi quē cōdit discipulis. qz i isto latere inuenio. Amaritudinē affligent⁹ pene. Certitudinē dirigent⁹ regule. Plēitudinē iustificant⁹ gratie. Promptitudinē introductis ianue. ¶ Primo inuenio i isto latere amaritudinē affligent⁹ pene. qz fuit figuratū. 2. Paral. 4. Abi finaliter dñ qz cū Salom fecisset fieri tēplū posuit mare in latere dextro d orientē. Abi sciendū qz p istud tēplū intelligit humanitas xpi in q habita uir diuinitas: qz xps fuit verus de⁹ et hō. Per mare vero qz ē amay itelligit amaritudo qz xps in suo corpore portauit. qz qdē mare. i. amaritudo in latere dextro fuit qñ ibi fuit lanceat⁹ in cruce. ¶ Secundo inuenio i isto latere certitudinē dirigent⁹ regule. Et hī fuit figuratū Deut. 31. Abi finaliter dñ qz postqz Moy. scripsit

verba legis i volumine : pcepit leuig qui portabant archā federis dñi. d. Tollite librum istū et ponite eū in latere arche vt sit ibi s te in testimoniū. ¶ Ubi sciendū q p istā archā federis dñi intelligi pōt xps yhs q nos federauit cū deo. Sic igitur in testō veteris lex moysayca fuit posita in latere materialis arche vt sic eēt i testimoniū s nō obseruātes. Sic cum nouū testamentū incepit q fuit in passione xpi. lex euāgelica posita fuit i latere arche q in xpi lācato latere vt sic eēt s nō obseruātes ipaz in testimoniū punitiōis et pene: p obsequantib⁹ vero regula dirigēs in agendis. ¶ Tertio inuenio in latere xpi plēitudinē iustificatiōis grē. Hoc at fuit figuratū Eze. 47. Ubi finalr dī q vidit aquā egredientē de dextro latere tēpli q tāte vntus erat q oīa q tangebāt viuificabāt p ipaz. ¶ Ubi sciendū q p istud tēplū intelligit xpi humilitas de cui⁹ latere dextro exiuit aq grē salutaris : q sic illa aq oēs quos tangebāt viuificabāt sic grā xpi quos tāgit spūalr viuificat. ¶ Quarto inuenio latere xpi pmpititudinē introducētis ianue. Hoc at fuit figuratū Gen. 6. Ubi finalr dī q tpe quo de⁹ voluit delere mundū p diluuiū dixit Noe. Fac tibi archam de lignis leuigat⁹ fenestrā in archa facies et i cubito psumabis sumitatē ei⁹. hostiū aut arche pones ex latere deorsuz. In ista archa oēs q fuerūt euaserūt diluuiū oēs at alij generalr fuerūt submersi. ¶ Ubi sciēdum q p archā intelligit xps : p fenestrā at siue hostiū positū in latere intelligitur vuln⁹ laterale in corpore xpi factum q si gnanter dī fuisse positū in latere deorsuz i. i humilitate xpi et nō in diuinitate q est supior. ¶ Sicut igit tpe generalr diluuij q extra archā inuenti sunt oēs fuerūt submersi qui vero in archa oēs saluati. Ita oēs qui sunt extra fidē catholicā cuius xps est fundamentum in sua infidelitate damnatur: qui vero in fide cū opibus vīr

tuosis saluantur. Secunda pars.

Equitur. Dixit ergo eis iterum pax vobis. Ubi tāgit pñj collonem vigorosā q pbat iurisdīctio spūalis. Ubi sciendū q iurisdīctio spūritualis principaliter est circa duo. s. circa scientiam et cognitionem et presidentiā et dominationem. et ideo dicitur q claves ecclesie sunt due. s. scientia et potestas. S; si igit circa istā pñ duo possum⁹ pñsiderār. s. Cōmissionē eruditionis.

Collationem prelationis.

¶ Quantū ad primum dicit. Et dixit eis iterum et. et duo tangit. s.

Animorum vnitatē.

Predicationis potestatē.

¶ Quantū ad animoz vnitatē dīc. Et dixit eis pax vobis. Ubi sciē. q h xps pñ an nunciavit discipul⁹ pacē tñ 2º eis replicat vt nō solum mō qñtum ad se ipos pacem habeāt s; et qñtum ad iudeos qui eos expugnabant. Uñ Criso. Quia vero plūm inexpugnabile hēbant ad iudeos rursus eis pacē ānūciat. ¶ Quantū ad pñcatōis pñtē dīc. Sic misit me pñ et. Ubi sciēduz q xps missus a pñe i mundū ad passionē tollerādā sciēs discipulos pp pñcatōis fidei mltā passuros. iuxta illud Mat. 10. Abitto vos sic oues in medio lupoz. Et eos pñforter i suis tribulatiōib⁹ ponit se et in exemplū. vel vt ostēdat q sic ipse nō auctoritate ppria s; pñe: ita apli nō auctoritate ppria s; xpi mittūtur ad pñcatādū. Et h ē q dīc apls. Ro. 10. Quō igit pñcatūb⁹ nisi mittant. ¶ Quantū ad secundū. s. collationē prelatiōis in sñiando dīc. Nec cū dixisset et. Ubi duo tangit. s. Actum isozmatiū et effectū subsequitiū. ¶ Quantū ad primum dīc. Nec cum dixisset insuf. et. Ubi sciendū s; m Augu. 4. de trinitate. q flat⁹ ille corpore⁹ nō fuit s; spūo sci: sed demōstratio p congruā significatiōē nō tñ a pñe s; et a filio pcedere spūm scīm. ¶ Sciendū est aut qñ xps dicit. Accipite

spiritus. spiritus. ibi non accipit pro 3^a p
sona in trinitate sed p dono spiritus san
cti. **Quantū ad effectum subsecutū. di**
cit Quorū remiseritis peccā 7c. Ubi scien
dum q caritas habet istam ppietatem
q qui ipsam picipant sunt immunes a pec
cato: qui vero non picipant sunt euz peccō
Et ideo post qz xpus dedit aplis caritatē
vt donū spiritus sancti. psequēter dat eis
auctoritatem soluēdi illos quos quantuz
fert hūa fragilitas cognoscūt dispositos
ad picipandū caritatem 7 grām. Ligā
di vero quos picipes tanti bñficij nō co
gnoscunt. h. secundū Augu.

Tertia pars.

Equit. Thomas at vn⁹ 7c. Ubi
tangit eius separatōez ruinosaz
q pbat absēratio corporal. Ubi
sciendū q quādo homo ē absens 7 iminet
sibi piculum ppter suam absentiam debz
sibi annūciari 7 audiri eius responsio vt
possit intentio sua cognosci. Sed h igit
in pte ista tria possumus cōsiderare. s.

Discessionem piculossimā.

Reuelatiōem verissimā.

Responsionem durissimā.

Quantū ad primū dicit. Thomas aut
7c. Ubi sciēduz sic habet. luc. 6. q yhs vo
cavit discipulos suos: 7 elegit. 12. ex ipsis
quos apostolos noiauit: inter quos Tho
mas fuit vnus. Dicitur aut didim⁹ 7 ge
minis. Nam didim⁹ grece dicit gemin⁹
latine. Unde sciendū q Thomas ē nomē
cōe ebreis 7 syris: 7 habz duas interpreta
tiones. Vno modo interpretat geminus.
Alio modo abissus Iohes qui scripsit h
euāgelium ingreco dixit de thoma: qui
dicif didimus: qz vacillans i fide. Po
test autem Thomas dici abissus: qz eum
vocauit pfunditas diuine misericordie.
Nam i abyssō: pfunditas denotat. Al
ideo abissus dicif quia h primo incredul⁹
tamē postmodū altitudinē diuinitatis cer
ta fide penetravit: cū clamauit. Dñs me⁹

7 dñs me⁹. **Iste iqz thomas nō erat cū**
alijs apostolis quādo venit yhs in appa
ritiōe facta eis die sabbi de sero vbi erāt
sil cōgregati. Sciēduz est aut q absen
tia Thome casual nō fuit. Unde Grego.
Non aut casu gestū est vt electus ille di
scipul⁹ tūc deesset. egit nāqz miro modo
supna clemētia vt discipulus dubitās: dū
in magistro suo vulnera palpat carnīs i
nosi vulnera sanaret infidelitatis. Plus
enim nos infidelitas Thome ad fidez: qz
fides discipuloy credentiū profuit: qz dū
ille ad fidem palpādo reducif: nra mens
omni dubitatōe postposita: in fide solidat
Quantū ad reuelatiōem verissimā
dicit. Dixerūt ergo ei ali⁹ 7c. Ubi sciendū
q cū qbus Thomas nō erat: qñ xps eis
apparuit: veniēte Thoma narrauerūt ei
quō xpm viderāt. Quantū ad respon
sionē durissimā dicit. Nisi vidēro 7c. Ubi
sciendū q sic omnibus dictis credere
faciliter ē leuitatis mētis. ita nimis velle
uestigar attestat duricies capitis Quia
igitur Thomas nimis inuestigare de re
surrectione xpi petiit: in eo 7 duriciem ca
pitis 7 grossitiem mētis secundū Cri
stost. designat.

Quarta pars.

Equit. Et p⁹ dies. 8. 7c. Ubi tan
git gregis adunatiōem amorō
sam q pbat requisitio pñalis.
Ubi sciēdu q officiū boni pastoris ē: 7
si ouis aliquādo discedat a grege: nō p
pter h d: ipsam despicere sed ipam diligē
ter querere 7 cum alijs adunare. S: h igit
tur in pte ista. s. possumus cōsiderare. s.
Xpi cōm apparitiōem.
Thome specialem reductionem.
Ipsius veracem cōfessionem.
Xpi placibilem cōfortationem.
Euaglie excusantez ephilogatiōem.
Quantū ad primū dicit. Et post dies
8. 7c. Ubi quattuor tangit. s.
Temporis expressionem.

Gregis adunationem.

Christi appitionem.

Ipsius allocutionem.

Q^uad ad teporis expressionem dic. Et post dies.8. Ubi sciendum qd non statim post qd dem fuit Thome ab alijs qd viderant dñm: xps eis appuit sed post dies.8. Et in illo interuallo teporis fm Criso. audiret relatōem resurrectōis xpi: et ex hoc i flamaret ardentius ad hoc sciendum et firmitus credendum. **Q**uantum ad gregis adunatōem dicit. Iterum erant discipuli et. Ubi sciendum qd xps Thome p se existeret: quia dubius erat de sua resurrectōe non appuit: sed in aliorum collegio. vt per hōdetur intelligi qd non diuisis p diuisionem: sed vnitis per dilectionē xps apparet. iuxta illud qd ipe dixerat Abat. 18. Ubi duo vel tres fuerint congregati in noīe meo: in medio eorū suz. **Q**uad ad xpi appitionem dicit. Venit xps ianuis et. Ubi sciendum qd xps habens iam corpus glōsum clausis ianuis intrauit ad discipulos. **Q**uō at audi Augu. In fmo ne pascale. Queris a me et dicit. Si per ista hostia clausa intrauit: vbi est corporis molities? Et ego respondeo. Super mare ambulauit: vbi est corporis pondus? Sed fecit id dominus tanq̃ dñs. Nunquid ergo qd resurrexit destitit esse dñs? qd. non. Sed sicut per suam potentiam fecit vnū facere potuit et reliquū. **Q**uad ad ipsius allocutionē dic. Et dixit eis pax vob. Ubi sciendum qd primo ab angelis ānunciata est pax. iuxta illud Luc. 2. Et i terra pax hominibus bōe voluntat. 2° ē pax a xpo precepta. iuxta illd 9. Nabete iter vos pacem. 3° est pax a xpo pmissa: iuxta illud Ro. 2. Gloria honor: et pax hominī operanti bonum. **Q**uātū ad secundum. s. Thome spālem reductiōnem dicit. Beinde dicit Thome et. Ubi sciendum qd in hoc ostendit magna benignitas xpi: qd non expectauit qd interro-

garetur a Thoma: sed ex sua benignitate quasi eum preueniēs inuitat euz ad se cognoscendum p. d. Alfer digitum tuum h et. 2° instruit eum ad se credendum. d. Et noli esse incredulus sed fidel. **Q**uad ad 3^m. s. Thome veracem confessionem dic. Respondit Thomas: dñs meus et deus meus. Ubi sciendum qd Thomas q̃si perfectus theologus factus p̃fiteretur duas naturas in xpo. s. diuinam et humanā. Humanam cum dicit dominus meus. Diuinam cum subiungit deus meus. Dominus inq̃: quia quantum ad humanitatem patiedo nos redemit. Deus quantum ad diuinitatem: qd inesse nature nos creauit: iuxta illud gen. 1. In p̃ncipio creauit dñs celū et terrā. **Q**uad ad quartū. s. fidelīū placibile confortatōem dicit. Quia vidisti me et. vbi ponit p Thome de sua tarditate reprehensionem: cum dicit. Quia vidisti me et. 2° non videntium ipm corporalr p̃solōnem cum subiungit. Beati qui non viderunt et crediderūt. In q̃ snia nos specialr figurati sumus: qd eum quem in carne non vidimus: mente retinemus: si tñ fidem nostraz opibus sequimur: et enim de credit: qui exercet opando qd credit. **Q**uad ad 5^m. s. euanglē excusantem ephilegatōem dic. Multa qdem et alia signa et. Ubi duo possumus considerare. s.

Istius scripture breuitatem.

Ipsiusqz vtilitatem.

Quad ad primum dicit. Multa qdem et. Ubi sciendum qd pars ista pōt duobus modis itelligi: vel qd Iohes excuset se d breuitate qm ad oia mirabilia xpi et oia scā eius que fecit vixit in mundo qd ipe nō scribit: vl d multū scis a xpo ad mālfe statōez sue resurrectōis qd ēt ommissit grā breuitat. **Q**uad ad scripture vtilitatem dic. Hoc at et. Ubi t̃git duplicē scriptur vtilitatē. s. qm ad fidei hēdificatōez: et qm tū ad glē acq̃sitōem. **Q**uad ad p̃mū dic. h at et. vbi sciē. qd ex serie huius euāgelij:

possum⁹ accipe triplicē nre fidei hedifica-
tionē ex manifestatiōe diuina. Aut enī p^o
hedificata ē fides nostrā p visum in xpi
pntia: et hoc fuit sem in thōa: cui fuit di-
ctum. Quia vi. 7c. Aut in absentia per au-
ditum. Et de tali dem. Beati qui non vi.
7c. Aut i testimoniū in scriptura. Et de h
dī h in lra. Nec at scripta 7c. **¶** 2^m ad
glorie acquiritōez dicit. Et vt credētes 7c.
Ubi sciēdū q hō p fidem non acquirit vti-
litatē illi q credit: sibi q utilitas ē glo-
ria et vita sempiterna. Unde Jo. 5. Nec
scribo vob vt sciaj q^m vitā habetj eternā
q credij in noie filij dei. Ad qz 7c.

¶ Dominica secūda post pascha. Euā. 32.

Jo sum pastor bonus. Jo.

10. Nos videmus loquen-

e do naturalr q vnaquē res
potest duobus modis co-
gnosci: vno mō pprie et dir-

recte: cognoscendo pprietates sibi pueniē-
tes. Alio modo iproprie et indirrecte: co-
gnoscendo sibi non in esse pprietates illi-
us q sibi opponit. Verbigra. res calida
pōt cognosci p pprietates calidas ipam
pntes: et sic pprie cognoscitur: vel q: co-
gnoscimus sibi nō iēē pprietates frigidi-
tati sibi opposite. et sic cognoscit indirrecte
Xps igit i hodierno euāgelio: volēs ostē-
der se eē bonū pastore: istū duplicē modū
t3. Nam ostēdit se carere pprietatib⁹ mali
pastoris et mer cārij: et se hēre pprietates
puēientes bono pastori. Et sic fm deā istud
euāgelij i duas ptes diuidit. Nam p^o tagit
Admirabile diuersitatē obsequij. Secūdo
Cōmēdabile pprietatē officij.

¶ 1^m pbat dissimilitudo opationis.
2^m multitudo pfectōis. p^m i pñ. 2^m ibi. Ego
sum pastor bonus 7c.

Prima pars.

Quantum ad p^mū ubi tangit 7c.

q dicit. Ego sum pastor bonus 7c.

Ubi sciendum q qñ alijs vult
aliquid facere vel dicere. p^o d3 proponere

q intēdit. postmodum debet illud ratōa-
biliter prosequi vt o3. quem moduz tenet
hic Christus. Scdm h igit i pre ista duo
possum⁹ considerare.

Primo conclusionem propositam.

Secdo distinctōem explicitam.

¶ Quantum ad primū dic. Ego sum pa-
stor bonus. Ubi sciendum q licet multi i
ecclesia nominentur pastores: sicut p^olati
ecclesie: tamen xps principaliter nomen
boni pastoris habet: quia alij omnes par-
ticipatiue dicuntur pastores. **¶** Sciēduz
est q in ista conclusione xps de se tria tā-
git. 1.

Suam excellētiā et dignitatē.

Suā diligētiā et affabilitatē.

Suā beniuolētiā et sanctitatē.

¶ Primo xps tangit suam excellentiā
et dignitatē: cum dicit. Ego sum. Unde ipse
dicit Apoc. 21. Ego sum radix et genus dō
stella splendida et matutina. Nam radix
et genus Dauid dici potuit q: de eius stir-
pe. Stella vero splēdida et matutina: q
sua claritate p^ofulgida mundum illumi-
navit. **¶** Secundo tangit suam diligēti-
am et affabilitatē: cum dicit. pastor. Et
sic de ipso dicatur illud ezech. 44. Suscita
bo super oues meas pastorem vnum qui
pascet eas seruum meū Dauid. Nam sup
genus humanuz q ouis dici potest iuxta
illud ps. Nos autēz populus eius et oues
pascue eius. suscitauit deus pater pasto-
rem vnū qñ filium misit i mundū q signā-
ter vn⁹ dicitur: q ipse singlariter fuit pa-
stor. Unde d ipso d3 p^o Jh. 51. Anum vo-
caui eum et benedixi eum. **¶** Signanter
et d^o d3: q ipse decorus et fortis. Unde d
ipso ezech. 37. Seru⁹ meus dō rex sup eos
et pastor vnus erit oium eoz. **¶** Tertio tā-
git suā beniuolētiā et sanctitatē: cum dic.
Bon⁹. vñ d ipso ps. Quā bon⁹ israel dū
his q recto sunt corde. Nam ipse sol⁹ bon⁹
essentialr: alij solū p^oicipatiue: iuxta illud
Luc. 18. Nemo bōus nisi solus dō. **¶** 2^m

ad fm. s. diffictōem explicatā dicit. Bonus pastor 2c. Et duo facit: q. pmo ponit boni prelati actum. s. mundandum. 2º mali prelati actum detestandum. **¶** 1º ad p. m. dicit. Bonus pastor: animā suā dat pro ouibus suis. vitam suā quando pro nobis tanq. pro ouibus voluit mori i cruce. In quo dat nobis exemplū vt q. bonº pastor est: non solum sua sed et seipm. d. pro d. fen sione suarum ouium exhibere. Et q. sua sua ouibus denegat: non est credendum s. Grego. in ol. q. p. ipis exponeret vitam suā. **¶** 2º ad mali prelati actum detestandum dicit. Mercenarius autem: et q. n. est 2c. Ubi tria tangit. s. Prelati negligētia in custodiendo. Inimici violentia in offendendo. Dicti euidentia in accusando. **¶** 1º ad p. m. dicit. Mercenarius autem 2c. Ubi sciendum q. non cognoscit q. aliquādo non cognoscit verus pastor a mercenario tēpore pacis. sed cu. tempus alicuius aduersitatis accidit: tūc apparet differentia: quia tunc secundum Grego. in omel. bonº pastor: oues conat. defendere: mercenarius autem fugit. **¶** 2º Quantum ad inimici violentia in offendendo. Et lupus rapit 2c. Ubi sciendum q. sic quando pastor recedit ab ouibus oues remanent in periculo et dispergunt. hinc inde et multociens rapiuntur a bestiis. Sic quando prelatus dimittit suos subditos sic mercenarius et non pastor in periculo remāet grex suus. Unde de talibus potest dici illud. 3. Re. 22. Audi cunctum israel dispersum in montibus quasi oues non habentes pastorem. **¶** 3º Quantum ad dicti euidentiam in accusando dicit. Mercenarius autem fugit quia 2c. Ubi sciendum q. causa quare mercenarius fugit secundū Grego. est quia plus amat lucrum temporale: q. oues. **¶** 4º Sciendum est etiam secundū Augusti. q. licet apostoli iuxta dicta saluatoris quando persequerentur d. ciuitate i

ciuitatez fugerent nō tamen propter h. d. et fuerūt mercenarij sed veri pastores. Ad cuius euidentiam sciendum est. q. minister ecclē tunc iuste potest fugere: quando persecutio est psonalis. vt puta quādo ipse solus perseg. quia tunc eius ministerium per alios potest suppleri: quando autem persecutio est cōmunis: ita q. prelatus cum subditis persequitur: tunc quando videt subditos indigere sua presentia non debet eos deserere: sed tanq. bonus pastor eos defendere et tueri.

Secunda pars.

Equitur. Ego sum pastor bonus 2c. Ubi tangit cōmendabilem proprietatez officij: q. probat multitudinem perfectionis. Ubi sciendum q. qñ aliquis vult cōmendare alicuiº officium. primo debet proponere officium istud: post modum condiciones illius officij explicare: quem modum h. Christus tenet. Secundum h. igitur in parte ista. 2. possumus p. siderare. s.

Euidētem saluatoris cōclusionē.

Multiplicē pastoris p. medatōem.

¶ Quantum ad p. m. dicit. Ego sum pastor bonus. Ubi sciendū q. postq. xps suā conclusionem probauit per differentiam que est inter bonum pastorem et mercenarium: nunc eam replicat vt euidentius eam probet. vnde Crisosto. Christus a mercenariis seipsum distinxit qui contemnunt luporum rapinas: ex eo q. p. ouib. aiaz p. oit: et iō q. si p. eludēs s. d. d. Ego sū pastor bonus. **¶** 2º ad 2. s. multitudinē pastoris p. medatōem dicit. Et cognosco oues meas 2c. Ubi sciē. q. pastor d. oues sibi p. missas cognosceat vt sciat q. s. t. p. prie et q. nō. 2º d. eas ab icurrētib. bestiis noctuis d. fender. 3º d. eas isiml. adunare. fm h. igit in parte ista tria tāgit. s.

Apprehensionem euidentem.

Defensionē preferuentem.

Congregationem vnientem.

q. ij

E Primum dico qd pastor dicit hunc apphen-
sionem euidetem. Et quatuor ad hoc dicit.
Et cognosco oues meas etc. Et intedit ta-
lem rationem. Boni pastores est cognoscere
oues suas et cognosci ab eis. Sed ego co-
gnosco oues meas: et ipse cognoscunt me
ergo sum bonus pastor. **E** Postea potest
cognitionis modus. d. Sic cognouit me pater
etc. **E** 2° dico qd dicit habere defensionem pre-
seruantem. Et quatuor ad hoc dicit. Et aiam
meam pono pro ouibus meis. Ex qua proprie-
tate Christus sic arguit. Signum boni pastores
est aiam suam ponere pro ouibus suis. Sed
pono aiam meam pro ouibus meis. g. **E** Scien-
dum est et qd ponendi aiam suam pro ouibus su-
is potest fieri ratione ex ordine diligendorum. Unde
sciendum qd secundum Augustinum per doctrinam christianam
quattuor sunt ex caritate diligenda. scilicet deus
aia propria aia proximi: et corpus proprium. Indul-
gendo autem ordo debet esse: ut primo diligamus
qd supra nos est. id est deum. 2° id qd sumus. id est
aiam nostram. 3° id qd iuxta nos est. id est aiam
proximi. 4° id qd extra nos est. id est corpus proprium.
Cum igitur homo rationabilis loquendo teneat preter
mittere minus diligendum pro magis diligen-
dum: tenet pastor bonus premittere corpus pro
proximo qd est in quarto gradu diligendorum pro salu-
tate anime proximi: cuius ratio est qd spiritualis salus gregis
propoderat vite corporali pastores. **E** 3° di-
co qd dicit hunc aggregatorem vniuersitatis. Ad no-
tum dicit. Et alias oues habeo etc. ubi intedit ta-
lem rationem. Officium boni pastores est oues israhel pro-
gregare. Ego autem oues meas congrego in vnum
ouile. g. **E** Quale ostendit Gregorius in octavo. quasi
ex duobus gregibus vnum ouile efficitur: quod iuday
cum et gentile populum in sua fide coniungit. Et quo-
audi Theodosius. Idem namque omnibus est baptismus
signaculum: vnum pastor vbi dei attendat. g.
matthei quoniam vnum ouile et vnum pastor est no-
ui et veteris testis. Hoc autem est qd inuit petrus
in canonico. d. Eratis nunc ad pastores et episcopos ani-
marum vestrarum. **E** Sciendum est autem quantum
ad totum istud euangelium in quo fit mentio de

pastore qd mystice loquendo per per pastorem
intelligi potest Christus secundum quod ipsemet de se lo-
quitur. d. Ego sum pastor bonus. Habet autem Christus
predictores pastores. Nam oues suas.
Cognoscit scia veritatis.
Defendit benivolentia pietatis.
Redimit habundantia largitatis.
Pascit affluetia bonitatis.
Congregat diligentia sedulitatis.
E Primum dico qd Christus istar boni pasto-
ris oues suas cognoscit scientia veritatis.
Unde poterat dicere illud psalmus. Cognoui
omnia volatilia celi et pulchritudo agri
mecum est. Nam Christus tam celestia per aures de
signata que volant in altum: quam terrena
significata per agrum cognoscit infalli-
biliter et discernit. **E** Sciendum est autem
qd diuersae res diuersimode cognoscuntur.
Nam denarius quod cognoscitur per yma-
ginem regis. Miles per arma sui domi-
ni: ouis per rubeum signum. Homo igitur
cognoscitur si sit denarius Christi verus
et non falsus: si habet ymaginem Christi:
que quidem est gratia animae ipsius decorans.
E Hunc denarium postulat sibi osten-
di in die iudicii: et quando anima cuiusli-
bet exiit. d. Matthaei. 22. Ostendite mihi
munuscula census: et illi obtulerunt ei de-
narium: et ait illi: cuius est ymago haec et sup-
scriptio. Et si quidem inueniat qd in dena-
rio illo sit gratia que est ymago eius: tunc
quidem retinebit eum: ut verum denari-
um. Si vero sit ymago Cesaris. id est dyabo-
li: que quidem ymago est macula pecca-
ti deformans animam dicet reddite que
sunt Cesaris Cesari. id est dyabolo eternaliter
cruciandus. **E** Cognoscitur etiam si
sit miles Christi si portat ipsius arma:
que sunt sacramenta ecclesie et virtutes
animam adornantes. ad que arma habet
da admonet nos apostolus. Iero. 13. Abi-
tiamus arma tenebrarum et induamur
arma lucis. q. d. vicia et peccata que sunt
arma dyaboli: abiciamus viriliter et idua-

mur arma lucis. i. virtutibus quib⁹ anima illustrat^r et sunt arma xpi. **C**ogno scitur etiam homo si sit ovis xpi per signum rubeum. i. si sit rubricata sanguine xpi eius passionem meditando. **M**az sanguis Christi hominibus ipso signatus est tutamentum persecutionis dyabolice: ne ab ipso aliquantulum offendant. **H**oc autem fuit figuratum exo. 2. ubi finaliter dicitur quod cum per malitiam egyptiorum deus vellet interficere egypti primogenita ordinavit cum populo israelitico quod signaret domos suas: sanguine agni ut possent euadere. dicitur. Erit autem vobis sanguis in signum in edibus in quibus eritis et videbitis sanguinem: et transibit vos: nec erit in vobis plaga disperdens quam percussit terram egypti.

Ebi sciendum quod per egyptios qui interpretantur tenebrosi intelligi possunt peccatores existeres in tenebris peccatorum: et qui non est conueniens quod reperiunt de malitijs suis lucrum: aliqui vult deus interficere per iusticiam punientem: ut impleat illud **Isa. 13.** Ecce dies domini veniet crudelis et indignationis plenus et ire: furor: usque ad ponendam terram in solitudinem: et peccatores eius preteritos de ea: per filios autem israel qui interpretatur videns deum: intelligi possunt viri iusti qui dominum contemplantur: quibus dicitur deuter. 33. Beatus tu israel: quis similis tui populi qui saluatus in domino. **I**sti autem ut euadant sententiam domini datam contra egyptios. i. peccatores: que quidem est sententia mortis debent se signare sanguine immaculati iesu: et sic ipsam non timebunt. **U**nde figuratiue dictum fuit **Apoc. 7.** quatuor angelis quibus datum est nocere terre et mari: nolite nocere terre et mari neque arboribus quoad usque signemus seruos dei nostri in frontibus eorum. **N**am tales qui sunt signati in frontibus. i. in anima suis signo passionis christi ab exterminante angelo non oportet timere. **S**e cundo dico quod Christus instar pastoris su-

as oves defendit benivolentia pietatis. **N**am christus propter benivolentiam quam habuit ad genus humanum tanquam ad suas oves pro earum defensione animam dedit. **E**t sic potuerit dicere illud **Je. 12.** Reliquam domum meam diuisi hereditatem meam: dedi dilectam animam meam in manibus inimicorum eius. **D**imisit domum et disit hereditatem quando de sinu patris venit in mundum: dedit animam dilectam quam voluit pro nobis crucifigi. **U**nde potuit nobis figurari per Achab regem israel: de quo sententialiter dicitur. **3. re. 22.** qui iuit ad pugnam contra Assyrios pro defensione sui populi: commissum est prelium in die illa: et rex israel stabat in curru suo contra Assyrios et mortuus est vespere: fluctabat autem sanguis plage in sinu curru. **E**bi sciendum quod per Achab qui interpretatur finitas intelligi potest Christus qui est frater noster quantum ad humanitatem qui signanter rex israel dicitur: quod ipse est rex omnium contemplantium tam viatorum quam beatorum. **P**er Syros autem qui interpretantur sublimis: inimicos populi israelitici intelligi possunt dyaboli inimici populi christiani: qui ideo dicuntur sublimis: quod per superbiam se contra dominum erexerunt propter quam sunt in infernum deiectioni. **E**t sic verificetur de eis illud **ps. 10.** Sublimis humiliabitur. **P**er currum vero ubi sunt quattuor rote intelligi potest crux Christi in qua fuerunt quattuor brachia instar quattuor rotarum per que possunt intelligi quattuor virtutes quas Christus habuit pendens in cruce. **N**am habuit prudentiam in eligendo conuenientem modum nostre redemptionis: ut quod homo lapsus erat delectabilis: ipse redimeret penam mortis: habuit virtutem iusticie: dum iuxta quantitatem delicti: portauit penam in suo corpore homini debitam pro peccato. **H**abuit virtutem temperantie: dum ad superfluitatem nullis mundanis delectabilibus usus est: imo nec ad necessitatem. **N**am ibi vidimus eum nudum pedem esse contra superfluitatem terrenarum cupidinum: vidimus

mus eum sitibūdum p̄tra omnes delecta
tiones carnales. habuit ēt virtutū fortitu
dinis: dum p nobis d̄ dyabolum voluit di
micare. ¶ Sic at̄ existens x̄ps in h̄ curru
mirifico in pugna d̄ dyabolū: d̄ mortuus
fuisse vesper: q̄ circa horā nonā que decli
nat ad vesp̄am inclinato capite emisit spi
ritum: cuius sanguis in sinū curru fluxit:
q̄ eius sanguis pretiosissimus exiens de
eius manibus latere et pedibus lignū cru
cis multipliciter rubricauit. ¶ Tertio di
co q̄ x̄ps instar pastoris suas oues rede
mit habūdantia largitatis. Nam genus hu
manum p̄ peccatū p̄morum parentū erat
obligatū deo maximo debitor: d̄ quo null⁹
purus hō poterat satisfacere: q̄ quilibet
sibi p se ipso tenebat. x̄ps aut̄ existens de
us et hō: rōne qua deus satisfacere potuit
rōne qua hō satisfacere debuit: et ideo nos
sufficiēter redemit. iuxta q̄ sibi d̄ Apoc.
s. Redemisti nos dñe deus in sanguine
tuo ex oī tribu: lingua: p̄p̄lo et natione et se
cisti nos deo nr̄o regnū. ¶ Quarto x̄ps
instar pastoris oues suas pascit affluētia
bonitatis. Nam x̄ps vt bonus pastor: ge
nus humanū instar suarū ouīū sua bonita
te pascit et nutrit: dum sua bonitas est eis
obiectū sufficiēs refectiuū. Un̄ gregi di
uino d̄ per p̄s. Spera in dño et fac boni
tate: et inhabita terra et pasceris in diuitijs
eius. Et iō ipse dicit Eze. 34. Ego pascam
oues meas in mōtib⁹ Israel. i. in celesti
p̄ria. vbi delectabunt in ipso. ¶ Quinto
x̄ps instar pastoris oues cōgregat dilige
tia sedulitatis. nā x̄ps: genus humanū in
star ouīū suarū in vnum congregat in hoc
mūdo p fidē et gr̄as: et in futuro p gl̄ias. iux
ta q̄ d̄ ipso d̄ Isa. 40. Sic pastor gregē
suū pascet i brachio suo: cōgregabit agnos
in sinu suo leuabit: feras ipse portabit.
Secundo sciendū ē q̄ p istū pastore intel
ligi possunt prelati ecclesie q̄ positi sunt ad
custodiam gregis sibi cōmissi. iuxta illud
Apli Ephe. 4. Ipse. i. x̄ps inquit: dedit q̄s

dam qdē ap̄los: quosdā aut̄ p̄phetas. ali
os vero euāgelistas: alios aut̄ pastores et
doctores. ¶ Isti boni pastores possunt fi
gurari p̄ Aboi. de quo d̄ Exo. 3. q̄ moy:
pascēbat oues ietro soceri sui sacerdotis
madiā: cūq̄ minasset gregē ad interiora
deserti: venit ad montē dei oreb: apparuit
q̄ ei dñs in flāma ignis de medio rubi:
et videbat q̄ rubus arderet et nō cōburere
tur. dixit ergo Aboi. vada et videbo vi
sionem hāc magnā quare nō comburitur
rubus. cernēs at̄ dñs q̄ pgeret ad viden
dum. vocauit eum de medio rubi: et ait
Aboi. Aboi. q̄ rēdit ad suū. at ille: ne ap
propies hec solue calciamenta de pedibus
tuis: locus enī in quo stas terra scā est: et
ait: ego sum de⁹ p̄ris tui: de⁹ Abi: aā: deus
ysaac: et de⁹ iacob abscondit Aboi. faciē su
am: nō enim audebat respicere sup̄a dñz.
¶ Abi sciendū q̄ p istū rubū in quo erat
ignis itelligi pōt x̄ps yhs in quo erat hu
manitas passibilis et penalitatis mult⁹
subiecta: significatiua p rubum spinosum.
erat et diuinitas lucēs p sapie claritate: et
ardēs p intensissimā caritatē significata p
ignē lucentē et ardentē: et signanter arde
re d̄ et nō p̄burere: q̄ diuinitas licet habi
taret in humanitate x̄pi: et ipam illustraret
luie claritatis et inflamaret incendio carita
tis: tñ ipsam non p̄burebat: s̄ potius p̄ser
uabat. ut sic dici potuerit d̄ Christo illud
Coll. 2. In ipso habitat oīs plenitudo di
uinitatis. ¶ Per Aboi. vero q̄ pascēbat
oues ietro sacerdotis madiā itelligi pōt
quilibet pastor: q̄ pascit oues. i. xp̄ianos
sue cure p̄missos: q̄ principalr sunt oues
xp̄i significati p ietro sacerdotis madian
q̄ interpretatur diiudicās: et x̄ps fm p̄s.
est sacerdos in eternū s̄ ordinem melchi
sedech. qui h̄ mundū iudicare. Juxta il
lud Jo. 5. Dedit ei. s. pater filio potestātē
iudiciū facere q̄ filius hoīs est. ¶ Pa
stor igitur cupiens rubum ardentem. i.
dei filium humanatū inspicere. et respiciēs

curam gregis dominici dicitur instar **Aboy**. primo super gregem vigilare quantum ad exteriora per sollicitudinem circumspectionis et sic grege pascere exemplo et doctrina. ut sic sit de illis de quibus dicit dominus **Je. 3.** Dabo vobis pastores iuxta cor meum qui pascunt vos scientia et doctrina. Secundo dicitur quantum ad seipsum et gregem intrare interiora deserti per sollicitudinem recollectionis. **Ma** bonus pastor et seipsum et gregem debet recolligere ad mentis quietitudinem significatam per deserti introitum. unde in persona domini dixit **Aboy**. pharaoni **Exo. 5.** Dimitte populum meum ut sacrificet mihi in deserto. tertio dicitur ascendere ad superiora per celsitudinem deuotionis: ut sic instar **Aboy**. veniat ad montem dei ore: iuxta illud quod sibi dicitur. **exo. 24.** Ascende ad me in montem et esto ibi. **T** Sic autem pastori transformiter cum suo grege disposito **xps** deus et homo familiariter apparebit. Et sic dicit possit sibi illud **gen. 26.** Apparuit dominus **ysaac**: ait ne descendas in egyptum sed quiesce in terra quam dixero tibi et peregrinare in ea eroga tecum et benedicam tibi. **Ma** tali pastori cum grege suo qui ad montem altum per contemplationem ascenderat dicit dominus quod non descendat in egyptum. id est ad vitia tenebrosa. sed peregrinetur. quasi abstractus a mundo in terra quam sibi ostendit dominus que est orationis et deuotionis: tunc sibi benedicit suam gratiam conferendo. **T** Sciendum est autem quod qui vult ad istam contemplationem ascendere debet primo habere obedientiam promptam instar **Aboy**. qui domino vocanti respondit adsum. figuratus per vnaz de illis stellis de quibus dicitur **Baruch. 3.** Stelle dederunt lumen in custodijs suis et letate sunt vocate sunt et dixerunt assumus. Secundo debet habere innocentiam probatam ut sic instar **Aboy**. deponat calciamenta. **Ma** per calciamenta que sunt de pellibus ani-

malium mortuorum intelligunt vitia et peccata. que homo debet deponere et mundam animam seruare. Tertio dicitur habere reuerentiam profundam: ut instar **Aboy**. abscondat faciem suam se inclinans ad terram. iuxta quod dicitur de **Ely. 3. R. 18.** Ely. autem ascendit in verticem carmeli et pronus in terram posuit faciem suam. **T** Tertio sciendum est quod per istum pastorem intelligi potest anima rationalis in homine siue ipse homo quantum ad animam rationalem cuius oues possunt dici alie potentie tam intellectiue quam sensitiue que debent regi et regulari iudicio rationis. ut sic in homine non sint plures pastores sequentes potentiarum desideria: sed solummodo vnus sequens rationis iudicium. **T** Iste pastor fuit nobis figuratus per **Jacob** de quo sententialiter dicitur **Gen. 30.** quod ut haberet **Rachel** filiam **labā** in coniugium que erat pulchra et venusto aspectu pascebat oues **labā** et fuit per ea. **7.** anis quam cum vellet introducere non potuit nisi prius **Lyā** que erat lupinis oculi et prior tempore sorore sua acciperet: per quam et pascendo gregem alios. **7.** anis fuit. quod consuetudo non erat illa prima: ut iuniores ante traderetur nuptui quam priores. **T** Vbi sciendum quod per **Labā** quod interpretatur candidatio intelligi potest deus. quod iuxta illud **Sap. 7.** Est candor lucis eterne et speculum sine macula. que anima sancta alloquitur **Cant. 5. di.** Dilectus meus candidus et rubicundus electus ex milibus. Iste habet duas filias. scilicet **Rachelem** et **Lyam**. id est duas vitas vnā in presenti que significatur per **Lyam** que interpretatur laboriosa. quia dum in hoc mundo viuimus sumus in continuo labore. iuxta illud **Job. 5.** Non nascitur ad laborem et auis ad volandum. **Aliam** hanc in futuro significata per **Rachelem** que interpretatur videns dominum: quia ibi preplabimus deum clara luce. iuxta illud. **1. Jo. 3.** scimus quoniam cum appuerit filius erimus ei quoniam videbimus eum sicuti est.

q. iij

Signanter at dñs lya lupinis oculis eē
q: dum in ista vita existimus: clare deum
non possumus videre. iuxta illud. i. Cor. 13.
Videmus nūc p speculū in enigmate.
Un Exo. 13. Non potis videre faciē meā:
non enī videbit me homo et viuet. **S**i
gnanter etiam dicit q: Rachel erat decora
faciē vñstoq: aspectu: q: in illa celesti pa
tria est omnis pulchritudo et decor. Unde
ps. Domine dilexi decorem domus tue et
locum habitatiōis glē tue. vt sic d ibi exi
stentibus dicatur illud 36. 35. Ipsi vide
bunt gloriam domini et decorez dñi nostri.
Per iacob autē qui interpretat lucta
tor: vel supplantator: intelligi potest ho
mo qm ad rationem qui debet luctari cō
tra vitia et ea sua prudentia vincere et sup
plantare. Et xps sibi dicat illud apoc. 2.
Vicenti dabo edere d ligno vite q: est in
paradiso dei mei. Iste debet pascere oues
suas. i. alias potētias taz anie qz corpus
secūdum rectum iudiciū rationis. Mas
oues. i. potētias alias a ratiōe q possunt
dici oues labā. i. dñi: quia a deo sunt hoi da
te: vt copulet Rachel. i. vt vitam eternā
habeat p Rachelē designatā: d: pascere
et deseruire Labam. 7. annis. i. toto tēpō
quo viuit q: septenārio dierum reuoluit.
Sed tamen aduertat quilibet volens
habere Rachelē. i. vitam eternā: qd
o: ipm lye añ copulari. i. vitā actiua et la
boriosā hñe: et q: p ea ē. 7. añis huiat. i.
pfecti opib⁹ significat p pfectōez septēna
riū: q: vita actiua pō: d: eē pteplatiā. iuxta
q: dñs act. 14. Qm p multas tribulatōes
o: nos intrare in regnū dei. **U**n cuilibet
dñs. i. tymothi. 2. Labora sicut bonus miles
xpi iesu. Mas p talē laborē dñs viuim⁹ qui
tam breuis est: q: vita nra breuis acquiri
m⁹ grām sine fine. Et sic quibz dicat illud
ecclesiastici. 50. Modicū laboraui et inueni
mltā regem. **S**ciēdū ē at q: malus pa
stor siue pñdes q: vñ gregē sibi sditū sibi
te nō gubnat vel potētias alias a rōe iu

ste nō regulat pōt cōpari.
Lupo gregē demolienti.
Latroni gregē expolianti.
Mercenario gregē dimittēti.
Ydolo gregē negligentī.

Prio dico q: malus pastor: pōt ppari
lupo gregē demolienti. Mas aliq sunt pñfi
dētes q: gregē suū instar lupo: duastant
et destruunt. iuxta illud 3e. 12. Pastores
multi demoliti sunt vineā meā: conculca
uerūt ptem meā: dederunt portōem meā
desiderabilem in desertū: solitudinis po
suerunt eam in dissipatiōem. Mas mlti sunt
qui vineā dñi. i. gregē sibi cōmissum vñ
potētias aie q: sunt pñs dñi: q: a dō create
cōculcāt ipas opprimēdo: et dissipatiōem
ponūt: eas nō sollicitē gubnando. **T**3°
pōt ppari latrōi gregē expoliātī. Mas mlti
sunt q: gregē sibi cōmissū instar latro
nū expoliabāt bōa tēporalia auferēdo: de
qbus dñs 36. 21. Principes tui infideles so
cij furant oēs diligūt munera sequuntur
retributōes. **T**3° pōt compari mercena
rio gregē dimittēti. Mas multi sunt q: solū
pp lucrū tpale pñdēt et de grege dñs dē
do modicū curāt: sed in tēpore aduersitatē
fugiūt et gregē relinquūt. iuxta illud 3e.
46. Mercenarij quoq: eius q: versabant
in medio ei⁹ qñ vituli saginati versi sunt
et fugierunt simul: nec stare potuerūt. Mas
multi sunt q: pñsident alijs vt seipsos ve
lud vituli saginati ipinguent et viuunt in
delitijs: et tñ qñ grex eis indiget fugiunt
nec eum sustentant. **Q**uarto potest cō
parari ydolo gregem negligentī. Mas
quidam sunt pñsidentes ad modum ydo
li Bolech qui nihil de grege curant sed
sunt sicut statua Nabuch. et volunt ab
omnibus adorari. **I**sti tales possunt si
gurari p sobnā ppositum templi d quo
dic dñs 36. 22. Vade et ingredere ad eum
qui habitat in tabernaculo ad sobnā ppo
situm tēpli: et dices ei: quid tu hic: aut qua
si quis hic: quia excidisti tibi hic sepul

ebrium excidisti in excello memoriam diligenter in petra tabernaculum Christi ecce deo asportari te faciet sic asportatur gallus gallinatus: et quasi amictum sic subleuabit te: conas coronabit te tribu latode. **¶** Ubi sciē q p istū sobnā ppositū tēpli: intelligi pōt qlibet p̄latus pposit⁹ gregis sui siue potentiaz suarū: sensitua rum: qui figuratur sobnas dicit⁹ qui inter p̄latur sedes: quia tunc hō sedet et oiaf quādo non regulat et disponit supra dicta sibi cōmissa sed negligēdo suū officium i star ppositi sobne qui fuit valde tumid⁹ et supbus et datus voluptatibus: qui etia⁹ ut dicitur fuit p̄dator: ciuitatis sue: illa q sunt sibi cōmissa negligunt et i lasciujs et voluptatibus delectant⁹: et sic ciuitatem p dunt: dum qm est in se p negligentia bene ficio iuste relegatiōis: et eterne remunera tionis priuat. **¶** Huic mittit p̄dicato: a dño. i. cōmendatio sibi facta ab angelo vel homine vel scriptura vel inspiratiōe interna: et primo reprehendit de vicio oc ciositatis: cū dicit qd tu hic aut quasi qe hic. et signāter dicit quasi qe: q in veritate nō est quis: q non fac diligēter officium suū sed ē quasi qe: q solum locū occupat: et tñ de regine nō curat: iuxta illud apoc. 3. Nomen enim habes q viuas et mortu⁹ es. Re vera talis habet nomen p̄latis: et tamen non vere p̄latus. **¶** Secundo re prehenditur de vitio carnalitatis cum di cit quia excidisti tibi h sepulchrum: et si gnāter nominat domum qz sibi hedifica uerat sepulchrum propter fetorem homi nis in peccato luxurie existentis. **¶** 3o re prehenditur de vicio superbie: cum dicit excidisti in excello memoriam diligēter quasi se extollens per superbiam arrogā ter. **¶** Quarto reprehenditur de vicio obstinationis: cum dicit: excidisti in petra tabernaculum tuum. q. d. Obduratus es et obstinatus in vitijs et peccatis: iuxta il lud Jere. 5. Indurauerunt facies suas su

p̄a petram et noluerunt reuerti. **¶** Sed tamen aduerte diligenter et considera cō minationem et penam que subiungitur ta li p̄lato. Nam subditur. Ecce dominus asportari te faciet sicut asportatur gallus gallinatus. Ubi sciendum q gallus gal linatus est capō: qui ideo gallinatus di citur: quia facit officium galline: ducēdo pullos et crocitans cōuocando: quomodo autem asportetur: vno modo potest intel ligi: quia transfertur de ordine masculio ad femininum: fouendo pullos: q non est officium masculi sed femelle. Sic talis p̄ positus negligens et defectuosus ut Sob nas: transferri dicitur de ordine nobiliori ad viliorē: quia cum esset factus ut eēt in ordine angelorum: propter malam vi tam et sua demerita transfertur ad ordinē demonum in inferno. **¶** Alio modo po test intelligi q sicut quando gallus galli natus est bene pinguis: tunc exportatur per pedes capite verso ad terram ut in terficiatur: sic p̄latis negligentes et dedi ti vitijs carnalibus et mundanis delitijs quando fuerunt bene impinguati et crassi proiciuntur in tenebras exteriores: ubi erit fletus et stridor dentium. **¶** Dicitur autem quasi amictum subleuari: quia sic amictus leuiter portatur super humeros ita talis leuiter extra ciuitatem proiciet ier^m. Dicitur autem q coronabitur coro na. non de lapide pretioso: sed corona tri bulatiōis et angustie sempiternae. **¶** Nos autem non debemus esse de numero tali um sic coronandorum sed sollicite et fideli ter exercere officium cōmissum alijs et nos metipsos debite regulādo ut merea mur eternaliter premiari et Christi pro missum recipere: Apoc. 2. Ubi dñ. Esto fi delis usqz ad mortem: et dabo tibi coronā vite. Ad qz 7c.

¶ Dominica tertia post pascha. Euange lium. 33^m. **¶** Introductio.

Modicum et iam non videbitis me etc. Jo. 16. Nos videmus per experientiam quod quia res amata presens diligitur et delectat amantem eius absentia et abstractio est causa displicentie et doloris. Licet autem ipsius absentia sit displicibilis: tamen si sit spes de recuperatione illius eius absentia facilius tollitur. Christus igitur sciens quod sua presentia corporalis erat delectabilis suis discipulis: sciens etiam quod de sua corporali absentia que instabat: discipuli turbarentur: sicut pius et dulcis magister eos consolatur benignus: predicans istam abstractionem non esse perpetuam: sed ad tempus.

Quia etiam secundum Gregorium minus iacula feriunt que providentur: et Christus sciebat discipulos post mortem suam multa passuros dispendia: illa eis prenuunciat ut cum venerint ea equanimiter tollerent et non turbentur. iuxta illud Jo. 16. Nec dixi vobis ut cum venerit hora eorum: reminiscamini: quia ego dixi vobis. Et hoc est quod nobis innuit Christus in euangelio hoc diurno in quo beatus Iohannes tangit quatuor: luculenter et generaliter videlicet.

Christi subtractionem affligentem.

Collegii obfuscationem dubitantem.

Periculi denunciationem perterrentem.

Exempli deductionem evidenter.

Primum probat absentatio corporalis. Secundum pplexio mentalis. 3^m persecutio temporalis. 4^m conditio naturalis. Primum in primo. 2^m ibi. Dixerunt ergo discipuli etc. Tertium ibi. Cognovit autem Iesus etc. 4^m ibi. Mulier cum patre etc.

Prima pars.

Quanto ad primum ubi tangit etc. dicit. Modicum et iam etc. Ubi sciendum quod quando aliquis amicus recedit a suo dilecto videns ipsum de suo recessu dolere: et aliqua sibi promittere unde possit aliqualem consolari quem mo-

dum Christus hic tenet. secundum hoc igitur in parte ista: tria possumus considerare quod de se nobis innuit Christus. scilicet.

Sua passionem salvificam.

Suam resurrectionem mirificam.

Suam ascensionem magnificam.

Quanto ad suam passionem salvificam dicit. Modicum et iam non videbitis me.

Ubi sciendum quod Christus cum cenasset cum discipulis sciens suam passionem in primo imminere et sic per mortem abstracti ab eis: ut eos aliquantulum consoletur: ipsam eis pronunciat. d. Modicum et iam non videbitis. q. d. modicum tempus est quo stabo vobiscum: et capiar ut tradar crucifigendus post quod secundum Bedam non videbitis me. scilicet illud triduum quo in sepulchro requiescat. Unde potuit dicere illud Jo. 14. Adhuc modicum vobiscum sum et mundus me iam non videt.

Quanto ad 2^m scilicet suam resurrectionem mirificam dicit. Et iterum modicum et videbitis me. Ubi sciendum quod Christus in sepulchro absconditus ab humanis aspectibus fuit per triduum accipiendo preteritum pro toto: sic ipse preduxerat Mat. 12. d. Sic fuit Iohannes in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus: sic erit filius hominis in corde terre tribus diebus et tribus noctibus: quod quidem tempus fuit modicum post quod resurrexit et discipulis apparuit. **Q**uanto ad 3^m scilicet suam ascensionem magnificam dicit: quia vado ad patrem ubi sciendum quod Christus post resurrectionem suam: licet apparuerit discipulis tamen quia corpus gloriosius resumpserat: cuius non est in hoc mundo propria habitatio: cum ipsis non semper permansit corporaliter: sed ascendit in celum: quod pronunciat apostolis ad eorum consolationem. d. Vado ad patrem q. d. et si videbitis me post resurrectionem: non tamen semper in hoc mundo quia vado ad patrem. hoc secundum Crisostomum. Unde ad eorum consolationem dicebat Jo. 14. Ego ad patrem vado: et quocumque petieritis patrem in nomine meo hoc faciat. **S**ciendum est quod

Secūdum Augu. aliter potest exponi ista
par: vt. s. modicū tempus in quo xp̄us
diē non se visurū intelligat totum temp⁹
presentis vite vsq; ad diē iudicij: q; qdēz
tempus ideo modicum dī: quia ē finituz:
duratio autē q; erit a diē iudicij vltra erit
infinita: q; finituz respectu infiniti ē mo
dicum: ideo istud tēpus vsq; ad diē iu
dicij potest dici modicū. ¶ Sciēdum ē au
tem circa istam ptem principalem in qua
xp̄us dicit. **Modicū iam tē. q^m** ad h; q; di
cit modicū: q; loquēdo moraliter: genus
humanū ppter peccatum priorum paren
tum inter alia incurrit. 7. dāna. s.

Sterilitatem fructus.

Timiditatem occursum.

Instabilitatem processum.

Lecitatem intellectus.

Debilitatem effectus.

Infaciabilitatē affectus.

Uilitatem status.

¶ Secūdum h; igitur i isto euāgelio dici
tur modicū ad designādum q; in h; mun
do est modicū fertilitatis ad cōgregandū
Modicū fidelitatis Ad confidendū. **Modi**
dicū stabilitatis Ad cognoscendū. **Modi**
dicū claritatis Ad pmanendū. **Modi**
dicū firmitatis ad resistendū. **Modi**
cū suauitatis ad faciādum. **Modicū**
dignitatis ad p̄sidentū. ¶ **Primo** dico
q; genus humanū propter peccatū primo
rum parentū incurrit sterilitatē fruct⁹.
Nam añ lapsuz hominis: terra erat ferti
lior q; fuerit post peccatū: quia in penam
primi hominis fuit maledicta a dō. iuxta
illud gñ. 3. **Ade** vō dixit dō: q; audisti vo
cē vxoris tue et comedisti d ligno ex q; p
cepaz tibi ne comederes maledicta terra
in ope tuo. ¶ **Modo** at nō solū d terra ma
teriali itellr: s; et spūalr loqndo d toto ho
mie. An sciēdū q; i hoīe s; due ptes p̄nci
pales. s. rō et sēualitas. rō at s; Aug. ppat
viro cui⁹ offm ē p̄sideri i domo: q; rō habz
alijs potētis impare: sēualitas vō ppat

vxori: cui⁹ offm ē obseq et obedir viro: q;
sēualitas h; sibi ipso rōis: qñ igit hō au
dit vocē vxoris sue. i. qñ rō p̄sēt dlecta
tōib; sēualitaz. tūc hō meret maledictōez
a dō: et terra sua. i. corp⁹ terrenū fruct⁹ bo
nos nō portat s; spinas et triblōs generat
i. diuersas malas cogitatōes: et sic stereli
tas ē i eo q^m ad opa virtuosa. ¶ **Modo** igit
tur dfectui i hoīe. s. sterilitati fruct⁹ dū vi
uit i mūdo corndz p^m modicū positū i euā
gelio. s. modicū fertilitaz ad p̄gregādum.
¶ **De** q; possum⁹ accipe illd dūtero. 26. se
mētē mltā iactes i terrā et modicū p̄grega
bis: q; locuste oīa dūorabūt: sic re vā dūz
hō mltā semētē i terrā p̄c. i. dū corp⁹ suū
terrenū nutrit multj delitijs: modicū fruc
tū p̄gregat: imo nullū. q; locuste. i. dyaboli
oīa ip̄i⁹ opa dūorāt dū d ip̄is hō n̄ recip
p̄miū: s; etnalr cruciat. ¶ **2°** occurrit timi
ditatē occursum. **Modo** hō si nō peccass; tio
rē n̄ hūiſſ;: q; iuxta illd. 1. Jo. 4. tio: penā
h; p̄ca at nō debet alicui nisi pp cl̄pā: igit
hōsi nō peccass; cl̄pā nō hūiſſ;: g; nec p̄caz
et p̄n̄s nec tiorē. Et sic d ip̄o poterat dici
illd Job. 42. **Sēs** ē vt nullm timeret pp pec
catū vō tiorē incurrit. An p̄s. tio: et tremor
venerūt sup me et p̄tererunt me tenebre.
¶ **Modo** igit dfectui i hoīe: corndet s; mo
dicū positū i euāgelio. s. modicū fidelitaz
ad p̄fidēdū. vñ d h; possum⁹ accipe illd q;
dixit xp̄s discip̄lis i mari ex̄tub⁹ et timē
tib⁹. **Modo** at. 8. **Quid** timidi estis modice fi
dei? ¶ **3°** incurrit instabilitatē p̄cessus. nā hō
pp peccū nō h; i h; mūdo p̄sistētā dū viuīt
s; ē i cōtina afflictōe et triblōne et i conti
nuo motu. iuxta illd Job. 13. **Modo** nat⁹ de
mliere hui viuēs tpe replet⁹ multj mīse
rijs q; qñ flox egredit⁹ et p̄terit et fugit ve
lud ūbra et nūq; i eod statu p̄māet. ¶ **Modo**
ic igit dfectui cor̄spōdet tertiū modicū
s. modicū stabilitaz ad pmanēdū: iuxta il
lud Jac. 4. **Que** est vita n̄ra vapor: est ad
modi ū pens et dinceps extermiabit. **Modo**
re vā bñ ē vita homis vapor: parens ad

modicu: quia nlla est certus de longitudi-
ne vite sue: sed subito cum non auertit: ex-
terminat et moritur. **Quarto** incurrit
cecitatem intellectus. Nam homo si non
peccasset: habuisset intellectum clarum: pro-
pter peccatum huius notabiliter obfuscatus.
Unde sapientie. 2. Excecauit eos malicia eo-
rum. Unde reprehendit homo a deo 36.
i. d. Cognouit bos possessorem suum: et asinus
presepem domini sui. Israel autem non cognouit
me populus meus non intellexit. **Huius**
igitur defectui correspondet quartum modi-
cum. scilicet claritatis ad cognoscendum: et de hoc di-
xit Christus turbe non intelligenti suam passionem
30. 12. Adhuc modicum lumen in nobis est. Nam
re vera in hominibus qui in peccatis viuunt est
lumen modicum: quia habent intellectum ob-
fuscatum ad cognoscendum diuina. **Quinto**
incurrit debilitatem effectus. Nam homo
si non peccasset: promptus fuisset ad virtuo-
sa opera: quia anima subiecta fuisset deo: et
sensualitas rationi. et sic igitur obedissent
omnes potentie sensitue: propter peccatum
vero lapsus est in tantam miseriam ut puer-
tatur ordo naturalis in ipso. Unde deplorans
apostolus dicit 10. 7. Nam uelle adiacet
mihi perficere autem bonum non inuenio:
non enim quod uolo bonum habeo facio: sed quod no-
lo malum habeo ago si autem quod nolo illud fa-
cio non ego oportet illud: sed quod habitat in
me peccatum. **Huius** igitur defectui in
homine correspondet quintum modicum. scilicet modi-
cum firmitatis ad resistendum. Unde apoc. 3.
Scio opera tua: ecce dedi coram te ho-
stium apertum quod nemo potest claudere: quia
modicam habes uirtutem. re uera in ho-
mine est modica uirtus ad resistendum ut ap-
to hostio. id est sibi proposita uia lata per quam si
quis uadat ad penam est difficile claudere:
quia propter peccatum ad uicia magis quam uirtu-
tes homo inclinatur. **Sexto** incurrit infirmitatem
affectus. Nam si homo non peccasset: nul-
la sensitisset penuriam sed quod ad res temporales
fuisset in alio getatus propter peccatum uero: cum huius

quod continue laborat anxius nec potest satiari.
Unde ecclesi. 1. Non satiat oculus visu nec au-
ris implet auditu. **Huius** igitur defectui co-
rrespondet 6^m modicum. scilicet modicum suauitatis ad
satiandum. unde ecclesi. 4. Non laborare non ces-
sat nec satiant oculi eius ditius. **Septimo**
incurrit uilitatem statim. Nam homo ante lapsum
erat ualde digne ordinatus et quasi par ange-
lis. tamen propter peccatum est ualde diminutus: et de-
scendit quasi ad similitudinem bestiarum. Unde ps. 8.
Homo cum in honore esset non intellexit: con-
paratus est iumentis insipientibus et similis
factus est illis. **Huius** igitur defectui
correspondet septimum modicum. scilicet modicum
dignitatis ad presidendum. Unde de hoc
potest dici illud Job. 24. Elevantur sunt ad
modicum et non subsistent: et humiliabun-
tur sicut cuncta et auferentur. Nam homo
ante peccatum in dignitate maxima fuit
propter quam dici poterat eleuatus. ta-
men hec dignitas sibi durauit ad modi-
cum: quia non perseuerauit in statu in quo
creatus fuerat: et ideo humiliatus est in
hac ualle miserie et sicut alia corruptibili-
lia auferuntur: quia de non mortali factus est
corruptibilis et mortalis. **Propter** huius
igitur omnia que modica inueniuntur in
mundo dicitur figuratiue Isa. 28. Remanda
remanda: remanda remanda: expecta respec-
ta: expecta respecta: modicum ibi modi-
cum ibi. Nam licet homo habeat intentio-
nem: fiduciam et spem: et quantumcumque
mandet et remandet rebus temporalibus
et quantumcumque ab eis expectet et respec-
tet consolationem et auxilium: tamen in
eis inueniet ualde parum: et sic potest di-
ci modicum ibi: modicum ibi. et signanter
gemuntur huius uerba: quia tanquam ad af-
fectum: quantum ad effectum: siue man-
dent siue respectent: semper modicum in-
uenitur. **Isti** 7. defectus qui iusto diui-
no iudicio reperiuntur in hominibus genere propter
peccatum primorum parentum: quibus correspondent
7. modica in euangelio posita: possunt

figurari per .7. phyalas ire dei effusas in terram p. 7. angelos de quibus finaliter dicit Apoc. 16. ubi Jo. dicit. Audui vocem magnam de templo. d. 7. angelis ire et effundite. 7. phyalas ire dei in terram: et abiit. Ipsi mus et effudit phyalam suam in terram: et factum est vulnus seuum et periculum in homines: qui habebant caracterem bestie et in eos qui adorauerunt caracterem eius. Et secundus effudit phyalam suam in mare: et factus est sanguis tanquam mortui: et omnis anima mortua est in mari. Et tertius angelus effudit phyalam suam super flumina et super fontes aquarum: et factus est sanguis. Et quartus angelus effudit phyalam suam in solem: et datum est illi estu afficere homines et igni: et estuauerunt homines estu magno. Et quintus angelus effudit phyalam suam super sedem bestie et factum est regnum eius tenebrosum: et manducauerunt linguas suas pro dolore. Et sextus angelus effudit phyalam suam in flumen illud magnum eufratem: et siccauit aquam eius. Et 7. angelus effudit phyalam suam in aerem et facta sunt signa et voces et tonitrua et terremotus factus est magnus qualis nunquam fuit ex quo homines fuerunt super terram.

¶ Vbi sciendum quod per istos .7. angelos effundentes .7. phyalas ire dei intelligi possunt .7. punitiones: siue .7. dona que pro peccatum persecutus est genus humanum de quibus dictum est supra quod signanter dicuntur phyalae siue vasa ire dei. quia deus puniens genus humanum pro peccato: ad modum irati se habuit iuxta illud Isa. 5. Iratus est furor domini in populo suo et extendit manum suam super eum.

¶ Sic descendendo ad istos defectus spiritualiter: quod primus angelus effudit phyalam suam in terram: in quo datur intelligi primus defectus qui est sterilitas fructus: et sic fuit in eo modicus fertilitatis ad congregandum: quia terra cuius est fructus facere nullum attulit fructum bonum. ut versificatur illud ps. Posuit terram fructiferam in saluginem a malitia inhabitantium in ea.

Nam terram fructiferam. id est corpus terrenum creatum fructiferum posuit in saluginem viciozum: non faciens fructum. Et hoc est quod dicitur quod factus est vulnus seuum in homines qui habebant caracterem bestie et qui adorauerunt ymaginem eius. Adagnum enim vulnus et tactura est in homine: quando ad tantam miseria deuenit quod ille qui debebat satisfacere in bonis operibus factus est sterilis et infructuosus.

¶ Secundus autem angelus effudit phyalam in mare in quo datur intelligi secundus defectus qui est timiditas occursum: et sic fuit in eo modicum fidelitatis ad confidendum. Nam per mare in quo homines timent propter pericula eius: datur intelligi timor qui propter peccatum est in hominibus ex quo non confidit unus de alio: sed semper sunt in timore. Unde dicitur quod in effusione istius phyalae factus est sanguis tanquam mortui: et omnis anima vivens mortua est in mari: quia homines ex timore efficiuntur palidi et quasi amittunt sanguinem: et quare dicuntur mori.

¶ Tertius angelus effudit phyalam super flumina in quo datur intelligi tertius defectus. scilicet stabilitas processus et sic fuit in eo modicum stabilitatis ad permanendum. Nam per aquam que etiam continue fluit ad infima intelligi potest modica stabilitas vite hominis quia continue declinat ad mortem iuxta illud 2. Reg. 14. Omnes morimur et quasi aque dilabimur quod non reuertuntur. Unde dicitur quod in effusione istius terre phyalae factus est sanguis. qui est est natura fluxibilis sic aqua.

¶ Quartus angelus effudit phyalam in solem in quo datur intelligi quartus defectus. scilicet eccitas intellectus: et sic fuit in eo modicum claritatis ad cognoscendum. Nam per solem qui est planeta lucidus: intelligi potest intellectus hominis: qui adeo est creatus purus et clarus: quod tamen factus est obscurus in homine pro peccato. Unde dicitur quod in effusione istius quartae phyalae estuauerunt homines estu magno: quia obscurata ratio: et debilitato eius ipso. viget in homine concupiscentia carnis ipsius male inflammas: et exu

rens est carnaliū vitiōz. **¶** Quintus at angelus effudit phyalā sup sedē bestie in quodā intelligi quintus defect⁹. s. debilitas effect⁹ ⁊ sic fuit in eo modicū firmitatis ad resistendū. Nam p sedē in qua cū hō sedet firmiter stat intelligi pōt firmitas q̄ hō habuit an lapsū ad resistendum peccis q̄ post lapsū facta est sedes bestie i. dyabolus debilis ad resistendū ei. An ad effusione istius 5^e phyale dī q̄ factū est regnū ei⁹ tenebrosū: q̄ dū hō nō resistit peccis: efficit tenebrosus. **¶** Sextus at angelus effudit phyalā in flumen illud magnū eufratē: in q̄ dā intelligi sextus defectus. s. infacietas affectus ⁊ sic fuit in eo modicū suauitatis ad satiandū. Nam p flumen eufratē q̄ spungia interpretatur intelligi pōt habūdantia q̄ habuisset hō si i statu inocētie pstitisset post lapsum vero reductus est ad magnā miserā. iuxta illud **Deutero. 8.** Afflixit eū deus penuria. An ad effusione istius 6^e phyale dī q̄ siccauit aquā eius. Nam post peccatū est habundantia rex tpaliū hoīs ablata q̄ in eis nō pōt mentalitē satiari. **¶** Septim⁹ angel⁹ effudit phyalā in aere i quo dā intelligi septimus defect⁹. s. vilitas stat⁹: ⁊ sic fuit in eo modicū dignitatis ad p̄sidentum. Nam p aerem q̄ aque ⁊ terre p̄heminet i telligi pōt dñiū q̄ hō habuisset si non peccasset sup alias creaturas. iuxta q̄ dixit deus **Gen. 1.** Faciam⁹ hominē ad ymaginem ⁊ similitudinē nrām ⁊ p̄sit piscib⁹ maris ⁊ volucibus celi ⁊ bestijs vniuerse terre. s. post peccatū factus est ita debilis q̄ ēt minimis aialibus est subiectus. An ad effusione istius 7^e phyale dī q̄ scā sunt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua ⁊ terremotus magnus qualis nūq̄ fuit super terrā: p q̄ oīa dā intelligi vilitas p̄dictio hoīs post peccatū: cui oīa aduersant qui tam ante peccatum creatus fuit vt omni bus p̄sideret.

Secunda pars.

Equit. **¶** Dixerūt ergo ex discipulis ei⁹ 2c. **¶** Ubi tāgū collegij dubitationē obfuscantē: q̄ pbat p̄plexio mētalis. **¶** Ubi sciendū q̄ hō aliqui pōt dubitare de aliquo dicto in se: vel de aliquo vocabulo posito in dictis locis: q̄ h̄z aliq̄z obscuritatē. s. m h̄ igit in pte ista duplicē aploz dubitationē possum⁹ cōsidrare. **¶** Prio dubitationē de xpī deō. **¶** Secūdo de ipso vocabulo. **¶** Quantū ad primā dubitationē dicit. **¶** Dixerūt ergo ex discipulis eius 2c. **¶** Ubi sciendū q̄ discipuli nō intelligebāt dictum xpī: sed d ipso dubitabant duplici de cā. **¶** Prio q̄a tristes erant de ānūciata sibi xpī passione imminēte: ⁊ ideo impediēbant a cognitiōe dei iuxta illud poeticū. **¶** Ira impedit animū ne possit cernere verū. **¶** Secūdo ppter obscuritatem dictorū xpī: que videbant quasi cōcludere cōtradictoria: quia dicebant **vi debitis ⁊ nō videbitis.** Et q̄ etiam dicit: **vado ad patrem: quasi dicāt: quō si vadit ad patrem eum videbimus?** **¶** Quantū ad secūdam dubitatiōem dicit. **¶** Dicebant ergo quid est h̄ q̄ dicit nob̄ modicuz 2c. **¶** Ubi sciendū q̄ discipuli nesciētes applicare significatū huius vocablī modicū ad diuersa tēpora videbat secundum **Criso.** xpī obscure loqui ita q̄ fatebantur se illud nescire.

Tertia pars.

Equitur. **¶** Cognouit autem yhs 2c. **¶** Ubi tangit periculi denūciationem perterrentē: q̄ probat persecutio temporalis. **¶** Ubi sciendū q̄ ille qui aliqua ocula cognoscit que nō cognoscunt alij: debet eis specialiter si eos diligit illa ānūciat ⁊ si sint terrorem incutientia debet eos vt melius potest consolari quem modum h̄ xp̄s tenet. **¶** secundum h̄ igitur in parte ista quattuor: possum⁹ considerare. s. **¶** Secretorū inspectiōem. **¶** Dictorū replicationem.

Periculorū exp̃ssionem.

Discipulorū consolonem.

Quantū ad secretorū inspectōez dicit. Cognouit autē yhs .7c. Ubi sciendum q̃ xps inquantū deus: cuius est pprium cognoscere occulta: iuxta illd .i. .16. Homo enim uidet ea que parent: dñs autem in tuetur cor: cognouit q̃ discipuli de verbis que dixerat: dubitabāt: 7 ideo voluit eos certificare. **Q**uantū ad dictorū replicationem dicit. Et dixit eis de h̃ queritis .7c. Ubi sciēdū q̃ cā quare discipuli dubitabant: erant verba que xps dixerat: 7 iō volens clarificare replicat ea. **Q**uantum ad tertiu .s. periculorū exp̃ssionēz dicit. Amen amen dico vob̃ .7c. Ubi sciēdū q̃ xps volens declaraf dicta sua: vt discipuli amplius non dubitent ostendit esse duplex tēpus: vnū in quo ipi ficerent mortem suam: q̃ tunc nō viderent eum: aliud in quo gauderent ppter resurrectionem: quia tunc eum viderēt 7 sic videre 7 non videre que videbant cōtradictoria discipulis n̄ sunt: quia referunt ad diuersa tēpora. **U**ic igit. Amen dico vob̃ q̃: plorabit̃ p lachrimas exterius: 7 flebit̃ p dolore: interius. s. p̃o illo tēpore modico quo nō me videbit̃. mūdus autem gaudebit. i. homines amatores mūdi. 7 etia secūdum Alchimū. potest intelligi de oibus p̃ssuris eis futuris. **Q**uantū ad quartū. s. discipulorū consolatiōez dicit. S̃ tristitia ṽra vertet̃ in gaudiū. Ubi sciendum q̃ quia xps p̃dixerat discipulis q̃ cōtristarentur ppter eius absentia: ne forte crederēt in ista tristitia se p̃manuros eos vt p̃ua pater consolaf benigne. o. tristitia ṽra q̃z habetis d̃ morte mea vertet̃ in gaudiū: q̃n videbit̃ me a mortuis resurrexisse. ṽl tristitia q̃z hēbit̃ ex p̃ssuris 7 p̃secutiōib⁹ tyrānoz: vertet̃ in gaudiū q̃n possit debit̃ regnū celoz. **S**ciēdū ē autē circa istā ptē p̃ncipalē. i. q̃ fit mētio d̃ gaudio 7 tristitia q̃ loquēdo moralit̃: inuenio dupli

cē statū i mōdo sibi q̃z tū ad p̃ncipiū 7 finē p̃rios. i. statū iustoz xpo famlantiū: 7 iniq̃rū dyabolo obsequentiū. **P**rimo dico q̃ iucio statū iustoz xpo famlantiū 7 isto rū stat⁹ icip̃ a luctu 7 terminat̃ in gaudiū. iuxta illd mat. 5. B̃ti q̃ lugēt q̃m̃ ipi solabunt̃: n̄ iste tribulatōes s̃t p̃ue ī respectu p̃solonū futuraz: iuxta illd apo. 10. 8. Nō s̃t p̃digne passiōes hui⁹ t̃p̃is ad futurā gl̃iā q̃ reuelabit̃ i nob̃. **H**oc at̃ fuit figuratū **H**ester. 9. Ubi finalit̃ d̃r q̃ cū Aman q̃ p̃sequat̃ pplm̃ iudeoz q̃ tūc erat popul⁹ dñi ex q̃ p̃secutiōe ppl⁹ erat i magna tristitia **R**ex assuer⁹ ad p̃curatōez regie **H**ester fecit̃ iterfici: 7 iudei se indicassēt de suis ad s̃arj̃s: luct⁹ 7 tristitia i p̃claritatē gaudiūq̃z p̃uersa sūt. **U**bi sciēdū q̃ p̃ pplm̃ iudaycū q̃ tūc erat ppl⁹ dñi: itell̃ p̃nt oēs viri fideles dño fuit̃es. **P**er Amā h̃o q̃ interpretat̃ iniqu⁹ itell̃i pōt dyabol⁹ 7 q̃libz ali⁹ tyrān⁹ p̃sequēs iustos: ex qua p̃secutiōe tristiari dicunt̃. **P**er regē at̃ assuer⁹ q̃ interpretat̃ beatitudo: itell̃i d̃s q̃ ē b̃fuitudo scōz. **P**er **H**ester at̃ q̃ interpretat̃ p̃pata ṽl eleuata i ppli: itell̃i aīa cūstibz xpiani fidel⁹ q̃ d̃z eē p̃pata ad gr̃az 7 eleuata a mōdialib⁹ p̃ p̃tēplatiōem eternoz. **I**sta istar regie hester: d̃z ad regē assuer⁹ .i. ad deū accedere: 7 ipm̃ deuoti⁹ d̃p̃cari vt n̄ succubat i hostiū p̃secutiōibus sed vt eos virilr̃ denicari: cui⁹ vota d̃s ex alto respiciēs: ipam exaudit 7 sibi dat de inimicis victoriā 7 ipos interficiēdo. i. p̃uēdo eternāl̃: eripit suos fideles de ipoz p̃secutiōibus: 7 ad vitā eternam p̃ducit: 7 tūc luct⁹ 7 tristitia: vertuntur eis in gaudium. **A**nde **T**ob. 5. Non enim delectaris in perditionibus nostris: quia post tempestatem tranquillum facis 7 post lachrimationem 7 fletum exultationem infundis. **S**ecundo dico quod inuenio in isto mundo statum iniquorum dyabolo obsequentiū. Et iste incipit a gaudio 7 terminatur in luctum. iuxta illud p̃ouerbio. 14.

Est via que vñ hominī recta nouissima
 at eius deducūt ad mortē: rīsus dolor mi
 scet et extrema gaudij luctus occupat.
Esti sunt de qb⁹ dñ Job. 21. Tenet tym
 panum et cytharā et gaudet ad sonū orga
 ni: ducit in bonis dies suos et in puncto
 ad inferna descendūt. Nam hz hoies dele
 ctent in p̄solatiōib⁹ mūdānis: tñ nō auer
 tunt q̄ subito venit aliq̄ infirmitas et q̄ si
 in puncto descēdunt ad pfundū inferni.
E hoc at fuit figurarū indicto pabolico
 xpi. Luc. 12. Ubi finalr dñ q̄ cuq̄ qdam hō
 esset multū ditatus cogitans i corde suo
 frui bonis tpalibus aīam suā alloq̄batur
 dicens. aīa mea habes multa bōa posita
 in ānos plurimos: req̄sce: comedē: epula
 re et bibe h̄ at intra se dñte: dixit illi dñ:
 stulte: hac nocte aīam tuā repetā a te: que
 at parasti cui⁹ erunt: q̄z pabolā applicās
 xps ad ppositūz dixit: sic ē q̄ sibi thesau
 rizat: et nō est in deū diues. **E** ubi sciēdū
 q̄ p istum hoīem diuitē et delectantē in re
 bus tpalibus pōt intelligi q̄libet dedit⁹
 cibis et potib⁹ et delectationib⁹ carnis:
 iste aliqñ p̄sumit de lōgitudine vite. d.
 q̄ hz multa bōa posita i ānos plurimos:
 h̄ multociēs decipitur q̄ aliqñ qñ credit
 multū viuerē: et eē in meliori statu: subito
 mors supuenit: et sic oīa tpalia amittit. vñ
 Job. Breues dies hoīs sunt numer⁹ mē
 sum ei⁹ apud te ē. **E**ñ subdr i parabola
 stulte aīam tuā repetēt a te. **E**ñ ab eis re
 petit aīa vt reddat rōnem de oībus com
 missis et obmissis: iuxta illd Luc. 16. Red
 de rōnem vilicationis tue. et **E**bat. 10. Vi
 co at vobis q̄ oē verbū ociosum q̄ locū
 ti fuerint hoies reddent rōnem de eo in
 die iudicij. Cogitent ergo peccatores mi
 serriū q̄ quasi a cunabulis vsqz ad diem
 mortis vitā suam ducunt i vicij: q̄z rōnē
 reddere poterunt qñ vocabunt a xpo vt
 reddāt rōnem vsqz ad minimū quadran
 tem. **E** Sup̄ quē at detur h̄ snia: audiat
 xpm applicantē pabolam et dicentē: sic ē

q̄ sibi thesaurizat et non est in deū diues.
Nam hō q̄ vult thesaurizare et ditari re
 bus tpalibus: cadit in p̄dictaz sniam. **E**ñ
 Th. 6. Qui volūt diuites fieri incidunt in
 temptationē et in laqueū dyaboli et in desi
 deria multa et inutilia et nocua q̄ mergūt
 hoies in interitū et p̄tione. **E** Qui aut
 vult istā penā euadere nō d̄z curare d̄ ter
 renis h̄ esse diues in virtutibus et opib⁹
 bōis. vt sic dicat diues in deū et efficiatur
 heres regni celoz: q̄ tales diuites xps
 diligit et celoz regnū eis p̄mittit. iuxta il
 lud Jac. 2. Deus elegit paupes in h̄ mun
 do diuites in fide et heredes regni q̄ re
 promisit deus diligentibus se.

Quarta pars.

Egitur. Mulier cuq̄ parit tristi
 tiā h̄z et. Ubi tangit ex^o dedu
 ctionē euidentē q̄ probat condi
 ctio natural. Ubi sciendum q̄ qñ hō vult
 loq̄ exemplariter p̄io d̄z exemplū p̄pone
 re deinde ip̄z ad ppositū applicare. fm h̄
 igitur i pte ista. 2. possumus p̄siderare. f.
 Exempli deductionem.

Exempli applicationem.

E Quantū ad exēplū deductionē dicit.
 Mulier cū parit et. Ubi sciendū q̄ xps
 volens oñdere q̄ tristitia discipuloz non
 erat p̄petua sed eis succederet gaudium
 adducit exemplū de muliere parturiente
 fm Criso. q̄ dum parit h̄z dolorē: sed iste
 dolor nō est ei p̄tinu⁹ h̄ terminat in gau
 dium p̄ puerum sibi natū. **E** Quantū ad
 exempli applicationē dicit. Et vos igit
 nunc tristitia h̄tis et. Ubi tria tangit. f.
 Desolutionē assistentem.

Consolationem iminentem.

Duractionem p̄manentem.

E Quantū ad desolutionē assistentē, di
 cit. Et vos nūc et. Ubi sciendū q̄ discipu
 li de absentatiōe xpi per mortē que iam
 ab ipso p̄ns denūciabatur multū desolabā
 tur: q̄ ab eis corporaliter recedebat. vñ
 Jo. 16. Vado ad eū q̄ misit me h̄z q̄ h̄ lo

cutus sum vobis tristitia impleuit cor v^oz.
¶ Quantū ad consolatiōem iminentem
 dicit. Iterū autē videbo vos &c. **¶** Abi scien
 dum q^d xp̄us post resurrectionem suā di
 scipulis qui prius tristes erāt de sua pas
 sione apparuit iam glōsios ex^os : de qua
 apparitiōe apostoli q̄z plurimum sunt ga
 uisi. iuxta illud Jo. 20. Gauisi sunt discipu
 li viso dño. **¶** Quantū ad duratiōez per
 manentem dicit. Et gaudium v^om nemo
 &c. **¶** Abi sciēdum q^d primū gaudium q^d ha
 buerūt discipuli de xp̄o in sua p̄sentia qm̄
 cōuersabatur cum eis ablatū fuit quādo
 xp̄s mortu⁹ est & sepultus. gaudium autē
 q^d ipsi habuerūt de sua resurrectione: ab eis
 auferri nō potuit quantū ad xp̄m: quia fa
 ctus erat immortalis. iuxta illd̄ Ro. 6. Xp̄us
 resurgēs ex mortuis iam nō mori⁹: mors
 illi ultra nō dominabit. nec etiam quātū
 ad discipulos q^d predestinati ad gloriā
 & ad ipsam adepti cū ipso eternaliter cō
 gaudebūt. Unde qlibet eorum potest di
 cere illud ps. Cōuertisti planctū meum
 in gaudium mihi cōcidisti saccū meum &
 circōdēdisti me leticia. **¶** Sciēdum ē au
 tem circa istā ptem q^d spiritualiter loquē
 do p istam mulierem intelligi pōt sancta
 m̄ ecclesia que dicit m̄r propter secūdi
 tatem bonoz operū & q^d spūales dī filios
 generat. **¶** Dicit autem h̄ mulier paref
 dū i mūdo ihsitit pfectib⁹ virtutū: q̄ ptu
 tristitiā h̄re dī: dū vndiqz rēptat & diuer
 simode affligit h̄m Alchī. **¶** Gaudet autē
 de fructu p^o q^d fruct⁹ dī puer nat⁹ & tri
 stitiae pcedētis nō meminit: q^d cū iā i cele
 sti glā ei⁹ filij collocant: aufer⁹ dolor & ge
 mit⁹ vt iā h̄m Alchimū apli⁹ tristari ne
 sciāt: s; solū efnalr iocūdari. **¶** Nec mirū
 ē: Be. q^d hō mūdo mortu⁹ & adept⁹ cele
 stē glā: dī nat⁹: q^d sic aliq^s nasci dī cūz d̄
 vtero m̄ris pcedēs i hāc lucē vēit: ita pōt
 nat⁹ appllari q^d sol ut⁹ a vicul⁹ carnis ad lu
 cē efnā sblimat. vñ scōz solētia nō fūera
 lia s; natalitia appllant. **¶** Sciē. q^d h̄ m̄r

pōt figurari p illā m̄rē: d̄ q^d dī apoc. 12.
 Signū magnū appuit i celo: m̄r amicta
 sole & lūa s; pedib⁹ ei⁹: & i capite ei⁹ corona
 stella⁹. 12. **¶** Abi sciēdū q^d p solē itell⁹ p̄t
 xp̄s: q^d sic sol material⁹ mūdū illuminat: iux
 ta illd̄ ecclāstici. 42. Sol illuminās p oīa
 respexit: sic xp̄s sol iusticie illuminat spūa
 liter oēs hoīes hui⁹ mūdi. iuxta illd̄ Jo.
 1. Erat lux vā q̄ illuminat oēz hoīez vēitēz
 i hūc mūdū. **¶** Istō sole dī amicta m̄r. i.
 scā m̄r ecclā vel qlibz fidelis aīa: q^d p gra
 tiā hītat in toto corpore m̄ris ecclē: & sin
 gulariter in qlibz aīa sibi fidli. **¶** Per lu
 nā at̄ q̄ sic dī ecclāstici. 43. est luminār q^d
 minuit in p̄sumatiōe intelligi pōt tēpora
 lia que istar lūe instabilitatē h̄nt: & p̄tinue
 sunt in defectu: q̄ qlibz aīa fidelis dī habe
 re s; pedib⁹. i. ipa p̄rēnt rāqz friuola & ca
 duca. Ad qd̄ figuratiue admōemur Jos.
 10. Abi finalr dī q^d Jos. hūi⁹ victoriā
 de. s. regib⁹ aduersantib⁹ populo dī dixit
 ad p̄ncipes exercit⁹ q̄ scē erāt. Ite & pōite
 pedes v̄ros sup colla regū istoz. **¶** Abi
 sciēdū q^d p istos. s. reges ipugnātes dī po
 pulū: itell⁹ pōt sensualitas q̄ maxie viget
 in. s. sensib⁹ corp⁹: q̄ ad ista terrēa maxie i
 clināt & ipugnāt aīaz cū suis potētis q̄ d̄
 berēt eē ppl⁹ dei. **¶** Per Jos. at̄ regē
 & gubnārē pplm̄ itell⁹ rō i hoīe q̄ h̄z aliās
 potētias regulār. Lū igit rō p suū ip̄ium
 hūerit victoriā d̄. s. sētib⁹: q^d ab ipsis se nō
 pmittit seduci tē dī ipar cetis potētis q^d
 ponāt pedes sup colla. s. regū. i. s; iugēt si
 bi sēualitatē ad plenū ista t̄palia d̄spiciē
 tes. **¶** Per stellas at̄. 12. itell⁹ pōt doctri
 na & vita xp̄i: ecclēsie & aīe fidelis: p. 12. apo
 stolos p̄dicatos: q̄z vel d̄ coronā d̄bem⁹ por
 taf i capite: q^d i mētib⁹ n̄ris significat⁹ per
 cap d̄bem⁹ teget⁹ & p virib⁹ ope adimplere.
 Al⁹ p istas stellas. 12. itell⁹ remūeratō i ce
 lesti p̄ria: q̄z qlibz fidelis d̄spiciēs t̄palia
 & amict⁹ dia grā obtrahit: iuxta illd̄ q^d ip̄e
 pmittit apoc. 2. d. Esto fidelis vsqz ad mō
 tē & dabo tibi coronā vite. q̄z nō dōat &c.

Unica quarta post pascha. Euangelium. trigessimum quartum introductio.

Ado ad eū q misit me: et ne mo ex vobis interrogat me quo vadis Jo. 16. Nos videmus p expientiam q qñ aliqs recedit a psona qñ diligit: q ipaz pfolat qñ meli⁹ pōt: et hī quantū ad pñs spectat tripliciter pōt esse. 1° ipam recomēdādo alicui de quo multum pñdat: sic fecit xps recessur⁹ de mūdo tpe passionis: qñ recomēdauit mrem suo fideli discipulo Jo. d. pendēs in cruce. Jo. 19. Ecce mī tua: ex q hora accepit eā discipul⁹ in suā. 2° sibi pmittēdo suū redditū eē ppin quū: sic fecit xps suis discipulis. Jo. 16. qñ ānunciās eis suū recessū: et q nō viderent corporāl^r dixit. Itēz at videbo vos et gaudebit cor vestrū. 3° pmittēdo aliq donuz sibi missuz: vt p donū missum: sciat ipz uere: et in dono qñ in dilecti pñtia delectetur. q donū tūc est magis placibile: qñ est prius et vtilius et maioris valoris. et hī facit xps discipulis in euangelio hodie: nō: in quo promittit eis q hī se absentet corporaliter: tamen mittet eis spiritum sāctum: qui est donum preciosissimū q: primum et vltimū donoz inspirando et declarando viam veritatis et vite. In isto vero euangelio beatus Jo. tangit quattuor: luculenter. scilicet.

Xpi abentationem corporalem.

Boni pmissionē liberalem.

Mali reprehensionem generalem.

Boni instructionē salutarem.

Primū probat ascensio gloriosa. Secundū elargitio gratiosa. Tertiū correctio vigorosa. Quartū eruditio virtuosa. Primum in principio. Secundū ibi. hī ego veritatē dico et. Tertiū ibi. Et cū venerit ille arguet et. 4^m ibi. Adhuc multa hēo et.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit xpi abentationē corporālē. q pbat

ascensio gloriosa dicit. Vado ad eū et. Vbi sciendum q quādo aliquis recedit corporaliter ab amico: et amicus nō ignorat ipz recedere: et nichī querit ab eo: sūo recessu: merito pōt argui: qñ ille qui recedit: si sit verus amicus hī nō debeat attēderē: sed ipsum de suo recessu dī vt melius pōt cōsolari. Secundū hī igitur in pte ista. 3^m possumus cōsiderare. s.

Xpi discessionem.

Discipulorū increpatioem.

Ipsoz desolōnem.

Quantū ad xpi discessionem dicit. Vado ad eum qui misit me. Vbi sciendum q xps videns discipulos trīstari de sua corporalī absentia. secundū Criso. eis predixit se recessurū vt eos aliquāl^r cōsolei.

Quantū ad discipulorū increpatioem dicit. Et nemo ex vobis interrogat et. Vbi sciendum q q xps ante istud: dixerat discipulis. Vēit hora vt oīs q interficet vos: arbitret^r obsequiū se prestat^r do: ita fuerūt cōtristati et timidi facti: q quasi nō audēbāt xpo aliqd dicere: qbus quasi reprehēdendo dicit secundū Criso. suz recessur⁹ a vobis et iturus ad pñz: et tamē videmini negligētes q nlls ex vobis interrogat me quo vadis. **Q**uantū ad ipsoz desolōez dicit. Sed q hī locutus sum vobis et. Vbi sciendum q quia xps dixerat discipulis multa passuros dispēdia: et ipsi adhuc more humano erāt debiles quia nōdum confortati plenarie grā spiritus sancti: timebant valde vtrum talia sibi nunciata posset viriliter portare: et sic tristitia replebant: qñ secundū Criso. pñunciando suaz absentia ne ex ipso ab eis recederet mītigabat. **S**ciēdū ē at circa istā pte euāgelij in q fit mentio de redditu xpi ad patrem completa sua legatōe hī fuit figuratū in angelo Raphaelē: dō q dī thob. 12. q postqz relegauit dyabol⁹ i dēserto superioris egypti: et postqz illūmauit thob. atiquū et ditauit thob. inuenē: dixit eis tps ē vt et

uertar ad eū q misit me: vos at bñdicite
deū ⁊ enarrate oia mirabilia ei⁹. **¶** **U**bi
sciē. q p Raphaelē q interpretat sanās bo.
vl' medicina dicitur: p xps yhs q velud
medicina efficacissima a peccis oib⁹ nos
sanauit: iuxta illd ps. Misit dñs sūū ⁊ sa
nauit eos ⁊ eripuit eos d iteretōib⁹ eoz.
¶ **H**ā dō p r sūū. i. filiū voluit t pāl' icar
nari ⁊ nasci d v gine vt hoies pp peccm in
firmos sua virtute sanaret ⁊ eripet nos a
morte. **¶** **I**ste d r religasse dya^m i deserto
supioris egypti: q p nob pugil exñs i cru
ce ipm deuic ⁊ religauit in pfūdū iferni:
q signant d r desertū egypti: q ibi exñtes
diern sūt ab ei diuina grā ⁊ ab oi clarita
te ⁊ sp i tenebris pmāebūt. **¶** **H**ā iuxta illd
Job. 10. Illa ē terra tenebrosa ⁊ opta mor
tis caligine terra misie ⁊ tenebrar in q
null⁹ ordo s; sempitern⁹ horroz inhabitat
¶ **I**ste ē illuminauit thob. āriquū q añ
fuerat cec⁹. **¶** **U**bi sciē. q p thob. cecū ⁊ āri
quū intell' totū gen⁹ hūanū q pp peccm
pmoz pentū cecū dici poterat: q ambat
lum grē. iuxta illd Sophō. 1. Ambulabūt
vt cecis: q dñs peccauerūt. **¶** **I**stō sic cl' pabi
liter excecātū in aduētū suo xps illumia
uit: iuxta illd Jh. 25. De⁹ ipē vēiet ⁊ salua
bit nos: tē apient oculi cecoz ⁊ aures sur
doz patebūt. **¶** **H**ā iuxta illud ps. Dñs sol
uit ppeditos dñs illuminat cecos. **¶** **I**ste
ē dicitur Thob. iuuenē ⁊ paupe. i. gen⁹
ē hūanū pp peccm dñi obligatū s; sūtu
te dya^m: t sic dicat illd ps. Ego sū paup ⁊
dolēs: paup q nō potat solueri dñtū: do
lēs q s; sūitute dyaboli exlātū a glia pa
radisi. **¶** **X**ps at yhs ipm dicitur qñ morien
do ⁊ spgēdo sūū pñosūz sanguinē soluit d
dñtū: ⁊ a sūitute liberās apuit sibi ianuaz
paradi: vt sic dicat illd gen. 10. Dicitur me
dñs dote bōa ēt hac vice. **¶** **S**ignant at
d r vn⁹ Thob. āriqu⁹ ⁊ alt iuuenis: qb⁹ am
bob⁹ sūuēit: q tā hoib⁹ veteris testi signi
ficat p āriquū: qz noui significat p iuuenē
passio xpi sūuēit. **¶** **A**n apo. 1. i. 4. Spa

mus in deū viuū q ē saluator oīum hoīz
maxime fidelū. **¶** **X**ps instar āgeli Ra
phael ppleto offō ⁊ legatōe sua. i. hūano
genere redēpto: vincēdo ⁊ religādo dya^m
illuminat ⁊ dicit hoib⁹ p collōne grē dñe
potuit pñter ipō est vt reuertar ad eū q
misit me. **¶** **R**uertat at fidel' qlibz qd va
dēs ad pñz ⁊ relinquēs mūdū corporal' r
psuadeat remanētib⁹. **¶** **H**ā sūdit. Vos aut
bñdicite deū ⁊ enar. ⁊ c. q qlibz fidel' dber
humiliter cū deuotōe implere. d. illd ps.
Bñdicā dñm in oi tpe sp laus ei⁹ in ore
meo. ⁊ illd Dan. 3. Signa ⁊ mirabilia fec
apd me dō excelsus.

Secunda pars.

Equitur. Sed ego xitātē dico
vobis ⁊ c. **¶** **U**bi tāgit dñi pmissio
nem generalē. q pbat clargitio
grōsa. **¶** **U**bi sciē. q qñ aliq amicus videt
quē diligit turbari d suo recessū d; ipsuz
quātum pōt dulci⁹ psolari oñdēdo q ē vti
lis ⁊ remāsiō dānosa. **¶** **S**z h igit in pte ista
tria possum⁹ psiderare. s.

Absentatōis actum.

Remāsiōnis dānum.

Absentatōis fructum.

¶ **A**d p^m istoz dic. **S**z ego xitātē di
co vob ⁊ c. **¶** **U**bi sciē. q si discipuli sciuissent
utilitatē q sibi debebat euenire de absen
tatōe xpi: q missio sps s. qui eos consola
retur non fuissent tristici: sed magis gaudi
fi. **¶** **E**t hoc est q dic xps non debet t ristā
ri de meo recessu corpōali a vobis: cui⁹
ōrium est. q tristitia impleuit cor vestrū
sed ego veritatem dico vobis. expedit vo
bis vt ego vadam. q. d. fm Criso. ⁊ si mī
lies contristemini: oportet vos audire
me recedere a vobis. **¶** **E**nde Luc. 24. **N**ō
ne oportuit pati Christum ⁊ resurgere
a mortuis ⁊ ita intrare in gloriam suam.
¶ **Q**uantum ad remāsiōnis dānum
dicit. Si ego non abiero ⁊ c. **¶** **U**bi sciē. q q
volunt diuinā psolōnez hñe: non debent

r ij

mundanas q̄rere: s̄ eas despiciere ⁊ pro ni-
hilo reputare ⁊ sic quasi p̄ tristitiā ad cō-
solationē vēire. vt sic verificet illd̄ d̄bat.
s. Beati q̄ lugent qm̄ ipsi p̄solabūtur. **Uñ**
Ver. Belicata ē nimis dīa consolō: nec da-
tur habētibus alienā. Et h̄ est q̄ dicit. Si
nō abiero pacitū nō veniet ad vos. **Ac**
si aperte d̄ret secūdm̄ Grego. si ab inten-
tionis v̄re oculis: corpus nō subtrahō: ad
intellectū vos inuisibilem: p̄ consolatorē
spiritū nō perduco. **¶** Quantū ad absen-
tationis fructū dicit. Si aut̄ abiero mit-
tam eum ad vos. **Ubi** sciēdm̄ q̄ xp̄us q̄
quātum ad ditatem est equalis p̄tri: a quo
vna cū patre p̄cedit spiritus sanct⁹: post
suā ascensionē: p̄mittit eū discipulis mis-
surum. vt sic potuerit d̄re illud Luc. 24.
Ego mittam p̄missum patris mei i vos.
q̄ qdem p̄missum erat spiritus sanctus.
¶ Sciēdm̄ ē autem q̄ licet xp̄s esset oī
potēs ⁊ sic quantū est d̄ potētia absoluta
potuiss̄ dare spiritū sanctū discipulis an̄
suam ascensionē: tamē h̄ non fuit conue-
niens: ⁊ ideo dixit eis q̄ expediebat ad h̄
vt spiritū sanctam haberēt q̄ iret ad pa-
trem. ⁊ primo p̄pter cōuenientiā que debz
esse inter donū ⁊ dantem. **Ubi** sciēdm̄ q̄
xp̄s ante suam resurrectionē nō habuit
corpus gloriosum: ⁊ ideo nō habebat totā
dignitatem corporis: q̄tam hūit post re-
surrectionē: quia igit̄ spiritus s̄ est donū
dignissimū: ideo nō fuit cōueniens vt da-
retur a xp̄o nisi quādo fuit i statu dignis-
simo: q̄ fuit quādo habuit corpus glorio-
sum ad dexterā patris. **Unde** Jo. 7. Spi-
ritus nōdum erat datus quia xp̄s nōdum
erat glorificat⁹. **¶** Secdo p̄ cōuenientiā q̄
d̄ esse inter donū ⁊ recipientē. **Uñ** sciēdm̄
q̄ discipuli q̄ debebāt recipere sp̄m s̄. an̄ xp̄i
passionē ⁊ mortē nō erat reconciliati dō: q̄
p̄ mortē suā cū eo xp̄s nos reconciliavit. iux-
ta illud coll. 1°. In ip̄z igit̄ apl̄s cōplacuit
oīz plēitudinē habitare: ⁊ p̄ eū reconciliat̄ oīa
i ip̄z p̄ sacrificiū p̄ sangu. nē crucis: siue q̄ in

cel̄ siue q̄ i terris st̄: q̄ igit̄ sp̄s s̄. n̄ dēbat
dari nisi reconciliat⁹: igit̄ ⁊c. **¶** 3° p̄ ip̄edū
mētū q̄ erat i apl̄is ad ip̄z recipiēdū. **Uñ**
sciēdm̄ q̄ discipuli an̄ passionē xp̄i adhuc si-
bi more hūano inherētes ⁊ gaudētes de
sua p̄nā: nō eleuebant mētāl̄ ad p̄siderā-
dū celestia: ⁊ iō nō dispōebant ad receptō-
nē sp̄s s̄. xp̄o at̄ recedēte. sibi inherēbāt i
uisiblr̄. ⁊ qdā amore sp̄uali i eū eleuabant
q̄ disponebat eos ad receptōē sp̄s s̄. ⁊ sic
nō fuit pueniēs q̄ an̄ mortē suā daret spi-
ritū s̄. **Uñ** i p̄sona xp̄i loq̄ Aug. d. Si ali-
mēta terrēa q̄b⁹ vos alui nō subtraxero:
⁊ solidū cibū nō exurieſ: s̄ carni carnāl̄
adheſitio: capaces sp̄s nō eritis.

Tertia pars.

¶ Equif. Et cū venerit ⁊c. **Ubi** tan-
git mali rephēſionē gen̄ralē: q̄
pbat correctio vigo: oſa. **Ubi** sci-
endū q̄ qñ aliq̄s vlt̄ ordinate rephēdere
aliquē. **¶** Priō d̄z rephēdere gen̄ral̄ vitia
postmodū in sp̄ali d̄z descēdere ad illa que
tangūt illū magis in sp̄ali. quē modū dicit
xp̄s q̄ tenebat sp̄s s̄. **Secdm̄** h̄ igit̄ in p̄te
ista. 2° possum⁹ p̄siderare. priō rephēſio-
nē sumptā gen̄raliter. 2° explicitā singu-
lariter. **¶** Quantū ad primū dicit. Et cū
venerit ille ⁊c. vbi sciēdm̄ q̄ h̄ xp̄s dicat
sp̄z s̄. arguet mundū: nō tñ p̄ h̄ excludit
qn̄ ip̄se mundū arguerit: cū indiuisa sint
op̄a trinitas: s̄ dat̄ intelligi q̄ sp̄s s̄. dat⁹
apl̄is aufert ab eis riorē ⁊ dat eis audaciā
s̄ Augu. rephēdēdi peccōres. **¶** Dic̄ igit̄ cū
venerit sp̄s s̄. argueret hoīes de iustitia
q̄z nō h̄nt: ⁊ d̄ iudicio q̄ nō timēt. **¶** Quā-
tum ad 2^m dic̄. De peccō quidem ⁊c. **Ubi**
tria explicat. s̄. rephēſionē culpe iſciētis.
iustitie deficientis. ⁊ iudiciū nō terrentis.
¶ Quantū ad primū dic̄. De peccō qdē q̄
nō crediderūt in me. **Ubi** sciēdm̄ s̄m̄
Augu. q̄ h̄ peccm̄ accipit p̄ peccō iſidelitat̄
de q̄ sp̄alr̄ rephēdent hoīes mūdai tanq̄
de illo q̄ est fundamentū diuinum malo: um.
¶ Sciēdm̄ ē et̄ q̄ signat̄ xp̄s dicit: q̄

H nō crediderūt in me. Unde sciēdū q̄ aliū
est credere deū aliud dō: aliud in deū:
credere deū est credere eū omnipotentē
et p̄matorē bonorū et punitōrē malorū.
iuxta illud hebr. ij. Credere enim oī acce
dentes ad deū q̄ est et inquirētibz se re
muneratores fieri. ¶ Credere autē deo
est credere vera esse que dicit. iuxta q̄ d
abrahā dicitur gē. 15. Credidit abrahā deo et
reputatū est ei ad iusticiā. vnde eccli. 2.
Qui timent deū nō sūt incredibiles. v
bo illius. ¶ Credere vero in deū ē cre
dendo eū amare et firmiter ei inherere
et d. tali dicit xps. Jo. 5. Omnis qui vivit
et credit i me nō moriet̄ i eternū. ¶ Quā
tum ad reprehēsiōem iusticie deficiētia
dicit De iusticia vero. s. argueret spiritus
s. mūdū q̄ nō habet: q̄ nō credidit q̄
nō videt vos autem habetis: quia credi
tis etiam q̄ nō videtis: cuius signum est
quantū ad diuinitatē q̄ in me creditis
et quantū ad humanitatē quia ad patrem
vado et iam nō videbitis me: et tamē i me
credetis: et q̄ mundus h. nō in me credit
ideo de hac iusticia arguet. de ista iustitia
dicitur. i. petri. i. vbi loquēs de xpo dicit.
quem cū nō videritis diligitis in quem
nunc quoq̄ nō videntes creditis: creden
tes autem exultabitis leticia ienarrabili
et gloriata reportātes finem fidei v̄re: sa
lutem animā vestrarū. ¶ Alio modo po
test exponi h. p̄cula de iustitia xpi q̄ ha
buit in vita. Vbi sciēdū q̄ xps in vita
sua fuit iustissimus et p̄fectissimus omni
virtute. vt sic de ipso dici potuerit illud
ps. Iustus dñs et iustitiā dilexit equitatē
vidit vltus eius. Hanc autē iusticiā nō
credebāt homines esse in xpo: sed ipm re
putabant iniustum et malū. iuxta illd Jo.
8. Demoniū habes. et ideo de ista iusticia
q̄ nō crediderūt in xpo: a spū s. merito rep̄
hēdunt. ¶ Quantū ad reprehēsiōem iu
dicij nō terrentis dicit. De iudicio autē: q̄
p̄nceps huius mūdi iā iudicat̄ est. Vbi

sciēdū q̄ secūdum Aug. dyabol⁹ dicit̄
p̄nceps huius mundi. i. iniquorū qui cor
de nō habitāt nisi in h. mundo quē dili
gunt. ¶ Ille autē merito potest argui: qui
adheret alicui cōdemnato et maxime quā
do est ita debil⁹ potētie q̄ nō potest eum
vincere: sed ab eo vinci. Cum igit dyabo
lus secūdum Aug. de verbi dñi: licet i mū
do p̄mittatur a deo ad nrm exercitiū: ap̄
tamen si volumus possumus vincere: et ē
cū suo exercitu iudicatus. igitur merito
possunt argui qui ipsum secunt et iudiciū
diuinū nō timent. ¶ Quantum igit ad
istas tres reprehēsiōes factas mūdo p̄
spiritum s. vt ipsas hoies caueant: Loqui
tur Aug. sup Jo. 8. Credant itaq̄ homi
nes in xpm ne arguant de peccato infide
litatē sue quo peccata omnia detinent. trā
seant in numerū fidelium: ne arguant de
iusticia eorū q̄ iustificatos nō imittantur.
caueāt futurū iudiciū: ne cum mūdi p̄in
cipe iudicent: quem iudicatur imittatur.
¶ Sciēdū ē autem circa istam p̄ez p̄n
cipalem in q̄ fit mētio de peccō. Infidelita
tis: et d. iusticia et d. iudicio q̄ loquēdo mo
raliter homo d. peccatū vitā q̄ peccatū
separat hoiem a deo: et p̄uat ipsum v̄siōe
diuina. iuxta illd Jb. 59. Iniquitates v̄re
diuiserūt inter vos et deū: v̄m: et peccata
v̄ra abscondēt facie eius a vob. Vñ eccli.
21. Quasi a facie colubri fuge peccata: et si
acceseris ad illa suscipient te dentes leo
nis: dentes ei⁹ interficientes animas ho
minū. ¶ Licet aut omnia peccā d̄beant vi
tare generalit̄ tñ in spālī peccā infidelitatē
q̄ est p̄ncipiū omniū malorū et grauissime
punit a dō. ¶ Hoc aut fuit figuratū exo.
32. Vbi sentētiāl̄ d̄r q̄ cū aarō ad petitiō
nez ppli feciss̄ vitulū p̄flatile: quez ppl̄s
adorauit dixit dñs ad Moys. q̄ erat cum
ipso in mōre. Vade et descende: peccauit
ppl̄s tu⁹ quez eduxisti de terra egypti: se
cerūtq̄ vitulū p̄flatile: et ado: auerūt: quez
videns Moys. et arripens vitulū p̄burisit

et contriuit usque ad puluerem quem spexit in
aqua et dedit ex eo bibere filiis israel prece
pitque filiis leui: quod in hoc peccato non consense
runt quod sumptis armis interficeret tanti
sceleris noxios: et interfecerunt in die illa
quasi 23^m. milia hominum. ¶ Abi sciendum
quod per filios israel intelligi possunt christiani fi
deles: quos Moyses. i. christus eduxit de egi
pto. i. de tenebris peccatorum. ¶ In deuterio. 4.
Nos autem tulit dominus et eduxit de fornace fer
rea egypti ut haberet populum hereditarium.
sic fit in presenti die. ¶ Sed tamen multi
sunt miserrabiles et ingrati tanti beneficii dum
obliuiscuntur: et instar ydolatrarum et infidelium
sibi fabricant conflatile vitulum quem ado
rant dum populus mundanis seruiunt quam christus
qui eos proprio sanguine acquisiuit. ¶ Sed
auertat peccator miserrimus sic oblitus
dei sui. et magis reuerens istis mundanis
quid dicit. Nam dicit quod Moyses vitulum conflat
ilem quem adorauerat comminuit in plue
rem: et miscens cum aqua dedit populo ad
bibendum: sic accidet misero peccatori: quod
iste res temporales quibus fuit deditus com
minuent in puluerem: dum scilicet quantum ad se ad
nichilum redigent: quod erit in morte ubi diui
tie non poterunt eum liberare: qui tamen sibi
dabunt in potum: dum propter ipsas eter
naliter cruciabunt. Unde Lucas 10. Mortuus
est diues et sepultus est in inferno. ¶ Scien
dum est etiam quod homo debet habere iustitiam.
iuxta ecclesiastici. 2. Filij accedens ad ser
uitutem dei stant in iusticia et timore et prepara
animam tuam ad temptationem. quare: quia
puer. 11. Non prodest diuitie in die ultionis:
iusticia autem liberabit a morte. Nam omnes di
uitie que sunt in mundo: quantum est de se homines
non liberarent. scilicet a morte penarum inferni. quod
tamen facit iusticia si in homine sit inuenta. ¶ Hoc
autem fuit figuratum dauid. 6. Abi finaliter dicit quod cum
ad purificationem aliquorum inuidetium dauid.
rex datus fecisset: eum mitti in lacum leonum ut de
uoraretur ab eis iuxta in crastinum ad videndum
si mortuus esset quem viuum et sanum repiecit: ad

miratus fuit cui dixit dauid. Dominus misit ange
lum suum: et concussit omnia leonum et non nocuerunt
mihi: quia coram eo iusticia inuenta est in me. ¶ Abi
sciendum quod per dauid. qui vir deside
riorum dictus est: intelligitur quilibet fidelis
christianus qui toto corde desiderat deus esse con
iunctus cum deo: ad cuius imaginem est
creatus. d. cum per se. Quod admodum desiderat
ceruus ad fontes aquarum ita desiderat anima
mea ad te deus. Per lacum autem leonum intel
ligi potest hic mundus: qui est lacus miserie: quia
in ipso semper sumus in miserijs et tribula
tionibus multis. ¶ Signanter autem dicitur
lacus leonum hic mundus: quia in ipso ad no
strum exercitum habitant demones nos te
ptantes: et deuorare volentes: significati per
leones feroces. iuxta illud. i. petri. 5. Aduer
sarius vester dyabolus tanquam Leo rugiens cir
cuit querens quem deuoret. ¶ In isto igitur
lacu. i. mundo: positus est homo ad purificationem
nem dyaboli. Qui autem vult pericula leonum. i.
demonum: et mortem spiritalem in hoc mundo. et
eternalem in alio euadere: oportet quod instar dauid.
habeat iustitiam: et tali mittit deus angelum
defensorem. qui eum liberat ne interficiatur: vel
ledatur ab hostibus eum volentibus deuora
re. ¶ In per. Immittit angelus domini in circuitu
timentibus eum et eripiet eos. Et puer.
11. Iustus de angustia liberatus est: et tradet
ipsum pro eo. ¶ Sciendum est etiam quod homo debet vita
re iudicium domini quod scit certitudinaliter futu
rum. iuxta illud Iohannis. 19. Fugite a facie gladii
quod ultio: iniquitatum gladii est: et scitote esse
iudicium. ¶ In ad romanos. 2. Existas autem homo
iudicas eos qui talia agunt et facis ea: quod tu
effugias iudicium dei. quod. d. nullo modo. quod
cognoscens per se ipsum promiscuus dicebat.
¶ Non intres in iudicium cum seruo tuo domine: quia
non iustificabit in conspectu tuo omnis viuens
Iste iudex facies istud iudicium potest figura
ri per deum de quo dicitur. 2. per. 8. Faciebat quoque deus
iudicium et iusticiam omni populo. ¶ Abi sci
endum quod per dauid qui interpretatur deo
rus aspectus et manu fortis intelligitur christus: qui

decoris aspectu fuit propter sanctitatem
 et maius fortis ppriabilem pratem: iuxta
 illud. 1. p. 1. Non est sanctus ut est dñs: neq;
 eim est alius extra te et non est fortis sicut de
 us nr. ¶ Istud dñs facere iudiciu et iustici
 am: q; ipse hz totu mndu iudicare. En ps.
 Parauit in iudicio thronu suu: et ipse iudi
 cabit orbē terre in eqtate iudicabit popu
 los i iusticia. ¶ Quale at sit suu iudiciu
 et qz iustu dñs figuratiue apoc. ij. Aduenit
 ira tua et tēpus mortuoz iudicari et redd
 re mercedem seruis tuis pphetis et scis
 et timētib⁹ nom tuu pusillis et magnis et
 exterminadi eos q corrumpunt terram.
 ¶ Ubi auertere possumus diuersitatem
 stipendioru que dantur diuersis hoib⁹
 fm diuersitatem opum. Nam iusti et bo
 nis dat mercedem retributōis eterne:
 peccatores autem exterminat in profudu
 inferni: iuxta illud q; ipse dicit Math. 25.
 Ibunt inq; ibi. peccatores in ignem eter
 num. iusti autem in vitam eternā. ¶ Qd
 autem sit ista stipendioru diuersitas: q;
 in hoc mundo diuersimode operati sunt:
 et iō debet recipere sic laborauerūt. iuxta q;
 xps dicit apoc. 22. Ecce venio cito: et mer
 ces mea mecu ē reddere unicuiq; hz opa
 sua. ¶ Quarta pars.
 ¶ Equitur. Adhuc multa hēo et c.
 ¶ Ubi tangit boni instructionem
 generalez: q; pbat eruditō vigo
 rosa. Ubi sciēdu q; q; alios vult instruere
 dz respicere capacitatem audientiu et fm
 q; sunt capaces eos dz instruere: q; igitur
 discipuli non erant capaces docēz xpi: q;
 nūdu illustrata lumine sps s. iō promittit
 eis: q; sps s. docebit eos cum venerit. et hz
 hoc hz quattuor possumus considerare. s.
 Collegij debilitatem ad capiēdu. hz p. 3.
 Paracleti viuacitatē ad dirigēdu. hz p. 3.
 Sci necessitatē ad credēdu. hz p. 3.
 Xpi celebritatē ad reuerēdu. hz p. 3.
 ¶ Qd ad p^m istoz dicit. Adhuc multa et c.
 Ubi sciēdu q; doctrina dz eē hz capacitates

gētū q; pūis legenda sunt grossiora: ma
 gnis at subtiliora. En apo. dic. 1. cor. 3. Non
 potui vob loq q; spūalibus: s; q; carnali
 bus: tanq; puulis in xpo lac vob potum
 dedi nō escam. q. d. ipsefect hō dz loq faci
 lia ad capiēdu significata p lac q; sine dif
 ficultate bibitur: perfectis aut subtilia si
 gnificata per escam duram. et hoc est q; di
 cit. Adhuc multa alta et subtilia hēo vobis
 dicere sed non potestis portare modo: q;
 nundum estis capaces. ¶ Qd ad paciti
 viuacitatem ad dirigēdu dicit. Luz aut
 venerit et c. Ubi xps p cōmendat istuz do
 ctorem. s. spm s. a nobilitate effendi: q; dic
 eum spm vitaz: qui iō sps vitaz dñs: quia
 a pte et filio q; vitas est eternalr. pcedit.
 ¶ 2° cōmendat eum a mō docendi q; do
 cebit celeriter vtiliter et vniuersalr. celeri
 ter: cum dicit cū venerit. q. d. ita celeriter
 docet: q; statim qñ venerit vos docebit.
 Unde Greg. in om. penit. d. Audi qual ē
 iste artifex sps. nulla ad docēdu mora
 agit sed mox vt tetigerit mentem docet:
 imo ipm retigisse docuisse est. ¶ Qd ad
 doctrinam vniuersalem dicēdo docebit vos verita
 tem: q; est qñ per spiritum s. diffusum in
 cordib⁹ nrīs ha et bona intelligunt: et itel
 lecta appetunt. ¶ Qd ad ei⁹ doctrinam
 vniuersalē dicēdo oēm vitatē. Ubi sciendum
 q; sps s. oēm veritatē ad salutē necessari
 am docuit aplos qñ vēr i eos i habūdā
 tiam. s. fidei. ¶ Vel pōt dici: docebit vos
 oēs veritatē: q; generalr loquēdo: triplex
 est veritas. s. doctrine vite et iusticie. docet
 igit p^{mo} veritatem doctrine dum docu
 it qd credēdu. et iō sibi dicere possum⁹
 illud Math. 22. Magister scimus q; ve
 rax es et viam dei in veritate doces. ¶ 2°
 docuit veritatem vite: dum docuit quid
 agendum: de qua dixit Rex Ezechias
 Isa. 38. Obsecro domine memento que
 sō ambulauerim coram te in veritate:
 et in corde perfecto: q; bonum ē in ocul
 tuis fecerim. ¶ Tertio docuit nos veri

tatez iusticie: qñ docuit qñ est ad primū
se hñdū: qñ ad primū dñ benigne ⁊ hñ iu
sticia se hñe. iuxta illd puer. 18. Accipe p
sonā impij in iudicio nō est bonū vt decli
nes a xitate iudicij. **¶** 2^m ad dei neces
sitatez ad hñ credendū dñ. **¶** 3^m n. loquet
zc. **¶** 4^m ubi sciendū qñ xps dixerat aplis.
qñ docebit vos omnez vitatez: vt hñ certitu
dinalr credāt oñdit qñ aliū loq nō pōt ni
si xitatem: qñ cū ipse pcedat a filio q est
vitas ⁊ nō loquat a semetipso s; a filio nō
pōt loq nec docet nisi vitatez. **¶** 5^m ad
exempli celebritatem ad reuerendū dñ.
Ille me clarificabit zc. vbi p pōit isti cele
britatē actuz. 2° cām. **¶** 6^m ad actuz dñ.
Ille me clarificabit. i. me glōsuz oñdet co
rā mundo. **¶** 7^m ubi sciendū qñ m Aug. qñ glā
est frequēs fama cum laude. **¶** 8^m ista tñ glā
aliqñ pōt esse falsa: ⁊ hñ tribus mōis: p qñ
laudātes errāt in reb⁹. s. qñ putāt illd q ē
bonū eē malū vel ep⁹. 2° qñ laudātes nō
errāt in reb⁹ qñ bñ sciūt discernere qd fit
bonū: ⁊ qd malū: tñ errāt i hoibus: qñ pu
tāt aliqñ eē bonū illū q ē mal⁹ vel ep⁹. 3°
pñt errāt vtroqz mō. **¶** 9^m sps igit scūs clari
ficādo ⁊ reddēdo xpm glōsum mūdo: nul
lo istoz modoz errāt potuit cū sit sapie i
finite: ⁊ p pñs la⁹ sua ānūciata d xpo sim
plr fuit xā. **¶** 10^m ad isti celebritatē cāz
dñ. Quia de meo accipiet ⁊ ānūciabit vo
bis. **¶** 11^m ubi sciendū qñ sps alr accep eē a deo
⁊ alr creatura. **¶** 12^m creatura sic accep esse
a dō qñ nō ē ipse dō. **¶** 13^m sps āt scūs sic accep
esse a pñe ⁊ filio qñ ē idē cū eis i essentia.
⁊ iō fm Aug. nō ē mior filio. **¶** 14^m dñ igit
sps. me clarificabit: ⁊ hñ ē pñciēs qñ d mō
accipiet. i. de me pcedit. qñ āt est ab alio d
bet claz facer ⁊ glorificare illum a quo ē.
igitur debet me clarificare sicut ego pa
trem clarifico a quo eternaliter nascor.
¶ 15^m Quid autem ānūciat nobis spīritus
s. audi ipsum dicentem **¶** 16^m 42. Que pma
fuerunt. Ecce venerunt: noua quoqz ego
ānūncio anteqz oriantur audita vobis fa

ciam. **¶** 17^m Nam nobis ānūciat desiderata
de Christo a sanctis patribus: qñ ia; xps
fuit imolatus ⁊ passus: noua quoqz nobis
ānūciat. s. ex passione xpi: apertōne pa
rae paradisi: nobis etiam ānūciat q ven
tura sunt anteqz oriantur. s. glōriam para
disi qz expectamus. de qua expectatōe lo
quitur Petrus. 2^a. cano. 3°. d. **¶** 18^m Nos
vero celos ⁊ nouā terram ⁊ pmissa ipius
expectamus in qbus iusticia habitat: q
autem sint ista pmissa dñ. **¶** 19^m Jac. 1. Beatus
vir q suffert tēptatōem qñ cum pbatus
fuerit accipiet coronam vite quam repro
misit dñ diligētibz se. **¶** 20^m Ad qz coronā zc.

¶ 21^m Bñca. 3ª post pascha. Euāgelium. 35^m.

¶ 22^m Amen amē dico vob si qd
petieritis patres i noie mō
dabit vō. zc. **¶** 23^m 30. 16. Nos vi
demus p experientia q qñ
tuor sunt inter alia q faciūt
hoiez gratiosuz ⁊ diligibiles. alfi. **¶** 24^m Primum
est mueris liberalitas. **¶** 25^m Nam qñ hō multuz
est liberal in largiendo: tal gratiosus ef
ficat ⁊ amic⁹. iuxta illud. puer. 19. **¶** 26^m Multi
collunt psonam potentis ⁊ amici sunt dōa
retribuētis. **¶** 27^m 2^m est amoris fidelitas.
Nam qñ vnus diligit veraciter alium ⁊
sine fictōe ab eo diligit: tunc inter eos a
micicia cōfirmat: sic p de ionatha ⁊ d dō:
qñ videns iōathas q diligebat a dō: ⁊ ipse
diligebat euz. iuxta illud. 1. **¶** 28^m 18. Nam iōa
the colligata est anima dō: ⁊ dilexit eum
ionathas quasi animā suā. **¶** 29^m 3^m est ge
neris nobilitas. Nam qñ homines sunt ma
gis generosi ⁊ meli⁹ mougerati: tūc sunt
magis placibiles. sic p de dñ. i. de nabuc. re
ge q ordinauit cum seruis suis q introdu
cerent de filiis israel ⁊ de semine regio ⁊
tyrānoz. i. magnatoz ⁊ nobiliuz: pueros i
qbus nō esset macula ⁊ decoros forma vt
nutrīrēt in palatio regis: ⁊ tāqz accepti
sibi ⁊ gratiosi: starent in conspectu eius.

Quartū est sapiētie claritas. Nam qñ aliquis est prudens et sapiēs: ē magis ac cept⁹ hoib⁹: qñ si esset stultus. iuxta illd puer. 14. Acceptus ē regi minister intelli gens. Et igitur xpm diligam⁹ et qñqñ nob gratiosum et placib⁹em: beatus Jo. in euangelio hodierno tāgit d ipso quattuor pdicta. Nam tangit.

Largitasq munificentia diffusiva.

Caritatis beniuolentia amatiua.

Dignitatis excellentia pcessiuam.

Claritatis intelligētia cognitiua.

Primū pbat exhibitio libal. 2^m dilectio spiritual. 3^m emanatio singularis. 4^m intellectio general. **P**rimū in prin. 2^m ibi h in p^o. locutus suz. 3^m ibi. exiui a p^{re} et. 4^m ibi. dixerūt ei discipuli et.

Prima pars.

Quantū ad primū ubi tangit largitatis munificentia et. dicit. Amen dico vob et. Ubi sciendū q homo qui vlt aliqd petere: dicit iter alia atcedere. 3^m. Primū est q sciat illuz et quo dicit petere esse liberalē et voluntariū ad sibi dandum: vt sic speret q sibi dicat illud. 2. **R**. 19. Omne q petieris a me impetrabis. **E** 2^m est q expectet et cōsideret tempus cōueniens ad petēdum. Non enim qlibz tempus ē aptuz ad petēdum aliqd ab aliquo vt puta qñ esset melācolicus: sed magis qñ est ylaris et iocundus: sic fec regina hester. de qua d^r snialiter. s. q vidit regē assuerū in bona dispositiōe animi et intra uit ad euz: cui dixit rex qd vis regia hester: q est petitiō tua: et si dimidiā regni pte petieris: dabit tibi. Unde **J**. 49. In tempore beneplacito exaudiui te. **E** 3^m est q dicit petere rem iustā. Nam qñ aliqd velle et iniustū peteret: nō deberet exaudiri. Ad q mōebat **T**hob. filiū suū. tob. 4. d. Omni rēpore bñdic dū: et pete ab eo vt vias tuas dirigat: et oia consilia tua in ipso pmaneat. Secundū h igitur in pte ista tria possumus cōsiderare. s.

Bantis pmpitudinem.

Temporis aptitudinem.

Dōi magnitudinem.

Quantū ad primū dicit. Amen amen dico vob et. Ubi sciendū q xps recedēs a discipulis: volēs eos cōfortare: et eis ostēdere q nō fraudabunt a petitiōibus suis: nec indigebūt mediatore: oñdit eis scdm Criso. q virtute nominis sui qcqd petierint impetrabūt. **Q**uantū ad rēpore aptitudinem dicit. Aliq modo nō petistis quicqz et. Ubi sciendū q petitiō ad h vt exaudiat debet fieri i virtute nominis xpi. illd ergo tps ē aptū et pgruū ad petēdū q nomē xpi est clare cognitū et diuulgatū: qdē tps post resurrectiōem xpi et aduētū sps s. q cōfortans discipulos eos fecit fortes et pmpios ad nomē xpi viriliter pdicādum. **S**ic igit vsqz mō. 1. vsqz ad tps istd q fui vobiscū: nō petistis quicqz i noie meo: q virtus nois mei fuit vob ignota h cū nota fuerit petite h tps. cū obtinēdi fiducia et obtinebiqz petetis cū magna leticia. **E** 2^m ad dōi magnitudinē dicit. Et gaudiū v^{re} sit plenū. Ubi sciendū q hō dicit a deo petere pncipal illud pp q ē creat⁹ q quidem est regnum dei q ad ei⁹ petitiōem et adeptiōem oia alia cōsecutur. iuxta illd **M**at. 7. **P** 2^m qrite regnū dicit h oia adiciēt vob in q regno inuēit gaudiū v^{re}: iuxta illd **J**. 51. Gaudiū et leticia inuēiēt in ea grāz actiō et vox laudis. Sciendū ē at circa istā pte pncipalē i q fit mētiō d gaudii: q inuēiō tripl^x gaudiū. s.

Vacūū et pemitiosum.

Imperfectū et gratiosum.

Perfectū et glōsum.

Primo inuēiō gaudiū vacūū et pmitiosū et istd ē gaudiū hoīum mūdanoz: q qdez d^r pmitiosum q nullaz hz stabilitatē: de q dicit **J**ob. 20. **N**oc scio apncipio ex quo positus est hō sup terrā q la⁹ ipioz: breuis sit et gaudiū ypocrite ad istar pūcti

C 1° inuēio gaudiū ipsectū s; g'rosuz. 7 h
ē gaudiū spūal' grē hoīs adhuc exn'ij i mū
do. Et h' gaudiū p' ē i spē futuroz bonoz. d
quo d'r Luc. 10. Aertūti i h' nolite gaudere
q' sps s'biunt vob' gaudete at q' noia v'ra
scripta sūt in cel'. **C** 2° ē i adoptōe v'itū
7 donoz. d' q' d'r Jh. 6.1. Gaudēs gaudebo
i dño 7 exultabit aīa mea i dō meo: q' idu
it me vestimēto salut' 7 idumēto iusticie
circōdedit me 7 q' h' spōsum decoratū coro
na 7 q' h' spōsam monitib' suis. **C** 3° ē gau
diū d' p'pessioe maloz. d' q' d'r act. 5. Ibant
apli' gaudēs a p'spectu pelij: qm' digni
biti sunt p' noie yhu ptumelias pati. pp
q' d'r Apo. 2. cor. 12. Libent' igit' gl' labor in
infirmatib' meis vt inhabitet in me vir
tus xpi. **C** 4° inuēio gaudiū per
fectum 7 gloriosum: 7 h' est gaudiū eterna
lis gl'ie q' qdem d'r plenū. p'io q' iplet 7
sātat hoīs appetitū. iuxta illd' ps. Sātia
bo: cū appuerit gl'ia tua: 7 alibi. Adimple
bis me letitia cū vultu tuo. 2° q' cum dile
ctione 7 clara visione: 3° q' pur' sine admi
xtione p'ij. An apoc. 21. Absterget de o'z
lacrimā ab oculis eoz: 7 mors vltra non
erit neq' luct' neq' clamor: neq' dolor: erit
vltra. **C** 4° q' secuz 7 sine admisione: iux
ta illud Jo. 16. Itēz at videt' vos 7 gau
debit cor vestrū 7 gaudiū v'm nemo tol
let a vob'. **C** Quale at sit istud gaudiū
dicit Aug. i. de trinitate. Hoc ingt est ple
nū gaudiū v'm quo ampli' nō est frui tri
nitate dñi ad cui' ymaginem sci sumus.
C Sciendum est at circa istā ptē in q' sit
mētio de obtinēdo. q' hō q' vult exaudiri
a dño: d' p' seipso rogare: q' forte si roga
ret p' alijs: ipsi forte essent indispositi: q're
fm Augu. Non mereret a deo exaudiri.
An dixit Je. oranti p' p'lo Je. 7. Noli ora
re p' p'lo: h' nec assumes p' eo laudem 7
ofonē 7 nō obstitas mihi: q' ego nō exau
diam te. Abi Glo. Cor ipentēs nō p'mit
tūt exaudiri. **C** Sciendū ē at q' inter alia
debemus a deo. 3° petere. s.

Ablutionem culpe inficientis.
Infusionem gratie decorantis.
Adeptionem glorie getantis.
C Primo debemus petere ablutionem
culpe inficientis. Nā hō qui se sentit infe
ctum aliq' p'cc'i macula d' ad deū recurrere
p' misericordia obtinēda. d. illd' Tob. 3.
Peto dñe vt de vinculo inpropij huius
absolvas me. Nā hō exn's in p'ccō morta
li d' facie suaz 7 oculos ad deū erigere: q'z
alibi nō inuenit adiutor: iū sufficiens: vt sic
dicat cū ps. Leuavi oculos meos ad mon
tes vnde veniet auxilium mihi: auxilium
meum a domino 7c. **C** Signanter autem
d'r peccatum mortale vinculum: q' tenet
animā captiuatam sub seruitute dyaboli.
Unde figura. loquendo de Pharaone 7
egyptijs d'r sapientie. 7. Magna enī sunt
iudicia tua dñe 7 in enarrabilia opa tua:
pp hoc indiscipline anime errauerunt:
dum enim p'suasum habent iniquis posse
dñari nationi scē: vinculis tenebray: 7 lon
ge noctis cōpediti inclusi sub rectis fugi
tini perpetue prouidentie iacuerunt.
C Abi sciendum quantū ad sensum lūte
re q' per istos viros indiscipline 7 ini
quos intelliguntur egyptij qui erant in
durati: pp q' dicit h' q' p'suasum est domi
nandi p'lo Israelitico q' vocatur h' natio
scē. cum at essent in isto p'posito sic deti
nendi eos in egypto 7 eis dñandi: deus
oñdit sua magna mirabilia 7 iudicia: q'z
in egypto fuit obscuritas magna: pp que
vocant' vinculis p'pediti tenebray 7 lōge
noctis. qñ at deus misit angeluz extermin
atorē q' interfecit primogenita egypti:
tunc fugierunt 7 incluserūt se in domibus
pp q' h' d'r iacuerūt inclusi sub recti fugiti
ui: 7 tñ pp h' non euaserūt diuinū iudiciū:
qñ eoz primogenita fuerūt interfecta. pp
q' d'r q' fuerūt sub p'petua. i. sub diuina p
indētia. **C** Adoral' at loquēdo sciendū
est q' p' istos egyptios possunt intelligi
p'ccōres q' aliqñ hñt spē viuendi lōgo tpe
7 dñandi in mūdo: q' dñr p'pediti vinculis

tenebrarum et noctis: qui sunt ligati velud uin-
culis in peccatis quod faciunt animam tenebrosam.
Et ut sic sperent de longa vita: et temporalis dominio
non euadunt diuinum iudicium: sed dominus exter-
minator angelorum. Iniani mortis mittit: et
sic eos interficit temporaliter: et eterna-
liter dum eternis deputantur supplitijs.
¶ 2° dico quod debemus petere infusionem
gracie decoratis. Nam homo qui se sentit priuatus
ornamento gracie: dum ipsam attentissime pete-
re et tunc parata inuenit iuxta illud Eze. 36.
Effundam super vos aquam mundam et mundabi-
mini ab omni inquinamento uisus: et dabo vobis
cor nouum et spiritum nouum ponam in medio uisus
Nisi spiritus sanctus gratia inter alia duo facit in anima: quod
auferit culpam: et sic deus mundare ab inquina-
mentis. id est peccatis: et ornat animam: et sic deus spiritus
positus in medio hominis. id est in anima rationali.
¶ Tertio dico quod debemus petere adeptio-
nem glorie quietatis. Nam homo postquam acqui-
sit a deo remissionem culpe et infusionem
gracie: adhuc in his non saturatur homo appe-
titus dum petere adeptionem glorie in qua deo con-
iungitur: et in quo perfectissime quietatur. Unde
Aug. Secisti inquit nos domine uenit ad te et in
quietum est cor: non enim donec requiescat in te:
et hoc est quod petebat psalmista. Unam petij a domino hanc
requiram ut inhabitem in domo domini omni-
bus diebus uite mee. ¶ Si autem hanc homo
petat sollicite ut superius dictum est: non est
dubium quod ipsam obtinebit. Unde psalmista. Unam
petij a te attribuisti ei: longitudinem in se-
culum et in seculum. ¶ Hoc autem fuit signu-
ratus Job. 15. Ubi dicit sentiat quod cum Caleph
expugnaret cariatsepher: dixit qui percu-
serit cariatsepher et ceperit eam: dabo sibi
assam filiam meam uxorem: cepitque eam quam
qui vocabatur oioiel cui dedit filiam suam uxorem:
dum autem filius pergeret: suasa est a viro
suo: ut peteret a patre agrum: illa vero mo-
re mulierum que cito plangunt cum volunt:
suspirauit sedens in asino: cui dixit caleph:
quid habes: at illa respondit: da mihi bene-
dictionem: terram australem: et arentem dedisti

mihi: iunge et irriguum: Dedit igitur ei
Caleph irriguum superius et irriguum
inferius. ¶ Ubi sciendum quod per Caleph
qui interpretatur omne cor: intelligitur
deus qui omne cor dicitur: quia sicut in
homine cor est sedes et principium uite:
ita deus est omnia gubernans et confer-
uas et omnibus prebens vitam. Unde ia-
pientie. 16. Tu es domine qui uite et mor-
tis habes potestatem et deducis ad por-
tas mortis et reducis. ¶ Per Assam vero
que interpretatur furibunda: intelligitur
anima hominis: que ideo furibunda di-
ci potest: quia sicut furibundus caret di-
cretionem: ita anima hominis: dum pec-
cat. Ista Assa. id est anima dicitur filia Caleph
id est dei: quia ipse eam creauit: et homini sua
potestate infudit. iuxta illud Bene. secun-
do. Creauit igitur dominus deus homi-
nem de limo terre: et inspirauit in faciem
eius spiraculum uite: et factus est homo
in animam uiuentem. ¶ Per Oioiel au-
tem qui interpretatur signum dei: intelli-
gitur Christus: qui eo quod est filius dei: et
est similitudo patris: potest dici signum
dei. ¶ Per ciuitatem autem Cariatse-
pher que interpretatur ciuitas litterarum
intelligi potest lybbum sanctorum patrum
veteris testamenti: que ideo ciuitas littera-
rum dici potest: quia dum lex moysayca fuit
obseruata solum quantum ad sensum litte-
re: omnes ibant ad lybbum: ubi detineba-
tur: quia litteralis obseruantia non uiuit
sicabat sicut facit nunc et spiritualis intelligen-
tia. Unde. 2. cor. 3. Littera enim occidit. Spiritus
autem uiuificat. ¶ Caleph igitur. id est deus per fa-
cit preconizari quod si quis percutit cariatse-
pher. id est lybbum et cepit eam dabit sibi Assam
filiam. id est animam in uxorem et sponsam: sic igitur
tur preconizante deo: nullus inuentus est
nisi Oioiel. id est Christus qui pugnans per nos
bata et vincens dyabolum descendit ad in-
feros: et lybbum instar ciuitatis Car-
iatsepher percussit fortissime: Et inde

extraxit aias oium scōz p̄m . 7 sic aīa . i .
aiam hoīs q̄ acquirit sibi p̄ fidē: spūaliter
despōsavit . cui dicit **Olee . 2.** Spōsabo te
mibi i fide 7 scies q̄ ego dñs . **Ista aīa**
īaīa dī sedere sup̄ afinū: q̄ est sita in cor̄
p̄ afinū designato . **Ista aīa . i . aīa sedēs**
in afinō dī suspirare: q̄ cognōscēs se crea
tam ad dei imaginē cui deberet esse cō
iuncta 7 vidēs se captiuatā in carcere cor
poris merito pōt suspirare: 7 cū ap̄lo suspi
rando clamare 7 dicere illud **Rō. 7.** Inse
lix ego hō: quis me sepabit d̄ corpore hu
ius mortis . **Ista h̄z terzā arenē 7 steri**
lem: q̄ est in tereno corpore q̄ nō solum
de se est sterile: s̄ ēt aīam facit pigrā: 7 in
habile ad fructus dignos p̄nie . **Uñ sapiē**
tie . 9. Corp̄ q̄ corrumpitur aggravat ani
mam: 7 deprimit terrena cogitatio sensus
multa cogitantē . **Huic aīe tanq̄ spon**
se sue suadetur a xpo: q̄ petat a caleph
patre suo . ita deo: q̄ det sibi terzā magis
fructiferam 7 aquis irigatam: cum fidu
tia obtinendi . Nam ipse dicit **Jo . 15.** Si
manseritis in me 7 verba mea in vobis
manserit: quodcūq̄ volueritis petetis: 7
fiet vobis . **Quid autem anima sic indi**
gens debeat petere audi . Nam dixit pa
tri iunge 7 irigu^m . q . d . da mihi terzā
aquis irigatā que possit fructificare . i . da
mibi spiritus scūs gratiam: per aquam d̄
signatam: que me iriget . i . faciat fructuo
sum . Si autem hanc deuote petat dabit
sibi deus habundantius q̄ sciat petere . s .
iriguū inferius . i . gratiam in p̄nti 7 ir
iguū superius . i . gl̄iam in futuro . Et
sic merito possit dici de anima sic dotata
illud **Venient 7 laudabunt in mon**
te syon 7 confluent ad bona domini super
frumento: vino 7 oleo: 7 fetu peccorum
7 armentorum eritq̄ anima eorum quasi
bitus iriguus 7 ultra non exurient tunc
letabitur virgo in choro iuuenes 7 senes
simul 7 conuertam luctum eorum in gau
dium .

Secunda Pars.
Egitur. **Hec in puerbys locut**
sum vobis . 7c . **Ubi t̄git carita**
tis beniuolentiā amatiuā q̄ p̄o
bat dilectio spūalis. **Ubi sciendum q̄ vult**
aliquid ab alio petere inter alia d̄z habere
duo. **1^a p̄ d̄z h̄ere illi^a quo petit notitiā**
q̄ si ip̄s nō cognosceret ille a quo peteret:
ip̄s fatuū reputaret . 2^a d̄z h̄ere petēdi ali
q̄ cām: si enī sine cā peteret esset stult⁹ in
ter alias at cās: porissima ē: q̄ sibi p̄ dilec
tionē sit p̄iunct⁹: q̄ dilectio ausus dat hōi
ut ad amicū recurrat . **Scdm̄ h̄ igit in pre**
ista . 2ª possumus considerare . s .
Illius a q̄ petit cognitionē euidentem .
Illius a q̄ petit dilectionē coniungentem .
Quatū ad primū dic̄. **Hec in puer . 7c .**
Ubi sciēdū q̄ apli añ aduentū spūs s . erāt
adhuc grossi 7 non poterāt celestia cape:
nec p̄ p̄ns p̄fecte p̄fem nouerat: nec xpm
in cui⁹ noīe debebant aliq̄ postulare: 7 iō
xps eis in puerbys loquebat . 7 h̄ est fm
Augu . q̄ dic̄ xps . h̄ in puerbys locut⁹ suz
vobis . **Sciendū est etiā q̄ apli post ad**
uentum spūs s . sci sunt spūales 7 sic cele
stia intelligere potuerūt nec apli⁹ oportuit
in puerbys eis loq̄ . 7 h̄ est q̄ dic̄ fm Au .
Venit ora cum iā in puerbys n̄ loq̄r vob̄ .
Sciēdū ē at fm aliq̄s q̄ illa hora nō i
telligit d̄ hora gl̄ie padis: nec etiā solū de
spatio illoz . q̄ dragita diez q̄b⁹ post resur
rectionē fuit in mūdo h̄ d̄ toto tpe a resur
rectōe xpi 7 acceptōe spūs s . vsq̄ ad diez
iudicij: in q̄z tpe iā xps nō dī loq̄ in puer
bys 7 obscure: h̄ clar 7 māfeste: q̄ amoto
velaie figuraz: figure veteris testi sūt nob̄
clari⁹ p̄palate . Apli ēt 7 alij doctores in
spirati spūs s . vob̄ ita clare locuti sunt de
p̄re 7 filio: q̄ possum⁹ p̄rez cognosce^r crea
tozem oīuz: 7 xpm redēptorem humāi ge
neris: 7 sic i ei⁹ noīe ad salutem necessaria
postulare . **Quantum ad fm . s . illi⁹ qui**
petit dilectionem coniungentem dic̄. **Et n̄**
dico vobis . 7c . **Ubi xps ostendit q̄ apli**

secure poterat petere pp amorē quē habebant ad prēm q eos amabat: pp fidē qz hēbant ad filium in cuius nomine postulabant. An h duo tangit. s.

Caritatis inflammatōem.

Fidei illustratōem.

¶ 1° ad caritatis inflammatōem dicit. Et nunc dico vobis. Ubi sciendū q xp̄s dīc se nō rogare prēm p apostolis q vno mō intelligendū est fm Ylariū q nō rogabit p illis tanqz p his q nihil habēt i se pp q exaudiri mereant: q apli hēbant fidēz et caritatem mediāte q poterāt exaudiri.

¶ Alio mō fm Augu. dicit se nō rogatum prēm p apostolis ita intelligēdo q sic solum hēant rōnē rogant q nō hēat rōnē exaudient. Ubi sciendū q in xp̄o sūt due nature. s. diuina et humana fm naturā diuinā hz rōnē exaudient et nō rogant et fm hāc dīc q nō rogabit. fm vō naturā hūanā hz rōnē rogant: et q^m ad istā nō negat se rogatur. **¶** Dīc igit: et nō dico vobis qz nō rogabo prēm pro vob tanqz. s. p illis q nihil habent i se. vnde confidunt accedere: qz vos habetis amorē: et quod habeatis amorē p. Ipe enim pater amat vos: vobis infundendo amorē quo eum diligitis: cui⁹ si gnum est: qz vos me amastis. **¶** 2° ad fidei illustratōem dicit. Et credidistis qz a deo exiui. Ubi sciendū q h xp̄s de matre fuerit natus temporaliter: tamen de patre est genitus eternaliter: qz qdem credentes apostoli de fide cōmendant a xp̄o. Cum dīc. et credidistis: quia a dō exiui: vt sic verificatum fuerit d me illō Jf. 2°. De syon exiit lex et verbum dñi d Je rusalem. Nam xp̄s q est verbum patris de Jer^m pacifica. s. de sancta trinitate exiit se dī quando venit i mundum: q de syon que interpretatur specula et significat trinitatem oīa speculantem exiit vt lex: qz ipse est pīcipium legis euangelice: que dī lex amoris.

Tertia pars.

Equit. Exiui a p̄re: et veni i mūdum. Ubi tangit dignitatis excellētiā pcessuam: qz pbat

emanatō singularis. Ubi sciendū fm Crisostomū qz apli multum pfortarent d resurrexerūt xp̄i qz eis p̄dixerat: multo xō apli⁹ pfortabant qñ nūciauit eis qz itur⁹ erat ad prēm tanqz p̄tor: eoz: et iō h anūciat eis. **¶** Sciendū ē at circa istā p̄te euāgelij in q fit mētio de exitu xp̄i: q loqūdo moralit iuēio multiplī xp̄m ad nos exire. s. ad nos

Docēdum vaciter.

Excitandum viriliter.

Admonēdum exēplariter.

Redimēdū salubriter.

Irrigādū suauiter.

Judiciādū finaliter.

¶ 1° iuenio xp̄m exire ad nos docēdū vaciter. Nā xp̄s de sinu patris vēiens in mūdum docuit nos

Carnē affligere p austeritatem.

Abundū despiciere p paupertatem.

Supba respicere p humilitatem.

¶ 2° docuit nos carnē affligē p austeritatē. d. **Abat. 10.** Qui nō accipit crucē suā et sequitur me nō ē me dign⁹. q. d. q hoīes q volūt viuer i carnis voluptatib⁹ et delictis et nolūt corp⁹ castigari p austeritatez q significat p crucē nō ē dign⁹ p̄tor xp̄i.

¶ 3° xp̄s docuit nos mūdū dispiciere p paupertatē. Nā ipse paup ē voluit: iuxta illud **Abat. 8.** Vulpes foueas hnt: volucres celi nidos. fili⁹ at hoīes nō hz vbi cap relictet. An dī **Abat. 19.** q cū qdā adolescēs dixisset xp̄o p̄mēdādo se q obsequass⁹ mādātā: et petēs si aliqd deesset sibi ad hoc q ess⁹ p̄fect⁹. ait illi yhs. Si vis p̄fect⁹ ēē vade et vnde oīa q hēs et da paupibus et hēbis thaur⁹ i celo et vēr et seqre me. **¶** 4° docuit nos supba respicere p humilitatē. An ipse dixit aplis mat. 23. Tollite iugū meū s^r vos et dīcite a me qz mis⁹ sū et hūilis cor⁹ et in

uēicij regem aiab⁹ vris. **¶** Un pp istam do-
 citur tā verā et tā vtilē potuit d se dicet
 illud **36. 48.** Ego dñs ds tu⁹ docēs te vti-
 lia. **¶** De isto exitu pabolice dñr **Lūc. 8.**
 Exijt q semiat seminare semē suū. Ubi ipse
 q xitas ē expōit ibidē. d. semē ē xbu dei.
¶ Istō igit xbu dñi. i. doctrinā hanc venit se-
 minare in hūc mūdū yhs: qñ exiēs d sinu
 pñs et hūanā carnē d virgīe assumēs: mū-
 do vtilr pñcauit. **¶** 2° inēio xps vēit ad
 nos excitādū virilr. **¶** Mā aliq sūt ita pigri
 et negligētes dū viuūt q nīhil bōi opant
 ī mūdo: quoz pigritiā detestās sapiētissi-
 mus Salōn ad minima aialia mittit sine
 rōne pñsiderāda: vt saltē ibi exēplū accipi-
 ant alicui⁹ exercitij virtuosū. d. puer. 8.
 Glade ad fornicā o piger et pñsidera vias
 eius et disce sapiām ab ea: q cum nō hēat
 ducē nec pñceptorē nec pñcipē: pat estare
 cibū sibi et pgregat in messe q comedat.
 Si igit aial ita mīmū ē tāte idustrie q a
 seipso sine duce puidet d futuro tpe: qm st
 replēbīles pigerrimi q cum hñt talem
 ducē excitātem eos xpm yhm nō faciunt
 dū in hōc mūdo viuunt in pñs q signi-
 ficat p estate floridā: vt qñ tps aduenerit
 q ista terrena eis deficiēt q erit ī die mō-
 tis hēant vñ possint ī alio mūdo pñiter
 satīari. Et hī ē q admonet nos xps. **Jo. 6.**
 d. Opamini cibū q nō pñt: s q pmanet ī
 vitā eternā: quē filius hōis dabit. **¶** De
 isto exitu dñr pabolice et figuratiue **Mat.**
20. Simile est regnum celozū homini pa-
 trisfamilias qui exijt p mane conducere
 oparios ī vineam suam. Conuentōe autē
 facta cum oparijs ex diurno denario mi-
 sit eos ī vineam suam. **¶** Ubi sciendū
 q per istam vineam intelligitur status
 penitentie per patrem vero familias: in-
 telligitur Christus. **¶** Iste igitur ad exci-
 tandū homines pigros exijt: dum d si
 nu patris venit ī mundum vt eos cōdu-
 cat ī vineam penitentie eis promittēdo
 eterne vite premium significatum per de-

narium. Et signantē dicitur q mane cō-
 duxit contra multos pigerrimos: q nul-
 la bona nec aliquos fructus penitētie dū
 viuunt nolunt facere nec ad ecclesiā nec
 ad confessionem venire sed expectant vl-
 timum diem mortis: et tunc videtur eis
 q satis faciant: si confessos se ostendant: q
 confessio potest dici talis qualis: quia hī
 solum faciunt vt habeant duos cubit⁹ ter-
 re: vbi ad vitandam mundanā verēcū-
 diam possint eorum corpora sepeliri: sed
 sic non deberet esse: sed primo mane sicut
 vocantur a xpo intrare vineam pñie: et in-
 eam vsqz ad sero. i. vsqz ad diem mortis
 viriliter laborare. **¶** 3° inuenio Ch: istuz
 exire ad nos admonēdum exemplariter
 Nam xps sicut regula et exēplar omniū
 virtutum ē nob ppositus: vt ipm ī nris
 actibus imitari debeamus: sicut a deo di-
 ctuz fuit illi mitissimo **Aboy. Exo. 25.** In-
 spice inq et fac fm exēplar q tibi ī mon-
 te mōstratū est. **¶** Mā fm exēplar q nobis
 mōstratum est a xpo significato p mōtez
 debem⁹ facer et ī nris actib⁹ regulare.
 Et hoc est q dicit **Jo. 13.** Exemplum eim
 dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis:
 ita et vos faciatis. **¶** 4° inuenio xpm exi-
 re ad nos redimēdum salubriter. **¶** Mā dei
 filius cognoscēs genus humanū obligatū
 grauissime ita q non poterat satisfacere
 deo: sua benigna misericordia vēit ī mū-
 dum vt p ipso solueret debitū: et liberārt
 a morte: vt sic ī ipso verificatum fuerit
 illud **Ps. 13.** De manu mortis liberabo
 eos de morte: redimaz eos: ero mors tua
 o mors: iero morsus tuus inferne. quod
 fuit quando animas sanctorum patrum
 existentes ī limbo qui erat pars infer-
 ni extraxit et ad celestia regna perduxit.
¶ Quinto inuenio Christum exire ad
 nos irrigandū suauiter. **¶** Nam Ch: ist⁹
 ī hoc mundo vēiens prius aridos p pec-
 catū irrigauit diuina grā: vt sic verificet
 illud **Jo.** **¶** Vidimus gloriā eius gliaz

quasi vnigeniti a p^{re} plenū gratie et veri-
tatis et infra. de plenitudine eius omnes
accepimus grām pro grā. ¶ De isto exi-
tu potest xp̄us dicere illud figuratiuum
dictum de sap^a. Eccli. 24. Ego. quasi fluui⁹
dori et sic aque ductus exiit de paradiso
dixi rigabo ortū meū plantationū. ¶ Abi
sciendum q^d p^{er} istū fluuiū dori: qui inter
pretat^{ur} gēitus fuit: vel generatiōis medi-
camentum intelligit^{ur} xp̄us yhs qui a pa-
tre gēitus est eternāl^{is}: et a matre virgine
tēporaliter: qui medicamentū generatiōis
dixit quia genus humanū languidum et i-
firmū: sua virtute sanauit. iuxta illud pro-
pheticum. Je. 30. Al^{is} v^{er}beribus sanabo te di-
cit dñs. ¶ Iste igit^{ur} dī filius significatus
p^{er} hunc fluuiū: exiuit de sinu p^{at}ris: nō qui-
dem p^{er} de suis gratijs: sed vt aque du-
ctus cū habūdantia magna. ¶ Quid aut^{em}
iste fluui⁹ et aque ductus faciat: audi qd
sequit^{ur}. rigabo inq^{ue} ortum meū plantatio-
num. Abi sciendum q^d p^{er} istum ortum: intel-
ligit^{ur} pot^{est} quelib^{et} fidel^{is} anima et deuota que
ideo ort^{us} plantationū dixit: quia sic iⁿ orto
plantant herbe redolentes: et fructifer ar-
bores: sic in anima fidel^{is} velud iⁿ orto xp̄i
debent esse instar herbar^{um} redolentiū: cogi-
tationes deuote: et instar arbor^{um} fructifica-
tium: opa virtuosa. vt sic dicat iuitando
xp̄m sponsum suū illud cant^{us}. Veniat di-
lectus me^{us} iⁿ ortū suū: et comedat fructus
pomor^{um} suor^{um}. ¶ 6° inuēio xp̄m exire ad
nos iudicādum finaliter: sic ip̄emet dicit
Jo. 5. Pater omne iudiciū dedit filio: q^{ui}
est valde cōueniens. Nam q^{ui} hoies sunt
iudicādi: iudex debet habere similitudinē
cū eis: igit^{ur} esse xp̄s dī filius: q^{ui} ver^{us} est
hō et hāc rationē videt^{ur} inuere xp̄s ibidē.
d. Potestātē dedit ei. s. d. pater filio: iudi-
ciū facere q^{ui} filius hominis ē. ¶ De isto
exitu xp̄i dī figuratiue apo. 14. Abi sentē-
tial^{is} dī q^{ui} beatus Jo. vidit duos angelos
exētes de tēplo q^{ui} erat iⁿ celo et de altari
quor^{um} vnus hēbat iⁿ manu falcē acutā: cui

alius angelus clamauit voce magna. d.
Abitte falcē tuā acutā: et vindēia botros
v^{er}ue terre: q^{ui}n mature sunt v^{er}ue eius: et mi-
sit angl^{us} falcē suā iⁿ terrā: et vindēia
uit vineā terre et misit iⁿ lacū ire dei ma-
gnū. ¶ Abi sciendum q^d p^{er} istum angl^{um}
qui exiuit de tēplo habētē falcē acutā:
intelligitur xp̄s yhs qui ventur^{us} ē ad iu-
dicandū mundum: q^{ui} signat^{ur} dicitur hēre
falcē acutā. i. sententiā vniuersaliā et fi-
nalis iudiciū. Per alium aut^{em} angelum cla-
mantē: intelligit^{ur} sancti angeli: qui bono-
rum desiderāt consortium: et executiōez di-
uine iustitie contra malos. Clamant igit^{ur}
xp̄o: et dicūt q^{ui} falcē suā. i. sententiā suā
finalem pmulget. Per vineam aut^{em} istam
intelligit^{ur} iste mundus: qui quantū ad ma-
los et reprobos dicit^{ur} vinea terre: q^{ui} terre-
ne et mūdane viuētes vident^{ur} de celestib^{us}
nō curare: botri aut^{em} et v^{er}ue istius terrene
vinee sunt omnes peccatores: xp̄s igit^{ur}
tēpore quo disposuit et nouit ip̄e q^{ui} est sa-
pientia annūes clamorib^{us} angelor^{um}: pmul-
gauit p^{er} vniuersum mundū finalem sniam
vt omnes moriant^{ur}: et postmodū resusciten-
tur cum alijs mortuis et venient ad iudi-
cium stipendia d^e suis operib^{us} recepturi.
mittet igit^{ur} suā falcē et botros vindēia-
bit vinee terre. i. peccōres q^{ui} terrene vixē-
rūt iⁿ mūdō: et mittet eos iⁿ lacū magnū
ire dei: q^{ui} sniabit q^{ui} dīcedāt iⁿ ifernū etna-
liter cruciādi. 4ª pars.

Egitur. Dixērunt ei discipuli 2c.

¶ Abi tāgit claritat^{is} intelligētia co-
gnitiua. q^{ui} pbat^{ur} illit^{er}ō gnāl^{is}. vbi
sciē. q^{ui} cognitō tūc clara dici p^{ot}est: q^{ui}n ē certa
iⁿ docēdo: q^{ui}n ē intēsa plā cōscēdo et illi
q^{ui} hñt talē cognitōez credē. ē sibi adherē-
do. S^{ed} h^{ic} igit^{ur} iⁿ pte ista tria possum^{us} p^{ro}fi. s.
Doctrine certitudinē.
Scientie plenitudinē.
Fidei promptitudinem.
¶ Q^{ui} ad p^{ri}mū dīc. Dixērūt dī. 2c. Abi sciē-
dū q^{ui} h^{ic} xp̄s dixerit sup^{er} discipulis q^{ui} vēi-

r: t hora in q̄ n loqretur eis in paboli: p q̄z
 horam intelligebat tēpus post suaz resur
 rectōem: q̄ qñ discipuli dixerunt sibi illd
 q̄ hic dī. Ecce nunc palam loqueris. i. cla
 re ⁊ manifeste ⁊ puerbiū nullum dicto q̄
 istd h̄ Aug. dixerunt discipuli tanq̄ igno
 rates nō solū illa q̄ dicebat xps esse puer
 bia vel nō: sed etiam ignorātes se intelli
 gere. ¶ Quantū ad 2^m. s. scientie plenitu
 dinem dicit. nunc scimus ⁊c. Ubi sciendū
 q̄ discipuli audiētes q̄ xpus eis dixerat
 q̄ erat amicus patris: ⁊ q̄ pater eos dilige
 bat: credentes ex h̄ q̄ ipse cognoscebat
 oclta cordium arguebat ex h̄ ipsuz cogno
 scere omnia tam publica q̄ occulta. And
 dicit. nunc scimus quia scis oia. q. d. rñdi
 sti ad omnia q̄ erat in mēte nostra ⁊ ex h̄
 arguimus secūdum Criso. q̄ scis omnia
 ⁊ nō est op⁹ vt qs te interroget. ¶ Quā
 tum ad 3^m. s. fidei p̄mptitudinē dicit. Et i
 h̄ credimus ⁊c. Ubi sciēdū q̄ q̄ xps māi
 festauerat discipulis aliq̄ occulta: vt quā
 do dixit p̄r amat vos: ⁊ occulta cordium
 cognoscere est p̄prium dei. Ex h̄ intellere
 runt secūdum Ylariū filiū dei esse ⁊ a dō
 exisse. ¶ De h̄ q̄ xps dixit exiui a patre
 a. mirati fuerūt discipuli nō de h̄ q̄ dixit
 ⁊ veni in mūdum: cuius indicū q̄ xpus
 cognoscebat occulta: ⁊ ideo ipm esse deū
 firmiter crediderūt. dñtes: in h̄ credimus
 scdm Ylariū q̄ a deo existi. ¶ De isto
 exitu filij dei gentib⁹ letabūdo figuratiue
 dicit deuterō. 33. in benedictōib⁹ Moys.
 vbi Moys. venit ad benedicēdum zabulō
 ⁊ ysacar. ⁊ dixit letare zabulō in exitu tuo
 ⁊ ysacar in tabernaculis tuis. ¶ Ubi sciē
 dum q̄ p zabulon q̄ interpretat habitacu
 luz pulchritudinis pōt intelligi xps yhs
 qui quantū ad humanitatē fuit habitacu
 lum diuinitatis exñtis in ipso: in qua est
 pulchritudo sup omnia admirāda. vt sic d̄
 ipso dicat illud ad coll. 2°. In ipso habitat
 omnis plenitudo diuinitatis corporaliter
 naz in hūanitate xpi corporali dñtas habi

tauit. ¶ Per ysacar vero qui interpretat me
 morans dominū: intelligi possunt hoīes
 huius mūdi: qui ratiōe creatiōis redēptō
 nis ⁊ gubernatiōis: quas in h̄ mūdo: a dō
 se experiunt habere: ⁊ glouificatiōis q̄z de
 bent in alio seculo expectare: debet deum
 in cordib⁹ suis memoriter retinere. dñdo
 cū ps. Memoz sui operū dñi: quia meoz
 ero ab initio mirabiliū suozum. ¶ Zabul
 on igitur. i. xpo dicitur q̄ letet i suo exi
 tu: q̄ dum a p̄re exiens venit in mūdum:
 ⁊ redemit gen⁹ humanū: letat quantū ad
 humanitatem dum videt gen⁹ humanū a
 seruitute dyaboli liberatū: ⁊ apertā para
 disī ianuā: vt illa supna ciuitas r̄statref.
 Unde ps. Sit gloria dñi in seculū. letabit
 dñs in operibus suis. ¶ Ysacar ē. i. gñri
 humano dī q̄ letet in tabernaculis suis:
 quia in gloria paradisi vbi recipiunt hoīes
 iusti ⁊ boni p̄petuo letabunt: vt sic quilibz
 dicat dum viuit in h̄ mūdo illud ps. Letat
 us sum i his que dca sunt mihi in domū
 dñi ibimus: ⁊ de beatis adepta gloria di
 cat ps. Exultabūt sancti i gloria letabunt
 in cubilibus suis. Ad q̄ ⁊c.

In ascensione dñi. Euangelii. 36.

Ecubētib⁹. q̄. discipulis ap
 puit illis yhs ⁊c. Ab̄ar.
 16. Quia inter magistrū ⁊
 discipulū: platur ⁊ subditū:
 seruū ⁊ dominū est relō ali

qua: ⁊ ideo ad cōplementū huius relōnis
 aliq̄ debet esse ex pte magri: plati ⁊ dñi:
 ⁊ aliqua ex pte discipuli: subiecti ⁊ sui. of
 ficiū aut boni magri: plati: ⁊ dñi: ē q̄ qñ
 habet psonaliter a grege sibi cōmisso re
 cedere: q̄ dimittat aliq̄ suū vicariū: q̄
 in eius absentia habeat curam de grege.
 Hunc at vicariū d̄ primo diligēter in
 struere: ⁊ si h̄z in se aliq̄ defectū: debet
 ipsum corrigere: ne forte gregē sibi com
 missum induceret i errorem. 2° d̄ sibi ex
 plicare p̄tatem ⁊ officiū q̄ sibi s̄ gregem
 cōmittit: vt sciat qd circa ip̄z debeat exer

cere. Tercio dicit sibi predicere qualiter vicarius possit advertere suum officium esse utile et proficuum ne in vanum dubitet laborat: officium autem vicarii est quod in sibi commissis sit sollicitus cum auctoritate superioris prelati. **¶** Christus igitur magister et dominus totius humani generis iuxta illud Jo. 13. Vos vocatis me magister et dominus et bene dicitis sum et ei: volens hoc mundo in quem ad nos redimendum venerat redire ad patrem in celum: vicarios dimisit suos apostolos: quos anteque ab eis recederet corporaliter certificavit et confirmavit in fide: ne faceret errare subditos: sed eos veraciter solidarent: officium etiam docendi eis generaliter tribuit ostendens quid secutus erat ex eorum officio: quod potestas perualida in miraculis faciendis. Ipsi vero tanquam boni discipuli et vere obediencie filii precepta Christi: ipso iuvante: executioni solliciti mandaverunt. Et hoc est quod nobis innuit in evangelio hodierno. In quo beatus Abbas generaliter s. tangit. s.

Reprehensionem tarde credulitatis.

Commissionem doctrine veritatis.

Ostensionem mirande potestatis.

Ascensionem assumpte humanitatis.

Executionem commissae auctoritatis.

¶ Primum probat correctio personalis. Secundum divulgatio generalis: Tercium operatio virtualis. Quartum collocutio supernalis. Quintum dispositio situialis. **¶** Primum in principio. Secundum ibi. Et dicit eis euntes in mundum etc. Tercium ibi. Signa autem eos etc. 4^m ibi. Et domus quidem vestra etc. Quintum ibi. Illi autem perfecti predicant etc.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit etc. dicit. Recumbetibus. i. discipulis etc.

Ubi sciendum quod ille qui vult alium personaliter increpare debet ipsum personaliter non per iter nuntii corripere. ut eius correctio libertati et reuerentia audiat debet et ipsum private et non publice corrigere ne auferat eius famam: nec ei vere cunctis iherat iuxta illud saluatoris Abbas.

18. Si peccaverit in te frater tuus vade et corripe eum iter te et ipse solus: si te audierit lucratus eris fratri tuo: debet et illi carum sue reprehensionis ostendere: ne in reprehendendo se moveri irrationabiliter videat. Item hoc igitur in parte ista tria possumus considerare. s.

Christi manifestatorem evidentem.

Ipse correctorem arguentem.

Cause expressionem congruentem.

¶ Q^m ad primum dicit. Recumbetibus. i. etc. Ubi sciendum quod Abbas. volens complementum Christi appetitum factum suis discipulis ostendere. narrat secundum Evangelium. hoc ultimum eis factum.

¶ Cur autem istis. i. simul appaerit audi Jeronimo. dicentem appaerit autem i. filii congregationis: ut omnes testes sint et enarrant quod communiter vident et audiunt.

De ista apparitione qua apparuit discipulis ipsum desiderantibus: ostendendo quibus apparet de sapientie. i. Sere de domino in bonitate: et simplicitate cordis queri te illum: quantum invenit ab his qui non timent illum. apparet autem his qui fide habent in illum.

¶ Q^m ad 2^m. s. ipsi correctores arguentem dicit. Et exprobrauit etc. Ubi sciendum quod Christus recedens ab apostolis increpavit eos de incredulitate quam habuerant: ut in cordibus eorum hoc obiurgatio secundum Gregorium. magis remaneret.

¶ Cur et eos exprobrat audi Jeronimo. dicit. Exprobrat inquit incredulitatem ut succedat credulitas: exprobrat duritiam cordis lapidei ut succedat cor carneum: caritate plenum: ut sic visceret illud Eze. 36. Auferam cor lapideum de carne vestra et dabo vobis cor carneum et spiritum meum ponam in medio vestri.

¶ Q^m ad 3^m. s. cause expressionem dicit. Quia his qui viderant etc. Ubi sciendum quod causa quare Christus reprehendit discipulos fuit quod non crediderunt narratibus eius resurrectionem suam. Et sic verificatum fuerit de eis illud psalmi. Non crediderunt in domino nec speraverunt in salutari eius. Et hoc est quod dicit Dominus: his qui viderant eum resurrexisse a mortuis non crediderunt.

¶ Sciendum autem circa istam partem in qua fit mentio de appetitione Christi discipul

eos retificando et confortando in fide: quod de ipsa poterat de se illud thym. 2°. Apparuit gratia dei saluatoris nostri omnibus nobis erudire nos: ut abnegantes impietatem et secularia desideria: sobrie iuste et pie viuamus in hoc seculo. Nam ut apostoli et alij: peccata et desideria mundi despiceret et ut virtuose viveret: ideo Christus discipulis apparuit in crepascis infidelitatis peccatum quod est fundamentum omnium viciozum: et suadens eis veram fidelitatem: quod est fundamentum omnium virtutum: et operum deo acceptabilium. Nam iuxta illud hebr. 2. Sine fide impossibile est placere deo. **H**ec apertio supradicta fuit figurata gen. 26. ubi sententialiter dicitur quod cum in terra in qua habitabat ysaac esset magna fames et penuria: iuit ad abimelech regem palestinorum in gerara: apparuitque ei dominus et ait ne descendas in egyptum: sed quiesce in terra quam dixero tibi et pegrinare in ea: eroga tecum et benedicam tibi: quod volens obedire voci domini remansit in gerara: et non iuit in egyptum. **U**bi sciendum quod per ysaac bitantem in terra penuriosa intelligi potest quilibet viator: habitans in hoc mundo qui est terra penurie. Per abimelech autem qui interpretatur pater me rex: intelligitur deus: qui est pater et rex huius mundi generis. quod iuxta illud psalm. est deus magnus dominus et rex magnus super omnes deos. Per egyptum vero qui interpretatur tenebra intelligitur status peccati quod facit animam tenebrosam. iuxta illud puer. 4. Via ipsorum tenebrosa. **Y**saac igitur id est homini viatori: dicitur a deo quod non descendas in egyptum. id est quod non inclinet ad peccata: sed maneat in gerara quod interpretatur aduene et appropinquates. id est in hoc mundo in quo sumus pegrini et aduene conseruantes diuinam gratiam per quam sumus appropinquates deo et cum qua hic quiesce te est deus per gratiam: et sibi benedictionem multiplicando eius deuota opera: et promissum preparamus deus ut sic talibus dicat christus illis Ie. 42. **S**i quiescentes manseritis in terra hac: edificabo vos et non destruam: plantabo et non euellam. Nam talis christus edificat et plantat ut fructificet

meritorie et postmodum eternaliter prementur
Secunda pars.

Egitur. Et dixit eis. Euntes in mundum etc. Ubi tangit promissio ne doctrine vitas quod probat diuulgatio generalis. Ubi sciendum quod illa potest dici doctrina vitas ad quam si audita fuerit sequitur utilitas aliquid. si vero audita non fuerit sequitur pena: secundum hoc igitur in parte ista quod ad ipsam doctrinam tria possumus considerare. scilicet ipsam.

Primum: mulgatum actum virtuosum.

Studium fructum dulcorosum.

Non obtemperantium damnum punitivum.

Quod ad primum dicitur. Et dixit eis euntes etc.

Ubi sciendum quod per omnes creaturas homo potest intelligi per participationem aliquam quod habet cum omnibus creaturis. **A**ntegreg. Omnis creature nomine significatur: omnis enim creature aliquid habet habet. Nam ceterum est cum lapidibus: viuere cum arboribus: sentire cum animalibus: intelligere cum angelis. Si igitur ceterum habet aliquid cum omni creatura: homo iuxta aliquid omnis creatura est. omni ergo creature predicatur euangelium: cum homini soli predicatur. de ista predicatione dicitur Luc. 24. **S**oportebat christus pati et resurgere a mortuis die tertia: et predicari in nomine eius penitentiam et remissio nem peccatorum in omnes gentes. **Q**uod ad secundum. scilicet laudium fructum dulcorosum dicitur. Qui crediderit etc. Ubi sciendum quod ad consequendam perfectam salutem non sufficit quicumque credulitas: quia catechumini credunt: et tamen nudum sunt in statu salutis sed secundum Thoma. regit quod homo baptizetur: quia baptismus est fundamētum fidei et radix ad intram in vitam eternam. si autem fides deest cum operibus: quod iuxta illud Iac. 2. **E**x operibus iustificatur homo: non ex fide tantum. **Q**uantum ad tertium. scilicet non obtemperantium damnum punitivum dicitur. Qui vero non crediderit condemnabitur. Ubi sciendum quod secundum apostolum hebr. ij. sine fide impossibile est placere deo et qui non placet deo non est eius amicus: et per consequens non potest esse regni christi: unde per consequens disputatur eternis suppliciis. dicit ergo bene: quod non crediderit condemnabitur. **H**oc autem fuit

nb figuratū nūeri. 20. **U**bi sentētiā dī qd cū moy. 7 aarō nolūissent credere dño dixit ad eos dñs: quia nō credidistis mihi 7 sanctificastis me corā filiis isrl: nō intro ducetis hos pplōs in terrā qđ dabo eis: qđ ita factū est: qđ ipsi nō intrauerūt: 7 pñs pplōs nō introduxerūt. **U**bi sciēdū qđ p **A**boy. 7 **A**laron dō incredulos intelligi pñt hoīes qđ nō hñt fidē cū opibz. **P**er terrā at qđ dō pmiserat filiis isrl itell pē celestis pñs oibz a dō pmissa: h qđ in star **A**laron 7 **A**boy. nolūt credere nec opa face re virtuosas: nō intrāt regnū eternū signifi catū p terrā pmisiōis. **U**n eis dī **A**bat. 21. **A**uferē a vob regnū dei 7 dabiē gēti fa ciēti fruct? ei? 7 ita ē re vera. qđ talibus pdictis datur.

Tertia para.

Equit. **S**igna aut eos q credide rint 7c. **U**bi tāgit oñsionē mirā de ptāz. qđ pbat opatio virtual. **U**bi sciēdum qđ s. opa virtuosas 7 mirabi lia tāgit xps i ista pte. p^m ē qđ fideles ha buerūt ptatē eiciēdi demonia ab obsessis: 7 h ē qđ dīc. **I**n noīe meo demōia eiciēt. **U**n dixerūt xps **L**uc. 4. et in noīe tuo omōia sbiciunt nob. **U** 2^m ē qđ vī fideles hūerūt grāz loqndi 7 intelligēdi diuersitatē ligua rū: 7 h ē qđ dīc. linguis loquent nouis. vñ act. 28. **A**ppuerūt illi disptite lingue tanqđ ignis: seditqđ s singlōs eoz 7 repleti sunt oēs spū scō 7 cepunt loq varijs linguis p ut sps s. dabat ellog ill. **U** 3^m ē qđ veneno sa aialia n̄ erat eis nociua: s sup illa hūe rūt mirabilē ptatē. 7 h ē qđ dīc. **S**erpētes tollēt: vñ eis dixit xps **L**uc. 10. **E**cce dedi vob ptatē calcādi sup serpētes 7 scorpīes 7 s oēs virtutē inimici: 7 nihil vob noce bit. **E**x^m d paulo d qđ dī act. 28. qđ cū vipa inuasissz manū ei? nō lesit eū: s exersit eā in ignē: 7 nihil mali passus ē. **U** 4^m ē qđ potōes venenose 7 alijs mortifex eis nō cuerūt: 7 h ē qđ dīc. **E**t si mortifex qđ bibe rūt: nō eis nocebit. **E**x^m hui? hēm? i mltz

qbus nō nocuit potio venenosa. **U** 5^m est qđ habuerūt grām a dño infirmitates curā di: 7 h est qđ dicit. **S**up egros man? impo nent: 7 bñ habebūt. **U**nde act. 5. **P**er ma nus aut apostolorz fiebant signa 7 pdigia multa in plebe. **N**ō solum aut faciebāt si gna in infirmitatibz corporalr: sed et ad i positioez manū dabat spiritus s. iuxta il lud act. 8. **I**mponebāt man? sup illos: 7 ac cipiebant spiritū s. **U** Sciēdum ē at secu duz **G**rego. qđ h credentes mō nō faciant euidentia miracula sic faciebāt in ecclā p mitiua: nō ppter h debent diffidere: qđ in exordio ecclē: ad augmētationē ipsius: h erat necessaria: nūc aut iam multiplicata ecclā: 7 congregatiōe fidelium nō sunt ne cessaria talia. **U** Si at bene inspicimus se cundū **G**rego. h credentes nō faciunt eni detia miracula corporalia: tñ multa faciūt 7 tanto maiora: qđto spūalia pponderant tēpōalibz: 7 qđto n̄ corpa s aie suscitant. h **G**rego.

Quarta para.

Eqđ. **E**t dñs qđ yhs 7c. vbi tāgit ascēsiōez assumpte hūanitatē qđ pbat collō supnal. **N**ā scdm **Z**ero. **D**ñs yhs qui d celo descēderat ad liberādā infirmitatis nre naturā: ipe et super celos ascēdit. vt sic dicat de ipso illd ro. 19. **B**e? enim assumpsit. **N**ā hūanitas xpi virtute diuinitatis ē elleuata in celū. **U** Sciēdum est circa istam ptem vbi sit mentio d ascēsiōe xpi in celuz: qđ sic festū annūciationis ē principiū omniū solēnita tum ad aduētum xpi ptinentiuz: sic festū ascensionis est perfectō carūdem. **E**t sic iuxta illd ps. **S**it a summo celo egressio eius. s. in incarnatōe: 7 occursus eius vsqz ad summū eius in sua ascensione. **E**t sic d ipo vificet illud ecclī. 1. **Q**uē sol 7 occidit 7 ad locū suū reuertit. **E**t h est qđ dicebat discipulis **J**ohā. 16. **E**xiui a pte 7 vēi i mū dū: 7 iterum relinquo mundum 7 vado ad patrem. **U** Sciendum est igitur qđ

ascensio xpi prius i testō veteri latens sub prophetiarum 7 figurarū velatē: nouissime fuit euidentius explicata. An sciendum qd in ista solēnitare. 7. possumus cōsiderare: que licet i veteri testō latuerint: tñ in nouo sunt euidentius explicata 7 ppleta. s.

Abritū dignitatis generose.

Sceptum potestatis vigozose.

Titulum punitatis dignitose.

Ducatum societatis gratiose.

Jubilum solēnitatis gaudiose.

Gradum sublimitatis gloriose.

Aetum vtilitatis fructuose.

¶ Prius dico qd solēnitās ascēsiōis prius figurabat qd postmodū fuit explicatuz. s. meritū dignitatis generose. Abi sciendū qd sicut pūmus hō volēs rape dignitatis honorē p appetitū ptumacie: p lapsuz inobedientie: corruēdo descēdit: sic dei filius deitātē 7 humanitātē inclinās: p humilitatis obedientiā vsqz ad mortē crucis descendit: 7 ipsa triūphator exiēs in celum gloriozōsus ascēdit: quē postmodū segtur oīs multitudo iustoz. ¶ Hoc autē fuit figuratum nob zach. i. Abi dī. Audi 7 ecce vir ascēdens sup equū rufum: 7 ipse stabat inter mirteta 7 post eū equi rufi varij 7 albi. ¶ Abi sciendum qd p istum virum intelligit xps: qui fuit vir amore 7 fortitudine dictus. iuxta illud puer. 24. vir sapiens fortis ē: 7 vir doctus robustissim⁹ 7 validus. ¶ Iste hodie visus ē ascēdere sup equū rufum. i. sup celum empireū: qd est rufus 7 flameū significās claritatis ardorem. vt sic verificet illud ps. Ascēdit super celos celozum ad orientē. ¶ Bicitur autē stare inter mirteta: propter conditionem glorificatam humanitatis assumpte: qz impassibilem 7 gloriozā introduxit in celuz. 7 ideo inter mirteta stare signāter dicitur: quia sic mirtus habet cōseruatiuā virtutem: ita xps humanitatem nostram introduxit imarcessibilem: 7 incorruptibilem 7 imortalem in celum, vt

sic verificet illud. ro. 6. Xps resurgēs ex mortuis iam nō moritur: mors illi vltra non dominabit. ¶ Post istum autēz visi sunt ascendere equi rufi varij 7 albi. Abi sciendum qd p equos rufos intelligit exercitus martirū. qui fuerunt proprio sanguine rubricati. Per equos vero varios intelligitur cetus doctorum 7 cōfessorum qd fuerunt diuersis virtutib⁹ adornati. Per equos vero albos intelligit corp⁹ sanctorum 7 sanctarū virgīnū: qui fuerunt lilio pudicitie candidati. q. 3^a. sanctorū genera: generaliter possunt cōprehendere omnes sanctos. Isti post ascensionem xpi qui hodie ascēdit in celum ascēdēt: cum quo etiam ascēdēt patres veteris testi qui prius i limbo detinebant capti. ¶ Istum figuratum i testamēto veteri fuit explicatum i nouo p Paulum phil. i. dñēz. Semetipsuz exinanīuit formā serui accipiēs i similitudinem hoīum factus 7 hitu iuentus vt homo: humiliāuit semetipsū factus obediens vsqz ad mortem: mortem autem crucis propter qd ds exaltauit illū 7 donauit illi nomē qd est sup omne nomē. ¶ 2° figurabat sceptum potestatis vigozose. Abi sciendum qd xps ascendit i celuz non aīena sed propria virtute: nō enīz trāslatus ē vt enoch: nec vect⁹ i curru igneo vt ely. vt sic verificatum fuerit illud ps. Exaltare dñe i virtute tua. ¶ Hoc autē fuit figuratuz 36. 53. vbi dī. Ascendet sic virgultū coram eo: 7 sic radix de terra ficienti. ¶ Abi sciendū qd per istam terrā sitientem siue aridam de qua orta est radix vel virgultum intelligit beata virgo maria: de qua natus est xps qui radix dī iuxta illd qd ipse d seipso dīc Apoē. 22. Ego sū radix 7 gen⁹ dd. Stella splēdida 7 matutia. dī ē virgultū viride p grām: qd iuxta illd Jo. i. Ipse ē plen⁹ grā 7 veritate. ¶ Signant at vgo bta sicca terra dī: qd sic terra arida ifructuosa dī: ita xgo bta: naturalr ifructuosa dici potat: qd natura

nō parit q̄ femia x̄go ex n̄s filiū generet
nec pariat vllō mō. ¶ An q̄ virgo btā fru
ctuosa fuerit portādo x̄pm yhm : h̄ fuit di
uino miraculo. fm q̄ ei dixit angel⁹ Luc.
1. Spūs s̄ supueniet in te ⁊ v̄tus altissimi
obūbiabit tibi. ¶ Ista at̄ terra q̄ p̄ carnez
erat infructifera : p̄ miraculū fec̄ fructum.
iuxta illud Gen. 1. Protulit terra erbā vi
rentē. i. x̄p̄s dictū virēs virgultū : q̄ instar
virgulti viridis ascēdit : ex ventre m̄ris
nascedo : in mūdi ingressione ex morte : re
surgēdo in resurrectionē : i. celū ascensione.
¶ Istud figuratū in testō veteri fuit ex
plicatū Luc. ultio. vbi d̄r de x̄po ⁊ disci
pulis ei⁹. Eduxit at̄ eos foras i bethaniaz
⁊ eleuatis māibus suis benedixit eis ⁊ fa
ctum est dum benediceret ill⁹ : recessit ab
eis : ⁊ ferebat in celū. ¶ Tertio figurabat
titulū dignitatis p̄mitatis dignitose. vbi
sciendū q̄ x̄p̄s sicut iustus possessor regni
celoz : antecedere debuit oēs alios q̄ de
bebāt ad illud regnū intrare. Nā heres ⁊
legiptim⁹ filius p̄cedere debuit oēs alios
coheredes ⁊ filios adoptiuos. ¶ Hoc at̄
fuit figuratū Abich. 2. Vbi d̄r. Ascendet
enim pandens iter añ eos ⁊ diuidēt ⁊ trā
sibunt portā ⁊ trāsbīt rex eoz corā eis ⁊
dñs in capite eoz. ¶ Vbi sciendū q̄ per
istum regē ⁊ dñm intelligit x̄p̄s q̄ iuxta
illud Apoc. 19. ē rex regū ⁊ dñs dñantiuz.
Iste hodie qñ celos ascendit tanq̄ natu
ralis heres regni celestis ascēdit añ oēs
scōs q̄s secuz duxit in celū ⁊ sic dñs in ca
pite eoz fuit : postq̄ ascēdētes trāsierūt
portā ciuitat̄ supne Jer⁹ : cū ip̄o eternalr
regnaturi. D̄r rex. i. x̄p̄o corā eis trāsisse
q̄ iuxta illud Act. 1. Eidentib⁹ illis eleua
tus est ⁊ nubes suscepit eum ab ocul⁹ eoz.
¶ Istud figuratuz in testō veteri fuit ex
plicatū p̄ ap⁹ Heb. 10. dicentē. M̄ntes ita
q̄ fratres fidutiā in introitu scōz in san
guine x̄pi q̄ inicitauit nob̄ viā nouā ⁊ viuē
tem p̄ velām. i. carnez suā. Nā x̄p̄s p̄ mor
tem suā q̄ntum ad humanitatem significa

tam p̄ velām q̄ deitātē velabat in sangui
ne suo tanq̄ p̄rio sufficienti p̄ nob̄ : inicitā
uit viā nouā dū in ascensione p̄mo patefecē
viā padisi p̄ q̄z cū eo introierūt oēs sci q̄
añ detinebant in lyngo in q̄z introitū de
bem⁹ fidutiā firmā hēre. ¶ Quarto figu
rabat ducatū societati gratiose. Vbi scien
dum q̄ x̄p̄s in celū noluit sol⁹ ascendere
nec suā decuit dignitatē s̄z vallat⁹ fuit m̄
titudine sortioz. Nā cū ip̄so ascēderunt p̄ri
arche : p̄p̄ie : reges : duces. ⁊ oēs alij iusti
q̄ añ ip̄m mortui fuerant. ¶ Hoc at̄ fuit
nob̄ figuratū Job. 8. Vbi d̄r Job. at̄ nocte
illa in medio māsit ppli : s̄gēs q̄z diluculo
recessit sortios ⁊ ascēdit cū seniorib⁹ in frō
te exercit⁹ vallatus auxilio pugnatōrum.
¶ Vbi sciendū q̄ p̄ Job. q̄ yhs naue d̄r q̄
ēt saluator : interpretat̄ intelligit x̄p̄s yhs.
cui nom̄ ⁊ interpretatio. nois dignoscit cōue
nire. Nā ip̄s ⁊ yhs saluator : n̄r est. iuxta
q̄ dixit angel⁹ Joseph Abat. i. de x̄gine.
Pariet inq̄ tibi filiu ⁊ vocabis nomen
eius yhm ip̄s enī saluū faciet pplm suuz a
peccis eoz. Iste nocte. i. qñ corp⁹ eius in se
pulcro latuit mansit in medio ppli dū aia
sua ad lyngū p̄m descendit qui s̄gens
diluculo. i. illo mane q̄ surrexit a mortuis
⁊ viu⁹ exiit d̄ sepulcro recessit ⁊ nūerauit
sortios : q̄ certitudinalr cognouit multitu
dinem scōz q̄s extraxit de lyngo : die v̄o
ascensionis ascendit cū seniorib⁹. i. cū oibus
scis veteris testi ⁊ tanq̄ principal̄ inter
eos ⁊ dux ⁊ dñs in frōte stetit exercitus
eos gl̄iose deducens ⁊ sic d̄r vallatus pu
gnatoz auxilio nō qd̄ per indigentia : s̄z p̄
oñsionem sue nobilitat̄ ⁊ mirabilis digni
tat̄. ¶ Istud figuratū in testō veteri fuit
explicatū p̄ aplm eph. 4. vbi d̄r. Ascēdēs
x̄p̄s in altū captiuam duxit captiuitatem
dedit dōa hoibus. Nā x̄p̄s in altū. i. celū
ascēdens q̄ in lyngo detinebant captiui
secū duxit ad p̄riā : dās eis mirabilia dōa
q̄ sempiternā gl̄iam. ¶ 5° figurabat inbi
luz solēnitat̄ gaudiose. Vbi sciendū q̄ ascē

dente xpo in celum occurrētibz ei ange
lis letabūdis ⁊ choris alternātibus: cum
gaudio iubilabāt. **En ps.** Ascendit dñs in
iubilo: ⁊ dñs in voce tube. quorū gratula
tioni alludens xps: secum ducens comi
tium sanctorū: ad augmentū gaudiū dice
bat. illd luc. 15. gratulamini mihi: q̃ intēi
ouem q̃ pdideram. i. genus hūanū. Quē
angeli vidētes ṽire cum tāta glā: admi
rantes querebant a sanctis q̃ ascendeabāt
cum xpo: illud ps. d. Quis ē iste rex glē:
q̃bus sancti cū gaudio respondebāt. Dñs
virtutū ipse est rex glorie. **¶** Hoc autem
fuit nob figuratū abac. 3. vbi dī. Sup ex
celsa mea deducet me victor: i ps. canētē.
¶ Abi sciēdum q̃ p istum victorez intel
ligitur xps qui vic dyabolum: mūdum ⁊
carnem. iuxta illud apoc. 5. Alē leo de tri
bu iuda: radix dñ. Unde cōfortando apo
stolos dixit Jo. 16. Cōfidite ego vici mū
dum. **¶** Iste igit victor. i. xps yhs hodie
quādo celos ascendit: genus humanū de
duxit in ps. canens: q̃ cum magno iubilo
sunt deducti. Et sic verificatū fuerit illud
figuratū dictū de ionatha. i. mach. 10. vbi
dī. Reuersus ē ionathas in ier^m: cū suis
habentibus spolia multa. Nam xps signi
ficatus p ionatham cū sanctis q̃ sec erant
reuersus est qñ ascendit in celū. **¶** Istud
figuratū in testamēto veteri: fuit explica
tum in nouo. luc. vltimo. vbi dī. q̃ cū xps
ascendiss̃ in celum: discipuli orātes reuer
si sunt in ier^m cum gaudio magno. **¶** 6°
figurabat gradū sublimitatis glōse. Abi
sciēdum q̃ xps in ascensu suo i celū: gra
dum sublimē acquisuit: dum sup omnes
celos ⁊ ordines angelorū ascēdit: ⁊ ad dex
terā dei sedet. **En ps.** Ascēdit sup cheru
bin ⁊ volauit: volauit sup penas ventorū.
¶ Hoc fuit nob figuratū Jf. 38. vbi dī.
Reuersus est sol. 10. lineis p grad^o quos
descēderat. **¶** Abi sciēdū q̃ p istum so
lem: intelligit xpus qui est sol iustitie illu
minans mūdū. Iste in incarnatōe sua. 10.

lineis descēderat: q̃ p incarnatōem descē
derat de. 10. celis corporalibz qui s̃z theo
logos assignant. s. 7. s̃m numerz. 7. plāta
rum: ⁊ tres supiores alij. s. Sydereū Cri
stalinū ⁊ empyreū. Per illos igit. 10. gra
dus p q̃s in incarnatōe descēderat: ē i ascē
sione reuersus. qñ sup oēs celos ⁊ ordines
angelorū ascēdit. **¶** Istud figuratū i testō
veteri fuit explicatum in nouo per aplm
hebr. 1. d. Sedet ad dexterā maiestatis i ex
celso: tanto melior angelis effect^o: q̃nto
differentius p^o ill' nom h̃rditauit. Et hoc
est q̃ dīc etiā **¶** Archus in euāgelio ho
dierno. Dñs qdē yhs postq̃ locut^o ē eis
assumpt^o est i celū: ⁊ sedet ad dexterā di.
¶ 7° figurabat actū vtilitatē fructuose.
Abi sciēdū q̃ magnā vtilitatē hēmus de
xpi ascēsiōe: dū p nobis apud p̃rem aduo
cat^o existit. iuxta illd hebr. 19. Sempiter
nū sacerdotium vñ ⁊ saluare i ppetuum
potest accedentes per semetipsum ad de
um semper viuens ad interpellandum p
nobis. Nam aduocatus exñs. p̃ri p̃ntat vul
nera passiōis: vt p nob ipetret grāz remis
siōis. **¶** Hoc at fuit figuratū dūtero. 33.
vbi dixit **¶** Moy. pphando. Nō ē ali^o dñs
vt dñs rectissim^o ascēso: celi: auxiliator tu
us: magnificētia ei^o discurrūt nubes: habi
taculū ei^o sursum. **¶** Abi sciēdū q̃ p istū
rectissimū. intelli xps: p̃ter quē ali^o nō
ē dñs: iuxta dūtero. 3. neq. n. ē ali^o de^o vel
in celo vel in terra q̃ possit facere opera
tua. Iste ascēso: celi dñs ē qñ hodie super
oēs celos ascendit: auxiliator at dī q̃ ibi
ē noster aduocat^o: magnificētia xpo eius
nubes dñtur discurre: q̃ ipē mutat etates
⁊ t̃pā s̃m ei^o beneplacitū: iuxta illd Dan.
2°. Sapientia ⁊ fortitudo ei^o sūt ⁊ ipē mu
tat tempora ⁊ etates: transfert regna at
q̃ constituit. hitaculū ei^o at sursum dī: q̃
non i terra sed i celo dī hitare p̃pter q̃
nullum volens sibi p̃pare ps. dicit. Quis
ficut dñs dñs ñr q̃ in altis hitat ⁊ hūilia
respicit in celo ⁊ in terra. q. d. nlls ē filio

fidi. ¶ **I**stud figuratum in veteri testi-
to: fuit explicatū in nouo p apostolum he-
br. 9. d. Non enim māfactis sancto: yhs
inroiuuit exēplaria verorū: sed in ipsum
celum: vt appareat nūc vltui dī pro nob.
Nam celum in q̄ xps ascendit: non ē ma-
nūfactū alicuius creati artificis: s̄ sola dī
uina potentia in quo xps vt n̄ aduocat⁹
exiit. ¶ Sciēdum est etiā q̄ ascēsiō xpi
est nobis posita in exemplū: pp q̄ ipse in-
uitat nos ad secum ascēdēdum. Iudic. 1.
d. Ascende mecū in sortem meam. Nam i
sortem xpi ascendere debem⁹: vt. s. sic ascē-
dit sequentes nostrum exemplar nos pa-
riter ascendam⁹. Ubi sciendum est q̄ inf
alia. 7. ascensionē de xpo legim⁹ fm. 7.
gradus q̄ possunt in volentib⁹ meritorie
ascēdere. Nā ascēdit.
De aqua vt exēplar innocentū.
In nauī vt exēplar laborantiū.
In mōtem vt exēplar p̄plantium.
In ier⁹ vt exēplar patientiū.
In templū vt exēplar p̄sidentū.
In crucem vt exēplar penitentium.
In celū vt exēplar triūphātium.
Prio dico q̄ xps ascendit d aqua vt exē-
plar innocentium. d quo dī. Math. 3. Bap-
tizatus aut yhs cōfessu⁹ ascendit de aqua:
et ecce apti sunt celi. et vidit. s. Jo. spiritus
dei descēdentem sicut columbam et venie-
tem super se. Ubi sciendū q̄ in h dat nob
a xpo exemplum innocentie. Nam si volu-
mus h̄re grāz sp̄s s. In ablutōe baptisma-
li xpi datur nobis intelli q̄ debemus mū-
dari a vicijis et peccatj. Per descensum xpo
columbe super ipm: datur nob̄ intelli-
gētiā sp̄s sancti gratia: que non nisi in homi-
nes purificatos descendit. ¶ **S**ecundo
Christus ascendit in nauī vt exēplar la-
borantiū: de quo sententialiter dicitur
Luc. 8. Factum est autem vna dierum: et
ipse. s. yhesus ascendit in nauiculam et disci-
puli eius: et ait ad illos trāsiretemus trās
stagnum et ascenderunt. Nauigantib⁹ au-

tem illis obdormiuit. et descendit procella
venti in stagnum et periclitabantur: ad
quem concurrentes pro auxilio: fecit ces-
sare procellam: et sic fuerunt liberati. vbi
sciendum q̄ per istud stagnum: intelli-
gitur iste mundus per quem transeundo de-
bemus ascendere nauem: nauigando per
exercitationem bonorū operum: vt sim⁹
in terra firma vbi est securitas. i. habitas
possimus in gloria paradisi: in qua sunt
omnes securi. ¶ **S**i quando vero procel-
la tribulatōum et aduersitatu⁹ in hoc mū-
do nos agitet Christo dormiente. i. ipso
permittente: non debemus propter hoc
desperare: sed ad Christum recurrere qui
est refugium nostrum et virtus: et ipse nos
misericorditer adiuuabit. ¶ **T**ertio Chri-
stus ascendit in montem vt exēplar cō-
templantium. de quo dicitur Math. 14.
Dimissa turba ascendit in montem solus
orare. Ubi sciendum q̄ per montem excel-
sum et altum intelligitur diuinitas exce-
dens omnia: ad quam exemplo Christi:
dimissa turba. i. exercitijs exterioribus:
et tumultibus: debemus mentaliter ascen-
dere per orationem deuotam. ¶ **Q**uarto
Christus ascendit Jer⁹ vt exēplar pa-
cientium. de quo dicitur Math. 20. Ecce
ascendimus ierosolimam et filius hominis
tradetur principibus sacerdotum et scrib
et condemnabunt eum morte. Ubi sciēdu⁹
q̄ sicut ascendit ierosolimam vt ibi pate-
retur pro nobis: dat nobis exemplum vt
aduersitates et dispendia patienter tolle-
remus: et ipm pro viribus imitemur: in
x̄ta illud. 1. petri. 2. Christus passus est p
nobis: nobis relinquens exemplum vt
sequamini vestigia eius. ¶ **Q**uinto xps
ascēdit in templū vt exēplar p̄sidentū. d
q̄ dī Jo. 7. 3a die festo mediante yhs ascē-
dit in templū et docebat. Ubi sciendū q̄
docere alios actum p̄sidentie dicit. Sic
igit Christus in docendo fuit sollicitus:
sic dat nobis exemplum vt sim⁹ solliciti

subditos instruere moribus et doctrina. Unde apostolus ad tytū. 2°. Tu aut loque-
re que decet sanā doctrinā. ¶ 6° xps ascē-
dit in cruce ut exēplar penitentū. d. quo
apostolus nos admonendo dicit hebr. 12.
¶ Aspiciētes inquit in auctore fidei et cō-
summatorem yhm: qui pposito sibi gaudio
sustinuit crucem cōfusione contēpta: atq;
in dextera di sedet. Abi sciēdū q; sic xps
pro nob in crucem ascēdere voluit: p q; si
gnificat penitētia: sic nos exēplo ipsi⁹ de-
bemus crucem austeritatis et penitētie su-
mere iuxta q; ipse nos admonet Math. 16. d. Si q; vlt vire post me: abneget se
metipsum et tollat crucem suam et sequat
me. ¶ 7° xps ascēdit in celū ut exēplar
triūphantium. de quo dī in ps. Si ascēde-
ro in celum tu illic es. Abi sciēdū q; q;
habitatio xpi in celis est. iuxta illud ps.
Ad te leuauit oculos meos q; habitas in
cel. ideo omnes beati q; post ipsum ascen-
dūt ibi ipsum inueniūt tanq; regē et dñm
et obm beatificū oīum beatorum.

Quarta pars.

¶ Equit. Illi at pfecti pdicauerūt
et. Abi tūc executioez cōmis-
sionis: q; pbat dispersio fi-
tial. Abi sciēdū q; apli: ut veri obīe filij
executi sunt sollicitē cōmissionē sibi factā
a xpo: vbiq; locorū veritatem fidei pdicā-
do iuxta illud ps. In oēm terram exiuit
sonus eorum et i fines orbis tere verba eo-
rum. Et quia tunc pdicatio vera est et cō-
mendabilis quādo per operam confirma-
tur: ideo sequit q; pdicauerūt sequētib;
signis. Unde Grego. Quid autem in his
considerādum: nisi q; pceptum obediētia:
obīaz vero signa secuta sunt. ¶ De ista p-
dicatione apostolorū in vniuerso mundo:
dici potest illud iudit. ij. Aūtiat enim i-
dustria animi tui vniuersis gentibus: et in-
dicatū est omni seculo q; tu solus bonus
et potens es in omni regno tuo et discipli-
na tua omnib; puincijs pdicatur. ¶ Ad

pdicationem hanc nos admonet apostol⁹
2. timo. 4. d. Predica: instar oportūe: ipo-
tuno argue obsecra: increpa i omni pacia
et doctrina. ¶ Nos igit sequētes admoni-
tionem apli: sumentes pdicatiois officiū
oratiōem fundamus ad dñm. dñtes cum
illo doctore deuoto thologo. Fiat at o xpe
ut nri sermones quos de tui virtute dici-
mus: p opera cōfirmentur et actus: ut tan-
dem sumus pfecti te coopante in oibus
verbis et opib;: q; te decet et sermonū et ope-
rum glā. ut sic d te verifiet illud ps. Te
decet hymn⁹ d; i syon et tibi reddet votū
in ierusalē. Ad q; ier^m. 2c.

¶ Dominica infra oct. ascensionis.
Euangelium. 37^m.

¶ Am venerit pacitus quez
ego mittam vob^{is} 2c. Jo. 15.

¶ Proprietas veri amici est
ut qñ videt amicos suos i-
minere piculū q; sibi deat

iudicare ut ipsum possit vitare cauti⁹ aut
facilius tollerare. Itā teste Greg. Abin⁹
iacla ferunt q; prouident: et nos tollerabi-
lius mūdi mala suscipimus: si cōtra h p p-
uidentie clipeū munimur. Itā solū aut d;
sibi notificare picula iminentia: sed etiam
si potest sibi pber auxilium: et ipm ut me-
lius pōt cōsolari. ¶ Xps igitur qui vera-
citer diligebat suos disciplos: videns eis
iminere multa picula et multas aduersita-
tes: eas ut verus amicus pastor: et mag^r.
denūciat: ne ex insperato dū repente vene-
rint nimis perturbentur: pmittit etiā eis
se consolatore et confortatore daturū:
ut in aduersitatibus magis patienter se
habeant: et non succūbant in ipsis. Et h est
q; Jo. narrat in euāgelio hodierno in quo
quattuor tangit. s.

¶ Promissionez cōsolōnis cōfortantis.
Expulsionem psecutionis exterrentis.
Conditionez dispositiōis excecatis.
Allegatiōem predictiōis affligentis.
¶ Prīmū pbat leticia nūciata. 2^m ma

licia cogitata. 3^m ignoratia explicata. 4^m.
memoria excitata. **E** Primū in prin. 2^m
ibi. Nec locutus sum vobis etc. 3^m ibi. Et
hī facient vobis etc. 4^m ibi. Sed hī locutus
sum vobis etc.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit etc.

q dic. Quz venerit paraclitus etc.

Ubi sciendū q in omni actu in
quantū bonū est: dō est principale agens:
creatura aut secundarium: et min⁹ principa
le. In testificādo igitur de xpo: spiritus s.
qui dō est principal' intelligit: apostoli ve
ro roborati spirit⁹ sancti virtute scōarto
testimoniū perhibeāt. Sed hī igitur i par
te ista 2° possumus cōsiderare. s. testifica
tionem xpi factā a spiritu s. principaliter:
et hō ab apostolis ministerialr. **E** Quantū
ad primū dicit. Quz venerit paraclitus etc.
vbi sciendū q quia xps in pcedentib⁹ di
xerat discipulis: loquendo d iudeis: inter
quos fecerat multa mirabilia: q hī nō ob
stante oderant eum: et p̄ez eius: poterant
timef discipuli qualr ipsi missi et xpo pos
sent predicare iudeis: cū minoris virtutis
essent q̄z xps: et ideo fm Criso. eos cōfor
tat et roborat p̄mittendo eis cōsolatorē
spiritū s. d. celo missurū. **E** Sciendū est q
paraclitus grece: latine idēz est q cōsola
tor. **E** Missus est igit spirit⁹ s. secundūz Si
dimū ad cōfortandūz apostolos velud
orphāos: q: ppter absentiax xpi lugebāt:
et quasi se orphānos reputabant. iuxta q
xps d eis p̄dixerat **E** Bar. Nūqd possunt
filij sponsi lugere q̄z diu cum ill' est spon
sus etc. quia igitur spiritus s. missus est ad
cōsolandū apostolos: ideo cōsolator dī
ab effectu. **E** Dicitur autēz mitti a filio:
cum dicit: quem ego mittam vob et etiāz
vt sit sensus: quem ego mittāz vob et etiāz
pater: vel sit sensus: mittam vob spiritum
s. et hī habeo a patre secundū Bīdimū q:
sic ipse dīc Jo. 15. Nō possūz a me ipso ego
facere q̄cūq̄ sed sic audio iudico. q. d. Sic

a me ipso nō suz ita ab eo habeo vt mittāz
spiritū s. **E** Dicitur et spiritus veritatis:
vel q: est spiritus filij q est veritas. vl vt
ostendat secundū Jero. spiritū s. esse suo
testimonio fīd dignū. **E** Dicit aut spirit⁹
s. virtus digitus: nexus: et flatus q: igitur
virt⁹: ideo dī paraclitus: q: digitus: ideo
dī spiritus veritatis: q: vero nexus: ideo
dī a patre procedere et filio mitti. q: vero
flatus dī testimoniū habē: et hī quattuor.
tangūtur in p^a pte istī euāgelij: sic p̄z. q:
ipse est.

Virtus tribuens oēm libertatē.

Digitus scribens oēm veritatem.

Nexus coniungens oēm diuersitatē.

Flatus influens oēm suauitatē.

E 1° spūs s. dī xpus tribuens oēm liber
tatē. Nā hō p peccm fit su⁹: p grām vero
spūs s. fit liber et fili⁹ dei. iuxta 2. Cor. 3.
Ubi spūs dñi ibi libertas. pp hāc liberta
tē dī paraclitus. i. p̄solator. Nā ille q p̄solat
aliū: q in se hēat p̄solādī vtutē: q: igit
spūs s. p̄solator: dī: igit oī q in se sit magne
vtutis. vt sic possit dicere illd Job. 29. Erā
meretiū p̄solator. **E** 2° ad vte qd p̄t dī
peccōi miserim⁹ exiās in peccō mortali: q:
illud q dī t̄renoz. i. Idcirco ego plorās et
oculus me⁹ deducēs aq̄z: q: lōge factus ē
a me p̄solator: cōuertens aīam meā. Nā m
re vera bñ pōt dolere et flere: dū a se scit
elongatū spūs s. cōsolator: ē meretiū et aīas
conuertentē ad deū. **E** 2° dī digit⁹ scribēs
oēm vritatē et iō dī spūs veritatē. Nā scien
dū q digit⁹ ē distinctiū diuersoz medica
tiū: firmoz et certificatiū dubioz. **E** 3°
ē distinctiū diuersoz. Nā sic videm⁹ p ex
perientia cū digito diuidim⁹ vnū ab alio
sic p̄z pecuniā nūerādo: q: igit spūs s. diui
dit bonos a mal'. iuxta illd Augu. Sola ca
ritas ē q diuidit inf̄ filios dei et filios p̄di
tiōis: iō spūs s. digit⁹ pōt dici. iuxta exo.
8. Digit⁹ dī ē hī. **E** 2° ē medicatiū: firmoz
Nā sic videm⁹ p experientia medici tā p̄hi
ci q̄z cūrci vtunt digitis ad sanandū infir

mos. q: igit spūs s. sanat aias nras iuxta illd r o. 8. Spūs adiuuat infirmitatē nraz. iō pōt digitus appellari. pp q: xp̄s dicebat Luc. ij. In digito dī eicio demonia. eiciuntur in digito dei. i. p spūs s. q: eius grā habitans in aia expellit oē pecm̄. Tercio est digit⁹ certificatin⁹ dubioz. Nam sic videmus per expientia: q: hō de aliq̄ via vel loco dubitat: certificatur dī illi p aliquē q sibi digito oñdit: q: igit spūs s. nos certificatur i dubijs: et docet nos recta et vā. iuxta illud Jo. 16. Cū at venerit ille spūs vītaz docebit vos oēs vītate. iō digitus merito dici pōt. Tunc digit⁹. s. spūs s. cū diuersitate donoz suoz: pōt nob figurari p illos digitos de qbus dī snialr Dan. 5. q: apparuerunt digiti qli man⁹ hois scribētes: q scribebāt mane: thecel: phares. Tū sciendū q: p istos digitos scribētes intelligi p̄t spūs s. cū suis donis: q ad modū vācis scripturę nos docet quid agere debeamus. Quid at scribāt hī digitiz: audi qd sōdī: scribebāt m̄e et c. Tū sciendū q: mane interpretat numeravit: thecel: appēlūz est in statera: phares: diuidēs vī diuisus docet igit nos spiritus s. q: deus oia opa et act⁹ dinumerat iuxta illd Job. 31. Mōne et ipse p̄siderat oēs vias meas et cūctos gressus meos dinumerat. q. d. re vera sic. q: ipse oia nouit. Docet etia: qualr dī omnia facta nostra pōderat: vt cognoscat que plā sint bona vel mala. q: qdem cernens Job et timens dicebat Job. 31. Appēdat in statera iusta: et sciat dī simplicitatem meaz. Docet et qualiter dī postq̄ pōderauerit: secundū opera hoīum diuidet eos ab iuicem malos puniēdo et bonos premiando. Tū dī nexus cōiungens omnem diuersitatem et ideo dicitur q: pcedit a patre: et mittitur a filio. q: spiritus s. amor est: iō est nexus coniungens patrem et filium et omnia alia p amorem. Et iō nos admōet apls heph. 4. d. Solliciti estote suar vnitatem spūs i vinculo pacis. Tū 4. dī stat⁹

influens oēm suauitatē: ideo dī q: perhibebit testimoniū. Nam sic videm⁹ q: qñ homo loquit: flatum paulatim emittit: et sic per voce: manifestat oclta et testimoniū perhibet: ita spūs s. nob multa oculata manifestauit clarius: et q: testimoniū verum perhibuit: status merito dici potest. d. cuius suauitate dī sapiētie. 12. Qñ bonus ē et suauis spiritus tu⁹ dñe. in nob. Tū ad testificatiōem factaz ab apostolis ministerialr dicit. Et vos testimoniū perhibebitis et c. Tū sciendū q: hī spūs s. principaliter xp̄o testimoniū perhibuerit: tam per caritatē et grām habitans i discipulis: inspirauit in eoz cordibus: et fortificauit eos ad testimoniū perhibēdū de xp̄o. Tū de ipso dī act. 4. Virtute magna reddebant apli testimoniū resurrectionis x̄hu xp̄i dñi nostriz grā magna erat in oibus ill. Tū Sciendū est igitur q: ad diuersitatem et multitudinē de xp̄o testificantū q: p̄ p⁹ perhibuit testimoniū de xp̄o in baptō et in transfiguratione: qñ dixit Mat. 3. et Mat. 7. Hic est filius meus dilectus i quo: mihi bene p̄placui. Tū 2. perhibuit xp̄o testimoniū miracula et p̄digia q fecit: iuxta illd q: ipse dixit io. 7. Ipsa opa q ego facio: testimoniū perhibēt de me. Tū 3. testimoniū perhibuit xp̄o spiritus s. descendens in spē colūbe super ipsum: qñ fuit a iohē in iordane baptizat⁹. d. quo dī Jo. 1. Testimoniū perhibuit quasi colūba de celo: et manētem super euz. Tū 4. testimoniū perhibet scriptura. iuxta q: ipse dixit Jo. 5. Scrutamini scripturas: q: vos putatis in ipsis vitam eternā habere: et ille scit que testimoniū perhibent de me. Tū Sciendū est igitur q: inuenio scripturaz testimoniū perhibere de xp̄o de quattuor inter alia. s.

De potentia effectiua.
De misericordia remissiua.
De iustitia punitiua.
De munificētia largitiua.

Est inuenio scripturā testimoniū phibere de xpo de potētia effectiua. de q dī Jo. 12. Quid ego facio in noie pīis mei: ipsa testimoniū phibēt de me. Nā sbito in firmos curare: cecos illuare: mortuos suscitare oñdebāt in xpo potētia infinitā et p pīis eē deū. **E** 2° phibet de xpo testimoniū de misericordia remissiuā. de q dī Act. 10. Nūc oēs pphe testimoniū phibent remissionē pccōz accipe p nomē eius oēs q credūt in eū. **E** Tercio testimoniū phibet de iustitia punitiua. de q dī in ps. Adāda sti iustitiā testimoniā tua et vitatē tuā nimis. Nā ipse ē de⁹ iust⁹ fortis et paciēis in ps. **E** Quarto testimo^m phibet d xpo de mūificētia largitiā. de q dī Jo. 1. Iohā testimoniū phibet d ipso: et clamat dī. Nūc erat quē dixi q post me vēturus ē: an me factus est: q pō: me erat: et de plenitudie ei⁹ oēs accepim⁹ grām p grā qz ab ipso in h mūdo accepim⁹ q est arā eterne glie si ipaz i uacū nō accepim⁹. vt. s. n. ociemur in ipa s; si exercitem⁹ nos i opibus vtuosia accipiemus paradisi glām q dī grā psumata. **E** Hoc at fuit nob figuratum Eze. 8. Ubi dī. Emissa ē silūtudo manus et apphēdit in cinctio capitis mei: et eleuauit me spūs iter terrā et celū: et eduxit me in Jer^m in visiōe dei. **E** Ubi sciēdū q p istā manū emissā: intelligit fili⁹ dei incar natus emissus in mundum qz qdem manum cum magno desiderio petebat ps. d. Emitte manū tuā de alto: eripe me et libera me de aquis multis: et de manu filiorum alienorū. Nam ante aduentū xpi gemus: umanū erat in multis tribulationibus significatis per aquas: erat etia sub seruitute dyaboli significati per manū filiorum alienorū. et ideo h cernens dō: petebat vt de alto. i. de celo mitteretur auxiliū. s. dei filius per manū validam designatus. Per cinctiūz vero capitis q est modicum capillorū supheminens alios capillos: itelligi pōt mori⁹ mēoria. nā

sicut capilli sunt insensibiles ita insensibile remanet corpus post mortem. manus igitur. i. xps accipit hominem per capillos: quando sibi inspirat mortis memoriam: que est causa vt homo facilius ista mundana despiciat iuxta illud Iero. Facile contemnit omnia qui se semper cogitat moriturum. et Ecclesiastici. 7. In omnibus operibus tuis memorare nouissima tua et in eternum nō peccabis. **E** Sic aut homo mundana despiciens et peccata recipit a dño gratiam decorantem et tunc hominem sic dispositum per gratiā in ipso existentē eleuat inter terrā et celū: quia ipsū de statu peccati q hominem ad terram deicit: sensū erigit spētis predictis tenet autem eum adhuc dum uiuit infra celum in quo sunt sancti: quia dum viator extitit non potest in celū ascendere: et sic dicitur inter celū et terrā. quia licet corporaliter sit in terra: mentaliter tamē sensum eleuatur. **E** Licet autem in celo perfecte non habitet. tñ si in gratia recepta perseuerauerit manus. i. xps et spiritus s. adducunt eū in Ierusalem. i. in glisaz patriam. vt sic talis possit dicere illud ps. Letatus sum in his que dicta sunt mihi in domum domini ibimus.

Secunda pars.

Equitur. Nec locut⁹ sum vobis et. Ubi tangit expressionem persecutionis exterrentis q probat malitia cogitata. Ubi sciēdū q quādo aliquis predicit alicui aliqua dispensa imminēt: debet etia si potest aliquid dicere vt possit in aduersitatibus aliquid qualiter consolari. Christus igitur annuncians aduersitates imminentes apostolis eos consolatur de missiōe spiritus sancti qui eos confortabit. secundum hoc in parte ista duo possumus considerare. s. Allocutionem consolantem. Persecutionem iminentem.

Quod ad primum dicitur. h. locutus sum vobis etc. Ubi sciendum quod spiritus sanctus habitans in apostolos eos confortabit ne propter persecuciones iminentes scandalum patiantur. Unde Augustinus. Cumque eius caritas dei diffundatur in cordibus vestris pro spiritu sancto qui datus est vobis sit pax multa diligentibus legem dei: et non est illi scandalum. Unde dicitur ecclesiastici. 23. Doctrina amoris audite filij et qui custodierit illam non perit labijs suis nec scandalizabit in operibus nequissimis. **Q**uod ad 2^m. s. persecucionem iminentem dicitur. Absque synagogis facient vos etc. Ubi duplicem tangit persecucionem. s. Exilatorem patrie. Priuatorem vite. **Q**uod ad 3^m dicitur. Absque synagogis etc. Ubi sciendum quod iudei non recipientes doctrinam christi eos volebant recipere nec eos audire in suis synagogis: et sic expellebant ab eorum consortio: et in hoc affligebant apostoli secundum Augustinum. videntes quod renuerent christum. **Q**uod ad pruatorem vite dicitur. Et venit hora ut etc. Ubi sciendum quod iudei occidendo discipulos christi arbitrabantur se bene facere: quia sic faciebant propter zelum legis. **S**ciendum est autem quod ista persecutio facta discipulis fuit nobis figurata in persecucionem pharaonis et egyptiorum qui persecuti sunt filios israel. de quo sententia dicitur Exodo. 14. quod indurauit dominus cor pharaonis regis egypti et persecutus est filios israel: quos cum usque ad mare persecutus fuisset: mare dissum est: et sicco vestigio transierunt filij israel. Pharaon vero cum ovis exercitus suo submersus est in mare. **U**bi sciendum quod per pharaonem qui interpretatur denudauit viam itellitur dyabolus qui viam denudasse dicitur quoniam sua mala suggestione peccatorem deuicit. Iste dicitur esse rex egypti qui intellitur tenebra: quia rex inferni est: vbi est obscuritas tenebrarum. Unde Iob. 10. Illa est terra tenebrosa opta mori: caligie terra miserie et tenebrarum vbi nulla ordo sed sempiternus horror inhabitat. **P**er egyptios vero qui interpretantur tenebrosi sunt facientes opera dyaboli: id est quibus dicitur puer. 2°.

Qui dereliquit iter rectum et ambulat per vias tenebrarum: qui letantur cum male fecerit et exultant in rebus proximis: quia via puerse et infames gressus eorum. **P**er filios autem israel qui interpretantur videtur dominus: intelligitur viri apostolici iusti et boni: qui per fidem veram dominum precepta tunc. **P**er mare vero plenum periculum itellitur huius mundi in quo viuendo sunt multa pericula. id est dicitur. 1. Jo. 5. Mundus totus in maligno positus est. **S**ci igitur dei significationem per filios israel: dum a dyabolo et alijs malis hominibus qui sunt serui dyaboli significatur per pharaonem et egyptios qui secum istum mundum significatur per mare transierunt sicco vestigio: quia effectus suos significatos per pedes non immergunt in mundum dantes se carnalibus desideriis: sed in mundo non accipiunt nisi sustentationem nature. egyptij autem tenebrosi per culpam dantes se mundo tam mentali quam corporaliter in ipso dum iustos persecunt submergunt ut sic in hoc mundo submersi in peccatis et vicijs in inferno crucientur eterna liter in supplicijs corporis: et aiam aggravantibus sine fine.

Tertia pars.

Equitur. Et h. facies vobis etc. vbi tangit perditionem dispositionis exortans: quod perbat ignorantia explicata. Ubi sciendum quod si iudei cognouissent christum dei filium: cognouissent et patrem ipsum vero nec patrem cognouerunt: iuxta quod ipse dixit eis Jo. 8. Neque me scitis i patrem meum si me sciretis: forsitan et patrem meum sciretis. Si etiam cognouissent christum verum filium dei nunquam persecuti eum fuissent neque discipulos: iuxta illud. 1. cor. 1. Si. n. cognouissent: nunquam dominus glorie crucifixus esset. Ignorantia igitur et cecitas intellectus que erat in iudeis propter malitiam eorum erat mala dispositio ad cognoscendam viam veritatis predicatam ab apostolis: et ideo ipsos persequerentur: quibus dicitur per. Ipsi vero non cognouerunt vias meas quibus iuravi in ira mea si introibunt in requiem meam. q. d. Non introibunt: quia in tenebris ambulat: iuxta illud

ps. Nescierunt neque intellexerunt in tenebris
ambulantes. Sciendum est autem loquendo moraliter quod
nolentibus deum cognoscere si ipsum derelinque-
rentibus et beneficiis ipsius non recognoscere debent non
pergitur propter eos malum exigentibus traduntur
in manus demonum eternaliter cruciandi. iux-
ta illud. 2. tes. 1. Iustum est apud deum retribuere
retributorem in flamma ignis danti. Vindi-
ctam his qui non nouerunt deum et qui non obedierunt
voci domini nostri ihesu christi. ¶ Hoc autem fuit nobis
figuratum iudicium. 2. ¶ Ubi finaliter dicitur quod per mo-
tem iob. surrexerunt alii qui non nouerant dominum
et opera que fecerat in israel: quod. seduxerat eos
de egypto et duxerat per desertum precedenti-
bus columna nubis per diem et columna ignis per
noctem et pauerat eos manna suauissimo cibo
Feceruntque filii israel malum in conspectu domini: di-
mittentes dominum deum patrum suorum secuti sunt
deos alienos et fuerunt Baali et Astaroth
per quod iratus est israel et tradidit eos in manus ini-
micorum suorum quibus non potuerunt resistere et a
quibus fuerunt afflicti. ¶ Ubi sciendum quod per filios
israel quibus deus fecerat multa bona super decem itelli-
guntur christiani fideles quos christus per passionem suam
eduxit de seruitute dyaboli et tenebris pec-
catorum. quibus in hoc mundo posuit ad directio-
nem eorum viam suam significatam per columnam nubis
sol refrigeratorem ardorem: quia misericordia habet dominum iu-
sticiam et dei iram erga homines tempore. Posui-
t et iusticiam significatam per columnam ignis qui
dum perurit ledit hominem quia iusticia illi circa
quem perfert sententia valde est afflictiva. ¶ Dedit
eis et cibum dulcissimum manna: quia corpus suum
eis relinquit in spirituali cibum qui est cibus suauissi-
mus recipientibus et gustantibus digne. ¶ Istas
opera ad que consideranda iuvat nos ps. 10. ¶ Ueni-
te et videte opera domini que posuit prodigia super
terram. ¶ Nam si consideremus christi opera in ipsis in-
ueniemus significatum illud ecclesiastici. 11. Mirabi-
lia opera altissimi soli et gloria et abscondita et in-
uisa opera illius. ¶ Et sic autem tam magna et mirabi-
lia opera fecerit dominus tamen multi sunt ingrati qui non
sunt hunc cognoscentes: sed ipsi totaliter derelinquunt. i
quorum reprehensio dicitur dicitur. 32. Deum qui te ge-

nuit dereliquisti oblitus es domini creatoris tui.
¶ Ad solum autem ipsum derelinquitur per negligentiam
sed istarum ydolarum mundo fuerunt carni et diabolus
velut ydolum vane iuxta illud dicitur. 32. imola-
uerunt demonibus et non deo diuis qui ignorabant
¶ Quibus autem diuis fuerunt: audi quod dicitur: quia
Baali et astaroth. Ubi sciendum quod per Baali
qui interpretatur superiores vel deuoratores intel-
ligi potest peccatum superbie per quod homo vult esse superior
alijs et ultra sua merita exaltari: potest et intel-
ligi peccatum auaritie per quod auarus alios suo
rare dicit dum eos expoliat temporalibus bonis.
¶ Per astaroth autem qui interpretatur cubicu-
lum: intelligi potest peccatum carnalitatis: quia homo
luxurie deditur quod per geta et delectabilia: qui
per cubiculum designatur. Quia igitur omnia peccata
ad ista tria velut ad radices omnium redu-
cuntur qui significantur per Baali et Astaroth ut
dicitur. id est per illos qui istis sunt intelligentes
seruientes omnibus peccatis. iuxta illud 3o. 8.
Dicitur qui facit peccatum suum est peccator. Quibus repre-
hendendo dicitur 1 Ro. 1. qui mutauit veritatem
dei in mendacium et colluxerunt et fuerunt crea-
ture potius quam creatori qui est benedictus in se-
cula amen. ¶ Sed aduertat peccatores miseri
quod pergitur filiis israel. Nam iratus tradidit
eos in manus inimicorum. ita re vera peccatoribus
accidet quod tradent in potestatem dyaboli de quo non
poterunt liberari. iuxta illud ps. Introibunt
in inferiorem terrae tradent in manus gladij
partes vulpium erunt. Nam per inferiorem terrae
intelligitur infernus qui est locus penarum: in cen-
tro terre positus: ad quem introibunt impij
perpetuo condemnandi. Per manus vero gla-
dij omnia genera tormentorum designantur: que
peccatores patient. Per vulpes vero frau-
dulentas et malas: intelliguntur mali spiritus
crudeliter et fraudulenter peccatoribus quorum per-
erunt omnes peccatores maligni quoniam in die iudi-
cij iusti ab iniustis localiter diuidentur.

Quarta pars.

Egitur. Sed hic locutus sum vobis
et. Ubi tangit allegationem predi-
cationis affligentis: quod probat me

morā excitata. **U**bi sciendū q̄ x̄ps dupli-
ci de cā predixerat aplis psecutiones q̄s
erāt passuri. primo vt eos aliquāl' p̄sola-
retur ⁊ sibi meli' s̄z Augu. p̄viderēt d̄ vir-
tute pacie. **E**t 2° p̄dicatēis vt ex h̄ q̄n ille
psecutōes venerit recognoscerēt s̄m Lri.
x̄ps esse vācū deū : q̄ predicebat futura .
Sciendū ē at circa istā p̄tē . loquendo
moral' q̄ x̄ps discipulos : ⁊ p̄ p̄ns nos ip-
sos induc ad x̄rtutē paciētie in aduersis.
Ubi sciendū q̄ aliq̄ patimur .

Ad p̄nāl' demulcēte.

Ad primo t̄pāl' offendēte.

Ad dyabolo culpabil' instigante .

In istis at oib' s̄bemus eē patiētes
vt .s. circa flagella d̄i nō murmuremus : s̄
patienter sustineam' p̄p̄ offensam p̄ximi
ipm non offendamus . s̄ temptatōem dya-
boli . ne ipsi p̄sentiamus . Unde Greg. sup
Eze. om̄l. 7. tribus modis virtus paciētie
exerceri solet . **A**llia nāq̄ sunt que a deo .
Allia que ab aduersario . **A**llia q̄ a p̄ximo
sustinemus . **A**d primo nāq̄ psecutiōes : dā-
na ⁊ p̄tūmelias . **A**d antiquo aduersario
tēptamēta . **A**d deo at flagella tollerā .
s̄ in his oib' modis vigilantī aīo semet
ipsam d̄z mēs circōspicere : ne s̄ mala pro-
ximi p̄trahat ad retributionē malī : ne s̄
tēptamenta aduersarij seducat ad tēpta-
tionē delectationē vel p̄sensum delicti : ne
s̄ flagella op̄ificis p̄uat ad excessū mur-
muratiōis . **P**rimo igit aliq̄ patimur
a deo p̄nāl' affligēte . **N**ā deus vt bon'
p̄r volēs n̄rā expiri paciētiā aliq̄n t̄pa-
liter nos affligit : exēplū de Job ⁊ Tob .
ibi regre . **E**t 2° aliq̄ patimur a p̄ximo t̄pa-
liter offendēte . **N**ā multotiēs bonos p̄se-
cunt mali . iuxta illd̄ Aug. in s̄mone inno.
di. **F**res charissimi bonos ⁊ iustos viros
psecutionē maloz sp̄ sustinuisse cognosci-
mus . **I**sto mō Saul fuit p̄secut' d̄d . de
quo sentential' d̄r . i. R. 24 . **Q**d cū Saul
p̄seq̄retur d̄d ⁊ incidisset in man' d̄d . d̄d si-
cut fortis ⁊ paciēs : noluit ipm offendere :

s̄ humiliter dixit : quē p̄seq̄ris rex Israel
canē mortuū p̄seq̄ris ⁊ pulicē vnū : cuius
paciētiā p̄mendās Saul dixit : iustior tu
es q̄z ego : tu enīz tribuisti mihi bōa : ego
at reddidi tibi mala . **U**bi sciendū q̄ p
Saulē q̄ vno mō interpretat abutēs intelli-
git hō crudel' ⁊ malus q̄ mansuetudinem
sibi datā a deo : in ferocitatē abutit : alios
psequēdo . **P**er d̄d at qui interpretatur
manu fortis intelligit vir fortis ⁊ paciēs
qui istar d̄d l̄z mali p̄seq̄ntur cū : d̄z verilr
⁊ patienter portare . vt de ipso dicat illud
puer . 10 . **I**n eternū nō p̄mouebit . **E**t 3° ali-
qua patimur a d̄ya^o culpabil' instigāte .
Nā dyabol' multotiēs ad malū instigat
hoies q̄bus tñ suggestiōib' consentire
nō debēt : s̄ vt fortes verilr resistere : ⁊ nō
turbari p̄p̄ occurrētes tēptatiōes q̄ in re-
sistendo merent . **A**n . i . Petri . s . **S**obrii i-
quit estote ⁊ vigilate q̄ aduersari' vester
dyabol' tāq̄ leo rugiēs circūit q̄rēs quez
duoret : cui resistite fortes i fide . **N**āz d̄ya-
bolus q̄zuis videat hominē paciēte d̄z
eum vult tēptare ⁊ fortē ad desistendū tā-
to s̄ ipm fortius animatur . **A**n Grego . in
moral' . **S**epe hostis calidus cū p̄pinquā
mentē ad tollerantiā videt : qd ab ea ma-
xime diligit ingrit ⁊ ibi scandali laq̄os i-
serit q̄ magis res queq̄ diligitur eo p̄ eā
facilius paciētiā turbet . **I**sto mō p̄se-
qtur dyabolus homines sicut figuratiue
d̄r Apoc . 12 . **Q**uod postq̄z vidit draco q̄
p̄iectus est in terrā : persecutus ē mlierez
que pepit masculum : ⁊ d̄ate sunt mlieri
due ale agle magne vt volaret in d̄sertūz
locū suū . **U**bi sciendum q̄ p̄ draco-
nem intelli' dyabolus qui in terram pro-
iectus dicitur q̄ in isto mundo est vsq̄z
ad diem iudicij ad temptandū homines
per diuersa peccata . **P**er mulierem autē
q̄z iste draco persequitur : que masculū pe-
perit intelligi potest quelibz fidelis anima
que in se bonum opus concipiens ad effe-
ctum perducit : vt de ipa dici possit illud

ruth.3. Sit omnis populus q habitat in tra portas vrbis mee mulierem te ee vir tutis. Per alas autem quas habuit ista mulier: intellr contemplatio p qz dz in de um mentaliter elleuari. 23 autem sic me taliter elleuari p contemplatōem in dūm debeat: tamen dz corporalr in deserto. i. in austeritate pnie vt a deo gratiā iueniat p uersari. Nam per austeritatem pnie hō meretur grām 7 indulgētiā de offēsis. **H**anc paciētiā hīdam viros sāctos i psecutōibus cognoscēs aposto. dicebat 2. tymoth. 3. Omnes q pie viuere volunt in xpo yēsu: psecutōem patiunt: que tam fm veritatem virum patientem 7 fortem terrere non dz pp magnum pmiūm q pa tientibus pōmittit a xpo dicente **A**bat. s. Beati qui psecutōez patiunt pp iusti ciam: quoniam ipoz est regnum celorum. Ad qd regnum 7c.

Dominicia in penthecostes. Euāg. 38.

Iqs diligit me smonē me um fuabit. Jo. 14. Sciēduz est loquēdo d vā amicitia meritoria 7 dō placibili q^m ad pñā spectat q. 6. condi

ctōes inter alias regunt. **1**^a est ex pte se mutuo diligētiū pfectō vi tual. **2**^a vbi vā dilectō ē dz ee donoꝝ ad iuicē non maloz: cui⁹ rō ē: qz cū vā dilectō ordinē ad dūm 7 ad ipm mali nō ordinē s3 bōi iō se diligētes ad iuicē dbēt ee bōi. **U**nde dī ecclāsti. 25. Tio: dei iniciū dilectōis.

2^a ē exhibitō psonal. **3**^a iter alia que amicos hēdificāt ē cū se pñtialr vidēt 7 re nēt: iuxta q dīc aīa scā. canf. 2. Inuēi quez diligit aīa mea: tēui eū nec dimittā. **3**^a ē pduratō etnal. **4**^a d rōne xē amicitie ē q nō sit labil: s3 q oī tpe duret: pp q dī p uer. 17. Omni tpe diligit q amic⁹ ē. **4**^a ē reuelatō secretal. **5**^a inf amicos solz ee secretoz reuelatō: an cui⁹ signū dixit xps

discipul⁹ suis. Jo. 15. **3**^a nō dicā vos suos q: suus nescit qd faciat dñs ei⁹. **4**^a aut dixi amicos q: oīa qcunqz audiui a patre meo nota feci vobis. **5**^a est p solo salu tario. **6**^a amici solent se i suis aduersita tibus psolari: iuxta q dī Job. 2. q cū Job essz in magnis afflictōib⁹: 7 h audientes tres amici Job omne malū q accidissz ei venerūt singuli d loco suo pdixerāt enīz sibi vt parit venientes visitarent eum 7 psolarent. **7**^a est pfortatō vigorāl. **8**^a amici ad inuicem solent se in suis necessi tatib⁹ pfortare 7 adiuuā. iuxta q dī 2. R. 3. q Abner misit nūcios ad dd per se dicentes fac mecum amicitias 7 erit ma nus mea tecum 7 reducā ad te vniuersuz Israhel. **9**^a Secūdū igitur ista. 6. que repiunt in vā amicitialz non eodem ordine. 6. cor respondentia tangit xps in euangelio ho dierno in quo de dilectōe facit pncipalr mentōem. f.

Simultatē pñtie delectantis.

Jocūditatē leticie cōsolant.

Firmitatē beniuolentie cōiungent.

Alacritatē eloquentie pfortantis.

Serenitatem pscientie patefcent.

Sāctitatem exētie excellēt.

1ª pbat habitatio grōsa. 2ª pmissio gaudiōsa. 3ª duratio morosa. 4ª exorta tio animosa. 5ª reuelatō amorosa. 6ª con dictō generosa. **1**^a pmiūm in prin^o. 2^a ibi. h locutus sum 7c. 3^a ibi. Pacem reli quo vobis 7c. 4^a ibi. Non turbetur cor vestrum 7c. 5^a ibi. Et nunc dixi 7c. 6^a ibi. **3**^a non multa loquar vobiscū 7c.

Prima pars.

Tantum ad primum vbi tangit q 7c. Si quis diligit me 7c. **U**bi sciendum secundum Cassiodo rum q quia ad perfectam dille

ctionem requiritur similtas se diligenti um qui dicit in epistola. Sine amicis oīs cogitatio tediū oīs opatō labor: oīs terra

peregrinatio ois terra tormentū sine quo
rum solatio: viueret esset mori. Ideo in pte
ista xps: vt verā dilectiōem infirmet ostē
dit se esse cum diligēte. ¶ Sciēdum est
autē ad intellectū littere qd cū xpus dixisset
apostolis: qd māifestaturus erat se eis 7 nō
mūdo requitus fuit a iuda fratre symōis
dñte: Domine quid factū est qd nob man
festaturus es te ipm: 7 nō mūdo cui re
sponder xps 7 dixit ei illud qd sequit. Si
quis diligit me 7c. ¶ Ex his igit apparz
qd dilectio dei ē causa sue māifestationis
diligētibus: nō diligentibus se: nō manife
stat. secūdum h igitur in pte ista cōsidera
re possumus differētiā inter diligētes
7 nō diligētes. qd diligētes custodiūt ei⁹
mādata: nō diligētes aut non seruāt. Et
sic hic duo possumus cōsiderare. s.

Actum obie quantū ad amātes.

Actum inobie quantū ad cōtēnentes.

¶ Quantū ad primū dicit: Si qd diligit
7c. Ubi quantū ad deū diligētes duo pos
sumus considerare. s.

Meritum virtuosum.

Premium gratiosum.

¶ Quantū ad meritū virtuosum dicit.
Si quis 7c. Ubi sciēdum qd vera dilectio
non solum p̄sistit in verb adulatoijs sed
magis i veris operibus. Propter qd dici
tur. i. Jo. 3. Filioli mei nō diligamus ver
bo neqz lingua sed ope 7 veritate. Nam
sic ibidem dī 2° cap^o. Qui dicit se nosce
re deum 7 mādata eius nō custodit mēdax
est 7 veritas in eo nō est. qui autē seruāt
verbum eius vere in eo caritas dei p̄fca
est. Ex qbus euidenter apparet qd vera di
lectio p opera demonstrat. An Grego. in
ol: Probo enī dilectiōis: exhibitio ē ope
ris. Ad hanc dilectiōem nos induc Jo. 1.
cap. 4. d. Nos ergo diligamus deū: quan
tum ipse p̄ior dilexit nos. ¶ Sciēdum ē
autem qd triplex est dilectio. p̄ia ē carnal
7 mūdāna 7 noxia 7 h est detestabil. An
tales reprehēdendo alloquit salōn. puer.

1. d. Usqz quo p̄uuli diligētis infantiam 7
stulti ea: q sibi sunt noxia cupiēt: 7 prudē
tes odibūt scientiā, cōuertimini ad corre
ctionem meā en p̄feram vob spiritū meū
7 ostendam verba mea. ¶ Ubi sciēdum
qd per p̄ulos 7 stultos intelligi possunt se
quentes carnalia desideria q quidem eis
sunt noxia qd ducunt ad mortem. iuxta il
lud ro. 8. Si scdm carnez vixeritis morte
mini. Nos aut salōn. i. xpus rex pacificus
ad se volens reuocare dicit qd reuertat ad
suam correctionem. d. illud Joel. 2°. Cōuer
timini ad me in toto corde v̄ro in ieiunio
7 fletu 7 planctu. qbus promittit suū sola
tiū. d. en proferā vob spiritū meum. i. gra
tiam meā vos cōsolantez. ¶ 2ª est dilectio
spiritual qua diligit de⁹ 7 p̄rimus 7 ista
est laudabil 7 premial. ad qz dilectionem
nos induc xps abat. 23. d. Diliges dñm
deū tuū ex toto cord tuo: 7 ex to. aia tua.
7 ex to. mēte tua. seqt 7 p̄rimū tuū sic 7c.
¶ 3^a ē dilectio natural. qua diligunt pen
tes: 7 h licet nō sit detestabilis tñ non est
pmial. de hac dī ecclī. 13. Omne animal dili
git sibi file: sic 7 omnis homo p̄rimū sibi
ois caro ad filem sibi p̄iungetur 7 omnia
homo sociabil sibi fili. ¶ Possumus aut
p̄siderare i dilectione qua xps se dicit de
bere diligi tria. s.

Internum caritatis actum.

Supnum felicitatis obiectum.

Externum probabilitatis signum.

¶ Primo possumus p̄siderare internū
caritatis actū 7 quantū ad h dic. Si quis
diligat. q. d. quilibet d hūc actū dilectiōis
habere. qd quidē cernēs p̄pheta dicebat.
Diligam te dñe fortitudo mea dñs firma
mentum meum 7 re. m. 7 liberator meus.
¶ Secūdo possumus p̄siderare supernū
felicitatis obiectū cū subdit me. Nam ipse
est obiectū continens in se oēm plenitudi
nem habundantie vite 7 veritatis. iuxta qd
de se dicit ecclīastici. 24. In me ois grā
vite 7 veritatis in me ois spes vite 7 vir

Rutis transire ad me oēs q̄ concupiscitis
me ⁊ a generatōibus meis adimplemini:
sp̄s. n. me⁹ super mel dulcis ⁊ hereditas
mea super mel ⁊ fauū. **T**ertio possum⁹
p̄siderare externū p̄bilitatē signum: cui⁹
dicit sermonem meū suabit. Nam illud ē
verum signum apparens exterius q̄ hō
diligat deum est quando suat ei⁹ manda
ta. **E**nde ps. Custodiuit anima testimōia
t. ⁊ di. ea ve. suauī mādata tua ⁊ testi. tua:
q̄ omnes vic mee in conspectu tuo. **A**nd
ad ista tria nos admonens x̄ps dicebat.
Jo. 15. Abanete i dilectōne mea. Si p̄ce
pta mea suaueris manebitis in dilectōne
mea: sicut ⁊ ego p̄cepta patris mei sua
ui ⁊ maneo i ei⁹ dilectōne. **Q**uantū ad
premium gratiosum dic ⁊ pater me⁹ dili
get eum ⁊c. **A**bi considerare possum⁹ tri
plex premium nostre dilectōis. **I.**
Amorem dei reciprocum.
Aduentum ei⁹ mirificum.
Abundum ei⁹ hospiciū.
Quantum ad p̄mū dic. **E**t pater me⁹
diliget eum. **A**bi sciendum q̄ q̄ p̄r ⁊ fili⁹
vnū sunt: ⁊ per p̄r sp̄s s. ⁊ de natura amo
ris est reciprocato: ideo qui vere diligit
x̄pm: ab eo diligitur. ⁊ per p̄r a patre. ⁊
ideo dic. **P**ater me⁹ diligit eum. **A**n **Jo.**
16. Ip̄e enim pater amat vos: q̄ vos me
amastis. **Q**uantū ad aduentum ei⁹ mi
rificum dic. **E**t ad eum veniem⁹. **A**bi sciē
dum q̄ si diligim⁹ dñm ⁊ mandata ei⁹ ser
uam⁹. non solum ip̄e nos diligit per cari
tatem coniungentem: sed etia⁹ ad nos ve
nit per gratiam decorantem. de cuius ad
uētū nos letificans dic **Zach. 9.** Exulta sag
filia syon ⁊ iubila filia ier^m. **E**cce rex tuus
vēiet tibi iustus ⁊ saluator. **Q**ualr aut
p̄r ⁊ filius ad nos veniant. audi **Augu.** di
centem. **V**eniunt q̄dem ad nos dum veni
mus ad eos: veniunt s̄bueniendo dum ve
nimus obediendo: veniunt illuminando.
dū venimus ituedo: vēiūt vt iplendor: dū
venim⁹ capiēdo vt sit n̄b eoz n̄ extrāea vi

sio s̄ eterna ⁊ i nob eoz nō trāsitoria man
sio sed eterna. **Q**u^m ad mūdū eius ho
spiciū dic. **E**t mansionem ap̄d euz facie
mus. **A**bi sciēdū q̄ si dū dilexerim⁹ nō
solū nos diligit: nec solū ad nos venit: sed
q̄ in s̄ est in nob semp manet: nec peccā
do ip̄m adiciam⁹. **A**n x̄ps dic **Jo. 15.** Aba
nete i me ⁊ ego i vob. **C**ui⁹ rōne assignās
s̄dit. **Q**ui manet in me ⁊ ego i eo h̄ fert
fructus multū: cui⁹ p̄mū assignans addit.
Si māseris i me ⁊ verba mea in vob mā
serint: q̄dēq̄ volueris petes ⁊ fiet vobis.
Qu^m ad actum iobediētie quātū ad cō
tēnentes dic. **Q**ui non diligit me ⁊c. **A**bi
duo possum⁹ cōsiderare. **P**o⁹ q̄ sunt q̄ ser
monē ei⁹ nō seruāt. 2° cui⁹ est h̄mo quem
suat d̄bem⁹. ibi ⁊ h̄monē quē audistis ⁊c.
Qu^m ad p̄m dic. **Q**ui nō diligit me ⁊c.
Abi sciēdū q̄ radix suādī h̄mōes ⁊ māda
ta dī ē dilectō. iuxta illud **Jo. 14.** Si dili
gis me: mandata mea suate. ⁊c. **Q**ui
h̄ mādata mea ⁊ suat ea: ille ē q̄ diligit
me. **P**er oppositū ergo: qui caret dilectō
ne non obseruat mādata. **Q**u^m ad secū
dum. **I.** cui⁹ est h̄mo dic: q̄ est p̄r ⁊ non
su⁹. **S**egtur h̄monem quē audistis nō est
meus ⁊c. **S**ciēdū ē at circa istā p̄ez p̄n
cipalem i qua fit mētō de aduentu p̄r ⁊
filij ⁊ sp̄s s. loquēdo moralr q̄ istū aduen
tū placibilem p̄phetavit nobis malach.
3. malach. **3.** **S**trati vēiet ad replū suū dñs
tor: quem vos queris. ⁊ angel⁹ testi quem
vos vulg. **N**ā ad hoīem q̄ templū dei est
venit dñs ad habitandum i ip̄o: iuxta illd
2. cor. 6. **E**os eim eslis templū dī viui sic
dic dñs: q̄m inhabitabo i ill⁹ ⁊ inhabitabo i
ter illos: ⁊ ero illoz de⁹: ⁊ ipsi erunt mihi
ppl̄s. **S**ciendum est at q̄ postq̄ homo tā
tam meruit a deo grām: q̄ per inhabitā
tem eum in ip̄m: est factus hospiciū dī:
debz istam gratiam pro viribus conserva
re. iuxta q̄ sibi dī **Apoc. 3.** tene q̄ habes.
Abi sciendū q̄ gratia spiritus sancti igit
tur compaf. iuxta illud saluatoris **Luc. 12.**

Ignē veni mittere in terrā: et qd volo ni
si vt accēdat. instar igit ignis: grā spūs s.
d; in hoīe tripliciter pseruari. Nam ignis
conseruatur tripliciter. s.

Per cinerum suppositionem.

Per validam sufflationem.

Per lignorum appositionem.

Sic in nobis spūs s. pseruat p mortis
meditationē. Per deuotā orōnem. Per
bonoz opum multiplicationē. **¶** 1° di
co q sicut ignis pseruat p ciner suppositio
nem sic spūs s. in hoīe pseruat p mortis
meditationē. Nam mortis meditatio p qz
hō in puluere reddit fac dictā grām con
seruare. **¶** Vñ ecclīastici. 7. **A**demorare no
uissima tua et i eternū nō peccabis. **¶** Se
cundo dico q sic ignis cōseruat p validā
sufflationē: sic spūs s. in hoīe pseruat per
deuotā orōnem. Nam orō deuota q est el
euation mentis in deū: grām s. s. conseruat
dum fac nos terrea despiciere: et celestibus
inherere. pp q dicit Petrus. i. **L**an. 4. d.
Esto te prudēs et uigilate in orōnibus.

¶ Tercio dico q sicut ignis pseruat p li
gnor appositionē: sic spūs s. in hoīe p bo
noz opū multiplicationē. Nam sicut assi
duitas i malis opibus resistit grē ita cō
tinuatio in bonis opibus: ipam pseruat.
pp q dicit apl's **C**ol. i. In oi opere bono
fructificātes in scia dei et in omni vir tute.

¶ Ista pseruatio spūs s. significati p ignē
p opa virtuosa. fuit nob figurata **L**euī. 6.
¶ Ubi finalr dī q dñs dixit **A**boy. volens
sp esse in altari suo. **I**gnis inquit sp in al
tari ardebit quē nutriet sacerdos sbiciēs
ligna p singulos dies: et imposito holocau
sto sūp adolebit adypes pacificor: ignis
iste est ppetu⁹ qui nunqz deficiet in altari

¶ Ubi sciendum q per istū ignem intel
ligitur spūs s. qui linguis igneis apparui
t sup discipulos: vt dī **1**ct. i. **¶** Per altare
autē intelligit aia cuiuslibet hoīs: q: tot⁹
hō est templum dei iuxta illud. i. **C**or. 3.
Nescitis q: templū dei estis et spūs s. ha

bitat in vob. **¶** Alia ergo q est nobilior: pō i
hoīe pōt dici altare q est hono: abili⁹ in
tēplo. **I**n isto igit altari. i. in aia hoīs: d;
sp ardere ignis. i. grā spūs s. qz d; nutrire
p appositionē lignor. i. p p̄tinationē ope
rum virtuosor: et sic pseruando in se diuī
nam grām: d; se offerre deo holocaustū et
sacrificium modulatū per mortificationē
oīum vitior et adeptiōē virtutum.

Secunda pars.

Egitur. **N**ec locut⁹ sum vob **et**.

¶ Ubi tangit iocūditatē letitiē cō
solant⁹: q pbat pmissio gaudii
sa. **¶** Ubi sciendū q q: de rōne pfecte dile
ctionis ē q diligētes se adinuicē p̄solent⁹
Iō in ista pte xps vt verā dilectionē insi
nuet dicit diligētibus ipm missum spūm
p̄solantē. **¶** Sciendū est at ad intellectuz
līe: q q: xps aliqñ aliqua dixerat apl's:
q ipsi non poterāt intelligere: sic p; **L**uc.
18. **¶** Ubi cum xps p̄dixisset eis suā passio
nem et resurrectionē futurā: q ipsi nihil
horū intellexerūt. et **I**ō. 16. cum p̄dixisset
eis suā corporālē absentia. di. **A**dodicū et
tam nō videbitis me **et**. dixerunt discipu
li adinuicē. quid est h q dīc nob modicū
et. et infra. **N**escim⁹ quid **L**ogitur. **N**olēs
igit discipulos dimittere dubios post su
um recessum: de his que dixerat existens
cum eis sed ipos volens consolari: p̄dicē
eis paracletum fore missurū qui declara
bit oia dēa sua. **I**n pte ista igit duo possū
m⁹ p̄siderare. **¶** 1° exp̄sionē nō intellectōis
affligent⁹. 2° p̄missionē cognitōis p̄solant⁹

¶ 1° ad p^m dīc. **N**ec locutus sum **et**.
¶ Ubi sciendū q xps manēs corporālī cum
discipulis nūdum clarificat⁹ quātuz ad itel
lectū p grām spūs s. aliq loqbat q nō itelli
gebant: q postmodū itellexerunt: iuxta q
exponēs aliq que cum eis exiēs dixerat:
dixit **L**uc. 24. **N**ec sunt verba q locut⁹ suz
vob cū adhuc essem vobiscū. **¶** 12. infra tunc
aperuit eis sensuz vt itelligerēt scriptu
ras. **¶** 2° ad p̄missionem cognitōis

cōsolantis dicit. Paracletus at 7c. Ubi sciē
dum qd xps q sciebat discipulos desolari
sua absentia corporalī: pōs cōsolatur se
cundum Criso. pmittens spūm s. venturū
per quem plura intelligeret qz an̄ intel
ligerent. Unde sequit. paracletus autem 7c.

Ubi sciendū qd paracletus vno modo int
pretat. aduocat: qz ipse est aduocat n̄r.
iuxta illd Ro. 8. Nā qd oremus sicut o
nescim: sed ipse sps postulat p nob genti
bus i enarrabilib. i. postulare nos facit.

Alio modo paracletus dīr consolator: qz
hoiem letificat et consolatur: qz cognoscens
ps. dic. Redde mihi leticiam sa. tui. et spi.
pncipali cōfirma me. Ubi ipm missurū
in noīe suo. h̄ est in noīe filij. qz sps s. hos
ad quos mittit filios dei facit: iuxta illud
Ro. 8. Qui spū dei agunt hi filij dei sunt.
Sicut igit xps dei filius sibi cōs et filios
facit oēs fideles p̄tita sps s. fm̄. Vidimū.
Sicut et filios per adoptiōem facit patri et fi
lio. Sciēdum ē qd iste sps s. fidelibus
missus i nomine filij oculta q̄ in p̄ntia pso
nali xpi apostoli non nouerant eis veraci
ter indicauit: sic eos docuit omnia: iuxta
q̄ predixit eis. Jo. 14. Adhuc multa mul
ta h̄eo vobis dicere sed non potestis por
tare modo. cum at venerit ille sps verita
tis docebit vos oēm veritatem. Sciē
dum ē at circa istā prem i qua fit mentio
de spiritu s. qd ipsius preciositas cognosci
tur per effectus quos facit in vob anima
ipse est.

Purgatiu⁹ culpe inficientis.

Infusiu⁹ gr̄e viuificantis.

Collatiu⁹ gl̄ie quietantis.

Ubi ipse purgatiu⁹ culpe inficientis.

Nā qz aīa fm̄ statum ordinatū a deo non
pōt sil' esse cum peccō: et cū ḡfatiō adueniē
te spūs s. ḡfatiō in aīam: expellit peccō et sic
aīa purgat a cl̄pa. Ubi figuratiue dīr Isa.
4. Si abluerit dñs sordes filiarū Syō et sa
guinem Ier^m lauerit d medio ei⁹ in spū
iudiciij et spū ardoris. Ubi sciendū qd p

filias syon et ier^m itelligi possunt omnes
aīe fideles que istar Syon que dīr specula:
sunt speculari eis vtilia et necessaria ad
salutem: et instar ier^m que interpretat vi
sio pacis: debet habere pacem cum deo:
ipm non offendendo vt d eis verificetur
illud ps. Letetur isrl in eo qui fecit eum
et filie syon exultet i rege suo. Per sor
des at et sanguinem itelligi pnt peccata
tam spūalia qz carnalia vt per sordes itel
ligant spūalia que aliquādo regnant i ho
minibus. iuxta illud prouer. 30. Genera
tio que sibi munda videtur: et tamen non
est loca a sordibus suis. Per sanguinem
vō carnalia que sepe in hominib⁹ regnant
iuxta illud Is. 1. Abanus enim v̄re sāgui
ne plene sunt. Si igitur dominus debe
at ista peccata tam spūalia qz carnalia ab
luere et animas lavare: h̄ facit in spiritu
iudiciij et ardoris. i. per gratiam spirit⁹ s.
qui ideo spiritus iudiciij dīr qz sicut ille q
iudicat discernit bonum a malo et verum
a falso. sic sps s. h̄ue caritas discernit fm̄
Aug. bonis a malis qd dīc. Sola caritas ē
que diuidit inter filios regni et filios p̄di
tionis. Unde ro. 8. Si quis at spiritus xpi
non habz hic non est ei⁹. Et etiam spi
ritus ardoris qz inflāmat aīam ad amorē
eternorum. Nam sicut amor terrenus fa
cit hoiem cōsiderare tēporalia et carnalia:
ita caritas sps facit anclare spūalia. iuxta
illud ro. 8. Qui enim fm̄ carnē sunt: que
carnis sunt capiunt: q vō fm̄ spm̄ sunt q
sunt sps sentiunt. Hanc at ablutiōem pe
tebat ps. d. Amplius laua me ab iniquitate
mea et a peccato meo munda me. Ista
ablutio facta per spm̄ s. fuit nobis figura
ta ezech. 36. vbi dīr. Effundam super vos
aquā mundā et mundamini ab omnib⁹ in
quamentis v̄ris et ab vniuersis ydol' v̄ris
mundabo vos et dabo vob cor nouū et spz
nouū ponā in medio v̄ri et auferam cor
lapideum de carne vestra: et dabo vobis
cor: carnem et spiritum meum ponam in

medio vři 7 faciā vt in pceptis meis ambuletis 7 iudicia mea custodiatis 7 opere mini. **¶** Ubi sciendū q p cor vetus 7 duruz intelligunt hoies antiqti 7 obstinati in peccis. de qbus dī eccliaſtici. 3. Cor: durz male hēbit i nouissimo. Per cor vero nouum carneū 7 mole intelligūtur hoies renouati p opa miſericordie 7 pietatis ſequētes veſtigia xpi q nou⁹ hō dī. Ad qz renouationē nos admonet apls Eph. 4. di. **¶** Reponite vos hz pſtinā puerſationē veterem hoiem q corūpſit huius desideria erroris renouamini at spū mentis vře 7 induite nouū hoiem q ſm deum creat⁹ est i iuſtitia 7 ſcitate virtutis. **¶** Hanc inouationē inſtar ps. dī quilibet petere. di. Cor: mūdū crea in me de⁹ 7 sp. re. ino. i. ui. meis qbus benigne rādens dñs dicit. Effundā ſup vos. i. in aīas veſtras aqz mūdā. i. grām spūs ſ. aīam lanantē 7 mūdabimini ab oībus inqnamētis vřis qstūm ad peccā carnalia: quibus vos coinquinasti 7 mūdabo vos ab oībus ydolis vřis. i. ab oīnib⁹ peccis spūalib⁹ quib⁹ ſuperbiendo me drelinquiſti: qz veniēte spūs ſ. grā oīa iſta peccā expellētur 7 auferā a vob cor lapideum. i. ſequēs antiquū parentē 7 dabo vob cornuū. i. ſequēs nouū hoiem xpm: 7 dabo vob cor carneū. i. pium 7 miſericordē: 7 mollez ad conterendū de peccatj in quib⁹ fuiſtis hactēus obſtinati: 7 ſic renouati p ſpirit⁹ ſ. grām faciā vos obediētes mihi vt i pceptj meis ambuletj 7 iudicia mea custodiatj. vt quilibet poſſit dicere illud Job. 32. Veſtigia eius ſecut⁹ eſt pes me⁹ viam ei⁹ custodiui 7 non declinaui ex ea a mandaj labioz ei⁹ non reſeſſi. **¶** Secūdo dico q eſt inſuſu⁹ gratie viuificantj. **¶** Ubi ſciendum q anima ſine ſpiri. ſ. spūa liter dicitur mortua: qz ſicut cor⁹ ſine aīa mōtūū dī ita aīa ſine grā qz grā eſt spūa lis vita aīe. iuxta illud Jo. 6. Spūs eſt q viuificat caro autem non prodeſt qcūqz. vñ Ro. 8. Si spūs ei⁹ q ſuſcitauit xpm a mo-

tuis habitat i vob⁹ viuificabit 7 mortalia corpora vřa pp inhabitatē spm eius in vobis. **¶** Hoc at ſuit nob figuratū Eze. 37. vbi ſnial^r dī q dñs duxit Ezeielē i cāpuz plenū oſſib⁹: 7 dixit ſibi fili hoīs putas ne viuent oſſa iſta. q rñdit dñs de⁹ tu noſti: cui dixit dñs vaticiare de oſſib⁹ iſtis: 7 p dica eis. o. oſſa arida audite xbm dñi: 7 incepit pphetare 7 pdicare: ſcñ eſt at eo p dicatē: 7 ecce cōmot⁹ 7 acceſſerūt oſſa ad oſſa vnūqzqz ad iuncturā ſuā: 7 ecce ſuper ea nerui 7 carnes aſcēderunt 7 extenta ē i eis cutis de ſup: h tñ adhuc ſpm non habebant. cui dixit dñs q muocaret a qttu or ventis ſpm vt ſufflaret ſuper iterſcōs illos 7 reuiuificerēt: q ſcō igreſſus eſt i eis ſps 7 vixerūt 7 ſteterūt ſup pedes ſuos: exercitus grandis nimis valde. **¶** Ubi ſciendū q per iſtum cāpum itell^r tot⁹ mūdus. In iſtum ducit dñs ezeielē. i. hoiez cōtēplatiuum q videt i ipſo multa oſſa arida. i. mltos peccatores ſignificatos p oſſa ſicca. qz ſunt ſine virore grē. de qbus dñs interrogat hoiem duotū. d. putas ne oſſa iſta viuet. q. d. credis ne peccōres iſti mortui 7 ſicci poſſint viuificari: q rñdit ei dñe ſa tu noſti: 7 ſignant dīc ſe non ſcīre: h ſo lū deū: qz nō ē aliq creatura q poſſit peccatorem ſpūal^r mortuū viuificār. 7 extrahere d peccō: qz ſi ſol⁹ ē dei: q pōt ipſo iuſtifi car. **¶** Mā hz hō ex ſe poſſit in peccā labi: tñ ſpōt ab ipſo p ſe ſurget niſi adiuet a dō pp q dī Luc. 5. Quis pōt dimittere peccata niſi ſol⁹ de⁹. q. d. null⁹ aliū. **¶** Hūc at hūi ſignificato p ezeielem: pcepit dñs qz predicet 7 peccōib⁹ dicat: oſſa arida audite xbum domini. i. xbum dei: aure p cipiant: corde credant: 7 opibus exequantur. iuxta illud Jf. 46. Audite me duro corde q longe eſtis a iuſticia. q. d. vos peccatores q obdurati i peccatj fuiſtis 7 longinq a xtuofis opib⁹: audite me 7 pueri mini a vřis vřis mal. **¶** Sic at poſtqz ſūt peccatores admoniti debent in eis que in

hac figura tangunt. Nam primo dicitur
q^d ezachiele prophante 7 pdicante: est scā
comotō: per q^d intelligi potest cōtritio q^d
peccator: cum de peccatis reprehendit: d^z
habere. ¶ Secundo d^r q^d accesserūt ossa
ad ossa. p^r quem accessum intelligi pōt pa
cificatio q^d debent habere homines ad i
uicem. sibi remittēdo iniurias 7 faciendo
pacem: nō q^d stent separata p^r discordiam:
7 signant d^r q^d vnūquodq^z accessit ad suā
iuncturam: vt detur intelligi q^d vnusq^z
debet recōciliari suo proximo scdm q^d cō
gruit suo statui. Nam sic mēbra i corpore
non semp sunt equalia: nec ad h^u q^d aptum
corpus faciāt: qualiter cūq^z cōiungunt: sed
scdm p^rportionem cōuenientem eisdem: 7
non equaliter vnū cū alio: sic in vna ciui
tate vel regione: nō omnes hoies debent
equales esse: 7 ideo nō oportet q^d quilibz i
equali gradu sit cū alio ad h^u q^d sint apte
ad inuicem ordinati: sed in suis gradib⁹
proportionali. 7 sic vnūquodq^z ad iun
cturaz suā. Ad quem accessuz eos inuitat
dñs Jf. 45. d. Ego dñs loquēs iustitiam:
amūtians recta: cōgregamini 7 venite: 7
accedite simul q^d saluati estis ex gentib⁹.
¶ 3° d^r q^d super ossa fuerūt nerui. Vbi
sciendum q^d p^r neruos in qbus cōsistit sen
sus tactus: in quo alij sensus fundantur: i
telligi pōt aliquat^o cognitio: q^d hoies duz
instruūtur ab aliquo debēt habere de dō.
quibus d^r sap. i. Diligite iustitiā qui indi
catis terram: sentite de dño in bonitate:
7 i simplicitate cordis querite illū. ¶ 4°
dicitur q^d super ossa fuerunt carnes. Vbi
sciendum q^d per carnem mollem 7 tracta
bilem intelligitur natural^o pietas quā ho
mines ad inuicem habent. Non enim fa
ctus ē homo naturaliter crudelis vt bru
ta animalia: sed naturaliter cōpassiuus 7
pius. iuxta q^d legitur gñ. 37. iudam dixit
se fratribus suis d ioseph: manus nostre
non polluantur: frater noster 7 caro nostra
est: cuius sermonib⁹ acquieuerūt fratres

eius. ¶ 5° dicitur q^d sup ossa extensa ē cu
tis. Vbi sciendum q^d p^r cutem 7 pellem ap
parentem exterius intelligit honesta cō
uersatio q^d homo d^z habet. iuxta illud. 1.
petri. 2°. Conuersatōem vestram inter gē
tes habētes bonā. ¶ Sed tñ aduerte mi
rabile q^d ibi sequit. Nam d^r q^d ista corpo
ra adhuc spiritum nō habebant. Vñ scien
dum q^d homo. 5° supradicta aliquat^o
pōt habere: 7 tñ adhuc esse sine gratia ani
mā informāte. Nam pōt habere aliq^d attri
tionem peccati ante pfectam cōtritionē: 7
h^u quantū ad primū. potest et habere aliq^d
pacem polliticā cum pximo: quantū ad se
cundum. pōt etiam aliq^d cognitōem natu
ralem habere de dō: 7 sic de ipso aliquat^o
sentire quantū ad tertiū. potest et aliquat^o
cōpassionem naturalez ex similitudine q^d
habet cum pximo habere ad ipm quātū
ad quartū. pōt etiā habere cōuersationez
honestam moralr quantū ad 5^m. 7 tñ nun
dum hñe spiritum viuificātem: per grām
animā decorātem. Nam h^u oia in multis pa
gāis philosophis fuerūt repta: 7 tñ viuifi
cantem spm nō hēbant. ¶ Et igit^o spirit^o
s. hoies sic adhuc mortuos spiritualr viuifi
ciet: dicitur pphete q^d a quattuor ventis
inuocet spūz qui sup interfectos insufflet
vt viuāt. ¶ Vbi sciendū q^d p^r istos quat
tuor ventos: intelligi possunt primo quat
tuor virtutes significatas p^r quattuor qua
litates pprias quattuor ventis. Nam q^d t
tuor venti pncipales inueniunt in mūdo
s. orientāl^o: occidental^o: austral^o: 7 aquilonar
is. Oriental^o licet sit calidus 7 siccus. tñ
caliditas ē sua qualitas pncipal^o: Occiden
tal^o: sit frigidus 7 humidus: tñ frigidi
tas ē sua qualitas pncipal^o. Austral^o: sit
calidus 7 hūidus tñ humiditas ē sua q^dli
tas special^o. Aquilonaris l^z sit frigidus 7
sicc^o: tñ siccitas ē sua qualitas special^o.
¶ Per siccitatē igit^o q^d ē ppria q^dlitas eq
lonaris itellr despect^o mūdanoz: q^d debēt
velud sicca 7 arida nihil ab hoie reputa

ri. Per frigiditatem at que e ppria qli
tas veti occidetal: intellr carnis mortifi
catio p qz amor carnal concupiscentie in
hoie refrenat. Per humiditatem vero que
est ppria qualitas meredional: intelligit
misericordia et pietas: p qz instar rei hui
de: qlibet ad subueniendum primo in suis
necessitatibus se diffundere dz. Per cali
ditatem aut que e ppria qualitas orienta
lis: intelligit amor dei et proximi: vt homo
diligat deum super oia: et proximum sic se ipz.
Ab istis igit quattuor virtutibz. s. pau
ptate altissima: castitate purissima: pieta
te plenissima: et caritate fluentissima dz in
uocari spiritus s. vt viuificet interfectos:
que inuocatio no est aliud qz se istis exer
cere: et tunc si deu ore petatur venit ad vi
uificanduz hoies. Unde sequit q ingressus
est in eis sps et vixerunt: et steterunt super
pedes suos. i. mente eleuati in deum p sup
norum contemperationem et deuota orationez.
¶ 1° per istos quattuor ventos intelli
guntur quattuor consideraciones quas ho
de se dz habere: per quas si e sine sps s.
gra disponit ad ipaz recipiendaz. ¶ Pro
enim dz considerare sua natiuitatem qz. s.
fit d vili matia: et vita: qz fit misibil: et sic
humiliari et erubescere: et tunc inuocabit spm
a vento orientali: p que natiuitas designa
tur. ¶ 2° considerare dz suu finem. s. qz ne
cessario e mortal: ignorat diem et horaz:
et sic ptimescere: et tunc inuocabit spirituz
a vento occidentali per quem mors desi
gnatur. ¶ 3° considerare debet psperta
tes mundanas qualiter sunt labiles: et io
non debet de ipsis extolli sed deo regra
tari. et sic inuocabit spiritum a vento au
strali per quem prosperitas designatur.
¶ 4° debet considerare occurrentes ad
uersitates in mundo: que sustinebim? pa
cienter pro xpo: sunt valde meritorie et io
non debet in ipsis deici: sed in ipsis firma
ri patienter et sic inuocabit spiritum a ve
to aquilonari p quem aduersitas designa

tur. ¶ Homo igit qui suam natiuitatem
considerando efficitur humil? considerado
finem efficit timidus: considerado psperti
tatem: no extollit: sed est deo gratus. et co
siderando aduersitates non deiecit sed p
patientia roborat: si deuote inuocet spiri
tum: ipsum recipiet p inhabitatem graz:
p qz spirituali viuificat deo. vñ dicitur q
ingressus e spiritus etc. vbi s. ¶ 3° dico q
est collatiu? gle quietatis. Abi sciendu q
qn homo p spiritum s. recep purificatiōem
mentis et vitam spirituale: si pleueret: adi
piscitur fructu suauissimu: quia glaz eter
nalem. q cognosces ppheta. d. Spiritus
tu? bonus deducet me in via rectam et p
pter nomen tuu vi. me in equi. tua. Unde
ro. 8. Qui spiritu di aguntur hi filij di sunt:
cum aut filius heres deat esse prius pns e
q qui spu dei regunt ex quo efficiuntur
filij dei heredes sint ipsi in gla paradisi.
¶ Hoc at fuit nob figuratu ezechiel. 43.
Abi sententialiter dr q sps eleuauit eu: et
introduxit in atriu interius tepli et reple
ta erat domus dni gloria. cui dixit dñs fi
li hois locus solij mei: et locus vestigioz
meoru vbi habito e i medio filioz isrl in
eternu: et no polluet vltra dom? isrl nom
sanctu meum. ¶ Abi sciendum q p istud
templu: intelligit celu empireu: q est tem
plu beatoru bndicetiū deu. vt vificet illd
ps. In teplo ei? deus dicet glaz. Per atriu
at interius intelligi pt i celesti pfa app
ximatio cognitiōis diuine essentie. in qua
cognoscunt beati vnitatem essentie: et trini
tatem personarum in quibus est beatitu
do perfecta. ¶ Signanter autem dicitur
q repleta erat domus domini gloria: quia
illud celeste replum q est vocatu sep? do
m? replet gla maiestaz. iuxta illd ezech.
8. Ecce i gla di isrl in eternu. qz dñs glifi
cas scos i pfa significatos p filios isrl q
interpretantur vides deu: et ipi deu videt ibi
visio clara: i me? cor? habit: eos refectos et
dlectos. iuxta illd q ipe pmissit. s. p. 6. d.

in h^o mundo ⁊ p^{er} eā adipiscit vitā eternā.
iuxta illud sapientie. 3. Qui confidunt in
illū intelligēt veritatē ⁊ fideles in dilectio
ne agescēt illi quoniā donū ⁊ pax ē electj
dei. An^{te} Augu. Est at^{que} pax serenitas mens
trāglitas at^{que} simplicitas cordis amoris vi
culū p^{er}fortiū caritatis: nec poterit ad heredi
tatem dñi puenire q^{ui} testm^{en} pacis noluerit
obseruare nec poterit p^{er}cordiā habere cuj
xpo qui discors voluerit eē cum xpiano.
¶ Sciendū ē ē^t q^{ui} inuenio triplicē pacē.
Prima est pccōz quoz affect^{us} terren^{us} est.
de qua dīc ps. 3. elauⁱ sup^{er} iniquos pacem
pccōz vidēs: ⁊ ista ē detestabilis deo. iux
ta illud Isa. 48. Nō est pax ipis dīc dñs.
¶ Secūda est pax iustoz q^{ui} affectū habēt
ordinatū quantū ad se ⁊ q^{ui}ntum ad p^{ro}ximū
⁊ q^{ui}ntum ad deū. p^{ro}b^{er}it isti pacē ad se de q^{ui}
ps. Pax multa diligētib^{us} nomē tuū ⁊ nō
est illis scā. 2° ad p^{ro}ximum. de q^{ui} admonet
Apl^{us} heph. 4. Solliciti sitis suare vnita
tē spūs i vinculo pacis. 3° ad deū de qua
ē^t Apl^{us} ro. 5. Iustificati igit^{ur} ex fide pacē
hēamus ad deū p^{er} xpm dñm nrm ⁊
idē Phi. 4. Pax dei q^{ui} exuperat oēm sensū
custodiat corda v^{ost}ra ⁊ intelligētias v^{ost}ras.
¶ Tertia pax ē btōz q^{ui} habent affectum
suū totalit^{er} quietatū in deo. de q^{ui} ps. Posu
it fines tuos pacē ⁊ adipe frumētī satiāt
te. ¶ Pacē pccōz xps exclusit. d. Mat.
10. Nō veni pacē mittere sed gladiū. Pa
cē iustoz xps discipulis reliq^{uit}: ⁊ iō dicit
pacē relinquo vob^{is}. Paxem btōz xps di
scipulis se datuz p^{ro}mittit. d. ⁊ pacē meaz
do vobis. ¶ Sciendū ē ē^t q^{ui} xps. d. disci
pulis pacē relinquo vob^{is} non addidit me
am. cum autē dicit pacē meā do vobis ad
didit meā vt fm Augu. daret differentiā
inter pacē q^{ui} habemus in hoc mundo cū
proximo ⁊ pacē q^{ui} habebimus in futuro.
Unde sciendū fm Augu. q^{ui} amicitia vni^{us}
ad alte^{rum} in hoc mūdo: iō pfecta non pōt
bñ haberi q^{ui} cogitatōes ⁊ dilectōes mē
tales vni^{us} ad alte^{rum} nō patefcūt s^{ed} magis

credite. In futuro vero seculo qñ erim^{us}
bti in p^{ro}p^{ri}a poterunt esse note. ¶ Quātū
ad 2^m. s. modi differentiam dicit. Nō quō
mūdos dat ⁊c. Vbi sciendū q^{ui} pax mūdi
eo q^{ui} mūdos nō est hoi ppetu^{us} iuxta illū
1. Jo. 2°. Mundus trāhīt ⁊ concupia eius
ideo pax ei^{us} nō est firma: nec stabilis: vt
merito de ea possit dici illud Eze. 13. Dece
perunt ppl^{um} meū. dñtes pax pax: ⁊ nō erat
pax. re vera: mūdāna hoiem decipiūt: cuj
ex aliquali cōplacentia ip^{si} alliciunt innuē
do q^{ui} pax sit in eis: ⁊ tamen non est.

Quarta pars.

Eg^{itur}: nō turbetur cor v^{ost}rum ⁊c.
¶ Vbi tangit viuacitatem eloquē
tie p^{ro}fortatis: q^{ui} pbat cōfortatio
animosa. Vbi sciendū q^{ui} q^{ui} de rōne vere
amicitiē est se adinuicem fideliter p^{ro}forta
re iuxta illud Latio. super ps. Amicus ē
qui nobis vsu vite siml^{iter} pio ac fidei amo
re cōiungitur. ideo xps vt oñdat se vere
diligere discipulos: eos cōfortat. d. Non
turbetur ⁊c. In qua xps tria facit. Nam.
Primo animū discipuloz fortificat.
Secundo cām timoris assignat.
Tertio cām consolationis allegat.
¶ Quātū ad p^{ro}ximū dicit. Nō turbetur
cor: vestrū neq^{ue} formidet. Vbi sciendū q^{ui}
q^{ui} xps discipulis multas p^{er}secutiōes dixe
rat ex qbus merito adhuc carnales time
re poterant vt pius pastor eos confortat.
di. Nō turbet^{ur} ⁊c. ¶ 2^m ad 2^m. s. cause ti
moris assignationē dīc Audistis q^{ui} ego
dixi vobis ⁊c. Vbi sciendū fm Augu. q^{ui} l^o
xps in suo recessu annuntiaret discipulis
suū redditū: tñ ip^{si} adhuc debiles: q^{ui} nun
dum roborati p^{er} spūs s. aduentuz. timebāt
ne illo intervallo intermedio aliqua gra
uia foret passuri ⁊ iō turbabant. ¶ Quā
tū ad 3^m. s. cāe p^{ro}fortatōis allegationē dicit
si diligere^{is} me ⁊c. Vbi sciendum q^{ui} i xpo
erāt duo. s. dñitas ⁊ hūanitas. p^{er} dñitatē
ē cōl^{lo} p^{ro}p^{ri}a: ⁊ sp^{irit} idē cū eo. p^{er} humanitate^m
vō est minor: p^{re}ter p^{er} hanc ibat ad ipm.

Quinta pars.

Equit. Et nūc dixi vobis et. Ubi tangit serenitatem conscientie patet scitis quod probat reuelatio amorosa. Ubi sciendum quod quod de ratione vere amicitie est sua secreta pandere iuxta illud Augu. 83. questionū. Illum in amicitia recipere debemus cui omnia nostra consilia re fundere audeamus. ideo xps vt se veraciter ostenderet diligere discipulos: eis ocula manifestat: vt ipse vix deū cognosceret ante quā euenirent eis p̄dicit. iuxta quod dixit eis. Jo. 13. Amen dico vobis prius quā fiat vt credat cū scī fuerit quod ego sum. ¶ Qua autē fide hī discipuli crediderunt esse potuit quod eadem fide quam habuerunt ante passionem: tamē aucta post eius resurrectionem vel si in passione xpi fidem amiserunt ipsam sūm Augu. post eius resurrectionem recuperauerūt: et sic non prima sed noua fide hī crediderunt.

Sexta pars.

Equit. Jam non multa loquar vobiscū et. Ubi tangit sanctitatem ex fine excellentis: quod probat eonditō generosa. Ubi sciendum quod de ratione vere amicitie est bonos diligere et non malos: nec vicia amicorum: sed potius reprehendere: iuxta illud Augu. in quodam sermone: qui dicit amicitia. Esto similis me dico: medicus non amat egrotantem si non odit egritudinem: vt liberet egrotum febrem persequitur. Ideo xps vt ostendat se veraciter diligere discipulos ostendit se esse sine peccato: quod dyabolus nihil habet in ipso. In ista autē parte tria possumus considerare. scilicet. Veritatem permanentem. Puritatem innocentie. Sedulitatem obedientie. ¶ Ad p^m dicit. Jam non multa loquar vobiscū. Ubi sciendum quod quod instabat tempus passionis xpi: quā ista loquatur apostolis et modicum erat mansurus cū eis. iuxta illud Jo. 13. Filii adhuc modicum vobiscū sum

Jo pp breuitate tempus dicit se non multa discipulis locutur. ¶ Ad p^m ad puritatem innocentie dicit. Vēit enim princeps huius mundi et. Ubi sciendum quod dyabolus qui vocatur a xpo princeps mundi: non est intelligendum quod ipse habeat principatum in mundo nisi super peccatores qui se faciunt sibi seruos. iuxta illud Job. 40. Ipse est rex super omnes filios superbie: quod insinuans apostolus dicit Eph. 6. Non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem sed aduersus principes et potestates aduersus mundi rectores tenebrasque harum: per tenebras intelligēs peccatores: quod dyabolus dñatur. ¶ Ad p^m autē dyabolus in peccatoribus habet potestatem: tñ quod xps nullum peccatum habuit nec hīc potuit iuxta quod de se dicit Iere. 2. Absque peccato et innocens ego sum. dyabolus sūm Aug. in ipso nullum habuit principatum. ¶ Quantum ad sedulitatem obedientie dicit. Si vt cognoscat mundus et. Ubi sciendum quod quod Christus discipulis dixerat quod princeps huius mundi scilicet dyabolus in eo non habet quicquid: quia erat sine peccato: tñ discipulus suam passionem p̄dixerat. poterat aliquis xpo dicere cur eēt moriturus: cui xps respondet sūm Aug. cum sūdit. Sed vt cognoscat mundus quod diligo p̄rem: et sic mandatū dedit mihi p̄r sic facio. q. d. et si non merear mortē pp peccatū quod habeam: tñ eā volo: vt sim obediēs p̄ri qui per redēptōem hūani generis me misit. ¶ Sic igitur xps p̄formabat se p̄ri: et nos debemus ipsi opibus p̄formari: vt eueniat in nobis illud Jo. 13. Si hī scitis et ea feceritis: beati eritis. Ad quā bñdictōem et.

¶ Feria 5a post pentecostē. Euageliū. 39.

¶ Ie dñs dilexit mundū vt filiū suū vnigēitū daret et. Jo. 3. Nos videm⁹ p̄ expientiā quod quā aliquis nomē magnū et insolitū sit in aliquā regione quod homines regionis illius sepi⁹ et longo tempore p̄ferūt d̄ materia illa. Quia igitur i die p̄r. fuit scā magna nouitas iaudita et insolita:

q: sps s. habundanter de celo fuit dat⁹ di
scipulis: qui sps s. est amor: a quo ois ordia
tus amor vta fonte deriuatur: ideo facta
mater eccla de dilectoe in tota ista ebdo
moda fac mentoem aliquantuliter. Unde in
hodierno euangelio ostenditur qualiter d
us mundum dilexerit ex nimia caritate:
qua i mundum filium suum misit. **¶** Scie
dum est aut q: q: de natura veri amoris
est reciprocat⁹ vt. s. q: diligitur: diligat di
ligentem: q: si ille qui diligitur: diligentem
non diligit: est valde reprehensibil⁹ vt in
gratus: et h comunitur accidit in homine
ex vicio i ipso reprehensibiliter existente.
¶ Licet igitur xps hoies hui⁹ mundi di
lexerit: tñ multi ingrati reperiunt q pp ma
litiā eoz ipm non diligunt: fm h igitur
beatus Jo. in hoc euangelio tria tagit. s.
Q^m ad deū: affectoem caritatē inclinat.
Q^m ad hoiez: distinctoem fidelitatē liberet.
Q^m ad viciū: descriptioez malignitatis
retrahentis.

¶ P^m pbat pretiositas muneris. Scbz
diuersitas flāmīs. Tertiū pueritas opta
¶ P^mū i prin. fm ibi. Qui credit i eū
zc. 3^m ibi. Hoc at ē iudiciū zc.

Prima pars.

Quantum ad p^m vbi tangit zc.

q dicit. Sic deus dilexit mūdū zc.

Ubi quattuor possum⁹ considera
re. s.

Ex pte amātis caritatē amorosam.

Ex pte amati infirmitatē ruinosam.

Ex pte muneris pretiositatē generosam.

Ex pte finis vtilitatē fructuosam.

¶ Quantū ad primū dicit Sic de⁹ dilexit
mūdū zc. Magna enī caritas est qñ de⁹
tñ vult se inclinare vt nos velit diligere
q tñ ex sua benignitate facit. iuxta illud
3. Re. 10. Dilexit de⁹ Israel in sempiternū
Uñ Je. 31. In caritate ppetua dilexi te iō
attraxi te miser ās tui. **¶** Quātū ad 2^m. s.
ex pte amati infirmitatē ruinosam dicit
mūdū. Ubi sciendū q p mūdū intelligū

tur hoies mūdī q ante xpi aduentū i car
nē erāt peccis obnoxij pp preuocationez
primoz parentū. magna igit caritas fuit
dei. qñ filiū misit vt moreret iustus p in
iustis vt nos a fuitute dyaboli liberaret.
Uñ Ro. 5. Comendat at deus suā caritatē
in nob quonā cū adhuc peccōres essem⁹
xps p nob mortu⁹ est. **¶** Sicut igit de⁹
nos dilexit et nos debemus ipm diligere
iuxta illud. 1. Jo. 4. Nos ergo diligamus
deū quonā ipse prior dilexit nos. quō aut
ipse dixit Jo. 14. Si diligitis me mādāta
mea suate. Naz fm Grego. **¶** Obatio di
lectiois exhibitio ē opis. **¶** Quantū ad
tertiū. s. ex pte muneris pretiositatē gene
rosam dicit. vt filiū suū vnigenitū daret.
Ubi sciendū fm Criso. q signū magne di
lectiois fuit q nō creaturā aliqz nobis de
dit s; ita ptiosum iocale sicut filiū. **¶** Uic
sic nobis dat⁹ ē ille de quo pphauit Isa.
Isa. 9. di. paruulus nat⁹ ē nob et filius da
tus est nobis. **¶** Iste fili⁹ sic pphetatus:
fuit nob figurat⁹ p effraym de quo dicit
Je. 31. Si fili⁹ honorabilis filius delicat⁹.
¶ Ubi sciendū q p effraym q interpretat⁹
delicat⁹ crescēs intelligit xps in quo hu
manitas nra tñ creuit et exaltata fuit q
nō potuit ampli⁹ exaltari q: fuit cū diuini
tate pūcta. et sic xps rōne diuinitatē dicit
pōt fili⁹ honorabilis q: sup oia diuinitas
bz honorari rōne vero humanitatis dī a
puritate puer q: in xpo hūanitas fuit pu
rissima et sū quocūqz peccato. **¶** Uñ h puer
delicatus q: i xpo humana natura fuit no
bilissime pplexionata. **¶** Uñ sic ppheta
tū et figuratū vidit apls iuxta q ipse dicit
Gal. 6. At vbi venit plenitudo tps misit
de⁹ filiū suū factū ex muliere factū sub le
ge vt eos q sū sub lege erāt redimeret vt
adoptionē filioz dei recipemus. **¶** Q^m
ad quartū. s. ex pte finis vtilitatē fructuo
sam dicit. Et ois q credit i eū nō pereat
zc. vbi inter alia triplicē vtilitatem possu
mus considerare qz hēmus p xpm. s.

Euasione pene affligentis.

Collatione glorie quietantis.

Remissione culpe inficientis.

Primo p xpm hēmus euasione pene affligētis. et h cum dīc. Et oīs q credit in eū nō peat. Ubi sciendū q p illd non pīre intelligit euasio eternal pene inqz q inci dunt dicunt pīre. et tales sunt oēs peccōres de qbus dīc. 2. petri. 2°. Nō vō veld iratio nabili peccōra in captione et in pnicē in his q ignorāt blasfēmātes in corruptionē suā pibūt percipiētes mercedē iustitie. **E**uasione at istī⁹ pene hēmus p xpm. iuxta q sibi dīc. Isa. 38. Tu at eruisi aiām meā vt nō pīrer pīcissi post tergū tuum oīa peccā mea. **A**hodus at euadēdi ne hō peat: fuit nob figuratus Gen. 19. Ubi snialr dīc q cū dñs pp peccā hoīum velet sūvertere regionē pētapolym. i. s. ciuitatū a pēta q ē. s. et polis ciuitas dixerūt ange li ad Loth. surge tolle vxorem tuam et du as filias quas habes ne et tu pīter peas in scelere citatis: cui adiunxit angelus: sal ua aiām tuā et noli respicere post tergum. Qui inde surgēs et fugiēs vt angel⁹ dixe rat sibi vxor: illius post tergū respiciens vīa ē i statuā sal. ipe xō cū duab⁹ filiabus āte. pgrēdiēs saluat⁹ fuit i ciuitate puula segor. Nā vt ibi dīc sol egressus ē sup ter rā et Loth igressus ē segor. **U**bi sciēdū q de numero hoīum: qdam sunt bōi et iu sti: qdam vō peccatores iusti nō hnt tūme re piculū: qz tales pīre non dōēt: d nume ro vō peccōrum: qdam sunt obstiati in suis scelerib⁹ significati per peccōres q habita bant pentapoli: et qz vt obstinati noluerūt cōuertī: iō per dīnam sniam perierunt. vt de ipsis dicat illud ps. Facti sunt in deso latōem sbito deferūt perierunt pp iniqui tatem suam. **Q**uidam at sunt q cōuer tūnt et exeunt de statu pccī: tñ non pseue rant. et isti significant per vxorem Loth q retro respexit: qui eim reddūt ad pīstia vicia fiunt aridi et infructuosi: qz amittūt

dīuinā grām: et sic instar vxoris Loth con uertunt in statuam sal. Ande Luc. 9. Ne mo mittens manū ad aratrum et aspiciēs retro aptus est regno dei. **Q**uidā aut pseuerando in grā semp vadūt in antea de bono in meli⁹: et isti significant p Loth et duas filias suas et isti saluāt. Et d ipsis verificetur illud ps. Ibunt de virtute in v rtutē: videbit⁹ dñs deoz in Syō. **S**i gnauer aut dīc q isti saluant in Segor: q interpretatur puula. i. i virtute humilitatis eius mandata euando. De talibus dicit dñs Abat. 19. Sinite puulos et nolite p hibere eos venire ad me: talium enim ē regnum celoz. **T**unc aut dīc intrat⁹ Se gor. i. accipe virtutē hūilitatē qñ sol. i. xps sol iusticie egressus est sup terrā. i. qñ na tus ē i mūdū. Nā hō vidēs q xps hūmi liauit semetipm factus obediēs vsqz ad mortem phi. 3. dīc se humiliare vt inueniat regē hm q sibi dīc a xpo. Abat. ij. Disce te a me: qz miq sum et humilis corde et iue metis regem atabus vris. **2°** per xpm hēmus collōne glē qetantē et q^m ad h dīc h vt hēant vitam eternā. Ubi sciēdū q si nāl⁹ post diē iudiciū nō erit nisi duplex lo cus. s. pene vel glorie. et qz xps quantum est in se a pena nos eripit: pñs est vt q^m est in se nob conferat glām sempiternā. **E**t hecest dīa hm Theo^m. noui testa menti et veteris: qz vetus testm pmitte bat tēporalia: nouū aut vitāz pmittit eter nam. **Q**ualr at hāc vitam qz pdidera m⁹ nō recuperatam per xpm valeam⁹ pci pe nob onditur a xpo. Luc. 10. in legē pēti to d quo dīc qz interrogauit xpm. d. Abagi ster qd faciēdo vitā eternam possidebo. cui xps qd scriptū ē i lege vīa. rñdit. Si liges dñm dñz tuū ex toto corde tuo et ex tota aiā tua et ex oib⁹ virib⁹ tuis: et ex oī mēte tua: et pximū tuū sic teipm: qz rñsio nē approbās xps dixit. h fac et viues. **3°** p xps hēmus remissione clpe inficientē: et q^m ad h dīc. Ad. n. misit dñs filiū rc. Ubi sciē.

q^{uod} xpi p^{ri}ncipal^{iter} legi^{tur} duplex aduētus .s. i mundum ⁊ ad iudiciū. Aduent^{us} in mū dum est aduē^{tus} mie ad indulgēdum : ⁊ ideo i isto aduētū d^{omi}n^{us} venisse ad saluādum de quo Luc. 19. Venit eim filius hominis querere ⁊ saluum facere q^{ui} perierat : ⁊ iō h^{oc} d^{omi}n^{us} q^{ui} venit i mundum vt mund^{us} saluet per ipm. ¶ Aduent^{us} aut ad iudiciū erit iusticie ad retribuendum. Nam in ipso cui cunq^{ue} retribuet s^{ecundu}m opa sua siue bōa fue rint siue mala: iuxta illud ro. 2. In die ire ⁊ reuelatōis dei iusticie iudiciū dei: reddet vnicuiq^{ue} s^{ecundu}m opera eius: his q^{ui}dem s^{ecundu}m pa cientiā bōi op^{er}is: glām ⁊ honorem ⁊ i^{coru}m p^{ro}ciū q^{ui}rentibus vitā eternam. His aut qui ex contē^{ti}ōe ⁊ q^{ui} non acq^{ui}escunt verita ti credūt aut iniquitati: ira ⁊ indignatio tribulatio ⁊ angustia in omnem animam operantis malum. ¶ Licet autem i p^{ri}mo aduētū xps vt misericors venerit ad sal uandū: tamen non d^{icitur} aliq^{ui}s tantum de mi sericordia ipsius sp^{er}e vt credat sibi oīa que obmittit per negligē^{tiam}: vel operat^{us} p^{er} malitiam dimittit: sed debz considerare s^{ecundu}m aduentum in quo venit vt iudex eq^{ui} s^{ecundu}m omnibus s^{ecundu}m sua merita vel demeri ta retribuendo: ⁊ sic mandata ei^{us} seruate ne sit sibi cā perditōis. ¶ Iste autem sal uator potest nobis figurari per otoiel: de quo snial^{iter} d^{icitur} Judic. 3. q^{ui} d^{omi}n^{us} p^{ro}pter peccā populi israelitici: tradidit eos i manus cu sū rasatai regis Syrie ⁊ seruiert ei m^{ul} tis ānis tandem videntes se i seruitute ⁊ miseria clamauerunt ad domū q^{ui} susci tauit eis otoielem saluatōnem q^{ui} egressus ad pugnam deuicit inimicos ⁊ liberauit populum israeliticum ab hostibus ⁊ tra didit dominus in man^{us} eius cusā rasatai regem Syrie. ¶ Abi sciendum q^{ui} p^{er} cusā rasatayn qui i^{nter}pretatur tenebrosa imq^{ui} tas: itell^{itur} dyabolus qui p^{ro}pter d^{is}formita tem peccati iniquus ⁊ tenebrosus dicitur Iste vero rex est Syrie que i^{nter}pretat^{ur} sublimitas: ⁊ significat superbiam. quia

ipse est rex super oēs filios superbie. iux ta illud Jo. 8. Omnis q^{ui} facit peccm suū est peccati. i. dyaboli. popul^{us} autez israeli ticus. i. gen^{us} humanum longo temp^{or}e fuit in ista seruitute: quousq^{ue} fuit redēpt^{us} per sanguinem xesu: q^{ui} cognoscētes p^{re}s veteris testi petebant ipm saluatorem. vñ Aboy. exo. 3. Obsecro domine mitte quem misurus es. ⁊ 36. 36. 64. Utinam disrumperes celos ⁊ descenderes. ¶ Sā ctorum aut patrum misericors d^{omi}n^{us} ex al to vota respiciēs misit eis saluatōre otoi el. i. filium suum p^{er} otoiel designatum: q^{ui} ē signū dei ⁊ similitudo patris. iuxta illud hebr. 1. Ipse est splendor gl^{ori}e ⁊ figura s^{ub}ie eius. Iste igitur Otoiel. i. xps egressus ē ad pugnam: quando nat^{us} fuit in mūdum Nam extunc icepit pugnare: cui^{us} pugne fecit victoriam: quando moriens dyabolū supauit. Unde apoc. 5. Sicut leo de tribu iuda radix d^{omi}n^{us}. Unde genus humanū sic liberatum a seruitute dyaboli potest sibi regratiando dicere illud eccl^{esi}astici. 31. Li berasti me s^{ecundu}m multitudinem misericordie nominis tui a rugientibus: p^{re}parasti ad escam d^{omi}n^{us} manib^{us} querētium animam meā ⁊ d^{omi}n^{us} mult^{as} tribulatōib^{us} que circondederūt me.

Secunda pars.

Egtur. Qui credit in eum non iudicatur ⁊c. Abi tangit quan tum ad hoiem distinctōnez fide litatis adherent^{is} q^{ui} probat diuersitas flā minis. Abi sciendum q^{ui} aliq^{ui} hoies sunt q^{ui} volūtate suā p^{ro}formāt cū volūtate di: ⁊ isti dicūt^{ur} i ipm credere: aliq^{ui} vō sunt q^{ui} vo lūtate hnt diuersam a d^{omi}n^o: ⁊ isti dicunt i ip suz nō credere: nullū at istoz vēit xps ad iudicādum: q^{ui} qui credūt in eum sicut fīd les nō iudicant: q^{ui} vō non credit sicut infi deles iam iudicatus est: q^{ui} non credit in nomine vni^{us}gēiti filij dei. ergo xps nō vēit vt iudicet mundum. ¶ Sciendum est aut q^{ui} duplex est iudiciū. s. discretōis ⁊ cōdem nationis: iudicio discretionis dicitur

homo iudicari: qñ discernit vn⁹ ab alio: isto iudicio in aduētū suo xpus dñr hoies indicasse: qñ ipso adueniēte: hoies discreti et indiscreti distincti sunt ab iuicē: dñ qdā i sua cecitate pmanerunt: qdam autem lumen grē acceperūt. Iudicio autem condēnationis dñr quis iudicari: qñ sententia iudicatur: et isto iudicio xps in aduētū suo in mundū neminem iudicauit: qñ non venit ad dñmandū sed ad saluādū: qñ in se fuit: nisi homo sibi ipsi ponat obstaculum p peccatum. ¶ Quid autēz sentēdum est de puulis baptizatis et nō baptizatis qñ ad iudiciū: audi Augu. dñtez. Ubi ergo pulos ponim⁹ baptizatos nisi inter eos q crediderūt h enim eis acquirūt per virtutem sacramētū: et offerentiūz rñsionem. Ac p h eos qui baptizati nō sunt: inter eos qui nō crediderūt statuimus.

Tertia pars.

Sequit. Hoc autē est iudiciū.

¶ 1°. Ubi tangit qñ ad iudiciū: descriptōez malignitatū retrahētis: qñ pbat pueritias operis. Ubi. 3ª possum⁹ considerare. s.

Affect⁹ obliquatiōem declinatē.

Effect⁹ detestatiōem aggrauatē.

Act⁹ distinctiōem euidentē.

¶ Quātū ad pñmū dicit. Hoc autē ē iudiciū. 1°. Ubi sciendū qñ quia xpus dñr erat superi⁹ qñ q non credit iaz iudicari⁹ est: volens causam istius iudiciū reddere: dicit secundum Alchī. qñ causa est inordinatiō affectus: qñ magis dilexerunt tenebras qñ lucem. ¶ Sciendū ē etiā secundum Bedā. qñ hic xps appellat lucē se ipsum et opera virtuosā: tenebras autēz appellat ad peccatum. ¶ Sciendū est autē qñ xps qui hīc lux dñr est lux.

¶ Cordaliter affectata.

¶ Veraciter prophata.

¶ Subtiliter figurata.

¶ Pñcialiter dñmonstrata.

¶ Pñmo xps est lux cordaliter affecta

ta. Nam ante aduētū xpi: aduēt⁹ hui⁹ lucis cum magnis cordis affectibus fuit deuotius postulata. iuxta qñ dñr ecclī. 26.

¶ Misereberis nři omniū de⁹: et respice nos:

et ostende nob lucem miserationū tuarū.

¶ 2° fuit veraciter prophata. Nam videns xps afflictōem humani generis exiit in tenebris peccatorū ad eius consolatiōem pphauit Jh. 9. d. Populus q sedebat in tenebris: vidit lucem magnā habētantib⁹ in regiōe vmbre mortis: lux orta est eis. ¶ 3° fuit subtiliter figurata. Nam xps qui vt lux vera debebat illuminare omnes credentes in ipm: non credentes autē remanebāt in tenebris peccatorū.

¶ Hoc fuit figuratum exo. 10. Ubi sentēcialiter dñr qñ facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti: ita vt egyptij nō possent ad inuicem se videre. vbiqñ autē habitabāt filij isrl' lux erat.

¶ Ubi sciendū qñ p egyptios qui interpretant tene

brosi: intelligunt peccatores: qñ peccatum obtenebrat animā. vt sic xificet illd Job

3°. Obtenebrent stelle caligine eius. Nam

anime: qñ instar stellarū deberent esse luci

de: obtenebrāt caligine peccati. et ideo dñr

qñ i vniuersa terra egypti facte sunt tene

bres: qñ omnes peccatores obscuri sunt: et

spiritualiter tenebrosi. ¶ Per filios autēz

isrl' qui interpretat videns deūz intelligū

tur iusti et boni q deūz mentaliter contē

plantur. Unde osee. 5. Isrl' non est abscon

ditus a me. et ideo dñr qñ vbiqñ erant filij

isrl': lux erat: quia xps qui ē lux vera ha

bitat in eis per gratiā illustrantēz. ¶ 4°

fuit pñsentialiter demonstrata. Nam h lux

sic antiquitus desiderata prophata et figu

rata: fuit cū magno gaudio monstrata p

illū estaticū enāglam Jo. dñtez Jo. i. Erat

lux xpa q illūinat oēm hoīem veniētem in

hūc mūdum. Unde ipse: de se ipso Jo. 13.

Ego lux mundi veni vt omnis q credit i

me i tenebris nō mēeat. ¶ 2° ad 2^m. s.

effectus detestatiōem aggrauatē dicit:

Erāt enī eorū mala opera. Ubi sciendū qd
causa qd homines infideles et peccatores
magis dilexerūt tenebras qm lucem erat:
quia eorū opera erant mala. quibus tñ per
dñm coninas ne dñationis eterne. iuxta
illd Jb. 29. Ne qui pfundi estis corde vt
a dño abscondatis cōsiliū: quorū sunt in
tenebris opera et dñt quis videt nos: per
uersa ē enim hñra cogitatio. ¶ Quantū
ad tertium. factus distinctiōem euidentē
dicit. Omnis enim qui male agit etc. Ubi
primo tangit.

Modum operādi malotum.

Secūdo operādi bonotum.

¶ Quantū ad primū dicit. Omnis q ma
le agit etc. Ubi sciendū qd duplex est act⁹
lucis. Primus est lucere i se. Secūdus ē
māifestare alia qd igitur homo q male agit
non vlt manifestari ideo scdm Albi. dñ
lucem odire. de quibus Job. 38. Aufert ab
ipīs lux sua et brachiū excelsū cōfriget.
Ab ipīs lux aufertur dñz ipm odiunt. et
brachiū eorum. i. mūdi prosperitas in qua
confidūt: aufert ab eis dñ ista nō poterūt
eis pdesse. ¶ Qd ad modū operādi bo
notum dicit. Qui aut fac veritatē etc. Ubi
sciendū qd q amat lucem: fac opera con
sona luci: et q opā iusticie et veritatē sunt
cōsona luci. ideo q veritatē et iusticiā opaf
vērē ad lucē. Unde puer. 4. Iustorū semi
ta: quasi lux splēdēs pcedit et crescit vsqz
ad pfectum diei. ¶ Sciēdum est etiā qd
aliquem facere veritatē intelligi pōt du
pliciter. Primo facere veritatē q cōcor
dat veritati iubenti. et isto modo fac verit
tatem: q fac bona opera q dñ pcepit face
re. iuxta illud apoc. 2. Ademor esto vñ ex
cideris et age penitentiā et p^a opā fac. p^a i
qz. i. mihi placiblia: et tal' dñ ad lucē vērē.
¶ 2° mō dñ facere veritatē q pcorat xi
tati redarguēti. nā dñ rōe veritatē est peccā
accusare et redarguere. q igitur peccā sua p p
fessionē accusat et redarguit: dñ scs; Aug.
ad lucē vērē. ¶ Qd qd pfectio nō solū d

peccatis grauiorib⁹ s; et de minoribus dñ
esse: qd eccl. 19. Qui spnit modica: paulatī
decidit i maiora. ¶ Sciendū ē etiā qd māi
festatio operis pōt intelligi dñ approbatio
ne diuina operū nostrorū: et tal' non displicet
deo: vt sic homo in suis opibus nō se
ipsum cōmendat sed cōmendationē attri
buat deo. Unde. i. cor. 10. Non enim qui se
ipm cōmendat ille probatus ē sed quez dñ
pmēdat. et isto mō dicebat iob. iob. 16. Ecce
enim i celo testis me⁹ et cōscius me⁹ i ex
celsis. ¶ 2° pōt intelligi de cōsolatione in
terna qz habemus dñ operibus nris bōis
et tal' etiam nō displicet dñ. de qua. 2. cor.
1. Naz glā nra h est testimoniū consciētie
nostre. ¶ 3° pōt intelligi de māifestatiōe
nrorū operū quantū ad proximū: et si tal'
manifestatio querat ppter laudēz hoīūz:
tal' displicet dñ: et phibetur a xpo. Adat.
s. d. Cum facis elymosinā noli tuba cane
re ante te sic ypocrite faciūt i synagogis
vt honorent ab hoībus. Si vero querat
principal' ppter laudem dñ et ad hedifica
tionem pximi: tal' etiam ē placibil' dñ. iux
ta illud qd xps suadet. Adat. s. d. Sic lu
ceat lux vñra coram hoībus vt videāt ope
ra vestra bona: et gloriificēt patrem vñm
qui in cel' est. Et tunc non erit de illis de
quibus apostolus. Omnes que sua sunt
querunt: non que xhu xpi: ¶ Nos igitur
vt opera nostra sint deo accepta: nō debe
mus tenebras diligere: s; magis eas abi
cere: et sequi lucem xpm in operibus vñr
tuosis. iuxta admonitionem apostoli di
centis. ro. 13. Nox pcecessit: dies autēz ap
propinquauit. abiciam⁹ ergo opera tene
brarum et induamur arma lucis: sic vt in
die honeste ambulemus. Et induti i hoc
mundo armis lucis per gratiam: perueni
re valeamus ad gloriā sempiternā. Ad
quam etc.

¶ Feria tertia post pentecosten. Euāge
lium. xl^m. Introductio.

Aden dico vobis qui non intrat p hostiū sed ascendit aliud i ouile ouīū ille fur est ⁊ latro ⁊c. 30.10. Scien dum ē quantū ad presens spectat q quattuor sunt de ratōe boni magistri. Prīmū est q d3 discipulos ignorā tes instruere: vt nō remaneāt in ignorā tia mentis. Secundum est q debet disci pulos errantes dirigere ne remaneāt in erroribus suis. Tertium est q debz disci pulis veritatem ostendere: vt in ipsa fir ment. Quartū est q discipulis ātepone re debet vtilitatem: vt videntes vtilitatē qz secuntur ex sua doctrīna ad adiscendū fortius animent. **E**xpus igitur vt bon⁹ magister ⁊ pius i hodierno euāgelio quā tum est in se a nob ammouet ignorantia: distinguens inter bonum pastorem ⁊ ma lum: vt sciamus ipsum cognosce: dirigit etiam nos in nostris actibus ostendens qualiter ad bonum pastorem nos debeat mus habere. docet etiam nos veritatem vt sciamus quis sit verus pastor quem i mittari debeamus. proponit etiam nob vtilitatem qz habemus in sequendo ve rum pastorem: quia salutem animarū no strarum vt sollicitus imitemur. vt sic ve raciter possit xps cuilibet dicere illud p tier. 4. Etiam sapientie monstrabo tibi du cam te per semitas equitatis quas cum ingressus fueris non artabuntur gressus tui ⁊ currens non habebis offendiculū. secundum h igitur xpus hic quattuor tā git. f. **D**istinctiōem clarius discernētez. **C**ondictiōem plenius cōdecēdētez. **E**xp̄sionem certius cōfirmantem. **P**romissionē iocūdius delectātem. **E**t Primum probat d' ueritas acquirē di. Secundū sedulitas gubernandi. Ter tium singularitas existendi. Quartum se curitas obrinēdi. Primum in principio. Secundum ibi huius hostiū. Tertium ibi

h prouerbiū ⁊c. Quartū ibi. Ego suz ho stium ⁊c.

Prima pars.

Qantum ad primū vbi tāgit ⁊c. q probat ⁊c. dicit. Amen amen dico vobis ⁊c. **U**bi sciendū quā tum ad intellectum huius prime partis ⁊ etiam totius euangelij in quo fit mentō de hostio per q intratur ad ouile: q ho stium dicitur aliquod introductorium ad aliquod intrinsecū. Et secundum h hostiū potest accipi multis modis secundum q intrinsecū ad q intramus p hostiū mul tis modis accipitur. **U**bi sciendam q pri mum intrinsecū potest dici intellect⁹ seri pturę: cui⁹ hostium ad intrādum est fīda iuxta illud 36. 4. Nisi credideritis non intelligetis. i. nisi habueritis fidē tāqz ho stium: non intrabitis ad intelligentiā in teriorem scripture. **A**nde de i⁹ hostio fidē q debemus habere dicit apostol⁹ hebr. 2. **E**redere oportet accedentem ad deū: qz est. **I**stud hostium. i. fidem apparuit xps gentibus quando fidem suam eis per pre dicatores suos apostolos p̄p̄alauit: iuxta illud act. 14. **D**eus aperuit gentibus ho stium fidei. **E**t **I**stud hostium pōt figura ri p illud de quo snialr dī gen. 18. **Q**uod cum Abraā sederet in hostio tabernaculi sui: in ipso seruoze diei: i. pualle māb⁹ appa ruit ei dñs: cūqz eleuasset oculos appue runt tres viri stantes. ppe eum: quos cūqz vidissz occurrit i occursum eoz ⁊ adorauit ⁊ inuitauit eos ad prandium: quibus ac quiescentibus tulit butirum ⁊ lac: ⁊ vitu lum quem coxerat cum panibus subcine ricijs ⁊ posuit coram eis: ipe vero stabat iuxta eos sub arbore. **U**bi sciendam q per Abraam qui dī pater fidei nostre sedentem in hostio tabernaculi: intelligitur quilibet homo fidelis qui in hostio ta bernaculi. idest in fide catholica instar sedentis: debet firmiter permanere: iuxta illud col. 1. **P**ermanetis in fide fundati.

et stabiles. **E** dicitur autem sedere in ipso ser-
uore dicitur: homo cum fide et hinc carita-
tem dei et proximi. iuxta illud. 2^a. the. 2. Sectar
vero iusticia fidem caritatem et pacem cum
his qui inuocant dominum de corde puro. **E** d
etiam sedere in conualle mambre que uno
modo interpretatur claritudo quia stare
in humilitate profunda significata per
vallem. per quam meretur videre claritatem dei
unam. Nam teste salomone. puer. 2°. Ubi
humilitas tibi et sapientia. Quia igitur de ratione
sapientie est illuminare et clarum facere ita
humilitas ducit ad claritatem visionis di-
vine. quia iuxta illud luc. 14. Qui se humi-
liat exaltabit. scilicet in gloria. **E** sic autem sedenti
ut dictum est apparet dominus ad consolationem
ipsius iuxta illud sapientie. i. Apparet au-
tem his qui fide habent in illis. **E** dicitur
autem quod cum abraha leuasset oculos: vidit tres
viros quos singulariter vocauit dominum: ad
designandum quod fundamentum nostre fidei est uni-
tas diuine essentie: et trinitas personarum.
iuxta illud Jo. 5. Tres sunt testimonium
dant in celis: pater: verbum: et spiritus sanctus:
et hi tres unum sunt. **E** Altredat autem dilige-
ter fidelibus et discat ab abraha reueren-
tiam et obsequium exhibitum trinitati. Nam
dicitur quod ad reuerentiam quod adorauit in terra
ad designandum quod deo soli debemus reueren-
tiam exhibere. Unde deuterio. 6. Dominus deus
tuus adorabis et illi soli seruias. **E** ad ob-
sequium dicitur quod inuitauit eum ad prandium:
ad designandum quod debemus nos in operibus
pietatis. **E** discat et ab abraha quid obtu-
lit: quia butirum et cetera. Ubi sciendum quod per butirum
quod est pinguedo lactis: intelligitur mentis duo-
tio: spirituali mentem impinguans. Per
lac vero purum et candidum: intelligitur puritas
metis et corporis. Per vitulum vero iugum
portantem: intelligitur virtus obediencie. Per pater
vero. subcinericiu: intelligitur mortal condicio
hominis qui est pluuia et in puluerem reuertetur.
Homo igitur considerans suam mortalitatem
et eternitatem diuine essentie: debet se humilia-

re: et eius mandatis collum subicere: et serua-
re se purum a peccatis: et in deum mentali-
tellenari: et sic deo perfecte offert. **E** His autem
oblatis debet instar abraha stare sub arbore
id est sub cruce christi: passionem iugiter medi-
tando: quia per ipsam sumus saluati et libera-
ti a morte: et resuscitati ad vitam. **E** 2^m in-
trinsecum est illud quod realiter scriptura conti-
net tanquam materiam de qua principaliter loquitur
cuiusmodi est deus et christus in duabus natu-
ris cuius hostium est scriptura. Unde Jo. 5.
Scrutaminis scripturas ille sunt qui testimo-
nium prebent de me. **E** Istud hostium fuit
figuratum eze. 8. Ubi sententialiter dicitur. Eleua-
uit me spiritus et introduxit me ad hostium
atrium et vidi et ecce foramen unum in pietate et
dixit ad me: fili hominis sode pietatem et cum per
fodissem pietatem aperuit hostium unum: et di-
xit ad me ingredi et vide. **E** Ubi scien-
dum quod per istud hostium atrium intelligitur sacra-
scriptura. Ad quam dicitur signatim spiritus scilicet ho-
minem introducere: quod ad illam intelligenda
nemo potest accedere nisi per spiritum scilicet.
iuxta illud. 2. cor. 12. Nemo potest dicit dominus
propter nos nisi in spiritu sancto. Per pietatem autem in
quo est foramen unum intelligitur spiritus litteralis:
ad quem introire facilius possumus. quia sic
pies apparet exterius et infra ipsum possumus
multa latere: ita licet sensus litteralis exterius
appareat: tamen infra se continet multos alios
sensus. **E** Hunc autem pietatem dicit spiritus scilicet quod
homo fodiat: per quod intelligitur sollicitum studium
quod homo debet habere in ipsa assidue si vult
ad intellectum spiritualem venire: et sic as-
sidue foderit: inueniet referatum sibi hostium:
et poterit subtilia contemplari. **E** Cum autem
sic ingressus fuerit profunda scripturarum:
videre poterit creatorem potentissimum.
iuxta illud gen. 1. In principio creauit deus celum
et terram. Redemptorem piissimum. iuxta il-
lud apoc. 5. Redemisti nos domine deus in san-
guine tuo. Remuneratorem iustissimum. iux-
ta illud quod ipse dicit apoc. 22. Ecce venio
cito et merces mea mecum est dare unicuique

fm opa sua. **T**ertium intrinsecum pōt dici corpus ecclē vel congregatō fidelīz copulata per vnitatem fidei et vinculu; caritatis: cuius hostium est xps: quia ad illud intrinsecum nullus intrat nisi per xpm: cuius rō est q; remouet obstaculum. s. peccatum. et confert gratiam per qz quis intrat. **I**stud hostium deus aperuit qn filium misit in mundum: qui nos ad imitationem fidei congregauit. **Q**uartu; intrinsecum potest dici premium q; expectamus in p̄ia: cuius hostium est opus meritorium p qd hō meret vitam eternā. S; q; nullus mereri pōt sine xpo: iuxta illud q; ipse dicit Jo. 15. Sine me nihil potestis facere: nō fm h pōt ēt xps hostiū appellari. **U**n ipse h eodē euāgelio dicit. Ego sum hostiū p me si q; introierit saluabit. **H**is igit vīs sciēdū ē q; circa istā p̄tē p̄ncipalē duo possum; cōsiderare s; duplicē modū acq̄rēdi p̄latōem et p̄matum. **M**ā qdā acq̄rūt p̄latōem mō indebito: q; dā at mō d̄bito. **Q**uod ad modū indebitum dicit. Amē amen dico et. p hostiū. i. p fidē vel p opa bōa vel p xpm i ouile ouū i. in p̄gregatōem ppli ille fur est et latro. **Q**uod ad modum d̄bitum dicit. Qui aut intrat per hostiū pastor est ouium. **U**bi Augu. d. verb; domini. Intrat per hostiū q; intrat per xpm: q; imitat passionē xpi: qui cognoscit humilitatem xpi: vt cū d̄s factus sit homo pro nobis: cognoscat se non esse deum sed hōiem. Qui enim vult de; videri cum sit hō non imitat i^m: qui cum d̄s esset: hō factus est. et sic minus qz esset scūs est: tibi at non d̄r esto minus qz es. sed agnosce quid es. **S**ciēdū ē aut q; loquēdo morāl; per hostiū intelligit conscientia hōis: per quod igredit aliqd in aīam. Et h hostium d; claudt peccatis et dyabolo. et aperiri virtutibus et deo. **U**n d̄r hōi. 4. Re. 4. Ingredere et claud hostiū cū intrsecus fueris tu et filij tui. **M**ā hō d; igredit; fra seipm ad p̄siderādū suā fragi-

litate q^m ad cor: p̄ q; d terra ē: et in terrā reuertet; et suā nobilitatem q^m ad animā: q; ad ymaginem dei scūs. et sic cum intri sec^o fuerit ipse et filij sui. i. cogitatōes cōcepte i mente: d; claudere hostium ne i aīaz igrediatur aliquod viciu; p qd anima ad dei scā ymaginem deturpetur. **H**oc at fuit figuratum. 4. Re. 6. **U**bi inialr dicitur q; cum Joram Rex ipius mitteret nunciū vt amputaret caput Elysei prophete viri dei: dixit Eliseus cum venerit nuncius claudite hostium et non sinat; cum introire. Ecce enim sonitus pedum dñi ei⁹ p̄ eum est. **U**bi sciēdū q; p Joram volentem interficere Elyseum: intellr dyabol⁹ q; vult interficere oēs bonos et iustos dū vult eos facere labi i peccm mortale. **P**er nunciū aut dyaboli intellr temptatō qz pponit hōi vt i peccm labat; que l; videat hōi aliqñ placibil; q; ad aliqd delectabile iclinans: tñ fm v̄tatem est malus nunciū: q; iducēs ad mortem. **P**er Eliseū aut vix d; intellr q; lib; bonus. **T**alis igit qñ sentit sibi p̄pōi aliquam temptatōez peccati: deb; per rōnem cōdere ceteris potētis q; claudant hostium. i. q; non alliciātur a temptatōibus antemissis inuēdo p̄culum q; iminet post eas si consentit; quia venit dominus eius. i. dyabolus animam eius captiuās: et tunc debet imperār alijs potentijs q; nullatenus in talibus dlectetur. d. illud Eph. 4. Nolite locum dār dyabolo. **Q**uod istud hostium d; aperiri virtutibus et deo. **A**d hanc autem apertionem nos inuitat xps figuratiue cant. s. d. **A**spe ri mihi soror mea: amica mea: colūba mea immaculata mea: q; caput meum plenum ē rore et cicinei mei guttis nocti^m. **U**bi sciendum q; anima fidelis potest dici soror Christi rōne cōformitatis i natura. **A**mica xpo rōne caritatis qz xps ad ipam habuit: ipam suo sanguine pretioso redimēdo: que deb; esse columba per simplicitatem et immaculata per puritatem. talem animam

sic suorum: dulciter alloquitur xps qd sibi aperiat hostium mentem ut ad ipsam possit intrare qd ut magis alliciat: cam assignat d. qd caput meum etc. Ubi sciendum qd p caput plenum rore: intelligitur xps qd est caput oium fidelium: plenum grē et veritate. Per ciconas at qui sunt colloes capillorum in vna serie itellatur virtutes et dona sps s. Anima igitur deuota iuitata a xpo ut sibi aperiat p siderans habundantiam grē et donorum sps s. in xpo: d. sollicite surgere et sibi aperire. d. illd cant. s. Surrexi ut aperirem dilecto meo. Si quis igitur sibi aperire voluerit. ex sua benignitate ad ipsum intrat ut in ipso gaudeat in hoc mundo per gratiam: et in futuro homo cum eo eternaliter iocundetur: iuxta qd ipse dicit Apoc. 3. Ecce sto ad hostium et pulso si quis audierit vocem meam et aperuerit ianuam intrabo ad ipsum et cenabo cum illo et ipse mecum.

Secunda pars.

Egitur. Huius hostiarii apit etc.

Ubi tangit condonem plenius condecet. qd probat sedulitas gubernandi. Ubi sciendum qd in pastore respectu gregis tria possumus p siderare. Primo aliq ex pte introducens pastorem in custodiam.

2° aliq pntia ad gregem sibi subiectum. 3° aliq pntia ad ipsum pastorem. Et hinc in parte 1^a tria tangunt. s.

Custodiam benivolentia hostium referendo.

Gregis obedientia platur reuerendo.

Pastoris diligentia cetum gubernando.

Ad primum dicit. Huius hostiarii apit. Ubi sciendum qd p hostiarii intelligitur xps: qd sua sapientia non introducit malum pastorem in ouile suum sed bono hostium aperit: et ipsum introducit ut veracem pastorem.

Quantum ad secundum. s. gregis obedientiam dicit. Et oues vocem eius audiunt. Ubi sciendum qd sicut de ratione boni pastoris est intrare per legitimum ostium: sic de ratione ouium est vocem pastoris

audire. **Quantum ad 3^m. s. pastoris diligentiam etc. dicit. et proprias oues vocat etc.** Ubi duo tangit.

Primo actum pastoris ad gregem.

Secundo gregis ad pastorem.

Quantum ad actum pastoris ad gregem tria tangit. s.

Cognitioem singularem.

Directioem salutarem.

Processione exemplarem.

Ad cognitioem singularem dicit. Et proprias oues vocat nominatim. Ubi sciendum qd ratione boni pastoris est cognoscere singulariter gregem suum. iuxta illud puer. 27. Diligenter agnosce vultum peccatoris tui: tuosque greges considera: non enim habebis iugiter potestatem. q. d. qd pastor dum vivit debet curam gregis gubernandi: quia cura non semper sibi durabit: et oportebit qd in die iudicii reddat rationem quoniam sibi dicitur Luc. 16. Redde rationem villicationis tue iam non poteris villicari.

Ad directioem salutarem dicit et educas. Nam de ratione pastoris est educere gregem ad pascuam bonorum operum et pure pfectie.

Ad processione exemplarem dicit: et cum proprias oues etc. De ratione boni pastoris habet Bedam esse suum gregem pcedere: non solum verbum sed exemplo et temporalis subsidio. **Sciendum est autem qd tres actus pdicti. s. cognoscere dirigere et pcedere: pueniant cuilibet pastori: tamen principali xpo pueniunt tanquam principali pastori. Nam ipse**

Novit oues nominati: per eterna pdestinationem. Emittit eas: per peccatorum remissionem.

Accedit eas: per resurrectionem et ascensionem.

Primo christus novit oues etc. Nam xps certitudinaliter cognoscit nomina salvandorum: iuxta illud. 2. thym. 2. Cognovit dominus qui sunt eius. Ubi ipse dicit Luc. 10. Gaudete at quia nomina vestra scripta sunt in celis. **Secundo emitit eas per peccatorum remissionem.** Nam xps peccata omnium suorum secundum Augustinum dimittit: ut eum liberius possint sequi. **Hoc fuit prophetatum per**

ps. d. Eduxit eos de tñibus et ymbria mor-
tis et vincula eorū dirupit. **H**oc autem
fuit figuratū dñtero. 4. vbi dñr qd **Abdy.**
dixit populo. **G**oa aut tulit dñs et eduxit
d foinace ferrea egypti vt haberet popu-
lum hereditariū. **E**bi sciendū qd per
i^m dominū intelligit xpus qui est rex re-
gum et dñs dominantū. **P**er populū ve-
ro genus humanū. hunc aut xps eduxit
de foinace ferrea: qñ per passionem suā d
potentia dyaboli et de penis infernalibus
liberavit: quem fecit sibi populū heredita-
riū: grāz conferēdo. **E** 2° antecedit eas
per resurrectionem et ascensionem. **E**bi sciē-
dū qd xps oues suas pcecessit resurgen-
do ppter qd primogenit⁹ mortuorū appel-
latur. vñ apoc. i. Est testis fidel⁹ pūmogēi
tuos mortuorū et princeps regū terre. **P**re-
cessit etiā in celum ascēdendo sic prophē-
tum fuit **Abich.** 2. Ascendit enim pandēs
iter añ eorū: et trāsibit rex eorū coram eis et
dñs in capite eorū. **A**ñ **Aug.** Et quis ē
qui oues pcecessit: nisi q surgēs a mortuis
iaz nō moritur: et patri dixit quos dedisti
mihi: volo vt vbi ego suz et ipsi sint mecū.
Quantū ad actum gregis ad pastores
dicit et oues i^m secunt⁹ et. **E**bi duos act⁹
cōsidera. s. quantū ad bonum pastore actū
adherētium: et quantū ad malū pastorem
actum renitentū. **Q**uantū ad pñm
dicit. Et oues i^m secuntur quia sciunt vo-
cem ei⁹. Sic enim de ratōe boni pasto-
is est gregē pcedere et ipsū i viā verā istruere:
sic de ratōe boni gregis est pastorem
sequi et ipsū reuerēter audire. **E** 2° ad
actum renitentem respectu mali pastoris
dicit. alienum autem nō secuntur et. **N**az
bonus grex cognoscens malum et falsum
pastorem: ipsum non sequitur nec vocem
eius audit attendens pñm xpi. d. **Abat.**
7. Attendite a falsis prophīs qui veniunt
ad vos in vestimentis ouīū intrinsecus
autem sunt lupi rapaces. **S**ciendum ē
autem circa istam ptem in qua fit mētio

de actu quez d; habere oues ad pastorem
qd moraliter loquēdo: oues debēt.
Accedere p caritatis dilectiōem.
Primū cognoscere per gratiaz actiōem.
Primū audire p mandatorū iptionē.
Sibi seruire p bonorū opū fructificatiōez.
E 1° debent ad pastorem accedere
p caritatis dilectiōem. **O**ues enim relin-
quentes pastorem p terrenorū dilectiōem
dicunt errare: q; habent affectū curuū: et
iō si volūt ratificari dñt reuerti ad xps.
vt sic dicat de ipsis illud. 1. pe. 2°. Eratis
enim sic oues errantes: s; pueri estis ad
pastorem et epm aiarū vestraz. **E** 2°
debent pastorem cognoscere p grāz actiōez
vt dicere possit xps illud Jo. 10. Ego co-
gnosco oues meas et cognoscunt me mee.
E 3° debent pastorem audire p mā-
datorū impletōem. Et sic possit dicere
xps de eis illud Jo. 10. **O**ues mee voces
meam audiunt et cognosco eas et sequunt⁹
me. **E** 4° debent pastori seruire p bo-
norū opum fructificatiōem. Et de ipsis
dicat illud gen. 31. **O**ues tue et capre steri-
les non fuerunt.

Tertia pars.

Equit. s. puerbium dixit eis ye-
sus et. **E**bi tangit expressionem
certius pfirmantem: qd pbat sin-
gularitas exñdi. **E**bi duo considerat pos-
sumus. s.
Insinuatōem locutiōis pabolice.
Expositiōem eruditōis enigmatice.
E 2° ad primum dicit. **H**oc puerbiū
dixit et. **E**bi sciēdū qd fm **Agonem**: puer-
bium est similitudo vel parabola vbi vnū
dñr et aliud intellr. **E**nde prouerbiū qñ
pro verbo positum: et quia yesus dicebat
quedam de pastore corporali. volens itel-
ligere de pastore spiritali: vel de seipso
qui est principalis pastor. **I**deo dñr dixisse
prouerbiū. **Q**uantum ad exposi-
tionem eruditōis enigmatice. dicit.

Dixit ergo eis iterum. Ubi duo considera secundum quod certificat nos de duobus. Primo enim nos certificat quantum ad suam entitatem introducetem. 2° quantum ad aliorum malignitatem decipientem. **Quantum ad primum dicit.** Dixit ergo eis. Ubi sciendum secundum Augustinum quod illud quod dixerat superius parabolice de hostio: clarius hic explanat. In 1° enim euangelio Christus dicit ostiarium: hostium et pastor. Nomen autem pastoris secundum Augustinum communicat suis membris: sed nomen hostii sibi retinuit: quod sic est solum unum baptismum. scilicet Christus: quod est ianua intrandi in corpus ecclesie: ita solum unum est ostium. scilicet Christus. per cuius passionem habet baptismus virtutes ut ecclesie incorporeretur et Christo. **Ad 2° ad certificatio nem malignitatis aliorum decipientis dicit.** Omnes quotquot ante me venerunt etc. Ubi sciendum quod omnes qui venerunt preter nomen Christi quos ipse non misit non fuerunt veri pastores sed seductores gregis. De quibus ipse dicit Ier. 23. Seduxerunt populum meum in mendacio suo et in mirabilibus suis cum ego non misissem eos. **Sciendum est autem quod ex hoc quod Christus hic dicit quod omnes qui fuerunt ante eum: fures sunt: non propter hoc prophetie et patriarche veteris testamenti latrones.** Primo sciendum Augustinum quod tales licet ante Christum venerunt: tamen nuntii eius fuerunt: et ideo non auctoritate propria sed Christi venerunt. 2° secundum Crisostomum quod eandem fidem habuerunt patres veteris testamenti nobiscum. In tantum autem differerebat quod quod nos credimus esse factum: ipsi sperabant in futurum. **Ubi igitur secundum Augustinum. Omnes qui preter me venerunt: fures fuerunt et latrones. id est ad furandum et occidendum venerunt.**

Quarta pars.

Equit. Ego sum hostium etc. Ubi tangit promissionem iocunditatis de lectantem: et probat securitas obtinendi. Ubi duo considera. scilicet. Boni pastores utilitatem omniscientem. Mali et boni diuersitatem euidetem. **Quantum ad primum dicit.** Ego sum hostium

etc. Ubi sciendum quod hic Christus se ostendit esse ostium ex duplici utilitate quod homo consequitur. **Primo** apud primum Christus sic arguit. Per ostium quod ingreditur ad domum ut saluetur in ea. sed si quis per me introierit saluabitur et gubernabitur. Igitur ego sum hostium. **Ad secundum sic arguit.** Per ostium quod egreditur et egreditur: sed ego sum ordinatus ad spirituale ingressum et egressum. igitur ego sum ostium. et ideo dicit et ingredietur. scilicet per me et egredietur et pascua inueniet. **Ad secundum. scilicet mali et boni pastores diuersitatem dicitur** non venit etc. Et primo tangit actum principalium mali pastoris. d. fur non venit nisi ut fur et. Ubi Crisostomus. fur. id est dyabolus venit temptando ut fures: et deinde per opera destruit. **2° tangit boni pastores actum** gaudiosum. d. Ego veni ut vitam habeant. scilicet in presenti per gratiam: et ut habundantius habeant. scilicet in futuro per gloriam. Ad quod etc.

Unica pars post penultimum euangelium. 41^m.

Stote misericordes sicut et pater vestester misericors est. luc. 6.

Nos videmus per experientiam quod bonus magister: discipulos instruit: quolibet in suo gradu non enim omnibus dat lectionem eadem: sed secundum capacitatem cuiuslibet. Christus igitur magister noster perfectus genus humanum generaliter instruit: et quolibet in gradu sibi operetur. Ubi sciendum quod humanum genus potest diuidi generaliter in tres partes. Quidam enim sunt perfidentes qui habent alios corrigere et gubernare. Quidam sunt sapientes: qui habent alios instruire. Quidam sunt obsequentes qui habent superiorum precepta perficere. Primi debent esse sine culpa. Secundi debent esse videntes. Terti benigni. ut sic quiete possint in vicem viuere. Ista igitur tria genera hominum licet non eodem ordine: Christus instruit quod quolibet in gradu sibi debito in euangelio

gelio hodierno in quo fm triplicē doctri
nam generaliter tria tāgit. s.

Pietatē viscerosam subleuantē.

Claritatē luminosam dirigentem.

Bonitatē gratiosam decorantē.

Primū pbat ppassio affligentis mise
rie. Secundū excussio excecatis ignoran
tie. Tertiū expulsio inficiētis macule. **P**at
mū in pncipio. Secundū ibi. Dicebat autē
ill' similitudinē &c. Tertiū ibi. Quid autē
vides festucam &c.

Prima pars.

Quātū ad p^m vbi tāgit &c. q pbat
&c. dicit **E**stote &c. **A**bi scien. q i
oī ope virtuoso q̄tum ad p̄s
spectat iter alia tria possum⁹ p̄siderare. s.
Actum.

Actum.

Fructum.

Et fm h' h' q̄tum ad pietatē que est op⁹
virtuosum xps tria tangit. s.

Actum inclinantem.

Actum cōuenientem.

Fructum correspondentem.

Quātū ad p̄mū dicit. **E**stote miseri
cordes sicut & p̄r vester mise. ē. q. d. filius
d'z imitari bonū p̄rem in actibus bonis :
cū igit deus p̄r sit p̄r. p̄r. & ip̄e sit p̄r : ita
quilibet d'z vt bon⁹ fili⁹ misericors eē. **U**n
Eph. 4. **E**stote at̄ inuicē benigni miseri
cordes donātes inuicē sicut & deus in xpo do
nauit vobis. **S**ciendū est at̄ q inuenio
deū humano generi suā misericordiā mul
tipliciter ostendisse. s.

In dimissione inficiētis culpe.

In collectiōe informātis gr̄e.

In liberatione aggrauātis potentie.

In mitigatiōe affligentis pene.

In condonatione getantis glorie.

Primo deus humano generi suā miseri
cordiā ostendit in dimissione inficiētis culpe.
Nā deus sua pietate q̄quis peccōr ip̄m of
fenderit : tñ si vult ad ip̄z p̄verti indulget.
iuxta illud ecclesiastici 2°. **P**ius & miseri

coris est deus & remittet in die tribulatio
nis peccā. **H**oc at̄ fuit figuratum in illa
parabola q̄z xps dixit **M**at. 8. 8. **S**uo qui
debebat regi decē milia talenta q cum nō
haberet vñ solueret. p̄cidenz rogabat eū
di. patientiā habe in me & oīa reddam ti
bi : cuius humilitatē vidēs dñs misertus
est serui illius & oē debitum dimisit sibi.

Abi sciendū q p illū regē intelligitur
deus q est rex magnus sup oēm terram i
ps. **P**er seruū autē sic obligatū debij in
telligitur peccator. **S**z aduertat peccator
penitens & discat ab i^o seruo. **N**am vidēs
se insufficientē ad satisfaciendū d'z ad fon
tem misericordie veniāz postulare & emē
dam pro posse humiliter p̄mittere. d. pa
cientiā &c. q. ps. **M**iserator & misericors
dñs pa. & multū misericors : & tūc oē debi
tum dimittit sibi. **S**ecundo deus suā
misericordiā ostendit in collōne reformātis
gr̄e. nā non solū peccōr p̄em dimittit : sed
q mortu⁹ spūaliter erat : viuificat p suam
gr̄am. **Q**uod cognoscēs ps. d. **S**ecūm mi
sericordiā tuā viuifica me & custo. tes. oris
tui. **H**oc autēz fuit figuratū **L**uc. 15. in
filio prodigo qui recessit a p̄re : qui cum bo
na sua dissipasset fatue : tamen factus fa
melicus statum suū miserum cognoscēs :
ad patrem redijt de p̄teritis culpaz di
cens : cuius humilitatem & bonum pro
positum considerans pater : misericordiā
motus recepit in gr̄am & osculatus ē eū :
& iussit eū indui stolla p̄ria & dari anulum
in manu eius & occidi vitulū saginatum &
fecit grande conuiuiū qz filius suus mor
tuus erat & reuiscit perierat & inuētus ē.
Abi sciendum q p istū filium prodigū
intelligitur quilibet peccōr qui peccando
recedit a patre qui dicitur iuuenis dum
non regitur sapiētia : sed sequitur carnīs d
sideria. **H**oc autē miser peccator : bōa
sua dī dissipasse : qz dona gratuita accep
ta a deo in baptismo per peccatūz amisit
& sic diuina gr̄a efficitur famelicus. **H**oc

at con siderans debz ad consciētiam reuer
ti ⁊ ad deum. Unde ecclesiastici. 17. Conuer
tere ad dñm ⁊ relique peccata: pcare aut
faciem dñi ⁊ minue offendicula. Nam qñ
cognoscit diuinam iusticiam ⁊ suam clpā
anime infectam: dñz ad deum conuertere p
stina peccata relinquendo: ⁊ ipm p vicia
humiliter deprecari ⁊ dicere pñ peccaui
in celum ⁊c. Lz at non sit dignus diuina si
liatōe: qñ se priuauit voluntarie: tamen d
bet se offerre diuinis obsequijs: ⁊ dicere
fac me sicut vnum de mercenarijs tuis:
qñ Job. 7. **A**bilitia est vita hoīs sup terrā
⁊ sicut mercenarij dies eius. **Q**uātam
at fiduciam de obtinēda venia habere de
beat peccator penitēs pñderet quid seget
Nam dñr qñ pñ vidēs eum contristum. ipz
suscepit in gratiam ad dñsignanduz qñ
tūcūqz homo peccauerit: si vult ad dñm
reuertere ipm recipit. Unde dicit Jere. 3. Re
uertere ad me ⁊ ego suscipiā te. **Q**uid
autem pñ sibi fecerit: audi quid sequitur
Nam primo osculatus est eum: per qñ in
telligitur pax scā dei ad peccatorem: quia
osculum est signum pacis. Secundo sec i
dū eum stolla prima: p qñ indumentum i
tellr qñ eum induit diuina gratia: que est
primum ⁊ principale anime indumentum
Tertio iussit dare anulum in manu eius.
per quem intelligitur fidelitas qñ pecca
tor postqñ reconciliatus est deo debet si
bi tenere vt. **S**implius eum non derelin
quat peccādo. Unde i signum fidelitatis
anulus datur sponsis. Quarto iussit dari
calciamentū i pedibus eius. **U**bi sciē. qñ p
calciamentū stringēs pedē ⁊ reseruās ne
deturpēt a luto intelligit virtus pñstancie
in bono pposito: p qñ hō restringēs se ab
aliciētibus ad peccā fuit aīam mundam.
Quinto iussit occidi vitulū saginatū. per
quē qñ est aīal imolatiū intelligitur xp̄s
qñ pro redēptione nostra hostiā se obtulit
deo in cruce. Sexto dñr qñ fecit grande cō
uiuiū in signū leticie: qñ filius fuerat mor

tuus ⁊c. qñ qñ hō qui per peccā mortuus
fuerat ⁊ perditus: p penitentiā ad deū re
uertitur ⁊ grām recipit viuificantē aīam
est angelis dei ⁊ scīs in pñia magnū gau
diū. **U**n Luc. 15. Gaudiū erit corā ange
lis dei sup vno peccōre penitentiā agente.
Tertio deus humano generi suā mise
ricordiā ostendit in liberatione aggravātis
potētie. **N**ā deus ē qñ videt aliquos ag
gravatos pp peccā a dyabolo: ipsos adiu
uat si ipm voluerint inuocare. Unde ps.
Si dicebā motus est pes me⁹ misericordia
tua dñe adiu. me. **M**oc aut fuit figura
tum. 4. **R**. 13. **U**bi snialiter dñr qñ cuz azael
rex syrie affligeret pplm Israhel eorum
peccis exigentib⁹ ⁊ deus eos dereliquisset
deprecatur dñs pro liberatione ipsoz miser
tus est dñs eoz: ⁊ reuersus est ad eos.
Ubi sciendū qñ p azael qui interpretat
fortitudo: intelligit dyabol⁹ qui fortis est
ad expugnādos hoīes. qñ dñr rex syrie qñ i
terpretat sublimitas: qñ ipse est rex super
oēs filios supbie. **P**er filios aut Israhel qñ
reliquerūt dñm: intelliguntur peccōres qui
peccādo dñm dereliquūt pp qñ a dyabolo
affligunt: si tñ ad dñm reuertuntur p peni
tentiā: dñs eis peit ⁊ ipsos adiuuat p grāz
suā. **Q**uarto de⁹ suā misericordiā ostēdit
i mitigatōe affligētis pene. qñ cognoscēs
ps. d. **M**isericordia tua dñe magna est sup
me ⁊ eruisti aīam meā ex inferno inferiori.
Nā hō pp peccā sua dignus esset pēa
eterna: tñ de⁹ eius miseres si ad ipm vult
reuertere. **Q**uinto de⁹ suā misericordiā ostē
dit in pdonatiōe quietatis glie: qñ non so
lum peccōri peccā dimittit ⁊ pfert grām: s
et ex sua liberalitate glām suā. **Q**uo
rumat de⁹ misat ⁊ quoz non fuit figura
tū Ezechie. 9. **U**bi snialr dñr qñ cū pp peccā
filioz Israhel de⁹ esset iratus ⁊ vellet eos
punire misit. 6. viros vt punirent habita
tores Ierusalē in quoz medio fuit vir ve
stitus lineis cū dixit dñs qñ transiret p
mediā ciuitatē Ierusalē: ⁊ signaret thau

super frontes viroz gementiu ⁊ dolentiu
de cunctis abominationib⁹ que fiebant
6. autem viris dixit q⁹ transirent post i^m
⁊ omnem sup que non inuenirent thau: in
terficerent. d. non parcat oculus v^r nec
misereamini. ¶ Ubi sciendum q⁹ p illos
homines deum offendetes intelliguntur
peccatores contra quos iratus dñs vlt
eos p iustitiā punire: q⁹ qdē iustitiā p sex
viros intelligitur. Sed aduertat pecca
to: penitēs diuinā misericordiā: quia
non solum vult peccatorem punire: sed p
misericordiā reuocare. Unde dicitur q⁹ i
medio illoz. 6. viroz: visus est vnus idu
tus lineis: per quem significatur xps: h
precedere dñ. 6. viros significantes iustici
am vt signaret thau que est triangularis
figura super frontes viroz: i. in aīab⁹
hominum: eos iducēdo ad verā pñiam
que instar thau hz tres angulos: q⁹ confi
sit in contritione cordis: confessiōe oris:
⁊ satisfactiōe operis. sup quos autem scri
batur: audi quid segtur: quia sup fronte
gemētium ⁊ dolētium d peccatis. Si x⁹
in peccatis perseuerauerint per iusticiā
puniētur. ¶ Quantum ad 2^m. s. modum
conuētiētem dic. Nolite iudicare ⁊c. Ubi
sciēdum q⁹ quantum ad pñs spectat mo
dus conuētiēis in ostēdēdo misericordiā
quantum ad proximum pōt intelli q^m ad
quattuor: s. quantum ad intellectum: quā
tum ad affatū. q^m ad affectum: ⁊ quan
tum ad effectum. ⁊ fm h hic quattuor: pos
sum⁹ considerare secundum q⁹ istum qua
druplicē modum docet nos habere.
¶ Quantum ad misericordiā quāz de
bemus habere quantum ad intellectum
cognoscentem dicit. Nolite iudī. ⁊ nō iudi
cābimini. Ubi sciēdum q⁹ aliqua sunt fa
cta hominū totaliter nobis oculata: ⁊ de
illis nullo modo possumus iudicare: ali
qua sunt nobis manifesta. ⁊ h sunt in du
plici genere: q⁹ aliqua sunt de se totali ter
mala sicut blasphemare deum ⁊ his similia

⁊ ista opera possumus iudicā esse mala:
tñ quia sic faciens p diuinā misericordiā
pōt fieri bonus: ideo nō debemus ipū
finaliter iudicare. Aliqua autē sunt q⁹ pos
sunt ⁊ bona ⁊ mala intentiōe fieri: ista ē
nō debem⁹ iudicare: q⁹ peior pars non ē
ab homine eligenda: sed bona. ¶ 3^m ad
misericordiā q⁹ debemus habere quantū
ad affatū proferētem dicit. Nolite condē
nare ⁊ non condē. Ubi sciendum q⁹ ille
dñ condēnare aliquem qui postq⁹ in cord
ipsum iudicauit: postmodū verbo affirmat
illum dig^m pena sic fecerūt duo senes cō
tra susanā. Unde d talibus dñ prouer. 17.
Qui iustificat ipiū ⁊ qui condēnat iustū:
abominabilis ē vterq⁹ ap deū. ¶ Quā
tum ad misericordiā q⁹ debemus habere
q^m ad affectum inclinātem dicit. Dimit
tite ⁊ dimitte vob. Ubi sciendum q⁹ hic
accusat dimissio pro dimissione culpaz ⁊
iniuriāz quas homo ab alio recipi: si autē
indulgere nolet: nō esset dignus indulgē
tiam inuēire. iuxta cōsiliū xpi. Mat. 6.
Si enim dimiseritis hoibus peccata eorū:
dimittet vob p^r vester celestis delicta ve
stra: si autē nō dimiseritis hoibus: nec pater
v^r dimittet peccata v^ra. ¶ 4^m ad mise
ricordiā q⁹ debemus habere quantū ad
effectum subleuātem dicit. Date ⁊ dabit
vobis. Ubi sciendum q⁹ p hoc dat intelli
subuentio proximi in reb⁹ sibi necessarijs
in quibus homo scdm suā possibilitatē
debet indigētibus subuenire: sic vellz sibi
subuēiri. An luc. 2. Date elymosinā ⁊ ecce
oīa mda sunt vob. Si q⁹ h faceret q^{ta}
bona sequerent. ¶ Quantum ad tertiu
s. fructum correspondētem dicit. Adensu
ram bonā ⁊c. Ubi sciendū q⁹ scdm diuer
sitatē operū dñs retribuet vnicuiq⁹ pmiū
vl penā. Et fm h hic duo tāgit. s.
Bonorum operū plenā retributiōē.
Diuerzoz operū iustā pportionez.
¶ 5^m ad p^m dic i iustā bonā ⁊c. vbi sciē
dū q⁹ i mīsurā materiali. q^{tuor} possumus
v iij

cōsiderare ad h̄ q̄ sit cōmendabilis. Pri-
mo q̄ sit iusta ⁊ nō falsa: ⁊ scdm̄ h̄ dicitur
bona. 2° q̄ sit plena ⁊ nō diminuta ⁊ secū-
dum h̄ dicitur cōferta. 3° q̄ sit cōpressa ⁊
calcata: ⁊ secūduz h̄ d̄r coagitata. 4° q̄ sit
culma: ⁊ secūduz h̄ d̄r sup̄ effluēs. ¶ Scōz
h̄ igitur cōparando illam mensurā ad me-
ritum q̄ p̄cedit p̄m̄ium: d̄re possumus q̄
mensura d̄r esse bona in iudicādo: cum in
aliēis factis dubia interpretant̄ in meli⁹.
¶ Mensura vero cōferta: cum cōparatiōe
alterius facta nostra in p̄eteri⁹ iudicam⁹.
Coagitata aut̄: cum in factis alienis mal-
eos excusantes: circōstantias allegam⁹.
Sup̄ effluens vero d̄r: cum malū factum
excusare nō valētes: fiducia sup̄ habundā-
tie diuine misericordie: de nullius peniten-
tia desperamus. ¶ Cōparando aut̄ illaz
mensurā ad p̄miū q̄ sequitur meritum:
sciendum ē q̄ inter alia in p̄mio reperiū-
tur quattuor. Mā in hoīe erit quadruplex
gaudiū. Primo gaudebit de gl̄a interio-
ris. s. anime dotate suis dotib⁹: ⁊ sic habe-
bit mensurā bonam. 1° gaudebit de gl̄a
inferioris. s. corp̄is gl̄orificati q̄ inferi⁹
est ipsa aīa: ⁊ sic habebit cōferta. 3° d̄ gl̄a
exterioris. s. alioz sanctorū: de quoz gl̄a
gaudebit sic de sua. ⁊ sic habebit mensurā
coagitata. 4° de gloria sup̄ioris. s. d̄itatis
que erit eius obm̄ beatificū: ⁊ sic habebit
mensurā sup̄ fluentem. Que quattuor in-
nuens apostolus: dicit eph̄. 3. In caritate
fictis radicati ⁊ fundati vt possitis cōpre-
hendere q̄ sit latitudo: ⁊ h̄ quantū ad glo-
riam exteriorē: longitudo: ⁊ h̄ quantum
ad gl̄oriam interiorē: sublimitas ⁊ h̄ quā-
tum ad gl̄oriam sup̄iorē ⁊ pfundum: ⁊
h̄ quantū ad gl̄oriam inferiorē. ¶ Unde
capacitas tam sancti q̄z angeli dicta men-
sura potest figurari p̄ mensurā gomoz q̄
implebat māna de q̄ sentēcialiter d̄r exo.
16. q̄ filij isrl̄ colegerūt māna: alius plus
⁊ alius min⁹ ⁊ messi sunt ad mensurā go-
moz: nec q̄ pl̄s colligerat amplius habuit

nec qui minus pauerat: rep̄erit minus: s̄
singuli illud q̄ edere poterāt cōgregaue-
runt. ¶ Tbi sciendū q̄ p̄ mensurā gomoz
q̄ erat mēsurā 3^m modioz: intelligit̄ capa-
citas cuiuslibet angeli vel aīe in q̄ instar
triū modioz: est mēoria: intelligētia ⁊ vo-
luntas. ¶ Per māna vero suauissimū intel-
ligitur diuitas in qua ē omne delectamē-
tū. ¶ Per filios vero isrl̄ colligētes māna
intelligunt̄ omnes ciues celici deuz facie
ad facie contēplantes: q̄ dicunt māna col-
ligere: q̄ fruūtur bonitate diuina: ⁊ licet
alius alio in celesti gl̄a sit beator: tñ qui-
libet d̄r implere mensurā gomoz: q̄ appe-
titus cuiuslibet sariat. q̄ gl̄a cuiuslibet: est
gl̄a singuloz: ⁊ ideo tantū cōgregare q̄li-
bet d̄r: quantū sibi ad edendū suffic̄: quia
ibi de gl̄a q̄z h̄z: quilibet p̄tentat. ¶ 2^m
ad diuersoz operū iustam p̄portionez di-
cit. eadem quippe mēsurā qua ⁊c. Tbi ba-
silus. Quia enim mēsurā vnusq̄sqz vīz
mēsurat in bñ operādo vel peccādo: eadē:
vel p̄mia vel penas feret.

Secunda pars.

Equit. Dicebat at̄ ill' simili. ⁊c.
vbi tangit claritatē dirigētem
quantū ad instrūtes: q̄ probat
excussio execratis ignorācie. Tbi sciendū
q̄ homo q̄ h̄z alios instruere q̄z h̄z h̄eat
sup̄iorē magistrū: d̄z habere noticiā illo-
rum q̄ docet: ⁊ supra principalē magistrū
non d̄z se p̄ponere arrogāter. Et secūduz h̄:
h̄ igitur duo tangit quantū ad talem do-
ctorem. Primo q̄ d̄z habere illustrantem
cognitionem. 2° nō arrogātem p̄sumptio-
nem. ¶ Quantū ad primū dicit. Dicebat
autem ill' ⁊c. Nam qui d̄z alium instrue-
re non debet esse cecus per ignorantiam
sed videns per sapientiaz: quia 1^a est vna
de abusionibus que recitat Gilbert⁹. d.
Ridiculosa res aut magis piculosa spe-
culator cecus: doctor inscius p̄cursor: clau-
dus: prelatus negligens: p̄ico mutus.
¶ 2^m autem piculum sit habere talem

doctorem inuitur cum subditur. nō ne amo
bo in foueam cadūt. Unde Greg. Dū pa
stor p abuta vitiorum gradibz necesse est
vt grex in pēpitiū trahat. ¶ Hoc aut
fuit figuratū. 3. Re. 18. Ubi dī sentētiā q
cum absalon suis blāditijs 7 versutijs sub
uerteret populum 7 auerteret eum a dō
patre suo: 7 cōtra patrem pugnaret: 7 fuis
set a ioab interfect⁹ tulerūt eū 7 piecerunt
in saltū in foueam grandem 7 portauerūt
sup eum aceruū lapidum nimis. ¶ Ubi
sciendū q p absalon qui subuertebat po
puluū suis falsis blāditijs 7 auerterebat eū
a dō: intelligit quilibet erroneus doctor:
qui suis erroribus a xpo rege 7 patre de
cipiunt hoīes simplices docēdo falsas do
ctrinā. quem tñ suis exigentibus demeri
tis ioab. i. dyabolus interficere dī. dū ipz
labi fac in errorem: 7 ipm in eo cōseruat:
ex quo spiritali mori: qui sic mortuus:
dum postmodū mori: corporali: proiciit in
saltum: in foueam grandē. i. in pfundum in
ferni: sup quem cōponitur magn⁹ aceru⁹
lapidū. i. magnitudo penarum infernaliū.
¶ Quia igit xps sciebat suos discipulos
futuros pastores 7 doctores sui populi: p
similitudinē eis propositā ostendit qua
liter ipsi vel quicūqz alijs eis succedentes
qui habent alios regere 7 docere non de
bent esse mali: ignorātes 7 ceci: sed boni
7c. ¶ Quantū ad secundū. s. q non de
beant habere arrogantem psumptiōez:
dicit. Non est discipulus super magistrū
7c. Nam quilibet christianus quāuis etiā
inter alios habeat gradū doctoris: ta
men respectu xpi qui est principalis do
ctor: potest dici discipul⁹: super quez non
debet se per superbiam extollere: iuxta q
ipse dixit. Abat. 25. Non vocemini magi
stri: quia vnus magister nū ē xpus.

Tertia pars. *Equit. Quid autēz vides se. 7c.*
Ubi tangit bonitatez gratiosaz
decorantem quantū ad presiden

tes: q probat expulsio inficiētis maculē.
Ubi sciendū q sic videmus in istis cor
poralibus: q si medicus habens magnaz
infirmatē nollēt eam curare: paruam
vero infirmitatē in alio curare vellet 7
suaderet infirmanti vt permetteret se cu
rari ab ipso: dissimulans infirmitatē p
priam 7 aggravans alienam: merito esset
reprehensibilis. Unde Luc. 4. Abedice
curate ipsum. ¶ Sic etiam spiritaliter
si sit aliquis prelatus defectuosus in mul
tis: 7 aggravatus magnis criminibus:
que in se ipso negligat 7 in subditis leuia
reprehendat: merito est reprehensibilis.
Et ideo possit sibi dici illud Ro. 2. Qui
predicas non furand⁹ furaris. qui in lege
gloriaris: per puaricationē legis decum
ibonoras. Secundum h igitur in parte 1^a
tria tangit. secundum q de tribus repre
hendit malum prelaturū. s.

De pueritate cordis i iudicādo.

De pueritate oris in amonendo.

De pueritate operis in simulando.]

¶ Quantum ad reprehensione cordis i
iudicādo: dicit. Quid autē vides festu.
7c. Ubi sciē. q per oculū: cuius inter alia
organa corporalia ē cognosceēt intelligit
anima hominis qz deus dotauit intelle
ctiua potentia: cui propriū est cognosce
re non solum temporalia 7 corporalia sed
spiritalia 7 eterna 7 que per suam cogni
tionem habet hominem dirigere in acti
bus suis. Et sic possit sibi dici illd Abat.
6. Lucerna corporis tui est oculus tuus.
Si fuerit oculus tuus simplex totū: cor
pus lucidum erit si autē neqz fuerit: to
tum corpus tenebrosū erit. Et ideo ne
per peccatum animam permittamus ob
tenebrescere. ne. s. totus homo sit tenebro
sus instruit homines xps. d. luc. 2. Vide
ne lumē q in te est tenebre sint. ¶ Per
festucam autē tenuem 7 leuem: intelli
guntur peccata venialia leuia: quibus se
pe homines implicantur. per trabem ve

ro grossas et duras: intelligunt peccata
mortalia difficilia. Sunt igitur aliqui prefi-
dentes grauati peccatorum magnorum sarcia:
qui sua peccata non corrigunt et sic non vi-
dent trabem in oculo proprio: in subditis
autem paruos defectus arguunt: et sic se-
cundum Thoma. vident festucas in oculo fra-
tris sui. ¶ Sic etiam oculus corporal' su-
per se non reflectit: ita quod se videat: licet vi-
deat exteriora: sic secundum Basilium intelle-
ctus mali hominis: super se non vult reflecti
ad considerandum magnos defectus: et tunc p-
nos iudicat aliorum. ¶ Quantum ad secundum.
reprehensionem puerilitatis oris in admo-
nendo dicit. aut quomodo potes dicere fratri
tuo etc. Ubi sciendum quod doctrina et medica-
mentum si debent congrue exerceri: debet
homo primo incipere a se ipso: ut se ipsum
primo doceat et curet: et postmodum alios in-
struat et eis medelam conferat. Et hoc est quod
hic inuitur cum dicitur aut quomodo potes dicere
fratri tuo: frater siue ut eiciam festucam. i.
leue peccatum et veniale de oculo tuo. i. de anima
tua. trabem. i. peccatum grauius et mortale non
vides. q. d. secundum Cirillum quod grauius
obnoxio est peccatis: qualiter dicitur qui pau-
ca: et quasi nil mali commisit. q. d. si non potest
conuenienter esse. Nam secundum Grego-
rium. Sordes tergere non potest manus que lu-
tum tenet. ¶ Quantum ad tertium. s. repre-
hensionem puerilitatis operis in simulan-
do dicit. ypocrita eice primum etc. Ubi
sciendum quod ypocrita dicitur qui aliud est:
et aliud vult apparere. Et tal' secundum Thoma.
est prelatus malus qui alios puniendo vult
iustus videri: et tamen quantum ad se in-
iustus est. Unde tali dicit Cirillus. te ipse
primo mundum ostendas magnis pecca-
tis: consequenter consules proximo modi
ea committati. ¶ Ista eiectione vitiorum ab
anima que hic intelligitur per eiectionem
trabis ab oculo fuit figurata Jo. 2. in eie-
ctione aliquorum incompetentium de templo
Ubi dicitur quod cum Iesus secisset quasi fla-

gellum de finculis omnes eiecit de templo:
oues quoque et boues: et numulariorum effu-
dit eas et mensas subuertit: et his qui ven-
debant columbas dixit auferte ista hinc:
et nolite facere domum patris mei domum
negociationis. Ubi sciendum quod per illud
templum intelligi potest anima cuiuslibet
hominis in qua Christus debet habitare per
gratiam. iuxta illud. i. cor. 3. Templum dei
sanctum est. i. sanctum debet esse: quod estis
vos. Licet tamen sic esse deberet: tamen
multi sunt qui illud templum per diuersi-
tatem peccatorum pollunt: ut sic de ipsis
possit dici illud ps. Polluerunt templum
sanctum tuum. et ideo in ipso aliquando in-
ueniuntur oues. i. peccatorum ypocresis: sub
specie ouina habentes vitam lupinam.
Et quibus nos admonet Christus cauere. Mat. 7. d. Attendite a falsis prophetis qui veniunt
ad vos in uestimentis ouium intrinsecus
autem sunt lupi rapaces. Aliquando inue-
niunt boues cornuti. i. peccatorum superbie.
per quod homines ut cornuti ellevantur in
altum alios deprimendo. Aliquando inue-
niuntur numularii qui sunt solliciti pecu-
nijs. i. peccatorum auaricie: a qua nos admo-
net cauere Christus Luc. 12. d. Videte et caute
ab omni auaricia: et quare: quia ecclesiasti-
ci. 10. Nilhil scelestius quam amare pecuniam.
Aliquando inueniuntur vendentes colu-
bas. i. symoniaci vendentes bona spiritua-
lia. per. colubas designata. quia in spiritu colube
spiritus. s. visus est non attendentes comi-
nationem quam fecit Petrus symoni mago vo-
lenti emere donum spiritus sancti. act. 8. d.
Pecunia tua tecum sit in perditionem quam
tum donum dei existimasti pecunia pos-
sideri. ¶ Ista autem vicia instar Christi qui
eiecit de templo materiali predicta: debet
homo de anima sua eicere cum finculis:
qui quantum ad presens spectat est du-
plex. s. timoris pene eternalis et amoris
glorie celestis. quibus finculis punctis
debet homo supradicta eicere de anima sua.

ut sic domus sua. i. aia non sit domus ne
gociationis. i. peccati sed domus dei in li
mundo per gram 7 in futuro per gloria.
Ad q^m nos. 7c.

In festo corporis xpi. Euangelium.
42^m. Introductio.

Caro mea vere est cibus 7
sanguis meus vere est po
tus 7c. Jo. 6. Nos videm⁹
per experientia q^d quando
res est in se nobilior 7 pre
tiosior 7 plures effectus habet magnos
7 viles tanto si cognoscitur: plus diligit^r
7 appetitur: sicut patet in lapidibus pre
tiosis. Quia igitur inter sacramenta eccl^e
sie altissimum sacramentum eucharistie
est in se nobilior 7 plures effect⁹ nobis
viles i se habet ideo pre ceteris appetia
ri debet 7 deuotius venerari. Nam quan
te pretiositatis in se sit ex h^{is} potes aduer
tere quia in ipso veraciter continetur ist q^d
est. Non potest esse maioris dignitatis:
cum sit verus filius dei. Quante x^o vili
tatis in suis effectibus patet primo quia
Christus in hoc sacramento contentus
nos satiat spiritualiter iuxta q^d ipse dicit
Abath. 21. Venite ad me omnes qui labo
ratis 7 onerati estis: 7 ego reficiam vos.
Secundo quia vos viuificat mentaliter.
iuxta q^d dicit Jo. x. Ego veni ut vitaz ha
beant 7 hui^{us} habeant. Tertio quia nos con
seruat eternaliter: iuxta q^d dicit Jo. 10.
Oves mee vocem meam audiunt 7 ego
cognosco eas 7 sequuntur me: 7 ego vitaz
eternam do eis: 7 non peribunt in eternu
Et hoc est q^d Christus nobis inuit in
euangelio hodierno in quo quattuor tan
git. i. **Unitate** piungente intimis.
Sospitatem vigorante viuacius.
Dignitate excellente sublimius.
Perbenitatem pleueratem plixius.

Primum probat refectio spiritualis.
Secundum conditio vitalis. Tertium p
cessio supernalis. Quartum duratio eter
nalis. Primum in principio. Secundum
ibi. Sicut misit me 7c. Tertium ibi. Adic e
panis 7c. Quartum ibi. Non sic madauca
uerunt pres 7c.

Prima pars.

Quantum ad primum vbi tagit
q^d 7c. q^d probat 7c. dicit. Caro mea
7c. Ubi sciendum q^d de ratione
veri cibi est q^d ex cibo 7 cibato fiat vnus.
Unde hic duo possumus considerare. s.
Cibi 7 potus spualis entitate viridicaz.
Ipsi conformitatem mirificam.
Quantum ad primu dicit. Caro mea
7c. Ubi sciendum q^d de rone veri cibi 7 po
tus inter alia sunt duo. i. q^d satiet 7 quod
fortificet: secundum hoc igitur sic po test
ostendi huius cibi. s. corporis 7 sanguis
Christi. Et arguatur sic. Ille est ver⁹ ci
bus 7 potus qui satiat hominem 7 ipsum
fortificat. s. caro mea 7 sanguis me⁹ de sati
at 7 fortificat. ergo. Adator e manifesta p
conditiones veri cibi. Adino: probatur.
q^d ille qui habz vitam eternam est perfe
cte satiatus: iuxta illud ps. Satiabor: cuz
apparuerit gloria tua: sed iuxta illd chri
sti Jo. 5. Qui manducat meam carnem 7
bibit meum sanguinem habet vitam eter
nam. ergo iste cibus perfecte satiat. ergo
caro mea vere est cibus 7c. Unde de isto
cibo potest dici illud Abach. 1. Cibus ei⁹
electus. **Quantum** ad secundum dicit.
Qui manducat meam carnem 7c. Ubi sci
endum quod differentia est inter cibum
corporalem 7 cibum spiritualem. Nam ci
bus corporalis per virtutem manducan
tis in manducantem conuertitur. Cibus
autem iste spiritualis manducantem ad
se trahit 7 sibi spiritualiter vnit. Ex quo
fit ut Christus etiam per gratiam man
ducanti vniatur. 7 sic Christus 7 mandu
cans per vniorem spiritualiter pformant

et sic per manducatōem huius cibi spūal'
et potus: homo incorporat xpo per grām:
et ecclē sancte p fidem dum uiuit: ut tadē
uniatur in pīa pōrtio beatorum. ¶ Ad
illam spūalem manducatōem et potatōem
nos inuitat xps figuratiue Ezechiel. 39.
o. Conuenite et preparate: et concurrite un-
diq; ad victimam meam qz ego ymolo
vobis victimam grandem super mōtes
ysrahel ut comedatis carnes et bibas sūgui-
nem. ¶ Ubi sciendum q; per victimam i-
tellr xps xhs qui dicit de se Jere. ij. Ego
quasi agnus mansuetus qui portatur ad
victimam. Istam victimā. i. seipsum ymo-
lauit xhs super montes israhel qñ in mon-
te caluarie super lignū crucis voluit ymo-
lari p nobis: iuxta illud Luc. 23. Postq;
venerunt in locum q dī caluarie: ibi cru-
cifixerunt eum. Ista dicitur victima grā-
dis: q; fuit sufficiens pro toto humāo ge-
nere redimendo. Qualis at sit cib⁹ quem
debemus comedere et potus quem debe-
mus bibere: audi qd seqtur ut comedat;
carnes etc. Nam i⁹ cibus caro xpi est sub
specieb⁹ pāis: significata per carnes agni
typici: de qbus dixit dñs Aboy. et pplō
Exo. 16. Vespere comedetis carnes et ma-
ne saturabimini panibus et scietis q; ego
sum domin⁹ de⁹ vester. Potus autem ē
pretiosus sanguis xpi: nobis sub specieb⁹
vini mirabilr propiatus. Quod factuz tā
mirabile nob ad memoriā reducēs apo-
stolus dīc. 1. cor. 10. Et prudentib⁹ loquor.
Vos ipsi iudicate q; dico calix benedictō
nis: cui benediximus: nōne cōmunicatio
sanguinis xpi est: et panis quez frāgim⁹
nōne picipatō corporis dñi est: qm vnus
panis vnū cor⁹: multi sumus omnes qui
de vno pane et vno calice participamus.
Merito ergo dī talib⁹ dīcī pī illō mar. 8.
Abāducauerūt et saturati sunt. 2^a ps.
Equitur. Sicut misit me etc.
¶ Ubi tangit ospitatem vigorā-
tem viuacius: q; probat cōdictō

vitalis. Ubi sciendum q; vigor huius sa-
cramenti altissimi est viuificare animas
ipsum digne recipientium. Non quidem
intelligendo sūm Crisostō. de vita dicta
simpliciter: q; ista viuunt etiam fideles:
sed de vita que disponit ad gloriā. Et
sic possumus xpo in hoc sacramento con-
tento dicere illud Mee. 9. Tu domine vi-
uificas omnia et exercitus celi te adorat.
¶ Secundum hī igitur xps hī intēdit ta-
lem rationem. Propter unitatem cum
Christo. Recipit viuacitatem a Christo:
sed ille qui digne recipit istud sacramētū
habz unitatem cum Christo: ut pz ex pte
pcedenti. ergo recipit vitam ab ipso. In
illa rōne xps sic pcedit: q; primo dīc se p-
cedere a patre. Secundo infert similitudī-
nem qualiter i⁹ qui ipsum in hoc sacramē-
to manducat viuut propter ipsum. secūdu
hoc igitur hic duo possumus considerā.
Primo xpi a pte pcedētis: viuendi mo-
dum eternalem. Secūdo hominis sacramē-
tum hī recipienti viuendi modū spūalem.
¶ 2^m ad p^m dīcī. Sicut misit me pater
etc. Ubi sciēdu q; q; dñs pī viuut p essentiā
iuxta illud Jere. 10. Dñs at dñs ver⁹ est:
ipe dñs viuēs et rex sempiternus: et fili⁹ p-
cedit ab ipso eternalr idēz in essentiā. pñs
est q; filius sit viuens. Propter q; d se ipso
dīc. Jo. 14. Ego sum via veritas et vita.
¶ Quantum ad 2^m dīcī. Et q manducat
me et ipe viuut pp me. Ubi sciendum q; si-
cut patris est viuificare: ita et filij: iuxta il-
lud Jo. 5. Sicut enim pater suscitāt mor-
tuos et viuificat: sic et filius quos vult vi-
uificat. Propter quod dīcī apostolus. 1.
cor. 15. Sicut in Christō omnes moriū-
tur: ita et in Christo omnes viuificabun-
tur. Et hoc est quod confortando aposto-
los Christus dīcī Johan. 14. Ego vi-
uo et vos viuētis. ¶ In illo die vos
cognoscetis. Quia ego sum in patre
meo et vos in me. Et ego in vobis.
¶ Sed licet Christus sit vita: tamen

multi miseri sunt qui ista vita non secuntur: sed potius ipsam dereliquerunt: de quibus consequendo ipse figuratiue loquitur Ier. 2. d. Duo mala fecerunt populus meus: me dereliquerunt fontem aque viue et foderunt sibi cisternas dissipatas. **¶** Ubi sciendum quod homo generaliter loquendo potest peccare dupliciter vel peccato omissionis: vel peccato commissionis. primum modum tangit cum dicit dereliquerunt me fontem aque viue. scilicet non faciendo quod facere tenebatur. Quorum cuilibet reprehendendo dicitur Deute. 31. Deus qui te genuit dereliquisti oblitus es dominus creatus. secundum modum inuit cum dicit et foderunt cisternas dissipatas. Et sic de quolibet tali dici possit illud Prover. 16. Vir impius fodit malum: et in labijs eius ignis ardescit.

Tertia pars.

Equit. **¶** Hic est panis viuus etc.

¶ Ubi tangit dignitatem excellentem sublimem quod probat processio supernaturalis. **¶** Ubi sciendum quod in hoc quod Christus dicit. Hic est panis viuus qui de celo descendit quattuor possumus considerare. Primo quod Christus est ipse panis iuxta quod dicit Ioh. 6. Ego sum panis viuus qui de celo descendit. Secundo quod Christus quantum ad carnem principaliter dicitur iste panis. iuxta quod dicit Ioh. 6. Panis quem ego dabo caro mea est panis mundi vita. Tercio quod iste panis. scilicet caro Christi est verbum dei unitum. iuxta illud Ioh. 1. Verbum caro factum est et habi. in nobis. 4° quod hoc iste panis ratione diuinitatis dicatur descendisse: tamen ratione humanitatis est de virgine natus. ut sic possit veraciter dicere illud sapien. 7. Sum quidem et ego mortalis homo et ex genere terreno illi qui prior factus est et in ventre matris factus sum caro. **¶** Sciendum est autem circa istam partem ubi fit mentio de isto sacramento sub nomine panis quod iste est panis Azymus habens omnem pudorem. Celicus habens omnem saporem. Angelicus habens omnem decorum. Aiuificus habens omnem vigorem.

¶ Primo est panis azymus habens omnem pudorem. Nam per panem azymum dulce et sapidum sine fermenti agredine intelligitur puritas et munditia huius sacramenti quam in se continet: et quam ipsum recipiens debet in se habere. iuxta illud. 1. Cor. 5. Itaque inquit epulemur non in fermento veteri nec in fermento malitie et nequitie sed in azymis sinceritatis et veritatis. **¶** Secundo est panis celicus habens omnem saporem. Unde Ioh. 6. Ego sum panis viuus qui de celo descendit. Et sapientie. 16. Panem de celo prestitisti eis si ne labore omne delectamentum in se habentes et omnem saporem suauitatis. **¶** Tercio est panis angelicus habens omnem decorum. Nam Christus sub speciebus panis in sacramento contentus est sponsus forma pre filiis hominum in personis. In quem iuxta. 1. Pet. 1. desiderant angeli prospicere. et de quo personis. Panem angelorum manducauit homo. **¶** Quarto est panis viuificus habens omnem vigorem. Nam iste panis non solum preseruat corporis vitam ut panis materialis. sed auget et nutrit spirituale. Unde dicit Ioh. 6. Ego sum panis vite qui venit ad me non exuriat: et qui credit non sitiet vnquam. **¶** Sciendum est etiam quod iste gloriosus panis. 1. Christus est.

Inimicorum debelatus.

Beneficiorum re compensatus.

Puulorum confortatus.

Supernorum acquisitus.

¶ Primo est inimicorum debelatus: Nam Christus sua fortitudine vincit mundum et vitia iuxta quod ipse dicit Ioh. 16. Confidite quia ego vici mundum. Vicit etiam dyabolus quando ipsum debellauit in cruce et extraxit patres veteris testamenti de limbo. **¶** Hoc autem fuit nobis figuratum Iudicum. 7. ubi sententialiter dicitur quod cum Bedeon pugnaret contra madianitas: fuit vir qui vidit somnium quem narzano proximo suo dixit: vidi somnium et videbatur mihi quasi sabinericius panis ex

ordeo volui et in madian castra descendere :
 cumque puenisset ad tabernaculum : percussit
 illud atque subuertit et terree funditus coe
 quauit. Cui ille cui narrabat somnium : non
 est inquit si aliud nisi gladius gedeonis :
 tradidit enim deus in manus eius madian
 et omnia castra eius quod quidem sic factum est .
Abi sciendum quod per madianitas qui iter
 prestant iniqui intelliguntur demones qui
 humano generi inimicantur . Per taberna
 culum vero intelligit lymbus in quo de
 mones : patres veteris testi detinebant ca
 ptiuos . per panem vero ordeaceum et cineri
 ceum intelligitur christus quod dicitur panis subcine
 ricus quod sicut in panis virtute caloris de
 coquitur sub cineribus . sic dei filius ex dile
 ctione quam ad genus humanum habuit sub ci
 neribus nostre mortalitatis coctus dici po
 tuit : quoniam nostram humanitatem assumpsit .
Ordaceus autem dicitur quod sicut ordeum hinc asperita
 tem in cortice : est tamen granum salubre infir
 mis . sic christus asperitatem sustinuit in passione
 quam pro nobis portauit acerbissima . que ta
 men fuit peccatorum totius humani gene
 ris sanatiua . Sic panis tunc descendisse
 dicitur in tabernaculum madian : quoniam illa glo
 riosa anima christi hic separata a corpore tamen diuini
 tati coniuncta in primo triduo quo christus in sepul
 cro iacuit : descendit ad lymbum . et inde
 destructis portis . portis inferni et supata
 potestate dyaboli extraxit patres vete
 ris testi . Quod quidem lymbum instar taber
 naculi percussit et subuertit funditque coequans
 ipsum terre : quod ex tunc lymbus proprius non fuit
 locus per se distinctus sed coniunctus fuit in
 ferno . **S**ecundo in panis est beneficiorum
 recompensatio . Nam christus ut in omnibus osten
 deret debere regratari deo propter suum re
 gratiatur in actibus suis . iuxta quod de
 ipso dicitur Ioh. ij. quod volens resuscitare lazarum
 elenatis oculis dixit : pater gratias ago
 tibi quia audisti me . In institutione etiam
 huius sacramenti gratias deo egit . **H**oc
 autem fuit figuratum Gen. 14. ubi senten

tentialiter dicitur quod cum quattuor reges pu
 gnassent contra . s. et eos deuicissent : captiuum
 deduxissent loth et omnem substantiam eius non
 ciatum fuit abrahe : quod insegurus est illos .
 quattuor reges et abstulit eis spolia : lothque
 de ipsorum manibus liberauit . Quod factum
 tam magne probitatis videns melchisedech
 rex sale : qui erat sacerdos dei in recopen
 sationem tanti beneficii obtulit abrahe pa
 nem et vinum . **A**bi sciendum quod per illos quattuor
 reges : intelliguntur demones : cuius ratio
 est : quod sic primus numerus quod recedit a ter
 nario est quaternarius : sic prima creatura
 que recessit a deo trino et vno fuerunt demon
 es . **P**er . s. vero reges intelliguntur primi
 parentes : cuius ratio est quod cum essent a deo
 creati in rectitudine rationis tamen dereliquen
 tes rationis rectum iudicium secuti sunt sen
 sualitatem ut bestie que continentur . s. sensus
 corporis . Demones autem significantur per quattuor
 reges fecerunt prelium . s. i. contra pri
 mos parentes : quoniam ipsos temptauerunt ut fa
 cerent contra diuinum preceptum . In qua pugna ut
 debiles sequentes sensualitate succubuerunt
 totaliter consentientes eorum suggestionibus .
 et sic fuerunt miserabiliter captiuati . **A**n
 de et Loth . i. Adam significatus per Loth
 qui interpretatur declinans : quia ipse de
 clinauit a diuino precepto : expoliatus fu
 it a sua substantia : quia perdidit dona gra
 tuita : captiuatus viribus naturalibus .
Sic autem captiuatus : et per consequens
 omnis posteritas sua : venerunt nunc ad
 Abraam patriarcham . i. ad dei filium pa
 trem multarum gentium : quia omnium
 creaturarum . d. illud psalmus . Emitte manum
 tuam de alto eri . me et li . me de agros mul
 et de manu filiorum alienorum . Quorum
 vota deus ex alto respiciens : humanum
 genus volens liberare : venit in mundum
 et sicut fortis bellator : contra dyabolus ab
 stulit spolia : quia totum genus humanum
 de ipsius seruitute liberauit : necnon et loth
 i. Adam cum alijs patribus veteris testa

menti extraxit de carcere in quo detinebantur captiui. ¶ In recompensatione aut tanti beneficii melchi debet offerre Abrahæ panem et vinum. Ubi sciendum quod per melchisedech sacerdotem intelligitur quilibet sacerdos qui rex dicitur ad designandum dignitatem sacerdotij. Salem vero interpretatur pax: quia ipse debet esse pacificus. Iste igitur instituitur Melchisedech debet offerre Abrahæ. id est christo panem et vinum. hoc sacramentum eucharistie sub speciebus panis et vini a domino institutum. ¶ Tertio iste panis est pusillorum confortatiuus. Nam Christus in hoc sacramento contentus: in omnibus nos confortat: iuxta quod de ipso dicitur Math. 17. quod cum discipuli audissent vocem patris de nube dicens. hic est filius meus dilectus et timentes cecidissent in faciem suam: accessit Iesus et tetigit eos. dicens surgite et nolite timere. quod cognoscens Apostolus dicit. 2. thess. 4. Dominus enim mihi assistit et confortauit me. ¶ Hoc autem fuit figuratum Gene. 18. ubi sententialiter dicitur quod cum Abrahâ vidisset tres viros transientes per viam: inuitauit eos ad hospitium dei. lauentur pedes nostri et requiemur sub arbore ponamque butyrum. panem et confortetur cor vestrum: et sic transibitis: quod et factum est: quia obtulit panem et carnes vituli et lac et butyrum: qui comederunt et postea abierunt. Ubi sciendum quod per istos tres viros ambulantes per viam intelligi possunt homines viatores. per Abraham qui commendatur de fide et obedientia. iuxta illud Gen. 15. Credidit Abraham deo et reputatum est ei ad iustitiam intelligitur sancta mater ecclesia: que ut deo obediens debet in fide manere: et ipsa pro viribus defendere. Hoc igitur omnes viatores inuitat ut ad suum hospitium veniant. id est ad unitatem fidei et caritatis. ubi debent pacifice commorari. ¶ Quid autem inuitatio sua deat. audi quod sequitur. lauent inquit et. Ubi sciendum quod per istam ablutionem pedum:

per quos intelligunt affectus: intelligit spiritualis ablutio anime a peccatis. Ad quod quidem admonemur Isa. 1. ubi dicitur. Lauamini mundum estote auferte malum cogitatum a oculis meis: quiescite agere pueri: discite bene facere. Per arborem sub qua inuitantur quiescere: intelligit crucem et passionem christi: sub qua debet homo ipsam recogitando deuotius contemplari. Et sic dicat quilibet illud Cant. 2. Sub umbra illius quæ desideraueram sedi. et fructus eius dulcis gutturi meo. ¶ Quid autem istis promittat sequitur: ponam inquit butyrum. etc. Ubi sciendum quod per butyrum panis cor: homo confortatur intelligitur illud altissimum sacramentum institutum sub speciebus panis et vini. de quo psalmus. Panis cor: homo confirmatur. Signatur autem dicitur quod attulit eis panes et carnes et lac et butyrum. quia hoc sacramentum habet sub speciebus panis appareat: tamen in se veraciter continet carnes illius vituli Iesu quod pro nobis fuit immolatus in cruce: quod lac album et butyrum pingue adiungit: ut ex hoc detur nobis intelligi puritas sacri in lactis albedine et habundantia gratie in butyri pinguedine. ¶ 4° ille panis est supernorum acquisitus. Nam per christum in hoc sacro contentum habemus vitam eternam. iuxta illud Jo. 5. Vitam eternam dedit nobis deus. et hanc vitam in filio eius est: qui habet filium habet vitam. Unde apostolus. col. 3. Cum Christus apparuerit vitam vestram: tunc et vos apparebitis cum illo in gloria. ¶ Hoc autem fuit figuratum. 3. reg. 19. ubi finaliter dicitur quod cum Elias fugeret persecutorem impiissime Isabel iuxta in desertum: qui attediatus viuere: peruenit ut moreretur: proiecitque se in obdormiuit in umbra iuniperi. Et ecce angelus domini tetigit illum et dixit illi: surge: comede: quod surgens respexit et ecce ad caput suum ibat cineribus panis et vas aque. Comedit ergo et bibit: rursumque obdormiuit. Angelusque domini secundo tetigit eum. Dixitque illi. Surge et comede. Brandis

enim tibi restat via: q̄ ehm surrexisti co. 7
bi. 7 ambula. in for. ci. illius. 40. diebus: 7
40. noctibus vsq; ad montem dei oreb.

Ubi sciendū q̄ p̄ ielabelez ip̄ssimā 7
p̄secutione bonoz: q̄ interpretat̄ sterquil
nium: intell̄r dyabolus qui instar sterqui
linij p̄ peccati maculā ē feridus: q̄ bonis
7 iustis inimicat̄. Per elyā vero sanctum
intell̄r quilibz fidel̄ xpianus. Quādo igi
tur aliquis bonus sentit se tēptari 7 p̄seq
a dyabolo dz fugez ad desertū. i. ad p̄nāz.
Et sic iuxta illud **Mat. 4.** exēplo xpi du
catur in desertū a spū. Et attēdiat̄ d̄ val
le huius miserie d̄re cum ap̄lo. **ph. i.** Cu
pio dissolui 7 esse cum xpo. **Et** aduerte
qd̄ de elyā d̄r. Nam piec̄ se 7c. Mā aliquā
do fatigatus austeritate p̄nie in operibz
virtuosis pigrescit: 7 tūc d̄r dormire: 7 in
vmbra iuniperi q̄ est arbor spinosa: q̄ tal̄
sentit punctiōes p̄ remorūm. **Con**side
ra tam̄ diuinā clementiā hoiem pigruz ad
virtuosa excitātem. Nam d̄r q̄ angelus
dñi 7c. **U**bi sciendum q̄ per 1^m angelum
intell̄r bona inspiratio q̄ d̄s imittit hoi:
vt a somno surgere nō pigrescat. Sic aut̄
excitatus inuenit ad cap̄ suū subcinericiū
panem 7 vas aque. Per aq̄z enim intelli
gitur diuina grā q̄ preparat̄ cuilibz. Per
panem vero subcinericiū h̄ altissimū sacra
mentū q̄ est v̄m viaticū dum viuim⁹ in
h̄ mundo. quo instar elye dz quilibz refici
7 ire p̄ desertū penitentie vsq; ad montē
dei oreb. qui interpretat̄ mensa siue ardor
i. ad celestēz patriā in qua ē plena refectō
cum ardore caritat̄. **Et** nota q̄ elyas
bis excitat̄ 7c. quia aliquādo homo recip̄
diuinā grām 7 h̄ altissimū sacramentū
7 postea iterū pigrescit: aliquādo vero p̄
seuerat̄: 7 1° amplius nō d̄r dormire.

Quarta pars.

Equif. Mō sic māducauerūt 7c.

Ubi tangit p̄bēnitātez p̄seuerā
tem plurius. q̄ pbat duratio ef
ual. **U**bi sciendum q̄ huius sacramti figu

ra fuit māna quo d̄s p̄auit filios isrl̄. Fi
gura vero nō est tante efficacit̄ sic ē figu
ratum. **Jo** scōz **Bed. l. 3** māna nō daret hoi
vitam nec grām: h̄ tñ sacramentū dat vi
tam eternā. 7 sic viuūt i eternū. **Et** Scie
dum est ēt scōm **Criso.** q̄ sic fuit dñs pos
sibile p̄ māna per. 40. annos pascez filios
isrl̄ i deserto: ita ē sibi possibile per i^m spi
ritualem cibū dare vitā eternā. iuxta illd̄
Jo.

Ego suz panis viu⁹ q̄ de celo d̄
scendi: si q̄s mā. ex h̄ p̄ae vi. in eter. 7 pa.
quez ego dabo caro mea ē pro mūdi vitā.

Transgressio.

Sciendum ē circa totū istud eud

o gelū de quo fit mentio d̄ magni
tudine 7 virtute huius sacramē
ti q̄ de ip̄so d̄re possumus illud apostoli
eph. 5. Sacramentū h̄ magnū est. Nam ita
magnū 7 mirabile ē q̄ n̄ potest a viatore
totaliter cōprehendi: q̄ p̄s. Magnitudi
nis eius nō est finis. **Et** si at̄ querat̄ a p̄
dicante q̄ sunt mirabilia huius sacramti:
pōt responderi illud q̄ dicit sapientia d̄
se prouer. 8. Audite ingt q̄m de rebus ma
gnis locutura suz 7 aperient labia mea vt
recta p̄dicent. **Et** Sciendū est at̄ q̄ inuēio
magnitudinez hui⁹ sacramēti altissimi.

Exhibitivā admiratiōis.

Explicatiuā figuratiōis.

Excitatiuā consideratiōis.

Et Primū inuenio hui⁹ sacramti magni
tudine exhibitivā admiratiōis. **U**bi scien
dum q̄ in h̄ sacramēto inter alia inuenio
7. mira. f.

Quo vna res i aliam conuertat̄.

Quo magnū corpus i p̄uo loco capiat̄.

Quo idē corp⁹ in locis plib⁹ videat̄.

Quo sine s̄bo: accidens sustentat̄.

Quo purū accidēs p̄cialiter diuidat̄.

Quo ab accidente aliquis nutriet̄.

Quo de accidente substantia generat̄.

Et Nec aut̄ oia reperiunt̄ in h̄ sacramto.
Nam in ip̄so. Primo substantia p̄ais trā
substantiat̄ in corpus xpi verū. Secundo

corp⁹ xpi ita magnū sicut fuit in cruce : et
sicut nunc est in celo : infra q̄titate parue
hostie p̄inetur . Tertio idē corpus miro
v̄t in diuersis altaribus . Quarto eadem
q̄titas q̄ prius fuit accidēs panis ibi re
manet sine pane . Quinto purū accidens
frangit^r et diuiditur sicut p̄ q̄ hostia con
secrata diuiditur vbi nō est substantia pa
nis : nec tñ corpus xpi q̄ ibi continet diui
ditur s̄ ipsa q̄titas sola . Sexto de sp̄b⁹
illis consecratis hō posset nutriri sicut p̄
per Glo. super illud . i . Cor. ij . Unus qui
dem exurit alius autē ebr̄us est . Septio
ex ipsis accidentibus si nimis per iniuri
am vel negligentia dimittantur posset ali
qua substantia : puta verm̄s generari .
Sciendum est at q̄ h̄ possibilitas hōy
possit aliquat^r ostendi : tñ q̄ sic fit de scō
nobis est creditū : et ex h̄ nobis meritum
cumulat . Itā teste Grego . Fides non h̄
meritū cui humana rō prebet expimentū
et iō nobis sunt valde mira . vnde Job . 7 .
Facit magna et inscrutabilia : et mirabilia
absq̄ numero . ¶ Ubi h̄ sacramētū sic ma
gnū et inscrutabile pōt figurari per i^m
librū de quo dicit Jo . apoc . 5 . Vidi in de
xtera sedētis sup thronū librū scriptū it⁹
et foris signatum sigillis . 7 . ¶ Ubi scien
dum q̄ p i^m librū intelligitur h̄ sacramē
tum q̄ instar libri cōtinentis scientia . cō
tinet dei virtutē et sapientiā xpm : qui in
dexterā dei dī : q̄ potētia humana h̄ sacra
mentū non cōfiscitur s̄ diuina . Qui etiam
scriptus intus et foris dī : q̄ intus cōtinet
verum corpus xpi : et exterius accidentia
panis . Qui signanter dī . 7 . sigillis signa
tus pp illa . 7 . dicta supius mirabilia ma
gna . ¶ Secūdo inuenio magnitudinē hu
ius sacramēti explicatiuā figuratōis . Ubi
sciendum q̄ in hoc sacramento . 7 . inuenio
que nobis explicant . 7 . figuras veteris te
stamenti . Nam hoc sacramentum est .
Ignitiuum dilectionis .
Inductiuū compunctionis .

Affectiuū deuotionis .

Effectiuū vnionis .

Exmoratiuū passionis .

Roboratiuū actionis .

Sulcoratiuū refectionis .

¶ Propter primū nobis explicat figurā
agni typici imolari . Propter s̄m figurā
gedeonis eduli elixari . Propter tertium
figurā mellis i ore leōis hui . Propter
4^m figurā sacrificij noe de mūdīs aialib⁹
imolari . Propter 5^m figurā interfecti vitu
li saginati . Propter 6^m figurā vnisse pro
portōis . Propter 7^m figurā māne suauis
degustatōis . ¶ 1° h̄ sacramētū est igni
tiuum dilectōis . Itā multū dī h̄ sacramentū
caritatē icēdere cū ipm p̄spicim⁹ a xpo ex
dilectōe q̄ ad humanū gen⁹ hūit institutū
ad q̄ nos admōet apl⁹ Jo . i . can . sua . 4 . d .
Nos ergo diligam⁹ deū q̄ ipse prior dile
xit nos . ¶ Rōne at hui⁹ ē explicatiuū il
li⁹ figure agni typici de q̄ snial^r dcm̄ fuit
filijs israel p̄ ipsoy exitū de egypto Exo .
12 . q̄ . i . certo et determinato tpe agnū anicu
lū sine macula p̄ domos suas et familias
occiderēt et ederēt eius carnes assas igit^r
et p̄es azios cū lacris agrestib⁹ . ¶ Ubi
sciēdū q̄ p i^m agnū aial inocēs itelligitur
xps q̄ iuxta illud Jo . i . ē agn⁹ dei q̄ tollit
peccā mūdi . q̄ signatē dī anicul⁹ . i . vni⁹ an
ni . q̄ in ipso ē sacrificiū inouatū . Itā i lege
Moys . offerebant deo aialia et volucres et
peccora . s̄ i h̄ sacro offerē nouū sacrificiū
q̄ corp⁹ xpi verū . Et ē agn⁹ i^o mascul⁹
q̄ nihil h̄z molle nihil femineū : s̄ ē stabl
le et virile . Et etiam sine macula : q̄ iuxta
1 . pe . 2 . Libus peccatū non fecit nec inuen
tus est dol⁹ i ore ei⁹ . Istum agnū . i . xpm
obem⁹ comedere certo et determinato tpe :
q̄ q̄libz fidelis et ver⁹ xpian⁹ ex precepto
eccle⁹ sic se dī disponere q̄ saltem semel in
anno . si pascate possit ipm dignum reci
pere . Signanter autē subiungit vt come
dant panes azimos . quia carnes hui⁹ ve
ri agni non typici . s̄ xpi sunt de panibus

x

azimis: dum virtute diuina panis transub-
stantiat in corp⁹ xpi vez. Non aut vacat
a misterio q^d carnes igni assantur: q^d hⁱ sa-
cramentū d³ sumi cū caritatē incēdio. Ad
sūt additur cū latuicis aggregatibus: hⁱ d³ si-
gnat q^d hⁱ sacramentū sumat cū passionis
xpi memoria q^d p nobis portauit acerbā.
¶ Secundo hⁱ sacramentū ē inductiuū cō-
punctiōis. Nam multū d³ hō attēdes ma-
gnitudinē hui⁹ sacramētū pungi mētali-
si pri⁹ p miferat aliqua pp q^d repellēbat a
receptōe eius p dīgna. ¶ Rōne at huius
fuit explicatiū figuratīe. edī elixati: d³ q^d
snialr dī Judicū. 6. q^d cū angelus dñi ap-
paruisse Bedeonī: tulit Bedeon edū et co-
xit ī aqua et portauit carnes et azimos pa-
nes ī canistro: et ius carnū ī olla: et ob-
tulit angelo subter quercū: cui dixit ange-
lus tolle carnes et azimos panes: et pone
supra petra et ius desup fundū: q^d cuz fecit
set angelus dñi extendit virgam q^d tene-
bat ī manu: et tetigit carnes et azimos pa-
nes ascēditq^d ignis de petra: et carnes az-
imosq^d panes psumpsit. ¶ Ubi sciendū q^d
p i^m angelū intelligit de⁹ qui tunc appet
hōi qñ aliquā bonā inspirationē imittit.
Et tunc hō instar Bedeonis d³ offerre si-
bi sacrificiū: edū. s. elixatū et c. Ubi sciendū
q^d per i^m edum intelligit xps. Nā sicut
edus imolabat a multitudine filiorū Isra-
el ad vespam p peccō vt hētur Exo. 12.
sic xps imolatus fuit a iudeis ī cruce p
peccis humani generis abluendis: et hⁱ ad
vespam: q^d hora vespina quinte serie: iu-
das p ditor ipm iudeis tradit et pecuniā
ab ipsis recepit: hora ē et vespina. 6. serie
tendente die ad vespam: xps fuit p no-
bis imolatus ī cruce: q^d circa horā nonā
spūm tradidit deo p fī. ¶ Si edus i^m lixa-
tus ad designandū q^d ad ipm debemus
accedere cum fluuio lacrimarū cuius car-
nibus adduntur panes azimi: q^d vt supra
dictum est: de panibus azimis carnes i^m
plecrantur. Quibus ius siue broduz pin-

gue adiungitur: q^d gratiam spūs s. signifi-
cat: q^d nullus d³ ad ipm accedere nisi cuz
spūs s. gratia que indigna susceptōe iph⁹
augmētatur ī homie. Vel ideo ius car-
nibus et panibus iungitur: vt itelligam⁹
q^d ī hⁱ sacramento: plenitudo pinguedis
spūs s. grē continetur. ¶ Hoc igit sacra-
mentum homo d³ instar Bedeonis offer-
re deo significato per angelū: et hⁱ sub quer-
cū q^d ē arbor fortissima. i. cū memoria cru-
cis et passionis xpi significare p fortem ar-
borem: ī qua dyabolū inimicū humani
generis debellat. ¶ Sed aduerte qd an-
gelus dixerit Bedeonī: q^d poneret que
obtulerat supra petra de qua exiuit ignis
et flāma sursum ascēdes. Ubi sciendū q^d
p petra que est fundamentū material⁹ he-
dificij intelligit fides q^d fundamentū est
altaz virtutū. Per ignē at intelligit cari-
tas. Per ascensum vero flāme spes pōt
designari. Nā fides instar petre hōiem fir-
mat: caritas īflāmat: spes sursum elleuat.
D³ igit hō hⁱ sacramentū offerre cū fide
firma caritate īflāmate et spe elleuātē.
¶ Qualiter autem oblatio Bedeonis
perfecta fuerit audi quid sequitur. quia
hⁱ fuit quando angelus oblationem virga
tetigit. et non ante. Ubi sciendū q^d per
virgam illam intelligitur diuina potētia
oīum regitūra. Nā videmus q^d rectores
terrarum ī signum dñi virgas portant.
Ad designandū igit q^d hⁱ sacramentum
mirificum non pficitur humana virtute:
sed solū diuina potētia hⁱ agente principa-
liter hⁱ hoies ministros huius sacramēti
instituerit: ideo Bedeonis oblatio nō fu-
it ante perfecta: q^d angelus tetigerit ipaz
virga: quia re vera nisi assit diuina poten-
tia virtus humana ad hⁱ sufficere non va-
leret. ¶ Tercio hoc sacramentū est alecti-
uum deuotionis. Nam qui debet hoc sa-
cramentum recipere debet multum eē de-
uotus ad q^d deuotionē habendā sacramē-
tum hⁱ nos inducit. ¶ Ratione autē hui⁹

fuit explicatiuū figure mell' inuenti a Sā
sone in ore leonis. de qua sententialr dicit
iudic. 14. q. Sanson i itinere positus inue
nit in ore leonis mortui exan apū & fauū
mell' d quo comedit in via: deditqz patri
suo & matri: q comederūt de ipso. ¶ Ubi
sciendum q p Sansonem positū in itinere
intellr quilibz viator. Per leonez mortuū
intelligit xps passus: & mortuū. qui iuxta
illud apoc. 5. ē leo d tribu iuda: radix dō.
Per mel aut sua dulcedie gustū alliciens:
intellr h sacramentū alliciens hoīem ad
deuotioem internā. ¶ Sic igitur Sanson
in itinere positus inuenit fauū mell' i ore
leonis mortui: sic qlibet viator in xpo p
nob in cruce mortuo inuenit h sacramen
tum: quo instar Sansonis dō in via rescit.
i. dum viuit eo per deuotionem pasci.
Nec vacat q dī q ddit patri & mri quia
h sacramentū est generale viaticū a xpo i
stitutū tam pro viris qz pro mulieribus:
licet ei' cōsecratio & ministratio cōmissa
sit sol' viris. ¶ 4° h sacramentū est effe
ctiuū ymonis. Nam p h sacramētū fit oblo
deo grata p qz genus humanū recōciliat
cum ipso: iuxta q de xpo in h sacramēto
cōtento dicitur eph. 2. q ipse ē pax nostra
qui sec vtraqz vnum. ¶ Ratione autem
hui' fuit explicatiuū figuratiue oblatōis
noe de quo sententialr dicitur gen. q noe
post diluuiū egressus de archa hedifica
uit altare dño & tollens de cunctis pec
coribus & volucribus mundis obtulit ho
locausta super altā: odoratusqz est domi
nus odorē suauitatis: & ait noe: nequaqz
vltra maledicaz terre propter homines:
& sic pacificatus fuit deus cum homine.
¶ Ubi sciendum q per Noe quem dñs
liberauit a diluuiū: intelliguntur homi
nes quos deus liberauit ne submergerē
tur in aquis mundanarum cupidinum: &
in fluxu mortalium viciozum. Qui sic li
berati instar Noe debent offerre deo sa
crificiū per opera bona. Et sic dicant il

lud Luc. 1. Sine timore de manu inimico
rum nostrorum liberati seruamus illi: in
sanctitate & iusticia coram ipso omnibus
dieb' nostris. ¶ Sed aduerte qualis fuit
oblatio Noe: quia de pecco. 7c. Ubi scien
dum q per peccora in terra gradientia: i
telligitur status viatorū qui in vita acti
ua exercitantur in operibus bonis. Per
volucres autem volantes in altum: intel
ligitur status comprehensorum qui dum
contemplantur. ¶ Qualis autem fruct'
sequatur aduerte. quia instar oblationis
Noe in qua fuit ablatio maledictionis
diuine & pacificatio humani generis cu
deo: sic per istam oblationem sacratissi
mam Christi Iesu: deus nos sibi pacifi
cat: & pro maledictione culpe datur co
rona glorie. Propter q. 1. Pe. 3. In hoc
vocati estis: vt benedictionem heredita
te possideatis. ¶ Quinto hoc sacramen
tum est memoratiuum passionis: q: dum
offertur quotidie in ecclesia: mortem &
passionem Christi ad memoriam nobis
reducit. Propter q Christus dixit Luc.
22. Hoc facite in meam cōmemoratiōem
¶ Ratione autem hui' fuit explicatiuū
figuratiue pabole xpi de vitulo saginato
de quo sententialiter dicitur Luc. 15. qd
cum filius prodigus recessisset a patre: &
ad se reuersus cognouisset suum dñm
& humiliatus redisset ad patrem. d. paf
peccavi in celum & coram te 7c. pater: ei'
misertus recepit eum in gratiam. In cu
ius signum fecit interfici vitulum sagina
tum. ¶ Ubi sciendum q per filium pro
digum recedentem a patre: intelligitur
totum genus humanum q per pecca
tum primo: parentum a deo recessē
rat: quod tamen volens ad deum redi
re fuit receptum misericorditer & pecca
tum dimissum. In cuius signum voluit
q saginatus vitulus. i. Christus yhs pin
guis sps s. gratia. instar vituli animalis
x ij

ymolatici offereretur et moreret in crucis: cuius passionem saluificam nobis reduceret ad memoriam hoc sacramentum.

Sexto hoc sacramentum est roboratorium actionis. quia conferendo homini augmentum gratie. ipse non solum roborat quantum ad animam: sed etiam in omnibus operibus bonis. Unde Job. 4. **Abbas** latus roborasti. **Ratione** autem huius fuit explicatum figure panis proportionis. De quibus sententialiter dicitur Exo. 15. quod dominus dixit **Abbas**. pones super mensam panes proportionis in conspectu meo semper. **Abi** sciendum quod per **Abbas**. intelliguntur omnes ministri Christi qui bus deus loquitur quod super mensam. id est super altare quod est mensa domini: ponant panes hoc sacramentum roboratum offerant. id quo ps. Panis cor hominis confirmat. Et debet poni semper. id est continue usque ad consumationem seculi. Et hoc est quod dominus dixit Petro Luc. 22. Ego pro te rogavi Petre ut non deficiat fides tua. **Septimo** hoc sacramentum est dulcoratum refectio: quia in se continet spirituales dulcedines animarum. Propter quod ps. Quam magna multitudo dulcedinis tue domine quam abscondisti timentibus te. **Ratione** autem huius fuit explicatum figure manne quod deus pavit filios israel in deserto: de quo sententia liter Exo. 16. quod dominus pluit filiis israel manna de celo: cuius gustus simile melis: quod cum appuisset albus super terram dixerunt filii israel manna. id est quid est hoc. et ideo vocaverunt nomen eius manna. id est quod dixit **Abbas**. populo. hic est panis quem dedit nobis dominus ad vescendum. **Abi** sciendum quod per filios israel ambulantes per desertum: intelligunt viatores. **Istis** autem dedit dominus manna suavissimum. id est corpus Christi et sacramentum hoc refectivum omnium devotorum. Unde sap. 16. panem de celo prestitisti eis sine labor omnem delectamentum in se habentem et omnis saporis suavitatem. **Abi** propter ista magnalia

explicativa figurarum veteris testi dicere possumus de christo ipsum instituente illud ps. **Abbas** dominus et magna virtus eius et sapientie eius non est numerus. **Tertio** invenio magnitudinem huius sacramenti ex citativam considerationis. **Abi** sciendum quod homo volens ad hoc sacramentum accedere debet propter ipsius magnitudinem diligenter considerare et examinare seipsum. **Ad** cuius diligentem considerationem. 7. inter alia reguntur. **Examinatio** conscientie. **Extirpatio** immundicie. **Excussio** negligentie. **Exclusio** irreverentie. **Premeditatio** discretiois. **Predispositio** devotiois. **Preeccupatio** orationis.

Primo ad considerationem hominis accedentis ad sacramentum hoc: requiritur examinatio conscientie. Nam talis debet conscientiam suam diligenter examinare: ut accedat cum conscientia bona: iuxta illud hebr. 10. Accedamus vero corde in plenitudine fidei aspersi corda a conscientia mala et abluti corpus aqua munda. **Secundo** requiritur extirpatio malitie. vñ. 1. cor. 5. Ex purgate verum fermentum ut sit nova species sic estis azimi. **3°** requiritur excussio negligentie. vñ. dñtero. 8. Cave ne dominus deus tuus: et negligas mandata eius. **4°** requiritur exclusio irreverentie. Et quia quod ecclesiastici. 32. Pre reverentia accedet tibi bona gratia. **5°** requiritur premeditatio discretiois: ut sic possit dñe illud Job. 38. Sicut pullus yridinis sic clama bo: meditabor ut coluba. **6°** requiritur predispositio devotiois exemplo illorum quod ad constructionem tabernaculi: id est quod precepit dominus **Abbas**. id est Exo. 35. quod omnes viri et mulieres devota mente obrulerunt donaria ut fieret opera que iusserat dominus per manum moysi. cumque filii israel voluntarie domino dedicaverunt. **7°** requiritur preeccupatio orationis. ut sic dicat cum ps. Ego ad te domine clamaui: et manna orationis mea precietur

te. q. Thoh. 12. Bōa ē ofo cū ieiūio ⁊ ely
mosina magis q̄ thesauros auri recōde
re. Ad p̄sideratōem igitur sollicitam
vt hī sacm̄ homo digne recipiat iūstruit
apostol⁹ quēlibz accedētem ad ipm̄. 1. cor.
ij. d. P̄obz aut̄ seipz homo. ⁊ sic de pane il
lo edat: ⁊ de calice bibat. Qualr autē
homo hī sacramētum sumet dbeat: fuit si
guratum i cōmextione agni typici. de q̄
dī Exo. 12. Renes v̄ros accigetis: calcia
mēta habebiz in pedib⁹ tenētes baculos
in manib⁹ ⁊ comedetis festinanf. Ubi
inuit q̄ recipiēs hī sacm̄ d̄z habere.

Puritatē corporis.

Sanctitatē mētis.

Firmitatē virtutis.

Sedulitatē opis.

Primo d̄z hīc puritatē corp⁹. q̄
notat cū dī. Renes v̄ros accinget. Nam
p̄ cincturaz renū itellr castitas ⁊ puritas
corporal. Ad q̄ nos admonet Ch̄stus
Luc. 12. d. Sit lumbi v̄ri p̄cincti ⁊c. Ubi
Grego. Lumbos p̄cingim⁹: cum carnis
luxuriā per continētiā coartam⁹. Et
iō petebat ps. d. Ere renes meos ⁊ cor
meum. 2° d̄z hīc sanctitatē mētis: q̄
notat cū dī. calciamēta habebiz i pedib⁹
Nam p̄ duos pedes itellr intellectus ⁊ vo
luntas. Per quoz vnum. s. intellectus ten
dit i cognitōem. Per alterz x̄o i dilectōez
Et isti duo pedes debēt esse calciati: ne in
tēporalib⁹ sturpētur. And̄ Ezech. 24. Co
ronas habebiz in capitib⁹ vestris: ⁊ cal
ciamēta i pedib⁹. Coronas inq̄. i. dīnam
grām i anima. ⁊ calciamēta. ne laxet itel
lectū nec volūtātē ad tēporalia ⁊ carna
lia. 3° d̄z hīc firmitatē virtutis: q̄ no
tat cū dī. tenētes baculos i manib⁹. Nam
p̄ baculū sup̄ quē sustētat hō ⁊ cū q̄ defen
dit se ab adūsīs i cursib⁹. itellnē virtutes:
in quib⁹ hō istar baculi se d̄z p̄firmare ⁊ a
vicijs opposij viriliter defensare. Et sic
tot virtutes quot habet homo: tot spūals
baculos habz. Nam si habz humilitatez:

habz baculum ⁊ superbiam: sic d̄ singul⁹.
Propter q̄ ps. Virga tua ⁊ bacul⁹ tuus
ipa me consolata sunt. Quarto d̄z ha
bere sedulitatē operis q̄ notatur cum
dicitur: ⁊ comedetis festinanter. Nam
per festinā cōmextionē: intelligit q̄
recipiens hī sacramētū non debet esse pi
ger nec negligens: sed sollicitus in operi
bus suis exēplo pastozum querentiū xp̄z
de quibus dicitur Luc. 2. q̄ venerūt festi
nantes: ⁊ inuenerūt Mariam ⁊ Ioseph ⁊
infantē positū in p̄sep̄io. Pro istis
quattuor sil̄ nos hortās apostol⁹: dīc eph.
6. State ergo succincti lūbos vestros in
veritate: quantū ad puritatē corporis. ⁊
calciati pedes in p̄parationē euangelij
p̄cis: quantū ad sanctitatē mētis. ⁊ in
duti lorica iusticie in omnib⁹ sumētes scu
tum fidei in quo possitis o^a tella nequissi
mi extinguerē: quantū ad firmitatē vir
tutis. ⁊ galeam salutis assumite ⁊ gladiū
spiritus q̄ est verbū dei: quantū ad sedu
litate operis. Sic autem armati dbe
mus festināter ⁊ non negligēter ad hī sa
cramētū accedere: in quo nob̄ confertur
augmentū grē vt tandem accipiamus
cōplementum glē. Ad q̄ ⁊c.

Unica 2^a post pent. Eva^m. 43^m.

h

Omo quidam fec̄ cenā ma
gnā ⁊ vocauit mīros ⁊c.
Luc. 14. Nos videmus p̄ q̄
quādo aliquis dominus ē
potens in diuitijs ⁊ famo

sus in liberalitate ⁊ curialitate: q̄ hoīes
securius accedunt ad eius curiā: maxime
quādo liberalr inuitant ab ip̄o. Scien
dum est autem q̄ licet actus liberalitatē
sit: petentibus largiter benefacere: tamē
actus maioris liberalitatis est: quādo ali
quis aliū ad sibi benefaciendū inuitat. Ma
ximus autem quādo non solum inuitat:
sed etiam ad sua recipienda beneficia co

x iij

git. **E**ps igitur magister nr et doctor
volens nob dare securitatem et audaciam
vt sine timore accedamus ad eu: vt eius
recipiamus beneficia: ipsius potentia et li
beralitatē ostendit: qz non solum si peti
mus nob sua dona cōfert liberalit: nec et
solum inuitat: sed et cogit: vt ipa possim⁹
plenius possidere: qz qdem fac in hōdier
no euāgelio sū methaphora cene magne
qz qdam homo fec ad qz nō solum inuita
uit hoies sed coegit intrare. In quo qdez
euāgelio qrtuo: generalr tangunt. v3.
Diuina benignitas in inuitando.
Hūana pueritas in renuēdo.
Condigna seueritas in trāsferendo.
Iusta egras in sentētiando.
Primū probat affectus cōmendand⁹.
2^m contēptus detestādus. 3^m effectus ad
mirādus. 4^m affatus metuēdus: **P**rimū
i p^{ri}m. 2^m ibi. Et ceperūt oēs fil⁹ 3^m ibi.
Tūc iratus 3^m 4^m ibi. Dico at vob 3^m.

Prima pars.

Quantū ad p^m vbi tangit 3^m. qz
q pbat 3^m. dicit. Homo qdam fec
3^m. Vbi sciendum qz affectus di
ad nos vald cōmendandus ē duz sic libe
raliter ad nos se h3: qz nos ad picipatio
nez bonoz suoz iuntat. Circa igit istā pte.
quattuor possum⁹ cōsiderare. s.
Cōdescensionem amorosam.
Refectiōem copiosam.
Inuitatiōem numerosam.
Executiōem gratiosam.
Quantū ad p^{ri}mū dicit. Homo qdam
3^m. Vbi Gregus. Quotienscūqz enim pū
tiua sententiā indicat vlt d3: vsus: pard⁹
leo et huiusmodi nūcupat: qn vero miam
expmēre vlt: d3 dī hō. **E** ad 2^m. s.
refectiōem copiosā dicit. fec cenā magnā.
vbi sciēdū qz p cenā i q hō reficit corpāl^r
intell^r refectō spūal^r qz xps nob pat scdm
Greg. vel i h mūdo p g3az: vel i futuro p
gl3az: q qdez tāto audi⁹ d3 cōcupisci: qz to

spūalia corpālīb⁹ pponunt. **N**ec ē cēa ad
qz inuitant oēs fideles apoc. 19. Vbi dī.
Vēite cōgregamini ad cenā magnā dī.
E ad 3^m. s. inuitatiōez nūerosā dicit:
et vocauit mltos. Vbi sciendū qz d3 nō sic
auar⁹ vlt inuid⁹ bōa sua sibi retinet: s3 sic
liberal^r ad ea picipanda nos vocat. **A**nd
pe. 1. cañ. 5. **D**e⁹ at oīs grē: q vocauit nos
ad eternā suā gl3az i xpo yhu. modicū pas
los: ipe pficiet: pfirmabit: solidabitqz. **E**nī
aplā: cuiuslibz dīc. i. thū. 6. Apphēdō vitā et
nā in q vocat⁹ es. **E** ad 4^m. s. execu
tione g3osā dicit. misit suū suū hora cene
3^m. Vbi sciendū sūm Greg. qz d3 vidēs ali
qn hoies pigros ad petend⁹ sua bōa spūa
lia: et q illū in ipis fastidiū: sollicitudine
magna eos excitat ad pdeā bōa appeten
da. **S**ciendū ē at qz p i^m seruū vno mō
intell^r xps: quē d3 p^{ri} misit i mūd ad vo
cād hoies ad spūalia bōa: nec mix si xps
vocat seru⁹: qz iuxta illd phi. 2. cū i for⁹
dī esset nō rapinā arbitrat⁹ ē esse se eqle
dō: s3 semetipm exinanivit formā sui acci
piēs in similitudinē hoium factus et hitu in
uent⁹ vt hō. **A**dit aut dīc inuitat⁹: qz
sic miles portās arma et signa regia: semp
ipso scō est inuitat⁹ ad curiā regio: sic qli
bet cū porter arma regio dei: qz factus est
ad imaginē eius: semp est inuitatus: et nō
indiget nisi vt vocet⁹ ad cenā. **P**er ho
ram vero cene q est vltima refectio in q
xps missus ē vocare hoies: intelligit vlti
ma etas q. s. est a xpo vsqz ad finem mū
di in q xps tēporāl^r fuit missus. **A**nde. i.
cof. 10. Nos sumus i quos fines seculorū
deuenerūt. **P**er pationez vero q xps
dicit oīa esse parat: intell^r pparatio eternal^r
glorie: qz deus ab eterno disposuit dare
hominibus bonis. iuxta illd **A**bat. 25. **V**e
nite benedicti patris mei: pcpite regnū
vob paratum a constitutione mundi.
E ad secundum August. Homo iste est
xpus mediator dei et hominis: iste misit
vt venirent inuitati. i. p missos prophas

Vocati. qui olim inuitabant populum Isrl' ut ad horam cene venirent hi autem inuitantes acceperunt cenam repudiarunt: prophetas legerunt: xpm occiderunt: tunc ne scientes cenam parauerunt: parata autem iam cena. i. imolato xpo missi sunt apostoli ad quos missi fuerat propheta. Sciendum est autem circa istam partem in qua fit mentio de cena quod inuenio triplicem cenam. s.

Spualis et virtuosam.

Sacramentalem et gratiosam.

Supernalem et gloriosam.

Prima fac homo xpo in puritate conscientie. Secunda fac xps viatori in sacramento eucharistie. Tertia fac deo coprehensori in congregatione celestis patrie.

Quantum ad primam cenam sciendum est quod homo qui vult xpm recipere in anima sua per gratiam: debet animam purificare a vitijs et eam ornare virtutibus: ut sic xps reficiatur cum ipso. Ad quod figuratiue ipse inuitat animam deuotam apoc. 3. d. Ecce sto ad ostium et pulso: si quis audierit vocem meam et aperuerit ianuam: intrabo ad illum et cetera. Cum illo et ipse mecum. Ubi sciendum quod per illam pulsationem xpi: intelligitur bona inspiratio quam xpus imittit in cor hominis: per quam inducitur ut aperiendo sibi cordis ianuam recipiat ipsum per gratiam. iuxta quod dicit anima sancta cantico. 5. Vox dilecti mei pulsantis: aperi mihi foros: mea amica mea columba mea: imaculata mea: quia caput meum plenum est rore. Nam christus ex sua benignitate: animam deuotam sororem vocat per naturam conformitatem: amicam: per dilectionis caritatem: columbam: per intentionis simplicitatem: imaculatam per conscientie puritatem: quod quidem ut alliciat ad sibi aperiendum cor: ut ad ipsam intret per gratiam. dicit caput meum plenum e rore. i. seipsum qui est caput ecclesie esse gratia plenum significat per rorem. Nam

Johan. primo. Ipse est plenus gratia et veritate. de cuius plenitudine omnes accipimus gratiam pro gratia. Si autem sic homo vocem Christi audiens: cor aperuerit intrabit ad illum per gratiam suam et cenabit cum illo et ipse secum per spiritualem refectionem et leticiam quam Christo complacet in sanctitate deuote anime: et qua ipsa ex intensa caritate reficitur et delectatur in Christo. Sciendum est autem quod ad dignam et sufficientem cenam fiendam ab homine Christo. 7. requiruntur. s.

Fides intelligibilem dirigens.

Spes irascibilem erigens.

Caritas concupiscibilem delectans.

Prudentia in eligendis.

Temperantia in vtendis.

Fortitudo in tollerandis.

Iusticia in reddendis.

Primo requiritur fides intelligibilem dirigens. Nam quia secundum Apostolum hebr. ii. Sine fide impossibile est placere deo. Ideo si homo vult Christo cenam parare preparare: oportet quod habeat fidem veram per quam sua intelligibilis reguletur. Nam Abac. ii. Ecce qui incredulus est: non erit recta anima eius in semetipso. Iustus autem in fide sua viuet. Ad commendationem enim fidei audi Augustinum de verbis domini. d. Nulle maiores diuitie: nulli thesauri: nulli honores: nulla huius mundi maior est substantia quam fides catholica: que peccatores homines saluat: cecos illuminat infirmos curat: cathecuminos baptizat: fideles iustificat: penitentes reparat: iustos augumentat: Martires coronat: virgines et viduas et piugales casto pudore conseruat: clericos ordinat: sacerdotes consecrat in eternam hereditate cum suis angelis collocat. 2º requiritur spes irascibilem erigens. Nam iuxta illud Ro. 5. Spes non con

fundit iō hō d; habere firmā spē p qz spi
ritualr erigat in deū. Et sic possit dicere
cū ps. In deo salutare meo ⁊ glia mea: de
us at cor: ⁊ species mea in deo est. An ad
cōmendationē spei dicit Ber. in quodam
sermone: tu es dñe spes mea: si mihi pre
mia pmittuntur p te obtinēda spabo: si i
surgant aduersum me prelia: si seuiat mū
dus si fremat malignus spūs: si ipsa caro
aduersus spūm cōcupiscat: in te ego spera
bo. **T**ertio requiritur caritas cōcupisci
bilem delectās. Nam q; iuxta illud. i. **Thi.**
1. Finis pcepti ē caritas. iō hō d; caritatē
habere vt possit xpo in sua aia dignum
conuiuū preparare. **N**ā Cassio. super ps.
Caritas ē mors criminū: virtus pugnan
tium: palma victorū: pcordia merentiū: so
cietas electorū: qz fides pcepit: ad qz spes
currit: cui profectus oīum bonorū seruit.
Unde Augu. de laude caritatis. In cari
tate pauper est diues: sine caritate oīs di
ues est pauper. h in aduersit atibus tolle
rat: in pspicitatib; tēpat: in duris passio
nibus fortis est in bonis opibus p̄lariis ē
in corporalibus ditissima: in hospitalitate
latissima: inter bonos fructus letissima: i
ter falsos patientissima. Quid plura. Si
linguis hominū loquar ⁊ angelorum: ca
ritatē autē non habeam nihil sciz: ipsa eni
est vita morientū. **Q**uarto requirit pru
dentia in eligēdis. Nam q; iuxta illud p
uer. 14. Qui paties est multa gubernant
prudentia: iō hō hanc vt sit sapiēs d; ha
bere: si vlt xpo cenā congruam pparare.
Quid at sit prudentia docet nos **I**sidus.
in libro ethymologiaz. d. Prudentia ē rō
ducta a grā studens vitare contraria iu
stitie propter iustitiā. **Q**uinto requiri
tur temperantia in vtendis. Nam quia
iuxta illud. 1. **Thi.** 2. Mulier saluabitur p
filiorū generationē si permanserit in fide
⁊ dilectione ⁊ sanctificatione cum sobrieta
te: ideo hō qui salutē suā desiderat: d; tem
perantiā hēre vt possit xpo cenā pgruā

preparare. **A**d qz nos hortat apls **thy.** 2. **Ab**
negates impietate ⁊ secularia desideria:
sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuam⁹ in h seculo ex
pectates beatā spem ⁊ aduentū glorie ma
gni dei. **Q**uid at faciat tēperantia: au
di **Seneca** vltima eplā. d. **T**emperantia vo
luptatib; imperat: alias odit atq; abigit
alias dispensat ⁊ ad sanū modū redigit:
nec nunq; ad ipsas pp ipsas venit: sit op
timū esse modum cupidorū non quantum
vellis: h quātū debeas sumere. **S**exto
requirit fortitudo i tollerādis. **A**d qz ha
bendā vt xpo possint cenā pgruā pparare
admonēt. 3. **Re.** 2. **A**bi dñ. Confortare ⁊
esto vir fortis: ⁊ observa vt custodias mā
data dei tui vt ambules in vijs eius ⁊ cu
stodias cerimonia eius atq; iudicia. **A**n
Iero. sup **I**sa. Fortitudo atq; constantia
via regia ē a qua declinare ad dexteram
dñ: qui temerari⁹ est ⁊ p̄tinax: ad sinistrā
qui formidolosus ē ⁊ pavidus. **S**z tñ vir
fortis nō sic declinat a via regia nec i ad
uersis deicitur: nec in p̄sp̄is ellenatur.
Septimo requirit iusticia in reddē
dis. Nam quia iuxta illud **Prover.** 2. Iu
sticia simplicis dirigit viam eius ideo
homo qui vult dum viuūt in mūdo viam
suam a deo dirigi: debet habere virtutez
iusticie: vt xpo possit cenam congrue pre
parare. **A**d qz habendā nos docet ecclia
sticus: eccliaistici. ij. d. Filij accedēs ad ser
uitutez dei: ista in iustitia ⁊ timore. **U**nde
in cōmendatōnem eius dicit **Ber.** in quo
dā sermōe. **B**ōa viea iustitia imo bōa vi
nea vir iust⁹: cui⁹ virt⁹ vij cui⁹ actio pal
mes: cuius vinū testimoniū p̄sciētie: cui⁹
lingua torcular expressiōis ⁊ lacrimae pie
contritionis. **I**ste septē virtutes cum
quibus homo debet facere xpo cenā sue
runt figurate per septem mulieres: de q
bus dicitur **I**sa. 7. Apprehēdēt septē mu
lieres virū vnum in die i⁹. d. panem nrm
comedemus ⁊ vestimētis nostris operie
mur. tantūmodo inuocetur nomen tñm

sup nos aufer obprobriū nrm. **E**bi sciē
dum q per istum virū intelligitur quili
bet homo qui viril esse debet ad prelian
dum ptra victa. iuxta q sibi dicit. 1. p. 18.
Esto vir fortis et preliare bella domini: q
vt meli⁹ possit facere. 7. mulieres. i. 7. vir
tutes dum ipm apprehendere. d. panes no
strum 2c. **E**bi sciendum q loquendo spiri
tualiter tunc virtutibus fit obprobrium:
quando homo eas despicit: et ipas p. pos
se non conatur habere q qdem obprobriū
tunc aufertur: quando homo exercitat se
i bonis operib⁹ vt virtutes acqrat. Ad
quod quidem faciendum vt alliciatur libe
ti⁹ ostēditur q in ipas acqrendo non o³
expensas facit: propter q d^r panem no
strum 2c. q. d. Virtutes non o³ q ad eas
possidendas expendat: sed sufficit aimuz
cum bonis operib⁹ preparare. **E**sta ce
na facta Christo ab hoie virtuoso potest
figurari per illam cenam: de qua dicitur
Jo. 12. Ihesus ante. 6. dies pasce venit in
bethaniam vbi fuerat Lazar⁹ mortuus:
quem suscitauit yhs: fecerunt autem cenā
ibi et Martha ministrabat. Lazar⁹ vero
vn⁹ erat ex discumbētib⁹. **M**aria vero
accepit libram vnguētī nardi pistici et vn
xit pedes yhs: et exersit capillis suis pe
des ei⁹ et dom⁹ impleta est ex odore vn
guenti. **E**bi sciendum q per bethaniaz
vbi fuit facta cēa xpo que interpretat^r do
m⁹ obediētie itelligitur humilitas in q
homo o³ xpo cenam preparare si vult q
sibi sit accepta. Unde deuterio. 30. Elige
ergo et tu vitam et vt tu viuas et semē tu
um diligas dominum deum tuū atq³ obe
dias voci eius et illi adhereas. **P**er La
zarum xpo q mortuus fuerat et resuscitat⁹
a xpo q simul recombēbat cum eo: itell^r
hō q p peccm mortu⁹ fuerat: quē vciētem
ad pniām d^r resuscitat sibi grām pferen
do: et sic d^r cū xpo recūbere: qz ei⁹ amic⁹
efficit et reficit spūalib⁹ bōis. **P**er mar
tā xpo ministrantē itell^r vita actiua in q

hō o³ exercef opa misericordie. **P**er
Maria xpo portatē vnguētum odoufer
vita ptemplatiua. **N**on vacat aut q d^r
citur dom⁹ fuisse odore repleta: qz q vult
cenam xpo digne facere: non solum in se
ipso debz habere virtutes sed o³ vt alios
hēdificet p bonam famā et cōuersatōnem
honestam exēplariter redolere: iuxta q
d^r ecclāstici. 39. Florete flores q³ lilium:
date odorem et frondete i grā et collauda
te canticū et benedicite deum in operibus
suis. **Q**^m ad secūdā cēam dico q in
uēlo cenā sacramētalem et gratiosā q³
facit xps viatori i sacramēto eucharistie
Ebi sciendum q xps iminēte tpe sue pas
sionis fecit cenam cū discipul⁹ in qua cor
pus suum et sanguinem sibi spē panis et vi
ni tradidit instituēs eucharistie sacm.
Sciendum est at q. 7. inter alia confide
rare possum⁹ que vnum conuiuium vel
vnam cenam perficiunt et decorant, v³
Pretiositas pabuli.
Suauitas poculi.
Gratiositas ministrātium.
Dignitas recūbētium.
Tēpōis congruitas.
Dilectōis caritas.
Locutōis alacritas.
Scōm igitur i^a. 7. possum⁹ p³iderare
7. que xps fecit in cena discipulis transi
tur⁹ ad patrem in memoriā sue passio
nis: et in signum reffectōis spūalis q³ sub
sacō eucharistie d^r fit, s.
Ferculū pretiosissimū.
Poculū suauissimū.
Ministrū bēignissimū.
Letū dignissimū.
Tēp⁹ congruissimū.
Amorem itēssimū.
Sermone pclarissimū.
Quā corp⁹ xpi vez. **Q**uā sanguinē xpi me⁹
Quā xps sumū deū. **Q**uā aploz cūeū. **Q**uā
vite xpi terminū. **Q**uā claritatē expimen
tē. **Q**uā vitatē p³inēte. **P**er hac cēa dñi

eius memoria h tpe solēnizat ecclā p̄siderā
possum⁹ ferculū p̄tiosi simū: q: corp⁹ xp̄i
vez. Nā i hac cēa xp̄s ap̄ līs s̄b sp̄e p̄ais
suū corp⁹ vez vt p̄tiosuz ferculū tradidit
māducandū: s̄ quo p̄dixerat discipul⁹ Jo.
6. Ego sum p̄ais viu⁹ q de celo descendit: si
q̄s māducauerit ex hoc p̄ae viuet in eter
num: et p̄ais quē ego dabo . caro mea ē . p
mundi vita. ¶ Iste p̄ais p̄t figurari pe:
māna datum in cibum filijs īsrael ambu
lantib⁹ p̄ desertū vt īrent in terram p̄o
missiōis. s̄ quo īnalr dī Exo. 16 . q̄ illud
māna per modū rois appebat p̄ circuitū
castrorū et erat i similitudinē semis coriādri
albū. gustusq̄ ei⁹ q̄si filē lacte et melle. de
quodixit Moys. ppl'o. iste ē panis quē d
dit vobis dñs adiuuandū: et colligebant
eum oī die filij īsrael p̄ter q̄z i die sabba
ti in quo nihil colligebant s̄z in die prece
dente colligebant vt hērent in sabdato: et
oēs colligebāt vnam plenā mensurā. s̄. go
mor: nec q̄ plus colligebat plus habebat
nec qui minus de quo dī ibidem q̄ vidē
tes filij īsrael cibum eis datū de celo: p̄
pter admirationē dixerunt man . i. quid
est h. pp q̄ vocatum est nomē eius man .
de quo p̄cepit dñs q̄ mensurā gomor: re
seruaret in archa testimonij in memoriāz
posterioz de tanto beneficio collato popu
lo suo. ¶ Abi sciendū q̄ corpus xp̄i signi
ficatum per māna p̄tios dī rox et p̄uina si
consideremus eius originē admirandāz .
Nāz sicut rox et p̄uina de celo descendūt
et terrā infundūt sic xp̄s quantū ad huma
nitatē virtute spūs s̄. fuit in virgine signi
ficata p̄ terrā. ¶ Dī autem xp̄s fuisse in
star seminis coriādri album pp puritatē
q̄z ipse habuit q: fuit sine macula. Nā iux
ta illud. 1. pe. 2. Ipse est qui peccatū nō fe
cit nec inuētus est dolus in ore ei⁹. ¶ Vi
citur etiā pilo consum. p̄pter penas quas
p nobis portauit. Nam sicut illud q̄ pilo
tonditur p̄cutitur i pila sic xp̄s pro nobis
p̄cussus fuit in cruce. Dicitur et gustus

eius quasi fille. cdm lacte et melle. Abi
sciendū q̄ p fillaz que sit de tritico purissi
mo et est nutrimentum corroboratis cor
pus hoīs et mel q̄ est dulce gustu i intelli
gunt q̄ sacramentū corporis xp̄i dat for
titudinē spūalem anime significatā i filla:
et anget deuotionis dulcedinē significatā
in melle. ¶ Dicitur aut q̄ māna vocauit
Moys. panē ad designandū q̄ sicut panis
est cibus corporis ita corpus xp̄i est cib⁹
corporalis anime. Et sic verificetur illd ps.
Panem angelorū manducauit hō. ¶ Si
gnanter at dī q̄ filij īsrael omni die collī
gebant h māna p̄terquā in die sabbatī .
Abi sciendū q̄ per sex dies in quibus
colligebatur māna intelligitur vita acti
ua. Per sabbatū vero i quo erat requies
intelligitur vita beata. Quam diu igitur
homo viuit in hoc mundo continue indi
get isto māna . i. refectione spūrituali cor
poris xp̄i: et ideo continue in ecclesia sacri
ficatur et sumitur . Nota aut q̄ dicitur q̄
die. 6. colligebant māna pro sabdato: ad
dandū nobis intelligere vt dum viuim⁹
in hoc mundo faciendo opera bona sic spū
ritualiter xp̄s sumamus vt possimus no
bis procurare refectionē eternā per sab
batū designatam. ¶ Abi autē est q̄ di
citur q̄ omnes eandē inueniebant mensu
raz: quia nec qui plus colligebat: plus ha
bebat nec qui minus: min⁹. s̄z omnes iue
niebant mensurā gomor. Abi sciendū q̄
quia sacramentū corporis xp̄i in se non di
uiditur sed tantū est vnū. ideo ab oībus
ipsum recipiētibus idē sumitur non diuis
sum: nec si quisq̄ plus recipere cogitat:
plus recipit: nec qui minus: min⁹. Quod
quidē dicitur ad mensurā gomor: que est
mensura triū modiorū: ad designandū q̄
in h sacramēto tria considerare possum⁹.
Primo ipsum corpus.
Secundo aīaz coniunctā corpori.
Tertio diuinitatē cui tam aīa q̄ corpus
sunt vnita.

Non sine causa vero dicitur quod per circuitum
castrorum ubi habitabant homines manna solum
apparuit ad designandum quod hoc sacramen-
tum solum datum est viatoribus in huius mundi
solitudine: non enim datur aialibus nec
comprehensoribus. **N**on autem vacat quod filij
Israel videntes hoc cibum a deo sibi presti-
tum mirantes dixerunt manna. quia si confide-
remus illa que sunt in hoc sacramento iueni-
mus omnia mirabilia excedentia inquisitio-
nem huius manna de quibus miris super euange-
lio de corpore christi. **A**d consolationem autem
nostram sequitur quod deus precepit Aaron. ut in archa
testi rebus. **U**bi sciendum quod per istam archam
intelligit sancta mater ecclesia que deo per virtuo-
sa opera bonum testimonium phibere. Sic igitur
antiquus in archa referuatus est manna sic
in sancta ecclesia christus sub hoc sacramento manebit cum
fidelibus usque ad finem mundi. iuxta quod ipse
dixit Aaron. ultio. Ecce ego vobiscum super om-
nibus diebus usque ad consumationem seculi.
Secundo considera poculum suauissimum quod
sanguinem christi merum. Nam christus in hac cena
suum pretiosum sanguinem sub specie vini disci-
pulis propinavit. de quo Cantus. Comedite
amici mei et bibite et inebriamini. Come-
dite inquit hoc pretiosum ferculum. scilicet corpus meum
et bibite hunc suauissimum poculum. id est meum san-
guinem pretiosum. **T**ertio considera mini-
strum benignissimum quod christum summum deum. Nam
in hac cena christus minister fuit. iuxta quod de
se loquitur Luc. 22. d. Ego autem in medio ve-
strum sum sicut qui ministrat. Unde dicit
Aaron. 20. Filius hominis non venit ministrari sed mi-
nistrare et dare aiam et redemptionem per multis.
Quarto considera cetum dignissimum quia
apostolorum cuneum. Nam in hac cena fuerunt 12.
apostoli discubentes cum christo. **I**ste est cetus filiorum
Israel de quibus dixit dominus moyses. Leuit. 19. Lo-
quere ad omnes cetum filiorum Israel et dices ad
eos sci estote quod ego scius super dominus deus vestrus.
Quinto considera tempus pregruissimum quod vite
christi terminum. Nam christus imminente tempore passio-
nis sue cenam fecit apostolis. Unde de hoc tempore

poterat dicere christus illis Jo. 7. Adhuc mo-
dicum tempus vobiscum sum: quia vado ad eum qui
misit me. **S**exto considera amoris inten-
sissimum caritatem exprimentem. Nam hec cena
expressiva fuit caritatis per maxime quam
do christus familiariter cum apostolis cenare vo-
luit et sub specie panis et vini eis tradere
suum corpus et sanguinem pretiosum. **S**e-
ptimo considera sermonem preclarissimum
veritatem continentem. Nam in hac cena
sicut narrat Jo. euangelista christus dulcissi-
mum sermonem fecit discipulis eos con-
fortando et dulciter consolando. de quo pos-
sumus dicere illud Jo. 17. Sermo tuus
veritas est. quia hoc sermonem fecit ille
qui est via veritas et vita Jo. 14. **I**sta
cena cum predicto septenario fuit figu-
rata Proverbio. 9. Ubi dicitur. Sapien-
tia edificauit sibi domum: excidit colum-
nas septem immolauit victimas suas
miscuit vinum et posuit mensam: misit
ancillas suas ut venirent ad archam: et
ad menia ciuitatis: si quis est paruulus
veniat ad me et insipientibus locuta est: veni-
te comedite panem meum: et bibite vinum
quod miscui vobis. relinquit infantiam et vi-
uite: et ambulate per vias prudentie.
Ubi sciendum quod per istam sapientiam
intelligitur christus qui est virtus et sapientia dei
patris. **I**ste domum suam edificauit dicitur
quando elegit sibi cenaculum: in quo volu-
it cenam facere cum apostolis qui excidisse co-
lumnas. 7. dicitur propter 1^{am}. 7. predicta que fue-
runt in hac cena magnifica. immolasse autem
victimas dicitur: quia seipsum victimam et hostiam
obtulit deo patri. **P**roposuisse vero mensam
et miscuisse vinum et inuitasse ad comeden-
dum panem et bibendum vinum dicitur: quia in hac cena
pretiosa suum corpus et sanguinem sub specie pa-
nis et vini manducandum tradidit et potan-
dum. **N**on vacat autem quod dicitur vinum mis-
cuisse: quia sicut nunc ritum hunc tenet
mater ecclesia quoniam in vino consociando in san-
guinem Christi aqua amiscet: sic forte tunc

xps in cena vino aqz miscuit: qd si non in
ueniatur in scriptura expssum: tñ h forte
tradiderit apostoli qd h videt ecclesie fa
cto et operi obseruand. ¶ Per quos aut
inuitet posteros ad hanc refectioem ma
teriales: sequit qd misit ancillas suas: per
quas intelligunt virtutes qbus homo di
gnus efficitur ad recipiendum tam mira
bile sacramentũ. Ad qd autẽ vocent sub
iungit quia ad archẽ et ad menia ciuitatũ.
Nam p archẽ loc altissimũ intelligit alti
tudo incõprehensibilitas tantĩ sacrificij
ad qd cognoscẽd defici ratio natural. Per
amẽia vero fortificatĩa ciuitatez: intelligi
tur vigor et fortitudo q confertur illud di
gne sumẽtibz. ¶ Qui autẽ vocentur ad
tantum beneficiũ sequit: si quis ẽ parvul⁹
et. Abi sciendum qd oēs xpiani fidelẽs vo
cantur ad h cõuiuium: qz tamen in cõgre
gatione fidelĩũ est diuersitas hominũ: qz
aliqui boni: aliqui mali: ideo h omnes in
uitentur: tñ differenter: qz aliqui sic boni
absolute vocant: et ideo dñr si quis ẽ pul
s. bonus et humil⁹ veniat ad me. mali autẽ
vocant sed non absolute: sed documẽto p
uio. ideo dñr qd insipientibz .i. mal⁹ et indi
gnis locuta est relinquitte infantiam .i. vi
ti et peccata: et uiuite. s. per grãm: et ambu
late per vias prudentie: p opera bona: qd
si sic fecerint: tunc digne poterũt pcepere
h sacramentũ. ¶ Quantũ ad tertiã cenã:
inuenio cenam supnalem et gloriosam qz
fac deus cõprehensori in cõgregatiõe ce
lestis patrie. vbi sciendum qd dñs omnib⁹
iustis faciet cenam suauẽ et delectabilem
in glã. iuxta qd figuratiue dñr Jh. 25. Faciet
dñs de⁹ exercituũ oĩbz populis in mon
te h cõuiuium pinguium: cõuiuium vède
mie: cõuiuium medulatoz vendemie de
fecate. ¶ Abi sciendum qd p i^m montem
securũ et altum: intelligit celestis patria i
qua est securitas mansiõis et altitudo con
templõis. In i^o monte faciet dñs conui
uium oĩbz populis et. qz in i^a celesti pa

tria instar medulatoz pinguiũ erit dñcis
suauitas: et instar defecate vendemie: erit
puritas et claritas gloriosa. ¶ Ad h cõui
uiũ inuitant omnes fidelẽs apoc. 19. Vbi
dñr. Venite cõgregamini ad cenã magnaz
dñi. Potest enim cena celestis patrie dici
magna: quia p̄fidens in ea magnus est. s.
trinitas vn⁹ dñs de quo ps. Deus magn⁹
dñs et rex magnus sup omnes deos. p̄t
etiam dici magna ppter multitudinez cõ
uiuiarũ: qz ibi sunt cõuiue oēs sancti dei.
Potest et dici magna ppter magnitudi
nem ministratĩs q est xps. ¶ Sciendum
est at qd in hac cena eterne beatitudinis
7. possum⁹ cõsiderare decoratĩa ipaz. s.
Claronem clarissimã.
Fruitionem suauissimã.
Tentionem firmissimã.
Claritatem refulgẽtem.
Agilitatem discurretem.
Subtilitatẽ penetratẽ.
Incorruptibilitatẽ pmanentẽ.
¶ Primo sancti in p̄ia hẽbunt visionẽ
clarissimã. Nam h homo i h mundo: deũ
clare videre nõ possit: qz iuxta illud exo.
33. Non videbit me hõ et viuet: tñ in glã
deum clare videbit. An Jo. 1^a. cap. 3. Sci
mus qm cum apparuerit: filios ei erimus
qm videbimus eũ sicuti ẽ. ¶ 2° habebũt
fruitiõem suauissimã. Nam h in h mũdo
homo nõ possit pfecte deum amare: tñ in
celesti patria ipm amabit pfecte. qz tunc
erit illud tps d quo ezechiel. 16. Ecce tps
tuũ: tps amantiũ. ¶ 3° habebũt tentiõem
firmissimã. Nam h homo in h mundo ali
quãdo deum hẽat dum ẽ in g^o: tñ qz ipaz
peccando p̄t amittere et sic p consequẽs
deum iõ eum nõ firmiter tenet: qz vero i
celesti patria ipsum habitum iam ampli
us non poterit perdere: ideo dicitur ha
bere firmissimã tentiõem. ppter qd cañt.
3. Inueni quem diligit anima mea tenui
eum nec dimittaz. An cõsilibz beato dñi
apoc. 3. Tene qd habes vt nemo accipiat

coronā tuam. ¶ 4° habebūt claritate re
fulgentem. Nam homo in hⁱ mūdo habet
corpus obscurū: tñ post resurrectiōem ha
bebit corp⁹ clarissimū. Unde xps abbat.
13. Tunc iusti fulgebūt sic sol in regno pa
tris eorum. ¶ 5° habebunt agilitatē dis
currentem: qⁱ post resurrectiōem habebit
homo corpus gloriosum et promptum ad
ambulandū. iuxta q^d raphaelē angelo d^r
tob. 5. Quod egressus tob. inuēit iuuenē
splendidū: stantē p^recinctū et quasi patum
ad ambulandū. ¶ 6° habebūt subtilitate
penetratē: qⁱ homo post resurrectiōem
in celesti patria hēbit dotē subtilitatis
per q^ā poterit alia corpora sūi eorū scifiōe
p^r libito penetrare. ¶ 7° habebūt ipassi
bilitatem p^rmanentem. An ps. Non dāb
sanctum tuū videre corruptiōem. ¶ An
quibet beat⁹ cum istis. 7. dotib⁹ potest fi
gurari p^r illud candelabū aureū sup^r quo
erāt. 7. lucerne zach. 4. regre dñica. 4. xl^e.
euāg⁹. 25. pte tertia. ¶ Ista cēa fuit figu
rata sū noie nuptiarū et cene apoc. 19. Ubi
d^r. Gaudeam⁹ et exultem⁹ et demus glām
dō: quia venerūt nuptie agni: et vxor eius
pparauit se: et datum ē illi vt cooperiat se
bissino splendēti et candido et beati qⁱ ad
cenam nuptiarū agni vocati sunt. ¶ Ubi
sciendū q^d p^r i^m agnum inocentem itell^r
xps inocens. de quo Jo. i. Ecce agn⁹ dei
ec. qui tol. pec. mundi. Per vxorem vero
huius agni intelligit^r quelibet ania fidel^r
q^ā xps sibi desponsat in hⁱ mūdo p^r grām
et ipsam dūc in a^o per glām. ¶ De i^a spō
sa d^r q^d erat cooperta bissino et. Per q^d
datur intelligi iustificatio et glā: anime in
troducte vt spōsa in glā. Nam sic ibide
d^r bissinū sunt iustificatiōes sanctorū: Cū
igitur sic sponsa. i. gloriosa anima ad xps
intra in celum: cum qua xps fac spūales
nuptias: inuitamur ad cōgaudendū: et deū
deuotius collaudandū. Propter q^d dicitur
gaudeamus et. Unde phi. 4. Gaudete in
dño semper iterum dico gaudete. ¶ Cur

autem fiant i^e solēnes nuptie sequit^r: quia
vxor eius pparauit se. s. p^r opera bōa. Ad
q^ā pparatiōem inuitamur. i. ge. 7. Ubi d^r.
Pparate corda vestra domino et seruī
te illi soli: et eruet vos de manu philistio
rum. i. demoniorū. Nam iuxta illud ecclⁱ.
2. Qui timent dñm pparabūt corda sua
et in cōspectu illius sanctificabūt animas
suas. ¶ Allicere autem nos debet q^d seq
tur. beati qui ad cenam et. Nam quilibet
considerans illam beatitudinem d^r toto
affectu appetere eam obtinere. Et sic sit
de numero istorū de quibus dicitur. 3.
R. 10. Beati viri tui: hi qui stant coram
te semper et audiunt sapientiam tuam.
¶ Sciendum est autem q^d sic deus fac ce
nas electis in hⁱ mūdo per grām et in fu
turo per gloriā: sic dyabolus per oppo
situm fac peccatoribus cenam in hⁱ mūdo
per culpam: et in futuro p^r penam. dñ. s. in
hⁱ mūdo ligat homines per peccatū vt
postmodū euz interficiat p^r mortem eterna
lem. iuxta q^d dicitur^r est xps peccatorib⁹
i die iudicij abbat. 25. Discedite a me ma
ledicti in ignē eternū qui patus ē dyabo
lo et angelis eius. ¶ Nec cēa potest figu
rari p^r illaz cenā herodis sⁱ qua snial^r d^r
abbat. 6. q^d cū herodes misiss^r ac tenuiss^r
iohem et iuxiss^r euz in carcerē: et dies opor
tunus accidiss^r: fec natal^r sui cenā principi
bus et tribunis et p^rmis gallilee: in q^ā cena
cū saltass^r filia herodiadis: misso spiculator
re fec scolari Jo. ¶ Ubi sciendum q^d p^r
herodē qui interpretat^r pellibus glians: et
telligit^r dyabolus qⁱ gloriat^r i peccatorib⁹
significatis p^r pelles q^ā de mortuis aialib⁹
fiunt: qⁱ peccator dñ est sine grā mortu⁹
spiritualiter dici potest. ¶ Iste dyabol⁹
quādo dies opportunitis accidit: quo. s. pec
catorē temptat dicitur facere cenam et.
i. mundanis hominibus: qui mundus p^r
gallileam que interpretatur rota signifi
catur: quia instar rote volubilis est nul
lam fixionem habens. In qua quide^r cēa

filia herodiadis saltare dicitur: qz in his
contuijs mundanis ad que allicit dyabo-
lus homines sunt displicabilia deo per
que multotiens a deo puniuntur. **E**t ad-
uerte tamen diligenter qualr dyabolus se
beat iteptando hominem vt ipm ad mor-
tem eternalem deducat. Nam dr qz misit
et tenuit etc. **E**bi sciendu qz p Jo. qz terpra-
tur in q est gra intellr qlibz fidel xpian? i
quo debz ee gra sps s. lz autem ho. instar
Jo. deberet hre gram: tñ aliqn Herodes
i. dyabolus volens ipm ad se trahere. **P**ri-
mo mittit ad eum p malam cogitatioem
Secdo r3 ipm per indebitam delectatioem
3o ligat eum in carcerem per consensum
et adhesionem. 4o decolat eum p eternam
damnatioem. Nam Jac. i. Anusquisqz tem-
pratur a concupiscentia sua abstractus et il-
lectus: deinde concupiscentia cu concipit
parit peccatum: peccatum xdo cum consu-
matum fuerit generat mortem. Hoc aut
cognoscens apostolus dicit Eph. 6. Induite
vos armaturam dei vt possij stare aduer-
sus insidias dyaboli.

Secunda pars.

Equitur. Et cepunt oēs simul
excusare etc. **E**bi tagit humana
peruerfitas in renuendo. qz pro-
bat contemptus detestandus. **E**bi sciendu
qz bonus nuncius missus ab aliquo debet
esse sollicitus in faciendo qz sibi comittitur
et in responsione portanda. Scdm hoc igitur
hic duo possumus considerare. s. Inui-
tatorum malitia in respuendo. **A**ncij
diligentiam i referendo. **Q**uod ad pmiu dicit. Et cepunt oēs simul
excu. **E**bi duo tagit. s. **R**efutatioem oium generalē.
Allegatioem cuiuslibz spalem. **Q**uod ad resu. oium generalē dicit. Et ce-
punt oēs simul excu. In q fm Greg. ostē-
dunt fuisse valde reprehensibiles. **E**nī dicit
in omi. Ecce homo diues inuitat et paup
occurrere fastidit: ad dei inuitamur. cōui-

uium et excusamur. s. talibus dicitur prouer. 3.
Stultorum excusatio ignominia. **Q**uā-
tum ad allegatioem cuiuslibz specialem di-
cit. **P**rimus dixit villa emi etc. **E**bi sciē. qz
fm sniam Jo. i. cañ. sua. 2. Omne q est in
mundo est concupiscentia carnis et concu-
piscencia oculorum et superbia vite: p qd
datur intelligi qz omnia peccata generali-
ter reducuntur ad tria. s. ad luxuria: aua-
ritiam et superbia. et omnes isti excludun-
tur acena dicta supius: p q datur intelli-
gi qz ad ipsam nlls peccator generalr p-
teire. scdm h igitur hic tria genera hoīuz
tangunt. s. qui villā acquisierat p qz intel-
ligitur peccatum supbie. qui boues eme-
rat: p qz intelligit peccatum auaritie. qz vxorē
duxerat: p qz intelligit peccatum luxurie.
Quod ad pmiu gen. s. peccatum supbie
sciendum est qz talis superbus potest fi-
gurari per Ioseph. de quo dicitur gen.
47. Emit igitur Ioseph omnem terram
egypti: veditibus singul' possessiones su-
as p magnitudine famis: subiecitqz eam
Pharaoni et cunctos populos eius a no-
uissimis terminis egypti vsqz ad extre-
mos fines eius. **E**bi sciēdum qz p Jo-
seph qui interpretatur accrescens qui erat
pcurator Pharaonis: qui interpretatur
denudans. virum: intellr qlibz superbus et
arrogans q est pcurator dyaboli qui se-
ducendo hominē ipm denudat cum suis tē-
pratōibus iducit hoīem ad peccatum: vñ
homo expoliatur diuina gratia. Unde ta-
lis dicitur Ezech. 16. Denudabit te vesti-
mentis tuis: et aufert vasa decoris tui:
et dereliquent te nudam plenam igno-
minia. **I**ste dicitur emere omnem
terram egypti: qz tal' vñ esse omnes sibi
subiectos: et oibus dominari. Signāter au-
tem dr qz terram egypti et cunctos popu-
los subiecit pharaoni: qz multotē. accidit qz
supbus fac malos homines esse subiectos
dyabolo: dum eos ad opera mala inducē.
Quantū ad secundū genus. s. peccatum

auaritie sciendū est q̄ tal' auarus pōt figu-
rari p̄ mulierem samaritanā que venerat
ad auriens aq̄z: cui dixit xps Jo. 4. qnqz
viros habuisti. ¶ Ubi sciendū q̄ p̄ mulie-
rem venietem auriē aq̄z: intellr̄ quilibet
auarus tēporalia desideras: p̄ aq̄z d̄signa-
tas: quia sic aq̄ est labilis: sic tēporalia.
Iste auarus instar mulieris d̄r habere. s.
viros: quādo omisso recto iudicio ratiōis:
delectatiōem. s. sensuū sequit̄ vt ill' regat̄
instar viri q̄ p̄ncipaliter h̄z regē domū.
¶ Aduertat mib' auarus q̄ oculos et alios
sensus corporis statuit declinare i terrā:
q̄ licet velit regi istis. s. sensibus: tñ cum
eis deficiet in p̄lio et ab inimicis deducet̄
captiu⁹. iuxta q̄ figuratiue d̄r gen. 4. q̄
cum quattuor reges pugnaret contra. s.
ip̄os deuicefr̄: ceperūtqz loth et omnem
substantiā eius. ¶ Ubi sciendū q̄ p̄ quat-
tuor reges intelligunt̄ demones: q̄ ideo d̄-
signant̄ per quaternariū numerū: quia sic
numerus quaternarius numerādo prius
recedit a ternario: sic demones inter oēs
creaturas primo deuicauerūt a trinitate.
¶ Per. s. vero reges intelligunt̄. s. sensus
dominātes in homine cōtra autem hoīez
qui. s. sensibus regit̄: pugnāt quattuor re-
ges. i. demones: et ip̄um deuincūt: et instar
loth ducūt ip̄um captiuū: dum sequētem
delectatiōes sensuū: ip̄sz illaqueāt p̄ pec-
catum tollūtqz oēm substantiā eius: quia
temporalia q̄ fuerat auarus dedit⁹ amit-
tit dum moritur: nec ei post mortem pro-
derūt. iuxta illud puer. ij. Non pderunt
diuitie in die vltimis. iusticia aut liberabit
a morte. ¶ Quātū ad tertiu⁹ genus. s.
peccatū luxurie: sciendū ē q̄ i⁹ vxor. i. sen-
sualitas et delectatio carnis allie hoīez ad
sui cōcupiscentiam: vt oblitus celestibus
delectatiōibus det se desiderijs carnis. q̄
fuit figuratū iudic. 14. Ubi sententia d̄r
q̄ cum Sanson vidit q̄dam mulierē de
filiabus philistinū: ait quesitū vt eam mibi
accipiat⁹ vxorem: cui cum pētes eius

d̄rent q̄ nō acciperet vxorem de filiabus
philistinū: dixit Sanson ad patrem: hanc
mibi accipite q̄ placuit oculis meis: q̄ tā-
dem accepit eaz i vxorem. ¶ Ubi sciendū
q̄ p̄ Sansonem q̄ interpretat̄ sol fortis in-
telligitur quilibet homo: cui instar sol dedit
deus intellectū et ratiōem vt clarius illu-
stretur. q̄ d̄ esse fortis in aggrediendo
difficilia: et in sustinēdo cōtraria. Per mu-
lierem vero intelligit̄ sensualitas: q̄ de
cū ratiōe dedit sociat̄ homini. q̄ multo cō-
suetis blanditijs ratiōem allie vt sequatur
delicias carnis. s. licet Sanson phibeat̄
a parentibus ne mulierem d̄ filiabus phi-
listini accipet: tñ non acquirit cōsilio eoz.
sed ipsam in vxorem accepit: quia h̄z homo
multo cō. admoneat a deo ne sensualitatem
sequat̄: tñ ip̄m d̄spiciēs eā sibi copulat in
vxorem: dū sequēs ei⁹ blanditijs in car-
nalib⁹ desiderijs delectatur. Non aduer-
tens illud ps. Visi eon fm desideria cor-
dis eorum ibūt i aduētiōib⁹ suis. ¶ Q^m
ad fm. s. nunciij diligētiam in referēdo di-
cit. Et reuersus seru⁹ 7c. Ubi sciendū q̄ i⁹
frus. i. xps q^m ad hūanitatē vel angeli
obsequētes nunciare dicunt̄ patrifamil. i.
deo illa q̄ hic agunt non q̄si d̄s ip̄a igno-
ret q̄ nouit oia: s. vt ostēdatur eoz dilige-
tia circa gen⁹ humanū: et de salute oīum
solicitudine: quos inducunt ad refectiōem
cene eterne. Unde Tob. 12. dixit angelus
Raphael Tob: q̄n orabas cū lacrimis:
ego obtuli orōnē tuā d̄no. ¶ Tertia ps.
subdi. Equitur. Tunc iratus p̄famil.
q̄ 8m 7c. Ubi tangitur p̄digna seueri-
tas in transferendo. q̄ pbat ef-
fect⁹ admirad⁹. Ubi sciē. q̄ qñ aliq̄ iuita-
tur ab aliq̄ magno d̄no: ad aliq̄ bonū p̄-
cipiendū et ad ip̄m nō vult vēire: q̄ dōi si
bi oblatus reddidit indignum. merito d̄z
i⁹ priuari: q̄ dō liberalitas d̄ni pp maliti-
am reuētum nō diminuit: quēiens est
vt sua bona alijs cōmunicet acceptantib⁹
oblationem eis factam. Unde Ambrosi⁹.

Quia Ergo venire supbi renuunt: paupes eligunt. In pte igitur i^a in qua fit mentio de translatione cene iam dicte. s. possumus considerare. s.

Regalem indignationem.

Localem expressionem.

Personalem distinctionem.

Precepti impletionem.

Dei miserationem.

Quantum ad primum dicit. Tunc iratus etc. Ubi sciendum quod dicitur significatus per premissam familiam. iratus dicitur propter renuentes venire ad cenam suam. i. per modum irati se habere: dum aliquid operatur quod faceret homo secundum Basilium. si dicitur aliquo foret iratus. Ubi per. Iratus est furor dei in populum suum et abhominatus est hereditatem suam. **Quantum** ad secundum. s. localem expressionem dicit. Exi cito etc. Ubi sciendum quod per homines existentes in plateis et vicis civitatis: qui vocantur ad cenam intelliguntur publici peccatores: ad quos servus mittitur ut eos invitet ad penitentiam ut postmodum possint ad cenam feliciter pervenire.

De talibus peccatoribus conquerendo loquitur dominus figurative. Je. 7. d. Nonne vides quod isti faciunt in civitatibus iuda et in plateis ierusalem. filii colligunt ligna et patres succedunt ignem et mulieres conspergunt adipez ut faciant placetas regie celi et diis alienis et ad iracundiam me provocent.

Ubi sciendum quod per istos peccatores delinquentes in civitatibus et plateis intelliguntur ut dictum est peccatores publice delinquentes. Qui qualiter delinquant subdit: quod filii colligunt ligna etc. quod sic videmus per experientiam patres multos. inducunt filios ad peccandum sic patres in usurariis quod docent filios usuras facere: et sic filii colligunt ligna: dum cumulant temporalia: quod dicunt patres incendere: dum ipsos ad amplius congregandum animant. Mulieres vero adipez dicunt conspergere et placetas facere: quod eorum uxores de pecunia male acquisita lateviunt et studet in delictis corporis. Signa-

ter autem dicitur quod libant regine celi a diis alienis: quia in opibus suis dyabolo serviunt et non deo. **Advertat** tamen miseri deum sequentes quod dicit dominus: ut me inquit ad iracundiam provocarent. Nam ex eorum malis operibus contra eos iratur dominus: et de suis malis operibus graviter punientur. iuxta illud ro. 2. Secundum autem duriciam tuam et cor impenitens thaurizas tibi iram in die ire et revelationis iusti iudicii dei quod reddet unicuique secundum opera sua. **Quantum** ad tertium. s. personalem distinctionem dicit. Et paupes et debiles etc. Ubi sciendum quod per primum quattuor genera hominum intelliguntur. 4. genera peccatorum. Ubi sciendum quod generaliter loquendo homo potest dupliciter peccare. s. peccato omissionis: et peccato commissionis. peccans peccato omissionis intelligitur per pauperem: quod sic pauper nihil habet: ita homo per peccatum omissionis nihil boni operatur. ut sic dicat illud per. Ego sum pauper et dolens. Peccato autem commissionis potest peccare tripliciter: vel ex passione vel ignorantia: vel ex certa malicia. Peccans ex passione: intelligitur per debiles. Nam sic debilis non potest resistere fortiori: sic multos. accidit quod homo ex sua fragilitate non constanter peccatis resistere: sed in ipsis succumbit. Et sic de ipso dicat illud nec. 4. Debilitata est fortitudo portantis et nos non poterimus edificare murum: Peccans ex ignorantia significatur per cecos. Nam sic cecus non videt corporaliter: ita multos. homo ex ignorantia sue salutis: labitur in peccatum. de quibus sophonie. i. Amblabunt ut ceci: quod domino peccaverunt. peccatis vero ex certa scientia et malicia intelligitur per claudos. Nam sic claudus videt se claudicare: et tamen non se rectificat: sic multos. homo ex certa malicia deum offendit: nec vult se dirigere per opera bona. Ubi Ambrosius. claudisunt: quod rectos gressus in operatione non habent. **Licet** autem per primum quattuor genera hominum intelligantur ut dictum est primum quattuor genera peccatorum: tamen deus ex sua misericordia eos invitat ut convertantur ad penitentiam.

Videmus et q^o quando est aliquis discipu-
lus ignorans aliquam scientiam: et nouit magi-
strum sapientem et famosum: si sit prudens:
querit ipsum cum diligentia: et inuentum au-
dit cum reuerentia: et ipsius tenet documē-
ta. **O**fficium autem p^{ri}mi medici ē infirmo
cōpati et sibi si pōt dare remedia sanitas.
Officium etiam boni magistri ē discipulū
instruere: et quantū potest dirigere in sciē-
tia veritatis. **S**i vero ptingeret q^o ali-
quis ex inuidia medico v^l magistro dīra-
heret: debet ipsum modeste corrigere: cum
vbalit et exēplariter admonēdo. **Q**uia
igitur dei filius in hūc mundū venit ut spi-
ritualis medicus humani generis et ma-
gister: q^o qdem graui detinebat infirmita-
te peccati: et viam veritatis vt inscius igno-
rabat: ideo ad ipsum vt ad medicū et magi-
strū hoīes debuerūt accedere vt sanitates
reciperēt et doctrinā, quos ipse vt p^{ri}us me-
dicus et bon^{us} magister ab infirmitate cu-
rauit: et viā veritatis ostendit. Quia vero
p^{ri}mi ypōcrite ex inuidia: xpī detrahebant
operibus: ipsos exēplariter corrigit: vt in-
uidiā abiciant: et detractōem dimittāt. Et
h^{ic} est q^o nob^{is} insinuat euangelīū hodiernū
in quo. 3^a innūtur. s.

Blecor: misericordie i recipiēdo.

Rācor: inuidie in detrahēdo.

Splendor sap^{ie} in corrigēdo.

Primū probat affabilitas cōuersatio-
nis. 2^m pueritas intentiōis. 3^m claritas
eruditōis. **P**rimū in prin. 2^m ibi. Et mur-
murabant **P**hi 7c. 3^m ibi. Et ait ad illos
pabolam 7c. **P**rima pars.

Quantū ad primū vbi tangit 7c.

q^o pbat 7c. dicit. Erant appropi.

7c. **U**bi sciendū q^o qñ aliquis in-

digens sit aliquē potentē sibi subuēire mi-
sericordē et hūilē: securi^{us} pōt ad ipsum acce-
dere pro subsidio impetrādo. scdm h^{ic} igit^{ur}
hic q^otruo: possumus cōsiderare. s.

Letū indigentem.

Actum pmerentem.

Germinū cōuenientem.

Fructum recreātem.

Quantū ad primum dīc **P**ublicani et
peccatores. **U**bi sciendū q^o qñ infirmus
gravius infirmat p^{ro}pterea eget medico. Quia
publicani et pec. erant infirmi grauit^{er}: q^o
peccatū est infirmitas spūalis anie: iō me-
dico indigebāt. Sciendum ē autē q^o per
publicanos intelligunt peccatores publi-
ci. **N**ā publicani dicebant hoīes exercen-
tes opera coia et publica: vt colligere pe-
dagia et huiusmodi. **P**er peccōres vero itel-
ligunt quicūq^{ue} publice v^l priuate peccāt:
et sic oēs dici possunt peccatores: q^o etia^m
hō nascitur: cū peccato iuxta illd^{us} ps. Ec.
enim in iniquitate conceptus sum et in pec-
catis cōcepit me m^{ater} m^{ea}. **P**ropter q^o ro. 5°. Oēs pecca-
uerunt et egēt glā dī. **N**ā teste Jo. i. can.
i^o. Si dixerimus q^o peccatū nō habem^{us} nos
ipsos seducim^{us} et veritas i nob^{is} nō ē. pp q^o
tob. 13. **C**onvertimini ergo peccatores et
facite iusticiā corā dō credentes q^o faciet
vobiscū suā mīā. **Q**u^o ad 3^m. s. actū p-
merentē dicit. Erāt appropinquātes. **U**bi
sciendū q^o h^{ic} hoīes hui^{us} mūdi sint fragiles
et per p^{ri}us labantur multociēs in peccatū tñ
deus p^{ro}pter et misericors dat eis spem venie
apertens sue misericordie sinū si volunt ap-
propinquare sibi et ipsum querere diligēter
Et igit^{ur} peccatores deo possint appropin-
quare secure: p^{ro}pterea eos beatus Jac. in-
can. sua. 4. d. **A**ppropinquate deo et appro-
pinquabit vobis. **N**ā iuxta illd^{us} ps. **P**ro-
pe est dñs oībus inuocantib^{us} eū in verita-
te. **H**oc at fuit figuratum Luc. 18. vbi
snialit^{er} dī q^o cum xp̄s appropinquasset ie-
ricor: cecus qdā mendicus et paup clama-
bat. d. Fili dñs miserere mei: quē cum xp̄s
iussisset adduci ad se interrogauit ip̄s qd
vellet q^o sibi faceret: q^o dixit: dñe vt vide-
am: cui xp̄s misertus statim reddidit vi-
sum. **U**bi sciendū q^o p illū cecū paupe-
rem et mendicū intelligit quilibet peccōr.
Et sic merito dici possit d ip̄so illd^{us} apoc.

3. Tu es miser et miserabilis: pauper: cecus et nudus. **M**iser: quia sub seruitute dyabolis: pauper: quia priuatus diuitijs celestis patrie. ceco: quia infectus vitijs. nudus: quia amissis dona gratuita. **E**t autem sic sit: tamen quando Christus appropinquat Jerico. id est hunc mundum: quia in tempore luna quae significat defectum nec in ipso instar lune stabilitas reperitur deus ipse in star ceci cum deuotione inuocare et dicere Iesu fili david miserere mei. Et sic in Iesu saluatore cognoscat diuinitatem. in filio vero david: eius humanitatem in misericordia vero quae petit suam necessitatem. **S**ic autem clamantem antequam ipsum illuminaret iussit duci ad se: quia nisi peccator preueniat diuinam gratiam: ad patriam suis viribus non potest venire: nec peccati remissionem habere: quia cognoscens Jerico. id est. Conuerte nos domine ad te et conuertemur. Sic autem adductum ad se per suam gratiam interrogat non tanquam nesciens: sed consensum peccatoris habere volens: quid vis ut faciam tibi: quia istar ceci non deus petere diuitias. sed absolutam culpae et illustrationem nem gratiae. domine ut videam lumen: quia si deuote postulet. Christus ipsum illuminat ut sic peccator dicere possit illud Iohannis 9. **U**num scio quia cum essem cecus modo video. **Q**uam ad 3^m. id est. terminum conuenientem dicit ad Iesum. **U**bi sciendum quod Iesus fuit conueniens terminus ad quem peccatores debent accedere. Unde per. Accede te ad eum et illuminamini et facies vestrae non confundentur. **N**am quando cecatus per peccatum accedit ad ipsum: eum illuminat gratiam confert: quia facies eius non dicitur confundi quia obtinet quod humiliter postulat. **N**am iuxta illud per. Ipse est qui propitius omnibus iniquis nostris: et qui sanat omnes infirmitates nostras. **Q**uam ad quartum id est. fructum recreantem dicit. ut audirent illum. **U**bi sciendum quod publicani et peccatores non solum appropinquabant ad Christum ut a suis infirmitatibus curarentur. sed etiam ut instruerentur in via veritatis:

ut sic possent mentaliter recreari. quia **S**uero. **N**on in solo pane viuit homo sed in omni verbo quod procedit de ore dei. **A**d istam auditionem et instructionem ipse nos inuitat per psalmistam. **V**enite filij au. me. et domini docebo vos. **N**am **S**uero. **Q**ui appropinquant pedibus eius: accipient de doctrina eius.

Secunda Pars.

Egitur. Et murmurabant autem pharisei. **U**bi inuitur rancor: inuidie in detrahendo. quia perbat pueritas intentionis. **U**bi sciendum quod pharisei peruersas intentiones habentes detrahebant opibus Christi videtes quod ipse non repellebat publicanos et peccatores ad se venientes sed benigne et familiariter stabat cum illis. **I**n hoc igitur hi duo possumus considerare. **V**z. **E**xpressionem inuide reprehensionis. **A**llegationem iniuste rationis.

Quam ad primum dicit. Et murmurabant. **U**bi sciendum quod consuetudo inuidorum est bonis detrahere et ipsos pati non posse iuxta illud Crisostomus in quodam sermone. **E**lat inquit. mansuetum inuidi: modestum superbi: probum improbi: mitem tumidi: vnicuique emulatione laescunt. **Q**uia igitur pharisei erant inuidi: ideo murmurabant de Christo. **E**t sic de ipsis dici potuerit illud Iudith. **I**mproperium murmuracionis sue contra dominum protulerunt: quia de suis operibus murmurabant. **E**nde possunt nobis figurari per illum ingratum populum iudaicum de quo Exo. 15. murmurauit populus contra Moysem. **N**am per Moysem. qui assumptus ab aquis domini: qui extraxit populum de egypto intelligitur Christus qui eleuatus erat ab appetitu mundanarum cupidinum significatarum per aquas: qui genus humanum eduxit de tenebris peccatorum: per quem pharisei murmurabant significati per ingratum populum: quos tamen dominus reprehendit. **V**nde. **E**t quicquid multitudo huius pexima murmurat contra me. quod murmurat non debet: sed potius mea

opéra cōmendare. **T**ñ sciendum q in
uenio in scriptura q ppter murmuratio
nem hō grauit̃r punit. Nam.

Inscit̃ culpa deformat̃e.

Affligit̃ pena affligente.

Excludit̃ a gl̃a quietat̃e

Tñmo inscit̃ culpa deformat̃e. Hoc
aut̃ fuit figuratū numeri. 12. vbi sententia
liter dī q cū maria soror ABoi. murmu
rasset̃ cōtra ip̃m: dō eam reprehēdit. d. q̃r
nō timuisti detrāhere seruo meo ABoi.
7 cum reprehēsiōe etiā eam punituit: q̃
facta est leprosa. Tñ ibidem dī. Ecce ma
ria apparuit candēs lepra sic nīx. **T**ñ
sciendum q p ABoi. seruū dñi intelligit̃
xp̃s: qui inquatū homo seru⁹ dici pōt: q̃
iuxta illud phil. 2°. semetipsuz exinaniuit
formā serui accipiēs i similitudinē hoīuz
factus 7 habitu inuētus vt hō. Per ma
riam vero sororem ABoi. intelligi pōt q
libz hō qui soror xp̃i dici potest tū ppter
conformitatē nature q̃z hz cum xp̃o quan
tum ad naturam humanā. ppter q̃z dicī
frater nī. vt sic dicat illud gen. 37. Frater
enim 7 caro nīa est. tū ppter conformi
tatem in vita q̃z debent hīre cum xp̃o. iux
ta illud q ipse dicīt ABoi. 12. Quicūqz
fecerit voluntatē patris mei q in cel̃ est:
hic p̃r 7 mater frater 7 soror ē. **T**ñ
aut̃ hō possit dici soror xp̃i: 7 p consequēs
deberet ip̃m diligere: tñ multi sunt qui
instar m̃ sibi detrahūt verb̃ 7 operibus
suis: tñ aduertant qd accidit m̃ murmu
rāt̃: q̃ apparuit candēs lepra sic nīx. Sic
re vera accidit detractoribus: q̃ anie ipo
ruz insciunt̃ peccati maculā dformat̃e. Nō
enim tantā deformitatē fac lepra in cor̃:
q̃zuz peccatū in aīa peccatoris. **T**ñ d ipo
dici Possit illū pal. 26. **T**ñ d lepra i
fronte eius. Per frontem q̃ est pulchrior
ps corp̃is intellr anima q̃ est pulchrior
7 nobilior ps hoīs. In 1° igit̃ fronte. i. aīa
lepra oriri dī: q̃n pp peccatū detractōis i
scit̃ aīa murmurat̃o. **T**ñ Scdō pp pecc̃m d

tractōis affligit̃ pena cruciat̃e. q̃ fuit fi
guratū nūeri. **T**ñ finaliter dī q̃ cū
ppl̃s isrl̃itic⁹ iret p desertū 7 murmurat̃
sz 7 locutus fuisset̃ p̃ra dñm q̃ iratus dñs
imisit in ppl̃m ignitos serpētes q̃ morde
bant 7 vulnerabāt: ex quoz morib⁹ mlti
moriebant̃. **T**ñ sciendū q p populuz
isrl̃iticum euntem p desertū. intelligunt̃
hoīes huius mūdi: qui in hī mūdo signifi
cato p desertum q̃ desertū est locus q̃ ab
hoībuz deserit̃: 7 1° mundus hz ab hoīb⁹
deseri saltem p mortem dicunt̃ iter page
re q̃z diu st̃ viatores. q̃ iuxta illud hebre.
13. Non habem⁹ hic manentē ciuitatē: sz
futuram inquirim⁹. In 1° aut̃ itinere mur
murare dicunt̃ cōtra dñm quādo vel ip̃z
blasphemāt verb̃: vel sibi operib⁹ contra
dīt: cōtra illud phil. 2°. Omnia aut̃ facite
sine murmuratiōibus 7 hesitatiōibus vt
sitis sine querella 7 simplices sic filij dei.
Tñ aduertāt detractores pessimi qd po
pulo murmurātī accidit. Nā deū peitaue
runt p̃ra se pp q̃ iuste fuit eis iratus: sic
re vera cōtra detractores iuste irat̃ dñs.
Tñ sic de ip̃o dicat illud Jb. 5. ideo irat⁹
est furor dñi in ppl̃o suo 7 extēdit manū
suam: sup eum. Qual̃ aut̃ ira ppl̃m mur
murantē percussit̃ sequit̃ q̃ misit serpē
tes ignitos: quoz moribus hoīes morie
bant̃. **T**ñ sciendū q p illos serpētes itel
ligunt̃ dyabolī: q̃s dō pmittit suis tēpra
tionibus vel d̃ q̃busdāz aculeis pūgere ho
mīnes: 7 ip̃os trahētēs ad cōsensuz vline
rare. Detractores igit̃ dicunt̃ interfici ab
ignitis serpentib⁹. i. a demonib⁹: dū sūge
stionibus eoz consentiūt de alijs murmu
rādo. Quod piculū nos docet vitare apo
stolus. d. i. cor. 10. Neqz tēptetis deū sic q̃
dāz eoz tēptauerūt 7 a serpētibus p̃f̃r̃t:
neqz murmuraueritis sic qdāz eoz mur
murauerunt 7 perieit̃ ab exterminatore.
Tñ 3° ppter peccatum detractōis exclu
duntur a gl̃ia quietante. Et hī fuit figu
ratum numeri. 14. vbi sentēcialiter dī q̃

cū filij israel murmurassent de terra promissionis q̄ de^o se datuz repromissit: erat⁹ domus dixit q̄ omnes qui murmurauerant neq̄ obediēti vocī sue non viderent terram q̄ p̄miserat patribus eorū.
¶ Ubi sciendum q̄ per terram p̄missio nis intelligitur celestis p̄ria q̄ deus promisit se datuz facientib⁹ opa bona iuxta q̄ figuratiue dixit domin⁹. Exo. 3. Descēdi vt liberarem pplm meū de manibus egyptiorū: et educerem de terra illa in terram bonam et spatiosam: terram q̄ fluit lacte et melle. Nam dei filius d̄ sinu patris descendit in mundum quando naturam assumpsit humanam: vt d̄ manibus egyptiorū: i. de seruitute demonum liberaret genus humanum: et ipm induceret ad celestem patriam significatam p̄ terrā spatiosam et. Nec ē terra d̄ qua ps. Por- tio mea dñe sit in terra viuentiū. **¶** Vide tamen q̄ ipsa priuant quia omnes q̄ murmurauerūt de dō et terra mēdaciter sic re vera qui dō detrāhūt et hoīb⁹: celesti patriā priuant. Quia igitur tantū dānum ppter peccatū detractiōis hoies affecunt: ideo admonent vt ipsuz vitent sapiētē. i. vbi dñ. Custodite ergo vos a murmuratiōe q̄ nihil prodest: et a detractiōe p̄cite lingue q̄ obscurus sermo in vacuū non ibit os aut q̄ mentis occidit aīaz. **¶** Q^m ad secundū. i. allegatiōem iniuste ratiois dic. dñtes q̄ hic peccatores recipi et. Ubi sciendum q̄ ratio q̄ isti allegabāt cōtra xpm d̄ recipiēdo peccatores iniusta erat: imo magis arguere debebāt oppositum: quia talis xps vocare venerat ad penitētiā: tanq̄ eius misericordia indigētes iuxta q̄ eis detrahentibus dixit **Mat. 4.** Non ē opus valētibus medic⁹: sed male habentib⁹. Euntē aut discite qd est misericordia volo et nō sacrificiū: nō enim veni vocare iustos sed peccatores.

Tertia pars.

Equis ait ad illos pabolam et. **¶** Ubi inuitur splēdor sapiētē in corrigēdo q̄ pbat claritas eruditionis. Ubi sciendum quod Christus videns phariseos maligne loq̄ et contra se murmurare: non increpat eos acriter ne videat eos abicere: sed instar p̄p̄is et sapiētiū magistri eos dulciter corrigit: et veraciter instruit: ostēdens q̄ d̄ peccatores recipere. **¶** Sciēdū est at q̄ hō in p̄ma sua cōdictiōe fuit fact⁹ a deo inocēs et s̄i peccato: et sic pōt significari p̄ ouē animal inocēs et māsuetū. Fuit et creat⁹ ad dī imāginem iuxta illd̄ gen. i. Creauit d̄s hoīez ad ymaginem et similitudinē suā. et sic pōt significari p̄ dragmā i qua ē ymago regis impressa sed h̄ sic creatus fuerit. inocēs et ad dei ymaginē tñ ppter peccatū amisit inocētiā et fuit ymago deformata: et sic fuit ouis et dragma p̄dita. Scdm h̄ igitur hic duo possum⁹ cōsiderā. **¶** Nā primo adduc pabolā ouis p̄dite significātis inocētiē amissionem. 2° dragme p̄dite significātis ymaginis deformitatē. **¶** Q^m ad primū dicit. Et ait ad illos et. Ubi sciēdū q̄ circa illā primā pabolā. 8. possum⁹ p̄fide. i. Rationali creature cōdictiōem. Hoīs p̄ culpam suaricatiōem. Dei filij incarnatiōem. Diligētem inquisitiōem. Affligentem passionem. Celestis ianue apertiōem. Lociuium exultatiōem. Parabole applicatiōem. **¶** Quātū ad primū dicit. Et ait ad illos et. Ubi sciēdū q̄ p̄ illas. c. oues intellr tota intellectual creatura angli. i. et hoīes q̄s d̄s instar ouiu creauit inocētes et puros. q̄ iō. c. dicunt s̄m Greg. ad d̄signand p̄fectionē ipoz. **¶** Nā ad p̄mediationē istī⁹ pastoris possidētis tot oues dicit Ambrosi⁹. Diues pastor c⁹ oēs oues nos cētesima portio sum⁹. **¶** Iste oues possunt figurari p̄ oues salōnis d̄ q̄b⁹ ip̄e dicit eccli. 2°.

γ iii

Possedi seruos et ancillas: multaq[ue] familiam habui: armēta quoq[ue] boū et magnos ouīū greges vltra oēs qui fuerūt añ me in ier^m. ¶ Ubi sciendū q[uod] p[er] salomone[m] regem pacificū intelligit x[ristu]s qui nos pacificauit cum d[icitu]r ille d[omi]n[u]s possedisse seruos et ancillas et multā familiam: q[uia] omnis creatura corporal[is] tam corruptibil[is] q[uam] incorruptibil[is] est sue dictio[n]i subiecta. armēta q[ue]q[ue] et magnos ouīū greges: q[uia] tam sensibil[is] creatura et rational[is] significata p[er] armēta: q[uam] omnis intellectual[is]: vt sunt angeli et homines sancti significati p[er] oues sunt generaliter ei ad nutū subiecta. ¶ 2^m ad hominib[us] p[er] culpam p[er]uariationem dicit. et si p[er]diderit vnam ex ill[is]. Ubi sciendum q[uod] l[ocus] deus naturā intellectuāle[m] perfectā instar ouīū creauerit. t[ame]n de perfecto et completo numero congregatio[n]is: ouis vna dicitur scire: quādo genus humanū in primis penitibus peccauit. Unde Je. 50. Omnes nos quasi oues errauimus: vnusq[ue]q[ue] in viam suam declinauit. Quod cognoscēs p[ater]. et appetēs ad pastore[m] reuer[te]ri. d. Erraui sic ouis que perijt queres seruū tuum quia man. tua non sum oblitus. Quo reducto dicit beatus Pe. nos confortādo. i^a. ca. 1. sua. 2^a. Eratis enim aliquādo sic oues errantes: sed cōuersi estis nunc ad pastore[m] et ep[iscopu]m animarū v[est]rarū. ¶ 3^m ad dei filiū incarnationē dicit. Mōne dimittit 99. in deserto etc. Ubi sciendum q[uod] p[er] desertum intelligit celum empyreū: q[uod] tunc desertum fuit: quādo homo peccādo ipsum deseruit: mō q[uod] adhuc i[n] eo fuisset p[re]sentia liter[is]: sed q[uia] fuit eo priuatus: ad q[uod] fuerat ordinatus: et ibi dimisit chorū sancto[rum] angelo[rum]: p[er] 99. oues spiritualiter designatum. ¶ Sic autem dimissis: venit ad hominem qui perierat vt ipsum quereret et ad gregem reduceret quādo venit in m[undu]m de virgine factus homo. Unde dicit Jo. 16. Exiui a patre et veni in m[undu]m. Naz. Luc. 1. 9. Filius hominis venit querere: q[uod]

perierat. ¶ Considera igitur o fide[li]s anima benignitatē dei. Nam in prima creatione mundi homo fugit deū: q[uod] incurrerat mortem propter q[uod] dixit adam gen. 3. Volē[m] tuam d[omi]ne audiui in paradiso et timui eo q[uod] nudus essem et abscondi me. In eius vero reparatio[n]e: deus ad hominē venit vt det sibi vitam. iuxta q[uod] ipse dicit Jo. Ego veni vt vitam habeāt: et vt habūdantius habeant. ¶ Iste aduētu[m] potest figurari per aduētu[m] arche d[omi]ni i[n] castra. de quo d[icitu]r i. 12. 4. Cognouerunt philistini q[uod] archa d[omi]ni venisset: timuerūtq[ue] d[omi]n[u]s venit deus in castra: et ingemuerūt. d. ve nob[is]. ¶ Ubi sciendum q[uod] p[er] archam d[omi]ni intelligit x[ristu]s qui quantū ad hūanitatē archa fuit p[re]tiosissimi thesauri. s. diuinitatis. Per castra vero intell[igitu]r hic m[undu]s. quādo igitur dei filius assumpsit naturā humanā: tunc archa in castra d[omi]ni venisse. Per philistini qui interpretantur ceciderūt: intelligunt de mones qui p[ro]pter peccatū sup[er]bie ceciderunt de celo. Isti igitur videntes q[uod] x[ristu]s venerat i[n] m[undu]m ceperūt timere videntes q[uod] p[er] ipsius aduētu[m] minuebatur eorum potentia: et ad grauio[ra] supplicia pabantur: et sic d[omi]ne ve nob[is]. Ubi Mat. 8. Quid n[on] et tibi y[esu] fili dei venisti añ tēpus torqueri nos. ¶ Quantū ad 4^m. s. diligētē inquisitionē dicit: donec inueniat illā. Ubi sciendum q[uod] d[omi]ni filius cū magna diligētia naturā humanā significatā per ouem p[er]ditam: quesivit: donec ipsa inuenit. nec per h[oc] q[uod] i^a p[er]dita fuit secundū Cirillū fuerat alijs remanētibus indignatus in aliquo: q[uia] h[oc] ouis de grege recessat: sed misertus p[er]dite: vt numerū ouīū integraret perfectū eam gregi qui remāserat: adunauit. Inuēto at[que] homine perditō poterat x[ristu]s dicere nature angelice illd Luc. 15. Frater tu[us] hic mortu[us] erat et reuixit: perierat: et inuentus est. Inuēit autem eum in terra deserta: quia desertum a gratia in loco orationis: quia deturpatū a cl[er]ico: et vasse solli

rudinis: quia dispersum: ad opera vitiosa.
Exps igitur sic diligenter querens oues
 perditam. i. hominem potest figurari per
 Ioseph qui dixit gen. 27. dñi esset in agro
 interrogari quid quereretur: fratres meos q̄
 ro. **E**bi sciendum q̄ per Ioseph filius
 accrescens: & decorus aspectu dictus: intel
 ligitur xps q̄ ideo accrescens dici potuit
 quia eius humilitas fuit diuinitati cōmū
 cta: decorus vero aspectu: quia purus & in
 nocens: & exēplar gratiosus: Iste dicitur
 in agro fuisse quādo fuit corporaliter in
 hūmundo: cui si fiat questio qd querat: re
 spōdet fratres meos. i. hoies ad mei simi
 litudinem creatos quero. **Q**uantu ad
 quintu. s. affligentem passionem dicit. & cū
 inuenerit illam &c. **E**bi sciendum q̄ xps
 inuenta oue p̄dita non percutit ipsam se
 cundū Greg. sed clemēter eam sustentat.
Unde sciendū q̄ p humeros in quos dñ
 filius ouem portat: intelligit eius pa° q̄
 sustinuit pro redemptione humani gene
 ris: in qua secundū Greg. peccata nostra
 portauit. Et h̄ est q̄ fuerat prophatum p
 Is. 36. 43. d. vere languores nostros ipse
 portauit & dolores nostros ipse tulit. **Q**d
 cōpletum sp̄s p̄iens beatus Ipe. dicit. 1^a.
 can. sua. 2^a. **P**eccata nostra ipse ptulit in
 corpore suo sup lignum: vt peccatis mor
 tui: iustitie viuamus cuius liuore sanati
 estis. **D**icitur autē posuisse ouem super
 humero gaudens: q̄ licet pa° eius penal
 sensualitati fuerit quā dicit **A**bat. 26. tri
 stis est anima mea vsqz ad mortem. tām
 fuit voluntaria quantum ad animā. **U**nd
 dicit Jo. 10. **P**otestatem habeo ponendi
 animam meam & potestatem habeo itē
 sumendi eā. **E**xps igitur i passione portās
 nostra delicta potest figurari per samari
 tanum de quo sentēcialiter dicitur & para
 bolice Luc. 10. q̄ cum venissz hominem a
 latronibus expoliatum & vulneratum ap
 proprians ligauit vulnera eius infundēs
 oleum & vinu & imposuit illū in iumentū

suū & duxit in stabulū pro quo dedit duos
 denarios. **E**bi sciendū q̄ per samarita
 nu: qui interpretat̄ custos: intelligit xps
 custos humani generis. **D**e quo ps. **N**isi
 dñs custodierit ciuitatez frustra &c. **P**er
 hoīem vero expoliatū & vulneratū intelli
 gitur totum genus humanū q̄ in p̄mis
 parentibz fuit expoliatū gratuitis & i na
 turalibus vulneratū: hūc appropinquās
 dei filius in iumentū suū populū posuit
 quādo super lignū crucis peccata nostra
 portauit. **I**nfudit autē vinum & oleu: quā
 do in pa° fuit mia & iusticia. duxit in sta
 bulū. i. ad congregatiōem fidei & vniuersi
 tatis ecclē. que stabulū respectu celestis
 patris que aula dei dicitur dici potest: p
 pter desideria carnis que ipsum multoꝝ.
 ad indebita inclinant. **D**icitur autem de
 disse duos denarios: quia precii redēptio
 nis nostre fuit xps qui se ipm dedit quā
 tum ad corpus & animam & sic deo patri
 recōciliāuit hominem qui ab ipso recese
 rat per peccatum. **Q**uantum ad sextū
 s. celestis ianue apertionez dicit. & veniēs
 domum. **E**bi sciendum secundū Greg. q̄
 per illam domū intelligitur celestis p̄tia
 ad q̄ xps intrauit in die ascensionis secū
 duens animas sanctorū omnium que añ
 eius passionem detinebant in lybo. **E**t
 sic verificatū fuerit illud mich. 2. **A**scēdit
 enim pandēs iter añ eos. **H**ec domū
 potest figurari per domū q̄ sentēcialiter
 dñ se vidisse ezeiel i spū eze. 43. maiestas
 inquit domini ingressa est templum per
 viam porte que respicit ad orientem &
 ecce repleta erat gloria domus domini.
Ebi sciendum q̄ per illam domū siue
 templū intelligit vt dictum ē celestis pa
 tria que est habitatio oīz sanctorū. **P**er
 maiestatem vero domini: intelligit xps:
 qui maiestas dei dici potest: quia est fili⁹
 dei: & ei⁹ similitudo et̄na. **I**sta dñ ingressa
 tēplum p viam porte ad orientē: qñ xps
 in die ascensionis de monte oliueti qui

nobis ē ad orientē situs in celū ascēdit ⁊
tūc repleta est domus gl'ia dñi: q; tunc ce-
lestis p'ria xpi pñtia ⁊ scōz fuit gloriosissi-
me adornata. Et sic dici potuerit illud
ps. Gloria ⁊ diuitie i domo ei⁹. **¶** Quan-
tū ad septimū. s. cōcīniū exultationē dicit
puocat amicos suos. i. angeloz choros: q;
fm Grego. Amici dei dicuntur: q; ei⁹ vo-
luntatē faciūt ⁊ vicini: q; ipm clare prem-
plantur. Isti sunt amici de qbus ps. Mi-
mis honorati sunt amici tui deus ⁊c.
¶ Quantū ad 8^m. s. pabole applicationē
dicit. dico vobis q; gaudiū ⁊c. Ubi sciendū
q; xps applicando ad ppositū istam pa-
rabolā intendit talē rōnem. Quilibet hō
debet gaudere ⁊ nō murmurare de illo d
quo sci angeli gaudent qui nō possunt er-
rare s; ipsi gaudēt de peccōibus quādo cō-
uertuntur ad pñiam: ergo ⁊ vos debetis
gaudere ⁊ non murmurare si peccōes ad
pñiam pueruntur sed ex eo q; ipsos re-
cipio pueruntur ad pñiam: ergo murmu-
rare non debetis si recipio peccōes. ⁊ nō
solum angeli gaudent de conuersiōe sed et
sup vno peccōre pñiam agente magis q;
super. 99. iustis q non egent pñia. q; in re
parando hominē deo factus est homo ⁊
factus est hō deus. q; quidē fm Grego.
Maximū gaudiū qñ sci in pñia vidēt hu-
manitatē sic mirabiliter diuinitatē cōiun-
ctam. nō at pp pmanētā angeloz ipsoz
naturā assumpsit vt tñ natura angelica
fuerit sublimata. Uñ Ebre. 2. Nunq; enī
āgelos apphēdit s; semē abraē apphēdit
¶ Quantū ad 2^m. s. pabolā dragme pdite
significātis ymaginis deformitatē dicit.
Aut q mulier ⁊c. Ubi sciendū fm Ciril.
q; p pcedentē pabolā in qua humanū ge-
nus dicebat ouis erratica dicebatur nos
fore creaturā substantiālis dei q fecit nos
⁊ nō ipsi nos cuius pascue oues sumus.
subiūgitur aut secūda pabola a qua huma-
num genus ppatur dragme q perijt p q;
nos ostendit ad ymaginē regiam factos

s. summi dei vt ex h detur intelligi quall
illa ymago deformatur. **¶** Sciendū est
autē q; circa istā parabolā de dragma. s.
possumus considerare. s.
Nature rōnalis dignitatē in essendo.
Hominis malignitatē in offendendo.
Xpi benignitatē in reducendo.
Collegij societate in pgaudendo.
Dicti claritatē in applicando.
¶ Quantū ad primū dicit. aut q mulier
⁊c. Ubi sciendū q; p istā mulierē s; Blo.
intelligit dei sapiētia. i. dei filius q est dei
virt⁹ ⁊ sapiētia. Uñ Grego. Qui signifi-
cat p pastore ipse p mulierem ipse enim
de⁹ ipse ⁊ dei sapientia. Ubi sciendū q; sa-
pientia dei pp tria pōt mulier appellari.
Nam instar mulieris habet.
Formositatē gratiosam.
Vbertatem copiosam.
Pietatem viscerosam.
Per p^m alliciuntur cōtemplantes. Per
secundū reficit operantes. Per tertium
colligit penitētes. **¶** Primo sapientia
dei instar mulieris habz formositatē gra-
tiosam per q; allicit cōtemplantes. iuxta
q; ipa dicit ecclici. 24. Ego mater plēbie
dilectōis timoris ⁊ magnitudinis ⁊ sacte
spei in me omnis grā vite ⁊ veritatis: in
me omnis spes vite ⁊ virtutū. Et sic pos-
sit figurari per Racclēm d qua gen. 29.
Erat Racel decora facie ⁊ venusto aspe-
ctu. Nam p Racelē q; dilexit Jacob de
coram ⁊c. intellr dei sapientia: in qua est
omnis pulchritudo cuiuscunq; coloris:
hanc instar Jacob d; quilibz vir contēpla-
tiuus diliger aletus pulchritudine tam d
cora. **¶** Dicit igit vir contemplatiu⁹ il-
lud sapiētie. 8. Hanc amauī ⁊ exquisiui
eam a iuuetute mea ⁊ quesui sponsam eā
mibi assumere ⁊ amator factus sū forme
illius. **¶** Secūdo sapiētia d; instar mulieris
bz vbertatem copiosam p q; reficit opan-
tes: iuxta illd ecclastici. 24. Ego quasi vi-
tis fructificanti suauitatē odoris ⁊ flores

mei fructus honoris et honestatis. Unde propter suam vbertatē omnes iuitat alacriter ecclesiastici. 24. d. Transite ad me oēs qui concupiscit me: et a generatōib⁹ meis adimplemini: sp̄s enim me⁹ sup mel dulcis et h̄r̄ditas mea super mel et fauum. Et sic pp vbertatem possit figurari per lya fecōdā q̄ cū peperisset sextū filiū dixit Gen. 3. ditauit me de⁹ dote bōa ēt hac vīce mecū erit marit⁹ me⁹ eo q̄ genuerit ei 6. filios. Nam sic lya fecōda fuit ita dei sapientia ē fecōdissima i se p̄nēs oē bonū. **D**icat igit vir opatiu⁹ illud Cant. 7. Ascendā in palmā et apprehēdā fruct⁹. i. ad hāc sapientiā: ad q̄z d̄z hō opatiu⁹ ascēdere p̄tinue exercitādo se in opibus bōis vt fruct⁹ ei⁹ apprehēdat suauis. **T**ertio sapientia dei instar mulieris h̄z pietatem viscerosam p̄ q̄z colligit penitentes. iuxta illud Prover. 1. Sapientia foris p̄dicat in plateis dat vocem suā. d. vsqz quo puuli diligitis infantiā et stulti eam q̄ sibi sunt noxia cupient: et ipudētes odibunt scientiam. conuertimini ad correctionem meam: en pferam vobis sp̄m meū et ostēdā v̄ba mea. **A**nd pōt dicē illd̄ Osee. 6. Misericordiam volo et nō sacrificiū. Et sic pp ei⁹ pietatem possit figurari p̄ mulierem fortem de qua puer. 31. **A**banū suam aperuit inopi et palmas suas extēdit ad paupem: q̄ quidem facit q̄n penitētes recipit ad misericordiam offensam dimitte dō et grām cōferendo. **D**icat igitur vir penitens pp ei⁹ pietatem illud Thob. Ad te faciem meam conuerto: ad te oculos meos erigo: peto vt de improprio vinctuli huius absoluas me. **E**nde ppter tria predicta que conueniunt sapientie ppter q̄ mulier dici potest: potest figurari per Abygayl: de qua snial^r d̄r. 1. Re. 25. Quod erat mulier prudentissima et sponsa: que veniens ad regem David cum oblationibus mitigauit iram eius contra Nabal: quem David decreuerat interfice

re eo q̄ desperisset eum. et sic propter oblationem et sapientiam Abygayl pepercit mortem Nabal. **E**bi sciendum q̄ per David regem qui interpretatur mīa fortis: intelligitur d̄s pater qui iussit illd̄ Job. 9. Si fortitudo queritur robustissimus est. **P**er Nabal autem qui interpretatur insipiens: de quo dictum fuit. 1. Re. 15. Qm̄ fm̄ nomē suū stultus est. intelligunt p̄mi p̄ntes qui pp insipientiam instar Nabal deum despererunt p̄tereundo eius mandata. Et sic de ipsis dicē potuerit deus illud Job. 19. Stulti d̄spiciēbant me: pp q̄ deus iratus ē hominem cōminatus fuit ei mortem. **P**er Abygayl qui interpretatur patris mei exultatō: intell^r xps sapientia patris. **I**ste istar Abygayl prudētissimus fuit et speciosissimus. **U**nde ps. Ip̄e est sponsus forma p̄ filiis hoīum. **C**hris^t igitur cognoscens irā dei ē hominem: sibi occurrit cū oblatōibus: quando seipm̄ in ara crucis p̄ salute humani generis hostiam obtulit deo patri: et sic deus mitigatus ex tanta oblatione sic prudēter oblata gēus humanum sibi recōciliavit ad pacē. **P**er dragmas autem. 10. q̄s habebat mulier intell^r nā i intellectual' angelorum et hoīum i q̄b⁹ ymagoregis. s. dei relucet. Et sic. 9. o. dies angelorum sint. 9. dragme. hō vero dicatur 10. dragma. **S**ciēduz est aut q̄ in dragma quattuor: possum⁹ p̄siderare q̄ reperiuntur in hoīe pp q̄ pōt p̄ dragmam designari. v3.

Ymaginis conformitatem.

Scripture formositatē.

Valoris p̄iositatem.

Figure rotunditatem.

Sic hō h̄z ymaginis p̄formitatē p̄ nature p̄dictōem. **S**cripture formositatē: p̄ gr̄e collōnē. **V**aloris p̄ciositatē: p̄ sapientia habitatōem. **F**igure rotūditatē: p̄ eternā iurātōem. **P**hō h̄z istar dragme ymaginis p̄formitatē p̄ nature p̄dēnē: q̄ scūf

ad similitudinē dī. gñ. i. Faciamus hoīez ad iagi
nē et similitudinē nram. **¶** Secūdo hz scriptur
formositatē p grē collationē. **¶** Maī grā qz
deus pfert est quasi quedā scriptura i aīa
¶ Quare dicit Je. 31. Dabo legē meā in vi
scleribus eoz et in cordibz eoz scribā eam
et ero eis in deū et ipsi erūt mibi in popu
lū. **¶** Tercio hz valoris ptiōsitatē p sap.
inhabitationē. **¶** Maī sapientia habitans in
homine facit ipz pretiosum: qz ipsa est im
cōparabiliter ptiōsa. **¶** Uñ Prouer. 3. Pre
tiosior ē cunctis opibus: et oīa que deside
rant hūc nō valent opari. **¶** Quarto hz
figure rotunditatē p eternā durationem.
¶ Maī hō sicut cetera aīalia totaliter nō cor
rumpitur s; eternālī pmanet quantum ad
animam: et post resurrectiōem ēt quātum
ad corp⁹. **¶** Unde de iusto ps. In memoria
eterna erit iustus. **¶** Q^m ad sm. s. hoīs
malignitatē i offendēdo dīc. Et si perdis
rit dragmā vnam. **¶** Ubi sciēdum hz Greg.
qz qñ peccauerūt primi parētes: tūc fuit
i^a dragma vna pdita et dīformata imago.
¶ Uñ dñs trenoz. i. Facti sunt filij mei pdi
ti quoniā inualuit inimicus. **¶** Uñ quilibet
poterat dicere illud ps. Factus suz tanqz
vas pditū: qz prius erat vas grē et factus
ē vas peccī. **¶** Quantū ad tertiū. s. xpi be
nignitatē in reducēdo dicit nōne accēdit
lucer. 2c. **¶** Ubi sciēdū qz circa repationē
hū^o dragme pdite. s. hoīs quattuor possu
mus pfiderare qz fec diuina sapiētia. s.
¶ Irificam incarnationē.
¶ Saluificam cōmotionem.
¶ Sollicitā inquisitionem.
¶ Perseuerantiā et durationē.
¶ Quantū ad primū dicit. **¶** Nōne accen
dit lucernā. **¶** Ubi sciēdū qz p illā lucernā
in qua fuit lamē accēsi: intelligit xpi hūa
nitas i qz fuit incarnatū xpi eternū. **¶** Ista
ē lucerna de qua Exo. 27. Ardeat lucerna
sp i tabernaculo testimonij. **¶** Maī tā i ecclia
triūphātē qz militātē: ardet xps sicut lu
cerna illuminās viatores p grā. **¶** Sciē

dum est at qz ē triplex ignis huius lucer
ne ardentis. s.
¶ Penalitaz: et i^a ē oīuz peccōz ptiū copiosū
¶ Caritaz: et i^a ē oīuz viatoz meritū gōsuz.
¶ Vitaz: et i^a ē oīuz pprehēsoz pmiū glōsuz.
¶ Primobuius lucerne ē ignis penali
tatis oīum peccōz precīū copiosū. **¶** Maī pas
sio xpi fuit sufficiens precīū oīum peccōz
cuius pene accerbitas significat p ignē.
pp qz figuratiue dictū fuit de ipso Exo. 12.
Non comedetis ex eo crudum qd nec co
ctū aqua s; assū tm̄ igni. **¶** Secundo hui⁹
lucerne ē ignis caritatis. oīum viatoz me
ritū gratiosū. **¶** Nam p caritatē qz deus in
fundit hoī: opas hō meritorie dū viuit. qz
quidē caritatem non d; ociose hēre qz cari
tas pōt designari per ignē. iuxta qz figu
ratiue dixit xps Luc. 12. Ignem vēi mit
tere in terram: et quid volo nisi vt accēda
tur. q. d. caritas designata per ignem. duz
das homini adhuc existēt in terrēo cor
pore: non d; esse ociosa. sed semp d; arde
re. **¶** 3° huius lucerne ardentis est ignis di
uitaz oīum pprehēsoz pmiū glōsum. **¶** Maī
ds ē beatitudo sanctorū omniū et auferens
ab eis oēm caliginē: et oēm tribuēs clari
tatem: et iō pōt figurari per ignem: vt sic
verificetur d ipso illud apli: hebr. 12. Et ei
deus noster ignis consumens. **¶** Q^m ad
saluificam cōmotiōem dicit. et euerit do
mum. **¶** Ubi sciēdū qz per illā domum in
tellr vno modo sm Grego. Conscientia
hoīs: qz tūc sapiētia dei euertere dī qñ in
ipam timorē filialē imittit vt cōuertatur
ad ipm. **¶** Secūdo mō p eueritiōē domus
intellr destructiō supbie mūdi et omnium
vicioz: qz dñs destruxit viā hūilitatē docē
do. iuxta qz dīc Math. 23. Discite a me qz
mitz suz et hūil corde. **¶** Uñ ps. Illuxit co
ruscatōes tue orbi terre: cōmota ē 2c. **¶** Q^m
ad sollicitā inquisitiōē dicit: et qrit diligēt.
¶ Ubi sciē. qz xps diligēt hoīes pditos ml
tiplī dī qñuissē. s. vt lux cecos: sal⁹ pditos
via errātes: vita mortuos. **¶** Uñ cōmemorā

F

l. populū cōcurrentē ad adificandū. Situm
conuēientem ad continēdum. Statuꝝ dif
ferentē ad capiēdum. Abodū p̄merēteꝝ
ad audiendū. Actū euidentem ad hedi
ficandū. Magistruꝝ sufficientē ad eru
diendū. ¶ Quā ū ad primū dicit. Fa
ctum est at̄ ꝛc. Vbi sciendū ēm D̄ge. q̄
cū xp̄s multa mirabilia fecisset i terꝛa
luit etiam in mari mirabilia facere vt se
ostenderet tam terꝛe q̄ mari ꝛ creaturis
omnibus dñari. ¶ Sciendū est at̄ q̄ desi
deriū istaz turbaz ad audiendū xp̄m
fuit figuratū. 2. Paralipo. s. vbi dicitur
q̄ omnes reges terrarū desiderabant

videre faciem salomonis vt audirent sapientia q̄ dederat d̄s i corde ei⁹. **U**bi sciendum q̄ p salomonem regem pacifici: intelligit x̄ps qui pacificauit nos cū deo. Sic igitur oēs reges desiderabāt videre facie salomonis: et audire eius sapientia: sic i⁹ turbe fragrabāt vt x̄pm viderent: et audirent. Quod q̄dem nos facere docet p ps. d. Venite filij audite me: timorē dñi docebo vos. tñ totum oppo^m facimus. vt sic iam venerit tēpus de quo. 2. th. 4. Erit enim tempus cū sanam doctrinā non sustinebunt sed ad sua desideria coaceruabūt sibi magros pruriētes aurib⁹: et a veritate q̄dem auditū auertent: ad fabulas autē cōuertentur. **Q**uantū ad scōm. s. situm cōuenientem ad cōtinendū dicit. et ipse stabat secus etc. **U**bi sciendū q̄ illud stagnū in scriptura diuersimod̄ nominat. Nam dī mar tyberiadi: a proxima ciuitate tyberiadi. dicitur etiā mare galilee a regione. Dicitur etiā lacus iordanis ab origine: q̄ a iordane illuc confluūt aque. Dicitur stagnum genefaret a quedā sua pprietate s. ppter crispantes vndas quas generat. Unde dī genefaret q̄li generans auras. Nam ex motu vndarū ex se generat aurā. **S**ciendū est autem q̄ loquēdo moraliter p illud stagnum intelligit mundus: q̄ stagnum dī ppter statum prosperitatis qui admodū stagni videt̄ stabilis et tñ est valde fluxibilis: et ideo signanter etiam dī lacus iordanis qui vno modo interpretatur descensus: quia i⁹ mundus semper est in descensu. Unde. i. Jo. 2°. Transijt mundus et cōcupiscentia eius. **D**icitur etiā mare ppter statum aduersitatis: quia i⁹ star maris nō solum habet congregatiōnem amaritudinū: sed et dolorum. **D**ī etiam mare galilee que interpretat̄ rota ppter mobilitatem ipsius: quia videm⁹ hominem volui de sanitate i infirmitatē: de diuitijs ad paupertatem: de leticia ad anxietatem et de vita ad mortem. Et sic d

ipsis dici possit illud. i. R. 25. Anima inimicorū tuorum rotabitur quasi impetu in circulo funde. quia ps. Dormieit somnū suū et nihil inuenerūt omnes viri diuitiarum in ma. suis. **D**icitur etiā mare tyberiadi ppter maximā ciuitatem edificatā in honore tyberij cesaris. in quo notatur appetitus honoris et ambitiōis: quo in i⁹ mundo querunt. iuxta illud ps. Tabernacula eorum in progenie et progenie vocauerūt nomina sua in terris suis. **D**icitur etiam stagnum genefareth ppter crispantes temptatiōes quibus homo vehementer cōcutitur. d. quibus Jf. 57. Amnes eos aufert ventus tollet aurā. **S**ciendū est autem q̄ generaliter loquendo isti ventus temptationū: reducuntur ad tres. iuxta illd. i. Jo. 2°. Omne q̄ est in mundo: cōcupiscentia carnis est: et cōcupiscentia oculorū: et superbia vite. Qui tres possunt figurari per tres spiritus immundos de quibus apoc. 16. Vidi de ore draconis et de ore bestie: et de ore pseudo prophie exisse spiritus tres immundos in modū ranarum: sunt enim spiritus demoniorum facientes signa: et procedūt ad reges totius terre congregare eos in prelium ad diem magni dei omnipotentis. **U**bi sciendum q̄ per istum draconem: bestiam: et pseudo prophiam: intelligitur dyabolus qui draco dicitur ppter eius versutiam ad homines temptandū. Dicitur bestia ppter eius crudelitatem ad homines puniendū. Quod cognoscens ps. dicit. Ne tradas bestijs animas confitib⁹: et animas pa. t. ne obli. in finem. Dicitur etiam pseudo prophia ppter doctrinē falsitatem ad homines decipiendum: dum aliquam in suis suggestionibus delectationem ostendit. ad q̄ vitan dum nos admonet beatus Iohannes. i. can. 4. d. liarissimi nolite oī spiritui credere: sed pbate spiritus si ex dō sunt: qm̄ multi pseudo prophie exieit in mundum.

De ore igitur dyaboli sic significati dicuntur exire tres imundi sps. i. tres tēptatōes s̄ prediē peccatō. que sps dicunt imundi: quia aīam ificiunt ⁊ abhominabilem deo faciunt. ⁊ ideo signanter dicitur q̄ erant i similitudinē ranarum imundarū. Et ideo beat⁹ Jo. exponēs quid sunt illi sps: subiungit: sunt enim sps demonioꝝ faciētes signa. Nam signa dicunt facere cum homines trahunt ad illicita: vt sic obliuiscantur dei. **S**ignanter autē dicitur ad reges terre procedē: q̄ maxime viri potētes ⁊ tyrāni terrēis dediti se prius temptantur de vitijis prediē. Et de ipsis dicatur illud eccl̄astici. 49. Reges iuda d̄fecerunt: contēpserunt timorē dei. **D**icuntur ēt istos reges congregat⁹ i prelium ⁊c. q̄ dum eos alliciunt ad diuersa peccata per que aduersantur deo: q̄ si i ipm preliari dicuntur. Licet autem sic prelietur dum viuunt s̄ dominum: tamē s̄ eos i die iudicij p̄liabitur dñs dū feret s̄ eos finem q̄ eternali pūant. An zach. 14. Egredietur ⁊ preliabitur s̄ gētes illas sicut preliatus est in die certaminis.

Sciēdum ē at̄ q̄ xp̄s non d̄r eē in stagnis: sed secus stagnum: q̄ nō est implicatus i mundialib⁹: s̄ eleuatus ab eis. Unde iudeis dīc Jo. 8. Vos d̄ hoc mundo estis: ego nō sum d̄ hoc mundo. **D**ī autem xp̄s stat in signum q̄ ip̄e vult nos adiuuare. Quasi autē xp̄s stans consoletur ⁊ reficiat hominē fuit figuratum Exo. 17. **A**bi finaliter dicitur q̄ cum popul⁹ transiēs per d̄sertum pateretur sitim p̄maximam: dixit dñs **A**boy. stabo ego coram te supra petram: percutiesq̄ petra: ⁊ erit ex ea aq̄ vt bibat popul⁹: q̄ cum fecisset **A**boy. habuit aquam popul⁹ habūdanter. **A**bi sciendum q̄ per i^m populū transeuntem per d̄sertum ⁊ habētē aque penuriam intelligunt homines qui in hoc mundo habēt penuriā diuine gr̄e: quib⁹ compatiendo ⁊ confortando dīc do

minus q̄ instar **A**boy. petram percutiāt i. seipsum qui est petra firmissima iuocēt deuotiis precib⁹: ⁊ tunc sicut domin⁹ pplo aquā tribuit: sic xp̄s dat gr̄am homini si gnificatā per aquam. **Q**uantū ad 3^m. s. statum differentē ad capiendum dicit. Et vidit duas naues stātes secus stagnum. **A**bi sciendū q̄ p naue p q̄z hō trāsīt per mare vt ad portū pueniat intelligit p̄nia p q̄z si volumus saluos fieri ⁊ venire ad portū celestis p̄rie: oꝝ nos ire. ⁊ iō **A**bat. 3. Penitentia agite appropinquabit regnū celoz. sine ipsa vero hoies pereunt. **U**nde Luc. 13. Nisi p̄niam habueritis oēs silr p̄ibitis. **P**er istas igit duas naues de q̄b⁹ fit h̄ mentio intelligūt duo status p̄nie s. religiosoz obseruantū non solū diuina p̄cepta sed etiam p̄silia ⁊ seculariū qui uiuunt in obseruantia mādatorum. Et ideo dicūtur i^e due naues stare secus stagnum: per q̄ significatur mūdus. ⁊ nō in stagno: q̄ i hoies penitētes sint in mūdo corporaliter: tñ debēt esse in celo mentali: **E**t sic dicant cū aplo p̄sli. 3. Nostra autē cōuersatio in celis est ⁊ de eis dicatur illud. 1. Cor. 7. Qui vtuntur h̄ mundo: tanq̄z nō vtantur. **I**ste due naues possunt figurari p naues Salomonis de q̄bus dicit sententialiter. 2. Paral. 9. q̄ naues regis Salomonis cum seruis yrā ibant in tarsis: ⁊ deferebat inde aurum ⁊ argentum: ebur ⁊ symyas ⁊ paniones. **A**bi sciendum q̄ per regē Salomonē: intelligitur xp̄s rex ⁊ dominus noster. **P**er naues autem intelliguntur predicti duo status. **I**sti debēt nauigare i tarsis que interpretatur expians gaudium: q̄ debēt expiare ⁊ inquirere q̄zta sint gaudia q̄ sunt in gloria vt sic illis consideratis alliciantur mentaliter ad ipsa eternaliter optūda. **D**ebent autē ire in istis nauibus cum seruis yrā qui interpretatur vigilas pplo: q̄ penitētes debēt vigilare solliciti ⁊ exercere se virili in opibus bōis iuxta

documentū apli. 1. Cor. 16. d. Vigilate sta-
te i fide et viriliter agite: et confortamini: et omnia
vestra in caritate fiant. **C**onsiderando
autem gaudia celestis patrie: debet inde affer-
re aurum argentū et c. i. in se ipsius aggre-
gare diuersitatem virtutum. Ubi sciendū quod
per aurum quod est metallum pretiosissimū
intelligitur caritas que inter ceteras vir-
tutes obtinet principatum: iuxta illud 1.
cor. 13. Nunc autem manet fides spes ca-
ritas 3^a huius maior: atque hic est caritas. Per
argētum autem quod est metallum sonorum: intelli-
gitur vera et clara doctrina quā quilibet de-
bet habere pro suo modulo alios instruendo.
Et sic de ipso dicatur illud prover. 10. Ar-
gentum electum lingua iusti. Per ebur
vero: quod cum albedine est aliquantulus ru-
bicundum: et de se est nature frigidum: in-
telligitur puritas et munditia designata
per albedinem et carnis mortificatio designa-
ta per frigiditatem. Et sit de numero nazareo-
rum de quibus Tereoz. 4. Candidiores sunt na-
zarei eius nunc nitidiores lacte rubicon-
diores eboze antiquo saphiro pulchriores
Per symias autem que sunt aialia que volūt
facere 1^a que videtur ab alijs fieri intelligitur
bona operatio quā hic accepto exemplo a virtuo-
sis hominibus debet habere ipse imitatio. iux-
ta illud prover. 3. Noli prohibere benefa-
cere eum qui potest: si vales et ipse benefaciat.
per pauones autem qui sunt aves decorate in plu-
mis: intelligitur pulchra et honesta puerlatio
iuxta quod sibi dicitur. 1. Thim. 4. Exemplū esto si-
delium in verbo in puerlatione: in caritate:
in fide: in castitate. Et sic de stantibus in
nauibz istis pñietam religiosi quā secu-
laribus: dici possit illud Tob. 14. Dis ge-
neratio eius in bona vita et sancta puerlatioe
permanet: ita ut accepti essent tamen deo quā ho-
minibus et cunctis habitantibus in terra.
Sciendum est autem quod vna istarum na-
uium dicitur fuisse Symonis qui interp-
tatur obediens: et significat statum religio-
sorum qui viuunt in obedientia. de quibus

ecclesiastici. 4. Eris tu velud filius altissimi
obediens. **I**sta navis religiosorum potest
figurari per vnam illarum nauium de qui-
bus. 1. mach. 13. quod Symon supra sepulchrū
patris sui et fratrum suorum posuit naues
sculptas que viderentur ab hominibus na-
uigantibus mare. **U**bi sciendum quod per
Symonem qui interpretatur obediens in-
telliguntur regulares sibi obediētia cōsti-
tuti: Per prēm autem istorum intelligitur xpus.
Per fratres vero apostoli qui vitam euāgelicā ob-
seruauerunt. Symon igitur. i. viri sancti
qui cōstituerunt regulas supra sepulchrum
patris eorum. s. xpi et fratrum suorum. apostolorum in me-
moriam passionis xpi et eorum posuerunt na-
ues sculptas. i. suas regulas que signan-
ter dicuntur sculpte: quia sicut 1^a naues scul-
pte firme erant: ita eorum regule obti-
nent firmitatem. Dicuntur autem quod
erant posite ut viderentur ab homini-
bus nauigantibus mare quia religiosi
debent esse alijs hominibus huius mundi regu-
la et exemplū iuxta illud 1. phil. 3. Oīa sine
murmurationibus et hesitationibus ut sitis
sine querella et simplices filij dei: sine re-
prehensione in medio nationis prave et p-
uerse inter quos lucetis sicut luminaria
in mundo: verbū vite continentēs. **A**lia
vero navis dicitur fuisse filiorum zebedei. s.
Iacobi. qui luctator et supplantator dicitur: et
significat statū secularium qui sunt in conti-
nuo conflictu vitiorum: quia Job. 7. Abili-
tata est vita hominis super terrā. Et sic de quo
libet istorum dicat illud Gen. 27. Iuste voca-
tum est nomen eius iacob. In qua lucta
supplantantes dyabolū et non supplantati
diuinā gratiam promerentur iuxta illud
Eph. 4. Antequam autem vestrum data ē gratia
sine mensura donationis xpi. Et sic de quo
libet istorum dici possit illud Luc. 1. Ioh. ē no-
men eius. Et sic est etiam Ioh. in quo est
gratia. **I**sta navis potest figurari per
vnam de nauibus: de quibus dicitur sententia 1^a.
1. mach. 13. Quod rex antiochus fecit ele-

etā multitudinē exercitus. et fecit naues
bellificas. **E**bi sciendū q per regē an
tiochum qui interpretatur paup silēs in
telligitur xps q voluit esse paup in mun
do. Iste fecit electum exercitū. s. populū
xpanum. et fecit et naues bellificas. i. statū
seculariū penitentiū qui dū sunt in h mun
do: sunt in continuo bello. vt verificet il
lud. 2. **R**. 2. **O**rtum est bellū dux satis in
die illa. Quod verificat dum tēptatur dī
uerfimode a multitudine vitiōrū. In quo
diuino auxilio pōt p̄ualere. **E**nī ps.
Precinxisti me virtute ad bellum et sup.
isur. i me. subtus me. et in. m. dedisti mihi
dor. et odi. me disp. **Q**uantum ad 4^m. s.
modū p̄merentē ad audiendū dicit. **P**i
scatores autē descē. 2c. **E**bi sciendū q per
pi scatores illaz duaz nauū intelligūt
hoīes stantes in duob⁹ statib⁹ p̄dictis. q
descēdisse dicūt in quo designat humili
tas q: debēt virtutē hūilitatē hēre vt me
reant postmodū exaltari. **E**nī **P**se. i. **L**an.
sua. s. **M**umiliamini sub potētī manu dei
vt vox exaltet in tpe visitatōis. **E**bi sciendū
q p̄ retia q dñr q̄s retinētia intelligūt aīe viroz
penitentiū cum suis potentijs in qbus
dī xps retineri. Ista retia dicuntur lauā
q: animas suas debent purgare ab omni
peccati macula et offensionis die. **U**nde
gen. 16. **L**auentur pedes vestri et requie
scite sub arbore. expone. **E**t isti amōitōi
ānuens dicat cum ps. **L**aboram i ge. meo
lauabo per sin. noc. lectū meū. la. me. stra.
meū rigabo. **I**sta lotio fienda et vbi fu
it figurata. 4. **R**. 5. vbi snialr dicitur q cū
Maaman leprosus venissz ad Eliseum vt
mundaretur a lepra: dedit sibi Eliseus cō
filium q lauaret septies in iordane: q sa
ciens plene mundat⁹ est et restituta ē ca
ro eius sicut caro pueri. **E**bi sciendū q
per **M**aaman q interpretat decorus intel
ligitur qlibz hō quē dō pulchrū et decorū
creauit. **L**z at sic creat⁹ fuerit: at istā **M**a

man lepra ificit qñ labif i peccū mortale:
sic autē se sentiens dī ire ad Eliseum. p̄phe
tam. i. ad aliquem sapiētem et bonum viz
a quo hēat cōsiliū q lauēt septies in ior
dane qui interpretatur riuus iudiciū. i. in
sanguine yhu quēadmodū riuuloy p nob
sp̄s in cruce. cui deus p̄r dedit potestātē
iudiciū faciendi. **I**n 1° igitur fluuiū: debz
homo lauare suam animam: considerādo
s. q sua anima tam pretiose est empta. q: i
sanguine yhu iuxta illud. 1. pe. 1°. **S**ciētes
q non corruptilibus auro vel argento
redempti estis de vna vestra conuersatō
ne paterne traditōis: sed pretioso sangui
ne quasi agni icōtaminati et imaculati xpi
yhu. et sic eam tenere mundam peccis non
cōsentiēdo. **S**ignāter at dī q dī lauare
septies: vel ad designandum q 7. vicia
capitalia homo dī aīam lauare. **E**l q: to
to tēpore quo viuit i hoc mundo: qd qdē
tempus itellr p numez septēnarium. q
7. diebus totum tēpus reuoluitur. **E**t si
sic i puritate perseverauerit: merebit eē
de consortio illorum dealbatoz quos vi
dit **Jo**. apoc. 7. cui dcm̄ fuit. **E**bi sunt q ve
nerunt de tribulatōe magna: et lauerunt
stollas i sanguine agni: et dealbauerunt
eas. ideo sunt ante thronum dei. et serniūt
ei die ac nocte in templo eius. **Q**uod ad
5^m. s. actum euidentem ad hēdificādum dī
cit. **A**scendit autem in vnam nauē 2c. vbi
sciendum s̄m **L**iso. q xps volens docer
turbam ascendit in nauim vt melius ab
hominibus posset videri. **S**ciendum
est autem quod **C**hristus qui in nauem
ascendit **S**ymonis per quam vt dictum
est intelligitur status religiosorum: dat
viris religiosis et p̄elatis quadruplex
exemplum. s.

Celestia contēplandi.

Prompte obediēdi.

Moderate p̄uēdi.

Terrena dimittendi.

Quantū ad primum exemplum dicit. Ascendēs autē. Ubi sciendū qd p i^m ascēsum xpi datur intelligi eius cōtēplo quā tum ad celestia qd semp cōtēplabatur cū esset verus cōprehensōr. Exemplo igitur xpi debent oēs et specialr religiosi in altū ascendere p cōtēplationem deuotā. Uñ cuiuslibet eorum dī gen. 35. Surge et ascend in bethel et habita ibi. Nam p bethel qd interpretat domus dei intellr celestis pīa ad qz quilibet et si nō potest dū hic uiuit ascendere corporalr dū tñ ascēdet p cōtēplationē mentalr. **Q**uā ad 2^m exemplum dicit vnā nauim qd erat symonis. qui interpretat obediens p qd dat intelligi pīa pīa obia qz xps habuit obtēperando se voluntati dī. Uñ de ipso phil. 2. Factus ē obediens usqz ad mortem. Exēplo igitur xpi debēt oēs et signāter religiosi obedir dō. Et sic possint dīe illud exo. 24. Dia qd locutus est dñs faciem⁹ et erimus obediētes. **Q**uantū ad 3^m exēplum dicit: rogauit euz. Ubi sciendū scdm Theo. qd magna benignitas xpi ostendit qñ ipse qui est rex et dñs uoluit rogare seruū. Exēplo igitur xpi debent oēs et specialr religiosi et singulariter plati esse nō nimis austeri subditis. xpi et apostoli sequētes uestigia d. i. tes. 4. Rogamus uos et obsecram⁹ in dño xpi ut quēadmodū accepistis a nobis quō uos oporteat ambulare: sic et ambuletis ut habūdetis magis. **Q**uantū ad quartū exēplum dicit: a terra reducēt pusillū. Ubi sciendū qd p istam elongationem nauis in qua erat xps a terra: dat intelligi qualiter xps fuit elongat⁹ a mūdo. pp qd ipse dīc Jo. 18. Reg^m meum nō est de hī mundo. Uñ. i. cor. 15. Primus hō i. adam de terra terren⁹. s. i. xps de celo celestis. Exēplo igit xpi debēt oēs signāter religiosi a terrenis delitijs et diuitijs totaliter elleuari. iuxta illud coll. 3. Si cōsurrexistis cum xpo: qd sursum sunt querite ubi xps est in dextera dī sedens: qd sursum

sunt sapire et nō que sup terrā. **Q**uantū ad 6^m. s. magistru sufficēte ad erudiendū dicit. et sedens docebat et. Ubi sciendū secundum Augu. qd xps uolens docet: sedere dī: ostēdens se esse magistru. Sedet autē in nam symonis significātis statū penitētie religiosoz ad designandū qd qd vlt alios instruet: dī esse bonus et nō malus. Nam teste Grego. cuius uita despiciat: restat ut eius pīcatio condēnatur.

Secunda pars.

Equit. Et cessauit autē loqui et.

Ubi tangit effectū uigorosum in iperando: qd probat miraculū ppetratum. Ubi sciendū scdm Cirillū. qd xps post qz iam turbas instruxit uerbo: iterū redit ad faciendū mirabilia. ut sic ex magnitudine uisū miraculū: cōuertat hoīes ad sui sequellā. **Q**uā sciendū est at qd circa istam pīem principalē ubi fit mentio de miraculo ppetrato. 6. possum⁹ cōsiderat. s. xpi magnificentiā in iperādo.

Petri obiam in obtēperando.

Miraculi efficacitaz in assequēdo.

Facti euidentia in declarādo.

Piscatoz diligentia in exprimēdo.

Socioz amicitia in subueniēdo.

Quantū ad primū dicit. Et cessauit at loqui et. Ubi sciendū qd xps symoni exiit in nauē tria dicit. s. qd ducat nauem i altū: et qd laxet retia: et non quō cāz: sed i capturam ad dandū intelligi qd religiosi et spāliter pīcati qbus incūbit alijs predicare exēplo xpi debēt tria facere qd hic sibi pīcipiunt a xpo. Nam pmo debēt ducere i altū p ueritatis diligētē inquisitiōē. 2. laxar retia p doctrine euidentē eruditōē. 3. ea laxare in capturā p intentōis pmerentē regulationē. **Q**uā pīo pīcatōr dī hīc ueritatis diligētē inquisitiōē et scdm hī dīc. Et at cessauit loq et. Ubi sciendū qd p altitudinem maris ad qz xps dixit symoni qd duceret nauē: intellr splatio et inquisitiō diligēs ueritatis qz pīcatōr dī habet:

ut sic sit sicut avis alta transuolans: pro^o.
 26. Nam sicut ad alta volat: sic religiosus
 et predicator de mente ad celestia eleuare.
 Sedo predicator de habere doctrine
 euidente eruditioem. et hinc dicit et laxate
 retia vestra. Vbi sciendum quod per retia vbi est
 artificiosa filloz compositio: intell^r salubris
 et ordinata. Vbi compositio quasi homo de ha
 bere alios instruendo quod significat per retia
 quod sicut retia pisces retinet et non piumunt:
 sic hinc Ambrosius predicator veritatis per suas
 doctrinam: homines non interimit sed preseruat
 Et ideo admonerat apostolus Thymotheum discipulum suum.
 2. Thymotheum. 4. Predica verbum anfra opor
 tune oportune: argue: increpa: obsecra: in
 omni patientia et doctrina. 3° de hinc predicator
 intentiois pmerente regulatorem:
 et hinc dicit in captura. Vbi sciendum quod per
 istam captura in qua christus dicit laxare retia
 intell^r recta intentio quasi de hinc predicator ali
 os instruendo: que de est conuertendi homines
 ad viam veritatis et pnie et non ad vanam gloriam
 vel lucrum mundanum. Et sic possit dicitur cum
 apostolo illud. 1. thymotheum. 2. Exhortato enim vestra si
 de error: neque de immundicia in dolo: sed sicut
 probatissimus a deo ut crederet vobis euange
 lium ita loquimini non quasi hominibus placentes:
 sed deo quod probat corda vestra: neque enim aliqui
 fuimus in sermone adulationis sicut fitis: ne
 que occasione auaritie deus testis est: nec qui
 retes ab hominibus gloriam: ut sic dicat cum eo
 dem illud. 2. cor. 12. Non enim quod vestra sunt
 sed vos. Ad hinc. 1. Petri obediencia
 iam in obtemperando dicit. Et respondens Symon
 et. Vbi sciendum quod Petrus obtemperando
 christo exprimit tria. f.
 Christi dignitate in pfidendo.
 Sui ibecillitate in opando.
 Facti celeritatem in psequendo.
 Ad primum dicit. Et respondens et.
 Vbi sciendum quod precipere alijs est signum
 dignitatis et presidentie: et ideo nullus de
 bet precipere nisi presit eis. Quia igitur
 Christus tanquam rex et dominus omnibus preest.

Ideo cum Petrus vocat digne preceptorem
 Iste est preceptor quem nobis prophetavit
 Ihesus. visurus. Ihesus. 30. d. Erunt oculi tui vide
 tes preceptorem tuum. Ad hinc ad sui ibecilli
 tatem in operando dicit. Per totam noctem
 et c. Vbi sciendum quod homo sine diuino adiu
 torio: nec potest alios per doctrinam suam ad
 viam veritatis conuere: nec merito re
 opari: quod hinc Crisostomus. Hoc non humane
 facundie opus: sed superne vocatiois est
 munus. Propter quod dicit apostolus. 2. cor. 3.
 Non sumus sufficientes cogitare aliquid
 a nobis quasi ex nobis: sed sufficientia nostra
 ex deo est: et ideo quod homo exis in pecca
 to significato per noctem obscuram: est sine
 diuina gratia non habet fructum de operibus suis
 malis: quod cognoscens apostolus. reprehendit
 peccatores: Ro. 6. d. quem ergo fructum
 habuistis: in quibus erubescitis. Nam finis il
 loz mors est. Ad hinc ad facti celeritate
 in psequendo dicit. In verbo autem tuo et c.
 Vbi sciendum hinc Theodorus. quod Petrus tanquam
 piger vel inobediens non excusauit se ad
 preceptum domini: sed statim illud ope ad
 pleuit. Ad hinc ad 3^m. f. miraculi efficaciam
 in assequendo dicit: cum hoc fecisset et c. vbi
 sciendum hinc Theodorus. quod Christus non solum
 in significatorem voluit Petrum accipere
 multitudinem piscium ut dicit israhel: sed et
 in remuneratorem ipsius: ut. f. quod usus
 fuerat naui petri voluit sibi satisfacere. et
 ideo voluit quod acciperet multos pisces.
 Sciendum est autem quod per pisces pelusos
 in retibus: intelligunt homines qui ad pre
 dicatorem conueniunt: et per predicatorem
 ad pnsam conuertunt. Quantum ad
 quartum. f. facti euidenciam in declarando
 dicit: rumpebatur autem rethe eorum. Vbi
 sciendum secundum Theodorus. quod in hoc fu
 it euidens illud miraculum quod tot pisces
 ceperunt quod non poterant rethe leuare:
 sed quasi rumpebatur. Sciendum est
 autem secundum Augustinum. quod in 1° captura
 piscium dicitur rethe rumpi. in captura vero

post resurrectionē dī q̄ non rumpebat ur
rethe. cuius rō est q̄ i^a conclusio piscium
que fuit post resurrectionē significat pgre
gationē beatorū in gloria paradisi vbi nul
la est impugnatio s̄ tranquillitas summa.
Ista vero conclusio piscium de qua fit h̄ mē
tio significat aggregationē hominū in h̄
mundo in quo adhuc sunt mixti mali cū
bonis a quibus sepius impugnantur et iō in
i^a dī rumpi rethe. Sciendū est et q̄ l̄
rethe dicatur rumpi nō dicuntur pisces
exire: q̄ s̄m Bedā l̄ homines boni im
pugnētur a malis tñ dñs eos conseruat.
Quantū ad quintū. s̄ piscatorū diligētia
in exprimēdo dicit: et auerūt et. Abi sciē
dum q̄ symō et alij qui erant cum ipso vi
dentes tantā multitudinē piscium fuerūt
stupefacti et quasi ex stupore loq̄ non pote
rant q̄ x̄o p̄ seipsos rete non poterāt le
uare de aqua postulabāt auxiliū soriorum
et q̄ voce exprimere nō poterāt indicant
eis p̄ nutum. Unde Theo. Per nutū ip
sos vocāt: q̄ ex stupore pp̄ capturam pi
scium loqui non poterant. Quantū ad
sextum. s̄ soriorū amicitiam in subueniēdo
dicit et venerunt et i. et. Abi sciendū q̄ si
l̄ iēbedei vt cognouerunt indigentia so
riorum statim venerūt ad adiunandū eos
vt docet nobis intelligi q̄ oēs fideles de
bent se inuicem adiuuare. iuxta illud. i.
Abach. i. Abi dī de iuda Abach. q̄ adiu
uabant eum oēs fratres eius: et vniuersi
qui se coniūxerāt p̄ri eius. Quod x̄o
subuentō fraterna sit cum merito: ostenditur
cum dī q̄ implerunt ambas nauticas
q̄ qñ dñs videt hoies finaliter se adiuua
re dat eis grām et bñdictōem. Unde ps.
Oculi hoī. in te sperāt dñe. et tu et. Et p
uer. 10. Benedictō dñi sup̄ caput iusti.

Tertia pars.

Equitur. Quod cū videret Sy
mon Petrus et. Abi t̄git pro
digium amozosum in admiran

do. q̄ pbat desiderium imitatum. Abi sci
endum s̄m Grego. q̄ Symon vidēs mī
raculum q̄ x̄ps fecerat q̄ cūz tota nocte
laborasset: et nihil cepissent: ad verbum
autem x̄pi tantam multitudinem pisciū
concluserūt: fuit valde miratus. Circa ac
istam ptem tria possum⁹ considerā. H̄
i^a admiratio.

Clarius indicatur.

Clarior explicatur.

Certius approbatur.

Primo verius idicat cum dī. Quod
cum videret Symon et. vbi quattuor inu
untur indicantia admirationem huius
prodigij. s̄.

Consideratio po^o operatio.

Exhibitio reuerētie cōgruentis.

Exp̄ssio excellentie p̄sidentis.

Allegatio macule deformatis.

Quantū ad primū dicit. Quod cūz vi
dis̄ symon petrus. Abi sciendū secundū
Ambro. q̄ petrus cū vidis̄ rem ita mira
bilē factā et i h̄ cognosceret diaz potentia
admirabā q̄ plurimū: et min⁹ de se timo
re p̄terit⁹ plumebat. Q^o ad exhibi
tionem reuerētie congruentis dicit: pro
cidit ad gēua yhu. Abi sciendū q̄ i^a fuit
reuerētia p̄gruēs x̄po: q̄ iuxta illd̄ phil.
2°. In noīe yhu oē genu flectat celestij:
terrestriū et infernoy. Ad q̄ reuerētia exi
bendā nos docet ps. d. Ecce adorē⁹ et
procidam⁹ aī dñi: plo. corā dño q̄ fec̄ nos:
q̄ ipse ē dñs dñs nr̄. Q^o ad exp̄ssionē
excellentie p̄sidentis dicit: exi ame dñe.
Abi sciendū q̄ petr⁹ cognoscēs excellen
tia x̄pi et suā fragilitatē: n̄ reputauit se di
g^m vt sil̄ staret cū x̄po. iuxta et q̄ cēturio
dixit mat. 8. Dñe n̄ sū dign⁹ vt itres et.
et iō dixit exi a me. Q^o ad allegatōez
macule d̄formatis dicit: q̄ hō peccō: suz. Abi
Ciri. Reducēs ei ad p̄ciaz patrata d̄icta
trēit et trepidat: et vel d̄ imū d̄ n̄ credit se
posse suscipere: accepat enim a lege distin
guendū esse inter maculatū et sanctum

Elicet aut se dicendo peccatorem crede-
ret causam sufficiens: ut xps ab eo rece-
deret: tñ erat oppositū: quia ex h ampli⁹
indigebat. Unde dicit Greg. per⁹. Ymmo
si te peccatorem cōsiderans: oportet ut a
te dñm nō repellas. **Q**uod ad hñm vbi il-
la admiratio clarius explicat dicit. stupor
eim circōdederat eum ⁊c. Ubi sciendum
q̄ hic primo admiratō ista exprimitur.
Secō admiratōis cā sūūgit. **Q**uod ad
p^m dicit. stupor eim ⁊c. Ubi sciendum q̄
Petrus videns illō miraculū fuit totus
stupefactus. Et sic potuerit sibi dici illō
deutero. 28. Eris stupens ad terrorem
quem videbunt oculi tui. Non solum autē
ipse fuit stupefactus: sed ⁊ oēs q̄ erant cū
eo. Et dici potuerit d̄ ipsīs illud Luc. 19.
Stupebant at̄ oēs in magnitudine dei.
Quod ad cām huius dicit: in captura pi-
scium q̄ ceperant. Qd scñ fuit virtute il-
lius d̄ quo ps. Omnia sibi. sub pe. eius
oues ⁊ bo. vniuer. insup ⁊ pec. cam. vo. ce.
⁊ pisces maris. **Q**uod ad 3^m. vbi i^a admi-
ratō certius approbatur dicit. filij Jaco. ⁊
Jo. filios ⁊c. Ubi sciēduz q̄ vbi sunt plu-
res testes altius rei: tūc i^a certius scif:
ut igitur illud miraculum sit nob̄ magis
certum. iō inducitur hui⁹ admirationis
testes filij zebedei quos ēt stupor inuasit.

Quarta pars.

Equit. Et ait ad Symonem ybe-
sus ⁊c. Ubi tangit presagium fru-
ctuosum in applicando: q̄ pbat
officium nunciatum. Ubi sciendum quod
Christus ut pius pater videns Petruz
stupefactū: ipsum confortat: ⁊ ut sibi gau-
dium ingerat: Exponit quid significet mi-
raculum perpetratum. Et hñm h̄ duo pos-
sumus considerare. s.

Xpi confortatōnem pñalem.

Miraculi expositōem spūalem.

Quantuz ad p^m dic. Et ait ⁊c. Vidēs
enim xps Petrum timidū: ip̄s cōfortat
ut vires resumat. Unde pōr sibi dñe illō

Jer. 46. Noli timere seruus me⁹ Jacob
q̄ ego tecum sum. Confortat Christ⁹ pe-
trum ut det nobis intelligere: q̄ peccata
nra confiteamur ut indulgentiam merea-
mur. **Q**uod ad 2^m dicit. Ex h tam etiā
homines capiens. Quia enim Petrus
erat futurus pastor ecclē. ⁊ xpi fidei p̄di-
cator: per q̄ p̄dicatōem multos ad fidē
converteret: voluit xps q̄ multos pisces
caperet: i figuram hñm Bed. conuersionis
multoz ad fidem. Ubi Ambro. vides q̄
bonus dñs q̄ tantum tribuit hominibus
ut viuificādi hēant potestatem.

Quinta pars.

Equitur. Et subductis ad terrā

• nauibus ⁊c. Ubi tangit exēplū
virtuosum d̄ imitando. q̄ pro-

bat obsequium acceptatum. Ubi sciendum
q̄ ad p̄fectōem vite non sufficit q̄ hō so-
lum relinquat temporalia: sed ēt d̄ sequi
xpm in operib⁹ bonis: pp q̄ Petrus vi-
xit prudenter Math. 19. Ecce nos relin-
quimus omnia ⁊ sequuti sumus te. hñm h̄
igitur hic duo possumus considerare. s.

Abundi desertōem.

Xpi imitatōem.

Quod ad p^m dicit. Et subductis ad ter-
ram ⁊c. Ubi sciēduz q̄ q̄ isti apli in i^a
vocatōe nō totalr̄ adheferunt xpo. sed h̄z
Grego. adhuc habent voluntatem redeū-
di ad propria. iō dñr q̄ s̄duxerunt naues
ad terram: ut ip̄m postmodum possent in-
uenire: qñ aut̄ perfecte xpm secuti sunt:
tunc totaliter oīa dimiserunt. Quia xps
dicit Luc. 14. Oīs qui ex vobis non renū-
ciauerit omnibus que possidet: non pōt
meus esse discipulus. **Q**uantum ad
secundum dicit secuti sunt eum. Ubi sciē-
dū q̄ h̄z illō eccl̄i. 23. magna glā ē seq dñz:
iō isti apli nō solū reliqrūt sua: s̄ ēt secuti
st̄ eū. Uñ q̄libz eoz p̄r dñe illō Job. 23. ve-
stigia ei⁹ secut⁹ ē pes me⁹: viā ei⁹ custodi-
ui ⁊ non declinaui ex ea a mādatis eius
non discesi: ⁊ in sinu meo abscondi verba

oris eius. **¶** Qualiter at hō d3 seq xpm fuit figuratū Judi. 9. vbi sentēcialiter dī qd cū fici mire aduersaret abimelech 7 gē ti sue fecissentq3 forte p̄liuz Abimelech ascendit in montē semō p̄cisumq3 ramum de arboribus impositum humero ferebat: dixitq3 sotijs qd me videritis facere cito facite: qui omnes exemplo ipsi⁹ portantes ramos sequebantur ducem factumq3 est vt abimelech acciperet p̄fidiū 7 interficeret sicimittas. **¶** Vbi sciē dum qd per sicimittas qui interpretatur laboriosi intelliguntur dyaboli ad tēptationem hominū continue laborantes, de quibus Je. 9. Ut inique agerent laborauerunt. s. vt in pccm homines labi faciant. Isti dicuntur fecisse forte p̄sidium qd fortitudinem magnā habebant cōtra genus humanū. Nam iuxta illud Job. 41. Non est sup̄ terram potestas que cōparetur ei qui factus ē vt nullum timeret. Per abimelech aut qui interpretat p̄ meus rex. intelligitur xps qui ē rex 7 dñs noster. **¶** Iste dī dux populi xpiani. quia deuterō 22. Domin⁹ solus dux eius fuit 7 nō erat cū eo dñs alienus. **¶** Videns autē abimelech. i. xps pugnam demonū, cōtra gen⁹ humanū: ascendit in montem semon qd interpretat pax. i. in ciuitatem ier^m situatā in monte que visio pacti dī: quando iminentes passionis sue tēpore dixit discipulis **¶** Mat. 20. Ecce ascendim⁹ ierosolimā: 7 filius hoīs tradetur principib⁹ sacerdotum 7 scribis 7 condēnabunt eum morte: 7 tradent eum gentib⁹ ad il. 7 fla. 7 crucifigēb⁹. Vbi autē ipositum humero ramū portasse dī. quia vadens ad passionē: crucem pp̄iū hūeris baiulabat. **¶** Vadēs igitur sic ad pugnā ortatur nos vt qd ipse fecit 7 nos faciamus. Unde Jo. 13. Exemplo enim dedi vob vt quēadmodum ego feci ita 7 vos faciatis. Exēplo igitur eius debemus crucem assumere 7 eū fideliter sequi. **¶** Sic igitur vadens ad pugnā cō

tra dyabolum ipm deuicit: 7 eius fortitudinem minorauit. vt sic dicat de ipso illd apoc. 5. Sicut leo de tribu iuda radix dñ. cui regnando dicere possumus illd apoc. 5. Redemisti nos dñe deus in sanguine tuo: ex omni tribu 7 lingua 7 natione 7 fecisti nos deo nostro regnuz. **¶** Qualiter etiam homo d3 sequi xpm: fuit figuratuz 3. R. 19. qñ elyseus fuit secutus elyam. q re dñica in l^a. eua⁹. 21. parte. 4. dicam⁹ igitur illd **¶** Mat. 8. Magister sequar te quocūq3 ieris. Quia Jo. 8. Qui sequit me nō ambulat in te. sed ha. lu. vite. Ad q3 7c.

¶ Dñica. s^a. post penit. eua^m. 46.

¶ Si habundauerit iusticia
vra plusq3 scribarū 7 p̄ho
rum nō intrabitis i regnū
celorum 7c. **¶** Mat. 5. Nos
videmus per experientia

qd si aliquis vult ire ad aliquem locuz: o3 qd per viā rectam incedat: 7 si viā nescit: oportet qd p^a ostendatur. Locus autē ad quem ire debemus 7 ppter quem facti sum⁹: est celestis patria. Si igitur volumus ad ipsam p̄gere: oportet qd viā perueniēdi sciā⁹: viā illuc eundi ē iuste viuere: 7 facere bona opera. Iusticia aut secundum August. duas partes habet. s. vitare malum: 7 facere bonum. iuxta illd ps. Declina a malo 7 fac bonum. Ne igitur aliquis dicere possit qd viā istā ignoret xps verus doctor 7 pius pater in hodierno euangelio nos docet qd si volum⁹ in regnum celorum intrare: debemus agere bona 7 vitare mala in quo xps generalliter. 3^a. tangit. s.

Supplementū meritorie opatōis iplēdū.
Documētū sup̄be p̄tētiōis euitādū.
Documētū fraterne dilectōis imitādū.
Primum probat ordinatio vite promerētis. Secundum cōmunicatio pene affligētis. Tertium satisfactio iniurie proturbā

ris. **P**rimum in prin. Secundum ibi
Audistis q: dñi est 7c. 3^m ibi. Si ergo
offeris munus tuum 7c.

Prima pars.

Tantum ad p^m ubi tangit 7c.
q q probat 7c. dicit. Nisi habūda
uerit 7c. Ubi sciendum q q fm
Ambro. Iusticia cōis est virtus p nomē
iusticie h intellr opus quodlibz virtuofū
Sciendum ē ēt q in h q dicit iusticiā
discipuloy debere suphabundare iusticiā
scribarum 7 phariseoy dat itelligere qd
debent eē meliores eis fm Criso. **Q**uā
āt iusticia noui testi dbeat suphabundat
iusticiā veteris pōt triplex rō assignari.
Prima est si considerem^r radices ex qui
bus fiunt opera virtuosa. Ubi sciendum
q homo initialr mouet ad bene opandū
duplici de cā. s. amore vel timore. que aut
fiunt amore: acceptabiliora sunt illis que
fiunt timore. Quia igit antiqua lex dicit
lex timoris: noua vero amoris: iuxta illd
Augu. Breuis differentia legis 7 euāge
lij: est timor 7 amor. Et ideo opera que fi
unt i nouo testō ubi est radix amor: dbeat
esse maiora qz que fiebant in veteri. **2^a**
rō est si p̄sideremus grām cooperantem
in nobis que superhabundantior ēst no
uo testō qz in veteri: tū rōne sacramētōrū
noue legis que maiorem grām p̄ferunt:
qz veteris ēt rōne opis operanti: tum ra
tione p̄ntie xpi: qui tunc p̄ns non erat: q
tū postmodum fuit. Unde Jo. i. Vidim⁹
gloriam eius 7c. Et Eph. i. Videmus redē
ptōem per sanguinem xpi remissionem
pccōrū fm diuicias grē eius que supha
bundauit in nobis. **T**ertia rō est si cō
sideremus premium pmissum in veteri
testō 7 nouo. Nam in veteri p̄mittebant
solum tempo: alia. sed in nouo regnū ce
lorum: 7 q: premium d3 correspondere me
rito: ideo opera virtuosa in nouo testamē
to pp que p̄mittit maius premium de

bent esse maiora qz illa que fiebant in ve
teri ubi minora p̄mittebant. **E**x hoc
etiam q xps dixit iusticiam discipuloy
debere habundare iusticiam scribarū 7
phariseorum: non pp hoc inuit ipos esse
malos. vnde Criso. Scribas autē 7 phari
seos non dixit iniquos: q: non dixit eos
habundare iusticia. **S**ciendum ē autē
q iusticia scribarū 7 phariseoy d̄ficiēbat
tripli. s. in corde: ore: 7 in opere. **P**rimo
in corde: q: opa que faciebant: si faciebāt
vt deo placerēt h hoibus: iuxta q xps dī
xit Math. 23. Omnia vero opa sua faci
unt vt videant ab hoibus. 2° ore q: dice
bant magna 7 non faciebant: iuxta q xps
dixit Math. 23. Super cathedrā Moys.
sedebunt scribe 7 pharisei: oia ergo q̄cun
qz dixerint vobis seruare 7 facite. Scdm
vō opa illoy nolite facere: dicūt enī 7 nō
faciunt. 3° opere q: eorum opera erāt ma
la: vt habet Jo. 3. **I**usticia āt qz xps p̄
cepit nos h̄re d3 supplere in p̄fectionem
iusticie phariseoy. **P**rimo enim d̄bemus
facere bona itentōe ea q facimus vt sint
accepta deo: iuxta illud Math. 5. Cū fa
cis elymosinam noli tuba canere ante te:
sicut ypocrite faciunt i sinagogis vt ho
norificentur ab hoibus: te aut faciente ely
mosinam nesciat sinistra tua qd faciat dx
tera tua: vt sit elymosina tua in abscondi
to 7 p̄r tuus q videt in abscondito reddet
tibi. **I**stam aut iusticiam d3 qlibz h̄re
vt possit regnū celorum acquirere. **E**t dī
cat illud Job. 29. Iusticia idutus suz 7 ve
stiui me q̄si vestimento. **Q**uā āt debeat eā
h̄re audi. puer. ij. Non p̄derunt diuitie i
die vltōis: iusticia autem liberabit a mor
te. **Q**uod āt iusticia a morte 7 a picul^o
liberet. fuit figuratum gn. 7. ubi snialiter
dī q cam dominus p peccata hominum
vellet p diluuium eos iterficere dixit ad
Noe igredere tu 7 ois domus tua in ar
chā: te ei vidi iustū corā me i generatōne
hac: q archā igredies: fuit a mortis piculo

liberatus. **U**bi sciēdū quod per istos peccatores quos deus interficere voluit aquis diluuij: intelliguntur iniusti qui digni sunt vt a deo puniant. Per Noe ho iustum itellitur virtuosus qui intrātes archam vnitaj ecclē per fidem et dilectionem et statum penitētie per victoriū desolationem: a dño merentē saluari. Iste ē noe de quo gen. 6. Noe vir iustus atqz pfect⁹ fuit in generatiōibus suis: cū deo ambulauit: et genuit. 3. filios. scz. chā. et iaphet. **U**bi sciendum qd qui vlt euadere diluuiū ne submergat: oportet qd sit noe qui interpretatur requiescens. Nam dicitur esse quietus i passionibus: secundus in operatiōibus: vt sic p h generet tres filios. s. famā exēplo ruz significatā per sem. qui interpretatur faustus. cautelam piculorum significatā p chā qui interpretatur calidus. amicitia pro ximorū significatā per iaphet qui interpretatur dilatatus. **P**rimo inqz volens euadere diluuiū debz esse quietus in passionibus iuxta illud. i. thes. 4. Rogamus vos fratres vt habundetis magis et oparetis vt quieti sitis. 2° debet esse cōtinē in affectōibus non sequēdo desideria carnis quia eccl. 15. Qui timet deū faciet bonum: et qui cōtinē est iusticie apprehēdet illam et obuiabit illi quasi mī honorificata. 3° dicitur esse secundus in operibus bonis iuxta illud ecclesiastes. 9. Quodcūqz p̄t manū tua facere: instanti opare. **I**ste igitur habetis dicitur homo generare tres filios. s. Scz. Chā et Iaphet. vt supra de m̄ est.

Secunda pars.

Equitur. Audistis qd dictum ē antiquis etc. **U**bi tangit nocūm tum superbe p̄tentōis dicit adūz qd probat cominatō pene affligent s. vbi sciendum qd homo aliquando p̄side rano penam sibi debitam pro malis operibus ab ipso retrahitur per timorem. Quia igitur homo inferens nocūm pro ximo: dignus est pena: ideo dominus i no-

centib⁹ p̄ximos penam dñnūciat: vt ipso rum nocūmēta deuēt. **U**bi sciendum qd homo pōt inferre alteri quantum ad p̄sens spectat quattuor. Primo in corde habendo rancorem et malam voluntatez. et tunc dicit sibi irasci. Secūdo in verbo et hoc dupl^r: vel in verbo de se non significatio sed despectiuo. et illud vocatur Racha. Vel in verbo de se significatio. et h significat per h nomen fatu⁹. Quarto in opere vt si quis alium percuteret vel occideret cuiuslibz istoz debet sua pena. **U**bi sciēdū qd 1^m peccatū videmus in mundāis offē sionibus: qd quando aliquis offendit. p^o accusatur iudici et illud vocatur iudicium 2° iudices congregant ad sem examinandū. et illud vocatur concilium. 3° datur sūia contra delinquentem sūm quātitatē s licti et aliqñ pp enormitatē sci. dat sūia mortis. que hic dicitur gehēna ignis. sūm hoc igitur h q̄tr o: possum⁹ p̄siderare. s. Offendentis facti in operatione.

Indignantis animi in cogitatione.

Exprimentis soni in vilipensione.

Significantis vocabuli in vituperatione.

Quantū ad primū dicit. Audistis qd dictū etc. **U**bi sciēdū qd qd malū impunitū esse non dicitur iō p̄io ponit ipsius mali opis phibitio. Secūdo cor̄spōdēs ei punitio. **Q**uantū ad mali phibitionē dicit. audistis qd dictū est antiquis nō occides. **U**bi sciēdū qd sicut ppl̄s iudaicus rudis fuit in cognoscēdo qd p̄inet ad intellectū et iō non intelligebat nisi corticē scripture: sic etiā fuit rudis in diligēdo qd p̄inet ad affectū iō illi ppl̄o multa fuerunt p̄missa a deo vt ab ipso nō recederēt: et fūirēt ydolis. pro tpe at illo phibitum fuit malū in effectu. **S**ciēdū est aut qd in h qd xpo loquēs discipulis induxit primo illud p̄ceptū non occides qd ē primū inter p̄cepta negatiua ad proximū et in lege Moys. ostendit sūm Alugu. qd ipse est deus qui et veteri testō p̄ceptū dedit: et nouo perse-

est. ¶ Sciendum est etiam secundum Augustinum de ciuitate dei quod quando dicitur non occides: non est intelligendum nisi de homine: non autem de animalibus brutis: ut dicunt quidam heretici dogmantes quod nulla creatura est occidenda. ¶ Quantum ad correspondentem punitionem dicitur quod si occiderit. etc. scilicet accusatiōis et dānationis. Ubi sciendum quod si ratio naturalis dicit quod nullus debet offendere primum nec in rebus nec in persona: tamen natura humana propter peccatum primum hominis ad malum est prona: et ideo illud quod ratio ostendit faciendum multociens oppositum facit: sicut patet de Caym: qui fratrem suum Abel ex inuidia interfecit: ut habetur Gen. 4. et ideo oportuit quod aliqua pena cōtinueretur facientibus mala ut scilicet si non ratio ducti nec amore alecti tamen timore pene et eritent iuxta illud quod dominus dixit Moyse. Deutero. 17. quod populus scriberet Deutero nomini legis in volumine et haberet eum secum legeretque illud cunctis diebus vite sue ut discat timere dominum deum suum et custodire verba eius. ¶ Quam graue autem sit peccatum homicidii patere potest ex punitione diuina in Caym cui dixit dominus Gen. 4. Vox fratris tui Abel clamat ad me et terram igitur maledictus erit super terram que aperuit os suum et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua cum opatus fueris eam non dabit tibi fructus suos vagus et profugus eris super terram omnibus diebus vite tue patet et in multis alijs locis. ¶ Quantum ad secundum ubi prohibet nocumentum indignantis animi in cogitatione dicitur ego autem dico vobis etc. Ubi sciendum quod prima prohibitio de opere exteriori pertinet ad homines veteris testamenti qui non credebant esse homicidium: nisi quando homo interficiebat corporaliter secundum Augustinum contra faustium non autem quando interficiebant mentaliter per odium: et ideo credebant solum illud prohibitum esse. Christus autem uolens perfectiores esse homines noui testamenti quam veteris superaddidit expli-

cando et perficiendo preceptum quod non solum est prohibitum homicidium exterius in corpore sed et in corde. ¶ Quantum ad indignantis animi prohibitionem dicitur. Et ego dico vobis quod etc. Ubi sciendum quod antiquis dictum fuit per Moysem tanquam per seruū dei populo iudeorum hoc dicit dominus non occides. Hic autem Christus non per seruū sed per semetipsum tanquam potestate habens dicit ego autem dico vobis in quo patet nobilitas legis euangelice secundum Crisostomum respectu legis mosaice: quia in lege mosaica locutus est dominus per seruū: in lege vero euangelica locutus est Christus per seipsum qui deus est. ¶ Sciendum est autem quod secundum Damascenum ita est motus causatus vel ex seruire sanguinis circa cor inflammati ex vaporazione fellis: vel ex aliqua occasione vel causa de qua inter alios due fuerunt opinioniones: quia stoici dixerunt ut ait Augustinus de ciuitate dei quod non cadebat in uir sapiens ira. peripatetici vero has passionem cadere dicunt sed moderatas rationemque subiectas: sic ut ita probetur misericordia quod iustitia cōseruetur. ¶ Ille igitur motus ire qui sic causatur in corde aliquando procedit ex discreto zelo iustitie: et ex iustissima causa: et iste non est motus malus sed bonus et meritorius. Unde Crisostomus super Mattheum. Qui enim sine causa irascitur reus erit: qui uero cum causa non erit reus: nam si ita non fuerit nec doctrina proficit: nec iudicia stant: nec crimina compescantur: patientia enim irrationalis uitia seminat: negligentiam nutrit: et non solum malos sed etiam bonos inuitat ad malum. secundum ipsum ibidem. Iracondia que cum causa est: non est iracondia sed iudiciū. Iracondia enim proprie est commotio passionis quod autem cum causa irascitur ira huius non est ex passione ideo iudicare dicitur non irasci. et isto modo dicitur Mattheus. 23. de Christo: quod cum interrogasset phariseos si licet sabbatis benefacere et illi tacerent: circūspiciens eos cum ira contristatus est super cecitate cor-
; iij

dis eoz. **¶** Aliqñ autē i^o motus est i hoie ex conditioe nature vt qñ ex surzeptioe homo irascitur pp aliquid q videret sibi displicibile: cum tali motu ratio consentit sed ipsum refrenat vt pōt: 7 iste ē non habet rōnem peccati saltē mortalis. 7 h modo potest intelligi illud ps. Irascimini 7 nolite peccare. Ille sñ Criso. irascitur 7 non peccat qui ex preuentione quadā sensualitatis indignatur: 7 tamē illā indignationē tempat rōne. **¶** Alio at modo: est motus non ptra hoies: sed ptra vitia 7 de i^o dicit Augu. 14. de ciuitate dei. Irasci at fratri vt corrigatur nullus sacramētis reprehēdit. huiusmodi enī motus de amore boni 7 de scā caritate veniēs: vitia dicenda non sunt: cū rectā rōnem secūnt. 7 isto modo iratus fuit Moy. ptra pplz qñ fecerūt vitulū: iratusqz valde proiecit de manu tabulas: 7 confregit eas ad radicem montis arripensqz vitulū quē fecerant: pburfit 7 contriuit vsqz ad puluerē. **¶** Aliqñ motus causatur ex luore vindiecte vel odio. 7 h modo est graue peccatū. 7 sic h phibetur. **¶** Quantū ad correspondētē punitionē dicit reus erit iudicio. **¶** Ubi considera q^m lex noua a veteri distet: qz pena que debebatur in lege veteri opibus in noua datur cogitationibus: qz ibi q occiderit reus erit iudicio: h qui irascetur reus erit iudicio. Et igitur illd iudiciū metnamus dñ nobis Job. 19. Fugite ergo a facie gladij qz vltor iniquitatz gladius est. 7 scitote esse iudicium. Per gladium enim intelligitur diuina iustitia. **¶** Quantū ad terciū vbi phibetur nocumētū exprimētis soni in vilipensione dicit. Qui at dixerit fratri suo racha. Ubi sciendū qz qz non solum hō pōt irasci in corde vel in aliquo signo exteriori: sed aliquando cū sono: hinc est q postqz xps in hibuit inordinatū motū interiorē hic prohibet ēt inordinatum motum exteriorē. 7 primo ponitur vilipendentis soni prohi

bitio. Secundo correspondens punitiō. **¶** Quantū ad primū dicit. Qui at dixerit 7c. Ubi sciendū sñ Augu. Racha est interiectio indicans iram. sñ vero Jero. est verbum vilipensionis sed non iracondie. Ubi Criso. Si enim nec bonum verbum dicere debemus nisi pro hēdificatione quanto magis illud q naturaliter i se malum est. **¶** Quantū ad correspondētē punitionem dicit. reus erit concilio. Ubi sciendum q cōcilium supra iudiciū aliqd addit. Nam i iudicio aliquis simpliciter accusat 7 h locum defensionis sed in concilio a iudicibus discernitur delictum 7 discutitur qua pena sit accusatus plectendus ita q iam est certum q puniri debet nec sibi datur locus defensionis. **¶** Quantū ad quartum vbi prohibetur nocumētum significantis vocablī in vituperatione dicit. Qui autē dixerit fatue 7c. Quia enim hō non solū pōt irasci alicui interi^o vel exteri^o p aliquod signum non significantiū s; etiā p signum specificās iniuriāz ideo postqz xps phibuit dicta duo h prohibet terciū. 7 p^o ponit vituperantis vocabuli prohibitio: cum dñ. Qui autē dixerit fatue 7c. 2° correspondēs punitiō cum dñ reus erit gehene ignis. Ubi sciendum scdm Rabanū q illud nomen gehēa qz significat cruciatū inferni: p^o dictū a xpo in euāgelio: secundum aliquos ortum habuit a quadā valle q est iuxta ier^m repleta cadaueribus mortuoz. **¶** Sciendū est qz si iste pene tam graues dant istis culpis solū in corde exñtibus 7 in ore: q grauior pena dabit^r pro opere ppetrato. 7 licet dicenti fratri fatue debeat^r gehēa: tamen quia in gehēa sunt gradus penarū: grauius puniet^r peccatūz opere perpetratum. Uñ Aug. de sermone dñi in monte. Quisqz autem dixerit quo grauior supplicio puniatur homicidiū si gehēa ignis puniet cōuiciū cogit intelligi esse differētiam gehēaz.

Tertia pars.

Equit. Si aut offeris munus 7c.

¶ Ubi tangit documentum sine dilectionis. Ubi sciendum quod odium opponit fraterne dilectioni: ideo quod quilibet debet fratrem diligere. Nam iuxta 10.13. Qui diligit proximum suum legem impleuit. 7.1. Jo. 3. Qui odit fratrem suum homicida est. ideo Christus dat hic documentum fraterne dilectionis remouendo oppositum suum. scilicet odium. Unde Aug. de sermone domini in monte. Si irasci non est pax fratri: aut de re racha: aut fatue: multominus in animo tenere aliquid ut in odium indignatio conuertatur: et ideo plene placet deo fraterna dilectio: quam sibi facta tempore alio oblationis. Nam osee. 6. misericordia volo et non sacrificium et iusticia dei plusquam holocausta: Ad hoc etiam quod oblatio sit deo accepta: debet esse rationalis et iusta. Secundum hoc igitur hic. 3. possumus considerare secundum quod hic 1. 3. tangunt. Nam primo ostenditur qualiter oblatio debet esse iuxta: sine fraudulentia. 2. qualiter debet esse rationalis: sine negligentia. 3. qualiter debet esse accepta sine displicentia. ¶ Quantum ad primum dicit. Si offeris 7c. Ubi sciendum quantum ad presentem spectat quod ad hoc quod oblatio sit iusta. 3. inter alia requirunt. Primo quod non sit de alieno: sed de proprio. 2. quod non fiat ubicumque sed in loco debito. 3. quod non fiat a quocumque sed a disposito. ¶ Quantum ad primum dicit. Si ergo offeras munus tuum. Nam iuxta illud ecclesiastici. 24. Qui offert sacrificium ex substantia pauperis: quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. et ideo debet esse de proprio iuxta illud proverbia. 3. Honora dominum de tua substantia et de primitiis frugum tuarum da pauperibus. ¶ Et autem fiat in loco debito dicit ad altare. Ubi sciendum quod per altare uno modo intelligitur ecclesia catholica extra quam non valet oblatio facta: et ideo secundum Augustinum debet fieri in fide. ¶ Alio modo per altare intelligitur locus determinatus ad sacrificia offerenda:

sic ecclesia materialis. An deuteronomio. 12. Caue ne offeras holocausta tua in omni loco quere videris: sed in eo quem elegerit dominus. ¶ Ad hoc autem quod fiat a disposito dicit. et ibi recordatus fueris 7c. Homo enim qui vult deo offerre non debet esse malus: quia tunc non acceptaret eius oblatio: sed debet esse bonus: et tunc eius munera acceptantur. Homo autem debet habere aliquid aduersus alium: quando est offensus ab illo: et ideo secundum Augustinum de sermone domini in monte: 1. qui alium offendit: debet ad hoc quod iuste offerat petere veniam ab offenso: non autem requirit eum. ¶ 2. ad secundum ubi ostenditur quod oblatio debet esse rationalis et sine negligentia dicit. Relinque ibi munus tuum. Ista autem rationalitas quod ad presentem spectat: in duobus consistit: in muneris continuatione: et in proximi pacificatione. ¶ Quantum ad primum dicit. Relinque ibi munus tuum ante al. Bonus enim quod homo offerre deo proposuit hoc se recordetur proximum offendisse: tamen ipsum reportare non debet et illud amplius deo non offerre: et ideo dicitur. Relinque ibi. ¶ Quantum ad proximi pacificationem dicit. Et vade prius reconciliari fratri tuo. Nam secundum Crisostomum plus diligit propter suam benignitatem concordiam proximorum: quam oblationem sacrificiorum. ¶ Ista autem admonitio de reconciliatione proximi ante oblationem faciendam deo est multum rationalis. Primo secundum Crisostomum cum omnes simus suos dei: et homo non possit bene esse amicus domini quod odit servos eius: iuxta illud Luc. 10. Qui vos spernit me spernit: id est quod qui dominum diligit: diligat et servos eius: et per presentem primum. ¶ Secundo quod omnis qui facit aliquem actum si sit rationalis debet desiderare quod sit perfectus. Oblatio autem cum odio proximi non est perfecta: ideo debet cum proximo se concordare: Propter quod dicitur ecclesiastici. 3. Fili in mansuetudine opera tua perfice et super hominum gloriam diligeris.

Qualis autem debeat esse i^o reconciliatio: audi Crisostomum super Mattheum. d. Qualis precessit offensio talis debet sequi reconciliatio: si cogitatu offendisti: cogitatu reconciliare: si verbis: verbis: si opibus: opibus reconciliare o^e peccatu quo committitur eo modo et de ipso penitus agit. **Q**uantu ad tertiu ubi ostenditur quod oblatio debet accepta sine displicentia dicitur. tunc veniens offeres munus tuu. **Q**ui enim homo est reconciliatus primo per dilectionem ex cuius dilectione tanquam ex nobis magis manifesta debemus surgere in dei dilectione: quia iuxta illud. 1. Jo. 4. Qui non diligit fratrem suum quem videt: deum quem non videt quomodo potest diligere: tunc potest secure munus offerre: quia per hoc. Tunc acceptabis sacrificium oblationis et holocausta. **S**ciendum est autem circa istam partem principalem in qua fit mentio de duobus. scilicet de reconciliatio et oblatio: quod loquendo moraliter de reconciliatione homo debet habere triplicem reconciliationem. scilicet. **Q**uantu ad seipsum carnis concupiscentiam reprimendo. **Q**uantu ad proximum caritate observando. **Q**uantu ad deum humilitate exhibendo. **Q**uantu ad proximum quia ad Gal. 5. Caro concupiscit adversus spiritum et spiritus adversus carnem: propter quod ipsemet dicit Romanorum. 7. Video aliam legem in membris meis re. legi me. me. scilicet deus caro subiugari spiritui tanquam dominus: et tunc est reconciliatio in homine secundum legem rectam. Et tunc potest dicere illud. 2. Cor. 5. Deus posuit in nobis verbum reconciliatio. **N**ec reconciliatio fuit figurata gen. 16. ubi sententialiter dicitur quod cum agar ancilla discessit dominam suam sarra: et recessit ab ea invenit eam angelus domini in solitudine: quod dixit ad eam revertere ad dominam tuam et humiliare sub manu illius. **E**bi sciendum quod per agar qui interpretatur advena et erat ancilla: intelligitur sensualitas in homine que debet ancillari rationi: quam sequendo primi parentes et per consequens omnes

qui descenderunt ab ipsa: advene sunt in hunc mundo et a patria exlati. Et sic quilibet deus possit illud per. Advena ego sum et peregrinus sic omnes patres mei. **P**er sarra vero que interpretatur princeps et erat domina intelligitur ratio que debet in homine principatu tenere. Et sic ioseph princeps egypti. gen. 42. Nam per egyptum que interpretatur tenebra intelligitur sensualitas a qua oriuntur peccata obscurant animam peccatoris: super quam dicitur ratio istar ioseph dominari. **E**t autem sic debet etiam sensualitas instar agar recedere a sarra. id est a ratione sua domina quam sequitur desideria carnis: et ideo de talibus ipsam sequentibus dicit dominus Malac. 3. A diebus enim patrum vestrorum recessistis a legitimis vestris. **E**t autem homo sequens sensualitatem recedat a ratione: tamen deus sibi mittit angelum. id est aliam bonam inspirationem internam vel eruditionem externam ipsam admonentem: ut ad suam dominam humiliter reuertatur. d. sibi illud Jerem. 3. Revertere adversus faciem israel ait dominus. **2°** debet habere reconciliatioem quam ad proximum caritate perservando. Nam si aliquando contingat unum hominem alteri adversari: non debet talis iniuria in corde teneri: sed debet unus alteri indulgere: iuxta illud ecclesiastici. 10. Dis iniurie proximi tui ne memineris et nihil agas in operibus iniurie. et hoc est quod hic dicitur: vade et prius reconciliari fratri tuo. **N**ec reconciliatio fuit figurata. 1. Mach. 33. ubi finaliter dicitur quod rex demetrius scripsit Symoni sacerdoti. d. dimittimus vobis ignorantias et peccata usque in hodiernum diem et coronam quam debetis: si quid aliud erat tributarium in ierusalem iam non sit tributarium. **E**bi sciendum quod per regem demetrium quod offensus fuit a Symone et a gente sua intelligitur quilibet qui recipit a primo aliquam displicentiam. Ille autem sic offensus instar demetrii non debet iniurias in corde portare sed offendere et penam libaliter indulgere: iuxta illud Luc. 6. Dimittit

tere et dimittet vobis. **N**ā iuxta illud **B**at.
 6. Si dimiseritis hominib⁹ peccata eorū:
 dimittet vobis p^r et peccata v^{ra}. si autē:
 nō dimiseritis hoib⁹: nec p^r v^r dimittet
 peccata v^{ra}. **N**on solū at⁹ d³ hoies ad i
 uicē sibi iniuriā remittere: s³ et actōes in
 debitas et alia mēda tributa: pp q³ diē re
 mittim⁹ et coronam etc. **3**^o hō d³ hēre
 recōciliatōem q^m ad deū reuerentiā exhi
 bendo. **N**ā s³ deū sup^rbire hō non d³ si vlt
 p^rmiari ab ipso s³ hūilitatē: cū emēdatōne
 culpe petere veniam: iuxta illud **P**etri
 1. cañ. sua. 5. Humiliamini s³ potenti māu
 dei vt nos exaltet in diē visitatōis extre
 me qñ aia egrediet^r d³ corpore. **D**ec re
 conciliatō fuit figurata. 1. **R**ex. 7. vbi final^r
 d^r q³ cū filij y^srl⁹ aduersi fuissent a dño et
 vellent sibi recōciliari dixit eis **S**amuel.
 Si in toto corde reuertimini ad dñm: au
 ferre deos alienos d³ medio v^{ri}: **B**aalyn
 et **A**staroth et p^repate corda v^{ra} domino
 et eruet vos d³ manu philistinūq³ faciētes
 filij y^srael fuerunt de manu philistinū
 liberati. **E**bi sciendum q³ per filios
 y^srael q³ auersi erant a dño intelliguntur
 peccatores q³ peccando auertuntur a deo
 per q³ auersionē iuste a domino icrepan
 tur. iuxta illud **J**ere. 2°. Arguente mali
 tia tua et auersio tua icrepabit te. **S**i
 aut⁹ volunt reconciliari deo: datur eis cō
 filium a **S**amuale propheta q³ si volunt
 conuerti ad dominum et dicere cum p^r.
In toto corde meo ex te. ne re. me a mā.
 tuis: debet auferre d³ medio eor⁹ dos alie
 nos **B**aalyn et **A**staroth. **P**er **B**aalyn
 enim qui interpretatur superiores vel de
 uoratores intelliguntur duo peccata p^ri
 cipalia. s. superbia qua homo vult esse su
 prior alijs et auaritia p^r q³ q^m ad t^rpalia vlt
 alios duoc⁹. **P**er **A**staroth at⁹ q³ iterptat^r
 cubiculū itell^r luxuria vbi hō cū gete cor
 porali gescit: et sic generali p^r ablōne illoz
 p^r itelli^r ablō oīuz peccōz. **S**ciē. ē et loq⁹.
 mō. d³ oblōe q³ hō d³ face^r q^m ad p^ris spe
 ctat triplicē oblōe: p^r triplicē cām. s. et v³.

Propter peccōz p^rmissionē ad satisfaciēd⁹.
Propt^r piculoz libationē ad regratiādū.
Propt^r bñficioz rēptōe: ad recōpēsand⁹.
1° **P**rimo p^rpter peccatoz cōmissionē
 ad satisfaciendū. et ibi oblō fuit figurata
 per oblōnem triū magorū de qua **B**at.
 2°. **P**rociētes adorauerūt eum: et aper.
 tha. ob. ei munera: aurū th⁹ et mirra. **E**bi
 sciendū q³ vt sup^r dictū est. 3ª sunt peccā
 principalia: ideo homo qui offendit in i^sg⁹
 d³ satisfacere p^r opposita eis. vt cōtra pec
 catum sup^rbie satisfaciāt p^r humilem ora
 tionem. cōtra peccatum auaricie p^r elymo
 finarum largitiōem. cōtra peccatū luxu
 rie p^r carnis mortificatiōem. q. 3^a. designā
 tur in oblōne trium magorū. **N**ā in auro
 intelligitur elymosinarum largitiō: in thure
 humil^r oratio in mirra carnis mortificatō.
2° homo d³ facere oblōne: p^rpter peri
 culorum liberatiōem ad regratiand⁹. et 1^a
 oblō fuit figurata in oblōne q³ fec⁹ noe qñ
 euasit d³ diluuiū et egress⁹ fuit d³ archa.
 d³ qua d^r sentential^r **g**en. 8. q³ egressus
 noe de archa edificauit altare domino:
 et tollens de cunctis peccoribus et volu
 cribus mūdīs obtulit holocausta sup^r al
 tare odoratusq³ est dominus odorem sua
 uitatis. **E**bi sciendum q³ p^r noe q³ libe
 ratus fuit d³ diluuiū: intelligunt homies
 quos d³ de magnis periculis liberat: qui
 instar noe debent beneficiū liberationis
 cognoscere: et sibi regratiari dicendo illud
 2. mach. 1. De magnis periculis a dō libe
 rati magnifice grās agimus sibi. **Q**ua
 liter autem h³ recognitiō hēat fieri ostē
 ditur cū subiungit q³ obtulit de cunctis
 etc. p^r q³ datur intelligi q³ oblō nostra non
 d³ esse de vilibus: sed d³ p^riosis. **E**t sic ve
 rificetur de ipsa illud eccl. 35. Oblō iusti
 impinguat altare: et odor suauitatis ē in
 cōspectu altissimi. **3**^o hō debet facere
 oblationem p^rpter beneficiū receptionē
 ad recōpēsand⁹. et 1^a oblō fuit figurata p^r
 oblatōnem quam fecit melchisedech rex
 salē post victoriā factam. de q³ sentential^r

de gen. 14. q. cum quattuor reges pugnas-
sent contra. s. et ipsos devicissēt: captiuūq;
ducerent loth. et omnem substantiā eius:
et nunciatū fuiss; abrahe: insecutus ē eos:
abstulitq; eis loth et p̄dam q̄z ducebant:
q. vidēs melch. qui erat sacerdos dei: ob-
tulit panes et vinū benedixitq; abrahe. d.
Benedictus habraam dō excelsō qui crea-
uit celum et terras: et benedictus dō excel-
sus: quo p̄tegente hostes in manib; tuis
traditi sunt. **E**bi sciendū q. p̄ illos q̄t-
tuor reges: intelligunt demones: q. sicut
quaternari⁹ est primus numerus q. a tri-
nario recedit: ita demones fuerunt primi
qui a trinitate deo prius p̄ superbā rece-
serunt. **P**er. s. at reges intelligunt homi-
nes. s. sensus corporis: sequētes nō autē
ratiōes: sic primi pentes qui sensualitatē
sequētes: d. fructu ligni vetiti comederūt.
quattuor: igit reges. i. dyaboli: contra. s. i.
priores parētes pugnaverūt. **S**iliter ipsos
afficiēdo vt facerēt cōtra diuinū p̄ceptū
et fuit pugna tam fortis q. ipsos totaliter
devicerūt: et tunc captus fuit loth q. inter-
pretat declinans. i. primi parētes qui de-
clinauerūt a diuinō p̄cepto. Et tulerūt oēs
substantiā eius. i. totum gen⁹ humanū q.
ab eis descēdit: q. totū fuit captiuatū. **E**t
verificet illud **I**h. s. **P**ropterea captiu⁹
ductus est populus meus q. non habuit
scientiā. **P**er abraam vero qui interpreta-
tur p̄ multarū gentiū: intelligit dō qui
totū mundū creauit. **C**ognoscēs igitur
dō hoīem sic captiuatū a dyabolo: sibi cō-
passus venit in mundū qui pugnans cōtra
dyabolum in ligno crucis p̄ nob; ipm de-
uic et p̄dam abstulit: q. hoīem ab ipso s.
uitute potēter liberauit. **E**t de ipso possi-
mus dīe illud **L**uc. ij. Cum fortis arma-
r⁹ custodit atriū suū i pace sunt oīa q. pos-
sident: si aut fortior illo supueniēs vicerit
i^m: vniuersa arma ei⁹ aufert in qbus cōfi-
debat: et spolia ei⁹ distribuit. **N**ā an aduē-
tū xp̄i: dyabol⁹ mundū pacifice possidebat

tū qn xp̄s fortior ipso vicit: p̄tatem ei⁹ di-
minuit significatā p̄ arma et humanū ge-
nū q. sicut spolia tenebat et p̄dā: abstulit
et familie sue adunauit. **V**idens at hō
tū beneficiū sibi a xp̄o collatum: d. instar
melch. offerre sacrificiū q. fit ipm in altari
sacrificādo. **C**ū oblatōe at hui⁹ hostie d.
ēt deū b̄dicere. **U**n eccl̄astici. 43. **B**ēdi-
centes dñm exaltate illū q̄tūcūq; pote-
stis: maior ē enī oī laude exaltātes eū re-
plebimini virtute. s. gē in p̄nti et glie i fu-
turo. **A**d q̄z nos. 2c.

Cōnica. 6. post penthe. euāgelū. 47^m.

Un turba multa esset cū
xp̄u nec hērent q. māduca-
rent: p̄vocatis discipulis ait
illis misereor sup turbam
2c. **M**ar. 8. **S**ecundū sniam

ph̄y. filius h̄z tria a p̄re naturali. s. esse: do-
cumentū: et nutrimentū. sic a p̄re n̄ro spūa
li xp̄o i^a tria hēm⁹. s. eē p̄ grām: nutrime-
tum p̄ sua b̄nficia: documentū p̄ sua doctri-
nā. **E**x p̄rio cognoscit eius potētia. ex sc̄do
ei⁹ misericordia. **E**x tertio ei⁹ sapiētia **P**ro-
pter potētiā debem⁹ ip̄z honorare. **P**ro-
pter misericordiā ip̄sum inuocare. **P**ro-
pter sapiētiā ip̄z ascultare. **I**n hodierno
igit euāgelio oīdīf qualr turba fuit attē-
ta ad audiendū eius sapiētiā: q. triduo
fuit eū secuta. qualr ip̄s fuit misericors
eis cōpaciēdo: quia videns eos exurire
2c. qualiter fuit potens ad operandū: q.
de. 7. panibus quasi quattuor milia homi-
num satiauit secundum q. **M**ar. narrat
in quo tria tangit. v3.

Affectum pietat⁹ viscerose.

Effectum potestat⁹ vigoiose.

Excessum quantitāt⁹ numerosē.

Primū probat desiderium demon-
stratū. **S**ecundū miraculum perpetra-
tum. **T**ertium superfluum exportatum.
Primū in principio. **S**ecundū ibi. **E**t
responderunt ei discipuli. 3^m ibi. **E**t s̄stule-
runt quod superauerat de fragment⁹.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit ꝛc.
q ꝑ probat ꝛc. dicit. Cum turba plu-
 rima ꝛc. Vbi sciendū qꝫ natura
 le est: qñ homo videt aliquem in necessi-
 tate positum qꝫ sibi cōpaciatur. Xps igit
 qui verus hō erat videns turbam ipm se-
 quentem: indigētem ꝛ famelicā sibi cōpa-
 titur ex affectu. Dic igitur. 6. possumus
 considerare. s.

Cogregatōem indigentem.

Cōpassionem inclinātem.

Deuotionem pseuerantem.

Subuentiōem deficientem.

Afflictiōem iminentem.

Condictiōem prohibētē.

Quantū ad primū dicit. Cū turba ꝛc.
 Vbi sciendū qꝫ turba sic deuota ꝛ reuerē-
 xpo ipsuz sequebat: tū propter signa qꝫ vi-
 debant ab ipso fieri iuxta illud Luc. 6. Et
 omnis turba q̄rebat ipm: qꝫ virtus de i^o
 eribat ꝛ sanabat oēs: tū propter eius do-
 ctrinam. qꝫ Mar. 12. Multa turba cum
 libenter audiebat. Sciendū est aut qꝫ
 in h qꝫ dñs qꝫ non habebant qd manduca-
 rent scdm Glo. datur intelligi necessitas
 turbe qꝫ fuit m^a xpo miraculum faciendū.

**Quantū ad secundū. s. cōpassioneꝝ in-
 clinātem dicit cōuocatis discipulis ꝛc.** Vbi
 sciendum scdm Criso. qꝫ xps discipulos
 vocat pmo vt ostēdat qꝫ maiores aliquā-
 do debent hñe consiliū cū minoribus ꝛ
 non despicere ipos: nec omnia de proprio
 capite opari. Secundo vt discipuli discāt
 ab ipso alijs misereri. iuxta illud Luc. 6.
 Estote misericordes sic ꝛ pñ vester mise-
 rico: s. ē. Tercio vt ex eo qꝫ eis familiari-
 tatē ondit: inducat eos ad mutuā dilectō-
 nez habendā iuxta qꝫ dixit eis. Jo. 13. In
 h cognoscēt omnes qꝫ mei discipuli estis
 si dilectōez habueritis ad inuicē. Sciē-
 dum est autꝫ loquēdo moraliter qꝫ xps
 miseretur.

Humilib⁹ culpā indulgēdo.

Indigētib⁹ auxiliū tribuēdo.

Pacientib⁹ penā mitigādo.

Laborātib⁹ p̄mia largiēdo.

**Primū miseret humilibus culpaz in-
 dulgendo.** Nam dñs videns hoīez ex timo-
 re finali se sibi humiliari: ip̄ius principa-
 liter miseret. iuxta illud ps. Miserus ē
 dñs timentib⁹ eum q^m ipse co. fig. n^m.

**Hoc aut fuit figuratū. 4. R. i. vbi sen-
 tentialiter qꝫ cū elyas staret in monte: ve-
 nerunt ad eum duo principes quinquage-
 narij: ꝛ sibi locuti fuerūt supbe: vēit ignis
 de celo ꝛ deuorauit eos: veniens autē ter-
 tius quinquagenarius curuauit genua añ
 elyam ꝛ deprecatus ē eum humiliter. d.**

**Obsecro vt miserariis aīe mee: ꝛ quia sic
 se humiliavit nō fuit deuoratus ab igne:
 ꝛ obtinuit vitam.** Vbi sciendū qꝫ p hel.
 qui interpretat dominus deus intelligi-
 tur deus qui est dominus omnīū. I^o dicit
 tur super montem stare: quia licet vbiqꝫ
 sit per suā potētā: tamē in celo significa-
 to per montē dñs spāliter habitare: iuxta
 illud ps. Domin⁹ in templo sancto suo.
 dominus in celo sedes eius. Per du-
 os vero principes quinquagenarios. qui su-
 perbe ad deum accedūt in suis virib⁹ cō-
 fidentes. de quibus deuter. 1. Aduersan-
 tes imperio dñi ꝛ tumētes superbia ascē-
 distis in montem: tñ quid eis accideret
 qꝫ ignis deuorauit eos: qꝫ supbi igne
 infernali puniunt. Unde dñs Jo. 66. ver-
 mis eorum nō morietur. i. ignis. Per
 tertium vō qꝫ ad Elyaz accessit humiliter
 itelligunt hoīes qꝫ cum humilitate ad de-
 um accedunt. qꝫ quidem quilibet debet
 facere considerando penam peccato sup-
 bie debitam: iuxta admonitionem eccle-
 siastici. 7. vbi dicit. Humilia valde spī-
 ritum tuum: quoniam vindicta carnis in-
 uenit gratiam. quia se humiliavit corꝫ
 Bel. sic peccator coram deo. quia Jac. 4.
 Superbis deus resistit: humilibus autꝫ

dat gratiam. **T**ertio miseretur indigentibus: auxilium tribuendo. Nam de⁹ videns hominem suo adiutorio indigentem cum potenter adiuuat. Et sic possit hō dicere illud ps. Audiuit domin⁹ et miseratus ē mei. dominus factus ē adiu. me⁹. **H**oc autem fuit figuratum. 2. mach. ij. vbi sententialiter dicitur q^d cum lyfias hostis iudeorum veniret cum magno exercitu p^otra eos et expugnaret eos fortiter: machabeus et qui cum eo erāt: cum lacrimis rogabant dominum q^d eis mitteret adiutorem: quorum vota exaudiens dominus: misit eis angelum suum in forma vnius militis in veste candida habentem arma aurea et astam vibrantem: quem videntes fuerunt confortati: et benedixerūt dominum: et ibant prompti ad p^oelium: de celo habentes adiutorem et pugnātes contra inimicos: de ipsis victoriam habuerunt. **U**bi sciendum q^d per lyfiam hostem iudeorum cum suo exercitu: intelligitur dyabolus cum multitudine viciolorum. Per iudeos autem qui erant populus dei: intelliguntur omnes homines qui debent esse populus dei: quia per ipsum sunt facti. Sicut autem lyfias contra iudeos pugnabat: sic dyabolus cum peccatis contra genus humanum. **Q**uando autem homines sic sentiunt se pugnare a dyabolo: debent ad deum recurrere sic isti fecerunt. si autem sic deuote ad dominum se cōuerterint: mittet eis de celo angelum: cuius auxilio poterūt victoriam obtinere. Et sic verificetur illud exo. 33. Abit tam p^ocursor tuus angelum: et eiciat cananeū: amorreum: et he^m et iebeuseum ut intres in terram fluentem lacte et melle. **T**ertio deus miseretur paciētibus penam mitigando. Nam licet deus aliquādo contra homines iratus ipsos puniat: tamen penam mitigat: si cū humilitate culpam cognoscunt. **H**oc autem fuit figuratum. i. parali. 21. vbi sententialiter dicit

q^d eū propter numeratōem populi et magnam multitudinem dō fuisse elatus in superbiam et displicuisse deo: dō voluit euz punire: et misit sibi per gad prophetam q^d de tribus vnū eligeret: aut trib⁹ ante famem: aut pestilentiam: aut tribus mensibus fugeret inimicos: et gladiū eoz nō posse euadere. aut tribus diebus mortem domini et gladium versari in terra: et angelus dñi ipsos interficere in vniuersis isrl' finib⁹. Cū autem ex omni parte angustie pmerent dō: quia oia erant sibi valde graua: dixit tñ ad gad ppham: melius est mihi vt i cidas in manus domini: q^d multe sunt miserationes eius q^d in manus hominū. Et sic elegit punitionem diuinam. Deus igitur misit angelum suū: euaginatū tenentem gladium: et stantem inter celus et terram: et mortui sunt de populo Dauid infra tres dies. 70. milia viroꝝ de isrl'. cū q^d angel⁹ verteret se p^o ier^m vt pcuteret eā: et vidisset eum dō cecidit tā ipse q^d maiores natu uestiti cilitio pnt in terra et recognoscēs dō pccm suū et accusans se deo et excusans populū innocentē misertus ē dñs et pcepit angelo q^d iam manus eius cessaret ne amplius interficeret homines quos iusserat puniēdos. **U**bi sciendū q^d p dō q^d nūerādo populū peccauit p superbiam q^d iuxta illud eccliaſtici. 10. iniriū est ois pccī: intelliguntur oēs pccōres: circa quos irat⁹ dñs et eis p gad. i. p inspiratio nem internā vel eruditōne externā cōinatur sibi penā debitā p pccis iuxta q^d dictū fuit antiocho regi ab vno de. 7. fratribus quos interfecit fecit q^d obseruabat legem dñi. **A**bach. 7. Tu vero iusto iudicio dei iustas penas supbie tue exsolues. **H**omo autem sic videns se offēdisse et audiēs cōmitionē diuinā: q^d culpa d³ ordinari p penaz se d³ in manibus dei ponere q^d nouit penam debitā pccis et instar dō et senioꝝ populi d³ se vestire cilitijs per austeritatis assumptionē et stare p^onuo in terra p mor

tis meditationē. d. illud ps. Reminiscere
miserationū tuarū dñe ⁊ misericordiarum
tuarū q̄ a seculo sunt. Et tunc deus videns
eius humilitatē ipsi⁹ miseret q̄ ecclīastici
12. Misertus ē dñs penitētibus. Ad cui
dentia ar istaz triū punitionū quaz optio
data sunt dō sciendū est q̄ oīa peccata ge
neraliter reducūt ad tria. s. supbia aua
ritiam ⁊ luxuriā. Ista igit debēt puniri p
sua p̄traria. s. supbia p humilitatem: auari
tia per paupertatem: luxuria p castitatē: q̄
tria dant intelligi p istas tres punitiōes
p̄positas dō. Nā humilitas in fuga inimi
corū. Paupertas in fame ⁊ pestilētia. Casti
tas in occisione gladij: q̄ sicut p gladium
homines moriuntur corporālī: sic p casti
tatem mori dicunt peccatis. Quādo igit
homo peccat mortālī: deus sibi denūciat
vel per cognitiōem naturalem vel p scri
pturam vel doctrinā alterius penā infli
gendā peccatis vt supradictū est. Nōmo
autēz cernēs debitā penam nō posse eua
dere: debet se p̄mpto animo in manibus
dī ponere: ⁊ etiam se ad terrā prosternerē
se morturū considerādo ⁊ se humiliādo:
⁊ vestiri cilicij mundū despiciēdo: ⁊ carnē
mortificando. Quia vero peccata in hoīe
a sensualitate principalī habent ortū: iō
instar dō in se carnis mortificatiōem debz
assumere: significatā per interfectiōem ho
minū quos angl's dei occidit. Videns
autem deus sic humiliatū hominem: sibi
ex solita pietate recōciliatur penam mit
tigans: Unde potest sibi dicere illud ps.
60. In indignatiōe enim mea percussisti te: ⁊
in recōciliatione mea misertus sum tui. Si
gnanter autem dī q̄ in qualibet punitiō
ne fuit ternarius numerus ad designandū
1^a. 3^a. que sunt in vera penitētia. de quib⁹
dicit dñs ecclī. 15. In tribus beneplacitū
est spiritui meo. 4° deus misertur la
borantibus p̄mia largiēdo. Nāda postq̄
vidz hominem dolētem d peccatis: ⁊ por
tantem patient penā debitā: nō soluz sibi

miseretur dādo gratiam in p̄senti: sed et
gloriam in futuro. Unde ps. Ipse est qui
cor. te in misericordia ⁊ miserationibus.
¶ Hoc autem fuit figuratū ps. 40. vbi
dominus loquens de filijs Israhel ad se cō
uersis dicit. Non exurient neq̄ sitient ⁊
non percutiet eos estus ⁊ sol quia misera
tor: eorum reget eos. ⁊ ad fontes aquarū
potabit eos. ¶ Abi sciendū q̄ per filios
Israhel qui erant auersi a deo ⁊ postmodū
conuersi ad ipsum intelliguntur peccato
res qui peccando auertuntur a dō: ⁊ post
modum per penitentiam conuertuntur:
de quibus Joñ. 3. Conuersi sūt d via sua
in mala. ⁊ misertus est deus super m̄ tiaz
q̄ loquutus fuerat vt faceret eis ⁊ non
fecit. Sic autem conuersi non dicunt exu
rire neq̄ ⁊c. quia deus propter suam mi
sericordiam eos in vita eterna reficit ⁊ d
fendit. Abi iuxta illud. 1. cor. secūdo. Deu
lus non vidit. auris non audiuit. nec in
cor hominis ascendit que p̄parauit deus
diligentibus se. ⁊ ideo dicitur q̄ misera
tor: eorum reget eos ⁊ ad fō. ⁊c. ¶ Quā
tum ad tertium. s. deuotionem perseverā
tem dicit. q^m ecclīam triduo sustinet me.
Abi sciendum q̄ turba reuerens deo ⁊ li
benter audiens Christi doctrinam: cum
ipso libenter morabatur. Ad quod quem
libet n̄m admonet ps. d. Expecta domi
num ⁊ viriliter age. Conforta cor tuum
⁊ susti. dominum. ¶ Sciendum est au
tem loquendo moraliter q̄ inuēio quin
tuplex triduum s.
Recōciliatiōis pacificantij
Actiōis p̄merentij.
Contemplatiōis delectantis.
Religiōis distinguētis.
Redemptiōis liberantis.
¶ Primo inuenio triduum reconciliatiō
nis pacificantis. ⁊ illud est amara contri
tione: integra confessio. ⁊ perfecta satisfā
ctio que sunt tres partes penitentię
per quam homo reconciliatur Deo.

Istud est triduum de quo figuratiue dixit dñs Moyses. q̄ diceret ad regē egypti Exo. 3. Ibimus in viā triū diez in solitudine vt imolemus deo nro. **U**bi sciendum q̄ p solitudine intelligit status penitentis q̄ est austerus aliquā penitentibus in q̄ hō d̄ ire p viā triū diez. i. p p̄dicta tria. **S**ecūdo inuenio triduum actionis pmerentis: et istud triduum est amor alliciens timor: retrahēs: intentio regulans que sunt tria p que hō meritorie opatur. **I**stud est illud triduum de quo figuratiue d̄r numeri. 10. Profecti sunt filij israel de mōte dñi viā triū diez: archamq̄ fedoris dñi p̄cedebat eos p tres dies puidēs castra castrorū locū: nubes quoq̄ dñi sup eos p diem cum incederēt. **U**bi sciendū q̄ per filios israel trāsēntes p desertum viā triū diez intelligūtur hoies exiitentes in statu p̄nie quos d̄r p̄cedere archa federis dñi. i. xps designatus p archā: q̄ in ipso p̄tinet diuinitas thesaurus p̄tiosus. sup quē d̄r esse nubes. i. spūs s. grā aiām refrigerās irugans et fecūdās. **T**ertio inuenio triduum p̄tēplationis d̄ lectantis et si triduum est pura cogitatio: lectio. et deuota ōro. p si tria ascēdit hō multociēs ad statū p̄tēplatiōis aiām delectantis. **H**oc triduum est illud de quo snialit̄ et figuratiue dicitur Luc. 2. q̄ cū parentes xpi ipm quererent factū est post triduum inuenerūt illū i templo sedentē in medio doctorū audientē illos et interrogantem. **U**bi sciendū q̄ p parentes xpi ip̄s quereutes intelligūtur hoies deuoti: q̄ teste xpo Mat. 12. Quicūq̄ fecerit voluntatē p̄ris mei q̄ in celis est ipse meus frater et soror et mater est. Isti igit xpm querentes post triduum eum inuenerūt: q̄ in cogitationibus puris lectionibus et orationibus ipm reperient in tēplo. i. in ecclia militante quantū ad viatores et i triumphante quantū ad cōprehensores. **Q**uarto inuenio triduum religionis distinguētis. et si

est obediētia p̄p̄ta paup̄atis alta: et castitas munda. **M**ā ista tria quilibet religiosis p̄tetur: quare a secularib⁹ ē distinct⁹. **H**oc triduum est d̄ quo figuratiue d̄r. 1. **A**bach. 5. q̄ iudas Abach. et iōathas frater eius trāsierunt iordanē et abierūt viā trium diez in deserto. **U**bi sciendū q̄ p iudā mach. qui interpretat confitēs et ingeniosus: et Jonathā qui interpretatur columba veniēs: intelligit quilibet hō qui cogitans suā salutē in p̄fessione vere fidei et puritate p̄scientie vult stare. **I**ste d̄r trāsire iordanē. i. mūdū relinquere p iordanem q̄ interpretat descensum designatū. et intrare desertū. i. statū religionis aspū et si viā trium dierum. i. seruando tria p̄dicta. **Q**uinto inuenio triduum redēptōnis liberans: et triduum ē passionis accerbitas: tumultuōis veritas: resurrectionis alacritas. **M**am per ista tria sumus redēpti a seruitute dyaboli: et data est nobis spes resurgēdi. **E**t sic verificetur de xpo illud Osee. 6. Viuificabit vos post duos dies et in die tertia suscitabit nos. **H**oc est triduum de quo figuratiue dixit xps iudeis. Jo. 2. Soluite tēplū h̄ et i tribus diebus excitabo illud. **U**bi sciendū q̄ p tēplū d̄ xps loquebat̄ intelligitur ei⁹ humanitas. illud tēplū solutū fuit q̄ in ligno crucis xps fuit mortu⁹ et positus in sepulcro q̄ post tres dies excitatum et rebedificatū d̄r: q̄ xps vtute diuitatū tertia die a mortuis resurrexit. **Q**uantū ad quartū. s. subuentionē deficientē dicit. nec habent q̄ māducent. **Q**uia enim h̄ Cri. Turba diu expectauerat cū xpo: consumplerat cibos quos portauerat. **U**n̄ poterat dicere illud Numeri. 21. Beest panis. **Q**uantū ad quintū. s. afflictionē iminentem dicit. et si dimiserō eos iē. 2c. **N**e forte si dimisisset turbā fame perisset iō voluit dimittere ieiunos. **S**ciendū est at̄ q̄ xps noluit turbā ieiunā dimittere quantum ad cibum corporale sed satiavit eā. 7.

panibus: s; non semp fm Theo. d alimen-
tis miracula faceret: ne pp hoc turba vi-
deretur ipm sequi. sed quando necessitas
iminebat. Noluit et turbaz dimittere fm
Grego. qn pp cibum ipsam reficeret salu-
taribus documentis. ¶ **Q^m** ad 6^m. s. co-
dictem phibetem dic. quidam enim ex
eis de longe venerunt: turba enim d mul-
tis ciuitatibus ueniebat ad xpm ⁊ lōgin-
quis: ⁊ ideo prohibebantur pp distantiaz
loca redire ad propria sine magno dispē-
dio. ¶ **Ab**o: aliter autem sciendum ē q p
turbam de longe ueniētem ad xpm: itelli-
gunt peccatores: q aliqui pp peccata lon-
ge erant a xpo: q postmodum facti sunt
d. ppe: qn ad pniā conuertunt: d quibus
Eph. 2. Nunc autem in xpo yesu: vos qui
aliqui eratis longe facti estis ppe i sāgui-
ne xpi.

Secunda pars.

Equitur. Et responderunt ei di-
scipuli ⁊c. vbi tangit effectum
potestatis uigoroſe: q probat
miraculum perpetratum. Vbi sciendum
q vigor: potentie cognoscitur: quādo ali-
qd per ipm fit q est sup: a omnē estima-
tōem. Cum igitur satiare tantam turbaz
s. quattuor: milia de tam paucis pāibus
s. 7. fuerit vltra cōem cursuz nature: signū
fuit i xpo maxime potestaz. Circa igitur
istā prem qttuor: possum⁹ pſiderare. s.
Estiatōem impossibilitaz.
Dispositōem congruitaz.
Executōem potestaz.
Consecutōem facietaz.
¶ **Q^m** ad p^m dic. Et rñderūt ei dis. ⁊c. Ista
ei estiatō impossibilitaz satiadi tāta mul-
tudinē potuit accider discipul⁹ ex duob⁹
s. ex loco dſerto vbi erat: ⁊ ex paucitate
pan^m. ¶ **Q^m** igit ad abas estiatōes dſ. Et
rñderūt ei ⁊c. ¶ **Sciē**. ē at q xps discipu-
los n̄ rephēdit: s; i rñſiōe ſua ei⁹ potētiaz
ignorauerūt: s; bēigne iterrogat. d. Quot
pāes hētis: vt fm Theo. det nob ex^m ne

irascamur ignorātib⁹: s; eis ppatiamur.
¶ **Sciē**. ē et q xps nō iterrogat discipu-
los s; Remigiū. vt discat: q ipse oia no-
uit: s; vt ex eoz rñſiōe: miraculū euidēt⁹
fiat. ¶ **Q^m** ad 2^m. s. dispōnē pgruitaz di-
cit. Et pcepit turbe discumbe. vbi Glo. lo-
quēs d refectōe. s. panū ⁊ 7. dic ibi. s. i re-
fectōe. s. panū. sup fenū vt dſideria cānis
cōprimant. ¶ **Sciē**. i refectōe. 7. panū super
terrā: nisi ⁊ ipse mūdus relinqre pcepit.
¶ **Q^m** ad 3^m. s. executōe ptatis dic. Et
accipiēs. 7. pāes ⁊c. vbi sciē q xps vidēs
turbā idigētē ⁊ panē nō sufficiētē: virtu-
te ſue dinitaz ipos multiplicauit: s; lī ⁊ pi-
ſces. ¶ **Sciē**. ē s; Yllariū q xps ddit pa-
nes discipulis vt apponerēt turbe ad defi-
gnandū q ipsi ddebāt ministri eē ⁊ dispē-
satores donoz dei. ¶ **Q^m** ad 4^m. s. pſecu-
tōem satietaz dic: ⁊ māducauerūt ⁊c. vbi
sciē q xps virtute ſue diuitaz: itantū mul-
tiplicauit pāes ⁊ piſces q ois turba ad sa-
tietatē sufficiētē comedit. Et sic xificatū
fuerit illō ps. Edēt pa. ⁊ satur. ⁊ lau. dſim-
oēs q re. eū. ¶ **Sciē**. ē at loquēdo moral:
circa istā ptē i q fit mētō d ſollitudie vbi
erat turba ⁊ d. 7. pāib⁹ ⁊ d piſcielis q per
ſollitudinē itellr stat⁹ pnie: ad qz homo d
bz ire si vult satiari a xpo ⁊ tēptationes
dyaboli deuicare. ¶ **Ab**o at fuit figuratū
Zpoc. 12. vbi ſinialiter dſ q draco magn⁹
hñs capita. 7. ⁊ cornua. 10. ſtarete ate mu-
lierem que erat paritura: vt cum pepiſſz
filium eius deuoraret ⁊ peperiſſz filiu ma-
ſculum: raptus est filius eius ad deum ⁊
mlr fugit in ſollitudinē ibi habēs locuz
patum a dō vt ibi paſcat illam dieb⁹ du-
cent⁹ ſexagita: ⁊ sic mulier cū filio a draco-
ne euasi. ¶ **Ab**i sciē q per i^m draco-
nē hñtem capita. 7. ⁊ cornua. 10. pſequētez
mulierem: intellr dyabolus aduerſus hu-
mano generi ⁊ ipm diuerſis tēptatōni-
bus pſequēs. Et fit draco quem ſorma-
uerat ad illudēdum ei. ps. Et dicitur ha-
bere ſeptem capita ⁊ 10. cornua: quia de

septem vitijs capitalibus temptat hoies
7 de. 10. transgressiõibus mandatorum.

Per mulierem xpo pregnantē: intellr
qlibz q aliquñ in mente aliqñ bonum opus
concepit vt eum postmodũ pariat in effe
ctu. **E**t igit dyabolus significatus per
draconem infidietur hõĩ significato per
mulierem vt deuoret opus bonũ signifi
catum per filium: vel totalr ipediẽdo ne
fiat: vel aliqñ circõstantias idebitas sug
gerendo: homo tñ d3 esse pñans 7 resiste
re sibi virilr: 7 sic filius. i. op⁹ bonũ dñ ra
pi ad deum. i. coram dō p angelos pñari
7 tunc qñ hõ videt sic se ipugnari a dya
bolo: d3 fugere ad dñsertum pñie. Et dicat
cum pñ. Elongauĩ fugiẽs 7 mansi in solli
tudine. sic aut ibi exñs a deo pascitur dñe
ctatõibus spũalibus. Et sic verificetur i
lud ps. 51. Ponet desertum eius qñ deli
tias 7 solitudinẽ eius qñ hortum domi
ni. gaudium 7 leticia inuenient in ea: gra
tiarum actõ 7 vox laudis. Per septẽ aut
panes quibus fuit turba refecta: intelli
gunt. 7. gradus qui dñbent esse in homine
perfecto: Nam verus pñitẽs d3 eẽ in gra
du.

Resurgẽtis peccatũ dimitteẽdo.

Perfistẽtis dyabolũ deuicẽdo.

Facientis bonũ exterĩ opando.

Prosequẽtis in bono pseuerando.

Sustinentis aduersa tollerando.

Abdicantĩ veritatem inqrendo.

Delectantĩ bõitatem degustando.

Primus panis est remissiuus culpe
inicientis. Secũdus est collatiu⁹ potentie
resistentĩ. Tertius eĩcitiu⁹ ignauie pigrit
antis. Quart⁹ eĩ roboratiu⁹ pñtatie exse
quentĩ. Quint⁹ eĩ pñatiu⁹ paciẽtie suppo
rantĩ. Sext⁹ eĩ illustratiu⁹ itellec⁹ cogno
scẽtĩ. Septim⁹ eĩ qetatiu⁹ affectus appe
tentĩ. **P**⁹ ver⁹ pñitẽs d3 eĩ i gradu re
surgẽtĩ peccatũ dimitteẽdo. Nam hõ q sentit
se i peccõ p q mortũ spũalr: debz a peccõ re
surger qñ cit⁹ pñr. Ad q admonet quẽl

pacõrem apostolus Eph. 5. d. Surge qui
dormis 7 exurge a mortuis 7 illuminabit
te xps. Et qm ad hĩ est prim⁹ panis remis
siuus culpe inicientĩ de quo ps. Domĩus
cibabit nos pñe lachrimaz 7 potuz da. no
bis la. i. mẽsura. **E**t 2⁹ debz eĩ i gradu pñ
stentĩ dyabolũ dñvincẽdo. Nam homo qui
sentit se ipugnari a dyabolo debet forti
ter sibi resistere 7 ipm dñvincere iuxta ad
monitionem petri. d. 1. can. sua. 5. Sobriũ
estote 7 vigilate qz aduer. vñ dyabol⁹ tan
qñ leo ru. circuit q. quẽ dñuoret. cui re. for.
in fide. Et qm ad hĩ eĩ scõs pñis collatiuus
potẽtie resistentĩ. Et iste eĩ pñis de q dixit
Abraam ill⁹ tribus viris quos inuitauit
ad pradium. gen. 16. Lauent pedes vñi 7
requescite sũ arboze: ponatqz bucelã panis
vt confortet cor vñm: postea transibitis
Nam hõ debz lauare pedes se a peccato
purgando: qescere sũ arboze: passionem
xpi meditando: accipere bucellam panis
eucharistiam degustando: 7 sic fortĩ effici
tur dyabolũ expugnando. **E**t 3⁹ debz eĩ
i gradu faciẽtis bonum exterĩ opando.
Nam d3 se exercere i opibus fructuosis:
iuxta admonitionẽ pcursois. d. Jo. 3. Fa
cite ergo fructus dignos penitẽtie. 7 ad
Gal. 6. Dum tps hẽmus opemur bonũ.
Et qñtũ ad hĩ eĩ terti⁹ pñis icitatiu⁹ ignauie
pigritatis. 7 1⁹ eĩ panis d quo dñr Prover.
28. Qui opat terrã suã saturabit panib⁹: 7
qui sectabitur otium replebitur egestate.
Et Quarto d3 esse in gradu psequẽtis in
bono pseuerando. Nam hõ non solũ d3 incipe
bñ facere si vult grãm pseq: s3 pseuerare:
qz Mat. 10. Qui at pseuerauerit vsqz in fi
nem hĩ saluus erit. Et qñtum ad hĩ est xps
pñis q eĩ roboratiu⁹ pñtatie exequẽtis. Et
1⁹ est panis de quo dñr. 3. R. 19. q respexit
Mel. ad caput suũ subcinericius panis 7
vas aque q cõedit 7 bibit 7 abulauit i fo
titudine cibi illi⁹. 40. dieb⁹. 7. 40. noctibus
vsqz ad mōrẽ dei oreb. i. ad glĩam paradisi.
Et Quinto d3 eĩ in gradu sustinẽtis: ad

uerfa tollerado. **M**ā h̄i hōi in bonis opib⁹
accidāt aliq̄ displicibilia: tñ d̄z eē paciēs
ea virilr supportando iuxta illud Ro. 12.
Spe gaudētes in tribulatōe paciētes. Et
q̄tū ad h̄ ē q̄nt⁹ p̄āis p̄batiū⁹ paciētie sup
portātis: i⁹ est p̄āis de q̄ d̄r Job. vltimo
Venerūt ad Job vniuersi sui sui: vniuer
se sorores: et cuncti q̄ nouerāt eū prius: et
comederūt panē cū eo i domo eius. **M**ā p
Job q̄ interpretat dolēs: itelligit x̄p̄s q̄ p
nob in cruce doluit: in quo exēplū habui
mus paciē: et iō ad ip̄m debēt venire tam
sui q̄ sorores. i. tā viri q̄ mulieres: vt pa
nem cum eo comedant. i. adiscant paciēti
am i aduersis. **C** 6º d̄z eē i gradu medi
tanq̄ vitatē iquirēdo. **M**ā hō cui d̄dit d̄s
iūctū vt possit vitatē cognoscere: d̄z ip̄az
diligēter ingreere: vt possit p tpe eā alijs
predicare. vt dicere possit illd̄ prouer. 8.
Aperiētur labia mea vt recta p̄dicē vitā
tem meditabif guttur meū: et labia mea d̄
testabunt ip̄ium. Et q̄m ad h̄ est. 6. p̄āis il
lustratiū⁹ intellect⁹ cognoscenq̄. Et i⁹ ē pa
nis ad quē nos iuiat sapiētia. puer. 9. d̄.
Vēite et comedite panem meū et bibite vi
nū q̄ misui vobis. **M**ā sicut d̄r Deutero.
8. **N**ō in solo pane viuit hō sed in oī ver
bo q̄ egreditur de ore dei. **C** Septimo
d̄z esse in gradu delectātis bonitatē degu
stando. **M**ā hō considerādo diuinā boni
tatē d̄z in ipsa sp̄saliter delectari. Unde
ps. Gustate et videte quoniā suavis ē do
minus: beatus vir qui sperat i eo. Et quā
tum ad h̄ est septimus panis quietatiū⁹
affectus appetētis. Et iste est panis de
quo ps. Panem angelorum manducauit
homo. Et sapientie. 16. Angelorum esca
nutriuiſti populum tuum et paratum pa
nem de celo prestitiſti eis sine labore: et
omnis saporis suauitatem. **C** **E**l per se
prem panes possunt intelligi. 7. virtutes
que debent esse in homine. Figurata per
7. lucernas super candelabrum de quib⁹

Zach. 4. **V**idi et ecce candelabrum aure
um totum et lampax super caput eius. et
septem lucerne super illud. **E**bi scien
dum q̄ p illd̄ cādelabrū itelli quilibz ho
mo. Per lampadem vero super caput
eius Christus bitans in anima per gr̄az
Per. 7. No lucernas. 7. p̄dicte virtutes.
C **E**l per. 7. panes: itellit septē dotes i
p̄ria. 3º q̄tū ad aiām. s. clara visio: suavis
fructio: et firma tētio: q̄tū ad cor
pus. s. impassibilitas: claritas: agilitas et s
tilitas. d̄ q̄bus. 1. Cor. 15. Seminat i corpo
re surget in incorruptionē q̄tū ad ipassi
bilitatē: seminat in ignobilitate surget in
glia: q̄tū ad claritatē seminat in infirmi
tate: surget i virtute q̄tum ad agilitatē.
seminat corp⁹ aiāle surget sp̄iale q̄tū ad
subtilitatem. **C** **I**ste at fuit figurat⁹ p. 7.
stellas q̄s hēbat i dextera filis filio hoīs
de quib⁹ Apoc. 1. **V**idi. 7. cādelabra aurea
et i medio candelabroz aureoz silem filio
hoīs vestitū podere et precictū ad mamil
las zona aurea: caput at eius capilli erant
cādidi tanq̄ lana alba et tanq̄ nix: et oculi
ei⁹ velud flāma ignis: et pedes siles auri
calco sicut i camino ardēt: et vorillius tā
q̄ vox aquaz multaz et hēbat in dextera
sua. 7. stellas. **E**bi sciendū q̄ p filiū ho
minis intelligitur x̄p̄s. Per simlē vero
filio hoīs quilibet beat⁹ i p̄ria qui iō filis
x̄p̄o d̄r: q̄ i p equalitatē n̄ fit filio i glia
tñ sibi filio d̄r p imitationē iuxta. i. Jo.
3. Scimus quoniā cū apparuerit filēs cri
mus ei. 3º d̄r stare in medio. 7. candela
brorum aureoz. 1. i medio vniuersitatis
scōz. Ille d̄r vestitus podere q̄ est vestis
līnea cooperiēs totū corpus. pp. ornamen
tum glorie q̄ habent in paradiso. Sicif
aut precinctus ad mamillas zona aurea
pp splēdorem sap̄. **E**st q̄ capilli candidi
erant et. ad designandum q̄ intellectus
hominis beati significati per caput et
cogitationes significare per capillos
omniū odam puritatem habebunt. **E**t

de ipsis dicat illud tref. 4. Candidiores sunt nazarei eius niue: nitidiores lacte: rubicundiores eboze antiquo: salphori pulchriores. Dicitur et q oculi eius sunt sic flama ignis: ad designand cognitiōez clarā d rebu: qz beatus habebit. *Uñ Jh. 30.* Est oculi tui vidētes pceptorem tuū. Dicitur et q pedes eius erāt similes auricalco ꝛc. ppter inflammatum desiderium q habebit deū ꝛ alios sanctos diligēdo. Dicitur et vox eius tanqz vox aquarum multarū: ad designand laudes ꝛ pcoma q habebit dō gratias referēdo. Dicitur at habere in dextera. 7. stellas. ppter. 7. dōtes supradictas. *¶* Per pisciculos autēz qui saporem dāt panib⁹: intelligunt secundū Jero. exēpla sanctorū viroꝝ p que vere penitens allicif ad penitentiā: vt austeritas q inuenit in ipa: sibi fit saporosa.

Tertia pars.

Equif. Et sustulerūt q superat de fragmētis ꝛc. *¶* Ubi tangit excessus qzitatatis numeroze: q pbat superflūū asportatū. *¶* Ubi sciendum q ex eo q supfluit de. 7. panibus ꝛ paucis piscibus ꝛ ex multitudine manducantiꝝ datur intelligi hui⁹ miracli magnitudo. Secundū h igitur hic duo possumus considerare. s.

Escaꝝum magnitudinem.

Conuiuarū multitudinem.

¶ Quantū ad primū dicit. Et sustulerūt ꝛc. *¶* Ubi sciendū q illi. 7. panes cū paucis pisciculis nō solum suffecerūt ad refectiōnem turbe sed multū suphabūdauit: qz. s. 7. spote. *¶* Sciendū est at q p illas. 7. sportas in qbus fuerūt recolēta q supauerunt fragmēta: intelligunt secundū Glo. sancti viri: i qbus cōtinetur diuina grā anime refectiua. *¶* Quantū ad secundūz s. cōuiuarum multitudinē dicit. Erāt at q māducauerāt ꝛc. *¶* Ubi sciendū q iō xp̄s dī qz tuoz milia hoīūz faciāse: vt deē nō itelligi q q vlt faciari a xp̄o i h mūdo p grā

tiā ꝛ in futuro p glām dꝝ viuere virtuose q dāt nob intelligi in nūero quaternario scdm Glo. *¶* Ista suphabundans refectio fuit figurata p refectiōem qz fecit elyseus: de qua dī. 4. R. 4. q qdaz vir vēit ad elyseum deferēs sibi. 20. panes q dixit ministro q daret multitudini vt comederēt: q rñdit quantū est h: vt apponā corāz centū viris: q iterum dixit eis q daret pplo vt comederet addens h dicit dñs comedēt ꝛ superit. Posuit itaqz corā eis: q comederūt: ꝛ supfluit iuxta verbū dñi. *¶* Ubi sciendum q p elyseum: intelligi xp̄s. Per illos autem viros intelligitur turba que erat famelica. Per ministrū vero qui apposuit panem intelligunt discipuli qui dederunt turbe manducare. Sic igitur illi homines comederūt ad sufficientiā ꝛc. hibus supfluit sic turbe Sic igitur xp̄s turbā faciāuit sic nos eternalr in patria faciabit. Ad qz ꝛc.

¶ *Bñica. 7^a. post pent. Euan^m. 48.*

¶ *Tendite a falsis prophis q veniūt ad vos i uestimētis ouīūz ꝛc. Mat. 7. Mos videm⁹ p experientiā: q si aliq vlt docere fideliter ꝛ*

sufficiēter aliqē ad pueniēd ad terminū quem desiderat: nō solū docet viā rectam eundi: sed etiā reddit eum cautū ne diuertat p obliquas semitas p q̄s possit a termino deuiare. *¶* Videm⁹ etiā q aliquis magister docet discipulū suū sciētiā aliqz habentē aliqz pfectionē: nō solū docet i^o p q directe pōt acqri finis ꝛ pfectio sꝫ et vitare ipediētiā finem ꝛ iō docet falsitate cauere. *¶* Xp̄s igit vt bonus ꝛ fidel' p̄r volens nos instruē qualiter pueniam⁹ ad gloriā: qz ex toto corde debemus appetere tanqz nostrum vltimū finem: nō solum docet nos viam rectam eundi q sunt opera bōa sed et docet nos vitare malos

hodie ne forte ex eorum consortio comunice-
mus cum eis in operibus malis. q: teste ps.
Cum puer so puerteris. Volens et ut bo-
nus magister nos docere vera scientiam
i. fide catholica: cuius finis est vita eterna: non
solum docet nos modum per quem possumus
directe ad hunc finem venire: sed et impe-
dimenta cauere. scilicet doctrinam hereticorum et
malorum hominum qui sub simulata sanctitate:
bonas ostendunt esse suam doctrinam et vitas
cum tamen habeant falsas. Et si est ad quod Christus
nos attentos facit in euangelio hodierno.
in quo quattuor tangit. scilicet.

A malignitatem peruerteris magisterum
intuendam.

Claritatem demonstratis indicij speculanda.
Seueritatem deterritis supplicij premenda.
Felicitatem petentis promij appetenda.

Primus probat conuersatio filata. 2^m opus per-
petrata. 3^m punitionis comminata. 4^m retribu-
tio preparata. **P**rimus in primis. 2^m ibi. A fru-
ctibus eorum etc. 3^m ibi. Ois arbor etc. 4^m ibi.
Non ois qui dicit mihi domine etc.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit etc.

Qui probat etc. dicit. Attendite a fal-
sis prophetis etc. Ubi sciendum quod istud est
bonus magister qui habet doctrine veritatem
vite honestatem et mentis sinceritatem. Do-
ctrine veritas corrumpitur per erroris falsita-
tem. vite honestas per conuersationis dupli-
citatem. mentis sinceritas per intentionis pu-
ritatem. secundum si igitur hic Christus nos docet
circa malos magistros. 3^m considerare. scilicet.

Doctrinam mendacitatem in eruditione.

Vite duplicitatem in puerlatione.

Mentis pueritatem in cogitatione.

Quantum ad primum dicit Attendite a fal-
sis prophetis. Ubi sciendum quod illud verbum at-
tendite: importat diligentem cautellam quasi homo dicit
habeat ad considerandum aliquid quod sit ad aliquam manifesta-
tionem latere. Et secundum Crisostomum dicit attendite: quia
homo dicit diligenter attendere quid faciat in his
quae pertinent ad salutem. **R**atio autem quare sic debe-

mus attendere: est quia doctrina est periculum
salarum: sunt falsi prophetae. **I**sti prophetae falsa do-
centes possunt figurari per prophetas de qui-
bus lamentando loquitur Ieremias. 2°. d. Prophetae
tui viderunt tibi falsa et stulta nec aspiciunt
peccata ut te ad penitentiam vocarent. vi-
derunt autem tibi assumptiones falsas et eie-
ctiones. **U**bi sciendum quod per illos prophetas
qui populo prophabant falsa: nec aperiebant
peccata eorum: intelligunt doctores siue predi-
catores adulatorij qui blandientes dunt eis
aliqua placibilia: et multo facilius fabulas ut eis
complaceant laudando excellentias et diuitias
etc. Tales igitur audiendi non sunt. vnde Ieremias.
24. Nolite audire verba prophetarum. d. vbi
non seruietis regi babilonis: quia mendacium
ipsi locunt vobis. **Q**uantum ad secundum
scilicet vite duplicitatem in puerlatione dicit. Qui
venit ad vos etc. Ubi sciendum secundum Crisostomum.
quod ex hoc quod dicitur quod falsi prophetae veniunt
in vestimentis ovium datur intelligi quod per falsos
prophetas intelliguntur heretici et falsi christiani: errores
et falsitatem docentes. **S**ciendum est etiam
quod quia manifesta falsitas paucos aut nullos pre-
dicare: ideo tales palliant se aliquam sanctitatem co-
lore figurati per gabaonitas: de quibus scriptum
est Iosue. 9. quod cum audissent potentiam Iosue.
in vincendo inimicos fingentes se venire
de longinquo partibus venerunt ad Iosue. i.
duti veteribus vestimentis. ut sedes et pacem
inirent cum ipso: quod credens eos vix dicere
fecit pacem cum eis et pollicitus est quod non occide-
rent. postea vero cognita eorum fraude populum
missum noluit quod interficerent: tamen eos ma-
ledictioni supposuit et condemnauit eos ad ce-
dedum ligna: aquasque portandas. **U**bi
sciendum quod per gabaonitas qui interpretantur
perversi iniquitatem intelligunt hypocrite et
heretici falsi qui sunt declives in malitia pro-
pter multitudinem peccatorum de quibus Iosue.
59. Opera eorum inutilia et opera iniquitatis in ma-
nibus eorum. **P**er Iosue. 9. et ysaie nave dicitur potest
te expugnator et faciem miranda: intelligit
Christus qui hostes habuit gentes debellavit et fecit
et iij

mirabilia dñz nobis ex sua victoria hereditatē celestis pñe acqñuit. vñ de ipso dicit pñ illud ecclesiastici. 46. Fortis in bello yhs nane successor Moy. in pphetis: q fuit magnus sñm nomē suū maxim⁹ in salute electoy dei expugnare insurgentes hostes: vt psequeret hereditatē Israel. ¶ Sabaonite igit. i. ypocrite et heretici: audientes mirāda q̄ fecit Job. i. xps voluit sibi cōfederari et assimilari sibi: fingētes seq ipsius vestigia: veniūt ad ipm. i. ad fidē ipsius cū veterib⁹ vestimentis. i. cū apparētia exteriori simulata sanctitate vite. cū qbus xps facere pacē dñ: q ipos inter hoies pmittit puerfari. Quia tñ nō possunt latere: quin Christus eos cognoscat: cognita eoy ypocriti: decreuit q nō moriantur: q ab ipso habent animam imortalē s; tñ condēnat eos vt semp sint sub maledictōe: et vt ligna scidāt et aquas portent. ¶ Per ligna de qbus fit ignis: et p aquas q̄ sunt frigid⁹ intell⁹ duplex mod⁹ penarū que inter alias sunt in inferno. s. calor maxim⁹ et ipotabile frigus: iuxta illud Job. 24. q ab aquis niuiū transeunt ad calorem niviū. Et ad illud condēnabūtur ypocrite et heretici quādo eis dicitur illud Mat. 25. Discedite a me maledicti in ignem eternū qui patus est dyabolo et angelis eius. ¶ Talibus vestimētis nō dñ verus xpianus induit: sed magis ill⁹ d qbus figuratiue dñr apoc. 3. Suadeo tibi emere aux ignitum pbatum vt locuplex fias: et vestimētis alb induaris: vt nō appareat cōfusio nuditatis tue. ¶ Per aurum enim ignitū intelligitur amor: quē debet homo emere. s. quantum in se est: se debite disponēdo: vt sic eo habito fiat locuplex et ratio est: quia in caritate omnia habet: quia habet deum. Nam iuxta ill⁹ i. Jo. 4. Deus caritas est et qui manet in caritate in deo ma. et deus in eo. ¶ Per vestimenta vero alba intelligitnr mentis puritas et honesta cōuersatio q̄ cum cari

tate quibz debet haberi vt sic nō appareat sue confusio nuditatis. s. pditionis gratie animā vestietis et pulchrificatis. ¶ Quātum ad tertium. s. mentis peruersitatem in cogitatiōe dicit intrinsecus autē sunt lupi rap. Abi sciendum q officium lupi est gregem rapere: non nutrire: dispigere: non congregare iuxta ill⁹ Jo. 10. Lupus rap et dispergit oues. Lup⁹ igitur rapax impie rap. crudeliter dispigit: et voraciter deuorat. Sic re vera heretici et ypocrite intrinsecus sunt lupi rapacē. Primo quia rapiunt quos possunt vt post eos trahāt predam. de quibus ezel. 22. Principes in medio eius quasi lupi rapientes predā: et ad effundendū sanguinem: et ad perdēdum animas. Nam tal⁹ sibi officium docendi arroganter apientes dicūt pñcipes in medio populi. ¶ Secūdo instar luporum dispergit gregem domini: quia veritatem fidei et ecclesie sancte xpi: pro viribus dilacerat conant. Et sic dici possit de quolibz istorum illud Je. 5. Lup⁹ ad vesperam vastabit eos. Ad vesperam. i. in vltima mundi etate in qua nunc sum⁹ vastant dum eis doctrinam erroneā dogmatizant. ¶ Tertio instar luporum deuorant gregem domini: quia simplices fideles decipientes suis erroribus deuorare dicuntur. dum eos ad spiritualem mortē trahunt. q̄ deuoratiōem preuidens apostolus dicit. act. 20. Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos: non parcentes gregi. Et Crisosto. super Mat. dicit. Catholici autem doctores et si fuerunt peccatores: serui quidem carnis dicuntur: non tamen lupi rapaces quia non habent propositum perdere xpianos: manifeste ergo dicitur de hereticis. ¶ Isti possunt figurari per ydolum bel. de quo dicitur dan. 14. q̄ intrinsecus erat luteus: et forinsecus eregnus. ¶ Abi sciendum q per bel qui interpretatur vetustas intelliguntur ypocrite

erat

et heretici qui sunt vetusti: dum veterem hominem. s. adam qui peccati principium imitantur. et ideo congrue significantur per bel ydolum sine vita et sensu. quia vi tam spiritualem non habent: qui dicunt intrinsecus lutei propter immundiciam mentis: quibus dominus cominatur per ps. d. Cominuam eos ut pul. an. fa. venti. ut lu. pla. dele. eos. Forinsecus autem dicuntur erei. quia sic es est metallum sonorum: ita isti peruersatione ficta et verbis simulatis et dulcibus: populo sonant falsitatem: tam sic sonando: alios mouet et excitat: ipsum autem percutitur et aliquando frangitur sic talis aliquando bona dicunt populo per que possunt excitari ad bonum: volendo collozare eorum maliciam: ipsi tamen percutiuntur et franguntur: dum per malam intentionem cumulant sibi peccata. de quibus dicit dominus Abat. 23. Super cathedram Moysi. sedet scriba et pharyseus quicunque ergo dixerint vobis seruate et facite: secundum opera eorum nolite facere: dicunt enim et non faciunt. Unde dicit eis Abat. 23. Ne vobis scriba et pharyseus hypocrite: quia similes estis se pulchris sabbatis que a foris parent hominibus sponsa intus autem sunt plena ossibus mortuorum et omni spurcitia: sic et vos quidem a foris apparetis hominibus iusti: intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate. Sciendum est autem loquendo moraliter quod per istos falsos prophetas intelligere possumus tres prophetas qui nos instar falsorum prophetarum a deo auertere conantur. s. carnem insufficientem mundus deficientem et dyabolum decipientem. Primus. s. caro docet nos laxiuires: figuratus per Iesabel de qua dicitur apoc. 2. Habeo aduersum te qui permittis Iesabel mulierem: que se dicit prophetantem docere et seducere seruos meos fornicari et manducare de ydolatiis. Ubi sciendum quod per Iesabel que

interpretatur fluxus vanus: intelligitur caro et sensualitas que vane debet fluere: quod Is. 40. Omnis caro fenū: et omnis gloria eius quasi flos agri: exicatum est fenū et cecidit flos eius. Et ideo ecclesiastici. ij. Adulescentia eorum et voluptas vana sunt. Ista autem Iesabel prophetata non sit: tamen prophetam se dicit dum homini propter delectationes carnales que principaliter in duobus consistunt que hic enūciat inueniunt. s. in peccato luxurie significato per fornicationem et in peccato gula significato per manducationem. Docet igitur falsus propheta instar Iesabel fornicari et manducare de ydolatiis: dum eos inclinatur ad predicta. Et possit dici de ipsis illud numeri. 25. Fornicatus est populus cum filiabus Moab que vocauerunt eos ad sacrificia sua at illi comederunt et adorauerunt deos eorum. Secundus propheta. s. mundus deficiens docet nos perverti figuratus per unum de prophetis qui predicabant populo israeli omnem prosperitatem et nullam aduersitatem. d. Jere. 14. Prophete dicunt eis. Non videbitis gladium et fames non erit in vobis sed pacem veram dabit dominus in loco illo. Sed legitur. Falso prophete vaticinant in nomine meo. Et infra. In gladio et fame percussentur prophete et populi quibus prophetauerat erunt percussus in vultu ierusalem per fames et gladio et non erit qui sepeliat eos. Ubi sciendum quod per istos prophetas populus israel intelligitur mundus qui predicat hominibus solum placibilia. s. viueri delicate. bene vestiri etc. et tamen quod falsus propheta: quod omnia ista sunt vana et transitoria iuxta illud ecclesiastici. 1. Vanitas vanitatum et omnia vanitas: non solum mundus veniet de seculo. quod 1. Jo. 2. Abscondit transibit et percipietur etiam et si homines presentiter: quod omnia mundi non possunt ipsis eripere quoniam dies mortis veniat et relinquentes omnia: et relictis ab omnibus veniet eis adiutorium exhibentes. Ita iuxta illud ps. 9. Non perderit dominus in die ultionis iustitiam autem liberabit a morte. ut sic merito debere possint illis salus. Quid nobis profuit superbia aut quod ditiarum iactantia protulit nobis transiret et iiij

ola tanq̃z vmbra. et ir. Nati p̃tinuo d̃sinui
mus esse et virtut̃ q̃dem signum nullum
valuimus oñdere : in malignitate at̃ ñra
consumpti sumus. ¶ Tercius falsus pro
pheta. s. dyabolus docet nos superbire fi
guratus p̃ pphetam: d̃ quo s̃nialr d̃r .3.
R. 13. q̃ reduxit viz dei ad comedendum
in bethel d̃ pceptũ dñi q̃ sibi p̃cepat ne
ibidẽ comederet: quẽ postmodũ q̃ d̃ pre
ceptum dñi fecerat interfecit leo in via
non comedens : de cadauero : nec de asi
no super quem ibat. ¶ Abi sciendũ q̃ p̃
1^m virum dei: intelligitur quibz homo
qui debz esse vir dei: eius seruitia virilit̃
opando: huic p̃cepit deus ne debeat co
medere panem in bethel .i. dat sua pre
cepta ne faciat contra illa . ¶ Per pro
phetam vero ip̃m decipientem ad facien
dum p̃tra p̃ceptũ dñi : intelligitur dya
bolus qui multociẽs suggerit homi vt p̃
inobediẽtiã et supbiã p̃tereat diuina p̃
cepta: eo modo quo d̃cepit mulierẽ. Gen.
3. d. Nequaquẽ moriemini : scit eni deus q̃
in quacũqz die comederitis ex eo aperiẽ
tur oculi vestri et eritis sicut dii scientes
bonum et malũ. ¶ Quia vero peccatũ im
punitũ nõ remanet: nõ seqtur pena. Nam
d̃r q̃ leo interfecit eũ in via. Abi sciendũ
q̃ per leonẽ ferocẽ intelligitur dyabolus
iuxta illd̃. 1. Pe. 5. Aduersari⁹ vester dya
bolus tanq̃z leo ru. circuit q̃. quẽ d̃. cui re.
fortes in fide . Iste d̃r interficere hoĩem
viatorẽ: dũ ip̃m inducit ad peccandũ mor
taliter p̃ q̃ sp̃ualiter morĩt : et postmodũ
eius aĩa in infernũ deducitur . ¶ Signa
ter aut̃ d̃r q̃ leo. .i. dyabol⁹ non comedit
de cadauere nec asinũ interfecit : ad desi
gnandũ q̃ dyabolus nõ curat de corpore
solũ vt h̃eat aĩam: nec de rebus corporali
bus significatis p̃ asinum. vnde Grego. i
omel. Nõ curat antiqu⁹ hostis h̃ faciens
vt terrena tollat sed vt caritatẽ in nobis
feriat. ¶ Isti falsi pphete possunt figura
ri per sedetiũ de quo d̃r s̃nialiter. 3. R. 22.

q̃ fecit sibi coronã ferreã et vna cũ alijs p̃
phetis p̃misit regi Israhel de inimicis vi
ctoriã qui ei credẽs iuit ad preliũ: et fuit i
terfectus. ¶ Sic re vera caro : mund⁹ et
dyabol⁹ multa p̃mittunt hoĩ p̃spera q̃ si
velit eis credere eternaliter moritur et iõ
talis ppheta nõ est audiendus. vñ Beu
tero. 13. Nõ audies verba pphete illius .

Secunda pars.

Equitur. Al fructib⁹ eor⁹ et. Abi
tangit claritatẽ demonstratiõis i
ditij q̃ pbat opatio p̃petrata .
Abi sciendũ q̃ xp̃s loquẽs similitudinarie
dat nobis inditiũ cognoscendi falsos pro
phetas: q̃ quidem inditiũ sunt opa que h̃
intelligũtur p̃ fructus. q̃ sicut loquendo
naturaliter arbor ex fructu cognoscit sic
loquendo moralr ex operibus p̃t h̃o co
gnosci. Sic at̃ possumus duo p̃siderare. s.
Inditium sufficiens moraliter explicatũ
Exemplũ pueniens naturalr applicatũ .
¶ Quĩtũ ad primũ dicit. Al fructib⁹ eor⁹
et. eos. ¶ Per fruct⁹ eni intelligũtur ip̃
sõz opa. Abi sciendũ q̃ bitus acquisitus
ex opibus h̃z hoĩem inclinare s̃m suã na
turã. Habitus virtuosus inclinat homi
nem ad opa bona: habitus aut̃ vitiosus :
ad opa mala. Et hinc est q̃ qualis est h̃o
interius p̃ habitũ talẽ oñdit exteri⁹ p̃ effe
ctũ. Quia igit̃ h̃rtici et ypocrite male sũt
bituati interi⁹ iõ exteri⁹ faciũt aliqua opa
ex q̃ possunt cognosci. Vñ eccl̃iastici. 19 .
Ex visu cognoscit et ab occurſu faciet co
gnoscit sensuatus. ¶ Sciendũ est autem
s̃m Augu. de s̃mõẽ dñi i m̃õre q̃ aliq̃ sũt
opa de genere bonor⁹ que/coia possunt eẽ
tã bõs q̃z mal⁹: q̃ bõs et mala intentione
possunt fieri sicut ieiunare orare et. et p̃ i^m
mali nõ cognoscũtur a bõis aliq̃ sunt que
nõ possunt bñ fieri sic adulterari et. Aliq̃
sunt q̃ nõ possunt male fieri: sicut diligere
deũ et p̃ximũ et. et p̃ i^m bõi distigunt a ma
lis . ¶ Sed sciendũ q̃ de⁹ aliqñ iusto iu
dicio p̃mittit q̃ ypocrita oblit⁹ sue doloſi

tatis labat in aliqua peccā publica p q pōt
sua malitia dephendi sicut p3 d 1° phiseo
de quo d^r Luc. 18: q p pecm ostentatiōis
publicauit suā malitiā. d. nō sum sicut cete
ri hoies raptōres iniusti &c. Sicut etiā p3
in illis duobus senib⁹ qui falso accusaue
runt Susanā. de quib⁹ d^r Dan. 13. q fue
runt pucti a dan. dixisse falsum testimo
niū: & fuerunt a pplō interfecti. Fruct⁹ ta
lium sunt fructus de quibus ps. Fructus
eor⁹ de terra pdes: & semē eor⁹ a filiis ho
minū. Itā sicut d^r sap. 4. Fructus illoz
iutiles & accerbi ad māducādū & ad nibi
lum apti. ¶ 2° vō fm Aug. d sermōe do
mini i monte pōt itelligi p fruct⁹ illoz
pmiū q suis dissimulat opibus expectāt
vt qñ. falsiq³ simulatam sanctitatem pten
dunt vt honorent ab hoibus vel vt perci
piant aliq³ comodū temporale: q si con
tingat eos non adipisci q optant. ppter
aliq³ occurrentia statim desistunt ab ope
ribus simulatis. ¶ Quātū ad h3. f. exem
plum pueniens naturalr applicatū. dicit.
nunquid colligunt de spinis &c. Ubi scien
dum q sicut nos videmus q diuerse ar
bores portant fructus diuersos: nec fru
ctus vnus arboris qrendus est in alia:
sic est i moralibus q diuersi homines di
uersimode opantur. Unde h xps ponit
duplex exemplum. Primo in aliquibus
arboribus spālibus. Secūdo in omnibus
generaliter. ¶ Quātū ad pmū exemplū
dicit. nūquid colligūt d spinis vuas &c.
De nulla enim planta pōt colligi q d ip
sa non nascitur: q igitur radix spine non
h3 virtutem pductiua vuaz nec ficum
iō non sunt in eis isti fruct⁹ querendi. Si
cut igit de spinis nō colligūtur vae nec d
tribulis ficus: sic a falsis pphetis nō sunt
expectāda opa deo grata s3 mala. At de
quolibet istoꝝ dicat illd Gen. 3. Spinās
& tribulos germinabit tibi. ¶ Sciendū
est loquendo spūaliter q fm Criso. Per
vuam pntinentem multa grana i q tñ pen

det in ligno intelligit xps qui p nobis i
ligno posit⁹ ad vnitatē fidei plūmos adu
nauit. Per sicut xps dulcem ifra corticez
multa grana pntinentē intellr sancta mat
ecclā: que in vnitatē & caritatis dulcedie
suos fouet filios & fideles. ¶ Vel p vuaz
q in torculari cōculcata non resilit nec re
sistit: intelligi pōt virtus patientie: d qua
d^r Jac. 1. Patientia pfectū opus h3. In
q^m aut ex ipa sic cōpressa vinum purum
exijt sine amixtione aque debilitans itelli
pōt virt⁹ simplicitat⁹ & innocentie carēs oī
amixtiōe cuiuscunq³ duplicitat⁹. de q pro
uer. 2°. Simplicitas iustoz dirigit eos. In
quātū aut vinū ex ipa expressum ē sua
ue & dulce: intelligi pōt i^a dulcedo qz hō
d3 habere celestia degustando. de qua ps.
Quā magna multitudo dulce. tue domi
ne qz ab. ti. te. Ad quam degustandam
nos inuitat ps. dicēs. Gustate & videte
q^m suauis est dominus. beatus vir q spe
rat in eo. Inq^m autem secundum ps. Vi
num ex ipa expressum letificat cor homi
nis: intelli pōt leticia qz vir scūs d3 hēre
sperando q d3 introduci ad glām. Et sic
dicat cum ps. Letatus sum in his q deā
sunt mihi in domum dñi ibim⁹. ¶ Per
spinās at & tribulos intelligunt ypocrite
& heretici q nec aliquem ad vnitatē du
cunt caritat⁹ & fidei: & carent oī virtute:
sed magis p sua opa sibiūps fructificant
ad peccatū. Et sic verificet de ipsis illud
puer. 10. Opus iusti ad vitā: fructus aut
ipij ad peccatū. ¶ Vel p spinās & tribulos
intelligit nimia sollicitudo rerum tempo
ralium & diuitiarū. iuxta dictū saluatoris
exponētis parabolā de homine semināte
cuius semen cecidit inter spinas Luc. 8.
¶ Quātū ad scdm exēplū dicit sic oīa
arbor &c. Ubi sciendū scdm Cri. q postq
dñs exēplificauerat de spinis & tribulis in
qbus non reperiunt aliarum arborū fru
ctus: subiūgit hic d omni arbore esse vez.
& Primo ponit exēplū affirmatiuū. De

cūdo negatiuū. ¶ Quātū ad affirmatiuū dicit. Sic oīs arbor: bōa zc. Ebi sciendū q ex h q h xps facit mentionē de duab⁹ arborib⁹: bōa. s. z mala fuerūt aliqui heretici q dixerunt duas naturas in mundo vnā bonā a bono deo pditā: z aliā malam q a malo deo pcessit: sed h est hereticū: qz xps nō intelligit p duas arbores duas naturas s; hoīem bonum z malū qui tñ est eiusdem nāe z bone a deo condite. qz iuxta illud Gen. 1. Audir deus pcta q fecerat z erant valde bona. ¶ Quātū ad exemplū negatiuū dicit. nō pōt arbor: bona zc. Ebi sciendum quod quia aliquis posset forte dicere q bonus homo potest facere aliquos bonos fructus. z cum hoc ēt aliquos malos silr z mal⁹ iō fm Cri. xps h ponit exēplū negatiuū. di. qz non. ¶ Sciendū ē q p arborē aliquo modo hz aliquos accipit nō tot⁹ homo: s; voluntas hominis ex cui⁹ bonitate vel malitia dī hō bon⁹ vel mal⁹: Radices bone volūtatis sunt amor: bñ inflamās z timor: bñ humilians. Stipes at q oritur ex hac duplicata radice ē appetit⁹ ordinat⁹ z sic istar stipitis est rect⁹ z i⁹ radificat in multos ramos fm diuersitatē multoz bonoz appetitiuū. Folia at sunt vba q aliqn oī dice re vt hēatur res appetita. Flores vero z fruct⁹ sunt opa bona. Ista volūtas sic cōditionata ē vna de arboribus de qb⁹ dī Leuit. 26. Terra gignet germē suū z pōis arbores replebūtur. Ecōuerso reuolue p dicta de mala volūate de qua Leuit. 26. Non profert terra germē nec arbores bonas: prebebūt. ¶ Sciendū est at accipiēdo arborē p toto hoīe vt supradictū est q dicere possumus q sicut in arboze. 6. possumus p̄siderare. s. radicē q cōmuniter est amara. Stipitē q est erectus. Ramos q sunt extēsi. Folia q sunt viridia. Flores q p̄muniter sunt albi z odoriferi. Fruct⁹ qui est dulcis z suavis. sic in bono hoīe instar arboris oī esse.

Radix amaritudinis interne p̄tritiōis. Stipes rectitudinis sup̄ne intentionis. Rami latitudinis misericordie z subuētiōis. Folia viriditatis gr̄e z dilectiōis. Flores puritatis z honeste p̄uersatiōis. Fruct⁹ vbertatis virtuose opationis. ¶ Primo in bono hoīe instar arboris oī esse radix amaritudinis interne cōtritiōis. Nam hō cū offendisse deū se recolit. oī de offensis p̄tritiōē hēre. Et sic dicat de ipso illd Prouer. 12. Radix iustoz proficiet. ¶ Secūdo oī ē stipes rectitudinis sup̄ne intentiōis. qz qcquid facit oī facere ad laudē dei z recta intentiōe. Et sit stipes candelabri de quo dī Exo. 37. Equū erat op⁹. 6. candelabroz. i. 6. opum misericordie de qbus disceptabit dñs in die iudicij cū hoibus. tūc eqm siue pueniēs dī q de stipite candelabri. i. recta intēione pcedit. ¶ Tertio in ipso debēt esse rami latitudinis misericordie z subuētiōis indigētib⁹ cōpatiēdo z eis misericorditer subueniēdo. Et de ipso dici possit illud Isa. 6. Erit in extensionē sicut terrebint⁹ z quercus que expādīt ramos suos. qz sic i⁹ ad vmbraz: sic vir bon⁹ ad misericordiā oī se dilatare. ¶ Quarto in ipso debēt esse folia viriditatis gr̄e z dilectiōis. Et possit dici de ipso illd Je. 17. Erit foliū eius viride z in tpe siccitatis non erit sollicitū. qz qui gratiā dei in se conseruat nō oportet q tempore siccitatis. i. aduersitatis sit sollicitus vt siccetur per impacientiam: qz per diuinam gratiam roboratur. ¶ Quinto in ipso debent esse flores puritatis z honeste conuersationis: per bonam famam. Et dicat de ipso illud ps. Iustus vt palma florebit. ¶ Sexto in ipso debz esse fruct⁹ vbertatis virtuose opationis. Et sic dici possit de ipso illud ps. Erit tanqz lignum q plan. est secus decursus aquarum. i. diuinarum gratiarum. qz fructum dabit in tempore suo. ¶ Homo igitur sic bene conditionatus potest dici i⁹ arbor pulcherrī

ma: cuius fruct⁹ precepit domin⁹ tolli in solēnitatibus: de qua d^r leuit. 23. Sume⁹ fructus arboris pulcherrime et letabimini coram d^{no} deo nostro. Nam quādo fructus .i. opa boni hoīs: deo per angelos p^rsentant^r. tunc fit solēnitas maxima et gaudium spūale: q^m per h⁹i opera meruit hō vt introducatur i glā. ¶ Sed h⁹ sic homines d^rberent esse et cū multi sunt qⁱ istar falsoz pphetarum non sunt bone arbores sed adulterine et siluestres facientes fructum inutilem. Unde de ipsis dici potest illud sapie. 4. Adulterine plantatōes nō dabunt altas radices nec stabile fundamentum: qⁱ super xpm non sunt fundati et fructus illorum iutiles et accerbi ad māducandum et ad nihilum apti. qⁱ nō p^rnt ad gloriā perducere: sed magis p ipsoz opa p^ream sibi mereant eternā.

Tertia pars.

Equif. Omnis arbor que nō facit fructum et c. Abi tāgit seueritatē deterrētis supplicij pertimendaz. qⁱ probat punitō cominata. Abi sciendum qⁱ qⁱ fm diuinam iusticiā nullum malū ipūitum. et qⁱ xps nullam penam debitam dixerat debēdaz falsis prophetis: iō h⁹ Criosto. in omel. hic cominatur eis intolleraibilem p^raz. d. Ois arbor et c. Et duo possuimus hic considerare .s.

Punitiōne crudeliter afflictiuā.

Conclusiōne certitudinali ostensiuā.

¶ Quantū ad primū dicit Ois arbor et c. Abi sciendū fm Criso. in omel. qⁱ h⁹ xps duplicē penā inuit reproboz. .s. penā damni: qⁱ excident et sepabunt a xpo et penam sensus: qⁱ cremabunt in igne. Et h⁹ est qⁱ dicit xps Mat. 13. Erubunt angeli et sepabunt malos de medio iustoz et mittent eos in caminū ignis ibi erit fletus et stridor dentū. ¶ Quantū ad 2^m. .s. conclusiōnem certitudinali ostensiuā dicit. igit ex fructibus eoz cogno. eos. vbi sciendū qⁱ sicut fruct⁹ est vltimū qⁱ expectat de

arboze sic pmiū vel pena est vltimū qⁱ expectat a bonis vel mal⁹. et sic premiū vel pena pōt p fruct⁹ intelligi. Cōcludit igit xps qⁱ ex fructib⁹ eoz. .i. ex p^remis quas sustinebūt reprobi cognoscent qⁱ non fuerunt boni. vñ ps. Cognosce^t d^{ns} iudicia faciēs in op. ma. su. cōpre. ē peccōr. ¶ Sciēdum est aut qⁱ loquēdo de 1ª arboze mox aliter inuenio triplices arbores. .s.

Immūde carnalitatis cui maledicitur.

Humane cupiditatis et h⁹ absceidit.

Supbe dignitatis et i⁹ foditur.

¶ Primo inuenio arborem imunde carnalitatis cui maledicitur. et h⁹ potest figurari per arborem de qua dicitur Mat. 21. qⁱ xps veniens de bethania in Ierusalem et videns sici arborem secus viam venit ad eam et nihil inuenit in ea nisi folia et ait illi nunq^m ex te fruct⁹ nascatur: et arefacta est continuo ficulnea. ¶ Abi sciendum qⁱ per illam arborem habentē folia sine fructu intelligitur homo dedit⁹ carnalibus desiderijs. Nam sicut contingit aliquando qⁱ arbor ex nimia humiditate vel pinguedine non fructificat s³ solum multiplicat in ramis et folijs sic homo deditus delitijs corporis fructus deo gratiosos non potest facere sed tantum folia. .i. aliquā apparentem delectationem transitoriam que per folia que cito defluunt designatur. Non auertens tamen cōminationem apostoli di. Ro. 1. Qui talia agunt digni sunt morte. Xps igitur veniens ad illam imundissimam arborem querens aliquē bonum fructum non inuenit nisi folia. .i. delectationes carnales. Unde talibus Sap. 3. Vacua est spes illorū et labores sine fructu et inhabitabilia opera illorum et tunc eam maledicit subtrahens ab illa gratiam suā et statim arefcit quia subito venit mortis sentētia per q^m siccat^r et aridus fit pabulū ignis eterni. Unde Iero. in qdaz epistola. Q^m accerbus fruct⁹ luxurie amari⁹ felle crudelior

gladio. ¶ Secundo inuenio arbozem mundane cupiditatis: et hic abscinditur. et hoc potest figurari per arbozem quam vidit nabuc. de qua dan. 4. videbā inqt et ecce arbor i medio terre et altitudo eius nimia: magna arbor et fortis: et proceritas ei⁹ cōtingens celū. aspect⁹ eius erat vsqz ad fines terre: folia eius pulcherrima: et fructus eius nimius: et esca vniuer soz in ea: subter eā habitabāt animalia et bestie: et in ramis eius cōuersabātur volucres celi et ex ea vexabāt omnis caro: videbā in visione capitis mei sup stratū meum: et ecce vigil. et sanctus d celo descēdebat et clamauit fortiter et ait succidite arbozem: et pccidite ramos eius: et dispigite fruct⁹ ei⁹ fugiant bestie q̄ subter eam sunt: et volucres de ramis eius: verūtamen germē radicis eius in terra finite: vt alligēt vinclō ferro et ereo. et cū feris sit ps ei⁹. ¶ Tūc sciendū q̄ illam arbozem sic magnā et plenam fructibus: intellr homo diues et avarus qui ppter nimias diuitias i altū erectus: videt tangere celi cacumen: cuius aspect⁹ ad lucrū: dī esse vsqz ad termios vniuerse terre: qz avar⁹ p totum mūdum cogitat lucrari: vel p vsuram vel per mercatōes falsas: nunc in francia: nunc in angliā: et sic de diuersis partibus mundi. Folia eius. i. appentia eius inter hoies pulcherrima p diuersos appatus equoz: vestimētoz domiceloꝝ et c. in quib⁹ tales diuites glantur. Fruct⁹ ei⁹. i. redditus nimius: qz d diuersis ptibus mundi veniūt sibi: d aliamāia reddit⁹ vsurarum d franciā: mercatōum et c. Esca xō vniuersozum i hac arboze dī: qz multi de diuitijs talium viuunt. Nam pecuniam suam mltis aco modant et diuersimode vt supra vt semp lucent. Subter eā ducunt animalia habitare et bestie. i. homines simplices et paupes quos volunt sibi subiectos. In ramis ei⁹ volucres celi. i. hoies astuti et diuites et potētes qui oēs ad illā arbozem cōgre

gant et ipm associāt: et oēs faciūt sibi honorem. Nam qcumqz est diues: i⁹ est dñs quātūcūqz sit genere rusticus: qcumqz vero est paup quātocūqz nobil⁹ genere vilispēditur: sed solū qui hz pecuniam honoratur. ¶ Sed aduertat diues avarus quid dī accidet sibi. Nam vigil d celo clamat vt abscindat arbor. Per i^m enim vigilē itel ligit de⁹ pī qui non dormit: sed semper vigilat. Iste clamat q arbor. i. homo avarus abscindit per mortis sniam. Nam quātūcūqz homo sit diues et potens: tñ istaz sniam nō pōt euadere: qz iuxta illd hebr. 9. Statutum est hominibus semel mori. Nam multoē. quando homo ē in maiori culmine: venit subito infirmitas: et in 5. diebus vel. 7. sepelitur. Et tunc rami ei⁹ i. potentia: et fruct⁹. i. diuitie. et folia. i. eius apparatus extrinsecus disperguntur. qz quicūqz potest capere de suis diuitijs capit: et tunc oēs tam diuites qz pauperes ipm fugiunt: qz ipm totalr dereliquunt. nlls curans ipm animam. ¶ Signanter autem dicitur q de i^a arboze germen remanet: per quod intelligitur q anima q immortalis est: et tamen b situatur in terrā dūm ducitur in infernum. Et verificetur de ipso illud Luc. 16. Abortuus est diues et sepultus in inferno. Et ibi alligatur vinclō ferro et ereo. i. pena grauissima qz avarus sustinebit. Et cū feris erit ps ei⁹ i. cum demonijs. Unde de tali dicit Grego. in quadam omel. Avarus hic ardet concupiscentie. extuat multiplici cura custodie. Et postmodum ardebit igne gehēne. ¶ Tertio inuenio arbozem superbe dignitatis: et i^a foditur: et hoc potest figurari per arbozem de qua dicitur Luc. secundo. Arbozem fici habebat quidaz plantatam in vinea sua et venit querens fructum in illa et nō inuenit. dixit autem ad cultorē vinee: ecce āni tres sunt ex quo venio querēs fructum in ficulnea hac et nō inuenio: succide ergo illam vt quid terrā

occupat. at i^e dixit illi. dñe dimitte illam
 ⁊ si anno vsqz dum fodiat circa istaz: ⁊ mit
 tam stercorea ⁊ si qdem fecerit fructus: sin
 autem in futurū succides eaz. ¶ Ubi sciē
 duz qz p istam arborem intellr supbus q
 nō consideras suam vilitatem ⁊ fragilita
 tem nō se humiliat nec facit aliquez bo^m
 fructū: quez dñs succidi precip: qñ sibi mor
 tem qz euadet nō poterit cominā: cui tñ
 mltociēs ad pēas aliquoz bonoz dat dila
 tio dñe fodiat ⁊ mittant ad radices ster
 cora: i. donec suā fragilitatē ⁊ vilitatē de
 signatam p finū consideret cogitās quia
 de terra est ⁊ in terram debet reuerti. ⁊ si
 quādo hī consideret ⁊ se humiliet ⁊ vellit
 fructificare: recipit a deo in grām. Si ho
 in suis malitijs pseuerauerit succiditur ⁊
 traditur ignibus infernalibz cōburendz.
 De i^a supbia loquitur Ber. in quodā ser
 mone. d. Supbia de supnis celestibus ad
 ymma pēcipitat hūilitas ab ymmis ad al
 ta leuat angl's d celo ad terrā corruit: hō
 de mūdo ad celum ascendit:

Quarta pars.

Equit. Non omnis q dicit mihi
 dñe ⁊c. Ubi tangit felicitatē qe
 tantis pñij appetēdam. qz pro
 bat retributio pparata. Ubi sciendū qz re
 gnum celoz qz est nrm premiū non acqri
 tur ex sol' verbis: sed ex operibus virtuo
 sis: An Jer. Atqz enim dñs seruis neces
 sarium ē vt ⁊ opus sermone ⁊ sermo opi
 bus cōprobetur. Secundū hī igit hīc duo
 possumus cōsiderare. Primo qd ad acq
 sitionem pñij nō sufficiat. ⁊ in q acqsiō
 iph⁹ cōsistat. ¶ Q^{da} ad pñmū dicit. Nō
 oīs qui dicit ⁊c. Ubi sciendū qz in oī actu
 bono de se implicite rēpēntat xps tanqz
 pñm p q oīa sunt. iuxta illud Jo. i. Dia
 p ipsum facta sunt. Pñor igit esse q aliqz
 hēat honestatē vite exterioris: ⁊ tūc i^e di
 cit xpo sel' dñe. Hēat ēr veritatē doctrie:
 ⁊ locutiōis: ⁊ tūc dñs bis dñe. Hēat nihil
 omnis bonitatē meritorie opatiōis: ⁊ tē

dicat ter. dñe. Ad habēdū reg^m celoz nō
 suffic q dicat solum bis dñe. s. p honesta
 tem vite exterioris: ⁊ ēr per claritatē do
 ctrine. Nam secundū apostolum. i. cor. 4.
 Non enim in sermone ē reg^m dei sed ex
 operibus virtuosis. ¶ Uel possum⁹ dñe
 qz in homine possumus considerare tres
 actus. s. cogitatiōem locutiōez ⁊ operatō
 nem. qñ igitur aliquis in corde bonū cogi
 tat: sel' dñe. quādo corde cogitat ⁊ ore
 dicit: tūc dñs bis dñe. quādo vero cogitat
 cor: ore dicit: ⁊ ope fac: tūc dicit ter dñe.
 Ad acquirendū reg^m celorum nō suffic tñ
 dñe bis dñe. i. solum credere ⁊ loq vel do
 cere. qz iuxta illud Jac. 3. Fides sine opi
 bus mortua est. An de talibus ty. i. Con
 fitentur se nosce deū factis autem negāt.
 ¶ Quātū ad secundū. s. in quo acqsiō
 pñij consistat dicit. sed q fac volūtatē ⁊c.
 Ubi sciendū qz sic nō omnia via dūc ad
 vnū terminū sic nec oīs mod⁹ viuēdi dūc
 ad reg^m celoz. dñe igitur nō est via suf
 ficiens dūcēs ad reg^m celorum sed opera
 bona que qdez fac seruādo diuina pcepta
 An Jo. 3°. Si hī scitis: beati eritis si fece
 ritis ea. Ad qz beatitudinē ⁊c.

¶ Dñica. 8^a. post penit. eua^m. 49^m.

¶ Omo qdam erat dñes q
 hēbat viliē ⁊c. luc. 16. Nos
 videmus p experientia qz
 quādo alicui cōmittitur ali
 cuius magni thauri guber
 natio ⁊ dispensatio: qz si i^e cui cōmittitur
 crederet se nō debere ratiōem reddē do
 mino q sibi thesaurū cōmisit: multōc. for
 te illud indebite dispēsaret: sed quādo sit
 certitudinaliter qz necesse hz reddere ra
 tionez dño exigenti: tūc ē magis sollicit⁹
 de custodia thauri. qz si oppositum facerēt
 esset grauiter increpāduz: ⁊ vt hī diligē
 tius faciat: sibi est vtile: vt condiciōes do
 mini sui ad memoriā reducant ostenden
 do qz potētiā eius nō poterit euadere qui
 reddat debitam rationem. ¶ Videmus

etiam q̄ inter alia q̄ sunt vtilia hominē
virtus puidencie q̄ teste Greg. i. ol. min⁹
iacta ferunt q̄ prouident⁹ ⁊ nos tollerabi
lius mūdi mala suscipimus si p̄tra si per
puidencie clipeum munimur. Homo igit
in aliqua p̄speritate exñs : ignorās quid
sibi sit in futurū: debet dum ē in statu p̄
spero: sibi puidere sollicite: vt si quādo in
digentie t̄ps aduenerit : sciat vbi possit
habere recursum. ¶ Videm⁹ etiā q̄ offi
ciū boni magistri ē instruere suū discipu
lum nō solū ad p̄cauend⁹ errores ⁊ picu
la que in scia possunt accideres: sed vt pos
sit ad obitū ⁊ p̄fectum finem scientie p̄
uenire. ¶ X̄ps igit noster p̄r ⁊ magister
⁊ dñs: sciens nob a deo magnū thaurum
cōmissus: q̄ omnia que habemus: ⁊ scim⁹
magis solliciti in custodiēdo ipsum ⁊ ob
te dispensando: nos reddit attentissimos
de ratiōe reddenda denūciando piculum
imminens oppositū facienti: ostēdens nihil
ominus magnitudinē dñi: cuius examen
nullatenus poterimus p̄terire. ¶ Sciēs
etiā q̄ dū in hī mūdo viuimus possum⁹
nob puidere quid habeam⁹ in a⁹: docet
nos habere sollicitā prouidentia de operi
bus pietatis: ostēdens nihilominus q̄ ex
ipsis acquirimus gloriā paradisi. Et hī est q̄
nob inuit in euāgelio hodierno in quo tā
git quattuor euidentē. s.
Seruētis magnitudinē in dispensando.
Presidētis seueritatē in iudicādo.
Procurātis sagacitatē i. puidendo.
Almonētis bñgnitatē in instruēdo.
¶ Prīmū probat accusatō pulgata. 2^m ci
tatio festinata. 3^m remissio relaxata. 4^m
expositio applicata. Prīmū in prin. 2^m
ibi. Et vocauit 1^m ⁊c. 3^m ibi. Alit autē vili
cus intra se ⁊c. 4^m ibi. Et ego dico vob
facite ⁊c.

Prima pars.

Tantū ad primū vbi tangit ⁊c.

q̄ pbat ⁊c. dicit. Nō qdā erat: do
nes ⁊c. vbi sciēdū q̄ pccm̄ alic⁹

alī p̄r esse ocltū: alī p̄blic. si ocltū fuerit:
o3 corrigi i oclto ⁊ si sic correctus se emē
dauert: nō o3 vt peccatū suū amplius ac
cusetur cum oīs correctio ⁊ accusatio ad
hī ordinari principalī debeat vt emēdatio
sequatur. quē modū tenendum docet nos
x̄ps qñ dicit petro Mat. 18. Si peccave
rit in te frater tu⁹: vade ⁊ corripe eū iter
te ⁊ ipm̄ solum si te audierit lucratus es
fratrē tuū. Si vero pccm̄ sit publicum: q̄
ex hoc peccatō dī alij malū exemplū:
ne forte si peccatū impūitū remaneret: es
set alij occasio delinquēdi: o3 publice ac
cusari non quidē liuore inuidie h̄ amore
iustitie ⁊ p̄p cōem vtilitate. Qui modus
nobis inuitur Levit. 19. Vbi dī. Nō ode
ris fratrē tuū in corde tuo sed publice ar
guas eū ne habeas sup illo peccatū non
queras vltionē nec memor eris iniurie
fratrū tuorū. ¶ Sciendū est at q̄ ad accu
sationē alicui⁹ peccātis q̄tuo: reguntur
inter a⁹. s. q̄ sit aliq̄ p̄sides q̄ possit corri
gere. aliq̄ subdit⁹ q̄ possit deficere. aliq̄
denūciās q̄ possit hī dicere. aliq̄ cā q̄ possit
sufficere. Secundum hī igitur hic quattu
or possumus considerare. s.

Dominum presidentem.

Subditum obsequentem.

Noticiam euidentem.

Causam aggrauantem.

¶ Quantum ad primum dicit. Nō qdā
erat diues. Vbi sciendum quod in homi
ne q̄ debet aliū iudicare debet esse sapien
tia ne deficiat p̄ ignorantiam debet esse
sufficiētia ne corrumpat pecunia. Nam
p̄pter ignorantiam multi dant falsas sen
tentias p̄p q̄ 36. 28. Sacerdos ⁊ p̄pheta
nesciēte vidētē ignorauerūt iudiciū. Pro
pter pecuniā ē multi iustū iudiciū per
uertunt: iuxta illud p̄uer. 17. Munera d
sinu ipsius accipit vt pervertat semitas iudi
cij. ideo o3 q̄ i⁹ qui p̄sides habeat sapien
tiam: hī dat intelligit in hī: q̄ dī homo: q̄
iter alias creaturas ē sapiētie capax. Vñ

ecclesastes.8. Sapiētia hoīs lucet i vita ei⁹
oportet et qnō habeat indigentia: h da
tur intelligi p h q dicitur diues. ¶ Scie
dum est aut loquēdo spirituali q per illū
hoiem diuitem intellr deus: qui h homo
dici possit inquantū naturam humanā as
sumpsit iuxta illud phil.2. Semetipsum exi
nauit formā serui accipiens in similitu
dinem hoīum factus et habitu inuentus
vt homo tñ hic singulariter homo dī ad
denotādum familiaritatē euz homine vt
ex h amplius diliga: Nam videmus na
turaliter q filia ceteris parib⁹ diligunt.
¶ Un eccles.13. Omne al diligit sibi file
dicitur aut diues: q iuxta illud ps. Dñi
ē terra et ple. eius or. ter. et. Un potest di
cere puer.8. Accū sunt diuitie et gloria.
¶ Q^m ad secundū. s. subditū obsequēte
dicit. qui hēbat vilicē. Ubi sciendū q secu
dum glo. vilicus dī ville custos: tñ hic
accipitur p yconomō. Un Bed. Vilic⁹
quippe villi gubernator est: vñ et a villa
nomen accep. yconomus aut tam pecūie
q frugum et oīum q habet dñs dispensa
tor est. ¶ Sciendū est aut loquēdo mora
liter q per i^m vilicē vel dispensatorē in
telligit quilibz homo q debz esse fidel dispē
sator bonorū que recep a deo. Propter q
i. cor. 4. Sic vos existit vt ministros xpī
et dispēsatōres ministerioz dei. Sciendū
est aut q hō inter aliad. 3^a. sibi collata a
dño fideliter dispensare. s.
Bona nature se ipm reglādo.
Bona fortune paupibus erogādo.
Bona grē socios instruēdo.
¶ Primo bona nature se ipz regulādo.
Nā hō corp⁹ et aīaz et potētias tam corpo
rales qz aīales: qz ēt intentinas: tūc bene
dispensat qñ ipis nō vñ ad lasciuiā s; ad
dī seruiciū. Et sit bonus dispēlator regio
achab d q dī. 3. re. 18. q vocauit achab ab
diā dispēlatōrē dom⁹ sue. abdyas at time
bat do^m vald. Ubi sciendū q p achab re
gez q interpretat firmitas pñitaz: intellr

xps q inqzū ē hō ē fr nī: inquantū vō dōs
pī. Per abdyā at q interpretat su⁹ dñi
tellr qz hō q dī esse su⁹ xpī. Sic igit ab
dyas erat dispēlator dom⁹ achab: ita qz
dī esse fidel dispēlator xpī se ipm reglā
do. Et istar abdye deū filialiter timēdo
caueat sibi a mal et firmiter pñstet i bōis.
iuxta illd eccles. 2. Filii accedēs ad suū
dī ita i iusticia et timore et ppara aīaz tuā
ad tēptatiōem. ¶ 2° hō dī fidel dispēsa
re bōa for: tūc pau. erogādo. Nā hō dīti
as et a^a bōa terrēa tūc bñ dispēsat qñ idi
gentib⁹ subuēit in necessitatib⁹. Et sic sit
ioseph d q finalr dī gn. 44. q cū fratres
Ioseph essent i indigētia pcep dispēlato
ri dom⁹ sue. d. imple saccos eorū frumēto
quantū possunt capere: et pecuniā singulorū
in sumitātē sacci. vbi sciendū q p ioseph
q appellat⁹ ē saluator egypti: intellr xps
q fuit saluator mūdi. Per dispēlatōrē ve
ro ei⁹: qz hō fidel. Per fīes vō Ioseph
in necessitate positos: intelligunt paupes
indigētes. xps igit pīp dispēlatōri. i. cui
libz fideli. q impleat saccos indigentū fru
mēto. i. d reb⁹ suis eis subuēiat. Ad q ad
monef puer. 3°. vbi dī. Honora dominū
de tua substantia et de primicijs oīum fru
gum tuarū da paupibus: et implebunt or
rea tua saturitate et vino torcularia tua
reddundabūt. ¶ Tercio homo debz esse
fidelis in dispēlādo bona gratie socios
instruendo: que quidem tūc bene dispen
sat quādo simplices et ignorātes instruit
in via veritatis et fidei. Ad q nos ammo
net pe. i. can. sua. 4. d. Unusquisqz sicut ac
cepit gratiam in alterutrum illam admi
nistrantes sicut boni dispensatores mul
tiformis gratie dei. Sed licet sic esse
deberet: Audi tamen quid conqueren
do dicit Apostolus. i. cor. quarto. Idic in
quit iam queritur inter dispēlatōres
vt fidelis qz inuēiat. Nam pauci sunt q
bona naturalia dispensent fideliter se a
vitijs refrenando: sed magis in ipis

delectando: bona et temporalia indigentibus
subueniendo: sed magis sibi tenaciter retine-
do: bona etiam gratuita alios instruendo
sed magis occultat in seipsis gratiam alijs in-
uidendo. ¶ Quantū ad tertium. scilicet noticiam
evidentē dicit. et hī diffamatio est. Et ubi scien-
dum quod diffamatio aliqui sumit pro abla-
tione bonae fame eo modo quo duo senes
ipudici diffamauerunt susanā de falso cri-
mine sicut hētur Dan. 14. et illud est peccatum
grauissimū. Quia enim dicitur ecclesiastici. 41.
Curā hē de bono nomine: hī enim magis pma-
nebit tibi quā mille thesauri magni et pre-
tiosi iō peccatum infamiae est grauius punien-
dū. ¶ Aliquā accipit diffamatio pro dimi-
nutione bonae fame vel alicuius magni ope-
ris iuxta quod dicitur Abat. 1. de quodā leproso
quē curauit Iesus quod egressus cepit p̄dica-
re et diffamare sermonē. et talis nō est peccatum
¶ Aliquando autem accipitur diffama-
tio pro notificatione sceleris publice perpe-
trati: eo modo quo dictū est ab ip̄is d̄ iu-
sto Sapi. 2. Improperat nobis peccā legis
et diffamatus i nos peccā discipline n̄re. et
illud si fiat bona intētiōe. scilicet zelo correctio-
nis delinquentis. non rancore inuidie vel
odij nō est peccatum: et isto modo dicitur hī quod vili-
cus fuit diffamatus. iuxta quod in simili dicitur
dñm dixisse hēre Gen. 18. Clamor sodo-
morum et amor eorum multiplicatus est et peccatum
eorum aggravatus ē nimis. ¶ Quantū ad
quartū. scilicet cāz aggravantē dicit. quasi diffi-
passet bona ipsius. Ubi sciendū quod cā suffi-
ciens accusationis vilici fuit quod res alie-
nas sibi commissas indebite dispēsauit: et iō
dicitur quasi dissipare. et. ¶ Sciendū est autē quod
hō dicitur dissipare bona quod deus dedit ei que
uis sint quā ipsa ad p̄trariū vsum ordinant
quā deus qui contulit. An̄ Tho. Cum non
exercemus dispensationē opum ad libitū
dñi sed ad p̄prias illecebras: commissis abu-
timur: criminosi vilici sumus. ¶ Secūdū
hoc igitur dicuntur homines dissipare.
Bona naturalia carnaliter conuersando.

Bona temporalia prodigaliter expendēdo.
Bona gratuita fraternaliter inuidēdo.
¶ Primo dissipare bona naturalia carna-
liter conuersando. Nam qui se dant delitijs
corporis sensualitatē sequēdo dicuntur bona
naturalia dissipare. An̄ de talibus dicitur
Aec. 1. figuratiue. Murus iherusalē diffi-
patus est et porte eius cōbuste sunt igni.
¶ Ubi sciendū quod per ciuitatē Iherusalē intel-
ligitur hō in quo istar ciuitatū: deberet eē
cuius vnitas et tranquillitas pacis: quod quē
tunc est in hōie quādo sensualitas obedit
rōni: quando vō sensualitas dñatur: tunc
dicitur murus dissipatus et porte succēse: quia
sicut dissipato muro et portis ablatis ciui-
tas remanet debilis: sic qui sequitur carnis
desideria: non solum ad resistendū pecca-
tis efficitur debilis: sed ad ip̄m intrat om-
nium genera peccatorum. ¶ 2° dicuntur diffi-
pare bona temporalia prodigaliter expendēdo
Nam qui aliter ipsa expēdunt quā debeant: di-
cuntur mali dispensatores. Et isti p̄nt figu-
rari per filium prodigum: d̄ quo Luc. 15. dicitur
quod dissipauit substantiam suam viuendo luxurio-
se. ¶ Ubi sciendū quod per istū filium prodi-
gum recedentem a patre: quod substantia dissipauit
intelligitur quilibet qui per peccatum recedens a deo
res sibi cōcessas non dispensat vt deberet
vtiliter. sed in dānum aīe suae. ¶ 3° dicun-
tur dissipare bona gratuita fraternaliter
inuidendo. Nam qui proximis inuidēdo eos
non edificat. sed abscondit talentum a
deo eis collatum: dicuntur mali dispensato-
res. Unde d̄ talibus figuratiue dicitur Iere.
1. Comederūt Jacob deuorauerunt eum
et consumpserunt i^m et decus eius dissipau-
erunt. ¶ Ubi sciendū quod per Jacob intel-
ligitur quilibet proximus: quem hō tūc dicitur
deuorare et consumere: quā p̄p̄ inuidiam ip-
sum non edificat vt deberet. Ex quo dicitur
decus eius dissipare: quod sibi non cōciant
sua bona gratuita vt ex ipsis possit profe-
ctum aliquē recipere vel decore. ¶ De istis
qui sic tripliter male dispēsant bona dñi sui

dicitur figuratiue a dño Je. 12. Pastores
demoliti sunt vineam meam: pculcauerunt
ptem meam: dederunt proportionem deside-
rabilem in desertum solitudinis: posue-
runt eam in dissipatiōez. ¶ Abi sciendū
q per illos pastores itelligi possunt oēs
homines huius mūdi. q sic pastores suū
gregez gubernāt ne rapiat a lupis: sic ipi
debent gregem potentiaz gubernare sol-
licite: ne lopus. i. dyabolus eos inuadat
atrociter ⁊ ad peccandū inducat. Et pos-
sint dñe illd gen. 46. Veri pastores sum⁹
serui tui ab infantia nra vsqz ad presens:
⁊ nos ⁊ patres nostri. ¶ Licet tñ sic esse
deberet: audi tñ quid sequit. multi demo-
liti sunt vineā meam: ⁊ h quantū ad illos
qui dissipāt bona naturalia: q per vineaz
in qua sunt multe vites intelligit homo i
quo sunt multe portēie naturales: quas d
moliri dicunt quādo ad dei beneplacitū
non vtunt. sequit. ⁊ cōculcauerunt ptem
meam. ⁊ h quantū ad illos q dissipant bo-
na tēporalia. Nam ps qz deus dicit suam
sunt res tēporales q dei sunt: quas nob cō-
cessit ad vsum: quas tunc hoies pculcant:
qn non in operibus misericordie: sed ad
ostentatiōem prodigalr expendūt. Et sic
quilz illorum sit 1ª ferox bestia de qua dñ
dan. 7. q hēbat dentes ferreos magnos
comedētes: atqz cōminuens: ⁊ reliqua pe-
dibus cōculcans. sequit. dederūt portēem
meā in desertū solitudinis ⁊ h quantū ad
illos q dissipant bona gratuita q: p illaz
portionem intelligunt dona grē que iter
alia sunt placibilia dō: que nob dedit: vt
de eis fructū nob ⁊ alijs faciam⁹ que tūc
hoies dant in desertū solitudinis: qñ de
ipsis nihil fructificāt. Et de ipis dici pos-
sit illd ps. Errauerūt in solitudine in iaq
viam citis hīmon inuenerūt.

Secunda pars.

Equit. Et vocauit i^m 2c. Abi tā-
git pudentis seueritatem in vi-
dendo q probat citatio festina

ta. Abi sciendum q dñs cui aliqs accusa-
tur: non d3 precipitanter ad sententiādū p-
cedere: sed ipm psonaliter ad se citare: n3
psonaliter increpare: eam diligēter inue-
stigare: penā acriter nūciare. Scdm h igitur
hic quattuor possum⁹ pñdere. s.

Citationem cōuenientē.

Increpationem euidentem.

Inuestigationem sufficiētem.

Cominationem pterrentē.

¶ Quātū ad primū dicit. Et vocauit i^m:

Abi sciendū q dñs aliquādo vocat hoīem
p internā inspiratiōem: aliquādo p exter-
nam p̄dicationem: aliquādo p infirmitatē
⁊ afflictionem: aliquādo p mortē. Vñ Cri.
Cottidie talia p effectus nob exlat dñs
ostendēs nob fruētem in meridie sospi-
tate: postqz aduēspascit extinātū: ⁊ a^m
inter prandia spirātem: ⁊ diuersi diuersi
mod ab hac vilicatiōe discedim⁹. ¶ Sciē-
dum ē aut q dñs multiplī vocat peccōrē. s.

Ad attentā circōspectionem.

Ad pfectam emendatiōem.

Ad rectam operatiōem.

Ad eternam retributiōem.

¶ Primū ipm vocat ad attentā circō-
spectionē. Nam qñ deus videt hoīem ex
fragilitate sua lapsum in peccatū: sibi cō-
patitur: ⁊ ipm vocat vt eius statū cōside-
ret vileni: ⁊ miserū ⁊ a peccato resurgat.
¶ Hoc at fuit figuratū gen. 3. vbi sualr dñ
q cū adā peccassz ⁊ cognouissz se nudū ab-
scōdit se a facie dñi quem dñs vocauit. d.
adā vbi es? q ait: vocē tuam audiui i padē
sō: ⁊ timui eo q nudus essem ⁊ abscondi
me. ¶ Abi sciendū q p adā qui interpre-
tatur terrenus: q cōtra pceptum dñi fecit
intellr quilz qui pp amorē rerū tempora-
lium: nō timet offendē dñm: q post peccū
instar adā nudus remanet: q: expoliatus
grā: q a facie dñi abscondit. ¶ Qz peccū
est obstaculū impediēs visionē di iuxta
illud Jr. 59. Iniquitates vře diuiserūt iter
vos ⁊ deum vřm ⁊ peccā vřa absconderūt

faciem suam a vob. **De** aut pi⁹ et miseri
coris vidēs hoīem sic per peccatū diectuz
ipm vocat vt condictōem suam attēte cō
sideret. d. vbi es. q. d. p. sidera miser i quo
statu peccando es. **Ma**z prius exnō i gra
tia sia tua erat libera: et nunc est scā dya
boli serua: et que pri⁹ erat mihi cōiuncta
per grām: est cōiuncta dyabolo p culpā:
et que erat ordinata ad gloriā: nunc ordi
nat ad penam. considera igitur qualis sit
i⁹ mutatio vt ad me dimisso dyabolo reu
tario: qz vocatōem tam piam considerās
miser peccator non d3 in peccato vt obsti
natus remanēr: sed ad deum reuerti. **Ad**
q admonet ecclāstici. 17. vbi dī. Conuer
tere ad dñm et relinque peccata tua. **Et** 2°
d3 vocat peccatorem ad perfectā emēda
tōem. **Ma**m postqz d3 vocauit hominem
ad sui considerationē ipm vocat ad satisfā
ctōem de offensis. **Hoc** autem fuit figura
tum **Is**. 22. vbi dī. Et vocabit domin⁹ exer
cituum in die illa ad fletum et ad plāctum
et ad caluiciū et ad cingulū sacci. **Ubi** sci
endum q vno modo p fletū et plāctum:
itellr amara contritio. **Per** caluiciū p q
frōs discoopitur: aperta confessio p cinglū
at sacci perfecta satisfactō. **Et** alio mō
d3 vocat hoīem ad plāctū p culpāz ptri
tōem. **Ma** qui dum offendit d3 per amari
tudine peccata plāgere. vt dicere possit il
lud michē. 1. **Plā**gam et vlulabo: vadam
spoliat⁹ et nud⁹: faciā plāctū velō draconū
et luctū: qsi structōem. **Vocat** et ad caluici
um p vāitatū dpositōem. **Ma** sic qñ hō cal
uus effici: cadit capisqz ornāmētū: sic pec
cator volēs deo recōciliari: d3 ornamenta
et alias vāitates dponet. vocat et ad cingu
lum sacci p ppiam vilificatōez et p pecca
torū cohibitōez. c3 p saccū itellr vilitas ho
minis: p cinglū d3 peccatorū cohibitō. **Et**
sit d numero illoz d qbus **Is**. 15. Inuijs
ei⁹ acceteri sunt saccoz in plateis ei⁹ hoīs
vlulat⁹. **Ma** qitrius peccauit p luxuriā
auariciā vel supbiā: p vilitatē suā cogno

scēdo et se restringēdo accingi sacco: ad pec
candum se vltius non laxando. **Ter**
tō vocat peccatorem ad rectam opatōem
vt se exerceat i opibus bonis. et hoc fuit fi
guratum **Is**. 41. vbi dī. Suscitauit ab ori
ente iustum: vocauit eum vt sequer se.
Ubi sciendum q per orientem vbi sol
oriet q mundus illuminat: itellr ipō s. gra
tia illuminans aīam viatoris. **Per** istam
igitur grām: d3 hoīes suscitāt: quādo ipz
elleuat a peccato in q non vult q ociosus
pmaneat: sed ipm vocat ad suam sequelā
Unde **Luc**. 9. Si qs vult venire p⁹ me ab
neget semetipsum et sequat me. **Quar**
to vocat peccatorem ad eternam retribu
tōem: iuxta illud. 1. p. 5. **De** autem om
nis grē q vocauit nos in eternam suā glo
riam. **Propter** q apostolus. 1. thesa. 2. te
stificati sum⁹ vobis vt ambularet⁹ digne
deo qui vocauit nos in suum regnū et glo
riam. **Sed** h3 sic d3 homines vocet: tam
multi nolunt venire d qbus conqueritur
puer. 1. d. Vocauit et renuistis: extrēdi ma
num meam et non fuit q aspiceret: d3 pxi
stis omne consiliū meum: et increpatōes
meas neglexistis. **Unde** de talib⁹ **Iere**.

Percussisti eos et nō doluerunt: attri
uisti eos et renuerunt accipere disciplinā:
indurauerunt facies suas supra petram et
noluerunt reuerti. **Sed** tamē aduertāt
quid eis accidit: q finaliter priuabunt re
gno celoz: quod fuit figuratum in regina
vasti. de qua finaliter dicitur **Iester**. 1. q
cum rex Assuerus vocasset per nuncios
suos reginam vasti vt veniret ad eum:
renuit et regis imperium contempsit: pro
pter q fuit contra ipsā data sententia vt
regno irreuocabiliter priuaretur. **Ubi**
sciendum q per regem Assuerum q bea
tudo interpretatur. intelligitur deus q
est beatitudo nostra. **Ma**m teste **Jo**. 17. h
est vita eterna vt cognoscant te solum de
um et quē misisti xpm. **Per** vasti d3
q debebat esse regi subiecta: intelligitur

quilibet hō qd ē subiect⁹ ⁊ obediēs dō
istū multociēs de⁹ vocat vt sibi obediat
⁊ se exerceat in opibus bonis: q tñ instar
vasti ipm despicit nec vult ad ei⁹ manda
tū venire. An de ipso pōt de⁹ dicere illō
2. R. 19. Seru⁹ meus contēpsit me. Tñ ad
uertat miser q sicut vasti ob hī fuit regno
terreno priuata sic ipse priuabit regno ce
loꝝ ⁊ consortio angeloz. Quia eis dicit
xps Mat. 21. Ausert a vobis regnū dei
⁊ dabit genti faciēti fructus ei⁹. Quā
tum ad secundū. s. increpationē euidentē
dicit. ⁊ ait illi qd hī au. de te vbi sciendū;
qd sicut dñs tpalis postq sibi diffamatus
est ei⁹ aliq̃s huius ipm ad se vocat ⁊ ipm
euidēter increpat. dī. qd hī au. de te vt ex
increpationē facta cognoscat dñs non late
re q fecit malū: sic deus hōiem cui dedit
bona naturalia: tpalia ⁊ gratuita vt ipsa
puenienter dispenseret: qñ videt q ipsa dis
sipat ipm euidēter redarguit. d. qd hī au.
de te. q. d. hī non habebas a me. Unde. 1.
cor. 3. Quid habes q non accepisti. q. d.
nihil. ⁊ ideo debuisti omnia fidelis dispen
sare. Quantum ad tertiū. s. investiga
tionem sufficientem dic. redde rōnem vi
li tue. Vbi sciendum q sic dominus tem
poralis de rebus suis commissis alicui
exigit debitam rationem: sic deus ab ho
minibus. Unde. 1. pe. 4. Reddent ratio
nem ei qui paratus est iudicare viuos
⁊ mortuos. Deus enim exiget rationem
ab hominibus quomodo bona eis cōcessa
tā naturalia q̃s tēporalia: q̃s ēt gratuita
dispensauerit in hoc mundo: cogitādo: lo
quendo: ⁊ opere exercendo. iuxta illud sa
pie. 1. In cogitationibus enim impij inter
rogatio erit. Et hoc quantum ad cogitatio
nem cordis. Sermon⁹ autem illius audi
tio ad deum veniet. Et hoc quantum ad lo
cutōem oris: ⁊ ad correctionem iniquita
tum illius. Et hoc quantum ad executio
nem operis. Unde sapie. 6. Altissimus in
terrogabit opera nostra ⁊ cogitationes

scrutabit. Tñ quam rationem reddere
poterūt superbi: auari ⁊ luxuriosi: ceteris
q̃s peccag dedit: certe malam: vt sic cuili
bz dici possit illud ecclesiastici. 9. Nec opus
nec rō nec scia nec sapiētia ēit apud infe
ros quo tu pperas. Tñ ad quartum
s. cominationem per terrentem dicit. Jam
non poteris vilicare. Vbi sciendum q si
cut dominus temporalis aliquando pōt
vilicum vt pro tempore dispenseret bona
ipius: ⁊ si quando inueniat ipsum infide
lem: priuat ipsum ab officio: sic dñs homi
nem qum viuit in hoc mundo facit dispē
satozem suum: post mortem vero non ha
bet amplius spactum dispensandi. quia se
cundum Crisostomum in hoc mundo so
lum est tempus merendi. In alio vero p
mium vel supplicium obtinendi. Et ideo
ecclesiastici. 14. Ante obitum tuum ope
rare iusticiam quoniam non est apud ife
ros inuenire cibum.

Secunda pars.

Equitur. Aut autem vilic⁹ intra
se ⁊c. Vbi tangit procurans sa
gacitatem in puidendo: q pbat
remissio relaxata. Vbi sciendum q cum
homo videt sibi imminere aliquod pericu
lum dñs esse sollicitus vt sibi videat in fu
turum. Quia igitur cuilibet homini ma
gnū periculum iminet de ratione i alio
mundo reddenda debz dñm viuit esse so
licitus qualiter post mortem refrigeriū
inuenire possit instar huius vilici. Sic
autem quatuor possumus cōsiderare. s.
Altētam consideratōem.
Infirmam conditōem.
Concessam remissionem.
Debitam cōmendationem.
Quantum ad primum dicit. Aut anteq
vilicus intra ⁊c. Vbi sciendum q sicut i
vilicus quādo fuit sibi cominatum a do
mino suo quod non amplius vilicaret:
cogitauit sibi in posterum providere: sic
homo quando videt sibi cominatz pēam

pp peccā sua d3 cogitare qualr ipam eua-
dere possit. Et dicere possit cum ps. Cō-
caluit cor meū intra me 7 in meditatione
mea exardescet ignis. Exemplū de filio p-
digo de quo Luc. is. q3 i necessitate posu-
humiliavit se corā pfe. d. peccaui in celis
7c. qui vt d3 ibidē: q3 sibi puidit misericor-
diam inuenit. **Quantū** ad secundū. s. i
firmā conditionē dicit fodere non valeo
7c. **Ubi** sciendū q3 sicut homo qñ videt
se nō posse aliquod piculū p vnū modum
evadere. querit a^m: sic homo q vult sniam
diuinā euitare si nō pōt p vnū modū satis-
facere: d3 inuenire a^m. **Ubi** sciendū q3 oīa
peccā generalr reducūtur ad tria. s. super-
lu. 7 ana. q. 1. Jo. 3. **Qd** q3 est in mundo: cō-
cupiscentia carnis ē. 7 pcu. oculoꝝ 7 super-
bia vite. Et fm h3 generalr loquendo est
triplex mod⁹ satisfaciēdi. **Ma** ptra peccm
luxuriē ē carnis maceratio. ptra pec. aua-
ritie elymosinaz largitio. ptra pec. sup. de-
uota oꝝo. ppter q3 Tob. 12. Bona est oꝝo
cū ieiunio 7 elymosina magis q3 thesau-
ros auri cōdere. Carnis maceratio intel-
ligitur in fossione in qua hō affligitur.
Oro i mendicatiōe: q3 in oꝝone hō ab ali-
quo petit auxiliū. Elymosinaz largitio in
debiti dimissione q3 dimittendo subuenit
indigēti. **Nō** igit qui nō pōt carnē afflige-
re nec ēt orare d3 elymosinas facit vt sua
redimat peccā. **Un** dñi. 4. Peccā tua ely-
mosinis redime 7 iniquitates tuas miseri-
cordijs paupum. **Quantū** ad tertiū. s.
cōcessā remissionē dic scio qd fa. 7c. **Ubi**
sciendū q3 ex quo peccūm impunitū nō re-
manet: ex quo nō pōt p vnū modū satisfa-
cere d3 instar huius inuenire aliū vt ha-
betur h3. **Ubi** primo considera.

Modi precogitationē.

Secundo opto executionē.

Quantū ad primū dicit scio 7c. **Quantū**
ad opis executionē dicit cōuocatis
iraq3 7c. **Ubi** ostendit q3 fecit duplicē re-
missionē. **Quantū** ad primū dicit con-

uocatis 7c. **Ubi** sciendū fm **Bedā** cadus
grece: amphora ē continēs ydras tres.
Quantū ad secundā dicit deinde alio
dixit 7c. **Ubi** sciendū q3 fm **Bedā** chorus
modijs. triginta cōplef. 7 dimisit quintā
partē. **Sciendū** est aut moralr loquen-
do q3 p illos duos debitores intelligunt
in hoīe corpus 7 aīa. **Alia** at d3. **L.** cadus
olei. i. dilectionē pfectam dei 7 pximi: q
pfectio intelligit p numez centenarium.
dilectio vero p oleū. q3 sicut oleū natat su-
per oēs liquores: sic caritas sup oēs vir-
tutes. **Corp⁹** vero d3. **L.** chorus tritici. i.
pfectā macerationē q pfectō intelligit in
numero. **L.** maceratio vero in tritico q3
flagello excutit. **U** aut quilibet istoz de-
bitozū: debeat suū debitū pfecte reddere
vt supra tñ cuilibet illoꝝ dimittitur aliqd
h3 non totū: q3 7 si ista hō dū vīuit nō pōt
perfecte hēre: tñ d3 ipsa pro posse hēre si
vult adipisci gloriā paradisi. **Quantū**
ad quartū. s. debitam p̄mendationē dicit.
Et laudauit domin⁹ vilicū 7c. Et primo
ponit ipam cōmendationē. **Secundo** cō-
mendatiōis rōnis. **Quantū** ad primū
dicit. Et lau. domin⁹ vi. inqtatiz. **In** quo
actu duo considera. s. defraudationē ani-
mi sui 7 in hoc non laudatur nec in h3 fm
Augu. de questionib⁹ euangelioꝝ d3 imi-
tari. 7 prudentiā q3 habuit in acquirendo
sibi amicos 7 sibi in posterū prouidendo
7 de isto laudatur. **Sciendū** est autē
q3 quādo vilicus prudēter egisse dicitur:
q3 h3 non accipitur prudēter secundum
Duge. pro virtute sed pro quadā astutia
naturali. **Quantū** ad cōmendationis
rationē dicit: quia filij huius seculi p̄u.
7c. **Ubi** sciendū fm **Bedā** q3 filij lucis 7 fi-
lij huius seculi vocantur quomodo filij
regni 7 filij perditionis: cuius enim quis
agit opera eius cognominatur 7 filius.
Sciendū est autē loquēdo moraliter
q3 generationē mundanam figuratiue de-
scribit Salomō **Prouer.** 30. d. Generatio

que patri suo maledicit: et que matri sue non benedicit: generatio que sibi munda videtur et tñ non est lota a sordibus suis generatio cuius excelsi sunt oculi et palpebre eius in altu porrecte: generatio q pro dentibus gladios h3 et comandit molari bus suis vt comedat inopes de terra: et pauperes ex hoibus. **¶** Ubi sciendum q p istas quattuor generationes notatas dat intelligere quattuor genera peccatoz existentiu in mundo. s.

¶ Obloquentiu p blasphemiam.

¶ Lasciuientium p luxuriam.

¶ Excellentium p superbiam.

¶ Rapienitium p auaritiam.

¶ Generatio obloquentiu p blasphemiam figuratur p generationem que patri suo maledixit. Nam multi sunt qui deu qui p cor est maledictus tam verbis q opib9 malis. n̄ aduertetes tñ q dñs prouer. 20. Qui maledicit patri suo et matri extinguetur lumē eius i medijs tenebris. i. in inferno vbi eternalr puiabitur diuina visione. **¶** Isti possunt figurari per semey de quo. 2. R. 16. Semey aut p iugū mōtis ex latere contra dō gradiebat maledicēs et mittēs lapides: aduersus eū terrā spergens. **¶** Ubi sciendū q per semey qui interpretatur audi me: intelligitur quilibet xpianus qui p obedientiā d3 deum audi re. Et de ipso dicat de9 illud ps. In audi tu auris obediuit mihi. Per dō autē qui interpretatur manu fortis: intelligitur de us: de quo. i. R. 2. Non est scūs vt est dñs et non est fortis sicut deus noster. h3 at sic hō deberet audire deum tñ sibi verbo et opibus maledicit nō aduertēs illō Leuit. 24. Nō qui maledixerit deo portabit peccatum suū et qui blasphemauerit nomen dñi morte moriatur lapidib9 obuiet eum ois multitudo ppli. Iste q sic deū maledic dñs lapides phicere: et terrā spargere: q in star lapidū obstinat9 i malitijs et peccis rerū spaliū dō totalr aduersat. Et sic verifi

ces de ipso illud Job. 41. Tor eius indurabitur quasi lapis. Generatio lasciuientiu p luxuriā figurat p generationē q sibi videtur mūda et nō ē lota a sordibus suis. Nam multi sunt q mundos se reputāt: tñ habēt alas infectas. **¶** Isti possunt figurari per miphiboseth de quo snialr dñs. 2. R. 19. Miphiboseth quoqz filius saul de scēdit in occursum regis illotis pedib9 et in tonsa barba: vestesqz suas nō lauerat: cui9 tñ occursum dō nō acceptauit. **¶** Ubi sciendum q p mephiboseth qui interpretat os verecondū: intelligit quilibet luxuriosus qui d3 verecondari corā deo et hoibus pp suā imunditiā appere. d. cū ps. Tota die verecō. mea ptra me est et psu. faci. mee coop. me. p dō q interpretat decorus aspectu intelligit de9. de quo Cant. i. Ecce tu pulcer es dilecte mi et decor9 lectulus n̄ floridus. Cōtingit igit multociēs q hō pedib9 nō lotis. i. affectib9 nō purgat9: vestibus et nō lotis. i. corpore infecto: deo vlt occurere: cui9 tñ occursum nō ē deo grat9. **¶** Generatio excellentiu p supbiā figuratur p generationē cui9 excelsi sunt oculi et palpebre in altū: p recte. Nam multi sunt despiciētes alios et se in supbiā erigētes: quoz tñ consortiū cōmonetur cauere Isa. 2. vbi dñs. Quiescite ergo ab homine cui9 spūs in narib9 eius qz excelsus reputat9 est ipse. n̄ aduertēs illud Isa. 2. Dies dñi exercitū sup oēm supbiū et excelsū et sup oēm arrogantē et humiliabit. **¶** Isti possunt figurari p Ahoab de quo Isa. 16. Au diuimus supbiā Ahoab supbus est valde supbiā ei9 et arrogātia et indignatio eius plus est qz fortitudo. Ubi sciendum q p Ahoab qui interpretatur ex pfe genitus intelliguntur hoies supbi dyabolū patrez et principū supbie imitātes. maior dicitur esse eoz supbiā et arrogātia qz fortitudo: qz plus iactant se verbis et mendacibus qz possint operibus exercere. quibus dñs Job. 16. Nunquid habebunt finem verba

ventosa. ¶ Generatō rapiētū per auari-
ciam figuratur p generationem q̄ pio dē
tibus gladios h̄z 7 cōmandauit molarib⁹
vt 7c. Nam multi sunt auaritie dediti q̄
non curāt nisi vt diuitias cōgregent quo
cūqz modo habeant. de quorū quolibz dicif
Joel. 1. Dentes eius vt dentes leonis 7
molares eius vt catli leonū. ¶ Isti pos-
sunt figurari p illam crudelem bestiaz de
qua dicif dan. 7. Ecce bestia. 4^a. terribilis
atqz mirabil' 7 fo:gnimis dentes ferreos
hēbat magnos comedēs atqz cōminuēs
7 reliqua pedibus suis pculans. ¶ Ubi
sciendum q̄ p illam terribilē bestia: in-
telligitur quibz auarus de quo ē multum
mirablē qñ per temporal's diuitias quas
necit quantū debeat possidere obliuiscit
dei 7 primis ipos iniuriādo. Propter q̄
dī habere dētes ferreos 7c. qz ab hoib⁹
rapiunt 7 accumulāt sibi instar comeden-
tis. suis aut pedibus reliqua cōculcare: qz
de ipsis nullas elemosinas faciūt propter
q̄ dicif ecclī. 2. Avaro nihil ē celestius.

Quarta pars.

Equif. Et ego dico vbi facite 7c.

¶ Ubi tāgit: ammonētia benigni-
tatem in instruēdo q̄ pbat ex
positio applicata Ubi sciendū q̄ qz quan-
do homo moritur nō portat secū diuitias
temporal's nec duē secū amicos vel parē-
tes: sed solum opera iuxta illud apoc. 14.
Opera enim illorum secunf illos. ideo se-
cundum Greg. 18. moralū homo dum vi-
uit debet opa misericordie facere: vt post
mortem possit ea in suū remedium 7 sola-
rium inuenire. secundū h̄ igit hic duo pos-
sumus p̄siderare. s.

Alitū misericordie ipatū.

Fructum gl̄e nunciatū.

¶ Quantū ad primum dicit. Et ego dico
7c. Ubi sciendū secundum Aug. de verb
domini q̄ mamona syria lingua idem q̄
diuicie in latina. Mamona etiam in lati-
na lingua secundum Ambro. est nomen d-

monis presidentis diuitijs: nō q̄ ipsa de-
bite possit dare: sed quia homines tēptat
per ipsas. ¶ Sciendum est igitur q̄ diui-
cie secundum Basilium mamona iniquita-
tis dicuntur: non q̄ semper inique acqui-
rantur sed quia frequētius habent iniqui-
tatem anxiam vel iniuste acquirēdo vel
indebite retinēdo. ¶ Vel dicūt diuicie
iniquitatis quia nō sunt vere sed false iux-
ta dictum xpi Mat. 13. Sollicitudo secu-
li huius 7 fallacia diuiciarū suffocat ver-
bum 7 sine fructu efficitur. ¶ Ad 1^a igit
opera misericordie faciēda ammonetur
quilibz tob. 4. vbi dicitur. Ex substantia 1^a
fac elemosinā 7 noli auertere faciem tuā
ab illo paupere: ita enim fiet vt nec a te
auertatur facies domini. ¶ Quantū ad
secundum. s. fructum glorie: nunciatū dicit
vt cum dixeritis re. vos 7c. Ubi sciendū
q̄ per 1^a tabernaculū intelligit celestis pa-
tria q̄z homo sibi acquirit ex operib⁹ mi-
sericordie. Homo igitur qui aliquādo vt
malus vilicus sibi temporalia retinuit: dō
abiecta malicia effici bonus 7 d tempora-
libus pauperibus errogare vt sibi acqui-
rat gloriam paradisi. ¶ Sciendū est et
q̄ ex h̄ apparet q̄z magn⁹ sit fructus ely-
mosine: quia p ipsam acquirim⁹ vitā eter-
nam. Et sic verificet illud tob. 12. Elymo-
sina a morte liberat: 7 ipsa est que purgat
peccata 7 fac inuenire vitam eternam.
¶ Istud tabernaculū ad q̄ nos duē ely-
mosina est illud de quo querit ps. d. Dñe
quis habitabit in tabernaculo tuo aut q̄
requiescet in monte sancto tuo. Cui que-
stioni respondens subiungit. Qui ingre-
ditur sine macula 7 operatur iusticiam.
Huius tabernaculi gloriosi habens me-
moriam ps. dicit. Nec recordatus sum 7
effudi in me animam meam qm transibo
in locum taber. admirabil'. vsqz ad domū
dei. Ad q̄ tab. 7c.

¶ Dominica. ix. post pent. Euangelium
quingagesimū.

Em appropinquasset yhs
ier^m: videns civitatem fle
uit super illam 2c. Luc. 19.
Nos videmus per experie
tiam q^d amicitia patris ad
filios. quantum ad presens spectat quattuor
modis potest manifestari. primo in copas
sione mali. Nam quando p^r videt q^d fili⁹
habet aliq^d afflictionem vel periculum: ex
amore sibi copatur q^d est valde n^oe con
sonum 7 rationi. Nam 7 si membra corpo
ris ex colligatione naturali q^d habet ad
in vicem sibi copaciuntur si aliquod illoz
aliquod incommodum paciatur: iuxta illud. 1.
cor. 12. Si quid patit^r vnum mebrum com
paciunt^r omnia mebra: si vero gloriat^r vnu
mebrum: cogaudent omnia mebra: multo
magis p^r compatit^r filio de se nato: cui re
gatur iudicio rationis quo carent corpo
ralia membra. Secundo in provisione pe
riculi. Nam quando p^r videt q^d filio imi
net periculum aliquod: ipsum sibi predi
cit vt possit ipsum cauendo sibi melius pui
dere: dicendo sibi illud deuter. 8. Si obli
tus dⁿi dei tui secutus fueris deos alios
coluerisq^{ue} eos 7 adoraueris ecce nunc p^di
co tibi q^d oio dispdas. Tertio in correctio
ne delicti. Nam quando p^r videt filium sⁱ
ficere ipsum corripit vt alias debeat sibi ca
uere. Ad q^d faciendum noⁿ solum pater sⁱ
quilibet bonus p^rimus ammonet cecili.
18. vbi dicitur. Corripe amicum tuum ne
forte non intellexerit 7 dicat non feci: aut
si fecerit ne iterum addat facere quarto
in instructione debiti. Nam pater debet
instruere filium in his que ad deum per
tinent 7 in his que habet temporaliter ope
rari. Ut sic dicatur de ipso illud Job. 33.
Aperit aures virorum 7 erudiens eos in
struit disciplinam: vt auertat hominem
ab his que fecit: 7 liberet eum de superbia
Quia igitur Christus est pater toti⁹
generis humani: ideo in afflictionibus
sibi compatitur 7 pericula denunciat 7 eos

increpat 7 viam veritatis ostendit. Secun
dum hoc igitur beatus Luc. de Christo
tangit quattuor in euangelio hodierno. s.
Compassione viscerosam: ostensu^m doloris
Comatodem ruinosam: icussu^m timoris.
Increpatioez vigorosa: correctioez erroris.
Instructioez luminosam: inductiu^m fulgoris.
Primu^m pbat tristitia demonstrata.
Secundu^m pena denuciata. Tertium mali
tia increpata. Quartum doctrina p^dica
ta. Primum in pun^o. Secundum ibi. Quia
venient dies 2c. Tertium ibi. Et ingressus
in templum. Quartum ibi. Et erat conti
nue docens 2c.

Prima pars.

Qantum ad primu^m vbi tangit 2c.
q^d probat 2c. dicit. Cu^m appropin
quasset yhs 2c. Videmus enim
multociens q^d hoies in p^rsperitatib⁹ mu
danis extollunt 7 gloriant^r ignorantes q^d
eis supuentur^u sit pp^r malu^m vsum rerum
temporalium in qbus multociens accidit
q^d verificatur illud prover. 14. Misus dolo
re miscebis 7 extrema gaudij luctus occu
pat. 7 ideo aliq^u i^o cognoscens si eos dili
git: eis p^ratit^r sⁱm hⁱ igitur hⁱ quantum ad
xpm p^ratit^r 7 2° ad illos qbus xps fu
it copassus possum⁹ p^rsiderare. s.
Benignitate i visitando.
Pietatem in lachrimando.
Bonitatem in exhortando.
Alacritatem i conuersando.
Cecitate in ignorando.
Qu^o ad primu^m dic. Cu^m appropinquaret
yhs ier^m. Vbi sciendu^m q^d in hoc q^d xps d^r
appropinquare ier^m: datur intelligi eius
benignitas p^r qua^m cunctis affabile se redde
bat. **M**oraliter autem loquendo scien
dum est q^d per illa civitate vno modo in
telligit totus mundus in quo instar cini
tatis deberet eeⁿ ciu^m vnitatis p^rpacem 7 p^r
cordia: 7 ideo signat^r d^r ier^m q^d iterstat^r
visio pacis. Sed licet sic deberet esse:
amen est ciuitas confusionis 7 discor
2 iij

die. Et sic figuretur per ciuitatez babel: s qua snialiter dicitur gn. ij. q cum post diluuium hoies multiplicati fuissent: dixerunt ad inuicem. **V**enite faciamus nob ciuitate et turre cuius culmen ptingat ad celum et celebremus nomen nrm: q cum facere cepissent pfudit dñs linguas vt vn⁹ alium non intelligeret et sic diuisit eos in vniuersam terram. et ideo vocatum est nomen eius Babel: qz ibi confusum est labium vniuersę terre. **E**bi sciendum q p ciuitatem Babel que interpretatur pfusio: intellr mundus i quo multiplex confusio reperitur. Primo pp diuersitatem rituu in viuendo: qz xpiani seruant vnā lege: iudei aliam: sarraceni aliam &c.

Secundo pp diuersitatem hostium i pugando. Nam tot guerre et bella diuersa sunt q significata est pphetia Is. 19. d. **P**ugnabit vir s fratrem suum: et vir s amicum: ciuitas aduersus ciuitatem: regnu aduersus regnum. Unde cōpleta est illa visio Jo. apoc. 6. vbi dñ. **E**xiuit autē equ⁹ rufus et qui sedebat super eum datū ē ei vt sumeret pacem s terra: et vt inuicem se interficiant: et datus est illi gladi⁹ magn⁹.

Ebi sciendum q per i^m egtem sedentem super equum rufum: intellr dyabol⁹ concitans homines ad effusionem humani sanguinis. Quic egri datum est q tollat pacem de terra et odia et guerras seminet: et sic se inuicem interficiant: cui datus est gladius magn⁹: qz h pestis guerre et odij in toto humano genere crudeliter inuale scit. **T**ertio in mundo est confusio pp diuersitatem morum in conuersando. Nam aliqui sunt boni licet sint pauci: de quib⁹ phil. 3. **V**estra at conuersatio in cel⁹ est. Et in talibus non est confusio sed ordo: quia Dan. 3. **N**on est confusio confidentibus i te. aliqui sunt mali in diuersis peccatis: et in talibus est confusio. et isti volunt turre attingentem vsqz ad celum facere dum se in altum volunterigere per supbia. d.

cum lucifero pñcipio superbie illud Is. 14. **I**n celum conscendam super astra celi exaltabo solium meum. **A**dvertant tamē miseri illud ps. Dominus dissipat consilia gentium: reprobat consilia populorum et reprobat consilia gentium. **E**ad illam ciuitatem. i. ad illum mundum dicitur appropinquasse yhesus quādo dei filius voluit incarnari. de qua approximatione dicitur deuter. 4. **N**on est aliqua natio tam grandis que habeat deos appropinquantes sibi sicut adē nobis dominus de⁹ noster. **S**ed licet dei filius sic personalit i mundum venerit. vide tamen quid dicit Jo. i. **I**n propria venit et sui eum non receperunt. Nam multi sunt de quibus Jo. 3. **L**ux venit in mundum et dilexerūt homines magis tenebras qz lucem. cui⁹ rei causa assignatur ibidem cum subditur. **E**rant enim eorum mala opera. **E**elp ciuitatem istam intellr quilibz homo. Nam sicut ciuitas constat ex multis hominib⁹ sic homo ex multis potentijs sicut etiam ciuitas est ciuium vnitas: sic in homine debet esse vnitas potentiarum: et ideo dicit ier^m que visio pacis interpretatur. **S**ciendum est autē q homo debz esse citas nazaret in qua xps concipitur per mūdā cogitationem. Ciuitas bethleem in qua xps nascit: p meritoriam operatōem. Ciuitas ier^m in qua xps cum honore recipitur per profundam humiliatōem. **P**rimo dñ esse ciuitas nazareth in qua &c. Nam cognoscens q deus cum mundus sit non habitat cum imundis cogitationib⁹ iuxta illd sapientie. i. Spiritus s. discipline effugiet fictum et aufert se a cogitationibus que sunt siue intellectn: debz cor munduz habere: et sic in ipsum concipere xpm. vnde prouer. 3. **I**n omnibus vijs tuis cogita dominum et ipe diriget gressus tuos. **S**ecundo dñ esse ciuitas bethleem i q &c. Nam cognoscens q ex operibus iusti ficatur homo non solum ex cogitatōibus

iuxta illd Jac. 2. Videh q^m ex opibus iu
stificat homo 7 nō ex fide tm. d3 bōas co
gitatōes quas i corde cōcepit: exercere in
opc: qⁱ puer. 13. Aluma ipinguantū ipin
guabit. T³ d3 eē ciuitas ier^m in qua 7c.
Nā homo cognoscēs q^d sū supbos nō di
ligit iuxta illd Jac. 4. Deus superbis re
sistit: humilib⁹ at dat grām: d3 se humi
liare vt xpm possit recipē. Unde sibi d^r
ecclesiastici. 13. Humiliare dō 7 expecta ma
nus eius. i. diuinam grām. Et sic possit di
cere illud Ezech. 3. Abanus eim dñi erat
mecum confortans me. T³ autēz homo
deberet esse ciuitas xpi ipm recipiēs fm
predicta cu3 gaudio: tñ multoē. accidit q^d
ipm a se abicit per mala opera: 7 instar iu
deorum xpm crucifigit: dum propter pec
catum q^d perpetrāt quantum est in se fac
vt xps iterum debeat crucifigi. Et talis ē
ciuitas d qua dicitur ezech. 7. ciuitas ple
na est iniquitate: qⁱ plenus vitijs 7 pecca
tis. T³ Ad illam ciuitatem appropinquat
yesus aliquando per mentalem inspiratio
nem: aliquando per vocalem eruditionē:
aliquando per flagellatōem. Unde Jac.
5. Patientes estote 7 vos 7 cōfirmate cor
da vestra qm aduētus dñi appropinqua
bit. T³ Nā xps sic benigne appropinquas
peccatori pōt figurari per samaritanum:
d quo finaliter dicitur Luc. 10. q^d appropi
ans homini sauitiatio q^d descēderat a ier^m
in ierico: alligauit vulnera eius infundēs
vinum 7 oleum. T³ Ubi sciendum q^d per
illum sauitiatum intelligitur qlibz pecca
tor: qⁱ peccatum est vulnus in aia q^d signā
ter d^r dscēdere d ier^m in ierico: qⁱ de grā
in peccatū: cui d^r Apoc. 2. Abemo: esto vñ
excideris 7 pñia opera fac. T³ Per sama
ritanū at qui custos itēp: etat: itellr xps
q^d ē hūani generis custos. Nā dīc gñ. 28.
Ego ero custos tu⁹ quocūq³ prexeris. Iste
igit sauitiatio. i. peccatū: ad curādū peccū vul
nera infundit vinum 7 oleum. i. iusticiam
7 misericordiam: vt sic peccator ista consi

derando puertatur ad pñiam 7 saluetur.
T³ Quantū ad secundū. s. pietatē in lacri
mādo dīc. vidēs ciuitatē fleuit sup illam.
vbi sciendū q^d in h q^d xps d^r fleuisse sup
ciuitatē cui videbat imminere piculū dat in
telligi fm Cirillū sua magna pietas q^d p
signū voluit exteri⁹ indicare. T³ Sciēdu3
est at q^d sic cōiter d^r xps quater fleuit. i.
In nat. pp representationē.
Sup ciuitatē pp cōpassionē.
In lazari suscitatiōe pp dilectionē.
In cruce pēdēs pp passionem.
T³ Primo xps fleuit in nat. pp represen
tationē. Nam qⁱ qñ hō nascit venit in lo
cū miserie: ad h designandū xps voluit
flere sicut puuli q^d nascūtur. Nā ipse dicit
Sap. 7. Ego nat⁹ primā vocē filēm homi
nibus emisi plorās. T³ Secūdo fleuit sup
ciuitatē pp cōpassionē. Nā xps vidēs Je
rusalē in primo ruiturā sibi cōpassus fu
it. T³ Tertio in lazari suscitatiōe pp dile
ctionē. Nā dixerūt circōstantes: ecce quō
amabat eū. T³ Quarto in cruce pp passio
nem. Nā ebre. 5. Luz clamore valido 7 la
crimis offerēs exaudit⁹ est p sua reuer
tia. T³ Aborāl^r at loquēdo xps vidēs ci
uitatē fleuit in signū cōpassionis: ad desi
gnandū h3 Dige. q^d qñ videt hoies qui
aliqñ fu erūt in grā q^d receperāt i baptis
mo eā amississe p culpā 7 cognoscens eis
imminere pditionis eterne piculū: cōpat⁹ 7
7 iō flere d^r. T³ Iste fletus xpi fuit figu
ratus p fletum Elysei de quo finaliter d^r
4. Re. 6. q^d cū cognouisset q^d azael futurus
erat rex syrie: ppassus eis d^r q^d fleuit vir
dei. Ubi sciendū q^d p Elyseū q^d interpretat
deus me⁹ saluator: intelligit xps humani
generis saluator. Per filios aut Israel
qui interpretatur vidēs deū intelligit to
tū genus humanū q^d deus creauit vt cu3
videat h per fidē 7 in futuro p spēs. Per
azael at regem qui interpretatur excelsa
vel sublimitas intelligitur dyabolus rex
superbie. Xps igit cognoscēs infestatōez

dyaboli circū humanum genus sibi cōpa-
titur: et quā videt ipsum a dyabolo dētum
flet de suo statu misero p̄dolēdo. ¶ Quis
igitur est miser peccator: sic obstinatus q̄
videt xpm̄ p se plorantem qui nō mouea-
tur ad lachrimas et ploret sua peccata: sci-
dat cor durissimum et frangatur vt dicat
illd̄ Jere. 9. Quis dabit capiti meo aquā
et oculis meis fontem lachrimarum et plo-
rabo die ac nocte. ¶ Hoc at si fecerit in-
ueniet a deo misericordiā: q̄ ezech. 18. Si
impius egerit p̄niam: ab oibus peccatibz su-
is que operatus est: et custodierit omnia
p̄cepta mea: et fecerit iudiciū et iusticiā
vita viuet et nō morietur omnium iniquitatū
eius quas operatus est non recordabor. ¶
Hoc autem fuit figuratū. 4. Re. 24. vbi
d̄r snialiter q̄ cū Ezechias egrotassz gra-
uissime: iratus dñs p̄ ipm̄ cominatus fuit
sibi mortem per 36. d. morte morieris: q̄
auditor: orauit ad dominū et fleuit fletu ma-
gno: cuius lachrimas vidēs dñs misertus
est et misit sibi 36. d. h̄ dic dominus: audi-
ui vocem tuam: et vidi lachrimas tuas: ec-
ce sanauit te: et die tertia ascendēs templū
domini: et addam diebus tuis 15. annos: et
de manu regis assyriorum eruam te: et tūc
Ezechias fecit sibi portare massam ficorum:
et posuit super vlc̄ et statim curatus est: si-
gnum aut̄ huius p̄missionis fuit q̄ vmbra
que descēderat in orelogio achaz. 10.
gradibus reducta est retro: sum. ¶ Abi
sciendū q̄ per ezechiam egrotantes: p̄ quē
iratus fuit dominus itellr̄ q̄libz peccator:
q̄ peccm̄ est quedā sp̄alis ifirmitas anime
p̄ quem iratur dñs: q̄ peccator exorsus dō
efficitur. Unde miser dicere potest illd̄. 1.
Re. 30. Reliquit me dñs meus: q̄ egrotā
cepi a nudius tertius. B̄c autem a nudius
tertius: q̄ primo peccatum initiatur i co-
llectatione. Secundo augmentatur in de-
lectatione. Tertio cōsumatur in operatio-
ne. ¶ Per 36. autem nūcium dñi mor-
tē nūciatē: itellr̄ interior: ispiratō p̄ quam

homostatū suū cōsiderat: q̄. s. mortu⁹ est
spiritualr̄: vt d̄ficet illd̄ ecclesiastici. 9. Viue-
tes at̄ sciūt eē mortuos: vlt̄ per 1^m nūciū
intellr̄ peccator: exterior: p̄dicator: anūci-
ans mortē d̄bitā peccatori. ¶ Miser igitur
peccator vidēs se sic in arto positum:
non d̄ obstinari: sed istar̄ Ezechie i corde
compungi et fortissime flere. Deus autē
pius vidēs peccatorē sic contritū et ipm̄
deuote inocantē: q̄ dicit Eze. 18. Nolo mor-
tem peccōis s̄ vt magis puerat et viuat:
misericorditer sibi p̄cit. An̄ 36. 58. Tunc
inuocabis et dñs exaudiet clamabz et di-
cet ecce adsum q̄ misericors sum dñs de-
us tu⁹. ¶ Quid at̄ deus peccōi p̄trito p̄-
mittat audi qd̄ seqtur. primo sanauit illū
q̄ p̄rio sanat p̄tritū. An̄ ps. Ipse est q̄ sa-
nat p̄tritos corde. Secūdo dicit q̄ die ter-
tia ascēdet in tēplū dñi: q̄ hō post amarā
p̄tritionē ad integrā confessionē et p̄fectā
satisfactionē: efficit dispos̄ vt ascēdere
possit ad gliam paradisi. Tertio d̄r q̄ ad-
det ad dies vite sue. 15. annos: q̄ tali dat
spacium p̄nie in hoc mundo vt i alio pos-
sit vitam repire sine termino. Unde ps.
Vitam petijt a te. tribu. ei longi. dierum i
seculū et i seculi. Quarto dicitur q̄ eruet
eum de manu regis assyriorum. i. de ma-
nu dyaboli: quando. s. sibi culpaz idulgens
confert gratiam. Et sic sibi dicere possit
illud Jere. 15. Ego tecum sum vt saluem
te et eruas te: et liberabo te de manu p̄xi-
morum: et redimā te de manu fortium.
¶ Que vero fuerit medicina: audi quid
sequitur. Nam 36. fecit sibi portare mas-
sam ficorum: et poni super vlc̄. Per vlc̄
enim intelligitur peccatū mortale. Per
ficum vero dulces spiritus san. gratia que
dulcis est homini qui recipit ipsam: iuxta
illud sapientie. 12. Quā bonus et suauis
est domine spiritus tuus in nobis. ¶ Ad-
uerse tñ mirabile signū datū q̄ vmbra q̄
descēderat. 10. gradibus: debebat retro:
sum reuerti. Abi scien. q̄ p̄ vmbra itellr̄

hō modicā stabilitatem hñs: de quo Job
13. Nō n at^o de muliere breui viues tpe ⁊
infra. fugit velud ymbria ⁊ nunquā in co
dē statu pmanet. Per. 10. vero gradus in
telligūt. 10. pcepta. Nō igitur q pte
reundo diuina pcepta dñ. 10. gradibus de
scendisse d; reuerti retrorsuz: ipsa integra
liter obseruādo. An eccliaſtici. 17. Reuer
tere ad dñm ⁊ auertere ab iniquitate tua ⁊
nimis odito execrationē. ¶ Quāntū ad
tertū. s. bonitatē in exortādo dicit. Si co
gno. ⁊ tu. Ubi sciendū q i h q dñs ipliet
te exortabat ciuitatē ad plāctū dñi intelli
gi sua bonitas p q̄ vult oēs hoies eē bo
nos. An ipse dicit de ipsis Deutero. 32.
Bens absq; cōsilio est ⁊ sine prudētia vti
nā saperēt ⁊ intelligerēt ac nouissima p
uiderēt. ¶ Sciendū est at loquēdo mora
liter q si peccōres q̄uis sint in delitijs:
cognoscerēt que sunt eis vctura post deli
tias: q; pena magna iuxta illud Apoc. 18.
Quoniam gloriſicati sunt in delitijs tñi date
illi tormentū ⁊ luctū nō exaltarēt se i ip̄is
h̄ eas vanas reputarēt. d. illud eccliaſtes
1. Vidi cūcta que fiunt sub sole ⁊ ecce vni
uersa vanitas ⁊ afflictio ip̄us. Et sic scdm
Grego. exēplo xp̄i ploraret. ¶ Sciendū
est at q hō inter alia d; tria cognoscere
q̄ debēt ip̄m ad flet^o mouere. s.
Deformitatē culpe inficiētis.
Paupertatē gr̄e reformantis
Seueritatē sententię punitis.
¶ Primo d; cognoscere deformitatē cul
pe inficientis. Nam animā tunc peccator
inficit quando facit contra diuinū pce
ptum. Unde Isa. 34. Terra infecta est ab
habitatorib; suis: quia transgressi sunt le
gem mutauerunt ius dissipauerūt fedus
sempiternum. ⁊ illud debet peccator: con
siderare attente. Ut possit dicere cū ps.
Iniquitatē meā ego cognō. ⁊ pec. meum
contra me est semp. ¶ Secūdo d; cogno
scere paupertatem gratie reformantis.
Nam gratia est quoddā donū in anima

ipsa; vitans: q̄ perdidit cum peccat mor
taliter ⁊ sic paup efficitur: ⁊ ideo multū
d; timere instar primorū parentū: de quī
bus sententialiter dñ Ben. 3. q cum post
p̄uaricationē pcepti cognouissent se
esse nudos p̄ timore ⁊ verecōdia absco
derunt se. Unde cuilibet dicit eccliaſtici
17. Cognosce iustitias ⁊ iudicia domini.
Nam veniet tempus in quo sicut dicit
ps. Cognoscetur dominus iudicia faciēs
⁊ in operibus ma. suarū cōpre. est peccator.
¶ Quāntū ad quartū. s. alacritatem in
cōuersando dicit. ⁊ quidem in hac die tua
⁊ c. Ubi sciendū secundum Grego. in ol. q
ier^m ignorans sibi mala futura: ⁊ solū co
gnoscens bona presentia letabatur in his
bonis temporalibus tāquā in die prospe
ritatis ⁊ pacis. ¶ Sciendū est autem lo
quendo moraliter q secundum Grego.
per illam diem que dicitur esse ad pacē
hominis intelligitur mundana prosperi
tas in qua vt plurimum homines dele
ctantur. De talibus dicitur Job. 21. Te
nent tympanum ⁊ cytarā ⁊ gaudent ad
sonitū organi ducūt in bonis dies suos ⁊
in puncto ad inferna descendūt. ¶ Quā
tum ad quintū. s. cecitatem in ignoran
do dicit. Nunc autem abscon. sunt ab ocu
lis tuis. ¶ Ubi sciendum loquendo mo
raliter q peccatori dum viuit non est ma
nifestata pena q̄ acquirit peccando sed
abscondita instar laquei qui absconditur
vt animalia capiantur: tamen tempus ve
niet q publicabitur in inferno eternali
ter cruciandus. Unde Luc. 8. Non enim
est occultum q non manifestetur: nec ab
sconditum q non cognoscatur ⁊ in pallas
veniat.

Secunda pars.

Eq̄. Quia vēient dies in te ⁊ c.
¶ Ubi tūc coiationē ruinosā i
cussivā tioris. q. pbat p̄a denū
ciata. Ubi sciendum q homo duobus mo
dis a malo retrahitur. s. amore ⁊ timore.

Vidēs igitur xps homines nolle amore
a malo retrahi ⁊ induci ad bonū: eos sal
tem terret eis venturum piculum nūcian
do. **H**ic igitur duo possum⁹ p̄siderare. s.
Penā terribilem cominatam.

Causam rationabilē allegatā.

Quantū ad primū dicit. **Q**uia veniēt
dies ⁊c. **U**bi sciendum q̄ quantū ad puni
tionem ciuitatis ier^m. tangit. s. s.

Animicorū inuasionem.

Dispensio: ū aggrauatiōem.

Muro: ū dirruptiōem.

Habitato: ū depopulatiōem.

Hedificio: ū destructiōem.

Quantū ad primū dicit. **Q**uia veniēt
dies in te ⁊c. **U**bi sciendū secūdum Greg.
q̄ per illos inimicos intelligunt romani
principes qui tempore Tyti ⁊ vespasianī
ier^m destruxerūt.

Quantū ad dispen
sio: ū aggrauatiōem dicit: ⁊ circūdabūt
⁊ coa. ⁊c. **U**bi sciendum q̄ p̄ ista intelligit
obsidio maxima q̄ fecerunt romani. Et
sic dici potuerit illud Iudic. 9. Circūdan
tes p̄sidium succederunt.

Quantū ad
muro: ū dirruptiōem dicit: ⁊ ad terraz pro
sternent te. **U**bi sciendum q̄ in i^a obsidio
ne muri ciuitatis fuerūt destructi. Et h̄ ē

q̄ dictum fuit eze. 13. **D**estrūa parietez q̄
linistis absq̄ tēperamēto ⁊ adequabo eū
terre ⁊ reuelabis fundamētū ei⁹.

Quā
tum ad habitato: ū depopulatiōem dicit:
⁊ filios tuos qui in te sunt. s. p̄sternent ad
terram vt de ipsis dici possit illud Iob.

Et prostrati sunt p̄re timore cuncti ha
bitatores eius.

Quantū ad hedificio: ū
destructiōem dicit. Et nō relinquent in te
la. super lapidē. Et h̄ est q̄ lamentādo dic
Jeremias tren. 4. Quomodo dispsi sunt
lapides sanctuarij in medio omnium pla
tearum.

Sciendū est autem loquēdo
alegorice q̄ i^a ciuitas sic oblesā fuit figura
ta ecclesiastici. 9. vbi dicit. Salomon. **H**ic
quoq̄ vidi sub sole sapientiam ⁊ probauī
esse maximā: ecce ciuitas parua ⁊ pauci

in ea viri: venit cōtra eam rex magnus
⁊ valauit eam destruxitq̄ munitiones p
gyrum ⁊ p̄fecta est obsidio: inuentusq̄ ē
in ea vir pauper ⁊ sapiens ⁊ liberauit vr
bem per sapientiam suam: ⁊ nullus dein
ceps recordatus est hominis illius pau
peris: ⁊ dicebam ego meliorem esse sapiē
tiam fortitudine. quomodo ergo sapiētia
pauperis contēpta est ⁊ verba eius non
sunt audita. **U**bi sciendum q̄ per illam
paruam ciuitatem intelligit hic mundus
qui ideo parua ciuitas dicitur: quia in cō
paratione ciuitatis sup̄ne est parua. **P**er
regem autem magnum hanc obsidentem
intelligitur dyabolus qui ante aduentū
xpi: mundū tenebat oblesum. **E**t Ande ob
sidio huius ciuitatis. i. mundi potest figu
rari per obsidionem ciuitatis ier^m factā
per nabuc. de qua dicitur. 4. R. 25. **V**enit
nabuc. rex babil. ipse ⁊ omnis exercitus
eius in ier^m ⁊ circūdederūt eam ⁊ extra
xerunt in circuitu eius munitiones: ⁊ clau
sa est ciuitas atq̄ vallata. **U**bi sciendū
q̄ per nabuc. cum suo exercitu intelligit
dyabolus cum multitudine vicio: ū: qui
dicitur rex babil. que interpretat confu
sio: quia infernus in quo regnat est locus
confusionis. d. quo ⁊ suis eccli. 30. **C**onfu
sio illorum cum ipsis sine intermissione.
Dyabolus igitur instar nabuc. ante adue
tum xpi cum suo vicio: ū: exercitu: mun
dum tenebat oblesum ⁊ vallauerat eum
fortissime. **S**ed licet ciuitas i^a. i. mun
dus sic oblesus fuerit a dyabolo: tamen
inuentus est in eo vir pauper ⁊ sapiens
qui ipsum liberauit per sapientiam suā
i. xps qui fuit vir: quia virtutibus ador
natus: pauper: quia diuitijs spoliatus:
sapiens: quia in cognitionibus illustra
tus. Et ille mundū a seruitute dyaboli li
berauit. Et sic dicere potuit Christus il
lud Iohā. 3. **N**unc princeps huius mun
di eicietur foras. **S**ed licet sic Chri
stus per suam sap. mundum liberauit: ad

uerte tñ magnaz ingratitudinem hoium
de beneficio tam imenso. Nam dñr q nlla
recordatus est hois illius paupis. q: non
est qui regratiet dō de tāto beneficio. **¶** An
ps. Nō sunt recordati man⁹ dñe qua rede
mit eos d manu tribulātis. **¶** Considera
igitur miser peccator: admiratōez salōnis
in i⁹ factor: q: cum diceret meliorem sapiē
tiam fortitudine: subiūxit quō ergo sapiē
tia **¶** Pau. 2c. q. d. h est vald rephensibile.
¶ Aborali⁹ autem loquēdo p destructio
nem ciuitatis ier^m: intelligi possunt inco
moda q in mundo accidunt pp ingratitu
dinem anie peccatrici. **¶** Abi sciendū q aia
peccatrix primo circūdatur a dyabolo p
falsam suggestiōez. **¶** Nā dyabolus vndiqz
suggerit delectabilia: vt ipm ad peccatuz
inducat. **¶** Et sic figuret per balaā ad cui⁹
suggeriōez mulieres madianite puarica
uerūt filios isrl' vt adoraret deos earū: de
qbus dixit **¶** Moy. populo ipm reprehen
dendo numeri. 31. Cur fecias reseruastis: nī
ne i⁹ sunt que deceperūt filios isrl' ad sug
gestionem balaā ⁊ puaricari fecerūt nos
sup peccato phogor: ⁊ pcep **¶** Moy. vt oēs
interficerent que cognouerāt vix. **¶** Abi
sciendum q p balaā qui interpretat deuo
rans populum intellr dyabolus q vlt ho
mines deuorare. **¶** Per mulieres autē ma
dianitas q interpretant inique intelligū
tur peccā que iniquos faciūt hoies. **¶** Et de
ipsis dicat illud **¶** Is. 1. Iniqui sunt cetus
vri. **¶** Per filios vero isrl' qui interpretat vi
dens deum intellr quibz homo qui dñz hic
deum videre p fid: vt videant euz in glā.
¶ Peccata enim istar muliez madianitarū
ad suggestiōez balaā. i. dyaboli ppter ali
qz delectatiōem qz ostendūt instar mulie
ris alliciētis hominem multoē. seducūt ⁊
faciunt eos seruire dijs alienis: dñz secun
tur diuersa genera viciōum: quos tamē
¶ Moy. i. xps reprehēdit: ⁊ ideo iubet om
nes mulieres interfici que cognouerunt
virū. i. omnes suggestiones dyabolicas p

quas pōt anima violari. **¶** An dicit eis **¶** Is.
2°. Lauamini: mūdi estote auferre malum
cogitationū vestraz ab oculis meis. **¶** 2°
anima coangustat a dyabolo p validaz tē
prationem. **¶** Nam dyabolus nō solum ho
minibus malū suggerit: sed quantū pōt ipz
p validam tēprationem induc. ⁊ ideo sal
uator nř reddit nos cautos **¶** Abat. 26. d.
Vigilate ⁊ orate vt nō intretis i tēpratio
nem. **¶** 3° ania ad terrā prostermit a dya
bolo p consensum ⁊ deliberatiōem. **¶** Nam
qñ homines tēprationibus dyaboli deli
berate cōsentiunt: tūc dicunt ad terraz p
sterni. **¶** An anime peccatrici sic ad terram
prostrate dñr **¶** Je. 3. Leua oculos tuos in dir
rectum: ⁊ vis vbi nūc pstrata sis. **¶** Si aia
misera q cōsentiēdo tēpratiōibus dya
boli oculum mentis hz obliquū: si indirz
etum cōsiderando celestia eleuaret vidē
do se prostratā quid debent dñe nisi q di
xit filius pdigus **¶** Luc. 15. **¶** Pñr peccavi in
celum ⁊ corā te. **¶** Et sic culpā cognoscendo
⁊ emēdam pmittendo inueniret instar il
lius misericordiaz. **¶** 4° filij sui dicuntur
a dyabolo ad terrā prostermi p opey mor
tificationem. **¶** Nā p filios intelligunt ope
ra quia sic filius prius cōcipitur postea p
turitur sic op⁹ primo mente cōcipitur po
stea ponit in effectū. **¶** Et i^o opera dicūtur
ad terraz prostermi: qz omnia bona opera
que fecerat existens in grā: quando pec
cat mortaliter dicunt mortificari: quia de
ipsis in nihil nisi peniteat premiat. iuxta
illud domini **¶** ezechiel. 18. Si autēz auerfit
se iustus a iusticia sua ⁊ fecerit iniquita
tez: secundū omnes abhominatiōes quas
solet operari ipius nūquid viuet: omnes
iusticie eius quas fecerit non recordabū
tur. **¶** Quinto non relinquit lap super
lapid per virtutum dissipationem. **¶** Nam
omnes virtutes quas prius habebat: dis
sipantur quando mortaliter peccat.
¶ Istam ciuitatem sic dissipatam de plo
rat **¶** Jeremias tren. i. d. quomodo sedet so

la ciuitas plena populo facta est quasi vi-
dua: domina gentiu princeps puinciaru
facta est sub tributo. **M**az h ciuitas. i. aia
dum erat in gra: erat plena populo: quia
associata agminibus angeloz: peccans at
mortalr sola remanet: erat etiam p gram
sponsa xpi: peccans aut ipum amittit. et sic
est vidua: erat etiam dña et princeps quia
i bera: peccas aut mortaliter efficitur ser-
ua dyaboli et tributaria et digna eternali
bus penis. **E**tur aut i^a sibi accidant au-
di ro. i. Qui talia agut digni sunt morte.
Et p obsidionem ciuitatis ier^m intel-
liguntur dispedia que paciatur aia pecca-
trix in morte. **M**a secundu Greg. maligni
spo significati p inicos p^o circudabut ani-
mam exeuntem d corpore: qz ipsam sic te-
nebunt qz no poterit ampli aliqua bona fa-
cere. **M**a Jo. 9. Venit nox in qua nemo
pot opari. **S**ecundo aiam coangustare
dicuntur sm Grego. du non solu opa mala
reducunt ei ad memo: ia sz et cogitaoes
iniquas vt ex his ampli tribulent. **E**t
dicere possit cu po. Tribulatio et angustia
inuenerunt me. **T**ertio dicuntur ipsam
ad terram prosternere: duz misera videt
sz Grego. qz caro sua qz tm dilexit in ter-
ram et putredine est conuersa. **E**t dicere
possit illud Job. 7. Induta est caro mea
putredine et sordibus pulueris cutis mea
aruit et ptracta est. **Q**uarto dicuntur fi-
lios ad terram prosternere et no relinquere
lapide sup lapide. **P**er filios enim et lapi-
des sm Grego. intelligunt cogitationes
aie peccatricis q dicuntur filij qz concipiuntur
in mente: lapides vero: qz sicut ad fa-
ciendu maceriem lapia supponitur lapi-
di: sic peccator vni cogitationi male addu-
cit alia et sic maceria fabricatur. **Q**u-
tum ad secundu. s. cam rationale allegata
dicit eo qz non cognoueris tps visi. tue.
Ubi sciendu sm Criso. qz qz Ierusalē non
cognouit tps quo fuit visitata a xpo pso-
nali sed ipm despexit io tal ignorantia et

cecitas fuit ca sue subuersionis. **S**ciendu
e aut loquedo moralr qz xps multi-
pliciter visitat hoies: et qz ipsius visitatio-
nem nolūt cognoscere io sm Grego. i. ex-
tremo vite traduntur in manib⁹ inimici.
De talibus igit conqueredo dicit dña
Isa. 1. Cognouit bos possessore suu et asi-
nus psepē dñi sui. Irael at me no cogno-
uit. **E**x quo patet hominem magis ingra-
tum brutis animalibus.

Tertia pars.

Equit. Et ingressus in templu et.

Ubi tangit increpationem vigo-
rosam correctiuā erroris: qz pro-
bat malicia increpata. **U**bi sciendu qz ho-
mo q vlt corrigere a^m modo obito: oportet
qz assignet aliqz causam qz illud ha-
beat facere: et qz i^e quem corrigit sit defe-
ctuosus. **S**cdm h igitur hic. 3^a possumus
considerare. s.

Act^m pratis admirandum.

Dictu veritatis intuendum.

Defectu pueritatis deuitandū.

Quantu ad primu dicit. Et ingressus
in templu et. **U**bi sciendum qz sacerdotes
veteris testamēti sustinebant qz in tēplo
vederent animalia que scdm legem do of-
ferebant. **I**psi enim auaricia ducti vt no
priuarent oblatōibus i^a sustinebant: et ne
aliquis possz se excusare pp pecunia: per-
mittebant ibidem esse captores q possent
comutare pecuniam et accomodari indige-
tibus. **E**t verificatu fuerit de ill' illd Je.
6. A maiore vsqz ad minorem: oēs auari-
cie studēt: et a ppha vsqz ad sacerdotē cō-
tinue faciūt doluz. qz peccatu fuit in pre-
ca subuersionis ciuitat. scdm Gre. **Q**u-
tum ad secundu. s. dictum veritatis intuendū
dicit. d. illis scriptum est quia domus et.
Ubi sciendum qz illud qz dicit hic scriptū
est habetur Is. 56. vbi dicitur. Domus
mea domus orationis vocabitur cunctis
populis ait dominus qui congregat disp-
sos isrl. et ideo in ipsa non debebant mer

orationes fieri cū esset locus sanctitatis q: ps. Domū tuam dñe decet sanctitudo in longitudinem dierū. ¶ Volens ēť xps ostendere finem legis Moy. in qua offerebant animalia 7 nouū ritum legis euāgelice in qua offert cor cōtritum 7 hūilia tum: emētes eiecit dixit scđm Cirillū domum suā: fore domū orationis. ¶ Quātum ad 3^m. s. defectus pueritatis deuitā dum dicit. vos at fecistis 7c. Abi sciēduz secundū Greg. q: sacerdotes pmittentes mercatiōes in templo fieri: ideo latrones dici poterāt: q: si aliqui erant q: oblationes nō facerent: eos instar latronū ledēbant. ¶ Adoraliter aut loquēdo sciendum est q: p illud templū intellr quibz homo qui templū dī: dum in eo deus p gratiam dī habitare. iuxta. 1. cor. 3. Nescitis q^m templum dī estis 7 spiritus dei bitat in vob. Et ideo illud templū dī esse mund. Unde Aug. in sermōe dedicatōis eccle. 2^m possumus cū dei adiutorio laboremus ne dñs nř: in templo suo. i. in nob ipsīs inueniat quod dñs sue maiestatis offendat: s; habitaculū cordis nři euacuet vicijs 7 repleatur virtutibus: claudat dyabolo 7 aperiat xpo. ¶ Verum q: secundū Aug. q: quid in tēplis manu factis agitur: totum in nob spiritali hedificatione cōpletur: vidēd est pmo quale fuit templū materiale q: cōstruxit salomon: vt per hī sci re possamus spirituale hedificiū templi nostri. ¶ Sciendum est igitur q: sic habetur. 3. re. 56. 7. 27. in templo q: hedificauit salomon: inter alia erant. 7. Primo erat ibi fundamentū in quo erāt lapides preciosi 7 grandes. Secūdo erant ibi tria tabulata per girum. quorum primum habebat. 5. cubitos latitudinis 7 medietatibulatum. 6. 3^m septem. Tercio erant ibi duo cherubim vt habetur cap. 6. Quarto erāt ibi inter alias 2^e colūne insignes quarum vna vocabatur iachi. i. firmitas. alia booz. i. in quo est robur. vt habetur

cap. 7. Quinto erant ibi. 10. bāses 7. 10. cādelabra aurea. 7. 10. lucerne. s. ad dexterā. 7. 5. ad sinistrā. Sexto erat ibi altare aureum. Septimo mēsa aurea. sup qz ponebantur panes pportionis. ¶ Secundum igitur ista. 7. sunt alia. 7. in tēplo mystico i. in quolibz homie. Primo enim p fundamento tēpli q: erat de p̄ciosis lapidibus in hoīe est corp⁹ quasi fundamentū oīum potentiarū q: qdem instar preciosorū lapidum dī puritate fulgere. Secundo pro tribus tabulatis in tēpli circuitu: quorū vnū erat latius aliō: est anīa tripartita. s. vegetatiua: sensitīua 7 intellectīua: quarū vna est nobilior alia. Tercio pro duobus cherubin ornantibus templum: sunt i homine intellectus 7 voluntas. qbus homo mirabiliter ornatur. quia per vnum hz cognitiōem similem angelis 7 per aliam libertatem. Quarto pro duabus colūnis debet esse robur in aggrediendo difficilia 7 firmitas in sustinēdo aduersa. Quinto pro. 10. bāsisbus 7. 10. candelabris: 7. 10. lucernis: debet esse in hoīe obseruātia. 10. p̄ceptorum. que quidem bāses dicuntur: quia habent hoīem firmius sustentare. dicuntur candelabra: quia habent hominē in deum per cōtemplatiōem elleuare: dicuntur lucerne: q: habēt ipm clarius illustrare. ¶ An ps. P̄ceptū domini lucidū illuminās oculos. 6° pro altari aureo vbi adolebat incensum: dī esse bestasis orationis. d. cum ps. Virgaf oratio mea sic incensum in conspectu tuo. 7° pro mensa p̄portiois: dī esse sedula meditatio scripturarum. d. cum ps. Meditabor in mandatis tuis que dilexi. Omnia autem ista vt sint deo grata 7 nob meritoria debēt esse cum caritatis virtute qua mediante fiūt opera deo grata. 7 ideo signanter dicitur. 3. re. 6. q: nihil erat in templo: quod non auro tegetetur: per q: quidem caritas designatur. ¶ Istud templum scilicet homo sic mirabiliter dedicatum

debz. 7. donis sps s. adornari. vt. s. p. r. o
p fundamento firmo habeat donuz timo
ris pncipium edificij. Secundo p tabla
tis positus ad custodiam: hebat donum co
filij: q: prouer. 2. p filium custodiet te 7 p
dctia seruabit vt cruaris a via mala. 3°
p duob⁹ cherubi qui ite: pretaf plenitudo
sapientie: habeat donum sapientie vt dicere
possit illud sapientie. 7. Optauit 7 datus est
mibi sensus: inuocaui 7 venit in me sps sa
pientie. Quarto p duabus columnis ha
beat donu fortitudinis: vt de ipso dicatur
illud prouer. 20. Fortitudo 7 decor induit
tu eius 7 ridebit in die nouissimo. 5° p
10. lucernis: habeat donum intellectus: q:
quidem petebat ps. d. Da mihi intellectu
vt discam mandata tua. 6° p altari vbi
adoleatur incensum: hebat donum pietatis:
p quod homo offert bonu odorem deo.
Unde p me ih. 4. Exerce teipm ad pcta
tem. Nam corporalis exercitatio ad modi
cum utilis est. pietas aut ad omnia utilis
est. 7° vt p mensa pportiois que significat
sacra scripturarum habeat donum scien
tie: 7 hanc petebat ps. d. Bonitatem 7 disci
plinam 7 sciam doce me. Istis dz ho orna
ri. Licet autem sic homo deberet ee tem
plum sanctum domini: tn multi sunt q il
lud ificiunt malis operibus: 7 templuz di
se xbis mendacibus pfitent: quib⁹. 1. cor.
4. Si qs templu dei violauerit disperdet
1^m de⁹. Unde Jere. 17. Nolite confidere i
xhis mendacib⁹. d. templu dñi templum
domini. q. d. non in solis verbis ho h edifi
catur vt habitet ds in eo: sed o: q sequan
tur opera bda. Unde ibide subditur. Bo
nas facite vias vestras 7 studia vestra 7
habitabo vobiscum i loco isto. 8^m at
ad pnspectat violatiois templi duplex e
ca. Prima allectiua 7 occasionabil. Scda
effectiua 7 pncipal. Prima est qñ ho
dimissis delectatōibus spūalibus: deside
ria carnis amplexatur: 7 tunc q debet ee
templum dei fit templu dñioioz. 8^m Ita

ca fuit figurata in visione quam vidit Je
remias. Jere. 34. vbi dicit. Ostendit mihi
dominus: ecce duo calathi pleni ficis po
siti ante templum domini: calath⁹ vnus fi
cus bonas hebat nimis. 8^m Ubi scienduz
q per istos duos calathos pleos ficis: in
tellr duplex genus delectatōum. s. spūali
um 7 carnalium: q ad modum fici habet
aliqz dulcedine sed diuersam: q: spūales
habent dulcedine mansuetud: carnales vo
transitoriam 7 fallacem. 7 is dz q vn⁹ ca
lathus habebat ficus boas nimis: q: ps.
Quam magna multitudo dulcedinis tue
dñe qz abscondisti timentib⁹ te. Ali⁹ cala
thus hebat ficus malas: q: l: delectatōes
carnales videant hñe aliqz dulcedine: tn
est fla. q: eius finis mors. q: Ro. 11. Qui
talía agunt: digni sunt morte. 8^m Ca vero
effectiua est qñ anima rōnalis que deberet
esse dñi in hoie: e ancilla. Et ad ierapadū
hñi aiam 7 ad cominādum sibi penaz eter
nam mittit multotiens vel aliqua bona i
spiratō: vel aliqz pdicator: annuncias vicia
7 virtutes penam 7 gloriam. 8^m Hoc aut
fuit figuratum Jh. 22. vbi dz q dominus
dixit Jh. Eade 7 ingredere ad eum qui
habitat in tabernaculo: ad sobna pposituz
tépli 7 dices ei: quid tu hñ: aut quasi qs h
q: excedisti tibi h sepulchrum: excedisti i
excelsio memoriale tuum: diligēter ipetra
tabernaculum tuum. Ecce domin⁹ aspor
tari te faciet: gallus gallinatus coronas
coronabit te tribulatione. 8^m Ubi scienduz
q per sobnam ppositum templi: intelli
gitur anima intellectiua que debz in homie
principari: sed dicitur sobnam q interpreta
tur sedens: q: tunc anima sedet 7 ociaur
qñ nō impat alijs viribus anime: sed seg
tur eaz imperium: dum. s. regitur deside
rijs carnis. 8^m Per Jh. vero ppham itel
ligitur pdicator: bonus: quez multoē. mie
tit dñs ad reprehēdēdum homines. Ubi
sciendum q d quattuor inter alia rephēn
dit ipm. Primo d ociositate 7 quantū ad

h. dicit. qd tu h. aut quasi qd h. et signant di-
cit qsi qd: qm veritatem non est quis:
q: non fac officium suum in homine. s. p. n.
cipari alijs viribus: sed solum locu occu-
pat presidens. Et sic possit sibi dici apoc.
2. Nomen hcs q viuas et mortuus es.

¶ Secundo reprehendit eum d carnalitate
et quantu ad hoc dicit: q: excidisti h sepul-
chrum. Nam per sepulchrum imundum et
seculu intellr peccm carnalitatis q fac imu-
dum hoim. Isti sunt d qbus Jh. 65. Qui
habitauit i sepulchris et in delubris ydolo-
rum dormiunt. ¶ Tercio reprehendit eu
d superbia: et quantu ad hoc dicit. q: excidi-
sti i excelsu memoriale tuum: talis e d ge-
neratio illa: d qua puer. 30. Generatio cu-
ius excelsi sunt oculi et palpebre eius i al-
tum subrexe. ¶ 4° rephe dit eum d obsti-
natio: et quantu ad hoc dicit. Excedisti i pe-
tra tabernacu lu tuu. De talibus Jere. 5.
Indurauerunt facies suas supra petram:
noluerunt reuerti. ¶ Sed tñ aduertat mi-
ser in predici obstinatus cominatioem et
punitioem grauissimam sibi nuntiata: m.
Ecce inqt asportari te faciet etc. Ubi scien-
dum q gallus gallinatus est capo. Qua-
liter autem iste asportet: potest vno mo i-
telligi d ordine ad ordinem. Nam capo
transfert ad ordinem femineum saltē qm
ad officiu. q: multoties ponit ad ducendu
pulos: q est offm femineum. Sic re vera
qui hz talem ppositum vt dñi est superi-
transfert d ordine angeloz ad ordinem d
monioz. ¶ Alio modo intelligi pot illa
transportatio: q: sicut videm q gallus gal-
linatus qñ est bñ pinguis portat p pedes
capite vso ad terram vt interficiat: sic qui
carnalibus isistunt deliis: quando sunt
bene impinguati: ligatq manibus et pedib⁹
euz capite pmo picunt in tenebras exte-
riores vbi erit fletus et stridor dentium.
Unde signanter legitur: coronans corona-
bit te tribulatioe. ¶ Considera igit pecca-
tor: ipenitens q corona tua i inferno non

erit de lapide pioso: sed tribulatioe.

¶ Considerans 1° peccor non o3 habere
talē ppositum: vt sit anima sua sobnas
negligēs sed ppositum regētem poten-
tias inferiores. Et dici possit de ipso il-
lud zach. 6. Ecce vir cuius nomē eius et sū-
tus cum oriet lux: et hēdificabit tēplū dñi
et ipse portabit gloriā et sedebit et domina-
bit sup solū suū.

Quarta pars.

¶ Legitur et erat docēs etc. Ubi tan-
git instructioem illuminosam indu-
ctiuaz fulgoris. q probat doctri-
na predicata. Ubi sciēdum q xps sicut pi-
us magister hz iudeos reprehēderit d his
que faciebāt in templo: tamen sūm Greg.
eos benigne instruit et inducit ad opera
bona. Unde Jh. 48. Ego dominus dā tu⁹
docēs te vtilia. Que autē sunt 1° vtilia au-
di qd dī sapiētie. 8. Sobrietatem inqt et sa-
piētiā docet et iusticiā et veritatem qb⁹
homo pducit ad vitā eternā. Ad qz etc.

¶ Dominica. 10. post pent. euāgelii. s.^m.

¶ Irit yhs ad quosdā q in se
cōsidebāt tanqz iusti et asp-
nabant alios pabolā hanc.
duo hoies etc. Luc. 18. Nos
videmus per expientiam

q duo sunt inter alia que retrahunt sūm
Aug. hoim a mūdialib⁹ delectatōibus et
peccis: et iducūt ipm ad opa bōa. s. pmiū
pmiū bōis et malū suppliciu. ¶ Xps igit
vitalis magister vt nos iducat ad mūdū et
vicioz pteptū: et adeptōem virtutū: in ho-
dierno euāgelio ostēdit suppliciu q debet
peccorib⁹ et pmiū q debet iustis: cū supbos
dnūciat eici et obediētes exaltari. In quo
quattuor tangit. v3.

Actū duotois mētalr elenātem.

Abodū rogatiois realr differentē.

Fructū pmiatiois veraciter cōninentem.

Gradū pdictiois callr pmerētem.

Primū probat suffragiū attēptatum. Scdm ppositum declaratū. Tertiū beneficium cōdonatum. Quartū indicium explicatū. **P**rimū in p:in. Secundū ibi. Phariseus stans &c. Tertiū ibi. Amen dico vobis &c. Quartū ibi. Quia ois qui se exaltat &c.

Prima pars.

Quantum ad primū ubi tūgit &c. q. pbat &c. dicit. Dixit yhs ad quosdā &c. Ubi sciendū q. inter alios actus dō placibls est oratio deuota p quam mens hoīs elleuatur in deū: de q. beatus luc. dicit xpm i sua p̄dicatiōe mētionē fecisse. Quia vero cū aliquid denūciatur aliquibus oportet cognoscere q. sunt qbus p̄dī & qualiter res gesta sit: & qui sunt facientes. ideo hic duo possumus cōsiderare. s.

Collegiū audientiū detestand.

Prouerbiū operantiū attēdend.

Quantū ad primū dicit. Dixit yhs ad quosdā &c. Ubi sciendū q. iter alia peccata q. sunt dō exosa: est supbia: q. iuxta illd eccl. 10. Odibls est dō & hoibus supbia. Et q. i^a multū regnat i mūdo: ideo secūdum Tho. xps frequēter eā detestabā in p̄dicationib⁹ suis. Sciendū ē aut q. quattuor sunt spēs supbie secūduz Greg. 23. moral. Prima ē quādo homo q. hz nō recognoscit se illud habere a deo. 2ª est quādo aliq. illud q. hz & si reputet se illd h̄re a dō tñ si credit habere p̄p̄ijs meritis. 3ª est quādo aliq. fastuose ostendit se habere q. non habet: vt puta sapientiā &c. 4ª est quādo aliquis habet aliqd & ostendit illd se h̄re non p̄pter edificatiōem p̄ximis: s. vt alij vilipendant. **I**tas āt quattuor spēs superbie: explicite vel implicite tanq. b:atus Luc. habuisse illos qbus xps loquebā. Nam per hoc q. dīc q. confidebant in se: datur intelligi q. illud q. ha-

bebant non recognoscebant a deo. Non aduertentes q. dicitur Jere. 17. Male dīc⁹ homo q. confidit in hoīe & pōit car nē brachiū suū & recedit a dō cor ei⁹. Per hoc aut q. dīc tanq. iusti: datur intelligi q. si quid hēbant: suis meritis ascribebāt. Per hoc xō q. dī q. asp̄nabant alios: datur intelligi q. si quid in eorum reputatiōe habebāt: illud oñdebant: vt alij vilipenderent. nō aduertētes q. dī eccl. 10. 7. Noli preuicari in amicū pecuniam d̄ferētē: neq. frēm karissimum sperneris. implicite xō datur itellⁱ q. non erant illd q. ostēdebant se esse: non attendētes illud gal. 6. Si q. existimat se aliquid esse cum ip̄e nihil sit seipm seducit. **Q**uantū ad secundum. s. puerbium opantiū attēdend dicit duo hoīs ascendebant &c. Ubi sciendū q. circa opatōem illorum duoz tris possumus p̄siderare. s.

Condictōis natiuitatem.

Intētiōis conformitatem.

Conuersatiōis diuersitatem.

Quantum ad primū dīc duo homines. Nam isti eiusdem condictōis erant quantum ad nat. q. hoīes. **Q**u^o ad intentionis cōformitatem dīc: ascendebant i tem. vt ora. Nam isti eadē itētiōe tēplū ascēderūt: vt. s. ad deū orarēt. Et sic potuerit dicere illd ps. Introibo in domū tuā: adora bo ad tēplū scūm tuū. **Q**u^o ad conuersatiōis diuersitatē dīc. vn⁹ pharise⁹ & alⁱ publican⁹. Pharise⁹ ei idē ē q. dīlus. Nam ph̄ey dīsi erāt ab alijs hoīb⁹ q^m ad statū: q. sic nūc religiosi a secularib⁹: q^m ad habitū q. hēbāt habitū distinctū a secularibus & q^m ad cultū: q. aliq. sp̄ales obseruantes in colēdo deū hēbant quas nō hēbant seculares. **E**t aut sic essent distincti ab alijs quantum ad exteriorē appēntiam i qua sanctitatem exterius ostendebant: tñ interius erant mali p̄pter q. assimilātur a xpo sepulchris albatis que a foris apparant hoibus speciosa: intus vō sunt ple-

na offibus. **Mat. 23.** et omni spurcitia.
Publicani vero dicebant homines qui
 exercebant aliqua opera communia et publica:
 sic est colligere pedagia et c. q. secundum Greg.
 vis aut nunquam exercent sine peccato. Isti
 libenter audiebant Christum quia phisei iuxta illud
 Luc. 18. Erant appropinquantes ad Christum pu
 blicani et peccatores et murmurabant phisei.
 Auditu quid Christus dicit eis **Mat. 21.** Amen
 dico vobis quia publicani et meretrices pre
 cedent vos in regnum dei: cuius causam assi
 gnans subiungit. **Ecce** enim ad vos iohes
 in via iusticie et non credidistis ei: publica
 ni autem et meretrices crediderunt ei. **Sci**
 dum est autem hic ubi fit mentio de oratione
 loquendo moraliter quod inter alios actus do
 acceptos est oratio per quam animus in deo illa
 rescit. et ideo **thia. 5.** Semper gaudete in
 domino sine intermissione orate in omnibus gratias
 agite. **Mat. 24.** q. 33. **Aug.** non cessat orare qui non ces
 sat benefacere ideo dicitur homini ut semper oret:
 quia semper debet exercitare se in operibus
 bonis. **Ad** quod autem oratio valeat: au
 di **Aug.** in quodam sermone. d. Oratio ora
 ti est subsidium. deo sacrificium: demonibus
 autem est flagellum. **Sciendum** est autem
 quod sic sunt. 7. dona spiritus sancti: anima ad
 mantia ut possit digne deo orare: sic sunt
 7. vicia capitalia illi opposita si impediunt.
 et ideo contra predicta vicia homo debet orare
 ne receptio ipsorum donorum impediatur.
 exemplo sapientis. d. **eccl. 23.** Domine pater
 et deus vite mee ne derelinquas me in cogitatu
 maligno extollenda oculorum meorum ne de
 ris mihi: et oculus confiderium prauum auerte a me
 aufer a me veteris concupiscentias et concubitus con
 cupiscentie ne apprehendant me et aio irreuerenti et in
 fructu ne tradas me. **Ubi** sic patebit ple
 quedo tangit. 7. vicia opposita dicuntur donis.
Sciendum est autem persequendo de istis: ut per 36.
 ij. sic ordinant. primum donum ibi positum est donum
 sapientie: huic opponitur peccatum luxurie: quia enim
 sapientia est munda iuxta illud **Jac. 3.** Que
 autem de sursum est primum quidem pud

ca est. ideo non potest esse in homine luxu
 rioso: quia iuxta illud sapientie. i. In mali
 uolam animam non introibit sapientia: nec
 habitabit in corpore subdito peccatis. et ideo
 si vult sapientiam recipere: debet ipsam a deo pe
 tere. d. illud sapientie. 9. Da mihi domine se
 dium tuarum afflicte sapientiam et noli me re
 probare a pueris tuis quoniam seruus tuus
 sum ego et filius ancille tue. Debet et ne
 vitium luxurie dominetur in ipso. dicens **ecce**
 siastici. 23. Aufer a me concubitus pecuniarum.
 ne apprehendat me. quod si deuote petierit deus
 exaudiet ipsum. **Hoc** autem fuit figura
 tum **Eyo. 8.** ubi finaliter dicitur quod cum mul
 tudo ranarum esset in terra egypti: dixit
 pharao **Moys.** et **Harō** orate dominum ut aufe
 rat a me ranas cumque orasset **Moys.** mor
 tue sunt rane que erant in terra egypti.
Ubi sciendum quod per ranas que libenter
 stant in paludibus et in locis lutuosis: in
 telliguntur homines qui in luto luxurie nu
 triuntur: quibus dicit **Jac. 5.** In luxuriis enutri
 stis corda vestra. **Iste** autem rane. i. luxurio
 si fuisse in terra egypti dicuntur que inter
 pretatur tenebra vel obscuritas: quia omnes
 tales obscuro sunt et tenebrosi propter imu
 diciam illius peccati fetidi. **Si** autem homo
 vult ab hoc peccato curari ut possit in se do
 num sapientie recipere: debet pro posse se
 ad deum per orationem convertere: quod si
 humiliter fecerit: quantum prius fuerit im
 mundus: tamen merebitur curari. quia. i.
Thy. 4. Sanctificatur enim per verbum
 dei et orationem. **Secundum** est donum
 intellectus cui componitur peccatum inglu
 uie: quia enim donum intellectus datur
 abstinentibus iuxta quod de Daniele absti
 nente dicitur **Dan. 1.** quod deus dedit **Danie**
 li intelligentiam omnium visionum. quia
 vero nimia cibi et potus sumptio mentem
 ebriat iuxta illud **Eccl. 4.** Vinum et
 ebrietas aufert cor ideo in talibus non po
 test esse donum intellectus: quia iuxta illud sa
 pientie. i. sancti. discipline effugiet fidum

et auferet se a cogitationibus que sunt sine intellectu. Et ideo si vult donum intellectus recipere: debet ipsum a domino petere. d. cum ps. Da mihi intellectum ut discam mandata tua: quod si deuote petierit: deus exaudiet ipsum. Hoc autem fuit figuratum exo. 8. Ubi sententialiter dicitur quod cum in domo pharaonis et seruum suorum esset multitudo muscarum rogauit Moyses. ut oraret ad dominum ut musce recederent: cum igitur orasset Moyses. recesserunt musce. Ubi sciendum quod per muscas que sunt animalia libenter comedentia dulcia: intelliguntur homines dediti delictis gula: de qua ro. 14. Non est regnum dei esca et potus sed iusticia et pax. Iste muscedicuntur fuisse in rege pharaonis et suis suisque: committere omnes tam magni quam parui: maledicti et glauie sunt subiecti de quibus eccli. 6. Omnis labor hominis ore eius: tamen non aduertunt miseri illud. i. cor. Esca veteris et veteris esca deus autem hunc et has destruet. Si autem homo vult ab isto peccato curari: ut possit in se donum intellectus recipere: debet cum abstinentia exorare. quia si genus demoniorum non eicitur nisi per orationem et ieiunium. Mat. 17. Tercium est donum consilij: cui opponitur peccatum iracundie: quia enim illud donum requirit quietum animum: quia vero ira inquietat animus hominis: iuxta illud poeticum. Gra ipe dit animum ne possit cernere verum. ideo donum consilij non potest esse in homine iracundo: et ideo si homo vult donum consilij recipere: debet ipsum a domino petere. d. Ps. 145. Auiat consilium sancti israel: et sciemus. debet etiam petere quod non subiacet iracundie. d. animo irreuerenti ne tradas me vbi supra. Et sic merebitur exaudiri. Hoc autem fuit figuratum exo. 9. vbi sententialiter dicitur quod cum in terra egypti essent tonitrua et grandis perualida: Pharaeo dixit Moyses. et aaron orate ad dominum ut definant tonitrua et grandis: cumque orassent: cessauerunt. Ubi sciendum quod per tonitrua strepitum magnum facientia: in

telligitur iracundia quod peccatum homines commouet et perturbat. Unde prover. 25. Vir iracundus prouocat rixas. significatur etiam per grandinem que ledit terrenam nascentiam: quia iracundus alios conatur ledere vindictam de omnibus appetendo. Ista tonitrua et grandis: dicuntur fuisse in terra egypti: quia iracundia facit hominem tenebrosam et deo displicibilem iuxta illud ecclesiastici. 27. Ira: furor vtraque execrabilia sunt et vbi peccator continens erit illorum. Non aduertunt tamen miseri illud ecclesiastici. 30. Zelus et iracundia minuunt dies et ante tempus senectatem adducit cogitatus. Si autem homo vult ab isto peccato curari ut possit in se recipere donum consilij: debet instar Moyses. dominum exorare: iuxta illud Jac. 5. Tristatur aliquis vestrum: oret equo animo et psallat. Quartum est donum fortitudinis: cui opponitur peccatum accidie quia si donum facit hominem constantem et promptum ad opera bona. Accidia vero reddit ipsum negligentem. iuxta illud prover. 19. Inguendo immitit saporem. Unde prover. 13. Vult et non vult piger. et ideo donum si non potest esse cum homine pigro: et ideo si vult habere si donum: debet ipsum a domino petere: quia ipse est fortitudo nostra. iuxta illud Ps. 12. Fortitudo et laus mea domino et factus est mihi in salutem debet etiam petere ne subiacet accidie. d. animo infruito ne tradas me vbi supra. Hoc donum ad vincendum dyabolum et peccata debet quilibet a deo petere ut sit victor: exemplo Sansonis: de quo figuratiue dicitur sententialiter Iudic. 16. quod cum captus fuisset a philistinis et exoculatus et sibi illuderent: inuocato domino: ait domine deus meum et redde mihi pristinam fortitudinem ut vlciscar me de hostibus meis: et pro amissione duorum luminum vnam visionem recipiam: qui apprehensus duabus columinis

qbus dom⁹ intebat: diruit domus et iter
fecit oēs qui erāt intus et sic se vindicauit
d ipsi. **¶** Ubi sciendū q p philistini qui
interpretat ceciderūt: intelliguntur demo
nes qui per supbia ceciderūt. d celo. Pro
pter q lucifero eorum principior⁹ Iſa. 14.
Quo cecidisti lucifer qui mane oriebaris
Per sanſon at qui interpretatur sol fortis:
intelligit qlibet hō in quo deus posuit in
tellectū ad cognoscendū designatum p so
lem illuminantē et liberū arbitriū tam for
te et valide q nō pōt cogi ab aliqua crea
tura. Demones igit suis tēptationib⁹ ho
minē consentientē multociēs capiūt: et ei
eruūt oculos: dū non pmittūt ip⁹ confide
rare sibi necessaria ad salutē. et sibi illudūt
q: p ista bona transitoria dimisit incōmu
tabile bonū. **¶** Ad aut vidēs sic se deten
tum: d; mentē p orationē ad deū erigere
et istar Sanſonis petere vigore: quo acce
pro: d; se vindicare de dyabolo abiciendo
si que pccā commisit et oibus eius tempta
tionib⁹ obuiare. dicēdo illud. 1. **¶** Bacha. 2.
Et si oēs gētes regi antiocho obediūt vt
discedat vnusq; a seruitute legis p̄m
suor⁹ et consentiat mandatis eius. Ego et si
lij mei obediē⁹ legi p̄m nostror⁹ propi
tius sit nobis de⁹. **¶** Quintū est donum
scientie cui opponit pccā auaritie: q; enī
donum scientie dirigit hoīem in agendis
iuxta illud **¶** Prover. 9. scientiā scōr⁹ prudē
tia: auaritia vero ad res tpales hominē
inclinat: iō donū sciētie nō pōt esse i hoīe
auaro. Et iō si hō vult h donū in se recipe
d; illud petere. d. cū ps. Bonitātē et disci.
et scientiā doce me. et ē petere ne sit in eo
auaritia. d. illd Tren. 25. Omne desiderii
pauū auerte a me. Quod si deuote petie
rit: merebit exaudiri. **¶** Hoc autem fuit
figuratum Exo. 10. vbi sentēcialiter dicit:
q cum interea egypti esset multitudo lo
custarum deuastantium oīa terre nascent
tia rogauit. pho **¶** Moy. et Aaron vt orarēt
ad dominum q discederent locuste q cuz

¶ Moy. orasset recesserunt omnes. **¶** Ubi
sciendū q per locustas corrodentes om
nia virentia intelliguntur homines auari
tie dediti alios expoliantes: iuxta illud
¶ Prover. 2. Semite oīs auari aīas possidē
tium rapiūt. **¶** Iste locuste dicūtur fuisse
in egypto: q; auaritia excecatur auaros. Si
aut homo vult ab hoc peccato curari vt
possit in se donū sciētie recipe: debet ora
re. d. cū ps. Inclina cor meū deus in testi
monia tua et nō in auaritia. **¶** Sextū est
donum pietatis cui opponitur inuidia: q;
enī h donū facit hominē benignū et pro
ximū diligere: et p consequens gaudere d
bonis proximi. **¶** Propter q dicit. 2. **¶** Pe. 1.
¶ Ministrare i patientia pietatē in pietate
vero amorem: in amore aut fraternitatis
caritatē. Inuidia vero facit hominē neq;
et dolere de bonis proximi. vnde ecclesia
fici. 14. Nequā est oculus inuidi et auer
tens faciē: et despiciēs animā suā. ideo
donum pietatis non pōt esse in homie in
ido. Et iō si hō vult hoc donū in se recipe
d; dicere cum aplo **¶** Ty. 2. Abnegantes im
pietātē et secularia desideria sobrie et iuste
et pie viuamus in hoc seculo. debet etiā
petere ne sit in eo inuidia. d. ne derelin
quas me in cogitatu maligno vbi supra.
Et si deuote petierit merebitur exaudiri
¶ Hoc aut fuit figuratū Exo. 21. vbi sentē
cialiter dicitur q cum filij isrl ael transirēt
per desertum vt irent ad terram promis
sionis: q; propter eorum murmurationem
fuerunt in deserto multi serpentes igniti
et venenosi affligentes eos vehementer s
qui iuerunt ad **¶** Moy. vt oraret ad domi
num vt auferret serpentes: orauitq; et po
pulus ab ipsis liberatus est. **¶** Ubi sciē.
q per illos serpentes hoīes mordentes:
intellit inuidi qui portant semper vene
num in ore hominibus detrahendo: de
quibus ps. Auertunt linguas suas sicut
serpentes: ve. aspīd sub la. eorum. **¶** Non
aduertentes quia putredo offiū inuidia

Prouer. 14. **E**st serpentes dicuntur
fuisse in deserto: quia in mundo significa
to per desertum multi sunt inuidi. **Unde**
Ezech. 12. Viri detractores fuerunt in te.
Et Si autem homo vult curari ab illo pec
cato vt habeat in se donum pietatis debet
se offerre deo. di. illud sapientie. 6. neq;
euz inuidia tabescente iter habeo. **Et ideo**
1. Pe. 4. Estote prudentes et vigilate in
orationibus: ante omnia autem mutuam
in vobismetipsis caritatem continuaz ha
bentes: quia caritas operit multitudinem
peccatorum. **E**t Septimū est donum timo
ris: cui opponitur peccatū superbie: quia
enim donum timoris facit hominem reue
rentem deo et vitare peccata iuxta illud
Prouer. 15. Per timorē domini declinat
omnis a malo. superbia vero ē origo pec
catorum: iuxta illud ecclesiastici. 10. Initi
um omnis peccati est superbia: ideo hoc
donum non potest esse in superbo. **Et ideo**
si homo vult habere hoc donum: debet a
deo petere. d. euz ps. Confige timore tuo
carnes meas: a in. enī tuis timui. Quod
si deuote petierit: merebitur exaudiri.
Et Hoc autē sunt figuratum numeri. 41.
vbi sententialiter dicitur qd cum in deser
to esset accensus ignis et deuorasset extre
mam partem castrorum: orauit Moy. et
absortus est ignis. **E**t Abi sciendū qd per
ignem qui inter alia ellevata tenet altio
rem locum intelliguntur superbi qui su
per alios semper volunt exaltari iuxta il
lud abdic. i. Superbia cordis tui extalit
te. **E**t Iste ignis dicitur in deserto deu
rasse extrema castrorum: quia in mundo
multi sunt superbia irretiti. **Unde Eze. 7.**
Floruit virga: germinavit superbia: iniqui
tas surrexit in virga impietatis. **E**t Si au
tem homo vult curari a superbia vt ha
beat in se donum timoris: debet dño dice
re illud. 1. Cor. 4. Orabo spiritu: psellam et mente.
Secunda pars.

Equif. Pharise⁹ stans apud se
et. Abi tangit modū rogatiōis
realiter differentē: qd probat p
positū declaratū. Abi sciendū qd quāvis sint
aliqua que d se sunt d genere bonorū tamē
ppter aliquas circōstantias debitas vel
indebitas sunt deo accepta vel non. Et iō
h oratio quantū est de se sit de genere bo
norū si tñ fiat modo debito: est deo pla
cibilis si vero indebito nō. Et hinc est h;
Brego. qd in oratione pharisei et publicani
ostendit nobis xps qualr sibi debeamus
porrigere preces nostras. Hic igit duo
possumus psiderare. Primo rogandi mo
dū deo exolum. Secundo modū gratiosuz
Quantū ad primū dicit. Pharise⁹ stās
et. Abi sciendū qd circa modū rogādi hu
ius pharisei sex possumus psiderare. s.
Bestum obstentatum.
Affectum recuruatum.
Obiectum veneratum.
Subiectum cōmendatum.
Proximum reprobatum.
Actum explicatum.
Quantū ad gestū obstētātū dicit. pha
riscus at stās. vbi sciendū qd i phariscus
tanq; supb⁹: et i gestu ostēdebat suā supbiā
sm Tho. qd nō genib⁹ flexis orasse dī sed
stetisse. Quantū ad affectū recuruatū
dīc h apd se orabat. Abi sciendū h; Basi.
qd i pharise⁹ tanq; recurū ad se ipz nō fi
cut ostēdes affectū suū ad deū orasse dī ap
se. Q^m ad obiectū veneratū dīc: de gra
tias ago tibi. Abi sciendū h; Augu. d ver
bis dñi qd pharise⁹ nō reprehendit: qd deo
grās agebat: h; qd d se psūmebat qd nulluz
defectū se reputabat hēre: h; i mltis bōis
opib⁹ habūdare. Abi Augu. de verb dñi.
Quis ē igit q ipie oppugnat grās: si rep
hēdit q supbe ait grās: audiāt q dñt de⁹
me hoiez scē: ego me iustū facio: o peior et
detestabilior pho q supbe iustū se dicebat
h; tñ in grās agebat. Q^m ad subiectū
pmēdatū dīc: qd nō sum sic ceteri et. Abi

sciendū qd hō pōt se dupliciter cōmēdare
vno mō directe: dicēdo se hēre aliqua bōa
alio mō indirecte: dicēdo se carere aliqb⁹
defectib⁹: et vtroq; mō cōmēdauit se i⁹ pha
rise⁹. Sciendū est at qd qd̄tū ad p̄s spe
ctat: hō pōt dānificare p̄mū tripliciter.
Prīo in p̄sona p̄pua ip̄z iniuste opprīmi
mēdo: tal' p̄r dici iniust⁹. Secūdo i p̄sona
p̄iuncta vxorē illi⁹ poluēdo: et iste d̄r adulter.
Tertio res suas auferēdo: et i⁹ d̄r raptor:
p̄tra q̄ sūt tria p̄cepta d̄ qd̄ d̄r Exo. 22. nō
occides: nō mecaberis: nō furtū facies.
Iste igit pharise⁹ volēs se cōmēdare: dicit
nō eē aliquod p̄dictorū: et iō dīc nō sum sic
et. Sciendū ē et qd i⁹ sua cōmēdatōe oñ
dīf eius magna supbia s̄m Augu. de ver
bis dñi: qd nō solū aliqb⁹: s; ēt oibus vo
luit se p̄ferre. Quātū ad p̄mū repro
batū dicit velud ēt hī publican⁹. Ubi sciē
dum s̄m Augu. d̄ verbi dñi qd pharise⁹ se
iustū reputās vidēs publicanū: quē tanq;
peccōrem despiciebat magis erigebat i sup
bia et plus de se p̄sumebat. Sciendū est
at qd pharise⁹ p̄l peccauit p̄tēdo publi
canū: cui debebat p̄pari qd si ip̄z excepisset
et ex hī appebat qd nō digne reddebat deo
grās: qd deo grās reddit alijs non iusul
tat. Quātū ad cetum actum explica
tum dicit ieiuno bis et. Ubi sciendū qd
postquā phariseus se cōmēdauebat indi
recte ostendens se carere virtijs hī conse
quenter cōmēdat se directe exprimēdo.
Uñ Theo. expeditā non solū declinare a
malo s; ēt agere bonū et iō cū dixisset non
sum sicut ceteri et. subiungit per opposi
tum ieiuno bis in sabbato. Et hic accipi
tur sabbatū p̄ tota septimana. Sciendū
ē at loquēdo moralr de i⁹ cōmēdatōe p̄feri
qd hō alñ p̄t peccare i deū: et sic d̄r iniust⁹
qd fac iniustitiā deo. Aliñ in p̄mum. et sic
dicit raptor. Aliquando in seipsum: et sic
d̄r adulter. Itā s̄m illud. i. Cor. 6. Omne
quocunq; fecerit hō extra corpus suum:
q̄ autem fornicatur i corpus suū peccat

Comēdat igit se phariseus vitupando alios
qd nō ē sic ceteri i aliq p̄dictorū. Qm̄ ad
2m. s. modū rogād. grōsum dīc. Et publi
can⁹ a lōge stās et. Ubi sciendū qd peccō: p
siderās p̄eam peccō d̄bitā v; multū timer:
cōsiderādo at iniuriā qd fecit deo peccā
do: debz multum verecundari. considerā
do vero qd peccando deum offendit debz
multū dolere: considerando tamen diui
nam misericordiā d; ip̄am humilr iuocār
Secūm hī igitur i orōne publicāi quattuor
possumus considerār. s.

Terrorē p̄teritētem.

Ruborem deprimētētem.

Dolorē affligētētem.

Dulcorē miserantētem.

Qm̄ ad p̄m dīc. Et pub. a lon. stās. Si
cut enim videmus p̄ exp̄ientiam qñ ali
quis timer aliū nō audet approximār ad
ip̄m. sed stat a remotie. In hoc igit qd pu
blicanus d̄r stētisse a longe dāf intelligi
timor quem habebat de diuina iusticia.
Et aut ex timore publi. staret a longe:
tamen s̄m Aug. diuina pietas faciebat euz
ppinquum. Qm̄ ad ruborem d̄primē
tem dīc: nolebat nec oc. ad ce. leuare. Sic
enim videmus qd qñ aliq h; verecūdiā
de aliq displicibili scō dñō suo: nō audet
in ip̄m respicere vt puta si prodiss; ip̄m
et. sic per hī qd hī d̄r s̄m Theo. publicanum
oculos si leuasse: dāf itelli qd recūdabat d
vitijs p̄petraj. Qm̄ ad dolorē affligētē
tem dīc: p̄cutiebat pect⁹ suū. Ubi sciē. s; iho.
qd i p̄cussōe pectoris dāf itelli dolor: quē
quē hēbat de his que male cogitauerat et
fecerat: quasi cor suū qd iuxta pectus ē
excitans ad dolēdum. Qm̄ ad dulcorē
miserantētem dicit. d. deus propiti⁹ esto
mibi peccatori. Ubi Theo. Non aliud ni
si p̄pitiatōem petebat. Et ess; de numero
illoz. d. illō p̄s. Adiuua nos de sa. n̄. et pp
glo. nois tui dñe. li. nos et propi. esto pec.
nostris pp nomen tuum. Sciendū ē at
loquēdo moralr qm̄ ad orōnē hō qd ad vān

penitentia; de peccato. 3ª requirunt. scilicet cor-
dis contritio: oris confessio. et operis satisfac-
tio. que tria huiusmodi p^{er} p^{er}sonam et vere penitens
fuit. Nam habuit contritionem et ideo ocu-
los ad celum non leuabat. huiusmodi oris confes-
sione. Unde dicit. d^{omi}nus p^{ro}p^{ri}us. et habuit ope-
ris satisfactioem: et ideo percussit pectus
suum. Et ideo secundum Augustinum de verbis domini
indulgentiam meruit obtinere. **E**xemplo
igitur huiusmodi quilibet peccator culpam
sua dolendo agnoscere et veniam postulare.

Tertia pars.

Siquis. Amen dico vobis descen-
dit hic et. **U**bi tangit fructum
p^{er}missionis veraciter continentem
quod p^{ro}bat beneficium condonatum. **U**bi sciendum
quod de officio iusti iudicis est retribuere uni-
cuique secundum opera sua. Quia igitur phariseus
et publicanus diversimode deo p^{ro}ces porrexerunt:
ideo secundum Augustinum de verbis domini: meruerunt
diversimode p^{er}mitti. et ideo dicit. Amen
dico vobis et. Homo igitur iustus
iustificatus per christum et in bono p^{ro}seuerare. d.
illud Job. 27. Iustificatiorem meam quam cepi
tenere non deferam.

Quarta pars.

Equis. Quia omnis qui se exaltat
et. **U**bi tangit gradum: conditio
nis casualiter p^{ro}merentem: quod p^{ro}-
bat iudicium explicatum. **U**bi sciendum secun-
dum Crisostomum quod superbia fuit causa quare phariseus
fuit condemnatus. humilitas autem quare publi-
canus fuit iustificatus. **S**ciendum est autem
quod exaltari potest homo laudabiliter quoniam. scilicet homo
se ellevat per magnanimitatem ad altiora
virtutum secundum Basilium. culpabiliter vero quoniam
in altum per arrogantiam ellevat. **S**ciendum
est igitur quod exaltatio viciosa hominem deum se
cundum Crisostomum humiliatio vero virtuosa ipsum in
paradiso coronat. **S**ciendum est autem hic lo-
quendo moraliter quod duo possumus p^{ro}videre. scilicet.
Supbientium danum.
Humiliantium fructum.
Et ad p^{ri}mu[m] dicit. Dis qui se exaltat hui-

liabit. **U**bi sciendum quod stipendium exaltantium
se in primo mundo per superbiam: erit afflictio in
ferno: iuxta illud Job. 2. Dies domini exerci-
tuum super omnem superbum et super omnem arrogan-
tem et humiliabit. **E**t ad humiliantium
fructum dicit. qui se humiliat exaltabit. Fru-
ctus enim humiliantium se in huius mundo per
obiam: erit in celo consolatio imensa: iuxta
illud Job. 22. Qui humiliatus fuerit: erit in
gloria: et qui inclinaverit oculos suos: ipse sal-
vabitur. **I**sta superborum humiliatio et hui-
lium exaltatio fuit figurata danieli. 4. in na-
buc. de quo sententialiter dicitur quod cum dambu-
laret in aula babilonis et videret civitates ma-
gnas et pulchras: ellatus est in corde suo. d.
nonne hic est babilonis quam edificavi in domum
meam: constitui civitatem principalem regni. **U**i-
dens itaque deus suam superbiam: volens ipsum
humiliare: statim misit ad eum unam vocem dicens
tem. tibi dicitur nabuc. rex regum transiit a te ea-
dem hora sermo completus super eum est: et abla-
tum est regnum ab eo: et ex hominibus eiectus est.
Nabuc statim perdidit sensum et mutavit aspe-
ctum faciei: et pulchritudinem membrorum: sic
solet fieri in hominibus furiosis: et fenum ut
bos comedit: et rore celi corpus eius infe-
ctum est donec non solum capilli capitis sed
et pilli totius corporis in similitudinem pul-
varum aquarum crescerent: et ungues eius
quasi ungues avium. et fuit in primo punitio
ne per. 7. annos. **I**n fine vero. 7. anno
rum levavit oculos suos ad celum et cogno-
scens divinam potentiam insuperabilem:
et quod eius voluntati omnia sunt subiecta:
ipsum benedixit: et suam vilitatem cogno-
vit: et quia sic se humiliavit: sensus resti-
tutus est ei et figura sua reversa est in eo:
et optimates et monstratus sui requisierunt
eum: et in regno restitutus: magnificentia
sua amplius reddita est sibi: et tunc magni-
ficans deum cognovit quod ipse gradientes
in superbia potest humiliare: et humilian-
tes se potest exaltare. **U**bi sciendum
quod per nabuc. qui interpretatur sedes in an-

gustia agnita: intelligit homo supbus q
ex certa scia in peccato supbie pseuerat.
Iste deambulans in aula babil'i. viuens
in mundanis excellētijs: que signāter dī
babil'. i. cōfusiōis: q: supbia in mūdānis:
hominem ad cōfusiōem deducit: videns
ciuitatem. i. res tēporāl's: tam in ciuitati
bus qz in vill' zc. ex his elleuat in animo
z erigit in supbiā: z ex his tanqz suis glo
riāis dicit nō ne h' est babil'. zc. q. d. non
ne si omnia q ego cōspicio sunt mea: z tū
miser nō cōsiderat q h' est ciuitas babil'.
quia ppter i^m tēporāl'ia: in cōfusiōe mul
toē. profundat: z eternaliter cruciat: iuxta
q ipsi in inferno dicūt sap^s. Quid nob
profuit supbia: quid diuiciarū iactantia
nob pstat: tranſiēt omnia tanqz vmbra:
z infra. In malignitate aut nostra cōsum
pti sumus. Cōsidera o vir vane q in
superbia erigeris z quasi pulum onagri
te liberū natum putas. Job. ij. qd nabuc.
accidit: cum cōtra dominū supbiuit. Nam
statim misit ad eum dñs vocem. d. tibi di
citur nabuc. zc. q. d. non supbias d tua po
tentia: q: regnum trāsit a te. Ita re vera
cuilibz supbo gloriāti d diuitijs z excellē
tijs cominatur dominus sibi eas auferre:
z multoē. accidit q auferatur a superbis:
z ad humiles transfertur. C Non solum
autem regnum terrenum aliquādo amit
titur propter peccatum superbie: sed etia
multa alia mala secunt. Nam.
Amittit regnum celoz.
Perdit cōsortiū angeloz.
Cumulat numerus vicioz.
C Primo amittitur regnum celozum.
Unde sequitur in figura: ablatum est re
gnum a te. Nam sicut ab eo ablatum fuit
regnum terrenū: sic a superbis auferatur
regnum celozum: sic patet de lucifero: de
quo Jf. 14. quomodo cecidisti de celo lu
cifer qui mane oriebaris: qui dicebas in
corde tuo ascendam super altitudinez nu
bium similis ero altissimo. verum ad in

ferna straheris in profundis lacu. C Secū
do perdit cōsortium angelozū. Nam pro
pter superbiam homo expellitur ne sit in
cōsortio angelozū. Unde dicitur in figu
ra q nabuc. fuit eiect⁹ ab hoibus: per q
intelligitur eiectio a societate sanctorū z
angelozū. Et dicere possit cum ps. Ego
autem sum vermis z nō homo: obprobriū
hominū z abiectio pleb. C Tertio cumu
latur numerus viciozū. Nam in superbo
sunt omnia alia vicia: q: supbia est radix
zc. iuxta illd eccl'asti. 10. Iniciū omnis pec
cati supbia. Hoc est aut q dicitur i figu
ra q primo nabuc. pdidit sensum: in quo
intelligitur peccatum luxurie. Unde ps.
Nolite fieri sic equ⁹ z mulus in qbus nō
est intellectus. Secundo dī q mutauit fa
ciem: in quo intellr peccatum ire. Nam ec
cli. 15. Cor hominis imutat faciem illius
siue in bono: siue in malo. Tertio dī q fe
num vt bos comedit. per q intellr pecca
tum gule. Quarto dī q corpus fuit infe
ctum roze celi per q intellr peccatum ac
cidie. Quinto q fuit factus pilosus in to
to corpore: p q intelligit peccatum inui
die. pilosus enim terrestris z melacole⁹ z
significat inuidiā. 6° dī q vngues ad mod
auium hēbat: p q intellr peccatū auaricie.
Nā auarus instar auū rapiētū hntium
vngues recuruas z alias pdantiū: hz ma
nus trabētes ad se p quēcūqz mod: sic at
quocūqz modo lucrata: quasi cū vnguib⁹
curuatis sibi soli retinet: z nulli ppatit: sz
oibus ipius. vt sit i^m mōstruosa bestia de
qua dan. 7. Bētes z vngues ei⁹ ferrei co
medebat z cōminuebat z reliqua suis pe
dibus cōculcauit. C Dicitur aut nabuc.
sic punitus p. 7. annos: vno modo ad de
signand q supbi sunt in septenario pecca
torū supradictoz. Alio mō p septenariū. q
ē numer⁹ vniuersitatē significās. z sub q
tota vita nra decurrit: q: p numez. 7. die
rū: intellr penaz vniuersitas: qbus supb⁹
i peccis moriēs ppetuo cruciabit i inferno.

Et o qualiter superb⁹ d⁹primis: videamus qualiter humilis exaltatur. Nam seq^r in figura q^d in fine dierum illius teporis leuauit Nabuc. oculos ad celum. Per illam eim leuatōem oculorum ad celum: itell^r imploratō diuini auxilij sine quo nemo pōt resurget d⁹ peccō. Propter q^d ps. Leuauit oculos meos ad montes vñd⁹ ueniet au. mibi. auxilium 7c. Sic autem leuans oculos d⁹ cognoscere diuinam potētiam omnibus presidētē pp q^d d⁹ de⁹ ab hominib⁹ honorari: iuxta ill⁹ eccl⁹asti. 3. Magna ē potētia dⁱ solius 7 ab humilibus honorat. Deb⁹ diuinam volūtatem cognoscet omnibus impantem: in cuius dictione vniuersa sunt posita 7 non est q^d sue possit resistere voluntati. Hester. 13. Deb⁹ et diuinam essentiam cognoscere 7 ipsam laudare. d. cum ps. Benedicam dñm in omni teporē semp laus eius in ore meo. **M**as d⁹ do cognitis: quasi d⁹ dirrecto aspectu: d⁹ postmodum ad se cognitōnē habere 7 suam vilitatē cognoscet 7 se humiliare profunde. Quid autē sic se humilians a domio recipiat: audi qd sequitur. Nam istar Nabuc. sensus sibi restituitur 7 figura 7 dco: faciei 7 ppositō mēbrozum. Ebi sciēdum q^d homo consistit pncipalit^r ex corpō 7 anima. In his autē duobus i qbus iacturam patitur pp peccatum supbie: pp humilitatē a dō reformatur. Per restōnē igitur sensus itell^r reformatō anime. Et possit dices. Optaui 7 datus ē mihi scūs 7c. sap. 7. Per restōnē autē figure: dcois faciei 7 cōpōnis mēbrozum: itelligitur habitudo bona corporis q^d homo p humilitatē recūpat 7 ipa exterius dcorat: d⁹ qua col. 3. Induite vos sicut electi dⁱ 7 sancti 7 dilecti viscera misericordie bēi gnitatē: humilitatē. modestiā 7 paciētia. **M**ag^ratus ē 7 optiatus istar nabuc. ipm regret ad bitand⁹ cum eo. i. angeli 7 sci i gloria paradisi. **R**egnū etiā sibi 7 magnificētia amplior⁹ i^rstituit: quia q^d pri⁹

per supbiam regnum celorum amiserat: p^r humilitatē in ipō magnifice: exaltatur: iuxta illud Job 5. Ponit hūiles in sublimi 7 meretrices i sospitate. **Uñ** **A**bat. 19. Si nite puulos venire ad meritū est enim regnū celorum. Ad q^d 7c.

Dominica. ij. post pētec.

Exiens yhs d⁹ finibus tyri: venit per sydonem ad mare gallilee inter medios fines scapoleos 7c. **A**bat. 7.

Videmus per experiētiam

q^d qñ homines vidēt aliqua mira 7 insolita: admirant^r d⁹ ipsis. **Uñ** **L**uc. 2. cū **A**baria 7 Ioseph inuēissent yhm ānorum. 12. i medio doctorum: audientes illos 7 interrogantem. q^d valde insolitum est q^d puer 12. ānorum habeat tantam sapientiam admirati sunt. Si autē illa que vident sint bona d⁹ bent ipa in deum referre 7 ipm cōmēdare iuxta illud eccl⁹astici. 29. Benedicite dominum i operibus ei⁹: date nomini ei⁹ magnificētia. Si vero i⁹ sunt eis vtilia d⁹ bēt d⁹ ipsis dō regnari. **Uñ** **A**nde. i. t. l. i. s. 5. Gaudete i domino semp sine intermissione orate: in oibus grās agite: 7 quanto plus recipit: tanto plus obligat. **Uñ** **G**rego. in omel. Quanto augētur dona: rōnes et crescant donorum. **Q**uia igitur xps vt narrat ystoria euangelij hodierni: mira fecit 7 insolita: q^d reddidit loquellā hōi 7 auditū: q^d factum fuit in se bonū: fuit etiā hoibus vtile: potue^rt merito admirari homines 7 ipsi regraciari. 7 colaudare. **Iñ** isto igitur euāg⁹ b⁹s **A**arch⁹ q^d tuor: tāgit euidenter. **V**idelicet.

Redēptionis pietatē admirabilem.

Preuaricatiōis pueritatē detestabilem.

Curatōis virtuositatē insupabilem.

Informatōis pclaritatē obseruabilem.

Primū pbat: viscerosus egressus. 2^m

calamitosus occurfus. 3^m vigorosus effectus: 4^m gloriosus successus. **P**rimū

in p^rinci. 2^m ibi. Et adducūt ei surdum 7c.

3^m ibi. Et apprehēdes euz de turba 2c. 4^m
ibi. Et precep eis 2c.

Prima pars.

Quantū ad primū ubi tangit 2c.
q pbat 2c. dicit. Exiens yhs 2c.

Ubi sciendum scdm Greg. q ty
rus ciuitas erat gentiliū quibus aliquan
do xps p̄dicabat: sed ne daret iudeis oc
casionem dicendi ipm trāsgressorez legis
ideo cū gentilib⁹ magnā moram non con
trahebat. Sciendū est etiam secunduz
Bēd. q xps nō trāsiuit mare gallilee ita
q iuerit ad regionem de capoleim q erat
regio. 10. ciuitatū: a ca. q est. x. 7 polix q ē
ciuitas: sed venit vsqz ad mare 7 locus i^c
respiciebat illam regiōem. Sciendum
est aut loquendo spirituali q per 1^m exi
tum xpi de finibus tyri 7 aduentū ad ma
re gallilee: intellr exitus dei filij a p̄re: 7
aduentus eius in mund. Ubi sciendū q in
ter alia: imotu p̄gressiuo locali quattuor
reperiunt. s. terminus a quo: mediū: termi
nus final. 7 quies q sequit. Scd³ h igi
tur hic quantū ad aduentū filij dei in mū
duz quattuor possumus p̄siderare. s.
Terminū initiatum.
Mediū cōtinuatū.
Terminū consummatū.
Situm contentiū.

Quantū ad primū dicit. Exiēs yhs d
finibus tyri. Ubi sciendū q p tyruz q vno
modo interpretat fortitudo: intellr dō p̄r:
cui appropriat potētia: de quo. i. 12. 2. Nō
ē sanctus vt ē dñs 7 nō ē alius extra te:
nō ē fortis sic dō n̄r. Ab ipō exijt fili⁹ dei
qn voluit incarnari: iuxta q ipē dīc. Jo.
6. Exiui a p̄re 7 vēi i mūd. Q^m ad 2^m
s. medi^m p̄tinuatū dīc: vēit p sydonē. Per
sydonē enim q interpretat venatio intellr:
q dī fili⁹ exiuit a p̄re sic sollicit⁹ vēator:
q: fuit sollicitus ingreire: 7 vocat peccato
res ad penitentiā. Et sic figuratus fuerit
p iudam machi. de quo dicitur. i. machi. 3.

Similis factus est leoni in operibus suis
7 sic catls leonis rugiens in venatione.
Ubi sciendum p iudaz Machi. q inter
pretat protegēs siue ingēiosus: intelligit
filius dī qui p suam potētiam nos prote
git: iuxta illud ps. Domin⁹ p̄tector vite
mee a quo trepidabo. dicitur et ingēiosus
ppter suam sapiētiam: qua nos instruit.
Uñ potest dīe illud sap. 8. puer eraz ingē
niosus 7 sortitus animā bonam: 7 cū essez
magis bonus veni ad corpus incoinqu
natum. Iste in suis opibus fuit vt leo
fortissimus 7 p suam p̄dicationē salubrez
rugiēt qñ peccatores ad penitentiā ania
bat. Quantū ad 3^m s. terminū cōsuma
tū dicit. ad mare gallilee. Per mare enīz
gallilee intellr hic mundus q: sic mare ē
amarū: sic mundus ē plenus amaritudini
bus. sic etiam mare est tēpestuosum 7 pi
culosum nauigantibus: sic mundus est ple
nus multis procell⁹: 7 valde piculosus vi
uentibus mundialr propter infestatiōes
demonū diuersas. Uñ ē mare de quo ps.
Hoc mare magnū 7 spaciosum manibus
illic reptilia quorū nō est nūerus. Si
gnanter autem dī mare gallilee q interp
tatur rota: ppter modicam stabilitatez q
reperit in mūdo. Uñ ps. d hoibus mūdi.
Pone illos vt rotā 7 sic stī. ante fa. vēti.
Quantū ad 4^m s. situm cōtentiū dī
cit: inter medios fines d capoleos. regio
s. x. ciuitatum numerus p̄fectus: per q in
tellr q xps in h mundo fuit p̄fectus in
omnib⁹ virtutibus. Sciendū est autēz
q aduentus filij dei in mund 7 exitus a
patre fuit figuratuz gen. 2° vbi dicitur.
Fluuus egrediebat de loco voluptatis
ad irrigandum paradīsum: qui inde dī
uiditur in quattuor capita quorum h sunt
nomina nomen vni phisō: scd: gyō: tertij:
tygris quarti eufrates. Ubi scien
dum q per locum voluptatis: intelligi
tur beata trinitas in qua est omnis de
lectatio. de qua delectatione psalmista.

Inebriabunt ab ubertate dom⁹ tue: et tor-
rente voluptat⁹ tue potabis eos. **P**er
paradisum aut⁹ terrestrē intell⁹ eccl^a mili-
tans que h⁹ corporal⁹ sit i paradiso terre-
stri: spe tñ et desiderio est in paradiso cele-
sti in quo post decursum presentis vite
poterit reali iocundari. **P**er fluvium vero
intell⁹ xps: qui cōgrue fluvium dñ pp ha-
būdantiam et plenitudinem grarum. **I**ste
d loco voluptat⁹ egressus dñ. i. de folio tri-
nitat⁹ ad irrigandū paradisum terrestrē
i. eccl^a militatē: qz contine irrigat spi-
ritualib⁹ donis: iuxta qd ipse dñ eccl^astici
34. **R**igabo ortum meum plantatōnum.
Et autē hic fluvius in quattuor: capi-
ta dividi: vel qz grā sua se ad totum mun-
dum extendit: qui in quattuor partes di-
viditur p^{ri}ncipales. societē: occidentem:
aglonem et meridiem: vel qz ad diversita-
tem oīum hoīum irrigatō huius fluvij se
extēdit. **S**ignant at dñ qz fluvius qui
dividitur in quattuor capita: fortis quattu-
or: nomia quattuor generibus hominum
adaptanda. **E**bi sciēdum qz phison q in-
terpretat⁹ oris mutato vadit ad peccato-
res: quos mutare dñ: dum d peccat⁹ puer-
tunt ad pñiam. **E**t sic dicat peccator: pēi-
tens illud ps. Ecce nunc cepi. si mutato d
xtere excelsi. q. d. tempore p^{re}terito ambu-
laui i vitijs: nunc dō ispiratus a domino
ipā dserui: s; a me misero non est tal⁹ mu-
tato. **E**yon aut q interpretatur luctatio
vadit ad actōes quoz quilibz debz p^{re}lia-
ri contra vicia et ipā devincere instar Ja-
cob d quo gen. 31. qz vñ luctabatur cū eo
vsqz mane: q cum videret qd cum supare
nō possz: tetigit neruū femoris eius et sta-
tim emarcuit. sic re vera homi⁹ ipugnat⁹
ab hoste: debet viriliter se defendere: et si
cut vincens neruus femoris eius dicitur
emarcuere: vt. s. victoria habita: iam nō
implius sentiat delectationes peccati.
Etygris vero qui interpretatur velox:
vadit ad contemplationes: quorum est

ex assuefactione continua: velociter in de-
um eleuari. **U**nde cuilibz p^{re}emplatio dñ
cū eccl^astici. 31. **I**n omnibus opibus tuis
esto velox et non occurret tibi omnis i^{re}-
mitas. s. peccati. **E**ufrates autem que
interpretatur accrescēs vl⁹ frugifer vadit
ad beatos qui crescentes dicuntur et fru-
giferi: quia adepti sunt gloriā: in qua di-
uinitatis fructu suauissimo recreantur.
Et sic quilibet eorum dicat illud cant. 2.
Sub vmbra illius quem desideraueram
sedi: et fructus ei⁹ dulcis guturi meo. **E**t
in ps. Ego autem sicut oliua fructifera in
domo dei.

Secunda pars.

Equitur. **E**t adducunt ei surdus
et. **U**bi tangit p^{re}uaricationis
perueritatem detestabilem: qd
probat calamitosus occurus. **U**bi scien-
dum qz quando homines regionis illius
audierunt **C**hristum venisse: videntes in
ipso esse potentiam sanandi infirmos ierūt
ad ipsum ducentes infirmum vt ipz cura-
ret: que infirmitas fm **T**ho. erat a dmo
nio. **H**ic igitur q^uttuo: possumus p^{re}sidere
re. s.

Fide p^{re}merentem.

Amorbum affligentem.

Affectum iclinantem.

Actum adiuuantem.

Quantum ad p^{ri}mū dñ. **E**t adducunt
ei. **U**bi sciendum qz homo qui vult aliqd
a deo petere: si illud vult obtinere: debet
postulare in fide: iuxta illud Jac. 1. **S**i qd
autem vestrum indiget sapiētia: postulet
a deo qui dat omnibus affluenter et non i-
properat et dabit ei. postulet at i fide nihil
hesitās. **I**sti igit credētes xpi infirmū pos-
se sanari eū duxerūt ad ipz. **Q**u^o ad 2^m
s. morbum affligētē dñ surdū et mutū. **I**ste
ei erat fd⁹ et mut⁹. **U**n dñe posat illd ps.
Ego at tanqz fd⁹ nō audiebā et sic mutus
nō ap^{re}os os suū. **Q**u^o ad 3^m. s. affectuz
iclinatē dñ et d^{re}precabantur eum. **U**bi

sciendū qđ qñ aliqđ vult hēre aliquā grāz ab aliquo ipm inclinat qñ petit euz reuerentia. Isti igit vt xpm inclinarēt ipz deprecabātur. Et sic potuerint dicere illud

8. Eamus ⁊ deprecemur faciē dñi ⁊ queramus adñm exercituū. ¶ Quantum ad quartū. factū adiuuante dicit vt ipōnat illi manū. Vbi sciendū qđ p illā ipositio nem man⁹ xpi sup infirmū: intelligit act⁹ virtutis xpi ad libandū infirmos: ⁊ iō dicebant qđ illi manū imposeret vt recipet sanitatē. ¶ Sciendū est at circa istā ptez loquēdo moralr: qđ p istū surdū ⁊ mutū intelligit totū genus humanū vel qlibet peccōr. Vbi sciendū qđ inter alios sensus necessarios ad scientiā qđ est p doctrinā sunt auditus ⁊ loquella. Loquella ex parte doctis ⁊ audit⁹ ex pte audientis. ¶ Quia etiā inter alias virtutes qđ deo placent ē obediētia iuxta illud. 1. p. 15. Melior est obediētia qđ victime ⁊ asculare magis qđ offerre adipē arietū: qđ obediētia inteligitur in auditu. iō quilibet dī hēre auditum p̄mptum vt obediāt deo. d. cum ps. Audia quid loquat in me dñs deus qm loquetur pacē i plebē suā. Quia ēr de⁹ vlt qđ hō ipm laudet de receptis bñficijs iō quilibet dī hēre linguā p̄ptā ad ipz laudandū. d. illud ecclesiastici. 31. Sed et muli linguā mercedē meā ⁊ in ipsa laudabo eū. ¶ Vt aut hō surdus s̄m Bedā qui non audit libēter verba diuina. mut⁹ qñ deuz nō laudat. ¶ Sciendū est at qđ hō tribus decaissis efficitur corporaliter surdus. Primo pp obiectū ip̄portionē. Nam qñ obiectū auditus. s. sonus est nimis fortis aufert multociēs auditū iuxta illud. 2. de anima. Excellētia sensibilē corrūpit sensū. Secūdo pp alicui⁹ humoris ipediētē opilationē in aurib⁹: qđ replet nervos auditivos ⁊ cavitates aurib⁹: qđ non pōt fieri cōiunctio sensibilis cū sensū ⁊ tūc hō non audit. Tertiō pp alicui⁹ a vērositatē iclusionem que pruritum facit ⁊ sic impedit

auditus. ¶ Sic proportionalr hō spūalr efficitur surdus vt nō audiat verba diuina. Primo pp peccatū infidelitatis. Nam infidelis qñ aliqua sibi dicūt qđ vident sensum trāscendere: sicut sunt multa per tinentia ad articulos fidei quasi obediētia sibi improporcionata nō vult ipsa per credulitatē audire: s; magis ipa despiciet de qbus ps. Nō crediderūt verbo eius ⁊ murmurauerūt in tabernaculis suis non exaudierunt vocē dñi. ¶ Non aduertunt tamē tales qualiter a dño puniant: qđ omnes priuātur regno celoz. Qd fuit figuratuz numeri. 20. vbi dī qđ pp peccū incredulitatis dixit dñs ad Aarō. de Aaron fratre suo. pgit Aaron ad pplōs suos: nō enī intrabit terrā qđ dedit filijs israel eo qđ incredulus fuerit ori meo ad aquas cōtradictōis. ¶ Vbi sciendū qđ p terzā qđ pmiserat de⁹ filijs israel: itelligit celestis patria: qđ de⁹ pmisit oibus fidelibus qui dum viuūt credūt in ipsum: vt postmodū in celesti patria ipsum clarius cōtemplentur. tamen instar Aarō increduli: omnes infideles: ipsa priuabūtur. ¶ Secūdo hō efficitur surdus pp peccatū luxurie. Nam hō vt bestia deditus carnis delitijs. instar humoris fluxibilis: mōita dei ⁊ scē matris ecclesie: audire contēnt. de qbus ps. Furor illi sicut similitudinē serpentis ⁊ sicut aspidis surde ⁊ obturantis aureas suas. ¶ Non tñ aduertunt isti cominatio nem eis factā per Amos prophetam. vi. Amos. i. Disperdā habitatorē de campō ydoli ⁊ tenentē sceptrū de domo voluptatis. ¶ Tertiō efficitur surdus pp peccatū vanaglorie. Nam curiosus plenus vento vanitatis non querit audire nisi aliqua placibilia qđ preuidens apostolus dicit. 2. Thī. 4. Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt: sed ad sua desideria coaceruabunt sibi magistros prurientes auribus ⁊ a veritate qđ auditū auertent ad fabulas autē conuertent. Unde

de talib⁹. 4. R. 17. Secuti sunt vanitates
 ⁊ vane egerūt. ¶ Sciendū est ēt q̄ trib⁹
 decanīs efficit hō mutus. ¶ Primo pp
 aliquē humorē liquidū linguā relaxantē:
 q̄ tunc neru⁹ lingue mollis efficitur ⁊ ser
 me debitus non formatur. Secūdo ppter
 aliquē humorē siccum ⁊ calidum linguam
 retrahentem. Tertio ppter aliquē tume
 factionē linguā ingrossantē. ¶ Sic ppor
 tionaliter hō spīritualiter efficitur mut⁹
 primo pp peccatū pīgritantis ignaue.
 Nam piger instar humoris frigidi nō so
 lum efficitur ibecilis ad bene operandū
 sed ēt ad deū oreten⁹ colaudandū. ¶ Nō
 aduertit autē dispendiū sibi futurū de quo
 dī Prover. 20. Propter frig⁹ piger ara
 re noluit: mēdicabit estate ⁊ nō dabit ei.
 estate. i. post mortē. ¶ Secundo hō effici
 tur mutus pp peccatū iracondie. Nā ira
 condus instar humoris sicci ⁊ calidi: in se
 ipso consumit ⁊ mortificat iudiciū rōnis
 tam ad bene cogitandū: q̄ ad bene loquē
 dū. Et de ipso dici possit illud ecclesiasti
 ci. 46. In iracondia illius impeditus est
 sol. i. intellectus. ¶ Unde tales possunt
 figurari per canes mutos de qbus dicit
 Isa. 56. Amuerſi canes muti valētes la
 trare. Nam p canes intelligūt iracōdiā
 qui non valent latrare q̄ ppter iracōdiā
 ⁊ in mente ⁊ in facondia p̄turbantur. Nō
 aduertit tñ illud ecclesiastici. 1. Iracōdia
 enim animositatis subuersio illius est.
 ¶ Tertio hō efficitur mutus ppter pec
 catum auaritiē. Nam auarus qñ recipit
 aliqua dona que ipm replent instar lin
 gue tumefacte os implētis: efficitur mu
 tus. quia peruerit iudiciū propter dona
 ⁊ non loquitur iuste. de talibus Ezech. 22.
 Principes eius in medio illi⁹ quasi lupi
 rapientes p̄dam ad effundendum san
 guinem ⁊ ad pdendas animas ⁊ auare
 sectando. Unde de talibus Jere. 22. Nec
 dicit dominus sepultura asini sepelietur

putrefactus ⁊ proiectus extra portas Je
 rusalem. Nam re vera omnis auarus in
 iustus ⁊ impi⁹ qñ moritur spoliatur bo
 nis que acquisiuit iniuste: instar asini qui
 post mortē decoratur: ⁊ sicut asinus deco
 riatus proicitur ad fossatā vt duoretur a
 bestiis: sic auarus expoliatus diuitijs tra
 ditur infernalib⁹ penis: a demonib⁹ cru
 ciandus ⁊ ideo extra portas ciuitatis sup
 ne Ierusalē dī vt putrefactus pici. ⁊ iō
 Beutero. 27. Maldictus homo qui acci
 pit munera vt percutiat animam sangui
 nis inocentis. ¶ Domines sic auari ⁊ in
 iusti non deberent alijs p̄cesse nec in do
 mino nec in iudicio sed deberent esse ta
 les: quales descripsit yetro cognatus
 Moy. exo. 18. Ubi dixit Moy. Proinde
 de omni plebe viros potentes ⁊ timētes
 deum: ⁊ quilibet sit veritas ⁊ qui oderit
 auaritiā: ⁊ constitue ex eis tribunos ⁊
 centuriones: ⁊ quinquagenarios ⁊ deca
 nos. ¶ Et tales possunt figurari p̄ Dañ.
 prophetam de quo sententialiter dicitur
 Dañ. 5. q̄ cum rex Balchasar promitte
 ret sibi multa munera si scripturaz q̄ vi
 derat sciret legere ⁊ ipsam exponere.
 Respondit Dañ. munera tua sint tibi: ⁊
 dona domus tue alteri da. scripturam au
 tem legam tibi rex: ⁊ interpretationē ei⁹
 ostendam tibi. Ita re vera quilibet prin
 ceps ⁊ index debet tenere iustitiā ⁊ veri
 tatem annūciare ⁊ defendere: nec debet
 munera querere: sed etiā oblata non reci
 pere sed potius talem abusione pestiferā
 detestari. tamen licet sic esse deberet inue
 nitur oppositum: quia iuxta illud Je. 6.
 A minore vsqz ad maiorem: omnes auar
 itie student. ⁊ a propheta vsqz ad sacer
 dotem cuncti faciunt dolum. ¶ Eiden
 tes autem sic patres veteris testamenti
 genus humanum surdum ad deum au
 diendum ⁊ sic mutum ad ipsum laudan
 dum: totis p̄cordijs adducebant ipsuz

ad deum postulantēs misericordiam vt
manum suam imponeret. i. vt filium suū
in mundum mitteret: propter quem pos
set genus humanum curari. Unde ps.
Emitte manum tuam de alto: eripe me ⁊
libera me de aquis multis ⁊ de manu fi
liorum alienorum. ¶ Intelligendo au
tem per surdum ⁊ mutum quēlibet etiā
peccatorem etiā dicere possumus q
talis si debz curari debz adduci ad Chri
stum vt manum sibi imponat. i. conferat
sibi gratiam per quā ⁊ auditum recipiat
⁊ loquellam. Adducentes autem sunt san
cti ⁊ iusti qui pro peccatoribus vt conuer
tantur: ⁊ vt eis auditum restituat vt obe
diant: ⁊ loquellam vt laudent deum: as
sidue deprecantur. ¶ Isti etiā presen
tantes peccatorem ad xpm possunt intel
ligi in ipsomet peccatore timor: pene affli
gentis: ⁊ amor glorie quietantis. Nā pec
cator: quando ad conscientia suam reuer
tur: ⁊ inuenit se multis peccatis infirmū:
⁊ cōsiderat q secundum iusticiam debet
puniri: debet timere. d. illud abac. 3. Do
mine audiui auditionem tuam ⁊ timui.
Quando etiā cōsiderat q propter pec
catum amisit gloriam paradisi: propter
q principaliter fuit creatus: ⁊ q si vult
reueri recuperabit: nam perditam: debet
ex amore illius glorie peccata dimittere:
⁊ sic ad Christum portari. d. illud ps. Do
mine dilexi decorem domus tue ⁊ locum
habitationis glorie tue. Unde apostolus
hebreos. 4. Aldeamus ergo cum fiducia
ad thronū glorie eius vt misericordiam
consequamur ⁊ gratiam inueniamus in
auxilio opportuno. ¶ Sic autem peccator
penitens: timore ⁊ amore ductus ad xpm:
debet impositionem manus sue petere. i.
suam gratiam. Quia recepta debet ipsam
ab ipso cognoscere. d. cum ps. Extendisti
manum tuam ⁊ saluum me fecit dextera

tua. ¶ Ista autem presentatio peccato
ris ad Christum fuit figurata leuit. 13.
vbi sententialiter dicitur q homo in cui⁹
carne ⁊ cute ortus fuerit diuersus dolor:
siue postula. plaga vel lepra: adducetur
ad Aaron sacerdotem: vel vnumquēq
fi
liorum eius: ⁊ cognito ab ipsis q est le
pra: debebat ad eorum arbitrium sepa
rari. ¶ Vbi sciendum quod per illum ho
minem in cuius cute oritur plaga lepre:
intelligitur quilibz peccator: quia sicut le
pra inficit corpus sic peccatum inficit ani
mam. Nec autem lepra aliquando in car
ne dicitur esse: quando peccatum homi
nis est oculum: aliquando in cute quan
do peccatum est publicus. ¶ Per Aaron
autē licet principaliter intelligatur chri
stus: tamen ministerialiter intelliguntur
prelati maiores: vt episcopi: ⁊ per filios
Aaron: prelati inferiores vt certi sacer
dotes: quibus de iure vel per priuilegia
cura committitur animarum. ¶ Pecca
tor igitur priuatus vel publicus debet ad
aliquem predictorum accedere ⁊ sibi su
am lepram. i. peccatum per integram con
fessionem ostendere: ⁊ secundum quant
tatem ⁊ qualitatem delicti debet sibi imū
gi penitentia.

Tertia pars.

Equitur. Et apprehendens
eum de turba ⁊c. Vbi tan
git curationis virtutem:
insuperabilem: quod pro
bat vigorosus effectus.

Vbi sciendum quod sicut in operatōibus
mundanis ad earum complementū tria
requiruntur. s.

Opandi modus.

Exequēdi actus.

Operatōis fructus.

Sic etiam in operatibus xpi ista. 3^a possum⁹ intueri. Et secundū h. hic. 3^a possumus considerare quantū ad huius infirmicurationem. s.

Modū informatiū et ptepleblem.

Actum impatiū et admirabile.

Fructū restauratiū et placiblem.

Quantū ad primū dic. Et apprehēdēs eum et. Ubi. s. possumus cōsiderare. s.

Infirmi separatiōem.

Auriclē palpatiōem.

Sputi linitionem.

Oculi leuationem.

Animi imutatiōem.

Quantū ad infirmū separatiōem dic.

Et apprehēdēs et. Ubi sciendū secundū

Criso. q. xps qñ sanare voluit i^m infirmū segregauit eum de turba: vt p h det nob intelligere q. in actibus nris nō debem⁹ querere gloriā hoīum q. vana est: sed solum diuinā laud. iuxta q. ipse dicit Mat.

5. Attēdite ne iusticiā vram faciatis corā hoībus vt videamini ab eis.

Quantū ad auriclē palpatiōem dicit. misit digitos suos in au. eius. Ubi sciendū scdm Criso.

q. licet xps solo verbo potuiss⁹ sanare i^m voluit tñ ipsum tangere digitis vt ostenderet virtutē diuinitatis vnità esse hūa

ne nature q. sumpserat. **Q**uantū ad sputi linitiōem dicit et expuēs tetigit linguam eius. Ubi sciendū scdm Tho. q. xps linitione saluē que qdem supfluitas est i ho

mine sanare voluit linguā muti: vt p h detur nob intelligi q. nihil erat in xpo sup

fluū vanum nec noxiū: sed oia virtuosa.

Quantū ad oculi ellevationem dicit. et suscipiens in celū. Ubi Bed. Suscepit q

dem in celū vt inde mutis loquellā: inde auditum surdis inde cūctis infirmatibus

medellam doceret esse querēdā. **Q**uantū ad animi immutatioē dicit ingemuit.

Ubi Bed. Ingemuit aut non q. ipi opus esset aliquid cū gemitu petere a pte: cum

cuncta cū patre donet hoībus: sed vt nob

gemitū daret ex^m: cum nihil pro nris vl

pro nostrorū et roibus pximorū supne pietatis: pfidia inuocamus.

Uel ideo secundū Criso. xps ingemuit vt compas

sionem ostenderet nre miserie in q. deuenimus p peccatum.

Quantū ad 2^m. s. actum imperatiū et mirabile dicit. Et ait effeta q. ē ad aperire. Ubi sciendū q. xps

sic impatiue dicit effeta: vt ostenderet suā potentiā insupabilem. Uñ Luc. 4. Stupe

bant at omnes in doctrina ei⁹ q. in ptate erat sermo ipsi⁹.

Quantū ad 3^m. s. fructum restauratiū dicit et cōplacibiles dic et statim aperite et. Ubi duo tangit. s.

Auditus restitutiōem.

Affatus repationem.

Quantū ad audit⁹ restitutiōem dicit. Et statim et. Hoc aut est q. olim pphatū

fuit p prophā Ith. d. Ith. 35. Tunc. s. i aduentu filij dei in mundū aperient ocli cecorum et aures surdorū patebūt.

Quantū ad affatus repatiōem dicit. Et solutus et. Unde sibi dīe possumus illud sap. 10. Sa

pientia apuit os mutorū et linguas infantium fecit disertās.

Sciendū est aut hic loquēdo moralr q. quia genus humanū ppter peccatū primorū parentū secundū

Criso. incurrerat mltia et diuersa incōmoda ideo xps et in se ipso habu sse naturā

perfectam ostendit: et hūano generi repa rationem attulit et medellā.

Sciendū est aut q. in puaricatiōe primorū parentū fuerūt. 8. defectus.

Primo enim fuit ibi ex nimia familiaritate noxia locutio. Uñ dī gen. 3. q. dyabolus dixit ad mulierez.

cur pcep vob deus vt non comederetis de omni ligno paradisi. 2° fuit ibi ex nimia curiositate puerla auditio. Nam libenter

mlr audiuit qñ dyabolus dixit sibi gen. 3. Nequaqz moriemini sed eritis sicut dī

scientes bonū et malū. 3° fuit ibi ex nimia auaritate indebita degustatio. Nam sic dī gen. 3. Vidit mlr q. bonum erat lignū ad

nesciendū et pulchrū oculis aspectuqz delecta

bile et tulit de fructu illius et comedit : deditque viro suo et comedit. Quarto fuit ex nimia cupiditate oculorum apertio : quia fuerunt facti cupidi terrenorum. Unde Gen. 3. Aperti sunt oculi amborum. Quinto fuit ibi ex nimia imbecillitate timorata absconditio. Dixit ad adam domino. Vocem tuam audiui in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me. Sexto fuit ibi ex nimia temeritate palliata excusatio. Unde dicitur Gen. 3. quod ad adam dixit dominus. Mulier quod dediisti mihi sociam : dedit mihi de ligno et comedi. Mulier autem dixit : serpens decipit me et comedi. Ex hijs autem. Septimo fuit facta surditas per inobedientiam ad observantiam mandatorum. Octavo mutitas per pergritiam ad elloquentiam diuinorum. In curatione autem istius infirmi 8° fuerunt supradictis opposita. rectificatio statum hominis qui lapsus fuerat per peccatum. Nam primo dicitur quod Christus apprehendit eum de turba. et contra nimiam familiaritatem noxie allocutionis. quod. i. Cor. 15. Corrumunt bonos mores colloquia praua hinc est quod talium familiaritas est vitanda : propter quod dicit Beatus Hieronymus. Quis turbam nihil tam danosum bonis moribus. Et secundo dicitur quod misit digitos in auriculam eius contra nimiam curiositatem puerse auditionis. Nam quod pueris auditio est danosa iuxta illud quod dominus dixit ad Gen. 3. Quia inquit audisti vocem vxoris tue et comedisti de ligno ex quo precepimus ne comederes male dicta terra in ore tuo etc. id est homo a tali auditione debet aures auertere et audire proficua. Unde baruch. 3. Audi israel mandata vite auribus percipe ut scias prudentiam. Christus igitur mittit digitos in auriculam secundum Hieronymum. quoniam ex sua benignitate confert dona spiritus sancti hominibus ad audiendum eius mandata. Et tertio dicitur quod expuens tetigit linguam eius Et hoc contra nimiam auaritatem indebite degustationis. Nam quia per gustum esca cognoscitur : Christus spiritu tangit linguam hominis quando ex sua sapientia docet quid gustandum et quid loquendum. Unde Hieronymus.

Spiritus autem diuina sapientia est : que soluit vinculum labiorum humani generis ut doceat credo in deum patrem omnipotentem etc. Quarto dicitur quod suspexit in celum. Et hoc contra nimiam cupiditatem oculorum apertionis. nam quia propter peccatum homo fit cupidus ad id terrenum quia per. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Christus oculos in celum leuauit ut doceat nos terrena despicere et celestia contemplari. Unde Hieronymus. Suspiciens autem in celum thesaurum cordis nostri erigere docet. Quinto dicitur quod ingemuit. Et hoc contra nimiam imbecillitatem timorata absconditionis. Nam quia homo propter peccatum timidus factus est. Ut possit dicere cum per. Timor et tremor venerunt super me. Christus ingemuit ut doceat nos dolere de peccatis. Unde Hieronymus. Christus ingemuit. id est gemere nos docuit. Per gemitum compunctionis intimae : friuola leticia carnis purgatur. Sexto dixit effeta. Et hoc contra nimiam temeritatem palliata excusationis. Nam quia peccator multociens suum peccatum palliat : iuxta quod ei dicit dominus Iere. 2. Dixisti absque peccato et innocens ego sum. propterea auertatur furor tuus a me. Hinc est quod Christus imperatiue dixit effeta : ut ostendat quod homo peccatum suum palliare non debet sed ipsum humiliter perpalare : quod Prover. 28. Qui ascondit scelera sua non dirigetur qui autem confessus fuerit ea misericordiam consequetur. Nec autem apertio delictorum hoc imperata fuit si gurata Iob. ubi finaliter dicitur quod eius. reges absconsi essent in spelunca : precepit Iob. d. Aperite os spelunce et producite ad me quique reges qui in ea latitant : quibus productis : precepit quod populus poneret pedes super colla eorum : quod et fecerunt : et postmodum interfecit eos. Tibi sciendum quod per Iob. qui yhesus nunc dicitur : ductorem populi israelitici : intelligitur Christus dux et ductor populi christiani.

de quo dicit deus p^r Isa. 55. Ecce testē po-
puli dedi eū: dūcē ac p^rceptorē gentibus.
¶ Ber. s. autē reges intelliguntur. s. sen-
sus corporis qbus homo multociēs regi-
tur sectando desideria carnis: iuxta illud
Ephe. 2. Alii conuersi sumus in deside-
rijs carnis nostre faciētes voluntatē car-
nis et cogitatōnū et eram^r natura filij ire fi-
cut et ceteri. ¶ Isti. s. reges. i. s. sensus di-
cuntur in spelūca latere: qⁱ lⁱ sic hō uiuat
carnaliter: tñ suum peccm abscondit: et sic
efficitur horrida spelunca. de quo ps. Po-
suit tenebras latibulū suū. Jos. 1. xps vt
dēs sic latere. s. reges. i. s. sensus: precipit
qⁱ aperiatur spelunca. i. qⁱ homo sua ma-
nifestet delicta et ad se diuinā misericor-
diam inclinet ad spiritus s. gratiam opti-
nendam. Et dicat cum ps. Os meum ape-
rui et non atraxi spiritum quia mandata
tua desiderabam. ¶ Postquā vero sic p^r-
confectionem adducti sunt ad publicum:
precepit eis Jos. 1. xps vt ipsos conculcēt
i. qⁱ instar rei que supponitur pedibus tā
quam vilis: sensualitatē amplius non se-
quantur. Et sic verificetur illud Isa. 28.
Pedibus conculcabitur corona superbie
¶ Sic autem eductis et conculcatis. s. sen-
sibus. Jos. 1. xps interficere eos dicitur:
quia cuj eius adiutorio debemus omnes
delectationes. s. sensuum interficere. Ad
qⁱ nos docet apostolus col. 3. di. Abortifi-
cate ergo mēbra vestra que sūt super ter-
ram fornicationem imundiciā: libidinem:
concupiscentiam malam et auaritiā que cū
simulacrorum seruitus: propter que venit
ira dei in filios incredulitatis. ¶ Septio
dicitur qⁱ statim aperte sunt aures eius.
Et hī contra surditatem per inobedientiā
et inobseruantiam mandatorum. Nam qⁱ
homo propter peccatum factus est inobe-
diens: hinc est qⁱ xps aperuit aures sur-
di: vt doceat nos audire mandata diuina:
et ipsa per obedientiam obseruare. ¶ De-
tano dicitur qⁱ solutum est vinculum lun-

gue eius. et loque. recte. Et contra mutita-
tem per pigritiā hī ad eloquentiam diui-
norum. Unde Iero. Soluit linguam vt
emittat verbum bonum. Quam dissolu-
tionem lingue petebat Isa. 6. Libera me
de san. deus deus sa. mee et exulta. lingua
mea in iustitiā tuā. Domine labia mea
aperies et os meum annunti. laudem tuā
Nam sicut dicitur Ps. 145. Dominus
est animam preparare: et domini linguam
gubernare.

Quarta pars.

Equitur. Et precepit eis ne cui
dicerent etc. Ubi tangit iforma-
tōis p^rclaritatem obseruabilem:
qⁱ probat gloriosus successus. Ubi scien-
dum qⁱ lⁱ homo i suis operibus bonis nō
debeat laudem humanam querere: sⁱ so-
lum diuinā: propter qⁱ dīc apostolus gal.
1. Si adhuc hoibus placerem xpi seruus
nō essem. tñ illi qui vident sⁱ ea publica
re alijs vt accipiāt exēplum faciendi file:
vel saltem in bonis opibus laudent deū
a quo cūcta bona procedunt. Secundum
hī igitur hī tria possum^r p^rsiderare. s.
Inhibitōem virtuosam oñsuā hūilitatē.
Publicatōem grōsam diffusiuā scitatis.
Cōmēdatōem gaudiōsā exp^rsiuā p^ratiōis.
¶ Q^u ad p^rmū dīc. Et p^rcepit eis ne cui
dicerēt. Ubi sciēdū qⁱ xps miracula qⁱ fa-
ciebat aliqñ volebat vēire i publicū vt ex
hoc hoies scitātē ipsius cognoscerēt et sci-
rēt ipsum esse humani generis redēpto-
rem: sicut patet de illa muliere que passa
fuerat. 12. annis sanguinis fluxum: que vt
dicitur Luc. 8. ad tacrum sūmbrie vestimē-
ti xpi fuit curata. et hoc nullus sciuit^r nī
si Christus qui omnia nouerat: et ipsa que
sanitatem receperat. Interrogauit Chri-
stus discipulos suos. d. Quis me tetigit
cui cum dicerent discipuli: p^rceptor ecce
turbe comprimunt te: et dīcis quis me te-
tigit. et ipse eis diceret qⁱ senserat de se vir-
tutem exisse: cognoscens mulier qⁱ mira-

culum factum non latebat ipsum: peccidit ante pedes eius et coram omni populo indicauit causam quare ipsum tetigisset: et quomodo statim fuisset curata. **¶** Aliquid vero precipiebat ne publica fierent ut ex hoc daret nobis exemplum sicut Iero. in bonis factis nostris magis humiliari: quam humanam gloriam querere: vel per hoc superbire: sicut patet etiam in leproso curato: cui dixit post curationem. **Abat. 8.** Vide nemini dixeris. **¶** Quantum ad secundum. scilicet publicationem gratiosam diffusionem sanctitatis dic. **¶** Quanto autem magis eis precipiebat et cetera. **¶** Ubi **Thio.** Docemur autem ex hoc: cum alicui beneficia ellargimur minime applausus et laudes appetere. Cum vero accipimus beneficia: bona factores predicare et laudare quibus noluerit. **¶** Sciendum est enim quod publicatio bonorum operum quando fit ad laudem dei: non est mala: alioquin saluator non dixisset discipulis. **Abat. 3.** Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant vestra opera bona: et glorificent patrem vestrum qui in celis est: imo precessa humilitate ex parte facientis: debet gloria sequi. **¶** Unde **Iero.** Civitas autem in monte posita: vndeque circumspicua abscondi non potest: et humilitas semper precedit gloriam. **¶** Sciendum est autem quod isti publicantes miraculum christi non fuerunt transgressores precepti: quia christus hoc preceperit eis: ut nobis daret exemplum vitandi laudem humanam ut deus est: non autem ut oino tacerent: vel ut pigros ad laudem diuinorum excitaret. **¶** Quantum ad 3^m. scilicet commendationem gaudiosam expressam suam potestatem dicit. Et eo amplius mirabantur. **d.** Bene omnia fecit et cetera. **¶** Ubi sciendum quod non solum homo debet adunari diuina opera: sed etiam ex ipsis in laudem ipsius exurgere: et suam extollere potestatem iuxta quod dixit **Abuc.** viso miraculo trium puerorum qui fuerunt in camino ignis quos non leserat **Dan. 3.** Signa

inquit et mirabilia apud me fecit deus excelsum. **¶** Placuit ergo mihi predicare signa eius: quia magna sunt et mirabilia eius: quia fortia et regnum eius regnum sempiternum: et potestas eius a generatione in generationem. **¶** **¶** Dic autem tripliter commendatur. **¶** Primo quantum ad generalem productionem: quia bene omnia fecit. **Jo. 1.** Omnia per ipsum facta sunt. **¶** 2° quantum ad auriem aperitionem: quia surdos fecit audire. **¶** **Is. 29.** Audient in die illa surdi verba libri. **¶** 3° quantum ad lingue dissolutionem: quia et mutos loquitur. scilicet ad benedicendum deum: quia psalmista. Benedicentes ei hereditabunt terram. de qua **ps.** Portio mea domus sit in terra viventium. id est in gloria paradisi ubi est vita perpetua. **¶** Ad quod nos producat et cetera.

¶ Dominica. 12. post penthecoste. Euangelium. 53.

Eati oculi qui vident que vos videtis. **Luc. 10.** Secundum sanctorum suam: homo propter peccatum incurrit iter alia tria damna. Primo enim in

currit execrationem in intellectu. Nam homo antequam peccasset habebat intellectum clarum et limpidum: sed propter peccatum habet ipsum obtenebratum: ut sic verificetur illud **ps.** Nescierunt neque intellexerunt in tenebris ambulant. Secundo incurrit incurvationem in affectu. Nam homo ante peccatum habebat affectum rectum ad diligendum deum et proximum et ad desiderium supernorum: tunc propter peccatum est factus recuruus dimittens bona incommutabilia pro commutabilibus: ut sic de hominibus post lapsum verificetur illud **Ecce** tertio. Diligunt vinaria vuarum. Nam peccatores dimittunt vvas dulces: id est bona celestia et diligunt vinaria: id est bona terrena.

¶ Tertio incurrit retardationem in effectu.

aa ij

Nam hō ante peccatū erat p̄mptus ad oē opus bonum post lapsum vero sc̄s ē tardus piger et negligēs: imo q̄ pei⁹ est. impius et inuicōs: ad idulgentiam p̄ximi subleuandam. Unde de eis potest dici illud Isa. 15. Lactantibus vteri non miserebuntur. Nam peccatores nec magnis nec paruis: nec orphanis misereant. **E**bi stus igit̄ repator: humani generis p̄ aduētū i mundum istos tres defectus repauit intellectum illustrando: affectum dirigēdo: et effectum roborando. et hī nobis inuit ystoria euāgelij hodierni i quo xps iuxta tria p̄posita: tria generalr fac. q̄: **P**redicat intellectus claritatē intuitiua. **J**udicat affect⁹ rectitudinē amatiua. **P**rouocat effect⁹ p̄mptitudinē executiua. **P**^m pbat inspectō laudosa. 2^m dilectō viscerosa. 3^m s̄buetō copiosa. **P**^m i p̄n. 2^m ibi. Et ecce quidā legispius etc. 3^m ibi. Ille aut̄ volēs iustificat seipm etc.

Prima pars.

Quātū ad p^m. vbi xps p̄dicat etc.

q̄ pbat etc. dīc. Cōuersus yhs ad discipulos suos dixit. **E**bi oclī etc. **E**bi sciē. q̄ magna fuit aplīs glā q̄n p̄ p̄is ocul xps viderūt icarnatū quē sci patres vetis testi l3 toḡ p̄cordijs desiderauerit tñ p̄ntialr nō viderūt. h3 hī igit̄ in pte ista. 2. possum⁹ p̄sideraf. **P**^o x̄itātē miserie r̄ij adiplen. 2° x̄ietatē desiderij p̄ccepti. ibi dico eim vob etc. **E** 2^m ad p^m istorū dīc. p̄uersus yhs etc. vbi sciē. q̄ l3 xps i mlt̄oꝝ p̄ntia loqrēt tñ ad discipulos suos p̄ntialr se p̄uerit beatificās eos p̄p̄ agnitio nē icarnatōis m̄sterij tanq̄z ip̄s magis diligētes et deis suis firmi⁹ adherētes. Sciendū ē ēt q̄ ista visio de xpo de q̄ hī loqrēt nō ē itelligēda sola visio corporal' exteri oris: visio mēt'al' iterior: q̄ fuit p̄ vāz fidez. **N**ā et si multi iudeoꝝ xpm viderit oclīs corpis: q̄ tñ ip̄m nō viderūt oclīs mēt'is: idcirco n̄ beatificant a xpo: s3 solū discipuli b̄ntes fidē p̄fectā. **E** Quātū ad x̄ietatez

desiderij p̄ccepti dīc. dico eī vob q̄ mlti etc. **E**bi sciē. q̄ cā q̄r xps dixit discipulos suos b̄ntes: fuit q̄ viderūt ip̄m icarnatum q̄ n̄ p̄res veteris testi. **E** Sciē. ē at q̄ ex hī q̄ hī dī q̄ p̄phete nō viderunt xpm: nō pōt argui: q̄ ipsi de xpo noticiam nō habuerit sicut aliq̄ voluerunt arguere. s3 op̄positum. cuius rō est: q̄ cum aduētū xpi desiderauerunt: et desiderium esse nō posset nisi de re aliquāl' cognita: vel mētē cōcepta: seq̄tur q̄ de xpo noticiam aliquālē hūerit. **E** Sciēdum est ēt q̄ **A**bat. p̄ illo q̄ hī dī reges: dīc iustos. **A**bat. 13. d. **E**tm̄ q̄ppe dico vob q̄ multi p̄phete et iusti cupierunt videre que vos videtis et nō viderunt ad designandum q̄ q̄libz iustis rex dici potest: q̄ motibus sensualibus scit p̄esse. **E** Sciēdum est autem circa istā partem p̄cipalem i qua fit mēt' de desiderio q̄ habuerunt patres veteris testamēti i dei filium incarnatum: l3 ip̄m non viderunt: q̄ apli multipl̄ xpm viderunt et nobis annunciauērunt: q̄z visionem multipl̄cem cōsiderauerunt p̄res veteris testamēti: vt sic possint dicere illd̄ Jo. 1. Quod vidimus et audiimus: annunciamus vob vt et vos societate hēatis nobiscū: et societas v̄ra sit cū p̄re et fili. eius yhu xpo. **V**iderēt nāq̄ xpi

Pntiam gr̄osam aspectu delectantē. **D**octriam luminosam: auditū cōmulcētē. **P**otentia vigorosam: cōfectū s̄bleuatē. **C**lemētia amorosam s̄b̄ p̄dotantē.

E Primo dico q̄ apostoli viderunt xpi p̄sentiam gr̄osam etc. **N**am l3 p̄res veteris testi p̄sentiam xpi desiderauerunt: iuxta illud q̄ figuratiue dī 2° pal. 9. q̄ omnes reges terrarum desiderabant videre faciem Salomonis: tamen ipsum non viderunt sed apostoli: vt sic quilibz potuerit dicere illud gen. 32. **V**idi dominum facie ad faciem et salua facta est anima mea.

E Unde ista salufica facies potest nobis figurari per faciem regis **A**ssueri: de quo

dictū fuit **Hester**. **ls**. Valde admirabilis
 es dñe ⁊ facies tua plena est gratiarum.
¶ Ubi sciendū q̄ p̄ assuey qui interpreta
 tur beatitudo intelligi pōt xps yhs qui
 est beatitudo nra. iuxta illud q̄ ipse dicit
Jo. 17. **Hec** est vita eterna vt cognoscant
 te solū deū verum ⁊ quē misisti yhm xpm
Iste admirabilis valde dñ. q̄ de ipso dicit
ps. Domine dñs noster q̄ admirabile ē
 nomē tuū in vniuersa terra. facies autem
 eius plena ē gratia. q̄ iuxta illud **Jo.**
i. Ipse ē plen⁹ gr̄a ⁊ veritate. de cuius ple
 nitudine nos oēs accepimus gr̄a. p̄ gra
 tia. **¶** Secūdo viderūt apli xpi doctrinā
 luminosā ⁊ auditū demulcentē. Nam licet
 p̄es veteris testi doctrinā xpi desidera
 uerint. iuxta illud q̄ figuratiue dñ. **3. Rē.**
10. q̄ vniuersa terra desiderabat vultū sa
 lomōis vt audirēt sapientiā eius: tñ ip̄s
 non viderunt docentes sicut apli. **¶** Hec
 est doctrina ad q̄s audiendā inuitat nos
 xps **Prouer. 21. di.** Appone cor tuum ad
 doctrinam meā que pulchra erit tibi cuz
 seruaueris eam. **¶** Tertio viderunt apo
 stoli xpi potētiā vigorosā defectū sub
 leuantem. Nam h̄ patres veteris testamē
 ti desiderauerunt xpi potētiā per q̄s re
 uelarentur defectus humāe nature. iuxta
 illud q̄ p̄missū fuerat eis p̄ **Isa. d. ysa. 35.**
Deus ipse veniet ⁊ saluabit nos. tunc ape
 rientur oculi cecorū: ⁊ aures surdorū pate
 bunt. tūc saliet sicut cernuus claudus: ⁊ ap
 ta erit lingua mutorū. tñ ip̄m non viderūt
 ista facientē sicut apli: q̄bus dici potuit il
 lud **Mat. xi.** Euntes renūciate **Iohi** que
 audistis ⁊ vidistis ceci vident: claudi am
 bulant: leprosi mundantur: surdi audiunt:
 mortui resurgunt: pauperes euangelizan
 tur. vt sic dicere potuerint illō **Luc. 5.** **Vi**
dimus mirabilia hodie. **¶** An de ipso rō
 ne sue potētie dñ **Mat. 7.** Potestas eius
 potestas eterna que nō auferet ⁊ regnat
 eius q̄ nō corrūpetur. **¶** Quarto viderūt
 apli xpi clemētiā amorōsā subiectū p̄dota

tem. Nam p̄es veteris testi desiderante
 rint xpi clemētiā p̄ q̄s hoies donis spūa
 libus dotarent. tñ ip̄s nō viderūt ista dōa
 hoibus conferentē. sic apli: q̄ in die peni.
 spūm s. in habundantia misit. iuxta illud
Mat. 2. Dū cōplerent dies pent. erāt oēs
 discipuli p̄ter i eodē loco: ⁊ scūs est repē
 te de celo son⁹ tanq̄ aduenientis spūs ve
 hemētis ⁊ repleuit totā domū vbi erāt se
 dētes ⁊ appuerūt eis disptite ligue tanq̄
 ignis sediq̄ supra singulos eorū. **¶** An
 d ista clemētiā vbi dñ **Prouer. 16.** In yla
 ritate vult⁹ regis: vita ⁊ clemētiā ei⁹ q̄si
 ymber ferotin⁹. Nam sicut q̄n rex oñdit yla
 ré vultū alicui: nō oī ip̄s timere. sic q̄n xps
 vultū yllarē donādo sua dona gratuita au
 ferendo timorē ab hoie: dat amorē sicut
 ē ymber ferotin⁹ calorē precedentē mitt
 gat. ⁊ terrā roiat. sic diuina clemētiā tēpat
 vigorē iustitiē: ⁊ aīaz rīgat ymbribus gr̄a
 rum. **¶** Sciendū est igit q̄ apli viderunt
 in xpo.

Adimpletionem scripture.

Euacuationem figure.

Exaltationem nature.

¶ Primo dico q̄ apli viderūt in xpo ad
 impletiōē scripture. Ad cui⁹ euidētiā ē
 sciendū q̄ i scriptura fuit p̄phetatū q̄ dei
 fili⁹ cū humāitate nra dēbat de v̄gie nasci
 iuxta illō **Is. 7.** Ecce v̄go p̄cipiet ⁊ pariet
 filiū ⁊ vocabit nomē ei⁹ emmanuel. q̄ ē iter
 pretatū nobiscū de⁹. **¶** Hāc at scripturaz
 p̄pheticiā p̄letā viderūt apli q̄n xps fuit
 de virgie natus: vt sic dicere potuerint il
 lud **Jo. 1.** Verbum caro scū est: ⁊ habita
 uit i nobis. **¶** Secundo dico q̄ apostoli
 viderunt in Christo euacuatōem figure.
 Ad cui⁹ euidētiā sciē. ē q̄ ista incarnatō bi
 pceptō ⁊ natiuitas: i multis locis scriptu
 re figurata fuerit: tñ q̄ ad p̄ns spectat: su
 it nobis figurata i rubo **Exo. 3.** q̄ cū **Exo. 3.** q̄ cū
 dñs appuit ei dñs i flāma ignis d medio
 rubri ⁊ vidēbat q̄ rub⁹ arderet ⁊ nō com

aa iij

bureret. cūq; vellet ire ad vidēdū istā vi
sionē mirificā: dixit ei dñs: non appropes
hī solue calciamēta d pedibus tuis: locus
enim i quo stas terra sancta est. **¶** Ubi
sciendum q; per Moy. qui interpretatur
assumptus d aquis exītem in mōte oreb
qui interpretat ardor: intelligi pōt q; libet
xpian⁹ q; eleuat⁹ ab appetitu terrenarum
cupidinu: inflāmat⁹ caritatē ardore stat i
monte pēplatōis excelsē pēmplādo icar
natōem tā mirificā hūanū intellectum to
talit̄ trāscēdente: vt sic possit dicef apoc.
21. Sussulit me in spū i mōtē excelsū: et al
tum. **¶** Quis autē sic exīis in estasi vide
at hāc icarnatōem mirabilē. audi qd seq
tur. Nam dñr q; vidit rubū inflāmatum: et
dñm in flāma ignis: et q; rubus ardebat et
non cōburebat. Ubi sciendum q; p istum
rubum inflāmat⁹: pōt intelligi virgo ma
ria plena spiritus s. g. iuxta illud ange
li. Luc. i. Ave gratia plena dñs tecū. q; sps
s. significat per ignē. in cui⁹ signū datus
fuit apostolis in linguis igneis: vt habet
act. i. In isto at rubo sic inflāmato. i. i bea
ta Virgine: visus est dñs: qñ dei filius de
scendit in eius vterū factus hō. iuxta illd
angeli. Luc. i. Ecce cōcipies in vte. et pa. fi.
et vo. nomē eius yhm. q; rubus visus fuit
ardere: tñ non pūrit. q; virgo beata h; dñi
filiū in vtero pcepit: tñ virginitatis pud
icitia nō amisit. **¶** Non at vacat q; moy.
volens videre hāc visionē mirificā iudef
calciāmēta deponere. Ubi sciendū q; p cal
ciāmēta q; sunt d pellibus animalū mor
tuorū: et q; pedes tegunt intelligo peccata
q; mortificāt animā: et ipsas tegunt ne deus
videant. iuxta illud Jb. 59. Iniquitates ve
stre diuiserūt inter vos et deum vestrum:
et peccata vestra absconderūt faciem eius
a vob. qui vlt ergo secreta dei videre de
pōat peccā. **¶** Hāc autē figurā viderūt eua
ngeliam apostoli: qñ viderunt xpm d vir
gine natū eūz ipso cōuersando. **¶** 3° dico
q; apli vidēt in xpo exaltatōem nature.

Ubi sciendū q; q; prim⁹ homo fuit d terra
deditus peccatis: et longatus a deo: ligat⁹
a dyabolo: et sic in maxima miseria. **¶** Hāc
autem naturā sic defectā vidēt apostoli
mirabiliter et sublimiter exaltat⁹ qñ ipsam
vidēt in xpo diuinitati cōiunctā: in vni
tate psonē. **¶** Ad vidēdū igitur nra; na
turam sic exaltatā in xpo inuitant figura
tiue oēs anime. Cant. 3°. vbi dicif: Egre
dimini filie syon: et videte regem salōnez
in dyademate quo coronauit eū mī sua in
die desponsatōis illius: et die leticie cor
dis eius. Ubi cōsidera o deuota aia.
Societatem gratiosam.
Sedulitatem virtuosam.
Claritatem luminosam.
Dignitatem generosam.
Venustatem gloriosam.
Solēnitatem gaudiosam.
¶ Primo dico q; deuota aia pōt confide
rare societate g. rosā et hī cum dñr: filie syō.
Ubi sciendū q; p istas filias syō intelligi
possunt oēs fideles aie. qbus dicit ps. Le
tetur ysr' in eo q fec eum: et filie syō exul
tent in rege suo. Hāc ysr'. i. prim⁹ hō adā
letari d; in dō qui fec illū. et filie syō. i. oēs
anime fideles debent in suo rege exltare.
¶ 2° pōt anima cōsiderār sedulitatē vir
tuosā. cū dñr. Egredimini. Hāc deuote aie:
vt sedule et virtuose debēt egredi ab istis
terrenis et carnalib⁹: et debēt mentalit̄ con
iungi cū dō. **¶** 3° pōt p̄siderare claritatē
luminosam. eūz dñr. videte. Nam hō d; cla
re speculari et videre sibi necessaria et vti
lia ad salutē: et illa facere. debet etiā vide
re salutem impediētia: et illa dimittere.
Uñ sibi dñr Prover. 4. Oculi tui recta vi
deāt et palpebre tue pcedāt gressus tuos.
¶ Quarto pōt p̄siderare dignitatē gene
rosam. cū dñr regē Salomonē. Hāc xps dñr
rex Salomon q; interpretat pacific⁹: q; ipse
gen⁹ humanū pacificauit cū deo. iuxta illd
apli ad Ipse ē pax nra q; fecit vtraq;
vnū. **¶** Quinto pōt p̄siderare venustatē

gloriosa. cū dī i dyademate quo coronauit eū mī sua. Vbi sciendū q p istd dyadema itelligi pōt diuinitas q xpm ornabat: quo mī ipm coronauit qn in vtero vnuit humanitatē diuinitati. Sexto pōt pōsiderare solēnitatē gaudiosa. cū dī in die desponsatiōis illi⁹ ac. Mā dies i qua humana natura fuit vnita cū deo: dici potuit dies desponsatiōis: q: dei fili⁹ eā sibi vnuit vt spōsam. q ē dies leticie bte virgis dici potuit. q: letari potuit multū: qn se cognouit mīsem dei: redēptoris nri. vt sic sit dies de qua dicit ps. Hec dies qz fec dñs exultemus et letemur i ea. Apli igit q p dīcta viderūt pñtialiter: et nos q viderē ea mentalr: p dīcamur bti. cum dī. bti oculi q vi. ac. Isti igit sic bti possunt nobis figurari p seruos Salomonis. de qb⁹ dixit regina Sabba Salomōi. 3. R. 10. Bti viri tui: et bti sui tui hi qui stāt corā te sp et audiunt sapientiā tuā. Vbi sciendū q sic dictū fuit supius p istū regē itelligit xps p viros at et suos ei⁹ itelligi possūt oēs fideles xpiani q debēt esse viri p fortitudinē et constantiā: qbus dī p ps. viriliter agite et pfortetur cor vrm oēs q spatīs in dño. debēt et esse sui per pmpititudinē et obedientiā. vt sic dicāt dño illd Gen. 44. Et fui sumus dñi nri. Isti igit q sunt viri et sui: bti dicūtur. iuxta illud Thob. Oēs q diligūt te et q laudēt sup pace tua in secula seculorum laudabunt te.

Secunda pars.

Egitur. Et ecce qdā legis pītus. ac. Vbi xps indicat affectus rectitudinē amatinā. q pbat dilectio viscerosa vbi sciendū q pp peccatum pūmox parentū affectus hoīs fuit obligatus ad ista temporalia. q: iuxta illud Isa. 1. Oēs diligūt munera: secūtur retributio nes. Fuit et recuruat⁹ ad se ipz quantum ad appetendū delectatiōes carnales. Vñ Jer. 5. Populus me⁹ dilexit talia: Xps igit docet ipz rectificari: q quidē rectifica

tio est vt hō diligat deū sup oia: et primū sicut se ipm. Nam iuxta illd Mat. 22. In his duobus mādatis vniuersa lex pēdet et prophete. Sed h igitur in ista parte tria possumus pōsiderare.

Primo questionis dubitationē.

Secundo questionis solutionē. ibi. At ille dixit ad eum.

Tertio solutionis pfirmationē. ibi dixitqz illi recte respondisti ac.

Quantū ad primū dicit. et ecce qdā legis pīt⁹ ac. Vbi quātū ad istum pītū faciētē qstioez xpo: duo possum⁹ pōsiderare. Primo pponentis intentōez maliciosaz. Scō dubitātis qstionem fructuosam.

Quantū ad primū dicit. et ecce qdā legis peritus surrexit tēptans eum. Vbi sciendū q inter iudeos erāt aliqui hoies verbosi: et curiosi aliqd querere a xpo: inf q vt videbat eis: aliqua dicebat nō consono legi Moy. inter quos erat iste legis pītus. scōm cirillū. Solēs igit legis pīt⁹ seducere xps vt aliqd d Moy. loqret: ad ē tēptās eū. nō cogitās illd q dī de utero. 6°. Nō tēptabis dñm deū tuū. Sciendū ē at q phei et legis pītū: tēptabāt xpm diuersis decāte. P^o ad expiendā ei⁹ sapiāz sic fec iste. et sic habet. 22. vbi dī q iterrogauit eū vn⁹ legis doctor: tēptans eū magister q ē mādātū magnū i lege. 2° ad expiendā ei⁹ paciētiā. sic habet Mat. 12. vbi dī q qdā d scrib et phei dixit xpo: magr volumus a te signū videre. et rñdit illi. gñatio mala et adultera signū qrit. et si gnū non dabis ei nisi signū Jone pphie. 3° vt possent accusār eū. 4° vt iponerēt sibi calūniā: sic habet Mat. 22. quādo miserūt ad xpm interrogātes. vtrū liceret tributū dari Cesari an nō. vbi appellanit eos ypocritas. Q^o ad dubitātis qstioez fructuosaz dic. dicēs magr qd faciēdo vitā eternā possidebo. Vbi sciendū q h iste malitiose xps interrogaret. tñ qō de se ē bona et vtil. q: querit qualr vita habeat

ut aut abscondat suam maliciā: xpm hono-
rat vocās eum magistrū. q̄uis nō intēde-
ret ab ipso adiscere: sed magis qd dñet ex
periri. secundū cirillum. ¶ Sciendū ē au-
tem scdm tytum q q: xps in suis pdica-
tionibus sepe faciebat mentiōem d reg^o
celorum: ut sic hoies alliceret ad ipm ap-
petendū: et ad faciendū opera ut possent
ipsuz acquirere. idcirco iste legis p̄r^o mo-
tus fuit querere qualr vitaz eternā possz
possidere. ¶ Q^m ad solōne q̄stionis dic.
at ille dixit ad eum et. Ubi sciendū q so-
lutio alicui^o q̄stionis: ap̄ querētem tunc
est efficacior: qm est cōsona dictis suis. ut
igitur solo q̄stionis proposite sit effica-
cior ap̄ legis p̄ritum. xps ab eo petit legis
testimoniū. ut sic ad determinādum q̄stio-
nem: verba ipsius bēat: et legis scripturā.
Et scdm h in pte ista duo possumus confi-
derare. Primo saluatoris interrogatōez.
Secundo doctoris responsionē. ¶ Quātū
ad saluatoris interrogatōem dicit: at ille
dixit: ad eū i lege qd scriptū ē et. ¶ Quā-
tum ad doctoris r̄sionē dicit. ille respon-
dens dixit. diliges dñm deū tuū et. Ubi
sciendum q q: secundū Grego. duo sunt
p̄cepta caritatis di. s. amor: et p̄rimi. ideo
iste doctor primo respōdet qd lex p̄tineat
de dilectione dei. 2° qd de dilectione p̄-
rimi. ¶ Quātū ad primū dicit. diliges
dñm deū tuū et. Ubi sciendū q in ista
sua responsiōe iste doctor: tria tangit. s.
Actū caritatis vniētis.
Obm dignitatis excedētis.
Modū cōgruitatis cōdecentis.
¶ Primo tangit actū caritatis vniētis.
cū dicit diliges. Nam dilectio ē act^o cari-
tatis vniens hoīem cum deo in quo confi-
sit perfectō legis iuxta illd apostoli ad
ro. ij. Plenitudo ergo legis est dilectio.
Unde ipse amonet nos eplī. s. di. Estote
imitatores dei sic filij karissimi et ambula-
te in dilectione sicut et xps dilexit vos.
¶ Secundo tangit obiectum dignitatis

excellentis. cum dicit. deū tuū. Nam iuxta
illud deuterō. x. ipse ē deus deorū et dñs
dominantū: magnus et potens iustos glo-
rificādo: sed terribil: reprobos puniendo.
p̄pter q dixit Moyses. populo deuterō. x.
dñm deū tuū timeb et ei soli seruiēs.
¶ 3° tangit modū cōgruitatis cōdecentis.
cum dñ. ex toto corde et. ¶ Ubi sciendū
q deū debem^o diligere ex toto corde qz
est creator: ad esse p̄ productiōem. ex tota
anima: qz p̄seruator: in esse p̄ gubernatōez.
ex totis viribus: qz reptitor: ad bene esse:
per gr̄e collōnem. ex tota mente: qz remu-
nerator: i optio eē: p̄ glorificatōez. ¶ Q^m
ad dilectiōem p̄rimi dicit. et proximū tuū
sic te ipsū. Ubi sciendū q postqz legis p̄-
ritus prulerat qd lex dicit de di dilectiōe:
consequēter adiūgit quid dicat quātū ad
proximū. cuius dilectiōis secundū basilium:
habemus in nob seminariū: dū cognosci-
mus q naturalr homo est animal sociale
nō solitariū vel solestre. ¶ Sciendū est
aut q istud p̄ceptum de dilectiōe p̄rimi:
nlls malus et iniust^o potest seruare. iuxta
illud ecclī. 14. Qui sibi neqz ē: cui aliū bo-
nus erit? q. d. naki. ¶ Quātū ad 3^m. s. so-
lutōis p̄firmatōem dicit. dixitqz illi recte
et. Ubi duo possum^o cōsiderare. Primo
solutōis x̄itātē. 2° obseruatōis vtilitātē.
¶ Quātū ad primū dic. dixitqz illi recte
r̄sidiisti. Ubi sciendū q i h̄ oñdit veritas so-
lutōis date p̄ legis p̄ritū: ex testio. legis.
qz xps q veritas ē et vita. ipsam verā et ca-
tholicā p̄firmavit. ¶ Q^m ad obseruatō-
nis vtilitātē dic. h̄ fac et viues. Ubi scien-
dū q dilectio dei et p̄rimi fuit fundamētū
obseruatōis omniū mandatorū. ut cum ob-
seruantia mandatorū ducat ad vitaz eter-
nam: iuxta q adolescenti querenti a xpo
Mat. 19. et dicenti: magister Bone quid
boni faciam ut habeam vitam eternam.
respondit yhs. d. Si vis ad vitā ingredi
serua mādāta. cōsequens ē ut q deū dili-
git et proximū: hēat vitā eternā.

Tertia pars.

Equit. Ille aut volens iustifica
re se ipz. **Ubi** puocat effect⁹
pmpitudinez executiua: q pro
bat subuentio copiosa. **Ubi** sciendū q sic
homo in necessitate positus naturalr dñi
derat adiunari: ita d: quādo videt aliquē
indigētem: ei vt ē sibi possibile subuēire.
iuxta illud **Mat. 7.** Omnia ergo q vltis
vt faciāt vob hoies: et vos facite eis xps
igit in pte ista nos excitat in pposita pa
bola vt subuēiam⁹ primo indigēti: vt sic
nullus possit se de ignorātia pmi: vt vi
debat facere iste legis pitus: rationabilr
excusare: secundū h igitur in pte ista tria
possumus cōsiderare.

Primo legis piti arrogātez psumptōez.
Secūdo yhu xpi figuratiua locutōem.

Tertio sui dicti euidentē applicatōez.

Quantū ad primū istorū dicit. at ille
volens iustifi. **Ubi** sciendū q hō vana
glōsus qñ laudat d aliquo bono facto vl'
dicto nō retorquet h in laudem diuinā. d.
cum ps. nō nob dñe nō nob: s: nomini tuo
da gloriā: sed multociēs vt vir van⁹ erigi
tur in supbiā: et vñ deberet mereri: dñe
retur: q igit iste legis pit⁹ fuerat lauda
tus a xpo q sibi dixerat. recte rādisti. in
superbiā est ellat⁹: nulluz reputās sibi pa
rem. **Sciendū** est et scōz. **Tho^m** q iste
legis pitus ignorās qd sit suus proxim⁹
vt sua questio indicabat: ostēdit se vacuum
a dilectōe dei et proximi: quā tñ lex man
dauerat: et per pñs legis qz ore cōmēdauē
rat trāsgressorē. **Q^m** ad 2^m. s. yhu figu
ratiua locutōem dic. suspiciēs at yhs di
xit. **Ubi** sciendū q q: palestini in suis
locutōibus multuz utebantur pabol: qz
et popul⁹ cōis citius capiebat ista parabo
lice deā qz si dñt subtili: ideo xps ser
uans modum regionis: et cōdescendēs
populo multa eis in parabolis loqueba
tur. **In** hac autem parabola quinqz
possumus pñderare. s.

Casum hominis calamitosum.

Occursum hostis piculosum.

Dānum mūeris perniciosum.

Actum legis defectuosuz et

Effectum custodis affectuosum.

Q^m ad primū dic. suspiciēs autem
yhs dixit homo. **Ubi** sciendū q p istū
hoiem itellr Adam primus homo cū to
ta posteritate sua. Per Ierusalem autē
q interpretat visio pacis. Alio modo itellr
celestis patria in qua est clara visio cum
perfectōe dilectōis et pacis. Per Jerico
autem que interpretat luna et significat d
fectum: itellr nostra mortalitas in quam
duenimus sūm Aug. propter peccm: pp q
et sūm eum. amissimus ciuitatem illam su
pernam. **Uel** per Ierusalem intelligi
potest paradysus terrestris. vbi hō ante
qz peccaret: erat in tranquillitate et pace.
Per Jerico at iste mūdus in quo existit
hō in afflictōibus et miserijs multz. **Si**
gnanter autē dic. descēdebat: vt per h gra
uitas peccī det itelligi q fac homiez dñem
dere i infernum. quod cognoscens ps. di
cebat. Iniquitates mee supergressę sunt ca
put meum: et sicut onus graue grauate
sunt super me. descēdisse autem dñr pñ⁹
homo: qz d statu inocētie: descēdit i statu
elpe. **In** quātrā at passibilitatē et miserā
gen⁹ hūanū pp peccū pñmōz pentū duenit
audi Job dñtē. Job. 13. **Qd** nat⁹ d mliere
breni viuēs tpe replet⁹ multz miserijs qui
qñ flos egredit⁹ et terris et fugit velō vni
bra et nunqz i eodē statu pñet. **Istas**
miserias dplorās Immo. d vilitate pñitōis
hūane sic ait. Quis ergo det ocul⁹ meis fō
tē lachrimaz vt fleā miserā hūane con
dictōis igressum. culpabilē hūane pñersa
tōis pgressum. dñabilē hūane dissolōis
egressum. Cōsidera ergo cū lachrimis de
quo factus est homo: format⁹ est d terra
conceptus est in culpa: natus ad penam:
agit praua que non licēt: turpia que non
decent: vana que nō expediūt. **Iste** autē

defectus hōis per peccatū fuit figuratus p
defectum Jone: de quo sententialr dicitur
Jone. i. q. cum dñs mīr teret Jonem ad p
dicandū: nūquā voluit ire: sed voluit fu
gere a facie domini: et iuit ad mare: et inē
ta nauī intrauit in ipam et descendit ad in
teriora nauis et dormiebat sopore graui.
¶ Ubi sciēdū q. per Jonā qui vno mō
interpretat columba: intelligi pōt aīa ratio
nalis q. dñs istar colūbe creauit inocētē
et pulchrā. Per nauē vō intelligi pōt sen
sualitas siue corp⁹ hōis: q. sic nauta in na
ui continet: et tamen nauem gubernat et re
git: sic aīa rōalis dum homo viuit est in
corpore: et ab ipa homo habz omne sensuz
et motum. Per mare vō tempestuosuz et
instabile: intelligi pōt iste mundus plen⁹
multz tumultibus: in quo nulla stabilitas
reperit. Be⁹ igit sic precepit Jone q. iret
ad predicandū nūquā: sic precipit pmo
homini di. gen. 2. Ex omni ligno q. ē i pa
radiso comedere: de ligno autem scie bōi et
mali ne comedas: sed sic Jonas vō nolu
it obedire: sic p̄mus hō fuit transgressor:
precepti: q. d. ligno comedit: sic autē Jo
nas transgrediēdo p̄ceptum dei iuit ad
mare: sic p̄mus homo faciēdo d. p̄ce
ptum diuinum: venit in hunc statum mi
serabilem plenum diuersis penalitatib⁹:
sic continē experimur: sic etiam Jonas
descendit ad nauis interiora sopori graui
dormiēs: sic in homīe anima rōnalis im
mersa est pp peccatū: vt potius dicat dormi
re q. vigilare dum a corpore regit sequē
do ipsius desideria. ad ro. 7. Non enī q.
volo bonum h. facio: s. q. nolo malum hoc
ago. ¶ Hūc aīe sic i corpore dormienti d.
bet dici ipm p̄fortādo ne disper illd apli
Eph. 5. Surge qui dormis et exurge a mō
tuis et illuminabit te xps. Nā quēcunqz
dormiētem i peccat⁹: si vult surget et veni
re ad statum penitētie. xps recipit et dat
sibi grām ipsius animam illustrantem.
¶ Q. ad occursum periculosum dic. et i

cidit in latronē. ¶ Ubi sciēdū q. p istos
latrones q. a latēdo dei sunt: itelli possunt
dmones: q. sic latrones oculte p̄dant tem
poralia: ita dmones aīas hōium sūm Am
brosium: conant p̄dare. ¶ In istos ho
mines incidit: quando ad cor suggestio
nem p̄uaricant obliuī p̄cepti dñi. ¶ Iste
est ille fur dyabolus de quo dic xps Jo.
10. Fur non venit nisi vt furet et mactet et
p̄dat. ¶ Licet at sic homo a dyabolo su
peratus fuerit: tamen sibi fuit compatiē
dum prop̄ valitudinem hostis. et ideo si
bi compassus dei filius incarnari voluit
vt hominem perditum liberare t. ¶ Isti
demonēs sic insidiantes homini significa
ti per latrones: fuerunt figurati per illos
latrūculos d. q. d. 4. R. 5. Porro latrū
culi d. Syria egressi fuerant: et captiuam
duxerant de terra Israhel puellam puellā
que erat i obsequio vxoris Naamā. ¶ Ubi
sciēdū q. per istos latrūculos intelli pōt
demonēs qui instar latronum hominib⁹
insidiant vt ipos capiat. Signatur autē dicū
tur isti latrūculi egressi de Syria que in
terpretat sublimitas: q. demonēs per pec
catum supbie descendēt de celo: qui ē lo
cus sublimissim⁹ in q. primit⁹ fuerūt crea
ti. iuxta illud q. reprehēdendo dic dñs lu
cifero ezechiel. 28. Tu cherub extensus et
ptegens posui te in monte sancto dei. seg
tur peccasti et eieci te. Per puellam autē
paruulā et inocentem: intelligi pōt anima
hōis q. d. dñs creauit pulcherrimā sine ma
cula peccati. Istam autem puellam: latrū
culi demonēs acceperūt et captiuam duxe
runt ad faciendum contra diuinum p̄ce
ptum. Signatur autem dicitur hanc puel
lam fuisse de isrl q. interpretatur videns
deum: quia anima hominis ad h. fuit crea
ta vt deum clare videat in gloria. iuxta il
lud Is. 35. Ipsi videbunt gloriā domini
et decorem dei nostri. ¶ Dicitur autē ista
puella fuisse in obsequium vxoris naām.
¶ Ubi sciēdū q. per vxorem naām intelli

si potest sensualitas in homine. quia sic inter vi rum et uxorem est iugum et firmum perturbatio: sic dum homo vivit in isto mortali corpore: sensualitas est anime rationali puncta. rationalis igitur anima sic accepta per peccatum a dyabolo quoniam devicit primum hominem de fuisse in obsequio sensualitatis significate per uxorem naama. quod deplorans apostolus dicit. Ro. 7. Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee et captivantem me in lege peccati que est in membris meis in seculum ego homo quod liberabit me de corpore mortis huius. et subdit: gratia dei per Iesum Christum.

Quantum ad donum muneris prout dicitur. quod etiam despoliaverunt et perla. et c. Ubi sciendum quod homo in sua primaria conditione fuit factus cum rectitudine naturali: ut scilicet sensualitas subiceretur rationi: ratio vero deo factus fuit et ornatus multis donis gratuitis: inter que fuit donum prout maximum quod homo nunquam mortuus fuisse sed vivus in corpore et anima translatus fuisse ad consortium angelorum: propter peccatum homo factus est in homine ordo perversus.

In ista autem expoliatione tangit in homine tria damna.

Primum est amissio donorum spiritualium.

Secundum debilitatio virium naturalium.

Tertium est diminutio principiorum vitalium.

Quantum ad primum dicitur. qui etiam despoliaverunt eum. Ubi sciendum est quod sic dictum est superius homo habebat multa dona gratuita quibus ornabatur ut vestibus quibus fuit a dyabolo despoliatus.

Sciendum est autem quod invenio vestem triplicem qua vestitus erat homo vel fuisset: si permansisset in statu nature condite: qua fuit a dyabolo per peccatum despoliatus. scilicet.

Innocentie decorantis.

Gratie conformantis.

Glorie quietantis.

Primo invenio vestem innocentie decorantis. et hec est vestis de qua dicitur 31. Stragulatam vestem fecit sibi bissus et

purpura indumentum eius. Nam deus potest dici fecisse primis parentibus vestem stragulatam que est vestis diversorum colorum quando in statu innocentie dedit eis originalem iusticiam: ad quam instar diversorum colorum dona multiplicia sequebantur.

Ista veste fuit homo despoliatus a dyabolo: quando suis suggestionibus acquievit. Unde compatiendo homini figurative loquitur dominus Joel primo dicens. Posuit vineam meam in desertum et ficum meam decorticavit nudans despoliavit eam et proiecit albi fici sunt rami eius.

Ubi sciendum quod per istam vineam et ficum intelligi potest primus homo qui instar vinee et ficulnee debuit portare fructus suaves et dulces sed tamen dyabolus instar ficum decorticavit et expoliavit quando per ipsius suggestiones fuit privatus iusticia originali: et sic nudus remansit: et albi facti sunt rami: quia omnia alia dona que sequebantur originale iusticiam cum ipsa instar rami albi: pariter sunt ficcata.

Secundo invenio vestem gratie conformantis. Nam gratia est quedam vestis conformans animam deo: quam qui habet est de familia eius: et ad nuptias potest intrare: et sine qua de nuptiis eicitur: ut habetur Matthei. 22.

Ista veste fuit despoliatus homo quando fecit contra preceptum divinum: dyabolo instigante: et tunc potuit dicere illud Mich. primo. Super hoc plangam et vlu labo: vadam despoliatus et nudus.

Tertio invenio vestem glorie quietantis: Nam gloria est quoddam ornamentum quod est complementum et quietarium omnium beatorum: quam quidem habuisset primus homo si non peccasset: et sic suo congruo tempore quando ipsum voluisset transferre ad angelorum consortium: potuisset sibi dicere illud Job. 41.

Circonda tibi decorem et in sublime erigere: et esto gloriosus et speciosus:

idueret vestib⁹. **I**sta velle fuit expolia
tus homo quando peccauit: quia tunc fu
it a celesti patria exulatus: vt sic potue
rit dicere illud Job. 19. Spoliauit me glo
ria mea: abstulit coronam d⁹ capite meo.
Isti demones sic expoliantes p^m ho
minem cum sua posteritate fuerunt nob⁹ fi
gurati per philisteos d⁹ quib⁹ finaliter d^r
1. Re. 31. q^d venerunt philistij: et inuenerunt
Saul et tres filios ei⁹ iacentes i morte gel
boes: et fecerunt caput Saul et expoliaue
runt eum cum illis q^d erant cum eo. **U**bi
sciendū q^d per philistij q^d interpretant^r ceci
derunt: intelligi possunt demones: q^d ppter
peccm superbie ceciderunt d⁹ celo. **P**er sau
lem x^o q^d interpretat^r abutē et filios suos
intelligi pōt primus homo cum tota po
steritate sua: q^d abusus fuit donis sibi d⁹
a d⁹ quando resistere noluit temptatōni
dyabolice atemisse: et ideo dyabolus sibi
caput abscidit quando ipediuit i ipso vsu
debite rōis: et sic ipz cū tota posteritate
sua expoliavit vestib⁹ supradict⁹. **Q**uā
ad debilitatōem virium naturalium dic^r.
et plagis ipositis abierunt. **U**bi sciendum
q^d vires naturales hoīs: non solū pp pec
catum sunt deordinatē vt sensualitas rōni
non obediat: nec rō deo: sed etiā multum
sunt debilitate quātum ad suos actus: q^d
homo non ita clare intelligit: et sic d⁹ alijs:
sic i statu inocētie: vt sic sibi possit dici il
lud Job. 4. Nunc venerunt super te pla
ge et defecisti. **E**t unde p^mus homo sic
plagatus potest figurari per Joram d⁹ q^d
finaliter d^r 1. paral. 23. q^d Syri p^reliatēs
d⁹ Joram vulnerauerunt eum: et multas pla
gas recepit i d⁹ certamine. **U**bi sciē
dū q^d per Syros qui interpretat^r sblimes.
intelligi possunt demones qui sublimes
dici possunt: quia per peccatum superbie
voluerūt se ponē i sblimi. **P**er Jorā d⁹
q^d interpretat^r flui⁹ g^re: itelli pōt p^m hō q^d
i multis dōis fuit a d⁹ creat^r: i⁹star fluij q^d
aqua p^riet habūdant. **P**ugnātes igit Sy

ri. i. demones d⁹ Joram. i. p^mū hominem
vulnerauerunt eū i naturalibus et nō so
lum vnā plagā accepit i illo certamine
sed multas: q^d non solum fuit i vna poten
tia sed i omnibus vulneratus. **Q**uātū
ad dimiutōem p^rincip⁹ vitalium dic^r: Se
miuiuo relicto. **U**bi sciēdū q^d homo si
nō peccasset: vixisset duplici vita. s. vita na
turā: et vita g^re: q^d vero peccauit amisit vi
tam g^re: et remansit sibi solum vita naturā
et sic semiuius. **Q**uātū ad actū legis de
fectuosum dic^r. Accidit aut^r vt sacerdos q^d
dam et. **U**bi sciendū q^d testm vetus gene
raliter diuidi p^rsueuit i duo. s. i legem et p
phetas. et fm h⁹ i sacerdotē itelli lex. in le
uita d⁹ p^rphie. vetus igit testamentum: si
ue i quantum lex significata per sacerdotē
siue i quantum p^rphete significati p^r leuitā:
genus humanū expoliātū et vulneratū:
potuerunt videre sed nō curare. **Q**uā
ad defectum legis et sacerdotij dic^r. accidit
autem vt sacerdos q^daz d⁹scenderet eadē
via: et viso eo p^rterijt. **U**bi sciendum q^d q^d
sacerdos et omnes q^d fuerunt i lege eadez
via descenderunt sicut Adam: q^d omnes
ab ipso d^rerunt peccm origiale. **I**deo nul
lus poterat genus humanum redimē: s⁹
idigebat ql. bz redēptore. **Q**uā ad defe
ctum p^rphetie dic^r. filij et leuita. **U**bi scien
dū q^d sicut d^r est de lege significata p^r
sacerdotem: ita potest dici de p^rphetia si
gnificata per leuitam. **Q**uātū ad effe
ctum custodis affectuosum dicit. samari
tanus at^r q^dam et. **U**bi sciendū q^d homo
iste q^d d^r descendisse de Ierusalem i Ieri
co creditur fuisse adductus in ista para
bola: quia de populo iudeorum nullus i
lege antiqua potuit subuenire: quia nec
sacerdos nec leuita: vt sup^rius dictū
est. Samaritanus autem subuenit qui
non erat de populo israelitico. **I**n
ista igitur parte duo possumus p^rsiderā.
Primo effectum cōpassionis inclināz.
Secūdo effectum curatōis liberāz.

Quantū ad primū dicit. samaritanus aut quidam etc. Ubi sciendū q̄ circa xps significatū per istum samaritanū. s. possu-
mus p̄siderare. s.

Gubernatōem vigozōsam.

Peregrinatōem virtuosam.

Assimilatōem amorosā.

Inspectōem luminosā.

Cōpassiōem viscerosā.

Quantū ad guber. vig. dicit samaritan⁹ autem qdam. Ubi sciendū q̄ samaritan⁹ interpretat̄ custos. q̄ igit̄ xps vt ipemet dicit est pastor bonus: et officiū boni pasto-
ris est custodire oves sibi cōmissas: ideo xps est custos et dici potest samaritanus.

Quantū ad pegrinationē virtuosā dicit. iter faciens. Ubi sciendū q̄ xps se eundem diuinā p̄sentiā et ordinatiōē de sinu patris venit in mundū iuxta illd q̄ ipse dicit Jo. 16. Exiui a p̄e et veni in mū-
dum. **Q**uantū ad similitōem gratio-
sam dicit. venit secus eū. Ubi sciendū q̄ xps in h̄ mundo existēs: filius fuit ceteris hoib⁹ absq̄ p̄ccō. Nā iuxta illd. i. petri. 2. p̄ccn̄ nō fecit nec inuētus ē dol⁹ in ore ei⁹. vt sic verificet̄ de ipso illd ps. In via p̄ccō rū nō stetit. et iō d̄r hic q̄ vēit sec⁹ languidū hoīem: siue sec⁹ viā: q̄ ipse nō fuit lan-
guid⁹ p̄ p̄ccn̄ nec i via p̄ccōz: s̄ solū filius naturā: et iō sec⁹. **Q**uantū ad inspectiō-
nē luminosā dicit. et vidēs eū. Ubi sciendū q̄ xps q̄ cognoscit oīa. iuxta illd heb. 4. Nā nuda et apta sunt oculis ei⁹. cognouit infirmitatē hūani generis: a q̄ nō poterat curari nisi p̄ ipm: et iō d̄r languidū istū vi-
disse. Nā iuxta illud Eccli. 25. Nā vidit ocl⁹ ei⁹. q̄ cognoscēs p̄ccō: d̄r d̄c. tren. i. Vide dñe afflictioēz meā qm̄ erect⁹ ē ini-
mic⁹ dyabol⁹ erigis: qm̄ p̄ualet s̄ homiem p̄ccō: ē. **Q**uantū ad p̄passiōē viscerosā dicit. mīa mor⁹ ē. Ubi sciē. q̄ xps cur⁹ p̄p̄i⁹ act⁹ ē misereri semp et p̄c̄r: vidēs istū infirmū lāgudū misert⁹ ē. Nā Ambro. Vēiēs aut fact⁹ ē p̄passiōis n̄re susceptōe finitiū et mi-

sericordie collone vicin⁹. Nā ps. quomō misert⁹ ē p̄r filioz: misertus dñs timentibus se qm̄ ip̄e cognouit figmētū nostrū.

Quantū ad effectū curatōis liberantē dicit. et appropians ligauit etc. Ubi sciendū q̄ corporal⁹ medicus volēs curā aliquē: inf alia d̄z quattuor: facere. 1° ei⁹ d̄z infirmus visitare. Nam si solū a lōge staret et infir-
mum nō videret: nō poss̄ bñ ipm curare. 2° d̄z medicinā p̄piare. 3° d̄z diligētē la-
borā. 4° d̄z de futuris ordinare: q̄ nō sp̄ p̄ns. Scdm̄ hoc igit̄ in ista pte respectu medici spūal⁹ q̄ttuor possū⁹ p̄siderā. s. p̄ntiam assistētē.

Medicinā p̄gruētē.

Diligētiam exequētē.

Prōvidentiam ordinantē.

Quantū ad p̄mū dicit. et appropiās. Ubi sciendū q̄ h̄ de⁹ fit p̄ns oībus p̄ essentia et suā potētia: tñ añ aduētū filij dei i mūdū n̄ erat sic nob̄ p̄ns sic postea fuit. **Q**uia igitur Christus dei filius sic nobis appo-
pinquauit: ideo dicebat apostolus phil. 4. Gaudete in domino semper: iterum di-
co gaudete: modestia vestra nota sit om-
nibus hominibus: dominus enim prope est. **Q**uantum ad medicinam congruē-
tem dicit. alligauit vlcera eius infun-
dēs oleū et vinū. Ubi sciendū q̄ sic ad vo-
lens sanare aliqd̄ vln⁹: tria inter alia sunt necessaria. s. aliqd̄ restrictiūz hūoris: ali-
qd̄ mitigatiūz doloris: et aliqd̄ purgatiūz fetoris. sic ēt in spūali vlnere aīe: q̄ qd̄ez vln⁹ ē p̄ccn̄ mortale. Nā hō q̄ vln⁹ a p̄ccō curari d̄z se ipm restringere ne itez i pec-
catūz labat. d̄z spare in diuina mīa vt sic do-
lor aliquall̄ mitiget. d̄z se exercitare i bo-
nis opibus ne ex n̄is in p̄cc̄i p̄seuerātia pu-
trescat. et scdm̄ h̄ xps sanando infirmū d̄r tria fecisse. Nā i ligauit vlnera: infudit oleū
infudit vinū. p̄p̄m̄ intell̄r restrictio p̄ccōz
p̄ scb̄z mitigatio dolor. p̄ 3^m purgatio fe-
toris. Nā Aug. Alligatio vlnēz ē cohibitio
peccatoz oleum cōsōlo sp̄ei bone p̄pter i

dulgentiā datam ad reconciliatiōē pacis.
vinū exortat iō adoperandū seruētissime
in spiritu. **Quantū** ad diligentia exor-
quentem dicit. Et imponens illam in iu-
mentū. **Ubi** sciendū q̄ magna dilige-
tia ostendit dum sauciātū hominēz iporē
tem ad ambulandū imponit iumentū suo et
ad locum securū deducit et sollicitus est de
eo. **Sciendū** est igitur q̄ istud iumentū
est humanitas xp̄i loquētis et dicētis ge-
neri humano sauciato illud ps̄. Et iumē-
tum factus sum ap̄ te et ego semp tecum.
Nam vt iumentū factus humāo generi:
q̄n instar iumētū portantis onera: voluit
peccata totius humani generis in se ipo-
portare. iuxta illud. 1. pe. 3. Peccata nra
ipse ptulit in corpore suo super lignū vt
peccatis mortui iusticie viuam. **Quā-**
tum ad puidētiā ordinātem dicit. alte-
ra die ptulit duos dnarios. **Ubi** scien-
dum q̄ l3 xp̄s in hūc mūdū venerit ad sa-
nandū hoīem sauciātū. tñ non semp erat
corporālī manserit in mūdō: sed erat pe-
diturus ad patres. iuxta illud q̄ dixerat
Jo. 7. Adhuc modicū vobiscū sū et vado ad
eūz qui misit me. **Quia** vero xp̄us ab-
sentabat se corporālī ab homīe sauciato:
ne sibi imineret piculum in futurū ipm
recomēdat custodibus. i. prelatis qui cu-
ram debent hēre de subditis sibi cōmissis
In cuius figura dixit yhs Petro. Jo. 21.
Pasce oues meas. **Uñ** cuiuslibet prelato
dicitur. 3. R. 20. Custodi virū istum qui si
lapsus fuerit erit anīa tua pro anīa eius.
Et autem prelatis de subditis suis sint
magis solliciti. impensana xp̄s: dat duos
denarios. **Ubi** sciendū q̄ per istos duos
dnarios quos altera die dicitur protulit
se: intelligi p̄nt. duo testamēta: vetus. s. et
nouū: quorum intelligentiā post diem re-
surrectionis sue dedit discipulis et in per-
sona illorum ceteris prelatis futuris. ita
q̄ per alteram diem intelligit dies resur-
rectionis. **Quantū** ad tertium. s. dicti

xp̄i euidentem applicatiōem dicit. q̄ ho-
rum trium. **Ubi** sciendū q̄ xp̄s posita
sua parabola: ipam applicat ad ppositum
respondens q̄ omni legis piti interrogā-
tis: quis eius primus esset. **Ubi** possum⁹
tria cōsiderare. s. yhu xp̄i questionē. legis
piti responsionē. operis boni exortatiōez.
Quantū ad prīmū dicit. quis horū triū
et. **Ubi** sciendū q̄ xp̄s in supradicta para-
bola mentionem fecerat de tribus. s. de
sacerdote et de leuita quorū neuter miser-
tus est sauci: et d samaritāo qui misertus
est eius. Interrogat igitur xp̄s istum le-
gis pitum quis istorū trium dici debeat
proximus sauciato. **Quantū** ad legis
periti respōsiōē dicit: qui fecit misericor-
diam in illū. **Ubi** sciendū secundū Am-
brosiū. q̄ l3 sacerdos et leuita eiusdē gene-
ris fuerūt cum sauciato q̄ omnes fuerūt
isrlite: tñ quia non fecerūt misericordiaz.
proximi non dicunt. **Sciendū** est igi-
tur q̄ primus dīr relatiue: ita q̄ ille q̄ in-
digēti subuenit: et ille cui ab illo subuenit
tur: vterq̄ prim⁹ dici pōt. et iō cū multa
recipiam⁹ bñficia a sanctis anglis et a xp̄o
ptinue: nomē primi ad xp̄m et ad anglos
et ad nos pōt extēdi. **Ad** istā mīaz exhi-
bendā primis nos hortat saluator. Luc.
6. d. Estote misericordes sic et p̄r v̄r mibi
cor̄ ē. **Quantū** ad optis bōi exortatio-
nem dicit. Vade tu et fac filī. **Ubi** sciendū
q̄ cū legis pitus q̄siuiss⁹ a dño q̄s esset
eius prim⁹: et sibi pabolā p̄mississ⁹ ex q̄ le-
gis pitus sniam ptulit q̄ q̄ fecit mīam ille
primus fuit vt sibi q̄stione de se ipso sol-
uat: ostēdit q̄s eius sit prim⁹ q̄ ille cui
mīam facit: et iō dīc sibi. Vade tu et fac filī.
Unde Criso. Si quē vides opp̄ssuz nō
picas vtiq̄ neq̄ est. s. siue sit gentīl siue
iudeus et op̄r indigeat nō cauilleris: vix
habet auxilium quicūq̄ mala fuerit pas-
sus. Nam misericordia nob̄ p̄parat bona
gratuita i hī mūdō: et in futuro gloriā
paradisi. Ad q̄z et.

Tonica. 13. post pent. Euangelium. 54.
introducio.

¶ Am iret yhs i ierusalē trā
 sibat per mediā samariam.
 Luc. 17. Nos videmus per
 experiētiā q̄ quattuor: sunt
 iter alia ppter que cura ali
 cuius infirmi reddit̄ cōmendabil. 1° mū
 est si medicus sit bon⁹. Nam q̄ sit a bono
 magistro in omni arte magis p̄mendat̄:
 q̄ illud q̄ sit a nō bono. 2^m est q̄n infirmi
 tas est difficil^r ad curādum. Nam ⁊ si me
 dicus dato q̄ sit bonus in arte sua: aliq̄
 infirmū de aliqua infirmitate leui curet si
 ppter si multū laudat. sed q̄n infirmitas
 de se grauis ē: ⁊ ipsum sanat: tunc magis
 laudat. 3^m est q̄n ab infirmo desiderat af
 fectuose cura infirmitatis: ⁊ appetitio sani
 tatis. Nam si infirm⁹ nō curaret sanitatē:
 ipsam habitā nō laudaret. sed ecōuerso
 sic. 4^m est q̄n cura cito est ⁊ nō tarda. Nā
 si aliq̄s medicus in longo tpe curat infir
 mū: non ita cōmendat sic q̄n ipsum curat
 in breuiori tēpore. An ad cōmendationē
 cure boni medici dī Ecclī. 38. Disciplina
 medici exaltabit cap̄ illius ⁊ in cōspectu
 magnatorū collaudabit. Est aut̄ ratiōale ⁊
 cōueniens vt infirmus: qui recipit sanita
 tem a medico sit gratus: ⁊ recognoscat: re
 ceptum beneficiū ⁊ sibi p virib⁹ recōpen
 set. Et igitur beatus Luc. quādam curaz
 de qua fac̄ mentionem in hodierno euan
 gelio: reddat cōmendabilez ostendit nob̄
 Medici bonitatez: q̄ medicus fuit xps.
 Infirmitatis difficultatem. quia lepra.
 Desiderij āxietatē: q̄ pro sanitate clābat.
 Temporis breuitatē: quia cum irent mun
 dati sunt. ex quibus postmodū ostendit
 q̄ de recepto beneficio homo debet lau
 dare diuinam maiestatem. ¶ In isto igit̄
 tur euangelio tangit quattuor: euidenter.
 videlicet.

Infirmiſſimæ flagitiū deteſtandum.

Sanitatis desiderium imittandū.

Dietatis bñficiū appetédum.

Diversitatis indicium admirandum.

¶ Prīmū probat infectio corporalis. 2^m
exp̄ssio vocal. 3^m affectio paternal. 4^m di
stinctio p̄sonal. ¶ 1^m in p̄m. 2^m ibi. qui ste
terūt a longe ꝛc. 3^m ibi quos vt vidit ꝛc.
4^m ibi. vnus aut̄ ex illis ꝛc.

Prima pars.

Glantū ad primū vbi tāgūt infir-
 q mitatū flagitiū detestandū. q p
 bat infectio corporal' dicit. Luz
 iret yhs in ier^m 2c. Vbi sciendū q infirmi
 indigent medico vt sanent. iuxta illd sal
 uatoris. Luc. 5. Non egent q sani sunt me-
 dico: sed q male habent. 7 ideo hō nec me-
 dicinam dz spernere s; medicū honorare.
 iuxta illud Eccli. 38. Altissim⁹ creauit de
 terra medicinā: vir prudēs n̄ abhorrebit
 eaz. Quia igit infirmitas regit medicū:
 idcirco in parte ista duo possum⁹ cōside-
 rarē. Primo medicū sufficiētē 7 benignū.
 2° morbum affligētē 7 malignū ibi. Et
 cū igredere^r quoddā castellū 2c. ¶ Qua-
 tūm ad primū dic. Cum iret yhs in ier^m
 2c. Vbi sciendū q medic⁹ iste sanās infir-
 mitates ē xps yhs: de quo dr. Abat. 4° q
 circuibat ciuitates 7 totā gallileā docēs
 in synagogis eorū: 7 p̄dicans euāgeliū re-
 gni: 7 sanās oēm langorem: 7 oēm infirmi-
 tatem in pplō. Non solū aut curabat cor-
 porales infirmitates sed et mētales. 7 iō
 quia samaritani 7 iudeierant adinuicem
 emuli: ipsos curare volebat vt ambos ad
 veritatē; vere fidei adunaret. vt sic iuxta
 illud Eph. 1.º. Quos cōdidit in semetipsis:
 in vnum nouum hominem faciens pacē.
 7 ideo dicitur q volens ire in ierusalem:
 transibat per gallileā que erat patria
 iudeorū 7 p samariā: patriā. s. samaritano-
 rū. ¶ Sciendū ē aut loquēdo spūali q p

illud iter q^d xps fec^t in ier^m: intelligi p^ot
iter q^d debemus facere vt pueniamus ad
gloriam paradisi. ¶ Unde sciendū est q^d p
ier^m que interpretat visio pacis intelligi
p^ot illa supna ciuitas beatorū. in qua deū
clarissime speculant. de qua dīc ps. Jer^m
que edificat vt ciuitas cuius p^oicipatio
in idipsum. Nam illorū participatio est i
idipsum: q^d non solū q^dlibet sanctus gau
det de ppria gloria: s^cd et de glā cuiuscūq^z
beati. ¶ Nec est illa ier^m in qua xps in
quantū homo p^oicipat a sanctis oib^{us}: i
q^dna est ipa diuitas reficiēs oēs sanctos.
iuxta illud q^d figuratiue dīc. 2. Paral. 6. vbi
legit deū dixisse. Ego elegi ier^m vt sit
nomen meū in ea: et elegi dō vt cōstituerē
eum sup pplm meū isrl. ¶ Ubi sciendū
q^d per dō intelligi p^ot xps: qui i istar dō
manu fortis fuit pugnādo pro nob cōtra
diabolum: et decorus aspectu: p carentiam
omniū viciorū. Nūc deus p^ostituit p^onci
pem in celesti ier^m: q^d sibi elegit ciuitatē
sanctorū omniū: in qua est nomen suū ad
mirabile: votū sanctis oib^{us} ad eorū glo
riam sempiternā. ¶ Ad hanc ciuitatem
xps vt p^onceps cōstitutus et dñs: libera
liter nos inuitat. iuxta illud q^d figuratiue
dīc. 2. Reg. 19. vbi dīc q^d dō vocauit berzelai et
dixit ei. Veni mecū vt requiescas secur⁹
in ier^m. Ubi sciendum q^d p berzelai q^d in
terpretat fortitudo mea: intelligi p^ot qui
libet fidel⁹ xpianus: qui dō esse fortis et fir
mus in opibus virtuosus: et sic dicat cum
ps. Fortitudinem meā ad te custodiā. tūc
enim homo fortitudinem suā custodit ad
deū: quādo vires suas expādit in opibus
deo gratis: et talem xps significatus p dō
inuitat post decursū hui⁹ miserie i qua
fortia fuit resistēdo peccatis: et sic vocat
ad illam ciuitatem supernā ier^m: vt ibi se
curus ppetuo requiescat. ¶ Volens aut
homo ire in ier^m: dō instar xpi trāsire p
samariā et gallileā. ¶ Ubi sciendū q^d per
gallileā que vno modo interpretat rota:

intelligi p^ot mundus iste: q^d instar rote ē
instabilis: et cito mouet: in quo qdem nunc
sunt in alto plationis: nūc in imo subiectō
nis: nūc a dextris prosperitatis: nūc a fini
stris aduersitatis. et sic nunq^z in h^o mūdo
stabiles manēt. Quod cognoscēs aposto
lus dicebat. 2. ad Cor. 4. Esq^z in hanc ho
ram exurimus et sitimus et nudi sumus.
¶ Vel p gallileā que alio mō interpretat
transmigratio intelligi p^ot trāsmigratio
q^d homo q^d vlt ire ad celestem p^oriam: dō
facere dō vicijs ad virtutes. ¶ Per sama
riam aut que interpretat custodiēs dō:
intelligi p^ot custodia mādatorū dei q^d hō
postq^z venit ad statū penitētie dō h^ore. iux
ta illud q^d sibi dīc dñs p^ouer. 3. Fili mi
ne obliuiscaris legis mee et p^ocepta mea
custodiat cor tuū. Qui dō respōdere ver⁹
penitēs dicēdo illud ps. Custodiā lege
tuam semp in seculum et in seclū. ¶ Quā
tum ad secundū. s. morbū affligēte dicit.
Et cum ingredere^t quoddā castellum etc.
Ubi sciendū q^d secundum legē Moy. ho
minēs leprosi separabant ab alijs et eicie
bant extra castra: secundū q^d scribit Mose
ri. s. q^d locut⁹ ē dñs ad Moy. d. Precipe
filijs isrl vt eiciāt de castris oēs leprosi.
Quia igit isti. x. viri leprosi erāt: deo sta
bāt extra castra circa quos xps fac mira
culum: vt sic postq^z iudeos et samaritāos
in vnū voluit colligere: ex h^o etiam pplm
isrliticū ad fidem p^ouertat. ¶ Sciendū est
aut loquēdo spiritali q^d p istud castellū
intelligi p^ot iste mundus in quē xps tūc
ingressus dīc: quādo dei filius pro nob vo
luit incarnari. Quod qdem fuit figuratū
Luc. x. vbi dīc q^d intrauit xps in quoddā
castellum: et mulier quedā Marta nomie
accep illum in domū suam: et huic erat so
ror: noie maria. ¶ Ubi sciendū q^d sic dñs
est q^d p castellum istud: mundū iste p^ot in
telligi in quē cum xps intrauit: Marta
i. beata virgo in domū suam recep. i. i vte
rum suū: que p Abariā et Abartā typice

designatur. Un sciendū fm Augu. q per
marthā intelligitur vita actiua: iō dī in
luē. q martha ministrabat. Per mariam
āt intelligit vita pēplatiua: iō dī ibidē
q maria sedebat secus pedes dñi. Isti at
sunt duo modi viuēdi quasi due sorores:
q: igit virgo btā pfecta fuit i vita actiua:
iō fuit martha: q: et pfecta fuit in vita cō
templatiua: iō fuit maria. Et sic ipa tanq̃
nature pfecta fuit pueniēs receptaculum
xpī: Mā iuxta illud ps. Domū tuā dñe d
cet scitudo. Sciendū est et q p istos
10. viros leprosos intelligi pōt totum ge
nus humanū q ante aduentū xpī poterat
dici leprosum pp peccatū originale q con
traxerat a primis parētibz vñ ps. Dēs
declinauerunt simul inutiles facti sunt nō
est qui faciat bonū non est vsqz ad vnum.
¶ Et per illos. 10. leprosos intelligi pos
sunt non solū infecti originali peccō s; etiā
actuali contra pceptū decalog facientes et
ideo signanter. 10. dicūt pp q instar le
pre per pccī maculā defo: mātur. quoz trās
gressiōe deplorās ille sanctus Tobyas:
dicebat Tob. 3. Mō obediui pceptis
tuis: et traditi sumus in direptionē capti
uitatē et mortē. Re vera enī q facit cōtra
pceptū domini in direptionē traditur q:
se ipm dissipat dum amittit grām q̃ sibi
deus dederat in baptismo. tradit et in ca
ptiuitatē: q: sub dyaboli seruitute tradit
et in mortē: q: p culpam aīa moritur que
prius p gratiam erat viua. ¶ Dēs autē
supradicti siue sint in originali peccato: si
ue mortali possunt dici leprosi: q: sicut le
pra redit hoīem alijs abhominabilem ad
videndū sic peccm in aīa reddit hoīem ab
hominabile deo. vt sic merito possit eis
dici illud Leuit. 26. Abhominabit vos ani
ma mea. Nam iuxta illud ps. Virum san
guinem et dolosum abhominabitur dñs.
¶ Unde quilibet istoz pōt figurari per
Naamā principē militie regis syrie qui
erat vir magn⁹ apud dñm suum et hono

ratus et erat vir fortis et diues: sed lepro
sus. 4. ¶ Ubi sciē. q per regē syrie
intelligi potest dyabolus. Nam syria in
terpretat sublimitas et significat supbiāz
per quā homies extollunt. De dyabolo
autem dī Jo. ij. q ipse est rex super oēs
filios superbie. Abilitas autem istius re
gis syrie. i. dyaboli est multitudo vicioz.
¶ Per naaman aut qui interpretatur de
corus intelligi pōt quilibet homo cuius
animā decoram: deus creauit et pulcrā: q:
ad imaginē suam. vt sic potuerit sibi dice
re illud Eze. 16. Perfecta eras in decore
meo. q̃ posueras sup te. Iste dī princeps
militie regis syrie. i. vicioz: quando se la
xat ad vicia et peccata. et ideo q̃uis aliqñ
temporaliter sit diues et fortis et honoref
ab hominibus tamen per peccatū maculā
est leprosus. et sic pulchritudinem q̃ sibi
deus dederat maculat et sturpat: vt sic me
rito possit dominus sibi dicere illd Eze.
16. Abhominabilem fecisti decorem tuum.
¶ Sed aduertat miserabilis homo et im
mundus et fetidus quid homo leprosus
habebat: et quid circa ipsum fiebat in ve
teri testamento. Nam sicut sententialr di
cit Leuit. 13. quando homo erat leprosus
iudicabatur per sacerdotem imundus: et
habebat vestimenta diffuta et facilia ad i
duendum et exuendum et caput nuduz: vt
sic possit cognosci ab alijs et os veste ptec
tum ne fetorem loquendo diffunderet et
separatus per sacerdotem habitabat so
lus extra castra ne aliquos inficeret: et cō
taminatum et sordidum se clamabat.
¶ Ubi sciendum q per istum sacerdotē
iudicantem: s; ministerialit intelligi pos
sint omnes sacerdotes et p̃lati: tamē sa
cerdos principalis est Christus. cui dic
ps. Tu es sacerdos in eternum secunduz
ordinem Melchisedech. Iste habz princi
palr iudicare: quia sic dicit Jo. 5. Pater
omne iudicium dedit filio. et ideo ipse dic
Ezech. 7. Iudicabo te iuxta vias tuas et
bb

ponā tibi oīa scelera tua. **P**er leprosum
vero intelligitur existēs ī peccō mortali. q
primo dīr hēre vestimēta dissuta lata et fa
cilia ad inducendū et exuēdū pp peccandi
psuetudine qua peccōr laxat se ad oīa ge
nera vitioz. **S**ecundo dīr q hēbat cap
nudum. **A**bi sciendū q p caput q ē pīci
palior pā corporis intelligi pōt aīa que ē
principalior pā hoīs cuius ornamentū dī
cē spūs s. grā qua tunc denudat qñ hō pec
cat. qñ sic denudatā reprehēdēdo alogtur
dñs Ez. 16. dī. Nuda eras et confusiōe ple
na et trāsiui te et vidi te. **M**ā deus peccā ho
minis qñtūcumqz putet esse secreta cogno
scit: in die iudicij sicut publica toti mun
do. iuxta illud q ipse dicit aīe peccatrici
Mat. 3. Ostendā inqz gentibus nudita
tem tuā et regis ignominia tuā: et ponā su
per te abhōiationes et prumelijs te affitiā
et ponā te in exemplū. **T**ertio dīr q ha
bebat os veste ptectū. **A**bi sciendū q pec
cator iō dīr habere os contectū. q iuxta il
lud ecclesiastici. 15. Non est sponsa laus in
ore peccatoris. ppter q dicitur Jo. 9. Sci
mus quoniam peccatores dñs non audit.
Mā iuxta illud Mat. 15. Que pcedunt
de ore: de corde exeunt. Cum ergo pecca
tor hēat cor fetidum: verba sua sunt feti
da. **Q**uarto dicitur q se contaminatuz
et leprosum clamabat. **A**bi sciendū q
peccator contaminatus dicitur: quia ipse
animam suam inficit et sic brutus vt iumē
tum: iuxta illud ps. Comparatus est iu
mentis insipientibus et similis factus illi.
Quinto dicitur q habitabat solus a
mundis et sanctis separatus. **A**bi sciendū
q peccator in isto mundo separatur a iu
stis: quia dum est in peccato mortali non
est particeps bonorum spiritualium que
sunt per bonos in sancta matre ecclesia.
et si perseverent vsqz ad mortem sepant
a gloria beatorum.

Secunda pars.

Egitur. **Q**ui steterūt a lōge et
ubi tangit sanitas desiderium
imitandum: q probat expressio
vocal. **A**bi sciendū q homo qui vult pe
tere aliquod beneficium dī scire a quo pe
tere debeat: vt. s. sit talis qui possit et velit
subuenire petenti: debz etiam suam neces
sitate expmēre vt sic magis ad faciē
dum q postulat inclinet: debz etiam cum
humilitate petere. Scōm hī ac ī ista parte
tria possumus p̄siderare. s.
Modum reuerētem.
Actum expmētem.
Dñm p̄potentem.
Quā ad p̄mum dīc. **Q**ui steterunt a lō
ge. **A**bi sciendū q qz isti leprosi s̄m legez
Moysaycam erant imundi: non debebant
cum alijs conuersari nec presumbant ve
nīre ad Chrištū quem videbant transeun
tem: sed cū timore et reuerentia lōge stā
bant: vt sic quilibz eorum dicere potuerit
illud Jere. 31. A longe dominus apparuit
mibi. **Q**uantum ad actum expmē
tem dīc. Et leuauerunt vocem et. **A**bi sci
endum q per eleuatōem vocis intelligi
potest magnum desiderium q isti habe
bant de sanatiōe habēda. vt sic dici potue
rit de ipsis illud Iudic. 2. q leuauerunt
vocem suam et fleuerunt. et ideo qz sic cum
affectu clamabāt: s̄ essent longe a xpō cor
poraliter: tamen xp̄s eis misericordit ap
propinquabat. **Q**uā ad deū p̄potentem
dīc. dicentes yhu p̄ceptor: miserere n̄ri.
Abi sciendū q isti leprosi nō solū vident
cognosce et crede xpm vey hoīem: ipm
vocando yhm: sed et deum: qz ipm p̄cepto
rem appellant. **N**am nomen p̄ceptoris ē
nomen dñatōis: que principalit̄ puenit dō
iuxta illd ecclesiastici. 1. Unus altissim⁹ crea
tor oīum: oīpotens rex potens et metuen
dus nimis sedens super thronum illius
et dñans dō: quē qdēz viderūt leprosi et p̄
ceptorē vocauerūt et dñm: iuxta illd Isa.
30. Erūt o cul tui vidētes p̄ceptorē tuuz.

¶ Sciendum ē ac loquēdo moralit̃ q̃ in parte ista ostendit peccator: i per quēz modum debz conuerti ad xp̃m: vt a spiritua li lepra. a peccato curet. Nam debz. **¶** Repbender suā negligentia z erubescet. **¶** Exp̃mere suā indigentia z igemiscere. **¶** Cognoscer diuaz affluētia z ipaz appetet Extollere diuā p̃sidētia z p̃remiscere. **¶** Diliger diuam. bēuolētia z ipaz d̃p̃oscer. **¶** Q̃ndere p̃p̃ia miseria z ipaz detegere. **¶** Primo dico q̃ peccōr si vult curari a d̃no: d̃bz rep̃bēdere suam negligentia z erubescere. z hoc notat cum d̃r a lōge stē tisse. Nam peccōr p̃siderans q̃ fuit negli gens in virtuosis opibus p̃p̃ que vt opes fuit creatus a deo: d̃bz erubescere: sciens q̃ iuxta illud Prover. 19. Qui custodit mā datim: custodit aīam suā: qui ac negligit viam suā mortificabit: q̃ Prover. 15. Longe est d̃ns ab impijs. p̃p̃ q̃ dicebat p̃s. Lōge a peccatoribz saluo: q̃ iustificatiōes tuas nō exquisierūt. **¶** Si ac p̃sideras peccōr cum timore z verecondia lōge s̃as se voluerit ad dominū conuerti: z pro ve nia deuote orare merebitur exaudiri. **¶** Hoc autē fuit figuratū in illo publica no de quo d̃r Luc. 18. Quod publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad celū leuare: sed percutiebat pect̃ suum dicēs. deus p̃pitius esto mihi peccatori: z ideo fuit a d̃o iustificatus. **¶** Vbi sciendum q̃ per istum publicanum itelligi potest quilibz peccator: qui quando reuertitur ad suam conscientiam: z vult ad deū conuerti debz timere iusticiam punientem: z sic dicitur a longe stare. Debz verecondari propter irreuerentiam q̃z habuit in peccando: q̃z dimisit bonum icommutabile pro bono commutabili: z sic dicitur q̃ nolebat oculos ad celum leuare. Debet etiam dolere de iniuria q̃z deo fecit: z sic dicitur q̃ peccus suum percutiebat. Debet confidere de diuina misericordia. z sic se accusan do debet humiliter implorare dicēs. De

us propitius esto mihi peccatori: i. cuius bonum propositum videns deus: sibi culpam dimittit z confert gratiam iustifica tem. Quod cognoscens p̃s. dicebat. Dixi confitebor aduersum me iniusticiam meā domino: z tu remisisti impietatem peccati mei. **¶** Secundo dico q̃ peccator: debet exprimere suam indigentia z ingemiscere. z h̃ notat cum dicunt eleuasse vocē suā. Nam peccator: considerans indigentia q̃z habz d̃ diuina gratia: existēs in peccō debet dolere cum contritiōe amara: iuxta illud q̃ sibi dicitur Ezech. 21. Et tu fili hominis ingemisce in contritiōe lumborum. i. i timis cordis: z i amaritudinibz. **¶** Tūc autem poterit figurari per Saule: de q̃ sententia: dicitur. 1. Re. 24. q̃ cum p̃seque retur d̃s: z Dauid rep̃bēderet eum: q̃ sic ipsum persequabatur: cum potuissz eum interfecisse duz erat in spelunca purgans ventrem. q̃ compunctus Saul leua uit vocem suam z fleuit: dixitq̃z ad Dauid. Iustior: tu es q̃z ego. tu enim tribuisti mihi bona: ego autem reddidi tibi mala. **¶** Vbi sciendum q̃ per Saulem qui i terpretatur abutens intelligi potest qui libz peccator: qui quando peccat abutitur d̃ois sibi datz: siue sint d̃oa sp̃salia siue tēporalia. **¶** Vbi d̃r ac q̃ it̃p̃rat māu fortis itellr d̃s d̃ q̃ d̃r Job. 9. Si fortitudo q̃z robustissim⁹ ē: quē p̃seq d̃r peccōres signifi cati p̃ Saule dū ei i suis opibz p̃dicunt. **¶** Vbi d̃r d̃s dū peccōres peccāt z sunt i turpibz actibz possz interficere instar d̃s q̃ saule dū erat i actu imūdo interficet potuit: q̃z iuxta illud. 1. Re. 2. D̃ns mortificat z viuificat: d̃duc ad inferos z reduc: tñ mltos. ex sua mīa ei peccat q̃z potit⁹ miseri elegit q̃z irasci. iuxta illud Eze. 33. Vno ego dic d̃ns nolo mortē impij: s̃ vt p̃uertat ip̃ia via sua z viuat. Vidēs ac peccōr circa se diuinam misericordiam: d̃z istar Saul p̃p̃gi z fleuit dicēdo illud p̃ paral. 21. Ego suz q̃ peccaui ego q̃ malum feci. **¶** 3° dico q̃ peccator:

bb ij

de cognoscere diuinā influentiā et ipsam ap-
petere. et h notat euz dicunt yhu. **M**ā yhu
saluator: interpretatur significat influentiā
q̄ xps habuit circa genus humanū ipm
a peccō saluando. pp q̄ dicit apls. Eph. 2.
Deus it qui diues ē misericordia pp ni-
miā caritatē suā qua dilexit nos cū essem⁹
mortui peccō vniūficauit nos in xpo cuius
grā saluasti estis. **E**t hūc saluatore debz
peccōr appetere di. illud Isa. 26. **N**omē tu-
um in desiderio aie aīa mea desiderauit te
in nocte et spūs meus in p̄cordijs meis de-
mane vigilabo ad te. **E**t iste saluator de-
sideratus fuit pph̄eratus per Isa. d. Isa.
45. **R**orate celi desuper et nubes pluuiāt
iustū apiatur terra et germinet saluatorē.
Quarto dico q̄ peccōr de extollere di-
uinā p̄sidentia et contremisceat. q̄ notat cū
dicunt p̄ceptor. **N**am p̄ceptor est nomen
p̄sidentie et dñj. et significat dñationem q̄
dedit deus pater xpo filio suo. iuxta illud
Isa. 55. **E**cce testē in gentib⁹ dedi eū ducē
ac p̄ceptorē gentib⁹. q̄ igit sic potēs pec-
cator de eū timere. iuxta illud Ecclesiastici
12. **D**eū time et oīa mādāta eius obserua.
vt sic possit dicere illud Abac. 3. **D**ñe au-
diui auditionē tuam et timui. **Q**uinto
dico q̄ peccator debz diligere diuinā bēi-
uolentiā et ipsam deposcere. **N**am pecca-
tor considerans diuinā misericordiam:
non debz d̄spare d̄ venia: sed ipsam humilr
implorare: dicendo euz p̄s. **M**iseref mei
dus fm magnā misericordiam tuam et
fm multitudinem miseratōum tuarum d̄
le iniquitatem meam. **A**d h autem admōet
Jb. 55. vbi dī. **R**eliquat impius viā su-
am et vir iniqu⁹ cogitatōes suas et reuer-
tatur ad dominum et miserebit euz: et ad-
deum nostrum quantū mlt⁹ est ad igno-
scendum. **S**ecundo dico q̄ peccator: d̄
bz ostendere p̄p̄iam miseriam et ipsam de-
tegere. **M**ā et h notat euz dī nri. **N**am sic
videmus q̄ aliqui grauit̄ infirmi: l3 infir-
mitas illoz sit horribil⁹ ad vidēdum tam

ipsam ostēdit alijs vt eorum facilius mise-
reant: sic peccōres debēt peccm suum dō pā-
dere q̄zuis ipm cognoscat vt ex eoz bu-
mili p̄posito ad faciendum misericordiā
citius inclinetur et veniam postulare. dī-
cendo illud Iudit. 7. **P**eccauimus cum
patribus nostris iniuste egimus iniquita-
tem fecimus: tu q̄ pius es misere nri.

Tertia pars.

Egitur. Quos vt vidit et. **A**bi
tangit pietas beneficium appe-
tendum: q̄ pbat affectō p̄nalis.
Abi sciendum q̄ bonus medicus debz co-
gnoscat infirmitatem languentis et sibi da-
re remedium p̄ morbum. **S**cōm hoc igit
quātum ad spūalē medicū xpm: i pte ista
tria possum⁹ p̄siderā. f.
Aspectū intuetem in cognoscēdo.
Modū p̄uēientem i psequendo.
Effectū cōplacentem i psequēdo.
Quod ad p^m dicit. Quos vt vidit. **A**bi
sciendū q̄ videre xpi fuit cognoscere infir-
mitatez istoz leprosoz et eis compati: q̄s
cognoscebat afflictos. **A**d designādū mo-
raliter q̄ ipse cognoscit oīa facta hoīum
et cogitatōes eozum: iuxta illud paral. 6.
Tu enim solus nosti corda hominū: inf-
que multotiens cognoscit plā mala q̄ bo-
na: iuxta illud Almos. 5. **C**ognoni mltā sce-
lera v̄ra et fortia peccata v̄ra. **E**t autē
sic multa mala cognoscat in hominibus:
tñ si volunt ipsius misericordiam implo-
rare non videt eos vt punit: sed magis
vt peccā relaxet: iuxta illud q̄ d̄ niniuitis
dī Jone. 3. q̄ vidit deus opera eoz q̄ cō-
uerfi sunt d̄ viā sua mala et misertus ē dō-
minus super malitiam q̄s locutus est vt
faceret eis: et non fecit. **H**oc autem fuit
nob figuratū in Ezechia: de quo snialr dī
Jb. 38. q̄ cum dominus sibi cominat⁹ fu-
isset mortem per Isaiam pph̄etā: conuer-
tit se ad dñm et fleuit: cui misit dñs. d. **E**as
et dī Ezechie. audiui orōnē tuā et vidi la-
chrymā tuā: et sic mortē sibi pepcit. **A**bi

sciendum q per Ezechiam cui dñs comia
tus est mortez itellr qlibz peccator cui p⁹
pecm mortale: statim est ei si nō pēituerit
eterna mors prepa. Si at peccōr vult cō
verti ad dñm 7 peccata dimittere dñs sibi
mortem indulget. iuxta illud Eze. 33. Si at
dixero ipio morte morieris: 7 egerit peni
tētiā d peccō suo: 7 fecerit iudiciū 7 iusti
ciam pigrius restituerit iste impius rapi
nāqz redierit in mādaj vite amblauerit:
nec fecerit qcqz iniustum vita viuet 7 si
moriet omnia peccata eius que peccauit
non imputabunt ei. ¶ Quantum ad 2^m
s. modum cōuēientē dic. Ite ostēdite vos
sacerdotibus. Ubi sciendū q in lege mo
saya illi qui reputabant leprosi mittebā
tur ad sacerdotes illius tēporis quorum
iudicio subiacebant. Christus igitur qui
legem non venerat soluere sed adimplet
istos leprosos iubet ad sacerdotes ire.
¶ Sciendum est autem loquendo mora
liter q circa modum cōuēientem in pse
quēdo ad salutem habendam q xps quat
tuor tangit que debent esse in vā cōfessio
ne. Nam p̄fessio d; esse.

Spontanea 7 non coacta.

Manifesta 7 non palliata.

Propria 7 non iputata.

Discreta 7 ordinata.

¶ Primo dico q confessio d; esse spon
tanea 7 non coacta: 7 hoc notat cum dī.
Ite. Nam peccōr non debz coactus ire ad
confessionem sed sponte: vt sic dicere pos
sit illud ps. Voluntarie sacrificabo tibi 7
confitebor: nomini tuo qm bonum est.

Hoc autem fuit nobis figuratum Exo.
4. Ubi saial dī q cum populo isrliticus
esset i egypto: dixerūt Moyse 7 Aaron i
p̄sona toti ppli ad pharonem. dñs hebreoz
vocauit nos vt eam⁹ viā triū diez in soli
tudine 7 sacrificem⁹ dñs nostro: ne forte ac
cidat nob pestis aut gladi⁹. vbi sciendum
q p pplz isrliticū stātē i egypto s; fuitu
tephoniō itellr pnt homies stātes i tene

bis peccōrum q significant p egyptū q in
terpretat tenebra: vbi exñtes s; seruitute
dyaboli significati p phonē. Isti dicuntur
vocari a dñō: vñ qñ imittit eis aliqz bonā
inspiratōem intrinsecam vel istructōnem
extrinsecam vt ad pñiam puerant: 7 va
dant viam trium dierum i solitudine. vbi
sciendum q per solitudinem itellr status
pñie: q sic solitudo est locus aspiratj: ita
status pñie videt aliqñ asper: in qua pēi
tentia sunt tres dies. s. contritio. cōfessio.
7 satisfactō de peccatj. homo igit sic ispi
tus a dñō d; sponte se offerre domio sa
crificium modulatum: iuxta admonitōem
apostoli dicentj. Obsecro vos per miseri
cordiam dei vt exhibeas cor^a vestra ho
stiam viuētem sanctam deo placentē: rō
nabile obsequium vrm. ¶ Cur autē ista
peccōr facere debeat. audi quid sequit. Ne
forte inquit accidat nobis pestis aut gla
dius. Ubi sciendū q licet p̄cipalis cā in
ducens peccōrē ad pñiam debeat eē amor
dei: iuxta illud ps. Qui diligit dominū
odite malum: tamen causa secundaria de
bet eē timor: pene. propter q dicebat ps.
Confige timore tuo carnes meas: a iudi
cijs enim tuis timui: que pena in inferno
vel ab extrinseco per pēam affligentem: 7
h notat in gladio: vel ab intrinseco per p
scientiam remordentem 7 h significat in
peste. ¶ Secūdo dico q confessio debet
esse manifesta 7 non palliata. 7 hoc notat
cum dī: ostendite. Nam peccator non de
bet abscondere suum peccatum: sed debet
ipsum manifestare deo 7 proprio sacerdo
ti: vt sic possit dicere cum ps. Delictum
meum cognituz tibi feci 7 iniusticias me
as non abscondi. ¶ Tertio dico q cōfes
sio debz esse propria 7 non imputata: 7 h
notatur cum dicitur. vos. Nam peccator
non d; peccatum suum alteri iputare: iu
xta illd. Jac. s. Cōfitemini alterutrū peccā
vra 7 orate p inuicem vt saluemini. dicit
enim v̄ra: 7 non aliena. ¶ Quarto dico
bb iij

q̄ cōfessio d̄ esse dī creta ⁊ ordinata. ⁊ h̄ nota. cū dī sacerdotibus. Mā peccō: non d̄ cuiq̄q̄ p̄fiteri nec dicere peccm̄ suū q̄ tal' p̄fessio esset indiscreta ⁊ esset se diffamare q̄ nemo facere d̄: sed quantū pōt d̄ suam famā seruare: iuxta Ecclesiastici. 41. Curam habe de bono noīe: h̄ enim magis p̄mane b̄t tibi q̄ mille thesauri magni ⁊ pretiosi s̄ suū peccm̄ solū d̄ p̄fiteri sacerdoti. quia sacerdos ad h̄ est constitutus. iuxta illud Ecclesiastici. 4. Sacerdoti humilia animaz tuā ⁊ ibidē. Ne subitias te cū omni hōi p̄ peccō ip̄lo. An̄ de iurisditiōe sacerdotū dī Bentero. 22. Ad verbū eorū. s. sacerdotum negotiū pendet vt q̄qd mundū vel imū dum est iudicet. Hoc aut̄ fuit nobis figuratū Leuit. 13. Ubi sn̄aliter dī q̄ q̄n in aliquo appebat plaga lepr̄e debebat ire ad Aaron sacerdotē: vel ad aliquē filiorū eius q̄ hēbat discernere vtrū lepra eēt curabilis vel incurabilis. si curabilis debebat hō separi extra castra p̄ aliquos dies ⁊ postmodum ad iudiciū sacerdotis debebat lauari ⁊ sic introduci in congregatiōem aliorū ⁊ cū eis habitare. Si vero erat incurabilis debebat extra castra eici ⁊ ab alijs totaliter separi. Ubi sciendū q̄ p̄ istū leprosum intelligi pōt quilibet peccōr existens in peccō mortali. Per Aaron vero vlt̄ per aliquem filiorū intelligi possunt prelati ⁊ alij sacerdotes quibus vel a iure cōmuni vel ex priuilegijs conceditur licētia audiendi confessiones ad aliquē igit̄ istorum debet peccator vt confiteatur peccatum suū ire. Sacerdos vero debet cōsiderare qualiter peccator veniat: quia si venit cum contritione debita ⁊ proposito precauendi de cetero tunc debet iudicare q̄ peccatum est remissibile ⁊ sic lepra curatur: ⁊ tunc debet incorporari in congregatiōe fidelium. Si autem non venit cum contritiōe nec proposito in posterum precauendi tunc debet iudicare q̄ peccatum pro tunc est irremissibile: ⁊ tunc est lepra

incurabilis ⁊ non debet absolui sed d̄ sibi annūciari quomodo est sepatus a congregatiōe fidelium. Quantū ad tertiū. s. effectum cōplacentē in consequēdo dicit. Et factū est dum irent mundati sunt. Ubi sciendū q̄ inter alia que infirmo complacent est sanitas. xps igitur istos leprosos ad sacerdotes misit vt ex h̄ insinueret q̄ erant sanandi a lepra: ⁊ vt secundū Theo. eorum desiderium adimpleretur. Sciēdum est autē q̄ isti leprosi dicuntur esse mundati dum irent ad designandum q̄ homo quando de peccato perfecte contritus est causa quare deus peccatum remittit. Nam deus principaliter dimittit peccatū videns cōtritiōem eius. sacerdos autem ostēdit hominem ligatū vel absolutū secundū q̄ videt eum dispositum vel indispositum in confessione. Unde dicit Bar. 1. Quis potest dimittere peccata nisi solus deus. q. d. nullus.

Quarta pars.

Equitur. An̄ at̄ ex illis ⁊c. Ubi tangit diuersitatis iudiciū admi-
randum q̄ probat distinctio personalis. Ubi sciendū q̄ quādo hō recipit aliqua beneficia d̄ esse gratus ⁊ regradia ri illi a quo recipit: iuxta illud q̄ dicit angelus raphael Tob. 12. Benedicite inqt̄ deus celi ⁊ corā omnib⁹ viuētib⁹ p̄fitemini illi: q̄ fecit vobiscū misericordiā suā. s̄ q̄ bñficia recipit ab aliquo ⁊ ipse non recognoscit merito potest argui vt ingratus. Quia igit̄ xps istis. x. leprosis fecerat beneficij ipsos sanando: q̄ beneficiū ab vno sunt acceptatum: ab alijs vero non: conueniens fuit vt ille qui recognouit cōmēdaretur de gratitudine. ceteri vero d̄ ingrati d̄ culpabiles. Sed hoc igit̄ i pte ista tria possumus p̄siderā. s. Recepti beneficij recognitiōem. Ingrati collegij reprehēsiōem. Deuoti discipuli confortationem. Quantū ad primum dīc. Anus aut̄

ex illis &c. Ubi sciendum qd in omni actō
ne tria requiruntur. s. suppositum agens.
actō ipa & modum agendi. Et fm hoc in
parte ista tria possum⁹ p̄siderare. s.

Actū sedulitat⁹ magne.

Modū p̄gruitat⁹ digne.

Suppositū gētilitat⁹ grate.

Quantū ad primū dicit. Unus ex illis

&c. Ubi sciendū qd iste qui primo leprosus
sacrat videns se a xpo mundat⁹ non im
memor beneficij sed sollicitus redire ad
xpm fuit.

Quantū ad modū congruita
tis digne dicit cum magna voce magnifi
cās deū &c. Ubi sciendū qd de receptis
beneficijs principaliter dī hō deū lauda
re. Secūdo bñficiū conferenti: cum reuerē
tia se humiliare. Tercio de receptis bñfi
cijs grās exhibere. quē modus tenuit iste
mundat⁹.

Mā quantū ad diuinā laudē dī:
qd regressus est cū magna voce magnifi
cans deū. Et sic potuit dicere cū ps. Lau
dabo nomē dei cū cantico: & magnificabo
eum in laude.

Quantū ad humilitatez
dicitur. Et cecidit i facie suam ante pedes
eius. vnde qui primo immūds a lōge sta
bat: mō mundus de prope venit.

Quā
tum vero ad exhibitionem gratiarū dicit
grās agēs. vt sic d ipso dicatur illd Tob.
2°. Quod fuit grās agens deo oib⁹ dieb⁹
uite sue.

Q^m ad suppositum gentilita
tis grate dic. Et hic erat samaritanus.

Ubi sciendū qd iste q xpo grās dedit de
recepto bñficio erat samaritanus & aliēi
gena: & tamē magis fuit grat⁹ qz isrlita.

Mā peccōres conuersi ad xpm sūt pm
ptiores qz qui se iustificānt.

Q^m ad hz
lingrati collegij rephēfionem dic. Mōne
x. mundati sunt &c. Ubi sciendū qd in hoc
fuerunt valde rephēdēdi illi. 9. mūdatis:

q: cum essent israelite: d quoz pplō erat
xps & recepissent ab eo bñficiū: & non
sunt sibi regratiati sicut aliēi gēs.

Q^m
ad 3^m. s. discipli deuoti p̄fortatōez dic. Et
ait ille surge &c. Ubi sciē. qd iste samarita

n⁹ q: hāz fidē d ipso hūit: nō mūdatis fuit n̄
solū a lepra corporali s; et a clpa mētalī

q nltū dbuit p̄fortari. Mā dā fides nō so
lū meret sanitatē corpis s; et mēti. iuxta

illd qdī Luc. 7. qd cū saluator dixisset ma
rie magd. remittunt tibi peccā tua: sibiū
xit dñs fides tua te saluā fecit: vade i pace

&c. **Sciē.** ē at circa ptē istā pncipalē i q
fit mētō de. 9. mūdatis q fuerūt ingrati &
d vno q fuit grat⁹ loqndo moralī qd peccz

igratitudinis ē peccm q inter alia multum
displicet dō. **Uñ Ber.** smōc. 53. Perēptō
ria res ē ingratitudo hostis grē inimica

salut⁹ qñ nihil ita displicet dō p̄serti in fi
lijs grē quēadmodū igratitudo. Mā fm
eūdē **Ber.** sup cant. Ingratitudo inimica

ē aīe exinanitō meritor⁹: virtutū disp̄fio:
bñficioz p̄ditō: vētus vrēs: siccās fontem
pietatis: roiez mie fluētā grē.

Lz at pec
catū igratitudinis sic dō displiceat: tamē
multi sunt dō igrati d bñficijs ab eo rece
ptis: & citi⁹ obliuiscunt ei⁹ sine qd ee n̄ p̄nt

qz vāitatū suaz cū qbus dum offēdūt. **De**
talib⁹ at p̄dixit apl⁹. 2. thi. 3. Erūt igit i no
uissimis dieb⁹ hoies seipos amātes igrati

celesti sine affectōe crematores & dītra
ctores. Mā hō igrat⁹: nec affectōem habz
nec fidē sine fidelitatē.

Isti sic ingrati
p̄nt nob figurari p filios isrl d qbus snia
hē dī Exo. 32. qd qzuis dō fecisset eis mltā

bñficia q: extraxit eos d egypto: & d fuit
tute phonis trāstulit eos p mare rubrūz
sicco vestigio duxit eos p desertū dās eis

cibū mānā. & debellauit hostes eoz & tansi
obliti oīum istoz fecerūt sibi vitulū p̄lati
lem quē adorauerūt dicētes. Isti sunt dīj

tui israel qui te eduxerunt de terra egy
pti. Quibus reprehēdēdo dic ps. Fecerūt
vitulum in oreb⁹ & adorauerunt sculptile:

mutauerunt glīam suam i similitudinem
vituli comedent⁹ fenum: obliti sunt dum
qui saluauit eos: q fecit magnalia i egypto

mirabilia i terra chā terribilia i mari ru
bro. **Ubi sciē.** qd p istos filios isrl illi

gi possunt hoies quos deus p suā misericor
diā educit d tenebris pccōz: et dyaboli ser
uitute: qbus deus pfert multa beneficia.
Nā eos trāsfert sicco vestigio p mare ru
brum: cū ipsos tues in aduersitatib⁹ signi
ficatis p mare. cibāt eos māna in deserto
dū i isto mūdo pascit suos fideles suo cor
pore et sanguine precioso. Debellat ho
stes dum pstat eis vigore et auxilium: vt
possint inimicū dyabolū in tēptationibus
supare. Nā iuxta illud apli. 1. Cor. 4. Fide
lis ē de⁹ qui nō paciet vos tēptari supra
q potestis s; cū tēptatiōe et pūctū vt pos
sitis et sustinere. ¶ Et at deus ista et mul
ta alia bñficia faciat tñ instar filioz israel
deū obliuiscuntur: et adorāt ydola: dū se dāt
carnalibus delitijs: et mundanis diuitijs
extollūtur. S; tñ aduerte qd eis dī. Isa.
17. Eris deserta q: oblita es dī saluatoris
tui: et fortis adiutoris tui nō es recordata
¶ Mō igit qui recepit a deo bñficia non
d; esse ingratus s; instar istius leprosi mū
dati: d; esse gratus. Ad q admonet nos
apls. Col. 3. di. Pax xpi exultet in cordi
bus vestris in qua vocati estis i vno cor
pore: et grati estote. ¶ In regratiādo aut
deo: d; tenere modū quē leprosus tenuit.
Nam pūo dī q regressus est cū magna
voce magnificās deum. ergo isti⁹ exēplo
debes deū laudare. ¶ Secundo d; se hu
miliare et facere deo reuerentiā. et iō dicit
q cecidit i facie suā añ pedes ei⁹. ¶ Ter
tio d; deo regratiari de bñficijs collatis:
et iō dī: grās agens. ¶ Quid aut sic gra
to: a dño dī audi qd dictū fuit illi samari
tano. Surge igit xps et vade q: fides tua
te saluū fecit. Nam dī pūo q surgat. s. de
statu culpe ad statum gratie iuxta illud
Job. 7. Surge cur iaces pronus in terra.
¶ Secundo dicitur sibi q vadat de statu
gratie ad statum operosum. ¶ Tertio di
citur sibi. fides tua te saluum fecit Beda
Si autem fides saluum fecit euz qui se ad
agendā grātiā inclināuit: ergo pfidia p

det eos q de acceptis beneficijs dō grās
dare neglexerūt. Sciendū est aut q p istā
salutem qz ipse dicit istuz gratū meruisse
intellr celestis glā: vt sic de statu operis:
transferat ad statū glōsum. vt sic dīe pos
sit cum aplō. 2. Thī. 4. Liberauit me dñs
ab omni ope malo et saluū faciet in regnū
suū celeste cum glā in secula seculoz am.
Ad quam etc.

¶ Dominica quartadecima post pent.
Euangelii. ss^m.

Emo pōt duobus dñis ser
uire. Mat. 6. Nos videm⁹
loquēdo naturalr q vnaq
qz res naturaliter appetit
suū finem et ad ipm mouet

nisi prohibeat: exēplum de lapide versus
centrū et sic de alijs. Cuius ratio est: quia
cū vnaqz res hēat saluari et cōseruari in
loco pūo: et quelibz res appetat suam sal
uatōez: ideo qlibz res sibi appetit debitū
locum. Cum igit appetitus intellect⁹ na
turā non destruat sed pficiat: cōsequens ē
vt homo appetitu intellectiuo. s. volunta
te. nō solum naturalr: sed etiam delibera
tiue: finem suū appetere debeat: et ad ipm
efficaciter moueat. Quia vero finis et ter
minus hominis nō est in h mundo sed in
alio. iuxta illud apli. heb. 13. Non hēmus
hic ciuitatez manentē sed futurā inquiri
mus. q ciuitas est regnū celozū. ppter q
homo a deo principalr est creatus. iuxta
q dicturus est xps in die iudicij. Venite
benedicti pīs mei possidete patū vob re
gnum a cōstitutione mūdi. Mat. 25. Id
circo hō de istis reb⁹ mundāis non debz
nimis esse sollicitus: cum ipsas semp pos
sidere non debeat: nec propter ipsas prin
cipaliter est creatus. Curam autem debz
habere sollicitam d regno celozum: ad q
possidendū est factus: et ipsum inquirere
per opera virtuosa. Et h est q xps nob i
nuit in euangelio hodierno. In quo gene
raliter duo tangit. s.

Viridice rōatiōis filificā deductōem.

Salutificē pēlonis virificā illatōem.

E Prīmū probat operatiua cōdictio. 2^m extensiua pmissio. Prīmū in pūm. Secū dum ibi. querite ergo &c.

Prima pars.

Quāntū ad primū vbi tāgit virtū dice rōatiōis filificā deductio nem q̄ pbat opatiua cōdictio. dicit. Nemo p̄r duobus dñis seruire &c. Ubi sciendū q̄ homo ppter 3ª inter alia non debet esse nimis sollicitus de rebus mundanis. Prīmū q̄ aliquando amittū tur: propter q̄ Chrustus dicebat **M**ath. 6. Nolite vobis thesaurizare thesauros in terra vbi erugo & tinea demolunt: & vbi fures effodiunt & furant. **S**ecūdo q̄ inclināt cor hominis ad terrena & non permittunt de celestibus cogitare. ppter q̄ xps **M**ath. 6. Ubi enim est thesaurus tuus ibi & cor tuum. **3°** q̄ retrahunt a seruitute dei. & ideo dicit h̄ Chrustus. Nemo potest duobus dominis seruire. &c.

Sciendum estigitur q̄ circa istā rōationem filificā p quā ad cōtemptū mūdanorum inducimur. 8. possumus p̄siderare fm̄ q̄ ad h̄ xps. 8. rōnes adducit. Prīma sumitur a p̄rietate p̄sidentium. Secunda a dignitate exīitium. Tertia ab alimento sensibilibus. Quarto a cremito augmentabiliū. Quinto a teugmēto vegetabiliū. Sexto a detrimēto arefcētiū. Septimo a cōsuetudie gētiliū. Octauo a cognitiōe d̄fectū. **Q**uā ad p̄mā rōne q̄ sumitur a p̄rietate p̄sidentū dīc. Nemo pōt duobus &c. Ubi sciendū q̄ p istos duos dños: itell̄r ex vna pte dñs & regnū celoz: ex altera x̄o mund⁹ & dyabol⁹ cū vitijs & pccis. Nō q̄ h̄ x̄itātē dyabol⁹ sit dñs: q̄ iuxta illō ps. Dñs ip̄e dñs. s̄ dñs inquātū homines ip̄s sibi dñs p̄stituit ei⁹ istictū seqn̄do. **I**sti at̄ duo dñi sibi ad inuicē sunt p̄iij: q̄ qd̄ vult dñs n̄ vult dyabol⁹. S̄ h̄ igr̄ xps itēdit talē rōne. Duob⁹ dñis exītib⁹

p̄iis nō pōt h̄uire: s̄ dñs & dyabol⁹ regnū celoz: & mūd⁹ lex rōnis & lex carnis sunt sic duo dñi p̄iij. ergo. De ista rōne p̄ pōit maiorē. Scdō ei⁹ pbatōem. 3° cōclōnem.

Quā ad maiorē dīc. Nemo pōt duob⁹ dominis h̄uire. **Q**uā ad ei⁹ pbatōē dīc. Aut vnū odio hēbit &c. Ubi sciē. s̄z Glo. q̄ hō dupl̄r pōt h̄uire. lex amore vel timore. Si at̄ hō h̄uiat alicui dñō ex amore: tūc p̄ns q̄ suū p̄iij odiat. Si at̄ sibi h̄uit ex timorē cū tñ ip̄m sustineat: suū p̄iij p̄tēnit. Et sic siue ex amore siue ex timore h̄uiat: tñ nemo pōt duob⁹ dñis p̄iis seruire. **Q**uā ad cōclōnem dīc. Non poteris dō seruirē & **A**damone. Ubi sciendū q̄ p **A**damonaz vno mō intelligi p̄nt diuitie quib⁹ fil⁹ hō nō pōt h̄uire & deo. **A**n̄ Jero. **A**damona sermone Syriaco diuitie nuncupant: au diat aut̄ h̄ auarus qui xpiano noie cēset. xpiano noie n̄ posse se siml̄ diuitijs xpoqz h̄uire. **S**ignanter autem dīr seruirē nō h̄re fm̄ Jero. q̄ eē h̄u⁹ diuitia & est malū eē vō dñs nō ē malū si bñ distribuāt eas.

Licet at̄ minor rōnis p̄dicte nō pōat ī l̄ra & p̄bō ei⁹. tñ s̄bintell̄r q̄ minor ē q̄ dñs & dyabol⁹ p̄stant adinuicē. **Q**uā igr̄ sic dyabol⁹ dīr dō aduersari. iō hōn̄ p̄r siml̄ deo & dya⁹ h̄uire. pp̄ q̄ dīc apl̄s. i. **1^a** Cor. 4. Nō potestis mēse dñi eē p̄ticipes & mēse d̄monioz. **S**ciendū ē at̄ q̄ hō h̄uiēdo deo efficit lib̄ d̄ mātib⁹ inimici. **H**oc at̄ fuit nobis figuratū. i. **1^a** **2^a** 7. Ubi inialr̄ dīr q̄ cū filij Israhel affligerentur a philistiū & h̄uīrēt ydol⁹ suis Baali & Astaroch: Samuel ait ad vniuersū domū Israhel. Si in toto corde v̄ro reuertimini ad dñm auferete de os alienos de medio v̄ri baali & astaroch & p̄parate corda v̄ra dñō & fuite illi soli: & liberabit vos de manu philistinoy. Qui fecerūt iuxta p̄filiū samuelis & ingressi de masphat pcuserunt philisteos & habuerūt de eis victoriā. **A**bisciendū q̄ p filios Israhel intelligi pōt genus humanū. Per philistiū qui interpretantur ceciderunt

intelligi possunt smones q pp pccm sup
bie ceciderut de celo. Isti dñr hñanū ge
nº affigerōū hoies diuersimode tēprāt
quos seruire faciunt Baali ⁊ Astaroch
i. diuersis generibus vitioꝝ. **¶** Ubi sciē
dum q p baalim : q interpretat supiores
vel deuoratores. intelligi possunt duo ge
nera peccatoꝝ. s. supbie p q homo vult p
esse alijs. ⁊ auaricie p q vult aliorum sub
stantias deuorare. vel per vsuras vel ꝛc.
¶ Per astaroth q interpretat cubiclū in
telli possunt duo alia genera vitioꝝ. s. ac
cidie : p q hō pigrescit circa spūalia ⁊ lu
xurie i quo sensualitas delectat. significa
ta: p cubiclū. **¶** Per samuelē at q vno
mō iterprat audiēs dñm: intelli p ꝛdica
tor: euāgelic⁹ q iō audiēs dñm dñr q: debz
esse pꝛmpt⁹ ad audiēdum diuina mādata
¶ Si igit hō vlt d inimicis. i. d demōib⁹
hñe victoriā: dat sibi pñliū a samle. i. a ꝛdi
catorē verbi dñi: q d medio sui. i. d corde
suo auferat baali ⁊ astaroth. i. oia genera
vitioꝝ: ⁊ soli deo hñat. vt sic dicat cū pō.
In toto corde meo exq̄ui te ne repellas
me a mādat tuis. **¶** Sic at pparat⁹ egre
di poterit d maffat ⁊ pugnare virilr: ⁊ d
inimicis victoriā obtinebit. Ubi sciendū
q maffat iterprat speclator: pccī. qñ igit
tur hō speclat⁹ fuerit diligent suā ꝛsciaꝝ
⁊ iñ pccā abstulerit ⁊ cor: suū pparauerit
dñs: secure poterit pugnare ꝛ dyaᵐ: ⁊ ipso
deuicto lib remāebit. **¶** Sz eō hō hñēdo
dyaᵐ su⁹ efficit: ⁊ mitalr excecatur. **¶** Hoc
at fuit figuratū. i. ꝛ. ij. Ubi finalr dñr q cū
qdā tyrān⁹ noie naas pugnaret ꝛ viros
iabes galaad dixit sibi viri iabes: hñto
nos federatos: ⁊ hñem⁹ tibi. Qui rñdit
eis. In hñ feriā vobcū fedus: vt eruā oīum
vñꝝ oculos dextros. Qui vidētes se i arto
positos: miserūt ad Saul q liberauit eos.
¶ Ubi sciendū q p naas q interpretat ser
pēs itelli pꝛ dyabol⁹: q iñ tēptādo ꝛmos
pentes serpēs ē appellat⁹ vt habet gen.
3. qui tyrāpn⁹ dicitur: quia dominiū q ha

bet super hoies nō est naturale. **¶** Per
viros autem iabes: qui interpretat dolor
intelligi possunt homines penitētes ⁊ af
fligentes carnem cum vitio: dolentes d
peccatis cōmissis aduersus quos poten
ter pugnat naas. i. dyabolus per tempta
tiōes diuersas. Si autem a pugna nimis
grauati petant federatiōem ⁊ se offerant
ad seruendū sibi per peccatū: cuilibet vult
eruere oculum dextrum. Ubi sciendū q
per duos oculos possunt intelligi due cō
sideratiōes in homine. vna considerans
celestia ⁊ opa virtuosa significata p oculū
dextrum. ⁊ alia considerans terrestria: ⁊
opera vitiosa per oculū sinistrū designa
ta. Dyabolus igitur vult sibi eruere ocu
lum dextrum. i. auferre ab eo cōsideratio
nem eternorū: ⁊ bonorū operum: ⁊ dimit
tere sibi sinistrum. i. consideratiōem solū
terrenorū operum. **¶** Consideras aut
peccator: petitionem tam detestabilē: nul
lo modo debet ei assentire: sed ad saulem
qui interpretat peti⁹. i. ad xꝓm qui fuit
petitus a patribus veteris testamēti: de
bet confidenter recurrere: ⁊ ipse liberabit
eos de manibus eorum. **¶** Quantum ad
secundam rationem que sumit a dignita
te ibi existentū dicit. Jō dico vob ꝛc. Et
ratio est tal. Ille qui dat homini sine so
licitudine illd q ē maius. bene dabit sibi
sine sua indebita sollicitudine illud q est
minus ⁊ vilius. Sed deus dat homini si
ne sollicitudine animā nobilioꝝem esca : ⁊
corpus nobilius vestimēto. ergo non sint
solliciti de esca vel vestimento: ⁊ per cōse
quens de alijs temporalibus indebite.
¶ De ista ratione ꝛmo ponit cōclusio
nem. Secundo rationis confirmatōes ibi.
Mōne anima plus est q̄ esca ꝛc. **¶** Sciē
dum est autem q quādo dicitur nolite so
liciti esse ꝛc. non excludit sollicitudo dñi
ta: sed supflua. Unde Augu. de operibus
monachorū ait. cum dominus dicit. Noli
te sollici. ꝛc. non b dicit vt ista non ꝛcurē

tur quantū necessitatis est. unde honeste poterunt sustentari sed ut ista nō intueatur et ppter ista faciant quicqd in euāgelij p̄dicatione non facere iubent. ¶ Quātum ad tertiaz rationem que sumit ab alimēto sensibiliū dicit. Respicite volatilia celi etc. Et ratio est tal. Ille dñs qui prouidet in necessarijs sine ipsorū sollicitudine creaturis visibilibus multo magis prouidebit nob. lioribus. Sed dominus sine iporū sollicitudine prouidet volatilib⁹ ignobilioribus hoīb⁹: quia irratiōabilibus ergo prouidebit hoīb⁹ sine ipsorum nimia et indebita sollicitudine. ¶ De ista ratione primo ponit minorem. 2º minoris pbatō nē ibi. nōne vos magis estis etc. ¶ Sciēdum est aut loquendo spirituali qd p ista volatilia intelligi possunt cōtemplati homines: qui instar auium volant per contemplationē ad alta sp̄rituā terrenis. Inter quos primū gradum post xpm tenuerūt apli qui dimiserūt oia et secuti sunt xpm. iuxta illud Mat. 19. Ecce reliquimus oia et secuti sumus te. et postea ceteri sancti. ¶ Istos aut sanctos et deuotos viros dñs pascit sine ipsorū magna sollicitudine: dñs se ponit ad cōtempland passionem xpi et gloriā paradisi. ¶ Hoc autē fuit figuratum. 3. Reg. 17. Ubi dicitur sententia lī qd cū elyas esset in samaria dixit sibi dñs: recede hinc et vade cōtra orientem: et abscode re in torrente carith q est circa iordanem et ibi de torrente bibes: coruisqz p̄cepit ut pascant te ibi. Abijt ergo et fecit iuxta verbum domini et corui ferebant ei panem et carnes mane et vespere: et bibit de torrente. ¶ Ubi sciendum qd per elyam statem in samaria que vno modo interpretat lana intelligi potest homo adhuc deditus terrenis diuitijs significatis per lanam: quia sicut de lana fit operimentū: ita mundaniornant se diuitijs. ¶ Huic autem dicitur a dō qd inde recedat diuitias et vicia dimittēdo. iuxta illud prouer. 3. Time

dominū et recede a malo. quo aut debeat ire: audi qd sequit. Vade inqt circa orientem. s. disponēdo se ad recipiēdam grām per opera virtuosa. ¶ Uir autem vadēs ad orientem stare debeat audi qd sequit. Abscode re in torrente carith q est circa iordanem. ¶ Ubi sciendū qd p istum torrentem intelli pōt torrens sanguinis xpi: qui signatē dī carith q interpretat occurrens signū: qui xps fuit ut signū eleuat⁹ in cruce. iuxta illud Jh. 55. Erit dñs notatus i signū eternū qd nō auferet. ¶ Quāliter autem deus sic hominem cōtemplātem sustentet: audi quid sequitur. Nam dicitur qd per coruos deus mittebat elye panem et carnes mane et vespere. i. per totum tempus vite hominis: ut sic fiat vespere et mane dies vnus. gen. 1. Per panem vero et carnes cibantes hominem corporaliter intelligi possunt duo in xpo que debent hominem mentaliter satiare. s. humanitas significata per panem: et diuinitas significata per carnes. Nam licet panis sit lapideus: tamen carnes sunt sapidiore. Sic licet consideratio humanitatis in Christo sit dulcis: tamen consideratio diuinitatis magis est sapida. ¶ Quantum ad quartam rationem quā sumitur a parte augmētabiliū dicit. quis autem vestrum etc. Et est ratio tal. Ille qd propter suā curam non pōt aliquid acquirere nisi mediāte puidētia diuina nō dōz esse sollicitus de tēporalib⁹. Sed homo ē huiusmodi. Ergo. Sed magis dōz spare de diuina puidētia. ¶ Quātū ad quintaz rationē q sumit ex pte vegetabiliū regumēto dicit. Et de vestimēto qd solliciti estis: Et rō pōt formari ut 3ª vbi supra. ¶ Sciendū est aut circa rationem istam in qua fit mentio d lilij: qd loquēdo spūa liter p lilia possunt itelligi viri sancti dulcētes vitam actiua. Nam sic lilij habet cādorē et odorē: et quātō pl⁹ pungit: tāto pl⁹ redolet. sic viri sci actiui sunt candidi

p puritatē intentōis. Sunt odoriferi p honestatē cōuersationis: et bone fame diffusionis: Quāto etiam pl's pungit mūdanis afflictōibus instar spinarū lacerantiū flores lilij tanto p patientiā deo et primo reddunt suauitate odoris. Et ideo cōfortat istos viros actiuos dñs. Eccli. 39. d. Florete flores: quasi lilij date odorem: et frondite in grām. Quantū ad sextam rationem que sumit a detrimento arefcentiū. dicit. Si autē fenū et. Et rō est tal'. Si de q minus videt in esse et i est: ergo et de quo magis. S; minus videt q d's h'eat curaz de rebus corruptibilib' et parū valentib' sic fenū q hodie ē et cras nō erit sed cōburef: et cum h'eat curam d' ipso: q' eum veniat pulchris floribus. Ergo multo magis habebit curaz de incorruptibilib' et plus valentib': cuiusmodi sunt hoies: qui quātum ad animā sunt incorruptibiles: et facti ad ymaginē suam. De ista ratōe ponit solum virtutem medij. d. Si autē fenū q est ho. et. Sciendum est s' loquēdo spiritaliter q p istud fenū intelligi possunt hoies peccatores: q instar feni sunt aridi sine humore gr'e: animā irrigantis: et sicut fenū ē hodie: et cras in clibanū mittitur et cōburitur. sic peccatores hodie sunt: et cras. i. hui tēpore moriunt et tradunt in inferno ignibus cremādi. Unde de ipso dici potest illud eccli. 10. Hodie est rex et cras morietur: cum autem morietur homo hereditabit serpentes et bestias et vermes. Et ideo dicitur. i. Asachi. 2. Ne timueris quia gloria eius stercus et vermis est hodie extollit et cras non inueniet: quia conuersus est in terram suam: et cogitatio ei' perijt. Et ideo dicit ps. Noli emulari in malignatibus neq; zelaueris homines facientes iniquitatē: q' tanq; fenū velociter arefcent: et quēadmodū olera herbarū cito decident. Q' ad aliam rationem que sumit a cōsuetudine gentiliū dicit. Nolite ergo solliciti et. Et ratio ē tal'. In consi-

dendo d' diuina prudentia: et in sollicitudine rerum tēporalium: o' esse o'ia inter fideles et infideles. S; infideles nō confidentes de diuina prudentia: sunt solliciti de rebus tēporalibus. Ergo xpiani qui sunt fideles debēt cōfidere de diuina prudentia: et nō nimis esse solliciti de tēporalib': alias fideles ab infidelibus nō differrēt. In ista ratiōe primo ponit cōclusionē: 2° minorem ibi h' enim oia et. Q' ad grāz que sumit a cognitōe defectuū dicit. Scit ei' p' v' et. Et est ratō tal'. Bon' et pius p' cognoscēs indigentia filij sine sua sollicitudine subuēit sibi in necessarijs. Be' est bonus et pius p' omnium hoium: et scit q' de istis tēporalibus indigent. Igitur eis subuēit sine ipsorum nimia sollicitudine. De ista ratiōe: solum ponit minorem d. Scit enim p' v' et. Ubi Criso. Non dixit scit de: sed p' v' vt eos in maiorem spē ducat. Et sic p' quomodo multis ratōnibus: xps hoies retrahit a nimia sollicitudine et cura mundanorū.

Secunda pars.

Equit. Querite ergo primū regnū dei et. Ubi tangit saluifice cōclusionis illationem p q' xps nos induc ad amorem eternorū: q' probat excessiua promissio. Ubi sciendum q' xps sciens q' homines nō possunt in h' mūdo viuere sine rebus tēporalibus necessarijs ad vitam humanā. h' creati sint principaliter ppter regnum eternū. sic bonus magister et p' eos instruit quid sit querēdū principaliter: quia regnū dicitur ad cui' inquisitiōe sequit postmodū collo terrenorū. Secundū h' igit in pte ista duo possum' considerare. s. Mo'is sedulitatē vtilia inuestigantez. Dei liberalitatē necessaria largientem ibi. Et h' oia addicient vob. Quātū ad primū dicit. Querite ergo et. Ubi sciēdū q' quādo homo intēdit aliquē finē ad quem nō venit nisi p medium: h' finis sit prior in intentōe: tamē mediū siue via

oportet qd sit p^us in executioe. Quia igit regnū celoz est finis hoīs: opera at bona sunt via pueniendi ad ipm. Idcirco xps nō solum oñdit qd vt finem debeam⁹ inq^u rere. sed et viam et mediū veniēdi ad finē: q̄ quidez via ē iusticia: p q̄z: tanq̄z p generalem virtutez intelligunt oia opera vir tuosa. ¶ Sciendū est at qñ dicit p^umum querite regnū dei: qd istō p^umū: significat principalitātē: et ideo nō excludit oēs aliā inquisitionem necessariā. ¶ Ubi sciendū qd homo nō pōt viuere sine necessarijs: et id q̄rere necessaria modo debito nō est pbi bitum. tñ scdm Augu. de sermone dñi in monte. Ista pp se queri nō debēt: ita qd i eis sit finis sed debēt queri pp aliū finē. vt pp regnum celoz: ita qd regnum celo rum sit semp prius in intentōe: et pp ipm alia querant l^z alia priora sint in executōe qd pri⁹ homo indiget necessarijs in h mū do viuēdo anteq̄z habeat regnū celoz. ¶ 2^a ad dei liberalitatē necessaria lar gentez dīc. Et h oia addicient vob. Ubi sciendum qd pp inobedientiā et pccm prio rum pentum: terra fuit facta steril. iuxta illud qd ds dixit ade. gen. i. Quia audisti inqt vocem vxoris tue: et comedisti de li gno ex quo pceperaz tibi ne comederes: maledicta terra in ope tuo. cuz operatus fueris eam: tunc nō dabit fructū suū. S; pp obedientiā et bona opa efficit fructuo sa. iuxta qd dixit Moy. pplō dūtero. 28. Si audieris vocem dñi dei tui vt facias et custodias omnia eius mādata que ego precipio tibi hodie habūdare te faciet do minus in oibus bonis. ¶ Qui ergo vlt vt nō deficiāt sibi necessaria: querat iusti ciam et faciat opera virtuosa: qz iuxta illō ps. Junior fui et enī senui et nō vidi ius tum derelictū: nec semen eius querēs pa nem. ¶ Sciendū est igitur qd signāter dī citur addicient: et nō dabunt: ad designā d qd aliud est qd principalit^r datur. s. regnum celoz. aliud est qd supadditur. s. res tēpo

rales. Sciendū est aut circa prem istā in qua sit mētio de regno qd ē querēdum: qd quantū ad p^uens spectat duplex ē regnū: s. mūdānū et celeste. Regnū mūdānū nō est querēdum. qz nō ē stabile sed trāsito rium. iuxta illud eccli. 10. Regnū a gente in gentez trāsferetur pp inuilitas et inu rias et contumelias: et diuersos dolos. ¶ Regnū vō celeste ē querēdū: qz firmū et stabile. qz istud ē regnū dī: de quo dicit dañ. 4. Potestas ei⁹ p^uas sempiterna et p^uas in generatōe et generatōem. Idopt qd dicebat ps. Regnū tuū regnum oīum seculoz: et dominatio tua in omni genera tione et generatōem. ¶ Qual^r aut istud regnū debeat petere: et qd i ipso velle hēre fuit nob figuratūz. Abat. 2. Ubi snial^r dī qd mī filioz zebedei cuz filijs suis accessit ad xpm orās et petēs aliqd ab eo q̄z peti tionem extraxit. d. Sic vt sedeāt duo filij mei: vn⁹ ad dextrā tuā et alius ad sinistrā tuā i regno tuo. ¶ Ubi sciendū qd p istaz mīez filioz zebedei: intelligi p^u qlibz fidel⁹. Per duos at filios intelligi possunt due ptes pncipales q̄ sūt in hoīe. s. cor⁹ et aīa. Per dextrā aut xps itell⁹ pōt diuinitas. et p sinistrā humāitas: qz sic ps dextera ē dignio: sinistra: ita diuinitas i infinitū ex cedit hūanitatē. ¶ S; igit hō instar mu lieris reuerēter petere qd vn⁹ filioz. s. aīa: sit a dextris cōtēplando diuinitatē alius i. cor⁹ sit a sinistris cognoscēdo hūani tatem in regno suo. i. in glā padisi. ¶ S; tñ aduerte qd xps rñdit petētibus. nesciū inqt quid petatis: potestis bibere calicez quē ego bibitur⁹ suz. q. d. Si ad regnū me um vltis ascēder et effici illi⁹ p^ucipes: oī nos ad ipz puenire: nō cū carnalib⁹ et mū dāntio delitijs: s; p passiones: afflictōes: et tribulatōes: austeritatē: et penitentiā: q̄ no mine calicis designant. iuxta illō aposto li. act. 4. Quoniā per multas tribulatio nes oportet nos intrare regnum dei. Ad quod etc.

Capitulum. xv. post pent. Eua^m. lvi^m.

Bar yhs i ciuitate q voca
tur naym 7c. Luc. 7°. Cōdi
eno hois benigni 7 pū est
vt qñ videt aliquē afflictū
7 tribulatū non solū sibi cō
pareat cordialr: sed et si pōt subueniat in
operib⁹ suam miseriaz subleuādo. Sñ ad
istam pietatem admonet apl's discipulaz
suū tymoreū. i. ty. 4. Exerce inqt te ipsuz
ad pietatem. Mā corporal' exercitatio ad
modicū est vtlis: pietas aut ad oia vtlis
est: pmissionem hñs vite q nunc ē futur.
Est aut rationale 7 cōueniens vt hō qñ
recip' aliquod beneficiū de quo gaudet: cō
ferenti regratiet: ne possit sceleris vt in
gratus rephendi. vt sic possit dici de ipso
illud Jh. 51. Gaudiū 7 leticia inuentent in
ea 7 gratiaz actio 7 vox laudis. Xps
igit' benign⁹ p^r 7 pitus: videns humanū
gen⁹ positū in afflictōibus peccatorū: ip⁹
miseret cōpatiens: 7 auxiliū prestans: iu
xta illud 2°. pal. 3°. Pius enim 7 clemēs
est dñs dñr 7 nō auerter facie suā a nob
si reuersi fueritis ad eū. Quia vero gen⁹
humanū recipiens beneficiū: ad actiones
gratiaz multipliciter obligat. Idcirco d³
ipsuz benedicere 7 laudare. exēplo illius
samaritāi leprosi a xpo mūdati. de quo dī
citur Luc. 17. Unus aut ex eis 7c. Et hī est
q nob inuitur in euāgelio hodierno. In
quo beatus Luc. 5. tangit. videlz.
Bonitatē assistentē propinquos.
Calamitatē affligentē amariū.
Pietatē inclinātem benignū.
Pstatem operātem celerius.
Celebritatē extollentē iocūdino.
Primū probat xpi presentia corpora
lis. Secundū pueri carentia animal'. Ter
tium dei clemētia fraternal'. Quartū dī
efficatia virtualis. Quintū popl'i leticia
generalis. Primū in princi. Secundū
ibi. Cum aut appropinquaret 7c. Tertius
ibi. Quā cum vidissz 7c. Quartū ibi. Et ac

cessit 7c. Quintū ibi. Accepit autem oēs
timor 7c.

Prima pars. introductio.

Quantū ad primū. Ubi tūgit 7c.

q dicit. Ibat yhs in ciuitatez 7c.

Ubi sciendū q xps: qñ corpora

liter erat in mūdo mltā faciebat miracu
la: 7 i via veritatis: hoies instruebat: 7 iō
multitudo populi ipm sequebat. Tū i
hac pte duo possum⁹ pñdere. s.

Xpi sedulitatē in visitādo.

Populi societate in cōmitando.

Quantū ad primū dicit. Ibat yhs i ciui

tem 7c. Ubi sciendū q ysaias spū pphico

cognoscēs calamitatez hūani generis esse

in tenebris peccatorū: ipsum cōfortabat p

dicens aduentū xpi Jh. 19. d. Populus q

habitabat in tenebris vidit lucez magnā

habitātibus i regiōe vmbre mortis: lux

orta est eis. Que qdem pphia tūc fuit cō

pleta qñ xps venit in mundū: 7 pñdauit

in partibus gallilee de qua regione erat

Naym: sō militario montis taboz ad qñ

hic xps dī iuisse. Quantū ad secundū

s. ppli societatez dicit. Et ibant cū eo disci

puli eius 7c. Ubi sciendum q inter istos

qui xpm cōmittabant: aliqui erāt familia

riores sic discipuli: aliqui minus familia

res 7 non ita perfecti: sic turba. Uadens

igitur xps in ciuitatem Naym secundū

Bedam ibat cum eo cōmitiua vt quia fa

cturus erat miraculū resuscitādo mor

tuū: sequens multitudo testimonū perhi

beret. Sciendum est autem loquendo

spiritualr q per ciuitatem Naym que in

terpretat' motus siue cōmotio: intelligit

iste mundus: i quo instar ciuitatis que dī

citur ciuiū vnitas deberet esse pax exte

rior: 7 cōcordia animoz: tamen i ipso sunt

cōmōtiones 7 motus per diuersas discen

siones 7 guerras 7 multitudinē viciorū.

Cuius ciuitatis cōdictiōes describit ps.

d. Vidi iniquitatē 7 cōtradictionem in ci

uitate: die ac nocte circōdabat eam super

muros ei⁹ iniquitas: ⁊ labor i medio ei⁹
⁊ iniusticia: ⁊ nō defect⁹ plateis eius vsu
ra ⁊ dolus. Ubi considera. 6. **A**balas con
dictiones. s.

A malignitate; i odiendo.

A nimositatē in persequēdo.

A nxiētatē i viuendo.

Perueritatē i detinendo.

Rapacitatē in vsurpando.

Infidelitatē i decipiēdo.

Primo dico qd i isto mundo cōsidera
re potes malignitatē i odiendo ⁊ h notat
tur sub noie iniquitat⁹. Nam hoies iniqui
semp bonos odiūt: ⁊ eis inimicant. iuxta
q figuratiue dī gen. 37. de fratribus Jo
seph q vidētes fratres eius: q a p̄re pls
euctis amaret: oderant eū nec poterāt qe
q̄ ei pacifice loq. Nam scdm Criso. Zelāt
mansuetū inuidi: modēstū supbi: probum i
probi: mitez tumidi: inimica emulatōe la
cescūt. de istis dī Jb. 59. Opus iniquitat⁹
in manib⁹ eoz pedes eoz: ad malum cur
runt ⁊ festināt: vt effundant sanguinem i
nocentem. nō aduertētes cominationem
eis factā a dño Jb. 1. d. **U**e gēti peccatrici
populo graui iniquitate: semini neq̄s. filijs
sceleratis. Nam iuxta illud ps. oēs tales:
subito defecerūt: pierunt ppter iniquita
tem suā. **2**⁹ cōsidera aniositatē i per
sequēdo. Et h notatur i noie p̄radictōis.
Nam scdm Aug. In scripturis diuina fra
tres karissimi: bonos ⁊ iustos viros: pse
cutōem malo: ū semp sustinuisse cognosci
mus. **3**⁹ cōsidera anxiētatē i viuēdo.
Et h notatur i noie laboris. Nam hoies i
h mundo viuētes i diuersis anxiētatib⁹
magis deberēt eligere trāsire ad eternā
regem: q̄ i h mundo cum tantis aduerfi
tatibus anxie icitare. exēplo apostoli. d.
phi. 1. Cupio dissolui ⁊ esse cū xp̄o. pp q
dicebat ille sanctus tobias. tob. 3. **N**ic se
cundum voluntatē tuā fac meū miā ⁊ p
cipe in pace recipi spiritū meum: expedit
enī mihi mori magis q̄ viuere. **4**⁹ cō

sidera pueritatē i detinēdo. Et h notat
in noie iniusticie. Nam cū virt⁹ iusticie sit i
reddēdo vnicuiq; q suū ē. s. dō reuerētias
prio bēuolētia: ⁊ sibi inocētia: mlti sunt
ista detinētes. Nam ⁊ dū contēnunt: p̄ri
mū odiunt: a se ipsos poluūt. de qbus co
minādo dic apostolus. Ro. 1. Reuelabat
enim ira dei d celo super oēm insipientēz
⁊ iniusticiā hoium eoz: q veritatē dī
⁊ iusticiā detinēt. **Q**uinto potes p̄side
rare rapacitatē in vsurpādo. Et h notat i
noie vsur. Nam hoies auari ⁊ vsurarij oia
q possunt rapiūt ⁊ vsurpāt vt sic figurari
possint p filios isrl' d qd⁹ dixit dñs Jof.
7. Filij aut isrl' p̄uaricati sunt mandatū ⁊
vsurpauerūt de anathemate. De quolibz
tali loquit dñs eze. 22. **U**sura inquit ⁊ sup
habundantiā accepisti ⁊ auare sup proxi
mos tuos calūniabaris. Cum tñ pceptūz
sit deuter. 23. **N**on fenerabis fratri tuo
ad vsuram pecuniā nec fruges: nec aliqz
altiam rem. **S**exto potes p̄siderare in
fidelitatē i decipiēdo: ⁊ h notatur i no
mine doli. Nam hoies infideles ⁊ dolosi
semper conant alios decipe sub verb pa
leatis portantes venenūz deceptionis. de
qbus prouer. 11. **S**imulator ore decipit amī
cum suū. Unde Je. 6. **E**t propheta vsqz ad
sacerdotem: omnes faciunt dolum. Nam
tam illi qui debent alios instruere signi
ficati per prophetas: quāz qui debent sus
bono exemplo alios dirigere significati
per sacerdotes: omnes deceptōes inqui
runt. **U**nde tales possunt figurari per
Joab: de quo sententialiter dicitur. 2. re.
3. q Joab abduxit abner ad mediū por
te vt loqueretur ei in dolo ⁊ percussit eū
ibi in ⁊ mortuus est. Sic re vera
multi sunt proditores qui semper ma
lum proximi sui machinantur. **I**ste
sex male conditiones possunt figurari
per illos sex viros quos vidit Ezechi
el. Ezechielis. 9. **U**bi sententialiter dicitur
qd vidit. 6. viros quorum qlibet habebat

interitus in manu sua q missi erant vt in
terficerent habitatores ciuitatis. ier^m su
p quos thau si inueniret in ipsi u. **U**bi
sciendū q p istam ciuitatez ier^m intelligi
pōt totus mundus in quo deberet esse
pax ⁊ cōcordia: tñ in eo nec pax nec cōcor
dia reperit. Et sic merito dicere possim⁹
illud Je. 14. Expectauim⁹ pacem ⁊ nō est
bonū tempus curatiōis ⁊ ecce turbatio.
Per istos at. 6. viros intelligi possunt
6. maledictōes q in mūdo sunt: que signā
ter dicunt hīe in manib⁹ vasa interitus:
q ipse spiritualr interficiūt hoies. Nam
iuxta illud apostoli. ro. 1. Qui talia agūt
digni sunt morte. **S**z tñ aduerte quos
interficiūt: quia nō habentes signū thau.
Ubi sciendū q p thau. q hz figuram triā
gulare: intelligi pōt vera penitētia que
hz tres ptes. s. cōtritionem cōfessionē ⁊
satisfactōem. Qui igit sunt in vera pnia
a supradictis vitijs nō ledunt. qui aut nō
ab ipsis interficiunt. **S**ciendū est aut
q hō virtuosus: istā ciuitatem. i. mūdum
cū suis vitijs habitare nō d: sed fortiter
expugnare: ⁊ ipaz funditus extirpare. vt
sic de ipsa dicat illd Jh. 24. Attrita ē ciui
tas vanitatis. Nā iste mūdus ciuitas va
nitatis pōt dici: q ibi totuz ē vanū. iuxta
illud ecclī. 1. Audi cuncta que sunt sub so
le: ⁊ ecce vniuersa vanitas ⁊ afflictio sps.
q tunc attrita d: qñ despiciūt cū suis vi
tj: q glibet virtuosus d: facere. **H**oc
at fuit nob figuratū Jof. 6. **U**bi inialr d:
q cū ciuitas ierico esset rebell' Jof. ⁊ po
plo isrlitico q dñs dixit sibi q iret ad ex
pugnādum ciuitatem. **A**ludus aut expu
gnādi fuit q sacerdotes hēbant. 7. bucci
nas ⁊ 7. vicib⁹ circuefē ciuitatē: ⁊ tubis
clangere: ⁊ in 7° ppl's vociferet: ⁊ sic mu
ri corruerēt: q ⁊ factum est. de qua dixit
Jof. Sit ciuitas h anathima: ⁊ oia q in ea
sunt dño ⁊ maledict⁹ videf qui suscitauē
rit ⁊ edificauerit ciuitatē ierico. **U**bi
sciendum q p Jof. ⁊ pplm isrliticū intel

ligitur totum genus humanū: ⁊ spāliter
ppls xpianus qui d: deum in pñti vide
re per fids p ciuitatem at ierico q interpre
tatur luna intellr mundus q instar lune
semp est mutabil: ⁊ p consequēs defectuo
sus. **U**n. 1. cor. 7. **P**reterhī figura huius
mundi. **I**sta ciuitas. i. mundus d: re
bell' Jof. 1. x^o dum ad cōtraria q vlt xps
inclinat ⁊ pplō isrlitico q: oīsa aliqñ pla
cibilitate hoibus huius mūdi eos alic. vt
ipm sequant. dñtes tales. illud sap^o. 2. **V**e
nite ⁊ fruamur bonis q sit ⁊ vtamur crea
tura: tanqz in iuuetute celleriter ⁊ vīno p
tioso ⁊ vnguētis nos impleamus: ⁊ nō pte
reat nos flos tēporis: coronemus nos ro
sis an qz marcescāt. Et sic verificat: illud
Jo. 5. **A**bundus totus in maligno positi⁹
est. **S**ed hz sic mundus alliciat: tñ ipm
debem⁹ expugnare. **U**n. ro. 12. **M**olite con
formari huic sclo sed renouamini i nouita
te sensus vri vt probetis q sit volūtas di
bona beneplacēs ⁊ pfecta. ⁊ tūc. f. 1. cor. 7°
vtunt h mūdo tanqz nō vtant. **Q**uis
aut sit modus pugnādi: audi qd d: **M**az
sacerdotes dēbāt hēe buccinas ⁊ septies
circuire: ⁊ ppl's septima vice vociferari.
Ubi sciendū q p. 7. buccinas intelligunt⁹
7. virtutes. s. prudētia. temperātia: fortitu
do ⁊ iusticia fides spes: ⁊ caritas: istis vir
tutibus d: armari q vult cōtra mundum
pugnare. **Q**uib⁹ armis nos admonet ar
mari apl's. 2. cor. 6. d. **I**n oib⁹ exhibeam⁹
nos metipos sic dei ministros in mltā pa
cientia in ieiunijs in castitate in scientia:
in longanimitate. in caritate nō ficta: in v
bo veritatis ⁊ virtute di p arma iusticie
a dextris ⁊ a sinistris. **U**bi cōsidero in
scientia virtutē prudētie. **I**n ieiunijs ⁊ ca
stitate virtutem tēperantie. **I**n paciencia
⁊ virtute: virtutem fortitudinis ⁊ cōstan
tie. **I**n carnis iusticie: ipam iusticiā. **I**n v
bo veritatis virtutē fidei. **I**n longanimi
tate virtutez spei. **I**n caritate nō ficta: vir
tutem caritatis q est omniū complectiua.

Iste septenarius virtutū fuit nob̄ signatus p. 7. lucernas positas sup̄ candela-
brum vnum. de quibus dī numeri. 8. q̄ po-
suit aaron. 7. Lucernas sup̄ candelabū vt
p̄ceperat dñs Moys. **E**bi sciendū q̄
p̄ aaron q̄ interpretat mōs fortis intelli-
gibet homo q̄ instar montis d̄ per con-
tēplationem eleuari in altū 7 esse fortis
in opibus virtuosus. **P**er Moys. q̄ inter-
pretat assumptus de aquis intelli xps q̄
fuit ab appetitu mundanarū cupidinū to-
taliter eleuat⁹. **N**unc inquantū homo p̄ce-
pit deus p̄r vt hoibus p̄dicaret q̄ sup̄ ca-
delabū. i. sup̄ se ipsū. 7. Lucernas p̄ceret
i. 7. virtutes sup̄ius notatas. **S**ignant
autē dī q̄ cū istis. 7. Lucernis debebāt se
p̄tes circuire: ad designandū q̄ homo in
istis virtutibus nō d̄ oīari. **N**on va-
eat at̄ a misterio q̄ dī q̄ ppl's vice septia
7 nō ante clamasse: vt def nob̄ intelligi q̄
qui vlt deum digne laudare: d̄ h̄ facere
post virtute caritatis q̄ est septia virt⁹ 7
nō ante. q̄ iuxta illud eccli. 15. Non ē sp̄s
la laus i ore peccōis: 7 iō d̄ eē in gr̄a cari-
tatis p̄ q̄ expellit peccm mortale. 7 tūc di-
gne dīe poterit cū ps. Circuiui 7 imola-
ui i tabernaclo ei⁹ hostiā vociferatōis: ca-
tabo 7 psalmū dicā dño. Et tūc muri ierū-
co. i. blādie mūdi corruēt 7 hēbit victo-
riā. **E**n̄ dī leuit. 16. Persequimini inicos
vros 7 corruēt corā vob̄. **C**ōsidera at̄
p̄dicatōē Jos. 5. ierico. sit inqt ciuitas h̄
anathma 7c. **M**ā iste mūd⁹ cū oibus reb⁹
mūdāis: anath⁹ dño dī: q̄ oīa mūdāna ex-
cōicata sūt a dño vt d̄ ip̄s ampli⁹ h̄ n̄ re-
cipiat q̄z necessitas f̄grit. **C**ōsidera et̄
ip̄ecationē scāz hoib⁹ isrl̄ deditis. **A**le-
dict⁹ inqt vir 7c. **M**ā re vera q̄ sp̄iet o dō
pōit cor suū reb⁹ mūdāis: digne meret̄ a
dō maledicti. iuxta illd̄ Je. 7. **M**aledict⁹
hō q̄ p̄didit i hoīe 7 ponit carnez brachiū
suū 7 a dño recedit cor ei⁹. **A**hōd⁹ at̄
eūdi p̄ mūdū istū fuit nob̄ oīlus i ps. vbi
dī. **A**scēsiōes i corde suo disposuit i valle

lachrimarū i loco quē posuit 7 enim bñdī-
ctionē dabit legislator: i bñt d̄ virtute in
virtutē videbit d̄s deoz i syon. **E**bi p̄
mo cōsidera modū puenientē cū dīc. ascēsiō-
nes disposuit i valle lachrimarū. p̄ vallē p̄
fundā itellr̄ stat⁹ hūiliatōis. p̄ lachrimas
fletus p̄ritiōis. **I**stū modū dedit nob̄ xps
Mat. 23. d. **D**iscite a me q̄ mitis suz 7 hu-
mil⁹ cord. 7 sic ascēdere possum⁹. q̄ Luc.
14. **Q**ui se hūiliat exaltabit. **E**t sic hūili-
tate p̄ via dicat cū ps. **L**anabo p̄ singlas
noc. lecturū meū lachrimis stratū meū ri-
gabo. **2**o p̄sidera gr̄am adiuuāte cū dī-
cit. bñdictionē dabit legislator: p̄ q̄z itellr̄
gr̄a nos adiuuās i opib⁹ bōis. q̄ Jac. 4.
Sup̄bis d̄s resistit hūilib⁹ aut dat gr̄am.
3o p̄sidera actū p̄ficientē cū dīc. **I**būt
d̄ virtute i virtutē. **M**ā hoies quibus d̄s de-
dit suā gr̄am d̄ se virilr̄ exercere. iuxta
illud coll. 1. **I**n oī ope bono fructificātes
7 crescētes i scia dī in oī virtute p̄fortati.
4o p̄sidera gl̄az q̄tātē. cū dīc. videbit
d̄s deoz i syō. hoies q̄ dū vīnūt i hoc mū-
do exercēt se vt s̄: merent̄ deuz videre fa-
cialr̄ i gl̄a. iuxta illd̄. i. Jo. 3. **S**cim⁹ q̄m cū
apparuerit fīles ei erim⁹ 7 videbim⁹ euz
sicuti ē. **I**sti q̄ sic hūilr̄ petūt cū lachri-
mis bñdictōem diuinā i h̄ mūdo p̄ gr̄am:
vt visionē clarā habeāt p̄ gl̄am possunt fi-
gurari p̄ asam filiaz caleph. require supra
eua⁹ p̄te **S**ecunda ps.
Equit. **L**ū at̄ appropinquet p̄o-
te ciuitatiz 7c. **E**bi tāgit clarita-
tatē affligētē amari⁹. q̄ pbat
puerū carētia aīal. **E**bi sciendū q̄ mors ē
p̄ea p̄ccī. **M**ā q̄ prim⁹ hō peccauit: iō i ge-
nus hūanū p̄ ip̄m nō solū peccm̄ intrauit:
sed et̄ p̄ea peccatī. q̄ iuxta illud. 2. p̄. 14.
Dēs morimur 7 q̄si aq̄ dilabimur q̄ non
reuertunt. **3**o aut̄ mors sic general' sic
hoib⁹ q̄ tñ affect⁹ carnal' inclināt ad p̄xi-
mos: esse n̄ pōt qn displiceat saltē q̄z tum
ad sensualitatē hoibus qñ sibi carī 7 p̄xi-
mī moriunt. iuxta illd̄ q̄ dixit d̄s de iōna

tha mortuo. 2. 22. 1. Voleo inqt sup amore mulier sicut mater amat vnicū filiū: ita te diligebat: et id cū ista mulier vidua vnicū haberet filiū: quē care diligebat: nō poterat esse qn de ipsius morte grauitr tristaret vt sic potuerit dicere illd. Mat. 26. tristitia est aia mea vsqz ad mortē. Sciendū est at q qzūm ad pns spectat q tristitia ex duobz pōt oriri.

Primo ex subtractiōe rei dilecte.

Secundo ex deficiente solatione.

Naturale at est q qn hō videt aliquē de solatū q sibi ppassiōe oñdit: et id q: ista mulier erat tristis: ppl's sibi ppariebāt. Sz h igit i pte ista. 3ª possumus pñdere. s. Rei dilecte subtractionē.

Solationis defectionē.

Populi cōpassionem.

Quantū ad primū dicit. Cū aut appropinquaret etc. Vbi sciendū q qn corpora amicor de domibz exportant: solēt ppin qui flere: qz igit corp⁹ ist⁹ adolescentuli portabat ad sepulcrū: amici plorabāt. Et sic potuerit dici illud Eze. 27. Radet sup te caluitiū: et accingent cilijs: et plorabūt te in amaritudine aie planctu amarissimo.

Quantū ad solatiōis defectionē dicit. fili⁹ vnicus etc. vbi sciendū q duo iter alia sunt q solēt dolorē mris de filio mortuo solari. s. qn sibi remanet ali⁹ fili⁹: vel qn sibi remanet marit⁹ de cui⁹ pñtia solat⁹ et de quo spat alios pcreare. Quia igitur ista mulier nisi vnicū filiū nō hēbat quem videbat defunctū: et vix non hēbat id sm Biego. suberat sibi materia lamentandi.

Quantū ad ppli ppassiōe dicit. Et turba ciuitatū multa cū illa. Vbi sciendū q q: ista mulier erat famosa in ciuitate: hoies sibi compatiēbant de filio mortuo: et ideo cum ipa ibat multitudo populi et dispēlatōe diuina vt mlti testes essent tāti miraculi. vñ xps oñdēs corā multj dñā sapiētiam et potētā dīcēt potat illd sap. 8. Debo pp hāc claritatē ad turbas: et honorē apd

seniores: et in multitudīne videbor bonus et i bello fortis. Sciendū est at circa pte istaz loquēdo spūalr q p istā ciuitatē itel ligi pōt qlibz hō in q instat ciuitatj in q v3 esse ciuium vnitas: sensualitas v3 sbiet et vniri rōni. Per istam at mulierē viduā itllipōt aia exñs in peccō mortali: q vidua tur: q amittit xpm spōsum suū: vt sic sit Iudith vidua filia merari. Iudith. 8. Nā per Iudith que interpretat confitens itel ligif quilibz xpianus q xpm v3 firmif cōfiteri: tamen multoties accidit q homo i peccm labif. et sic eius anima viduat: et tūc dñ filia merari: q interpretat amaritudo: q: tunc aia amara efficit et displicibil⁹ dō. Per filiū at itellitur opa bona q p tato mori dñ: q in celesti patria remunerari n meretur. iuxta q dñs dicit Eze. 18. Si auerterit se iust⁹ a iusticia sua et fecerit iniquitatem sm omnes abhominatiōes suas quas operari solet impius omnes iusticie ei⁹ non recordabunt: in puaricatiōe q preuariat⁹ ē. et in peccō suo q peccauit in ipso moriet. Signanter at dñr opa fili⁹ vnic⁹: q dñ hō morif et exijt de mundo: nihil secū portat nisi bōa opa vel mala. Unde Apoē. 14. Opa enim illorum sequunt illos. Per portas autē istius ciuitatū itellnt sōa corpis p q s mltoties i gredit peccz i aiaz mortificāz ipaz: et id dñr porte morij et fenest⁹. iuxta illd Jer. 9. ascēdit mors p fenestras vras ingressa ē domos vras. Peccō: miserrime pñdtraria q in se h3 hō exñs in grā: et tria tria exñs in peccō et primefice. Nā exñs in grā h3 aglōs socios: et ipse nūerat⁹ collis eccle militanz: vt sic merito possit dñe dñs d ipso illud zach. 8. Habitabo in me⁹ ier^m et vocabif ier^m ciuitas xitaz et mōs dñi exercitū mōs sacrificat⁹. Exñs ē in grā dici p dñā ornata viro suo: q xps h3 spōsū. vt sic sibi dici possit illd deuto. 15. Dñā beris natōibz plimīs: et tui nēo dñabitur. Et dñ exñs in grā pnceps q lib⁹ et sui

ut nlli subiect: vt sic sit Ioseph. de q̄ gen.
42. Erat Ioseph pnceps egypti. Exns
at in peccō mortali amittit.

Cōsortiū g̃rosūm.

Spōsum amōrosūm.

Dominium generosūm.

Tercio dico qd hō pp peccm amittit pforti
um g̃rosūm: hō nō. cū dīr qūo sedet sola ci
uitas plēa pplō. tren. i. Nā hō qui erat in
g̃ra erat sociat⁹ ab āgel: pfortat⁹ scōp au
pilijs: hō pp peccm efficit solitari⁹ ab omni
b⁹ drelict⁹: vt sic dī ipō dici possit illō tren.
3. Sedebit solitari⁹ ⁊ tacebit: q̄ leuabit se
sup se. Nā qñ hō ptenendo diuina pcepta
erigit se s̄ dñm p supbiā: tūc derelictus a
deo ⁊ ab āgel: sol⁹ dimittit ⁊ sibi ausus au
fert loqndi: q̄ iuxta illud eecclī. 15. Nā ē
spōsa la⁹ in ore peccōris. Et tñ nō aduertit
miser peccator: sic solus remanēs qd dī ec
clesiasticī. 4. Ne soli qñ cū ceciderit nō hz
subleuātē. **S**ecundo hō p peccm amittit
spōsū amōrosūm. Et hī notat cū dīr. Scā ē qī
vidua dñā gentiū. Nā hō peccās mortālī
amittit xp̄m spōsū ⁊ sic spūālī viduat. ⁊
sic p̄t sibi dici illud qd dñm fuit Thamar
Gen. 38. Esto vidua in domo p̄ris tui. Nā
p Thamar q̄ interpretat pmutās intelligit
peccō: q̄ peccādo pmutat xp̄m quē spōsū
hēbat p g̃fam: in dya^m cui adheret p cul
pā. pp qd talib⁹ loq̄ dñs Je. 2. d. Ppl's
me⁹ mutauit glīam suā in ydolū. **T**ercio di
co qd p peccm hō amittit dñū g̃rosūm. Et hī
nō. cū dīr. Princeps puincīaz scā ē s̄ tri
buto. Nā hō in g̃ra instar p̄ncipis erat li
ber. cū at peccat mortālī efficit su⁹ dya
boli. Nā sic dīr. puer. 16. Adan⁹ fortīū dñā
bit: q̄ at remissa ē tribut⁹ fuit. Nā qñ hō
ē for⁹ vitij resistēdo: tūc vē ē dñs: qñ nō
negligēs: tūc sic su⁹ dyaboli efficit s̄ tri
buto. **S**i igit q̄rat a dño qūo ciuitas. i.
hō ciuitas xp̄i: q̄ solebat eē plena pplō. i.
gratijs dōis ⁊ x̄tutib⁹ ab āgel derelicta
quō hī ciuitas q̄ p̄suerat eē spōsa xp̄i p
g̃fam ē viduata p clpā: quō nihilominus

ciuitas q̄ solebat eē dñā ⁊ liba ⁊ magnifi
cata: scā est serua ⁊ acilla dyaboli vt de ea
dici possit illud tren. i. Egressus est a si
lia syon oīs decor eius. Rñdet dñs Olee
2. dicēs. Qis scire oīs ista. dico tibi quia
dixit. Adam post amatores meos qui
dāt panē mibi: ⁊ aq̄s meas linū meū ⁊ la
nā meā: ⁊ potū meū ⁊ oleū meū. cā igit q̄re
miser peccō: incurrit hī dāna est q̄ relicto
xp̄o iuit post amatores. i. vitia ⁊ peccata.
Sciendū est at q̄tūz ad p̄sō spectat qd
isti amici sunt tres caro lasciuēs: mūdus
alliciēs: ⁊ dyabol⁹ supbiēs. q̄ tres tāgunt
in responsione p̄dicta. **P**rim⁹ dāt panē ⁊
potū. i. delicias corporales. **S**ecūd⁹ dāt la
nā ⁊ linū. i. diuitias tpales. **T**erti⁹ oleū
i. excellētias mūdiales. **P**rim⁹ igitur
amicus. i. caro dic hōi dimitte spōsū xp̄i:
q̄ nimis ē tibi durus. vlt enim qd facias
pniam cor⁹ domando ieiunādo: vigilādo
⁊c. q̄ ipse dicit Luc. 9. Qui vlt venire p̄
me abneget semetip̄ ⁊ tollat crucē suā ⁊
sequat me. Ista sunt nimis grauiā ieiūa
re ⁊c. dimitte ergo illū. veni post me: qd
dabo tibi panē ⁊ vinum. i. delicias corpo
rales. **S**ecūd⁹ q̄ falsus est iste amicus qd ho
mini ista promittit: q̄ est sicut amicus sub
esca. q̄ apostol⁹. 1. cor. 15. Caro ⁊ sanguis
regnum dei possidere non possunt. **S**e
cundus autem amicus. i. mūdus dicit ho
mini. dimitte xp̄m spōsū qd tibi p̄cipit di
uitias p̄tenere. paupertatē eligere. qd
dicit Luc. 14. Nisi quis renanciauerit om
nibus que possidet non potest meus esse
discipulus. Ista sunt nimis grauiā. Veni
post me dabo tibi lanā ⁊ linum. i. posses
siones ⁊c. ⁊ ornamenta ⁊c. ⁊ in istis iocun
deris ad libitum tuum. **T**ercio q̄ falsus
est iste amicus qui falsa homini promittit
quoniam stabilitatem non habent. iuxta
illud. 1. Ioan. secundo. Nam mundus trā
sit ⁊ concupiscentia eius. **T**ertius ami
cus. i. dyabolus dicit. Dimitte Christum
spōsum qd p̄cipit habere humilitatē ⁊c.

cc ij

D. **Bat.** ij. **V**iscite a me q: mitis suz 7 h u
mili corde: q: nimis sunt graua: vti p^o
me 7 dabo tibi oleum. i. honores: dignita
tes 7c. vt nulli sibi: oibus p^ois. **Q**u^o qz
falsus e^t iste: pmitit superba: 7 sblatet
calamitas confusionis eterne. Audi quid
s^onomie luciferi super b^o d^r **Job.** 19. **Q**uo
cecidisti de celo lucifer qui mane orieba
ris qui dicebas i corde tuo i celum ascen
dam super astra exaltabo solum meum:
ascendam super altitudinem nubium: si
miliis ero altissimus: veru^tamen ad i^ofernū
detraheris i pfundum laci. o qz mala cō
uersatio. **E**nde tē exites in tormen^o po
terunt dicere illō sap. 5. Errauimus a via
7 itaqz 7 iusticie: 7 ir. viam at dñi ignora
uimus qd nobi pfuit superbia aut qd di
uitiarum iactan^oia contulit nob: transie
runt oia illa tanqz vmbra 7 tanqz nunci^o
7 tanqz nauis: cuius non est vestigium in
venire 7 ir. **E**t nos nati continuo dñim^o
esse 7 virtut^o: quid signum nullum valui
mus ostēdere: in malignitate autem n^{ra}
consumpti sum^o. **Q**u^o qz malū fructū addu
cit illa p^o. q: suppliciu^o eternale. **Q**uis
igitur miser peccō: nisi sue salut^o imemor^o? q
hoc non timeat 7 dicat illō **Ecce.** 2. **E**adā
7 reuertar ad viz meū priorem: q: mihi
bonum erat tunc magis qz nunc. **R**e^o x^o
melius e^t stare eum x^oo qz cū supradic^o.
q: ep^o. istis x^os dat vitam eternaz. iuxta
q: ipe dic^o. **Jo.** 8. **Q**ui seqtur me nō ambu
lat in tenebris: s; hēbit lumen vite.

Tertia pars.

Equit. **Q**uā cum vidiss^o 7c. **U**bi
tangit pietatē ielinantē bēigni
us: q: pbat dei clemētia s^onal^o.
Ubi sciē. q: ad h^o q: aliqua possit al^oi mise
rerioz: q: ip^os necessitatē cognoscat: q: co
gnita d^o sibi ex affectu p^opati 7 ipm dulci
ter p^oolari. **S**ecūm h^o igit in pte ista quātū
ad pietatem x^oi hic ostensam tria possu
mus p^osiderar^o q: fuer^ot i x^oo. i.

Aspectum lamiosū in cognoscēdo.
Affectū viscerosum i compatiēdo.
Affatū gratiosum in p^oortando.
Quā cū vidisset
7c. **U**bi sciēdū q: x^os nō solū p signa exte
riora sicut alij q: ibidē adherāt cognouit
desolatōem ist^o vidue. s; ēt q: d^os vidbat
amaritudinē cordis: q: heb^or. 4. **O**ia nuda
7 apta sunt oculis ei^o: pp q: ipe dic^o **Job.** 13.
Oia vidit ocul^o me^o 7 audiuit auris mea
7 intellexi singula. **Q**uā ad 2^m dic^o. mise
ricordia motus sup eā. **U**bi sciē. q: x^os co
gnosces vebemētē dolorē istius vidue: tā
qz p^or pius misertus e^t calamitati eius. vt
sic dice^or potuerit illō **Job.** 31. **E**t infantia
mea creuit mecū misertatō: 7 de utero ma
tris mee egressa est mecū. **Q**uā ad
3^m dic^o. **D**ixit illi noli fle^or. **U**bi sciē. q: ista
mlier dolēs de morte filij prorūpebat la
chrimas. **X**p^os igitur ipam confortans de
resuscitatōe filij dic^o. **N**oli flere. q. d. s; **B**e
dam. **D**esiste quasi mortuum flere quem
mos viuū resurgere videbis. **S**ciē.
ē at circa istam partē loquēdo moral^o q:
p istā mlierē viduā plorantē filiū suū mor
tuū int^olli pōt qlibz ex^ois in peccō mortalit^o
q: viduatus a dō: mortuā aiām h^oz p el^opaz.
Plorās at debz dum inuocare ad sue
desolatōis inspectōem: dicēdo illō trefi. 1.
Vide dñe afflictōem meā qm erect^oe ini
mic^o me^o. cui duore rñdet dñs. 4. **R.** 40.
d. **A**udiui orōnem tuam: 7 ecce sanauit te.
Hoc at fuit nob figuratum. 4. **R.** 12. in
Oia rege: de q: snial^or dic^or q: cu^oz dñs su
isset sibi 7 populo suo cominatus timuit
7 humiliatus est: 7 scidit vestimēta sua 7
flevit 7 consulit dñm: cui rñdit **Oldan.** p
pheta. d. p eo q: audisti verba voluminis
7 perterritum est cor tuū 7 humiliat^o es
coram dñō: 7 scidisti vestimēta tua 7 fleui
sti corā me: 7 ego dic^o dñs. idcirco colligaz
te ad p^oes tuos. **U**bi sciēdum q: p **Jo**
siam cui cominatus fuerat dñs intell^or q:
libet deum offendēs: cui de^o comiat mor

tem et penam. q̄ conuincit audita non d̄;
calcitrare p̄ dñm: sed cu; humilitate time
re culpam recognoscendo p̄ contritōnem:
et scindere vestimenta sua: offensam reue
lando per confessionē et flere: penam susti
nendo per satisfactōem: et a dño consiliū
sue directōis petere: viuendi regulam de
poscendo. cui si ista fecerit: responde p̄ p
phetam. i. per inspiratōem interioꝝ: vel p̄
eruditōem externam. et sibi d̄r p̄ eo q̄ au
disti comiatōem diuinā et perterritus est
cor tuum per amaram p̄tritōem et scidisti
et. Ego audiui plenam remissionem: et id
circo coligam te ad p̄es tuos. per carita
tiuam vnionē i hoc mundo p̄ grām et in
paradiso per gloriā. ¶ **De** etiam icli
nare deum ad pprie miserie s̄bleuatōem
d. cum ps. Fiat misericordia tua vt conso
letur me s̄m eloquū tuum seruo tuo: cui
dñs respondet Jer. 13. d. In caritate ppe
tua dilexi te: id attraxi te misans tui. Hā
q̄ d̄s hominem diligit q̄m ē in se carita
te ppetuatiō q̄n homo ad ip̄m conuertit:
ip̄ius postulando misericordiā: uenit me
retur. ¶ **Hoc** at̄ fuit nob̄ figuratū Jer.
2. Ubi s̄b metaphora ciuitat̄ ierl. loquens
hōi petenti suam misericordiā dīc. Uade
Jer. et clama in aurib⁹ Jerl. d. h̄ dīc dñs
recordatus sum tui misans adolescenti
am tuā et caritatem desponsatōis tue q̄n
sequuta es me in deserto. ¶ **Ubi** sciēduz
q̄ per istam ciuitatē intell̄r hō sic dñm ē
huic ad suam p̄solonem p̄ Jeremiam. i. p̄
p̄dicatorem. vel per scripturam: vel p̄ in
spiratōem anūciat̄ dei bēignitas volent̄
ip̄m ad misericordiā reuocare: cum dicit
recordatus sum tui et. ¶ **Ubi** sciēduz q̄
d̄s cū desponsat aīam in baptismo: ifundit
sibi fidē et virtutes alias et dat ei grām d̄
corantem. iuxta Olee. 2. Sp̄sabo te mihi
in fide: et scies q̄ ego dñs. ¶ **Et** at̄ sic d̄s
sibi desponsauerit aīam hoīs: tñ multoties
hō sequēs sensualitatē significat̄ p̄ adole
scētā i q̄ viger sensualitas ab ip̄o recedit

peccado. Nō aduertēs q̄ iuxta illd̄ eccl̄.
ij. Adolescentia et voluptas vana sunt.

¶ **Et** at̄ homo sic per adolescentiā a deo
recesserit: si tñ vult se cognoscere et postu
lare misericordiam timēs diuinā iusticiā
et d. illud Job. 13. Scribis enī p̄ me ama
ritudines et p̄sumere me vis peccat̄ ado
lescentie mee q̄ quasi putredo consumen
dus sum et quasi vestimētū q̄ comeditur
a tineas: tunc mereris indulgentiā: et ideo
dīc. Misereans adolescentiam tuā. Hā ip
se dīc Exo. 23. Miserebor cui voluerō: et
clemens ero in quem mihi placuerit. S̄
tamen aduerte q̄n dicit se misertum esse:
q̄ q̄n secuta es me in deserto. i. i asperita
te p̄nie. Nam ip̄e dīc Jer. 31. Inuēit gra
tiam in deserto ppl̄us q̄ remāsit gladio
i. q̄ euasit diuinā s̄niām. ¶ **Tali** at̄ sic duo
te cū lachrimis postulāt iustitiam illius vi
due flent̄ dīc dñs. Noli flere. i. ne d̄spes d̄
mea mia: q̄ p̄ te h̄eo brachia extensa in
cruce in signum copiose mie: vt te recipiā
pueritē. ¶ **Hoc** at̄ fuit nob̄ figuratum
apoc. 5. Ubi s̄niat̄ d̄r q̄ cū Jo. vidiss̄ se
dentem sup̄ thronum libꝝ vnū signatū
sigill. 7. scriptum int⁹ et foris et nō ess̄ in
uentus q̄ poss̄ apire libꝝ ip̄se flebat mul
tum: cui dixit vnus d̄ senioribus ne fleue
ris. Ecce vicit leo de tribu iuda radix d̄s
apire libꝝ et soluere signacula eius. Ubi
sciē. q̄ p̄ istū libꝝ in dextera sedent̄ sup̄
thronos: signatū sigill. 7. int̄lli pōt gl̄ia p̄
fecta cuiuslibz hominis q̄m ad corpus et
animā q̄ p̄sistit in. 7. dotibus. trib⁹ ex pre
sentie. s. celica visio: suauis fructio: et firma
tentōe. et quattuor ex pte corporis. s. clari
tate: s̄btilitate: agilitate: et impassibilitate
q̄ gl̄ia iō d̄r libꝝ: q̄ ip̄am nob̄ p̄mittit scri
ptura qui liber d̄r in dextera sedent̄ sup̄
thronū. i. in dextera dei: q̄ ip̄e sol⁹ pōt dī
ctā gl̄iam dignis p̄ferre. tñ iste libꝝ at̄ ad
uentū xp̄i visus est clausus. q̄ nll⁹ aliū
potuerat ip̄m aperire: q̄ p̄siderans beat⁹
Jo. in p̄sona omniū flebat: q̄ nō erat crea
cc iij.

tura q possz apire libru: vt hō illā pfectaz
glām obtineret: Cui tñ confortādo dī: ne
fleueris: cuius cām assignans dīc. Uic leo
de tribu. 7c. Ubi sciendū q p leonem 7 ra
dicem istaz intellr xps d tribu iuda 7 stir
pe dd. Iste dī vicisse: qñ dya^m supauit in
cruce: 7 tē soluit. 7. libru signacla: q: nobis
acqsiuit pdictā glām. Unde pphice dixit
Moys. deuter. 28. Aperiet domin⁹ thau
rū optimū celum: vt tribuat pluuiā terre
sue in tempore suo. i. p. dictā glōriā.

Quarta paro.

Equit. Et accessit 7 tetigit locu
lum 7c. Ubi tangit ptatez opā
tem celerius: q pbat dei effica
cia virtual. Ubi scien. q l3 circa afflictos
pietas incohet in ppassione interriori: ta
men perficit in effectu exteriori. xps igit
sic verus pius 7 misericors nō solū ppat
sus fuit mlieri filiū deplozati verbz: h3 pie
tatē opere voluit implere: filiū suscitādo p
q etus magnificētia declarat. Circa igit
hāc magnificētia. 6. possum⁹ pñderat. s.
Occursum pietatis.
Influxum bonitatis.
Ascensum voluntatis.
Imperiū maiestatis.
Inditium potestatis.
Affectum alacritatis.

Quātū ad p^m dicit. Accessit. Ubi scie
dum q signū magne pietatē fuit quando
xps sic benigne voluit accedere ad fere
trū defuncti. h3 si fuerit pgruū q: cū ipse d
se dicat Jo. 10. Ego vēi vt vitā hēat: 7 iste
iuuēis esset mortu⁹: indigebat pñtia vi
te: 7 iō xps accessit ad ipm. ¶ Ad in
fluxū bonitatē dīc. Et tetigit loculu. Ubi
sciendū q p tactū xpi intellr pōt ei⁹ influē
tia ad istū mortuū suscitādū. vt d ipo po
tuerit dici illd amos. 9. q ipse ē dñs deus
exercitū q tēgit terraz. Nā terrā xps te
tigisse dī: qñ feretrū tetigit in q portabat
terrenū corp⁹ mortuū. ¶ Ad ascēsu
volūtātē dīc. Adī at qui portabat steterūt.

Ubi sciendū q illi q portabāt dīfunctū vi
dētes q xps accesserat ad loculū: assense
rūt sibi: q videbat velle tenere feretru:
spātes ēt videre miraculū: vt dici potue
rit eis illd exo. 14. Nolite timere state 7
videte magnalia dñi q factur⁹ est hodie.
¶ Ad imperiū maiestātē dīc. Et ait
adolescēs tibi dico surge. Ubi sciendū q
xps tanqz dñs ver⁹ cuius dñe ē facere: iu
xta illd ps. Ipe dixit 7 facta sūt: ipatine
loquit. d. surge. Et i h scdm Titū. apparet
differētia xpi suscitantē mortuos 7 aliorū
sanctorū: q xps ppria virtute: 7 iō solo v
bo. Alij vero virtute diuina 7 nō ppria: 7
ideo p inuocatōez diuini nois: 7 aliquis
alijs signis. ¶ Ad inditū ptatis di
cit. Et resedit q erat mortu⁹ 7 cep loqui.
Ubi sciendū q diuina potētia nō indiget
ad operādū interuallo tps h3 statim vt
vlt opat. Nā iuxta illd ps. Quia quēcūqz
voluit dñs fecit. 7 iō scdm Titū. statim vt
xps voluit: Iste defunct⁹ stetit. ¶ Ad
ad effectū alacritātē dīc. Et dedit illū mī
sue. Ubi sciendū q ista vidua vidēs sibi
viuū filiū datum potuit alacriter iocūda
ri: 7 dñe illud q dixit anna de filio quē a
dño obtinuit. d. i. Re. 1. p puero isto exani 7
dedit mihi dñs petitiōem meā. ¶ Scien
dum ē aut circa ptem istā loquēdo mora
liter: q p istum mortuū resuscitatū a dño
intelligunt hoies peccatores q spūaliter
resuscitant a x^o. Ubi sciendū q quātū ad
peccatōē q resuscitat a xpo. 7. possum⁹ p
siderat q hic tēgunt. Nā p^o dī q xps ac
cessit. 2° q tetigit locū. 3° q illi qui porta
bāt steterūt. 4° q xps vocauit eū. d. ado
lescēs 7c. 5° q resedit. 6° q fuit locut⁹. 7°
q dedit illū mī. Sic pportionalr ad resu
scitādū peccatōē: xps accedit p benignā
pñtionē: tangit p internā inspiratōem:
peccō: d3 stat p pñptā exhibitiōē: xps vo
cat p externa: pñcatōem peccatō: sedet
p amarā pñtionē: loquit p aptā cōfessio
nē: tradit eū mī p gratā recōciliatiōē.

Primo dico qd ad peccatorem resuscitatum xps accedit p preuentione benigna. Nam l3 ho p se possit in peccati cadere: non tñ pot a peccō resurgere: nisi grā dī preueniēte. Nam scdm aplm. 2. ro. 3. Nō sum⁹ sufficiens cogitare aliqd a nob: qñ ex nob s3 sufficiens nra ex dō ē. qñ aut peccōr ad se reuertit ⁊ reuerēter deū cognoscit: vt suū dñm tūc deus inclinat: ⁊ puenit cū sua grā. Uñ ecclē. 32. Prio reuerētia accedet tibi bōa grā. **¶** Hoc aut fuit nobis figuratum Jon. 1. vbi finalr dī qd cū Jōas nō lēs obedir dño fugeret a facie ei⁹ ⁊ dscēdis ad interiora nauis ⁊ ibi dormiret: qd vidēs gubernator nauis accessit ad eum ⁊ sibi dixit qd tu sopore spūm surge ⁊ luoca dum tuū. **¶** Ubi sciē. qd p Jonaz fugiētē a facie dñi itllī pot qlibz peccōr: qui a dō fuger dī dū volūtariē recedit a filio de quo dī puer. 28. Fugit ipius nemie p sequēte. Iste dī dormire qd negligit opera virtuosa. **¶** Per gubernatōrē vō nāis vigilē ⁊ excitantē Jonam: intellr xps qui qm i se ē instruit hoīem ⁊ gubernat. iuxta qd ipse dīc Jf. 48. Ego domin⁹ de⁹ tuus docens vtilia ⁊ gubernans te i via q ambulas. Iste vidēs peccōrē i sua pigritia dormiētē eū excitat vt surgat. d. Et quid sopore ⁊c. **¶** 2º dico qd xps tñgit per iternam ispiratōem. Nam xps vidēs hominem in peccis tacentem postq̄ preuenit eū sua grātia aliquando tangit ipsū ispiando interiora vt a peccato resurgat. **¶** Et sic figuret per illū angelum qd tetigit elyam de quo suialr dī. 3. R. 19. qd cū elyas dormiret i vmbria iunip: ecce angelus dñi tetigit eū. d. surge ⁊ comede grādis enim tibi restat via. Sic re vera duz pigritam⁹ in uitijēmos inspirando excitat dñs vt surgamus ⁊ epulemur in grā quia nob restat grandis via pegrinatio: dum cōuersamur in mūdo anteq̄ veniamus ad gaudia paradisi. **¶** 3º dico qd peccator d3 stare per p̄mptam exhibitio

nez. Nā peccator vidēs qd xps tā miseriacorditer puenit accēdendo: tā efficaciter tangit interi⁹ inspirādo d3 firmiter stare sibi obediēdo iuxta illud qd sibi dī ecclīa stici. 2. Fili accedēs ad fuitutē dei sta in iusticia ⁊ tiorē ⁊ ppara aiam tuā ad tēptationē. In tiorē p recordationē p̄teritorū maloz. In iusticia p exercitiū opū virtuosoz ⁊ pparare aiam ad tēptationē p euasione supuenientiū vitioz. **¶** Quarto dico qd xps peccōrē vocat p externā p̄dicatio nem. d. adolescēs tibi dico surge. Nā xps nō solū inspirat peccōrē mentalr: s3 et ipm erudit vocalr vt a peccō resurgat dum ei p predicatorē euangelicū nunciādo penaz ⁊ gloriam: vitia ⁊ virtutes veniam p̄mittit. d. illud Ephe. 5. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te xps. **¶** Nō igit sic vocat⁹ a xpo d3 ipm audire cū reuerētia ne sit d ill de qbus pqueritur dñs puer. 1. d. Vocauit ⁊ renuistis: extēdi manū meā ⁊ nō fuit q aspiceret: despectis oē p̄siliū meū ⁊ increpatioes meas neglexistis. Sed tamen aduerte quid sequitur. Ego quoq3 in interitu v̄ro ridebo ⁊ subsanabo cum vobis qd timebatis aduenerit. **¶** Quinto dico qd peccator debet sedere per amaram contritionē. Nā qñ peccōr videt se aliquo supradictoz modoz vocatū a dño: d3 se ipm ad consciētā recolligere instar sedentis qui recolectus residet ⁊ cogitare offēsas quas fecit domino ⁊ p̄teri cum dolore. d. illud. i. esdre. 9. Ego sedebam tristis vsq3 ad sacrificiū vesperinum. **¶** Sexto dico qd peccator d3 loqui per apertam confessionē. Nam post quā peccator de peccatis cōmissis contritionē habuit: debet ea integre confiteri. iuxta illud ecclīastici. 4. Non pfundaris p̄fiteri peccā tua. ⁊ qñ dī ecclīastici. 17. Cōfiteberis inquit viuens: viuus ⁊ sanus cōfiteberis. **¶** Septimo xps dat eū n̄rī p gratā recōciliationē. Nā qñ peccator de suis peccis doluit ⁊ confessus est integre

xps p^o remittēdo culpā p^o fert grām: et sic
scē m^o ecclie reddit viū: ipm p^o iungēdo
turmis fidelīū: collocatur postmodū i glo
ria padis. ¶ Sciendū ē at circa resuscita
tione istius adoleſcētis q^o inuēto in testō
veteri tres mortuos resuscitados. s. filiū
mulieris sananimit^o quē suscitauit Elyse^o
in cenaculo et tradidit m^o: iste erat puer
de quo d^r. 4. R. 4. ¶ Filiū vidue serapri
ne quē suscitauit Elyas et tradidit m^o in
inferiori domo et iste erat adoleſcens. de
quo 3. R. 17. ¶ Aliū inuentū ē resuscitū
ab Elyseo mortuo: q^o suscitatus fuit in se
pulcro Elysei: et iste erat in etate virili. de
quo d^r. 4. R. 13. q^o quidā sepeliētes hoīez
vidētes latrunculos p^oecerūt cadauer in
sepulcro Elysei q^o cū tetigisset ossa Elysei
reuiuit et stetit super pedes suos. ¶ Xps
igit^o p^oportional^o in nouo testō tres alios
mortuos resuscitauit. s. puellā filiā archis^o
nagogi in domo instar pueri in cenaculo
reddito m^o viuo. de quo d^r. Mat. 9. Re
suscitauit etiā adoleſcentem filiū m^ois vi
due in porta ciuitatis instar adoleſcentis
redditi m^o in domo inferiori. de quo h
Luc. 7. Resuscitauit etiā Lazary i etate vi
rili in sepulcro instar illi^o viri q^o suscit^o
fuit in Elysei sepulcro de quo Jo. 11. Scien
dū est igit^o q^o p^o istos tres mortuos resusci
tatos a xpo intelligi possunt tria genera
hoīum mortuoz spūal^o quos xps resusci
tat si volūt ad ipm p^oueri. Ubi sciendū q^o
aliqui hō peccat p^o affectū: et sic spūal^o mo
ritur p^o consensum interiorē. Aliquando p^o
effectum exteriorē. Aliquādo per conti
nuationem. Illi qui peccant per consensu
interiorē significant p^o puellam in domo
mortuā. Qui p^o effectū exteriorē: p^o adole
ſcentē in porta ciuitat^o. Qui vero p^o vsum:
p^o Lazary fetidū in monumēto et quatrīdua
num. Sicut autē xps suscitauit illos tres
mortuos corporāl^o: ita suscitā potest om
nes spūal^oiter iuxta illud Eb: c. 11. Al mortu
is suscitare potens est deus. ¶ Sciendū

etiā q^o q^o homo p^opter peccā h^o nām coru
ptam magis ad malū q^o ad bonum: iuxta
q^o dixit d^os Mo: gen. 8. seuſus enī et co
gitatione hūmā cordis p^ona sunt ad malū
ab adoleſcētia sua: h^o post peccā resurgat
a peccato: tñ h^o q^o hō plus peccauit h^o
h^o in ipso remanet maior inclinatio ad pec
candū. et hoc est q^o xps in nūit istos tres
mortuos suscitādo. ¶ Ad de puella mortua
q^o significat peccā p^o p^oſensū indebitū: d^r sur
rexisse: q^o q^o a peccō p^oſensū solūmō suscita
tur nō remāet in eo tanta inclinatio: quā
ta si ope p^omissiſſ. ¶ De adoleſcente at mō
tuo q^o significat peccōre mortuū p^o op^o illi
tū: d^r q^o reſedit. q^o sic ille q^o fedet ē magis
curuat^o ad terrā: q^o q^o stat erect^o: sic hō q^o
peccauit ope: magis q^o q^o solo p^oſensū. ¶ De
Lazaro mortuo q^o significat peccōre mortu
um p^o vſū d^r q^o p^oſit ligat^o man^o et pedes
et q^o factes ei^o sudario erat ligata. q^o sic il
le q^o h^o man^o ligatas nō p^ot liber opari: et q^o
h^o pedes ligatos: nō p^ot expedite iceder
nec q^o h^o faciē vellatā p^ot clare vidē sic i
peccōre peccāte ex p^oſuetudine remāet etiā
p^o resuscitandem a clpa difficultas ad be
ne opandū: q^o significat p^o man^o ligatas. ad
meritorie diligendū q^o designatur p^o pedes
ligatos. Ad clare contemplandū: q^o signi
ficatur per faciē velatā. Unde de talib^o
bus d^r ecclastic. 23. Homo assuetus i ver
bis iproperij: i oibus diebus suis non eru
diatur.

Quinta pars.

Equit. Accepit autē oēs timor
et. Ubi tangit celebratē extol
lentem iocūdius. q^o pbat ppli le
ticia generalis. Ubi sciēdum q^o de natu
ra alicuius insoliti est q^o vidētes i admi
rationem inducat: et si res bona debet de
um laudare. Secūduz h^o igitur in pte ista
q^ottuo: possumus p^oſiderare. s.
Prātis admirationem.
Abaisstatis p^omendationem.
Dignitat^o expressionem.
Prētatis dignationem.

Quam ad p^m dicit. Accepit autem
oēs timor. Ubi sciendū q^d hoies vidētes
rem tam insolitam. s. adolescentē ad vbu
xpi resuscitatum multum admirati fuerit
vt de ipso dicatur illud ps. Timebūt ge
tes nomen tuum dñe. **Q**uam ad 2^m dicit.
Et magnificabant eum. Ubi sciendū q^d cō
ueniens est vt qñ aliquis facit aliq^d gran
dia: q^d sibi laus attribuat^r et gloria et a vi
dentibus cōmendetur: q^d igit xps fecit taz
stupende miraculum: merito debuit ma
gnifice cōmendari. ad qd inuitat nos ps.
d. Magnificat dominum mecum et exalte
mus nomen eius in idipsum. Et ecclesi
43. Benedicentes dñm exaltate illū q^m
potestis: maior est omni laude et quis ma
gnificabit eum sicut est ab initio. q. d. nō
potest ab hominib⁹ explicari. **Q**uam ad
dignitatē expressionem dicit. ppha magn⁹
surrexit in nobis. Ubi sciendū q^d i duo
bus exprimitur dignitas xpi. p¹ q^m ad co
gnitiōis claritatē. q² ppha. 2° q^m ad opa
tōis ptatē: q² magn⁹. vt sic fuerit yhs na
zaren⁹ qui fuit vir ppha potēs ope et ser
mōe corā deo et oī pplō. Luc. 24. Et sic me
rito possit sibi dici illō ps. Magn⁹ es tu
et faciens mirabilia: tu es de⁹ sol⁹. **Q**uam
ad pietatē dignatōem dicit. Et q^d de⁹ visita
uit plebē suā. Ubi sciē. q^d magna pietas
et mia fuit q^d dei fili⁹ voluit gen⁹ hūanum
visitare psonalr cum hoibus puerlando:
vt in hoc oñdant viscera misericordie dei
nri in quibus visitauit nos oriēs ex alto.
Luc. 1. Nam ipse pdixerat Exo. 3. Visitas
visitauit vos et vidi oia que accederunt in
egyptio et dixi vt educam vos de afflictōe
egypti et ad terram fluentē lacte et melle.
Visitauit nos et eduxit de tenebris pecca
torū vt educat ad terrā de qua dicit. ps.
Portio mea domine sit in terra viuētū.
Ad q^d terram etc.

Dominica. xvi. post pentecostē. Euan
gelium. 57.

Quam intraret yhs in domū
cuiusdam pncipis pharisei
sabbato manducare panē et
ipsi obstruabant eū etc. Luc.

14. Sic nos videm⁹ in istis

corporalibus q^d infirmitates a bono medi
co curantur p sua opposita: vt si sit ifirmē
tas cāta pp frigus curatur p remedia ca
lida et econuerso. Sic suo modo est i spūa
libus q^d infirmitas spūal⁹ q^d cātur p aliq^d
viciū d³ curari p virtutē sibi oppositam.
quē modū xps n^r pfectissim⁹ medicus te
nuit et nos docuit obseruandū. iuxta illō
Brego. in qdā ol. qui ait. sic arte medicie
calida frigidis et frigida calidis curatur
ita dñs n^r p¹ia opposuit medicamēta peccis
vt lubricis p¹inentiā: tenacibus largitatē
iracondis māfuetudinē: elatis p¹ciperet
humilitatē. **S**ciendū est aut q^d in p¹mis
parentibus nris generalr loquendo fuit
triplex peccm ad q^d secutus fuit inter alia
vnus defectus maximus. s. ignorātia itel
lectum obscuras. Nam p¹mi parentes pec
cauerūt peccō gula d³ fructu ligni veriti co
medendo. peccō auaritie inordinatē sciam
appetendo: volentes scire bonū et malum
q² auaritia nō solum est d³ rebus tpalib⁹:
sed et spūalibus. peccato et superbie se in
debite extollendo: q² voluerūt esse sic dii.
Ad istam at p¹uaricatōem cōsecut⁹
fuit d³fcūs ignorātie in cognoscēdo: vt iux
ta illō Eph. 4. Sint i tenebris obscuratū
hōtes itllcm alienati a via dei p ignoran
tiaz q^d est in ill⁹ pp cecitatē cordis eorum.
Xps igit vt pfectus et pius p¹ et medi
cus gen⁹ humanū curauit et curatū oñdit
a supradictis p eoz opposita in euangelio
hodierno. Nam curā peccō gula oñdit p tēpe
rantia in panis manducatiōe. Peccō auari
tie: in ydropici curatione. supbie: i loci di
spositione. sequitis ignorantie: in obserua
tione sabbati explicatione. fm si igit in h
euangelio brūs Luc. q²tuor tangit. s.
Exēplū sobrietatis in vrendis.

Actū potestatis in' operandis.

Intellectū veritatis in obseruandis.

Documentū humilitatis in appetendis.

¶ Primū pbat cib⁹ repat⁹. 2^m infirmus liberat⁹. 3^m sensus declarandus. 4^m situs demonstratus. 1^m in prin⁹. 2^m ibi. Et ecce hō qdā 7c. 3^m ibi. Et rñdens ad illos 7c. 4^m ibi. Dicebat aut ad inuitatos 7c.

Prima pars.

Quantū ad primū. s. exēplū sobrie

9 **¶** tāj q pbat 7c. dīc. Lūz intraret yho 7c. Ubi sciendū q i h q xps

of h māducare panem: non carnes qzuis noie panis in scriptura intelligat oīs cib⁹ licitus: dat intelligi ei⁹ repantia in victu. In domo aut pheī vt inuidi ipm obseruarent. fm h igit in pte ista tria possumus considerare. s.

Xpi benignitatē gratiosam.

Ypūs sobrietatē virtuosam.

Phariseorū malignitatē inuidiosam.

¶ Quantū ad p̄mū dīc. Lū intraret yho 7c. Ubi sciendū q magna benignitas erat xpi q sic ostenderet se familiarē pheis q̄s tam sciebat sibi infidiari. Nam fm Titū. Volēs eos ad viā vitāz inducere: ad eos aliqñ familiarit' declinabat. **¶** 2^m ad 2^m dīc manducare panē. Ubi sciendū q i in scriptura vt dñi ē accipiat panis. p oī ci bo tñ intelligi p̄t repantia xpi p qz pecnū gule destruxit. vt sic dicat d ipso illd Isa. 33. Panis ei dat⁹ ē aq eius fideles sunt.

¶ Quantū ad 3^m dīc. Et ipsi obſuabant eū. Ubi sciendū q pheī ostendētes se zelatores obseruatiōis legis: infidiabant xpo si faceret aliquid cōtra precepta legis: 7 qz lex erat de obseruantia sabbī: infidiabant si xps aliqd faceret in sabbio scdm Ciril lū. ex q ipz reprehēdere possent. **¶** Sciēdum ē aut circa ptem istam loquēdo moraliter q p istuz pheum q interpretat di uisus intelli pōt peccator: qui of pp pec catū diuisus a deo. iuxta illud Jb. 59. Iniquitates v're diuiserūt inter vos 7 decum

nīm: 7 peccata v'ra abscederunt faciez ei⁹ a vob ne exaudiret. Und dīxit xps disci pulis **¶** Mat. 5. Nisi habūdauerit iusticiā vestra plusqz scribay: 7 pheorū non intra bitis in regnū celorum. **¶** Per domum aut isti⁹ pheī qz Chriſtus intrauit: intel ligi pōt anima peccatoris qz tunc xps in trat: quando dat sibi grāz vt dimissis pec catis ad veram penitētiā cōuertantur ad qz intrandaz sollicitat xps peccatores d. apoc. 3. Ecce sto ad hostiū 7 pulso si qz audierit vocē meam 7 apernerit ianuam intrabo ad illum 7 cenabo cum illo 7 ipse meē. Nam quando xps ex sua benignita te pulsanti 7 inducēti ad penitentiā hō aperit anime sue ianuaz per p̄sensum. tūc intrat ad ipsum per grām vt tandem in tret ad xpm per gloriā. **¶** Ista aut do mus qz xpus intrat per grām figuratur per domū de qua dicitur. puer. 9. Sapiē tia hēdificauit sibi domū excidit colūnas septem. **¶** Ubi sciendū q per istaz sapiē tiaz intellr xps cui appropiat in diuina sapientia iuxta illud. i. cor. 1. Nos predica m⁹ xpi dī virtutē 7 dī sapientiā. **¶** Per domū aut quē hēdificat intellr vt dictū ē ania peccatoris. vt sic dicat de ipsa illd 3a ch. 12. Erit dom⁹ dñi quasi dī. Re vera qñ peccator: p̄uersus fact⁹ est dñs: qz decorus aspectu p grām 7 manu fortis p virtuosā opa. tē aia ei⁹ efficit dom⁹ dei. **¶** Per se prem aut colūnas qbus sustentat domus material' intelli p̄t septenari⁹ virtutū 7 rī⁹ septenario vitioz q̄s xps excidit 7 po nit i aia vt eis firmiter sustēret. Ubi sciē dū q xps in ania hoīs cōuersi p⁹ excidit virtutē hūilitatis 7 supbiā. 7 p⁹ supbiā dī suadēdo. d. tob. 4. Fili mī supbiā nunqz in tuo sensu aut i tuo vbo dñari p̄mittas: im ipsa enīz initiū sumpsit oīs p̄ditio. 2° hūili tatē suadēdo. d. Mat. 11. Discite a me qz mitis suz 7 hūil' coris 7 inuēietis regē aia b⁹ v'ris. **¶** Quid āt sit hūilitas audi Ber nardū de. 13. gradib⁹ hūilitatiz. d. Humili

tas ē virt⁹ q̄ hō xīssima sui cognitiōe fi
bi metipsi vilescit. **Q^m** bonū sit: audi
Cass. sup illud ps. hūilitas sup vsq; i fi
nē. d. Per hūilitatē fideles sup regna pfi
ciūt: p hāc supbia tyrānica supatur p hāc
i eternū mīres coronant: nec pōt dici pfe
ct⁹ q̄ hac virtute ē priuat⁹. **2°** excidit
virtutē caritatē q̄ inuidiā: p^o inuidiā disua
dendo. d. 2. pe. 2. Deponētes oēm maliciā
et oēm dolū et filatiōes et inuidias et oēs d
tractores: sicut mō gēti ifantes ratōabiles
lac percipite. 2° dilectōez percipiendo. d. Jo.
15. Hoc ē pceptū meū vt diligatis inuicē
sic dilexi vos. **Q^{uid}** at sit dilectō. audi
Cass. sup cant. d. Nō abduci blanditijs:
nec seduci fallatijs: nec iniurijs frangi: to
to corde: tota anima: tota virtute dilige
re est. **Q^m** et bonū sit dilectō audi Au
gu. super illud Jo. In hoc māfesti sunt
filij dei et filij dyaboli. d. Sola dilectō iter
filios dei et filios dyaboli discernit: signet
se oēs signo crucis. rñdeāt oēs amē. can
tent oēs al. baptizent oēs intrēt ecclās:
ipleant lachrimis parietes basilicarum:
non discernimini filij dei a filijs dyaboli
nisi caritate: q̄ habēt caritatē sunt ex dō
magnū iudiciū: magna discretio: q̄qd vis
hē. hanc solū nō hēas nihil tibi pdest:
alia si non hēas: hē. et legē implesti.
Tertio excidit virtutem paciētie ptra
fram: et hē p irā dissuadēdo. d. ecclestes. 7.
Ne velox sis ad irascendum: q̄ ira i sinu
stulti requiescit. 2° paciam pmedando. d.
Luc. 21. In paciētia v̄ra possidebis aīas
v̄ras. **Q^{uid}** at sit paciētia audi Greg.
sup illud. Cum audieris prelia et. d. Paci
entia ē aliā mala equanimiter ppeti: cō
tra eū quoq; q̄ mala irrogat nullo dolor
morderi. **4°** excidit virtutē fortitudi
nis q̄ accidiā p accidiā dissuadēdo. d. su
tero. 8. Obserua et caue ne qñ obliuiscaris
nomē dī tui: et negligas mādata ei⁹ atq;
iudicia. 2° fortitudinē suadēdo. d. 3. re. 3.
Cōfortare et esto vir fortis et obbua custo

dias dī tui vt abules i v̄ijs ei⁹. **Q^{uid}** at
sit audi Tuliū in rethorica sua. d. Fortitu
do est inf aduersa glōsa ai fortitudo: res
arduas pulchre admistras: q̄ i aduersis
nō frangit: nec in p̄p̄is bladiēdo elenat.
Q^m at bonū sit audi Ambro. li. p̄ d of
ficijs. d. Nō mediocris ai x̄pus ē fortitu
do q̄ sola d̄fendit ornamēta v̄tutū oīū: et
iusticiā custodit: et inextinguibili p̄lio aduer
sus oīa vicia d̄certat iuncta ad labores fō
tis ad p̄cula: rigidior aduersus volupta
tes. **5°** excidit v̄tutē largitatē q̄ auari
tiā. p̄ auaritiā dissuadēdo. d. Luc. 12. Vide
te et caute ab oī auaritia: q̄ nō i habūdā
tia cuiusq; vita ei⁹ ē ex his q̄ possidet. 2°
liberalitatē docēdo. d. Luc. 6. Date et dabi
tur vob. **Q^{uid}** at sit. audi Aug. d̄ dif
finitōib⁹. d. Liberelitas ē mor⁹ qdā ai: fa
ciēs et approbas libas largitōes sine spe
retributōis. **6°** excidit virtutē abstine
tie q̄ gulā: p̄ viciū gule dissuadēdo. d. Luc
21. Attēdite at vob ne forte grauē corda
v̄ra i crapula et ebrietate hui⁹ vite et s̄uēi
at i vos repētina dies illa. 2° sobrietatem
suadēdo. d. 1. thy. 4. Tu x̄o vigila i oib⁹ la
borā: op⁹ fac cuan⁹: misteriū tuū i ple: so
bri⁹ esto. **Q^m** bonū sit audi Gre. d. De
abstinētia pdeūt caste generatōez: rōnabi
les volūtates: salubria p̄ficia et puolūtaria
caro percipiscētis morit et v̄tutib⁹ sp̄s in
nouat. **7°** excidit v̄tutē castitatē q̄ luxu
riā. p̄ luxuriā dissuadēdo. d. 1. cor. 6. Fugi
te fornicatōez oē pecm̄ q̄cunq; fecerit hō
extra corp⁹ ē: q̄ at fornicat i corp⁹ suū pec
cat. 2° castitatē suadēdo. d. Luc. 12. Sit lū
bi d̄ri p̄cincti. Ubi Gre. Lūbos ei p̄cingi
m⁹ cū carnis luxuriā p̄ p̄cinctiā coartam⁹
Q^{uid} at sit audi Aug. d̄ diffinitōib⁹
d. Castitas ē virt⁹ s̄b iugo rōis ipetuz li
bidinis refrenās. **Q^m** at bonū sit audi
Ciprianū de. 12. abusiōib⁹. d. Pudicitia ē
ornamentū nobiliū: exaltatō humiliū: vili
um pulchritudo: solam merētū: augmē
tū oīs pulchritudinis: decus religionis:

minoratio criminum: multiplicatio merito
rū: creatoris omnium diuina. **E**ste septe
narius virtutū fuit nob figurat⁹ p septe
filias ier^o. de qb⁹ final^r d^r. exo. 2. q⁹ ier^o
hūit septe filias custodiētes gregē: q⁹ cuz
vellēt adquare grege⁹ 7 phiberent ab
alijs pastorib⁹ madianitidis regiōis: sup
ueniēs **E**dy. defendit puellas: 7 ipis de
fensio adaquit gregē. **E**bi sciendū q⁹
p ier^o q⁹ interpretat honor dñi: sine supflui
tas grē: intelligi pōt de⁹ p^r: cui principa
liter honor dñet. iuxta illd. i. th. i. Regi
seculorū imor. 7 inui. soli deo honor 7 gla
in secula se. Amē. **A** quo ē hūdantia grā
rū. iuxta illud eph. 2. De⁹ oñdit in seculis
supuenientib⁹ hūdantes diuitias grē sue
in bonitate sup nos in xpo yho. **P**er
septem aut filias ier^o intelligunt. septem
virtutes p^rdicte: q⁹ iō filie dī dicūt q⁹ ipas
habētes efficiunt filij dei. **P**er gregē
āt quē pascūt 7 adaqūt iste: itell^r p^r grex
potentiaz 7 in q⁹ sunt in hoie: q⁹ iste vir
tutes debent suo mō reficere: q⁹ a^o mō in
tellectiuas: a^o mō sensitiuas: oēs at quasi
vnū gregē. iuxta illud. i. petri. s. **P**ascite
q⁹ ē in vob gregē dī. **E** tñ aduerte q⁹
multociēs accidit q⁹ cuz iste virtutes vo
lūt adaqre gregē potētiā: obuiāt sibi pa
stores madiāite ipas ipediētes. **E**bi sciē
dū q⁹ p istos pastores q⁹ interpretat iniqui
intelligunt vitia q⁹ septe supradictj virtu
tib⁹ opponunt 7 impediūt ne reficiāt gre
gē suū. q⁹ cognoscēs beat⁹ Jac. i. canē. sua
4° diē. **E**ñ bella 7 lites in volūnōne ex p
cupiscētis vris q⁹ militāt i mēbris vris.
E 3° at hō sic impugnet: tñ filit fragil^r p
fortat q⁹ seqt q⁹ **E**dy. dñsavit puellas
7 adaquit gregē. **E**bi sciē dū q⁹ p **E**dy.
eductore ppli isrlitici d egypto itell^r xps
q⁹ genus hūanū eduxit d tenebris pccōz.
Iste igit vidēs in hoie pugnā tā validā:
adiuuat ad dimicādū p vitia 7 sic hīc gre
gē q⁹ cognoscens apls diē. i. cor. 10. Fidel^r
āt dō est q⁹ n patietur vos temptari s id

q⁹ pōtis: 7 faciet cū temptatōe etiā puen
tū vt possitis sustinere. **S**cda ps.

Equit. **E**t ecce hō quidā ydropi
s c^o 7c. **E**bi tangit actū p^ratiō in
opandis: q⁹ pbat infirm⁹ libera
r⁹. **E**bi sciendū q⁹ act⁹ magne p^ratiō fuit
qñ ydropicū ita subito sanitati restituit:
cui⁹ tñ cure: q⁹ tē erat dies sabbi quē ob
seruabāt iudei pbandō qrit ab eis si die
illa licitū sit curare: vt ex h magna: hēat
obseruatōez sabbi declarādī. s. h igit in p
te ista q⁹ttuo: possum⁹ p^riderare. i.

Calamitatez infirmantis.

Sagacitatem inquirētis.

Malignitatem simulantis.

Virtuositatem liberantis.

Quātū ad p^m dicit. **E**t ecce homo 7c.

Ebi sciendū q⁹ iste infirm⁹ cognoscens
virtutez in medico: corā ipso stabat expe
ctās ei⁹ miaz sanatiuā. **E** 2° ad 2^m diē.

Et rñdens yhs 7c. **E**bi sciendū q⁹ rñsio
d q⁹ hic d^r. 7 rñdens yhs 7c. d^r referri ad
illd q⁹ dñm fuit sup^r q⁹ ipi obsuabāt eū.

scdm Bedā. **I**nterrogat aut eos scdm
Cirillū. vt ex ei⁹ interrogatōe cōfundat
phicoz malitiā. **E** 3° ad 3^m diē. **A**t illi

tacuerūt. **E**bi sciendū q⁹ phiei audita inter
rogōne xpi vtz licēt curari sabbo: fuerūt p
plexi qd rñder dberēt: q⁹ si sic seipos red
dāt clpabile obsuādo. si n accusabāt faci
ētes oppo^m dū aialia bruta i picul^r exñtia

ēt sabbato liberabāt: 7 iō tāq⁹ vlti elege
rūt tacerē. **E** 4° ad 4^m i^okoz diē. **I**pe dō

apphēlū sanauit eū ac dimisit. **E**bi sciē. q⁹
xps vt p^r vidēs ate se stātē ydropicū: co
gnoscēs ei⁹ affcū vt sanaret l^r n auderet

metu phicoz pp diē sabbi xbis expmēt n
curās h^r Ciril. de phicoz ifidijs sibi p^rulic
bñficiū sātāg. **S**ciē. ē ē h^r **E**ho. q⁹ xps

i h^r q⁹ n curādo d turbōne phicoz ydropicū
sanat: dat nō itlligēt q⁹ cū ex aliq scō nfo

puēt aliq mag⁹ vtilitas n dberm⁹ illd ob
mittē: 7 aliq maliuoli p^rbēt. vñ d^r mar.

15. q⁹ cū semel replēdiss^r phicos 7 discipli

olcerent sibi. Seta q: pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt. Rñdit finite eos ce ci sunt ⁊ duces cecoz. **T** Sciendū ē autē circa istā ptē principalē q: p istū ydropicū itellr pccōr qlibz cuius cā. q: ydropesie ē infirmitas q cātur i hoīe pp defectū calo ris natural' digerētis in epate ex q fit q humores veniūt ad ptes exteriores ⁊ in ter capiūtur iter carnē ⁊ cutē. **Uñ** dñ ydro pesia ab ydrō q ē aqua ⁊ p q ē hūor: qñ hūmor aque⁹. ex q infirmitate seqtur tu mor exteri⁹ sitis interi⁹: haneli⁹ fetid⁹: ⁊ multa alia accidētia mala. Sic spūal'r lo quendo hō qñ caret amore diuino efficit ydropicus ⁊ fetidus. Unde sciendū q in ydropico septē possumus psiderare per q possunt itelligi 7^m vitiū capitalia oppo sita. 7. vitiū dñs in pte pcedenti. s. **T**umorē inflātē significatiū supbie. **Fetorē** inficientē: significatiū inuidie. **Palorē** decolorātē significatiū iracōdie. **Torporē** deprimētē: significatiū accidie. **Ardorē** psumētē significatiū auaritie. **Liquorē** habūdantē significatiū igluuie. **Humorē** defluētē significatiū luxurie. **T** Prio dico q i ydropico psidero tumo rem inflātē significatiū supbie qñ hō hz in corde dñi. s. non vlt obedire dñs mādāg. **Nō** aduertentes tumidi superbi q iuxta illud ecclesiastici. 4. Odibilis est corā deo ⁊ hominibus supbia. pp q reprehenditur Job. 15. vbi dicit. Quid tumer ptra deum spūs tuus. q. d. nec tumere deberemus sz humiliari considerādo penā que debetur supbis. de qua Deutero. 17. Qui autē sup bierit nolens obedire sacerdos ipso q eo tpe ministrat dñō deo tuo ⁊ decreto iudi cis: moriet hō ille ⁊ auferā malū de isrl: pcutsq ppl'a audiens timebit vt null⁹ de inceps tume scat supbia. Quid at sit audi **Hug**. libro de anima. d. Superbia ē ella tio viciosa: q inferiores despiciens supe rioribus ⁊ paribus satagit dominari. **Q**ue ipsam foueant audi **Hugo**, de

claustro anime libro. l. di. Quattuor enim sunt que trahunt currum ellationis. s. amor dominādi amor: proprie laudis: con temptus ⁊ inobediētia. **T** Quantū malū sit audi **Cassio**. super ps. 14. d. Superbia de angelo dya^m fecit: ⁊ homini mortem in tulit ⁊ pcessa beatitudine vacauit: malo ruz omniū mī: scelerū fons: vena negtie. **T** 2° in ydropico cōsidēro fetorē inficien tē significatiū inuidie qñ homo hz in cor de. **Nam** iuxta illud puer. 14. Putredo ossiū inuidia. **Nō** tñ aduertūt isti miseri q dñ Job. 5. Paruulū occidit inuidia. **I** le puulus dicit q instar puli non hz scien tiam ⁊ talē occidit inuidia. **T** 3° autē malum sit audi **Allan**. de planctu natuf d. Inuidia qd mōstruosius: monstrū qd clāpnosius: dānum q culpabilior culpa: q penaliior pena: h ē erronee cecitatis abis sus: hūane mentis infernus: cōtentionis stimulus corixatiōis acule⁹. **T** 3° i ydro pico cōsidēro palorem decolorātem signi ficatiū iracūdie. **Nam** cū ira scdm phm sit ascēsus sanguinis circa cor: ex h acci dit vt sanguis relinquat ptes exteriores ⁊ sic hō vertit i pallorem. **Uñ** eccl. 25. Ne quitia mulieris imutat faciem suā. **N**on aduertētes isti miseri illud Job. 5. Viruz stultū interfecit iracūdia. **T** Quid at sit ira audi **Hug**. d. Ira ē subita animi tempe stas q dum inordinate se pcutit cor hoīs ad insaniā ptrahit. **T** Quantū malū sit audi **Greg. 5^e** morl. d. Quanta sit iracū die culpa pensare possum⁹ p qñ pacientia pditur: vt qd: quo ve ordine sit agendum aio nesciat: quia nimirū intelligētē lucez ita subtrahit cum vt mentem pmouendo confundat. **T** Quarto in ydropico confi dero torporē deprimētē significatiū accidie p qñ homo piger efficitur in ope ribus virtuosis. **N**on tñ aduertūt isti mi seri q dicitur puer. 19. Qui negligit viāz suā mortificabit. **T** Quid autem sit au di. **Bernard**. d. Accidia est qdam ai tor

por quo vis negligit aliqua bona inchoa
re: aut fastidit perficere. **¶** **Q**^m malum fit:
audi leo^m papa in sermone de apparitōe
d. **N**ō dormientibus puenit ragnū celorū
nec ocio et defidia torpentibus beatitudo
eternitatis repromittit. **¶** **5**^o in ydropico
considerare possum⁹ ardorem cōsumētē
significatiū avaricie. Nam ydropic⁹: qz
hūores diuertunt ad extrinsecā: p cōse
quē ptes exteriores sicce remanēt semp
fitit: qz p⁹ bibit tāto p⁹ fitit: et signi
ficat ardore avaricie: qz avarus: nunqz sa
tiat iuxta illud ecclⁱ. 5. Avarus nō iplebi
tur pecunia: cōparatus igit q nunqz dicit
sufficit puer. 30. **¶** Non tū miseri aduer
tunt qz dicit puer. 15. Cōturbat domū suā
qui sectat avaritiā. i. aiaz xpi domū. **¶** **6**^o
in ydropico cōsidero liquorez hūdatem
significatiū ingluvie: quo hoies viuere
late volūt: faciētes s corpore deū suū. Be
quib⁹ ap⁹ p⁹ h⁹ 3. **¶** **A**bi ambulāt quos
sepe dicebā vob: nūc autē et f⁹ dico ini
micos crucis xpi: quorū finis inferitus: q
rum d⁹ venter ē: et glā in cōfusione iporū
qui terrena sapiūt. **¶** **Q**^m malum fit: au
di Ambroxi^m in sermōe de. xl. d. Fames
amica virginitatis ē inimica laxiuit: satu
ritas vero castitatē propigit: nutrix ille
cebrū. **¶** **7**^o in ydropico cōsidero hūorez
defluētes significatiū luxurie: p q hoies
eneruant. d. qbus Jac. 5. Splati estis sup
terrā et in luxurijs enutristis corda v⁹a
nō aduertētes miseri illud amos. i. Disp
dā inquit dñs habitatorē de cāpo ydoli: et
tenētem sceptrū de domo voluptatē et lu
xurie. **¶** Quid fit audi Aug^m. d. Luxu
ria est imoderata carnis peculāria dulce
venenū iporū: moro: p⁹nitio: sapotō: que
humanū corp⁹ debilitat: et viril⁹ animi ro
bur enervat. **¶** **Q**^m malū fit audi Bre.
i moral. d. Ex quo sel⁹ mentes alicui⁹ occu
pauerit: vix eū bona desideria cogitare p
mittit: sunt enim viscosa desideria: qz ex
suggōe outur cogitatio: ex cogitatioē af

fectio: ex affectioē delectatio: ex delecta
tione cōsensu: ex p⁹sensu opera⁹ ex opera
tione consuetudo: ex cōsuetudine despera
tio: ex desperatioē peccati defensio: ex de
fensioē gliatō: ex glā dānatio. **¶** **I**ste se
ptenari⁹ fuit nob figurat⁹ p illos. 7. spri
tus neqssimos: quos dyabol⁹ sec accip⁹ ad
tēptandū hoies de quib⁹ d⁹ **A**bat. 12. Cū
immūds sps exierit ab hoie et require
eua⁹. pte. **¶** Sciendū est at qz
homo pp peccā efficit ydropic⁹: nūc deside
rās curari ab infirmitate peccati d⁹ instar
hui⁹ stare añ deum dō cū ps. Dñe añ te
omne desiderū meū et genuit⁹ me⁹ a te nō
est abscondit⁹. Ad qz ipse ps. nos admōet
d. **E**cce adorem⁹ et pcedam⁹ añ deū plo
rem⁹ coram dño qui fecit nos qz ipse ē dñs
deus nr et. **¶** **E**t aut peccator: cui lachri
mis dictam miam postulauerit: instar h⁹
recipiet sanitatē: d⁹ iuxta illud ps. **I**pse
ē qui sanat cōtritos corde et alligat cōtri
tiones eoz. **¶** **S**z aduerte pueniētē mod
sanādi ydropic⁹. Nam d⁹ qz apprehēdit eū:
sanauit et dimisit. **¶** **A**bi sciendū qz xps pec
catorem. **A**pprehēdit p grāz pueniēdo. Sa
nat sibi grāz pferendo. **D**imittit: suo ar
bitrio relinquēdo. **¶** **P**⁹ xps peccatores
apprehēdit p grāz pueniēdo. Nam h⁹ bō
possit ex sua fragilitate cadere i peccm nō
tñ ex suis virib⁹ resurgere. qz cognoscēs
Jer. ppha: dicebat trē. 5. **C**ōuerte nos do
mine ad te et pueritem⁹ i noua dies n⁹os
sic a p⁹n. **¶** **S**ic at penitētī: xps auxiliū
nō denegat. **¶** **E**nī **I**h. 42. **E**go dñs vocauit te
ad iusticiā et apphēdi manū tuā. ad iusti
ciā. i. ad penitentiā: et manū apphēdit sua
grā pueniēdo. **¶** **N**ō igit sic apphēsus
p⁹ figuratiue d⁹re illd ezel. 8. **A**udi et ecce
emissa ē filitudo man⁹ et apphēdit me in
cincinio capij mei: et eleuauit me sps in
terrā et celū: et adduxit me i ier^m in visioē
di. **¶** **A**bi sciendū qz p istā filitudine ma
n⁹ intelli p⁹ di fili⁹ q filis manū d⁹ qz sic
māu hoies opant: sic d⁹ p⁹ o⁹ opat p ip⁹:

q: Jo. i. Dia p ipz scā sunt. Ista man⁹ ad peccatorem mittit: q: diuina grā puenit. hanc petebat ps. d. Emitte manū tuā d al to eripe me ⁊ libera me de aquis multz ⁊ de māu filioz aliēos. Iste apphendit peccatorem in cinctio capitis: qui ē aliquis globus capilloz supeminēs i capite. Ubi sciēdū q p capillos qui nō sentiūt: intellr mors hois p qz sensum amittit ⁊ motū. p cinctiū igitur hō apphendit: qn sibi ad mēoriā reducit q sit moriturus. Propter q: cuius dicit eccl. 19. **A**deo: esto q^m mors nō tardat. Sic at meditādo eleuat inter terrā ⁊ celū. q: licet corporalr sit in terra tñ terrena despic: ⁊ eleuat ad celestia. **T** 2° xps peccatōrē sanat sibi grām cōferendo. Nam q: ablata culpa dat grāz dñi ipsum sanare: qz sanitatem peccatōr dñi petere. d. illd Je. 17. Sana me dñe ⁊ sana bor: saluū me fac ⁊ salu⁹ ero q^m lau⁹ mea tu es. Uñ ps. Ego dixi dñe miserē mei: sana animā q: peccaui tibi. **T** 3° xps peccatorem dimittit suo arbitrio relinquēdo. Postqz xps peccatōrē apphendit ⁊ vocauit ad pñiam: grā pueniēte sanauit: grā i formate: dimittit eum libero arbitrio ad operādum q: voluerit. Ista dimissio peccatōrē cōuerfū fuit figurata Jo. 22. Ubi sententialr dñi: q: cū post eductōem d egypto rubēte ⁊ gradite obedissent Jo. in his q precepat eis **A**boy. pforās eos bñ dixit eis Jo. ⁊ dimisit eos. **U**bi sciēdum q p rubēitas ⁊ graditas obediētes **A**boy. q eos eduxerat de egypto intellr possunt peccatōres quos dñs educ de tenebris peccatōr: qb⁹ precip q: fuer ei⁹ mādata: qb⁹ seruātib⁹: xps significat p Jo. de nediē dimittēdo illos suo arbitrio vt dei ceptō nec ad bonū nec ad malū cogant.

Tertia paro.

Equit. Et respōdēs ad illos 2c. **U**bi tangit intellectū veritatis in obseruādis. q: probat sensus declaratus. Ubi sciēdū q signū benigni

tatis ē in doctore: q: l⁹ videat discipulos negligētes ad adiscendū nō tñ pp h dimit tit q: eis veritatē nō annūciat: vt sic ipse faciat officiū suū ⁊ ipsi si nō obseruauerit iexcusabiles hēant. xps igit vt p⁹ magf l⁹ phei essent negligētes ⁊ malinoli tñ nō pp h desistit qn eis veritatē annūciat spā liter ad pñens d obfuarōe sabbi de q req fiti maligniter tacuerit. In ista igit parte duo possum⁹ pñderat. **E**x pte xpi qōis rōabile solōne. **E**x pte pñcoz pñptionis pñsibilem deieciōem ibi. Et nō poterāt 2c. **Q**uantū ad primū dicit. Et respōndens 2c. Ubi sciēdū scdm Cirillū: q: q: pñi tanqz malinoli tacuerit ad qñtionem eis factā p ipm de obseruātia sabbi: xps tñ questioez soluit eos rationabilr repñdē dendo. **S**ciēdū est aut q: xps ad sol uendū questioez pñmissam talē rationē ad duc. Quod nō ē phibitū sed licitū facere circa illa q sunt minoris valoris: nec circa q sunt maioris. S; aialia irrātabilia pu ta bos vl asin⁹ sunt minoris valoris qz hō ⁊ ē licitū ea cadētia i puteū de ipso extra here i die sabbi. Igit nō ē phibitū sed li citū hōiem i die sabbi liberare. Sic igit. Et rñdens ad illos 2c. **S**ciēdū ē aut q: a violatiōe sabbi quātū ad pñs spectat 3° excusant p⁹ necessitatē indigētia: ⁊ isto mō excusauit xps disciplos **A**bat. 12. qñ repñdebant a pñeis q: vellebāt spicas in die sabbi. q: h faciebāt pp necessitatez fais. **N**ā necessitas i mñtis excusat. ad q adduxit exēplum ibidē de dō q in neces sitate positus comedit panes. ppōis qz nō licebat comedere nisi sol sacerdotib⁹. exēplum ēt hui⁹ hēmus de pbissimo ma tathia: qui sic habet. i. mach. 2. q infestaba tur ab inimicis dieb⁹ sabboz ordiauit q: etiā in diebus sabboz cōtra ipsos pugna rēt: q: tñ nō licebat scdm legē vbi neces si tas nō fuisset. **T** 2° a violatiōe sabbi excu sar obediētia. Nam quādo homo ex obe dientia tenetur aliqd facere q: nō pñt hñe

dilatādem: si fiat in die sabbati: non ē malū
sicut p3 de circuncisione fienda octaua die
que aliqui erat die sabbati: et de mactādis
aliquibus animalibus offerendis dō. Unde
xps Mat. 12. reprehendens phariseos
dixit. An non legistis i lege qz sabbatis sa
cerdotes violant sabbatū s. pueros cir
cidēdo et animalia mactando et sine crimi
ne sūt. Tertio excusat a violatōe sabba
ti caritas. Nam qñ ex caritate aliqua fa
cit pximo h3 die sabbati: tamen a crimie
excusatur. Et hoc mō xps excusabat i leu
ratōe infirmorū sabbato. sicut se excusat
i euangelio hodierno. Xps igit rephē
dit phariseos p fm Theo. de cecitate et
ignorantia: qz fm eos licebat curare bo
nem non hoīem: qd tamen fm legem nō
erat prohibitum vt fingeant. Et 2o repre
hendit eos de auaritia fm Bedam: qz h3
eos non licebat facere opera caritatis: et tñ
licebat facere rei familiaris et pprie vtili
tatis. Et 3o fm Bedam reprehēdit eos d
inobedientia: qz si non licebat hoīem cura
re fm eos. ergo nec bouem mactare. qd
tamen faciebāt. Sciēdum est aut loqn
do moralr qz xps hominē peccōrem signifi
cat: per ydropicū: parauit huic anima
li qz in puteum cecidit: ad designandū qz
sicut ydropicus habūdat in humore sup
fluo aqueo et fluxibili pp qz cōformitatem
h3 cum puteo vbi est aqua: sic peccatō ex
nimia delitiaz habūdantia cadit in pfun
dum peccati: a quo tñ a xpo extrahit si vult
ad ipm cōverti. qz ipse dicit Jere. Pro
lo mortē peccōis etc. Sciēdum ē etiaz
qz per istum puteum i quem peccōr dicit
cadere intelligi potest infernus qd pū
teus abissi. Unde figuratiue dī
ascēdit fumus sicut fumus fornacis ma
gne: ex q obscurat sol et aer: et d fumo pu
tei exierunt locuste i terram. Ubi sciē
dum qz per istum puteum pfundū abissi
itellr infernus in quo submergunt pecca
tores: vt de ipis possit dici illud Exo. 15.

Electi pncipes eius submersi sunt i mari
rubro abissi operuerunt eos dscēderunt i
pfundum qñ lapis. De isto puteo dī
exire fumus sicut de fornace obscuras so
lem et aere: qz ibi est ignis infernal istar
fornacis ardent: peccatores comburens.
Et d eis dicatur illd ecclastici. 38. Vapor
ignis vrit carnes eius et i calore fornacis
concertatur sicut fumus. Dī obscurat so
lem et aerem: qz peccōres in inferno hēbūt
intellectum significatum per solem obscu
ratum per peccati maculam et inter ipos
et deum erit medium significatum p aerē
obscuratum: ita qz nunq poterunt deum
videre. An Luc. 16. Inter nos et vos cha
os magnum firmatum est: vt qui volunt
hinc transire ad vos non possint: neqz iñ
huc transire. Dī at qz de isto fumo
putei exeunt locuste p quas intelligo de
mones qui instar locustarum vastantiū
omnia virentia: homines vastant et deuo
rant: vt sic sint illa bestia de qua dī gen.
37. Fera bestia deuorauit Joseph. Cuius
versutias nos admonet fugere Petrus
I. can. 5. d. Sobrii estote et vigilate qz ad
sarius vester dyabolus etc.

Quarta pars.

Egitur. Dicebat autem ad inui
satos parabolam etc. Ubi tagit
documentū humilitatis in appe
tendis. qz probat situs demonstratus. vbi
sciēdū qz loquēdo generalr vniuersa pec
cata reducunt ad tria. s. ad luxuriam: aua
ritiam: et superbiam. iuxta illud 1. Jo. 2o.
Omne qz ē in mūdo aut cōcupiscētia car
nis: aut concupiscētia oculor: aut supbia
vite. Xps igit sicut xus et bōus magister
medicus volens nos curare a peccatis om
nibus inficientibus animam postqz in cu
ratione ydropici dedit nobis curam con
tra duo. s. luxuriam et auaritiam. nunc in
ista parte fm Ambro. dat nob curā p ter
tiū. s. supbia suadēdo virtutē humilitatis.
In qua pte tria possum plicare. s.

Supbie extollētis dissuasiōe attēdēdā.
Hūilitatis pmerētis p̄suasiōe assequēdā
Atriusq; generalē rōnē intueādam.

Quantū ad primū dicit. Dicebat at̄ ad
inuitatos &c. Ubi sciendū q̄ p̄hei qui erāt
infidiatōres xp̄i multū appetebant hono
res: & iō qñ vocabant̄ ad nuptias vel alia
p̄uicia volebāt ex supbia collocari i locis
dignioribus & se alijs p̄ferre. iuxta q̄ de
ipsis loq̄tur xp̄s Mat. 23. d. Amant pri
mos accubitus in centis & primas cathe
dras in synagogis & salutatiōes in foro:
& vocari ab hoibus rabi. Quia vero in ta
libus multi vocātur & aliqui accedūt q̄ ille
q̄ vocat nescit de oibus inuitatis nō d̄ si
bi arrogāter meliorē locū accipe q̄ forte
alteri nobiliori debet dignior locus: & sic
poterit p̄fudi verecūdiā: dū de loco arro
ganter accepto vidētibz oibus expellet̄
sed h̄ igitur xp̄s in p̄te ista p̄io ne locus
incōpetens appetat dat admonitiōē in
formantē. 2° dicti sui assignat rōnem suffi
cientē. **Q**uantū ad rōnem admonitio
nem informantē dicit. Dicebat at̄ &c. Ubi
sciendū q̄ xp̄s sicut bon⁹ magister nolēs
hoies imitari p̄heos superbos: eos beni
gne informat ad vitādā istā ellationē. Nā
hō nō d̄ sibi impudēter accipe q̄ ab alijs
honorē. iuxta illud Hebr. 5. Nec quisq;
sumit sibi honorē s̄ qui vocat a dō tanq;
Marō. Et iō dicit eos informādo q̄ nō de
bent primos discubitu eligere: s̄ alios ex
pectare: vt ab inuitate s̄m suū gradū col
locentur. Uñ d̄ eccl̄iasti. i. ij. Abane in lo
co tuo. **Q**uantū ad rōnem sufficientē
dicit. Ne forte honorator te &c. Ubi sciē
dum q̄ valde sufficiens rō est: ne hō pri
mū locū arrogant accipiat: q̄ m̄lōtiens
s̄m Cirillum. vñ credit honorē acquirē:
vitiupū & verecūdiā h̄z. vñ. puer. 25. Ne
glōsus appeas corā rege & in loco magno
rū ne steteris: meli⁹ est ei vt dicat tibi. as
cede huc: q̄z hūilieris corā p̄ncipe. **Q**uantū
ad hūilitatē p̄merentē p̄suasiōē assequēdā

dic. S̄z cū vocat⁹ fueris &c. Ubi sciendum
q̄ sicut bonus magister in speculabilibz:
non solum docet vitare sigillum fligra
phum: s̄ etiā docet cōponere sigillum viri
dicum. sic bonus magister moral: nō solū
d̄ docere vitare vicia: s̄ etiā virtutibus
exerceri. Xps igit bonus magister moral
docuerat vitare fastuosam ellatiōem: nō
docet hūilitatē virtutem. Et duo facit.
Primo docet hūilitatē modū. s̄o hūmi
litatē fructum. **Q**uantū ad hūilitatē mo
dū dic. S̄z cū vocat⁹ fueris &c. vt sic q̄libz
dicat q̄ se humiliādo dixit d̄d. 2. &c. 6. Et
lior fiam plusq; factus sum & ero humilⁱ
oculis meis. **Q**uantū ad hūilitatē fructū
dic. Et cum venerit q̄ te &c. Nā qñ hō ex
hūilitate sibi locū nouissimū eligit: & post
modū ad locū eligīt digniorem: tūc appet
corā astantibz glōsus: & hoc merito quia
Job. 22. Qui humiliatus fuerit erit i glo
ria. **Q**uantū ad vtriusq; generalē rōnē
intuendam dic. Quia oīs q̄ se exaltat &c.
Ubi Cirillus. Quis igit tāz modico exē
plo ambitiosoz p̄emptum: & nō ambitio
soz exaltatiōē: adicit magnū puo: genera
lem s̄miam p̄ferens cum s̄bdit. Quia oīs
q̄ se exaltat humiliabit: & q̄ se hūiliat exal
tabit. **Q** Sciendū est at̄ circa p̄tem istam
loquendo moral: q̄ per istas nuptias de
q̄bus fit h̄ mentō: intelligi pōt celestis pa
tria: p̄iuitantem at̄ xp̄s yhs. Per inuita
tos nō omnes hoies huius mūdi q̄ non
d̄bent recūbere in p̄ loco supbiendo: q̄ d̄i
cerent inde cū verecūdiā: sed i nouissimo
se humiliando: q̄ ex hoc exaltant in glā.
Scdm h̄ igit in p̄te ista tria possum⁹ ge
neralr p̄siderare. s̄.
Solēnitatē p̄uuij habūdantē.
Bēignitatē dñi inuitantē.
Diuerſitatem collegij anuentē.
Quantū ad p̄mū d̄r q̄ illud p̄uuiū fuerit
nuptie & significat illas eternas nuptias
celestis p̄rie vbi erit habūdātia & solēni
as sempiterna: d̄ q̄bus d̄r Apoc. 19. Bea
dd

et qui ad cenā nuptiarū agni sunt vocati.
¶ Qui autē intrāt ad istas nuptias et quō
 fuit figuratū **Mat. 25.** Ubi finaliter dī qd
 prudentes virgines accipientes lāpades
 cū oleo. lucentes intrauerūt cū spōso ad nu
 ptias. Fatue autē solum hñtes lāpades sine
 oleo intrare nō potuerūt. **¶** Ubi sciendū
 qd p virgines prudentes hñtes lāpades in
 telligi possunt hoies existentes in diuina
 grā hñtes opa grata deo et edificatoria
 pplō. Nam oleū in lāpadē est grā spūs sci in
 aīa. lāpades sūm **Siege.** q in manibus
 portātur sunt opa. q debent lucere iuxta il
 lud **Mat. 5.** Sic luceat lux vīa corā homi
 nib⁹ vt videāt bona opa vīa et glorificent
 pīem vestrū q in cel⁹ est. **¶** Per virgines
 aut fatuas nō hñtes oleū nec lāpades ar
 dentes intelligunt homines nō hñtes di
 uinā grā. Qui igit vlt intrare ad nuptias
 dī cū prudentib⁹ hēre oleum grē et lāpa
 des ardentes p opa vīuosa. q: ista nō hñ
 tibus dī a dño. Nescio vos. **¶** Quantū
 ad bonitatē dñi inuitātis sciendū est q in
 uitans est xps q hoies ad nuptias regni
 celestis vocat vel p internā inspirationē:
 vel assiduā lectiōem vel externā pīcatio
 nem. **¶** Unde pōt figurari p regē assuep
 de quo sententialr dī **hēster. i.** q fecit grā
 de cōuiuīz in ciuitate susa: adq inuita
 uit omnem pplm a maximo vsq ad mini
 mū: et septem dieb⁹ iussit cōuiuī. **¶** Ubi
 sciendū qd p regem assuep qui interpre
 tatur beatitudo intellr xps rex regum et
 dñs dominantū qui ē beatitudo nostra.
 Per ciuitatem aut Susa: q interpretatur
 gaudium vel leticiā. a. intellr celestis pīa
 de qua dī **Is. 51.** Gaudium et leticia inuēi
 entur in ea grārum actō et vos laudis. In
 ista ciuitate fac grande cōuiuīum septē
 diebus. i. refectionem spiritualem bonoz
 omnium durātem eternaliter: que duratō
 per septem dies intellr q: totus decursus
 nostri rēporis in septem diebus reuoluit.
 Ad q qdem cōuiuīum oēm populum in

uitat: q: quantum est ex parte sua: oēs sūt
 ad illam beatitudinem inuitati. iuxta illd
Is. 55. Faciet dñs dō exercit⁹ oīb⁹ pplis i
 mōte h cōuiuīū pinguiū cōuiuīū videmīe
 dīfecate. **¶** Qm ad diuersitatē collegij an
 nuētis. Sciendū est qd h omnes sint inui
 tati: tñ diuersitas est inter hoies: q: qdaz
 sunt arrogantes significati per illos qui
 volunt in pmo loco recumbere. de quo tñ
 eiciunt cū recundia: qdam aut sunt hñiles
 significati p recubentes in nouissimo loco:
 d q cū glā exaltant. Per qdaz intelligi
 qd supbi ad eternas nuptias non recipiūt
 sed deiciunt i profundum inferni. Humi
 les aut illuc exaltantur. Unde ecclesiastici
 10. Sedes ducum superboz dīstruxit deus et
 sedere fecit mites pō eis radices gentiū
 superboz arefecit dō et plantauit humiles
 ex ipsis gentibus. Et ideo ps. 137. tu po
 pulum humilem saluum facies et oculos
 superboz humiliabis. **¶** Sciendum ē igit
 tur qd hō per humilitatē meret.

Reconciliantem ventam.

Informatem grām.

Quietantem gliam.

¶ Primo hō per humilitatem meret re
 conciliantem ventam.

Nam q̄uis deū offenderit si cum humi
 litate ad ipm reuertitur deus sibi culpaz
 misericorditer indulget: q: iuxta illd ps.
 Cor contritū et humiliatum dō non despi
 cies. **¶** Hoc aut fuit nob figuratū i achab
 rege de quo finalr dī. **3. R. 21.** qd cum gra
 uiter offendisset dñm p̄sentiendo vxori
 sue iesabel vt occideret naboth vt ipsius
 vineā possideret misit ad eū dñs helyam
 ppham cōminantē sibi mortē et mltas ali
 as aduersitates qd cum audisset achab sci
 dit vestimēta sua et opuit cilicio carnē suā
 ieiunauitq et dormiuit in sacco et ambula
 uit demisso capite. qd cū vidisset dñs dixit
 ad helyā nōne vidisti achab humiliatum
 corā me: q: igit humiliat⁹ ē nō inducāma
 lūdiēb⁹ ei⁹: et sic dñs sibi pepit et recon

ciliat⁹ ē ei. **E**bi sciē. q p Achab regē
q interpretat fr pñs: illi pōt qlibz hō q^m
ad aiam q fr pñs dñr: q in natura intelle
ctuali pñicipationē hz cū dō q est pñ dñs
nr. **P**er Iesabel at q interpretat flux⁹ va
nus intellr sensualitas in hoie: que vane
fluit ad illicita q vxor: diei pōt Achab. i.
rōis. q: fm Aug. rō in hoie pñatur viro:
sensualitas hō vxori. **C**ōtingit at multo
tiens q sic Achab consensit vxori ad offē
sionē dei 7 pñmi sic rō pñentit sensualita
ti ad faciēdū dñi pñceptū. quē tñ deus
vel ex remorsu pñcientie vel p aliqz inspi
ratōem internā vel pñdicatōem externā
reprehendit acriter 7 mortem cominatur
eternā. quod qdem audiēs pñcōr miseri
mus dñ ad pñiaz instar Achab pñerti do
lēdo de pñeritū cū satisfactōne pñdigna.
Qualem at satisfactōem pñcōr instat
Achab facere debeat audi qd de Achab
dñr. **N**ā dolet de pñcō p amaram pñritōez:
scidit vestimēta p aptam pñfessionē. **O**pu
it cilitō carnē suam: dñ carnis lasciuia. **I**e
tunauit dñ ventris igluia. **D**ormiuit i sac
co dñ auaritiā. **E**t amblauit dñ misso capi
te: dñ dyaboli supbiā p integrā satisfactō
nē: q si pñcōr facer voluerit se humiliādo
dñō dñ quē supbiuit peccando: dñ sibi idul
get 7 p vēiam reconciliat eū sibi. **U**nde
Ber. sup cant. **M**ūlis dñ eē 7 vēcūda sat
factio: q emēdat supba trāsgressio. nec ste
ril vēcūdia grata ē. nec hūilitatē lauda
bil. **2°** dico q hō p hūilitatē meretur
reformātem grām. **N**am dñ hōi pñcōi se
hūilianti nō solū remittit dñpam: sē pñfert
grāz: iuxta illd **I**ac. 4. **D**e⁹ supbis resistit
hūilib⁹ at dat grām. **U**n **C**assiodorus li.
12. dñ spu supbie. **N**illō mō poterit i aia nra
virtutū strictura pñsurger nisi pñs fuerit
vā hūilitas in corde nro fundata q firmis
sime collocata pñfectōis 7 caritatē culmen
valeat sustinere. **T**ertio homo per hu
militatem meretur quietatē gloriā.

Nam deus non solum humilianti se dat
veniam 7 gratiam: sed etiam pñfert glām.
Unde **B**ernardus. **F**unde fundamentū
humilitatis: 7 peruenies ad fastigiū
caritatis. vis capere celsitudinem dei:
cape prius humilitatem: **C**hristi sola est
virtus humilitas: lese caritatis repa
ratio. **S**ic igitur patet ex pñcedentib⁹
qualiter arrogantes deiciuntur a deo 7
humiles exaltantur. **U**nde pñouer. 29.
Superbum sequitur humilitas 7 humi
lem spñritu suscipiet gloria. **A**d quam
nos 7c.

Dominica decimasēptima post pente.
Euangelium. 58.

Introductio. **F**rater **I**osephus.

Cesserunt ad yhesuz pha
risei 7 interrogauit eum
vñus ex eis legis doctor:
temptans eum 7c. **M**atth.
22. **Q**uia videmus per ex
pñentia q nihil amatur ni

si sit aliquāliter cognitum. q: **A**ugusti.
Invisa quidem diligere possumus inco
gnita nequaquā necessario requiritur vt
illud q debet diligi cognoscatur. **Q**uia
vero quicquid diligitur sub rationē boni
viri vel apparentis diligitur pñgruz vñ:
vt qñro res ē in se melior: tāto ab ordiata
voluntate apli⁹ diligat. **U**n videmus q
aux q meli⁹ ē: plus diligit 7 sic de pñlib⁹
si at min⁹ bonū in se plus diligat qñ q ē
mai⁹ bonū hoc est ex pñeritate volūtati.
Et igit xps oñdat se diligēdū sup oia. id
circo i hodierno euangelio soluta qdā q
stione sibi malitiose pñposita: ex cui⁹ solu
tiōe oñdit deū tanqz infinitū bonū sup oia
diligendū oñdit ē se deū eē: vt sic 7 ipse su
per omnia diligatur. **S**ecundum hoc igitur
beatus **M**atthe. in pñti euāgelio tria
tangit. s.

Qñem iudentem postulatam.

Solōnem sapiēter declaratam.

Processionē euidentē dmonstratam.

C Prīmū pbat itentō prauitatē. 2^m dire
ctō voluntatē. 3^m pditō deitatis. **C** Prī
mū in pñ. fm ibi. Alit illi diliges 7c. 3^m ibi
Congregatē at phariseis 7c.

Prima pars.

Alituz ad pñū vbi tāgit 7c. diē.

q Alcefferūt ad xpm 7c. Abi sciē

dum q cū xps fm q abath. i
mediate ate istud euāgeliū narrat euz vi
cisset phicos d qñe qz sibi fecerat fieri d
tributo reddēdo Cesari. Lū. cōmiciſſz et
saduceos q negabāt resurrectōez: oñs eis
resurrectōez futurā 7 iposuiſſz eis filētiū.
Eidentes h phiei vt maligni d xps volue
rūt ipm i xbis suis cōprehēderē: 7 iō acce
dētes ad eū: qñe sibi ppoi faciūt vt ex re
ipōsiōe ipſi aliqd possint accipe vñ calū
niari possit. **C** 3^m at phei 7 saducei eēnt
pñi: q saducei negabāt resurrectōem qz
iudei asserēbāt: tñ q^m ad tēptādum xpm
fm Jero. in suis qōibz pcorābāt. In iusta
igit pte tria possum⁹ pſiderare. s.

Abalignitatem i pgregando.

Sagacitatem in pponendo.

Arduitatē in exēplificando.

C 2^m ad pñū diē. Alcefferūt ad xpm
phei. Abi sciē. s. Criso. q isti phei sic ma
litiosi volētes xps pphēderē i qñibz qōs si
bi faciebāt: venerūt cū mltitudie: creden
tes se magis ex h victoria obtier. Et sic
vificet illd pñ. Principes puenerūt i vnū
advsus dñm 7 aduersus xpm ei⁹. **C** 2^m
ad 2^m diē. Et interrogauit eū 7c. Abi sciē.
q isti phei qdā sagacitate xstuta ordiaue
rūt fm Criso. q lzeēnt mlti: tñ vn⁹ qñe
xpo ppoeret: cogitātes intra se: q si xps
illū solū auinceret q mltitudo euaderet
verecūdiā. Si vñ ille vinceret oēs in ipso
viderēt victores. **C** Sciē. ē at q iste vn⁹
tēptās xpm: dñ doctor fuisse vt ex h pos
sim⁹ adue rter q dolose 7 n vt adisceret:

cū se sapiētē putarē fec dñō qñe. **C** 2^m
ad tertiū diē. Abag⁹ q ē mādātū magnū
7c. Abi sciē. fm Bedā sup abar. q inter
scribas 7 phicos erat prouerſia d ordie p
ceptoz q^m ad dignitatē q int ea debebat
dici maior. Secūda pars.

Egrotur. Et ait illi xps. Diliges

s dñz dum 7c. Abi tāgit solōnem

sapientē dclatā: q pbat directio
volūtaz. Abi sciē. q hō tē volūtate ordia
tā hre dñ qñ hz ipaz cōiūctā cū deo: cuius
volūtas est reglā 7 ordinatō oīuz volūta
tum: qd qdē fit qñ hō ipm diligit: 7 volū
tatem suā: ipſi⁹ volūtati pformat. An cāt.
1. Recti diligūt te. Xps igit soluēdo qōez
sibi scām p legispitū q iordiatū hēbat dñi
deriū: oñdit qñ volūtas hoīs dbeat ordi
nari: determinādo q sit mai⁹ pceptum i
lege. Abi sciē. q q^m ad pñā spectat: pce
pta legis moſayce loqndo generalr redu
cebant ad tria. Nam aliq erāt q directe pñi
nebant ad dñm: aliq ad pximū: aliq xō
erāt significātia ordinē dilectōis sue ad d
um siue ad pximū cui⁹ modi erāt cerimo
nialia 7 oblationes sacrificioz. Scdm h igit
i pte ista tria possum⁹ pſiderar fm tripli
cē dclatōez pposite qōis. s. directōnez vo
luntatis.

Primo q^m ad deū diligēdum filialr.

Secdo q^m ad pximū diligēdum frnāl.

Tertō q^m ad cerimōiā 7 sacrificiū offerē
dū vtiliter.

C 2^m ad p^m diē. Alit illi xps 7c. Abi sci
endū q circa solōnē 7 responsionē istā qñ
tuor possumus considerare. s.

Actū vnitiuū.

Obiectū reſectiuū.

Abodū delariuū.

Genus excessiuū.

C 2^m ad actū vnitiuū diē. diliges. Abi
sciē. q sic volūtas ē nobilior potētia i aia:
eo q liba 7 hīt⁹ caritatē: cū q volūtas elic
actū diligēdi meritorū ē nobilior: iuxta
ulō. 1. cor. 13. Hūc at manēt fides: spes: ca

ritas: 3^a h. maior at hor e caritas. 10 act⁹
ei⁹ est nobilior in amate vnien⁹ 7 transfe
reno i amatu. An ecc¹. i. Dilectio dei ho
norabil⁹ scia. **C** 2^a p^a igit in sua rñsioe huc
actu vnitiu dilectiois ofidit cu die. **D**ili
ges. An Criso. sup. **A**bat. Vide q: non di
xit cognosces dñm deū tuū s; diliges: q:
cognoscere vnū deū ē pprie humane natu
re: diligere at religiosi cordis. **N**ec dixit
ē t time: q: timere buoy est. An die Jo. i.
cano. sua. 4. Timor: nō ē in caritate s; pfcā
ingr caritas foras mittit timorē. **C** 2^m
ad obiectū refectiuū dicit dñz deū tuum.
Ubi sciendū q istud obiectū act⁹ dilectio
noie de⁹: q est refectio aiaz vray. pp q di
cit ps. Sustate 7 videte qñ suauis ē dñs
brūs vir q spat in eo. Ad ipm at diligend
nos xps inducitur rōne po⁹: q: dñs: tum
rōne sap⁹: q: de⁹ tum rōne beniuolētie: q:
tu⁹. **C** Diliges et eum: q: ipse creator 7
gubernator p suā po^{am} redēptor p suam
sap^{am} pmiator p suā beniuolētiā. **C** 2^m
ad modū dilaniū dicit. ex toto corde &c. Ubi
sciendū q inter rē dilectā 7 illū q diligit:
si dilectio sit ordinata d; ēē s; q possibile
est modus pueniens 7 proportio debita.
Cū ig f de⁹ q ē obiectū diligibile sit vn⁹
in essentia 7 trinus in psonis: hō ēē hēat
vnā aiam cū tribus potētis: pp q factus
dñs ad eius ymaginē: ad h q modus dile
ctiois sit in hoie cōueniēs: d; ēē qstūm ad
oēs tres potētias: ut oēs serant in deū.
Hoc ē igit q dicit. diliges dñm deū tuū
ex toto corde tuo. i. ex toto intellectu. Et
sic possis dicere cum ps. In toto corde
meo exquisiui te ne repellas me a man
daj tuis. Ex tota aia tua. i. ex tota volūta
te tua. Et sic dicas cū ps. Quēadmodū d
siderat ceru⁹ ad fontes aqz ita desiderat
aia mea ad te deus. In tota mēte tua. i. in
tota mēoria. pp q euilibz dñs **A** heb. 4. **O**i
bus dieb⁹ vite tue i mēte hēto deū: 7 caue
ne aliqñ peccō pferas. 7 pfermittas pce
pra dei tui. **C** 2^m ad genus excessiuū.

dicit hoc ē maximū 7 primū mandatum.
Ubi sciendū fm Aug. q q istud pceptū
est de diligēdo dñm. de⁹ at ē obiectū dile
ctiois maximū: q: bonū i se infinitū 7 p^m:
q: a q bōa cūcta picipāt: iō 7 dignitate di
cit p^m 7 maximū. **C** Sciē. ē at q istd mā
datū d dilectioe dñs: d; ēē p^m multipl^r. p i
intētōe. **N**ā finis s; in executōe fit vltim⁹
tñ in intētōe ē p^m. q: igit caritas ē finis
oium pceptoy. iuxta illud. i. ihy. 1. Finis
at pcepti ē caritas d corde puro 7 pscia
bōa 7 fide nō ficta. iō pma ē in intētōe.
C 2° d; ē p^m i affectōe. **N**ā affectus
hois nō d; ēē radicat⁹ in istis inferioribus
p amorē indebitū: s; in caritate dia: iuxta
amonitōem apli hebr. 3. In caritate ingt
estote radicati 7 fundati vt possit pphen
dere cū oibus sanctis q sit latitudo 7 lon
gitudō 7 sblimitas 7 pfundum. **C** 3° d; ē
ēē p^m i merito. Ubi sciē. q ad h q aliqd
op⁹ sit meritoriu: q opans nō sit inimi
c⁹ d; p culpā: s; amic⁹ p grām. q: dato q
possit ēē de potētia dia sine clpa: 7 tñ non
essz in grā: s; de potētia dei ordinata nūc
sic sit q hō est in culpa vel in grā. 7 aliqd
op⁹ de gener bonoy faceret: nō tñ essz si
bi meritoriu: qd tñ essz si essz i caritate scz
ex qbus p; q caritas expellit culpā 7 fac
op⁹ meritoriu ēē. **N**ō at expellat clpam
audi aplm **P**etrū. d. i. cañ. 4. Estote ingt
prudētes 7 vigilate in cōmibus: afi oia
at mutū in vobis metipsis caritatem cō
tinuam hñtes: q: caritas opit mltitudinē
pccoy. An dixit xps d **A** agd. Luc. 7.
Dimittunt ei peccā multa qñ dilexit mul
tum. **N**ō at reddat op⁹ meritoriu audi
aplm. d. i. cor. 13. Si distribuero ingt in ci
bos paupz oēs facultates meas: si tra
didero corp⁹ meum ita vt ardeā: carita
tē at non hūero nihil mihi pdest: pp q
d. i. cor. 13. Dia vñ in caritate fiant. **C** 4°
d; ēē p^m i p^mio. Ubi sciē. q q p^mio ho
minis ē pñcipal^r vt per beatitudinē cō
iungat cum dō: caritas aut mī oēs virtū
dd iij

tes est vinculum coniungens: ideo in p^mia
tione obtinet principatū. Unde apl's coll.
3. postq̄ induxerat eos ad multas virtu
tes subdidit. Caritatem autē hēte q̄ ē vin
culum pfectionis. Unde de h̄ dō. nos cer
tificat puer. 8. d. Diligētes me diligo: et q̄
mane vigilāt ad me: inueniēt me. **De**
excellētia et cōmendatiōe dilectionis loq
tur Greg. Cum cūcta sacra elloga et reg
re in ol. que legūt de apl's. **Q^m** ad 2^m
s. p^moxi^m diligendū fraternali dicit scōm
autē est sile huic diliges et. **Abi sciendum**
q̄ xps post mādaturū d dilectiōe dī. pōit
illud de dilectiōe p^mimi ad designandū q̄
i^o duo pcepta sunt cōnexa. **Nā** nemo pōt
odire p^moxi^m et deū amare pp q̄ dicit. i.
Jo. 4. Si q̄s dixerit q̄ diligo deū: et frēz
suū odit mēdax ē: q̄ enim nō diligit frēz
suū quē videt: deū quem nō videt quō pōt
diligere: et h̄ mādaturū hēm⁹ a deo: ut q̄ di
ligit deū diligat et fratrē suū. scōm h̄ igit
in pte ista quattuor possum⁹ cōsiderare:
quantū ad istud pceptū. s.
Ordinem cōuenientem.
Dignitatem excellētem.
Actum vniētem.
Modum sufficiētem.

Q^m ad ordinē cōuenientē dīc. fm at.
vbi sciendū q̄ pceptū de dilectiōe p^mimi
dī fm 1^m ad pceptū de dilectiōe dei. q̄
fm Augu. i. d. doc. xp̄iana. te ipm n̄ pp te
dōes diligere: s̄ pp illū vbi dilectiōis tue
rectissim⁹ fims ē. **Q^m** ad dignitatē ex
cellētē dīc. sile ē huic. vbi sciendū q̄ sic dī
gnī. i. dō creant hoiez ad similitudinē et ima
ginē suā iō mādaturū d dilectiōe p^mi dī sile
mādaturū d dī dilectiōe: i q̄ istū pceptū digni
tas designat. **Uñ** Cris. sup. **Abat.** Qui or
hoiez amat sile ē sic q̄ dū amat. q̄ ymago
dī ē hō i q̄ dō diligit. sic rex i sua ymagi
ne hō: at. pp q̄ dī h̄ mādaturū sile esse p^o.
Q^m ad actū vniētē dīc. diliges p^mi^m
tuū. vbi sciendū q̄ dilectiō ē act⁹ vniū⁹ q̄
dōem⁹ p^mimo caritative pūgt. iuxta pce

ptū dñi. d. Jo. 15. **Hoc ē pceptū meū ut dī**
ligat̄ inuicē sic dilexi vos. **Q^m** ad mō
dū sufficiētem dīc. sic te ipm. vbi sciendū
q̄ q̄libz tenet p^mi^m diligere ad illa ad q̄
se ipm diligit q̄. s. p^minent ad grāz et alias
xrtutes meritorias et ad celestē glāz. **Uñ**
Aug. 8. de trinitate. Qui autē amat hoies
aut q̄ iusti sūt: sic enim et se ipz amare dī aut
q̄ iustus ē: aut ut iustus sit: sic enim dili
git p^mi^m sic se ipz sine piculo. **Q^m** ad
3^m. s. cerimōias et sacrificiū offerendū vtili
dīc. In his duob⁹ mādaturis et. **Abi sciē**
dū q̄ lī mltā pcepta iudeis data fuerit: et
mltas cerymonias et sacrificia habuerit
q̄ significabāt aliq̄ vctura ad vtilitatē nō
stīre saluū. tñ ista duo erāt pncipalia: et iō
dīc q̄ i his duob⁹ vniuersa lex pendet et
pplie. **Uñ** ro. 13. **Plenitudo igit legis ē**
dilectiō. **Sciendū ē** at circa istā pte p^mi
cipalē in q̄ sit mētio d dilectione dei: et p^mi
ximi q̄ spūalr loquēdo p^o de dilectiōe dī
q̄ fm Aug^m. de sba dilectiōis. **Dilectiō**
dei ē oia cōmoda et incōmoda postponē
cā pfruendi deo. **Abi sciendū q̄ inter**
alia quātū ad p̄sens spectat quattuor sunt
que ad diligendum deum nos inducere
debent. s.

Plenitudo bonitatis.

Similitudo maiestatis.

Gratitudo voluntatis.

Magnitudo potestatis.

Primo ad diligēdum deū nos debet
inducere plenitudo bonitatis. **Abi sciē**
duz q̄ sic quicqd videt in lumine vī: et iō
lumen est de se magis visibile: et sic qcqd
intelligit sub ratione viri intelligit: et iō
ipsum verū est magis intelligibile. **Sic**
quicqd diligit sub ratione boni viri: vel
saltem apparētis diligit: et ideo ipsum bo
num est maxime diligibile: cui igitur de⁹
sit summū bonum: quia Luc. 18. Nemo bo
nus nisi solus deus: igitur ratione sue bo
nitatis ē maxime diligēd⁹. q̄ cognoscēs
ps. d. Diligam te domine fortitudo meaz

dominus filius meus et liberator meus. **¶** 2° nos dicit inducere similitudo maiestatis. Ubi sciendum quod sic nos docet experientia: magis filia est mater dilectio: sic videmus quod homo magis diligit hominem quam animal brutum: et magis diligit filium sibi in natura librum vel virtutibus quam dissilem. Propter quod dicit ecclesiasticus ecclesi. 13. De aial diligit filium sile. Cum igitur homo magnam similitudinem habeat cum deo: quod sic in deo est una essentia et trinitas personarum sicut aia hominis una: sunt tres personae. Propter quod ipse dicit. gen. 1. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram: id est deus est ab homine maxime diligendus. Unde Iosif filius israel Iosif. 15. Hoc enim diligetis sine peccate ut diligatis dominum deum vestrum. **¶** 3° nos dicit inducere gratitudo voluntatis. Ubi sciendum quod de ratione vere dilectionis est recipit: quod verus amor est recipit: hoc igitur ille qui ab alio diligit dicit diligere: diligere ut sit gratus: quod igitur deus nos pro dilexit: et nos ipsi debemus diligere. Unde Iosif. 1° can. 4. Nos ergo diligamus deum quoniam ipse prior dilexit nos. **¶** Quantum autem Christus nos dilexerit audi quid dicit apostolus. 1. Dilexit inquit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. **¶** Quarto nos dicit inducere magnitudo patris. Ubi sciendum quod pro divina propter quam ipsum debemus diligere: ostendit in nobis quantum ad 3^{am} que habemus ab ipso. scilicet quantum ad esse nature: ad esse gratie et ad esse glorie. Unde Bernardus in sermone 2°. Valde oio mihi amandus est pro quem sum: vivo: et sapio. **¶** Quantum ad dilectionem dei propter esse nature. dicit ecclesi. 7°. In tota anima tua time deum et sacerdotes illius: sacrificia in omni virtute tua dilige eum qui te fecit: et ministros eius ne derelinquas. Unde Bernardus. Si enim filius naturaliter amat patrem: a quo habet partem corporis sui: quanto magis amare debet quod corpus eius et anima de nichilo fecit. **¶** Quantum ad dilectionem dei propter esse gratie dicit Christus Iosif. 14. Si quis diligit me ser-

monem meum servabit: et pater meus diliget eum: et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus. Nam tunc deus ad hominem venit et apud eum mansionem facit: quoniam virtus purgat in ipso: et dat sibi gratiam pro quam sit habitaculum eius propter quod ad ipsum diligendum multipliciter obligatur. Unde Bernardus super illud. Quid retribuam domino etc. de deo dicit. Quando ignorabam me instruxit: quando errabam me reduxit: quando peccabam me correxit: quoniam steti me tenuit. quoniam cecidi me erexit: quoniam iuvine duxit: quoniam vici ad ipsum me suscepit. et subdit: nec pro his omnibus quod illi retribdam habeo nisi unum: ut diligam non enim melius nec decetius quam pro dilectionem rephendi potest quod pro dilectione datum est. **¶** Quantum ad dilectionem dei propter esse glorie dicit thob. 13. Beati omnes qui diligunt te et qui gaudent super pace tua. ex dilectione enim dei acquiritur homo eternam beatitudinem. **¶** Cognoscens igitur prophetia deus quod bonus et quod suavis est dominus et quod gloriosa et delectabilis est habitatio celestis patrie. d. Domine dilexi decorem domus tue et locum habitaculis glorie tue. Nam decorem et pulchritudinem domus celestis patrie quilibet dicit diligere ut illam habeant pro viribus laborare. Nam quousque propter ipsius bonitatem et pulchritudinem ab omnibus diligatur: tamen sine virtutibus opibus non habet. **¶** Hoc autem fuit nobis figuratum: gen. 29. Ubi finaliter dicit quod labia habuit duas filias: unam que vocabatur Rachel que erat speciosissima: quam dilexit iacob: et ut sibi copularetur: servivit pro ea 7 annis. aliam vero que vocabatur Lya que erat lippis oculis. cum igitur iacob vellet coniungi Rachel: non potuit nisi prius coniungeretur Lya: quia sic mox erat religionis illius. ut igitur Rachel habere servivit etiam pro Lya. 7 annis. et sic post copulationem cum Lya: coniunctus fuit Rachel. **¶** Ubi sciendum quod per Laban qui interpretatur: candidatio intelligitur deus qui est puritas et cadens vite eterne. Iste dicitur habere duas filias. id est duas vias unam contemplativam que erit

ad iiii

in pñia: alia actiua q̄ est i hoc mundo. p
templatiua celestis pñie significat p Ra
chelē q̄ erat pulcherrima: q̄ ē dñr vidēs
dum. 7 ibi clare dum videbim⁹. iuxta illd
1. Jo. 3. Scimus qm̄ cum appuerit similes
ei erimus: qm̄ videbimus eū sicut ē. Acti
ua vō significat p Lyam non ita pulchrā
7 interpretat laboriosa: q̄ dum i hoc mūdo
vivimus sum⁹ pñue i labore. Itaq̄ iuxta
illud Job .5. Homo nascit ad laborem 7
avis ad volandum. ¶ Per Jacob at̄ qui
luctator: vel supplantator: interpretat: itellr
q̄libz viator: q̄ luctari h̄z cō carnē: mūdum
7 dyabolum. q̄ Job. 7. Adilitia est vita
hoīs sup̄ terram. q̄ luctam si vicerit dicē
sibi dñs Alpoē. 2. Vincēt dabo edere dñi
gno vite q̄ ē i paradiso dñi mei. Iste dñr
dilexissē Rachelē: q̄ non est aliq̄s q̄ vitā
eternam nō diligit: eo q̄ ibi sit oīs boni
adept⁹ 7 carentia oīs mali: pp q̄ dixit do
minus Moy. dicēti sibi: unde mihi gl̄az
tuā. Exo. 33. Ego inq̄t oñdā tibi oē bonū.
¶ Est it̄ aduertēdum q̄ si hō vult p̄iun
gi illi vite beate: oportet p ipā .7. annis
servire instar Jacob. Ubi sciēdum q̄ per
numēz septēnarium q̄ vniuersitatē signi
ficat: 7 per pñs perfectōem: itellr plēum
7 completum seruitium q̄ homo debet i
hoc mundo dō impēdere p illa beatitudi
ne obtinenda. ¶ Sed tū aduerte q̄ sicut
Jacob non potuit ad Rachelem ingredi
nisi pñs igredere ad Lyam sic ad vitam
eternam nemo ingredi poterit: nisi pñs
p vitam actiuam exercitatus fuerit. 7 p
ipā .7. annis seruerit. i. perfecte vixerit
iuxta consiliū ps. d. Seruite dñō in timo
re 7 exultate ei cum tremore. 7 sic postmo
dum poterit Racheli. i. eternam vitam
possidere. ¶ Sciendum est etiam secun
dus de dilectione proximī q̄ secundum
Aug. de substantia dilectionis. Dilectio
proximi est p̄uata comoda postponere
cā p̄fruenti amico. Ad q̄z nos inducit
Christus Jo. 15. d. Hoc mando vobis vt

diligatis inuicem: que non solum dñs ēē
balis sed realis. iuxta illud Jo. 1. cañ. 3. d.
Filioli mei non diligamus verbo neq̄ li
gua sed opere 7 veritate. ¶ Hec autē dñ
lect⁹ fuit figurata. 1. ps. 18. vbi dñr q̄ Jona
thas diligebat dauid sicut animam suam
7 expoliavit se tunica qua erat indutus 7
dedit eam dō 7 reliqua vestimenta sua.
¶ Ubi sciendum q̄ per Jonatham 7 dō
intelligunt omnes hoīes huius mundi q̄
duo debent esse per vinculum caritatē cō
iuncti: q̄ instar istoz vn⁹ dñs altez dilige
re: 7 h̄ sic animam suā ad grām 7 ad gl̄az
que non solū dñs esse in vbiis: sed sicut Jōa
thas dedit vestimēta sua dō. ita q̄libz dñet
in necessitatibus p̄ximo subuenire. iuxta
illud Jb. 1. d. Querite indicium: s̄buenite
oppresso: iudicate pupillo: defendite vidu
am. Unde Petrus. 1. cañ. 4. Estote hospī
tales inuicem sine murmuratōe vnusquis
q̄ sicut accepit grām in alterutrum illaz
administrantes sicut boni dispensatores
multiformis gr̄e dei. ¶ S̄z sic esse dñe
ret. tamen qualr diligunt p̄ximū hominē
de ipos interficientes: supbi ipos oppri
mentes: auari viduas 7 orphāos d̄paupe
rantes: vsurarij raptōres ipos expoliātes
falsi mercatores ipos decipiētes. pculdu
bio isti nō diligūt: s̄z odiūt. de qb⁹ Ro. 1.
Sine affectōe absq̄ federe sine mia: q̄ cū
iusticiā dñi cognouissent nō intellexerunt
q̄m q̄ talia agūt digni sunt morte: 7 n̄ solū
q̄ faciūt ea s̄z ē q̄ p̄sentiūt faciētib⁹. Itā. 1.
Jo. 3. Qui nō diligit m̄et in morte.

Tertia pars.

Egitur. Congregat̄ aut̄ ph̄yseis
interro. 7c. Ubi tangit p̄ccatiōez
euidēter d̄monstratā: q̄ probat
p̄ditō d̄itaz. Ubi sciēdū q̄ ph̄iei nō crede
bant xpm ēē v̄ez deū: sed solū p̄p̄z hoīem
vñ mouet eis vñam q̄onem: vt ex eorum
responsione s̄m Criso. maiorem materiā
habeat ostendēdi ei vitare quesiti. Scdm̄
hoc igitur i parte ista quattuor possum⁹

considerare. s.

Dñem admirabilem.

Responsionē corrigibilem.

Improbationem rationabilem.

Reiectionem pfusibilem.

Q^m ad p^m dic. Congregatū at p^heis
et. Ubi sciēdū q^d x^ps interrogauit p^hise
os q^s esset et non quid ali^j de eo dicerent
sicut interrogauit discipulos s^m Criso.
ne forte rñdissent fallaciter q^d ali^j eum di
cerēt eē malū. **Q^m** ad rñsionē corri
gibilem dic: dicunt ei dñ. Ubi sciēdū q^d pha
risey solū p^hiderātes humanitatē x^pi q^d
traxerat de beata v^gine q^d fuit d^h progēie
dñ: rñdent q^d filius erat dauid. An Criso.
in om^l. Estimabāt at q^m x^ps pur^o homo
erat. et iō dixerūt eū eē filiū dñ. hⁱ rñsio cor
rigenda erat: qⁱ non solum dauid erat fi
lius sed etiam dei. iuxta illud Luc. 1. q^d ei^z
ex te nascetur sanctum vocabitur fili^o dei.

Q^m ad improbatiōem rōnabilem dic.
quō ergo dauid et. Ubi sciendum q^d x^ps
in parte ista rōnabil^r rñsionem p^heorum
improbat ostendens x^pm non solum esse
filium dauid et per p^hsequens non mino^res
eo: sⁱ et deum et maiorem. et intēdit talem
rationem. Nullus s^m zandem naturam
potest esse filius alicuius et dominus eius
qⁱ filius non d^r dominus patris sed econ
uerso. sed x^ps est dominus dñ. igitur non
est filius eius s^m illam naturā s^m q^d est
dñ: sⁱ s^m naturam humanā ē eius fili^o n^o
dñ. ergo o^z q^d sit in eo alia natura p^h q^d ē
dñs ei^z: sⁱ hⁱ nō pōt esse nisi nā dia. igit in
x^po est diuina natura et p^h p^hsequens est ve
rus deus. De 1ª rōne p^hmo ponit mino
rē. Secūdo mino^ris p^hationē ibi dixit dñs
et. Tercio p^hclusionē ibi. Si ergo dñ vocat
eū et. Sciendū est s^m Jero. q^d testimo
niū hⁱ de c. ix. p^hs. sumptū ē. In isto at testi
monio et declaratōe mino^ris p^hpheta quat
tuor tangit de x^po v^z.

Natiuitatē eternalem.

Dignitatem imperialem.

Equalitatem paternalem.

Potestatē victoriatē.

Q^m Nam Jero. in omel. loquēs de rñsionē
phariseoy de x^po dñtes ipm filiū dñ. dicit
ipse at. 1. x^ps hⁱ. s. rñsionem eoy rēphēdēs
inducē p^hphetā dñationē eius et p^hphetatē
filiationis et cohonoratiōē q^d est ad p^hem
testantē. nō aut in hⁱ stat sⁱ vt timeant sub
dit. Donec ponaz inimicos tuos scabellū
pedum tuoy vel saltem vt eos inducat.

Q^m Primo igit p^hpheta tāgit natiuitate^z
eternalem cū dicit. Dixit dñs. Ubi sciēdū
s^m Augu. q^d p^h q^d dicit q^d dñs dixit: da
tur nobis intelligi generatō filij a patre.

Q^m Secundo tāgit dignitatē impialem: euz
dicit dñs meo. Ubi sciēdū s^m Jero. q^d
ex hⁱ q^d dauid vocat x^pm dñm suū. exp^l
se p^hbat q^d x^ps erat dñ. qⁱ nō vocat^z eum
dñm s^m naturā q^d de se traxit vt fili^o ex
quo segtur q^d hⁱ dicebat s^m q^d deus erat.
et in hoc notat ei^z impialia dignitas.

Q^m 3° tangit equalitatem p^hnalem. euz di
cit. sede a dextris meis. Ubi sciēdū s^m
Remigium q^d per sess^onem filij ad d^hxte
ram p^his: non ē intelligēdū in deo fore
membra corporalia. sed intell^r equalitas
p^his et filij in portioⁿibus bonis. Nā quic
quid s^m eē absolutum hⁱ p^h hⁱ et filius. et
sic d^r eē equal.

Q^m 4° tāgit p^hratē victoria
lē. cū dic. donec ponā et. Ubi sciē. s^m Re
migiu q^d istud aduerbiū t^his dñec nō pōi
tur ad designādū aliquod t^hs determina
tū inclusiue p^hetū. sed ad designādū t^hs i^h
nitū. vt sit s^ms: dñec ponā inimicos et. s.

vsq^z eternū. **Q^m** ad deiectionē pfusi
bilem dic. Et nō potat rñder ei v^hbū neq^z
et. vbi sciēdū s^m Criso. q^d rñsio x^pi ita eui
dens fuit q^d fuit sufficiens ad obrurādum
ora malignatiū: et ad finē eoy disputatiōē
b^hponēdū. De istis igit p^heis sic det^h
ctis a x^po vt nō anderent plus loq^z dicat
J^h. 41. Audi et nō erat ex istis q^sq^z qⁱ i^h
ret p^hiliū: interrogat^o rñderet v^hbū. nec mi
rū certe qⁱ sic d^r Job. 9. Si voluerit q^s p^h

tendere cum eo non poterit ei rīdē vnū
p mille sapiens corde est et fortis robore
vt xificet illud act. 7. q. non poterat rīdē
re sapie et spūi q loquebat. Nā iuxta illd
apli. 1. cor. 1. Ipse xps yhs ē dei virt⁹ et sa
pientia. q. iuxta eūdem ibidez. fact⁹ ē nō
sapia a deo et iusticia et scificatō et redēptō
Nā ipse p passionem suam fcs est iusticia
dū satisfecit p peccis pmoꝝ pentū et nris:
ex qua nos redemit a seruitute dyaboli
auferendo peccā. et sanctificauit nos pferē
do grām in pñti et glām in futuro. Ad qz
nos perducit qui est benedictus in secu
la seculorum Amē. Frater Iohannem.
Dmminica. xviij. post pent. Euāge. 59.
Introductio.

Ascēdens yhs in nauiculaz
transfetauit et venit in ciui
tatem suā. 2c. Abat. 9. Nos
videmus per expientia q
hō ignorās magis indiget
doctore qz sciens pp q apl's Debie. 5. Et
enī cū deberetis esse magistri pp ip's: rur
sus indigeris vt nos doceamini q sint ele
menta exordij smonū dei: et sci estis qb⁹
lacte opus sit nō solido cibo. Eūdem⁹ et
q infirmi magis indigent medico qz sani
iuxta illud xpi Luc. 5. Non egent q sani
sunt medico s; qui male hñt. Reprehensi
bilis igit eēt ignorans si magistrū hēret
pñtez: et ab ipso nolet adiscere silr infirm⁹
si medicū hēret pñtem et non curaret reci
pere sanitatē. Xps igit yhs tanqz veritatē
magister: q dicit de se ipso Jo. 15. Vos vo
catis me magister: et dñe: et bñ dicitis: sus
et enī. Qui ē est salubris medicus: iuxta
illud q de se dicit Isa. 61. Sps dñi super
me ad annūciandū misit me vt mederer
pñtios corde venit vt p suam sapientiaz
nos erudiat: et per suā potentia nos sanat.
Reprehēbil' igit esset quilibet negligēs
qui hñs pñtem magistrum sapientissimū
et medicū potentissimū: ad ipm nō accede
ret. Nā vt ab ipso postulemus illustrantē

sapiētiā nos docet Jac. cano. sua. d. Si q
indiget sap^a postulet a deo qui dat oib⁹
affluent. S; qualr debeat petere audi qd
sequit. Postulet at in fide nihil hesitans
Et at ab ipso petam⁹ medellā: audi ecc^m
ecc^m. 38. A deo est ois medella. q cognō
scens ps. dicebat. Misereris mei dñe qm
infirmus sum: sana me dñe qm pcur. sunt
oia os. mea. Sic at recepī bñficiis pñctis:
debemus in pñtiū exurgere laudū et grā
ru: vt verificet illud Luc. 18. q ois plebs
vt vidit dedit laudē dō. Si qui vero eēt
maligni diuinis opibus detrahentes: pos
sent merito rephendi et xps eis dicere il
lud Job. 6. Quare detraxistis smonibus
veritatis cum e vobis non sit qui possit
arguere me. Scdm h igit beat⁹ Athi.
in isto euangelio. s. tangit. s.

Struentis bonitatē allectiuam.
Subuenientē benignitatē ppassiuam.
Reprehendentē perueritatē stractiuaz.
Rūdentē sagacitatē repñsuam.
Primū pbat euidētia exemplaris.
Scdm. misericordia pñalis. 3^m malitia
cordal. Quartum sapientia specularis.
Quintum extollentia popularis. Primū
in principio. Secundum ibi. Et ecce offe
rebant ei 2c. Tertium ibi. Et ecce quidaz
de scribis 2c. Quartum ibi. Et cum vidis
set yhs cogi 2c. Quintum ibi. Eidentes
autem turbe 2c.

Prima pars.

Tantum ad primum vbi tangit
2c. q probat 2c. dicit. Ascēdens
yhs na. 2c. Abi sciendum q cū
Christus esset in terra gerasenorum vo
luit inde venire in gallileam ciuitatem
Capharnaum vbi erat mare gallilee: et
ideo ascendit nauiculam vt veniret Ca
pharnaū: que hic sua ciuitas dicitur. En
desciendum q in euangelis multe ciui
tates. dicuntur ciuitates xpi. licet diuerso
respectu. Nam Bethleē dicitur ciuitas
xpi. quia in ipsa xps natus est. Nazareth

de eius ciuitas: quia in ea fuit nutritus.
 Capharnaum vero dicitur eius ciuitas:
 quia in ipsa multotiens moram contrahens
 fuit multa miracula operatus. iuxta qd di
 xerunt sibi compatriote sui de nazareth.
 Luc. 4. Quanta inquit audiuimus facta
 in Capharnaum: fac et h in patria tua. vñ
 Crisosto, in omel. Ciuitatem autem suam
 hic Caphar, dicit. alia enim suscepit cum
 nascentem. s. bethleem. alia cum nutriuit
 s. nazareth. alia at hñt cotidie habitantē
 s. caphar. ¶ Et at veritas sic se habeat vt
 caphar. pp miraculorum perpetrationem
 dicatur xpi ciuitas. Pōt tñ et alia ratio as
 signari. Vbi sciendum qd xps qd nutritus
 fuerat in nazareth que erat in gallilea: vo
 cabatur gallileus a regione tota sicut pa
 tet Luc. 23. vbi dicitur qd pillatus interro
 gauit eum si homo gallileus esset: de quo
 certificatus misit eum ad herodez tetrar
 chaz gallilee qui erat ierlīs illis diebus.
 Quia igitur Christus erat de gallilea: d
 qualibz ciuitate gallilee sñm Augu. de con
 sensu enarrare poterat appellari. et maxi
 me de Caphar. cū essz ciuitas metropol.
 gallilee. ¶ Sciendum est autem qd xps
 volens trāsfetare voluit portari navigio
 lz posset super mare siccis pedibus abla
 re vtexti sñm Criso. ostenderet nre veri
 tatem nature: in qua nolebat semper vti
 miraculis: ne de ipsius icarnatōe possz ali
 quis merito dubitare. ¶ Sciendum est
 at circa partē istā pñcipalem loquēdo spi
 ritualr qd xps docet nos quattuor. s.
 Desertōem mundi ruiuosi.
 Assumptōem act⁹ virtuosī.
 Perfectōem effectus fructuosī.
 Adeptionē terminī glōsi.
 Primum datur intelligi per Gerasar
 vnde Christus recessit. Vbi sciendū ap
 plicando primo ista ad Christum sñm sen
 sum alegoricū: qd per Gerasar que inter
 pretatur peregrinationis mee intelligit
 hic mundus in quo xps vt peregrinus

nihil possidens: sed ipm contemnēs: hñs
 cōditōes boni peregrini: mansionem non
 habuit: iuxta illud Mat. 8. Vulpes fo
 ue. habent. vo. ce. nī. filius aut hominis si
 habz vbi caput s. re. Nec honores appeti
 uit. iuxta illud Jo. 8. Ego gloriam meam
 non quero. nec iniurias vindicauit. iuxta
 illud. 1. Petri. 2. Cum pateretur nō comi
 nabatur: in cuius signum duobus discipu
 lis eūribus in Emaus apparuit in specie
 peregrini: cui Cleophas dixit: tu solus
 peregrinus es in ierusalem et. Unde me
 rito dicere potuit illud ps. Extraneus fa
 ctus sum fratribus meis et peregrinus fi
 lijs matris mee. ¶ Unde potest nobis fi
 gurari per Abraam de quo sualr dicitur
 gen. 30. qd pfectus de valle mambre veni
 ens in terrē australem: habitauit inter
 cades et sur. et peregrinatus est in gera
 ris. ¶ Vbi sciendum qd per Abraam pa
 triarcham: qui vno modo interpretatur
 pater videns populum: intelligitur dei fi
 lius qui pater et patriarcha dici potest a
 torum: quia omnia sunt producta per ip
 sum. iuxta illud Jan. primo. Omnia per
 ipsum facta sunt: qui tunc vidit populum
 quando cognoscens genus humanum
 sub seruitute dyaboli: ipsum voluit mise
 rico: dīter liberare: iuxta qd figuratiue dī
 xit Adoy. Exo. 3. Vidi afflictōem popu
 li mei qui est in egypto: et clamorem ei⁹
 audiui: et sciens dolo:em eius: descendi
 vt liberarem eum de manibus egyptio
 rum. ¶ Vbi sciendum quod per popu
 lum existentem in egypto sub seruitute
 Pharaonis intelligitur genus huma
 num quod ante Christi aduentum erat
 in tenebris peccatorum et sub seruitute
 dyaboli. Vnde igitur populi dei filius
 afflictionem cognoscens: et sanctorum
 patrum audiens multa suspiria. iuxta il
 lud Jere. treñ. i. Vide domine afflictōem
 quoniā erectus est inimicus: cognitōem
 speculatiuam ampliavit in pratican

quādo venit in mundū: et ipm sua cōsuetu
mīterico: dia de p̄dictis eripuit: vt sic me
rito dici potuerit de ipso illud. i. pal. 21. Si
dit dñs et misertus est. **E**ste igit abraā
patriarcha prius habitabat in pualle mā
bre: qz ab eterno cum p̄re et spiritu sancto
erat in i^a effabli trinitate significata p cō
uallē: quia sic in valle ē aquarū habundā
tia: sic i^a scā trinitas ē origo et fons oīum
grarū. **Q**ue signāter dīr vall' mābre: que
interpretat claritudo: qz in i^a trinitate ē
lux et claritas: oēm illuminās creaturam:
ppter q. d. ps. Tū te est fons vi. et in lue
t. vi. lumen. **E**ste generosus p̄iarcha:
profectus d valle mābre. i. de solis trinita
tis: venit in terrā austrālē. i. in mundū istū
qñ pro nob voluit incarnari. **Q**ui mundū
terra austral' dīr. quia sic terra austral' ni
si humectet aquis: exurit sol' ardoribus
et reddit sterilis: sic hoies in h mundo: nisi
in eis sit diuina grā extrahunt per diuer
sa vitia ad q mundus eos inclinat: et tunc
ad opera meritoria sunt steriles. **S**ignan
ter autē dīr q abraā in terra australi ha
bitauit inter cades q interpretat sanctitas:
et sur. que interpretat acerbitas: qz xps i
h mundo fuit specim sanctitatis. **E**t sic
sibi dici potuerit illud exo. 15. **Q**uis filius
tui in for. dñe: aut quis filius tui ma. in san
ctitate. **E**t sic sanct' fuerit: tñ acerbita
te p nob assumere voluit: dñi se portare
voluit sine peccō penalitates nras. **I**n
i^o igit mdo puer sat' i sanctitate et acerb
itate tā mirabilis pegrinat' fuisse in ge
raris q interpretat aduēa qz xps voluit vt
pegrin' et aduēa hic bitat. iuxta illd exo.
2. **A**duēa fuit in terra aliēa. **Q**uā ad al
sumptōez act' virtuosī dīc. **A**scēdēs xps
i natiēaz. **E**bi sciendū q p illā natiēam
qz xps ascēdit itell' crux: qz xps p redē
ptiōe generis hūani moritur' ascēdit. qz
vt imitari dēam' inuitat nos xps **E**at.
16. d. Si qz vlt ve. post me. abne. semetipz
et tollat crucē s. et se. me. **E**t **E**ur at hāc mē

talr portare debeam': audi **B**atnasen^m
li. 3. d. **C**ruce xpi clauis ē paradisi: h i firmo
rum bacis: pastoz virga: puerentū māu
ductio: p̄ficientū p̄fectō: aie sal' et corpis:
et oīuz maloz aduersio: oīnū bonoz dōa
trix. **E**t iō. d. **B**er. sup cañt. f. 65. exponēs
illud ps. Scaplis f. ob. ti. quattuor: nob
beneficia p̄ferunt sub his enim abscondi
mur: sub his ab icursu ancipitū et miluo
rum p̄tegimur q sunt acre p̄tates. **S**ub his
vmbraclū salub' nos refrigerat et nimū
sol' ardorem repellit. sub his quoqz ali
mur et fouemur. **H**is virtutū gen' q̄ttuor
cornus crucis ornant. **Q**uā ad p̄fectōez
effectus fructuosī dicit. trāstetavit. **E**bi
sciendū q xps vt daret nob exēplum nō
solū mundū desepit: nec solū crucē ascen
dit: sed trāstetasse dīr in quo itell' p̄fectō
operis fructuosī. **A**d q faciendū ipse nos
inducē **L**uc. 8. d. **T**raſtetem' trāstagnum.
Et sic figurari potuerit p iudam macha
beū. de quo snialr. i. mach. 5. qz volens pu
gnare cōtra timoteū et suū exercitum ipu
gnantem pplm dñi: mandauit q omnes
irent ad p̄liū: et veniens ad torquentē: vt
animaret illos trāstetavit ad hostes por
et omnis ppl's post eum. **E**bi sciendū
q per timoteū et suū exercitū ipugnatē
populum dñi: intelligitur dyabolus cum
multitudine vitiōz: qui hoies qui debēt
esse ppl's dei diuersimod' tēptat. **P**er
iudaz q interpretat gloriicator: itell' xps
gloricator humani generis et redēptor.
Qui signāter dīr machabeus q interpretat
p̄tegēs siue ingeniosus qz xps ingētosus
dīr dum ē sap' dei p̄ris. **P**rotegēs xps: qz
sperātes i se libat de māu inimici. iuxta
q ipse dicit i ps. **Q**uā i me spauit libabo
eū p̄tegā eū qm cognouit nomen meum.
Este igit nos p̄tegēs et glificās vidēs
pugnam validam thimoteū. i. dyaboli. cō
tra pplz dñi. i. genus hūanū: fac p̄clamari
vt nll's pigrescat. sed qlbz inimicū dya^m
agrediat viril' dñi nos instruxit i virtuosos

opib⁹ difficare. Unde ps. Qui docet manus meas ad prelium: et dig. m. ad bellum. Et aut nos ad h⁹ magis inducat: istar iude p⁹ior: transijt torrente: i. spretis m⁹danis instar torrentis labilib⁹: manu mitens ad fortia: iuit ad pugnam contra dyab⁹ hostem ppli dñi: et ipsum viril⁹ deuic. iuxta illud apoc. 5. Sic leo de tribu iuda dixit dñs. Et xps sic transsetano: et ad h⁹ tam verbo q³ exēplo nos inducens p⁹t figurari p⁹ symeone: sacerdotem magnu: gētis iudayce: de quo final⁹ dicif. i. mach. 16. q³ cum zebede⁹ hostis ppli domini cu: suo exercitu pugnaret contra ipsu: pugna perualida: et h⁹ fuisse nūciatū symeon: accessit aduersus eu: viril⁹: et videns trepidante: suū ppli m⁹: vt eum animaret p⁹um⁹ transsetauit torē. quo viso: anati viri trāfieri post ipsum. Et ubi sciendū q³ p⁹ zebedū qui interpretat⁹ intellectū hostem: intelligit⁹ dyabolus cui de⁹ intellectum tribuit: q³ ipsum intelligentem creauit: qui vt hostis populi dñi continue nob⁹ aduersat⁹ ppter q³ et aduersarius dicif. vt sic de ipso nob⁹ dici possit illud numeri. 24. Aduersabit⁹ vob⁹ i terra habitatiōis vestre. Et per symeone: q³ interpretat⁹ obediens intelligit⁹ xps de quo dicit apostolus phil. 2°. Hūiliauit semetipsum factus obediēs vsq³ ad mortē. Et iste fuit sacerdos summus gentis iudayce que interpretat⁹ laudans et confitens. i. generis humani q³ d⁹ cum gratiarum laudibus de receptis beneficijs deum firmiter cōfiteri. Unde ps. Lau. dominum. o. g. lau. omnes populi. Qui signanter summ⁹ sacerdos dicitur: quia p⁹ omnibus se ipsum obtulit p⁹ redemptione humani generis deo patri. Et xps autem videns hostes t⁹z fortes et populum trepidantem ad tam validu: occursum. p⁹imus transsetat torrente: cōsolationum tēporalium quo viso: iam non debz esse populus trepidus: sed animari fortius ad sequellam cōsiderans illud ex

clesiastici. 23. gloria magna est sequi dñm. Et quantū ad adeptiōem termini gloriosi dicit. Et venit in ciuitatem suā. Ubi sciendum q³ p⁹ istam ciuitatem que d⁹ ciuium vnitas intelligit⁹ i⁹ superna ter⁹m ciuitas beatorū de qua ps. Jer⁹m que he. vt ciuitas cuius p⁹t. eius in idipsum. Nam in idipsum d⁹ illius p⁹icipatio: quia ibi non solum gaudet q³libet de propria gl⁹: sed etiam de gloria aliorū. Et ista signanter xpi ciuitas d⁹: quia per suū pretiosu: sanguine: nob⁹ eius portas refauit. ppter q³ nos cōfortando dicit apostol⁹ hebre. 4°. Habentes itaq³ fratres fiduciā in introitu sanctorū in sanguine: xpi qui initiauit nob⁹ viā nouā. Non vacat aut a ministerio q³ h⁹ ciuitas xpi dicif q³ fuit caphar que interpretat⁹ villa cōsolōis: quia in i⁹ supna ciuitate est tāta p⁹solō q³ nemo possz verb⁹ explicare: nec corde cogitare. Unde apl⁹s 2. cor. 4. Quod ocl⁹s non vidit: nec au. au. nec in cor. hominis ascē. que p⁹para. d. dil. se. Quod cognoscēs ps. d. Consolationes tue le. animā meam. Et sciendū est autē applicādo que de xpo dicta sunt ad homines moraliter loquendo q³ quilibet homo instar xpi primo debet mundu: deserere q³ significat per recessum xpi a gerasar. Ubi sciendū q³ p⁹ gerasar que interpretat⁹ peregrinatiōis mee vt dictum est intelligitur mundus in quo sumus peregrini: quia sic peregrinus i⁹ dicitur qui est extra suam contratam: sic nos quia sumus extra supernā patriā: propter q³ habitandam sumus a deo creati: possumus peregrini dici. Quod cognoscens ps in persona omniū. d. Exau. oratione: m. dñe et de p⁹re. m. au. p⁹ci. lachri. m. ne fil. quoniam advena ego sum et p⁹re. sicut omnes patres mei. Et ad desertiōem autem huius mūdi nos inducūt tam naturalis ratio quaz scripturaz: t⁹z exēplū q³ figura. Et primo ad desertiōem mundi nos induc ratio naturalis: que potest esse tal⁹. Natural⁹ cog⁹

dicit qd sibi non d; homo spem suaz pone
re nec desideriu figere qd est transitoriū ⁊
nō potest desideriu hominis getare. sed
mūdus iste est trāsitorius nec pōt appeti
tum hoīs faciare. ergo nō debet ibi spem
ponere: sed ipsum deserere tanq̃ vanuz.
qd aut mūdus sit transitori⁹: audi quid dī
i. Jo. 2. Abundus trāsibit ⁊ cōcupiscētia
eius. Quod aut appetituz nō satiet: audi
Augū. v. Fecisti dñe nos a te inquietum
cor: nřz donec quiescat in te. ¶ Hoc etiā
per rationem pōt ostendi. qz cum totus
mūdus finitus sit: ⁊ appetitus hominis nō
possit satiari i aliquo finito: qz ultra quod
libet finitum pōt appetere: sequit qd non
possit quietari i mūdo. Quod cognoscēs
Augū. dicit de natura boni. tam magnuz
bonuz est natura rational: vt nullū sit bo
num quo beata sit nisi dō. ¶ Secundo ad
desertōez mūdi nos induc scriptura. Vñ
i. Jo. 2. Nolite diligere mūdū nec ea q in
mundo sunt. Cuius cām assignās subdit.
Si quis diligit mūdū nō est caritas pa
tris in eo. cuius etiam caritatis carentie
cām assignans addit. Quoniā omne qd ē
in mundo: cōcupiscētia carnis ē ⁊ cōcu.
oculorum ⁊ supbia vite. cum igit i^a oppo
nant caritati sequit qd q mūdū diligit. ca
ret caritate. ¶ Tertio ad desertōez mūdi
nos induc exēplum. Nam nō solum despi
ciendi mūdum exēplum habem⁹ a xpo
qui dixit Jo. 8. Ego nō sum d h mūdo. nec
solum i aplis: in quoz psona dixit petrus
xpo Abat. 19. Ecce nos reli. oīa ⁊ se. sum⁹
te. sed et in phīs q lz non hērent fidez: nñ
ad h inducebant luie naturali. Nā socra
tes ille phoz princeps dū esse beatum se
cuperet: ⁊ se beatū esse nō posset nisi sum
mi boni picipatōe conspiceret: summūqz
bonū nisi purgatibus mentibus picipari
posse videret: mētesqz purgare nō posse
nisi optimis moribus cerneret: oēm phīā
traxit ad mores. ⁊ ad contēptum mūdū.
Unde de ipso legit qd cum athēas ad stu

dium pgeret: ⁊ aurum plimū secuz ferret
cōsiderans qd vera sap^a simul cū pecunia
possideri nō poterat: dum sapiēs esse vo
luit aux quo impediri poterat mox piec.
¶ 4° ad desertioem mundi nos induc fi
gura. Nāz hoc fuit nob figuratū in pīar
cha iacob d quo sententialr dicif. gen. 31.
qd cū esset in mesopotania syrie: apparui
it ei angls dñi qui dixit sibi surge ⁊ eg
gredere de terra hac reuertēs in terram
natiuitatis tue. s. in canā. ¶ Ab sciēdū
qd p Jacob qui interpretat luctator: ⁊ sub
plantator: intellr quilibet viator: qui dum
viuit est in continua lucta habens aduer
sarium dya^m ⁊ vitia. ¶ Per mesopota
nīaz aut que interpretat eleuatio cuiusdā
vocis: que dī esse in syrias que sterpera
tur archa vel humecta siue sublimis itel
ligitur i^a mūdus in quo est eleuatio vo
cis quantū ad ingressum: qz homo nasce
do vocem ploatus emittit. In quo etiā
instar arche vacue: ē vacuitas per gratie
diuine carentiā: est etiā humiditas p car
nis cōcupiscētiā: est sublimitas p mē
tis supbiam. Et sic verificet de ipso illud
i. Jo. 5. Abundus totus in maligno positi⁹
ē. ¶ Huic igit existenti i mūdo misimo:
dī ab angelo. i. ab aliqua bona inspiratōe
interna qua multociēs hō cōpungitur: vt
p dicatione externa qua reprehēdit: qd sur
gat deū mentalr inuocādo. qd egrediatur
de terra illa mūdū laudablr dimittēdo.
qd reuertatur i terras natiuitatis sue. s. in
canaā. Abi sciēdū qd p istam terraz nati
uitatis itellr celestis patria: que terra na
tiuitatis hoīs dicitur: qz ad h principalr
sunt a deo creati: vt sint ciues illius ciui
tatis eterne. que signāter canaā dicif que
interpretat possidens donuz. qz in i^a pīa
homies donū glorie eternali possidebūt.
¶ Secundo instar xpi d; actuz virtuosuz
assumere: qd significat per ascensum in na
uiculam. Abi sciēdū qd p illam nauiculā
intellr status pīe in quē postqz d mūdo

et vitis egressus ē: dicitur ascendere per virtuos actus. Ad quod faciendum nos inducit am natural' ratio: quā scriptura: tam exēplum quā figura. **¶** Primo ad pniaz nos induc ratio natural' que pōt esse tal'. Naturale est ut hō qui offendit: recogitans offensam hēat displicentiā et sic peniteat: quia hō offendendo alium: fecit quod sibi nōlet fieri. Faciens autē quod non dicitur: debet ratiōabiliter penitere. igitur homo qui deum offendit: debet agere penitentiā. Et propter istā penitentiam ad quā hō ex ratione inducitur: dicitur Iudic. 21. quod cum filij isrl' destruxissent tribum Beniamyn: ceperunt dicere: ablata est vna tribus de Israhel: et tunc ordinaverūt qualiter a tribus debuit ordinari. **¶** 2° ad penitentiā nos induc scriptura. unde dicitur Abat. 4. quod xps in prin. sue pditionis incepit dī. Penitentiā agite appropin. enim regnum celoz. **¶** 3° ad penitentiā nos induc exēplum. Nam legist quod qdam leo in quadā ciuitate detentus in gabiā: semel de ipsa exiens et per ciuitatem discurrens omnes hoies fugere faciebat. quidam autē vir cordatus et fortis volēs obuiare leoni fuit ab eo occisus. quod aduertens leo: et suo modo male fecisse cognoscens: statim ferocitate deposita et clausis quasi pre verecūdia oculis: se tangi et ligari et ad capia per duci pmissit. Si igitur anima bruta suo modo dolent cum male fecerint: nōne debet homo quando offendit deū et proximi penitere: re vera sic. Unde Petrus. act. 3. Penitemini igitur cōuertimini ut deleantur vestra peccata. **¶** 4° ad penitentiā nos induc figura. Nam illud fuit figuratim in manase rege: de quo sententialiter dicitur. 2. Paral. 33. quod cum suis exigentibus demeritis: per principem regis assyriorū ductus fuisset in babilonem captiuus. videns se in afflictione positum: orauit ad dominum deum suum et egit penitentiā valde coram deo: cuius penitentiā acceptans deus: reduxit eum

de carcere et reduxit ipm in regnum suū. **¶** Tibi sciendum quod per manasem qui interpretatur obliuiosus intelligitur quilibet homo qui obliuiscitur seruare diuina mandata. et laxat se ad opera vitiosa. **¶** Per principem autem regis assyriorū qui ipsius duxerunt captiuū in babil. intelliguntur peccata captiuātia hominem et ipsum in confusionem deducētia. Vidēs autem miserri mus peccator: sic in pfusione propter peccata sua positum: dicitur instar manase: cor suū erigere: suū cognoscēdo delictum: et per orationem deuotā ab ipso misericordiā postulare: et penitentiā facere et satisfactōem cōdignā. iuxta illud apoc. 2°. Ademor: esto unde existi et age penitentiā et per opera fac. Et sic merebitur misericordiā inuenire. iuxta illud eze. 18. Si autē prius egerit penitentiā ab oibus peccis suis quod opatus ē et custodierit oia pcepta mea et fecerit iudiciū et iusticiā: vita viuet et nō morietur: oium iniquitatū eius quas opatus ē nō recordabor. **¶** Tertio dico quod instar xpi hō dicitur effectū fructuosum pficere quod significat in trāsfetatiōe. Tibi sciendū quod postquā hō mundū dēfuit: et actū pnie sumpsit: dicitur ad pfectū vsus ducere per effectū: quia in bono ope incepto dicitur pseuerare. iuxta illud Abat. 4. Qui autē pseuerauit vsque in finem saluus erit. **¶** Quid autē sit pseuerātia: audi Ber. i. quāda ep. d. p seuerātia ē vnica filia summi regis finis virtutū: eazque psumatio: totiusque boni spōitōriū et virtutis: sine quā nō videbit dū. **¶** Ad igitur exēplo xpi assumēs virtutē pseuerātie ad pficiendū bonū inceptū pfigurant per anthiocū regē: de quo dicitur. i. Abat. 3. quod trāsfetauit eufratem flumiū et perambulabat superiores regiones. **¶** Tibi sciendū quod per regem anthiocum qui interpretatur pauper silēs intelligitur quilibet viator: qui in hō mundo pauper dicitur: quia caret adhuc diuitijs eternalibus in quibus est habundantia. Et sic dicat illud ps. Pauper sum ego et in laboribus a iu. mea.

E Per eufratē verō q̄ interpretat̄ plūe
rulentus: intell̄ mundus: q̄ instar pulue
ris excecatis oculos: excecatis mūdāos ho
mines: in ip̄o cōfidentes: sic ēt plūis a vē
to peussus dispergit: sic res mūdane subi
to dilabunt. **E** Istū igit̄ mundū plūeru
lentum d̄z hō trāstare et ip̄m dīmittere:
et regiōes supiores adire q̄ cōsiderando
mundi labilitatē: d̄z se villē putare: et cele
stia p̄tēplari. **E** 4° dico q̄ hō instar xp̄i
d̄z terminū gl̄osuz acqrere. q̄ notat p̄ ad
uentū i ciuitatē suā. **E**bi sciendū q̄ p̄ istā
ciuitatē intell̄ celestis p̄ria: in q̄ st ciues
angeli et hoies beati: in q̄ deū cum laudi
bus clartus cōtēplant. **E**ñ 36. si. Gaudiū
et letitia inueniunt in ea gr̄ay actio et vos
laudis. **E** Ad hāc nos inuitat xp̄s d̄ qua
sub noie sap^o d̄ p̄ouer. 9. Sap^a misit an
cillas suas vt vocaret ad archē et ad me
nia ciuitat̄. **E** Per ancillas quas mittit
h̄ sap^a. i. xp̄s: intelligunt̄ inspiratōes bōe
vel p̄dicatōes veritat̄ vocātes et inducē
tes hoies ad celestē p̄riam. Quos at̄ ad
ciuitatē istā vocēt: audi qd sequit̄. Si q̄s
inquit̄ est pulus vēiat ad me. Et h̄ est q̄
xp̄s. d. **E**ñ. 19. Sinite puulos et nolite
eos phibē: venire ad me taliū enim ē re
gnū celoz. Nam pulozum. i. hūilū ē re
gnū celoz: de q̄ angli reprobi pp̄ peccm̄
supbie sunt deiecti.

Secunda pars.

Equit. Et ecce of. ei palī. et. **E**bi
tangit̄ subuētiō bonitatz cō
passiū. q̄ pbat̄ mia p̄nal. **E**bi
sciendū q̄ naturale ē q̄ p̄ vidēs filiū i af
fictiōe positū cōpatitur sibi et si p̄t ei sub
uenit in necessitatib⁹. **E**ñ igit̄ vt p̄ hūa
ni generis: vidēs oblatū sibi paliticiuz: si
bi miset: et q̄ poterat sibi sanitatē pfert:
Eñ sic verificet̄ illd̄ ps. **E**ñ miset p̄
filioz misertus ē dñs ti. se. scdm̄ h̄ igitur
i pte ista duo possum⁹ p̄siderat̄. i. infirmi
tatis calamitatē affligētem. **E**copacientis
ptatem eminetem. **E**ñ ad p^m dīc. Et

ecce of. ei palī. et. vbi sciendū q̄ xp̄o exti
stente incapas et docēte turbas q̄ notūz
erat pp̄lo ip̄m facere mltā miracula: fuit
oblatū q̄ p se grauatus ire nō poterat:
hō paliticius scdm̄ **E**ñ. vt curaret ab
ip̄o. **E**ñ ad 2^m. i. cōpacientis ptatem
eminentem dīc. **E**ñ dīc. at̄ yhs si. et. **E**bi
sciendū q̄ ex h̄ q̄ xp̄s hūc pal. dixit: dī
mittunt̄ tibi pec. tua: dat nob̄ intelligere
eminentez potentia: cū illud n̄ possit face
re nisi deus. iuxta illud Luc. 5. Quis pōt
dīmittere peccā nisi solus d̄s. q. d. nll̄s. Et
iō dcm̄ fuit de xp̄o p̄ precursor: et **E**ñ. 30.
2. Ecce agn⁹ dī ec. q̄ tol. pec. m̄di. **E**ñ Sciē
dū est at̄ q̄ ex h̄ q̄ xp̄s vocat istum filiz
ostendit̄ eius mag^a hūilitas. **E**ñ **E**ñ. 30.
Eñ ira hūilitas: despectū et debilez: totis
membroz ppagib⁹ dissolutū filium vocat
quem sacerdotes n̄ dignabant attingere.
Eñ Sciendū est aut̄ q̄z ad p̄ns spectat
q̄. s. de cāis hoiez: infirmitates corporales
incurrūt: sic habet i glo. q̄ in his versib⁹
ptinent. **E**ñ pp̄ inclināt paulū sese māise
stat i ceco. **E**ñ purgat **E**ñ ariam: nimirū pu
nit herodem. **E**ñ sciendū q̄ infirmitas
corporal⁹ p^o accidit q̄ homini ad pbatōez
sue et pacientie: et i^o modo de⁹ permisit q̄
sathā affligeret **E**ñ. **E**ñ. 2°. **E**ñ. 2°. **E**ñ. 2°.
est sathā a facie dñi et pcussit **E**ñ vlcere
pessimo a planta pedū vsqz ad verticem
eius. **E**ñ 2° accidit infirmitas ad tenendū
hoiez in hūilitate: ne ppter aliquas gr̄as
sibi factas a deo: in supbiam eleuetur: et i^o
modo fuit in paulo: q̄ de se ip̄o dīc. 2. cor.
12. **E**ñ magnitudo reuelationū extol. me.
dat⁹ est mihi sti. car. mee angli sathane
q̄ me colaphizet. **E**ñ 3° accidit infirmitas
ad manifestatōez po^o diuine: sic p̄ in ceco
nato. de quo xp̄s interrogatus fuiss⁹. **E**ñ.
9. a discipulis. d. rabi q̄ pec. hic an paren
tes eius vt cecus natus: respondit yhs:
nec hic nec parentes eius: sed vt manife
stent̄ opera dei i illo. **E**ñ 4° accidit infir
mitas ppter purgatiōem alicui⁹ peccatū

edmissi sicut p̄ in maria sorore moy. ⁊ Zaron: de qua d̄r numeri. 12. q̄ cū murmurasset 3 moy. deus voluit eā puniendo purgare. Nam sicut ibidē d̄r maria apparuit ca dens lep̄a quasi nix. ¶ Quinto accidit i firmitas pp̄ punitionē peccōz: ita q̄ deus incipit peccōrē puniendū eternalr: in h̄ mū do punire: ⁊ huius exemplū hēmus in herode ascalonita sub quo x̄ps nat⁹ est de q̄ legis in ystoria eccl̄astica: q̄ cū p̄ sacrilegio q̄ herodes in saluatore: p̄miserat: vt vltio eū diuina purgare puniret: añ mortem corp⁹ eius vt iosephus refert: morib⁹ inuasit diuersus: ita vt diceret ananias: non morbo corporis h̄: sed diuine vltiōis supplitia. ¶ Sciendū est at̄ circa istā partem q̄ loquēdo moralr dicere possumus q̄ p̄ istuz paralticū: intelligi pōt quilibet hō existens in peccō mortali. ¶ Sciendū q̄ inter alia q̄stū ad p̄ns spectat paralticum p̄siderando corporalr q̄drupliciter deformatum. s.

Quantū ad sensum ebetatum.

Quantū ad motū retardatum.

Quantū ad linguā infacundū.

Quantū ad mēbra tremebundū. ¶ Sic p̄portionalr istar paraltici. Peccōr nescit degustare celestia. Negligit opari p̄ficua. Obmutescit loq̄ vtilia. Tabescit firmari p̄stantia. ¶ P̄rio paraltic p̄sidero q̄stū ad sensum ebetatū: instar cuius peccōr nescit gustare celestia. ¶ Abi sciendū q̄ peccm̄ in hoīe facit eū p̄cliuū ad terrā ne possit celestia p̄replari. iuxta q̄ de peccōribus dicit ps̄. Oculos suos statuerūt de celi i terram. vñ de ipsis verificat illō Gen. 8. Sensus enī ⁊ cogitatio humani generis p̄na sunt i malū ab adolescētia sua. Et iō Sap. 2. Nescierūt sacramēta dei nec mercedem spauerunt iustitie. de q̄bus ēt ps̄. Nescierunt neq̄z intellexerūt: in tenebris ambulat. ¶ Secūdo p̄sidero paraltic q̄stū ad motū retardatū: instar cui⁹ peccōr negligit opari p̄ficua. ¶ Abi sciendū q̄ peccm̄ in hoīe

facit ip̄z pigrū ad bona opa faciēda. iuxta illud ps̄. Dēs declinauerūt simul inutil. fci sunt nō est q̄ faciat bonū: non est vsq̄ ad vnum. ¶ Abi quilibet cor̄ pōt figurari p̄ oziam de quo d̄r. 2. Para. 26. q̄ cū robortatus esset: elenatū est cor̄ ei⁹ in interitū suū ⁊ neglexit dñm deum suū. ¶ Abi sciēdum q̄ p̄ ozia supbū q̄ voluit sibi v̄surpare officiū sacerdotū vt p̄z ibidez intelligitur quilibet supbus qui multociēs a deo recipiens beneficia multa instar ozie: ipsa non recognoscit nec deo regratias: s̄ magis sicut piger obliuiscit dī sui. ¶ Abi Sap. 3. Neglexerunt iustū ⁊ a deo recesserunt. ¶ Tercio p̄sidero paralticū q̄stū ad linguā infacundū: instar cuius peccōr obmutescit loqui vtilia. ¶ Abi sciendū q̄ peccm̄ in hoīe reddit ip̄z ineptū ad dñz placibilr̄ colaudandū iuxta illud eccl̄astici. 15. Non est sponsa laus in ore peccōris. vñ d̄r 30. 9. Scimus qm̄ peccōres deus nō audit: ⁊ q̄re q̄ Je. 8. Nemo q̄ bonū est loq̄tur. ¶ Abi tales possunt figurari p̄ illos de quibus d̄r Hee. 13. q̄ loquebātur azotice ⁊ nesciebant loqui iudayce. ¶ Abi sciendū q̄ azotus interpretatur incendiū. Per illos igitur q̄ loquebant azotice intelligunt peccōres accensi flāma carnalis p̄cupiscentie ⁊ desiderio terrenoz: de quoz quolibet dicit eccl̄astici. 23. Nō neq̄z amore carnis sue non desinet donec incendat ignē. Nā peccator malo inflāmat⁹ amore: nunq̄z desinit donec malū conceptum desiderū ponat si assit possibilitas in effectu. ¶ Per loquentes at̄ iudayce q̄ interpretatur confidentes vel glorificantes: intelliguntur homines stabiles in fide catholica qui diuini laudibus p̄seuerant. Et sic quilibet dicat euz ps̄. Confitebor dño nimis in ore meo in me. mul. lau. eum. ¶ Licet autem sic deberet esse tñ multi loquūtur azotice se dantes mondo ⁊ delitijis carnis. de quibus Ro. 1. Cum cognouissent deum: non sicut deuz glorificauerūt aut gr̄as egerūt

sz ena. i. cogi. suis: et obsecratu est insipiens
cor: eoz. d. se ee sapientes stulti facti sunt
¶ Quarto paliticu pldero qrtum ad me
bra tremebundū instar cuius pccō: tabe
scit firmari pstantia. Ubi sciendū q pccō i
hoie facit ipz inconstantē in opibz suis.
¶ Ali Jac. i. Ubi duplex aio incōstās in om
nibus vijs suis. **¶** Ubi talis pōt figurari
p caym qui interfecit fratrē suū abel: vñ
habuit tremorē capitis: qz extunc sp hūit
caput tremulētū et habitauit vagus et pro
fugus in terra. **¶** Ubi sciendū q p caym
homicidā: intelligit quilibet pccō: q pec
cando: non solū interficit aiām suā: sz abel
fratrē suū. i. xpm yhm: qui qrtū ad huma
nitatē frater nr ē. qz qrtum in se est facit
vñ xps mori deberet ad sui remissionem
peccati: nō aduertens miser illud. i. Jo. 3.
Dio homicida nō habet vitam eternam.
¶ Iste miser homicida xpi et sui dñ hēre
caput tremulētū qz nullam hz pstantiā
et pfugus: qz nullam hz stabilitatē. Et sic
de ipso dicatur illud Prover. 5. Pedes
illius descēdunt in mortem et ad inferos
gressus illius penetrāt per semitas vite
non ambulant. **¶** Ubi autē pccō: sic fit va
gabundus et tremulus et diuina grā priua
tus viribus spūalibus destitutus: non tñ
semp dō remanere in fecibus pccō: sed dō
instar huius palitici: ad xpm portari me
dicu: aiaz. dō aut portari a qrtuo: portito
ribus sic dñ abbat. 4. qz iste paralitic⁹ por
tabatur. Ubi sciendū q p i stos quattuor
portitores intelligit qrtuplex pldratio
q dō pccō: em ad xpm portare vt agat pe
nitētiē fructuos. s. consideratio.
Culpe deformātis qua inficit.
Vite deficientis qua subtrahit.
Abificordie remittētis q pmittit.
Pene affligentis q acqritur.
¶ Primo peccatorem debet inducere cō
sideratio culpe deformātis: qua inficitur.
Nam quando pccō: considerat qz sua aia
que deberet iformari diuina gratia: est p

culpā turpiter deformat: mltū dōz crubē
scere: cōsiderans qz dō dedit sibi aia: ad
sui imaginem: qz ipse ita miserabl⁹ defor
mauit p culpā. vt possit dñe illō ps. Am
pli⁹ laua me iniqua. vsqz ibi: corā te feci.
¶ 2º debet ad xpm peccatō: ducere cō
sideratio vite deficientis q subtrahit. Nam
qñ peccatō: pldrat qz vita istius mūdi ē
breuitas et qz ipse mortal⁹ est: et nescit diem
neqz horā multuz dōz expauescere diē mor
tis et dicere dño illud Job. 7. Memoro
qz ventus ē vita mea et nō reuertet ocl⁹
meus vt videat bona. **¶** 3º dōz ducere pec
catō: em ad xpm cōsideratio mie remittē
tis que pmittit. Nam qñ peccatō: cōside
rat qz mia dei ē maior: qz sua iniquitas: et qz
est pata oibus volētibz ipam inuocare: et
multum dōz gaudere de venia. d. illud ps.
Abificordia t⁹ magna ē sup me et eruiſti
aniam meā d manu inferi. Nam iuxta illō
sap. ij. Abiferis oium qm oia potes: et dis
simulas pccā ipsius pp miam. **¶** 4º debz
ad xpm ducere peccatō: cōsideratio pene
affligētis q acqrit: Nam qñ peccatō: pld
derat qz pp peccata acqrit penā eternam
multū dōz timere et dñe dñō illud Job. 10.
Nūquid nō paucitas dier meoz finiet
breui: dimitte ergo me vt pligā pau. do.
m. an qz vada: et nō re. ad ter. ten. et op.
mor. caligine: terra misie et te. vbi vmbra
mor. et nullus o: sed sempiternus oror in
habitat.

Tertia pars.

Egitur. Et ecce qdam de scribis
et. Ubi tangit reprehēdentis p
uersitatem detractiuam qz pro
bat malitia co: dals. Ubi sciendū qz scri
be et pldi inuidentes xpo: quia repheben
debat eozum malitias insidiabant sibi vt
eum vel ex verbis vel ex operibus pos
sent accusare populo. Quia igitur Chri
stus dixerat paralitico remittunt tibi pec
cata tua qz solius dei est: et ipsi credebant

eum esse purum hominem. statim ceperunt in corde concipere secundum Jeronimum contra ipsum ut dicerent eum blasphemasse. ¶ Sciendum est autem quantum ad presens spectat quod accusatur blasphemia tribus modis. Primo quando deo attribuitur quod non conuenit sibi ut quod est contra misericordiam: ut si diceremus deum esse impium vel peccatorem. ¶ Secundo quando ab eo remouetur quod sibi conuenit ut quod est contra iusticiam ut si diceremus deum non esse bonum: vel sapientem vel potentem. ¶ Tertio quando attribuitur creature quod est proprium dei: quod est contra dei maiestatem: ut si diceremus creaturam posse creare vel peccata dimittere quod sunt solius dei. Et contra sic blasphemantes dicitur leuit. 24. Qui blasphemauerit nomen domini morte morietur. Quia igitur Christus dixerat paralitico remittit tibi peccata tua: pharisaei iudicauerunt ipsum blasphemasse in cordis suis. Et sic sint illi de quibus psalmus dicit. Qui locuntur pacem cum proximo suo: mala autem in cordibus eorum. Nam pacem videbantur uerbi habere cum eo quia conuersabatur cum eo: et tamen insidiabantur ei uerbis et operibus suis. in quibus continue sibi contradicebant.

¶ Quarta pars.

Equitur. Cum uidisset Iesus cognoscere. Ubi tangit respondentis sagacitatem reprehensiuam: approbat sapientia specularis. Ubi sciendum quod ex his quod pharisaei mala cogitauerunt de Christo. habuit occasionem ostendendi suam diuinitatem: eorum malas cogitationes exprimendo: quia solius dei est corda cognoscere: et ostendendi suam potentiam paralitici perfecte curando. Hoc secundum Crisostomum. in o. Secundum hi igitur in parte ista quattuor possumus con-

siderare. s.

Occultorum cognitionem.

Detractorum reprehensionem.

Beneficiorum comparationem.

Membrorum restitutionem.

¶ Quantum ad primum dicit. Et cum uis uobis cogitatio eorum. Ubi sciendum quod cognoscere cogitationes cordis est proprium solius dei. iuxta illud. i. regum. 6. Homo uidet ea que patent: deus autem intuetur corda. Unde sibi dicitur. 2. paral. 6. Tu enim solus nosti corda hominum. ¶ Quantum ad secundum. detractorum reprehensionem dicit. Et quid cogitatis mala in cordibus uestris. Ubi sciendum quod isti pharisaei in cordibus mala cogitabant de Christo et sibi in suis cogitationibus detrahebant et ideo debebant merito reprehendi et sibi dici illud Iheremias. 29. Ne qui profundi estis corde: ut a domino abscondatis consilium: quorum sunt in tenebris opera et dicunt quis nouit nos: et quis uidet nos: perversa est huius cogitatio. ¶ Quantum ad tertium. beneficiorum comparationem dicit. Quid est facilius dicere te. Ubi sciendum quod Christus isti paralitico duplex beneficium contulit. s. sanitatem anime culpaz dimittendo: et sanitatem corporis ualitudinem conferendo. et quia Christus hi duo operatus est in isto paralitico: quia arguitur potentiam increatam. ideo cognosci poterat quod erat deus. ¶ Quantum ad quartum. membrorum restitutionem dicit. Et autem scitis te. Ubi sciendum quod quia Christus dixerat de sanatione paralitici parando ad remissionem peccati. ideo nunc ipse curat: ut sic effectus uerbi correspondeat: et sic ei potius cognoscat. Unde Jeronimus. iter dicit et facit magna distantia est. sit ergo carnale signum ut probet spirituale secundum hi igitur in parte ista possumus perscrutari. s.

Dominium explicatum.

Officium imperatum.

Miraculum populi.

¶ Quantum ad primum dicit. Et autem scitis te. Ubi sciendum quod uerba ista. Et scitis te. sunt uerba Christi: et scribarum et phariseorum remouetis. Unde

cc ij

na conuerti: sed magis celestia cōtempla
ri. vt dicat cum ps. **A**nam petij a domo:
hanc regiam vt inhabitem i domo domi
ni oibus diebus vite mee. **E**t p istaz
domum itelligi potest conscia hois: q̄ de
bet intrare ipsam diligentius perferutan
do. Nam peccator debz conscientiam dili
genter inquirere: 7 se de preteritj accusare
dicēdo illud **36. 38.** Recogitabo tibi oēs
annos meos i amaritudine aie mee. **E**t sic
de ipso dicatur illud **pro. 31.** Conside
rauit semitas domus sue 7 panem ociosū
non comedit.

Egitur. Vidētes autē turbe ꝛc.

Lordis imitatōem ex aspectu.

Opis prestatōem in effectu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.55 (a)

ri que nō possunt fieri nisi p diuinā poten-
tiam : 1° nō d^z attribuere pure creature
qⁱ igitur turbe vident curatiōem ita subī-
tam nō credentes xpm nisi purū hoīem:
licet xpo debuissent attribuere qⁱ non so-
lum erat hō sed d^z illud miraculū attri-
buerit deo: de quo apl's ro. 13. Non ē enim
ptās nisi a deo. Qual' aut' sit: diuina ptās
audi dan. d. dan. 7. Potestas inquit' eius
potestas eterna: 7 regnum q^o nō corūpe-
tur. Ad q^o reg^m 2c.

Cōnica. 29. post penit. Eua^m. 60.

Introductio.

Ille ē reg^m celorū hominū
regi qⁱ fecit nuptias filio suo
2c. **A**bat. 22. Sciendū ē q^utrū
ad p^resens spectat q^u rex ad
sui p^rfectiōem: inter alias d^z
h^zre s. p^rditiones. 1° largitatē in p^rdonā-
do: ex qua reddi^t cōmendādo. Mā regē
nō decet esse p^rcū. sed liberalē: d^z bōis suis
alijs tribuēdo exēplo regis assueri d^z quo
d^r snialr hester. 2. qⁱ i nuptijs quas fecit p
hester regia: ad q^us mltos inuitauerat oī-
bus dona largitus ē iuxta magnificentiā
suā. 2° d^z habere ptātem in iperādo ex q^u
reddi^t honorādus. Nam regem nō decet
esse debilem: sed validū 7 potēte: vt pos-
sit alijs ipare 7 eos a malis 7 iniurijs co-
hercere. Et verificet d^r ipso illd puer. 20.
Rex qui sedet in folio iudicij dissipat oē
malum intuitu suo. Tertio debz h^zre benī-
gnitatem in cōdescendēdo: ex qua reddi-
tur diligēdus. Nam regem nō decet esse
impriū sed benignū: exēplo cuiusdā regis
babilonie d^z quo dicitur sententialr. 4. R.
25. q^u cum ioachi rex iuda esset in carcere
in babilone: 7 1° rex incepissz regnare ex-
traxit eum de carcere 7 locutus est ei be-
nigne 7 posuit thronū eius super thronū
regum qui erāt cum eo in babilone 7 mu-
tauit vestes quas habuerat in carcere 7
comedeat panem semp in cōspectu eius

cūctis diebus vite sue. Quarto debet h^zre
sagacitatem in cognoscēdo ex qua reddi^t
audiendus. Mā regez nō decet esse fatu^m
sed discretū 7 sapiētē: qⁱ iuxta illud sap
6. Rex sapiens ppli stabilitū est. 5° d^z
h^zre equitatem in iudicādo: ex qua reddi^t
metuēdus. Nam rex nō debet esse psona
rum acceptor: sed iuste 7 equalr iudicā:
qⁱ iuxta illud puer. 29. Rex iustus erigit
terram. Scdm h^z igit in 1° euāgelio i quo
fit mentio de quodā rege. s. extollētia ipz:
tāgit beatus **A**bat. in pabola xpi. s.

A magnificentiā liberali⁹ inuitātem.

Prepotentiā efficacit⁹ vindicātem.

Diligētiā benigni⁹ trāspectātem.

Sapientiā euidentius discernēte.

Iusticiā accerbi⁹ puniēte.

Primū probat cōmunicatū cōiūtiūz.
2^m impatū excidiū. 3^m cōmutatū con-
fortiū. 4^m cōtēplatum collegiū. 5^m comi-
natū suppliciū. **P**rimū in prin. 2^m ibi
Rex aut' cum vidissz 2c. 3^m ibi. Tunc ait
rex 2c. 4^m ibi. Intrauit aut' rex 2c. 5^m ibi.
Tunc ait rex ministris 2c.

Prima pars.

Tantū ad primū vbi tangit 2c.

qⁱ qⁱ pbat 2c. dic. Sile factū est re-
gnum 2c. **E**bi sciendū q^u signūz

magne liberalitat^z est in hoīe: q^u non solū
leuiter homines ad p^ricipatiōem bonoz
suorū inuitat: sed instanter. Scdm h^z igit
in ista pte 3^a possumus p^rsiderare. s. Excel-
lentiam cōiūtiū habūdantis. Beniuolen-
tiā d^ri inuitant^z. Instātiā nūciū expmēti^z.

Quantum ad primū istoz dicit. Simi-
le factum est 2c. **E**bi p^rmo sciendū q^u
regnum celorum quantūz ad p^resens spe-
ctat duobus modis accipitur. 1° p^rmo p
ecclesia triūphante in qua sunt cōprehen-
siores: 7 secundum h^z dicitur **A**bat. s. Bea-
ti pauperes spiritu quoniam ipsorum est
regnum celorum. Secundo accipitur pro
ecclesia militante in qua sunt viatores: 7
secundum h^z dicitur **A**bat. 13. Simile scdm
ec. iij

est regnū celorum hōi qui seminavit bo-
num semen in agro suo. 1° secūdo mō-
do accipitur h. Et q̄ possit accipi p̄ ecce-
lesia militante audi Grego. in quadā omel.
di. Sciendū est q̄ sepe in sacro elloquio p̄-
sentis temporis ecclesia dicitur de quo i-
alio domin⁹ dicit. Abitter filius hominis
angelos suos ⁊ col. de regno eius omnia
scā. Et q̄ accipiat p̄o militāte ⁊ non p̄o
triumphante ostendit subdēns. nec enim
in illo regno beatitudinis i quo pax sum-
ma est inueniri potuerunt scandala q̄ col-
ligantur. ¶ Secūdo sciendū est q̄ p̄ istū
regez: intelligitur deus pater: de quo ps.
Quoniam magnus dominus ⁊ rex ma-
gnus super omnes deos. Signanter autē
h rex per quē deus pater intelligitur: hō
dī: ad designandū benignitatē ⁊ fami-
lariē suam circa genus humanum. iuxta
q̄ etiam dicitur exo. 33. q̄ loquebatur do-
minus ad Moys. facie ad faciem sicut so-
let loqui homo ad amicum suū. ¶ Tercio
sciendū est q̄ per filium regis: xps dei
filius intelligitur. de quo Mat. 3. q̄ euz
xps baptizaretur venit vox de celo dic.
Ecce est filius meus dilectus in quo mihi
bene cōplacui. Unde ipsemet loquens ad
patrem dī. Jo. 17. Pater clarifica filium
tuum ut filius tuus clarificet te. ¶ Quar-
to sciendū est q̄ per istas nuptias quas
dicitur fecisse filio suo. i. deus pater xpo
yhu intelligitur. Primo nuptie quas de⁹
fecit: qm̄ dei filius humanā naturā assūm-
psit per ypōstaticā vniōem de quibus fi-
guratiue dicitur Jo. 2. Nuptie facte sunt
in cana galilee ⁊ erat mater yhu ibi. voca-
tusq̄ est yhs ⁊ discipulus eius ad nuptias. Ubi
sciendū q̄ in istis amorosis nuptijs fuit
virgo sacratissima consentiens: concipiens
pariens ⁊ nutriens. Fuit xps yhs om̄s:
illuminans ⁊ inflammas. Fuerunt discipuli.
chorus virtutum. s. Puritatis mundissi-
me. Humilitatis profundissime: ⁊ pauper-
tatis altissime. que signanter in cana que

interpretatur zelus dīcitur facte quia p̄-
pter amorē quē dei filius ad gen⁹ huma-
num habuit: voluit incarnari. ut verificet
illud Is. 9. Zelus dñi exercitū faciet h.
¶ 2° per istas nuptias intelliguntur no-
prie quas deus fecit: quando xps vniuit
sibi ecclām catholicam per saluificam re-
demptōem: de quibus figuratiue dicitur
Mat. 10. Ubi dī q̄ Ptolome⁹ tradēs
filiam suam Cleopatram Alexandro: fecit
nuptias in magna glā. ¶ Ubi sciendū
q̄ p̄ Ptolomeum q̄ interpretat ad mensa-
ram deducēs itellr̄ dūs pater: cui dicitur
sap. 11. Omnia in mensura: numero: ⁊ pon-
dere disposuisti dñe. Per Alexandrum
qui interpretat auferens angustias tene-
brarum: itellr̄ xps q̄ iuxta illud Jo. 1. est
lux v̄a q̄ illu. o. ho. ve. in hunc mundum.
⁊ sic per suam lucem auferit tenebras pec-
catorū. Per Cleopatram ēē que interpretat
congregans agnitos: itellr̄ sancta mat̄
ecclā in qua est p̄gregatō virorum fidelis-
simū cognoscētium p̄ fidem. iuxta q̄ dī su-
is fidelibus sibi nomie ouium dīc xps Jo.
10. Ego cognō. o. meas ⁊ co. me mee. Sec⁹
igit p̄ figurat⁹ p̄ Ptolomeū: Alexandro
i. xpo yhu: tradidit scām m̄rem ecclām si-
gnificatā p̄ Cleopatram: ipam spūali dīpon-
sando: q̄ cognoscēs apo. d. Eph. 5. Sacramē-
tū h magnū ē: ego at̄ dico i xpo ⁊ i ecclā.
¶ 3° p̄ istas nuptias itellr̄ nuptie: q̄s
ds fecit qm̄ xps vniuit sibi duorū aīaz p̄ gra-
tā inhabitatōez. d. q̄b⁹ figuratiue dici p̄t q̄
dī gñ. 29. vbi dī q̄ Labā vocat⁹ mult⁹ amī-
corū turb⁹ ad p̄uuiū fecit nuptias iacob ⁊ ra-
cheli. ¶ Ubi sciendū q̄ p̄ labā q̄ interpreta-
tur candidus: intelligit de⁹ p̄r in quo est
ois candor: puritas. Per iacob qui lucta-
tor: interpretat: intelligit xps qui lucta fecit p̄
nob cū dyab⁹ ipm̄ deuicens in cruce. Per
rachelem at̄ q̄ vno modo interpretat ouis i-
telligit fidelē aīa q̄ instar ouis dī hēre mā-
suetudinē ⁊ innocentīā cū bonorū opum fru-
ctu. Labā igit. i. deus p̄r: iacob. i. xpo eius

filio: et rachel. i. ale fideli fac nuptias qñ
ipam xpo vnir p grāz. q cognosces apl's
dic aie deuote. 2. Cor. ij. Respondi eni vos
vni viro virginēca. exbi. xpo. **E**t dñr at q
ad istas nuptias multi sunt vocati: q: ad
ipās intersunt spūs angelici gaudētes et
dñtes Apoc. 19. Gaudeamus et exultem⁹
et dem⁹ glām deo q: venerūt nuptie agni
et vxor: pparauit se datū est illi vt coopiat
se splēdēti bisso et cādido. **E**bi potes ad
uertere qualr in istis nuptijs debes aiam
tuaz: preparare: q: s. coopire eā bisso splē
denti et cādido. **E**bi sciendū q p bissum
q de terra nascit itelligit dñr humilitatis
qz debes assumere cū puritate mīs et cor
poris significata p cādore byssi: et cōuersa
tionē honestā p splēdore ei⁹ designatā et
sic aia efficit p grām spōsa xpi. **Q**uar
to p istas nuptias: intelligunt nuptie qō
de⁹ fecit: qñ xps vniet sibi fidelē aiam per
magnificā glificatiōē. d quib⁹ figuratiue
dñr **H**ester. 2. vbi snialr dñr. q qñ rex assue
rus coronauit reginā hester: et ipaz sibi co
pulaui in p̄gigium fecit p̄uuiū magnifi
cum p p̄iunctiōē et nuptijs hester. **E**bi
sciendū q p assue⁹ qui interpretat beatitu
do intelligit deus q est beatitudo nostra.
Per hester at q interpretat elleuata i pplis
intelligit fidelē aia q tūc elleuari dñr: qñ in
celesti patria cum angelis collocatur vt
ibi idissolubili vinculo cum xpo sit cōiun
cta. **P**ro cuius cōiunctiōē dicunt nuptie
fieri in signum leticie sempiternē. de qui
bus Apoc. 19. Beati qui ad cenaz nuptia
rum agni sunt vocati. **Q**uod ad 2^m. s. be
niuolentiā domini iuitant⁹ dic. Et misit
seruos s. 7c. **E**bi sciendum q magna beni
gnitas xpi est in aliquo magno dño quā
do alios ad cōmunicatiōē bonorum suo
rum iuitat. magna tñ ex parte inuitatoz
reprehensio qñ iuitatiōē renunt libalē.
Secundum hoc igit in parte ista duo pos
sumus p̄siderare. s.

Libaliatē dñi cōmēdandam.

Malignitatē ppli detestandam.

Quod ad p^m dicit. Et misit seruos 7c.
Ebi sciendū q per istos inuitatos intel
ligitur totum genus humanū q dñs inui
tat ad nuptias quas fecit xpo filio suo: qz
ab initio mundi vsqz ad diem iudici⁹ oēs
per meritum passionis xpi inuitati sunt
ad vnitatem fidei in hoc mundo p grām
vt postmodum in futuro p gloriā adu
nentur. **E**t possit figurari per regē assue
rum de quo snialr dñr **H**ester. i. q fecit grā
de conuiuium ad q iuitauit omnem po
pulum qui inuentus est i susis. **E**bi sci
endum q p istum regē itllr dñs p̄r qui in
xta illud Apoc. 19. regnum est rex et dñs
dñantium. **P**er pplm at qui erat i Susis
intelliguntur oēs hoies hui⁹ mundi. Sic
igit bñ Criso. **R**ex **A**ssuer⁹ oēm pplm
qui inuentus est i Susis iuitauit ad tpale
cōuiuiū: sic dñs oēs hoies iuitat ad p̄uuiū
um spūale. **U**nde Joel. 2. Vocate cetuz. cō
gregate senes et omnes habitatores terrē
ad domum dei nostri. **Q**uantū ad ma
lignitatem populi detestandaz dic. Et no
lebant venire. **E**bi sciendum q per hoc
q homines ad istas nuptias inuitati per
prophetas noluerunt vēire datur nobis
intelligi eorum malitia: quia citius eli
gebant secundum mundum viuere: qz ad
deum conuerti per opera virtuosa. de qui
bus Zach. septimo. **L**or suum posuerunt
vt adamantem ne audirent legem et ver
ba que misit dominus exercituum in sp̄
ritu suo per manum prophetarum p̄oruz.
Unde tales possunt figurari per vt
ros **J**uda et **J**erusalem: de quibus sentē
tialiter dicitur. 2. paral. 24. quod dereli
querunt templum dei patrum suorum ser
uieruntqz sculptilibus: et iratus est deus
contra **J**udam et **J**erusalem propter hoc
peccatum. mittebatqz eis **P**rophetas vt
reuerterentur ad dominum: quos pro
testantes illi audire nolebāt. **E**bi sciē.
q p istos hoies derelinquētes templū et
ce iij

seruientes sculpsilib⁹: intelligunt peccato
res q⁹ derelinquētes spūalia significata p
templū in quo adorāt dñs: dant se mundi
7 carnis delitijs p sculpsilia designatis. q⁹
sic sculpsilia hñt similitudinē reruz quā
sunt sculpsilia: non tñ sunt res ille: sic dñi
tie mūdane 7 si aliq⁹ delectatōez videant^r
hñt: tamen nō est vera: sed falsa ducēs in
interitū sempiternū. An p^rouer. 14. Alia
que vī dñi hemini recta nouissima āte⁹
dedu cēt ad mortē. cōtra igit tales iratur
dñs ppter eorum peccā. **¶ 2^m** ad instan
tiam nūtij exprīmētis dicit. Iteruz misit
alios suos 7c. vbi sciēdū q⁹ signū magne
liberalitatis ē: q⁹ hō nō solū offerat alijs
bona sua: sed et eos ad hī instāter induc⁹: q⁹
tanto pl⁹ sunt respēdibiles q⁹to i⁹ bōa
instātius offerunt: maxime at sunt respē
dibiles: si nō solum reuocāt: sed et nūtij in
uitantib⁹ infert iniurias psonales. fm hī
igit in i⁹ pte duo possum⁹ p^riderare. s.
Nūcioz instātiā inducētē.

Inuitatoz malitiā psequētē.

¶ Quantū ad p^m dicit. Iterz misit alios
seruos 7c. vbi sciēdū q⁹ sic p^rimos nū
tios itelligebant p^rophe veteris testi: sic
p^r duos itelligunt aplī qui missi fuerūt
vt ad spūales nuptias hoies inuitarent.
Ans d^r eis d^r Luc. 10. q⁹ misit illos bi. añ
fa. s. in oēm ciuē. 7 lo. quo erat ipse vēr⁹.

¶ Sciendum ē at q⁹ vt tam p^rmi q⁹ scdī
nuntij alliciāt homines ad istas nuptias
ex p^rcepto dñi: nūpaz exprimit magnificū
apparātū. d. Ecce p^radiū meū 7c. vbi sciē
dum q⁹ in diuījs reguz consueuerūt dari
multa 7 p^retiosa fercula: ex qb⁹ conuinia
pmendant. At igitur ex istis sensibilibus
fm Iero. ducat nos ad considerandum ce
lestia: Ideo mentionem facit de ferculis
temporalibus nominando ea: vt per hoc
cognoscamus in spūalibus nuptijs: ma
gnitudinem spūalium ferculorum.

¶ Sciendum est etiam q⁹ per hoc q⁹ sub
iungitur q⁹ omnia parata sunt: datur nob

intelli q⁹ quicqd est necessarium ad n^ras
nuptias: ē nob sine defectu aliq⁹ pparātū.
vbi sciēdū q⁹ aliq⁹ sūt necessaria ad istas
nuptias sine qbus eē nō pūt: inter q⁹ p^ri
mum 7 p^rincipālistimū est xpī passio p q⁹
nob apitur ianua paradisi. vnde Criso. sup
Abath. oia pata dic q⁹ ptinet ad ministeri
um dñice passiois 7 nfe redēptōis. **¶ 1^m**
q⁹ ē necessariū: ē fides: q⁹ iuxta illd hebf.
ij. Impossibile ē sine fide place^r deo. An
Blo. vel p oia pata sunt. i. itroitus regni
apertus ē p fidē mee icarnatōis q⁹ añ fue
rat clausus. **¶ 3^m** q⁹ ē necessariū: ē intelle
ctus scripturaz p quas dirigimur ad cele
stem p^riam acgrēdā. vnde xps discipulis
Jo. 5. d. Scrutamini scripturas q⁹ vos pu
tatis in ipas vitā eternā hēre: 7 i⁹ sunt q⁹
testimoniū phibēt de me. vnde Criso. sup
Abath. q⁹ aut d^r 7 omnia parata sunt: itel
ligitur q⁹ qeuid queritur ad salutem: nū
adimpletum est in scripturis: q⁹ enī igno
rans est: inuenit ibi q⁹ discat: q⁹ cōtumax ē
inuenit ibi q⁹ timeat: q⁹ laborat inuēit ibi
pmissa qbus exercitur ad opus. **¶** Istis
igitur omnibus sic parat⁹: nos inuitat xps
ad nuptias p suos nūcios. d. Vēite ad nu
ptias. Venite inq⁹ fm Criso. non pedib⁹:
sed fidē 7 moribus. **¶ 2^m** ad inuitatorum
malitiā psequētē dic. Illi aut neglexe
runt. vbi sciēdum q⁹ lz deus p suos nūci
os instanter inuitat homines ad suas nu
ptias: tñ aliqui per aliquas occasiones p
tendunt. Aliq⁹ xō qui nuncios interficiūt.
Secundum hoc igitur triplicem inuitato
rum malitiā tangit. s.

Ignauitiā pigritantiū.

Astutiam excusantiū.

Inuidiam inuadētū.

¶ 2^m ad primum dicit. Illi autem ne
glexerunt. vbi sciēdum q⁹ aliqui sunt
ita pigri: q⁹ licet audiant nuncios inuitan
tes ad nuptias: tamen vt ad ipsas veniāt
se non disponunt: 7 a deo recedunt: de qui
bus dicitur sapie. 3. Neglexerunt iustum

et a dño recesserunt. Non aduertentes illud puer. 19. Qui negligit viam suā mortificabitur. **¶** Quantum ad astutiā excusantium dicit. Et abierunt: alius in villā etc. Ubi sciendū q opā strabētia hoīem ne veniat vocatus ad nuptias: possunt eē generalr duobus modis ad pñs: vno modola boiādo manualr sicut exercere agrum: collere vineam etc. et isti intelliguntur p illuz qui dñr iuisse in villam suam. Alio mō lu crādo comutabilr sicut facere mercatōes et isti intelliguntur per illū q dñr iuisse i ne gotiatōem suā. **¶** Ubi autē i^r videant impli cite excusatiōes: tñ nō sunt excusatiōes legitime: iuxta illud **Abath. 6.** Querite p^m regnum dei et iusticiam eius et post h omnia adicientur vobis. Unde d hīs Criso. sup **Abath. 6.** Miserrim⁹ mūd⁹ et mibi q eū secunt: semp enim mūdialia opā hoīes excluderūt a vita. **¶** Quantum ad iniuriāz inuadentiū dicit. Reliq vero tenuerūt s. etc. Ubi sciendū q tanta fuit malicia inuitatorum q nō soluz inuitati noluerūt ire: sed tam pphas: qz aplos: qz etiam viros aplicos eos vocātes ad nuptias: multis illarū iniurijs occiderūt: iuxta q xps dixit **Abath. 23.** Ecce ego mitto ad vos pphas et sapientes: et scri. et ex ill' occi. et cru. et ex eis fla. in syna. vñs. **¶** Sciendū est et cir ca istā totā ptem principalē loquēdo moraliter q p istos inuitatos ad nuptias: intelligunt oēs hoīes huius mundi q sunt inuitati ad statū gratie in i^o mundo: et ad statum glē in futuro. Inuitati autē dicuntur: qz sic in hūanis videmus q quādo ē aliquis miles alicui⁹ regis portans insignia et vestitus de rebus suis: eo ipso inuitatus dicit ad regis curiam: sic hō portans dei insignia et arma: qz ad imaginē dei factus ē: eo ipso est ad illas nuptias inuitatus. **¶** Licet autē sic oēs inuitati sint tñ multi pigri sunt ad eas venire: et ideo deus ad uocādū eos mittit nūcios suos. Ubi sciendū q p illos nūcios vno modo

intelligunt inspiratiōes bone: quas deus i mittit peccatori vt vēiat ad statū gratie: p qz disponit ad gloriā obtinēdam. Et sic i^r inspiratiōes figurent per ancillas sapientie d qbus dicitur puer. 9. q sap^a hēdificauit sibi dom^m: excidit columnas. 7. miscuit vinū et posuit mensam misit ancillas suas vt vocarēt ad arcem et ad mēcia ciuitatis. Si qz est puulus veniat ad me. **¶** Ubi sciendū q p illam domū qz hēdificauit sap^a: intellr celestis patria qz deus hēdificauit habitaculū beatorum. In qua dñr excidisse colūnas. 7. vel pp vniuersitatem oīum bonorum q potest p numeruz septēnariū significari: vel pp. 7. dotes quī sanctis in celestis patria dabunt. qz quantum ad animā habebūt clarā vīsiōnez: suauem fructōem: et firmā tentiōem. quantum vero ad corpus: claritatem: impassibilitatem: agilitatem et subtilitatē. Et sic i^r domus de qua dicit ps. Gloria et diuicie in domo eius et iusticia eius māet in se. seculi. **¶** Ubi autē deus miscuisse vinum et pos. mēcia. Ubi sciendum q per vinū mordens intelligitur diuina iusticia punitia: q deus tunc miscuit: qñ ipam per misericordiam temperauit. Per mensam vero in qua homines corporaliter satiantur: intelligitur illa celestis suauitas: qua omnes beati delectabiliter satiantur. Et sic verificetur illud ps. **Abemoziam** fecit mirabilia suorum mi. et mi. domin⁹ escam de. ti. se. **¶** Sic igitur hēdificata domo celestis. et misericorditer oīum habundantia perpetrata: misit dominus suas ancillas i. bonas inspiratiōes per quas homines vocantur ad mentia illius ciuitatis: cuius erunt heredes: iuxta illd. 1. **Pe. 3.** In hoc vocati estis vt beatitudinem hereditate possideatis. Qui tamen ad hanc vocētū audi quid sequitur. Si quis est paruulus i. humilis cui celestis gloria paratur: vēiat ad me. Et hoc est q xps dixit **Abath. 10.** Sinite paruulos venire ad me: talium

est enim regnum celorum. **¶** Vel p illos nuncios intelligunt p'dicatores veredici vocates inuitatos ad statum gr'e: tanq; ad sp'uales nuptias in h' m'undo: vt p'stmodi nuptijs eternalib; copulent. **¶** Et q'libz eoz figuret p' A'boy. d quo final'r d'r deutero. 29. q' vocauit A'boy. oem isrl'ez & reduxit eis ad meoria beneficia q' fecerat eis d'ns extrahedo ipos de egypto & de seruitute pharaonis: & qual'r eos pauerat & p'serua uerat in deserto & liberauerat eos d' manu inimicor' suoz: & p'miserat eis terram lacte & melle manantem. **¶** Ubi scienduz q' per A'boy. intell'r q'libet veritas ann'ciator. **¶** Per ppl'm aut isrl'icuz intell'r totuz gen' humanu cui instat A'boy. d' ann'ciare q' liter x'p's y'so p' merit' passionis sue edu xit eos de tenebris peccatoru & liberauit a dyaboli seruitute & qual'r in h' mundo eos gubernat & regit: & d'fendit ab inimi coru insidijs: & p'mittit eis celeste patriaz in qua e habudantia ois boni: vt sic istis reductis ad memoria: veire ad nuptias n' pigrescat. **¶** Sciendu est at q' l'z deus ita di'fismode: p' suos nuncios hoies vocet: m' multi sunt q' diuersimod' vt in textu innuit veire cotenunt: & isti sunt oes peccatores. **¶** Ubi sciendu q' alig sunt peccatores: qui nec bonum cogitat nec et operant: & isti si gnificantur p' illos qui nolebant venire: d' quorum quolibet dicit ps. Verba oris ei' iniqui. & dolus: mol. intel. vt bene ageret. **¶** Unde tales figurantur per populum Isrl'iticu: de quibus dicitur. i. 8. Nolu it autem populus audire voces samuel'. **¶** Ubi sciendum q' per populum Isrl'ic. inobedientem intelliguntur peccatores. **¶** Per samuelem autem p'op'haz intelligi tur quilibet p'dicator: sic igitur popul' Isrl'iticus noluit audire Samuelem: sic sunt multi peccatores qui vocem p'dica tionis non audiunt vt de v'is suis pessi mis conuertantur ad opera virtuosa. **¶** Secundo aliqui cotenunt venire: quia

licet bonu cognoscat & cogitent: tamen no operant & isti significant per illos de qui bus d'r q' neglexerut venire. **¶** Unde tales figurant per illos egyptios de q'bus dicitur exo. 9. q' cum A'boy. cominatus fuisset pharaoni & egyptijs descensu magne gra dinis que interficeret q' inueiret foris in agris & dedisset eis consilium vt seruos & animalia in d'obus recolligeret: qui timuit sermonem d'ni de seruis phionis: fecit cofu gere seruos & iumenta in domo: & sic euale runt mori. **¶** Qui at neglexerut voces d'ni dimiserut seruos & iumenta in agris: sup uenientiq; grando missa a deo interfecti fuerut. **¶** Ubi sciendu q' p' illos egyptios intelligunt exsistentes in peccatis. **¶** Per A'boy. autem intelligit p'dicator verita tis: qui peccatoribus debet ann'ciare de scensum grandinis. i. seueritatez diuine iusticie punietem: & dare cofilium q' hoies non dimittant seruos & iumenta in agro: vbi sciendum q' p' seruos & iumenta intelli gitur sensualitas: q' ideo seru' dicitur: qz debet subici impio rationis. **¶** Iumentu ve ro dicitur q' in ipsa couenit homo cu ani malib; brutis. **¶** Sedz igitur p'dicator euag elic' instat A'boy. ann'ciare q' sensuali tas no moret in agris. i. q' no vaget hinc inde p' illicita: sed q' includat in domo. i. q' refrenet iudicio rationis: & sic q' h' ege rit: diuina iusticiam poterit euadere: & sic fugere mortem. qui autem audire negle xerit venit super eum grando. i. diuina iu sticia ipsum interficiens. **¶** Tertio ali qui contemunt venire. qui mala comittut per peccatum superbie: significati per il lum qui iuit in villam quia per villam se cundum Yllarium intelligitur peccatum superbie: & ambitio dominandi: pp q' ho mines extollunt. **¶** Quarto aliqui con temunt venire qui mala comittunt per peccatum auaricie significati per illum qui iuit ad negotiationem. quia secunduz Yllari' per negotiatōem intell'r peccatu

auaricie quo q̄s anxi⁹ amore pecunie: ad nuptias v̄ire nō potest. ¶ Tales figurātur p̄ filios agar d̄ q̄bus dicitur barchi. 3. Filij quoq; agar exq̄siet prudentiaz que de terra est: et negotiatores terre et themati et fabulatores: et exq̄siores prudentie et intelligētie: viam autē sap̄ nesciēt nec cōmemorati sunt semitarū eius. ¶ Abi sciēduz q̄ p̄ filios agar q̄ interpretat̄ aduēa: intelligunt hoies hui⁹ mūdi in q̄ sunt vt aduene p̄stituti. Isti dicunt exq̄rere prudentia q̄ de terra ē: quantū ad illos: q̄ se exercēt i mercatiōib⁹ res vēdēdo et emendō: q̄ fabulatores et exq̄siores prudentie dicunt et intelligētie: q̄ in mercatiōib⁹ dicunt multa mēdacia. Dicunt et negotiatores terre et themā quantū ad illos qui sunt terrenis lucris intētī terrā collendo: q̄bus addit themā q̄ interpretat̄ auster et p̄speritatē significat: q̄ hoies i suis laborib⁹: vt in plibus: mundanā p̄speritatē intendunt. ¶ Et autē isti miserabiles hoies sic studeāt mūdane astucie p̄tinue anxiantes vt lucrent: n̄ tñ volūt studere vt sciāt veram sapientia nec sic ibidē sequit̄ vias eius querere vt saluent̄. Et d̄ eis merito dicat illud sap̄. 2. Nesciēt sacra dei: nec mercedē sperauerūt iusticie nec iudicauerunt honorez animaz suarum. ¶ Quinto aliqui cōtēnunt venire: q̄ interficiunt per peccatuz luxurie: significati p̄ illos qui tenent nūcios et p̄tuli affectos occiderunt. q̄ tales. oēm bonā inspiratōez mūdicie pulcrificā em animā: interficiūt: duz ipsam si aliquādo accedat: a cordib⁹ suis expellūt. ¶ Unde tal' figurat̄ per abimelech de quo sententialr dicitur Iudic. 9. q̄ occidit. 70. fratres suos sup lapidem vnum. ¶ Abi sciendum q̄ p̄ abimelech homicidā qui fratres suos occidit: intell̄r quilibet deditus carnis delitijs: in se iterficiens omnes cogitatōes honestas: et h̄ super lapidem vnum. i. super corpus suū instar lapidis in malitijs obduratm̄.

¶ De talib⁹ sic genera et vocatō ad nuptias et venire nolentib⁹ loquit dominus puer. i. ipsos reprehendēdo. d. Vocavi et renuistis extendi manū meam et non fuit q̄ aspiceret: desperistis omne cōsiliū meū: et increpatōes meas renuistis: ego quoq; i n̄ iteritū v̄ro ridebo: et sbanabo: cū vob⁹ q̄ timetis aduenerit.

Secunda pars.

Equit. Rex autē cum vidisset. 7c.

¶ Abi tangit p̄potentiā efficacit̄ vindicāte: q̄ pbat imperatū excidium. Abi sciendū q̄ sic nos in hūanis vidēus: ita suo modo arguim⁹ i diuinis et ideo sic nos videm⁹ q̄ quando aliquis rex offendit a suis subditis contra ipsos iram ostendit p̄ penas q̄ infert: sic quādo deus punit trāgressores pro suis demeritis: dicimus secundum Crisostomum. ipsuz iratum. Scdm h̄ igitur in parte i⁹ duo possumus considerare. s.

Presidētis indignatiōem ratōabilem.

Offendētis punitiōem dānabilem.

¶ Quantū ad primū dicit. Rex autē cum vidisset iratus ē. Abi sciendum q̄ sic aliquis rex tēporal: quādo sibi refert iniuria scā suis nūtijs: irascit̄ et turbat: sic deus quādo videt q̄ hoies quos p̄ suis nūcios vocat ad celestē patriam: ipsos despiciūt: irascit̄ vt supius dcm̄ est d̄r. Et sic merito sibi possit d̄re peccatores illō tren̄. s. Prohi ciēs repulisti nos: irat⁹ es cōtra nos vehementer. ¶ Quantū ad scd̄ dicit. Et missis exercitibus 7c. Abi sciendum q̄ istud q̄ dicit h̄c d̄ punitiōe diuina quantū ad sensuz ystoricū intell̄r pōt de ciuitate ier⁹ et habitatorib⁹ suis. ¶ Sciendū est at̄ circa istā p̄te: loquēdo moralr: q̄ p̄ istā ciuitatē cū suis habitatorib⁹ q̄ p̄cipit ab irato rege d̄strui et succēdi: intell̄r quilibet peccō: cuius habitatores et ciues sunt potentie quas de⁹ h̄oi dedit: que licet deberēt esse in rectitudie iusticie sic eas d̄s creauit: tñ cōuerse sunt in oppositū: dum. s. nullaz bo

in inspiratōem in homine nutriunt: sed ipsas interficiunt a se penitus expellēdo. cui ciuitati respōdendo dicit dñs 36. prio. Qūo scā est meretrix ciuitas fidel' plena iudiciū iusticia habitauit in ea: nunc autē homicide. Qñ igit dñs significatus per regem audit ista de homine vel ipsa cognoscēdo q nouit oia: vel āgelis nunciantib⁹ ad confusiōē peccōis: tunc p ciuitatē istā & habitatores irascit vebemēter. dicendo eis illud 36. 8. Iratus est furor meus i eis. Que qdem ira nobis dat intelligi in subsequēti opē: dum missis exercitib⁹ destruit eam cū habitatoribus suis. Ubi sciendum q per illos exercitus missos ad pūendū peccōem per ciuitatem dsignatum itelligunt angeli per quos dñs exercet suū iudiciū tanq̃ per suos ministros. Unde Grego. Angeloz agmina sunt exercitus regis nri. T Ande tal' peccō: potest figurari p ciuitatem Jericho: d qua sniali ter dñs Job. 6. q pñte Josue clāgētib⁹ sacerdotibus tub: funditus ad terram corruit: d qua Job. dixit: sit ciuitas hī anathema. T Ubi sciendum q per ciuitatez istaz Jericho que interpretatur luna q significat defectum intellr peccōis: vitijz & defectib⁹ plenus. Assistēte igitur extrēo iudicio signficato per Job. angelis significatis per sacerdotes clāgētibus tub & homines vocantibus ad iudiciū: tunc qlibz peccō istaz ciuitatē Jericho conuertit in profundum inferni. Qui snia anathematis percutietur a xpo: quando omnibus reprobis dabit maledictō q in infernum descēdat. iuxta illd Math. 25. Discedite a me maledicti in ignē eternū q patū ē dyabolo & angel' eius.

Tertia pars.

Egitur. Tunc ait rex seruis s. nuprie &c. Ubi tangit diligētiam benignius transferentem. q pbat cōmutatū sfortium. Ubi sciendum q bonū q de sui natura est sui ipsius cōicauium: ex quo p q bonum dñs cōmūicari:

h ab aliquibus pp eorum malitiam respuitur: non tñ dñs pp hī pūficatū manere: h loco illoz q se reddunt indignos: dñs alijs subrogari. Licet igit q prius inuitati fuerant ad nuptias indignos se fecerint: tñ nuptie incomplete esse non debēt: sed loco priorum alios subrogare. Scdm hoc igit i parte ista quattuor possum⁹ p̃siderat. s. Indignoz reprobatoem.

Alioz subrogatōem.

Ministroz executōem.

Vocatoz adunatoem.

Q^{da} ad p̃mum dñc. Tunc ait rex fustis. &c. Ubi sciendum q per illos p̃us vocatos: vno modo loquendo alegorice intelliguntur iudei qui principalr ad istas nuptias. s. ad vnitatem fidei Christi & ad eter nas nuptias fuerunt vocati. iuxta illud Ro. 1. Virius enim dei est in salutem omni credenti: iudeo p̃mum & greco.

Alto modo loquendo moraliter per illos p̃mo vocatos intelliguntur homines in suis malitijs obstinati: quos tamen dñs vocat vt ad statum penitentie veniāt & ad ecclesie vnitatem: iuxta illud Christi. Math. 9. Non enim veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Et signanter dicit: ad penitentiam: qz h iusti principaliter ad regnum celozum vocent: tamē cum sint iusti non egent penitentia: peccatores autem oportet p̃us vocare ad penitentiam qz ad regnum celozum. T³ tñ a dño vocent miserabilr seipos reddūt indignos ex eoz mal' opibus: pp q a dño reprobant. Q^{da} ad 2^m. s. aliorum subrogatōem dicit. Ire ergo ad exitus viarum &c. Ubi sciendum quantū ad sensū alegorici: qz qz iudei inuitati noluerunt veni. Ideo hñ Remigium gentilis populus subrogat. Sciēdū ē at quātū ad sensum morale & tropologcū q p exitus viarū ad quos mittunt nuncij: intelliguntur peccatores nō tñ in suis vitijis obstinati: q reprobaq obstinatq ad nuptias vocat. Ubi sciē.

q^m p^m v^miam intelligunt bona opa: q^m sic via
duc ad terminu: sic b^ma op^m ducunt i padu
sum. ¶ Et p^m v^miam intell^r m^mdana occu
patio. ¶ Per exit⁹ vero viay carētia occu
patiois m^mdana. q^m multi sunt q^m carētes
reb⁹ tēporalib⁹: nō occupant in ip^mis: et isti
q^m vocant ad nuptias facilius veniūt: q^m
nō retrahunt per sollicitudinē terrenorū
¶ An Greg. In scriptura sacra viā actioes
accipim⁹: q^m illi plerūq³ facile ad decum p
ueniūt quos i terrenis actioibus p^mspera
mala p^mmittant. ¶ Q^m ad 3^m. s. ministro
rum executōem dic. Et egressi serui &c.
¶ Ubi sciendū siue intelligat allegorice q^m
ad vocatōem gentil⁹ ppli: siue tropoloyce
q^m ad vocatōem oīum hoīum generalr
q^m q^mdiu sumus i hoc m^mdo: nō possūt sic
discerni boni a mal⁹ q^m sint mixti i ecclia
militante. ¶ Si igitur intelligatur gene
raliter de illis qui nunc sunt in ecclā qui
xpiani dicuntur inueniemus iter ip^mos s³
Grego. diuersitatem vt aliq³ possint dici
boni: alij vero mali. Ad oēs igit homies
siue gentiles sint siue xpiani mittunt nū
cij q^m vocent ad nuptias: non faciendo dif
ferentia: iter bonos & malos. q^m q^muis ali
quando mali vocentur: efficiūt postmo
dum relicq³ vitij⁹ boni per opera virtuo
sa. ¶ Q^m ad quartum. s. vocatoz admi
ratōem dic. Et implete sunt nuptie discu
bentium. Ubi sciendum q^m q^m ad predica
tōem aplōrum: d^m quibus ps. In omne ter
ram exi. sonus eorum & in fi. orbis terre
ver. eorum. & ad predicatōem successor⁹:
q^mz cūlibz d^r. 2. th^m. 4. Predica x^mbū: ista
opor. ipor. arg. i crepa obsecra in oi pacia.
& doctrina. multi sunt conuersi ad fidem:
iō d^mr plene fce nuptie discubentium. ¶ An
Greg. Nuptie. s. xpī & ecclē sūt iplete: duz
restituti dō q^m ab aplis sunt iuētī recubue
rūt ad epulādū i nuptijs. Quarta ps.
Egitur. Intrauit at rex vt vide
ret discubē. &c. Ubi t^mgit sapiam
euidētī⁹ discernētē. q^m pbat p^mte

platū collegiū. Ubi sciē. q^m l^m ex libalitate
dei oēs iuentē ad nuptias: illi t^m q^m volūt
in ip^mis pmanē vt satient eternalr: d^mbēt
apte q^m ē ex p^mte sua se dispōere: vt si ma
li erāt an vocatōem post ip^mam efficiātur
boni: q^m nullus nisi bon⁹ pōt ibi pmanere
& iō d^m quos videt ineptos in nuptijs: l^m
eos sua benignitate vocauerit: t^m pp eoz
negligētiam q^m nō se ornant x^mtutibus ex
pellit. Scdm h^m igit p^mte ista tria possum⁹
considerare. s.

Discussiois meritorum diligentiam.

Obiurgatiois indignorum euidētiam.

Excusatiois reproboz carentiam.

¶ Q^m ad p^mum dic. Intrauit autē rex
&c. Ubi sciendū q^m l^m d^m sit vbiq³ pp suā po
tentia iuxta illud sapiētie. 7. attingit aut
vbiq³ pp suā munditiā. & l^m oia cognoscat
iuxta illud ecclīastici. 25. Oia vidit ocul⁹
eius. Unde ps. Ecce d^me tu nosti oia no
ua & antiqua. t^m intrare & videre d^m scdm
Criso. dum illud q^m speculatiue cognosce
bat de hoīe ponit in effectū: ip^m h^m sua
opa iudicādo. ¶ Sciēdum ē aut q^m p^m ve
stem nuptialem itelligunt virtutes & spe
cialiter caritas sine q^m q^muis hō possit eē i
ecclā militāte: nō t^m i triūphāte. An apo.
1. cor. 13. Si hūero oēm fidē ita vt mōtes
trāseā: caritatē at nō hūero nihil sū. Ad illā
aut vestē virtutū habendā induc x^ms quē
libet n^m figuratiue Apoc. 2. d. Suadeo ti
bi a me emere aux ignitū vt locuplex fias
& vestimētis albis induearis vt nō appa
reat confusio nuditatis tue. ¶ Ubi scien
dū q^m p^m illd aux itelligit caritas: q^m sicut i
ter metalla aux ē nobili⁹: ita inter v^mutes
caritas obriet p^micipatū. ¶ Nō solū at sua
det hoī aux caritat⁹ ab ip^mo emere: s³ et vt
alb⁹ vestib⁹ iduat p^m puritatē mētis & cor
poris & puerlationē honestā. vt sit d^m illi⁹:
d^m q^m ip^me dic apoc. 3. Qui nō coignauerūt
vestimēta sua ambulabūt meē i alb⁹: q^m di
gni sūt. ¶ Q^m ad 2^m. s. obiurgatiois indi
gnorū euidētia dic. Et ait illi amice &c. vbi

scit. qd dō peccōre qd videbat intrasse nu
ptias militanſ ecclē p fidē fictā sine cari
tate significata p vestē ipos acriter repre
hēdet dō illd ps. Existimasti inq qd ero
tui filius: arguam te. Ita. p. fa. tuā. **C** Sci
endū est at qd dō peccōrem ingrat d suis
malitijs: tñ ipm vocat amicu: rōne natu
re qz creauit q bōa ē. **C** **Q** ad 3^m. f. ex
cusatōis reproboz carētia dīc. At ille ob
mutuit. **U**bi sciēdū q qñ dō i extremo iu
dicio rephēdet peccōrem de suis malitijs
sibi rīdere nō poterit increpatu. **U**nde
Orig. Et qñ q peccat z nō iduit dām ylz
xpm nō habet excusatōez aliqz: iō seqtur.
At ille obmutuit.

Quinta pars.

Egitur. Tunc rex ait ministris
ligatis zc. **U**bi tangit iusticiam
accerbi pūientē. qd pbat comia
tū suppliciu. **U**bi sciē. qd dō nō solū discer
net merita singloz: nec solū rephēdet pec
catores d suis malitijs: s; ēt grauitē pūi
et trāsgressōes. Scdm h igit in pre ista
duo possum⁹ pſiderare. f.

Peccatoris pēalē flagellatōem.

Sermōis generalē applicatōem.

C **Q** ad p^m dīc. Tūc ait rex ministris
zc. **U**bi sciē. qd in extremo iudicio dabitur
sniā p peccōre qd pūiat tā q^m ad penā dāni
qz ēt ad penā sensus: nec ab istis poterit
fugere: qz nō restabit apli⁹ loc⁹ merendi.
nec locus pnie s; solūmodo afflictionis
pene. Et sic peccōri sniato dicat illud Job
41. Mitte p cū fulmia. qz p peccōre mitten
tur due snie qd nō poterit effugere. fm h
igit q^m ad pūitōez peccōis tria possumus
considerare. f.

Defectōez opīs respectu grē. qz ligat pe.
z ma.

Exclusiōē luis respēu glē: qz pōit i te. exti.

Afflictōem corpīs respectu gehēne: quia
ibi erit fle. z stri. dentium.

C **Q** ad p^m dīc. Tūc ait rex ministris zc.

Ubi sciē. qd p pedes illū opā z illa liga

bunt: qñ nō erit factas bñuolē dīc nēc ope
rādi. Et tūc sibi dicat illd eze. 3. Fili hoīs
ecce data sunt sup te vincula z ligabūt te
i eis: z nō egredieris. **C** **Q** ad exclusiō
nē luis respectu glē dīc. Mittite cū i tē.
exteri. **U**bi sciēdū qd p tenebras vbi est
carētia luis dat intelli. pēa dāni lūis glē
qz semp priuati dīo lūie: in tenebris pma
nebūt. Et sic verificet de eis illud naū. i.
Inimicos ei⁹ psequetur tenebre. **C** **Q** ad
afflictōez corpīs respectu gehēne dīc.
ibi erit fle. zc. **U**bi sciēdū qd nō solū hoies
mali pūient pēa dāni. f. carētia vīsiōis di
uine: sed ēt pena sensus. f. q^m ad remōsiō
cōscientie intrinsecus. iuxta qd d eis dīc
Jh. 66. Vermis eoz nō moriet. z ignis eo
rū non extinguet. **C** **Q** ad 2^m. f. sermo
nis generalē applicatōem dicit. Multi
sunt vo. pa. vero electi. **U**bi sciēdū qd h
omnes hoies vocet ad nuptias i h mun
do p fidē z grām: z in futuro p glām: qz iux
ta illud. i. ty. 2. Ipse vlt omnes hoies sal
uos fieri: tñ pauci sunt q ad illas nuptias
finali eligant. **E**x isto aut verbo: multi
sunt vo. pa. vero electi. datur mā cuilibz
humiliadi z nō supbiendi: qz valde ptime
scendū ē dum ignorat vtrū ad illas nupti
as finaliter sit elect⁹. Nam iuxta illud ec
clesiastes. 9. Nescit hō vtrū odio an amo
re dign⁹ sit. **U**bi Raban⁹ tanto vnusqz
vtrū in hūilitate se dīpimat: qzto si sit ele
ctus ignorat. **C** Sciēdū est at qd i⁹ mul
torum vocatio z paucorū electio fuit figu
rata in filijs Isrl⁹ quos oēs deus vocauit
de egypto: vt irēt in terram pmissionis.
z tñ non nisi duo intrauerūt. f. Jos. filius
nū: z caleph fili⁹ Zephonie iuxta qd finalr
dī Numeri. 14. **C** **U**bi sciēdū qd p filios
israel quos de⁹ de egypto vocauit ad ter
rā qz eis pmisserat intelligit totū genus
humanū qd de⁹ vocat ad celestē pīam: tñ
sicut de tāta multitudinē: nō est ingressus
terā pmissam nisi duo. z ēt sicut isti duo
in tantā multitudinē soli duces ppli ele

eti fuerūt: sic et h multi. ymmo oēs vocati sint ad celestes nuptias. tñ pauci sunt qui eligantur ad ipsas. vt sic merito dici possit: Multi sunt vo. pa. vo electi. ¶ Fuit et figurata Aueri. 14. Ubi finalr dr q cum discētio esset in ipso israelitico qe inter eos deberet fungi sumo sacerdotio: dixit dñs ad Moy. q accipet p cognatōes et familias q erant. 12. iuxta Auer. 12. filio rum Jacob vgas. 12. in quaz qualibet eet nomē eoz nō de pte tribus: et q pter illas 12. accipet vnā in qua eet scriptū nomen Aarō: et poneret oēs illas virgas in tabernaculo testimonij añ dñm: et cuius virga inueniret in mane flouda: ille esset sumus sacerdos: quo facto inuēta est sola virga Aarō germinasse: in qua turgentibus gemmis erumpebāt flores: q folijs dilatatis i agmidolas deformati sunt: et sol⁹ Aaron iter oēs elect⁹ est sum⁹ sacerdos. ¶ Ubi sciendū q p illō sumū sacerdotiū ad q ali q eligi debeat: intelligit dignitas q hēf i celesti pñia: ad qz qdē acgrēdi mlti sunt vocati: tñ sic mltis exclusis solus Aaron fuit electus. sic h multi sunt vocati: tñ pauci inuēiunt electi. ¶ Quallr at eligi debeant. sequitur q virge debeāt poni 12. et cuius virga germinass: fructuosa: flouda: et fructifera. tal ess: electus. ¶ Ubi sciendū q per virgā q signum ē dñij: et qua castigant pueri: intellr aia q dz in hoie dñari et morus illicitos castigare. h dr pōitur in tabernaculo testimonij qñ adiungit cōgregatōi fidelium. Cuius igit virga. i. anima iuuetur germinasse in bōitate pñie: frō. in vitate doctrīe. flo. in claritate fame. fruct. i. vbertate vite: tali dabit sacerdotiū eternum. d qbus Apoc. 25. Dominus deus illuminabit illos et regnabūt in se. seculorum amē. Ald qz 12.

¶ Dominica vigesima post pentecostē.
Euangelium .61^m.

¶ Rat qdam regulus: cuius filius infirmabatur Caphar.

¶ 12. Jo. 4. Nos videmus p experientiam q qñ aliqs infirmatur corporali q solici

tus ē per se vel per aliū regere medicorum cōsiliū vt possit recipi sanitatē: et quanto sit medicū meliorem: tanto citius hz recursum ad ipm. Si igit hoc videm⁹ in corporalibus multo magis si dz esse in infirmitate spūali aie per pccñ. Cum igitur xps sit sumus medic⁹: potēs infirmitates hoīum spūales curare: q: iuxta illō ps. Ipe est q propitiat oibus iniquitatib⁹ nostris et sa. oēs infir. nostras. Ideo qlibz q se sentit infirmum dz ad ipm accedere dicēdo sibi illud ps. Misere mei dñe qñ infirmus sum 12. In isto igitur euangelio bñs Jo. qtuor tangit. v3.

Lauguētis p dñctōem inuālidam.

Procurant⁹ deuotōem sollicitā.

Medicant⁹ p descēsiōē benignam.

Impetrantis p solōnē ppletam.

¶ Prīmū probat defectō corporali. Scd⁹ puerio psōal. Tertiū p passio pñal. Quartum promissio salutaris. Prīmū in pñcipio. Secundū ibi. Mde euz audisset q pñs 12. Tertiū ibi dixit ergo ad eum nisi si gna 12. Quartū ibi Credidit homo hmo ni 12.

¶ Prima pars.

¶ Tantū ad primū vbi tangit 12.

¶ q probat 12. dic. Erat qdā regulus 12. Ubi sciendū q infirmitas

in homine reddit ipm inuālidum quantū ad corpus: q: igit h infirmabatur corpora liter dat nob itelligi q ipse erat debil. Ut sic dicere potuerit illud ps. Infirmata ē i parptate vtr⁹ mea et ossa mīa p̄turbata st.

¶ Sciendū est at circa istā pñe pñcipalē loquēdo moraliter q p istū regulū hñtez filiū ifirmū i caphar. itelligit qlibz pccōr. ¶ Uñ circa pccōrē si trīa possum⁹ pñderare

Gradū excellētem notabl^r.

Statū affligētem letal^r.

Sitū inficiētem causal^r.

¶ Quantū ad primū dicit. Erat qdaz re gl^a. Ubi sciendum qd hō ex sua cōdictōe: quasi est qdam regl^a factus a deo: post anglos dignissima creatura. Nā est i ipso quoddā puū regnū cuius rex ē ratio: lex at sap^a. grex vero po^r inferiores q debēt subici impio ratiōis. Domini igit cui dō dedit ratiōem vt p ipam se regulet qz tū ad potētiās inferiores: nō d3 esse iuspiēs sensualitatez sequēdo: qz sic dicitur ecclⁱ. 10. Rex iuspiēs pder pplm suū: sed debz esse sapiēs se scdm rationem regendo: qz sic d3 sap^a. 6. Rex sapiēs ppli stabilimen tum ē. **¶** Q^m ad statum affligētem dīc. cuius filius infirmabaf. Ubi sciendum qd p istuz filiū: tell^r anima cuiuslibet hoīa: qz sic filius a p^rcare diligit. sic hō super oia d3 diligere aīaz suam: vt ei dicat illud 2. p^r. 1. Sic mī vnicū amat filiū: ut te dili gebā. qz homo nō h3 nisi vnicam animāz. **¶** Licet at iste filius deberet tenere dili gē: vt ē possibile hoī in sanitate p grām diuinā seruari. tū multociēs accidit qd in firmat per pecm mortale. Ubi hō cui⁹ fili⁹ i. aīa infirmat pōt lamentādo dīe illō tre. i. Infirmata ē manus mea: dedit me dñs in manū de qua nō potero surgere: qz relin quif in p^rate dyaboli: d qua nō poterit p p^ris virib⁹ eripi nisi a deo spāliter adiu uetur. **¶** Quantū ad sitū inficiētez cāliter dīc. i. capharnaū. Ubi sciendū qd p ciuita tē caphar. q fuit ciuitas multū ellata: cui dixit xps luc. 10. Et tu caphar vsqz ad ce luz exaltata vsqz ad infernū demergeris. q etiam interpretat ager pinguedinis: vl villa cōsolatiōis: vl villa pulchritudinis: intell^r status oīum vitioz. Ubi sciendum qd oīa vicia general^r reducunt ad 3^a. s. lu xurtā: auaritiā z supbiā. iuxta illud. i. Jo. 2. Omne q ē in mundo cōcupiscentia car nis ē. aut cōcu. oc. aut supbia vite. Ista at

tria dant nob intell^r in ciuitate caphar. Nam p h q erat ciuitas exaltata: daf in telligi pecm extollētis supbie. Per h at q interpretat ager pinguedinis siue villa cōsolatiōis: daf enervatīs luxurie. Per h aut q dicit villa pulchritudinis: daf in telligi pecm exuriētis auaritiē: z sic p cō sequēs oē pecm inficiētis mali. **¶** Quan tuz ad pecm supbie dīc ecclⁱ. 3. Synago ge superboz nō erit sanitas. **¶** Q^m ad i firmitatem pecc luxurie qd gulam fouet dicitur ecclⁱ. 37. In multis efecis erit ifir mitas. **¶** Q^m ad ifirmitatē pecc auaricie dīc ecclⁱ. 22. Principes ei⁹ in medio illi⁹: quasi lupi rapiētes p^rdam ad effundēduz sanguinē z ad pdendum anias: z auare se ctando lucra.

Secunda pars.

Equif. Dic cū audis qd yhs zc.

Ubi tangit pcurant^r deuotiōem sollicitā. qd pbat puentō psonal^r.

Ubi sciendū qd iste regl^a ex dilectōe natu rali qz hēbat ad filiū: videns ipz infirmū grauit^r: sibi sanitatē pcurauit. Scdm h igit in alia pte. tria possum⁹ p^rsiderare. s. Lōgruitatem benignissimā. Sedulitatem p^remptissimā. Infirmatē grauiissimā.

¶ Quantū ad primū dīc. Dic cum audis qd yhs zc. Ubi sciendū qd magna benigni tas erat xpi yhu qd sic circuibat cōtratas docēdo z infirmos sanādo. **¶** Q^m ad se dulitatem p^remptissimā dīc. Abiit ad eū z rogauit eum zc. In hoc enī cōmenda tur sedulitas illius reglⁱ: qz statim vt sci uit yhm in galli^a: iuit p sanitate filij pcurāda: rogās ipz vt filiū suū sanat. **¶** Q^m ad infirmitatē grauiissimā dīc. Incipiebat enim mori. In h enī ostendit grauitas infirmitat^r filij istius reguli: qz appropinq bat ad mortem. **¶** Sciendū est aut loquē do spūal^r qd p i^m aduentū xpi de iudea i gallileā: intell^r aduētus ei⁹ de sinu p^ris in mūdū. Ubi sciendū qd iudea interpre

tatur glorificatio: significat diuinā essen-
tiam: cui soli debet gloria et glorificatio ab
omni tā visibili q̄z inuisibili creatura. iuxta
illd. i. ty. 1°. Regi seculorū imorta. 7c. Gal
lilea vno modo interpretat̄ rota et signifi-
cat mundū q̄ instar rote volubil' et instabi-
lis reperit̄. Xps igit̄ venit d̄ iudea in gal-
lileā q̄n vēit d̄ sinu p̄ris i mundū. T Sciē-
dum ē aut̄ q̄ aduentus xpi i mundū fuit.

Veraciter prophatus.

Figuraliter nūciatus.

Mentaliter inuocatus.

Longanimiter expectatus.

Presentialiter demonstratus.

¶ Primo aduentus xpi fuit veraciter p-
phatus. An̄ audi zach. d. zach. 9. Exalta sag-
gilia syon iubilā filia ier^m: ecce rex tu⁹ ve-
niet tibi iustus et saluator: ipse paup et ascē-
dens sup asinaz et sup pullū asine. ¶ Ubi
cōsidera o deuotissima anima: isti⁹ regis
et dñi p̄laritatē iocūdantem et iō tibi dicat̄
exalta et lauda. Cōsidera dignitatē in ipso
excellentem q̄ rex. Caritatē cōiungētē
quia tu⁹ veniet tibi. Eqtatē p̄miantem:
q̄ iustus. Puritatē redimētē: q̄ salua-
tor. Necessitatē indigētē: q̄ ipse paup.
Humilitatē euidentē: q̄ sedens sup asinā
et pullū. ¶ Scđo fuit figurali nūciatus.
Et qualr: audi qd de dō in ipsius figura
dicitur. i. pz. 22. Ubi sentētiāl^r dī q̄ dō re-
cedens de p̄sidio vbi erat profectus: vēit
in saltum areth. ¶ Ubi sciendū q̄ per dō
qui māu fortis et decorus dī: intelligitur
dei fili⁹: quem ania sancta aloquit̄ cant. i.
d. Et tu pulcher es dilecte mi: et decorus:
lectulus n̄r floridus. Iste de solio trinita-
tis significato per p̄sidiū vbi erat eterna-
liter p̄fectus: vēit instar dō i saltū areth.
¶ Ubi sciendū q̄ p saltum q̄ idez ē q̄ filia
sive nemus: infell^r i mundus: qui instar
silue et nēoris. vbi sunt arbores siluestres
cōsitus est multitudinē vitiorū: qui signā-
ter salt⁹ areth dicitur: qui interpretat̄ stu-
por: sive descensio: dum de celo descēdit i

terrā: stupor magnus. q̄ Luc. 5. Stupor
apprehēdet omnes. ¶ Tertio fuit mēta-
liter inuocat⁹. Et qualr: audi ps. d. Excita
potentiam tuam et veni ut saluos facias
nos. ¶ Quarto fuit longanimiter expe-
ctat⁹. Et qualr: audi qd in p̄sona toti⁹ ge-
neris hūani sibi dī Judic. 6. Ego p̄estola-
bor aduentū tuū. ¶ Quinto fuit p̄sentia
liter demonstrat⁹. Et qualr: audi ip̄um dei
filiū. d. Jo. 4. Ego inq̄ vēi ut vitā hēant:
et habūdantiū hēant. Mā ipse vēit ut ho-
mines i h mundo vitā hēant p̄ gr̄az: et ha-
bundanti⁹ in futuro p̄ gl̄am. ¶ An̄ igit̄
dei fili⁹ in mundū vēit: debēt hoies instar
ist⁹ reglⁱ ad ip̄z accedere sanitatē aie po-
stulādo. d. illd Je. 17. Sana me dñe et sana
bor: saluū me fac et salu⁹ ero.

Tertia pars.

¶ Equit. Dixit igit̄ xps ad euz nē
si signa 7c. Ubi tāgit medicam⁹
cōdescensioē benignā. q̄ pbat
passio paternal. Ubi sciendū q̄ officiū pa-
tris ē n̄ solū filio subuēire i suis necessita-
tib⁹: sed et ip̄m instruere si errer. Fili⁹ aut̄
petēs a p̄re gr̄am: si p̄tingeret q̄ p̄ p̄mo
negaret: nō pp h̄ d̄z diffidere: s̄z itez et ite-
rū cū fiducia postulare. fm h̄ igit̄ in p̄te i⁹
tria possum⁹ considerare. s.

Increpatōem infidelitat⁹.

Cumulatōem p̄cabilitat⁹.

Rep̄missiōem cite sanitat⁹.

¶ Q^m ad primū dī. Dixit eis xps nisi
signa 7c. Ubi sciendū q̄ i⁹ regl^a rep̄hē-
dit de infidelitate: q̄ vt crederet: signa pe-
tebat. Ubi sciendū q̄ differētia ē iter fide-
les et infideles: q̄ fideles trahunt ad fidē
pp auctoritatē scripture: infideles vero p
signa et iō Greg. i. ol. eph⁹. Ill. i. iudeis p
phie tanq̄z fidelib⁹: non infidelib⁹. et istis. s.
gentilib⁹: signa tanq̄z infidelib⁹ non fideles
b⁹ data sunt. Quia igitur iste regl^a con-
uersabatur euz iudeis: q̄ tunc fideles erāt
rep̄hendit: q̄ non propter auctoritatē: s̄z
p signa et miracula credere volebat. Luz

ff

dixit ergo p^hs nisi signa &c. arguit hoie;
in fide tepidū aut frigidū: aut oīno nulli⁹
fidei: h⁹ tēptare cupientem de sanitate filiū
sui q^lis esset x^ps: q^d esset: q^untum posset.
E Sciendū est at qⁱ h⁹ sit mētio de signis
q^u loquēdo alegorice multiplex signū iue
nio in scriptura de x^po. s. signum.

Conceptionis deificæ.

Productionis mirificæ.

Passionis saluificæ.

Tumulationis uerificæ.

Resurrectionis magnificæ.

Ascensionis glorificæ.

Discussionis iustificæ.

E Primo inuenio in scriptura signū de
x^po pceptiōis deificæ. Nam ipse fuit pce
ptus p diuinā potentia iuxta illd q^d dixit
angelus b^{ie} v^gini querēti q^uo virgo pos
set p^{re}cipe & d^{ic}ti. Luc. 1. Quō fiet istud q^ui
vix non cognosco r^{id}ens angelus d. Spi
ritus s. sup. in te & v^{er}us al. ob. tibi. **E** Hoc
signum fuit figuratū Gen. 9. Vbi dixit do
minus ad Noe Arcū meum ponā in nubi
bus: & erit signūz federis inter me & inter
terram. **E** Vbi sciendū q^u p arcum arma
turam bellatium intelligitur x^ps qui ve
nit ad bellandum s^u humani generis ini
micū. Per nubē p^{re}inēntē humiditatē &
aquā: intelligit virgo maria: g^{ra}z p aquā
significatā p^{re}inēs. cui angelus dixit Luc.
2. Ave g^{ra} plena d^{omi}ns tecum. In hac igit
nubē arcus fuit positus q^ui in eius vtero
virtute sci spūs: dei filius fuit hō pcept⁹.
Quod fuit signū federis inter deū & terrā
i. recōciliationis generis humani cū deo.
E Secūdo inuenio signū de x^po pductio
nis mirificæ. Nā ipse nat⁹ fuit d^{omi} v^gie m^{ir}e
q^u fuit mirabil⁹ mod⁹ & inusitatus nature.
E Hoc at fuit figuratū Isa. 7. vbi d^{ic}t. pp
q^u dabit d^{omi}s ipse nob signū. Ecce v^go p^{re}i.
& pa. filium & vo. nomen ei⁹ p^hs q^u inter
p^{re}at nobiscū de⁹. **E** Per istā v^ginē cui⁹
pcept⁹ & p^{re}i fuit sic vaciter p^{re}phat⁹ intel
ligit v^go maria. **E** Tertio inuenio signū

de x^po passiōis saluificæ. Nam ipse p n^{ra}
salute passiōē sustinuit vt nos a v^{er}itate
dya^{li} liberaret. **E** Hoc aut signū fuit figu
ratū numeri. 21. Vbi snial^r d^{ic}t q^u cū p^{re}p^{re}s
Israelitic⁹ trāsien⁹ p desertū affligeretur
ab ignitis serpētib⁹: dixit d^{omi}s Moyses. fac
ignitū s^{pe}ntē eneu⁹: & pone eū p signo: q^u
p^{re}cussus aspexerit eū viuet. **E** Vbi sciendū
q^u p p^{re}p^{re}m trāscentē p desertū: p^{re}cussus a
s^{pe}ntib⁹ ignitis intelligunt hoies qui in
hoc mūdo pegrinādo interficiūtur mori
bus & tēptatiōib⁹ demonū p pccm: quoz
liberatiōis signū est serps eneus. i. x^ps
ellear⁹ in cruce: quē q^u aspiciūt: vitā reci
piunt: q^u p ip^{so} passiōē: hēmus remissio
nē omniū pccōz. **E** Quarto inuenio signū
de x^po tumulationis verificæ. Nā ipse fuit
p nob post passiōē verifice tumulatus.
E Hoc signū fuit a x^po iudeis signū ad
eo perētib⁹ p^{re}dictū Mat. 12. de q^uo figura
tiue dixit. Generatio mala & adultera si
gnū q^urit & signū nō dabit ei nisi signū Jo
ne. p^{re}p^{re}he. sicut enī fuit Jona in ventre ceti
trib⁹ dieb⁹ & tribus noctibus: sic erit fili⁹
hois i corde terre tribus die. & tribus no
ctibus. Vbi sciendū q^u p cor: terre h⁹ sepul
crū intelligit. **E** Quinto inuenio signū de
x^po resur^{re}ctionis magnificæ. Nā ipse p
nob fuerit mortuus & sepultus: t^u ad glo
lationē n^{ra}m die 3^a magnificæ resur^{re}xit.
E Sexto inuenio signū de x^po ascētionis
glificæ. Nā ipse post resur^{re}ctionē suā: in
celū gl^{ori}osus ascēdit iuxta illud Ephe. 4.
Qui descēdit ipse est qui ascendit sup ce
los vt adimpleret oia. **E** Septimo inue
nio signum de x^po discussionis iustificæ.
Nā ipse sicut verus iudex & iustus discu
tiet scā q^ulibz vt vel p^{re}mum ill⁹ o^{fer}at v^{er}
penā. Nam iuxta illud act. 10. Ipse ē qui
p^{re}stitutus est a deo iudex viuoz & mortuo
rum. **E** Quantum ad cumulatōem p^{re}ca
bilitatis dicit. Dixit ad eum regulus do
mine descende priusq^u &c. **E** Vbi sciendū
q^u i⁹ regulus h⁹ prius rogass⁹ Ch^{ri}stum p

salute filij: tamē iterato pces replicat vt
xps facilius inclinetur. d. q. ad filium suū
morientem descendat. Sciendū ē autē
q. i. regulus in i. verbo cum dic. Domine
descende priusq. moriat filius meus tria
facit. Nam.

Extollit dignitatē oibus p. fidētem.

Deposkit pietatē oibus assistētē.

Expōit necessitatē oibus incubentē.

C P. pbat impiū demōstratū: q. dñe.
2. auxiliū imploratū: q. descēde. 3. pi
culum indicatū: q. priusq. moriat filius
meus. **C** Q. ad p. vbi extol. 7c. dic dñe
Ubi sciendū q. xps yhs erat ver. dñs:
q. hō erat 7 deus. Unde ps. Scitote qm
dñs ipse dō. **C** And iste magnificus dñs
potuit figurari per i. dñm quem vidit
Jh. de quo ipse dic Jh. 6. In anno q. mortu
us est rex Oziās. Uidi dñm sedentem su
per solum excelsum 7 eleuatū: 7 plēa erat
domus a maiestate eius: 7 ea que sibi ipo
erant replebant templū: seraphin stabāt
super illud. 6. ale vni 7. 6. ale alteri. duab.
vellabant faciem eius: 7 duab. vellabant
pedes eius: 7 duabus volabāt: 7 clamabāt
alter ad alter. 7. d. Sanctus sanctus scūs:
dñs deus exercit. plena est terra gloria
eius. **C** Ubi sciendū q. in ista figuratiua
visiōe q. tuor. possum. p. siderare. s.

Tēporalem p. gruetiā.

Impiale excellentiam.

Generalem influentiam.

Singularem assistentiam.

C Q. ad tēporalē p. gruetiā dic. In ano
in q. mortu. est rex Oziās. Ubi sciendū q.
per regē Oziām supbum 7 arrogantē: q.
sicut habet. 2. paral. 26. voluit sibi arroga
re offm. sacerdotale: pp. q. fuit a dño le
pia percussus: intellr. dyabolus: q. sibi vo
luit arrogā. sili. tudinē dei. d. Jh. 14. Alcé
dam sup. altitudinē nubiū: similis ero
altissimo pp. q. lepia percussus fuisse dñ:
7 in ipo macula 7 deformitas peci reman
sit. Annus at. in quo dyabolus mortu. fu

it. ē ann. quo xps passus fuit p. nobis.

C Q. ad impialem excellentiam dicit.
Uidi dñm se. super so. excel. 7 elle. Ubi sci
endum q. per istum dñm intellr. xps yhs:
iuxta illd. ps. Dñs i. tē. s. dñs in ce. sed.
eius. **C** Q. ad generalem influentiam
dic. Et plena erat domus a maiestate ei.
7 ea que sub ipo erant reple templū. Ubi
sciendum q. istam domum 7 tēplū q. q.
ad pñs spectat p. eodem accipitur: itellr.
celestis patria: q. ab ipsi. maiestate reple
ta dñ. q. diuitas xpi 7 ei. gloriosa huma
nitas: celestem pñam illuminant 7 deco
rant. Et sic verificet de ipsa illud Ezech.
43. Ecce repleta erat glia domus domini
Que ē significata per templū: repletur
ab his que sunt sibi ipo: q. repletur glōs.
sancti: q. pro tanto sctus xpm dicunt. quia
sunt creature: 7 ipse ver. creator. **C** Q.
ad singularem assistentiam dic. Seraphi sta
bant super illud 7c. Ubi sciendū q. p. sera
phin qui interpretatur ardentes: intelligū
tur sancti angeli specialiter suppremi in
oratōe: qui sunt specialr. seraphin appella
ti: qui tanto amore diuino ardent intens.
quanto diuinitatem ipsius claritas contē
plant. Describuntur autem isti seraphin
quātum ad tria. s.

C Q. ad situm dignitosum: q. ista sup. illd.

C Q. ad ornatū g. osum: q. 6. ale 7c.

C Q. ad catū g. osum: q. clamabant 7c.

C P. o. p. pōt accipi illud Jh. 21. Sup. spe
cla dñi ego sū stas totj noctib. P. o. 2. sic
q. libz. eoz. accipit expādēs alas suas ad au
strū. Job. 39. Per alas intellr. p. replatio.
P. o. 3. debet scire q. in suo catu expmūt
nobis duo. v3.

Cōditōem diuinitatj intrinsecam.

Cōicatōem bonitatj extrinsecam.

C Quantum ad primū dicit. Et clama.
alt ad al. dicen. Sanctus Sanctus San
ctus dominus deus exercit. Ubi scien
dum q. inquantum singulariter dicūt do
minus de. dāt intelligē. essentie vnitatē

ff. j.

iquantū vero triplicat nomen sanct⁹: dant
intelligere psonarū trinitatē. **¶** 2^m ad
cōmunicatōē bonitatis extrinsecā dīc.
Plena est. o. ter. glā ei⁹. Ubi sciendū q p
istam glām qua ois terra plena dī: itellr
diuina bonitas in creaturis cōmunicata.
Et sic sibi dicat cū ps. Exaltare sup celos
ds 7 sup oēm terram glā tua. **¶** 3^m ad
2^m ubi deposcit pietatem oibus assistēz
q pbat auxilium iplozatz dīc. Descēde.
Ubi sciendū q p istum descēsum quez pe
tebat i⁹ reglīs: intelligit diuina pietas 7
clemētia: oibus subueniēs i necessitatib⁹
suis: qz cognoscēs ps. d. Dñe iclina celos
tuos 7 descēde: q qdez fec quādo dei fili⁹
i hūc mundū venit fact⁹ hō. **¶** Sciendū
ē aut q inuenio dei f^m i hunc mund mlti
pliciter descendisse. s.
In vterū virginis: p incarnatōis misterīū.
In mentē hoīs: p sanctificatōis hitaclm.
Et pāis viuific⁹: ad satiañd famlicū.
Et ignis mirific⁹: ad i flāmand tepidū.
Et peccatoz iustissim⁹ cōmunicator.
Et afflictōz potentissim⁹ liberator.
Et iustoz glouosissim⁹ exaltator.
¶ Primo dei fili⁹ descēdit in vterū vir
ginis p incarnatōis misterīū. Ubi ps. De
scendit sic pluuia i vellus. Nam sic pluuia
in vellus descēdit: 7 ipsum nō maculat sic
dei fili⁹ descēdit in vterū virginis: 7 vir
ginitatem nō abstulit sed sacravit. **¶** Se
cundo descendit in mentem hominis per
sancti. habi. cuius descensum sentiens ani
ma sancta dicit cañt. 6. Dilectus meus de
scendit i ortum suū ad aureolam aroma
tum. Nam ortus xpi est quilibet anima
fidelis: in qz xps descendit per gratiam
que tunc est aureola aromatu: quando in
ipsa sunt cogitationes munde. **¶** Tertio
descendit vt panis viuificus ad satiañdū
famelicum: de quo ipsemet loquitur Jo.
6. d. Ego sum panis vi. qui de ce. descendi
si quis mandu. ex h 7c. **¶** Quarto descē
dit vt ignis mirificus ad infla. tep. d quo

descensu dī figuratiue exo. 19. tottis autēz
mons synay fumabat eo q descēdis dñs
sup eum i ignem. Nam p i^m ignem intel
ligit caritas: in qua ds in hūc mundū: in
star montis synai descēdit cū nos docuit
caritatem hīe. d. Jo. 15. Hoc est pceptum
meū vt di. inuicē sic dilexi vos. **¶** Quin
to descēdit vt peccatoz iustissim⁹ pūni
cator: de quo descēsu ipe figuratiue loquit
gen. 8. d. Clamor sodomoz 7 gomoz: reoz
multiplicat⁹ est 7 peccm aggrauatū est ni
mis: descēdam 7 videbo vtrū clamoz: q
venit ad me: ope cōpleuerint an nō: ita vt
sciā. Nam p sodomā 7 gomoz: rā: intelligū
tur peccatores: quos vt iust⁹ iudex pūit.
¶ 6° descēdit vt afflictōz potentissim⁹ li
berator: de quo descēsu sub noie sap⁹ dicit
sap⁹. 10. Sap⁹ venditū iustum nō dereliquit
s; a peccatozib⁹ liberauit eū. **¶** 7° descē
dit vt iustoz glō. exal. d quo descēsu figu
ratiue dī exo. 19. descēdit dñs sup montēz
synai i ipso montē vīce: 7 vocauit Aboy.
in cacumen eius. **¶** Ubi sciendū q p vo
cationem Aboy. in cacum montis postqz
deus descenderat: intelligit vocatio cuius
libet fidelis 7 iusti: quem deus vocat vt
ascendat ad gloriā paradisi. d. sibi illud
exo. 24. Ascende ad me in montem 7 esto
ibi. **¶** Iste descensus xpi quantū ad pre
dicta fuit figuratus exo. 3. ubi dicit domi
nus. Audi afflictōem populi mei qui est
in egypto: 7 clamorem eius audiui ppter
duriciā eozum qui presunt operibus: 7
sciens dolorem eius descendi vt liberarē
eum de manibus egyptiozū: 7 educerem
d terra i^m: in terram que fluit lacte 7 mel
le. **¶** Ubi sciendum q ex parte hominis
in afflictione positi quattuor possumus
considerare que tanguntur in ista figura
videlicet.
Locum tenebrosū.
Statum calamitosū.
Hostem innumerū.
Affectum viscerosū.

Quantū ad locum tenebrosū dicit q̄ ppl's erat in egypto. Vbi sciēdū q̄ p̄ egyptū q̄ interpretatur tenebra vel obscuritas: intelligit status peccati in qua erat gen⁹ humanū ante aduentum xpi in mundum. **Q**uod statum calamitosum dicit q̄ populus erat afflictus. Vbi sciēdū q̄ ante aduentū xpi in mundū multum erat afflictum totū genus humanū: q̄ videbat se priuatū regno celoz. Et sic potuerit dicere illud ps. Afflictus sum et humiliatus sum nimis. **Q**uantū ad hostē innumerofuz dicit q̄ affligebat ab his qui preerat opibus. Vbi sciēdū q̄ ille qui opibus mal' preest: est supbus dyabolus. de quo dicit Job. 41. Quia ipse ē rex super oēs filios superbie. **Q**uantū ad affectū viscerosum dicit q̄ clamabāt: Vbi sciēdū q̄ patres veteris testi videntes se sub seruitute dyaboli positos: ex affectu postulabāt a dño liberari. Propter q̄ dī. ps. Emitte manū tuā de al. eri. m. et li. m. de ago ml'. et de manu fil. alienoz. **E**x pte aut filij di alia quattuor p̄siderare possumus etiam in predicta figura. s. **C**ognitionis claritatem. **C**ompassionis benignitatem. **S**aluationis virtuositatem. **P**ossessionis hereditatem. **Q**uantū ad cognitionis claritatem dī q̄ deus vidit et sciuit: q̄ iuxta illud ps. Ipse nouit abscondita cordis. **Q**uod ad cōpāfisiōis benignitatem: dicit: descendā. Vbi sciēdū q̄ magna benignitas fuit dei filij: q̄ nō se humiliavit: q̄ ad nos suos suos descendit. **Q**uantū ad saluationis virtuositatem: dicit ut liberē eū. Dei filij i hūc mūdū descendit ut sua vtuosa potentia nos a seruitute dyaboli liberaret q̄ cognoscēs ps. d. Libera me de laqueo ve. et a vbo aspero. **Q**uantū ad possessionis hereditatem dī q̄ deus extraxit eos de egypto ut educret in terrā lacte et melle manantē. Per terram istam sic humanitatem et plenam in-

telligitur celestis p̄ria in qua est habūdātia omnis boni de qua dicit ps. Portio mea dñe sit in terra viventium. **Q**uantum ad tertū. Vbi exponit necessitatem oibus incūbentē: q̄ probat periculum indicatum dicit. priusq̄ mori. filius meus. Vbi sciēdū q̄ ppter peccatū primoz parētum inducta est in genus humanū necessitas moriendi. Nam l3 hō in statu innocentie potuisset non mori: nō post peccatū lata ē a deo snta ut oīs qui nascitur moriat: iuxta illud Hebr. 9. Statutū est hominibus semel mori. **Q**uantū ad tertū. s. repromissionē vite sanitas dicit: dixit ei xps vade filius tuus viuit. Vbi sciēdū q̄ q̄ regulus tanq̄ adhuc in fide dubitās: iuitabat xpm ut ad filiū suū descenderet corporali et ipm sanaret: non credēs q̄ hī facere posset absens: iō xps ut ipm ad fidē trahat inuēs se p̄ potentia p̄ntem esse ubiq̄ filium sanat i sua absentia corporali. **S**ciēdum ē at q̄ in isto verbo q̄ dicit xps vade filius tuus viuit duo facit. Nam **P**rimo nos induc ad exercitiū vtuosū. **S**ecūdo nobis oñdit p̄mitum fructuosū. **Q**uod ad p^m dicit. vade. Vbi sciēdum q̄ homo non d3 pigrescat s3 exercitare se in opibus virtuosis. **U**n rep̄hendendo et excitādo hoīem pigrū dicit Salōn. puer. 6. vade ad formicā o piger et p̄sidera vias eius etc. Nā si formica aīal ita pūū ex instinctu naturali est sollicita paraf sibi in futurum escam. multum est rep̄hēbilis q̄ dūz viuit in hoc mundo nō parat sibi p̄ bōa opera ut in futuro valeat habundare. **S**ciēdum ē at q̄ xps inter alia excitat nos ut vadamus ad tria. s. **A**d lauacrū vicioz inficientium. **A**d cōflictum inimicoy inuadentium. **A**d p̄temprū mūdanoz alliciētū. **P**o xps nos excitat ut vadamus ad lauacrū vicioz isī. Nā q̄ peccā aīas n̄as i ficiūt: iō excitat nos ut lauēmur ab ipso: iuxta q̄ figuratiue dixit xps ecce nato

eui sputum cū terra sup oculos posuerat
 Jo. 9. Eade inquit ⁊ lauare i natatoria si
 loe: q̄ interpretat missus. Ubi sciendū q̄
 p lutuz q̄ xps posuit sup oculos ceci: da
 tur nob intelli: q̄ peccato: p istum cecuz
 significatus: h3 animā p vicia deturparā.
 Et igit visum recipiat p spūalem grām:
 debet animā sic maculatāz abluere ⁊ h in
 natatoria syloe q̄ interpretat missus. i. in
 sanguine xpi: quem dō p̄r pro salute hūa
 ni generis misit in mūdum. ¶ Nec autē
 ablutio vicioz inq̄ mittit: fuit nob figu
 rata. 4. ⁊ 5. in naamā leproso de quo snia
 liter dicit ibi: q̄ elise⁹ p̄phā dixit. Eade
 ⁊ lauare septies in iordane: ⁊ recipiet sani
 tatem caro tua q̄ q̄dez faciēs: fuit p̄fecte
 mūdatus. ¶ Ubi sciendū q̄ p naamā qui
 interpretat decorus: intelli: q̄libet hō quē
 de⁹ fec valde decorū: q̄ ad ymaginē suā:
 tñ licet dō sic eum decoz fecerit: ipe mul
 tociēs se fac leprosoz: q̄n. i. mortalr peccat
 sic at facto leproso. dat p̄siliū a dño signi
 ficato p̄ prophāz vt vadat ⁊ lauet septies
 in iordane. Ubi sciendū q̄ p iordanē q̄ in
 terpretat riu⁹ iudiciū siue flui⁹ iudicantē
 intelli: riu⁹ ⁊ flui⁹ sanguinis xpi: quē p
 nob effudit. d quo dī Jo. 5. q̄ p̄r dedit ei
 p̄tatem iudiciū facere q̄: filius hoīs ē. In
 1° igit flui⁹: d3 se hō lauare: ⁊ mundabit
 instar naamā ab omni delicto. ¶ Signan
 ter aut dī q̄ septies se lauit naamā: ad d
 signand q̄ cōtra. 7. vicia capitalia: hō d3
 se i sanguine xpi lauare. In cuins figura
 xps septies sparsisse suū sanguinem legi
 tur. ¶ Primo enim pcedendo secunduz
 ordinem vicioz: non secundum ordinez
 quo sanguinem suū sparsit scienduz est q̄
 Christus sanguinem suū sparsit in capi
 tis coronatiōe: quando fuit spinis corona
 tus: ⁊ h contra peccatum superbie. Nam
 secundum Augustinuz sub spinoso capite
 non debet membrum fieri delicatum non
 enim debet esse cap̄ humile ⁊ membrum
 superbum igitur non debet homo super

bire. ¶ Secundo sparsit suū sanguinem
 in corde: quando fuit lanceatus: d quo vt
 dicit Jo. 19. exiuit sanguis ⁊ aqua ⁊ h con
 tra peccatū ire. Nam secundū Damasc^m.
 Ira est affectio sanguinis circa cor. homo
 igitur inflāmatuz ab ira si consideret cor
 xpi perforatum pro ipso cum lancea: de
 bet nō immerito mitigari. ¶ Tertio spar
 sit suū sanguinem in corporis flagella
 tione: quando ad colūnam fuit durissime
 flagellatus: vt habetur Jo. 19. ⁊ h contra
 peccatum inuidie. Nam homo inuidus ⁊
 detractor alios mordens oculte: debet ab
 inuidia retrahi: videns suū dominum
 flagellatus. ¶ Quarto sparsit in pedum
 affixione: quando fuit clauatus in cruce
 ⁊ h contra peccatum accidie. Nam piger
 quando videt pedes Christi foratos: de
 bet animari ad currendum ad opera vir
 tuosa. cui dicitur per ps. Intigatur pes
 tuus in sanguine. ¶ Quinto sparsit i ma
 num perforatione: ⁊ h contra peccatum
 auaricie. Nam ibi ostendit se liberalem
 in manuum ostensione: apertione: ⁊ perfo
 ratione: vt daret eas extensas vniuersali
 ter: apertas liberaliter: perforatas totali
 ter. ¶ Sexto sparsit iu sudoris emissio
 ne. Nam sicut dicitur Luc. 22. Imminen
 te sua passione positus in agonia orando:
 factus ē sudo: eius sicut gute sanguinis
 decurrentis in terram: ⁊ h contra pecca
 tum gule. Nam ex gulla humores mlti
 ciens generant in corpore quibus grana
 tur homo expellunt tamen si lauantur in
 sanguine Christi. ¶ Septimo sparsit in
 preputij circūcisione: ⁊ h contra luxuriaz.
 Nam circūcisio fiebat in parte corporis
 in qua incipit titulare luxuria. dum igitur
 Christus in 1^a parte sanguinem suū spar
 sit: nob dedit exemplum vt cordis nostri
 preputium abscedamus propter q̄ omni
 bus dicitur Je. 4. Circō: idimini: domino
 ⁊ auferte preputia cordium vestrozum vt
 ri de iuda ⁊ habitantes Jer^m. ¶ Secun

do Christus nos excitat vt vadamus ad
conflictum inimicorū inuadentium. Nam
quia inimicos habemus fortes. sc. carnes:
mundum: et dyabolum: Christus nos ex
citāt: vt viriliter vadamus ad pugnam
cum ipsis: que quidem fuit figurata. i. **Re.**
15. Ubi sententialiter dicitur qd samuel di
xit sauli ex parte domini. **Vad** et percutē
amalech: et demolire vniuersa eius: non
parcas et non cōcupiscas de rebus ipsius
aliquid: sed interfice a viro vsq; ad mu
lierem et paruulum et lactentem: bouem
et ouem et asinum. **Ubi** sciendum qd per
amalech qui interpretat gens bruta: qui
erat populus cōtrarius populo domini:
intelliguntur: caro mundus et dyabolus:
qui hominibus aduersant: caro inficien
do: mundus alliciendo: et dyabolus deci
piendo: qui signanter dicuntur gens bru
ta: quia cum preualent contra homines:
animas ipsorum deturpant. **Per** sau
lem vero intelligitur quislibet homo fide
lis. **Isti** igitur dicitur qd vadat ad percu
tiendū amalech. i. inimicos supradictos:
et qd de rebus ipsorum nichil retineat: sed
omnia penitus abdicet a seipso. **Ter**
tio Christus nos excitat vt vadamus ad
contēptum mundanorū allicientū. Nam
quia mundus vt plurimū alit. homines
debent ipsum despiciere iuxta illud xpi
Mat. 19. Si vis perfectus esse: vade et ven
de omnia que habes: et da pauperibus.
Hec autem desertio fuit nobis figura
ta. **3. Re. 17.** Ubi dicitur qd dominus dixit
elye recede hinc: et vade in orientem et ab
seondere in torrente carith qui est con
tra iordanem: et ibi e torrente bibes: cor
uisq; precepi vt pascant te ibi: **Abijt** er
go et fecit iuxta verbum domini: cuiq; abijt
set in torrente carith: corui deferebant
ei panem et carnes mane et vespere et bibe
bat de torrente. **Ubi** sciendum qd per
elyam: cui precep dominus qd de loco vbi
erat recederet qui locus erat samaria: et

iret ad torrentē carith: intelligitur qui
liber fidelis Christianus: cui a domino di
citur qd recedat saltem quantū ad cor de
mundo: significato per samariā: que inter
pretatur lana que significat res munda
nas: et vadat ad torrentē carith qui inter
pretatur cognitio. i. ad diuinorū contēpla
tionem deuotam: dicendo cum apostolo
phil. 3. Nostra autem cōuersatio in celis
est. Et ne forte de adiutorio diuino diffi
dat: audi quid sibi promittit dominus: car
nes mane et vespere et bibet de torrente.
Ubi sciendum qd per coruos qui suos pul
los non cognoscūt nec pascunt donec sint
eis similes in colore: postq; autem eis as
similant: eos sollicitē pascunt: intelligun
tur sancti angeli qui homines huius mū
di qd diu non assimilantur eis in purita
te mentis et contēplatiōe celestiu: sed sunt
dediti carnis delitijs: et mundāis diuitijs:
ipsos non cognoscūt: quando vero a mun
do transeunt ad puritatem ipsos cogno
scunt et nutriunt: offerendo eis panem et
carnes. i. reducentes eis ad memoriā pa
nem mirificum xpm yhm: qui sub spē pa
nis dat eis suā carnem ad manducādum
et h mane et vespere. i. dum in h mundo vi
uit. cum i° autem cibo debent d torrentē
bibere: passionem Christi per qd habem⁹
gratiam iugiter meditando. **Quan**
tum ad secundum vbi ostendit nobis pre
mium fructuosum cum dicit filius tuus
viuit: sciendum est qd post qd homo habet
filium. i. animam infirmam et venit instar
reguli ad Christum rogans pro sanitate
si acquiescat consilijs Christi: recipit vitā.
vt possit dici sibi illud. **3. Re. 14.** En filius
tuus viuit. **Inuenio** autem triplicem
vitā. sc.
Nature sustentatiō.
Gratie decorantiā.
Glorie quietantiā.
Ps. inuēio vitā nature sustentantiā: et i°
cōis ē oib⁹ iuxta illō **gn. 2.** Scō ē hō i aīaz
ff iij

viuentem. **C**2° g^{re} decorant^r 2^a e viato
rum iustoy q spual^r viuunt. de qua Ro.
8. Prudentia carnis mors est. prudentia
at sps vita 7 par. **C**3° g^{re} quietant^r: 7 i^a
est solūmodo p^{re}chēsoy. de qua xps Jo.
17. Nec est vita eterna vt cognoscant te
solū dūm verum.

Quarta pars.

Egitur. Credidit hō sermōi quē
dixit ei yhs 2c. Vbi tangit ipe
trans^r solonem completam. q^{uod}
probat pmissio salutaris. Vbi sciendum
q^{uod} iste regulus venit vt sanitatem p^{ro} si
lio procuraret. cum igitur audiuit a xpo
q^{uod} filius suus viueret: fuit non modicum
consolatus. ex quo et miraculo fuit p^{ro} fir
matus in fide. Scdm h^{oc} igit in i^a pte pos
sumus. s. considerare. s.
Reuersionē citā.
Relatōem bōam.
Collonem verā.
Probatōnem certam.
Defionē firmam.

CQuantum ad p^{ri}mū dīc. Credidit homo
2c. Vbi sciendum q^{uod} qn xps dixit regulo:
filius tuus viuit. tunc regulus cepit cred
re: 7 vidēs q^{uod} yhs nolebat ire ad filium: i
cepit redire domum sperans q^{uod} inuēiret
filiū suū sanatum. **C**2° ad sm. s. relatio
nem bonam dīc. Jam aut eo descendente
2c. Vbi sciē. q^{uod} isti hui vidētes q^{uod} filius re
guli infirmus erat sanatus: nō credentes
āplius idiger xpi pntia: vēiebat vt xps nō
laboraret in vanū. **C**3° ad 3^m. s. collo
nē hāz dīc. Interrogabat ergo hō 2c. vbi
sciē. q^{uod} i^a regl^{is} interrogās suos de hora in
q^{uod} filius suus fuerat curatus: voluit p^{ro} par
illā horā ad horā i q^{uod} xps sibi dixerat fili^{us}
tuus viuit. vt ex h^{oc} cognosceret vtrū filiū
suus eāu curatus fuiss^{et}: vel ex xpi p^{re}cepto
ex q^{uod} apperet q^{uod} l^o aliq^{uod}l^o crederet: q^{uod} dem
ē q^{uod} hō credidit smōi 2c. tñ nūdū pfectus
erat i fide. **C**Sciē. ē circa istā pticulā i q^{uod}
dī q^{uod} hora 7^a. reliqt eū febris. q^{uod} p istam

horā. 7. itelligitur. 7. etas post diem iudi
cij: sic etates distinguēdo. Primā: ab adā
vsq^{ue} ad noe. Secūda a noe vsq^{ue} ad abraā
3^a ab abraā vsq^{ue} ad moy. 4^a a moy. vsq^{ue}
ad David. 5^a a David vsq^{ue} ad aduentū
xpi. 6^a ab aduentu xpi: vsq^{ue} ad diem iudi
cij. 7^a a die iudicij vsq^{ue} in sempiternum.
Postq^{uam} sci in patria erunt instar filij re
guli: absq^{ue} omni langore. **C**2° p illas. 7.
horas in q^{uod}rum 7^a reliqt eū febris: intelli
gunt. 7. que p^{re}cept^{is} cōsiderat debz. s. i quo
rum 7°. p^{re}ceptū sibi remittit: 7. sic a febre su
pnal^{iter} curatur. Vbi sciendū q^{uod} peccator: si
vult a p^{re}cepto lib^{erari}. d^{ebet} considerare.

Quis peccādo offendit. q^{uod} deus.
Et quo offenditur. q^{uod} ab eius creatura.
Quid peccādo amittit. q^{uod} gl^{oria} eterna.
Quid peccādo acgritur: q^{uod} pena ifernal^{is}
Stat^{us} i quē pōit: q^{uod} d^{icitur} fili^{us} hu^{manus} dyaboli
Pro q^{uod} i^a patit^{ur}: q^{uod} p^{ro} re modica.

CAd istas. 6. horas d^{icitur} seq^{ue} 7^a. s. pfecta p
tritō d^{icitur} p^{re}cepto cōmissio. 7. i 7^a. hora remissio
nem recip^{it} p^{re}ceptorum. **C**Unde i^a hora pōt
figurari per diem 7^m. de q^{uod} d^{icitur} snial^{iter} dan.
14. q^{uod} venit rex die 7^a vt lugeret dan. quē
credebat fore mortuum: quē tamen repe
rit viuū. Nam re s^{ua} 7. si homo pp p^{re}ceptū
mortuus reputatur sicut est spiritualiter
tamen si die septima luceat per p^{re}tritōem
amaram recip^{it} vitam. **C**3° ad quartū
s. p^{ro} bonem certam dīc. Cognouit ergo p^{ro}
2c. Vbi sciendū q^{uod} postq^{uam} regulus fuit nū
ciatum per seruos de hora in qua filius
fuerat derelict^{us} a febre 7. eē cōpit illaz ho
ram in qua xps sibi dixerat fili^{us} tuus vi
uit. statiz. p^{ro} bonem certā hūit q^{uod} ad p^{re}cep
tū xpi fili^{us} fuit curatus. **C**4° ad qntū
s. adhesionē firmā dīc. Et credidit ipe 2c.
Vbi sciē. q^{uod} ex h^{oc} appet q^{uod} i^a regul^{us} tñmō
habuit fidē perfectā. Et sic poterat sibi di
cere illud Jo. ij. Ego credidi q^{uod} tu es xps
filius dei vi. q^{uod} in hunc modū ve. 7. scnos
in eo credētes hēamus vitam eternam.
Ad q^{uod} nos 2c.

¶ Dñica ,21. post pen. Euangeliũ. 62^m.

Amile est regnū celoz hoi
regi qui voluit rōnem po
nere cum suis s. r. c. abbat.

18. Nō natural' ostendit vt vnusquisq; alteri faciat : q; sibi vult fieri ⁊ nlli faciat q; sibi n̄ vlt fieri ⁊ s̄m h̄ duo fuerunt p̄cepta legis nature. p̄dicta. Propter q; dicebat: xps. Luc. 6. p ut vltis vt faciāt vob hoies: ⁊ vos facite illis s̄l'r ⁊ q; nō faciat alteri ⁊c. dīc Toth.

Tob. 4. Quod ab altero oderis fieri tibi: vide ne alteri tu aliquñ facias. Quicumq; igit^r duo pcepta fuaret. tota scripturā pphetay & legis fuaret. ¶ Videmus at p expientia qd qlibet vlt sibi fieri miseri cordia & non crudelitate: ergo sic ipse d; circa alterum: ne sit pceptorū transgressor: qd si oppositū faceret recipiēdo ab aliquo bñficio & alteri eēt crudelis foret vt ingratuū merito puniēdo. Ma fm Criso. su per **Mat.** q̄to maiora bñficia sunt hoib⁹ constitutata tanto peccātibus grauiora iudi ca. Et h est qd nob inuitur in pñti euange lio in punitiōe ingrati fui. In h euange lio beatus **Mat.** quartuo: tangit. s.

Dei creatoris sollicitâ examinatione.

Rei peccatoris deuotâ supplicationem.

Ingrati debitoris malignâ extortionē.

Justi punitoris severá retributione.

¶ Primum pbat discussio attentata. Secū

dum dilatio postulata. Tertium detentio captiuata. Quartum punitio aggrauata.

Primum in principio. Secundū ibi.

Procidens aut seruus &c. Tertiū ibi. Eg

gressus aut servus 7c. Quartū ibi. Uide

tes at cōserui eius q̄ fi. 7c.

Primapars.

Quantū ad p̄mū ubi tangit 7c. q̄
... dī. Solū est regnum

q probat 7c. dic. Sile est regnum
731i f. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836.

7c. Ebi icie. qd qd xps immediate
7d. Alud euangelium instrueret Metru

ante illud euangelium; in fluxu et refluxu
maris apostolorum & conversione fratris. nec

et alios apostolos o correctores fratris pcc
confessio dimittitque offense. q non solu

canç. 202 d'immense orme + 9 non tota

vt Petrus interrogauerat: debebat eē vs
q3 septies: sed totiens quotiens frater of
fenderet: ponens fm scripturarum cōue
tudinem: determinatum numerū p inde
terminato. ne forte tanta remissio videat
difficilis: ostendit sub parabola maiorem
fore remissionem diuinam erga homies.
⁊ grauitatem bene nolentium indulgere.

In ista igitur parte quantum ad i^mre
gem rationem tenentem tria possumus
confiderare .s.

Sapiétiam in discernendo.

Biligentiam in prosequendo.

Potentiam in exigendo.

Quantum ad primum dicitur. Simile est
et. Ubi sciendum quod in homine volente iudi-
cium iustum tenere: rationem unicuique fa-
cere: requiritur sapientia: iuxta illud eccle-
siastici. 10. Iudex sapiens iudicabit populum
suum. In hoc igitur quod dicitur quod rex de-
bitur ponere rationem cum suis de illis
ipsius sapientia in discernendo. Sciendum
est et quod in temporalis rege. scilicet reperio que
proportionaliter fuerunt in primo rege. scilicet.

Solium exaltatum.

Paliū rubricatum.

Psidium decoratum.

Scepterū dmonstratum.

Culcum inclinatum.

E Instat at istoz i xpo repio. **P**ro solio crucis patibulu. **P**ro palio. cruore sangui neu. **P**ro pileo. dyadema spineu. **P**ro scepro. baculu arudineu. **P**ro cultu. ipesum vitupiu. **E** **P**ro i tpali rege repio solium exaltatu q: ipsi cosueuerut hre solia elle uata i signu nobilitati. vn dñe de salomone 1. paral. 19. q sedit salom d sup solu dñi in rege. p dñe pre suo. **X**ps at rex nr 7 dñs p iº solio: cruce hui i q. p nob pepedit. **M**a iuxta illud **M**at. 12. **P**roposito sibi gaudio sustinuit cruce cosufibile 7 cotreptibile. **E** 2º repio paliu rubricatu. **M**a reges cosueuerut indui veste purpurea q est coloris rubri in signum egatio. **X**ps aute

rex noster p^o palio l^o ad l^{am} palii purpurei in passione sua huerit. iuxta illud Jo. 19. Hec purpu. circumdederunt eum. tñ vestis ei⁹ rubea pot^{est} dici pretiosus sanguis eius quo fuit corp⁹ suum vestitus. Et sic iuxta illud Apoc. 19. fuerit vestitus veste aspsa sanguine. **T³o** repio pileum decoratum. Nam reges consueverunt portare in capite decoratam coronam i signum dignitatis. Unde d^r. 4. R. ij. q. Joas produxit Joas filium regis et posuit super cap⁹ ei⁹ dyadema in testimonium: et fecerunt eum regem et vixerunt. Xps aut rex nr⁹ pro i^o pileo: habuit coronam spineam: iuxta illud Jo. 19. q. milites plectentes coronam spi. impo. capiti eius. **T⁴o** reperio sceptrum demonstratum. Nam reges consueverunt tenere sceptrum in manu in signum potestatis. Unde d^r. Hester. 8. de rege Assuero q. cu regina Hester intrass^{et} ad euz: q. i^o ex more sceptrum aureum p^{re}ndit in manu: q. signum clementie monstrabatur. Xps aut rex noster pro illo habuit baculum arundineum. Nam iuxta illud Abat. 27. Posuerunt arundinem in dextera eius. **Q^uinto** repio cultum inclinatum. Nam regibus consuevit ab alijs fieri reuerentia in signum virtuositatis. Unde de filiis dicit. i. pal. 29. q. inclinauerunt se et adorauerunt deuz: deinde regem salonem. Xps autem rex nr⁹ pro i^o honore pass⁹ fuit vituperium magnum. iuxta illud Abat. 15. q. conspuebant euz et ponentes genua adorauerunt eu. **P^{er}** seruos aut isti⁹ regis intelligunt oes homines hui⁹ mundi. Cu istis seruis. i. euz hoibus iste rex xps yhs rationem ponit: qm a quolibet exigit vt reddat rationem de quibuscuq. commissis. d. cuiuscuq. illud Luc. 19. Redde rationem vilicatiois tue. Unde Orig. Rex i^o rationem cu hoibus ponit qm vitam et mores: et actus singulor⁹ discutit: vt unicuiq. fm q. gessit tribuat. **S^ciendum** est at q. oportebit rationem reddere regi. i. xpo yhu.

De pensatis cogitationibus.

De prolatis locutionibus.

De perpetratis opibus.

P^{ri}mo oportebit xpo reddere rationem de pens. co. Non erit cogitatio de qua non oporteat reddere rationem: q. ipse oes cogitationes hominum nouit. iuxta q. sibi d^r. Job. 41. Scio q. oia potes et nulla te latet cogitatio. **S^ecundo** oportet reddere rationem de prolatis locutionibus nullu verbu dixerunt hoies de quo non oporteat reddere rationem iuxta illud saluatoris Abat. 12. Vico inquit vobis qm o^{mn}is verbu ociosus q. lo. fuerint hoies reddet de eo rationem in die iudicii. **T^{er}tio** oportet reddere rationem de perpetratis opibus. Nam iuxta illud ecclesiastes. 12. Luncta q. fiunt sub sole adducet deus in iudiciu. p. oia errata sine bonu siue malu sit. **Hoc** at fuit figuratu p. illa pabolam quem dixit xps Abat. 25. Ubi iniait d^r q. ho quida pegerat edificans vocauit suos s. 2c. sic ibi hatur accipe expositione illi⁹ omel. **Q^uad^o** ad secundu. s. diligentia in psequendo dic. Et cum cepisset rationem ponere 2c. Ubi sciendu q. tuc incipit cu hoie rationem ponere spali⁹ qm aia exijt de corpore: et suo p^{re}spectui p^{re}senta tur: general^{it} vero: qm in die iudicii oes p^{re}sntabuntur. Unde Orig. Vis aut vite nre ro ponedenda est in rege qm oes nos p^{re}sntari oportuerit an tribunal xpi. **C^on**sideras igit peccor q. non poterit euadere qm ro nem reddat: p. puenire illud iudiciu et examinare p^{re}scentia: et peccata dimittere: vt sic possit deu p^{re}senti inuenire iuxta p^{re}siliu ecclesiastici d. ecclesiastici. 18. Ante iudiciu interroga teip⁹: et in p^{re}spectu dei inuenies p^{re}sitatione. **S^ciendum** est aut q. licet per debitorem. x. milium talentorum intelligatur homo qui generaliter deum offendit in omnibus vitijs: tamen magis restringendo et aptius exponendo dicere possumus q. intelligitur homo qui transgressus est precepta decalogi qui erat ad ipso: um obseruantiam obligatus, de quibus con

queritur dominus numeri. 14. d. Tempa
uerunt iam me. x. vicibus: nec obedierunt
voci mee. **¶** Quodlibet autem istorum ta
lento: um. i. transgressionum mandatorum
dei potest figurari: per illud talentum plu
bi q. positum fuit in os illius mulieris q.
sedebat in amphora: cui nome impietas:
q. vidit Zach. propheta. Zach. 5. que por
tata fuit in terram Samar. **¶** Ubi scien
dum q. per illam mulierem intelligitur q.
libet peccator: sedens in carceribus pecca
torum: que signanter vocatur impietas:
q. est impius sibiipsum: dum se includit in
vicis et peccatis. iuxta illud tob. 5. Quale
gaudium mihi est q. in tenebris sedeo: et lu
men celi non video re vera tal. gaudere non
pot. **¶** Per talentum vero plumbi q. est me
tallum ponderas intelligit pondus peccati: de
quo S. ego. Peccatum q. per penam non delet:
mos suo pondere ad aliud trahit: re ve
ra nihil est grauius peccato mortali q. trahit
aiam in pfundum inferni. I. signant vi
sa fuit i. mulier portari in terram Samar
que interpretat feto: siue stridor dentium:
q. in inferno est feto: horribil. cu stridore
dentium. **¶** Q. ad 3. m. s. potentiam i. exi
gendo dic. Cum at non haberet unde redde
ret et. Ubi sci. q. h. ho. ex fragilitate na
ture possit a seipso i. peccati cadere: tamen
ab ipso non pot. resurgere nisi diuino auxi
lio: q. cognoscens apls. d. Ro. 7. Nam velle
adiacet mihi: perficere at bonum non inuenio. An
Remigius. I. d. at sua voluntate et spote
peccato: suo conatu surgere non vult et non h.
vult redimat: q. nihil i. se inuenit p. quod a
peccatis soluat. **¶** Sciendum est at q. h. peccator
non habeat ex se unde reddat debitum: q. tunc volu
tate sua se fecit debitorem peccato. id non debz
ipsum m. a. f. q. s. m. Aug. Nullum malum ipu
nitum et nullum bonum irremueratum. Et id dicit
q. rex hoies non habet unde redderet iussit ve
niri et uxorem et. Ubi sci. q. p. venditor
oium super adictorum. intelli. perfecta satisfactio
peccati. vt. s. q. h. ad conscientiam redit debz

seipsum vendere q. ad aiam p. suota orone
uxorem q. ad sensualitate et corp. p. car
nis maceratoem. Filios p. virtuosas opa
toem. Oia q. h. q. ad temporalia: p. elymo
sinas largitoem. tal. at sic oia vendens: me
rebit misericordia inuenire. Nam iuxta illud
puer. ij. Benedictio super cap. venditi.

Secunda pars.

Egitur prociens at seru. 1. et. Ubi
tagit rei peccatis deuotaz suppli
catoem. q. pbat dilato postula
ta. Ubi sci. q. h. d. aliqui terreat peccator:
et sibi vel p. scripturas vel p. predicatorum
cominet pena instar istius sui que iussit
venudari cu uxore et. non tunc h. ex crude
litate facit: h. ex dilectoe q. h. adips: vt sic
que p. amore non pot. allicere salt. ipm tra
hat icutiendo timore. Et si vellit ad ipm
et p. timore conuerti et ipm inuocat humi
liter: possit miam inuenire instar isti. Suli
sm h. igit in pte ista duo possum. p. l. d. r. a. f.
p. ex pte sui humile d. peccatoem.

Secdo ex pte d. mirabile p. descensionem.
Q. ad p. m. dic. Prociens aut seru.
et. Ubi sci. q. humilitas isti. sui i. duobus
inuitur. s.

In signo demonstrante.

In vbo exprimente.

Q. ad humilitatem in signo demon
strante dic. Prociens at seru. et. Ubi sci
endum q. coram aliquo in faciem suam p.
cidere est signum humilitatis et reueren
tie: peccator igitur significatus per obito
rem: debz coram deo humiliter et reueren
ter procidere: si vult misericordiam inue
nire. Ad q. faciendum admonet omni s.
ps. d. Venite adoremus et proci. ante deus
plo. co. domino qui fecit nos. **¶** Hoc aut
fuit figuratum. 1. R. 25. Ubi sententialit.
dicitur quod cum Abigail mulier prud.
tissima sciret David ira concitatum et
tra virum suum Abal. iuit sibi obui. m.
cum muneribus: et procidit coraz Dau d.

sup facies sua: et adorauit eum sup terram: cuius
humilitate videns deus dimittit eum fuit et non
interfecit nabal. ¶ **U**bi sciendum quod per deum contra
nabal concitata: intelligitur deus quod de peccato-
ribus per ipsorum peccata irasci. iuxta quod
ipse dicit osee. 8. Gratia est furo: meus in eis.
¶ **P**er abigail autem occurrentem deum reueren-
ter et cum muneribus: intelligitur homo qui indiget
diuina misericordia et gratia: ad ipsum accedit
humiliter seipsum et sua: domini impio et seruitio
offerendo: sic igitur abigail per viro suo me-
ruit per suum obsequium ut erga ipsum mitiga-
ret ira deus: sic multo plus peccator: si deu-
tus accedat ad deum: ipsius iram poterit mi-
tigare. Et sic sibi dicit illud psalmista. Mitiga-
stis omnem iram tuam: auer. ab ira indigna. tue.
¶ **Q**uantum ad humilitatem in verbo expri-
mentem dicit. Et rogabat eum. Rogare enim
alium proprie pertinet ad expositionem factam
per verbum. Nam licet deus corda cognoscat
hominum: tamen vult ab ipsis et rogari vocari.
ut ex hoc expressio: petitio demonstrat. iuxta
illud leuit. 26. Ipsi vero rogabunt pro pec-
catis suis eo quod abiecerint iudicia mea et le-
ges meas despexerunt. ¶ **H**oc autem fuit si-
guratum dan. 9. Ubi sententialiter dicitur quod cum
dan. esset in captiuitate babilonie: ut inue-
nisset a domino misericordiam dicebat: posui fa-
ciem meam a domino deum meum: rogare et ob-
precari in ieiuniis: sacco: et cinere: et orauit
dominum deum meum et confessus sum. ¶ **U**bi
sciendum quod per dan. existens in captiui-
tate babilonie: intelligitur peccator existens in
vinculis peccatorum per quod a dyabolo captiua-
tur: qui videns suam conditionem miseram:
de mentem suam ad deum peruenire: et ipsum
pro liberatione sui ipsius humiliter deprecari:
et ut exaudiat facilius: deus hoc facere in ie-
iunio: sacco: et cinere: et vera confessione.
¶ **U**bi sciendum quod per ieiunium corpus ma-
cerans: intelligitur castigatio carnis contra lu-
xuriam. Per sacco vero villem: abiectio mundi
contra auariciam. Per orationem autem
in qua homo deum et seipsum debet cogno-

scere: abiectio sui contra superbiam. ¶ **P**er el-
nerem vero quod remanet de rebus combustis
mortis memoria: postquam non remanet de nobis
nisi puluis et cinis. iuxta illud gen. 3. Pul-
uis es et in puluerem reuerteris. Quibus
consideratis homo deus suum perire peccata: et sic
merebit indulgentiam. iuxta. 1. Jo. 1. Si confi-
teamur peccata nostra: fidelis et iustus est deus ut
remittat nobis peccata nostra: et emundet nos ab
omni iniquitate. ¶ **S**ed quod in seruo debitor:
rogando expressit: audi quod dicit. Pacientiam
inquit habet in me et omnia reddam tibi. Ubi in-
nuat ipsius humilitas et promissio satisfactio-
nis. ¶ **S**ciendum est igitur quod in prima expositione
istius serui: tanguntur tres. que deus facere peccato-
ri volens a deo misericordiam postulare. scilicet.
Expetere diuinam clementiam omnibus assistentem.
Exponere propriam miseriam hominem captiuam.
Promittere dignam penam dominum inclinante.
¶ **P**rimo debet expetere diuinam cle-
mentiam omnibus assistentem. Et hoc notat cum dicit.
Pacientiam habet. Nam deus pius est et pater
tollerando nostros defectus. per quod dicit psalmista.
Misericors et misericors dominus in misericordia sua: et mi-
sericors super opera eius. ¶ **2°** debet exponere propriam miseriam:
hominem captiuam: et hoc notat cum dicit in me. Deb-
et homo cognoscere vilitatem suam et se humiliare
dicendo cum psalmista. Ego autem sum vermis et non
homo obprobrium hominum et abiectio plebis. ¶ **3°** debet
promittere dignam penitentiam dominum inclinante.
Nam peccator: que dominus per suis facinorosis
obligat debet reddere pacifice et non per
uer. Et hoc est psalmista quod datum fuit philistinum
quod peccauit capiendo archam domini: per quod infirmi-
tatem grauem incurrit. de quibus dicit. 1. Re. 4. quod
fuit deus eis debet reddere domino per peccatum et
tunc curabimur. ¶ **U**bi sciendum quod per phili-
stinum deum offendentes: intelliguntur peccatores
qui deum offendunt peccando: per quod infirmitates
spirituales incurrit: quibus datur psalmista quod reddat
quod debet domino. scilicet. satisfaciatur de peccatis et sic re-
cipiet sanitatem. ¶ **2°** ad 2^m. scilicet. domini mira-
bile perdescensio: dicit. Abiecit autem dominus sui re-

Ubi sciendum qd i hoc pot cognosci diuina misericordia: qn peccati quantūcūqz scelerato: si vult ad ipm cōuerti ⁊ petere veniam: iuenit remissionē oīum peccōrum.

Sciendum ē aut qd cū misericordia pos sit hī erga aliquem i affatu vel effectu: qd dō vtroqz modo onditur hīc eam ad peccōrem. In affatu cum dī: qd miser est. In effectu duplī: vel remittēdo culpam: ⁊ q^m ad hoc dīc qd dimisit eum: vel q^m ad penam. ⁊ quantum ad hoc dī qd omne de bitum dimisit ei.

Tertia pars.

Egitur. Egressus at seruus ⁊c.

Ubi tāgit ingrati debitoris ma lignam extorsionē. qd probat de tentio captiuata. Ubi sciendum qd aliqui sunt ingrati de receptj beneficijs: qd licet velint a deo sibi indulgeri peccata mari ma tamen ipsi nolūt suis proximis etiā minima idulgere. Quibus reprehēdēdo loquitur dñs Jh. 58. d. Ecce i die ieiunij vři iuenit volūtas vřa: ⁊ omnes dōitores ve stros repetij. Scdm hoc igit i ista parte quattuor possum⁹ considerare. videlicet. Conditōem obligantem.

Exactōem perurgētem.

Postulatōem pgruentem.

Obstinatōem aggrauantem.

Quantum ad p^m mum dīc. Egressus autem seru⁹ ⁊c. Ubi sciendū qd homo ali quando potest peccare in dñm. Aliquan do i proximum: quando autem peccat in deum: dicitur debitor dei. quando xpo pec cat i proximum dī debitor pxi. Et hoc ē qd dixit pharao Moysi. ⁊ Harō. Exo. 10. Peccaui i deū vřm ⁊ in vos. Sciē. est at qd pp magnam dñam qd ē i offēsiōe di ad offēsiōe pxi. offēsa di ppat dōbito ri. 10. miliū talētoz: ⁊ offēsa pxi: dōben ti. 10. dnarios. Q^m ad 2^m. s. exactōnem purgētē dīc. Et tenēs suf. euz ⁊c. Ubi sciē. qd hīc hū⁹ tanqz ingrat⁹ magnā mīaz rece pit: tñ mīam cū hūo noluit facer: s; ipsum

violēter vt dōbitū redderet purgebat. vñ dī qd tenēs suf. eum. i. s. m Remigiū acrif isisibat vt vidictā ab eo exigerz. Q^m ad 3^m. s. postulatōem pgruētē dīc. Et pxi dōs pseru⁹ ei⁹ ⁊c. Ubi implorat dilatōem ⁊ pmittit satisfactōem. Q^m ad iploratio nem dilatōis dīc. Pacientiam habe i me Nam iuxta illud Jac. 1. Pacietia op⁹ p sectum hz. Q^m ad pmissionē satisfactōis dīc. Et oia reddam tibi. Exemplo Zacha. 3. 9. Hodie quoqz anunctans dupplicia reddam tibi. Q^m ad 4^m. s. obstinatio nē aggrauantē dīc. Ille at noluit ⁊c. Ubi sciendum qd i⁹ hū⁹ ingrat⁹ h; recepiss; ma gnam mīam a dñō: tñ pseruo noluit mise rerī. Unde Augu. S; nō talē i⁹ inuēit con seruū: qualē i⁹ dñm. Non solū illi remitte re dōbitum voluit: s; et nec dilatōez dedit. Unde glib; tal⁹ ingrat⁹ pot figurari per Absalon: de quo finalr dī. 2. R. 15. qd post qz iter fecerat frēm suū amō ⁊ rex dō pī eius indulgiss; sibi ⁊ reconciliass; cum si bi i grām: tanqz ingrat⁹ ⁊ arrogās abiit ad regnum: ⁊ opposuit se pī suo: ⁊ perse cutus est eū. Ubi sciēdū qd per regem dō itellr dō rex ⁊ dñs oīum. Per Absalō at itllr glib; ingrat⁹ ⁊ supb⁹: sic igit dō pe pcit Absalō qd frēm suū iter fecerat: ⁊ sibi recōciliauit i grām. sic dō peccōi suū pxi mū offēdēt: si vult ad ipz reuerti: sibi cul pā indlget: grām pferēdo: tñ multociens accidit qd hō cui dō misert⁹ ē ⁊ bñficiū cō tulit: ē ingrat⁹ vt absalō: ⁊ deū pxi suū plegit: vicia sectādo. Tñ aduertat mī ser ingrat⁹ qd accidit supbo Absalō. Naz sic dī. 2. R. 18. Accidit vt occurreret suis dō sedēs mulo. cūqz ingressus fuiss; mul⁹ sibi⁹ pdesam qrcū ⁊ illo suspēsō int celum ⁊ terrā: mul⁹ cui isēdrat pīrāsiit: ⁊ psofus a Joab trib⁹ lāceis: ⁊ cū pulpitarēt adhuc ab armigeris fuit miserabilr interfectus. Sic re ha finalr accidit ingrato hōi: qd ad quercū qd est arbor: forij ⁊ dura suspen sus remanet in vitij obduratus: qd pden

ta et magna dicitur per multitudinem viciorum
cui signanter Joab tres lanceas in corde
infigere dicitur: quia dyabolus significatus per
Joab: tria vicia principaliter fingit in corde ho-
minis in quibus alia radicaliter continentur. scilicet in
pbiis: auaritia et luxuria. Nec vacat
quod armiger Joab interficit Absalon adhuc
palpitante in quercu: quia cetera vicia: cum tri-
bus primis vitam aie auferunt: quod quidem dicitur
armigeri dyaboli: quia ipsi insignia gerunt
et arma. Spualiter autem loquendo dicitur possu-
mus quod per servum quod tantum beneficium recepe-
rat a domino: ipse noluit sui misereri per servum
potest figurari per Joas regem Jude: de quo
finaliter dicitur. 2. Paral. 24. quod postquam Joadas
pontifex posuisset ipsum in solio regni sui:
non est recordatus Joas misericordie quam se-
cerat Joadas pater Zacharie secum: sed inter-
fecit filium eius Zachariam. Ubi sciendum quod per Joas
datur pontificem quod posuit Joas in solio re-
gni sui: intelligitur de quo magna dona tribuit ho-
minibus huius mundi: quod tamen instar Joas sunt
ingrati et suum filium interficiunt per odium
et iniurias irrogatas. Tamen advertat in-
gratus miser: quod accidit Joas regi. Nam ut
ibidem dicitur: exercitus Syrie depopulavit
eum: et servi proprii interfecerunt eum ia-
cente in lecto in ultione interfecit dicitur Zachariam.
Sic re vera accidit ingratis: quod exercitus
demonum significatur per exercitum Syrie qui inter-
fecit excelsam: quia per superbiam se extollunt: ipsos
depopulat auferendo status: et sui proprii. id est
peccata quibus fuerunt: ipsos interficiunt iactantes in
lecto solonum carnalium. ut sic peccati ingrati
tudis vilescent.

Quarta pars.

Egitur. Videtes autem per servum eius
et. Ubi tangit iusti punitionis se-
nera retributionem. quod pro-
bat punitione aggravata. Ubi sciendum quod
in ordinato iudicio quattuor reguntur. scilicet.
Facti dilato.
Cause discussio.
Sententie placito.
Malorum cominatio.

Secundum hoc igitur in parte ista quattuor pos-
sumus considerare. scilicet.

Evidenter relationem malitie.

Sufficienter discussionem cause.

Affligentem placitum finie.

Deterrantem applicationem pabole.

Ad id ad primum dicitur. Videtes autem considerat et.

Ubi sciendum quod per istos consideratos intelliguntur

spuales et boni homines: quibus displicet scire ma-

lorum: et quibus debet reprehendere. Nam iuxta finiam

apli. 1. cor. 2. Spualiter condicatur oia: et ipse a

nemine iudicatur. Vel per istos per servos

secundum Remigium: intelligit sancti angeli qui veni-

unt non corpore sed corde. domino autem narrare est

dolores et perturbationes cordis in suo affectu et

monstrare. In istis igitur pre quattuor ad cui-

dentem relationem angelorum et bonorum hominum

quattuor possumus considerare. scilicet.

Cognitionem quantum ad intellectum.

Copassionem quantum ad affectum.

Executionem quantum ad effectum.

Prolationem quantum ad assatum.

Quantum ad cognitionem intellectus dicitur.

Videtes autem per servum eius qui fiebat. Ubi sciendum

quod homo qui debet aliquid denuntiare alicui in-

dici vel plato vel domino: per primum de se habet

cognitionem certam. Et de ipso dici possit illud

Jo. 19. Qui vidit testimonium per perit et verum

est testis eius. Ad copassionem affectus

dicitur. Contristati sunt valde. Ubi sciendum quod

quoniam homo bonus videt aliquem preoccupatum in

aliquo delicto debet sibi copari mentaliter: videtur

ipsi in statu culpe. Et dicat cum per. Contris-

tatus sum a voce inimici: et a tribulatione pec-

catoris. Ad executionem effectus di-

citur venerunt. Non videns alium in peccato: et sibi

copaciens: si tamen non vult corrigi. debet ad suum

superiorem reverti: ad quem pertinet de subditis iu-

dicare. Et sibi dicat plato. illud. 4. 82. 5.

Veniat ad me: et sciat prophetiam esse in israel.

Ad prolationem assatum dicitur. Et narra-

verunt domino suo oia et. Ubi sciendum quod per

plato debet iudicari secundum allegata: debet sibi nu-

cient scire integraliter: ut sic possit melius finire

re fm exigetia; rois. iuxta qd pphone dr
gen. 14. Narravit ergo pho q viderat.

Q^m ad 2^m. s. sufficite discussione cae
dic. tuc vocavit eu dñs su⁹ 2c. Ubi scien
du q iudex q iuste vlt iudicare d aliquo
sibi delato: anqz sniaz pferat: d; audire
illu q sibi denuciat malus na regla iuris
est audire alia ptem. Scdm li igit hic. 3^a
possumus cōsiderare. s.

Rei citationem.

Ipsius reprehensionem.

Mali denuciationem.

Q^m ad rei cita. dic. tē vocavit eu dñs
su⁹. vbi scienduz q i^a vocatio q dñs vocat
peccatorē: intellr qñ dñs imittit hoi aliqz
cogitationē vt pñderet statū suū vel qñ p
sniaz mox vocat ipm vt d factis suis red
dat ratioez. Et sic d qñbz vocato possit di
ci illd gn. 3. Vocavit dñs adā 7 dixit sibi:
adā vbi es? d. pñdera statū tuū 7 redde
ratioez de opib⁹ tuis. **Q^m** ad ipsius
reprehensionē dic. Et ait illi suo neqz. Ubi
sciēdu q i reprehensioe isti⁹ fui. 2ª tagit. s.

Subiectionem naturalem.

Infectionem criminalem.

Q^m ad p^m dic. eu seruū. Quilibet eni
hō seru⁹ ē dñi. pp q dic ps. Perdes oēs
q tribulat animā meā q^m ego fuus tuus
sum. Sed hz oēs sint serui dei: tñ mlti sunt
q ipz ptēnūt mala ppetrādo figurati p sy
bā seruū miphiboseth q dñs pexit 7 pdidit
dñm suum de quo dixit miphbi. regi dd. 2.
R. 19. domine mi rex seruus meus contē
psit me. **Q^m** Quantum ad infectionem cri
minalez dicit. Neqz. vbi sciēdu q i^a fuus
qñ debebat dñō. 10 milia talenta non fuit
ab ipo vocat⁹ neqz: sed postqz ingrat⁹ in
uent⁹ est nolens misereri cōserui. Ubi de
signat peccati igratitudinis magnitudo.

Q^m Sciendū est at q i^a seru⁹ 7 qñbz pec
cator. Primo neqz dicit in aia feda cogi
tando. Et sic dici possit de ipso illd ecclī.
6. Anima neqz disperdet q in se hz. Secū
do in corde: mal⁹ consentiendo. de q dr ec

cli. s. Cor neqz granabit dolorib⁹. Tercio
in ore: inhonesta loquēdo. de quo dic ps.
Subito sagitabūt euz 7 nō timebāt: firma
uerūt sibi sermone neqz. Quarto in ope:
mala ppetrando: cui dr Jb. i. Ne gēti pec
catrici: pplo graui iniquitate semini neqz: fi
lijs scelleratis: derelinqueit dñm. **Q^m** Ubi
qñbz tal⁹ neqz potest figurari p hō: primo
genitū iude q voluit suscitā seī fratris
sui: 7 ideo puniuit eum dñs. de q dr gen.
38. q fuit hō: primogenitus iude neqz in
pspectu dñi 7 ab eo occisus ē. **Q^m** Ubi sciē
dum q p hō. neqz q volebat suscitā se
men fratris sui. intellr qñbz qui nō vlt
meritorie opari: 7 q inuidet alijs bonis.
quem tñ deus punit: dñ animā ipz pdenat
morti eterne. **Q^m** ad mali denuciatio
nez dic. Omne debitū dimisi tibi 7c. Ubi
sciendū q i^a seru⁹ neqz duplr peccauit. p
mo peccō ingratitudinis quantū ad dñm.
Secdo peccato ipietatis quantū ad pxi^m:
7 fm h sibi i^a duo mala denuciat. **Q^m**
ad ingratitudinē respectu dei dic. Omne
debitū dimisi tibi quantū ro. me. Ubi sciē
dum q deus pp suā pietatē qñ deuote in
uocat a peccatorib⁹ ipso relaxat peccā. in
xta illd tob. 3. Benedictū est nom tuū dñ
patrum nostrorū q cū irat⁹ fueris: miaz fa
cis: 7 i tpe tribulatiōis peccā dimittis hīs
q inuocāt te. **Q^m** Sed hz sic dñs dimittat ho
minib⁹: tñ aliq sunt instar istius serui in
grati: q nolūt suis seruis idulger. **Q^m** Ubi
tales possunt figurari p phonē detinētem
pplm dei: q dixit ABoz. dñti sibi ex pre
dñi q dimitteret pplz. exo. s. Quis ē dñs
vt audia vocē ei⁹ 7 dimitta isrl: nescio dñz
7 isrl nō dimitta. **Q^m** Ubi sciēdu q p pho
nē detinētes pplz dñi captiuū: intellr qñbz
cui tñ dr a ABoz. i. ab aliq ipm amonēte
q ipm dimittat 7 sibi indulgeat: q tñ nō
cognoscēs diuina sibi scā bñficia: dic se ne
scire dñm: nec vlt pxi^m dimittere sibi idul
gendo. Et sic p3 secunda pars. s. impietas

respectu primi. **Quantū** ad tertiu. scilicet
fligente inie platione dicit. Et iratus dñs
ei⁹ etc. **Ubi** sciendū q qñ hō pp beneficiū
a deo receptū: nō sit melior erga primū
iustū est vt p iustitiā puniat: et qz seruus
ille fuit huiusmodi: ideo merito debuit p⁹
reprehensione puniri fm Criso. **In** ista
igit sentia sic data ptra suum neqz tria pos
sumus pñderare. s.

Regis implacabilitatē.

Ministroz crudelitātē.

Bene diuturnitatē.

Quantū ad regis ipla. dicit. **Frater** at
dñs eius. Tūc dñ de⁹ irasci qñ aliquos ef
fectus facit assimilātes effectib⁹ quos fa
ceret hō iratus. **Quantū** ad ministroz
crudelitatem dñ. tradidit eum tortorib⁹.
Per istos tortores intelligunt demones
torquentes in inferno aīas peccatoz fm
Remigiū. **Ubi** quilibet tal' sic in infer
no dānatus pōt figurari p sedechiā regez
de quo snialr dñ Je. 37. q non obediuit
verb dñi nec ipse nec sui ei⁹: cui pdixit
Je. di. In manu regis Babil. traderis.

Ubi sciendū q p sedechiā regē cum su
is suis non obedientib⁹ verbis dñi: intel
ligit quilibet nō obediēs pceptis diuinis
qui rex dici pōt pp aīam rōnalem fm qz
deberet se regere: cui⁹ sui dicūtur poten
tie sensitive. s. hz sic esse deberet: tñ multo
ciens accidit q nec hō qñtum ad aīam si
gnificatā p regē: nec qñtum ad potentias
sensitive significatas p suos deo obedit
s; potius seqtur mūdi blāditias et blitias
carnis. Huic at misero coiatur et pñnciat
Je. 1. diuina scriptura vel quilibet pdica
tor: q tradet in man⁹ regis babil. i. dya⁹
regis pfusionis. i. inferni: vbi est oīs cōfu
sio. vt ibi eternalr cruciet. Et sic possit di
cere illud Tren 1. Infirmata ē virtus mea
et dedit me dñs in manu de qua non pote
ro surgere. **Quantū** ad pene diuturni
tatē dicit. quousqz reddat vniuersuz debi
tum. Et sic sibi dicat illud **Abat. s. Amē**

duco tibi nō exies inde: donec reddas nō
uissimū quadratē. Et q: nunqz poterit red
dere: nunqz poterit inde exire. **Quantū**
ad xpm. s. determentē applicatiōē di
cit. Sic et pñ meus etc. **Ubi** sciendū q hō
q digne vlti penitere: et accipe remissionē
peccōz suoz a deo: dñ primis dimittere: et
qz non solū ore s; corde dñ dimittere: ideo
iustus iudex dicit de cordib⁹ vñs. Et hē
documentū xpi. d. **Abat. ij.** Cum stabitis
ad orand: dimittere si qd hētis aduersus
aliquē vt et pñ vñ qui in celis est dimittat
vobis peccā vñra. Dimittamus ergo vt de⁹
nō pferat in pñti: vt tandē hēamus gl'iaz
in futuro. Ad qz nos etc.

Dñica. 22^a. post pent. Euageliū. 63^m.

Beantes phiey philiuz inie
runt vt capent yhz in fimo
ne etc. **Abat. 22.** Evidenter
cernere possumus q ppter
peccā primoz parentū reli

ctus est cōiter in hoibus quidā defectus
s. q mali bonis inuidēt et ipsos multociēs
psequunt. sic p3 de fratrib⁹ Ioseph de q
bus snialiter dñ gen. 37. q videntes q io
seph a pñe plus cunctis amaret: oderant
eum: nec poterant qcāqz pacifice loq. **Unde**
Iohānes eps i quodam sermone loquēs
d Ioseph et fratrib⁹ suis. sic ait. Zelāt mā
suetum iudi: probum iprobi. mitem tūm
di: inimica emulatōe lacescunt. **Uz** autē sic
mali bonis inuideant. bonis tamē accrescit
meritum: dum patienter tollerant: et tamē
cum op⁹ fuerit: ipsos rōabilr reprehēdūt
quos meli⁹ non pñt affligere: qz viuendo
laudabilr et i bonis operib⁹ exercēdo. vñ
Seneca i quadam epla. Nunqz meli⁹ tor
queb inidos: qz virtuti et gl'ie seruendo.

Ubi igit q nō solū mali erāt: s; pexi
mi inuidebāt xpo q erat sanctitatis speculū:
et ipm psequēbant multociēs: qz tñ xps pp
nrm exēplū patient supportas vt ver⁹ ma
gister et dñs cū erat oportunū eos rōnabi
liter corungebat. Et hoc ē q nob inuit in

Euangelio hodierno. In quo euangelista q̄t
tuor tangit. vj.

Cōspiratōem inuidiosā prauitatē p̄tinētē.
Infrōgatōz malitiosā sagacitatē p̄dētē.
Inrepatōez ipiosā p̄tātē d̄mōstrātem.

Diffinitōem lūinosā x̄itātē exprimentez.
C P^m pbat collectō aduātā. 2^m platio
paliata. 3^m rep̄hensio agg auatā. 4^m p̄clo
biflata. P^m in p̄in^o. Sm ibi. Et mittunt
ei dis. 2c. tertiu; ibi. Cognita at̄ yhs neq̄
tia 2c. quartum ibi. Tūc ait ill' red. 2c.

Prima pars.

Quantū ad p^m vbi tangit 2c. q̄
q̄ probat 2c. dīc. Abēutes p̄hei 2c.

Ubi sciēdum q̄ p̄p̄ietas iudo
rum ē q̄ q̄n d̄ malitijs suis offenduntur
ab aliquo ita vt nesciant r̄ndere: conātur
inuenire viam d̄ rep̄hēdentē ip̄os: vt pos
sint verēcūdiām suā paliare. Quia igit̄
p̄hei multoē. fuerant redarguti a x̄p̄o 2
ab ip̄o euidēter confusi. non cessantes: sed
semper cogitantes maligne machinaban
tur mod̄ quo possent suā verēcūdiām
releuare. **C** Igitur circa istā cōspiratō
nem malignā tria possum⁹ p̄siderā. s.

Cōsortium postulatum.

Colloquium ventilatum.

Flagitiū cogitatum.

C 2^m ad cōsortium postulatum dīc̄t.
Abēutes 2c. Ubi sciēdum q̄ isti p̄hei tā
q̄ malitiosi: vt melius explere possent su
am malitiām venerunt ad gētem Herodis
q̄ auctoritate Imp̄atoris romani in
Iudea p̄ncipabat. Ad istos venerunt q̄a
non audebant per seipsos opponere x̄p̄o.
Unde de ipsis poterat dīc̄i Jere. ij. Abie
runt vnusquisq̄ i puritate cordis sui mali
C Quantum ad colloquium ventilatum
dīc̄t. Consilium inierunt. Ubi sciendum
q̄ isti vt opponerent se x̄p̄o: cum herodia
nis consilium querunt. Unde d̄ ipsis Cri
sostomus. Quale consilium: tales consilia
tores. **C** Quantum ad flagitiū cogita
tum dīc̄t. Et caperent yēsum in sermōe.

Ubi sciendum q̄ isti tanq̄ veruti omne
viam cogitabant qualiter x̄p̄m possent re
prehendere: vt ip̄m redderent hominib⁹
exosum. Et hoc est q̄ seip̄o predixerat
Jere. ij. Super me cogitauerunt consilia
d̄. Venite mittamus lignum in panes ei⁹
2 errua. eum de terra vi. 2 nomen eius n̄
memo. vltra. **C** Sciēdūz est aut̄ b̄ vbi sit
mentō de consilio contra Iesum in quo p̄
siliarij multoē. capiunt. q̄ illud consilium
pōt figurari per consilium Achitophel:
d̄ quo d̄r. 2. R. 16. q̄ consiliū q̄ dabat achī
tophel in diebus ill' erat quasi si q̄s con
suleret dominum. Iste dedit consiliūz ab
salon contra patrem suum d̄d vt ip̄m per
sequeretur: qui tamen diuio iudicio 2 sua
exigēte malitia seip̄m suspēdit in patibu
lo 2 absalon fuit mirabil' iterfectus.

C Ubi sciēdum q̄ per d̄d regē illr̄ d̄us
q̄ iuxta illud p̄s. Est rex magnus super
oēs d̄os. Per Absalon at̄ q̄ iterptat p̄rio
amaricatō q̄ p̄rem suū d̄d p̄sequebatur in
telligitur quilibet peccator: q̄ deum perse
quitur in operibus suis: 2 ip̄m quantum
in se est amaricare dīc̄itur: dum suā vo
luntatem non conformat voluntari diuine
Per Achitophel autem qui interpretat
frater meus cadens: intllr̄ quilibz malus
consiliarius alicuius dāns sibi consilium
contra diuina precepta: qui signant d̄r ff̄
meus cadēs: q̄ tal' sic male p̄silians. cadit
a diā gr̄a. **C** Aduertat igitur infelix licet
astutus cōsiliarius quid accidit Achito
phel consulenti: 2 Absalon patrem perse
quenti. Nam dīc̄itur q̄ Achitophel se sus
pendit 2 q̄ Absalon fuit a Joab iterfectus.
Re vera quilibz malus consiliarius sibi
ipsi parat mortis patibulum: 2 seipsū sus
pendit. Figuratus per Alman iniquum 2
hostem populi domini. de quo sententiali
ter dīc̄itur Mester. 7. q̄ cum feciss̄ para
ri patibulum vt i ip̄o suspenderet Adar
docheum: factum est diuio iudicio q̄ rex
Assuerus d̄ ip̄m turbatus p̄cep̄ vt i ip̄o

suspenderet. Sic re ha multo. accidit qd
hō alteri malū pcuras: vel pfulēs: pprehē
ditur in suis astutijs et de suis malitijs di
uino iudicio punit. Et verificet de eo illō
Job. 5. Apprehēdit sapiētes astutia eorū et
pfilii prauorū discipant. Quilibet ē p
sequēs deū: instar absalō psequētis pēm
interficat a Joab. i. a dya^o significato per
ioab qui interpretatur inimicus. Et sic sibi
dicat deus illud Je. 30. Plaga inimici p
cussi te.

Secunda pars.

Egitur. Et mittunt ei dis. cū re.

Ubi tāgit interrogatiōē mali
tiosam sagacitatē pretendētē.

q. pbat prolatio paliata. Ubi sciendū qd
modus ypocritarū et inuidorum est: profer
re illi quē volunt decipere verba dulcia
vt ex his ipsum alliciant ad dicendū vel
faciendū aliquid quo possit aliquatū re
prehendi. Nā tales sunt d. genere scorpio
num qui cum branchijs anterioribus vi
dentur blandiri homini: et tamē cum cau
da infundūt venenum. Secundū h. igitur
in ista pte tria possumus pferare vj.

Deprauatam obuiationem.

Simulatam pmdationem.

Exagitatam postulationem.

Ad primū dicit. Et mittunt dis. re.
Adiferūt isti discipulos cū herodiāis: qz
sicut maliuoli magis affectabant qd aliqd
diceret p herodiāos qz p discipulos vt sic
hērent cām tradēdi eū in manū herodis
qz pp turbā ipz cape non audebāt. Ad
ad simulatā pmdationē dicit d. magister
scim⁹ re. Ubi sciendū qd hō qn laudat ab
aliquo coiter illarescit et sic suū pceptū fa
cili⁹ explicat alteri. nō isti phry sic versuti
ipm pmedāt et vocāt magistrū vt sic desi
derans pplō facere suos discipulos fami
liarius alloquat. Sciendū est qd in i^a silata
pmdatione xpm tripliciter laudant. s.
De scientia et scitate qzrum ad se ipm.
De diligētia et sedulitate qzrum ad deū.

De iusticia et coitate qzrum ad primum.
De primo cū dicit. Magister scimus
qz verax es. De secūdo cū dicit. Et viā dei
in xitate doces. De tertio cū dicit. Et nō ē
tibi cura re. Sciendū ē at qd h. phei sila
tione xps pmdauerūt: nō veraciter dice
re possumus qd in sua pmdatione quat
tuor tangunt de xpo. i.

Dignitatē gloriosam: cathedra^l excellētie
Claritatē radiosam: lūiaris sapientie.

Bonitatē amorosam: doctrinal^l influentie
Egrotatē virtuosā: general^l presidentie.

Primo notat cū dicit magister. Nā ē
magistrū dicē gradū dignitatē et excellētie:
quē qdē xps veraciter hūit sup oēs magi
stros. iuxta qd ipse dicit. Mat. 23. Magi
ster noster vn⁹ est xps. An di. aplis Jo.
13. Vos vocat me magister et dñe et bñ di
citis sum et eni. Secūdo tāgit claritatē
radiosā lūinaris sapientie. et h. notat cū dñe
scimus qz verax es. Nam veritatē cogno
scere dicit habitū claritatē et sapi⁹ quē xps
vacit hūit. iuxta qd de se dicit Jo. 1. qd erat
lux vā qd il. oēs ho. ve. i. hūc mūdū. Ter
tio tāgit bonitatē amorosā doctrinal^l influē
tie. et h. nota. cū dicit. Et viā dei i veri. doces.
Nam alios docere dicē actum bonitatē et in
fluētie. quē xps vacit hūit. vñ dicit Jo. 48.
Ego dñs ds tu⁹ docēs te vtilia et gubnās
te i viā qd abulas. 4° tāgit egrotatē vtu
sam gnālis pfidētie. et h. notat cū dicit. Et
nō est tibi cura re. Nā nllūm timere et ad
oēs hz grad⁹ suos eq̄lir se hēre dicē gradū
egrotatē et pfidētie quem xps vacit hūit. vñ
Ro. 2. Nō ē ei psonarū acceptō ap̄ deum.
Pro oib⁹ istis sil^l final^l hē. Apoc. 19.
Ubi Jo. vidit inqt celū aptum et ecce equ⁹
alb⁹. et qd sedebat sup eum vocabat fidelis
et verax et cū iusticia iudicat et pugnat: ocu
li autem eius sicut flāma ignis et in capi
te eius dyademata multa: hñs nomē scri
ptum qd nemo nouit nisi ipse: et vestitus
erat veste aspsa sanguine. et vocabat nomē
eius vñ di et exercit⁹ qd sunt i celo seq̄bā

tur eū i equis alb' vestiti bisso albo ⁊ mū
do ⁊ ex ore ei⁹ pcedebat gladi⁹ ex vtra
qz pre acut⁹: vt i ipso pcuriat oēs gentes:
⁊ ipe reget eas in virga ferrea: ⁊ ipe cal
cat torcular vini furoris ire dei omnipotē
tis: ⁊ habz in vestito ⁊ in fēore suo scriptū
rex regum ⁊ dñs dominantū. ¶ Abi sci
endum q per i^m equum albū ⁊ sup eum
sedētem: itllr xps ds ⁊ hō: ita q p equū
albū itllr xpi hūanitas mūdissima per al
bum significata. Per sedēte hō xpi diui
nitas q: sic sessor ē nobilior equo: sic lōge
āplius ditas ē nobilior hūanitate: q^m infi
nitum quocumqz finitū excedit. ¶ Scien
dum est aut q l3 p cōcatōem ydionatuꝝ
q hois in xpo attribuunt dōr: ⁊ di hōi: dēz
sic distinguēdo q p equū albū itllr hūani
tas: ⁊ per sedēte ditas: possum⁹ tñ dicere
q p istū intllr xps: circa quē qtuor: possu
m⁹ cōsideraf q rangunt in pdicta figura.
¶ P^o ipi⁹ vocābli multitudinē. Abi sci
endū q sic dñi ē i xpo fuerūt ditas ⁊ hu
mātas: q^m igit ad hūanitatem vocari p
fidelis ⁊ verax. Fidelis q: nlla ptermisit
dicenda. Unde ps. Fidelis dñs in oibus
vjs suis ⁊ sanctus in oibus opibus suis.
Verax q: nulla mendacia pdicauit. Q^m
āt ad diuinitatem dici pōt q vocabat ver
bum dei. i. dei fili⁹ eternal'. iuxta illd Jo.
1. In pncipio erat vbu ⁊ vbu erat apud d
um. ¶ 2° possumus considerare consortij
pulchritudinē. Et iō dī q exercitus qui
sunt i celo sequebant eum in equis albis
vestiti bisso albo ⁊ mundo: per q intelli
gitur puritas ⁊ mūdicia qz hnt sancti in
glā. ¶ 3° cōsideraf possumus iudiciij recti
tudinē. Abi sciendū q ille qui d3 recte iu
dicare d3 p hē sciam cognoscendū ⁊ illam
habet xps q omnia nouit. Et iō dicitur q
oculi eius sicut flāma ignis. Nam p ocu
los qui iter altius sensus plura cognoscūt
intllr xpi sapiētia: q cognoscat merita ⁊
demerita singulorum iuxta illud puer.
15. In omni loco oculi dñi pteplāf bonos

⁊ malos. ¶ 2° d3 hē iustam cām respē
dendi. Et istam h3 xps per suā passionē.
Et ideo dī q vestitus erat veste aspersa
sanguine. per qz intllr passio qz p nobis
pertulit. ¶ 3° d3 habere iustum modum
pcedendi. Nam debet discutere scā hoīz
Et ideo dī q in iusticia iudicat. Unde d
ipso ps. Iudicabit orbem terre in iusticia
⁊ ppos in equitate. ¶ 4° d3 hē diffinitū
num modū retribuēdi: Nam bonos debz
premiare: malos autē punire. Et ideo
dicitur q in capite eius erāt multa dya
demata: per que intelligitur premiatio di
uersa ⁊ coronatio sanctorum in patria sm
exigentiam meritorum. Puniet etiaꝝ ma
los in inferno. Et ideo dicitur q de ore
eius p:oce. glā. ex vtraqz parte acutus vt
in ipso pcuriat gentes. i. omnes pecca
tores. Unde Zach. 14. Percutiet domin⁹
omnes gentes que pugnauerunt contra
Ierusalem. ¶ Quarto consideraf possu
mus imperij magnitudinem. Et secundū
hoc dicit q habebat in femore scriptum.
rex regum ⁊ dominus dominantium. xps
quantum ad diuinitatem ⁊ humanitatem
habet scriptum rex regum ⁊ domin⁹ do
mantium. q: quantum ad humanitates
natus fuit de stirpe regia. quātū vero ad
diuinitatem: de deo eternaliter rege. Un
de ps. Quoniā rex omnis terre deus psal
lite sapienter. ¶ Quātū ad tertium. s.
excogitātam postulationem dicit. Dic er
go nobis ⁊c. Abi sciendū q i ista questio
ne qz faciunt videntur duo inconueniētia
Unum inconueniēs est quātū ad cesaris
maiestatem: si diceret q non liceret dari
censum cesari. Secundum quantum ad le
gis libertatē si diceret q l3. Credebāt q
diceret q nō l3 ⁊ detineretur ab herodia
nis vt rebell' impio. Si tñ cōtigissz eum
dixisse q tributum debebat Cesari: vole
bant ipsum diffamare populo tanqz libez
tati legis pdicētem.

Tertia pars.

Equif. Cognita aut nequitia eorum. **Abi tangit increpatōez impiolam prātem demonstrātez:** q^d pbat reprehētio aggrauata. **Abi sciendum q^d qⁱ isti phci venerūt ad xpm intē tione mala licet cum verb blāditiē: et que stionem fecerāt calūniosam.** Ideo d^r tā ma la intentiōe ipsoz. q^d etiam ad questioez factam poterāt a xpo merito reprehēdi. **Secundū hⁱ igitur in 1^a pte duo possum⁹ considerare. s.**

Obiurgatōez intentiōis male.
Discussionē pposite qstionis.

Quantū ad obiurgatiōem intentiōis prāue dicit. Cognita aut yhs **7c.** **Abi sciē dum q^d in obiurgando malitiā phcoz. 2° possumus considerare. s.**

Diuinitatis indicium.

Malignitatis flagitium.

Quantū ad diuinitat^{is} indicium dicit. **Cognita aut yhs ne. cor. 13.** **Abi sciendum q^d co gnoscer^e secreta cordiū solus dei ē ppriū.** iuxta illud q^d sibi d^r. 2. pal. 6. Tu enim so lus nosti corda filioz hoium. **Quantū ad malignitat^{is} flagitium dicit.** **Aut qd me tēp. ypo. scdm Jerom^m.** ypocrita vocatur q aliud est et aliud filat. Quia igit^r isti phci mali erant real^r et tū verbal^r simulabant se bonos: ideo possūt ypocrite vocari. Et sponte ypocritas eos vocat: vt cognosce rent ipm esse deum cognitoz cordium.

Quantū ad secundum. s. discussionē q stionis pposite dicit. **Ostendite mihi nu misma 7c.** **Abi sciendum q^d nō melius po test aliquis malus alium tēptans confun di q^d ex sermonibus proprijs: quando ex iphis ostenditur euidenter redargutus.** Xps igitur istos phcos malignos ipsum temptantes: ex proprijs sermonibus con fundere voluit. Et ideo in questione ab iphis proposita: vt ex verb eorum ipsam solueret duo qsiuit. s.

Numismi p^rsentationem.

Ymaginis declarationem.

Q^{uod} ad numisma p^rsentatū dicit. **Osten dite mihi numisma 7c.** **Abi sciendū q^d nu misma proprie d^r ipsa exaratio scriptur^{is} q^d fit in aliquo nūmo. s. inscriptio ymaginis regis et superscriptio in noie eius. licet hic accipiat^r pro toto nūmo qui dabat^r pro censu.** **Quantū ad ymaginis declaratiō nem dicit.** Et ait ill^{is}. cuius ē ymago hⁱ 7c. **Abi sciendum q^d xps ex hⁱ q^d videns nū mum et in ipso regis ymaginem interro gat que sit 1^a ymago non hⁱ venit ex igno rantia: sed ex aliqua causa.** **Sciendum est aut^r circa istam ptem loquendo mora liter q^d p istum denariū argenteum habē tem superscriptōem et ymaginem regis: et valentes. x. nūmos vsuales: intelligitur anima cui^{us}libet hois: q^d ideo argentea d^r: quia deus ipsam purā et rectāz creauit. iuxta illud eccles. 7°. Deus fecit hoiem re ctum. In quo d^r esse regis ymago q^d iuxta illud gen. 1. creauit ipsuz ad ymaginē suā. Superscriptio aut^r hui^{us} denarij sunt do na spiritus sancti ceteraq^{ue} virtutes qb^{us} istar^{um} superscriptōis decorātis dnariū: d^r aīa hois adornari. Et sic fit calcul^{us} cādudus de quo dicit dñs apoc. 2. Vinceti dabo mā na absconditū et dabo illi calculū candidū et in calculo nomen nouū scriptū q^d nemo scit nisi qui accip^{it}. Reuerētia homini vin ceti peccā et vitia dat dñs p^rsolones spūales p māna designatas et calculū candidū. i. aīe puritatē: calcl^{us} ē capillus fortis et mū dus. et nomē nouū. i. ornat eaz dñs sps s. et alijs virtutib^{us}. q^d nomē signāter d^r nō cognoscei nisi ab illo q^d accip^{it}: q^d xps cogni tio donoꝝ et virtutū non habet ab aliquo nisi qñ in ipis meritorie exerceat. Dicitur aut^r 1us denari^{us} valere. 10. vsuales nūmos. q^d hō q^d verā dei ymaginē vlt^r portare: d^r seruare pcepta decaloy. **Sciendū ē at quātū ad p^rsentē spectat q^d inuēio quattu plicē ymaginē q^d hō i hⁱ mōdo portare. s. Ymaginē filij di: p obiaz et hūilitatē. Yma****

ginem xī dei: per dilectōem ⁊ caritatem.
ymaginē viri. pbi: per fortitudinē ⁊ viua
citātē. ymaginē sumi boni: p cōitatem ⁊ li
beralitātē. **C** 1° hō d3 portare ymagiez
filij dei p obiam ⁊ humilitatē. instar xpi
humil' ⁊ obediēz: de quo phil. 3. qd humi
liauit seipsum scūs obe. vsqz ad mortem
Et sic sit de illis de qbus apl's dic' Ro.
8. Quos psciuit ⁊ predestinauit pformes
fieri ymagini filij dei. **C** 2° ymaginem xī
dei per dilec. ⁊ caritatē. **N**ā hō d3 erga d
um ⁊ pximū caritatē hēre instar dī q nos
care dilexit. **E**td qz hōndā qz tū ad deū nos
admōet Jo. 1. **L**an. 4. d. Nos ergo diliga
mus deū qz tū ipse prior dilexit nos. Quā
tum vō ad pximū ibidē dic'. Charissimi si
cut de⁹ dilexit nos: ⁊ nos debem⁹ alter al
teruz diligere. **C** Tertio d3 portare yma
ginē viri pbi p fortitudinē ⁊ viuacitatē.
Nā hō d3 instar viri pbi esse fortis ⁊ ve
rax in opibus virtuosus. Cui dī. i. R. 18.
Esto vir fortis ⁊ p'are bella dñi. **N**ā pre
liari bella dñi est d vitia dimicare. **C** 4°
d3 portare ymaginē sumi boni p cōitatem
⁊ liberalitatē. **N**am hō d3 esse alijs cōica
tiū ⁊ largus de suis donis: siue spūalib⁹:
siue tpalibus indigētibz suo posse. **E**nī
Ephē. 4. Qui furabatur nō furez magis at
laboret opando manibus suis qd bonū est
vt hēat vñ tribuat necessitatē patientib⁹.
C 5° si sic deberet esse qd hō portaret su
pradictas ymagines: tñ mlti portāt yma
gines vitiōz. **E**bi sciendū qd inuēio quat
ruplīcē ymaginē vitiōz. i.
Abhoiatiōis: p supbiā ⁊ arrogantia.
Abortis: p odiū ⁊ inuidiā.
Falsam: p ypocrisym ⁊ vanagloriam.
Idoloz: p cupiditatē ⁊ auaritiā.
C Primo hō aliqn portat ymaginem ab
hominatiōis p supbiā ⁊ arro. **N**ā iuxta il
lud Prover. 16. Abhoiatio ē dñs oīs arro
gās. **C** Secūdo ymaginē mortis p odiū ⁊
inuidiā instar rachel. de qua dī Gen. 30.
qd cernēs rachel qd infecōda esset inuidit

forori sue lye q legif fuisse fecōda. Sic re
xa mltoc. accidit qd infecōdi vtuosis opī
b⁹ inuidēt fecōdis: nec eos respiciūt nisi tor
uo oclō. **E**nī ecc¹. 14. Nequā ē ocul⁹ inuidi ⁊
auertēs faciē ⁊ despiciēs aīaz suā. **C** 3° hō
portat ymaginē falsā p ypocrisym ⁊ vana
gloriā: d qd dī Mat. 23. Pleni estis ypo
crisi ⁊ iniquitate. **C** 4° portat ymaginem
ydoloz p cupiditatē ⁊ auaritiā. **N**ā iuxta
illud Hebr. 5. Auaritia ē ydoloz fuitus.
Nā tñ aduertūt tales mibi portātes illas
ymagies illud qd de eis dic' ad deū ps. **E**
lud inqd sōnū hēgētū dñe in citate i^a ima
ginē ipsoz ad nihilū rediges. i. qñ d glia
piciēt in penā. **C** Hoc at fuit figuratum
Apoc. 14. **E**bi snialr dī qd cū Jo. vidisset
vnā bestiā hñtē capita. 7. ⁊ cornua. 10. ⁊ su
p cornua. 10. diademata ⁊ sup capita eius
noīa blasfēmie: qd vn⁹ āgel⁹ dixit voce ma
gna. Si qd adorauerit bestiā ⁊ ymaginem
ei⁹ ⁊ accepit caracterem i frōte sua: aut i
manu sua h bibet de vino ire dei: ⁊ crucia
bif igne ⁊ sulphur. **E**bi sciendū qd p istā
bestiā intelligit diabol⁹ q dimisso recto iu
dicio ⁊ sequēs appetitū inordinatū: volēs
deo eē filius: bestia pōt dici. **C** Capita. 7. hēre
dī: pp. 7. vitia capitalia de quib⁹ hoīes tē
ptat. **C** Cornua vō. 10. pp trāsgressionē deca
loi. **C** Signant at dī sup cornua hēre. 10.
diademata: ⁊ sup capita noīa blasfēmie:
qd volendo inducere hoīes ad trāsgressio
nē pceptoz: aliqd placibile eis ofēdit: vt
ipōs magis alliciat. istar diadematz capue
ornanz. **E**t nomen blasfē. qd oīs viuens in
7. vitijs capitalib⁹: dī blasfēmar. **C** Istā
at bestiā dī hoīem adorare: qñ suggestio
nibus suis malignis pēntit. **E**nī aduertat
mib pccōz bestiā adorās qd sequit. **N**ā dī
qd vnus āgel⁹ clāuit ⁊ c. **E**bi sciendū qd p
i^a āgelū qui nūci⁹ iterptat: intelligit qui
libet ānunciās vitatē. **C** Iste igit clamat
qd si quis adorauerit bestiā. i. diā^m sibi cō
sentiendo. vl' ei⁹ ymaginem. i. pccāz: acce
pit ei⁹ carac. i. frōte. i. in aīa male cogitā
gg iij

do: vel in manu. i. male operando: bibet & vino ire di. q. d. s. instar irati pferet inia q. crucies igne ardente & sulfure fetente eternalis in inferno. Et sic xificet illud Apoc. 15. Scm est vuln^o seuu ac peximū su per eos q. hēbant caracterē bestie: & eos q. adorauerūt ymaginē eius.

Quarta pars.

Egitur. Tūc aut ill' red. 2c. Abi tā gur diffinitōem lūinosam vitatē expūmētē: q. pbat pēlo biflata Abi sciē. q. hō dñs suis tpalib⁹ signifi cat p regē Cesarē: d. s. sū statū reddet tributū & pecūiā: d. s. s. pmitias. oblatio nes & victimas. Abi sciē. q. dñs tpalib⁹ pueniēs est q. reddant d. tpalib⁹ reb⁹ tri buta iusta & pueniētia nō pūa honori dñi sic ēt xps soluit p se & p Petro tributū: q. uis ipe q. erat dñs & dñs nō teneretur. cui dixit dñs Math. 17. Et nō scādalize mus eos: vade ad mare & mitte amū: & cū piscē q. p. ascenderit tolle: & apto ore eius inuēies staterē: illū sume: & da eis p me & p te. Sciē. est at loqndo spūalr q. p ce sarē intllr corp⁹: cui dñm⁹ reddere neces saria s. s. Dig. Ad sustētatiōem nāe: d. s. dñs honore & exercitiū p opa virtuosa. Se neralr at loqndo hō d. s. reddet d. seipso. Holocaustū & sacrificiū.

Proximo sūuētōem & bñficiū. Deo laudē & pconium.

1° hō d. s. reddet d. seipso holo. & sacri. Ad q. nos admōet apo. 1 Ro. 12. Obsecro i qt vos p miam dī vt exhibeas corpa vra hostiā scām dñi placētē. 2° d. s. reddere pūmo sūuētōem & bñficiū. iuxta pceptū dñi. d. 24. Nō negab mercedē indigē tis paupis fñis tuis: sed reddes ei pñū la boris sui. 3° d. s. reddet hō dñi laudez & pconiu. iuxta admōitōem ecclī. d. ecclī. 35. Bono aio glīam redde dñi. Et signant diē bono aio: q. alacriter d. s. hō dñi laudibus pmedat. d. s. cū ps. In me sūt dñi vota t^o q. reddā laudatōes tibi. 4° Dicam⁹ ergo

nos alacriter dñi cū ps. Reddā tibi vota mea q. distinxerūt labia mea. Et reddendo p nra possibilitate debitū: ipe postmo dum reddat sua benignitate pñū de q. d. apls. i. Thy. 4. Reposita ē mibi corona ius titie q. s. reddet mibi dñs in 1° die iustus iudex. Ad q. s. coronā 7c.

5° Dñica. 23. post pente. Euangelii. 64.

Quēte xps ad turbas: & princeps vn⁹ accessit ad eū d. ecce filia mea defuncta ē 2c. Mat. 9. Nos videmus p expientia q. sap⁹ alicuius medici ex duob⁹ generalr pmedat. primo qñ scit infirmitatē cognoscer. 2° qñ scit sa nitatis remedia adhibere. Xps at spūalis medic⁹ humani generis ppletissime istas duas pditiones h. Nam pñio cognosce infirmitates hoīum. vt sic qlibet possit fi bi dicere illud bester. 14. Tu scis infirmi tatē & necessitatē meam. 2° scit pfecte ad hibere sanitatē. Nam s. s. ps. Ipse est q. sa nat oēs ifirmitates nras. Sciendū est aut q. gen⁹ humanū pp pccm pñmox parē tum: duplicē infirmitatē incurerat. s. mor tem tam spūalem q. s. cor: poralē. Nam pp pccm amisit donū originalis iustitie: quē si suasset nō fuisset mortu⁹ et corporaliter s. vixisset i paradiso terrestri tñ quantū pñuissum fuisset a deo: & qñ placuisset sibi fuisset in paradisu celestem in cor⁹ simul & aia sine morte translat⁹. Sed tñ peccan do factus est sic mortalis q. non pōt non mori. iuxta Hebr. 9. Statutum est homi nibus semel mori. Incurret etiā mortem spūalem quantū ad aiam. q. si tunc qñ pec cavit. habuit grām gratū facientē: ipam amisit peccando. Secūdo incurrit debi litatem in virib⁹ naturalib⁹ ad resistendū peccatis. Nā si hō perseverasset in statu i nocentie vt fuit a deo creatus: in ipso fuisset rectus ordo potentiarum: quia ratō fu

isset deo subiecta plenarie: et sensualitas rationi. Hunc autem propter peccatum factus est ordo peruersus: quia multociens adeo ratio hominis deuiat: et sensualitas non solum est rationi contraria sed ipsam plerumque captinat. quod cognoscens apostolus dicit. **Ro. 7.** Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee et ita infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius. **T**unc iste duplex defectus in homine fuit figuratus in primo dicto parabolico christi de homine a ierico in hierusalem descendente qui incidit in latrones qui etiam despo. eum et pla. impo. abi. semiui. re. **T**unc ubi sciendum quod per illam expoliationem intelligitur ablatio doni gratuiti unde homo reman. mortalis. Per vulnerationem iactura facta in viribus naturalibus unde remansit debilis. **Q**uia remedium contra spirituales mortem est gratia: contra vero debilitatem virium est valitudo concessa. ideo christus verus et prudens medicus humano generi gratiam viuificantem tribuit et vigorem. Et hoc est quod nobis innuit ystoria euangelij presentis in duobus miraculis propalata. In quo euangelio. **Beatus Math.** quattuor tangit. scilicet. **Expoliationem** supernalis decoris. **Vulnerationem** naturalis vigoris. **Condescensionem** mirabilis dulcoris. **Restitutionem** rationalis valoris. **P**rimum probat calamitas defectiva. **S**ecundum infirmitas afflictiva. **T**ertium benignitas compassiva. **Q**uartum virtuositas effectiva. **P**rimum in principio. **S**ecundum ibi. **E**t ecce mulier etc. **T**ertium ibi. **A**t yhs conuersus etc. **Q**uartum ibi. **E**t cum venisset yhs in domum principis etc. **P**rima pars. **Q**uam ad primum ubi tangit etc. quod probat etc. dicit. **L**oquente yhu etc. ubi sciendum quod inter alia que dant auxilium alicui ut ab aliquo petat

gratiam: unum est quando videt ipsum benignum tam in docendo alios quam in condescendendo petitionibus factis. **Q**uia igitur christus benignus erat hominibus eos erudiendo vtilia et eorum votis annuendo. ideo secure ad ipsum accedere poterant homines. **S**ecundum hi igitur in parte ista tria possumus considerare. scilicet. **V**eritatem eruditionis. **S**edulitatem inquisitionis. **B**enignitatem condescensionis. **Q**uam ad veritatem eruditionis dicit. **L**oquere yhu ad turbas. **P**er illud loqui intelligitur eius salubris et vera predicatio qua gentes instruebat. **Q**uam ad sedulitatem inquisitionis dicit. **E**cce prin. vnus etc. **U**bi sciendum quod homo volens aliquam gratiam ab aliquo petere. **P**rimo debet scire a quo vtrum. scilicet a quo possit et velit sibi facere. **S**ecundo debet illi a quo vult petere se personaliter presentare. **N**am videmus quod multa sunt instantia hominis que non fierent in eius absentia. **T**ertio debet illum a quo vult aliquid petere honorare. **N**on enim debet petere gratiam ab aliquo ipsum vituperando quod videmus ad oculum quod reuerentia exhibita homini ipsum inclinat ad faciendum alteri quod petit. **Q**uarto debet cognita potentia illius a quo petit ipsam magnificare. **Q**uinto debet suam necessitatem manifestare. **N**am multociens accidit quod homo videns necessitatem alterius inclinat facilius ad sibi subueniendum. **S**exto debet ipsius auxilium humiliter inuocare. **H**ec autem. 6. habuit ille princeps in petendo gratiam pro filia sicut in serie istius periculi prinetur. **P**rimo enim scivit illum a quo beneficium postulauit: quod fuit christus verus deus: qui si beneficium poterat et volebat conferre. iuxta illud. 1. **T**himothe. 2. **I**pse vult omnes homines saluos fieri. **S**ecundo ipsi christo se personaliter presentauit. **N**am dicitur. **E**t ecce prin. vnus accessit

Tertio xpm debite honorauit. **M**a dñ
q̄ adoraui eum. **Q**uarto cognita xpi
potetia: p̄saz magnificauit. **M**a dixit: dñe:
sciens p̄s. dixisse. Scitote q̄m dñs ipse est
deus. **Q**uinto xpo suā necessitatē māi
festauit. **M**a dixit filia mea mō defuncta
ē. **S**exto xpi auxiliū humilr iplorauit.
Ma dixit: sed veni et ipone manū sup eā
et uiuet. **Q**uantū ad 3^m. s. benignitatez
cōdescensionis dic. Et surgēs x̄hs 7c. **U**bi
sciēdū q̄ magna fuit bēignitas xpi in uo
lendo cōdescendere isti p̄ncipi et ipsuz seq̄
ut filia eius a mortuis suscitaret. **S**ciē
dum ē aut circa istam ptem p̄ncipalem lo
quēdo moralr q̄ p istum p̄ncipem intellr
glibet hō: qui p̄nceps dici pōt q̄ factus
ad dei ymaginē: p̄stitut⁹ est a dō p̄nceps
et dñs oīuz creaturaz: q̄ omnes tā corpora
les q̄ spūales ad seruitiū hoīs sunt crea
te. **P**er puellam aut vnica: filiam ei⁹:
intellr aīa cuiuslibz hoīs: q̄ ideo dñ vnica:
q̄ homo nō hz nisi vnam: q̄z tenere dilige
re dñz instar istius p̄ncipis qui care filiam
diligebat. **H**ec filia defuncta dñ: quando
peccat mortalr: et dimittit diuinam grām
animaz viuificatē. **E**t possit dici de ipa
illud. i. thi. 5. **V**iuens mortua est. **N**atura
l3 uiuat vita naturali tñ mortua spūaliter
dicitur p peccm. **P**uella vero dicit: q̄
instar puellae: debz esse puritate deco:ata.
Et sit figurata p rebechā. de q̄ dicit gen.
24. **E**cce rebecca egred: ebat hñs ydriam
in scapula sua: puella deco: a nimis et vir
go pulcherrima: et incognita viro. **M**a
p rebecham q̄ interpretat multū accepit:
intelligit aīa cuiuslibz hominis: q̄ ideo dñ
q̄ multū accepit q̄ ad dei ymaginem est
creata. **I**sta istar rebeche debz hñe ydriaz
aque in scapula sua: q̄ debet hñe gratiaz
animaz viuificantem et irrigantem. q̄ debz
esse deco: a p honestatem euidētem: vir
go q̄ pulcherrima et viro incognita p pu
ritatem niteſcentem. **H**omo igit signi
ficatus p istum p̄ncipem habens aīam si

gnificatam p filiam mortuaz p peccm: debz
ad xpm instar p̄ncipis accedere modo q̄
supradictū est p grā postulāda. **Q**uid
aut xpo manifestādo suam indigentia de
beat dñe: et quid ab ipso petere: audi quid
p̄nceps i. **M**a dixit filia mea mō defunc.
7c. **U**bi sciēdū q̄ hō sciens animā suaz p
peccm mortuam: debz petere ut sup eā ma
nū imponat. i. suā sibi p̄ferat grām. d. illd
p̄s. **E**mitte manū tuā de alto cri. me et li.
me de aquis mul. et de manu si. ali. **M**a di
uina grā est man⁹ viuificans animam et
fortans. **E**t possit dñe illud eze. 3. **A**ban⁹
dñi erat mecū cōfortans me. **I**sta ma
nus pōt figurari p illam manum q̄z vidit
ezechiēl de q̄ ipse dicit ezechiēls. 2. **V**idi
et ecce manus missa est ad me in q̄ erat in
uolutus lib⁹ et expandit illam corā me: qui
erat script⁹ intus et foris et scripte erant i
eo lamētatoēs: carm et ve. **U**bi sciē. q̄
dñ grā nos fac cognoscei tria. **P**o vilita
tē de formant3 cl⁹ pe pp q̄z dbem⁹ lamēta
tōem assumei et p̄ritōez. et sint i lib: o scri
pte lamētatoēs. **2**o fac nos cognoscere
iocūditatē dlectant3 glē: pp q̄z dbem⁹ lau
des dbitas scātare: et fm h dñ: ubi scriptū
carm. ut sic dñe possit cū p̄s. **A**bist in os
meū cāticiū nouū carm dñ nro. **3**o facit
nos cognoscei accerbitatē affligent3 pene
pp q̄z dbem⁹ timei ne dānatōis efne: sic
ibi scribit ve. **I**stō ē ve q̄ dñs p̄inat peccō
rib⁹. **A**po. 12. vbi dñ. ve terre et mari: q̄
scēdit dyabol⁹ ad vos hñs irā magnā tre.
i. terrēis: mari. i. supbis et lauiis.

Secūda ps.

Eg. Et ecce mulier q̄ sanguis 7c.

Ubi rāgit vulneratōem natural
vigoris: q̄ pbat ifirmitas afflictū
na. **U**bi sciē. q̄ q̄ pp amissionē sanguis:
hō corporalr efficit dbil: sic p3 in hoibus
vulneratis. ideo hec mulier propter h se
sentiens debilem: ad **L**uistum quē vide
bat vex medicū accessit. **S**cōm h igit in
parte i^a tria possumus p̄siderare. s.

Corpis infirmitatem afflictivā.

Opis sedulitatem inq̄sitiuam.

Cordis crudelitātē adheſiuam.

Q^m ad p^m dic. Et ec. mlier 2c. Ubi ſciendum q^d q^m ad infirmitatē hui⁹ mulieris duo poſſum⁹ cōſiderare .ſ.

Qualitatē inſicientem.

Diuturnitatē aggrauantem.

Q^m ad q̄litatē iſi. dicit. Et ec. mlier 2c. Ubi ſciendū q^d ex illa infirmitate mulier ſm legem moſaycam reputabat imunda. **Q^m** ad diuturnitatē aggrauatē dic. anis. 12. Ubi ſciē. q^d lōgo tpe iſta mulier i firma fuerat nec poterat medicorū auxilio libari. **Q^m** ad 2^m. ſ. opis ſedulitatem inq̄sitiuā dic. Acceſſit retro 2c. Ubi ſciē. q^d circa ſedulitatē inq̄sitiuā iſtius mulieris tria poſſum⁹ p̄ſideraſ. ſ.

Fiducialitatē inducentem.

Humilitatē reuerentem.

Proximitatē p̄iungētē. **Q^m** ad fidē inducentē dic q^d acceſſit. Nā illa mulier fiducia hōis d̄ xpo quē ſciebat miſericordē: ſecure acceſſit ad eū vt mereret curari. nō acceſſit at̄ i ciuitate v^l in domo. tanq̄ ſe pata ſic imūda. **Q^m** ad hūilitatē reuerētē dic retro. Ubi ſciē. q^d i^o tū q^d mulier: tū q^d imūda. 2° iō reputabat ſe indignāz n̄ acceſſit ad xpm: an̄ ipſi⁹ faciē ſ; ocul̄te: q^m potuit ſ; Crifo. acceſſit retro. **Q^m** ad proximitatē p̄iungētē dic. Et tetigit ſimbriā ve. ei⁹. Ubi ſciē. q^d iudei portabant palia q̄drāgulata: 2 iuxta mādatū legis i ſuitatib⁹ palioz portabat ſimbrias: vt eſſent eis ad memoriā mādatoz dī: 2 p h̄ et in habitu ab alijs pplis cognoscerent diſticti. Iſtas at̄ ſimbrias more iudeoz xps portabat. **Q^m** igit mlier cognosceſ ſtutez ſanatiuā in xpo: q^d iuxta illd̄ Luc. 6. Vir⁹ exibat de illo 2 ſanabat oēs: tñ acceſſit ad eū q^d ſimbriā tetigit: n̄ audens ad plenū pp ſuā imūdiaciā veſtē tangere. **Q^m** ad 3^m. ſ. cordis crudelitātē adheſiuam dic. Dicebat. n. intra ſe 2c. Ubi ſciē.

q^d iſta mlier: q^d forte audierat q^d ad tactū ſimbrie xpi ſanabāt iſirmi. iō ip̄a credidit p̄ ſimilez tactū ſanari. **Q^m** ſciē. ē at̄ circa ptem illā p̄ncipalē loquēdo moralr q^d p illā mulierez paciētē fluxū ſanguinis ex q̄ debilitabat in virib⁹ naturalib⁹: intellr pccōr: q^d pp pccm̄ hz naturales vires infirmas: ad reſiſtendū vitijis. **Q^m** tal' pōt ſi gurari p miphibofeth. de q̄ dī. 2. Rē. 4. q^d erat ionathe filio ſaul: fili⁹ debil' pedibus noie miphī. **Q^m** ſciendū q^d p miphī. q^d interpretat̄ os p̄ſuſum: intellr pccōr: q^d os p̄ſuſum dici p̄t: q^d iuxta illd̄ ecclī. 15. Nō ē ſpectioſa lau⁹ i ore pccōis. Iſte dī ōbilis pedib⁹: q^d tā intellectū: q̄z volūtātē ſignifica tā p pedes iſirmos hz ad bōa op̄atio q^d pei⁹ ē: 2 ad bonū ip̄os hēat debiles: tñ ad malū hz eos p̄mptos. **Q^m** 2c. 59. Pedes eoz ad malū feſtināt vt effūdāt ſanguinē inocētēz. **Q^m** Signatē at̄ pccōr dī mlr: p^o q^d mlr a molitie dī. **Q^m** flexibiles: ſic peccator cito flectit ad peccādū. 2° q^d ſic mlr i faci⁹ ſuis ē iſtabil' ſic pccōr naturā hz in bono iſtabilē: In c^o pabola dī trñ. i. Peccato peccauit ier^m. p̄pterea iſtabil' ſcā eſt. **Q^m** Pccōr igit ſignificat⁹ p illā mulierez pōt figurari p mlrē q̄z vidit 3o. apoc. 7. Uidi inq^t mlrē ſedētē ſup beſtiā coccineā plenā noib⁹ blaſphe⁹ hōitē capita. 7. 2 cornua. 10. 2 mlr circōdata erat purpura 2 coccinio 2 inaurata auro: 2 lapid̄ p̄rioſo: 2 margarig: hōis poelz aureū i māu ſua plenū abhoiatiōe 2 imūdicia fornicatiōis ei⁹: 2 i frōte ei⁹ nom̄ ſcriptū miſteriu. **Q^m** ſciendū q^d p illā beſtiā: intellr dyabol⁹: nō p naturā ſ; q^d ſac hoies incitādo eos vt ſe q̄nt carnis deſideria beſtiales. d̄ q^d p̄s. Nō cū i honore eſſet n̄ intellexit p̄pat⁹ ē iu. iſi. 2 ſilis fact⁹ ē illis. **Q^m** Iſta beſtia. i. dya⁹ dī coccinea. i. hōis colorē rubeū ſignificatē cruorez ſanguis q^d ſemp appetit homines p vitia iuſtar ſanguinis maculaſ. Que iō plēa blaſphemie dī: q^d dya⁹ ſemp docet homines blaſphemare. **Q^m** etia;

h're capita. 7. q. induc homines ad. 7. vi
tia capitalia: 7. comua. 10. q. eos induc ad
transgressioez. 10. pceptoz. **P**er mltrem
vo sedere sup bestiaz itellr pccor: q io sup
bestiam. i. sup dya^m sedere of: q sic ho in
bestia portat ab ipa sic dya⁹ portat ad suu
libitu pccorez. **Q**ue of circūdata coccinio
7 purpura: q: seqndo instinctu dya⁹ macu
lant 7 cruētat p vitia qb⁹ ania deturpat.
Dr at si mulier decorata ornamētis diuer
sis 7c. **A**uro inqz pp cupiditate 7 auaritia
margarit at 7 lapidib⁹ ptiosis: pp arro
gatiā. **Q**ue etiā of h're poculū aureū plen
abho. 7c. pp gula 7 luxuria. **D**r aut h're
scriptū in frōte ei⁹ nom mltieriu: n quod
mysteriū dei: sed mysteriū iniquitat 7 mali.
Istō aut mysteriū nō ē aliud qz eterna dā
natio. **D**e 1° pccore sic effeminato of
Job. 36. **B**oriet in tēpestate aia eoz: 7 vi
ta eoz inter effeiatos. **E**z aut hō in ml
tis pccis fuerit: n d3 redire ad psciam co
gnoscēs se pccorez: 7 instar isti⁹ mltis ad
xpm accedere pro grā ipetrāda. **A**d q fa
saciendū admōet nos apl's habf. 4. d. **A**d
eam⁹ cū fiducia ad tronū grē ei⁹ vt miāz
plequamur 7 grām inueniam⁹. **Q**ualr
aut pccor: deat accedere: audi. q h nō acces
sit an faciē: sed ret⁹: an q dat nob intelli q
pccor: ad xpm rediēs: 7 vēiat cū pfidentia
d3 nō accedere cū verecūdia de pmissis 7
suā tu pitudinē hūillr cognoscēdo: 7 tē me
rebit veniā obtinere. **Q**uid at vt cura
ref hūillr fec. audi q tetigit fimbriā ve.
ei⁹. **U**bi sciēdū q p vestimētū intellr hūa
nitas xpi: q: sicut vestimentum: tegumen
tum est corporis: sic humanitas tegebat
in xpo diuinitatez. **P**er fimbriā aut q est
ultima ps vestimēti intelligit xpi passio q
fuit vlti^m pretiū oblatū deo p salute hūa
ni generis. tūgit igit vestimentū: q xpm
credit verū deū 7 hoīem. **F**imbriā vero.
q credit pro salute nra ipm imolatū 7 cru
cifixū. q tacta. i. cognita. omnem expellit
langozem.

Tertia pars.

Equif. At yhs cōuersus est 7c.

Ubi tūgit pdescentionē mirabilē
dulcoris q pbat benignitas cō
passiua. **U**bi sciendū q vera ppassio nō so
lū cōsistit in affectu cordis vl' affatu oris:
sed pscitur effectu op is. **X**ps igit nō so
luz fuit cōpassus isti mlti qzuz ad affcū
7 affatū: sed et quantū ad effcū: q: sibi p
fectā tribuit sanitatē. **Q**uā ad affcū p
passionis of: cōuersus yhs 7 vidēs eam.
Ubi sciendū q p illam visionē: intelligit
ipfi⁹ cognitio q oia sunt sibi nota. **P**er cō
uersiōē xpi intelligit ipfius cōpa⁹ qz ad
illam mulierē hūit indigētem. **E**t sic ipsa
potuerit ofe cū ps. **A**mplificasti magni
ficentiā tuā 7 cōuersus cōsolatus es me.
Quā ad affatū dicit. **C**onfide filia 7c.
Ubi sciendū q: in 1^a locutōe gratiosa con
solat illam mulierem tripliciter. **S**.
Per cōfortationem vigorosam.
Rominatōem gratiosam.
Denūciationem fructuosam.
Quā ad primū dicit. **C**onfide. **U**bi scien
dum q xps videns ad se hoies venire p
fio iplos cōfortat vt pseuerantiā hēant 7
sic vt 1^a mulier pseueraret in fide qz cepe
rat: 7 vt ab ipsa remoueret timorez dixit
sibi confid. **Q**uā ad nominatōez grōfaz
vocat eam filiam. **Q**uia enim 1^a mulier iā
in corde suo fidē de xpo cōceperat dici pt
ei⁹ filia adoptiua. **U**n Criso. in ol. **F**iliaz
eam vocat: q: fides eam saluam fecerat.
Quantū ad denūciationem fructuosā
dicit sibi: fides tua te saluam fec. **U**bi sciē
dum q fides ei⁹ fuit tanta: q de cōgruo
pmeruit recipere sanitatem. 7 ideo dic re
saluam fec: 7 nō faciet. **Q**uantū ad ef
fectū dicit. **E**t salua facta est 7c. **U**bi scien
dum scdm glo. q intelligit ex 1^a hora ex
qua tetigit fimbriā: 7 nō ex qua yhs con
uersus ē ad eaz. **S**ciendū est circa illaz
ptem principalez q pietas xpi erga pccō
rem significatū per mulierē infirmā: ad

ipm accedentem : ostendit multipliciter.
Prime in sua benigna pdesensione: a si
 dat intelligi in li q dicit q cōuersus vidit
 eam. Nam tūc xp̄s dicit ad peccatorem cō
 uerti: qñ sibi ex sua benignitate cōparit:
 et ipm vt ad se reducat intuef oculo pieta
 tis. iuxta illd q dicit luc. 22. q cōuersus dñs
 respexit pet rñ: id ē petr⁹ recordat⁹ ver
 bi dñi. primo qz gall⁹. 7c. Et egressus so
 ras fleuit amar. Sic re vera peccō: quem
 xp̄s sua benignitate respicit reducēdo sibi
 ad memoriā sua delicta: instar petri debet
 amare flere. et sic merebit misericordiam in
 venire. vt dicat cū ps. Quātas ostendisti
 mihi trib. ml. et malas et cōuersus vi. me.
Secundo ostendit ipius pietas in sua
 firma pfortatione. et h cum dic. confid. Ma
 q: peccator: p̄siderans suas malicias debz
 multum formidare: tñ xp̄s humilr ad se
 accedētem : cōfortat p̄mittens sibi remis
 sionem omniū peccatorz. ppter q dicit Je.
 17. Beat⁹ vir q p̄fidit in dño et erit dñs
 fiducia eius. **T**ertio ostendit ip̄s pie
 tas in dulci noiatiōe: cum dicit filia. nomen
 filiatōis est nomen dulcedinis et amoris.
 An qñ peccō: q erat seru⁹ dyaboli ad deuz
 cōuer titur: tūc dei sp̄alis filius generat.
 Et sic dicat sibi illud ps. Dñs dixit ad
 me filius meus es tu: ego ho⁹ genui te.
Quarto ostēdit in salubri denūciatio
 ne cum dic. Fides tua te saluā fec. Nam
 fides vera cū caritate formata dat vitam
 homini q prius mortu⁹ fuerat p peccatū.
 An **B**axi⁹. in quodā sermone. Corpus
 enim ex natura viuit: ania aut ex fid. xp̄s
 aut in corde fidelū suorum p fidem habi
 tare dignat. **Q**uinto ex supradictis re
 sultat gaudiū in efficaci cōsecutiōe. et h cū
 dicitur q salua facta est 7c. Ma peccō: quā
 do cōtritus et deuotus accedit ad xp̄s: ex
 tunc recip remissionem peccatorz. iuxta il
 lud ps. Dixi cōfitebor aduersum te iu
 sticiam dño et tu remisisti impietatem peci
 mei. iuxta illd Job. 10. Peccaui: et ad ho

ram peccisti mihi. **Quarta pars.**
 Equif. Et cū venissz yhs i dom⁹
 7c. **U**bi tangit restōem nāl valo
 ris: q pbat vtuofitas effectiua
Ubi sciē. q xp̄s postqz sanauit mlierem
 a flu. san. in quo datur intelli reparō hūa
 ni generis i virib⁹ naturalib⁹. Nūc p̄ter
 resuscitat puellam mortuā in q dat intelli
 reparatio humani generis qm ad defectuz
 quē incurrerat in dōis gratiis qbus fue
 rat spoliatū: p qb⁹ nob⁹ pfert grāz q no. in
 vita reddita puelle defuncte. fm h igit i
 ista pte tria possum⁹ p̄siderare. s.
 Lamētum dolorosum.
 Effectum vigorosum.
 Successum gaudiosum.
Quod ad pmū dic. Et cū venissz yhs 7c.
Ubi sciē. q q: iste pnceps archidiacon⁹
 erat nobil: multi puenerāt ad domū suā
 occasiōe puelle defūcte vt sibi ppassionez
 oñderēt et i exeqs hono:arent. vñ h tria
 possum⁹ cōsiderare. s.
 Letū lachrimabilr lamētantem.
 Xpm misericorditer cōfortantē.
 Populū porcaciter s̄sanātem.
Quod ad cetū 7c. dic. Et cū venissz Iesus
 7c. **U**bi sciē. q tibiēies sūt hoies cū istis
 canētes carmē lugubre: et tales vocabant
 ad exeqs mortuoz: vt suo carmine lugu
 bri alios puocarent ad fletū. Isti vocati
 fuerūt ad domū pncipis pp filiā dñctam.
 Bt ē q erat ibi turba tumultu: is: qz ibi
 erat multitudo hoium fil loqntiū. vñ cāba
 tur tumultus. **Q**uod ad xp̄s misericordi
 ter cōfortatē dic. Dicebat recedite 7c. vbi
 sciē. q l⁹ i^a puella vaciter essz mortua qm
 ad naturā: qz de aia ei⁹ fuerat separata a cō
 pore. tñ xp̄s viuebat: qz potētia sua potat
 eā a mortuis suscitā. Facili⁹ ē dō suscitā
 mortuū qz hōi a nālī sōno aliū excitā. Et
 iō dixit yhs nō ē mortua s; viuit. q. d. fm
 Remigiū. **U**bi mortua ē: dō at q suscitā
 p̄t dormit: tā i aia qz i cor⁹. **Q**uod ad pplz pō
 caciter s̄sanāte dic. Et deridebāt eū. **U**bi

sciē. q^m mltitudo affatū qñ audierit xp̄z. d. puellā nō ēē mortuā: q̄ mortuā certitudinalr cognoscebāt. Nō cognoscentes diā vntē in xp̄o: s̄ credētes ip̄m solū hoīem triumphabāt et dīdebāt eū. Et sic potuerit dīre illō Jere. 20. Fctus sum in derisum tota die. **¶** 2^m ad 2^m. s. effcū vigorosuz dicit. Et cum eiecta essz turba 7c. Ubi sciē. q^m in 1° vigoroso effcū q̄tuo: possum⁹ p̄sistere. s.

Abodum mirificum.

Accessum ḡosum.

Tactū saluificum.

Actum viuificum.

¶ 2^m ad mod⁹ mirificū dīc. Et cum eiecta essz turba. Ubi sciē. q^m xp̄s volēs facere illud miraculū: nō oēs admisit: s̄ oēs adiecit q^m erāt ibidē tanq̄ incredulos et ad v̄m ex^m. et secū h̄e voluit nisi petrū Jaco. et Jo. et p̄rem et m̄rem puelle: iuxta illud Luc. 8. Nam p̄rem et m̄rem puelle h̄e voluit q^m nō erāt de suo collegio et ad quos maḡ res ptinebat et tres de suo collegio. vt iuxta illō Math. 18. in ore duoz vel triū stet oē v̄bum: multitudinem aut ip̄m deridentem eiecit tanq̄ indignos videre tam stupendū miraculū. **¶** 2^m ad accessum ḡosum dīc. Et intrauit. Expulsi ei oibus excep̄t. s. d. qbus dcm̄ est: intrauit ad locū vbi puella iacebat defuncta.

¶ 2^m ad tactum saluificū dīc. Et tenuit manū eius. Xp̄s ei suo tactu saluifico: puellam tangēs: ip̄am viuificauit. Et sic sibi potuerit dicere illud J̄s. 42. Ego dñs vocaui te in iusticia et apprehēdi manū tuā et seruaui te. **¶** 3^m ad tactū saluificū dīc. Et brexit puella. Ad p̄ceptū ei xp̄i: puella q̄ fuerat mortua brexit. **¶** 2^m ad 3^m. s. successū gaudiosū dicit. Et exijt fama h̄ 7c. Cōuētēs. n. ē ad cōmēdatōē et laudē opuz dñi. vt ei⁹ mirabilia diulgēt. vt dici potuerit d̄ ipo illō iob 28. Aurib⁹ n̄ris audiui⁹ famā ei⁹. Sciē.

ē at circa istā ptē loq̄ndo moralr q^m l³ p̄ tres mortuos q̄s legim⁹ xp̄z suscitasse viuibl^r. s. puellā i domo d̄ q̄ sit h̄ mētō et adulescētē in porta ciuitat⁹ de q̄ h̄r Luc. 7. et lazarū q̄triduanū vt h̄r Jo. 11. itlligāt 3^a ḡia peccōz q̄ d̄s d̄ statu clpe resuscitat ad statū g^o. s. cogitatōē: opōē: et mala et lōga p̄suetudie vt dcm̄ fuit sup̄ dñica. 15. p⁹ pent. tñ q^m ad p̄ns spectat p̄ istā puellā resuscitata q̄libz peccō: ḡialr itllr: quē de⁹ de statu clpe resuscitat ad statū ḡre. q^m iō istar puelle dum est in peccōi hoc mundo dormit dīr: q^m sicut homo qui dormit potest excitari vt vigilet: sic homo dum est in hoc mundo quātūcūqz sit peccō: pōt si penitēs voluerit cū dīo adiutorio ad statū g^o puenir. vñ Eph. 5. Surge q^m dormis et exurge a mor. et illūinabit te xp̄s. **¶** Qualr at de beat resuscitari et vēr ad statū ḡre: p̄sistere q̄l^r fuit h̄. Nā p̄ xp̄s fuit p̄ ip̄s suscitātōē rogat⁹: p̄ q^m dat itllr q^m peccō q^m vlt a peccō resurget d̄ se ad deū puerter per oronem deuotā: et ip̄z rogāt hūilr iuxta p̄ filiū q^m dicit d̄s Pet̄⁹ Symōi mago volēti emēt ḡraz sp̄s s. q^m est peccō gramissimū q^m p̄mittūt hoīes ementes res sp̄uales q^m vocat peccm̄ symōie. cui pet̄⁹ dixit. Pecunia tua tecū sit i p̄ditōē. Et s̄bdens p̄siliū sibi dixit: p̄niam itaqz age ab hac iniquitate et roga deū si forte remittat tibi h̄ cogitatio cordis tui. **¶** 2° dīr q^m xp̄s eiecit tybi. Ubi sciē. q^m per istos Tybiciēs qui cātabant sup̄ puellā mortuā: intllnt sp̄uales delectatōēs q̄s m̄is hō sentit in peccatis q̄ sibi instar cātariū adulant vt in vitijs p̄seueret. **¶** 3° eiecit turbā tumultuātē: Perturbam enim tumult. intllr multitudo solitudinum de rebus mundanis que turbant hominem. Uñ Greg. 28. mor. Foras at turba eicit vt puella suscitēz: nisi prius a secretionibus cordis expellatur secularium multitudo curarum: anima que intrinsecus iacet mortua non resurgit.

¶ Quarto Christus intrauit domum: p

q̄ itelligit anima cuiuslibz p̄ccōis: q̄ d̄s intrare vlt quantū est ex pte sua: sibi gr̄az cōferendo. iuxta q̄ ip̄e dicit apoc. 3. Ecce sto ad hostiū ⁊ pulso: si q̄s audierit voce mea ⁊ aperuerit ianuā: intrabo ad illum. **¶** Quinto tenuit manū eius. In quo tactu intelligo duplicem manū. s. xpi tangētis ⁊ puelle q̄ tangebāt. Per manum xpi tangētis intellr ipsius virtus p̄ q̄s erigit peccatores ad statū gr̄e. Unde ps. Et enī illuc manus tua deducet me ⁊ tenebit me dextera tua. Per manū vero puelle itelligit opatiua potētia peccatoris: vt opet meritorie. **¶** Inuēio aut manum dñi.

Confortatiua viatorū.

Premiatiua deuotorum:

Punitiua reproborum.

¶ Primo inuēio manū dñi confor. viatorū. Nam q: dū i h mūdo viuimus sum⁹ debiles: ideo xps nos adiuuat sua potentia significata p manū. Et sic qlibz possit dñe illud eze. 3. Manus dñi erat me: cōfortans me. **¶** Sciendū est at q̄ mā sua tangit hoīem vt ip̄m reddat.

Adūdu ad cogitāō p puritatē ⁊ inocētiā.

Proptū ad audiend p hūilitatez ⁊ obiaz.

Discretū ad loquēd p vēustatē ⁊ faciūdiā.

Tempū ad cogitā. p austeritatē ⁊ abstia.

Firmū ad tollerand p stabilitatē ⁊ pacia.

Mitidū ad p̄tinēd p castitatē ⁊ pudicitia.

Pulchrū ad p̄sland p hōestatē ⁊ euidēti.

¶ Primo dico q̄ d̄s tāgit hoīem vt ip̄s reddat mūdū ad cogitand p puritatez ⁊ munditiā. Nam hō d̄z h̄fe cor: mūdum nō cogitādo vana: sed dō placibilia. ⁊ h̄ est q̄ petebat ps. d. Cor: mūdum crea i me d̄s: ⁊ ip̄m rectum inoua in visceribus meis.

¶ Iste tactus potest figurari p tactū cordis: cuius ē cogitare: illoz qui secuti fuerunt saulem: qñ fuit d̄ voluntate domini cōstitutus rex ppli. de qbus dicitur. i. R. 10. q̄ saul abiit in domū suam ⁊ abiit cum eo ps exercitus quorū tetigerat deus corda. **¶** Ubi sciendū q̄ p saulē q̄ interpretat

expetitus: intellr xps quem obnīre petebant patres veteris testi. Iste a deo p̄restitutus ē rex ⁊ dñs totius ppli xpiani. Qui in domū suā tuisse d̄r: qñ i celū ascēdit. quez oēs quoz deus corda tāgit p puram cogitatōez seq debent cū diligētia p bona opa. **¶** 2° deus tangit hoīem vt ip̄s reddat p̄mptum ad audiend p hūilitatez ⁊ obiaz. Homo enim d̄ esse p̄mptus ad obediend mādatio. Et sic d̄s possit dñe d̄ ip̄o illd ps. In auditu auris obediuit mihi. Ad q̄ nos admonet Jac. in can sua. d. Sit at oīs hō velox ad audiend: tard⁹ at ad loquēdum ⁊ tard⁹ ad irā. **¶** 3° d̄s tangit hoīez vt ip̄s reddat discretū ad loquēdū p venustatē ⁊ faciūdiā. Nā d̄z esse discretus ad loquēduz verba edificatoria ⁊ dō placibilia. d̄do cum ps. Laudatiōem dñi loquet os meū. **¶** Iste tactus p̄t figurari p tactū oris cui⁹ ē loq de quo d̄r Is. 6. Volauit ad me vn⁹ d̄ seraphim: ⁊ i māu eius calcl̄s quē forpice tulerat d̄ altari ⁊ tetigit os meum: ⁊ dixit ecce tetigi hic labia tua: ⁊ auferi iniquitas tua: ⁊ peccm tuū m̄dabit. **¶** Ubi sciendū q̄ p i^m seraphim: portatē ignitū calcl̄z: intellr xps yho: q nob attulit incendiū caritatis. iuxta q̄ ip̄e dicit Luc. 12. Ignē vēi mittere i terrā. Isto calcl̄o tangit os n̄rm qñ docet nos recte loq. Ad q̄dez cognoscēs Je. d. Je. i. Ubi sit dñs manū suā ⁊ tetigit os meū: ⁊ dixit dñs ad me: ecce d̄i verba mea i ore tuo. Per tactū aut hui⁹ igniti calcl̄i aufertur a nob iniquitas ⁊ oē peccm munda: q: diuinus amor: ab hoīe oēz maculā mortal' peccati expellit. **¶** 4° d̄s tāgit hoīez vt ip̄m red. temperatū ad gustand p austeritatez ⁊ abstinentiā. **¶** Iste tact⁹ p̄t figurari p tactū lingue cui⁹ ē saporē discernere: de quo d̄r Bar. 7. q̄ cū xps fuisse adduct⁹ qdam q̄ erat cec⁹ ⁊ mut⁹ q̄ ip̄e misit digi tos suos in auriclas ⁊ expuēs tetigit linguam ei⁹. Ubi sciendū q̄ p tactum auris inducitur hō ad audiend diuina p̄cepta.

Per tactu vero lingue iducit ad tempera-
tiam in gustadis: ideo signater spuro ea
tergit: ut det exemplum abstinentie qd ho no
querat cibaria delicata. ¶ 5° tagit hoiem
ut ipz red. firmu ad tollerand p stabilita-
tem et paciaz. Nam ho dz esse fortis: et in ad-
uersis no dz succubet: sed ea patietur porta-
re. Nam sic dr Jac. i. Pacia opus pfecti
h3. Propt qd dicit xps luc. 21. In pacia vtra
pos. anias vras. ¶ 6° dz tagit hoiem ut
ipm red. nitid ad continend p castitatem et
pudicitia. Nam ho dz esse continens ab oi-
mudicia carnis. Ad qz habedaz nos ad
monet apls. i. i. th. 4. d. Nec e enim volu-
tas di sanctificatio vtra ut absti. vos ab oi
fornicatoe ut sciat unusquisqz vtr suuz vas
possidere in sanctificatoe et honore. ¶ 7°
dz tagit hoiem ut ipm red. pulchru ad p-
uersand p honestate et euentia. Nam ho
dz hre ante deu et inter hoies honestate
vire. Et sic dicere possit cu paulo act. 23.
Vir factus ego cu pscientia bona puer sa-
tus sum an deu vsqz in hodiernu diem.
¶ Iste tactus pot figurari p tactu quo
xps tetigit leprosu dz q finalr dr Mat.
8. qd cu descendissz xps de monte: ec. lepro-
sus venit ad euz. d. Dne si vis potes me
mudare: et exte. ma. yhs tetigit eu. d. Volo
mudare. et cōfestiz mudata e lepra eius.
¶ Ubi scienduz qd p 1^{am} leprosum: intelli-
pccoz habes mala et turpem vita: si at ve-
lit instar huius ad xpm deuote accedere:
qui ad nos d monte diuinitatis descendit
ipsum tanget sua virtute saluifica: et ipsuz
mundabit plenarie: et dabit ei sancte hone-
statis decorem. ¶ Secundo inuenio ma-
num dñi pmiatiuam deuotoz. Nam de
propter suam imensam misericordia: non
vult qd bona que facimus remaneat irre-
munerata: sed de ipsis nos pmiat i gloria
padisi. qd cognoscēs ps. d. Retribuet mi-
hi dominus secundum iudiciam meam et
secundum puritatem manuu mearum re-
mibi. ¶ Ista remuneratio et pmiatio facta

per manuz dñi fuit figurata eze. 8. Ubi di-
citur. Emissa e ad me similitudo manus
apprehedit me in cincinnio capiti mei et ele-
uauit me spiritus inter terrā et celum et
adduxit me in ier^m in visione di. ¶ Ubi
sciendum qd p istam similitudinem man⁹
missam: intelligit xps manus dei patris.
Iste cu spiritus s. gra: apprehedit hoiem
in cincinnio capitis que est aliqua pticula
capillorum eminens in capite sup alios:
quando reduc sibi ad memoria mortem p
capillos insensibiles designata: ppter qz
memoria homo vitat peccata et fac opera
virtuosa. Sic autem apprehensio. ipum elle-
uat int terraz et celu: quia ipm spretis ter-
renis: ad celestia fac anelare. Quem post
mod adduc in ter^m in visione dei. i. ad su-
pernam patriā in qua est omnis pax euz
visione trinitatis deifice. cui p amore eter-
naliter cōiungetur. ¶ Tercio inuenio ma-
num dñi punitiuā reprobos. de qua ps.
Non enim est ill' cōmutatio et non timue-
runt deum: exte. ma. suam in retr. ¶ Se-
xto dicit qd puella surrexit. Ubi scienduz
qd quādo peccator recip bonas inspiratio-
nes internas: vel eruditioes externas. tē
deus pius culpā indulget et cōfert gratiā
animā viuificatē et sic peccator resurgit i
si mudo per gram: ut tandem vitā eternā
hēat in futuro. Ad qz et.

¶ Dñica. xxiii^a. post pent. Lue. 65^m.

¶ Am videritis abhoiatōez
desolatiōis que dicta est a
daniele prophā stantez: et
Mat. 24. Nos videm⁹ na-
turali qd omne pñliuz d ali-
quo: p suppoit cognitōez ipsi⁹. Nam de reb⁹
icognitis. Nō pot pñliari pfecte. qz vero
pñliuz ē de futuris cōtingentib⁹. id de ne-
cessitate requirit qd d ill' habeant aliqua
noua p^a via si circa talia deat hri cōsiliuz
vtrū sint psequēda vl fugiēda. Et sic per
pudentiam si bona sunt possint meli⁹ p-
sequi. si vero mala. caut⁹ euitari. Lūius

exemplum habemus numeri. 13. Ubi finaliter dicitur quod aliqui filii israel uellent intrare terram promissionis. Sed de mandato domini misit exploratores qui diligenter considerarent terram: ut sciret quid postmodum esset factururus. Quibus ipse dixit cum ueneritis ad montes considerate terram qualis sit: et populum qui inhabitat: et eius uirum fortis sit an infirmus: si pauci numero an plures: si ipsa terra bona an mala etc. Qui fecerunt ut eis fuerat preceptum. Quia igitur ante aduentum christi ad iudicium: et in ipso aduentu: multa mirabilia et terrores magni inducentia sunt futura, ideo christus ut diligens magister et pastor: suos discipulos et eorum sequaces: de aduentu predicto: et circa ipsum mirabilia contingentibus et terribilibus in eua presentia aliqualiter instruit: ut sic qui erunt pro tempore iminentia possint per uiribus sustinere. An Greg. 10. Dominus ac redemptor noster pituri mundi mala precurrere denuntiat ut eo minus perturbetur quo superfluita. minus enim etc. In primo igitur eua christus tangit. 6. f.

Impugnationem penalem affligentem.
Premonitionem sagaciter excitantem.
Immutationem mentali preterrentem.
Apparitionem reali existentem.
Adunationem communiter concurrentem.
Declarationem veraciter exprimantem.
Primo probat persecutio corporalis. 2. eruditio salutaris. 3. alteratio supernalis. 4. exhibitio personalis. 5. presentatio generalis. 6. expositio figurata. Primum in primo. Secundum ibi. Si quis uobis dixerit etc. Tertium ibi. Stati autem post tribu. etc. Quartum ibi. Et videbit filium hominis etc. Quintum ibi. Et mittet angelos etc. 6. in primo. Ab arbore fici etc.

Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit etc. quod probat etc. dicitur. Cum uideritis abhominabilem etc. Ubi sciendum quod primum pars principalis: quantum ad sensum ystorice dupliciter potest exponi. Primo ut in qua hic dicunt intelligatur de de destructione ciuitatis iherusalem. 2. de finali

iudicio: et presumptione mundi: et antichristi aduentu. Tunc igitur ad expositores secundam dimittendo primam possumus. s. considerare. f.

Prodigium admirandum.
Stipendium precavendum.
Consilium imitandum.
Flagitium metuendum.
Solatium appetendum.

Quantum ad primum dicitur. Cum uideritis etc. Ubi sciendum quod per illam abhominabilem intelligitur antichristus: qui erit totus abhominabilis propter malitiam suam. Nam iuxta illud. puer. 3. Abhominatio domini est omnis illusio. Quia igitur antichristus illudet et decipiet gentes. ideo merito abhominatio potest dici. Cui insultando dicit dominus eze. 16. Abhominabilem fecisti decorum tuum. Nam hoc dicit antichristus: aliam quantum est de se decorum: tamen illa faciet abhominabile propter peccata. Dicitur autem antichristus abhominatio desolationis: quia per ipsum desolabitur totus mundus. Et sic uerum est illud Ier. 12. Desolata est omnis terra. Iste dicit stare in loco sancto: quia in templo in terram tanquam sit deus se faciet adorari. iuxta quod de ipso dicit apostolus. 2. the. 2. Ipse est homo peccati: filius perditionis: qui aduersat et extollit super omne quod dicitur deus: aut quod colligitur ut in templo dei sedeat ostendens se tanquam sit deus. Quia hoc homini in modum est admirandum prodigium subiungit quod legit intelligat. Nam homo dicit illud considerare ut cognoscens eius versutias teneat ueram fidem. cui et deuote meditati dabit dominus intellectum iuxta illud. 2. the. 2. Intelligere que dico: dabit enim tibi dominus in omnibus intellectum. Ista nephada nequitia antichristi potest figurari per illud nepharium quod fecit rex antiochus. de quo dicitur. i. Mach. i. quod edificauit rex antiochus abhominandum ydolum desolationis super altare dei: et per diuersas ciuitates iudee in circuitu edificauerunt aras ante inuas domos et in plateis incendebant thura et sacrificabant: et libros legis comburebant igni scindentes eos: et quemcumque

inueniebant libri testi dei. et quoniam obser-
uabat legem dei secundum edictum regis cruciebat
in virtute sua faciebatur hi populo Israel.
¶ Abi sciendum quod per antiquum regem impium
quod interpretatur pauper filius intelligitur dyabolus
quod ideo pauper dicitur quia caret diuina gratia: filius ve-
ro quia deum non potest laudare. Per ydolum ve-
ro abhominatio: intelligitur antichristus quem
dyabolus ponet in templo quando in templo dei se-
debit: cui faciet fieri reuerentiam: quando gentes
ipsum adorabunt ut deum. In circuitu et fa-
ciat aras construere quibus incendantur thura:
quando faciet suis nuncijs quos mittet per mun-
dum: reuerentiam exhiberi. Comburet autem
libros legis dei: quia fidem catholicam cona-
bitur dissipare. Apud quemcumque autem inuenti
fuerint libri legis dei et quicumque voluerit
observare cruciabitur: per acerbiter penam.
Et hi faciet populo israel quod interpretatur vi-
dens deum. id est populo christiano qui nunc in deum et
dominum nostrum Iesum Christum credunt fide: licet aper-
tam visionem celestis patrie expectantes. Hoc
autem faciet in virtute regis antiochi. id est dyabo-
li quem per illo tempore deus permittit ad eorum
probationem si fortes fuerint: affligere christia-
nos. **¶** Quantum ad secundum. scilicet filium imi-
tans dicit. Tunc qui in iudea etc. Abi sciendum
quod hi ponit triplex status hominum: quibus datur
triplex psilium. scilicet illis qui sunt in iudea quod
fugiant ad montes: illis qui sunt in tecto quod
non descendant tollere aliquid de domo: illi
qui sunt in agro quod non reuertantur tollere tu-
nicam. **¶** Abi sciendum quod per illos qui sunt in iu-
dea quod interpretatur confessio: intelligitur status fi-
delium imperfectorum: qui tamen deum corde credunt et
confitentur ore. Fruantes illud Romanorum 10. Corde
enim creditur ad iustitiam: ore autem confessio fit ad
salutem. Et sic dicatur de illud psalmus. No-
tus in iudea deus et in israel magnum nomen
eius. **¶** Per illos autem qui sunt in tecto quod est
locus eminens: intelligitur status perfectorum
prelatorum qui deo per amorem sunt coniuncti
et sequestrati ab istis temporalibus deum quietius
preparant. ut sic quilibet eorum possit dicere

illud psalmus. Factus sum sicut passer solitarius
in tecto. **¶** Per illos autem qui sunt in agro
in quo laborat et postmodum fructus colligit
intelligitur status perfectorum qui se in operibus vir-
tutis exercet: ut habeant fructum remunera-
tionis eterne. Secundo cum psalmus. Plenitudo agri
mecum est. **¶** Istis autem in supradictis puer-
santibus datur psilium: et primo promissum quod fugiant
ad montes. Abi sciendum quod per montes altos
intelligitur cacumen virtutum: ad quod dum qui est in
iudea. id est adhuc in statu imperfectorum ascendere
ut efficiatur perfectus. Et dici possit de ipso
illud Cantica 2. Ecce iste venit saliens in mon-
tibus et transiens colles. **¶** Isti possunt si-
gurari per mathathiam fidelissimum et probissi-
mum. de quo finaliter dicitur. **¶** Machabaeus 2. quod imminet
te persecutio regis antiochi: nolens presentem
re eius malis suggestionibus ut legem domini di-
mitteret et ydola adoraret: exclamavit in
ciuitate voce magna. dicens. Disce quod zelus habet legem
statuens testimonium exeat pro me. Et fugit
ipse et filij eius in montes et reliquerunt quemcumque
habebant in ciuitate. **¶** Abi sciendum quod
per regem antiochum persequentem populum do-
mini: intelligitur dyabolus et antichristus eius mini-
ster persequens populum christianum. Per
Mathathiam vero fidelissimum intelligitur quilibet christia-
nus fidelis: qui instar mathathie non presentien-
tis mandatis regis antiochi. Non dum consenti-
re eorum suggestionibus filijs: sed stabiles per-
seuerare: et instar mathathie alios exhor-
tari ut stabiles sint in fide: et relinquendo
et res proprias temporales pro defensione fidei
crescendo in bonis operibus: vicia cum filiis su-
is. id est cum omnibus potestis tam rationabilibus quam irra-
tionabilibus. id est sensitiuis dum ad montes fugere
virtutum altitudinem accrescendo. Et sic iuxta il-
lud psalmus. Sint fundamenta eius in monti-
bus sanctis. **¶** 2° datur consilium his qui sunt
in tecto ut non descendant tollere aliquid
in domum. Abi sciendum quod per descensum in
domum. intelligitur descensus hominis a statu con-
tinentie ad ista temporalia et carnalia: quod quidem
non dum facit homo contemplantius. iuxta illud ecclesiasticus.

18. Post concupiscentias tuas non eas et a voluptate tua auertere. An cuilibet contemplatio dicit dñs illd qd dixit ad Isaac gen. 24. Ne descendas in egyptum sed quiesce in terra qñ dixerō tibi: et peregrinare in ea et benedicā tibi. Nam re vera qñ homo contemplatiu⁹ non descendit in egyptū. i. ad temporalia: sed regescit in contemplationis apte: deus manet cum eo. et sibi benedic: suā grām et solationes mirificas largiendo. Et ideo admonef ne descendat in domus per desideriu mundanor. Tercio dat consiliū his q sunt in agro vt nō reuertantur tollere tunicā. Ubi sciendū q per istam remissionē intellr resumptio potis cōversationis mundane: qñ vir actiu⁹ dī miserat. Ad qñ qdem ducendam nō debz reuerti si vlt acceptus esse dō et heres regni celorum. q: iuxta illud Mat. 9. Nō mittens manū ad aratru et aspiciēs retro aptus est regno dei. Tales aut qui nō reddūt figurant per rubē et gad pastores ouium. de qbus sententia dicitur nūeri 32. q venerūt ad Moys. et dixerūt sibi: nos pgemus armati ad bellum añ filios Isrl' donec introducām⁹ eos ad loca sua. Non reuertemur in domos nras vsqz q possi deant filij isrl' hereditatem suā: nec qcqz queremus trās iordanē: q: iam habem⁹ possessiones nras i orientali plaga. Ubi sciendū q p rubem et gad q erant pastores ouium: intelligunt hoies qui sunt in statu vite actiue. Isti debent accedere ad Moys. i. ad xpm: et se ipsos offerre ad eū dum ad pugna. i. ad vitiorum pflctum: et suo bono exēplo pcedere filios isrl'. i. xpia nos fideles. Et in pugna pseuerare donec pueniant ad hereditatē eternā: nec debēt ad domos reuerti dando se vitij. nec possessionem trās iordanē querere. i. res temporales sed debēt pētari de suis possessionibus quas habent in orientali plaga. i. de diuina grā et operibus bonis: q pro tanto ad orientalem plagā dicunt q: faciunt ho-

minem oriri dō filiu adoptiuū. Quid autem nō debēti et tñ reuertit ad pristina accidat fuit figuratū. 3. Reg. 13. Ubi sententia liter dī q cum de mādato dñi: vir qdam ppha venissz in bethel ad cominandū populo dñi ydolatriā qñ faciebant adorādo vitulum quē posuerat ieroboā in bethel: et haberet in mādatis a dño q ibidez nō comederet nec biberet: et postqz ide recessissz non inuitaret ab aliquo alio ppha: fallaciter: q reuertetur ad manducand et bibend: ipse responderet q iuxta mandatum dñi reuerti nō poterat tandē infestus ab i⁹ reuersus ē in bethel et comedit et bibit cōtra mandatū dñi: et q: reuersus fuerat: dō puniuit eū. Nam venit leo dñz esset in itinere et interfecit eū. Ubi sciendū q per i⁹ virum dei q venerat in bethel ad reprehēdend malos: intellr qlibz bonus cui mala nō debent placere: sed potius peccātes arguere: et nō cōmunicare cum eis in opbus malis: ideo sibi pē ipis q cum eis nō cōmoretur nec sit eis familiaris: q: iuxta illud ps. Cū puer so puer teris: et ei dictū fuit q nō comederet nec biberet in bethel. Si vero postqz a mal recesserit: inuitet vt reuertat: q qdcm fit: qñ sensualitas allic hoiem suis falsis blādijs: vt postqz dimisit vitia: reuertat ad ipa instar alterius pphie ipm inuitantis: dñz respondere q iuxta mādātū dñi reuerti nō debet: sed semp i antea progredi ad opera meliora: q si retrocesserit a deo punietur. Et ideo signanter dī q i⁹ a leone fuit crudelr interfectus: q re vera reuertens ad pristina mala interficit crudelr a dyabolo p leonem significato. Quantū ad tertiū. s. dispensiū pcauend dic. Ne ac pgnantibus etc. Ubi sciendū q hic tanguntur duo. s.

Prægnantes et Nutrientes.

Et talibus dī ve. 3. yēps. 4. sablz et istis dī q orient ne fuga eoz fiat yeme vel sab

bb

bato. Ubi sciendū q̄ pregnātes ⁊ nutrien-
tes itelligunt hoies dediti tpalibus reb⁹
quoz primū. s. esse pregnantē p̄inet ad af-
fectū. s. esse nutrientē ad effectū: nā ipsas
amādo p̄ affectū d̄r esse pregnās. Ipsas
vero acquirēdo illicite p̄fectū d̄r eē nu-
trienis. Istis at̄ oibus d̄r ne damnationis
eterne. iuxta illud 1. Jsa. 5. Ne qui p̄iungit
domū ad domū ⁊ agrū agro copulatis.
¶ Per yemē vero frigidā itelligit de-
fectus caritative dilectionis q̄tum ad af-
fectum. Per sabbatū vero in quo nō lice-
bat operari itelligit defectus meritorie
opationis q̄tum ad effectū nā qui caret
dilectione d̄r frigidus: ⁊ iō p̄ yemem desi-
gnatur. Et sic de ip̄is dici possit illud. 37.
14. In 1° die non erit lux. i. caritas: sed fri-
gus ⁊ gelu. i. tenebra pcc̄i. Qui vero caret
meritoria opatione: d̄r piger ⁊ ociosus q̄
p̄ sabbatū designatur. An̄ 1. Ylarī⁹. Oate
ne fuga vestra fiat yeme vel sabbato. i. ne
aut in pcc̄oz frigore aut in ocio bonorum
opum reperiamini: q̄ grauis veratio in-
cumbet. ¶ Quantū ad quartū. s. flagitiū
metuendū dic̄. Erit enī tūc tribulatio ⁊c.
Ubi sciendū q̄ tpe antixpi erit tāta tribu-
latio ⁊ angustia q̄ nūq̄ fuit visa filis nec
videbit in mūdo: ⁊ iō d̄r vltia tribulatio.
Ista est 1° dies tribulationis de qua d̄r sa-
piētia. i. Dies tre dies 1° dies calamitatis
⁊ miserie: dies tenebrarū ⁊ caliginis: dies
nebule ⁊ turbinis: dies tube ⁊ clangoris.
Nā sicut d̄r dan. 12. veniet tps quale non
fuit ex quo gētes esse cepunt vsq̄ ad tps
illud. ¶ Quantū ad quintū. s. solatiū appe-
tendū dic̄. Et nisi abbreviati su. ⁊c. Ubi
sciendū q̄ tpe antixpi erit maxima tribu-
latio. ⁊ ideo cuilibet incurere d̄r timorē.
Nam iuxta illud Apoc. 13. Datū est bellū
facere cum scis ⁊ vincere illos: ⁊ data est
ei potestas in oēm tribū linguā ⁊ pplm ⁊
gentē. S̄ sicut crudelr ab ip̄o sci sint ple-
quēdi q̄ ē incussio timoris tā de⁹ ip̄os
p̄solat p̄dicē breuitatē p̄secutionis ip̄i⁹.
Et sic verificet̄ illud. i. Cor. 10. Fidel̄ ē at̄

deus q̄ nō paciet nos tēptari sup̄ illud
q̄ poterim⁹. ¶ Q^u ad p̄secutio d̄beat du-
rare hēm⁹ fixū ⁊ terminatū tps oñsum in
diuersis locis scripture: q̄ durabit trib⁹
ānis cū dimidio: q̄to ē tpe xps p̄dica-
uit. Nā sicut d̄r Apoc. 13. data est illi pote-
stas facere mensib⁹. 42. q̄ faciunt tres an-
nos cū dimidio: accipiēdo p̄ āno. i. 2. mēse.
An̄ d̄r dan. 12. q̄ cū angel⁹ anūciasset dan̄.
p̄secutionē antixpi. Interrogauit eū. d. v̄l
quēq̄ finis horū mirabiliū. ⁊ r̄ndit sibi an-
gel⁹ q̄ per tps ⁊ tpa ⁊ dimidiū tps. i. per
vñū ānū ⁊ p̄ duos ⁊ p̄ didi^m anni. Cur at̄
sic tps illd̄ abbreviet̄ cāz subiūgit xps q̄
h̄ erit p̄ electos me ex ip̄a tribulationē m̄
mis grauent̄. Secunda pars.

Eql. Tunc siq̄s vob̄ dixerit ⁊c.
¶ Ubi tāgit p̄monitiōez sagaciter
excitātē. q̄ p̄bat eruditio saluta-
ris. Ubi sciendū q̄ i admonēdo p̄fecte ali-
quē. 1° d̄r sibi p̄dicere p̄clā iminēda: v̄l
ip̄a possit cauē. 2° oñdē oclta p̄tingētia
v̄l possit itelligē. 3° igit̄ an̄ xpi aduētū
ad iudi^m multa p̄cedēt p̄clā. iō xps disc̄
p̄los nō solū ad eoz vtilitatē: s̄ ēt oīz se-
quētū iminētia p̄clā idicat: ⁊ aduētū suū
p̄dic̄. Sed̄ h̄ igit̄ i p̄te 1°. 2° possum⁹ p̄fide^r
manifestatōez p̄clōz iminētū.
Declaratōez futurorū p̄tingētium.
¶ Q^u ad primū dic̄. Tunc si q̄s ⁊c. Ubi
sciendū q̄ q^u ad istā manifestatiōez q̄tuor.
possum⁹ cōsiderare. s.
Denūciationem attēdendam.
Operationem admirādam.
Certificatiōem audiendam.
Cōclusionem retinendam.
¶ Q^u ad denūciatōez attēdendā dic̄. Tē
si q̄s ⁊c. Ubi sciē. q̄ d̄ aduētū xpi ad iudi-
ciū ēt opiniōes diuerse. iuxta illd̄. 2. pe.
2. In vob̄ ēt maḡi m̄daces q̄ itroducēt
sectas p̄ditōis. Et iō xps discipli¹ d̄nū-
ciat: v̄l eos reddat attētos ad talia d̄uitā
da. ¶ Q^u ad opatōē admirādā dic̄. Sur-
gēt ei p̄se. ⁊c. vbi tria possum⁹ p̄fiderā. s.
Letum malitiosum.

Mos miraculosum.

Finem pñtiosum.

Et ad cetū mali. dicit. Surgēt ei pseu-
do xpi pphē. Pseudo enī grece illd ē q
flos siue falax latie. An igit aduētū xpi ad
iudiciū mlti flī hoies appebūt: q vt hoies
bonos dēpiāt mltas flā mētiēdo pēdicabūt
d xpo. Dicit at pseudo xpi pphē. Pseu-
do inqz xpi pp vsurpatōē die ptāf. pseu-
do at pphē pp vsurpatōē claritāf scie.
Et tñ iuxta illd Jere. s. pēdicabūt mēdaci-
um. **Q**uā ad modū miraculosus dicit. Et da-
būt signa et pēdigia. Ubi sciē. q signū dī
aliqō opō mirabile qñ pductū ad mouen-
dū affectū: et d futuris ptingētib⁹. Talia
āt signa et pēdigia faciet antixp⁹: et ipsi⁹ mi-
nistri pmissiōē dīa. de q apl⁹. 2. thy. 2. Et
aduēt⁹ ē hm opatōē sathane i oī xrtute
et signis et pēdigis mēdaci⁹ et oīm sedu-
ctōē inīqtat⁹ hīs q peunt eo q caritatē
vitāf nō receperunt vt salui fierēt. **D**oc-
et fuit figuratū Apoc. 16. Ubi inqt Jo. Ei
dī de ore dracōis et de ore bestie: et de ore
pseudo pphē exisse spiritus tres imūdos
in modum ranarum. sunt enim spiritus d
mōioz faciētes signa et pcellūt ad reges f
re pgregat illos i plū ad diē magni dī oī
potent⁹. **U**bi sciēdū q p i^m dracōē be-
stia et pseudo pphāz illi antixp⁹: q iō dra-
co dī pp tortuositatē: q sic spēs tortuos⁹
vellz oēs decipe. **D**ī at bestia pp nocēdi
crudelitātē. **D**ī pseudo pphā pp nocēdi
filitatē. **D**ī at q d ore isti⁹ antixpi ex-
eūt tres sps imūdi: q: sua doctria docebit
hoies i peccis viuēt q o^a gnālī reducunt
ad 3^a. s. supbiā: auaritiā et luxuriā. Dicit
at isti tres imūdi sps eē ad mod⁹ ranaz q:
vltia h q inficiūt hoies faciūt et eos gar-
rulos istar ranaz. Dicit sps demonioz
faciētes signa vt s dcm ē. **A**d qd aut et
ad qd isti spūs vadāt: audi qd seqt. q: ad
reges terre. i. ad hoies dditos terrēis: vt
eos cōgreget ad plūm. i. vt suis malis
operib⁹ instar plantiū deo cōtradīcant.

Quantū ad finem pñtiosus dicit. Ita
vt in errorem inducant. Ubi sciendum q
finalis intentio antixpi erit seducere ho-
mines a via veritatis et eos reducere in
errorem. q quidez si facere nō possit quā-
tū ad electos: finaliter tamen h faciet quā-
tum ad multos. **E**nde potest figurari
per illam bestia qz vidit Jo. apoc. 13. Ubi
sententialr dicitur q vidit vnam bestiam
ascendentem de mari et pugnabat contra
homines habentem cornua. 10. et capita.
7. et sup cornua. 10. diademata: et super ca-
pita eius nomina blasphemie: et filio erat
pardo: et habebat pedes sic pedes vrsi:
et os sic os leonis: et habebat potestatem
draconis: qz adorauerūt homines dicen-
tes: quis similis bestie. Postea vidit alia
bestiam ascendentem d terra habētes duo
cornua similia cornibus agni et loquebat
sicut draco et habebat potestatem prioris
bestie: et fecit signa magna in cōspectu ho-
minum: et seducebat habitantes in terra
pppter signa que faciebat: et fec q omnes
adorarent ymaginem prime bestie: et qui
ipsam nō adoraret interficeretur. **U**bi
sciendum q per pnam bestiam intelli-
gitur dyabolus: qui ideo dicitur bestia: vel
quia crudelis: vel quia facit homines be-
stiales. Ista dicitur de mari ascendere ad
pugnandum cōtra homines: quia permit-
titur a deo vt tēptandi homines habeat
potestatem. Ista dicitur habere. 7. capita
in qbus sunt nomina blasphemie. propter
7. vitia capitalia de quibus hoies tēpta-
bunt: et in quibus operādo deum blasphe-
māt. Dicitur etiam habere. 10. cornua. pro-
pter transgressionem. 10. pcepto: um in
quibus aliqz delectationē ostendit instar
dyadematis cap ornātis. Dicitur similis
pardo quia sic pardus est animal diuerso-
rum colorum: sic dyabolus facit hominē instabi-
lez et diuersimode vacillare. **D**ī et hse pe-
des vrsi: q affectum hois significatum
p pedes instar vrsi imūdi deturpat. **D**ī

hb ii

aũt habere os leonis: q: facit homines in
star leonis rugire p arrogantia. Que si
gnanter p̄tatem draconis d̄r habere: q:
sic draco est al' venenosum ⁊ subdolum: sic
dyabolus calid' decipiens hoĩem: ip̄um d̄i
citur venenare. Hanc aũt bestiam dicunt
adorare homines quia similit' bestie. quā
do eius suggestiōib⁹ acquiescūt. **¶** Per
secundam aũt bestiam ascendētem de ter
ra intell'r antixpi: qui ideo de terra ascē
dere dicitur: q: in h' mūdo nascet. Ista be
stia dicitur h̄re cornua cornib⁹ agni filia:
quia instar agni se volet bonum ostende
re: sed tñ scdm veritatez ip̄e loquet' vt dra
co: q: licet ip̄e videat h̄re verba blādia tñ
erit malicia venenata. Hic d̄r h̄re p̄tatem
poris bestie: q: dyabol⁹ significatus p p̄
mam bestiam dabit sibi suā quantū pote
rit: p̄tatem: in cuius virtute faciet signa ⁊
p̄digia: vt in ip̄is decipiat hoĩes ⁊ iducat
ad adorādum p̄mam bestiaz. i. dyaboli. q: si
q inuēti fuerint q bestiam adorare nolue
runt: ip̄os atrociter p̄sequent'. Et sic illud
cornu de quo d̄r dan. 7. Aspicebas inquit
dan. ⁊ ecce cornu illud faciebat belluz ad
uersus sanctos. **¶** Sciendū est qñ dicitur
ista vt in errorem inducant' si fieri p̄t etiaz
electi q: alig possunt dici electi dupl'r. vno
mō quantū ad diuinā p̄destinatiōez q: d̄s
final'r ordinavit ad vitā eternā: ⁊ illi q: sic
sunt electi tpe antixpi nō decipient: q: d̄ia
p̄destinatio falli n̄ p̄t. de talib⁹ loq' xps
Jo. 15. d. Nō vos me elegistis: s; ego elegi
vos ⁊ posui vos vt eatis ⁊ fructū offerat' ⁊
fructus v̄s maneat. **¶** Alio mō dicunt
alig electi quantū ad p̄sentē iusticiā: n̄ aũt
final'r nec scdm p̄destinatiōem diuinā sic
alig boni nō final'r p̄manētes: sic iudas p̄
d̄itor: de quo dixit yhs Jo. 6. Nonne ego
elegi vos. 12. ⁊ vn⁹ ex vob⁹ dyabol⁹ ē: ⁊ ta
les sic electi: tpe antixpi in errorem ducēf.
¶ Quantū ad 3^m. s. certificatōez audiēdā
dicit. Ecce p̄dixi vob⁹. **¶** Abi sciendū q: iu
xta illud Gregā ol. Jacā minus feriunt

que p̄vident: ideo xps discipulis i^o denū
ciat vt tpe antixpi reddat homines cautio
res. Et sic de ip̄o possit dici illud dan. 2.
Ip̄se reuellt abscondita ⁊ p̄funda: ⁊ non
nulli aũt alteri datum ē nosce ⁊ p̄dicere:
futura cōtingētia. **¶** Quantū ad quartū. s.
p̄clusionem retinēdāz dicit. Si qs ergo ⁊c.
¶ Abi sciendū q: pseudo p̄phie qui est tpe
antixpi volentes hoĩes in errorem induce
re: dicent xpm esse in deserto. Et sic pos
sint melius hoĩes errorib⁹ decipere. Dicēt
etiam ip̄m esse i penetralib⁹. i. in secretis
⁊ intimis locis. Et possit antixpi dñs sibi
iugare h' scdm Ylarum. **¶** Quantū ad
2^m. s. declaratiōem futuroz cōtingentium
dicit. Sic enī fulgur ⁊c. **¶** Abi sciendū q: i aduē
tu xpi futuro ad iudiciū int a^r erūt duo.
¶ Primo regio: generalis māifestatio.
¶ Secdo gregis: familiaris adunatio.
¶ Quantū ad primū dicit. Sic enī ful
gur exiit ⁊c. Inter alia enī q: videm⁹
cito a remotis apparere est fulgur: cuius
euidētia tāta ē q: nō eget alio nūciare sic
xps ad iudicandū veniet cito ⁊ cum euidē
tia magna. Et possit d̄re illd Jo. 60. Ego
dñs in tēpore eius subito faciā istud. An
3a. 9. Sup eos dñs deus videbit ⁊ exhibit
vt fulgur iaculum eius. Quantū ad gre
gis familiarem adunatiōem dicit. Ubicūqz
fuerit corpus ⁊c. **¶** Per corp⁹ enī intell'r
xps quantū ad hūanitatē qz assumpsit pas
sibile ⁊ mortale. **¶** Per aquilas vō itelligū
tur viri sci ⁊ iusti q: instar aglaz se p cōre
plationē diuinorū eleuauerūt i altū. Licet
igif oēs hoĩes in die iudicij p̄gregent' ad
xpm vt ab eis rationem exigat ⁊ retribu
tionē accipiat de opib⁹ suis. iuxta q: ip̄se
dicit Joel. 3. Cōgregabo oēs gētes ⁊ edu
cam eas in yallem Josaphath: tam specia
liter bonos ⁊ iustos: sibi saliares aggre
gabit de qbus d̄r apoc. 19. Venite cōgre
gamini ad cenā magnā dei. **¶** Sciēdum
est at q: illud exēplum de agl' venientibus
ad corpus vald' fuit cōgruū: q: sic aquile

de longinquo p[er]ib[us] sentiētes cadauera
ad ipsa veniūt: sic omnes homines d[omi]ni
uersis mundi partibus cōgregabunt ad
xp̄m: qui cadauer dici p[ot]est: non quia putri
dum: sed q[ui] p[ro] redēptione humani gene
ris passus ē mortu[us] est.

Tertia pars.

Equitur. Statim at post 7c. vbi
tangit mutatōem mentaliter p[er]
terrentem: q[ui] p[ro]bat alteratio su
pernalis. Vbi sciēdum q[uo]d q[ui] aliq[ui]s videt
mutatōem aliq[ui]z insolitam fieri. Ex hoc in
ducitur in timorem. Et q[ui] circa temp[us] ad
uentus xp̄i ad iudiciū sicut alteratōes et
mutatōes multe et insolite tam in creatu
ris spūalibus q[uam] corporalibus. iō tunc ho
mines cū admiratōe timebūt. Scdm hoc
igitur in parte 1^a quattuor possum[us] p[ro]fide
rar[um] fm nouitatē q[uod] duplicē appentem. s.
Corpor[um] celestiu[m]: magnā alteratōem.
Supno[rum] spirituu[m]: mirā cōfessionē.
Prodigio[rum] salubriu[m]: claram ostētionem.
Abundano[rum] hoīum durā lamētationem.
¶ 2^a ad p[ri]mum dicit. Statim at post
7c. Vbi sciēdum q[uo]d sic d[omi]n[us] q[ui] p[ri]mo crea
uit mūdum: ornauit corpus celeste lumina
ribus: aux̄ta illō gē. i. fecit d[omi]n[us] duo lumina
ria magna 7c. sic app[ro]ximāte mundo ad
finē: faciet q[uo]d in ip[s]is erit magna alteratō
q[ui] cū scā sint tanti luminis i mundi exor
ditio: in ip[s]ius sine suo lumine p[er]uabuntur.
Et sic verificetur illō Luc. 21. Erūt signa
i sole et lūa et stell[is]. Que signa exponens
b[ea]t[us] Jo. Apoc. 6. dicit. Sol scā est niger tan
q[uam] sacc[us] ciliat[us]: et lūa scā ē tota sic sāguis
et stelle celi ceciderūt sup terrā. Et h[ec] ē q[uo]d
p[ro]dcm ē p[er] Joēle p[ro]pham. Joel. 2. Sol ver
tes i tenebras et lūa i sanguinē atēq[ue] veni
at dies d[omi]ni magn[us] et horribil[is]. ¶ 2^a ad
2^m. s. supno[rum] spirituu[m] mirā cōfessionē dicit.
Et virtutes celo[rum] p[er] 7c. Vbi sciē. q[uo]d p[er] vtu
tes q[ui]s h[ic] xp̄s notat: itell[ig]it āgelici sp[irit]us. Si
cunt ēt p[er] t[em]p[us] aduēt[us] xp̄i virtutes p[er] excel
lētā op[er]u[m] q[ui] faciet i p[er]uersatōe mūdi. Iste

sūt ille virtutes d[omi]n[us] q[uo]b[us] p[er]a. Benedicite do
minū oēs v[ir]tutes ei[us] ministri ei[us] q[ui] faciū
volūtatem eius. ¶ 2^a ad 3^m. s. p[ro]digio[rum]
salubriu[m] clarā ostētionē dicit. Et tūc appebit
signū filij hoīs in celo. Per illō eim signū
vno mō intell[ig]it crux xp̄i: q[ui] vēiet ad iudē
cadū mūdū h[ic] s[un]t signa memorie passionis
sue. s. clauis: lācea: coronā et crucē. Cāz aut
ho[rum] assignat Criso. d. Appebit at signū
crucis vt iudeo[rum] in decūdiam confuter.
Aduēiet xp̄s in iudicio non vuluera solū
s[ed] mortē p[ro]batissimā ostēdens. Idē aut cru
cem fm Criso. signū vocat et nō crucem:
vt discipulos p[ro]fortet: et ne verecūdentur.

¶ Alio mō p[er] illō signū itell[ig]it i^a sacra stig
mata q[ui] i die iudicij oib[us] appebūt. Et hunc
opioni p[ro]cordat magis vt Criso. d. Quidā
putāt crucē xp̄i ostēdēdā eē i celo: verū at
ip[s]m xp̄m h[ic] tē in corpore suo testimonia
passiois sue. Nā sicut d[icit]r Apoc. 7. Vidēbit
eū oīs ocul[us] et q[ui] pugnauerūt. ¶ 2^a ad
4^m. s. mūdano[rum] hoīu[m] durā lamētationem
dicit. Et tunc plāgēt oēs trib[us] terre. Vbi sci
endū q[uo]d p[er] trib[us] terre itell[ig]it oēs hoīes qui
terre[is] et t[em]p[or]alib[us] deditu: celestia dimiserūt:
d[omi]n[us] q[uo]b[us] p[er]a. Oculos suos statuerūt declina
re in terram. Iste igit fm Jero. plangent
q[ui] videbūt iudicē vēientem et eos p[er] sen
tētiā p[er]uētē. Et Criso. Plāgēt iudei: plā
gēt gētiles: plāgēt xp̄iāt q[ui] magis dilexe
rūt mūdū q[uam] xp̄m. Ecce iustificabit illō apoc.
6. Reges terre et p[ri]ncipes et tribū: et diui
tes et fortes et oēs fm abscondēt se i spelū
cis et petris mōtū: et dicēt mōtūib[us] et petris
cadite sup nos: et abscondite nos a facie ve
dēt[is] sup thronū: et ab ira agni: q[ui] vēiet
dies magn[us] ire ip[s]o[rum]: et q[uo]s poterit stat[us] q[ui]
d. nlls. q[ui]lscūq[ue] p[er]ditōis sit poterit se ocul
tare.

Quarta pars.

Equitur. Et videbūt filiū hoīs 7c.
Vbi sciē. q[uo]d cū triplex xp̄i rep[re]senta
tur aduēt[us]. s. i mūdū p[er] incarnatō
nē: in mētē hoīs p[er] sanctificatōem: et ad iu
diciū p[er] finālē discussione: aduēt[us] q[ui] ē i mētē

hoies est inuisibilis. Aduetus aut in mundum fuit visibilis: sed passibilis et mortalis. Aduetus aut ad iudiciu erit visibilis oibus: non tñ passibilis nec mortalis: sed in potestate et gloria maiestatis. Scdm hoc igitur in parte ista duo possumus considerare. s.

Primo dñam aduentus xpi ad iudiciu ad aduentu ipsi in mēte p sanctificationē. Secdo dñam ipsi ad iudiciu ad aduentum in mūdū per incarnationē.

¶ 1° ad p^m dicit. Et videbunt filii hominis. Nam aduentus xpi in mēte hoies ē inuisibilis et spūalis. aduentus aut ei ad iudiciu erit visibilis et corporal: q: oēs ipsum corporaliter videbunt. iuxta illud Luc. 3.

Videbit ois caro salutare dei. De isto aduentu dixit xps pncipi sacerdotū. Math. 20.

Videbitis filium hominis sedentē a dextris virtutis dei et venientē in nubibus celi. **¶** 2° ad dñam aduentus xpi ad iudiciu: ad aduentum xpi in mūdū dicit. Vēietem in nubibus celi. Ubi sciendū q: aduentus xpi in mūdū p fuit infimus: q: fuit in isto mūdō terrēo. iuxta illud Baruch. 3.

In terris visus est et cū hoib⁹ puerfatus est. Aduentus aut ei ad iudiciu erit alt⁹: q: in nubibus celi. iuxta illud apoc. 1. Ecce venit cū nubib⁹ et videbit eū ois ocul⁹.

¶ 2° aduentus xpi in mūdū fuit infimus: q: xps fuit passibilis et mortal. iuxta illud ysa. 53.

Vidimus eū et considerauimus despectū et nouissimum viroz viz dolor et sciētē infirmitatē nrā. Aduetus aut ad iudiciu erit cū fortitu die. iuxta illud sap. 16.

Tu es dñe q vite et mortis habes potestatem et deducis etc. **¶** Tertio aduentus Christi in mundum fuit diminutus: quia nō habuit corp⁹ gloriosum: sed nobis simile.

Aduetus autē eius ad iudiciu erit in corpore glorificato et in maxima maiestate. De quo ps. Benedictum nomen maiestatis eius in eternū et replebitur in maiestate eius omnis terra fiat fiat.

¶ Quinta pars.

Equit. Et mittet angelos s. c.

Ubi tangit adunatōem cōmuniter cōcurrentē q: probat pntentio general.

Ubi sciendū q: instāte die iudicii virtute diuina et ministerio angelorū oēs hoies resuscitabunt vť vēiat añ iudicem redituri de factis pprie ratiōem iuxta illud apli. 2. cor. 5.

Dēs enim nos māt festari o: añ tribunal: xpi vť referat vn⁹ quisq: ppria corporis p vť gessit siue bonum siue malū. Scdm h igit in pte 1ª duo possumus considerare. s.

Ministroz destinatioz.

Mortuoz resuscitatioz.

¶ Quantum ad p^m dicit. Et mittet angelos etc. Ubi sciendū q: xps mittet angelos s. ad colligend plures dñfectorū vť virtute diuina cōpingant et forment corpa qb⁹ aie remunerent sic in mūdō fuerūt: ita q: idem numero sint hoies in resurrectōe q fuerāt añ.

¶ Quantum ad 2^m. s. mortuoz resurrectōem dicit. Et cōgregabūt electos etc. Ubi sciendū q: mundus generalr pōt duplr diuidi.

Primo scdm distinctiōem quattuor climatū. s. orientis: occidentis: aqilonis et austri. Secūdo p tensionem q est a medio terre vsq: ad extremū q: possumus videre in quo videt cōiungi illud q terminat visū nr̄m cū celo. vť igitur ista mortuoz resurrectio ostendat futura: dñc hoies vndiq: congregari.

Uñ quantum ad distinctiōem quattuor ptiū pncipaliū: dñc. Et cōgregabūt electos a qttuor vētis. Et h est q: pphatum fuit ezechiel. 37.

Ubi dñc a quattuor ventis veni spūs et insuffla. sup interfectos illos et reuiuifcant. **¶** Hoc aut fuit figuratū numeri 4°.

Ubi finalr dñc q: dominus pcepit Moy. q: faceret duas tubas argenteas ad vniuersum pplm cōgregandū: a quattuor plagis mūdi. Unde Aug.

Scriptū est in nūeris q: ex qttuor tub. cōgregabant sacerdotes tubicinātes eos q sūt in castris isrl: s. m quoz pparatio nē: de anglis xpi dñc q: pgregabūt electos

a quatuor v̄tis. ¶ **Q**uā aut ad p̄cessionē
q̄ ē a medio terre vsq; ad extremū q̄ pos-
sum⁹ viderē dīc. A sūmo celoz vsq; ad ter-
mios eoz. Mā vndiq; ex oi pte m̄di tā in
latū q̄ in longū xp̄s oēs hoīes p̄gregabit
iuxta illd q̄ ip̄e figuratīue dīc eze. 37. Ec-
ce ego assūmā filios isrl' d̄ medio natōnū
ad q̄s abiērt ⁊ p̄gregabo eos vndiq; ⁊ ad-
ducā eos ad humū suū. ¶ Ista ḡnral' re-
surrectio fuit p̄phetice figurata Eze. 37.
Ubi dñs dīc. Ecce ego ap̄iā tumlos v̄ros
⁊ educā vos d̄ sep̄chris v̄ris ppl's me⁹ ⁊
educā vos ī terrā isrl': ⁊ scieq; q̄ ego dñs.

Sextapars.

Equit. Ab arboze at̄ fici ⁊c. Ubi
tāgit d̄claratōez h̄aciter exp̄mē-
tē. q̄ probat expositio figurā'.
Ubi sciendū q̄ xp̄s more palestīnoz loqu-
tūm puerbīalr adduc̄ pobolīcū ⁊ sp̄uale
ex^m: vt q̄ d̄cā sunt d̄ ip̄s aduētū clari⁹ ⁊
certi⁹ capiant. Scdm̄ h̄ igū ī pte 1^a 3ª pos-
sumus cōsiderare. vj.

Naturalem exp̄licationē.

Generalem certificationē.

Specialem cōfirmationē.

¶ **Q**uā ad p^m dīc. Ab arboze fici ⁊c. Ubi
sciendū q̄ q̄ int̄ oēs arbozes fici⁹ tardius
xonat: ⁊ p̄ p̄ns ei⁹ vernatio ē magis p̄piq̄
estati. iō fici⁹ in ex^m adduxit vt oñdat q̄
q̄n p̄dca euenerit cito ⁊ n̄ p̄ mltū t̄pis h̄z
Crīst^m. erit aduētus ip̄i⁹. ¶ **Q**uā ad 2^m
s. generalē certificationē dīc. Alī dīcō vob̄
⁊c. Ubi sciendū q̄ xp̄s volēs certīficā dīc.
de his q̄ dixerat: oñdit q̄ alīq̄ est illo t̄pe
q̄ ab ip̄o poterūt facīlī intueri: q̄ hūanūz
gen⁹ esse n̄ desinet vsq; ad t̄p̄s illd nec ē
ī sp̄ali ḡnatio iudeoz totalr p̄sumet q̄n
alīq̄ rēaneāt q̄ p̄dca videbūt. Et h̄ ab anti-
xp̄o seducant: tñ venētib⁹ Enoch: ⁊ elya
postmod̄ anti xp̄o mortuo cōuertent. Et
sic v̄sicef illud. dcm̄ p̄phetīc. 33. d.
In dieb⁹ ill' saluabit iuda ⁊ isrl' habita-
bit cōfidenter. ¶ **Q**uā ad 3^m s. sp̄alēz cōfir-
matōez dīc. Celū ⁊ terra trās. ⁊c. Ubi sciē

duz q̄ tanta ē certitudo illoz que xp̄s lo-
quitur q̄ facīlī esset q̄ celū ⁊ terra desine-
rent esse: q̄z q̄ verbū suū nō impleret quā-
tum ad significatū. iuxta illd q̄ dīc Jh̄. 55.
Verbūz ingt meū q̄ egrediet̄ de ore meo
nō reuertet̄ ad me vacuū: sed faciet q̄cūq;
volui ⁊ p̄sperabit̄ ī his ad que misi illd.
¶ Xp̄s igitur natus de p̄re eternaliter ⁊
de virgīne matre tēporaliter: cui⁹ verbū
sic ē firmū ⁊ solidum q̄ veraciter de ip̄so
pōt dīcī illud Jh̄. 40. Verbum dei nostrī
stabit ī eternum: cui d̄re possumus illud
Jo. 17. Sermo tu⁹ veritas ē. sic opus istd
factūz ad laudem sui noīis ⁊ virgīnis gl̄o-
se genitricis ip̄s: ⁊ beatīssimi patris nrī
Frācis̄ci Jerarche nrī ordīnis: ⁊ gloriofī
confessoris Antonij: sanctiq; ep̄i Ludouī-
ci: de regali p̄ofapia natī. sic acceptando
p̄firmet: vt quilibet studens ī ip̄so: possit
vitā suā ī p̄senti finire: quatenus
ad gloriā perueniat sempiternā.

Ad q̄z ille nos ⁊c.

¶ **E**xplicit Compēdium postille edite a
Fratre Philipo d̄ Adōte Calerio abbre-
uiatum per Fratrem Gonselmum de La-
noua de Lumis: tunc Custodem Luma-
num Ordinis B̄norum. h̄ scriptum
de manu sua. Quē deus benedicat. Amē

Registrum huius operis.

A B . a b c d e f g h i k l m n o p q r s
t u x y z ⁊ p p . aa bb cc dd ee ff gg hh
Omnes sunt quaterni: exceptis. B. qui
est ternus: ⁊. hh. qui est duernus.

